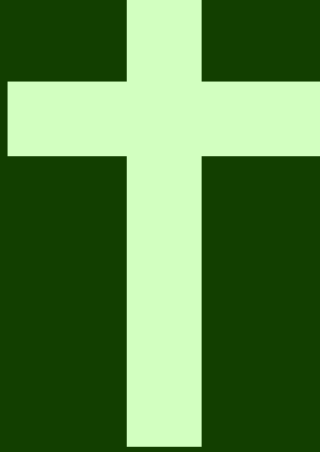

Kitab-i Muqaddas

The Holy Bible in Urdu, Urdu Geo Version, Roman Script

Kitab-i Muqaddas

The Holy Bible in Urdu, Urdu Geo Version, Roman Script

copyright © 2019 Urdu Geo Version

Language: (Urdu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2025 from source files dated 15 May 2025
123ff8cb-27b3-5817-a02a-22e67145fd30

Contents

Mattī	1
Marqus	59
Lūqā	96
Yūhannā	159
Amāl	205
Romiyon	263
1 Kurinthiyon	289
2 Kurinthiyon	313
Galatiyon	330
Ifisiyon	339
Filippiyon	348
Kulussiyon	355
1 Thissalunikiyon	361
2 Thissalunikiyon	366
1 Timuthiyus	369
2 Timuthiyus	376
Titus	381
Filemon	384
Ibrāniyon	386
Yāqūb	405
1 Patras	412
2 Patras	419
1 Yūhannā	424
2 Yūhannā	431
3-Yūhannā	432
Yahūdāh	433
Mukāshafā	435
Zabūr	461

Mattī

Īsā Masīh kā Nasabnāmā

¹ Īsā Masīh bin Dāūd bin Ibrāhīm kā nasabnāmā:

² Ibrāhīm Is'hāq kā bāp thā, Is'hāq Yāqūb kā bāp aur Yāqūb Yahūdāh aur us ke bhāiyōñ kā bāp.

³ Yahūdāh ke do beṭe Fāras aur Zārah the. (Un kī māñ Tamr thī.) Fāras Hasron kā bāp aur Hasron Rām kā bāp thā.

⁴ Rām Ammīnadāb kā bāp, Ammīnadāb Nahson kā bāp aur Nahson Salmon kā bāp thā.

⁵ Salmon Boaz kā bāp thā. (Boaz kī māñ Rāhab thī.) Boaz Obed kā bāp thā. (Obed kī māñ Rūt thī.) Obed Yassī kā bāp aur

⁶ Yassī Dāūd Bādshāh kā bāp thā.

Dāūd Sulemān kā bāp thā. (Sulemān kī māñ pahle Ūriyyāh kī bīwī thī.)

⁷ Sulemān Rahubiyām kā bāp, Rahubiyām Abiyāh kā bāp aur Abiyāh Āsā kā bāp thā.

⁸ Āsā Yahūsafat kā bāp, Yahūsafat Yūrām kā bāp aur Yūrām Uzziyāh kā bāp thā.

⁹ Uzziyāh Yūtām kā bāp, Yūtām Āḳhaz kā bāp aur Āḳhaz Hizqiyāh kā bāp thā.

¹⁰ Hizqiyāh Manassī kā bāp, Manassī Amūn kā bāp aur Amūn Yūsiyāh kā bāp thā.

¹¹ Yūsiyāh Yahūyākīn * aur us ke bhāiyōñ kā bāp thā. (Yih Bābal kī jilāwatanī ke daurān paidā hue.)

¹² Bābal kī jilāwatanī ke bād Yahūyākīn † Siyāltiyel kā bāp aur Siyāltiyel Zarubbābal kā bāp thā.

¹³ Zarubbābal Abihūd kā bāp, Abihūd Iliyāqīm kā bāp aur Iliyāqīm Āzor kā bāp thā.

¹⁴ Āzor Sadoq kā bāp, Sadoq Aḳhīm kā bāp aur Aḳhīm Ilihūd kā bāp thā.

¹⁵ Ilihūd Iliyazar kā bāp, Iliazar Mattān kā bāp aur Mattān Yāqūb kā bāp thā.

¹⁶ Yāqūb Mariyam ke shauhar Yūsuf kā bāp thā. Is Mariyam se Īsā paidā huā, jo Masīh kahlātā hai.

¹⁷ Yoñ Ibrāhīm se Dāūd tak 14 nasleñ haiñ, Dāūd se Bābal kī jilāwatanī tak 14 nasleñ haiñ aur jilāwatanī se Masīh tak 14 nasleñ haiñ

Īsā Masīh kī Paidāish

¹⁸ Īsā Masīh kī paidāish yoñ huī: Us waqt us kī māñ Mariyam kī mangñī Yūsuf ke sāth ho chukī thī ki wuh Rūhul-quds se hāmīlā pāī gaī. Abhī un kī shādī nahīñ huī thī.

¹⁹ Us kā mangetar Yūsuf rāstbāz thā, wuh alāniyā Mariyam ko badnām nahīñ karnā chāhtā thā. Is lie us ne ḳhāmoshī se yih rishtā torṇe kā irādā kar liyā.

* **1:11** Yūnānī meñ Yahūyākīn kā mutarādif Yakūniyāh mustāmal hai. † **1:12** Yūnānī meñ Yahūyākīn kā mutarādif Yakūniyāh mustāmal hai.

²⁰ Wuh is bāt par abhī ghaur-o-fikr kar hī rahā thā ki Rab kā farishtā k̄hāb meñ us par zāhir huā aur farmāyā, “Yūsuf bin Dāūd, Mariyam se shādī karke use apne ghar le āne se mat ḍar, kyonki paidā hone wālā bachchā Rūhul-quds se hai.

²¹ Us ke beṭā hogā aur us kā nām Īsā rakhnā, kyonki wuh apnī qaum ko us ke gunāhoñ se rihāi degā.”

²² Yih sab kuchh is lie huā tāki Rab kī wuh bāt pūrī ho jāe jo us ne apne nabī kī mārifat farmāi thī,

²³ “Dekho ek kuñwārī hāmīlā hogī. Us se beṭā paidā hogā aur wuh us kā nām Immānuel rakheñge.” (Immānuel kā matlab ‘K̄hudā Hamāre Sāth’ hai).

²⁴ Jab Yūsuf jāg uṭhā to us ne Rab ke farishte ke farmān ke mutābiq Mariyam se shādī kar lī aur use apne ghar le gayā.

²⁵ Lekin jab tak us ke beṭā paidā na huā wuh Mariyam se hambistar na huā. Aur Yūsuf ne bachche kā nām Īsā rakhā.

2

Mashriq se Majūsī Ālim

¹ Īsā Herodes Bādshāh ke zamāne meñ sūbā Yahūdiyā ke shahr Bait-laham meñ paidā huā. Un dinoñ meñ kuchh majūsī ālim mashriq se ā kar Yarūshalam pahuñch gae.

² Unhoñ ne pūchhā, “Yahūdiyōñ kā wuh bādshāh kahāñ hai jo hāl hī meñ paidā huā hai? Kyonki ham ne mashriq meñ us kā sitārā dekhā hai aur ham use sijdā karne āe haiñ.”

³ Yih sun kar Herodes Bādshāh pūre Yarūshalam samet ghabrā gayā.

⁴ Tamām rāhnumā imāmoñ aur shariyat ke ulamā ko jamā karke us ne un se dariyāft kiyā ki Masīh kahāñ paidā hogā.

⁵ Unhoñ ne jawāb diyā, “Yahūdiyā ke shahr Bait-laham meñ, kyonki nabī kī mārifat yoñ likhā hai,

⁶ ‘Ai Mulk-e-Yahūdiyā meñ wāqe Bait-laham, tū Yahūdiyā ke hukmrānoñ meñ hargiz sab se chhoṭā nahīñ. Kyonki tujh meñ se ek hukmrān niklegā jo merī qaum Isrāil kī gallābānī karegā.’ ”

⁷ Is par Herodes ne k̄hufiyā taur par majūsī ālimoñ ko bulā kar tafsīl se pūchhā ki wuh sitārā kis waqt dikhāi diyā thā.

⁸ Phir us ne unheñ batāyā, “Bait-laham jāeñ aur tafsīl se bachche kā patā lagāeñ. Jab āp use pā leñ to mujhe ittālā deñ tāki main bhī jā kar use sijdā karūñ.”

⁹ Bādshāh ke in alfāz ke bād wuh chale gae. Aur dekho jo sitārā unhoñ ne mashriq meñ dekhā thā wuh un ke āge āge chaltā gayā aur chalte chalte us maqām ke ūpar ṭhahar gayā jahāñ bachchā thā.

¹⁰ Sitāre ko dekh kar wuh bahut k̄hush hue.

¹¹ Wuh ghar meñ dāk̄hil hue aur bachche ko māñ ke sāth dekh kar unhoñ ne aundhe muñh gir kar use sijdā kiyā. Phir apne ḍibbe khol kar use sone, lubān aur mur ke tohfe pesh kie.

¹² Jab rawānagī kā waqt āyā to wuh Yarūshalam se ho kar na gae balki ek aur rāste se apne mulk chale gae. Kyonki unheñ k̄hāb meñ āgāh kiyā gayā thā ki Herodes ke pās wāpas na jāo.

¹³ Un ke chale jāne ke bād Rab kā farishtā ḳhāb meñ Yūsuf par zāhir huā aur kahā, “Uṭh, bachche ko us kī māñ samet le kar Misr ko hijrat kar jā. Jab tak maiñ tujhe ittalā na dūñ wahīñ ṭhahrā rah, kyonki Herodes bachche ko talāsh karegā tāki use qatl kare.”

¹⁴ Yūsuf uṭhā aur usī rāt bachche ko us kī māñ samet le kar Misr ke lie rawānā huā.

¹⁵ Wahāñ wuh Herodes ke intaqāl tak rahā. Yoñ wuh bāt pūrī huī jo Rab ne nabī kī mārifat farmāi thī, “Maiñ ne apne farzand ko Misr se bulāyā.”

Bachchoñ kā Qatl

¹⁶ Jab Herodes ko mālūm huā ki majūsī ālimoñ ne mujhe fareb diyā hai to use baṛā taish āyā. Us ne apne faujiyoñ ko Bait-laham bhej kar unheñ hukm diyā ki Bait-laham aur irdgird ke ilāqe ke un tamām larḳoñ ko qatl karen jin kī umr do sāl tak ho. Kyonki us ne majūsiyoñ se bachche kī umr ke bāre meñ yih mālūm kar liyā thā.

¹⁷ Yoñ Yarmiyāh Nabī kī peshgoī pūrī huī,

¹⁸ “Rāmā meñ shor mach gayā hai, rone piṭne aur shadīd mātām kī āwāzeñ. Rāḳhil apne bachchoñ ke lie ro rahī hai aur tasallī qabūl nahīñ kar rahī, kyonki wuh halāk ho gae haiñ.”

Misr se Wāpasī

¹⁹ Jab Herodes intaqāl kar gayā to Rab kā farishtā ḳhāb meñ Yūsuf par zāhir huā jo abhī Misr hī meñ thā.

²⁰ Farishte ne use batāyā, “Uṭh, bachche ko us kī māñ samet le kar Mulk-e-Isrāīl wāpas chalā jā, kyonki jo bachche ko jān se mārne ke darpai the wuh mar gae haiñ.”

²¹ Chunāñche Yūsuf uṭhā aur bachche aur us kī māñ ko le kar Mulk-e-Isrāīl meñ laut āyā.

²² Lekin jab us ne sunā ki Arḳhilāus apne bāp Herodes kī jagah Yahūdiyā meñ taḳhtnashīn ho gayā hai to wuh wahāñ jāne se ḍar gayā. Phir ḳhāb meñ hidāyat pā kar wuh Galil ke ilāqe ke lie rawānā huā.

²³ Wahāñ wuh ek shahr meñ jā basā jis kā nām Nāsarat thā. Yoñ nabiyōñ kī bāt pūrī huī ki ‘Wuh Nāsari kahlægā.’

3

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Ḳhidmat

¹ Un dinoñ meñ Yahyā baptismā dene wālā āyā aur Yahūdiyā ke registān meñ elān karne lagā,

² “Taubā karo, kyonki āsmān kī bādshāhī qarīb ā gaī hai.”

³ Yahyā wuhī hai jis ke bāre meñ Yasāyāh Nabī ne farmāyā, ‘Registān meñ ek āwāz pukār rahī hai, Rab kī rāh taiyār karo! Us ke rāste sīdhe banāo.’

⁴ Yahyā ūñṭoñ ke bāloñ kā libās pahne aur kamr par chamṛe kā paṭkā bāndhe rahtā thā. Ḳhurāk ke taur par wuh ṭiḍḍiyāñ aur janglī shahd khātā thā.

⁵ Log Yarūshalam, pūre Yahūdiyā aur Dariyā-e-Yardan ke pūre ilāqe se nikal kar us ke pās āe.

⁶ Aur apne gunāhoñ ko taslīm karke unhoñ ne Dariyā-e-Yardan meñ Yahyā se baptismā liyā.

⁷ Bahut-se Farīsī aur Sadūqī bhī wahān āe jahān wuh baptismā de rahā thā. Unheñ dekh kar us ne kahā, “Ai zahrīle sānp ke bachcho! Kis ne tumheñ āne wāle ḡhazab se bachne kī hidāyat kī?”

⁸ Apnī zindagī se zāhir karo ki tum ne wāqāi taubā kī hai.

⁹ Yih kḡhayāl mat karo ki ham to bach jāeñge kyonki Ibrāhīm hamārā bāp hai. Maiñ tum ko batātā hūñ ki Allāh in pattharon se bhī Ibrāhīm ke lie aulād paidā kar saktā hai.

¹⁰ Ab to adālat kī kulhārī daraḡhton kī jaḡon par rakhī huī hai. Har daraḡht jo achchhā phal na lāe kātā aur āḡ meñ jhoñkā jāegā.

¹¹ Maiñ to tum taubā karne wālon ko pāñī se baptismā detā hūñ, lekin ek āne wālā hai jo mujh se baḡā hai. Maiñ us ke jūton ko uḡhāne ke bhī lāyḡ nahīñ. Wuh tumheñ Rūhul-quḡds aur āḡ se baptismā degā.

¹² Wuh hāth meñ chhāj pakare hue anāj ko bhūse se alag karne ke lie taiyār khaḡā hai. Wuh gāhne kī jagah bilkul sāf karke anāj ko apne godām meñ jamā karegā. Lekin bhūse ko wuh aisī āḡ meñ jhoñkegā jo bujhne kī nahīñ.”

Īsā kā Baptismā

¹³ Phir Īsā Galīl se Dariyā-e-Yardan ke kināre āyā tāki Yahyā se baptismā le.

¹⁴ Lekin Yahyā ne use rokne kī koshish karke kahā, “Mujhe to āp se baptismā lene kī zarūrat hai, to phir āp mere pās kyon āe haiñ?”

¹⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Ab hone hī de, kyonki munāsib hai ki ham yih karte hue Allāh kī rāst marzī pūrī karen.” * Is par Yahyā mān gayā.

¹⁶ Baptismā lene par Īsā fauran pāñī se niklā. Usī lamhe āsmān khul gayā aur us ne Allāh ke Rūh ko dekhā jo kabūtar kī tarah utar kar us par ṡhahar gayā.

¹⁷ Sāth sāth āsmān se ek āwāz sunāi dī, “Yih merā pyārā Farzand hai, is se maiñ kḡhush hūñ.”

4

Īsā ko Āzmāyā Jātā Hai

¹ Phir Rūhul-quḡds Īsā ko registān meñ le gayā tāki use Iblīs se āzmāyā jāe.

² Chālīs din aur chālīs rāt rozā rakhne ke bād use āḡhirkār bhūk lagī.

³ Phir āzmāne wālā us ke pās ā kar kahne lagā, “Agar tū Allāh kā Farzand hai to in pattharon ko hukm de ki roṡi ban jāeñ.”

⁴ Lekin Īsā ne inkār karke kahā, “Hargiz nahīñ, kyonki kalām-e-muḡaddas meñ likhā hai ki insān kī zindagī sirf roṡi par munhasir nahīñ hotī balki har us bāt par jo Rab ke muñh se nikaltī hai.”

⁵ Is par Iblīs ne use muḡaddas shahr Yarūshalam le jā kar Baitul-muḡaddas kī sab se ūñchī jagah par khaḡā kiyā aur kahā,

⁶ “Agar tū Allāh kā Farzand hai to yahān se chhalāng lagā de. Kyonki kalām-e-muḡaddas meñ likhā hai, ‘Wuh terī kḡhātir apne farishton ko hukm degā, aur wuh tujhe apne hāthon par uḡhā leñge tāki tere pāñwoñ ko patthar se ṡhes na lage.’ ”

⁷ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Kalām-e-muḡaddas yih bhī farmātā hai, ‘Rab apne ḡhudā ko na āzmānā.’ ”

* 3:15 Lafzī tarjumā: ham tamām rāstbāzi pūrī karen.

⁸ Phir Iblīs ne use ek nihāyat ūnche pahār par le jā kar use duniyā ke tamām mamālik aur un kī shān-o-shaukat dikhāi.

⁹ Wuh bolā, “Yih sab kuchh main tujhe de dūngā, shart yih hai ki tū gir kar mujhe sijdā kare.”

¹⁰ Lekin Īsā ne tīsri bār inkār kiyā aur kahā, “Iblīs, dafā ho jā! Kyonki kalām-e-muqaddas meñ yoñ likhā hai, ‘Rab apne Ḳhudā ko sijdā kar aur sirf usī kī ibādat kar.’ ”

¹¹ Is par Iblīs use chhoṛ kar chalā gayā aur farishte ā kar us kī ḳhidmat karne lage.

Galil meñ Īsā kī Ḳhidmat kā Āghāz

¹² Jab Īsā ko ḳhabar mili ki Yahyā ko jel meñ ḍāl diyā gayā hai to wuh wahān se chalā gayā aur Galil meñ āyā.

¹³ Nāsarāt ko chhoṛ kar wuh jhīl ke kināre par wāḳe shahr Kafarnahūm meñ rahne lagā, yānī Zabūlūn aur Naftālī ke ilāqe meñ.

¹⁴ Yoñ Yasāyāh Nabī kī peshgoī pūrī huī,

¹⁵ “Zabūlūn kā ilāqā, Naftālī kā ilāqā,
jhīl ke sāth kā rāstā, Dariyā-e-Yardan ke pār,

Ġhairyahūdiyōn kā Galil:

¹⁶ Andhere meñ baiṭhī qaum ne ek tez raushnī dekhī, maut ke sāye meñ ḍūbe hue mulk ke bāshindōn par raushnī chamkī.”

¹⁷ Us waqt se Īsā is paighām kī munādī karne lagā, “Taubā karo, kyonki āsmān kī bādshāhī qarīb ā gai hai.”

Īsā Chār Maḳherōn ko Bulātā Hai

¹⁸ Ek din jab Īsā Galil kī Jhīl ke kināre chal rahā thā to us ne do bhāiyōn ko dekhā—Shamūn jo Patras bhī kahlātā thā aur Andriyās ko. Wuh pānī meñ jāl ḍāl rahe the, kyonki wuh māhigīr the.

¹⁹ Us ne kahā, “Āo, mere pīchhe ho lo, main tum ko ādamgīr banāūngā.”

²⁰ Yih sunte hī wuh apne jāloñ ko chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

²¹ Āge jā kar Īsā ne do aur bhāiyōn ko dekhā, Yāqūb bin Zabdī aur us ke bhāī Yūhannā ko. Wuh kashtī meñ baiṭhe apne bāp Zabdī ke sāth apne jāloñ kī marammat kar rahe the. Īsā ne unheñ bulāyā

²² to wuh fauran kashtī aur apne bāp ko chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

Īsā Tālīm Detā, Munādī Kartā aur Shafā Detā Hai

²³ Aur Īsā Galil ke pūre ilāqe meñ phirtā rahā. Jahān bhī wuh jātā wuh Yahūdī ibādatḳhānoñ meñ tālīm detā, bādshāhī kī ḳhushḳhabrī sunātā aur har qism kī bimārī aur alālat se shafā detā thā.

²⁴ Us kī ḳhabar Mulk-e-Shām ke kone kone tak pahuñch gai, aur log apne tamām marīzoñ ko us ke pās lāne lage. Qism qism kī bimārīyōn tale dabe log, aise jo shadīd dard kā shikār the, badrūhoñ kī girift meñ muḳtalā, mirgī wāle aur fālijzadā, ḡharz jo bhī āyā Īsā ne use shafā bakhshī.

²⁵ Galil, Dikapulis, Yarūshalam, Yahūdiyā aur Dariyā-e-Yardan ke pār ke ilāqe se baṛe baṛe hujūm us ke pīchhe chalte rahe.

¹ Bhīṛ ko dekh kar Īsā pahār par chaṛh kar baiṭh gayā. Us ke shāgird us ke pās āe

² aur wuh unheñ yih tālīm dene lagā:

Haqīqī Khushī

³ “Mubāarak haiñ wuh jin kī rūh zarūratmand hai, kyonki āsmān kī bādshāhī unheñ kī hai.

⁴ Mubāarak haiñ wuh jo mātām karte haiñ, kyonki unheñ tasallī dī jāegī.

⁵ Mubāarak haiñ wuh jo halīm haiñ, kyonki wuh zamīn wirse meñ pāenge.

⁶ Mubāarak haiñ wuh jinheñ rāstbāzī kī bhūk aur pyās hai, kyonki wuh ser ho jāenge.

⁷ Mubāarak haiñ wuh jo rahm dil haiñ, kyonki un par rahm kiyā jāegā.

⁸ Mubāarak haiñ wuh jo khālis dil haiñ, kyonki wuh Allāh ko dekheñge.

⁹ Mubāarak haiñ wuh jo sulah karāte haiñ, kyonki wuh Allāh ke farzand kahlāenge.

¹⁰ Mubāarak haiñ wuh jin ko rāstbāz hone ke sabab se satāyā jātā hai, kyonki unheñ āsmān kī bādshāhī wirse meñ milegī.

¹¹ Mubāarak ho tum jab log merī wajah se tumheñ lān-tān karte, tumheñ satāte aur tumhāre bāre meñ har qism kī burī aur jhūṭī bāt karte haiñ.

¹² Khushī manāo aur bāgh bāgh ho jāo, tum ko āsmān par baṛā ajr milegā. Kyonki isī tarah unhoñ ne tum se pahle nabiyōñ ko bhī izā pahunchāi thī.

Tum Namak aur Raushnī Ho

¹³ Tum duniyā kā namak ho. Lekin agar namak kā zāyqā jātā rahe to phir use kyonkar dubārā namkīn kiyā jā saktā hai? Wuh kisī bhī kām kā nahīñ rahā balki bāhar phaiñkā jāegā jahāñ wuh logoñ ke pāñwoñ tale raundā jāegā.

¹⁴ Tum duniyā kī raushnī ho. Pahār par wāqe shahr kī tarah tum ko chhupāyā nahīñ jā saktā.

¹⁵ Jab koī charāgh jalātā hai to wuh use bartan ke nīche nahīñ rakhtā balki shamādān par rakh detā hai jahāñ se wuh ghar ke tamām afrād ko raushnī detā hai.

¹⁶ Isī tarah tumhārī raushnī bhī logoñ ke sāmne chamke tāki wuh tumhāre nek kām dekh kar tumhāre āsmānī Bāp ko jalāl deñ.

Shariyat

¹⁷ Yih na samjho ki maiñ Mūsūwī shariyat aur nabiyōñ kī bātoñ ko mansūkh karne āyā hūñ. Mansūkh karne nahīñ balki un kī takmil karne āyā hūñ.

¹⁸ Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jab tak āsmān-o-zamīn qāym raheñge tab tak shariyat bhī qāym rahegī—na us kā koī harf, na us kā koī zer yā zabar mansūkh hogā jab tak sab kuchh pūrā na ho jāe.

¹⁹ Jo in sab se chhoṭe ahkām meñ se ek ko bhī mansūkh kare aur logoñ ko aisā karnā sikhāe use āsmān kī bādshāhī meñ sab se chhoṭā qarār diyā jāegā. Is ke muqābale meñ jo in ahkām par amal karke inheñ sikhātā hai use āsmān kī bādshāhī meñ baṛā qarār diyā jāegā.

20 Kyoñki maiñ tum ko batātā hūñ ki agar tumhārī rāstbāzī sharīat ke ulamā aur Farīsiyoñ kī rāstbāzī se zyādā nahīñ to tum āsmān kī bādshāhī meñ dākhl hone ke layq nahīñ.

Ġhussā

21 Tum ne sunā hai ki bāpdādā ko farmāyā gayā, ‘Qatl na karnā. Aur jo qatl kare use adālat meñ jawāb denā hogā.’

22 Lekin maiñ tum ko batātā hūñ ki jo bhī apne bhāi par ġhussā kare use adālat meñ jawāb denā hogā. Isī tarah jo apne bhāi ko ‘ahmaq’ kahe use Yahūdī adālat-e-āliyā meñ jawāb denā hogā. Aur jo us ko ‘bewuqūf!’ Kahe wuh jahannum kī āg meñ phainke jāne ke layq ṭhahregā.

23 Lihāzā agar tujhe Baitul-muqaddas meñ qurbānī pesh karte waqt yād āe ki tere bhāi ko tujh se koī shikāyat hai

24 to apnī qurbānī ko wahīñ qurbāngāh ke sāmne hī chhoṛ kar apne bhāi ke pās chalā jā. Pahle us se sulah kar aur phir wāpas ā kar Allāh ko apnī qurbānī pesh kar.

25 Farz karo ki kisī ne tujh par muqaddamā chalāyā hai. Agar aisā ho to kachahrī meñ dākhl hone se pahle pahle jaldī se jhagarā khatm kar. Aisā na ho ki wuh tujhe jaj ke hawāle kare, jaj tujhe pulis afsar ke hawāle kare aur natīje meñ tujh ko jel meñ ḍālā jāe.

26 Maiñ tujhe sach batātā hūñ, wahāñ se tū us waqt tak nahīñ nikal pāegā jab tak jurmāne kī pūrī pūrī raqam adā na kar de.

Zinākārī

27 Tum ne yih hukm sun liyā hai ki ‘Zinā na karnā.’

28 Lekin maiñ tumheñ batātā hūñ, jo kisī aurat ko burī kḥāhish se dekhtā hai wuh apne dil meñ us ke sāth zinā kar chukā hai.

29 Agar terī dāñ āñkh tujhe gunāh karne par uksāe to use nikāl kar phaink de. Is se pahle ki tere pūre jism ko jahannum meñ ḍālā jāe behtar yih hai ki terā ek hī azu jātā rahe.

30 Aur agar terā dahnā hāth tujhe gunāh karne par uksāe to use kāt kar phaink de. Is se pahle ki terā pūrā jism jahannum meñ jāe behtar yih hai ki terā ek hī azu jātā rahe.

Talāq

31 Yih bhī farmāyā gayā hai, ‘Jo bhī apnī bīwī ko talāq de wuh use talāqnāmā likh de.’

32 Lekin maiñ tum ko batātā hūñ ki agar kisī kī bīwī ne zinā na kiyā ho to bhī shauhar use talāq de to wuh us se zinā karātā hai. Aur jo talāqshudā aurat se shādī kare wuh zinā kartā hai.

Qasam Mat Khānā

33 Tum ne yih bhī sunā hai ki bāpdādā ko farmāyā gayā, ‘Jhūṭī qasam mat khānā balki jo wāde tū ne Rab se qasam khā kar kie hoñ unheñ pūrā karnā.’

34 Lekin maiñ tumheñ batātā hūñ, qasam bilkul na khānā. Na ‘Āsmān kī qasam’ kyoñki āsmān Allāh kā taḥt hai,

35 na ‘Zamīn kī’ kyoñki zamīn us ke pāñwoñ kī chaukī hai. ‘Yarūshalam kī qasam’ bhī na khānā kyoñki Yarūshalam azīm Bādshāh kā shahr hai.

36 Yahāñ tak ki apne sar kī qasam bhī na khānā, kyoñki tū apnā ek bāl bhī kalā yā safed nahīñ kar saktā.

³⁷ Sirf itnā hī kahnā, 'Jī hān' yā 'Jī nahīn.' Agar is se zyādā kaho to yih Iblīs kī taraf se hai.

Badlā Lenā

³⁸ Tum ne sunā hai ki yih farmāyā gayā hai, 'Ānkh ke badle ānkh, dānt ke badle dānt.'

³⁹ Lekin maiñ tum ko batātā hūñ ki badkār kā muqābalā mat karnā. Agar koī tere dahne gāl par thappaṛ māre to use dūsrā gāl bhī pesh kar de.

⁴⁰ Agar koī terī qamīs lene ke lie tujh par muqaddamā karnā chāhe to use apnī chādar bhī de denā.

⁴¹ Agar koī tujh ko us kā sāmān uṭhā kar ek kilomīṭar jāne par majbūr kare to us ke sāth do kilomīṭar chalā jānā.

⁴² Jo tujh se kuchh mānge use de denā aur jo tujh se qarz lenā chāhe us se inkār na karnā.

Dushman se Muhabbat

⁴³ Tum ne sunā hai ki farmāyā gayā hai, 'Apne paṛosī se muhabbat rakhnā aur apne dushman se nafrat karnā.'

⁴⁴ Lekin maiñ tum ko batātā hūñ, apne dushmanoñ se muhabbat rakho aur un ke lie duā karo jo tum ko satāte haiñ.

⁴⁵ Phir tum apne āsmānī Bāp ke farzand ṭhahroge, kyonki wuh apnā sūraj sab par tulū hone detā hai, ḳhāh wuh achche hoñ yā bure. Aur wuh sab par bārish barasne detā hai, ḳhāh wuh rāstbāz hoñ yā nārāst.

⁴⁶ Agar tum sirf unhiñ se muhabbat karo jo tum se karte haiñ to tum ko kyā ajr milegā? Ṭaiks lene wāle bhī to aisā hī karte haiñ.

⁴⁷ Aur agar tum sirf apne bhāiyōñ ke lie salāmatī kī duā karo to kaun-sī ḳhās bāt karte ho? Ḡhairyahūdī bhī to aisā hī karte haiñ.

⁴⁸ Chunāñche waise hī kāmīl ho jaisā tumhārā āsmānī Bāp kāmīl hai.

6

Ḳhairāt

¹ Ḳhabardār! Apne nek kām logoñ ke sāmne dikhāwe ke lie na karo, warnā tum ko apne āsmānī Bāp se koī ajr nahīñ milegā.

² Chunāñche ḳhairāt dete waqt riyākāroñ kī tarah na kar jo ibādatḳhānoñ aur galiyoñ meñ bigul bajā kar is kā elān karte haiñ tāki log un kī izzat karen. Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jitnā ajr unheñ milnā ṭhā unheñ mil chukā hai.

³ Is ke bajāe jab tū ḳhairāt de to tere dāeñ hāth ko patā na chale ki bāyāñ hāth kyā kar rahā hai.

⁴ Terī ḳhairāt yoñ poshīdagī meñ dī jāe to terā Bāp jo poshīdā bāteñ deḳhtā hai tujhe is kā muāwazā degā.

Duā

⁵ Duā karte waqt riyākāroñ kī tarah na karnā jo ibādatḳhānoñ aur chaukoñ meñ jā kar duā karnā pasand karte haiñ, jahāñ sab unheñ dekh sakeñ. Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jitnā ajr unheñ milnā ṭhā unheñ mil chukā hai.

⁶ Is ke bajāe jab tū duā kartā hai to andar ke kamre meñ jā kar darwāzā band kar aur phir apne Bāp se duā kar jo poshīdagī meñ hai. Phir terā Bāp jo poshīdā bāteñ deḳhtā hai tujhe is kā muāwazā degā.

7 Duā karte waqt Ghairyahūdiyōn kī tarah tawīl aur bemānī bāteñ na dohrāte raho. Wuh samajhte haiñ ki hamārī bahut-sī bātoñ ke sabab se hamārī sunī jāegī.

8 Un kī mānind na bano, kyonki tumhārā Bāp pahle se tumhārī zarūriyāt se wāqif hai,

9 balki yoñ duā kiyā karo,
Ai hamāre āsmānī Bāp,
terā nām muqaddas mānā jāe.

10 Terī bādshāhī āe.

Terī marzī jis tarah āsmān meñ pūrī hotī hai zamīn par bhī pūrī ho.

11 Hamārī roz kī roṭī āj hameñ de.

12 Hamāre gunāhoñ ko muāf kar
jis tarah ham ne unheñ muāf kiyā *
jinhoñ ne hamārā gunāh kiyā hai.

13 Aur hameñ āzmāish meñ na paṛne de

balki hameñ Iblīs se bachāe rakh.

[Kyonki bādshāhī, qudrat aur jalāl abad tak tere hī haiñ.]

14 Kyonki jab tum logoñ ke gunāh muāf karoge to tumhārā āsmānī Bāp bhī tum ko muāf karegā.

15 Lekin agar tum unheñ muāf na karo to tumhārā Bāp bhī tumhāre gunāh muāf nahīn karegā.

Rozā

16 Rozā rakhte waqt riyākāroñ kī tarah muñh laṭkāe na phiro, kyonki wuh aisā rūp bharte haiñ tāki logoñ ko mālūm ho jāe ki wuh rozā se haiñ. Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jitnā ajr unheñ milnā thā unheñ mil chukā hai.

17 Aisā mat karnā balki roze ke waqt apne bāloñ meñ tel ḍāl aur apnā muñh dho.

18 Phir logoñ ko mālūm nahīn hogā ki tū rozā se hai balki sirf tere Bāp ko jo poshīdagī meñ hai. Aur terā Bāp jo poshīdā bāteñ deḳhtā hai tujhe is kā muāwazā degā.

Āsmān par Ḳhazānā

19 Is duniyā meñ apne lie ḳhazāne jamā na karo, jahān kīṛā aur zang unheñ khā jāte aur chor naqb lagā kar churā lete haiñ.

20 Is ke bajāe apne ḳhazāne āsmān par jamā karo jahān kīṛā aur zang unheñ tabāh nahīn kar sakte, na chor naqb lagā kar churā sakte haiñ.

21 Kyonki jahān terā ḳhazānā hai wahīn terā dil bhī lagā rahegā.

Jism kī Raushnī

22 Badan kā charāḡh āñkh hai. Agar terī āñkh ṭhīk ho to phir terā pūrā badan raushan hogā.

23 Lekin agar terī āñkh ḳharāb ho to terā pūrā badan andherā hī andherā hogā. Aur agar tere andar kī raushnī tārikī ho to yih tārikī kitnī shadīd hogī!

Befīkr Honā

24 Koī bhī do mālīkoñ kī ḳhidmat nahīn kar saktā. Yā to wuh ek se nafrat karke dūsre se muhabbat rakhegā yā ek se lipaṭ kar dūsre ko

* 6:12 Lafzī tarjumā: Hamāre qarz hameñ muāf kar jis tarah ham ne apne qarzdāroñ ko muāf kiyā.

haqīr jānegā. Tum ek hī waqt meñ Allāh aur daulat kī k̄hidmat nahīn kar sakte.

²⁵ Is lie main tumheñ batātā hūñ, apnī zindagī kī zarūriyāt pūrī karne ke lie pareshān na raho ki hāy, main kyā khāūñ aur kyā piyūñ. Aur jism ke lie fikrmand na raho ki hāy, main kyā pahnūñ. Kyā zindagī khāne-pīne se aham nahīn hai? Aur kyā jism poshāk se zyādā ahmiyat nahīn rakhtā?

²⁶ Parindoñ par ghaur karo. Na wuh bij bote, na fasleñ kāt kar unheñ godām meñ jamā karte haiñ. Tumhārā āsmānī Bāp khud unheñ khānā khilātā hai. Kyā tumhārī un kī nisbat zyādā qadar-o-qīmat nahīn hai?

²⁷ Kyā tum meñ se koī fikr karte karte apnī zindagī meñ ek lamhe kā bhī izāfā kar saktā hai?

²⁸ Aur tum apne kaproñ ke lie kyoñ fikrmand hote ho? Ghaur karo ki sosan ke phūl kis tarah ugte haiñ. Na wuh mehnat karte, na kätte haiñ.

²⁹ Lekin main tumheñ batātā hūñ ki Sulemān Bādshāh apnī pūrī shān-o-shaukat ke bāwujūd aise shāndār kaproñ se mulabbas nahīn thā jaise un meñ se ek.

³⁰ Agar Allāh us ghās ko jo āj maidān meñ hai aur kal āg meñ jhoñkī jāegī aisā shāndār libās pahnātā hai to ai kam-etaqādo, wuh tum ko pahnāne ke lie kyā kuchh nahīn karegā?

³¹ Chunāñche pareshānī ke ālam meñ fikr karte karte yih na kahte raho, 'Ham kyā khāeñ? Ham kyā piēñ? Ham kyā pahneñ?'

³² Kyoñki jo imān nahīn rakhte wuhī in tamām chīzoñ ke pīchhe bhāgte rahte haiñ jabki tumhāre āsmānī Bāp ko pahle se mālūm hai ki tum ko in tamām chīzoñ kī zarūrat hai.

³³ Pahle Allāh kī bādshāhī aur us kī rāstbāzī kī talāsh meñ raho. Phir yih tamām chīzeñ bhī tum ko mil jāeñgī.

³⁴ Is lie kal ke bāre meñ fikr karte karte pareshān na ho kyoñki kal kā dīn apne lie āp fikr kar legā. Har dīn kī apnī musībateñ kāfi haiñ.

7

Auroñ kā Munsif Bananā

¹ Dūsroñ kī adālat mat karnā, warnā tumhārī adālat bhī kī jāegī.

² Kyoñki jitnī saḡhtī se tum dūsroñ kā faislā karte ho utnī saḡhtī se tumhārā bhī faislā kiyā jāegā. Aur jis paimāne se tum nāpte ho usī paimāne se tum bhī nāpe jāoge.

³ Tū kyoñ ghaur se apne bhāi kī āñkh meñ paṛe tinke par nazar kartā hai jabki tujhe wuh shahtīr nazar nahīn ātā jo terī apnī āñkh meñ hai?

⁴ Tū kyoñkar apne bhāi se kah saktā hai, 'Ṭahro, mujhe tumhārī āñkh meñ paṛā tinkā nikālne do,' jabki terī apnī āñkh meñ shahtīr hai.

⁵ Riyākār! Pahle apnī āñkh ke shahtīr ko nikāl. Tab hī tujhe bhāi kā tinkā sāf nazar āegā aur tū use achchhī tarah se dekh kar nikāl sakegā.

⁶ Kuttoñ ko muqaddas khurāk mat khilānā aur suaroñ ke āge apne motī na phaiñknā. Aisā na ho ki wuh unheñ pāñwoñ tale raundeñ aur muṛ kar tum ko phāṛ ḍaleñ.

Māngte Rahnā

7 Māngte raho to tum ko diyā jāegā. Ḍhūndte raho to tum ko mil jāegā. Khaṭkhaṭāte raho to tumhāre lie darwāzā khol diyā jāegā.

8 Kyoṅki jo bhī māngtā hai wuh pātā hai, jo Ḍhūndtā hai use miltā hai, aur jo khaṭkhaṭātā hai us ke lie darwāzā khol diyā jātā hai.

9 Tum meṅ se kaun apne beṭe ko patthar degā agar wuh roṭī mānge?

10 Yā kaun use sānp degā agar wuh machhlī mānge? Koī nahīn!

11 Jab tum bure hone ke bāwujūd itne samajhdār ho ki apne bachchoṅ ko achchhī chīzeṅ de sakte ho to phir kitnī zyādā yaqīnī bāt hai ki tumhārā āsmānī Bāp māngne wāloṅ ko achchhī chīzeṅ degā.

12 Har bāt meṅ dūsroṅ ke sāth wuhī sulūk karo jo tum chāhte ho ki wuh tumhāre sāth kareṅ. Kyoṅki yihī sharīat aur nabiyōṅ kī tālīmāt kā lubb-e-lubāb hai.

Tang Darwāzā

13 Tang darwāze se dākhil ho, kyoṅki halākat kī taraf le jāne wālā rāstā kushādā aur us kā darwāzā chauṛā hai. Bahut-se log us meṅ dākhil ho jāte haiṅ.

14 Lekin zindagi kī taraf le jāne wālā rāstā tang hai aur us kā darwāzā chhoṭā. Kam hī log use pāte haiṅ.

Har Daraḳht kā Apnā Phal Hotā Hai

15 Jhūte nabiyōṅ se khabardār raho! Go wuh bheṛoṅ kā bhes badal kar tumhāre pās āte haiṅ, lekin andar se wuh ghāratgar bheṛie hote haiṅ.

16 Un kā phal dekh kar tum unheṅ pahchān loge. Kyā khārdār jhāriyōṅ se angūr toṛe jāte haiṅ yā ūntkaṭāroṅ se anjīr? Hargiz nahīn.

17 Isī tarah achchhā daraḳht achchhā phal lātā hai aur kharāb daraḳht kharāb phal.

18 Na achchhā daraḳht kharāb phal lā saktā hai, na kharāb daraḳht achchhā phal.

19 Jo bhī daraḳht achchhā phal nahīn lātā use kāt kar āg meṅ jhoṅkā jātā hai.

20 Yoṅ tum un kā phal dekh kar unheṅ pahchān loge.

Sirf Asal Pairokār Dākhil Hoṅge

21 Jo mujhe 'Kḥudāwand, Kḥudāwand' kahte haiṅ un meṅ se sab āsmān kī bādshāhī meṅ dākhil na hoṅge balki sirf wuh jo mere āsmānī Bāp kī marzī par aml karte haiṅ.

22 Adālat ke dīn bahut-se log mujh se kaheṅge, 'Ai Kḥudāwand, Kḥudāwand! Kyā ham ne tere hī nām meṅ nabuwwat nahīn kī, tere hī nām se badrūheṅ nahīn nikālīn, tere hī nām se mojize nahīn kie?'

23 Us waqt maiṅ un se sāf sāf kah dūngā, 'Merī kabhī tum se jān pahchān na thī. Ai badkāro! Mere sāmne se chale jāo.'

Do Qism ke Makān

24 Lihāzā jo bhī merī yih bāteṅ sun kar un par amal kartā hai wuh us samajhdār ādmī kī mānind hai jis ne apne makān kī buniyād chaṭṭān par rakhī.

25 Bārish hone lagī, sailāb āyā aur āndhī makān ko jhanjhoṛne lagī. Lekin wuh na girā, kyoṅki us kī buniyād chaṭṭān par rakhī gai thī.

²⁶ Lekin jo bhī merī yih bāteñ sun kar un par amal nahīn kartā wuh us ahmaq kī mānind hai jis ne apnā makān sahīh buniyād ḍāle baḡhair ret par tāmīr kiyā.

²⁷ Jab bārish hone lagī, sailāb āyā aur āndhī makān ko jhanjhoṛne lagī to yih makān dhaṛām se gir gayā.”

Īsā kā Iḡhtiyār

²⁸ Jab Īsā ne yih bāteñ ḡhatm kar līn to log us kī tālim sun kar hakkā-bakkā rah gae.

²⁹ Kyonki wuh un ke ulamā kī tarah nahīn balki iḡhtiyār ke sāth sikhātā thā.

8

Koṛh se Shafā

¹ Īsā pahār se utrā to baṛī bhīr us ke pīchhe chalne lagī.

² Phīr ek ādmī us ke pās āyā jo koṛh kā marīz thā. Muñh ke bal gir kar us ne kahā, “Ḳhudāwand, agar āp chāheñ to mujhe pāk-sāf kar sakte haiñ.”

³ Īsā ne apnā hāth baṛhā kar use chhuā aur kahā, “Main chāhtā hūn, pāk-sāf ho jā.” Is par wuh fauran us bimāri se pāk-sāf ho gayā.

⁴ Īsā ne us se kahā, “Ḳhabardār! Yih bāt kisī ko na batānā balki Baitul-muḡaddas meñ imām ke pās jā tāki wuh terā muāynā kare. Apne sāth wuh qurbānī le jā jis kā taḡzā Mūsā kī shariāt un se kartī hai jinheñ koṛh se shafā milī hai. Yoñ alāniyā tasdiq ho jāegi ki tū wāḡai pāk-sāf ho gayā hai.”

Romī Afsar ke ḡhulām kī Shafā

⁵ Jab Īsā Kafarnahūm meñ dāḡhil huā to sau faujiyoñ par muḡarrar ek afsar us ke pās ā kar us kī minnat karne lagā,

⁶ “Ḳhudāwand, merā ḡhulām maflūj hālat meñ ghar meñ paṛā hai, aur use shadiid dard ho rahā hai.”

⁷ Īsā ne us se kahā, “Main ā kar use shafā dūngā.”

⁸ Afsar ne jawāb diyā, “Nahīn Ḳhudāwand, main is lāyḡ nahīn ki āp mere ghar jāeñ. Bas yihīñ se hukm kareñ to merā ḡhulām shafā pā jāegā.

⁹ Kyonki mujhe ḡhud ālā afsaron ke hukm par chalnā paṛtā hai aur mere mātaht bhī faujī haiñ. Ek ko kahtā hūn, ‘Jā!’ To wuh jātā hai aur dūsre ko ‘Ā!’ To wuh ātā hai. Isī tarah main apne naukar ko hukm detā hūn, ‘Yih kar’ to wuh kartā hai.”

¹⁰ Yih sun kar Īsā nihāyat hairān huā. Us ne muṛ kar apne pīchhe āne wāloñ se kahā, “Main tum ko sach batātā hūn, main ne Isrāil meñ bhī is ḡism kā imān nahīn pāyā.

¹¹ Main tumheñ batātā hūn, bahut-se log mashriḡ aur maḡhrib se ā kar Ibrāhīm, Is’hāḡ aur Yāqūb ke sāth āsmān kī bādshāhī kī ziyāfat meñ sharīk hoñge.

¹² Lekin bādshāhī ke asal wārisoñ ko nikāl kar andhere meñ ḍāl diyā jāegā, us jagah jahān log rote aur dānt pīste raheñge.”

¹³ Phīr Īsā afsar se muḡhātib huā, “Jā, tere sāth waisā hī ho jaisā terā imān hai.”

Aur afsar ke ḡhulām ko usī ghaṛī shafā mil gai.

Bahut-se Marīzoñ kī Shafā

14 Īsā Patras ke ghar meñ āyā. Wahāñ us ne Patras kī sās ko bistar par paṛe dekhā. Use buḡhār thā.

15 Us ne us kā hāth chhū liyā to buḡhār utar gayā aur wuh uṭh kar us kī ḡhidmat karne lagī.

16 Shām huī to badrūhoñ kī girift meñ paṛe bahut-se logoñ ko Īsā ke pās lāyā gayā. Us ne badrūhoñ ko hukm de kar nikāl diyā aur tamām marīzoñ ko shafā dī.

17 Yoñ Yasāyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī huī ki “Us ne hamārī kamzoriyāñ le liñ aur hamārī bimāriyāñ uṭhā liñ.”

Pairawī kī Sanjīdagī

18 Jab Īsā ne apne gird baṛā hujūm dekhā to us ne shāgirdoñ ko jhīl pār karne kā hukm diyā.

19 Rawānā hone se pahle sharīat kā ek ālim us ke pās ā kar kahne lagā, “Ustād, jahāñ bhī āp jāeñge maiñ āp ke pīchhe chaltā rahūngā.”

20 Īsā ne jawāb diyā, “Lomṛiyāñ apne bhaṭoñ meñ aur parinde apne ghoñsloñ meñ ārām kar sakte haiñ, lekin Ibn-e-Ādam ke pās sar rakh kar ārām karne kī koī jagah nahīñ.”

21 Kisī aur shāgird ne us se kahā, “Ḳhudāwand, mujhe pahle jā kar apne bāp ko dafn karne kī ijāzat deñ.”

22 Lekin Īsā ne use batāyā, “Mere pīchhe ho le aur murdoñ ko apne murde dafn karne de.”

Īsā Āndhī ko Thamā Detā Hai

23 Phīr wuh kashtī par sawār huā aur us ke pīchhe us ke shāgird bhī.

24 Achānak jhīl par saḡht āndhī chalne lagī aur kashtī lahroñ meñ ḡubne lagī. Lekin Īsā so rahā thā.

25 Shāgird us ke pās gae aur use jagā kar kahne lage, “Ḳhudāwand, hameñ bachā, ham tabāh ho rahe haiñ!”

26 Us ne jawāb diyā, “Ai kam-etaḡādo! Ghabrāte kyoñ ho?” Khaṛe ho kar us ne āndhī aur maujoñ ko ḡāñṭā to lahreñ bilkul sākīt ho gaiñ.

27 Shāgird hairān ho kar kahne lage, “Yih kis ḡism kā shaḡhs hai? Hawā aur jhīl bhī us kā hukm māntī haiñ.”

Do Badrūh-giriftā Ādmiyoñ kī Shafā

28 Wuh jhīl ke pār Gadarīniyoñ ke ilāḡe meñ pahuñche to badrūh-giriftā do ādmī ḡabroñ meñ se nikal kar Īsā ko mile. Wuh itne ḡhatarnāk the ki wahāñ se koī guzar nahīñ saktā thā.

29 Chīḡheñ mār mār kar unhoñ ne kahā, “Allāh ke Farzand, hamārā āp ke sāth kyā wāstā? Kyā āp hameñ muḡarrarā waḡt se pahle azāb meñ ḡālne āe haiñ?”

30 Kuchh fāsile par suaroñ kā baṛā ḡhol char rahā thā.

31 Badrūhoñ ne Īsā se iltijā kī, “Agar āp hameñ nikālte haiñ to suaroñ ke us ḡhol meñ bhej deñ.”

32 Īsā ne unheñ hukm diyā, “Jāo.” Badrūheñ nikal kar suaroñ meñ jā ḡhusīñ. Is par pūre kā pūrā ḡhol bhāḡ bhāḡ kar pahāṛī kī ḡhalāñ par se utrā aur jhīl meñ jhapaṭ kar ḡub marā.

33 Yih dekh kar suaroñ ke gallābāñ bhāḡ gae. Shahr meñ jā kar unhoñ ne logoñ ko sab kuchh sunāyā aur wuh bhī jo badrūh-giriftā ādmiyoñ ke sāth huā thā.

³⁴ Phir pūrā shahr nikal kar Īsā ko milne āyā. Use dekh kar unhoñ ne us kī minnat kī ki hamāre ilāqe se chale jāeñ.

9

Maflūj Ādmī kī Shafā

¹ Kashtī meñ baiṭh kar Īsā ne jhīl ko pār kiyā aur apne shahr pahuñch gayā.

² Wahāñ ek maflūj ādmī ko chārpāi par ḍāl kar us ke pās lāyā gayā. Un kā imān dekh kar Īsā ne kahā, “Beṭā, hauslā rakh. Tere gunāh muāf kar die gae haiñ.”

³ Yih sun kar shariyat ke kuchh ulamā dil meñ kahne lage, “Yih kufr bak rahā hai!”

⁴ Īsā ne jān liyā ki yih kyā soch rahe haiñ, is lie us ne un se pūchhā,

⁵ “Tum dil meñ burī bāteñ kyoñ soch rahe ho? Kyā maflūj se yih kahnā zyādā āsāñ hai ki ‘Tere gunāh muāf kar die gae haiñ’ yā yih ki ‘Uṭh aur chal-phir?’

⁶ Lekin maiñ tum ko dikhātā hūñ ki Ibn-e-Ādam ko wāqāi duniyā meñ gunāh muāf karne kā iḳhtiyār hai.” Yih kah kar wuh maflūj se muḳhātib huā, “Uṭh, apnī chārpāi uṭhā kar ghar chalā jā.”

⁷ Wuh ādmī kharā huā aur apne ghar chalā gayā.

⁸ Yih dekh kar hujūm par Allāh kā ḳhauf tāri ho gayā aur wuh Allāh kī tamjīd karne lage ki us ne insān ko is qism kā iḳhtiyār diyā hai.

Mattī kī Bulāhat

⁹ Āge jā kar Īsā ne ek ādmī ko dekhā jo ṭaiks lene wāloñ kī chaukī par baiṭhā thā. Us kā nām Mattī thā. Īsā ne us se kahā, “Mere pīchhe ho le.” Aur Mattī uṭh kar us ke pīchhe ho liyā.

¹⁰ Bād meñ Īsā Mattī ke ghar meñ khānā khā rahā thā. Bahut-se ṭaiks lene wāle aur gunāhgār bhī ā kar Īsā aur us ke shāgirdoñ ke sāth khāne meñ sharīk hue.

¹¹ Yih dekh kar Farīsiyoñ ne us ke shāgirdoñ se pūchhā, “Āp kā ustād ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ ke sāth kyoñ khātā hai?”

¹² Yih sun kar Īsā ne kahā, “Sehhatmandoñ ko ḍāḳṭar kī zarūrat nahīñ hotī balki marīzoñ ko.

¹³ Pahle jāo aur kalām-e-muqaddas kī is bāt kā matlab jān lo ki ‘Maiñ qurbānī nahīñ balki rahm pasand kartā hūñ.’ Kyoñki maiñ rāstbāzoñ ko nahīñ balki gunāhgāroñ ko bulāne āyā hūñ.”

Shāgird Rozā Kyoñ Nahīñ Rakhte?

¹⁴ Phir Yahyā ke shāgird us ke pās āe aur pūchhā, “Āp ke shāgird rozā kyoñ nahīñ rakhte jabki ham aur Farīsi rozā rakhte haiñ?”

¹⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Shādi ke mehmān kis tarah mātām kar sakte haiñ jab tak dūlhā un ke darmiyāñ hai? Lekin ek din āegā jab dūlhā un se le liyā jāegā. Us waqt wuh zarūr rozā rakheṅge.

¹⁶ Koī bhī nae kapṛe kā ṭukṛā kisī purāne libās meñ nahīñ lagātā. Agar wuh aisā kare to nayā ṭukṛā bād meñ sukaṛ kar purāne libās se alag ho jāegā. Yoñ purāne libās kī phaṭī huī jagah pahle kī nisbat zyādā ḳharāb ho jāegī.

¹⁷ Isī tarah angūr kā tāzā ras purānī aur belachak mashkoñ meñ nahīñ ḍālā jātā. Agar aisā kiyā jāe to purānī mashkeñ paidā hone wālī gais ke bāis phaṭ jāeṅgī. Natije meñ mai aur mashkeñ donoñ

zāe ho jāeṅgī. Is lie angūr kā tāzā ras naī mashkoñ meñ dālā jātā hai jo lachakdār hotī haiñ. Yoñ ras aur mashkeñ donoñ hī mahfūz rahte haiñ.”

Yāir kī Beṭī aur Bīmār Aurat

18 Īsā abhī yih bayān kar rahā thā ki ek Yahūdī rāhnumā ne gir kar use sijdā kiyā aur kahā, “Merī beṭī abhī marī hai. Lekin ā kar apnā hāth us par rakheñ to wuh dubārā zindā ho jāegī.”

19 Īsā uṭh kar apne shāgirdoñ samet us ke sāth ho liyā.

20 Chalthe chalte ek aurat ne pīchhe se ā kar Īsā ke libās kā kinārā chhuā. Yih aurat bārah sāl se k̄hūn bahne kī marizā thī

21 aur wuh soch rahī thī, “Agar maiñ sirf us ke libās ko hī chhū lūn to shafā pā lūṅgī.”

22 Īsā ne muṛ kar use dekhā aur kahā, “Beṭī, hauslā rak̄h! Tere imān ne tujhe bachā liyā hai.” Aur aurat ko usī waqt shafā mil gaī.

23 Phir Īsā rāhnumā ke ghar meñ dāk̄hil huā. Bānsrī bajāne wāle aur bahut-se log pahuñch chuke the aur bahut shor-sharābā thā. Yih dekh kar

24 Īsā ne kahā, “Nikal jāo! Laṛkī mar nahīn gaī balki so rahī hai.” Log hañs kar us kā mazāq uṛāne lage.

25 Lekin jab sab ko nikāl diyā gayā to wuh andar gayā. Us ne laṛkī kā hāth pakaṛā to wuh uṭh kharī huī.

26 Is mojize kī k̄habar us pūre ilāqe meñ phail gaī.

Do Andhoñ kī Shafā

27 Jab Īsā wahāñ se rawānā huā to do andhe us ke pīchhe chal kar chillāne lage, “Ibn-e-Dāūd, ham par rahm kareñ.”

28 Jab Īsā kisī ke ghar meñ dāk̄hil huā to wuh us ke pās āe. Īsā ne un se pūchhā, “Kyā tumhārā imān hai ki maiñ yih kar saktā hūn?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Jī, K̄hudāwand.”

29 Phir us ne un kī ānkheñ chhū kar kahā, “Tumhāre sāth tumhāre imān ke mutābiq ho jāe.”

30 Un kī ānkheñ bahāl ho gain aur Īsā ne saṅhtī se unheñ kahā, “K̄habardār, kisī ko bhī is kā patā na chale!”

31 Lekin wuh nikal kar pūre ilāqe meñ us kī k̄habar phailāne lage.

Gūṅge Ādmī kī Shafā

32 Jab wuh nikal rahe the to ek gūṅgā ādmī Īsā ke pās lāyā gayā jo kisī badrūh ke qabze meñ thā.

33 Jab badrūh ko nikālā gayā to gūṅgā bolne lagā. Hujūm hairān rah gayā. Unhoñ ne kahā, “Aisā kām Isrāīl meñ kabhī nahīn dekhā gayā.”

34 Lekin Farīsiyoñ ne kahā, “Wuh badrūhoñ ke sardār hī kī madad se badrūhoñ ko nikāltā hai.”

Īsā ko Logoñ par Tars Ātā Hai

35 Aur Īsā safr karte karte tamām shahroñ aur gānwoñ meñ se guzarā. Jahāñ bhī wuh pahuñchā wahāñ us ne un ke ibādatk̄hānoñ meñ tālim dī, bādshāhī kī k̄hushk̄habrī sunāi aur har qism ke marz aur alālat se shafā dī.

36 Hujūm ko dekh kar use un par baṛā tars āyā, kyonki wuh pise hue aur bebas the, aisī bheṛoñ kī tarah jin kā charwāhā na ho.

37 Us ne apne shāgirdoñ se kahā, “Fasal bahut hai, lekin mazdūr kam.

³⁸ Is lie fasal ke mālik se guzārish karo ki wuh apnī fasal kāṭne ke lie mazīd mazdūr bhej de.”

10

Bārah Rasūloṅ ko Iḳhtiyār Diyā Jātā Hai

¹ Phir Īsā ne apne bārah rasūloṅ ko bulā kar unheṅ nāpāk rūh nikālne aur har qism ke marz aur alālat se shafā dene kā iḳhtiyār diyā.

² Bārah rasūloṅ ke nām yih haiṅ: pahlā Shamāūn jo Patras bhī kahlātā hai, phir us kā bhāī Andriyās, Yāqūb bin Zabdī aur us kā bhāī Yūhannā,

³ Filippus, Bartulmāī, Tomā, Mattī (jo ṭaiks lene wālā thā), Yāqūb bin Halfāī, Taddī,

⁴ Shamāūn Mujāhid aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne bād meṅ use dushmanoṅ ke hawāle kar diyā.

Rasūloṅ ko Tablīgh ke lie Bhejā Jātā Hai

⁵ In bārah mardoṅ ko Īsā ne bhej diyā. Sāth sāth us ne unheṅ hidāyat dī, “Ġhairyahūdī ābādiyoṅ meṅ na jānā, na kisī Sāmārī shahr meṅ,

⁶ balki sirf Isrāīl kī khoī huī bheṅoṅ ke pās.

⁷ Aur chalte chalte munādī karte jāo ki ‘Āsmān kī bādshāhī qarīb ā chukī hai.’

⁸ Bīmāroṅ ko shafā do, murdoṅ ko zindā karo, koṛhiyoṅ ko pāk-sāf karo, badrūhoṅ ko nikālo. Tum ko muft meṅ milā hai, muft meṅ hī bāntnā.

⁹ Apne kamarband meṅ paise na rakhnā—na sone, na chāndī aur na tānbe ke sikke.

¹⁰ Na safṛ ke lie baig ho, na ek se zyādā sūṭ, na jūte, na lāṭhī. Kyonki mazdūr apnī rozī kā haqdār hai.

¹¹ Jis shahr yā gānw meṅ dāḳhil hote ho us meṅ kisī lāyq shakhs kā patā karo aur rawānā hote waqt tak usī ke ghar meṅ ṭhahro.

¹² Ghar meṅ dāḳhil hote waqt use duā-e-ḳhair do.

¹³ Agar wuh ghar is lāyq hogā to jo salāmatī tum ne us ke lie māngī hai wuh us par ā kar ṭhahrī rahegī. Agar nahīn to yih salāmatī tumhāre pās lauṭ āegī.

¹⁴ Agar koī gharānā yā shahr tum ko qabūl na kare, na tumhārī sune to rawānā hote waqt us jagah kī gard apne pānwoṅ se jhār denā.

¹⁵ Maiṅ tumheṅ sach batātā hūn, adālat ke dīn us shahr kī nisbat Sadūm aur Amūrā ke ilāqe kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā.

Āne Wālī Īzārasāniyān

¹⁶ Dekho, maiṅ tum bheṅoṅ ko bheṅiyoṅ meṅ bhej rahā hūn. Is lie sāṅpoṅ kī tarah hoshiyār aur kabūtaroṅ kī tarah māsūm bano.

¹⁷ Logoṅ se ḳhabardār raho, kyonki wuh tum ko maqāmī adālatoṅ ke hawāle karke apne ibādatḳhānoṅ meṅ koṛe lagwāeṅge.

¹⁸ Merī ḳhātir tumheṅ hukmrānoṅ aur bādshāhoṅ ke sāmne pesh kiyā jāegā aur yoṅ tum ko unheṅ aur Ġhairyahūdīyoṅ ko gawāhī dene kā mauqā milegā.

19 Jab wuh tumheñ giriftār kareñge to yih sochte sochte pareshān na ho jānā ki maiñ kyā kahūñ yā kis tarah bāt karūñ. Us waqt tum ko batāyā jāegā ki kyā kahnā hai,

20 kyoñki tum khud bāt nahīn karoge balki tumhāre Bāp kā Rūh tumhārī mārifat boleḡā.

21 Bhāi apne bhāi ko aur bāp apne bachche ko maut ke hawāle kareḡā. Bachche apne wālidain ke khilāf khaḡe ho kar unheñ qatl karwāenge.

22 Sab tum se nafrat kareñge, is lie ki tum mere pairokār ho. Lekin jo ākhir tak qāym raheḡā use najāt mileḡī.

23 Jab wuh ek shahr meñ tumheñ satāenge to kisī dūsre shahr ko hijrat kar jānā. Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki Ibn-e-Ādam kī āmad tak tum Isrāil ke tamām shahron tak nahīn pahunch pāoge.

24 Shāgird apne ustād se baḡā nahīn hotā, na ḡhulām apne mālik se.

25 Shāgird ko is par iktifā karnā hai ki wuh apne ustād kī mānind ho, aur isī tarah ḡhulām ko ki wuh apne mālik kī mānind ho. Gharāne ke sarparast ko agar badrūhoñ kā sardār Bāl-zabūl qarār diyā gayā hai to us ke ghar wāloñ ko kyā kuchh na kahā jāegā.

Kis se Ḍarnā Hai?

26 Un se mat ḍarnā, kyoñki jo kuchh abhī chhupā huā hai use ākhir meñ zāhir kiyā jāegā, aur jo kuchh bhī is waqt poshidā hai us kā rāz ākhir meñ khul jāegā.

27 Jo kuchh maiñ tumheñ andhere meñ sunā rahā hūñ use roz-e-raushan meñ sunā denā. Aur jo kuchh āhistā āhistā tumhāre kān meñ batāyā gayā hai us kā chhatoñ se elān karo.

28 Un se khauf mat khānā jo tumhārī rūh ko nahīn balki sirf tumhāre jism ko qatl kar sake haiñ. Allāh se ḍaro jo rūh aur jism donoñ ko jahannum meñ ḍāl kar halāk kar saktā hai.

29 Kyā chiḡiyon kā joḡā kam paison meñ nahīn biktā? Tāham un meñ se ek bhī tumhāre Bāp kī ijāzat ke baḡhair zamīn par nahīn gir saktī.

30 Na sirf yih balki tumhāre sar ke sab bāl bhī gīne hue haiñ.

31 Lihāzā mat ḍaro. Tumhārī qadar-o-qīmat bahut-sī chiḡiyon se kahīn zyādā hai.

Masīh kā Iqrār yā Inkār Karne kā Natījā

32 Jo bhī logoñ ke sāmne merā iqrār kare us kā iqrār maiñ khud bhī apne āsmānī Bāp ke sāmne karūḡā.

33 Lekin jo bhī logoñ ke sāmne merā inkār kare us kā maiñ bhī apne āsmānī Bāp ke sāmne inkār karūḡā.

Īsā Sulah-Salāmatī kā Bāis Nahīn

34 Yih mat samjho ki maiñ duniyā meñ sulah-salāmatī qāym karne āyā hūñ. Maiñ sulah-salāmatī nahīn balki talwār chālwanē āyā hūñ.

35 Maiñ beḡe ko us ke bāp ke khilāf khaḡā karne āyā hūñ, beḡi ko us kī mān ke khilāf aur bahū ko us kī sās ke khilāf.

36 Insān ke dushman us ke apne ghar wāle hoḡe.

37 Jo apne bāp yā mān ko mujh se zyādā pyār kare wuh mere lāyq nahīn. Jo apne beḡe yā beḡi ko mujh se zyādā pyār kare wuh mere lāyq nahīn.

38 Jo apnī salīb uḡhā kar mere pīchhe na ho le wuh mere lāyq nahīn.

³⁹ Jo bhī apnī jān ko bachāe wuh use kho degā, lekin jo apnī jān ko merī k̄hātir kho de wuh use pāegā.

Īsā aur Us ke Pairokārōn ko Qabūl Karne kā Ajr

⁴⁰ Jo tumheñ qabūl kare wuh mujhe qabūl kartā hai, aur jo mujhe qabūl kartā hai wuh us ko qabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā hai.

⁴¹ Jo kisī nabī ko qabūl kare use nabī kā-sā ajr milegā. Aur jo kisī rāstbāz shakhs ko us kī rāstbāzī ke sabab se qabūl kare use rāstbāz shakhs kā-sā ajr milegā.

⁴² Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jo in chhoṭon meñ se kisī ek ko merā shāgird hone ke bāis ṭhande pāñī kā glās bhī pilāe us kā ajr qāym rahegā.”

11

Yahyā kā Īsā se Sawāl

¹ Apne shāgirdon ko yih hidāyāt dene ke bād Īsā un ke shahron meñ tālīm dene aur munādī karne ke lie rawānā huā.

² Yahyā ne jo us waqt jel meñ thā sunā ki Īsā kyā kyā kar rahā hai. Is par us ne apne shāgirdon ko us ke pās bhej diyā

³ tāki wuh us se pūchheñ, “Kyā ap wuhī haiñ jise ānā hai yā ham kisī aur ke intazār meñ raheñ?”

⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Yahyā ke pās wāpas jā kar use sab kuchh batā denā jo tum ne dekhā aur sunā hai.

⁵ ‘Andhe dekhne, langare chalte phirte haiñ, koṛhiyon ko pāk-sāf kiyā jātā hai, bahre sunte haiñ, murdon ko zindā kiyā jātā hai aur gharibon ko Allāh kī k̄hushkhabrī sunāi jātī hai.’

⁶ Mubāarak hai wuh jo mere sabab se ṭhokar khā kar bargashtā nahīñ hotā.”

⁷ Yahyā ke yih shāgird chale gae to Īsā hujūm se Yahyā ke bāre meñ bāt karne lagā, “Tum registān meñ kyā dekhne gae the? Ek sarkandā jo hawā ke har jhoñke se hiltā hai? Beshak nahīñ.

⁸ Yā kyā wahāñ jā kar aise ādmī kī tawaqqo kar rahe the jo nafis aur mulāym libās pahne hue hai? Nahīñ, jo shāndār kapre pahante haiñ wuh shāhī mahalon meñ pāe jāte haiñ.

⁹ To phir tum kyā dekhne gae the? Ek nabī ko? Bilkul sahīh, balki meñ tum ko batātā hūñ ki wuh nabī se bhī baṛā hai.

¹⁰ Usī ke bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Dekh, maiñ apne paighambar ko tere āge āge bhej detā hūñ jo tere sāmne rāstā taiyār karegā.’

¹¹ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki is duniyā meñ paidā hone wālā koī bhī shakhs Yahyā se baṛā nahīñ hai. To bhī āsmān kī bādshāhī meñ dākhl hone wālā sab se chhoṭā shakhs us se baṛā hai.

¹² Yahyā baptismā dene wāle kī k̄hidmat se le kar āj tak āsmān kī bādshāhī par zabardastī kī jā rahī hai, aur zabardast use chhīn rahe haiñ.

¹³ Kyoñki tamām nabī aur Tauret ne Yahyā ke daur tak is ke bāre meñ peshgoī kī hai.

¹⁴ Aur agar tum yih mānane ke lie taiyār ho to māno ki wuh Iliyās Nabī hai jise ānā thā.

¹⁵ Jo sun saktā hai wuh sun le!

16 Main is nasl ko kis se tashbīh dūn? Wuh un bachchoñ kī mānind haiñ jo bāzār meñ baiṭhe khel rahe haiñ. Un meñ se kuchh ūñchī āwāz se dūsre bachchoñ se shikāyat kar rahe haiñ,

17 ‘Ham ne bānsrī bajāi to tum na nāche. Phir ham ne nohā ke gīt gāe, lekin tum ne chhātī pīṭ kar mātam na kiyā.’

18 Dekho, Yahyā āyā aur na khāyā, na piyā. Yih dekh kar log kahte haiñ ki us meñ badrūh hai.

19 Phir Ibn-e-Ādam khātā aur pītā huā āyā. Ab kahte haiñ, ‘Dekho yih kaisā peṭū aur sharābī hai. Aur wuh ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ kā dost bhī hai.’ Lekin hikmat apne āmāl se hī sahīh sābit huī hai.”

Taubā na Karne Wāle Shahroñ par Afsos

20 Phir Īsā un shahroñ ko dāntne lagā jin meñ us ne zyādā mojize kie the, kyonki unhoñ ne taubā nahīn kī thī.

21 “Ai Khurāzīn, tujh par afsos! Bait-saidā, tujh par afsos! Agar Sūr aur Saidā meñ wuh mojize kie gae hote jo tum meñ hue to wahān ke log kab ke tāṭ orh kar aur sar par rākh dāl kar taubā kar chuke hote.

22 Jī hān, adālat ke din tumhāri nisbat Sūr aur Saidā kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā.

23 Aur ai Kafarnahūm, kyā tujhe āsmān tak sarfarāz kiyā jāegā? Hargiz nahīn, balki tū utartā utartā Pātāl tak pahuñchegā. Agar Sadūm meñ wuh mojize kie gae hote jo tujh meñ hue haiñ to wuh āj tak qāym rahtā.

24 Hān, adālat ke din terī nisbat Sadūm kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā.”

Bāp kī Tamjīd

25 Us waqt Īsā ne kahā, “Ai Bāp, āsmān-o-zamīn ke Mālik! Main terī tamjīd kartā hūn ki tū ne yih bāteñ dānāoñ aur aqalmandoñ se chhupā kar chhoṭe bachchoñ par zāhir kar dī haiñ.

26 Hān mere Bāp, yihī tujhe pasand āyā.

27 Mere Bāp ne sab kuchh mere sapurd kar diyā hai. Koī bhī Farzand ko nahīn jāntā siwāe Bāp ke. Aur koī Bāp ko nahīn jāntā siwāe Farzand ke aur un logoñ ke jin par Farzand Bāp ko zāhir karnā chāhtā hai.

28 Ai thakemānde aur bojh tale dabe hue logo, sab mere pās āo! Main tum ko ārām dūngā.

29 Merā juā apne ūpar uṭhā kar mujh se sīkho, kyonki main halīm aur narmdil hūn. Yoñ karne se tumhāri jāneñ ārām pāeñgī,

30 kyonki merā juā mulāym aur merā bojh halkā hai.”

12

Sabat ke bāre meñ Sawāl

1 Un dinoñ meñ Īsā anāj ke khetoñ meñ se guzar rahā thā. Sabat kā din thā. Chalthe chalte us ke shāgirdoñ ko bhūk lagī aur wuh anāj kī bāleñ toṭ toṭ kar khāne lage.

2 Yih dekh kar Farīsiyoñ ne Īsā se shikāyat kī, “Dekho, āp ke shāgird aisā kām kar rahe haiñ jo Sabat ke din manā hai.”

3 Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne nahīn paṛhā ki Dāūd ne kyā kiyā jab use aur us ke sāthiyoñ ko bhūk lagī?”

4 Wuh Allāh ke ghar meñ dākḥil huā aur apne sāthiyon samet Rab ke lie maḥsūsshudā roṭiyāñ khāīñ, agarche unheñ is kī ijāzat nahīñ thī balki sirf imāmon ko?

5 Yā kyā tum ne Tauret meñ nahīñ paṛhā ki go imām Sabat ke din Baitul-muqaddas meñ ḡhidmat karte hue ārām karne kā hukm toṛte haiñ to bhī wuh be'ilzām ṭhaharte haiñ?

6 Maiñ tumheñ batātā hūñ ki yahāñ wuh hai jo Baitul-muqaddas se afzal hai.

7 Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, 'Maiñ qurbānī nahīñ balki rahm pasand kartā hūñ.' Agar tum is kā matlab samajhte to beqūsūron ko mujrim na ṭhahrāte.

8 Kyoñki Ibn-e-Adam Sabat kā mālik hai."

Sūkhe Hāth Wāle Ādmī kī Shafā

9 Wahāñ se chalte chalte wuh un ke ibādatḡhāne meñ dākḥil huā.

10 Us meñ ek ādmī thā jis kā hāth sūkhā huā thā. Log Īsā par ilzām lagāne kā koī bahānā talāsh kar rahe the, is lie unhoñ ne us se pūchhā, "Kyā shariāt Sabat ke din shafā dene kī ijāzat detī hai?"

11 Īsā ne jawāb diyā, "Agar tum meñ se kisī kī bheṛ Sabat ke din garhe meñ gir jāe to kyā use nahīñ nikāloge?"

12 Aur bheṛ kī nisbat insān kī kitnī zyādā qadar-o-qīmat hai! ḡharz shariāt nek kām karne kī ijāzat detī hai."

13 Phir us ne us ādmī se jis kā hāth sūkhā huā thā kahā, "Apnā hāth āge baṛhā."

Us ne aisā kiyā to us kā hāth dūsre hāth kī mānind tandurust ho gayā.

14 Is par Farīsī nikal kar āpas meñ Īsā ko qatl karne kī sāzishēñ karne lage.

Allāh kā Chunā Huā Ḳhādim

15 Jab Īsā ne yih jāñ liyā to wuh wahāñ se chalā gayā. Bahut-se log us ke pichhe chal rahe the. Us ne un ke tamām marizon ko shafā de kar

16 unheñ tākīd kī, "Kisī ko mere bāre meñ na batāo."

17 Yoñ Yasāyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī hui,

18 'Dekho, merā ḡhādim jise maiñ ne chun liyā hai, merā pyārā jo mujhe pasand hai.

Maiñ apne Rūh ko us par dālūngā,
aur wuh aqwām meñ insāf kā elān karegā.

19 Wuh na to jhagaregā, na chillāegā.

Galiyon meñ us kī āwāz sunāī nahīñ degī.

20 Na wuh kuchle hue sarkandē ko toṛegā,
na bujhtī hui battī ko bujhāegā

jab tak wuh insāf ko ḡhalbā na baḡhshe.

21 Usī ke nām se qaumeñ ummīd rakheñgī.'

Īsā aur Badrūhoñ kā Sardār

22 Phir ek ādmī ko Īsā ke pās lāyā gayā jo badrūh kī girift meñ thā. Wuh andhā aur gūngā thā. Īsā ne use shafā dī to gūngā bolne aur deḡhne lagā.

23 Hujūm ke tamām log hakkā-bakkā rah gae aur pūchhne lage, "Kyā yih Ibn-e-Dāūd nahīñ?"

24 Lekin jab Farīsiyon ne yih sunā to unhoñ ne kahā, “Yih sirf badrūhoñ ke sardār Bāl-zabūl kī mārifat badrūhoñ ko nikāltā hai.”

25 Un ke yih khayālāt jān kar Isā ne un se kahā, “Jis bādshāhī meñ phūṭ par jāe wuh tabāh ho jāegī. Aur jis shahr yā gharāne kī aisi hālat ho wuh bhī qāym nahīn rah saktā.

26 Isī tarah agar Iblīs apne āp ko nikāle to phir us meñ phūṭ par gāī hai. Is sūrat meñ us kī bādshāhī kis tarah qāym rah saktī hai?

27 Aur agar maiñ badrūhoñ ko Bāl-zabūl kī madad se nikāltā hūn to tumhāre beṭe unheñ kis ke zariye nikālte haiñ? Chunānche wuhī is bāt meñ tumhāre munsif hoñge.

28 Lekin agar maiñ Allāh ke Rūh kī mārifat badrūhoñ ko nikāl detā hūn to phir Allāh kī bādshāhī tumhāre pās pahuñch chukī hai.

29 Kisī zorāwar ādmī ke ghar meñ ghus kar us kā māl-o-asbāb lūṭnā kis tarah mumkin hai jab tak ki use bāndhā na jāe? Phir hī use lūṭā jā saktā hai.

30 Jo mere sāth nahīn wuh mere khilāf hai aur jo mere sāth jamā nahīn kartā wuh bikhertā hai.

31 Gharz maiñ tum ko batātā hūn ki insān kā har gunāh aur kufr muāf kiyā jā sakegā siwāe Rūhul-quds ke khilāf kufr bakne ke. Ise muāf nahīn kiyā jāegā.

32 Jo Ibn-e-Ādam ke khilāf bāt kare use muāf kiyā jā sakegā, lekin jo Rūhul-quds ke khilāf bāt kare use na is jahān meñ aur na āne wāle jahān meñ muāf kiyā jāegā.

Daraḡht Us ke Phal se Pahchānā Jātā Hai

33 Achchhe phal ke lie achchhe daraḡht kī zarūrat hotī hai. Kharāb daraḡht se kharāb phal miltā hai. Daraḡht us ke phal se hī pahchānā jātā hai.

34 Ai sānp ke bachcho! Tum jo bure ho kis tarah achchhī bāteñ kar sakte ho? Kyoñki jis chīz se dil labrez hotā hai wuh chhalak kar zabān par ā jātī hai.

35 Achchhā shaḡhs apne dil ke achchhe khazāne se achchhī chīzeñ nikāltā hai jabki burā shaḡhs apne bure khazāne se burī chīzeñ.

36 Maiñ tum ko batātā hūn ki qiyāmat ke din logoñ ko beparwāī se kī gāī har bāt kā hisāb denā parēgā.

37 Tumhārī apnī bātoñ kī binā par tum ko rāst yā nārāst ṭhahrāyā jāegā.”

Ilāhī Nishān kā Taqāzā

38 Phir sharīat ke kuchh ulamā aur Farīsiyon ne Isā se bāt kī, “Ustād, ham āp kī taraf se ilāhī nishān deḡhnā chāhte haiñ.”

39 Us ne jāwāb diyā, “Sirf sharīr aur zinākār nasl ilāhī nishān kā taqāzā kartī hai. Lekin use koī bhī ilāhī nishān pesh nahīn kiyā jāegā siwāe Yūnus nabī ke nishān ke.

40 Kyoñki jis tarah Yūnus tīn din aur tīn rāt machhlī ke peṭ meñ rahā usī tarah Ibn-e-Ādam bhī tīn din aur tīn rāt zamīn kī god meñ parā rahegā.

41 Qiyāmat ke din Nīnwā ke bāshinde is nasl ke sāth khare ho kar ise mujrim ṭhahrāenge. Kyoñki Yūnus ke elān par unhoñ ne taubā kī thī jabki yahān wuh hai jo Yūnus se bhī barā hai.

⁴² Us din junūbī mulk Sabā kī malikā bhī is nasl ke sāth kharī ho kar ise mujrim qarār degī. Kyoṅki wuh dūr-darāz mulk se Sulemān kī hikmat sunane ke lie āi thī jabki yahān wuh hai jo Sulemān se bhī baṛā hai.

Badrūh kī Wāpasī

⁴³ Jab koī badrūh kisī shakhs se nikalti hai to wuh wīrān ilāqon meṅ se guzartī huī ārām kī jagah talāsh kartī hai. Lekin jab use koī aisā maqām nahīn miltā

⁴⁴ to wuh kahtī hai, 'Maiṅ apne us ghar meṅ wāpas chalī jāūngī jis meṅ se niklī thī.' Wuh wāpas ā kar dekhtī hai ki ghar khalī hai aur kisī ne jhārū de kar sab kuchh salīqe se rakh diyā hai.

⁴⁵ Phir wuh jā kar sāt aur badrūheṅ dhūnd lāti hai jo us se badtar hotī haiṅ, aur wuh sab us shakhs meṅ ghūs kar rahne lagtī haiṅ. Chunānche ab us ādmī kī hālat pahle kī nisbat zyādā burī ho jāti hai. Is sharīr nasl kā bhī yihī hāl hogā."

Īsā kī Mān aur Bhāi

⁴⁶ Īsā abhī hujūm se bāt kar hī rahā thā ki us kī mān aur bhāi bāhar khaṛe us se bāt karne kī koshish karne lage.

⁴⁷ Kisī ne Īsā se kahā, "Āp kī mān aur bhāi bāhar khaṛe haiṅ aur āp se bāt karnā chāhte haiṅ."

⁴⁸ Īsā ne pūchhā, "Kaun hai merī mān aur kaun haiṅ mere bhāi?"

⁴⁹ Phir apne hāth se shāgirdon kī taraf ishārā karke us ne kahā, "Dekho, yih merī mān aur mere bhāi haiṅ."

⁵⁰ Kyoṅki jo bhī mere āsmānī Bāp kī marzī purī kartā hai wuh merā bhāi, merī bahan aur merī mān hai."

13

Bij Bone Wāle kī Tamsīl

¹ Usī din Īsā ghar se nikal kar jhīl ke kināre baiṭh gayā.

² Itnā baṛā hujūm us ke gird jamā ho gayā ki ākhirkār wuh ek kashtī meṅ baiṭh gayā jabki log kināre par khaṛe rahe.

³ Phir us ne unheṅ bahut-sī bāteṅ tamsīlon meṅ sunāiṅ.

"Ek kisān bij bone ke lie niklā.

⁴ Jab bij idhar-udhar bikhar gayā to kuchh dāne rāste par gire aur parindon ne ā kar unheṅ chug liyā.

⁵ Kuchh pathrīlī zamīn par gire jahān miṭṭī kī kamī thī. Wuh jald ug āe kyoṅki miṭṭī gahrī nahīn thī.

⁶ Lekin jab sūraj niklā to paude jhulas gae aur chūnki wuh jaṛ na pakar sake is lie sūkh gae.

⁷ Kuchh khudrau kāntedār paudoṅ ke darmiyān bhī gire. Wahān wuh ugne to lage, lekin khudrau paudoṅ ne sāth sāth baṛh kar unheṅ phalne-phulne na diyā. Chunānche wuh bhī khatm ho gae.

⁸ Lekin aise dāne bhī the jo zarḳhez zamīn meṅ gire aur baṛhte baṛhte tis gunā, sāth gunā balki sau gunā tak zyādā phal lāe.

⁹ Jo sun saktā hai wuh sun le!"

Tamsīlon kā Maqsad

¹⁰ Shāgird us ke pās ā kar pūchhne lage, "Āp logon se tamsīlon meṅ bāt kyon karte haiṅ?"

11 Us ne jawāb diyā, “Tum ko to āsmān kī bādshāhī ke bhed samajhne kī liyāqat dī gaī hai, lekin unheñ yih liyāqat nahīn dī gaī.

12 Jis ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā aur us ke pās kasrat kī chīzeñ hoñgī. Lekin jis ke pās kuchh nahīn hai us se wuh bhī chhīn liyā jāegā jo us ke pās hai.

13 Is lie main tamsiloñ meñ un se bāt kartā hūn. Kyonki wuh dekhte hue kuchh nahīn dekhte, wuh sunte hue kuchh nahīn sunte aur kuchh nahīn samajhte.

14 Un meñ Yasāyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī ho rahī hai:

‘Tum apne kānoñ se sunoge
magar kuchh nahīn samjhoge,
tum apnī ānkhoñ se dekhoge
magar kuchh nahīn jānoge.

15 Kyonki is qaum kā dil behis ho gayā hai.
Wuh mushkil se apne kānoñ se sunte haiñ,
unhoñ ne apnī ānkhoñ ko band kar rakhā hai,
aisā na ho ki wuh apnī ānkhoñ se dekheñ,
apne kānoñ se sunēñ,
apne dil se samjheñ,
merī taraf rujū karen
aur main unheñ shafā dūn.’

16 Lekin tumhāri ānkheñ mubāarak haiñ kyonki wuh dekh saktī haiñ aur tumhāre kān mubāarak haiñ kyonki wuh sun sakte haiñ.

17 Main tum ko sach batātā hūn ki jo kuchh tum dekh rahe ho bahut-se nabī aur rāstbāz ise dekh na pāe agarche wuh is ke ārzūmand the. Aur jo kuchh tum sun rahe ho ise wuh sunane na pāe, agarche wuh is ke kḥāhishmand the.

Bij Bone Wāle kī Tamsil kā Matlab

18 Ab suno ki bij bone wāle kī tamsil kā matlab kyā hai.

19 Rāste par gire hue dāne wuh log haiñ jo bādshāhī kā kalām sunte to haiñ, lekin use samajhte nahīn. Phir Iblīs ā kar wuh kalām chhīn letā hai jo un ke diloñ meñ boyā gayā hai.

20 Pathrīlī zamīn par gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sunte hī use kḥushī se qabūl to kar lete haiñ,

21 lekin wuh jaṛ nahīn pakarte aur is lie zyādā der tak qāym nahīn rahte. Jyon hī wuh kalām par imān lāne ke bāis kisī musibat yā izārasānī se dochār ho jāeñ to wuh bargashtā ho jāte haiñ.

22 Kḥudrau kāñtedār padoñ ke darmiyān gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sunte to haiñ, lekin phir rozmarā kī pareshāniyāñ aur daulat kā fareb kalām ko phalne-phulne nahīn detā. Natije meñ wuh phal lāne tak nahīn pahuñchtā.

23 Is ke muqābale meñ zarḳhez zamīn meñ gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām ko sun kar use samajh lete aur baṛhte baṛhte tis gunā, sāṭh gunā balki sau gunā tak phal lāte haiñ.”

Kḥudrau Padoñ kī Tamsil

24 Isā ne unheñ ek aur tamsil sunāi. “Āsmān kī bādshāhī us kisān se mutābiqat rakhtī hai jis ne apne khet meñ achchhā bij bo diyā.

25 Lekin jab log so rahe the to us ke dushman ne ā kar anāj ke padoñ ke darmiyān kḥudrau padoñ kā bij bo diyā. Phir wuh chalā gayā.

²⁶ Jab anāj phūṭ nīklā aur fasal pakne lagī to ḳhudrau paude bhī nazar āe.

²⁷ Naukar mālik ke pās āe aur kahne lage, ‘Janāb, kyā āp ne apne khet meñ achchhā bīj nahīn boyā thā? To phir yih ḳhudrau paude kahān se ā gae haiñ?’

²⁸ Us ne jawāb diyā, ‘Kisī dushman ne yih kar diyā hai.’

Naukaroñ ne pūchhā, ‘Kyā ham jā kar unheñ ukhāreñ?’

²⁹ ‘Nahīn,’ us ne kahā. ‘Aisā na ho ki ḳhudrau paudoñ ke sāth sāth tum anāj ke paude bhī ukhār dālo.

³⁰ Unheñ fasal kī kaṭāī tak mil kar baṛhne do. Us waqt main fasal kī kaṭāī karne wāloñ se kahūngā ki pahle ḳhudrau paudoñ ko chun lo aur unheñ jalāne ke lie gaṭhoñ meñ bāndh lo. Phir hī anāj ko jamā karke godām meñ lāo.’ ”

Rāī ke Dāne kī Tamsīl

³¹ Īsā ne unheñ ek aur tamsīl sunāī. “Āsmān kī bādshāhī rāī ke dāne kī mānind hai jo kisī ne le kar apne khet meñ bo diyā.

³² Go yih bījoñ meñ sab se chhoṭā dānā hai, lekin baṛhte baṛhte yih sabziyoñ meñ sab se baṛā ho jātā hai. Balki yih darakht-sā ban jātā hai aur parinde ā kar us kī shāḳhoñ meñ ghoñsle banā lete haiñ.”

Khamīr kī Tamsīl

³³ Us ne unheñ ek aur tamsīl bhī sunāī. “Āsmān kī bādshāhī khamīr kī mānind hai jo kisī aurat ne le kar taqṛiban 27 kilogrām āṭe meñ milā diyā. Go wuh us meñ chhup gayā to bhī hote hote pūre gundhe hue āṭe ko khamīr banā diyā.”

Tamsiloñ meñ Bāt Karne kā Sabab

³⁴ Īsā ne yih tamām bāteñ hujūm ke sāmne tamsiloñ kī sūrat meñ kīñ. Tamsīl ke baḡhair us ne un se bāt hī nahīn kī.

³⁵ Yoñ nabī kī yih peshgoī pūrī huī ki “Main tamsiloñ meñ bāt karūnga, main duniyā kī taḳhliq se le kar āj tak chhupī huī bāteñ bayān karūnga.”

Ḳhudrau Paudoñ kī Tamsīl kā Matlab

³⁶ Phir Īsā hujūm ko ruḳhsat karke ghar ke andar chalā gayā. Us ke shāgird us ke pās ā kar kahne lage, “Khet meñ ḳhudrau paudoñ kī tamsīl kā matlab hameñ samjhāeñ.”

³⁷ Us ne jawāb diyā, “Achchhā bīj bone wālā Ibn-e-Ādam hai.

³⁸ Khet duniyā hai jabki achchhe bīj se murād bādshāhī ke farzand haiñ. Ḳhudrau paude Iblīs ke farzand haiñ

³⁹ aur unheñ bone wālā dushman Iblīs hai. Fasal kī kaṭāī kā matlab duniyā kā iḳhtitām hai jabki fasal kī kaṭāī karne wāle farishte haiñ.

⁴⁰ Jis tarah tamsīl meñ ḳhudrau paude ukhāre jāte aur āg meñ jalāe jāte haiñ usī tarah duniyā ke iḳhtitām par bhī kiyā jāegā.

⁴¹ Ibn-e-Ādam apne farishtoñ ko bhej degā, aur wuh us kī bādshāhī se bargashtagī kā har sabab aur shariyat kī ḳhilāfwarzī karne wāle har shāḳhs ko nikālte jāenge.

⁴² Wuh unheñ bhaṛaktī bhaṭṭī meñ phaiñk deñge jahān log rote aur dānt pīste raheñge.

⁴³ Phir rāstbāz apne Bāp kī bādshāhī meñ sūraj kī tarah chamkeñge. Jo sun saktā hai wuh sun le!

Chhupe Hue Ḳhazāne kī Tamsīl

44 Āsmān kī bādshāhī khet meñ chhupe k̄hazāne kī mānind hai. Jab kisī admī ko us ke bāre meñ mālūm huā to us ne use dubārā chhupā diyā. Phir wuh k̄hushī ke māre chalā gayā, apnī tamām milkiyat faroḳht kar dī aur us khet ko k̄harid liyā.

Motī kī Tamsīl

45 Niz, āsmān kī bādshāhī aise saudāgar kī mānind hai jo achchhe motiyon kī talāsh meñ thā.

46 Jab use ek nihāyat qīmtī motī ke bāre meñ mālūm huā to wuh chalā gayā, apnī tamām milkiyat faroḳht kar dī aur us motī ko k̄harid liyā.

Jāl kī Tamsīl

47 Āsmān kī bādshāhī jāl kī mānind bhī hai. Use jhīl meñ ḍālā gayā to har qism kī machhliyāñ pakaṛī gañ.

48 Jab wuh bhar gayā to machheroñ ne use kināre par khīñch liyā. Phir unhoñ ne baiṭh kar qābil-e-istemāl machhliyāñ chun kar ṭokriyon meñ ḍāl dīñ aur nāqābil-e-istemāl machhliyāñ phaiñk dīñ.

49 Duniyā ke iḳhtitām par aisā hī hogā. Farishte āeñge aur bure logoñ ko rāstbāzoñ se alag karke

50 unheñ bharaktī bhaṭṭī meñ phaiñk deñge jahān log rote aur dānt pīste raheñge.”

Nāī aur Purānī Sachchāiyāñ

51 Īsā ne pūchhā, “Kyā tum ko in tamām bāton kī samajh ā gaī hai?” “Jī,” shāgirdon ne jawāb diyā.

52 Us ne un se kahā, “Is lie shariyat kā har ālim jo āsmān kī bādshāhī meñ shāgird ban gayā hai aise mālik-e-makān kī mānind hai jo apne k̄hazāne se nae aur purāne jawāhar nikāltā hai.”

Īsā ko Nāsarāt meñ Radd Kiyā Jātā Hai

53 Yih tamsileñ sunāne ke bād Īsā wahān se chalā gayā.

54 Apne watanī shahr Nāsarāt pahuñch kar wuh ibādatk̄hāne meñ logoñ ko tālīm dene lagā. Us kī bāteñ sun kar wuh hairatzadā hue. Unhoñ ne pūchhā, “Use yih hikmat aur mojize karne kī yih qudrat kahān se hāsil huī hai?”

55 Kyā yih baṛhai kā beṭā nahīn hai? Kyā us kī mān kā nām Mariyam nahīn hai, aur kyā us ke bhāī Yāqūb, Yūsuf, Shamāun aur Yahūdāh nahīn haiñ?”

56 Kyā us kī bahneñ hamāre sāth nahīn rahtīñ? To phir use yih sab kuchh kahān se mil gayā?”

57 Yoñ wuh us se ṭhokar khā kar use qabūl karne se qāsir rahe.

Īsā ne un se kahā, “Nabī kī izzat har jagah kī jātī hai siwāe us ke watanī shahr aur us ke apne k̄hāndān ke.”

58 Aur un ke imān kī kamī ke bāis us ne wahān zyādā mojize na kie

14

Yahyā kā Qatl

1 Us waqt Galīl ke hukmrān Herodes Antipās ko Īsā ke bāre meñ ittalā mili.

² Is par us ne apne darbāriyoṅ se kahā, “Yih Yahyā baptismā dene wālā hai jo murdoṅ meṅ se jī uṭhā hai, is lie us kī mojiẓānā tāqateṅ is meṅ nazar ātī haiṅ.”

³ Wajah yih thī ki Herodes ne Yahyā ko giriftār karke jel meṅ ḍālā thā. Yih Herodiyās kī k̄hātīr huā thā jo pahle Herodes ke bhāī Filippus kī bīwī thī.

⁴ Yahyā ne Herodes ko batāyā thā, “Herodiyās se terī shādī nājāyẓ hai.”

⁵ Herodes Yahyā ko qatl karnā chāhtā thā, lekin awām se ḍartā thā kyoṅki wuh use nabī samajhte the.

⁶ Herodes kī sālgirah ke mauḡe par Herodiyās kī beṭī un ke sāmne nāchī. Herodes ko us kā nāchnā itnā pasand āyā

⁷ ki us ne ḡasam khā kar us se wādā kiyā, “Jo bhī tū māṅgeḡī main tujhe dūṅgā.”

⁸ Apnī mān ke sikhāne par beṭī ne kahā, “Mujhe Yahyā baptismā dene wāle kā sar ṭre meṅ mangwā deṅ.”

⁹ Yih sun kar bādshāh ko dukh huā. Lekin apnī ḡasmoṅ aur mehmānoṅ kī maujūdaḡī kī wajah se us ne use dene kā hukm de diyā.

¹⁰ Chunānche Yahyā kā sar ḡalam kar diyā gayā.

¹¹ Phir ṭre meṅ rakh kar andar lāyā gayā aur laṛkī ko de diyā gayā. Laṛkī use apnī mān ke pās le gai.

¹² Bād meṅ Yahyā ke shāḡird āe aur us kī lāsh le kar use dafnāyā. Phir wuh Īsā ke pās gae aur use ittalā dī.

Īsā 5000 Mardoṅ ko Khānā Khilātā Hai

¹³ Yih k̄habar sun kar Īsā logoṅ se alag ho kar kashtī par sawār huā aur kisī wīrān jagah chalā gayā. Lekin hujūm ko us kī k̄habar milī. Log paidal chal kar shahroṅ se nikal āe aur us ke pīchhe lag gae.

¹⁴ Jab Īsā ne kashtī par se utar kar baṛe hujūm ko dekhā to use logoṅ par baṛā tars āyā. Wahīn us ne un ke marīzoṅ ko shafā dī.

¹⁵ Jab dīn ḡhalne lagā to us ke shāḡird us ke pās āe aur kahā, “Yih jagah wīrān hai aur dīn ḡhalne lagā hai. In ko ruḡhsat kar deṅ tāki yih irdḡird ke dehātoṅ meṅ jā kar khāne ke lie kuchh k̄harīd leṅ.”

¹⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Inheṅ jāne kī zarūrat nahīn, tum k̄hud inheṅ khāne ko do.”

¹⁷ Unhoṅ ne jawāb diyā, “Hamāre pās sirf pānch roṭiyāṅ aur do machhliyāṅ haiṅ.”

¹⁸ Us ne kahā, “Unheṅ yahān mere pās le āo,”

¹⁹ aur logoṅ ko ḡhās par baiṭhne kā hukm diyā. Īsā ne un pānch roṭiyōṅ aur do machhliyōṅ ko le kar āsmān kī taraf dekhā aur shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne roṭiyōṅ ko toṛ toṛ kar shāḡirdoṅ ko diyā, aur shāḡirdoṅ ne yih roṭiyāṅ logoṅ meṅ taḡsīm kar dīṅ.

²⁰ Sab ne jī bhar kar khāyā. Jab shāḡirdoṅ ne bache hue ṭukṛe jamā kie to bārah ṭokre bhar gae.

²¹ K̄hawātīn aur bachchoṅ ke alāwā khāne wāle taḡrībān 5,000 mard the.

Īsā Pānī par Chaltā Hai

²² Is ke ain bād Īsā ne shāḡirdoṅ ko majbūr kiyā ki wuh kashtī par sawār ho kar āge nikleṅ aur jhīl ke pār chale jāeṅ. Itne meṅ wuh hujūm ko ruḡhsat karnā chāhtā thā.

23 Unheñ k̄hairbād kahne ke bād wuh duā karne ke lie akelā pahār par chaṛh gayā. Shām ke waqt wuh wahāñ akelā thā

24 jabki kashtī kināre se kāfī dūr ho gaī thī. Lahreñ kashtī ko bahut tang kar rahī thīñ kyoñki hawā us ke k̄hilāf chal rahī thī.

25 Taqriban tīn baje rāt ke waqt Īsā pānī par chalte hue un ke pās āyā.

26 Jab shāgirdoñ ne use jhīl kī satah par chalte hue dekhā to unhoñ ne dahshat khāī. “Yih koī bhūt hai,” unhoñ ne kahā aur ḍar ke māre chīkheñ mārne lage.

27 Lekin Īsā fauran un se muḁhātib ho kar bolā, “Hauslā rakho! Maiñ hī hūñ. Mat ghabrāo.”

28 Is par Patras bol uṭhā, “K̄hudāwand, agar āp hī haiñ to mujhe pānī par apne pās āne kā hukm deñ.”

29 Īsā ne jawāb diyā, “Ā.” Patras kashtī par se utar kar pānī par chalte chalte Īsā kī taraf baṛhne lagā.

30 Lekin jab us ne tez hawā par ḡhaur kiyā to wuh ghabrā gayā aur ḍūbne lagā. Wuh chillā uṭhā, “K̄hudāwand, mujhe bachāeñ!”

31 Īsā ne fauran apnā hāth baṛhā kar use pakaṛ liyā. Us ne kahā, “Ai kam-etaqād! Tū shak meñ kyoñ paṛ gayā thā?”

32 Donoñ kashtī par sawār hue to hawā tham gaī.

33 Phir kashtī meñ maujūd shāgirdoñ ne use sijdā karke kahā, “Yaḡinan āp Allāh ke Farzand haiñ!”

Gannesarat meñ Marīzoñ kī Shafā

34 Jhīl ko pār karke wuh Gannesarat Shahr ke pās pahuñch gae.

35 Jab us jagah ke logoñ ne Īsā ko pahchāñ liyā to unhoñ ne irdgird ke pūre ilāqe meñ is kī k̄habar phailāī. Unhoñ ne apne tamām marīzoñ ko us ke pās lā kar

36 us se minnat kī ki wuh unheñ sirf apne libās ke dāman ko chhūne de. Aur jis ne bhī use chhuā use shafā milī.

15

Bāpdādā kī Tālīm

1 Phir kuchh Farīsī aur shariāt ke ālim Yarūshalam se ā kar Īsā se pūchhne lage,

2 “Āp ke shāgird bāpdādā kī riwāyat kyoñ toṛte haiñ? Kyoñki wuh hāth dhoe baḡhair roṭī khāte haiñ.”

3 Īsā ne jawāb diyā, “Aur tum apnī riwāyat kī k̄hātir Allāh kā hukm kyoñ toṛte ho?”

4 Kyoñki Allāh ne farmāyā, ‘Apne bāp aur apnī māñ kī izzat karnā’ aur ‘Jo apne bāp yā māñ par lānat kare use sazā-e-maut dī jāe.’

5 Lekin jab koī apne wālidain se kahe, ‘Maiñ āp kī madad nahīñ kar saktā, kyoñki maiñ ne mannat māñī hai ki jo kuchh mujhe āp ko denā thā wuh Allāh ke lie waqf hai’ to tum ise jāyz qarār dete ho.

6 Yoñ tum kahte ho ki use apne māñ-bāp kī izzat karne kī zarūrat nahīñ hai. Aur isi tarah tum Allāh ke kalām ko apnī riwāyat kī k̄hātir mansūkh kar lete ho.

7 Riyākāro! Yasāyāh Nabī ne tumhāre bāre meñ kyā k̄hūb nabuwwat kī hai,

8 ‘Yih qaum apne hoñtoñ se to merā ehtirām kartī hai

lekin us kā dil mujh se dūr hai.

⁹ Wuh merī parastish karte to haiñ, lekin befāyda.
Kyonki wuh sirf insān hī ke ahkām sikhāte haiñ.’ ”

Insān ko Kyā Kuchh Nāpāk Kar Detā Hai?

¹⁰ Phir Īsā ne hujūm ko apne pās bulā kar kahā, “Sab merī bāt suno aur ise samajhne kī koshish karo.

¹¹ Koī aisī chīz hai nahīñ jo insān ke muñh meñ dākhlil ho kar use nāpāk kar sake, balki jo kuchh insān ke muñh se nikaltā hai wuhī use nāpāk kar detā hai.”

¹² Is par shāgirdon ne us ke pās ā kar pūchhā, “Kyā āp ko mālum hai ki Farīsī yih bāt sun kar nārāz hue haiñ?”

¹³ Us ne jawāb diyā, “Jo bhī paudā mere āsmānī Bāp ne nahīñ lagāyā use jar se ukhārā jāegā.

¹⁴ Unheñ choḥ do, wuh andhe rāh dikhāne wāle haiñ. Agar ek andhā dūsre andhe ki rāhnumāi kare to donoñ gaḥhe meñ gir jāenge.”

¹⁵ Patras bol uṭhā, “Is tamsīl kā matlab hameñ bataēñ.”

¹⁶ Īsā ne kahā, “Kyā tum abhī tak itne nāsamajh ho?

¹⁷ Kyā tum nahīñ samajh sakte ki jo kuchh insān ke muñh meñ dākhlil ho jātā hai wuh us ke mede meñ jātā hai aur wahān se nikal kar jā-e-zarūrat meñ?

¹⁸ Lekin jo kuchh insān ke muñh se nikaltā hai wuh dil se ātā hai. Wuhī insān ko nāpāk kartā hai.

¹⁹ Dil hī se bure khayālāt, qatl-o-ghārat, zinākārī, harāmkarī, chorī, jhūṭī gawāhī aur buhtān nikalte haiñ.

²⁰ Yihī kuchh insān ko nāpāk kar detā hai, lekin hāth dhoe baḥhair khānā khāne se wuh nāpāk nahīñ hotā.”

Ghairyahūdī Aurat kā Īmān

²¹ Phir Īsā Galīl se rawānā ho kar shimāl meñ Sūr aur Saidā ke ilāqe meñ āyā.

²² Is ilāqe kī ek Kanānī khātūn us ke pās ā kar chillāne lagī, “Khudāwand, Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm karen. Ek badrūh merī beṭī ko bahut satātī hai.”

²³ Lekin Īsā ne jawāb meñ ek lafz bhī na kahā. Is par us ke shāgird us ke pās ā kar us se guzārish karne lage, “Use fāriḡh kar deñ, kyonki wuh hamāre pīchhe pīchhe chīkhtī-chillātī hai.”

²⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Mujhe sirf Isrāīl kī khoī huī bheḥon ke pās bhejā gayā hai.”

²⁵ Aurat us ke pās ā kar muñh ke bal jhuk gāī aur kahā, “Khudāwand, merī madad karen!”

²⁶ Us ne use batāyā, “Yih munāsib nahīñ ki bachchoñ se khānā le kar kutton ke sāmne phaiñk diyā jāe.”

²⁷ Us ne jawāb diyā, “Jī Khudāwand, lekin kutte bhī wuh ṭukre khāte haiñ jo un ke mālik kī mez par se farsh par gir jāte haiñ.”

²⁸ Īsā ne kahā, “Ai aurat, terā imān baḥā hai. Terī darḥāst pūrī ho jāe.” Usī lamhe aurat kī beṭī ko shafā mil gāī.

Īsā Bahut-se Marīzon ko Shafā Detā Hai

²⁹ Phir Īsā wahān se rawānā ho kar Galīl kī Jhīl ke kināre pahunch gayā. Wahān wuh pahār par chaḥ kar baiṭh gayā.

30 Logoñ kī barī tādād us ke pās āi. Wuh apne langaṛe, andhe, maflūj, gūnge aur kaī aur qism ke mariz bhī sāth le āe. Unhoñ ne unheñ Īsā ke sāmne rakhā to us ne unheñ shafā dī.

31 Hujūm hairatzadā ho gayā. Kyoñki gūnge bol rahe the, apāhajon ke āzā bahāl ho gae. Langaṛe chalne aur andhe dekhne lage the. Yih dekh kar bhīṛ ne Isrāīl ke Ḳhudā kī tamjīd kī.

Īsā 4000 Mardoñ ko Khānā Khilātā Hai

32 Phir Īsā ne apne shāgirdoñ ko bulā kar un se kahā, “Mujhe in logoñ par tars ātā hai. Inheñ mere sāth ṭhahre tīn din ho chuke haiñ aur in ke pās khāne kī koī chīz nahīñ hai. Lekin maiñ inheñ is bhūkī hālat meñ ruḳhsat nahīñ karnā chāhtā. Aisā na ho ki wuh rāste meñ thak kar chūr ho jāeñ.”

33 Us ke shāgirdoñ ne jawāb diyā, “Is wīrān ilāqe meñ kahāñ se itnā khānā mil sakegā ki yih log khā kar ser ho jāeñ?”

34 Īsā ne pūchhā, “Tumhāre pās kitnī roṭiyāñ haiñ?” Unhoñ ne jawāb diyā, “Sāt, aur chand ek chhoṭī machhliyāñ.”

35 Īsā ne hujūm ko zamīn par baiṭhne ko kahā.

36 Phir sāt roṭiyon aur machhliyon ko le kar us ne shukrguzārī kī duā kī aur unheñ toṛ toṛ kar apne shāgirdoñ ko taqsim karne ke lie de diyā.

37 Sab ne jī bhar kar khāyā. Bād meñ jab khāne ke bache hue ṭukṛe jamā kie gae to sāt baṛe ṭokre bhar gae.

38 Ḳhawātīn aur bachchoñ ke alāwā khāne wāle 4,000 mard the.

39 Phir Īsā logoñ ko ruḳhsat karke kashtī par sawār huā aur magadan ke ilāqe meñ chalā gayā.

16

Farīsī Ilāhī Nishān kā Taqāzā Karte Haiñ

1 Ek din Farīsī aur Sadūqī Īsā ke pās āe. Use parakhne ke lie unhoñ ne mutālabā kiyā ki wuh unheñ āsmān kī taraf se koī ilāhī nishān dikhāe tāki us kā iḳhtiyār sābit ho jāe.

2 Lekin us ne jawāb diyā, “Shām ko tum kahte ho, ‘Kal mausam sāf hogā kyoñki āsmān surḳh nazar ātā hai.’

3 Aur subah ke waqt kahte ho, ‘Āj tūfān hogā kyoñki āsmān surḳh hai aur bādāl chhāe hue haiñ.’ Ḡharz tum āsmān kī hālat par ḡhaur karke sahīh natījā nikāl lete ho, lekin zamānoñ kī alāmatoñ par ḡhaur karke sahīh natīje tak pahuñchnā tumhāre bas kī bāt nahīñ hai.

4 Sirf sharīr aur zinākār nasl ilāhī nishān kā taqāzā kartī hai. Lekin use koī bhī ilāhī nishān pesh nahīñ kiyā jāegā siwāe Yūnus nabī ke nishān ke.”

Yih kah kar Īsā unheñ chhoṛ kar chalā gayā.

Farīsiyon aur Sadūqiyon kā Ḳhamīr

5 Jhīl ko pār karte waqt shāgird apne sāth khānā lānā bhūl gae the.

6 Īsā ne un se kahā, “Ḳhabardār, Farīsiyon aur Sadūqiyon ke ḳhamīr se hoshyār rahnā.”

7 Shāgird āpas meñ bahs karne lage, “Wuh is lie kah rahe honge ki ham khānā sāth nahīñ lāe.”

8 Īsā ko mālūm huā ki wuh kyā soch rahe haiñ. Us ne kahā, “Tum āpas meñ kyoñ bahs kar rahe ho ki hamāre pās roṭī nahīñ hai?”

⁹ Kyā tum abhī tak nahīn samajhte? Kyā tumheñ yād nahīn ki main ne pānch roṭiyān le kar 5,000 ādmiyoñ ko khānā khilā diyā aur ki tum ne bache hue ṭukroñ ke kitne ṭokre uṭhāe the?

¹⁰ Yā kyā tum bhūl gae ho ki main ne sāt roṭiyān le kar 4,000 ādmiyoñ ko khānā khilāyā aur ki tum ne bache hue ṭukroñ ke kitne ṭokre uṭhāe the?

¹¹ Tum kyoñ nahīn samajhte ki main tum se khāne kī bāt nahīn kar rahā? Suno merī bāt! Farisiyoñ aur Sadūqiyoñ ke khamīr se hoshiyār raho!”

¹² Phir unheñ samajh āi ki Īsā unheñ roṭī ke khamīr se āgāh nahīn kar rahā thā balki Farisiyoñ aur Sadūqiyoñ kī tālīm se.

Patras kā Iqrār

¹³ Jab Īsā Qaisariyā-filippī ke ilāqe meñ pahuñchā to us ne shāgirdoñ se pūchhā, “Ibn-e-Ādam logoñ ke nazdik kaun hai?”

¹⁴ Unhoñ ne jawāb diyā, “Kuchh kahte haiñ Yahyā baptismā dene wālā, kuchh yih ki āp Iliyās Nabī haiñ. Kuchh yih bhī kahte haiñ ki Yarmiyāh yā nabiyōñ meñ se ek.”

¹⁵ Us ne pūchhā, “Lekin tumhāre nazdik main kaun hūñ?”

¹⁶ Patras ne jawāb diyā, “Āp zindā Kḥudā ke Farzand Masīh haiñ.”

¹⁷ Īsā ne kahā, “Shamāūn bin Yūnus, tū mubāarak hai, kyoñki kisī insān ne tujh par yih zāhir nahīn kiyā balki mere āsmānī Bāp ne.

¹⁸ Main tujhe yih bhī batātā hūñ ki tū Patras yānī Patthar hai, aur isī patthar par main apnī jamāt ko tāmīr karūnga, aisī jamāt jis par Pātāl ke darwāze bhī ghālib nahīn aēnge.

¹⁹ Main tujhe āsmān kī bādshāhī kī kunjīyān de dūngā. Jo kuchh tū zamīn par bāndhegā wuh āsmān par bhī bandhegā. Aur jo kuchh tū zamīn par kholegā wuh āsmān par bhī khulegā.”

²⁰ Phir Īsā ne apne shāgirdoñ ko hukm diyā, “Kisī ko bhī na batāo ki main Masīh hūñ.”

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

²¹ Us waqt se Īsā apne shāgirdoñ par wāzih karne lagā, “Lāzim hai ki main Yarūshalam jā kar qaum ke buzurgoñ, rāhnumā imāmoñ aur shariyat ke ulamā ke hāthoñ bahut dukh uṭhāūñ. Mujhe qatl kiyā jāegā, lekin tīsre dīn main jī uṭhūngā.”

²² Is par Patras use ek taraf le jā kar samjhāne lagā. “Ai Kḥudāwand, Allāh na kare ki yih kabhī bhī āp ke sāth ho.”

²³ Īsā ne muṛ kar Patras se kahā, “Shaitān, mere sāmne se haṭ jā! Tū mere lie ṭhokar kā bāis hai, kyoñki tū Allāh kī soch nahīn rakhtā balki insān kī.”

²⁴ Phir Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Jo mere pīchhe ānā chāhe wuh apne āp kā inkār kare aur apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe ho le.

²⁵ Kyoñki jo apnī jān ko bachāe rakhnā chāhe wuh use kho degā. Lekin jo merī kḥātīr apnī jān kho de wuhī use pā legā.

²⁶ Kyā fāyda hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsīl ho jāe, lekin wuh apnī jān se mahrum ho jāe? Insān apnī jān ke badle kyā de saktā hai?

²⁷ Kyoñki Ibn-e-Ādam apne Bāp ke jalāl meñ apne farishtoñ ke sāth aēgā, aur us waqt wuh har ek ko us ke kām kā badlā degā.

28 Maiñ tumheñ sach batātā hūñ, yahāñ kuchh aise log khaṛe haiñ jo marne se pahle hī Ibn-e-Ādam ko us kī bādshāhī meñ āte hue dekhenge.”

17

Pahār par Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

1 Chhih din ke bād Īsā sirf Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko apne sāth le kar ūnche pahār par chaṛh gayā.

2 Wahāñ us kī shakl-o-sūrat un ke sāmne badal gaī. Us kā chehrā sūraj kī tarah chamakne lagā, aur us ke kapṛe nūr kī mānind safed ho gae.

3 Achānak Iliyās aur Mūsā zāhir hue aur Īsā se bāteñ karne lage.

4 Patras bol uṭhā, “Khudāwand, kitnī achchhī bāt hai ki ham yahāñ haiñ. Agar āp chāheñ to maiñ tin jhoñṛiyāñ banāūngā, ek āp ke lie, ek Mūsā ke lie aur ek Iliyās ke lie.”

5 Wuh abhī bāt kar hī rahā thā ki ek chamakdār bādāl ā kar un par chhā gayā aur bādāl meñ se ek āwāz sunāī dī, “Yih merā pyārā Farzand hai, jis se maiñ khush hūñ. Is ki suno.”

6 Yih sun kar shāgird dahshat khā kar aundhe muñh gir gae.

7 Lekin Īsā ne ā kar unheñ chhuā. Us ne kahā, “Uṭho, mat ḍaro.”

8 Jab unhoñ ne nazar uṭhāī to Īsā ke siwā kisī ko na dekhā.

9 Wuh pahār se utarne lage to Īsā ne unheñ hukm diyā, “Jo kuchh tum ne dekhā hai use us waqt tak kisī ko na batānā jab tak ki Ibn-e-Ādam murdoñ meñ se jī na uṭhe.”

10 Shāgirdoñ ne us se pūchhā, “Sharīat ke ulamā kyoñ kahte haiñ ki Masīh kī āmad se pahle Iliyās kā ānā zarūrī hai?”

11 Īsā ne jawāb diyā, “Iliyās to zarūr sab kuchh bahāl karne ke lie āegā.

12 Lekin maiñ tum ko batātā hūñ ki Iliyās to ā chukā hai aur unhoñ ne use nahīñ pahchānā balki us ke sāth jo chāhā kiyā. Isī tarah Ibn-e-Ādam bhī un ke hāthoñ dukh uṭhāegā.”

13 Phir shāgirdoñ ko samajh āī ki wuh un ke sāth Yahyā baptismā dene wāle kī bāt kar rahā thā.

Īsā Laṛke meñ se Badrūh Nikāltā Hai

14 Jab wuh nīche hujūm ke pās pahuñche to ek ādmī ne Īsā ke sāmne ā kar ghuṭne ṭeke

15 aur kahā, “Khudāwand, mere beṭe par rahm karen, use mirgī ke daure parte haiñ aur use shadīd taklīf uṭhānī partī hai. Kāī bār wuh āg yā pānī meñ gir jātā hai.

16 Maiñ use āp ke shāgirdoñ ke pās lāyā thā, lekin wuh use shafā na de sake.”

17 Īsā ne jawāb diyā, “Īmān se khālī aur ṭerhī nasl! Maiñ kab tak tumhāre sāth rahūñ, kab tak tumheñ bardāsht karūñ? Laṛke ko mere pās le āo.”

18 Īsā ne badrūh ko ḍāntā, to wuh laṛke meñ se nikal gaī. Usī lamhe use shafā mil gaī.

19 Bād meñ shāgirdoñ ne alahdagī meñ Īsā ke pās ā kar pūchhā, “Ham badrūh ko kyoñ na nikāl sake?”

20 Us ne jawāb diyā, “Apne imān kī kamī ke sabab se. Maiñ tumheñ sach batātā hūñ, agar tumhārā imān rāī ke dāne ke barābar bhī ho to

phir tum is pahār ko kah sakoge, 'Idhar se udhar khisak jā,' to wuh khisak jāegā. Aur tumhāre lie kuchh bhī nāmumkin nahīn hogā.

²¹ [Lekin is qism kī badrūh duā aur roze ke baḡhair nahīn nikaltī.]”

Īsā Dūsri Bār Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

²² Jab wuh Galīl meñ jamā hue to Īsā ne unheñ batāyā, “Ibn-e-Ādam ko ādmiyoñ ke hawāle kar diyā jāegā.

²³ Wuh use qatl kareñge, lekin tīn din ke bād wuh jī uṭhegā.” Yih sun kar shāgird nihāyat ḡhamgīn hue.

Baitul-muqaddas kā Ṭaiks

²⁴ Wuh Kafarnahūm pahuñche to Baitul-muqaddas kā ṭaiks jamā karne wāle Patras ke pās ā kar pūchhne lage, “Kyā āp kā ustād Baitul-muqaddas kā ṭaiks adā nahīn kartā?”

²⁵ “Jī, wuh kartā hai,” Patras ne jawāb diyā. Wuh ghar meñ āyā to Īsā pahle hī bolne lagā, “Kyā ḡhayāl hai Shamāūn, duniyā ke bādshāh kin se ḡyūṭī aur ṭaiks lete haiñ, apne farzandoñ se yā ajnabiyoñ se?”

²⁶ Patras ne jawāb diyā, “Ajnabiyoñ se.” Īsā bolā “To phir un ke farzand ṭaiks dene se barī hue.

²⁷ Lekin ham unheñ nārāz nahīn karnā chāhte. Is lie jhīl par jā kar us meñ dorī dāl denā. Jo machhli tū pahle pakaregā us kā muñh kholnā to us meñ se chāñdī kā sikkā niklegā. Use le kar unheñ mere aur apne lie adā kar de.”

18

Kaun Sab se Baṛā Hai?

¹ Us waqt shāgird Īsā ke pās ā kar pūchhne lage, “Āsmān kī bādshāhī meñ kaun sab se baṛā hai?”

² Jawāb meñ Īsā ne ek chhoṭe bachche ko bulā kar un ke darmiyān kharā kiyā

³ aur kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ agar tum badal kar chhoṭe bachchoñ kī mānind na bano to tum kabhī āsmān kī bādshāhī meñ dāḡhil nahīn hogē.

⁴ Is lie jo bhī apne āp ko is bachche kī tarah chhoṭā banāegā wuh āsmān meñ sab se baṛā hogā.

⁵ Aur jo bhī mere nām meñ is jaise chhoṭe bachche ko qabūl kare wuh mujhe qabūl kartā hai.

Āzmāishēñ

⁶ Lekin jo koī in chhoṭoñ meñ se kisī ko gunāh karne par uksāe us ke lie behtar hai ki us ke gale meñ baṛī chakkī kā pāṭ bāndh kar use samundar kī gahrāiyoñ meñ ḡubo diyā jāe.

⁷ Duniyā par un chīzoñ kī wajah se afsos jo gunāh karne par uksātī haiñ. Lāzim hai ki aisī āzmāishēñ āēñ, lekin us shaḡhs par afsos jis kī mārifat wuh āēñ.

⁸ Agar terā hāth yā pāñw tujhe gunāh karne par uksāe to use kāṭ kar phaiñk denā. Is se pahle ki tujhe do hāthoñ yā do pāñwoñ samet jahannum kī abadi āg meñ phaiñkā jāe, behtar yih hai ki ek hāth yā pāñw se mahrūm ho kar abadi zindagī meñ dāḡhil ho.

⁹ Aur agar terī āñkh tujhe gunāh karne par uksāe to use nikāl kar phaiñk denā. Is se pahle ki tujhe do āñkhoñ samet jahannum kī āg

meñ phaiñkā jāe behtar yih hai ki ek āñkh se mahrūm ho kar abadi zindagi meñ dāḡhil ho.

Khoī Huī Bheṛ kī Tamsīl

¹⁰ Khabardār! Tum in chhoṭoñ meñ se kisī ko bhī haqīr na jānanā. Kyoñki maiñ tum ko batātā hūñ ki āsmān par in ke farishte har waqt mere Bāp ke chehre ko deḡhte rahte haiñ.

¹¹ [Kyoñki Ibn-e-Ādam khoe huoñ ko ḡhūñḡne aur najāt dene āyā hai.]

¹² Tumhārā kyā ḡhayāl hai? Agar kisī ādmī kī 100 bheṛeñ hoñ aur ek bhaṭak kar gum ho jāe to wuh kyā karegā? Kyā wuh bāqī 99 bheṛeñ pahārī ilāqe meñ chhoṛ kar bhaṭkī huī bheṛ ko ḡhūñḡne nahīñ jāegā?

¹³ Aur maiñ tum ko sach batātā hūñ ki bhaṭkī huī bheṛ ke milne par wuh us ke bāre meñ un bāqī 99 bheṛoñ kī nisbat kahīñ zyādā ḡhushī manāegā jo bhaṭkī nahīñ.

¹⁴ Bilkul isī tarah āsmān par tumhārā Bāp nahīñ chāhtā ki in chhoṭoñ meñ se ek bhī halāk ho jāe.

Gunāh meñ Paṛe Bhāī se Sulūk

¹⁵ Agar tere bhāī ne terā gunāh kiyā ho to akele us ke pās jā kar us par us kā gunāh zāhir kar. Agar wuh terī bāt māne to tū ne apne bhāī ko jīt liyā.

¹⁶ Lekin agar wuh na māne to ek yā do aur logoñ ko apne sāth le jā tāki tumhārī har bāt kī do yā tīn gawāhoñ se tasdiḡ ho jāe.

¹⁷ Agar wuh un kī bāt bhī na māne to jamāt ko batā denā. Aur agar wuh jamāt kī bhī na māne to us ke sāth ḡhairīmāndār yā ṭaiks lene wāle kā-sā sulūk kar.

Bāndhne aur Kholne kā Ikhtiyār

¹⁸ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jo kuchh bhī tum zamīn par bāndhoge āsmān par bhī bandhegā, aur jo kuchh zamīn par khologe āsmān par bhī khulegā.

¹⁹ Maiñ tum ko yih bhī batātā hūñ ki agar tum meñ se do shaḡhs kisī bāt ko māngne par muttāfiḡ ho jāeñ to merā āsmānī Bāp tum ko baḡshhegā.

²⁰ Kyoñki jahāñ bhī do yā tīn afrād mere nām meñ jamā ho jāeñ wahāñ maiñ un ke darmiyān hūngā.”

Muāf na Karne Wāle Naukar kī Tamsīl

²¹ Phīr Patras ne Isā ke pās ā kar pūchhā, “Ḳhudāwand, jab merā bhāī merā gunāh kare to maiñ kitnī bār use muāf karūñ? Sāt bār tak?”

²² Isā ne jawāb diyā, “Maiñ tujhe batātā hūñ, sāt bār nahīñ balki 77 bār.

²³ Is lie āsmān kī bādshāhī ek bādshāh kī mānind hai jo apne naukaroñ ke karzoñ kā hisāb-kitāb karnā chāhtā thā.

²⁴ Hisāb-kitāb shurū karte waqt ek ādmī us ke sāmne pesh kiyā gayā jo Araboñ ke hisāb se us kā qarzdār thā.

²⁵ Wuh yih raḡam adā na kar sakā, is lie us ke mālik ne yih qarz wasūl karne ke lie hukm diyā ki use bāl-bachchoñ aur tamām milkīyat samet faroḡht kar diyā jāe.

²⁶ Yih sun kar naukar muñh ke bal girā aur minnat karne lagā, ‘Mujhe muhlat deñ, maiñ pūrī raḡam adā kar dūngā.’

²⁷ Bādshāh ko us par tars āyā. Us ne us kā qarz muāf karke use jāne diyā.

²⁸ Lekin jab yihī naukar bāhar niklā to ek hamk̄hidmat milā jo us kā chand hazār rūpoñ kā qarzdār thā. Use pakaṛ kar wuh us kā galā dabā kar kahne lagā, ‘Apnā qarz adā kar!’

²⁹ Dūsrā naukar gir kar minnat karne lagā, ‘Mujhe muhlat deñ, main āp ko sārī raqam adā kar dūngā.’

³⁰ Lekin wuh is ke lie taiyār na huā, balki jā kar use us waqt tak jel meñ ḍalwāyā jab tak wuh pūrī raqam adā na kar de.

³¹ Jab bāqī naukaron ne yih dekhā to unheñ shadīd dukh huā aur unhoñ ne apne mālik ke pās jā kar sab kuchh batā diyā jo huā thā.

³² Is par mālik ne us naukar ko apne pās bulā liyā aur kahā, ‘Sharīr naukar! Jab tū ne merī minnat kī to main ne terā pūrā qarz muāf kar diyā.’

³³ Kyā lāzim na thā ki tū bhī apne sāthī naukar par utnā rahm kartā jitnā main ne tujh par kiyā thā?’

³⁴ Ghusse meñ mālik ne use jel ke afsaron ke hawāle kar diyā tāki us par us waqt tak tashaddud kiyā jāe jab tak wuh qarz kī pūrī raqam adā na kar de.

³⁵ Merā āsmānī Bāp tum meñ se har ek ke sāth bhī aisā hī karegā agar tum ne apne bhāi ko pūre dil se muāf na kiyā.”

19

Talāq ke bāre meñ Tālīm

¹ Yih kahne ke bād Īsā Galīl ko chhoṛ kar Yahūdiyā meñ Dariyā-e-Yardan ke pār chalā gayā.

² Baṛā hujūm us ke pīchhe ho liyā aur us ne unheñ wahān shafā dī.

³ Kuchh Farīsī āe aur use phaṅsāne kī gharz se sawāl kiyā, “Kyā jāyz hai ki mard apnī bīwī ko kisī bhī wajah se talāq de?”

⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne kalām-e-muqaddas meñ nahīn paṛhā ki ibtidā meñ Khāliq ne unheñ mard aur aurat banāyā?”

⁵ Aur us ne farmāyā, ‘Is lie mard apne mān-bāp ko chhoṛ kar apnī bīwī ke sāth paiwast ho jātā hai. Wuh donoñ ek ho jāte haiñ.’

⁶ Yoñ wuh kalām-e-muqaddas ke mutābiq do nahīn rahte balki ek ho jāte haiñ. Jise Allāh ne joṛā hai use insān judā na kare.”

⁷ Unhoñ ne etarāz kiyā, “To phir Mūsā ne yih kyon farmāyā ki ādmī talāqnāmā likh kar bīwī ko ruḳhsat kar de?”

⁸ Īsā ne jawāb diyā, “Mūsā ne tumhārī sak̄htdilī kī wajah se tum ko apnī bīwī ko talāq dene kī ijāzat dī. Lekin ibtidā meñ aisā na thā.

⁹ Main tumheñ batātā hūñ, jo apnī bīwī ko jis ne zinā na kiyā ho talāq de aur kisī aur se shādī kare, wuh zinā kartā hai.”

¹⁰ Shāgirdon ne us se kahā, “Agar shauhar aur bīwī kā āpas kā tālluq aisā hai to shādī na karnā behtar hai.”

¹¹ Īsā ne jawāb diyā, “Har koī yih bāt samajh nahīn saktā balki sirf wuh jise is qābil banā diyā gayā ho.

¹² Kyonki kuchh paidāish hī se shādī karne ke qābil nahīn hote, bāz ko dūson ne yoñ banāyā hai aur bāz ne āsmān kī bādshāhī kī khātir shādī karne se inkār kiyā hai. Lihāzā jo yih samajh sake wuh samajh le.”

Īsā Chhoṛe Bachchon ko Barkat Detā Hai

13 Ek din chhoṭe bachchoṅ ko Īsā ke pās lāyā gayā tāki wuh un par apne hāth rakh kar duā kare. Lekin shāgirdoṅ ne lāne wāloṅ ko malāmat kī.

14 Yih dekh kar Īsā ne kahā, “Bachchoṅ ko mere pās āne do aur unheṅ na roko, kyonki āsmān kī bādshāhī in jaise logoṅ ko hāsil hai.”

15 Us ne un par apne hāth rakhe aur phir wahān se chalā gayā.

Amīr Mushkil se Allāh kī Bādshāhī meṅ Dākḥil Ho Sakte Haiṅ

16 Phir ek ādmī Īsā ke pās āyā. Us ne kahā, “Ustād, meṅ kaun-sā nek kām karūn tāki abadī zindagī mil jāe?”

17 Īsā ne jawāb diyā, “Tū mujhe neki ke bāre meṅ kyon pūchh rahā hai? Sirf ek hī nek hai. Lekin agar tū abadī zindagī meṅ dākḥil honā chāhtā hai to ahkām ke mutābiq zindagī guzār.”

18 Ādmī ne pūchhā, “Kaun-se ahkām?”

Īsā ne jawāb diyā, “Qatl na karnā, zinā na karnā, chorī na karnā, jhūṭī gawāhī na denā,

19 apne bāp aur apnī mān kī izzat karnā aur apne paṛosī se waisī muḥabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.”

20 Jawān ādmī ne jawāb diyā, “Maiṅ ne in tamām ahkām kī pairawī kī hai, ab kyā rah gayā hai?”

21 Īsā ne use batāyā, “Agar tū kāmīl honā chāhtā hai to jā aur apnī pūrī jāydād faroḳht karke paise gharīboṅ meṅ taqsim kar de. Phir tere lie āsmān par kḥazānā jamā ho jāegā. Is ke bād ā kar mere pīchhe ho le.”

22 Yih sun kar naujawān māyūs ho kar chalā gayā, kyonki wuh nihāyat daulatmand thā.

23 Is par Īsā ne apne shāgirdoṅ se kahā, “Maiṅ tum ko sach batātā hūn ki daulatmand ke lie āsmān kī bādshāhī meṅ dākḥil honā mushkil hai.

24 Maiṅ yih dubārā kahtā hūn, amīr ke āsmān kī bādshāhī meṅ dākḥil hone kī nisbat zyādā āsān yih hai ki ūnṭ sūī ke nāke meṅ se guzar jāe.”

25 Yih sun kar shāgird nihāyat hairatzadā hue aur pūchhne lage, “Phir kis ko najāt hāsil ho saktī hai?”

26 Īsā ne ghaur se un kī taraf dekh kar jawāb diyā, “Yih insān ke lie to nāmumkin hai, lekin Allāh ke lie sab kuchh mumkin hai.”

27 Phir Patras bol uṭhā, “Ham to apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke pīchhe ho lie haiṅ. Hameṅ kyā milēgā?”

28 Īsā ne un se kahā, “Maiṅ tum ko sach batātā hūn, duniyā kī nāī taḳhlīq par jab Ibn-e-Ādam apne jalālī taḳht par baiṭhegā to tum bhī jinhoṅ ne merī pairawī kī hai bārah taḳtoṅ par baiṭh kar Isrāīl ke bārah qabīloṅ kī adālat karoge.

29 Aur jis ne bhī merī khātir apne gharoṅ, bhāiyōṅ, bahnoṅ, bāp, mān, bachchoṅ yā khetoṅ ko chhoṛ diyā hai use sau gunā zyādā mil jāegā aur mīrās meṅ abadī zindagī pāegā.

30 Lekin bahut-se log jo ab awwal haiṅ us waqt ākḥir hoṅge aur jo ab ākḥir haiṅ wuh awwal hoṅge.

20

Angūr ke Bāgh meṅ Mazdūr

¹ Kyoṅki āsmān kī bādshāhī us zamīndār se mutābiqat rakhtī hai jo ek din subah-sawere niklā tāki apne angūr ke bāgh ke lie mazdūr dhūnde.

² Wuh un se dihārī ke lie chāndī kā ek sikkā dene par muttafiq huā aur unheñ apne angūr ke bāgh meñ bhej diyā.

³ Nau baje wuh dubārā niklā to dekhā ki kuchh log abhī tak mandī meñ fāriḡh baiṭhe haiñ.

⁴ Us ne un se kahā, ‘Tum bhī jā kar mere angūr ke bāgh meñ kām karo. Maiñ tumheñ munāsib ujrat dūngā.’

⁵ Chunānche wuh kām karne ke lie chale gae. Bārah baje aur tīn baje dopahar ke waqt bhī wuh niklā aur is tarah ke fāriḡh mazdūroñ ko kām par lagāyā.

⁶ Phir shām ke pānch baj gae. Wuh niklā to dekhā ki abhī tak kuchh log fāriḡh baiṭhe haiñ. Us ne un se pūchhā, ‘Tum kyoñ pūrā din fāriḡh baiṭhe rahe ho?’

⁷ Unhoñ ne jawāb diyā, ‘Is lie ki kisī ne hameñ kām par nahīñ lagāyā.’ Us ne un se kahā, ‘Tum bhī jā kar mere angūr ke bāgh meñ kām karo.’

⁸ Din dhal gayā to zamīndār ne apne afsar ko batāyā, ‘Mazdūroñ ko bulā kar unheñ mazdūrī de de, ākhir meñ āne wāloñ se shurū karke pahle āne wāloñ tak.’

⁹ Jo mazdūr pānch baje āe the unheñ chāndī kā ek ek sikkā mil gayā.

¹⁰ Is lie jab wuh āe jo pahle kām par lagāe gae the to unhoñ ne zyādā milne kī tawaqqo kī. Lekin unheñ bhī chāndī kā ek ek sikkā milā.

¹¹ Is par wuh zamīndār ke k̄hilāf burburāne lage,

¹² ‘Yih ādmī jinheñ ākhir meñ lagāyā gayā unhoñ ne sirf ek ghanṭā kām kiyā. To bhī āp ne unheñ hamāre barābar kī mazdūrī dī hālāñki hameñ din kā pūrā bojh aur dhūp kī shiddat bardāsht karnī paṛī.’

¹³ Lekin zamīndār ne un meñ se ek se bāt kī, ‘Yār, maiñ ne ghalat kām nahīñ kiyā. Kyā tū chāndī ke ek sikke ke lie mazdūrī karne par muttafiq na huā thā?’

¹⁴ Apne paise le kar chalā jā. Maiñ ākhir meñ kām par lagne wāloñ ko utnā hī denā chāhtā hūñ jitnā tujhe.

¹⁵ Kyā merā haq nahīñ kī maiñ jaisā chāhūñ apne paise k̄harch karūñ? Yā kyā tū is lie hasad kartā hai ki maiñ faiyāzdil hūñ?’

¹⁶ Yoñ awwal ākhir meñ āenge aur jo ākhirī haiñ wuh awwal ho jāenge.”

Īsā Tisrī Martabā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

¹⁷ Ab jab Īsā Yarūshalam kī taraf baṛh rahā thā to bārah shāgirdoñ ko ek taraf le jā kar us ne un se kahā,

¹⁸ “Ham Yarūshalam kī taraf baṛh rahe haiñ. Wahāñ Ibn-e-Ādam ko rāhnumā imāmoñ aur shariāat ke ulamā ke hawāle kar diyā jāegā. Wuh us par sazā-e-maut kā fatwā de kar

¹⁹ use Ghairyahūdiyoñ ke hawāle kar deṅge tāki wuh us kā mazāq uṛāeñ, us ko koṛe māreñ aur use maslūb kareñ. Lekin tīsre din wuh jī uṭhegā.”

Yāqūb aur Yūhannā kī Māñ kī Guzārish

²⁰ Phir Zabdī ke beṭoñ Yāqūb aur Yūhannā kī māñ apne beṭoñ ko sāth le kar Īsā ke pās āi aur sijdā karke kahā, “Āp se ek guzārish hai.”

21 Īsā ne pūchhā, “Tū kyā chāhtī hai?”

Us ne jawāb diyā, “Apnī bādshāhī meñ mere in beṭoñ meñ se ek ko apne dāeñ hāth baiṭhne deñ aur dūsre ko bāeñ hāth.”

22 Īsā ne kahā, “Tum ko nahīñ mālūm ki kyā māng rahe ho. Kyā tum wuh pyālā pī sakte ho jo mainī pine ko hūñ?” “Jī, ham pī sakte haiñ,” unhoñ ne jawāb diyā.

23 Phir Īsā ne un se kahā, “Tum merā pyālā to zarūr piyoge, lekin yih faislā karnā merā kām nahīñ ki kaun mere dāeñ hāth baiṭhegā aur kaun bāeñ hāth. Mere Bāp ne yih maqām unhīñ ke lie taiyār kiyā hai jin ko us ne khud muqarrar kiyā hai.”

24 Jab bāqī das shāgirdoñ ne yih sunā to unheñ Yāqūb aur Yūhannā par ghussā āyā.

25 Is par Īsā ne un sab ko bulā kar kahā, “Tum jānte ho ki qaumoñ ke hukmrān apnī riāyā par rob ḍalte haiñ aur un ke baṛe afsar un par apne iḳhtiyār kā ghalat istemāl karte haiñ.

26 Lekin tumhāre darmiyān aisā nahīñ hai. Jo tum meñ baṛā honā chāhe wuh tumhārā khādīm bane

27 aur jo tum meñ awwal honā chāhe wuh tumhārā ghulām bane.

28 Kyoñki Ibn-e-Ādam bhī is lie nahīñ āyā ki khidmat le balki is lie ki khidmat kare aur apnī jān fidyā ke taur par de kar bahutoñ ko chhurāe.”

Do Andhoñ kī Shafā

29 Jab wuh Yarīhū Shahr se nikalne lage to ek baṛā hujūm un ke pīchhe chal rahā thā.

30 Do andhe rāste ke kināre baiṭhe the. Jab unhoñ ne sunā ki Īsā guzar rahā hai to wuh chillāne lage, “Khudāwand, Ibn-e-Dāūd, ham par rahm karen.”

31 Hujūm ne unheñ ḍanṭ kar kahā, “Khāmosh!” Lekin wuh aur bhī ūñchī āwāz se pukarte rahe, “Khudāwand, Ibn-e-Dāūd, ham par rahm karen.”

32 Īsā ruk gayā. Us ne unheñ apne pās bulāyā aur pūchhā, “Tum kyā chāhte ho ki mainī tumhāre lie karūñ?”

33 Unhoñ ne jawāb diyā, “Khudāwand, yih ki ham dekh sakeñ.”

34 Īsā ko un par tars āyā. Us ne un kī āñkhoñ ko chhuā to wuh fauran bahāl ho gaiñ. Phir wuh us ke pīchhe chalne lage.

21

Yarūshalam meñ Purjosh Istiqbāl

1 Wuh Yarūshalam ke qarīb Bait-fage pahuñche. Yih gānw Zaitūn ke pahār par wāqe thā. Īsā ne do shāgirdoñ ko bhejā

2 aur kahā, “Sāmne wāle gānw meñ jāo. Wahāñ tum ko fauran ek gadhī nazar aegī jo apne bachche ke sāth bandhī huī hogī. Unheñ khol kar yahāñ le āo.

3 Agar koī yih dekh kar tum se kuchh kahe to use batā denā, ‘Khudāwand ko in kī zarūrat hai.’ Yih sun kar wuh fauran inheñ bhej degā.”

4 Yoñ nabī kī yih peshgoī pūrī huī,

5 ‘Siyyūn Beṭī ko batā denā,

dekh, terā bādshāh tere pās ā rahā hai.

Wuh halīm hai aur gadhe par,
hān gadhī ke bachche par sawār hai.’

⁶ Donoñ shāgird chale gae. Unhoñ ne waisā hī kiyā jaisā Īsā ne unheñ batāyā thā.

⁷ Wuh gadhī ko bachche samet le āe aur apne kapṛe un par rakh die. Phir Īsā un par baiṭh gayā.

⁸ Jab wuh chal paṛā to bahut zyādā logoñ ne us ke āge āge rāste meñ apne kapṛe bichhā die. Bāz ne shāḳheñ bhī us ke āge āge rāste meñ bichhā dīñ jo unhoñ ne daraḳhtoñ se kāt lī thiñ.

⁹ Log Īsā ke āge aur pīchhe chal rahe the aur chillā kar yih nāre lagā rahe the,

“Ibn-e-Dāūd ko hoshānā! * ”

Mubārak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai.

Āsmān kī bulandiyōñ par hoshānā.” †

¹⁰ Jab Īsā Yarūshalam meñ dāḳhil huā to pūrā shahr hil gayā. Sab ne pūchhā, “Yih kaun hai?”

¹¹ Hujūm ne jawāb diyā, “Yih Īsā hai, wuh nabī jo Galīl ke Nāsarat se hai.”

Īsā Baitul-muqaddas meñ Jātā Hai

¹² Aur Īsā Baitul-muqaddas meñ jā kar un sab ko nikālne lagā jo wahāñ qurbāniyōñ ke lie darkār chīzoñ kī ḳharīd-o-faroḳht kar rahe the. Us ne sikkoñ kā tabādālā karne wāloñ kī mezeñ aur kabūtar bechne wāloñ kī kursiyāñ ulaṭ dīñ

¹³ aur un se kahā, “Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Merā ghar duā kā ghar kahlāegā.’ Lekin tum ne use dākuoñ ke aḍḍe meñ badal diyā hai.”

¹⁴ Andhe aur langaṛe Baitul-muqaddas meñ us ke pās āe aur us ne unheñ shafā dī.

¹⁵ Lekin rāhnumā imām aur shariāt ke ulamā nārāz hue jab unhoñ ne us ke hairatangez kām dekhe aur yih ki bachche Baitul-muqaddas meñ “Ibn-e-Dāūd ko hoshānā” chillā rahe haiñ.

¹⁶ Unhoñ ne us se pūchhā, “Kyā āp sun rahe haiñ ki yih bachche kyā kah rahe haiñ?”

“Jī,” Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne kalām-e-muqaddas meñ kabhī nahīñ paṛhā ki ‘Tū ne chhoṭe bachchoñ aur shīrḳhāroñ kī zabān ko taiyār kiyā hai tāki wuh terī tamjīd karen?’”

¹⁷ Phir wuh unheñ chhoṛ kar shahr se niklā aur Bait-anīyāh pahuñchā jahān us ne rāt guzārī.

Anjīr ke Daraḳht par Lānat

¹⁸ Agle dīn subah-sawere jab wuh Yarūshalam lauṭ rahā thā to Īsā ko bhūk lagī.

¹⁹ Rāste ke qarīb anjīr kā ek daraḳht dekh kar wuh us ke pās gayā. Lekin jab wuh wahāñ pahuñchā to dekhā ki phal nahīñ lagā balki sirf patte hī patte haiñ. Is par us ne daraḳht se kahā, “Ab se kabhī bhī tujh meñ phal na lage!” Daraḳht fauran sūkh gayā.

²⁰ Yih dekh kar shāgird hairān hue aur kahā, “Anjīr kā daraḳht itnī jaldī se kis tarah sūkh gayā?”

* **21:9** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai. † **21:9** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

21 Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ, agar tum shak na karo balki ĩmān rakho to phir tum na sirf aisā kām kar sakoge balki is se bhī barā. Tum is pahār se kahoge, ‘Uṭh, apne āp ko samundar meñ girā de’ to yih ho jāegā.”

22 Agar tum ĩmān rakho to jo kuchh bhī tum duā meñ māngoge wuh tum ko mil jāegā.”

Kis ne Īsā ko Iḳhtiyār Diyā?

23 Īsā Baitul-muqaddas meñ dāḳhil ho kar tālīm dene lagā. Itne meñ rāhnumā ĩmām aur qaum ke buzurg us ke pās āe aur pūchhā, “Āp yih sab kuchh kis iḳhtiyār se kar rahe haiñ? Kis ne āp ko yih iḳhtiyār diyā hai?”

24 Īsā ne jawāb diyā, “Merā bhī tum se ek sawāl hai. Is kā jawāb do to phir tum ko batā dūngā ki maiñ yih kis iḳhtiyār se kar rahā hūñ.”

25 Mujhe batāo ki Yahyā kā baptismā kahāñ se thā—kyā wuh āsmāñī thā yā ĩnsāñī?”

Wuh āpas meñ bahs karne lage, “Agar ham kaheñ ‘Āsmāñī’ to wuh pūchhegā, ‘To phir tum us par ĩmān kyon na lāe?’

26 Lekin ham kaise kah sakte haiñ ki wuh ĩnsāñī thā? Ham to ām logoñ se ḍarte haiñ, kyonki wuh sab mānte haiñ ki Yahyā nabī thā.”

27 Chunāñche unhoñ ne jawāb diyā, “Ham nahīñ jānte.”

Īsā ne kahā, “Phir maiñ bhī tum ko nahīñ batātā ki maiñ yih sab kuchh kis iḳhtiyār se kar rahā hūñ.”

Do Beṭoñ kī Tamsil

28 Tumhārā kyā ḳhayāl hai? Ek admī ke do beṭe the. Bāp bare beṭe ke pās gayā aur kahā, ‘Beṭā, āj angūr ke bāgh meñ jā kar kām kar.’

29 Beṭe ne jawāb diyā, ‘Maiñ jānā nahīñ chāhtā,’ lekin bād meñ us ne apnā ḳhayāl badal liyā aur bāgh meñ chalā gayā.

30 Itne meñ bāp chhoṭe beṭe ke pās bhī gayā aur use bāgh meñ jāne ko kahā. ‘Jī janāb, maiñ jāūngā,’ chhoṭe beṭe ne kahā. Lekin wuh na gayā.

31 Ab mujhe batāo ki kis beṭe ne apne bāp kī marzī pūri kī?”

“Pahle beṭe ne,” unhoñ ne jawāb diyā.

Īsā ne kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki ṭaiks lene wāle aur kasbiyāñ tum se pahle Allāh kī bādshāhī meñ dāḳhil ho rahe haiñ.

32 Kyonki Yahyā tum ko rāstbāzī kī rāh dikhāne āyā aur tum us par ĩmān na lāe. Lekin ṭaiks lene wāle aur kasbiyāñ us par ĩmān lāe. Aur yih dekh kar bhī tum ne apnā ḳhayāl na badlā aur us par ĩmān na lāe.

Angūr ke Bāgh meñ Muzāreoñ kī Baḡhāwat

33 Ek aur tamsil suno. Ek zamīndār thā jis ne angūr kā bāgh lagāyā. Us ne us kī chārdiwārī banāī, angūroñ kā ras nikālne ke lie ek gaṛhe kī khudāī kī aur pahredāroñ ke lie burj tāmīr kiyā. Phir wuh use muzāreoñ ke sapurd karke bairūn-e-mulk chalā gayā.

34 Jab angūr ko toṛne kā waqt qarīb ā gayā to us ne apne naukaroñ ko muzāreoñ ke pās bhej diyā tāki wuh un se mālik kā hissā wasūl karen.

35 Lekin muzāreoñ ne us ke naukaroñ ko pakaṛ liyā. Unhoñ ne ek kī piṭāī kī, dūsre ko qatl kiyā aur tīsre ko sangsār kiyā.

36 Phir mālik ne mazid naukaroñ ko un ke pās bhej diyā jo pahle kī nisbat zyādā the. Lekin muzāreoñ ne un ke sāth bhī wuhī sulūk kiyā.

³⁷ Āḳhirkār zamīndār ne apne beṭe ko un ke pās bhejā. Us ne kahā, ‘Āḳhir mere beṭe kā to lihāz kareṅge.’

³⁸ Lekin beṭe ko dekh kar muzāre ek dūstre se kahne lage, ‘Yih zamīn kā wāris hai. Āo, ham ise qatl karke us kī mīrās par qabzā kar leñ.’

³⁹ Unhoñ ne use pakaṛ kar bāgh se bāhar phaiñk diyā aur qatl kiyā.”

⁴⁰ Īsā ne pūchhā, “Ab batāo, bāgh kā mālik jab āegā to un muzāreōñ ke sāth kyā karegā?”

⁴¹ Unhoñ ne jawāb diyā, “Wuh unheñ burī tarah tabāh karegā aur bāgh ko dūstroñ ke sapurd kar degā, aise muzāreōñ ke sapurd jo waqt par use fasal kā us kā hissā deṅge.”

⁴² Īsā ne un se kahā, “Kyā tum ne kabhī kalām kā yih hawālā nahīñ paṛhā,

‘Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā,

wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā.

Yih Rab ne kiyā

aur dekhne meñ kitnā hairatangez hai?’

⁴³ Is lie main tumheñ batātā hūñ ki Allāh kī bādshāhī tum se le lī jāegī aur ek aīsī qaum ko dī jāegī jo is ke mutābiq phal lāegī.

⁴⁴ Jo is patthar par giregā wuh ṭukre ṭukre ho jāegā, jabki jis par wuh ḳhud giregā use wuh pīs ḍālegā.”

⁴⁵ Īsā kī tamsileñ sun kar rāhnumā imām aur Farīsī samajh gae ki wuh hamāre bāre meñ bāt kar rahā hai.

⁴⁶ Unhoñ ne Īsā ko giriftār karne kī koshish kī, lekin wuh awām se ḍarte the kyōñki wuh samajhte the ki Īsā nabī hai.

22

Barī Ziyāfat kī Tamsil

¹ Īsā ne ek bār phir tamsiloñ meñ un se bāt kī.

² “Āsmān kī bādshāhī ek bādshāh se mutābiqat rakhtī hai jis ne apne beṭe kī shādī kī ziyāfat kī taiyāriyāñ karwāīñ.

³ Jab ziyāfat kā waqt ā gayā to us ne apne naukaroñ ko mehmānoñ ke pās yih ittalā dene ke lie bhejā ki wuh āeñ, lekin wuh ānā nahīñ chāhte the.

⁴ Phir us ne mazīd kuchh naukaroñ ko bhej kar kahā, ‘Mehmānoñ ko batānā ki main ne apnā khānā taiyār kar rakhā hai. Bailoñ aur moṭe-tāze bachhroñ ko zabah kiyā gayā hai,

⁵ sab kuchh taiyār hai. Āeñ, ziyāfat meñ sharīk ho jāeñ.’ Lekin mehmānoñ ne parwā na kī balki apne muḳhtalif kāmoñ meñ lag gae. Ek apne khet kō chalā gayā, dūsrā apne kārobār meñ masrūf ho gayā.

⁶ Bāqiyōñ ne bādshāh ke naukaroñ ko pakaṛ liyā aur un se burā sulūk karke unheñ qatl kiyā.

⁷ Bādshāh baṛe taish meñ ā gayā. Us ne apnī fauj ko bhej kar qātiloñ ko tabāh kar diyā aur un kā shahr jalā diyā.

⁸ Phir us ne apne naukaroñ se kahā, ‘Shādī kī ziyāfat to taiyār hai, lekin jin mehmānoñ ko main ne dāwat dī thī wuh āne ke lāyq nahīñ the.

⁹ Ab wahāñ jāo jahāñ sarakeñ shahr se nikalti haiñ aur jis se bhī mulāqāt ho jāe use ziyāfat ke lie dāwat de denā.’

10 Chunānche naukar saṛakoṅ par nikle aur jis se bhī mulāqāt huī use lāe, k̄hāh wuh achchhā thā yā burā. Yoṅ shādī hāl mehmānoṅ se bhar gayā.

11 Lekin jab bādshāh mehmānoṅ se milne ke lie andar āyā to use ek ādmī nazar āyā jis ne shādī ke lie munāsib kapṛe nahīn pahne the.

12 Bādshāh ne pūchhā, ‘Dost, tum shādī kā libās pahne baḡhair andar kis tarah āe?’ Wuh ādmī koī jawāb na de sakā.

13 Phir bādshāh ne apne darbāriyoṅ ko hukm diyā, ‘Is ke hāth aur pānw bāndh kar ise bāhar tārīkī meṅ phaiṅk do, wahān jahān log rote aur dānt piste raheṅge.’

14 Kyoṅki bulāe hue to bahut haiṅ, lekin chune hue kam.”

Kyā Ṭaiks Denā Jāyz Hai?

15 Phir Farīsiyoṅ ne jā kar āpas meṅ mashwarā kiyā ki ham Īsā ko kis tarah aisī bāt karne ke lie ubhāreṅ jis se use pakaṛā jā sake.

16 Is maqsad ke taht unhoṅ ne apne shāgirdoṅ ko Herodes ke pairokāroṅ samet Īsā ke pās bhejā. Unhoṅ ne kahā, “Ustād, ham jānte haiṅ ki āp sachche haiṅ aur diyānatdārī se Allāh kī rāh kī tālīm dete haiṅ. Āp kisī kī parwā nahīn karte kyoṅki āp ḡhairjānibdār haiṅ.

17 Ab hamēṅ apnī rāy batāēṅ. Kyā Romī shahanshāh ko ṭaiks denā jāyz hai yā nājāyz?”

18 Lekin Īsā ne un kī burī niyat pahchān lī. Us ne kahā, “Riyākāro, tum mujhe kyoṅ phaṅsānā chāhte ho?”

19 Mujhe wuh sikkā dikhāo jo ṭaiks adā karne ke lie istemāl hotā hai.”

Wuh us ke pās chāndī kā ek Romī sikkā le āe

20 to us ne pūchhā, “Kis kī sūrat aur nām is par kandā hai?”

21 Unhoṅ ne jawāb diyā, “Shahanshāh kā.”

Us ne kahā, “To jo shahanshāh kā hai shahanshāh ko do aur jo Allāh kā hai Allāh ko.”

22 Us kā yih jawāb sun kar wuh hakkā-bakkā rah gae aur use chhoṛ kar chale gae.

Kyā Ham Jī Uṭheṅge?

23 Us din Sadūqī Īsā ke pās āe. Sadūqī nahīn mānte ki roz-e-qiyāmat murde jī uṭheṅge. Unhoṅ ne Īsā se ek sawāl kiyā.

24 “Ustād, Mūsā ne hamēṅ hukm diyā ki agar koī shādīshudā ādmī beaulād mar jāe aur us kā bhāī ho to bhāī kā farz hai ki wuh bewā se shādī karke apne bhāī ke lie aulād paidā kare.

25 Ab farz karen ki hamāre darmiyān sāt bhāī the. Pahle ne shādī kī, lekin beaulād faut huā. Is lie dūsre bhāī ne bewā se shādī kī.

26 Lekin wuh bhī beaulād mar gayā. Phir tisre bhāī ne us se shādī kī. Yih silsilā sātweṅ bhāī tak jāri rahā. Yake bād dīgare har bhāī bewā se shādī karne ke bād mar gayā.

27 Ākhir meṅ bewā bhī faut ho gā.

28 Ab batāēṅ ki qiyāmat ke din wuh kis kī bīwī hogī? Kyoṅki sāt ke sāt bhāīyoṅ ne us se shādī kī thī.”

29 Īsā ne jawāb diyā, “Tum is lie ḡhaltī par ho ki na tum kalām-e-muqaddas se wāqif ho, na Allāh kī qudrat se.

30 Kyoṅki qiyāmat ke din log na shādī kareṅge na un kī shādī karāi jāegī balki wuh āsmān par farishtoṅ kī mānind hoṅge.

³¹ Rahī yih bāt ki murde jī uṭheṅge, kyā tum ne wuh bāt nahīn paṛhī jo Allāh ne tum se kahī?

³² Us ne farmāyā, 'Main Ibrāhīm kā Ḳhudā, Is'hāq kā Ḳhudā aur Yāqūb kā Ḳhudā hūn,' hālānki us waqt tīnoṅ kāfī arse se mar chuke the. Is kā matlab hai ki yih haqīqat meṅ zindā haiṅ. Kyoṅki Allāh murdoṅ kā nahīn balki zindoṅ kā Ḳhudā hai."

³³ Yih sun kar hujūm us kī tālīm ke bāis hairān rah gayā.

Awwal Hukm

³⁴ Jab Farīsiyoṅ ne sunā ki Īsā ne Sadūqīyoṅ ko lājawāb kar diyā hai to wuh jamā hue.

³⁵ Un meṅ se ek ne jo shariāt kā ālim thā use phaṅsāne ke lie sawāl kiyā,

³⁶ "Ustād, shariāt meṅ sab se baṛā hukm kaun-sā hai?"

³⁷ Īsā ne jawāb diyā, " 'Rab apne Ḳhudā se apne pūre dil, apnī pūrī jān aur apne pūre zahan se pyār karnā.'

³⁸ Yih awwal aur sab se baṛā hukm hai.

³⁹ Aur dūsra hukm is ke barābar yih hai, 'Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.'

⁴⁰ Tamām shariāt aur nabīyoṅ kī tālīmāt in do ahkām par mabnī haiṅ."

Masīh ke bāre meṅ Sawāl

⁴¹ Jab Farīsī ikaṭṭhe the to Īsā ne un se pūchhā,

⁴² "Tumhārā Masīh ke bāre meṅ kyā ḳhayāl hai? Wuh kis kā farzand hai?"

Unhoṅ ne jawāb diyā, "Wuh Dāūd kā farzand hai."

⁴³ Īsā ne kahā, "To phir Dāūd Rūhul-quds kī mārifat use kis tarah 'Rab' kahtā hai? Kyoṅki wuh farmātā hai,

⁴⁴ 'Rab ne mere Rab se kahā,
mere dahne hāth baiṭh,
jab tak main tere dushmanoṅ ko
tere pānwoṅ ke niche na kar dūn.'

⁴⁵ Dāūd to ḳhud Masīh ko Rab kahtā hai. To phir wuh kis tarah us kā farzand ho saktā hai?"

⁴⁶ Koī bhī jawāb na de sakā, aur us din se kisī ne bhī us se mazīd kuchh pūchhne kī jurrat na kī.

23

Ulamā aur Farīsiyoṅ se Ḳhabardār

¹ Phir Īsā hujūm aur apne shāgirdoṅ se muḳhātīb huā,

² "Shariāt ke ulamā aur Farīsī Mūsā kī kursī par baiṭhe haiṅ.

³ Chunānche jo kuchh wuh tum ko batāte haiṅ wuh karo aur us ke mutābiq zindagī guzāro. Lekin jo kuchh wuh karte haiṅ wuh na karo, kyoṅki wuh ḳhud apnī tālīm ke mutābiq zindagī nahīn guzārte.

⁴ Wuh bhāri gaṭharīyān bāndh bāndh kar logoṅ ke kandhoṅ par rakh dete haiṅ, lekin ḳhud unheṅ uṭhāne ke lie ek unglī tak hilāne ko taiyār nahīn hote.

⁵ Jo bhī karte haiñ dikhāwe ke lie karte haiñ. Jo tāwīz * wuh apne bāzuoñ aur peshāniyoñ par bāndhte aur jo phundne apne libās se lagāte haiñ wuh khās baṛe hote haiñ.

⁶ Un kī bas ek hī khāhish hotī hai ki ziyāfatoñ aur ibādatkhānoñ meñ izzat kī kursiyoñ par baiṭh jāeñ.

⁷ Jab log bāzāroñ meñ salām karke un kī izzat karte aur ‘ustād’ kah kar un se bāt karte haiñ to phir wuh khush ho jāte haiñ.

⁸ Lekin tum ko ustād nahīñ kahlānā chāhie, kyonki tumhārā sirf ek hī ustād hai jabki tum sab bhāi ho.

⁹ Aur duniyā meñ kisī ko ‘bāp’ kah kar us se bāt na karo, kyonki tumhārā ek hī Bāp hai aur wuh āsmān par hai.

¹⁰ Hādī na kahlānā kyonki tumhārā sirf ek hī hādī hai yānī al-Masīh.

¹¹ Tum meñ se sab se baṛā shaḅhs tumhārā khādim hogā.

¹² Kyonki jo bhī apne āp ko sarfarāz karegā use past kiyā jāegā aur jo apne āp ko past karegā use sarfarāz kiyā jāegā.

Un kī Riyākārī par Afsos

¹³ Shariāt ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum logoñ ke sāmne āsmān kī bādshāhī par tālā lagāte ho. Na tum khud dākhil hote ho, na unheñ dākhil hone dete ho jo andar jānā chāhte haiñ.

¹⁴ [Shariāt ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum bewāoñ ke gharoñ par qabzā kar lete aur dikhāwe ke lie lambī lambī namāz paṛhte ho. Is lie tumheñ zyādā sazā milegī.]

¹⁵ Shariāt ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum ek naumurid banāne kī khātir khushkī aur tarī ke lambe safr karte ho. Aur jab is meñ kāmyāb ho jāte ho to tum us shaḅhs ko apnī nisbat jahannum kā dugnā sharīr farzand banā dete ho.

¹⁶ Andhe rāhnumāo, tum par afsos! Tum kahte ho, ‘Agar koī Baitul-muqaddas kī qasam khāe to zarūrī nahīñ ki wuh use pūrā kare. Lekin agar wuh Baitul-muqaddas ke sone kī qasam khāe to lāzim hai ki use pūrā kare.’

¹⁷ Andhe ahmaḳo! Zyādā aham kiyā hai, sonā yā Baitul-muqaddas jo sone ko maḅsūs-o-muqaddas banātā hai?

¹⁸ Tum yih bhī kahte ho, ‘Agar koī qurbāngāh kī qasam khāe to zarūrī nahīñ ki wuh use pūrā kare. Lekin agar wuh qurbāngāh par paṛe hadiye kī qasam khāe to lāzim hai ki wuh use pūrā kare.’

¹⁹ Andho! Zyādā aham kiyā hai, hadiyā yā qurbāngāh jo hadiye ko maḅsūs-o-muqaddas banātī hai?

²⁰ Ḡharz, jo qurbāngāh kī qasam khātā hai wuh un tamām chīzoñ kī qasam bhī khātā hai jo us par paṛi haiñ.

²¹ Aur jo Baitul-muqaddas kī qasam khātā hai wuh us kī bhī qasam khātā hai jo us meñ sukūnat kartā hai.

²² Aur jo āsmān kī qasam khātā hai wuh Allāh ke taḅht kī aur us par baiṭhne wāle kī qasam bhī khātā hai.

²³ Shariāt ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Go tum baṛī ehtiyāt se paudīne, ajwāyn aur zīre kā daswāñ hissā hadiye ke lie maḅsūs karte ho, lekin tum ne shariāt kī zyādā aham bātoñ ko

* 23:5 Tāwīzoñ meñ Tauret ke hawālājāt likh kar rakhe jāte the.

nazarandāz kar diyā hai yānī insāf, rahm aur wafādārī ko. Lāzim hai ki tum yih kām bhī karo aur pahlā bhī na chhoṛo.

²⁴ Andhe rāhnumāo! Tum apne mashrūb chhānte ho tāki ḡhaltī se machchhar na pī liyā jāe, lekin sāth sāth ūṅṅ ko nigal lete ho.

²⁵ Shariyat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum bāhar se har pyāle aur bartan kī safāi karte ho, lekin andar se wuh lūṭ-mār aur aishparastī se bhare hote haiñ.

²⁶ Andhe Farīsiyo, pahle andar se pyāle aur bartan kī safāi karo, aur phir wuh bāhar se bhī pāk-sāf ho jāeñge.

²⁷ Shariyat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum aisī qabron se mutābiqat rakhte ho jin par safedī kī gaī ho. Go wuh bāhar se dilkash nazar ātī haiñ, lekin andar se wuh murdoñ kī haḍḍiyon aur har qism kī nāpākī se bharī hotī haiñ.

²⁸ Tum bhī bāhar se rāstbāz dikhāi dete ho jabki andar se tum riyākārī aur bedīnī se māmūr hote ho.

²⁹ Shariyat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum nabiyon ke lie qabreñ tamīr karte aur rāstbāzon ke mazār sajāte ho.

³⁰ Aur tum kahte ho, 'Agar ham apne bāpdādā ke zamāne meñ zindā hote to nabiyon ko qatl karne meñ sharīk na hote.'

³¹ Lekin yih kahne se tum apne ḡhilāf gawāhī dete ho ki tum nabiyon ke qātilon kī aulād ho.

³² Ab jāo, wuh kām mukammal karo jo tumhāre bāpdādā ne adhūrā chhoṛ diyā thā.

³³ Sāñpo, zahrīle sāñpon ke bachcho! Tum kis tarah jahannum kī sazā se bach pāoge?

³⁴ Is lie main nabiyon, dānishmandon aur shariyat ke ālimon ko tumhāre pās bhej detā hūñ. Un meñ se bāz ko tum qatl aur maslūb karoge aur bāz ko apne ibādatḡhānon meñ le jā kar koṛe lagwāoge aur shahr bashahr un kā tāqqub karoge.

³⁵ Natīje meñ tum tamām rāstbāzon ke qatl ke zimmedār ṡhahroge —rāstbāz Hābil ke qatl se le kar Zakariyāh bin Barakiyāh ke qatl tak jise tum ne Baitul-muqaddas ke darwāze aur us ke sahan meñ maujūd qurbāngāh ke darmiyān mār ḡālā.

³⁶ Main tum ko sach batātā hūñ ki yih sab kuchh isī nasl par āegā.

Yarūshalam par Afsos

³⁷ Hāy Yarūshalam, Yarūshalam! Tū jo nabiyon ko qatl kartī aur apne pās bheje hue paīghambaron ko sangsār kartī hai. Main ne kitnī hī bār terī aulād ko jamā karnā chāhā, bilkul usī tarah jis tarah murḡhī apne bachchon ko apne paron tale jamā karke mahfūz kar letī hai. Lekin tum ne na chāhā.

³⁸ Ab tumhāre ghar ko wīrān-o-sunsān chhoṛā jāegā.

³⁹ Kyonki main tum ko batātā hūñ, tum mujhe us waqt tak dubārā nahīñ dekhoge jab tak tum na kaho ki mubārak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai."

24

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

¹ Isā Baitul-muqaddas ko chhoṛ kar nikal rahā thā ki us ke shāgird us ke pās āe aur Baitul-muqaddas kī muḡhtalif imāraton kī taraf us kī tawajjuh dilāne lage.

² Lekin Īsā ne jawāb meñ kahā, “Kyā tum ko yih sab kuchh nazar ātā hai? Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki yahāñ patthar par patthar nahīñ rahegā balki sab kuchh dhā diyā jāegā.”

Musibatōñ aur Īzārasāniyoñ kī Peshgoī

³ Bād meñ Īsā Zaitūn ke pahār par baiṭh gayā. Shāgird akele us ke pās āe. Unhoñ ne kahā, “Hameñ zarā batāeñ, yih kab hogā? Kyā kyā nazar āegā jis se patā chalegā ki āp āne wāle haiñ aur yih duniyā khatm hone wālī hai?”

⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Khabardār raho ki koī tumheñ gumrāh na kar de.

⁵ Kyoñki bahut-se log merā nām le kar āeñge aur kaheñge, ‘Maiñ hī Masīh hūñ.’ Yoñ wuh bahutoñ ko gumrāh kar deñge.

⁶ Jangoñ kī khabreñ aur afwāheñ tum tak pahuñcheñgī, lekin muhtāt raho tāki tum ghabrā na jāo. Kyoñki lāzim hai ki yih sab kuchh pesh āe. To bhī abhī ākhirat nahīñ hogī.

⁷ Ek qaum dūsri ke khalāf uṭh kharī hogī, aur ek bādshāhī dūsri ke khalāf. Kāl paṛeñge aur jagah jagah zalzale āeñge.

⁸ Lekin yih sirf dard-e-zah kī ibtidā hī hogī.

⁹ Phir wuh tum ko baṛī musibat meñ dāl deñge aur tum ko qatl kareñge. Tamām qaumeñ tum se is lie nafrat kareñgī ki tum mere pairokār ho.

¹⁰ Us waqt bahut-se log imān se bargashtā ho kar ek dūsre ko dushman ke hawāle kareñge aur ek dūsre se nafrat kareñge.

¹¹ Bahut-se jhūṭe nabī kharē ho kar bahut-se logoñ ko gumrāh kar deñge.

¹² Bedīñi ke baṛh jāne kī wajah se beshtar logoñ kī muhabbat ṭhanḍī paṛ jāegī.

¹³ Lekin jo ākhir tak qāym rahegā use najāt milegī.

¹⁴ Aur bādshāhī kī is khushkhabrī ke paighām kā elān pūrī duniyā meñ kiyā jāegā tāki tamām qaumoñ ke sāmne us kī gawāhī dī jāe. Phir hī ākhirat āegī.

Baitul-muqaddas kī Behurmatī

¹⁵ Ek din āegā jab tum muqaddas maqām meñ wuh kuchh kharā dekhoge jis kā zikr Dānyāl nabī ne kiyā aur jo behurmatī aur tabāhī kā bāis hai.” (Qārī is par dhyān de!)

¹⁶ “Us waqt Yahūdiyā ke rahne wāle bhāg kar pahārī ilāqe meñ panāh leñ.

¹⁷ Jo apne ghar kī chhat par ho wuh ghar meñ se kuchh sāth le jāne ke lie na utre.

¹⁸ Jo khet meñ ho wuh apnī chādar sāth le jāne ke lie wāpas na jāe.

¹⁹ Un khawātīn par afsos jo un dinoñ meñ hāmīlā hoñ yā apne bachchoñ ko dūdh pilātī hoñ.

²⁰ Duā karo ki tum ko sardiyoñ ke mausam meñ yā Sabat ke din hijrat na karnī paṛe.

²¹ Kyoñki us waqt aisī shadīd musibat hogī ki duniyā kī takhlīq se āj tak dekhne meñ na āī hogī. Is qism kī musibat bād meñ bhī kabhī nahīñ āegī.

²² Aur agar is musibat kā daurāniyā muḳhtasar na kiya jātā to koī na bachtā. Lekin Allāh ke chune huon kī ḳhātir is kā daurāniyā muḳhtasar kar diyā jāegā.

²³ Us waqt agar koī tum ko batāe, ‘Dekho, Masīh yahān hai’ yā ‘Wuh wahān hai’ to us kī bāt na mānanā.

²⁴ Kyoṅki jhūṭe Masīh aur jhūṭe nabī uṭh khare hoṅge jo bare ajib-o-gharīb nishān aur mojize dikhāeṅge tāki Allāh ke chune hue logoṅ ko bhī ḡhalat rāste par ḡāl deṅ—agar yih mumkin hotā.

²⁵ Dekho, main ne tumheṅ pahle se is se āgāh kar diyā hai.

²⁶ Chunānche agar koī tum ko batāe, ‘Dekho, wuh registān meṅ hai’ to wahān jāne ke lie na nikalnā. Aur agar koī kahe, ‘Dekho, wuh andarūnī kamroṅ meṅ hai’ to us kā yaqīn na karnā.

²⁷ Kyoṅki jis tarah bādāl kī bijlī mashriq meṅ karak kar maḡhrib tak chamaktī hai usī tarah Ibn-e-Ādam kī āmad bhī hogī.

²⁸ Jahān bhī lāsh paṛī ho wahān giddh jamā ho jāeṅge.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

²⁹ Musibat ke un dinoṅ ke ain bād sūraj tārik ho jāegā aur chānd kī raushnī ḳhatm ho jāegī. Sitāre āsmān par se gir pareṅge aur āsmān kī quwwateṅ hilāi jāeṅgi.

³⁰ Us waqt Ibn-e-Ādam kā nishān āsmān par nazar āegā. Tab duniyā kī tamām qaumeṅ mātām kareṅgi. Wuh Ibn-e-Ādam ko baṛī qudrat aur jalāl ke sāth āsmān ke bādaloṅ par āte hue dekheṅgi.

³¹ Aur wuh apne farishtoṅ ko bigul kī ūnchī āwāz ke sāth bhej degā tāki us ke chune huon ko chāroṅ taraf se jamā kareṅ, āsmān ke ek sire se dūsre sire tak ikaṭṭhā kareṅ.

Anjīr ke Darakht se Sabaq

³² Anjīr ke darakht se sabaq sīkho. Jyoṅ hī us kī shāḳheṅ narm aur lachakdār ho jātī haiṅ aur un se koṅpleṅ phūṭ nikaltī haiṅ to tum ko mālūm ho jātā hai ki garmiyon kā mausam qarīb ā gayā hai.

³³ Isī tarah jab tum yih wāqiyāt dekhoge to jān loge ki Ibn-e-Ādam kī āmad qarīb balki darwāze par hai.

³⁴ Main tum ko sach batātā hūn ki is nasl ke ḳhatm hone se pahle pahle yih sab kuchh wāqe hogā.

³⁵ Āsmān-o-zamīn to jāte raheṅge, lekin merī bāteṅ hameshā tak qāym raheṅgi.

Kisī ko Bhī Us kī Āmad kā Waqt Mālūm Nahīn

³⁶ Lekin kisī ko bhī ilm nahīn ki yih kis din yā kaun-sī gharī rūnumā hogā. Āsmān ke farishtoṅ aur Farzand ko bhī ilm nahīn balki sirf Bāp ko.

³⁷ Jab Ibn-e-Ādam āegā to hālāt Nūh ke dinoṅ jaise hoṅge.

³⁸ Kyoṅki sailāb se pahle ke dinoṅ meṅ log us waqt tak khāte-pīte aur shādiyān karte karāte rahe jab tak Nūh kashtī meṅ dāḳhil na ho gayā.

³⁹ Wuh us waqt tak āne wālī musibat ke bare meṅ lā'ilm rahe jab tak sailāb ā kar un sab ko bahā na le gayā. Jab Ibn-e-Ādam āegā to isī qism ke hālāt hoṅge.

⁴⁰ Us waqt do afrād khet meṅ hoṅge, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsre ko piche chhor diyā jāegā.

⁴¹ Do k̄hawātīn chakkī par gandum pīs rahī hoṅgī, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsri ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.

⁴² Is lie chaukas raho, kyoṅki tum nahīn jānte ki tumhārā K̄hudāwand kis din ā jāegā.

⁴³ Yaqīn jāno, agar kisī ghar ke mālik ko mālūm hotā ki chor kab āegā to wuh zarūr chaukas rahtā aur use apne ghar meṅ naq̄b lagāne na detā.

⁴⁴ Tum bhī taiyār raho, kyoṅki Ibn-e-Ādam aise waqt āegā jab tum us kī tawaqqo nahīn karoge.

Wafādār Naukar

⁴⁵ Chunānche kaun-sā naukar wafādār aur samajhdār hai? Farz karo ki ghar ke mālik ne kisī naukar ko bāqī naukarōn par muqarrar kiyā ho. Us kī ek zimmedārī yih bhī hai ki unheṅ waqt par khānā khilāe.

⁴⁶ Wuh naukar mubārak hogā jo mālik kī wāpasī par yih sab kuchh kar rahā hogā.

⁴⁷ Maiṅ tum ko sach batātā hūn ki yih dekh kar mālik use apnī pūrī jāydād par muqarrar karegā.

⁴⁸ Lekin farz karo ki naukar apne dil meṅ soche, 'Mālik kī wāpasī meṅ abhī der hai.'

⁴⁹ Wuh apne sāthī naukarōn ko pīṭne aur sharābīyōn ke sāth khāne-pīne lage.

⁵⁰ Agar wuh aisā kare to mālik aise din aur waqt āegā jis kī tawaqqo naukar ko nahīn hogī.

⁵¹ In hālāt ko dekh kar wuh naukar ko ṭukre ṭukre kar ḍālegā aur use riyākārōn meṅ shāmil karegā, wahān jahān log rote aur dānt piste raheṅge.

25

Das Kuṅwāriyōn kī Tamsīl

¹ Us waqt āsmān kī bādshāhī das kuṅwāriyōn se mutābiqat rakhegī jo apne charāgh le kar dūlhe ko milne ke lie nikleṅ.

² Un meṅ se pānch nāsamajh thīn aur pānch samajhdār.

³ Nāsamajh kuṅwāriyōn ne apne pās charāghōn ke lie fāltū tel na rakhā.

⁴ Lekin samajhdār kuṅwāriyōn ne kuppī meṅ tel ḍāl kar apne sāth le liyā.

⁵ Dūlhe ko āne meṅ baṛī der lagī, is lie wuh sab ūnḡh ūnḡh kar so gaīn.

⁶ Ādhī rāt ko shor mach gayā, 'Dekho, dūlhā pahuṅch rahā hai, use milne ke lie niklo!'

⁷ Is par tamām kuṅwāriyān jāg uṭhīn aur apne charāghōn ko durust karne lagīn.

⁸ Nāsamajh kuṅwāriyōn ne samajhdār kuṅwāriyōn se kahā, 'Apne tel meṅ se hameṅ bhī kuchh de do. Hamāre charāgh bujhne wāle haiṅ.'

⁹ Dūsri kuṅwāriyōn ne jawāb diyā, 'Nahīn, aisā na ho ki na sirf tumhāre lie balki hamāre lie bhī tel kāfī na ho. Dukān par jā kar apne lie k̄harīd lo.'

¹⁰ Chunānche nāsamajh kuñwāriyān chalī gañ. Lekin is daurān dūlhā pahuñch gayā. Jo kuñwāriyān taiyār thiñ wuh us ke sāth shādī hāl meñ dākñhil huñ. Phir darwāze ko band kar diyā gayā.

¹¹ Kuchh der ke bād baqi kuñwāriyān aīñ aur chillāne lagīñ, ‘Janāb! Hamāre lie darwāzā khol deñ.’

¹² Lekin us ne jawāb diyā, ‘Yaqīn jāno, maiñ tum ko nahīñ jāntā.’

¹³ Is lie chaukas raho, kyonki tum Ibn-e-Ādam ke āne kā dīn yā waqt nahīñ jānte.

Tīn Naukaron kī Tamsīl

¹⁴ Us waqt āsmān kī bādshāhī yon hogī: Ek ādmī ko bairūn-e-mulk jānā thā. Us ne apne naukaron ko bulā kar apnī milkīyat un ke sapurd kar dī.

¹⁵ Pahle ko us ne sone ke 5,000 sikke die, dūsre ko 2,000 aur tīsre ko 1,000. Har ek ko us ne us kī qābīliyat ke mutābiq paise die. Phir wuh rawānā huā.

¹⁶ Jis naukar ko 5,000 sikke mile the us ne sīdhā jā kar unheñ kisi kārobār meñ lagāyā. Is se use mazīd 5,000 sikke hāsil hue.

¹⁷ Isī tarah dūsre ko bhī jise 2,000 sikke mile the mazīd 2,000 sikke hāsil hue.

¹⁸ Lekin jis ādmī ko 1,000 sikke mile the wuh chalā gayā aur kahīñ zamīn meñ gaṛhā khod kar apne mālik ke paise us meñ chhupā die.

¹⁹ Baṛī der ke bād un kā mālik lauṭ āyā. Jab us ne un ke sāth hisāb-kitāb kiyā

²⁰ to pahlā naukar jise 5,000 sikke mile the mazīd 5,000 sikke le kar āyā. Us ne kahā, ‘Janāb, āp ne 5,000 sikke mere sapurd kie the. Yih dekheñ, maiñ ne mazīd 5,000 sikke hāsil kie haiñ.’

²¹ Us ke mālik ne jawāb diyā, ‘Shābāsh, mere achchhe aur wafādār naukar. Tum thoṛe meñ wafādār rahe, is lie maiñ tumheñ bahut kuchh par muqarrar karūnga. Andar āo aur apne mālik kī khushī meñ sharīk ho jāo.’

²² Phir dūsra naukar āyā jise 2,000 sikke mile the. Us ne kahā, ‘Janāb, āp ne 2,000 sikke mere sapurd kie the. Yih dekheñ, maiñ ne mazīd 2,000 sikke hāsil kie haiñ.’

²³ Us ke mālik ne jawāb diyā, ‘Shābāsh, mere achchhe aur wafādār naukar. Tum thoṛe meñ wafādār rahe, is lie maiñ tumheñ bahut kuchh par muqarrar karūnga. Andar āo aur apne mālik kī khushī meñ sharīk ho jāo.’

²⁴ Phir tīsra naukar āyā jise 1,000 sikke mile the. Us ne kahā, ‘Janāb, maiñ jāntā thā ki āp saḡht ādmī haiñ. Jo bīj āp ne nahīñ boyā us kī fasal āp kātṭe haiñ aur jo kuchh āp ne nahīñ lagāyā us kī paidāwār jamā karte haiñ.

²⁵ Is lie maiñ ḍar gayā aur jā kar āp ke paise zamīn meñ chhupā die. Ab āp apne paise wāpas le sakte haiñ.’

²⁶ Us ke mālik ne jawāb diyā, ‘Sharīr aur sust naukar! Kyā tū jāntā thā ki jo bīj maiñ ne nahīñ boyā us kī fasal kātṭā hūñ aur jo kuchh maiñ ne nahīñ lagāyā us kī paidāwār jamā kartā hūñ?’

²⁷ To phir tū ne mere paise baīnk meñ kyon na jamā karā die? Agar aisā kartā to wāpasī par mujhe kam az kam wuh paise sūd samet mil jāte.’

²⁸ Yih kah kar mālik dūsron se muḡhātīb huā, ‘Yih paise is se le kar us naukar ko de do jis ke pās 10,000 sikke haiñ.’

29 Kyoñki jis ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā aur us ke pās kasrat kī chīzeñ hoñgī. Lekin jis ke pās kuchh nahīñ hai us se wuh bhī chhīñ liyā jāegā jo us ke pās hai.

30 Ab is bekār naukar ko nikāl kar bāhar kī tārīkī meñ phaiñk do, wahāñ jahāñ log rote aur dānt pīste raheñge.’

Ākhirī Adālat

31 Jab Ibn-e-Ādam apne jalāl ke sāth āegā aur tamām farishte us ke sāth hoñge to wuh apne jalālī taḳht par baiṭh jāegā.

32 Tab tamām ḡaumeñ us ke sāmne jamā kī jāeñgī. Aur jis tarah charwāhā bheṛoñ ko bakriyoñ se alag kartā hai usī tarah wuh logoñ ko ek dūsre se alag karegā.

33 Wuh bheṛoñ ko apne dahne hāth kharā karegā aur bakriyoñ ko apne bāeñ hāth.

34 Phir Bādshāh dahne hāth wāloñ se kahegā, ‘Āo, mere Bāp ke mubārak logo! Jo bādshāhī duniyā kī taḳhliq se tumhāre lie taiyār hai use mīrās meñ le lo.

35 Kyoñki maiñ bhūkā thā aur tum ne mujhe khānā khilāyā, maiñ pyāsā thā aur tum ne mujhe pāñi pilāyā, maiñ ajnabī thā aur tum ne merī mehmān-nawāzī kī,

36 maiñ nangā thā aur tum ne mujhe kapre pahñāe, maiñ bīmār thā aur tum ne merī dekh-bhāl kī, maiñ jel meñ thā aur tum mujh se milne āe.’

37 Phir yih rāstbāz log jawāb meñ kaheñge, ‘Ḳhudāwand, ham ne āp ko kab bhūkā dekh kar khānā khilāyā, āp ko kab pyāsā dekh kar pāñi pilāyā?’

38 Ham ne āp ko kab ajnabī kī haisiyat se dekh kar āp kī mehmān-nawāzī kī, āp ko kab nangā dekh kar kapre pahñāe?’

39 Ham āp ko kab bīmār hālat meñ yā jel meñ paṛā dekh kar āp se milne gae.’

40 Bādshāh jawāb degā, ‘Maiñ tumheñ sach batātā hūñ ki jo kuchh tum ne mere in sab se chhoṭe bhāiyoñ meñ se ek ke lie kiyā wuh tum ne mere hī lie kiyā.’

41 Phir wuh bāeñ hāth wāloñ se kahegā, ‘Lānatī logo, mujh se dūr ho jāo aur us abadī āg meñ chale jāo jo Iblīs aur us ke farishtoñ ke lie taiyār hai.

42 Kyoñki maiñ bhūkā thā aur tum ne mujhe kuchh na khilāyā, maiñ pyāsā thā aur tum ne mujhe pāñi na pilāyā,

43 maiñ ajnabī thā aur tum ne merī mehmān-nawāzī na kī, maiñ nangā thā aur tum ne mujhe kapre na pahñāe, maiñ bīmār aur jel meñ thā aur tum mujh se milne na āe.’

44 Phir wuh jawāb meñ pūchheñge, ‘Ḳhudāwand, ham ne āp ko kab bhūkā, pyāsā, ajnabī, nangā, bīmār yā jel meñ paṛā dekhā aur āp kī ḳhidmat na kī?’

45 Wuh jawāb degā, ‘Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jab kabhī tum ne in sab se chhoṭoñ meñ se ek kī madad karne se inkār kiyā to tum ne merī ḳhidmat karne se inkār kiyā.’

46 Phir yih abadī sazā bhugatne ke lie jāeñge jabki rāstbāz abadī zindagī meñ dāḳhil hoñge.”

26

Īsā ke k̄hilāf Mansūbābandiyān

¹ Yih bāteñ k̄hatm karne par Īsā shāgirdoñ se muḳhātib huā,

² “Tum jānte ho ki do din ke bād Fasah kī Īd shurū hogī. Us waqt Ibn-e-Adam ko dushman ke hawāle kiyā jāegā tāki use maslūb kiyā jāe.”

³ Phir rāhnumā imām aur qaum ke buzurg Kāyfā nāmī imām-e-āzam ke mahal meñ jamā hue

⁴ aur Īsā ko kisī chālākī se giriftār karke qatl karne kī sāzishēñ karne lage.

⁵ Unhoñ ne kahā, “Lekin yih Īd ke daurān nahīñ honā chāhie, aisā na ho ki awām meñ halchal mach jāe.”

Ḳhātūn Īsā par Ḳhushbū Unḍeltī Hai

⁶ Itne meñ Īsā Bait-aniyāh ā kar ek ādmī ke ghar meñ dāk̄hil huā jo kisī waqt koḡh kā mariz thā. Us kā nām Shamāūn thā.

⁷ Īsā khānā khāne ke lie baiṭh gayā to ek aurat āi jis ke pās nihāyat qīmtī itr kā itrdān thā. Us ne use Īsā ke sar par unḍel diyā.

⁸ Shāgird yih dekh kar nārāz hue. Unhoñ ne kahā, “Itnā qīmtī itr zāe karne kī kyā zarūrat thī?”

⁹ Yih bahut mahangī chīz hai. Agar ise bechā jātā to is ke paise ḡhariboñ ko die jā sakte the.”

¹⁰ Lekin un ke ḡhayāl pahchān kar Īsā ne un se kahā, “Tum ise kyoñ tang kar rahe ho? Is ne to mere lie ek nek kām kiyā hai.

¹¹ ḡharīb to hameshā tumhāre pās raheñge, lekin maiñ hameshā tak tumhāre pās nahīñ rahūngā.

¹² Mujh par itr unḍelne se us ne mere badan ko dafn hone ke lie taiyār kiyā hai.

¹³ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki tamām duniyā meñ jahān bhī Allāh kī ḡhushḡhabrī kā elān kiyā jāegā wahān log is ḡhātūn ko yād karke wuh kuchh sunāeñge jo is ne kiyā hai.”

Īsā ko Dushman ke Hawāle Karne kā Mansūbā

¹⁴ Phir Yahūdāh Iskariyotī jo bārah shāgirdoñ meñ se ek thā rāhnumā imāmoñ ke pās gayā.

¹⁵ Us ne pūchhā, “Āp mujhe Īsā ko āp ke hawāle karne ke ewaz kitne paise dene ke lie taiyār haiñ?” Unhoñ ne us ke lie chāndī ke 30 sikke muta'ayyin kie.

¹⁶ Us waqt se Yahūdāh Īsā ko un ke hawāle karne kā mauqā ḡhūñḡne lagā.

Fasah kī Īd ke lie Taiyāriyān

¹⁷ Beḡhamīrī Roṭī kī Īd āi. Pahle din Īsā ke shāgirdoñ ne us ke pās ā kar pūchhā, “Ham kahāñ āp ke lie Fasah kā khānā taiyār karen?”

¹⁸ Us ne jawāb diyā, “Yarūshalam Shahr meñ fulāñ ādmī ke pās jāo aur use batāo, ‘Ustād ne kahā hai ki merā muḡarrarā waqt qarīb ā gayā hai. Maiñ apne shāgirdoñ ke sāth Fasah kī Īd kā khānā āp ke ghar meñ khāūngā.’”

¹⁹ Shāgirdoñ ne wuh kuchh kiyā jo Īsā ne unheñ batāyā thā aur Fasah kī Īd kā khānā taiyār kiyā.

Kaun Ghaddār Hai?

²⁰ Shām ke waqt Isā bārah shāgirdoñ ke sāth khānā khāne ke lie baiṭh gayā.

²¹ Jab wuh khānā khā rahe the to us ne kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki tum meñ se ek mujhe dushman ke hawāle kar degā.”

²² Shāgird yih sun kar nihāyat ghamgīn hue. Bārī bārī wuh us se pūchhne lage, “K̄hudāwand, maiñ to nahīñ hūñ?”

²³ Isā ne jawāb diyā, “Jis ne mere sāth apnā hāth sālān ke bartan meñ ḍālā hai wuhī mujhe dushman ke hawāle karegā.

²⁴ Ibn-e-Ādam to kūch kar jāegā jis tarah kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, lekin us shaḥs par afsos jis ke wasile se use dushman ke hawāle kar diyā jāegā. Us ke lie behtar yih hotā ki wuh kabhī paidā hī na hotā.”

²⁵ Phir Yahūdāh ne jo use dushman ke hawāle karne ko thā pūchhā, “Ustād, maiñ to nahīñ hūñ?”

Isā ne jawāb diyā, “Jī, tum ne k̄hud kahā hai.”

Fasah kā Ākhirī Khānā

²⁶ Khāne ke daurān Isā ne roṭī le kar shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukre karke shāgirdoñ ko de diyā. Us ne kahā, “Yih lo aur khāo. Yih merā badan hai.”

²⁷ Phir us ne mai kā pyālā le kar shukrguzārī kī duā kī aur use unheñ de kar kahā, “Tum sab is meñ se piyo.

²⁸ Yih merā k̄hūñ hai, nae ahd kā wuh k̄hūñ jo bahutoñ ke lie bahāyā jātā hai tāki un ke gunāhoñ ko muāf kar diyā jāe.

²⁹ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki ab se maiñ angūr kā yih ras nahīñ piyūngā, kyonki aglī dafā ise tumhāre sāth apne Bāp ki bādshāhī meñ hī piyūngā.”

³⁰ Phir ek zabūr gā kar wuh nikle aur Zaitūn ke pahār ke pās pahuñche.

Patras ke Inkār kī Peshgoī

³¹ Isā ne unheñ batāyā, “Āj rāt tum sab merī bābat bargashtā ho jāoge, kyonki kalām-e-muqaddas meñ Allāh farmātā hai, ‘Maiñ charwāhe ko mār ḍālūngā aur rewaṛ kī bhereñ titar-bitar ho jāeñgī.’

³² Lekin apne jī uṭhne ke bād maiñ tumhāre āge āge Galīl pahuñchūngā.”

³³ Patras ne etarāz kiyā, “Dūsre beshak sab āp kī bābat bargashtā ho jāeñ, lekin maiñ kabhī nahīñ hūngā.”

³⁴ Isā ne jawāb diyā, “Maiñ tujhe sach batātā hūñ, isī rāt murgh ke bāng dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.”

³⁵ Patras ne kahā, “Hargiz nahīñ! Maiñ āp ko jānane se kabhī inkār nahīñ karūngā, chāhe mujhe āp ke sāth marnā bhī pare.”

Dūsroñ ne bhī yihī kuchh kahā.

Gatsamanī Bāgh meñ Isā kī Duā

³⁶ Isā apne shāgirdoñ ke sāth ek bāgh meñ pahuñchā jis kā nām gatsamanī thā. Us ne un se kahā, “Yahāñ baiṭh kar merā intazār karo. Maiñ duā karne ke lie āge jātā hūñ.”

³⁷ Us ne Patras aur Zabdī ke do beṭoñ Yāqūb aur Yūhannā ko sāth liyā. Wahāñ wuh ghamgīn aur beqārār hone lagā.

³⁸ Us ne un se kahā, “Maiñ dukh se itnā dabā huā hūñ ki marne ko hūñ. Yahāñ ṭahar kar mere sāth jāgte raho.”

³⁹ Kuchh āge jā kar wuh aundhe muñh zamīn par gir kar yoñ duā karne lagā, “Ai mere Bāp, agar mumkin ho to dukh kā yih pyālā mujh se haṭ jāe. Lekin merī nahīn balki terī marzī pūrī ho.”

⁴⁰ Wuh apne shāgirdoñ ke pās wāpas āyā to dekhā ki wuh so rahe haiñ. Us ne Patras se pūchhā, “Kyā tum log ek ghanṭā bhī mere sāth nahīn jāg sake?”

⁴¹ Jāgte aur duā karte raho tāki āzmāish meñ na paṛo. Kyoñki rūh to taiyār hai lekin jism kamzor.”

⁴² Ek bār phir us ne jā kar duā kī, “Mere Bāp, agar yih pyālā mere pie baḡhair haṭ nahīn saktā to phir terī marzī pūrī ho.”

⁴³ Jab wuh wāpas āyā to dubārā dekhā ki wuh so rahe haiñ, kyoñki nīnd kī badaulat un kī āñkheñ bojhal thīn.

⁴⁴ Chunāñche wuh unheñ dubārā chhoṛ kar chalā gayā aur tīsrī bār yihī duā karne lagā.

⁴⁵ Phir Īsā shāgirdoñ ke pās wāpas āyā aur un se kahā, “Abhī tak so aur ārām kar rahe ho? Dekho, waqt ā gayā hai ki Ibn-e-Ādam gunāhgāroñ ke hawāle kiyā jāe.

⁴⁶ Uṭho! Āo, chaleñ. Dekho, mujhe dushman ke hawāle karne wālā qarīb ā chukā hai.”

Īsā kī Giriftārī

⁴⁷ Wuh abhī yih bāt kar hī rahā thā ki Yahūdāh pahuñch gayā, jo bārah shāgirdoñ meñ se ek thā. Us ke sāth talwāroñ aur lāṭhiyoñ se lais ādmiyoñ kā baṛā hujūm thā. Unheñ rāhnumā imāmoñ aur qaum ke buzurgoñ ne bhejā thā.

⁴⁸ Is ḡhaddār Yahūdāh ne unheñ ek imtiyāzī nishān diyā thā ki jis ko maiñ bosā dūñ wuhī Īsā hai. Use giriftār kar lenā.

⁴⁹ Jyoñ hī wuh pahuñche Yahūdāh Īsā ke pās gayā aur “Ustād, assalāmu alaikum!” Kah kar use bosā diyā.

⁵⁰ Īsā ne kahā, “Dost, kyā tū isī maqsad se āyā hai?”

Phir unhoñ ne use pakaṛ kar giriftār kar liyā.

⁵¹ Is par Īsā ke ek sāthī ne apnī talwār miyān se nikālī aur imām-e-āzam ke ḡhulām ko mār kar us kā kān uṛā diyā.

⁵² Lekin Īsā ne kahā, “Apnī talwār ko miyān meñ rakh, kyoñki jo bhī talwār chalātā hai use talwār se mārā jāegā.

⁵³ Yā kyā tū nahīn samajhtā ki merā Bāp mujhe hazāroñ farishte fauran bhej degā agar maiñ unheñ talab karūñ?”

⁵⁴ Lekin agar maiñ aisā kartā to phir kalām-e-muqaddas kī peshgoiyāñ kis tarah pūrī hotīñ jin ke mutābiq yih aisā hī honā hai?”

⁵⁵ Us waqt Īsā ne hujūm se kahā, “Kyā maiñ ḡākū hūñ ki tum talwāreñ aur lāṭhiyāñ lie mujhe giriftār karne nikle ho? Maiñ to rozānā Baitul-muqaddas meñ baiṭh kar tālīm detā rahā, magar tum ne mujhe giriftār nahīn kiyā.

⁵⁶ Lekin yih sab kuchh is lie ho rahā hai tāki nabiyōñ ke sahifoñ meñ darj peshgoiyāñ pūrī ho jāeñ.”

Phir tamām shāgird use chhoṛ kar bhāg gae.

Īsā Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

⁵⁷ Jinhoñ ne Īsā ko giriftār kiyā thā wuh use Kāyfā Imām-e-Āzam ke ghar le gae jahāñ shariāt ke tamām ulamā aur qaum ke buzurg jamā the.

⁵⁸ Itne meñ Patras kuchh fāsile par Īsā ke pīchhe pīchhe imām-e-āzam ke sahan tak pahuñch gayā. Us meñ dākhil ho kar wuh mulāzimoñ ke sāth āg ke pās baiṭh gayā tāki is silsile kā anjām dekh sake.

⁵⁹ Makān ke andar rāhnumā imām aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke tamām afrād Īsā ke khilāf jhūṭī gawāhiyāñ dhūñḍ rahe the tāki use sazā-e-maut dilwā sakeñ.

⁶⁰ Bahut-se jhūṭe gawāh sāmne āe, lekin koī aisi gawāhī na mili. Ākhirkār do ādmiyoñ ne sāmne ā kar

⁶¹ yih bāt pesh kī, “Is ne kahā hai ki main Allāh ke Baitul-muqaddas ko dhā kar use tīn din ke andar andar dubārā tāmīr kar saktā hūñ.”

⁶² Phir imām-e-āzam ne khaṛe ho kar Īsā se kahā, “Kyā tū koī jawāb nahīñ degā? Yih kyā gawāhiyāñ haiñ jo yih log tere khilāf de rahe haiñ?”

⁶³ Lekin Īsā khāmosh rahā. Imām-e-āzam ne us se ek aur sawāl kiyā, “Main tujhe zindā Khudā kī qasam de kar pūchhtā hūñ ki kyā tū Allāh kā Farzand Masih hai?”

⁶⁴ Īsā ne kahā, “Jī, tū ne khud kah diyā hai. Aur main tum sab ko batātā hūñ ki āindā tum Ibn-e-Ādam ko Qādir-e-mutlaq ke dahne hāth baiṭhe aur āsmān ke bādaloñ par āte hue dekhoge.”

⁶⁵ Imām-e-āzam ne ranjish kā izhār karke apne kapre phar lie aur kahā, “Is ne kufr bakā hai! Hameñ mazīd gawāhoñ kī kyā zarūrat rahī! Āp ne khud sun liyā hai ki is ne kufr bakā hai.

⁶⁶ Āp kā kyā faislā hai?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Yih sazā-e-maut ke lāyq hai.”

⁶⁷ Phir wuh us par thūkne aur us ke mukke mārne lage. Bāz ne us ke thappaṛ mār mār kar

⁶⁸ kahā, “Ai Masih, nabuwat karke hameñ batā ki tujhe kis ne mārā.”

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

⁶⁹ Is daurān Patras bāhar sahan meñ baiṭhā thā. Ek naukarānī us ke pās āi. Us ne kahā, “Tum bhī Galīl ke us ādmī Īsā ke sāth the.”

⁷⁰ Lekin Patras ne un sab ke sāmne inkār kiyā, “Main nahīñ jāntā ki tū kyā bāt kar rahī hai.” Yih kah kar

⁷¹ wuh bāhar geṭ tak gayā. Wahāñ ek aur naukarānī ne use dekhā aur pās khaṛe logoñ se kahā, “Yih ādmī Īsā Nāsari ke sāth thā.”

⁷² Dubārā Patras ne inkār kiyā. Is dafā us ne qasam khā kar kahā, “Main is ādmī ko nahīñ jāntā.”

⁷³ Thoṛī der ke bād wahāñ khaṛe kuchh logoñ ne Patras ke pās ā kar kahā, “Tum zarūr un meñ se ho kyoñki tumhārī bolī se sāf patā chaltā hai.”

⁷⁴ Is par Patras ne qasam khā kar kahā, “Mujh par lānat agar main jhūṭ bol rahā hūñ. Main is ādmī ko nahīñ jāntā!” Fauran murgh kī bāng sunāi dī.

⁷⁵ Phir Patras ko wuh bāt yād āi jo Īsā ne kahī thī, “Murgh ke bāng dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.” Is par wuh bāhar niklā aur ṭūṭe dil se khūb royā.

27

Īsā ko Pīlātus ke sāmne Pesh Kiyā Jātā Hai

¹ Subah-sawere tamām rāhnumā imām aur qaum ke tamām buzurg is faisle tak pahuñch gae ki Īsā ko sazā-e-maut dī jāe.

² Wuh use bāndh kar wahān se le gae aur Romī gawarnar Pīlātus ke hawāle kar diyā.

Yahūdāh kī Kḥudkushī

³ Jab Yahūdāh ne jis ne use dushman ke hawāle kar diyā thā dekhā ki us par sazā-e-maut kā fatwā de diyā gayā hai to us ne pachhtā kar chāndī ke 30 sikke rāhnumā imāmoñ aur qaum ke buzurgoñ ko wāpas kar die.

⁴ Us ne kahā, “Main ne gunāh kiyā hai, kyoñki ek bequsūr ādmī ko sazā-e-maut dī gaī hai aur main hī ne use āp ke hawāle kiyā hai.”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Hameñ kyā! Yih terā maslā hai.”

⁵ Yahūdāh chāndī ke sikke Baitul-muqaddas meñ phaiñk kar chalā gayā. Phir us ne jā kar phānsī le lī.

⁶ Rāhnumā imāmoñ ne sikkoñ ko jamā karke kahā, “Sharīat yih paise Baitul-muqaddas ke kḥazāne meñ ḍalne kī ijāzat nahīñ detī, kyoñki yih kḥūnrezī kā muāwazā hai.”

⁷ Āpas meñ mashwarā karne ke bād unhoñ ne kumhār kā khet kḥarīdne kā faislā kiyā tāki pardesiyoñ ko dafnāne ke lie jagah ho.

⁸ Is lie yih khet āj tak Kḥūn kā Khet kahlātā hai.

⁹ Yoñ Yarmiyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī huī ki “Unhoñ ne chāndī ke 30 sikke lie yāñi wuh raqam jo Isrāīliyoñ ne us ke lie lagāī thī.

¹⁰ In se unhoñ ne kumhār kā khet kḥarīd liyā, bilkul aisā jis tarah Rab ne mujhe hukm diyā thā.”

Pīlātus Īsā kī Pūchh-Gachh Kartā Hai

¹¹ Itne meñ Īsā ko Romī gawarnar Pīlātus ke sāmne pesh kiyā gayā. Us ne us se pūchhā, “Kyā tum Yahūdiyōñ ke Bādshāh ho?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jī, āp kḥud kahte haiñ.”

¹² Lekin jab rāhnumā imāmoñ aur qaum ke buzurgoñ ne us par ilzām lagāe to Īsā kḥāmosh rahā.

¹³ Chunāñche Pīlātus ne dubārā us se sawāl kiyā, “Kyā tum yih tamām ilzāmāt nahīñ sun rahe jo tum par lagāe jā rahe haiñ?”

¹⁴ Lekin Īsā ne ek ilzām kā bhī jawāb na diyā, is lie gawarnar nihāyat hairān huā.

Sazā-e-Maut kā Faislā

¹⁵ Un dinoñ yih riwāj thā ki gawarnar har sāl Fasah kī Īd par ek qaidī ko āzād kar detā thā. Yih qaidī hujūm se muntakḥab kiyā jātā thā.

¹⁶ Us waqt jel meñ ek badnām qaidī thā. Us kā nām Bar-abbā thā.

¹⁷ Chunāñche jab hujūm jamā huā to Pīlātus ne us se pūchhā, “Tum kyā chāhte ho? Main Bar-abbā ko āzād karūñ yā Īsā ko jo Masīh kahlātā hai?”

¹⁸ Wuh to jāntā thā ki unhoñ ne Īsā ko sirf hasad kī binā par us ke hawāle kiyā hai.

¹⁹ Jab Pīlātus yoñ adālat ke taḥt par baiṭhā thā to us kī biwī ne use paighām bhejā, “Is bequsūr ādmī ko hāth na lagāeñ, kyoñki mujhe picḥhlī rāt is ke bāis kḥāb meñ shadīd taklif huī.”

20 Lekin rāhnumā imāmoñ aur qaum ke buzurgoñ ne hujūm ko uksāyā ki wuh Bar-abbā ko māñgeñ aur Īsā kī maut talab kareñ. Gawarnar ne dubārā pūchhā,

21 “Main in donoñ meñ se kis ko tumhare lie āzād karūñ?”

Wuh chillāe, “Bar-abbā ko.”

22 Pilātus ne pūchhā, “Phir main Īsā ke sāth kyā karūñ jo Masīh kahlātā hai?”

Wuh chīkhe, “Use maslūb kareñ.”

23 Pilātus ne pūchhā, “Kyoñ? Us ne kyā jurm kiyā hai?”

Lekin log mazīd shor machā kar chīkhte rahe, “Use maslūb kareñ!”

24 Pilātus ne dekhā ki wuh kisī natīje tak nahīñ pahuñch rahā balki hangāmā barpā ho rahā hai. Is lie us ne pāñī le kar hujūm ke sāmne apne hāth dhoe. Us ne kahā, “Agar is ādmī ko qatl kiyā jāe to main bequsūr hūñ, tum hī us ke lie jawābdeh ṭhahro.”

25 Tamām logoñ ne jawāb diyā, “Ham aur hamārī aulād us ke ḳhūn ke jawābdeh haiñ.”

26 Phir us ne Bar-abbā ko āzād karke unheñ de diyā. Lekin Īsā ko us ne koṛe lagāne kā hukm diyā, phir use maslūb karne ke lie faujiyoñ ke hawāle kar diyā.

Faujī Īsā kā Mazāq Uṛāte Haiñ

27 Gawarnar ke faujī Īsā ko mahal banām Praitoriyum ke sahan meñ le gae aur pūrī palṭan ko us ke irdgird ikatṭhā kiyā.

28 Us ke kapṛe utār kar unhoñ ne use arḡhawāñī rang kā libās pahnāyā,

29 phir kāñṭedār ṭahniyoñ kā ek tāj banā kar us ke sar par rakh diyā. Us ke dahne hāth meñ chhaṛī pakaṛā kar unhoñ ne us ke sāmne ghuṭne ṭek kar us kā mazāq uṛāyā, “Ai Yahūdiyoñ ke Bādshāh, ādāb!”

30 Wuh us par thūkte rahe, chhaṛī le kar bār bār us ke sar ko mārā.

31 Phir us kā mazāq uṛāne se thak kar unhoñ ne arḡhawāñī libās utār kar use dubārā us ke apne kapṛe pahnāe aur use maslūb karne ke lie le gae.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

32 Shahr se nikalte waqt unhoñ ne ek ādmī ko dekhā jo Libiyā ke shahr Kuren kā rahne wālā thā. Us kā nām Shamāun thā. Use unhoñ ne salīb uṭhā kar le jāne par majbūr kiyā.

33 Yoñ chalte chalte wuh ek maqām tak pahuñch gae jis kā nām Gulgutā (yāñī Khopaṛī kā Maqām) thā.

34 Wahāñ unhoñ ne use mai pesh kī jis meñ koī kaṛwī chīz milāi gāi thī. Lekin chakh kar Īsā ne use pīne se inkār kar diyā.

35 Phir faujiyoñ ne use maslūb kiyā aur us ke kapṛe āpas meñ bāñṭ lie. Yih faislā karne ke lie ki kis ko kyā kyā mile unhoñ ne qurā dālā.

36 Yoñ wuh wahāñ baiṭh kar us kī pahrādārī karte rahe.

37 Salīb par Īsā ke sar ke ūpar ek taḳhtī lagā dī gāi jis par yih ilzām likhā thā, “Yih Yahūdiyoñ kā Bādshāh Īsā hai.”

38 Do dākuoñ ko bhī Īsā ke sāth maslūb kiyā gayā, ek ko us ke dahne hāth aur dūsre ko us ke bāeñ hāth.

39 Jo wahāñ se guzare unhoñ ne kufr bak kar us kī tazlīl kī aur sar hilā hilā kar apñī hiqārat kā izhār kiyā.

⁴⁰ Unhoñ ne kahā, “Tū ne to kahā thā ki maiñ Baitul-muqaddas ko dhā kar use tīn dīn ke andar andar dubārā tāmīr kar dūngā. Ab apne āp ko bachā! Agar tū wāqai Allāh kā Farzand hai to salīb par se utar ā.”

⁴¹ Rāhnumā imāmoñ, sharīat ke ulamā aur qaum ke buzurgoñ ne bhī Īsā kā mazāq uṛāyā,

⁴² “Is ne auroñ ko bachāyā, lekin apne āp ko nahīñ bachā saktā. Yih Isrāil kā Bādshāh hai! Abhī yih salīb par se utar āe to ham is par imān le āenge.

⁴³ Is ne Allāh par bharosā rakhā hai. Ab Allāh ise bachāe agar wuh ise chāhtā hai, kyonki is ne kahā, ‘Maiñ Allāh kā Farzand hūn.’ ”

⁴⁴ Aur jin dākuoñ ko us ke sāth maslūb kiyā gayā thā unhoñ ne bhī use lān-tān kī.

Īsā kī Maut

⁴⁵ Dopahar bārah baje pūrā mulk andhere meñ dūb gayā. Yih tārīkī tīn ghanṭoñ tak rahī.

⁴⁶ Phir tīn baje Īsā ūñchī āwāz se pukār uṭhā, “Elī, Elī, lamā shabaqtani” jis kā matlab hai, “Ai mere Ḳhudā, ai mere Ḳhudā, tū ne mujhe kyon tark kar diyā hai?”

⁴⁷ Yih sun kar pās khare kuchh log kahne lage, “Wuh Iliyās Nabī ko bulā rahā hai.”

⁴⁸ Ūn meñ se ek ne fauran dauṛ kar ek isfanj ko mai ke sirke meñ dūboyā aur use dānde par lagā kar Īsā ko chusāne kī koshish kī.

⁴⁹ Dūstroñ ne kahā, “Āo, ham dekheñ, shāyad Iliyās ā kar use bachāe.”

⁵⁰ Lekin Īsā ne dubārā bare zor se chillā kar dam chhoṛ diyā.

⁵¹ Usī waqt Baitul-muqaddas ke Muqaddastarīn Kamre ke sāmne laṭkā huā pardā ūpar se le kar niche tak do hissoñ meñ phaṭ gayā. Zalzalā āyā, chaṭṭāneñ phaṭ gaīñ

⁵² aur qabreñ khul gaīñ. Kāī marhūm muqaddasīn ke jismoñ ko zindā kar diyā gayā.

⁵³ Wuh Īsā ke jī uṭhne ke bād qabroñ meñ se nikal kar muqaddas shahr meñ dākhil hue aur bahutoñ ko nazar āe.

⁵⁴ Jab pās khare Romī afsar * aur Īsā kī pahrādārī karne wāle faujiyoñ ne zalzalā aur yih tamām wāqiyāt dekhe to wuh nihāyat dahshatzadā ho gae. Unhoñ ne kahā, “Yih wāqai Allāh kā Farzand thā.”

⁵⁵ Bahut-sī khawātīn bhī wahāñ thīñ jo kuchh fāsile par is kā mushāhadā kar rahī thīñ. Wuh Galīl meñ Īsā ke pīchhe chal kar yahāñ tak us kī khidmat kartī āī thīñ.

⁵⁶ Un meñ Mariyam Magdalīnī, Yāqūb aur Yūsuf kī māñ Mariyam aur Zabdī ke beṭoñ Yāqūb aur Yūhannā kī māñ bhī thīñ.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

⁵⁷ Jab shām hone ko thī to Arimatīyāh kā ek daulatmand ādmī banām Yūsuf āyā. Wuh bhī Īsā kā shāgird thā.

⁵⁸ Us ne Pīlātus ke pās jā kar Īsā kī lāsh māngī, aur Pīlātus ne hukm diyā ki wuh use de dī jāe.

⁵⁹ Yūsuf ne lāsh ko le kar use katān ke ek sāf kafan meñ lapeṭā

* 27:54 Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

⁶⁰ aur apnī zātī ḡhairistemālshudā qabr meñ rakh diyā jo chaṭṭān meñ tarāshī gaī thī. Āḡhir meñ us ne ek baṛā patthar luṛhkā kar qabr kā muñh band kar diyā aur chalā gayā.

⁶¹ Us waqt Mariyam Magdalīnī aur dūsri Mariyam qabr ke muqābil baiṭhī thīn.

Qabr kī Pahrādārī

⁶² Agle din, jo Sabat kā din thā, rāhnumā imām aur Farīsī Pīlātus ke pās āe.

⁶³ “Janāb,” unhoñ ne kahā, “Hameñ yād āyā ki jab wuh dhokebāz abhī zindā thā to us ne kahā thā, ‘Tīn din ke bād main jī uṭhūngā.’”

⁶⁴ Is lie hukm deñ ki qabr ko tīsre din tak mahfūz rakhā jāe. Aisā na ho ki us ke shāgird ā kar us kī lāsh ko churā le jāeñ aur logoñ ko bataeñ ki wuh murdoñ meñ se jī uṭhā hai. Agar aisā huā to yih āḡhirī dhokā pahle dhoke se bhī zyādā baṛā hogā.”

⁶⁵ Pīlātus ne jawāb diyā, “Pahredāroñ ko le kar qabr ko itnā mahfūz kar do jitnā tum kar sakte ho.”

⁶⁶ Chunānche unhoñ ne jā kar qabr ko mahfūz kar liyā. Qabr ke muñh par paṛe patthar par muhr lagā kar unhoñ ne us par pahredār muqarrar kar diē.

28

Īsā Jī Uṭhtā Hai

¹ Itwār ko subah-sawere hī Mariyam Magdalīnī aur dūsri Mariyam qabr ko deḡhne ke lie niklīn. Sūraj tulū ho rahā thā.

² Achānak ek shadīd zalzalā āyā, kyonki Rab kā ek farishtë āsmān se utar āyā aur qabr ke pās jā kar us par paṛe patthar ko ek taraf luṛhkā diyā. Phir wuh us par baiṭh gayā.

³ Us kī shakl-o-sūrat bijlī kī tarah chamak rahī thī aur us kā libās barf kī mānind safed thā.

⁴ Pahredār itne ḡar gae ki wuh larazte larazte murdā se ho gae.

⁵ Farishte ne ḡhawātīn se kahā, “Mat ḡaro. Mujhe mālūm hai ki tum Īsā ko ḡhūnḡ rahī ho jo maslūb huā thā.

⁶ Wuh yahān nahīn hai. Wuh jī uṭhā hai, jis tarah us ne farmāyā thā. Āo, us jagah ko ḡhud dekh lo jahān wuh paṛā thā.

⁷ Aur ab jaldī se jā kar us ke shāgirdoñ ko batā do ki wuh jī uṭhā hai aur tumhāre āge āge Galīl pahuñch jāegā. Wahīn tum use dekhoge. Ab main ne tum ko is se āgāh kiyā hai.”

⁸ ḡhawātīn jaldī se qabr se chalī gaīn. Wuh sahmī huī lekin baṛī ḡhush thīn aur dauṛī dauṛī us ke shāgirdoñ ko yih ḡhabar sunāne gaīn.

⁹ Achānak Īsā un se milā. Us ne kahā, “Salām.” Wuh us ke pās āīn, us ke pānw pakare aur use sijdā kiyā.

¹⁰ Īsā ne un se kahā, “Mat ḡaro. Jāo, mere bhāiyōñ ko batā do ki wuh Galīl ko chale jāeñ. Wahān wuh mujhe dekheḡe.”

Pahredāroñ kī Riporṭ

¹¹ ḡhawātīn abhī rāste meñ thīn ki pahredāroñ meñ se kuchh shahr meñ gae aur rāhnumā imāmoñ ko sab kuchh batā diyā.

¹² Rāhnumā imāmoñ ne qaum ke buzurgoñ ke sāth ek miṭing mun'aqid kī aur pahredāroñ ko rishwat kī baṛī raqam dene kā faislā kiyā.

¹³ Unhoñ ne unheñ batāyā, “Tum ko kahā hai, ‘Jab ham rāt ke waqt so rahe the to us ke shāgird āe aur use churā le gae.’

¹⁴ Agar yih khabar gawarnar tak pahuñche to ham use samjhā leñge. Tum ko fikr karne kī zarūrat nahīn.”

¹⁵ Chunāñche pahredāroñ ne rishwat le kar wuh kuchh kiyā jo unheñ sikhāyā gayā thā. Un kī yih kahānī Yahūdiyoñ ke darmiyān bahut phailāī gaī aur āj tak un meñ rāyj hai.

¹⁶ Phir gyārah shāgird Galil ke us pahār ke pās pahuñche jahān Īsā ne unheñ jāne ko kahā thā.

¹⁷ Wahān use dekh kar unhoñ ne use sijdā kiyā. Lekin kuchh shak meñ paṛ gae.

¹⁸ Phir Īsā ne un ke pās ā kar kahā, “Āsmān aur zamīn kā kul iḳhtiyār mujhe de diyā gayā hai.

¹⁹ Is lie jāo, tamām qaumoñ ko shāgird banā kar unheñ Bāp, Farzand aur Rūhul-quds ke nām se baptismā do.

²⁰ Aur unheñ yih sikhāo ki wuh un tamām ahkām ke mutābiq zindagī guzāreñ jo maiñ ne tumheñ die haiñ. Aur dekho, maiñ duniyā ke iḳhtitām tak hameshā tumhāre sāth hūñ.”

Marqus

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī K̄hidmat

¹ Yih Allāh ke Farzand Īsā Masīh ke bāre meñ k̄hushk̄habrī hai,

² jo Yasāyāh Nabī kī peshgoī ke mutābiq yoñ shurū huī:

‘Dekh, maiñ apne paighambar ko tere āge āge bhej detā hūñ
jo tere lie rāstā taiyār karegā.

³ Registān meñ ek āwāz pukār rahī hai,

Rab kī rāh taiyār karo!

Us ke rāste sīdhe banāo.’

⁴ Yih paighambar Yahyā baptismā dene wālā thā. Registān meñ rah kar us ne elān kiyā ki log taubā karke baptismā leñ tāki unheñ apne gunāhoñ kī muāfi mil jāe.

⁵ Yahūdiyā ke pūre ilāqe ke log Yarūshalam ke tamām bāshindon samet nikal kar us ke pās āe. Aur apne gunāhoñ ko taslim karke unhoñ ne Dariyā-e-Yardan meñ Yahyā se baptismā liyā.

⁶ Yahyā ūñtoñ ke bāloñ kā libās pahne aur kamr par chamṛe kā paṭkā bāndhe rahtā thā. K̄hurāk ke taur par wuh ṭiddiyāñ aur janglī shahd khātā thā.

⁷ Us ne elān kiyā, “Mere bād ek āne wālā hai jo mujh se baṛā hai. Maiñ jhuk kar us ke jūtoñ ke tasme kholne ke bhī lāyq nahīñ.

⁸ Maiñ tum ko pānī se baptismā detā hūñ, lekin wuh tumheñ Rūhul-quds se baptismā degā.”

Īsā kā Baptismā aur Āzmāish

⁹ Un dinon meñ Īsā Nāsarāt se āyā aur Yahyā ne use Dariyā-e-Yardan meñ baptismā diyā.

¹⁰ Pānī se nikalte hī Īsā ne dekhā ki āsmān phaṭ rahā hai aur Rūhul-quds kabūtar kī tarah mujh par utar rahā hai.

¹¹ Sāth sāth āsmān se ek āwāz sunāī dī, “Tū merā pyārā Farzand hai, tujh se maiñ k̄hush hūñ.”

¹² Is ke fauran bād Rūhul-quds ne use registān meñ bhej diyā.

¹³ Wahāñ wuh chālīs din rahā jis ke daurān Iblīs us kī āzmāish kartā rahā. Wuh janglī jānwaron ke darmiyān rahtā aur farishte us kī k̄hidmat karte the.

Īsā Chār Machheroñ ko Bulātā Hai

¹⁴ Jab Yahyā ko jel meñ ḍāl diyā gayā to Īsā Galīl ke ilāqe meñ āyā aur Allāh kī k̄hushk̄habrī kā elān karne lagā.

¹⁵ Wuh bolā, “Muqarrarā waqt ā gayā hai, Allāh kī bādshāhī qarīb ā gāī hai. Taubā karo aur Allāh kī k̄hushk̄habrī par imān lāo.”

¹⁶ Ek din jab Īsā Galīl kī Jhīl ke kināre kināre chal rahā thā to us ne Shamāūn aur us ke bhāī Andriyās ko dekhā. Wuh jhīl meñ jāl ḍāl rahe the kyonki wuh māhīgīr the.

¹⁷ Us ne kahā, “Āo, mere pīchhe ho lo, maiñ tum ko ādamgīr banāūngā.”

¹⁸ Yih sunte hī wuh apne jāloñ ko chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

¹⁹ Thoṛā-sā āge jā kar Īsā ne Zabdī ke beṭon Yāqūb aur Yūhannā ko dekhā. Wuh kashtī meñ baiṭhe apne jāloñ kī marammat kar rahe the.

²⁰ Us ne unheñ fauran bulāyā to wuh apne bāp ko mazdūroñ samet kashtī meñ chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

Ādmī kī Badrūh ke Qabze se Rihāī

²¹ Wuh Kafarnahūm Shahr meñ dākhil hue. Aur Sabat ke din Īsā ibādatkḥāne meñ jā kar logoñ ko sikhāne lagā.

²² Wuh us kī tālīm sun kar hakkā-bakkā rah gae kyoñki wuh unheñ sharīat ke ālimoñ kī tarah nahīn balki ikhtiyār ke sāth sikhātā thā.

²³ Un ke ibādatkḥāne meñ ek ādmī thā jo kisī nāpāk rūh ke qabze meñ thā. Īsā ko dekhte hī wuh chīkḥ chīkḥ kar bolne lagā,

²⁴ “Ai Nāsarat ke Īsā, hamārā āp ke sāth kyā wāstā hai? Kyā āp hameñ halāk karne āe haiñ? Maiñ to jāntā hūñ ki āp kaun haiñ, āp Allāh ke Quddūs haiñ.”

²⁵ Īsā ne use dāñṭ kar kahā, “Kḥāmosh! Ādmī se nikal jā!”

²⁶ Is par badrūh ādmī ko jhanjhoṛ kar aur chīkḥeñ mār mār kar us meñ se nikal gāī.

²⁷ Tamām log ghabrā gae aur ek dūsre se kahne lage, “Yih kyā hai? Ek nāī tālīm jo ikhtiyār ke sāth dī jā rahī hai. Aur wuh badrūhoñ ko hukm detā hai to wuh us kī māntī haiñ.”

²⁸ Aur Īsā ke bāre meñ charchā jaldī se Galīl ke pūre ilāqe meñ phail gayā.

Bahut-se Marīzoñ kī Shafā

²⁹ Ibādatkḥāne se nikalne ke ain bād wuh Yāqūb aur Yūhannā ke sāth Shamāūn aur Andriyās ke ghar gae.

³⁰ Wahāñ Shamāūn kī sās bistar par paṛī thī, kyoñki use bukḥār thā. Unhoñ ne Īsā ko batā diyā

³¹ to wuh us ke nazdīk gayā. Us kā hāth pakaṛ kar us ne uṭhne meñ us kī madad kī. Is par bukḥār utar gayā aur wuh un kī kḥidmat karne lagī.

³² Jab shām huī aur sūraj ghurūb huā to log tamām marīzoñ aur badrūh-giriftā ashkḥās ko Īsā ke pās lāe.

³³ Pūrā shahr darwāze par jamā ho gayā

³⁴ aur Īsā ne bahut-se marīzoñ ko mukhtalif qism kī bīmāriyoñ se shafā dī. Us ne bahut-sī badrūheñ bhī nikāl dīñ, lekin us ne unheñ bolne na diyā, kyoñki wuh jāntī thīñ ki wuh kaun hai.

Galīl meñ Munādī

³⁵ Agle dīn subah-sawere jab abhī andherā hī thā to Īsā uṭh kar duā karne ke lie kisī wīrān jagah chalā gayā.

³⁶ Bād meñ Shamāūn aur us ke sāthī use dhūñḍne nikle.

³⁷ Jab mālūm huā ki wuh kahāñ hai to unhoñ ne us se kahā, “Tamām log āp ko talāsh kar rahe haiñ!”

³⁸ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Āo, ham sāth wālī ābādiyoñ meñ jāeñ tāki maiñ wahāñ bhī munādī karūñ. Kyoñki maiñ isī maqsad se nikal ayā hūñ.”

³⁹ Chunāñche wuh pūre Galīl meñ se guzartā huā ibādatkḥānoñ meñ munādī kartā aur badrūhoñ ko nikāltā rahā.

Korh se Shafā

40 Ek ādmī Īsā ke pās āyā jo koṛh kā marīz thā. Ghuṭnoñ ke bal jhuk kar us ne minnat kī, “Agar āp chāheñ to mujhe pāk-sāf kar sakte haiñ.”

41 Īsā ko tars āyā. Us ne apnā hāth baṛhā kar use chhuā aur kahā, “Maiñ chāhtā hūñ, pāk-sāf ho jā.”

42 Is par bīmārī fauran dūr ho gaī aur wuh pāk-sāf ho gayā.

43 Īsā ne use fauran ruḵsāt karke sakhtī se samjhāyā,

44 “Khabardār! Yih bāt kisī ko na batānā balki Baitul-muqaddas meñ imām ke pās jā tāki wuh terā muāynā kare. Apne sāth wuh qurbānī le jā jis kā taqāzā Mūsā kī shariāt un se kartī hai jinheñ koṛh se shafā milī ho. Yoñ alāniyā tasdīq ho jāegī ki tū wāqai pāk-sāf ho gayā hai.”

45 Ādmī chalā gayā, lekin wuh har jagah apnī kahānī sunāne lagā. Us ne yih khabar itnī phailāi ki Īsā khule taur par kisī bhī shahr meñ dākhil na ho sakā balki use wīrān jaghoñ meñ rahnā paṛā. Lekin wahān bhī log har jagah se us ke pās pahuñch gae.

2

Maflūj ke lie Chhat Kholi Jātī Hai

1 Kuchh dinon ke bād Īsā Kafarnahūm meñ wāpas āyā. Jald hī khabar phail gaī ki wuh ghar meñ hai.

2 Is par itne log jamā ho gae ki pūrā ghar bhar gayā balki darwāze ke sāmne bhī jagah na rahi. Wuh unheñ kalām-e-muqaddas sunāne lagā.

3 Itne meñ kuchh log pahuñche. Un meñ se chār ādmī ek maflūj ko uṭhāe Īsā ke pās lānā chāhte the.

4 Magar wuh use hujūm kī wajah se Īsā tak na pahuñchā sake, is lie unhoñ ne chhat khol dī. Īsā ke ūpar kā hissā udheṛ kar unhoñ ne chārpāi ko jis par maflūj leṭā thā utār diyā.

5 Jab Īsā ne un kā imān dekhā to us ne maflūj se kahā, “Beṭā, tere gunāh muāf kar die gae haiñ.”

6 Shariāt ke kuchh ālim wahān baiṭhe the. Wuh yih sun kar soch-bichār meñ paṛ gae.

7 “Yih kis tarah aisī bāteñ kar saktā hai? Kufr bak rahā hai. Sirf Allāh hī gunāh muāf kar saktā hai.”

8 Īsā ne apnī rūh meñ fauran jān liyā ki wuh kyā soch rahe haiñ, is lie us ne un se pūchhā, “Tum dil meñ is tarah kī bāteñ kyoñ soch rahe ho?”

9 Kyā maflūj se yih kahnā āsān hai ki ‘Tere gunāh muāf kar die gae haiñ’ yā yih ki ‘Uṭh, apnī chārpāi uṭhā kar chal-phir’?

10 Lekin maiñ tum ko dikhātā hūñ ki Ibn-e-Ādam ko wāqai duniyā meñ gunāh muāf karne kā iḵhtiyār hai.” Yih kah kar wuh maflūj se mukhātib huā,

11 “Maiñ tujh se kahtā hūñ ki uṭh, apnī chārpāi uṭhā kar ghar chalā jā.”

12 Wuh ādmī khaṛā huā aur fauran apnī chārpāi uṭhā kar un ke dekhte dekhte chalā gayā. Sab sakht hairatzadā hue aur Allāh kī tamjīd karke kahne lage, “Aisā kām ham ne kabhī nahīñ dekhā!”

Īsā Mattī ko Bulātā Hai

¹³ Phir Īsā nikal kar dubārā jhīl ke kināre gayā. Ek baṛī bhīṛ us ke pās āi to wuh unheñ sikhāne lagā.

¹⁴ Chalthe chalte us ne Halfāi ke beṭe Lāwī ko dekhā jo ṭaiks lene ke lie apnī chauki par baiṭhā thā. Īsā ne us se kahā, “Mere pichhe ho le.” Aur Lāwī uṭh kar us ke pichhe ho liyā.

¹⁵ Bād meñ Īsā Lāwī ke ghar meñ khānā khā rahā thā. Us ke sāth na sirf us ke shāgird balki bahut-se ṭaiks lene wāle aur gunāhgār bhī the, kyonki un meñ se bahutere us ke pairokār ban chuke the.

¹⁶ Sharīat ke kuchh Farīsī ālimoñ ne use yon ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ ke sāth khāte dekhā to us ke shāgirdoñ se pūchhā, “Yih ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ ke sāth kyon khātā hai?”

¹⁷ Yih sun kar Īsā ne jawāb diyā, “Sehhatmandoñ ko ḍākṭar kī zarūrat nahīn hotī balki marizoñ ko. Maiñ rāstbāzoñ ko nahīn balki gunāhgāroñ ko bulāne āyā hūñ.”

Shāgird Rozā Kyon Nahīn Rakhte?

¹⁸ Yahyā ke shāgird aur Farīsī rozā rakhā karte the. Ek mauqe par kuchh log Īsā ke pās āe aur pūchhā, “Āp ke shāgird rozā kyon nahīn rakhte jabki Yahyā aur Farīsioñ ke shāgird rozā rakhte haiñ?”

¹⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Shādī ke mehmān kis tarah rozā rakh sakte haiñ jab dūlhā un ke darmiyān hai? Jab tak dūlhā un ke sāth hai wuh rozā nahīn rakh sakte.

²⁰ Lekin ek din āegā jab dūlhā un se le liyā jāegā. Us waqt wuh zarūr rozā rakheñge.

²¹ Koī bhī nae kapṛe kā ṭukṛā kisī purāne libās meñ nahīn lagātā. Agar wuh aisā kare to nayā ṭukṛā bād meñ sukaṛ kar purāne libās se alag ho jāegā. Yon purāne libās kī phaṭī huī jagah pahle kī nisbat zyādā kharāb ho jāegī.

²² Isī tarah koī bhī angūr kā tāzā ras purānī aur belachak mashkoñ meñ nahīn ḍāltā. Agar wuh aisā kare to purānī mashkeñ paidā hone wālī gais ke bāis phaṭ jāeñgī. Natīje meñ mai aur mashkeñ donoñ zāe ho jāeñgī. Is lie angūr kā tāzā ras naī mashkoñ meñ ḍālā jātā hai jo lachakdār hotī haiñ.”

Sabat ke bāre meñ Sawāl

²³ Ek din Īsā anāj ke khetoñ meñ se guzar rahā thā. Chalthe chalte us ke shāgird khāne ke lie anāj kī bāleñ toṛne lage. Sabat kā din thā.

²⁴ Yih dekh kar Farīsioñ ne Īsā se pūchhā, “Dekho, yih kyon aisā kar rahe haiñ? Sabat ke din aisā karnā manā hai.”

²⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne kabhī nahīn paṛhā ki Dāūd ne kyā kiyā jab use aur us ke sāthioñ ko bhūk lagī aur un ke pās kḥurāk nahīn thī?”

²⁶ Us waqt Abiyātar imām-e-āzam thā. Dāūd Allāh ke ghar meñ dākḥil huā aur Rab ke lie maḥsūsshudā roṭiyāñ le kar khāīñ, agarche sirf imāmoñ ko inheñ khāne kī ijāzat hai. Aur us ne apne sāthioñ ko bhī yih roṭiyāñ khilāīñ.”

²⁷ Phir us ne kahā, “Insān ko Sabat ke din ke lie nahīn banāyā gayā balki Sabat kā din insān ke lie.

²⁸ Chunāñche Ibn-e-Adam Sabat kā bhī mālik hai.”

3

¹ Kisī aur waqt jab Īsā ibādatkḥāne meñ gayā to wahān ek ādmī thā jis kā hāth sūkhā huā thā.

² Sabat kā din thā aur log baṛe ḡhaur se dekh rahe the ki kyā Īsā us ādmī ko āj bhī shafā degā. Kyoñki wuh is par ilzām lagāne kā koī bahānā talāsh kar rahe the.

³ Īsā ne sūkhe hāth wāle ādmī se kahā, “Uṭh, darmiyān meñ khaṛā ho.”

⁴ Phir Īsā ne un se pūchhā, “Mujhe batāo, shariyat hameñ Sabat ke din kyā karne kī ijāzat detī hai, nek kām karne kī yā ḡhalat kām karne kī, kisī kī jān bachāne kī yā use tabāh karne kī?”

Sab kḥāmosh rahe.

⁵ Wuh ḡhuse se apne irdgird ke logon kī taraf dekhne lagā. Un kī sakhtdīlī us ke lie baṛe dukh kā bāis ban rahī thī. Phir us ne ādmī se kahā, “Apnā hāth āge baṛhā.” Us ne aisā kiyā to us kā hāth bahāl ho gayā.

⁶ Is par Farīsī bāhar nikal kar sīdhe Herodes kī pārtī ke afrād ke sāth mil kar Īsā ko qatl karne kī sāzisheñ karne lage.

Jhīl ke Kināre par Hujūm

⁷ Lekin Īsā wahān se haṭ kar apne shāgirdon ke sāth jhīl ke pās gayā. Ek barā hujūm us ke pīchhe ho liyā. Log na sirf Galīl ke ilāqe se āe balki bahut-sī aur jaghoñ yānī Yahūdiyā,

⁸ Yarūshalam, Idūmayā, Dariyā-e-Yardan ke pār aur Sūr aur Saidā ke ilāqe se bhī. Wajah yih thī ki Īsā ke kām kī khabar un ilāqon tak bhī pahunch chuki thī aur natije meñ bahut-se log wahān se bhī āe.

⁹ Īsā ne shāgirdon se kahā, “Ehtiyātan ek kashṭī us waqt ke lie taiyār kar rakho jab hujūm mujhe had se zyādā dabāne lagegā.”

¹⁰ Kyoñki us din us ne bahuton ko shafā dī thī, is lie jise bhī koī taklif thī wuh dhakke de de kar us ke pās āyā tāki use chhū sake.

¹¹ Aur jab bhī nāpāk rūhoñ ne Īsā ko dekhā to wuh us ke sāmne gir kar chīkheñ mārne lagīñ, “Āp Allāh ke Farzand haiñ.”

¹² Lekin Īsā ne unheñ sakhtī se dāñṭ kar kahā ki wuh use zāhir na karen.

Īsā Bārah Rasūlon ko Muqarrar Kartā Hai

¹³ Is ke bād Īsā ne pahār par chaṛh kar jinheñ wuh chāhtā thā unheñ apne pās bulā liyā. Aur wuh us ke pās āe.

¹⁴ Us ne un meñ se bārah ko chun liyā. Unheñ us ne apne rasūl muqarrar kar liyā tāki wuh us ke sāth chalen aur wuh unheñ munādī karne ke lie bhej sake.

¹⁵ Us ne unheñ badrūheñ nikālne kā iḡhtiyār bhī diyā.

¹⁶ Jin bārah ko us ne muqarrar kiyā un ke nām yih haiñ: Shamāun jis kā laqab us ne Patras rakhā,

¹⁷ Zabdi ke beṭe Yāqūb aur Yūhannā jin kā laqab Īsā ne ‘Bādāl kī Garaj ke Beṭe’ rakhā,

¹⁸ Andriyās, Filippus, Bartulmāī, Mattī, Tomā, Yāqūb bin Halfāī, Taddī, Shamāun Mujāhid

¹⁹ aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne bād meñ use dushman ke hawāle kar diyā.

Īsā aur Badrūhoñ kā Sardār

²⁰ Phir Īsā kisī ghar meñ dākḥil huā. Is bār bhī itnā hujūm jamā ho gayā ki Īsā ko apne shāgirdoñ samet khānā khāne kā mauqā bhī na milā.

²¹ Jab us ke khāndān ke afrād ne yih sunā to wuh use pakar kar le jāne ke lie āe, kyonki unhoñ ne kahā, “Wuh hosh meñ nahīñ hai.”

²² Lekin sharīat ke jo ālim Yarūshalam se āe the unhoñ ne kahā, “Yih badrūhoñ ke sardār Bāl-zabūl ke qabze meñ hai. Usī kī madad se badrūhoñ ko nikāl rahā hai.”

²³ Phir Īsā ne unheñ apne pās bulā kar tamsiloñ meñ jawāb diyā. “Iblīs kis tarah Iblīs ko nikāl saktā hai?”

²⁴ Jis badshāhī meñ phūṭ par jāe wuh bhī qāym nahīñ rah saktī.

²⁵ Aur jis gharāne kī aisi hālat ho wuh bhī qāym nahīñ rah saktā.

²⁶ Isī tarah agar Iblīs apne āp kī muḥhālafāt kare aur yoñ us meñ phūṭ par jāe to wuh qāym nahīñ rah saktā balki khatm ho chukā hai.

²⁷ Kisī zorāwar ādmī ke ghar meñ ghos kar us kā māl-o-asbāb lūṭnā us waqt tak mumkin nahīñ hai jab tak us ādmī ko bāndhā na jāe. Phir hī use lūṭā jā saktā hai.

²⁸ Maiñ tum se sach kahtā hūñ ki logoñ ke tamām gunāh aur kufr kī bāteñ muāf kī jā sakeñgī, kḥāh wuh kitnā hī kufr kyon na bakeñ.

²⁹ Lekin jo Rūhul-quds ke kḥilāf kufr bake use abad tak muāfi nahīñ milegī. Wuh ek abadī gunāh kā qusūrwar ṭhahregā.”

³⁰ Īsā ne yih is lie kahā kyonki ālim kah rahe the ki wuh kisī badrūh kī girift meñ hai.

Īsā kī Māñ aur Bhāī

³¹ Phir Īsā kī māñ aur bhāī pahuñch gae. Bāhar khare ho kar unhoñ ne kisī ko use bulāne ko bhej diyā.

³² Us ke irdgird hujūm baiṭhā thā. Unhoñ ne kahā, “Āp kī māñ aur bhāī bāhar āp ko bulā rahe haiñ.”

³³ Īsā ne pūchhā, “Kaun merī māñ aur kaun mere bhāī haiñ?”

³⁴ Aur apne gird baiṭhe logoñ par nazar ḍāl kar us ne kahā, “Dekho, yih merī māñ aur mere bhāī haiñ.

³⁵ Jo bhī Allāh kī marzī pūrī kartā hai wuh merā bhāī, merī bahan aur merī māñ hai.”

4

Bij Bone Wāle kī Tamsil

¹ Phir Īsā dubārā jhīl ke kināre tālīm dene lagā. Aur itnī baṛī bhīr us ke pās jamā huī ki wuh jhīl meñ kharī ek kashtī meñ baiṭh gayā. Bāqī log jhīl ke kināre par khare rahe.

² Us ne unheñ bahut-sī bāteñ tamsiloñ meñ sikhāiñ. Un meñ se ek yih thī:

³ “Sunō! Ek kisān bij bone ke lie niklā.

⁴ Jab bij idhar-udhar bikhar gayā to kuchh dāne rāste par gire aur parindoñ ne ā kar unheñ chug liyā.

⁵ Kuchh pathrīlī zamīn par gire jahāñ miṭṭī kī kamī thī. Wuh jald ug āe kyonki miṭṭī gahrī nahīñ thī.

⁶ Lekin jab sūraj niklā to paude jhulas gae aur chūñki wuh jaṛ na pakaṛ sake is lie sūkh gae.

⁷ Kuchh dāne kḥudrau kāñṭedār padoñ ke darmiyān bhī gire. Wahāñ wuh ugne to lage, lekin kḥudrau padoñ ne sāth sāth baṛh

kar unheñ phalne-phūlne kī jagah na dī. Chunānche wuh bhī k̄hatm ho gae aur phal na lā sake.

⁸ Lekin aise dāne bhī the jo zar̄khez zamīn meñ gire. Wahāñ wuh phūṭ nikle aur baṛhte baṛhte tīs gunā, sāṭh gunā balki sau gunā tak phal lāe.”

⁹ Phir us ne kahā, “Jo sun saktā hai wuh sun le!”

Tamsīlōñ kā Maqsad

¹⁰ Jab wuh akelā thā to jo log us ke irdgird jamā the unhoñ ne bārah shāgirdōñ samet us se pūchhā ki is tamsīl kā kyā matlab hai?

¹¹ Us ne jawāb diyā, “Tum ko to Allāh kī bādshāhī kā bhed samajhne kī liyāqat dī gaī hai. Lekin maiñ is dāyre se bāhar ke logoñ ko har bāt samjhāne ke lie tamsīleñ istemāl kartā hūñ

¹² tāki pāk kalām pūrā ho jāe ki

‘Wuh apnī āñkhoñ se dekheñge magar kuchh nahīñ jāneñge, wuh apne kānoñ se suneñge magar kuchh nahīñ samjheñge, aisā na ho ki wuh merī taraf rujū karen aur unheñ muāf kar diyā jāe.’ ”

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl kā Matlab

¹³ Phir Īsā ne un se kahā, “Kyā tum yih tamsīl nahīñ samajhte? To phir bāqī tamām tamsīleñ kis tarah samajh pāoge?”

¹⁴ Bīj bone wālā Allāh kā kalām bo detā hai.

¹⁵ Rāste par girne wāle dāne wuh log haiñ jo kalām ko sunte to haiñ, lekin phir Īblīs fauran ā kar wuh kalām chhīn letā hai jo un meñ boyā gayā hai.

¹⁶ Pathrīlī zamīn par girne wāle dāne wuh log haiñ jo kalām sunte hī use k̄hushī se qabūl to kar lete haiñ,

¹⁷ lekin wuh jaṛ nahīñ pakarte aur is lie zyādā der tak qāym nahīñ rahte. Jyoñ hī wuh kalām par ĩmān lāne ke bāis kisī musibat yā ĩzārasānī se dochār ho jāeñ, to wuh bargashtā ho jāte haiñ.

¹⁸ K̄hudrau kāñṭedār paudoñ ke darmiyān gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sunte to haiñ,

¹⁹ lekin phir rozmarā kī pareshāniyāñ, daulat kā fareb aur dīgar chīzoñ kā lālach kalām ko phalne-phūlne nahīñ dete. Natīje meñ wuh phal lāne tak nahīñ pahuñchtā.

²⁰ Is ke muqābale meñ zar̄khez zamīn meñ gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sun kar use qabūl karte aur baṛhte baṛhte tīs gunā, sāṭh gunā balki sau gunā tak phal lāte haiñ.”

Koī Charāgh ko Bartan ke nīche Nahīñ Chhupātā

²¹ Īsā ne bāt jāri rakhī aur kahā, “Kyā charāgh ko is lie jalā kar lāyā jātā hai ki wuh kisī bartan yā chārpāi ke nīche rakhā jāe? Hargiz nahīñ! Use shamādān par rakhā jātā hai.

²² Kyoñki jo kuchh bhī is waqt poshīdā hai use āk̄hirkār zāhir ho jānā hai aur tamām bhedoñ ko ek dīn khul jānā hai.

²³ Agar koī sun sake to sun le.”

²⁴ Us ne un se yih bhī kahā, “Is par dhyān do ki tum kyā sunte ho. Jis hisāb se tum dūstroñ ko dete ho usī hisāb se tum ko bhī diyā jāegā balki tum ko us se baṛh kar milēgā.

²⁵ Kyoñki jise kuchh hāsīl huā hai use aur bhī diyā jāegā, jabki jise kuchh hāsīl nahīn huā us se wuh thoṛā-bahut bhī chhīn liyā jāegā jo use hāsīl hai.”

Khud Bakhud Ugne Wāle Bīj kī Tamsīl

²⁶ Phir Īsā ne kahā, “Allāh kī bādshāhī yoñ samajh lo: Ek kisān zamīn meñ bīj bikher detā hai.

²⁷ Yih bīj phūṭ kar din rāt ugtā rahtā hai, ḳhāh kisān so rahā yā jāg rahā ho. Use mālūm nahīn ki yih kyoñkar hotā hai.

²⁸ Zamīn ḳhud bakhud anāj kī fasal paidā kartī hai. Pahle patte nikalte haiñ, phir bāleñ nazar āne lagtī haiñ aur āḳhir meñ dāne paidā ho jāte haiñ.

²⁹ Aur jyoñ hī anāj kī fasal pak jātī hai kisān ā kar darāntī se use kāt letā hai, kyoñki fasal kī kaṭāī kā waqt ā chukā hotā hai.”

Rāi ke Dāne kī Tamsīl

³⁰ Phir Īsā ne kahā, “Ham Allāh kī bādshāhī kā muwāzanā kis chīz se karen? Yā ham kaun-sī tamsīl se ise bayān karen?”

³¹ Wuh rāi ke dāne kī mānind hai jo zamīn meñ ḳālā gayā ho. Rāi bījoñ meñ sab se chhoṭā dānā hai

³² lekin baṛhte baṛhte sabziyoñ meñ sab se baṛā ho jātā hai. Us kī shāḳheñ itnī lambī ho jātī haiñ ki parinde us ke sāye meñ apne ghoñsle banā sakte haiñ.”

³³ Īsā isī qism kī bahut-sī tamsīloñ kī madad se unheñ kalām yoñ sunātā thā ki wuh ise samajh sakte the.

³⁴ Hāñ, awām ko wuh sirf tamsīloñ ke zariye sikhātā thā. Lekin jab wuh apne shāgirdoñ ke sāth akelā hotā to wuh har bāt kī tashrīh kartā thā.

Īsā Āndhī ko Thamā Detā Hai

³⁵ Us din jab shām huī to Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Āo, ham jhīl ke pār chaleñ.”

³⁶ Chunāñche wuh bhīr ko ruḳhsat karke use le kar chal paṛe. Bāz aur kashtiyāñ bhī sāth gain.

³⁷ Achānak saḳht āndhī āi. Lahreñ kashtī se ṭakrā kar use pānī se bharne lagīñ,

³⁸ lekin Īsā abhī tak kashtī ke pichhle hisse meñ apnā sar gaddī par rakhe so rahā thā. Shāgirdoñ ne use jagā kar kahā, “Ustād, kyā āp ko parwā nahīn ki ham tabāh ho rahe haiñ?”

³⁹ Wuh jāg uṭhā, āndhī ko ḳāñṭā aur jhīl se kahā, “Ḳhāmosh! Chup kar!” Is par āndhī tham gai aur lahreñ bilkul sākit ho gain.

⁴⁰ Phir Īsā ne shāgirdoñ se pūchhā, “Tum kyoñ ghabṛate ho? Kyā tum abhī tak imān nahīn rakhte?”

⁴¹ Un par saḳht ḳhauf tāri ho gayā aur wuh ek dūsre se kahne lage, “Āḳhir yih kaun hai? Hawā aur jhīl bhī us kā hukm māntī haiñ.”

5

Īsā Ek Garāsīnī Ādmī se Badrūheñ Nikāl Detā Hai

¹ Phir wuh jhīl ke pār Garāsā ke ilāqe meñ pahuñche.

² Jab Īsā kashtī se utrā to ek ādmī jo nāpāk rūh kī girift meñ thā qabroñ meñ se nikal kar Īsā ko milā.

³ Yih ādmī qabron̄ meñ rahtā aur is naubat tak pahuñch gayā thā ki koī bhī use bāndh na saktā thā, chāhe use zanjīron̄ se bhī bāndhā jātā.

⁴ Use bahut dafā beriyon̄ aur zanjīron̄ se bāndhā gayā thā, lekin jab bhī aisā huā to us ne zanjīron̄ ko toṛ kar beriyon̄ ko ṭukre ṭukre kar diyā thā. Koī bhī use kanṭrol nahīn kar saktā thā.

⁵ Din rāt wuh chīkheñ mār mār kar qabron̄ aur pahārī ilāqe meñ ghūmtā-phirtā aur apne āp ko pattharon̄ se zaḥmī kar letā thā.

⁶ Īsā ko dūr se dekh kar wuh dauṛā aur us ke sāmne muñh ke bal girā.

⁷ Wuh zor se chīkhā, “Ai Īsā Allāh T’ālā ke Farzand, merā āp ke sāth kyā wāstā hai? Allāh ke nām meñ āp ko qasam detā huñ ki mujhe azāb meñ na ḍaleñ.”

⁸ Kyoñki Īsā ne use kahā thā, “Ai nāpāk rūh, ādmī meñ se nikal jā!”

⁹ Phir Īsā ne pūchhā, “Terā nām kyā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Lashkar, kyoñki ham bahut-se haiñ.”

¹⁰ Aur wuh bār bār minnat kartā rahā ki Īsā unheñ is ilāqe se na nikāle.

¹¹ Us waqt qarīb kī pahārī par suaron̄ kā baṛā ḡhol char rahā thā.

¹² Badrūhoñ ne Īsā se iltamās kī, “Hameñ suaron̄ meñ bhej deñ, hameñ un meñ dākḥil hone deñ.”

¹³ Us ne unheñ ijāzat dī to badrūheñ us ādmī meñ se nikal kar suaron̄ meñ jā ghusīñ. Is par pūre ḡhol ke taqriban 2,000 suar bhāg bhāg kar pahārī kī ḍhalān par se utre aur jhīl meñ jhapaṭ kar ḍūb mare.

¹⁴ Yih dekh kar suaron̄ ke gallābān bhāg gae. Unhoñ ne shahr aur dehāt meñ is bāt kā charchā kiyā to log yih mālūm karne ke lie ki kyā huā hai apnī jaghoñ se nikal kar Īsā ke pās āe.

¹⁵ Us ke pās pahuñche to wuh ādmī milā jis meñ pahle badrūhoñ kā lashkar thā. Ab wuh kapre pahne wahāñ baiṭhā thā aur us kī zahñī hālat ṭhīk thī. Yih dekh kar wuh ḍar gae.

¹⁶ Jinhoñ ne sab kuchh dekhā thā unhoñ ne logoñ ko batāyā ki badrūh-giriftā ādmī aur suaron̄ ke sāth kyā huā hai.

¹⁷ Phir log Īsā kī minnat karne lage ki wuh un ke ilāqe se chalā jāe.

¹⁸ Īsā kashtī par sawār hone lagā to badrūhoñ se āzād kie gae ādmī ne us se iltamās kī, “Mujhe bhī apne sāth jāne deñ.”

¹⁹ Lekin Īsā ne use sāth jāne na diyā balki kahā, “Apne ghar wāpas chalā jā aur apne azīzon̄ ko sab kuchh batā jo Rab ne tere lie kiyā hai, ki us ne tujh par kitnā rahm kiyā hai.”

²⁰ Chunāñche ādmī chalā gayā aur Dikapulis ke ilāqe meñ logoñ ko batāne lagā ki Īsā ne mere lie kyā kuchh kiyā hai. Aur sab hairatzadā hue.

Yāir kī Beṭī aur Bīmār Aurat

²¹ Īsā ne kashtī meñ baiṭhe jhīl ko dubārā pār kiyā. Jab dūsre kināre pahuñchā to ek hujūm us ke gird jamā ho gayā. Wuh abhī jhīl ke pās hī thā

²² ki maqāmī ibādatkhāne kā ek rāhnumā us ke pās āyā. Us kā nām Yāir thā. Īsā dekh kar wuh us ke pānwoñ meñ gir gayā

²³ aur bahut minnat karne lagā, “Merī chhoṭī beṭī marne wālī hai, barāh-e-karm ā kar us par apne hāth rakheñ tāki wuh shafā pā kar zindā rahe.”

²⁴ Chunānche Īsā us ke sāth chal paṛā. Ek baṛī bhīṛ us ke pīchhe lag gaī aur log use gher kar har taraf se dabāne lage.

²⁵ Hujūm meñ ek aurat thī jo bārah sāl se k̄hūn bahne ke marz se rihāī na pā sakī thī.

²⁶ Bahut ḍākṭarōn se apnā ilāj karwā karwā kar use kāī tarah kī musibat jhelnī paṛī thī aur itne meñ us ke tamām paise bhī k̄harch ho gae the. To bhī koī faydā na huā thā balki us kī hālat mazīd k̄harāb hotī gaī.

²⁷ Īsā ke bāre meñ sun kar wuh bhīṛ meñ shāmil ho gaī thī. Ab pīchhe se ā kar us ne us ke libās ko chhuā,

²⁸ kyonki us ne sochā, “Agar main sirf us ke libās ko hī chhū lūn to main shafā pā lūngī.”

²⁹ K̄hūn bahnā fauran band ho gayā aur us ne apne jism meñ mahsūs kiyā ki mujhe is aziyatnāk hālat se rihāī mil gaī hai.

³⁰ Lekin usī lamhe Īsā ko k̄hud mahsūs huā ki mujh meñ se tawānāī niklī hai. Us ne muṛ kar pūchhā, “Kis ne mere kapṛōn ko chhuā hai?”

³¹ Us ke shāgirdōn ne jawāb diyā, “Āp k̄hud dekh rahe haiñ ki hujūm āp ko gher kar dabā rahā hai. To phir āp kis tarah pūchh sakte haiñ ki kis ne mujhe chhuā?”

³² Lekin Īsā apne chāroñ taraf dekhṭā rahā ki kis ne yih kiyā hai.

³³ Is par wuh aurat yih jān kar ki mere sāth kyā huā hai k̄hauf ke māre larazṭī huī us ke pās āī. Wuh us ke sāmne gir paṛī aur use pūrī haqīqat khol kar bayān kī.

³⁴ Īsā ne us se kahā, “Beṭī, tere imān ne tujhe bachā liyā hai. Salāmatī se jā aur apnī aziyatnāk hālat se bachī rah.”

³⁵ Īsā ne yih bāt abhī k̄hatm nahīn kī thī ki ibādatk̄hāne ke rāhnumā Yāīr ke ghar kī taraf se kuchh log pahuñche aur kahā, “Āp kī beṭī faut ho chukī hai, ab ustād ko mazīd taklīf dene kī kyā zarūrat?”

³⁶ Un kī yih bāt nazarandāz karke Īsā ne Yāīr se kahā, “Mat ghabrāo, faqt imān rakho.”

³⁷ Phir Īsā ne hujūm ko rok liyā aur sirf Patras, Yāqūb aur us ke bhāī Yūhannā ko apne sāth jāne kī ijāzat dī.

³⁸ Jab ibādatk̄hāne ke rāhnumā ke ghar pahuñche to wahān baṛī afrā-tafrī nazar āī. Log k̄hūb giryā-o-zāri kar rahe the.

³⁹ Andar jā kar Īsā ne un se kahā, “Yih kaisā shor-sharābā hai? Kyon ro rahe ho? Laṛkī mar nahīn gaī balki so rahī hai.”

⁴⁰ Log hañs kar us kā mazāq uṛāne lage. Lekin us ne sab ko bāhar nikāl diyā. Phir sirf laṛkī ke wālidain aur apne tīn shāgirdōn ko sāth le kar wuh us kamre meñ dāk̄hil huā jis meñ laṛkī paṛī thī.

⁴¹ Us ne us kā hāth pakar kar kahā, “Talithā qūm!” Is kā matlab hai, “Chhoṭī laṛkī, main tujhe hukm detā hūñ ki jāg uṭh.”

⁴² Laṛkī fauran uṭh kar chalne-phirne lagī. Us kī umr bārah sāl thī. Yih dekh kar log ghabrā kar hairān rah gae.

⁴³ Īsā ne unheñ sanjīdagī se samjhāyā ki wuh kisī ko bhī is ke bāre meñ na batāeñ. Phir us ne unheñ kahā ki use khāne ko kuchh do.

6

Īsā ko Nāsarāt meñ Radd Kiyā Jātā Hai

¹ Phir Īsā wahān se chalā gayā aur apne watanī shahr Nāsarāt meñ āyā. Us ke shāgird us ke sāth the.

² Sabat ke din wuh ibādatkhāne meñ tālīm dene lagā. Beshtar log us kī bāteñ sun kar hairatzadā hue. Unhoñ ne pūchhā, “Ise yih kahān se hāsīl huā hai? Yih hikmat jo ise milī hai, aur yih mojize jo is ke hāthoñ se hote haiñ, yih kyā hai?”

³ Kyā yih wuh barhāī nahīñ hai jo Mariyam kā beṭā hai aur jis ke bhāī Yāqūb, Yūsuf, Yahūdāh aur Shamāun haiñ? Aur kyā is kī bahneñ yihīñ nahīñ rahtīñ?” Yoñ unhoñ ne us se ṭhokar khā kar use qabūl na kiyā.

⁴ Īsā ne un se kahā, “Nabī kī har jagah izzat hotī hai siwāe us ke watanī shahr; us ke rishtedāroñ aur us ke apne khāndān ke.”

⁵ Wahān wuh koī mojizā na kar sakā. Us ne sirf chand ek marīzoñ par hāth rakh kar un ko shafā dī.

⁶ Aur wuh un kī be'etiḡādī ke sabab se bahut hairān thā.

Īsā Bārah Shāgirdoñ ko Tablīgh Karne Bhejtā Hai

Is ke bād Īsā ne irdgird ke ilāqe meñ gāñw gāñw jā kar logoñ ko tālīm dī.

⁷ Bārah shāgirdoñ ko bulā kar wuh unheñ do do karke mukhtalif jaghoñ par bhejne lagā. Is ke lie us ne unheñ nāpāk rūhoñ ko nikālne kā iḡhtiyār de kar

⁸ yih hidāyat kī, “Safr par apne sāth kuchh na lenā siwāe ek lāṭhī ke. Na roṭī, na sāmān ke lie koī baig, na kamarband meñ koī paisā,

⁹ na ek se zyādā sūṭ. Tum jūte pahan sakte ho.

¹⁰ Jis ghar meñ bhī dāḡhil ho us meñ us maḡām se chale jāne tak ṭhahro.

¹¹ Aur agar koī maḡām tum ko qabūl na kare yā tumhāri na sune to phir rawānā hote waḡt apne pāñwoñ se gard jhār do. Yoñ tum un ke ḡhilāf gawāhī doge.”

¹² Chunāñche shāgird wahān se nikal kar munādī karne lage ki log taubā karen.

¹³ Unhoñ ne bahut-sī badrūheñ nikāl dīñ aur bahut-se marīzoñ par zaitūn kā tel mal kar unheñ shafā dī.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kā Qatl

¹⁴ Bādshāh Herodes Antipās ne Īsā ke bāre meñ sunā, kyoñki us kā nām mashhūr ho gayā thā. Kuchh kah rahe the, “Yahyā baptismā dene wāle murdoñ meñ se jī uṭhā hai, is lie is ḡism kī mojizānā tāqateñ us meñ nazar ātī haiñ.”

Auroñ ne sochā, “Yih Iliyās Nabī hai.”

¹⁵ Yih ḡhayāl bhī pesh kiyā jā rahā thā ki wuh ḡadīm zamāne ke nabiyōñ jaisā koī nabī hai.

¹⁶ Lekin jab Herodes ne us ke bāre meñ sunā to us ne kahā, “Yahyā jis kā main ne sar ḡalam karwāyā hai murdoñ meñ se jī uṭhā hai.”

¹⁷ Wajah yih thī ki Herodes ke hukm par hī Yahyā ko giriftār karke jel meñ ḡālā gayā thā. Yih Herodiyās kī ḡhātir huā thā jo pahle Herodes ke bhāī Filippus kī bīwī thī, lekin jis se us ne ab ḡhud shādī kar lī thī.

¹⁸ Yahyā ne Herodes ko batāyā thā, “Apne bhāī kī bīwī se terī shādī nājāyz hai.”

¹⁹ Is wajah se Herodiyās us se kīnā rakhtī aur use qatl karānā chāhtī thī. Lekin is meñ wuh nākām rahī

²⁰ kyoñki Herodes Yahyā se ɗartā thā. Wuh jāntā thā ki yih ādmī rāstbāz aur muqaddas hai, is lie wuh us kī hifāzat kartā thā. Jab bhī us se bāt hotī to Herodes sun sun kar baṛī uljhan meñ paṛ jātā. To bhī wuh us kī bāteñ sunanā pasand kartā thā.

²¹ Āḳhirkār Herodiyās ko Herodes kī sālgirah par achchhā mauqā mil gayā. Sālgirah ko manāne ke lie Herodes ne apne baṛe sarkārī afsaron, milṭrī kamāndaron aur Galīl ke awwal darje ke shahriyon kī ziyāfat kī.

²² Ziyāfat ke daurān Herodiyās kī beṭī andar ā kar nāchne lagī. Herodes aur us ke mehmānoñ ko yih bahut pasand āyā aur us ne laṛkī se kahā, “Jo jī chāhe mujh se māng to main wuh tujhe dūngā.”

²³ Balki us ne qasam khā kar kahā, “Jo bhī tū māngegī main tujhe dūngā, khāh bādshāhī kā ādhā hissā hī kyon na ho.”

²⁴ Laṛkī ne nikal kar apnī mān se pūchhā, “Main kyā māngūn?”

Mān ne jawāb diyā, “Yahyā baptismā dene wāle kā sar.”

²⁵ Laṛkī phurtī se andar jā kar bādshāh ke pās wāpas āī aur kahā, “Main chāhtī hūn ki āp mujhe abhī abhī Yahyā baptismā dene wāle kā sar ṭre meñ mangwā deñ.”

²⁶ Yih sun kar bādshāh ko bahut dukh huā. Lekin apnī qasmon aur mehmānoñ kī maujūdaḡī kī wajah se wuh inkār karne ke lie bhī taiyār nahīn thā.

²⁷ Chunānche us ne fauran jallād ko bhej kar hukm diyā ki wuh Yahyā kā sar le āe. Jallād ne jel meñ jā kar Yahyā kā sar qalam kar diyā.

²⁸ Phir wuh use ṭre meñ rakh kar le āyā aur laṛkī ko de diyā. Laṛkī ne use apnī mān ke sapurd kiyā.

²⁹ Jab Yahyā ke shāgirdoñ ko yih khabar pahuñchī to wuh āe aur us kī lāsh le kar use qabr meñ rakh diyā.

Īsā 5000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

³⁰ Rasūl wāpas ā kar Īsā ke pās jamā hue aur use sab kuchh sunāne lage jo unhoñ ne kiyā aur sikhāyā thā.

³¹ Is daurān itne log ā aur jā rahe the ki unheñ khānā khāne kā mauqā bhī na milā. Is lie Īsā ne bārah shāgirdoñ se kahā, “Āo, ham logoñ se alag ho kar kisī ḡhairābād jagah jāeñ aur ārām kareñ.”

³² Chunānche wuh kashtī par sawār ho kar kisī wīrān jagah chale gae.

³³ Lekin bahut-se logoñ ne unheñ jāte waqt pahchān liyā. Wuh paidal chal kar tamām shahron se nikal āe aur dauṛ dauṛ kar un se pahle manzil-e-maqṣūd tak pahuñch gae.

³⁴ Jab Īsā ne kashtī par se utar kar baṛe hujūm ko dekhā to use logoñ par tars āyā, kyoñki wuh un bheṛoñ kī mānind the jin kā koī charwāhā na ho. Wahīn wuh unheñ bahut-sī bāteñ sikhāne lagā.

³⁵ Jab dīn dhalne lagā to us ke shāgird us ke pās āe aur kahā, “Yih jagah wīrān hai aur dīn dhalne lagā hai.

³⁶ In ko ruḡhsat kar deñ tāki yih irdgird kī bastiyon aur dehātoñ meñ jā kar khāne ke lie kuchh kharīd leñ.”

³⁷ Lekin Īsā ne unheñ kahā, “Tum kḡhud inheñ kuchh khāne ko do.” Unhoñ ne pūchhā, “Ham is ke lie darkār chāñdī ke 200 sikke kahāñ se le kar roṭī kharīdne jāeñ aur inheñ khilāeñ?”

³⁸ Us ne kahā, “Tumhāre pās kitnī roṭiyāñ haiñ? Jā kar patā karo!”

Unhoñ ne mālūm kiyā. Phir dubārā us ke pās ā kar kahne lage, “Hamāre pās pāñch roṭiyāñ aur do machhliyāñ haiñ.”

³⁹ Is par Īsā ne unheñ hidāyat dī, “Tamām logoñ ko gurohoñ meñ harī ghās par biṭhā do.”

⁴⁰ Chunāñche log sau aur pachās pachās kī sūrat meñ baiṭh gae.

⁴¹ Phir Īsā ne un pāñch roṭiyōñ aur do machhliyōñ ko le kar āsmān kī taraf dekhā aur shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne roṭiyōñ ko toṛ toṛ kar shāgirdoñ ko diyā tāki wuh logoñ meñ taqsīm karen. Us ne do machhliyōñ ko bhī ṭukre ṭukre karke shāgirdoñ ke zariye un meñ taqsīm karwāyā.

⁴² Aur sab ne jī bhar kar khāyā.

⁴³ Jab shāgirdoñ ne roṭiyōñ aur machhliyōñ ke bache hue ṭukre jamā kie to bārah ṭokre bhar gae.

⁴⁴ Khāne wāle mardoñ kī kul tādād 5,000 thī.

Īsā Pāñ par Chaltā Hai

⁴⁵ Is ke ain bād Īsā ne apne shāgirdoñ ko majbūr kiyā ki wuh kashtī par sawār ho kar āge nikleñ aur jhil ke pār ke shahr Bait-saidā jāeñ. Itne meñ wuh hujūm ko ruḵsat karnā chāhtā thā.

⁴⁶ Unheñ ḵhairbād kahne ke bād wuh duā karne ke lie pahār par charḥ gayā.

⁴⁷ Shām ke waqt shāgirdoñ kī kashtī jhil ke bīch tak pahuñch gai thī jabki Īsā ḵhud ḵhushkī par akelā rah gayā thā.

⁴⁸ Wahāñ se us ne dekhā ki shāgird kashtī ko khene meñ baṛī jidd-o-jahd kar rahe haiñ, kyoñki hawā un ke ḵhilāf chal rahī thī. Taqrīban tīn baje rāt ke waqt Īsā pāñ par chalte hue un ke pās āyā. Wuh un se āge nikalnā chāhtā thā,

⁴⁹ lekin jab unhoñ ne use jhil kī satah par chalte hue dekhā to sochne lage, “Yih koī bhūt hai” aur chīkheñ mārne lage.

⁵⁰ Kyoñki sab ne use dekh kar dahshat khāi.

Lekin Īsā fauran un se muḵhātīb ho kar bolā, “Hauslā rakho! Main hī hūñ. Mat ghabrāo.”

⁵¹ Phir wuh un ke pās āyā aur kashtī meñ baiṭh gayā. Usī waqt hawā tham gai. Shāgird nihāyat hī hairatzadā hue.

⁵² Kyoñki jab roṭiyōñ kā mojizā kiyā gayā thā to wuh is kā matlab nahīñ samjhe the balki un ke dil behis ho gae the.

Gannesarat meñ Marīzoñ kī Shafā

⁵³ Jhil ko pār karke wuh Gannesarat Shahr ke pās pahuñch gae aur langar dāl diyā.

⁵⁴ Jyōñ hī wuh kashtī se utre logoñ ne Īsā ko pahchān liyā.

⁵⁵ Wuh bhāg bhāg kar us pūre ilāqe meñ se guzare aur marīzoñ ko chārpāiyōñ par uṭhā uṭhā kar wahāñ le āe jahāñ kahīñ unheñ ḵhabar milī ki wuh ṭhahrā huā hai.

⁵⁶ Jahāñ bhī wuh gayā chāhe gāñw, shahr yā bastī meñ, wahāñ logoñ ne bīmāroñ ko chaukoñ meñ rakh kar us se minnat kī ki wuh kam az kam unheñ apne libās ke dāman ko chhūne de. Aur jis ne bhī use chhuā use shafā milī.

¹ Ek din Farīsī aur sharīat ke kuchh ālim Yarūshalam se Īsā se milne āe.

² Jab wuh wahān the to unhoñ ne dekhā ki us ke kuchh shāgird apne hāth pāk-sāf kie baḡhair yānī dhoe baḡhair khānā khā rahe haiñ.

³ (Kyoñki Yahūdī aur ḡhāskar Farīsī firqe ke log is muāmale meñ apne bāpdādā kī riwāyat ko mānte haiñ. Wuh apne hāth achchhī tarah dhoe baḡhair khānā nahīñ khāte.)

⁴ Isī tarah jab wuh kabhī bāzār se āte haiñ to wuh ḡhusl karke hī khānā khāte haiñ. Wuh bahut-sī aur riwāyatoñ par bhī amal karte haiñ, masalan kap, jag aur ketlī ko dho kar pāk-sāf karne kī rasm par.)

⁵ Chunāñche Farīsīyoñ aur sharīat ke ālimoñ ne Īsā se pūchhā, “Āp ke shāgird bāpdādā kī riwāyatoñ ke mutābiq zindagī kyoñ nahīñ guzārte balki roṭī bhī hāth pāk-sāf kie baḡhair khāte haiñ?”

⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Yasāyāh Nabī ne tum riyākāroñ ke bāre meñ ṡhīk kahā jab us ne yih nabuwwat kī,

‘Yih qaum apne hoñtoñ se to merā ehtirām kartī hai lekin us kā dil mujh se dūr hai.

⁷ Wuh merī parastish karte to haiñ, lekin befāyda. Kyoñki wuh sirf insān hī ke ahkām sikhāte haiñ.’

⁸ Tum Allāh ke ahkām ko chhoṛ kar insānī riwāyāt kī pairawī karte ho.”

⁹ Īsā ne apnī bāt jāri rakhī, “Tum kitne salīqe se Allāh kā hukm mansūkh karte ho tāki apnī riwāyāt ko qāym rakh sako.

¹⁰ Masalan Mūsā ne farmāyā, ‘Apne bāp aur apnī mān kī izzat karnā’ aur ‘Jo apne bāp yā mān par lānat kare use sazā-e-maut dī jāe.’

¹¹ Lekin jab koī apne wālidain se kahe, ‘Maiñ āp kī madad nahīñ kar saktā, kyoñki maiñ ne mannat mānī hai ki jo mujhe āp ko denā thā wuh Allāh ke lie qurbānī hai’ to tum ise jāyz qarār dete ho.

¹² Yoñ tum use apne mān-bāp kī madad karne se rok lete ho.

¹³ Aur isī tarah tum Allāh ke kalām ko apnī us riwāyat se mansūkh kar lete ho jo tum ne nasl-dar-nasl muntaqil kī hai. Tum is qism kī bahut-sī harkateñ karte ho.”

Kyā Kuchh Insān ko Nāpāk Kar Detā Hai?

¹⁴ Phir Īsā ne dubārā hujūm ko apne pās bulāyā aur kahā, “Sab merī bāt suno aur ise samajhne kī koshish karo.

¹⁵ Koī aisī chīz hai nahīñ jo insān meñ dākhil ho kar use nāpāk kar sake, balki jo kuchh insān ke andar se nikaltā hai wuhī use nāpāk kar detā hai.”

¹⁶ [Agar koī sun saktā hai to wuh sun le.]

¹⁷ Phir wuh hujūm ko chhoṛ kar kisī ghar meñ dākhil huā. Wahān us ke shāgirdoñ ne pūchhā, “Is tamsil kā kyā matlab hai?”

¹⁸ Us ne kahā, “Kyā tum bhī itne nāsamajh ho? Kyā tum nahīñ samajhte ki jo kuchh bāhar se insān meñ dākhil hotā hai wuh use nāpāk nahīñ kar saktā?

¹⁹ Wuh to us ke dil meñ nahīñ jātā balki us ke mede meñ aur wahān se nikal kar jā-e-zarūrat meñ.” (Yih kah kar Īsā ne har qism kā khānā pāk-sāf qarār diyā.)

²⁰ Us ne yih bhī kahā, “Jo kuchh insān ke andar se nikaltā hai wuhī use nāpāk kartā hai.

21 Kyoñki logoñ ke andar se, un ke diloñ hī se bure k̄hayālāt, harāmkārī, chorī, qatl-o-ghārat,

22 zinākārī, lālach, badkārī, dhokā, shahwatparastī, hasad, buhtān, ghurūr aur hamāqat nikalte haiñ.

23 Yih tamām burāiyān andar hī se nikal kar insān ko nāpāk kar detī haiñ.”

Ghairyahūdī Aurat kā Īmān

24 Phir Īsā Galīl se rawānā ho kar shimāl meñ Sūr ke ilāqe meñ āyā. Wahān wuh kisī ghar meñ dāk̄hil huā. Wuh nahīn chāhtā thā ki kisī ko patā chale, lekin wuh poshidā na rah sakā.

25 Fauran ek aurat us ke pās āi jis ne us ke bāre meñ sun rakhā thā. Wuh us ke pānwoñ meñ gir gai. Us kī chhoṭī beṭī kisī nāpāk rūh ke qabze meñ thī,

26 aur us ne Īsā se guzārish kī, “Badrūh ko merī beṭī meñ se nikāl deñ.” Lekin wuh aurat Yūnānī thī aur Sūrufenike ke ilāqe meñ paidā huī thī,

27 is lie Īsā ne use batāyā, “Pahle bachchoñ ko jī bhar kar khāne de, kyoñki yih munāsib nahīn ki bachchoñ se khānā le kar kuttoñ ke sāmne phaiñk diyā jāe.”

28 Us ne jawāb diyā, “Jī K̄hudāwand, lekin mez ke niche ke kutte bhī bachchoñ ke gire hue ṭukre khāte haiñ.”

29 Īsā ne kahā, “Tū ne achchhā jawāb diyā, is lie jā, badrūh terī beṭī meñ se nikal gai hai.”

30 Aurat apne ghar wāpas chali gai to dekhā ki laṛkī bistar par paṛī hai aur badrūh us meñ se nikal chukī hai.

Gūnge-Bahre kī Shafā

31 Jab Īsā Sūr se rawānā huā to wuh pahle shimāl meñ wāqe shahr Saidā ko chalā gayā. Phir wahān se bhī fāriḡh ho kar wuh dubārā Galīl kī Jhīl ke kināre wāqe Dikapulis ke ilāqe meñ pahuñch gayā.

32 Wahān us ke pās ek bahrā ādmī lāyā gayā jo mushkil hī se bol saktā thā. Unhoñ ne minnat kī ki wuh apnā hāth us par rakhe.

33 Īsā use hujūm se dūr le gayā. Us ne apnī ungliyān us ke kānoñ meñ ḍaliñ aur thūk kar ādmī kī zabān ko chhuā.

34 Phir āsmān kī taraf nazar uṭhā kar us ne āh bharī aur us se kahā, “Iffatah!” (Is kā matlab hai “Khul jā!”)

35 Fauran ādmī ke kān khul gae. Zabān kā bandhan ṭuṭ gayā aur wuh ṭhīk ṭhīk bolne lagā.

36 Īsā ne hāzirīn ko hukm diyā ki wuh kisī ko yih bāt na batāeñ. Lekin jitnā wuh manā kartā thā utnā hī log is kī k̄habar phailāte the.

37 Wuh nihāyat hī hairān hue aur kahne lage, “Is ne sab kuchh achchhā kiyā hai, yih bahroñ ko sunane kī tāqat detā hai aur gūngoñ ko bolne kī.”

8

Īsā 4000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

1 Un dinoñ meñ ek aur martabā aisā huā ki bahut-se log jamā hue jin ke pās khāne kā band-o-bast nahīn thā. Chunānche Īsā ne apne shāgirdoñ ko bulā kar un se kahā,

² “Mujhe in logoñ par tars ātā hai. Inheñ mere sāth ṭhahre tīn din ho chuke haiñ aur in ke pās khāne kī koī chīz nahīñ hai.

³ Lekin agar maiñ inheñ ruḁhsat kar dūñ aur wuh is bhūkī hālat meñ apne apne ghar chale jāeñ to wuh rāste meñ thak kar chūr ho jāeñge. Aur in meñ se kāī dūr-darāz se āe haiñ.”

⁴ Us ke shāgirdoñ ne jawāb diyā, “Is wīrān ilāqe meñ kahān se itnā khānā mil sakegā ki yih khā kar ser ho jāeñ?”

⁵ Īsā ne pūchhā, “Tumhāre pās kitnī roṭiyāñ haiñ?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Sāt.”

⁶ Īsā ne hujūm ko zamīn par baiṭhne ko kahā. Phir sāt roṭiyōñ ko le kar us ne shukrguzārī kī duā kī aur unheñ toṭ toṭ kar apne shāgirdoñ ko taq̄sīm karne ke lie de diyā.

⁷ Un ke pās do chār chhoṭī machhliyāñ bhī thiñ. Īsā ne un par bhī shukrguzārī kī duā kī aur shāgirdoñ ko unheñ bāñṭne ko kahā.

⁸ Logoñ ne jī bhar kar khāyā. Bād meñ jab khāne ke bache hue ṭukre jamā kie gae to sāt bare ṭokre bhar gae.

⁹ Taq̄riban 4,000 ādmī hāzir the. Khāne ke bād Īsā ne unheñ ruḁhsat kar diyā

¹⁰ aur fauran kashtī par sawār ho kar apne shāgirdoñ ke sāth Dalmanūtā ke ilāqe meñ pahuñch gayā.

Farīsī Ilāhī Nishān Talab Karte Haiñ

¹¹ Is par Farīsī nikal kar Īsā ke pās āe aur us se bahs karne lage. Use āzmāne ke lie unhoñ ne mutālabā kiyā ki wuh unheñ āsmān kī taraf se koī ilāhī nishān dikhāe tāki us kā iḁhtiyār sābit ho jāe.

¹² Lekin us ne ṭhanḁī āh bhar kar kahā, “Yih nasl kyoñ ilāhī nishān kā mutālabā kartī hai? Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki ise koī nishān nahīñ diyā jāegā.”

¹³ Aur unheñ chhoṭ kar wuh dubārā kashtī meñ baiṭh gayā aur jhīl ko pār karne lagā.

Farīsiyōñ aur Herodes kā Ḵhamīr

¹⁴ Lekin shāgird apne sāth khānā lānā bhūl gae the. Kashtī meñ un ke pās sirf ek roṭī thī.

¹⁵ Īsā ne unheñ hidāyat kī, “Ḵhabardār, Farīsiyōñ aur Herodes ke ḁhamīr se hoshyār rahnā.”

¹⁶ Shāgird āpas meñ bahs karne lage, “Wuh is lie kah rahe hoñge ki hamāre pās roṭī nahīñ hai.”

¹⁷ Īsā ko mālūm huā ki wuh kyā soch rahe haiñ. Us ne kahā, “Tum āpas meñ kyoñ bahs kar rahe ho ki hamāre pās roṭī nahīñ hai? Kyā tum ab tak na jānte, na samajhte ho? Kyā tumhāre dil itne behis ho gae haiñ?”

¹⁸ Tumhārī āñkheñ to haiñ, kyā tum dekh nahīñ sakte? Tumhāre kān to haiñ, kyā tum sun nahīñ sakte? Aur kyā tumheñ yād nahīñ

¹⁹ jab maiñ ne 5,000 ādmiyōñ ko pāñch roṭiyōñ se ser kar diyā to tum ne bache hue ṭukroñ ke kitne ṭokre uṭhāe the?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Bārah”.

²⁰ “Aur jab maiñ ne 4,000 ādmiyōñ ko sāt roṭiyōñ se ser kar diyā to tum ne bache hue ṭukroñ ke kitne ṭokre uṭhāe the?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Sāt.”

²¹ Us ne pūchhā, “Kyā tum abhī tak nahīñ samajhte?”

Bait-saidā meñ Andhe kī Shafā

22 Wuh Bait-saidā pahuñche to log Īsā ke pās ek andhe ādmī ko lāe. Unhoñ ne iltamās kī ki wuh use chhue.

23 Īsā andhe kī hāth pakaṛ kar use gāñw se bāhar le gayā. Wahān us ne us kī āñkhoñ par thūk kar apne hāth us par rakh die aur pūchhā, “Kyā tū kuchh dekh saktā hai?”

24 Ādmī ne nazar uṭhā kar kahā, “Hāñ, main logoñ ko dekh saktā hūñ. Wuh phirte hue darakhtoñ kī mānind dikhāi de rahe haiñ.”

25 Īsā ne dubārā apne hāth us kī āñkhoñ par rakhe. Is par ādmī kī āñkheñ pūre taur par khul gañ, us kī nazar bahāl ho gañ aur wuh sab kuchh sāf sāf dekh saktā thā.

26 Īsā ne use rukhsat karke kahā, “Is gāñw meñ wāpas na jānā balki sīdhā apne ghar chalā jā.”

Patras kā Iqrār

27 Phir Īsā wahān se nikal kar apne shāgirdoñ ke sāth Qaisariyā-filippī ke qarīb ke dehātoñ meñ gayā. Chalthe chalte us ne un se pūchhā, “Main logoñ ke nazdik kaun hūñ?”

28 Unhoñ ne jawāb diyā, “Kuchh kahte haiñ Yahyā baptismā dene wālā, kuchh yih kī āp Iliyās Nabī haiñ. Kuchh yih bhī kahte haiñ kī nabiyōñ meñ se ek.”

29 Us ne pūchhā, “Lekin tum kyā kahte ho? Tumhāre nazdik main kaun hūñ?”

Patras ne jawāb diyā, “Āp Masīh haiñ.”

30 Yih sun kar Īsā ne unheñ kisī ko bhī yih bāt batāne se manā kiyā.

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

31 Phir Īsā unheñ tālim dene lagā, “Lāzim hai ki Ibn-e-Ādam bahut dukh uṭhā kar buzurgoñ, rāhnumā imāmoñ aur shariyat ke ulamā se radd kiyā jāe. Use qatl bhī kiyā jāegā, lekin wuh tisre din jī uṭhegā.”

32 Us ne unheñ yih bāt sāf sāf batāi. Is par Patras use ek taraf le jā kar samjhāne lagā.

33 Īsā muṛ kar shāgirdoñ kī taraf dekhe lagā. Us ne Patras ko dāntā, “Shaitān, mere sāmne se haṭ jā! Tū Allāh kī soch nahīñ rakhtā balki insān kī.”

34 Phir us ne shāgirdoñ ke alāwā hujūm ko bhī apne pās bulāyā. Us ne kahā, “Jo mere pīchhe ānā chāhe wuh apne āp kā inkār kare aur apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe ho le.

35 Kyoñki jo apnī jān ko bachāe rakhnā chāhe wuh use kho degā. Lekin jo merī aur Allāh kī ḡhushḡhabrī kī ḡhātir apnī jān kho de wuhī use bachāegā.

36 Kyā fāydā hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsil ho jāe, lekin wuh apnī jān se mahrūm ho jāe?

37 Insān apnī jān ke badle kyā de saktā hai?

38 Jo bhī is zinākār aur gunāhālūdā nasl ke sāmne mere aur merī bātoñ ke sabab se sharmāe us se Ibn-e-Ādam bhī us waqt sharmāegā jab wuh apne Bāp ke jalāl meñ muḡaddas farishtoñ ke sāth āegā.”

9

1 Īsā ne unheñ yih bhī batāyā, “Main tum ko sach batātā hūñ, yahān kuchh aise log khare haiñ jo marne se pahle hī Allāh kī bādshāhī ko qudrat ke sāth āte hue dekheñge.”

Pahār par Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

² Chhīh din ke bād Īsā sirf Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko apne sāth le kar ūnche pahār par chaṛh gayā. Wahān us kī shakl-o-sūrat un ke sāmne badal gai.

³ Us ke kapṛe chamakne lage aur nihāyat safed ho gae. Duniyā meñ koī bhī dhobī kapṛe itne safed nahīn kar saktā.

⁴ Phīr Iliyās aur Mūsā zāhir hue aur Īsā se bāt karne lage.

⁵ Patras bol uṭhā, “Ustād, kitnī achchhī bāt hai ki ham yahān haiñ. Āeñ, ham tīn jhoñpṛiyān banāeñ, ek āp ke lie, ek Mūsā ke lie aur ek Iliyās ke lie.”

⁶ Us ne yih is lie kahā ki tīnoñ shāgird sahme hue the aur wuh nahīn jāntā thā ki kyā kahe.

⁷ Is par ek bādāl ā kar un par chhā gayā aur bādāl meñ se ek āwāz sunāi dī, “Yih merā pyārā Farzand hai. Is kī suno.”

⁸ Achānak Mūsā aur Iliyās ghāyb ho gae. Shāgirdoñ ne chāroñ taraf dekhā, lekin sirf Īsā nazar āyā.

⁹ Wuh pahār se utarne lage to Īsā ne unheñ hukm diyā, “Jo kuchh tum ne dekhā hai use us waqt tak kisī ko na batānā jab tak ki Ibn-e-Ādam murdoñ meñ se jī na uṭhe.”

¹⁰ Chunāñche unhoñ ne yih bāt apne tak mahdūd rakhī. Lekin wuh kāī bār āpas meñ bahs karne lage ki murdoñ meñ se jī uṭhne se kyā murād ho saktī hai.

¹¹ Phīr unhoñ ne us se pūchhā, “Sharīat ke ulamā kyoñ kahte haiñ ki Masīh kī āmad se pahle Iliyās kā ānā zarūrī hai?”

¹² Īsā ne jawāb diyā, “Iliyās to zarūr pahle sab kuchh bahāl karne ke lie āegā. Lekin kalām-e-muqaddas meñ Ibn-e-Ādam ke bāre meñ yih kyoñ likhā hai ki use bahut dukh uṭhānā aur haqīr samjhā jānā hai?”

¹³ Lekin main tum ko batātā hūñ, Iliyās to ā chukā hai aur unhoñ ne us ke sāth jo chāhā kiyā. Yih bhī kalām-e-muqaddas ke mutābiq hī huā hai.”

Īsā Laṛke meñ se Badrūh Nikāltā Hai

¹⁴ Jab wuh bāqī shāgirdoñ ke pās wāpas pahuñche to unhoñ ne dekhā ki un ke gird ek baṛā hujūm jamā hai aur sharīat ke kuchh ulamā un ke sāth bahs kar rahe haiñ.

¹⁵ Īsā ko dekhte hī logoñ ne baṛī bechainī se us kī taraf dauṛ kar use salām kiyā.

¹⁶ Us ne shāgirdoñ se sawāl kiyā, “Tum un ke sāth kis ke bāre meñ bahs kar rahe ho?”

¹⁷ Hujūm meñ se ek ādmī ne jawāb diyā, “Ustād, main apne beṭe ko āp ke pās lāyā thā. Wuh aisī badrūh ke qabze meñ hai jo use bolne nahīn detī.

¹⁸ Aur jab bhī wuh us par ghālib ātī hai wuh use zamīn par paṭak detī hai. Beṭe ke muñh se jhāg nikalne lagtā aur wuh dānt pīsne lagtā hai. Phīr us kā jism akāṛ jātā hai. Main ne āp ke shāgirdoñ se kahā to thā ki wuh badrūh ko nikāl deñ, lekin wuh na nikāl sake.”

¹⁹ Īsā ne un se kahā, “Īmān se khālī nasl! Main kab tak tumhāre sāth rahūñ, kab tak tumheñ bardāsht karūñ? Laṛke ko mere pās le āo.”

²⁰ Wuh use Īsā ke pās le āe.

Īsā ko dekhṭe hī badrūh larke ko jhanjhoṛne lagī. Wuh zamīn par gir gayā aur idhar-udhar luṛhakte hue muñh se jhāg nikālne lagā.

²¹ Īsā ne bāp se pūchhā, “Is ke sāth kab se aisā ho rahā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Bachpan se.

²² Bahut dafā us ne ise halāk karne kī khātir āg yā pānī meñ girāyā hai. Agar āp kuchh kar sakte haiñ to tars khā kar hamārī madad karen.”

²³ Īsā ne pūchhā, “Kyā matlab, ‘Agar āp kuchh kar sakte haiñ’? Jo imān rakhtā hai us ke lie sab kuchh mumkin hai.”

²⁴ Larke kā bāp fauran chillā uṭhā, “Maiñ imān rakhtā hūñ. Merī be’etiḡādī kā ilāj karen.”

²⁵ Īsā ne dekhā ki bahut-se log dauṛ dauṛ kar dekhne ā rahe haiñ, is lie us ne nāpāk rūh ko ḡanṭā, “Ai gūngī aur bahrī badrūh, maiñ tujhe hukm detā hūñ ki is meñ se nikal jā. Kabhī bhī is meñ dubārā dākhil na honā!”

²⁶ Is par badrūh chīkh uṭhī aur larke ko shiddat se jhanjhoṛ kar nikal gai. Larkā lāsh kī tarah zamīn par paṛā rahā, is lie sab ne kahā, “Wuh mar gayā hai.”

²⁷ Lekin Īsā ne us kā hāth pakaṛ kar uṭhne meñ us kī madad kī aur wuh khaṛā ho gaya.

²⁸ Bād meñ jab Īsā kisī ghar meñ jā kar apne shāgirdoñ ke sāth akelā thā to unhoñ ne us se pūchhā, “Ham badrūh ko kyoñ na nikāl sake?”

²⁹ Us ne jawāb diyā, “Is ḡism kī badrūh sirf duā se nikālī jā saktī hai.”

Īsā Dūsri Dafā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

³⁰ Wahāñ se nikal kar wuh Galīl meñ se guzare. Īsā nahīñ chāhtā thā ki kisi ko patā chale ki wuh kahāñ hai,

³¹ kyoñki wuh apne shāgirdoñ ko tālīm de rahā thā. Us ne un se kahā, “Ibn-e-Ādam ko ādmiyoñ ke hawāle kar diyā jāegā. Wuh use ḡatl karenge, lekin tīn din ke bād wuh jī uṭhegā.”

³² Lekin shāgird is kā matlab na samjhe aur wuh Īsā se is ke bāre meñ pūchhne se ḡarte bhī the.

Kaun Sab se Baṛā Hai?

³³ Chalthe chalthe wuh Kafarnahūm pahuñche. Jab wuh kisī ghar meñ the to Īsā ne shāgirdoñ se sawāl kiyā, “Rāste meñ tum kis bāt par bahs kar rahe the?”

³⁴ Lekin wuh khāmosh rahe, kyoñki wuh rāste meñ is par bahs kar rahe the ki ham meñ se baṛā kaun hai?

³⁵ Īsā baiṭh gayā aur bārah shāgirdoñ ko bulā kar kahā, “Jo awwal honā chāhtā hai wuh sab se ākhir meñ āe aur sab kā khādīm ho.”

³⁶ Phir us ne ek chhoṭe bachche ko le kar un ke darmiyān khaṛā kiyā. Use gale lagā kar us ne un se kahā,

³⁷ “Jo mere nām meñ in bachchoñ meñ se kisi ko ḡabūl kartā hai wuh mujhe hī ḡabūl kartā hai. Aur jo mujhe ḡabūl kartā hai wuh mujhe nahīñ balki use ḡabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā hai.”

Jo Hamāre khilāf Nahīñ Wuh Hamāre Haḡ meñ Hai

³⁸ Yūhannā bol uṭhā, “Ustād, ham ne ek shaḡhs ko dekhā jo āp kā nām le kar badrūheñ nikāl rahā thā. Ham ne use manā kiyā, kyoñki wuh hamārī pairawī nahīñ kartā.”

³⁹ Lekin Īsā ne kahā, “Use manā na karnā. Jo bhī mere nām meñ mojjizā kare wuh agle lamhe mere bāre meñ burī bāteñ nahīn kah sakegā.

⁴⁰ Kyoñki jo hamāre khilāf nahīn wuh hamāre haq meñ hai.

⁴¹ Maiñ tum ko sach batātā hūn, jo bhī tumheñ is wajah se pānī kā glās pilāe ki tum Masīh ke pairokār ho use zarūr ajr milēgā.

Āzmāishēn

⁴² Aur jo koī mujh par īmān rakhne wāle in chhoṭoñ meñ se kiśī ko gunāh karne par uksāe us ke lie behtar hai ki us ke gale meñ baṛī chakkī kā pāṭ bāndh kar use samundar meñ phaiñk diyā jāe.

⁴³⁻⁴⁴ Agar terā hāth tujhe gunāh karne par uksāe to use kāṭ ḍālnā. Is se pahle ki tū do hāthoñ samet jahannum kī kabhī na bujhne wālī āg meñ chalā jāe [yānī wahān jahān logoñ ko khāne wāle kīre kabhī nahīn marte aur āg kabhī nahīn bujhtī] behtar yih hai ki tū ek hāth se mahrūm ho kar abadī zindagī meñ dākhlil ho.

⁴⁵⁻⁴⁶ Agar terā pāñw tujhe gunāh karne par uksāe to use kāṭ ḍālnā. Is se pahle ki tujhe do pāñwoñ samet jahannum meñ phaiñkā jāe [jahān logoñ ko khāne wāle kīre kabhī nahīn marte aur āg kabhī nahīn bujhtī] behtar yih hai ki tū ek pāñw se mahrūm ho kar abadī zindagī meñ dākhlil ho.

⁴⁷⁻⁴⁸ Aur agar terī āñkh tujhe gunāh karne par uksāe to use nikāl denā. Is se pahle ki tujhe do āñkhoñ samet jahannum meñ phaiñkā jāe jahān logoñ ko khāne wāle kīre kabhī nahīn marte aur āg kabhī nahīn bujhtī behtar yih hai ki tū ek āñkh se mahrūm ho kar Allāh kī bādshāhī meñ dākhlil ho.

⁴⁹ Kyoñki har ek ko āg se namkīn kiyā jāegā [aur har ek qurbānī namak se namkīn kī jāegī].

⁵⁰ Namak achchhī chīz hai. Lekin agar us kā zāyqā jātā rahe to use kyoñkar dubārā namkīn kiyā jā saktā hai? Apne darmiyān namak kī khūbiyāñ barqarār rakho aur sulah-salāmatī se ek dūsre ke sāth zindagī guzāro.”

10

Talāq ke bāre meñ Tālīm

¹ Phir Īsā us jagah ko chhoṛ kar Yahūdiyā ke ilāqe meñ aur Dariyā-e-Yardan ke pār chalā gayā. Wahān bhī hujūm jamā ho gayā. Us ne unheñ māmūl ke mutābiq tālīm dī.

² Kuchh Farīsī āe aur use phañsāne kī gharz se sawāl kiyā, “Kyā jāyz hai ki mard apnī biwī ko talāq de?”

³ Īsā ne un se pūchhā, “Mūsā ne shariyat meñ tum ko kyā hidāyat kī hai?”

⁴ Unhoñ ne kahā, “Us ne ijāzat dī hai ki ādmī talāqnāmā likh kar biwī ko ruḁhsat kar de.”

⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Mūsā ne tumhārī saḁhtdilī kī wajah se tumhāre lie yih hukm likhā thā.

⁶ Lekin ibtidā meñ aisā nahīn thā. Duniyā kī taḁhliq ke waqt Allāh ne unheñ mard aur aurat banāyā.

⁷ Is lie mard apne māñ-bāp ko chhoṛ kar apnī biwī ke sāth paiwast ho jātā hai.

⁸ Wuh donoñ ek ho jāte haiñ.' Yoñ wuh kalām-e-muqaddas ke mutābiq do nahīn rahte balki ek ho jāte haiñ.

⁹ To jise Allāh ne khud joṛā hai use insān judā na kare."

¹⁰ Kisī ghar meñ ā kar shāgirdoñ ne yih bāt dubārā chheṛ kar Īsā se mazīd dariyāft kiyā.

¹¹ Us ne unheñ batāyā, "Jo apnī bīwī ko talāq de kar kisī aur se shādī kare wuh us ke sāth zinā kartā hai.

¹² Aur jo aurat apne khāwind ko talāq de kar kisī aur se shādī kare wuh bhī zinā kartī hai."

Īsā Chhoṭe Bachchoñ ko Barkat Detā Hai

¹³ Ek din log apne chhoṭe bachchoñ ko Īsā ke pās lāe tāki wuh unheñ chhue. Lekin shāgirdoñ ne un ko malāmat kī.

¹⁴ Yih dekh kar Īsā nārāz huā. Us ne un se kahā, "Bachchoñ ko mere pās āne do aur unheñ na roko, kyoñki Allāh kī bādshāhī in jaise logoñ ko hāsīl hai.

¹⁵ Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jo Allāh kī bādshāhī ko bachche kī tarah qabūl na kare wuh us meñ dākḥil nahīn hogā."

¹⁶ Yih kah kar us ne unheñ gale lagāyā aur apne hāth un par rakh kar unheñ barkat dī.

Amīr Mushkil se Bādshāhī meñ Dākḥil Ho Sakte Haiñ

¹⁷ Jab Īsā rawānā hone lagā to ek ādmī dauṛ kar us ke pās āyā aur us ke sāmne ghuṭne ṭek kar pūchhā, "Nek ustād, maiñ kyā karūñ tāki abadī zindagī mīrās meñ pāūñ?"

¹⁸ Īsā ne pūchhā, "Tū mujhe nek kyoñ kahtā hai? Koī nek nahīn siwāe ek ke aur wuh hai Allāh.

¹⁹ Tū shariyat ke ahkām se to wāqif hai. Qatl na karnā, zinā na karnā, chorī na karnā, jhūṭī gawāhī na denā, dhokā na denā, apne bāp aur apnī māñ kī izzat karnā."

²⁰ Ādmī ne jawāb diyā, "Ustād, maiñ ne jawānī se āj tak in tamām ahkām kī pairawī kī hai."

²¹ Īsā ne ghaur se us kī taraf dekhā. Us ke dil meñ us ke lie pyār ubhar āyā. Wuh bolā, "Ek kām rah gayā hai. Jā, apnī pūrī jāydād farokht karke paise gharīboñ meñ taqsim kar de. Phir tere lie āsmān par khazānā jamā ho jāegā. Is ke bād ā kar mere pīchhe ho le."

²² Yih sun kar ādmī kā muñh laṭak gayā aur wuh māyūs ho kar chalā gayā, kyoñki wuh nihāyat daulatmand thā.

²³ Īsā ne apne irdgird dekh kar shāgirdoñ se kahā, "Daulatmandoñ ke lie Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil honā kitnā mushkil hai!"

²⁴ Shāgird us ke yih alfāz sun kar hairān hue. Lekin Īsā ne dubārā kahā, "Bachcho! Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil honā kitnā mushkil hai.

²⁵ Amīr ke Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil hone kī nisbat zyādā āsān yih hai ki ūñṭ sūi ke nāke meñ se guzar jāe."

²⁶ Is par shāgird mazīd hairatzadā hue aur ek dūsre se kahne lage, "Phir kis ko najāt mil saktī hai?"

²⁷ Īsā ne ghaur se un kī taraf dekh kar jawāb diyā, "Yih insān ke lie to nāmumkin hai, lekin Allāh ke lie nahīn. Us ke lie sab kuchh mumkin hai."

²⁸ Phir Patras bol uṭhā, "Ham to apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke pīchhe ho lie haiñ."

29 Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jis ne bhī merī aur Allāh kī khushkhabrī kī khātir apne ghar, bhāiyōñ, bahnoñ, māñ, bāp, bachchoñ yā khetoñ ko chhoṛ diyā hai

30 use is zamāne meñ izārasāñ ke sāth sāth sau gunā zyādā ghar, bhāī, bahneñ, māeñ, bachche aur khet mil jāeñge. Aur āne wāle zamāne meñ use abadī zindagī milegī.

31 Lekin bahut-se log jo ab awwal haiñ us waqt ākhir hoñge aur jo ab ākhir haiñ wuh awwal hoñge.”

Īsā Tisrī Dafā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

32 Ab wuh Yarūshalam kī taraf baṛh rahe the aur Īsā un ke āge āge chal rahā thā. Shāgird hairatzadā the jabki un ke pīchhe chalne wāle log sahme hue the. Ek aur dafā bārah shāgirdoñ ko ek taraf le jā kar Īsā unheñ wuh kuchh batāne lagā jo us ke sāth hone ko thā.

33 Us ne kahā, “Ham Yarūshalam kī taraf baṛh rahe haiñ. Wahāñ Ibn-e-Ādam ko rāhnumā imāmoñ aur shariyat ke ulamā ke hawāle kar diyā jāegā. Wuh us par sazā-e-maut kā fatwā de kar use Ghairyahūdiyōñ ke hawāle kar deñge,

34 jo us kā mazāq uṛāeñge, us par thūkeñge, us ko koṛe māreñge aur use qatl kareñge. Lekin tīn dīn ke bād wuh jī uṭhegā.”

Yāqūb aur Yūhannā kī Guzārish

35 Phir Zabdī ke beṭe Yāqūb aur Yūhannā us ke pās āe. Wuh kahne lage, “Ustād, āp se ek guzārish hai.”

36 Us ne pūchhā, “Tum kyā chāhte ho ki maiñ tumhāre lie karūñ?”

37 Unhoñ ne jawāb diyā, “Jab āp apne jalālī taḳht par baiṭheñge to ham meñ se ek ko apne dāeñ hāth baiṭhne deñ aur dūsre ko bāeñ hāth.”

38 Īsā ne kahā, “Tum ko nahīñ mālūm ki kyā māñg rahe ho. Kyā tum wuh pyālā pī sakte ho jo maiñ pīne ko hūñ yā wuh baptismā le sakte ho jo maiñ lene ko hūñ?”

39 Unhoñ ne jawāb diyā, “Jī, ham kar sakte haiñ.” Phir Īsā ne un se kahā, “Tum zarūr wuh pyālā piyoge jo maiñ pīne ko hūñ aur wuh baptismā loge jo maiñ lene ko hūñ.

40 Lekin yih faislā karnā merā kām nahīñ ki kaun mere dāeñ hāth baiṭhegā aur kaun bāeñ hāth. Allāh ne yih maqām sirf unhīñ ke lie taiyār kiya hai jin ko us ne khud muqarrar kiya hai.”

41 Jab bāqī das shāgirdoñ ne yih sunā to unheñ Yāqūb aur Yūhannā par ghussā āyā.

42 Is par Īsā ne un sab ko bulā kar kahā, “Tum jānte ho ki qaumoñ ke hukmrān apnī riāyā par rob dālte haiñ, aur un ke baṛe afsar un par apne iḳhtiyār kā ghalat istemāl karte haiñ.

43 Lekin tumhāre darmiyān aisā nahīñ hai. Jo tum meñ baṛā honā chāhe wuh tumhārā khādīm bane

44 aur jo tum meñ awwal honā chāhe wuh sab kā ghulām bane.

45 Kyōñki Ibn-e-Ādam bhī is lie nahīñ āyā ki khidmat le balki is lie ki khidmat kare aur apnī jān fidyā ke taur par de kar bahutoñ ko chhurāe.”

Andhe Bartimāi kī Shafā

46 Wuh Yarihū pahuñch gae. Us meñ se guzar kar Īsā shāgirdoñ aur ek baṛe hujūm ke sāth bāhar nikalne lagā. Wahāñ ek andhā bhik

māngne wālā rāste ke kināre baiṭhā thā. Us kā nām Bar-timāi (Timāi kā beṭā) thā.

⁴⁷ Jab us ne sunā ki Īsā Nāsārī qarīb hī hai to wuh chillāne lagā, “Īsā Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm karen!”

⁴⁸ Bahut-se logoñ ne use dānt kar kahā, “Khāmosh!” Lekin wuh mazīd ūnchī āwāz se pukārtā rahā, “Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm karen!”

⁴⁹ Īsā ruk kar bolā, “Use bulāo.”

Chunānche unhoñ ne use bulā kar kahā, “Hauslā rakh. Uṭh, wuh tujhe bulā rahā hai.”

⁵⁰ Bartimāi ne apnī chādar zamīn par phaiñk dī aur uchhal kar Īsā ke pās āyā.

⁵¹ Īsā ne pūchhā, “Tū kyā chāhtā hai ki main tere lie karūñ?”

Us ne jawāb diyā, “Ustād, yih ki main dekh sakūñ.”

⁵² Īsā ne kahā, “Jā, tere imān ne tujhe bachā liyā hai.”

Jyoñ hī Īsā ne yih kahā andhe kī āñkheñ bahāl ho gañ aur wuh Īsā ke pichhe chalne lagā.

11

Yarūshalam meñ Īsā kā Purjosh Istiqbāl

¹ Wuh Yarūshalam ke qarīb Bait-fage aur Bait-aniyāh pahuñchne lage. Yih gañw Zaitūn ke pahār par wāqe the. Īsā ne apne shāgirdoñ meñ se do ko bhejā

² aur kahā, “Sāmne wāle gañw meñ jāo. Wahān tum ek jawān gadhā dekhoge. Wuh bandhā huā hogā aur ab tak koī bhī us par sawār nahīn huā hai. Use khol kar yahān le āo.

³ Agar koī pūchhe ki yih kyā kar rahe ho to use batā denā, ‘Khudāwand ko is kī zarūrat hai. Wuh jald hī ise wāpas bhej deñge.’ ”

⁴ Donoñ shāgird wahān gae to ek jawān gadhā dekhā jo bāhar galī meñ kisi darwāze ke sāth bandhā huā thā. Jab wuh us kī rassi kholne lage

⁵ to wahān khare kuchh logoñ ne pūchhā, “Tum yih kyā kar rahe ho? Jawān gadhe ko kyoñ khol rahe ho?”

⁶ Unhoñ ne jawāb meñ wuh kuchh batā diyā jo Īsā ne unheñ kahā thā. Is par logoñ ne unheñ kholne diyā.

⁷ Wuh jawān gadhe ko Īsā ke pās le āe aur apne kapre us par rakh die. Phir Īsā us par sawār huā.

⁸ Jab wuh chal parā to bahut-se logoñ ne us ke āge āge rāste meñ apne kapre bichhā die. Bāz ne harī shāḳheñ bhī us ke āge bichhā dīn jo unhoñ ne khetoñ ke daraḳhtoñ se kāt li thīn.

⁹ Log Īsā ke āge aur pichhe chal rahe the aur chillā chillā kar nāre lagā rahe the,

“Hoshānā! *

Mubāarak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai.

¹⁰ Mubāarak hai hamāre bāp Dāūd kī bādshāhī jo ā rahī hai.

Āsmān kī bulandiyoñ par hoshānā.” †

* **11:9** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai. † **11:10** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

¹¹ Yoñ Īsā Yarūshalam meñ dākḥil huā. Wuh Baitul-muqaddas meñ gayā aur apne irdgird nazar daurā kar sab kuchh dekhne ke bād chalā gayā. Chūnki shām kā pichhlā waqt thā is lie wuh bārah shāgirdoñ samet shahr se nikal kar Bait-aniyāh wāpas gayā.

Anjir ke Daraḥt par Lānat

¹² Agle din jab wuh Bait-aniyāh se nikal rahe the to Īsā ko bhūk lagī.

¹³ Us ne kuchh fāsile par anjir kā ek daraḥt dekhā jis par patte the. Is lie wuh yih dekhne ke lie us ke pās gayā ki ayā koī phal lagā hai yā nahīn. Lekin jab wuh wahān pahuñchā to dekhā ki patte hī patte haiñ. Wajah yih thī ki anjir kā mausam nahīn thā.

¹⁴ Is par Īsā ne daraḥt se kahā, “Ab se hameshā tak tujh se phal khāyā na jā sake!” Us ke shāgirdoñ ne us kī yih bāt sun lī.

Īsā Baitul-muqaddas meñ Jātā Hai

¹⁵ Wuh Yarūshalam pahuñch gae. Aur Īsā Baitul-muqaddas meñ jā kar unheñ nikālne lagā jo wahān qurbāniyoñ ke lie darkār chīzoñ kī kharīd-o-farokht kar rahe the. Us ne sikkoñ kā tabādālā karne wāloñ kī mezeñ aur kabūtar bechne wāloñ kī kursiyāñ ulaḥ dīñ

¹⁶ aur jo tijāratī māl le kar Baitul-muqaddas ke sahnoñ meñ se guzar rahe the unheñ rok liyā.

¹⁷ Tālīm de kar us ne kahā, “Kyā kalām-e-muqaddas meñ nahīn likhā hai, ‘Merā ghar tamām qaumoñ ke lie duā kā ghar kahlāegā?’ Lekin tum ne use dākuoñ ke aḍḍe meñ badal diyā hai.”

¹⁸ Rāhnumā imāmoñ aur shariāt ke ulamā ne jab yih sunā to use qatl karne kā mauqā ḍhūñḍne lage. Kyoñki wuh us se ḍarte the is lie ki pūrā hujūm us kī tālīm se nihāyat hairān thā.

¹⁹ Jab shām huī to Īsā aur us ke shāgird shahr se nikal gae.

Anjir ke Daraḥt se Sabaq

²⁰ Agle din wuh subah-sawere anjir ke us daraḥt ke pās se guzare jis par Īsā ne lānat bhejī thī. Jab unhoñ ne us par ghaur kiyā to mālūm huā ki wuh jaḥoñ tak sūkh gayā hai.

²¹ Tab Patras ko wuh bāt yād āī jo Īsā ne kal anjir ke daraḥt se kī thī. Us ne kahā, “Ustād, yih dekheñ! Anjir ke jis daraḥt par āp ne lānat bhejī thī wuh sūkh gayā hai.”

²² Īsā ne jawāb diyā, “Allāh par imān rakho.

²³ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki agar koī is pahār se kahe, ‘Uṭh, apne āp ko samundar meñ girā de’ to yih ho jāegā. Shart sirf yih hai ki wuh shak na kare balki imān rakhe ki jo kuchh us ne kahā hai wuh us ke lie ho jāegā.

²⁴ Is lie maiñ tum ko batātā hūñ, jab bhī tum duā karke kuchh māngte ho to imān rakho ki tum ko mil gayā hai. Phir wuh tumheñ zarūr mil jāegā.

²⁵ Aur jab tum khare ho kar duā karte ho to agar tumheñ kisī se shikāyat ho to pahle use muāf karo tāki āsmān par tumhārā Bāp bhī tumhāre gunāhoñ ko muāf kare.

²⁶ [Aur agar tum muāf na karo to tumhārā āsmānī Bāp tumhāre gunāh bhī muāf nahīn karegā.]”

Kis ne Īsā ko Iḥtiyār Diyā?

²⁷ Wuh ek aur dafā Yarūshalam pahuñch gae. Aur jab Īsā Baitul-muqaddas meñ phir rahā thā to rāhnumā imām, sharīat ke ulamā aur buzurg us ke pās āe.

²⁸ Unhoñ ne pūchhā, “Āp yih sab kuchh kis iḡhtiyār se kar rahe haiñ? Kis ne āp ko yih karne kā iḡhtiyār diyā hai?”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Merā bhī tum se ek sawāl hai. Is kā jawāb do to phir tum ko batā dūngā ki main yih kis iḡhtiyār se kar rahā hūñ.

³⁰ Mujhe batāo, kyā Yahyā kā baptismā āsmānī thā yā insānī?”

³¹ Wuh āpas meñ bahs karne lage, “Agar ham kaheñ ‘Āsmānī’ to wuh pūchhegā, ‘To phir tum us par imān kyon na lāe?’

³² Lekin ham kaise kah sakte haiñ ki wuh insānī thā?” Wajah yih thī ki wuh ām logoñ se ḍarte the, kyonki sab mānte the ki Yahyā wāqāī nabī thā.

³³ Chunānche unhoñ ne jawāb diyā, “Ham nahīñ jānte.”

Īsā ne kahā, “To phir main bhī tum ko nahīñ batātā ki main yih sab kuchh kis iḡhtiyār se kar rahā hūñ.”

12

Angūr ke Bāgh ke Muzāreoñ kī Baḡhawāt

¹ Phir wuh tamsiloñ meñ un se bāt karne lagā. “Kisī ādmī ne angūr kā ek bāgh lagāyā. Us ne us kī chārdiwārī banāī, angūroñ kā ras nikālne ke lie ek garhe kī khudāī kī aur pahredāroñ ke lie burj tāmīr kiyā. Phir wuh use muzāreoñ ke sapurd karke bairūn-e-mulk chalā gayā.

² Jab angūr pak gae to us ne apne naukar ko muzāreoñ ke pās bhej diyā tāki wuh un se mālik kā hissā wasūl kare.

³ Lekin muzāreoñ ne use pakaḗ kar us kī piṭāī kī aur use ḡhālī hāth lautā diyā.

⁴ Phir mālik ne ek aur naukar ko bhej diyā. Lekin unhoñ ne us kī bhī be’izzatī karke us kā sar phoḗ diyā.

⁵ Jab mālik ne tīsre naukar ko bhejā to unhoñ ne use mār ḍālā. Yoñ us ne kaī ek ko bhejā. Bāz ko unhoñ ne mārā-piṭā, bāz ko qatl kiyā.

⁶ Āḡhirkār sirf ek bāqī rah gayā thā. Wuh thā us kā pyārā beṭā. Ab us ne use bhej kar kahā, ‘Āḡhir mere beṭe kā to lihāz kareñge.’

⁷ Lekin muzāre ek dūsre se kahne lage, ‘Yih zamīn kā wāris hai. Āo ham ise mār ḍāleñ to phir is kī mīrās hamārī hī hogī.’

⁸ Unhoñ ne use pakaḗ kar qatl kiyā aur bāgh se bāhar phaiñk diyā.

⁹ Ab batāo, bāgh kā mālik kyā karegā? Wuh jā kar muzāreoñ ko halāk karegā aur bāgh ko dūsroñ ke sapurd kar degā.

¹⁰ Kyā tum ne kalām-e-muqaddas kā yih hawālā nahīñ paḗhā,

‘Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā.

¹¹ Yih Rab ne kiyā

aur deḡhne meñ kitnā hairatangez hai.’ ”

¹² Is par dīnī rāhnumāoñ ne Īsā ko giriftār karne kī koshish kī, kyonki wuh samajh gae the ki tamsīl meñ bayānshudā muzāre ham hī haiñ. Lekin wuh hujūm se ḍarte the, is lie wuh use chhoḗ kar chale gae.

Kyā Ṭaiks Denā Jāyz Hai?

¹³ Bād meñ unhoñ ne kuchh Farīsiyoñ aur Herodes ke pairokāroñ ko us ke pās bhej diyā tāki wuh use koī aisī bāt karne par ubhāreñ jis se use pakaṛā jā sake.

¹⁴ Wuh us ke pās ā kar kahne lage, “Ustād, ham jānte haiñ ki āp sachche haiñ aur kisī kī parwā nahīñ karte. Āp jānibdār nahīñ hote balki diyānatdārī se Allāh kī rāh kī tālim dete haiñ. Ab hameñ bataēñ ki kyā Romī shahanshāh ko ṭaiks denā jāyz hai yā nājāyz? Kyā ham adā kareñ yā na kareñ?”

¹⁵ Lekin Īsā ne un kī riyākārī jān kar un se kahā, “Mujhe kyoñ phaṅsānā chāhte ho? Chāñdī kā ek Romī sikkā mere pās le āo.”

¹⁶ Wuh ek sikkā us ke pās le āe to us ne pūchhā, “Kis kī sūrat aur nām is par kandā hai?” Unhoñ ne jawāb diyā, “Shahanshāh kā.”

¹⁷ Us ne kahā, “To jo shahanshāh kā hai shahanshāh ko do aur jo Allāh kā hai Allāh ko.” Us kā yih jawāb sun kar unhoñ ne baṛā tājjub kiyā.

Kyā Ham Jī Uṭheñge?

¹⁸ Phir kuchh Sadūqī Īsā ke pās āe. Sadūqī nahīñ mānte ki roz-e-qiyāmat murde jī uṭheñge. Unhoñ ne Īsā se ek sawāl kiyā,

¹⁹ “Ustād, Mūsā ne hameñ hukm diyā ki agar koī shādīshudā ādmī beaulād mar jāe aur us kā bhāi ho to bhāi kā farz hai ki wuh bewā se shādī karke apne bhāi ke lie aulād paidā kare.

²⁰ Ab farz kareñ ki sāt bhāi the. Pahle ne shādī kī, lekin beaulād faut huā.

²¹ Is par dūsre ne us se shādī kī, lekin wuh bhī beaulād mar gayā. Phir tīsre bhāi ne us se shādī kī.

²² Yih silsilā sātweñ bhāi tak jāri rahā. Yake bād digare har bhāi bewā se shādī karne ke bād mar gayā. Āḡhir meñ bewā bhī faut ho gai.

²³ Ab bataēñ ki qiyāmat ke din wuh kis kī bīwī hogī? Kyoñki sāt ke sāt bhāiyoñ ne us se shādī kī thī.”

²⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Tum is lie ḡhaltī par ho ki na tum kalām-e-muqaddas se wāqif ho, na Allāh kī qudrat se.

²⁵ Kyoñki jab murde jī uṭheñge to na wuh shādī kareñge na un kī shādī karāi jāegī balki wuh āsmān par farishtoñ kī mānind hoñge.

²⁶ Rahī yih bāt ki murde jī uṭheñge. Kyā tum ne Mūsā kī kitāb meñ nahīñ paṛhā ki Allāh jalī huī jhārī meñ se kis tarah Mūsā se hamkalām huā? Us ne farmāyā, ‘Mainī Ibṛāhīm kā Ḳhudā, Is’hāq kā Ḳhudā aur Yāqūb kā Ḳhudā hūñ,’ hālāñki us waqt tīnoñ kāfī arse se mar chuke the.

²⁷ Is kā matlab hai ki yih haqīqat meñ zindā haiñ, kyoñki Allāh murdoñ kā nahīñ, balki zindoñ kā Ḳhudā hai. Tum se baṛī ḡhaltī huī hai.”

Awwal Hukm

²⁸ Itne meñ sharīat kā ek ālim un ke pās āyā. Us ne unheñ bahs karte hue sunā thā aur jān liyā ki Īsā ne achchhā jawāb diyā, is lie us ne pūchhā, “Tamām ahkām meñ se kaun-sā hukm sab se aham hai?”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Awwal hukm yih hai: ‘Sun ai Isrāīl! Rab hamārā Ḳhudā ek hī Rab hai.

³⁰ Rab apne Ḳhudā se apne pūre dil, apnī pūri jān, apne pūre zahan aur apnī pūri tāqat se pyār karnā.’

³¹ Dūsrā hukm yih hai: ‘Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.’ Dīgar koī bhī hukm in do ahkām se aham nahīn hai.”

³² Us ālim ne kahā, “Shābāsh, ustād! Āp ne sach kahā hai ki Allāh sirf ek hī hai aur us ke siwā koī aur nahīn hai.

³³ Hameñ use apne pūre dil, apne pūre zahan aur apnī pūri tāqat se pyār karnā chāhie aur sāth sāth apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnī chāhie jaisī apne āp se rakhte haiñ. Yih do ahkām bhasm hone wālī tamām qurbāniyon aur dīgar nazaron se zyādā ahmiyat rakhte haiñ.”

³⁴ Jab Īsā ne us kā yih jawāb sunā to us se kahā, “Tū Allāh ki bādshāhī se dūr nahīn hai.” Is ke bād kisī ne bhī us se sawāl pūchhne kī jurrat na kī.

Masīh ke bāre meñ Sawāl

³⁵ Jab Īsā Baitul-muqaddas meñ tālīm de rahā thā to us ne pūchhā, “Sharīat ke ulamā kyon dāwā karte haiñ ki Masīh Dāūd kā farzand hai?”

³⁶ Kyonki Dāūd ne to khud Rūhul-quds kī mārifat yih farmāyā, ‘Rab ne mere Rab se kahā, mere dahne hāth baiṭh, jab tak maiñ tere dushmanon ko tere pānwoñ ke nīche na kar dūñ.’

³⁷ Dāūd to khud Masīh ko Rab kahtā hai. To phir wuh kis tarah Dāūd kā farzand ho saktā hai?”

Sharīat ke Ulamā se Khabardār Rahnā

Ek baṛā hujūm maze se Īsā kī bāteñ sun rahā thā.

³⁸ Unheñ tālīm dete waqt us ne kahā, “Ulamā se khabardār raho! Kyonki wuh shāndār choḡhe pahan kar idhar-udhar phirnā pasand karte haiñ. Jab log bāzaron meñ salām karke un kī izzat karte haiñ to phir wuh khush ho jāte haiñ.

³⁹ Un kī bas ek hī khāhish hotī hai ki ibādatkhānon aur ziyāfaton meñ izzat kī kursiyon par baiṭh jāeñ.

⁴⁰ Yih log bewāon ke ghar haṛap kar jāte aur sāth sāth dikhāwe ke lie lambī lambī duāeñ māngte haiñ. Aise logon ko nihāyat saḡht sazā milegi.”

Bewā kā Chandā

⁴¹ Īsā Baitul-muqaddas ke chande ke baks ke muqābil baiṭh gayā aur hujūm ko hadiye ḍalte hue dekhne lagā. Kāī amīr baṛī baṛī raqmeñ ḍāl rahe the.

⁴² Phir ek ḡharīb bewā bhī wahāñ se guzarī jis ne us meñ tāñbe ke do māmūli-se sikke ḍāl die.

⁴³ Īsā ne shāgirdon ko apne pās bulā kar kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki is ḡharīb bewā ne tamām logon kī nisbat zyādā ḍālā hai.

⁴⁴ Kyonki in sab ne apnī daulat kī kasrat se de diyā jabki us ne zarūratmand hone ke bāwujūd bhī apne guzāre ke sāre paise de die haiñ.”

13

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

¹ Us din jab Īsā Baitul-muqaddas se nikal rahā thā to us ke shāgirdon ne kahā, “Ustād, dekheñ kitne shāndār patthar aur imārateñ haiñ!”

² Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ko yih baṛī baṛī imāraten nazar ātī haiñ? Patthar par patthar nahīn rahegā. Sab kuchh dhā diyā jāegā.”

Musībaton aur Īzārasānī kī Peshgoī

³ Bād meñ Īsā Zaitūn ke pahār par Baitul-muqaddas ke muqābil baiṭh gayā. Patras, Yāqūb, Yūhannā aur Andriyās akele us ke pās āe. Unhon ne kahā,

⁴ “Hameñ zarā batāen, yih kab hogā? Kyā kyā nazar āegā jis se mālūm hogā ki yih ab pūrā hone ko hai?”

⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Khabardār raho ki koī tumheñ gumrāh na kar de.

⁶ Bahut-se log merā nām le kar āenḡe aur kaheḡe, ‘Maiñ hī Masīh hūñ.’ Yoñ wuh bahuton ko gumrāh kar deḡe.

⁷ Jab jangoñ kī khabren aur afwāheñ tum tak pahuñcheḡī to mat ghabrānā. Kyoñki lāzim hai ki yih sab kuchh pesh āe. To bhī abhī ākhirat nahīn hogī.

⁸ Ek qaum dūsri ke khalāf uṭh kharī hogī aur ek bādshāhī dūsri ke khalāf. Jagah jagah zalzale āenḡe, kāl paṛenḡe. Lekin yih sirf dard-e-zah kī ibtidā hī hogī.

⁹ Tum khud khabardār raho. Tum ko maqāmī adālaton ke hawāle kar diyā jāegā aur log Yahūdī ibadatkhānon meñ tumheñ koṛe lagwāenḡe. Merī khātir tumheñ hukmrānon aur bādshāhon ke sāmne pesh kiyā jāegā. Yoñ tum unheñ merī gawāhī doge.

¹⁰ Lāzim hai ki ākhirat se pahle Allāh kī khushkhabrī tamām aqwām ko sunāi jāe.

¹¹ Lekin jab log tum ko giriftār karke adālat meñ pesh kareḡe to yih sochte sochte pareshān na ho jānā ki maiñ kyā kahūñ. Bas wuhī kuchh kahnā jo Allāh tumheñ us waqt batāegā. Kyoñki us waqt tum nahīn balki Rūhul-quds bolne wālā hogā.

¹² Bhāi apne bhāi ko aur bāp apne bachche ko maut ke hawāle kar degā. Bachche apne wālidain ke khalāf khare ho kar unheñ qatl karwāenḡe.

¹³ Sab tum se nafrat kareḡe, is lie ki tum mere pairokār ho. Lekin jo ākhir tak qāym rahegā use najāt milegī.

Baitul-muqaddas kī Behurmatī

¹⁴ Ek din āegā jab tum wahāñ jahāñ use nahīñ honā chāhie wuh kuchh kharā dekhoge jo behurmatī aur tabāhī kā bāis hai.” (Qārī is par dhyān de!) “Us waqt Yahūdiyā ke rahne wāle bhāg kar pahārī ilāqe meñ panāh leñ.

¹⁵ Jo apne ghar kī chhat par ho wuh na utre, na kuchh sāth le jāne ke lie ghar meñ dākhl ho jāe.

¹⁶ Jo khet meñ ho wuh apnī chādar sāth le jāne ke lie wāpas na jāe.

¹⁷ Un khawātīn par afsos jo un dinoñ meñ hāmīlā hon yā apne bachchon ko dūdh pilātī hon.

¹⁸ Duā karo ki yih wāqiyā sardiyoñ ke mausam meñ pesh na āe.

¹⁹ Kyoñki un dinoñ meñ aisī musībat hogī ki duniyā kī takhlīq se āj tak dekhne meñ na āī hogī. Is qism kī musībat bād meñ bhī kabhī nahīñ āegī.

20 Aur agar *Ḳhudāwand* is musibat kā daurāniyā muḳhtasar na kartā to koī na bachtā. Lekin us ne apne chune huon̄ kī ḳhātir us kā daurāniyā muḳhtasar kar diyā hai.

21 Us waqt agar koī tum ko batāe, ‘Dekho, Masīh yahān hai,’ yā ‘Wuh wahān hai’ to us kī bāt na mānanā.

22 Kyon̄ki jhūṭe Masīh aur jhūṭe nabī uṭh ḳhaṛe hoṅge jo aḳīb-o-ḡharīb nishān aur mojize dikhāeṅge tāki Allāh ke chune hue logoṅ ko ḡhalat rāste par ḍāl deṅ—agar yih mumkin hotā.

23 Is lie ḳhabardār! Maiṅ ne tum ko pahle hī in sab bātoṅ se āgāh kar diyā hai.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

24 Musibat ke un dinoṅ ke bād sūraj tārik ho jāegā aur chānd kī raushnī ḳhatm ho jāegī.

25 Sitāre āsmān par se gir paṛeṅge aur āsmān kī quwwateṅ hilāi jāeṅgī.

26 Us waqt log Ibn-e-Ādam ko baṛī qudrat aur jalāl ke sāth bādalon meṅ āte hue dekheṅge.

27 Aur wuh apne farishtoṅ ko bhej degā tāki us ke chune huon̄ ko chāroṅ taraf se jamā kareṅ, duniyā ke kone kone se āsmān kī intahā tak ikaṭṭhā kareṅ.

Anjir ke Darakht se Sabaq

28 Anjir ke darakht se sabaq sīkho. Jyon̄ hī us kī shāḳheṅ narm aur lachakdār ho jāti haiṅ aur un se koṅpleṅ phūṭ nikaltī haiṅ to tum ko mālūm ho jātā hai ki garmiyon̄ kā mausam qarīb ā gayā hai.

29 Isī tarah jab tum yih wāqiyāt dekhoge to jān loge ki Ibn-e-Ādam kī āmad qarīb balki darwāze par hai.

30 Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, is nasl ke ḳhatm hone se pahle pahle yih sab kuchh wāqe hogā.

31 Āsmān-o-zamīn to jāte raheṅge, lekin merī bāteṅ hameshā tak qāym raheṅgī.

Kisī ko Bhī Us kī Āmad kā Waqt Mālūm Nahīn

32 Lekin kisī ko bhī ilm nahīn ki yih kis din yā kaun-sī ḡhaṛī rūnumā hogā. Āsmān ke farishtoṅ aur Farzand ko bhī ilm nahīn balki sirf Bāp ko.

33 Chunānche ḳhabardār aur chaukanne raho! Kyon̄ki tum ko nahīn mālūm ki yih waqt kab āegā.

34 Ibn-e-Ādam kī āmad us ādmī se mutābiqat rakhtī hai jise kisī safr par jānā thā. Ghar chhoṛte waqt us ne apne naukaron̄ ko intazām chalāne kā iḳhtiyār de kar har ek ko us kī apnī zimmedārī sauṅp dī. Darbān ko us ne hukm diyā ki wuh chaukas rahe.

35 Tum bhī isī tarah chaukas raho, kyon̄ki tum nahīn jānte ki ḡhar kā mālik kab wāpas āegā, shām ko, ādhī rāt ko, murḡh ke bāṅg dete yā pau phatṭe waqt.

36 Aisā na ho ki wuh achānak ā kar tum ko sote pāe.

37 Yih bāt maiṅ na sirf tum ko balki sab ko batātā hūṅ, chaukas raho!”

14

Īsā ke ḳhilāf Mansūbābandiyān

¹ Fasah aur Beḳhamīrī Roṭī kī Īd qarīb ā gaī thī. Sirf do din rah gae the. Rāhnumā imām aur shariyat ke ulamā Īsā ko kisī chālākī se giriftār karke qatl karne kī talāsh meñ the.

² Unhoñ ne kahā, “Lekin yih Īd ke daurān nahīn honā chāhie, aisā na ho ki awām meñ halchal mach jāe.”

Khātūn Īsā par Ḳhushbū Unḍeltī Hai

³ Itne meñ Īsā Bait-aniyāh ā kar ek ādmī ke ghar meñ dāḳhil huā jo kisī waqt koṛh kā marīz thā. Us kā nām Shamāun thā. Īsā khānā khāne ke lie baiṭh gayā to ek aurat āī. Us ke pās ḳhālis jaṭāmāsī ke nihāyat qīmtī itr kā itrdān thā. Us kā sar toṛ kar us ne itr Īsā ke sar par unḍel diyā.

⁴ Hāzirīn meñ se kuchh nārāz hue. “Itnā qīmtī itr zāe karne kī kyā zarūrat thī?”

⁵ Is kī qīmat kam az kam chāndī ke 300 sikke thī. Agar ise bechā jātā to is ke paise ḡharīboñ ko die jā sakte the.” Aisī bāteñ karte hue unhoñ ne use jhīṛkā.

⁶ Lekin Īsā ne kahā, “Ise chhoṛ do, tum ise kyoñ tang kar rahe ho? Is ne to mere lie ek nek kām kiyā hai.

⁷ Ḡharīb to hameshā tumhāre pās raheñge, aur tum jab bhī chāho un kī madad kar sakoge. Lekin main hameshā tumhāre sāth nahīn rahūngā.

⁸ Jo kuchh wuh kar saktī thī us ne kiyā hai. Mujh par itr unḍelne se wuh muḡarrarā waqt se pahle mere badan ko dafnāne ke lie taiyār kar chukī hai.

⁹ Main tum ko sach batātā hūn ki tamām duniyā meñ jahān bhī Allāh kī ḳhushḳhabrī kā elān kiyā jāegā wahān log is ḳhātūn ko yād karke wuh kuchh sunāeñge jo is ne kiyā hai.”

Īsā ko Dushman ke Hawāle Karne kā Mansūbā

¹⁰ Phir Yahūdāh Iskariyotī jo bārah shāgirdoñ meñ se ek thā rāhnumā imāmoñ ke pās gayā tāki Īsā ko un ke hawāle karne kī bāt kare.

¹¹ Us ke āne kā maḡsad sun kar wuh ḳhush hue aur use paise dene kā wādā kiyā. Chunāñche wuh Īsā ko un ke hawāle karne kā mauḡā ḡhūñḡne lagā.

Fasah kī Īd ke lie Taiyāriyān

¹² Beḳhamīrī Roṭī kī Īd āī jab log Fasah ke lele ko qurbān karte the. Īsā ke shāgirdoñ ne us se pūchhā, “Ham kahān āp ke lie Fasah kā khānā taiyār karen?”

¹³ Chunāñche Īsā ne un meñ se do ko yih hidāyat de kar Yarūshalam bhej diyā ki “Jab tum shahr meñ dāḳhil hoge to tumhārī mulāqāt ek ādmī se hogī jo pānī kā gharā uṭhāe chal rahā hogā. Us ke pīchhe ho lenā.

¹⁴ Jis ghar meñ wuh dāḳhil ho us ke mālik se kahnā, ‘Ustād āp se pūchhte haiñ ki wuh kamrā kahān hai jahān main apne shāgirdoñ ke sāth Fasah kā khānā khāūñ?’

¹⁵ Wuh tumheñ dūsri manzil par ek baṛā aur sajā huā kamrā dikhāegā. Wuh taiyār hogā. Hamāre lie Fasah kā khānā wahīn taiyār karnā.”

16 Donoñ chale gae to shahr meñ dākḥil ho kar sab kuchh waisā hī pāyā jaisā Īsā ne unheñ batāyā thā. Phir unhoñ ne Fasah kā khānā taiyār kiyā.

Ġhaddār Kaun Hai?

17 Shām ke waqt Īsā bārah shāgirdoñ samet wahāñ pahuñch gayā.

18 Jab wuh mez par baiṭhe khānā khā rahe the to us ne kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ, tum meñ se ek jo mere sāth khānā khā rahā hai mujhe dushman ke hawāle kar degā.”

19 Shāgird yih sun kar ġhamgīn hue. Bārī bārī unhoñ ne us se pūchhā, “Maiñ to nahīñ hūñ?”

20 Īsā ne jawāb diyā, “Tum bārah meñ se ek hai. Wuh mere sāth apnī roṭī sālan ke bartan meñ ḍāl rahā hai.

21 Ibn-e-Ādam to kūch kar jāegā jis tarah kalām-e-muḡaddas meñ likhā hai, lekin us shaḡhs par afsos jis ke wasīle se use dushman ke hawāle kar diyā jāegā. Us ke lie behtar yih hotā ki wuh kabhī paidā hī na hotā.”

Fasah kā Āḡhirī Khānā

22 Khāne ke daurān Īsā ne roṭī le kar shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukre karke shāgirdoñ ko de diyā. Us ne kahā, “Yih lo, yih merā badan hai.”

23 Phir us ne mai kā pyālā le kar shukrguzārī kī duā kī aur use unheñ de diyā. Sab ne us meñ se pī liyā.

24 Us ne un se kahā, “Yih merā ḡhūn hai, nae ahd kā wuh ḡhūn jo bahutoñ ke lie bahāyā jātā hai.

25 Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki ab se maiñ angūr kā ras nahīñ piyūngā, kyonki aḡlī dafā ise nae sire se Allāh kī bādshāhī meñ hī piyūngā.”

26 Phir wuh ek zabūr gā kar nikle aur Zaitūn ke pahār ke pās pahuñche.

Patras ke Inkār kī Peshgoī

27 Īsā ne unheñ batāyā, “Tum sab bargashtā ho jāoge, kyonki kalām-e-muḡaddas meñ Allāh farmātā hai, ‘Maiñ charwāhe ko mār ḍālūngā aur bheṛeñ titar-bitar ho jāeñgī.’

28 Lekin apne jī uṭhne ke bād maiñ tumhāre āge āge Galīl pahuñchūngā.”

29 Patras ne etarāz kiyā, “Dūsre beshak sab bargashtā ho jāeñ, lekin meñ kabhī nahīñ hūngā.”

30 Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tujhe sach batātā hūñ, isī rāt murḡh ke dūsri dafā bāñg dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.”

31 Patras ne isrār kiyā, “Hargiz nahīñ! Maiñ āp ko jānane se kabhī inkār nahīñ karūngā, chāhe mujhe āp ke sāth marnā bhī paṛe.”

Dūsroñ ne bhī yihī kuchh kahā.

Gatsamanī Bāḡh meñ Īsā kī Duā

32 Wuh ek bāḡh meñ pahuñche jis kā nām gatsamanī thā. Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Yahāñ baiṭh kar merā intazār karo. Maiñ duā karne ke lie āge jātā hūñ.”

³³ Us ne Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko sāth liyā. Wahān wuh ghabrā kar beqarār hone lagā.

³⁴ Us ne un se kahā, “Maiñ dukh se itnā dabā huā hūñ ki marne ko hūñ. Yahān ṭahar kar jāgte raho.”

³⁵ Kuchh āge jā kar wuh zamīn par gir gayā aur duā karne lagā ki agar mumkin ho to mujhe āne wālī ghariyon kī taklif se guzarnā na pare.

³⁶ Us ne kahā, “Ai abbā, ai Bāp! Tere lie sab kuchh mumkin hai. Dukh kā yih pyālā mujh se haṭā le. Lekin merī nahīn balki terī marzī pūrī ho.”

³⁷ Wuh apne shāgirdon ke pās wāpas āyā to dekhā ki wuh so rahe haiñ. Us ne Patras se kahā, “Shamāūn, kyā tū so rahā hai? Kyā tū ek ghanṭā bhī nahīn jāg sakā?”

³⁸ Jāgte aur duā karte raho tāki tum āzmāish meñ na paṛo. Kyonki rūh to taiyār hai, lekin jism kamzor.”

³⁹ Ek bār phir us ne jā kar wuhī duā kī jo pahle kī thī.

⁴⁰ Jab wāpas āyā to dubārā dekhā ki wuh so rahe haiñ, kyonki nīnd kī badaulat un kī ānkheñ bojhal thīñ. Wuh nahīn jānte the ki kyā jawāb deñ.

⁴¹ Jab Īsā tīsrī bār wāpas āyā to us ne un se kahā, “Tum abhī tak so aur ārām kar rahe ho? Bas kāfī hai. Waqt ā gayā hai. Dekho, Ibn-e-Ādam ko gunāhgāron ke hawāle kiyā jā rahā hai.

⁴² Uṭho. Āo, chaleñ. Dekho, mujhe dushman ke hawāle karne wālā qarīb ā chukā hai.”

Īsā kī Giriftārī

⁴³ Wuh abhī yih bāt kar hī rahā thā ki Yahūdāh pahuñch gayā, jo bārah shāgirdon meñ se ek thā. Us ke sāth talwāron aur lāṭhiyon se lais ādmiyon kā hujūm thā. Unheñ rāhnumā imāmon, shariyat ke ulamā aur buzurgoñ ne bhejā thā.

⁴⁴ Is ghaddār Yahūdāh ne unheñ ek imtiyāzī nishān diyā thā ki jis ko maiñ bosā dūñ wuhī Īsā hai. Use giriftār karke le jāeñ.

⁴⁵ Jyon hī wuh pahuñche Yahūdāh Īsā ke pās gayā aur “Ustād!” Kah kar use bosā diyā.

⁴⁶ Is par unhoñ ne use pakar kar giriftār kar liyā.

⁴⁷ Lekin Īsā ke pās khaṛe ek shaḅhs ne apnī talwār miyān se nikālī aur imām-e-āzam ke ghulām ko mār kar us kā kān uṛā diyā.

⁴⁸ Īsā ne un se pūchhā, “Kyā maiñ ḍākū hūñ ki tum talwāreñ aur lāṭhiyāñ lie mujhe giriftār karne nikle ho?”

⁴⁹ Maiñ to rozānā Baitul-muqaddas meñ tumhāre pās thā aur tālīm detā rahā, magar tum ne mujhe giriftār nahīn kiyā. Lekin yih is lie ho rahā hai tāki kalām-e-muqaddas kī bāteñ pūrī ho jāeñ.”

⁵⁰ Phir sab ke sab use chhoṛ kar bhāg gae.

⁵¹ Lekin ek naujawān Īsā ke pīchhe pīchhe chaltā rahā jo sirf chādar oṛhe hue thā. Logoñ ne use pakarne kī koshish kī,

⁵² lekin wuh chādar chhoṛ kar nangī hālat meñ bhāg gayā.

Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

⁵³ Wuh Īsā ko imām-e-āzam ke pās le gae jahāñ tamām rāhnumā imām, buzurg aur shariyat ke ulamā bhī jamā the.

54 Itne meñ Patras kuchh fāsile par Īsā ke pīchhe pīchhe imām-e-āzam ke sahan tak pahuñch gayā. Wahāñ wuh mulāzimoñ ke sāth baiṭh kar āg tāpne lagā.

55 Makān ke andar rāhnumā imām aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke tamām afrād Īsā ke ḳhilāf gawāhiyāñ ḍhūñḍ rahe the tāki use sazā-e-maut dilwā sakeñ. Lekin koī gawāhī na mili.

56 Kāfi logoñ ne us ke ḳhilāf jhūṭī gawāhī to dī, lekin un ke bayān ek dūsre ke mutazād the.

57 Aḳhirkār bāz ne khare ho kar yih jhūṭī gawāhī dī,

58 "Ham ne ise yih kahte sunā hai ki main insān ke hāthoñ ke bane is Baitul-muqaddas ko ḍhā kar tīn din ke andar andar nayā maqdis tāmīr kar dūñgā, ek aisā maqdis jo insān ke hāth nahīn banāenge."

59 Lekin un kī gawāhiyāñ bhī ek dūsre se mutazād thīn.

60 Phir imām-e-āzam ne hāzirīn ke sāmne khare ho kar Īsā se pūchhā, "Kyā tū koī jawāb nahīn degā? Yih kyā gawāhiyāñ haiñ jo yih log tere ḳhilāf de rahe haiñ?"

61 Lekin Īsā ḳhāmosh rahā. Us ne koī jawāb na diyā. Imām-e-āzam ne us se ek aur sawāl kiyā, "Kyā tū al-Hamid kā Farzand Masīh hai?"

62 Īsā ne kahā, "Jī, main hūñ. Aur āindā tum Ibn-e-Ādam ko Qādir-e-mutlaq ke dahne hāth baiṭhe aur āsmān ke bādaloñ par āte hue dekhoge."

63 Imām-e-āzam ne ranjish kā izhār karke apne kapre phar lie aur kahā, "Hameñ mazid gawāhoñ kī kyā zarurat rahī!"

64 Āp ne ḳhud sun liyā hai ki is ne kufr bakā hai. Āp kā kyā faisla hai?"

Sab ne use sazā-e-maut ke lāyq qarār diyā.

65 Phir kuchh us par thūkne lage. Unhoñ ne us kī āñkhoñ par paṭṭī bāndhī aur use mukke mār mār kar kahne lage, "Nabuwwat kar!" Mulāzimoñ ne bhī use thappaṛ märe.

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

66 Is daurān Patras nīche sahan meñ thā. Imām-e-āzam kī ek naukarānī wahāñ se guzarī

67 aur dekhā ki Patras wahāñ āg tāp rahā hai. Us ne ḡhaur se us par nazar kī aur kahā, "Tum bhī Nāsarat ke us ādmī Īsā ke sāth the."

68 Lekin us ne inkār kiyā, "Main nahīn jāntā yā samajhtā ki tū kyā bāt kar rahī hai." Yih kah kar wuh geṭ ke qarīb chalā gayā. [Usī lamhe murḡh ne bāñg dī.]

69 Jab naukarānī ne use wahāñ dekhā to us ne dubārā pās khare logoñ se kahā, "Yih bandā un meñ se hai."

70 Dubārā Patras ne inkār kiyā.

Thoṛī der ke bād Patras ke sāth khare logoñ ne bhī us se kahā, "Tum zarūr un meñ se ho kyōñki tum Galīl ke rahne wāle ho."

71 Is par Patras ne qasam khā kar kahā, "Mujh par lānat agar main jhūṭ bol rahā hūñ. Main us ādmī ko nahīn jāntā jis kā zikr tum kar rahe ho."

72 Fauran murḡh kī bāñg dūsre martabā sunā dī. Phir Patras ko wuh bāt yād āi jo Īsā ne us se kahī thī, "Murḡh ke dūsre dafā bāñg dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā." Is par wuh ro parā.

15

Pilātus ke Sāmne

¹ Subah-sawere hī rāhnumā imām buzurgoñ, shariāt ke ulamā aur pūrī Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāth mil kar faisle tak pahuñch gae. Wuh Īsā ko bāndh kar wahāñ se le gae aur Romī gawarnar Pilātus ke hawāle kar diyā.

² Pilātus ne us se pūchhā, “Kyā tum Yahūdiyoñ ke Bādshāh ho?”
Īsā ne jawāb diyā, “Jī, āp ꝑhud kahte haiñ.”

³ Rāhnumā imāmoñ ne us par bahut ilzām lagāe.

⁴ Chunāñche Pilātus ne dubārā us se sawāl kiyā, “Kyā tum koī jawāb nahīñ doge? Yih to tum par bahut-se ilzāmāt lagā rahe haiñ.”

⁵ Lekin Īsā ne is par bhī koī jawāb na diyā, aur Pilātus baṛā hairān huā.

Sazā-e-Maut kā Faislā

⁶ Un dīnoñ yih riwāj thā ki har sāl Fasah kī Īd par ek qaidī ko rihā kar diyā jātā thā. Yih qaidī awām se muntaḳhab kiyā jātā thā.

⁷ Us waqt kuchh ādmī jel meñ the jo hukūmat ke khilāf kisī inqalābī tahrīk meñ sharīk hue the aur jinhoñ ne baḡhāwat ke mauqe par qatl-o-ḡhārat kī thī. Un meñ se ek kā nām Bar-abbā thā.

⁸ Ab hujūm ne Pilātus ke pās ā kar us se guzārīsh kī ki wuh māmūl ke mutābiq ek qaidī ko āzād kar de.

⁹ Pilātus ne pūchhā, “Kyā tum chāhte ho ki main Yahūdiyoñ ke Bādshāh ko āzād kar dūñ?”

¹⁰ Wuh jāntā thā ki rāhnumā imāmoñ ne Īsā ko sirf hasad kī binā par us ke hawāle kiyā hai.

¹¹ Lekin rāhnumā imāmoñ ne hujūm ko uksāyā ki wuh Īsā ke bajāe Bar-abbā ko māñgeñ.

¹² Pilātus ne sawāl kiyā, “Phir main is ke sāth kyā karūñ jis kā nām tum ne Yahūdiyoñ kā Bādshāh rakhā hai?”

¹³ Wuh chīḳhe, “Use maslūb karen.”

¹⁴ Pilātus ne pūchhā, “Kyoñ? Us ne kyā jurm kiyā hai?”

Lekin log mazīd shor machā kar chīḳhte rahe, “Use maslūb karen!”

¹⁵ Chunāñche Pilātus ne hujūm ko mutma’in karne kī ḳhātir Bar-abbā ko āzād kar diyā. Us ne Īsā ko koṛe lagāne ko kahā, phir use maslūb karne ke lie faujiyoñ ke hawāle kar diyā.

Faujī Īsā kā Mazāq Urāte Haiñ

¹⁶ Faujī Īsā ko gawarnar ke mahal banām Praiṭoriyum ke sahan meñ le gae aur pūrī palṭan ko ikatthā kiyā.

¹⁷ Unhoñ ne use arḡhawānī rang kā libās pahñāyā aur kāñṭedār ṭahnīyoñ kā ek tāj banā kar us ke sar par rakh diyā.

¹⁸ Phir wuh use salām karne lage, “Ai Yahūdiyoñ ke Bādshāh, ādāb!”

¹⁹ Lāṭhī se us ke sar par mār mār kar wuh us par thūkte rahe. Ghuṭne ṭek kar unhoñ ne use sijdā kiyā.

²⁰ Phir us kā mazāq urāne se thak kar unhoñ ne arḡhawānī libās utār kar use dubārā us ke apne kapṛe pahñāe. Phir wuh use maslūb karne ke lie bāhar le gae.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

²¹ Us waqt Libiyā ke shahr Kuren kā rahne wālā ek ādmī banām Shamāun dehāt se shahr ko ā rahā thā. Wuh Sikandar aur Rūfus kā

bāp thā. Jab wuh Īsā aur faujiyoñ ke pās se guzarne lagā to faujiyoñ ne use salīb uṭhāne par majbūr kiyā.

²² Yoñ chalte chalte wuh Īsā ko ek maqām par le gae jis kā nām Gulgutā (yāni Khopaṛī kā Maqām) thā.

²³ Wahāñ unhoñ ne use maī pesh kī jis meñ mur milāyā gayā thā, lekin us ne pine se inkār kiyā.

²⁴ Phir faujiyoñ ne use maslūb kiyā aur us ke kapre āpas meñ bāñṭ lie. Yih faislā karne ke lie ki kis ko kyā kyā milegā unhoñ ne qurā ḍālā.

²⁵ Nau baje subah kā waqt thā jab unhoñ ne use maslūb kiyā.

²⁶ Ek taḡhtī salīb par lagā dī gaī jis par yih ilzām likhā thā, “Yahūdiyoñ kā Bādshāh.”

²⁷ Do ḍākuoñ ko bhī Īsā ke sāth maslūb kiyā gayā, ek ko us ke dahne hāth aur dūsre ko us ke bāen hāth.

²⁸ [Yoñ muqaddas kalām kā wuh hawālā pūrā huā jis meñ likhā hai, ‘Use mujrimoñ meñ shumār kiyā gayā.’]

²⁹ Jo wahāñ se guzare unhoñ ne kufr bak kar us kī tazlīl kī aur sar hilā hilā kar apnī hiqārat kā izhār kiyā. Unhoñ ne kahā, “Tū ne to kahā thā ki main Baitul-muqaddas ko ḍhā kar use tīn din ke andar andar dubārā tāmīr kar dūngā.

³⁰ Ab salīb par se utar kar apne āp ko bachā!”

³¹ Rāhnumā imāmoñ aur sharīat ke ulamā ne bhī Īsā kā mazāq urā kar kahā, “Is ne auroñ ko bachāyā, lekin apne āp ko nahīn bachā saktā.

³² Isrāil kā yih Bādshāh Masīh ab salīb par se utar āe tāki ham yih dekh kar imān lāen.” Aur jin ādmiyoñ ko us ke sāth maslūb kiyā gayā thā unhoñ ne bhī use lān-tān kī.

Īsā kī Maut

³³ Dopahar bārah baje pūrā mulk andhere meñ ḍub gayā. Yih tārīkī tīn ghanṭoñ tak rahī.

³⁴ Phir tīn baje Īsā ūñchī āwāz se pukār uṭhā, “Elī, Elī, lamā shabaqṭanī?” Jis kā matlab hai, “Ai mere Ḳhudā, ai mere Ḳhudā, tū ne mujhe kyon tark kar diyā hai?”

³⁵ Yih sun kar pās khare kuchh log kahne lage, “Wuh Iliyās Nabī ko bulā rahā hai.”

³⁶ Kisī ne dauṛ kar mai ke sirke meñ ek isfanj ḍuboyā aur use ḍanḍe par lagā kar Īsā ko chusāne kī koshish kī. Wuh bolā, “Āo ham dekheñ, shāyad Iliyās ā kar use salīb par se utār le.”

³⁷ Lekin Īsā ne baṛe zor se chillā kar dam chhoṛ diyā.

³⁸ Usī waqt Baitul-muqaddas ke Muqaddastarīn Kamre ke sāmne laṭkā huā pardā ūpar se le kar niche tak do hissoñ meñ phaṭ gayā.

³⁹ Jab Īsā ke muqābil khare Romī afsar * ne dekhā ki wuh kis tarah marā to us ne kahā, “Yih ādmī wāqaī Allāh kā Farzand thā!”

⁴⁰ Kuchh ḳhawātīn bhī wahāñ thīñ jo kuchh fāsile par us kā mushāhadā kar rahī thīñ. Un meñ Mariyam Magdalīnī, chhoṭe Yāqūb aur Yoses kī māñ Mariyam aur Salomī bhī thīñ.

⁴¹ Galīl meñ yih aurateñ Īsā ke pīchhe chal kar is kī ḳhidmat kartī rahī thīñ. Kā aur ḳhawātīn bhī wahāñ thīñ jo us ke sāth Yarūshalam ā gaī thīñ.

* **15:39** Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

⁴² Yih sab kuchh jume ko huā jo agle din ke Sabat ke lie taiyārī kā dīn thā. Jab shām hone ko thī

⁴³ to Arimatīyāh kā ek admī banām Yūsuf himmat karke Pilātus ke pās gayā aur us se Īsā kī lāsh māngī. (Yūsuf Yahūdī adālat-e-āliyā kā nāmwar membar thā aur Allāh kī bādshāhī ke āne ke intazār meñ thā).

⁴⁴ Pilātus yih sun kar hairān huā ki Īsā mar chukā hai. Us ne Romī afsar ko bulā kar us se pūchhā ki kyā Īsā wāqaī mar chukā hai?

⁴⁵ Jab afsar ne is kī tasdiq kī to Pilātus ne Yūsuf ko lāsh de dī.

⁴⁶ Yūsuf ne kafan kharīd liyā, phir Īsā kī lāsh utār kar use katān ke kafan meñ lapetā aur ek qabr meñ rakh diyā jo chaṭṭān meñ tarāshī gai thī. Ākhir meñ us ne ek barā patthar luṛhkā kar qabr kā muñh band kar diyā.

⁴⁷ Mariyam Magdalīnī aur Yoses kī mān Mariyam ne dekh liyā ki Īsā kī lāsh kahān rakhī gai hai.

16*Īsā Jī Uṭhtā Hai*

¹ Hafte kī shām ko jab Sabat kā dīn guzar gayā to Mariyam Magdalīnī, Yāqūb kī mān Mariyam aur Salomī ne khusbūdār masāle kharīd lie, kyonki wuh qabr ke pās jā kar unheñ Īsā kī lāsh par lagānā chāhtī thīñ.

² Chunānche wuh Itwār ko subah-sawere hī qabr par gaiñ. Sūraj tulū ho rahā thā.

³ Rāste meñ wuh ek dūsre se pūchhne lagīñ, “Kaun hamāre lie qabr ke muñh se patthar ko luṛhkāegā?”

⁴ Lekin jab wahān pahuñchīñ aur nazar uṭhā kar qabr par ghaur kiyā to dekhā ki patthar ko ek taraf luṛhkāyā jā chukā hai. Yih patthar bahut barā thā.

⁵ Wuh qabr meñ dākhl huīñ. Wahān ek jawān admī nazar āyā jo safed libās pahne hue dāīñ taraf baiṭhā thā. Wuh ghabrā gaiñ.

⁶ Us ne kahā, “Mat ghabrāo. Tum Īsā Nāsarī ko dhūnd rahī ho jo maslūb huā thā. Wuh jī uṭhā hai, wuh yahān nahīñ hai. Us jagah ko kḥud dekh lo jahān use rakhā gayā thā.

⁷ Ab jāo, us ke shāgirdoñ aur Patras ko batā do ki wuh tumhāre āge āge Galīl pahuñch jāegā. Wahīñ tum use dekhoge, jis tarah us ne tum ko batāyā thā.”

⁸ Kḥawātīn laraztī aur uljhī huī hālat meñ qabr se nikal kar bhāg gaiñ. Unhoñ ne kisi ko bhī kuchh na batāyā, kyonki wuh nihāyat sahmī huī thīñ.

Īsā Mariyam Magdalīnī par Zāhir Hotā Hai

⁹ Jab Īsā Itwār ko subah-sawere jī uṭhā to pahlā shaḥs jis par wuh zāhir huā Mariyam Magdalīnī thī jis se us ne sāt badrūheñ nikālī thīñ.

¹⁰ Mariyam Īsā ke sāthiyōñ ke pās gai jo mātām kar rahe aur ro rahe the. Us ne unheñ jo kuchh huā thā batāyā.

¹¹ Lekin go unhoñ ne sunā ki Īsā zindā hai aur ki Mariyam ne use dekhā hai to bhī unheñ yaqīn na āyā.

Īsā Mazīd Do Shāgirdoñ par Zāhir Hotā Hai

¹² Is ke bād Īsā dūsri sūrat meñ un meñ se do par zāhir huā jab wuh Yarūshalam se dehāt kī taraf paidal chal rahe the.

¹³ Donoñ ne wāpas jā kar yih bāt bāqī logoñ ko batāi. Lekin unheñ in kā bhī yaqīn na āyā.

Īsā Gyārah Rasūloñ par Zāhir Hotā Hai

¹⁴ Ākhir meñ Īsā gyārah shāgirdoñ par bhī zāhir huā. Us waqt wuh mez par baiṭhe khānā khā rahe the. Us ne unheñ un kī be'etiḡādī aur saḡhtdilī ke sabab se dāñṭā, ki unhoñ ne un kā yaqīn na kiyā jinhoñ ne use zindā dekhā thā.

¹⁵ Phir us ne un se kahā, “Pūrī duniyā meñ jā kar tamām maḡhlūḡāt ko Allāh kī ḡhushḡhabrī sunāo.

¹⁶ Jo bhī imān lā kar baptismā le use najāt milegī. Lekin jo imān na lāe use mujrim ḡarār diyā jāegā.

¹⁷ Aur jahāñ jahāñ log imān rakheñge wahāñ yih ilāhī nishān zāhir hoñge: Wuh mere nām se badrūheñ nikāl deñge, naī naī zabāneñ boleñge

¹⁸ aur sāñpoñ ko uṭhā kar mahfūz raheñge. Mohlak zahr pīne se unheñ nuḡsān nahīñ pahunchegā aur jab wuh apne hāth marizoñ par rakheñge to shafā pāeñge.”

Īsā ko Āsmān par Uṭhāyā Jātā Hai

¹⁹ Un se bāt karne ke bād Ḳhudāwand Īsā ko āsmān par uṭhā liyā gayā aur wuh Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā.

²⁰ Is par shāgirdoñ ne nikal kar har jagah munādī kī. Aur Ḳhudāwand ne un kī himāyat karke ilāhī nishānoñ se kalām kī tasdiḡ kī.

Lūqā

Peshlafz

¹ Muhtaram Thiyufilus, bahut-se log wuh sab kuchh likh chuke haiñ jo hamāre darmiyān wāqe huā hai.

² Un kī koshish yih thī ki wuhī kuchh bayān kiyā jāe jis kī gawāhī wuh dete haiñ jo shurū hī se sāth the aur āj tak Allāh kā kalām sunāne kī k̄hidmat saranjām de rahe haiñ.

³ Maiñ ne bhī har mumkin koshish kī hai ki sab kuchh shurū se aur ain haqīqat ke mutābiq mālūm karūn. Ab maiñ yih bāteñ tartīb se āp ke lie likhnā chāhtā hūn.

⁴ Āp yih parh kar jān leñge ki jo bāteñ āp ko sikhāī gāī haiñ wuh sach aur durust haiñ.

Yahyā ke bāre meñ Peshgoī

⁵ Yahūdiyā ke bādshāh Herodes ke zamāne meñ ek imām thā jis kā nām Zakariyāh thā. Baitul-muqaddas meñ imāmoñ ke muḳhtalif guroh k̄hidmat saranjām dete the, aur Zakariyāh kā tālluq Abiyāh ke guroh se thā. Us kī bīwī imām-e-āzam Hārūn kī nasl se thī aur us kā nām Ilīshibā thā.

⁶ Miyān-bīwī Allāh ke nazdik rāstbāz the aur Rab ke tamām ahkām aur hidāyāt ke mutābiq be'ilzām zindagī guzārte the.

⁷ Lekin wuh beulād the. Ilīshibā ke bachche paidā nahīn ho sakte the. Ab wuh donoñ būrhe ho chuke the.

⁸ Ek din Baitul-muqaddas maiñ Abiyāh ke guroh kī bārī thī aur Zakariyāh Allāh ke huzūr apnī k̄hidmat saranjām de rahā thā.

⁹ Dastūr ke mutābiq unhoñ ne qurā ḍālā tāki mālūm karen ki Rab ke maqdis meñ jā kar baḳhūr kī qurbānī kaun jalāe. Zakariyāh ko chunā gayā.

¹⁰ Jab wuh muqarrarā waqt par baḳhūr jalāne ke lie Baitul-muqaddas meñ dākhil huā to jamā hone wāle tamām parastār sahan meñ duā kar rahe the.

¹¹ Achānak Rab kā ek farishtā zāhir huā jo baḳhūr jalāne kī qurbāngāh ke dahnī taraf kharā thā.

¹² Use dekh kar Zakariyāh ghabrāyā aur bahut ḍar gayā.

¹³ Lekin farishte ne us se kahā, “Zakariyāh, mat ḍar! Allāh ne terī duā sun lī hai. Terī bīwī Ilīshibā ke beṭā hogā. Us kā nām Yahyā rakhnā.

¹⁴ Wuh na sirf tere lie k̄hushī aur musarrat kā bāis hogā, balki bahut-se log us kī paidāish par k̄hushī manāeñge.

¹⁵ Kyoñki wuh Rab ke nazdik azīm hogā. Lāzim hai ki wuh mai aur sharāb se parhez kare. Wuh paidā hone se pahle hī Rūhul-quds se māmūr hogā

¹⁶ aur Isrāīlī qaum meñ se bahutoñ ko Rab un ke Ḳhudā ke pās wāpas lāegā.

¹⁷ Wuh Iliyās kī rūh aur quwwat se Ḳhudāwand ke āge āge chalegā. Us kī k̄hidmat se wālidon ke dil apne bachchoñ kī taraf māyl ho jāeñge aur nāfarmān log rāstbāzoñ kī dānāī kī taraf rujū kareñge. Yoñ wuh is qaum ko Rab ke lie taiyār karegā.”

18 Zakariyāh ne farishte se pūchhā, “Main kis tarah jānūn ki yih bāt sach hai? Main khud būrḥā hūn aur merī bīwī bhī umrrasīdā hai.”

19 Farishte ne jāwāb diyā, “Main Jibrāil hūn jo Allāh ke huzūr kharā rahtā hūn. Mujhe isī maqsad ke lie bhejā gayā hai ki tujhe yih khushkhabrī sunāūn.

20 Lekin chūnki tū ne merī bāt kā yaqīn nahīn kiyā is lie tū khāmosh rahegā aur us waqt tak bol nahīn sakegā jab tak tere beṭā paidā na ho. Merī yih bāteṅ muqarrarā waqt par hī pūrī hoṅgī.”

21 Is daurān bāhar ke log Zakariyāh ke intazār meṅ the. Wuh hairān hote jā rahe the ki use wāpas āne meṅ kyoṅ itnī der ho rahī hai.

22 Aḳhirkār wuh bāhar āyā, lekin wuh un se bāt na kar sakā. Tab unhoṅ ne jān liyā ki us ne Baitul-muqaddas meṅ royā dekhī hai. Us ne hāthoṅ se ishāre to kie, lekin khāmosh rahā.

23 Zakariyāh muqarrarā waqt tak Baitul-muqaddas meṅ apnī khidmat anjām detā rahā, phir apne ghar wāpas chalā gayā.

24 Thoṛe dinoṅ ke bād us kī bīwī Ilshibā hāmīlā ho gaī aur wuh pānch māh tak ghar meṅ chhupī rahī.

25 Us ne kahā, “Khudāwand ne mere lie kitnā barā kām kiyā hai, kyoṅki ab us ne merī fikr kī aur logoṅ ke sāmne se merī ruswāī dūr kar dī.”

Īsā kī Paidāish kī Peshgoī

26-27 Ilshibā chhīh māh se ummīd se thī jab Allāh ne Jibrāil farishte ko ek kuṅwārī ke pās bhejā jo Nāsarāt meṅ rahtī thī. Nāsarāt Galīl kā ek shahr hai aur kuṅwārī kā nām Mariyam thā. Us kī mangnī ek mard ke sāth ho chukī thī jo Dāūd Bādshāh kī nasl se thā aur jis kā nām Yūsuf thā.

28 Farishte ne us ke pās ā kar kahā, “Ai khātūn jis par Rab kā khās fazl huā hai, salām! Rab tere sāth hai.”

29 Mariyam yih sun kar ghabrā gaī aur sochā, “Yih kis tarah kā salām hai?”

30 Lekin farishte ne apnī bāt jāri rakhī aur kahā, “Ai Mariyam, mat ḍar, kyoṅki tujh par Allāh kā fazl huā hai.

31 Tū ummīd se ho kar ek beṭe ko janm degī. Tujhe us kā nām Īsā (Najāt Dene Wālā) rakhnā hai.

32 Wuh azīm hogā aur Allāh T'ālā kā Farzand kahlāegā. Rab hamārā Khudā use us ke bāp Dāūd ke taḳht par biṭhāegā

33 aur wuh hameshā tak Isrāil par hukūmat karegā. Us kī saltanat kabhī khatm na hogī.”

34 Mariyam ne farishte se kahā, “Yih kyoṅkar ho saktā hai? Abhī to main kuṅwārī hūn.”

35 Farishte ne jāwāb diyā, “Rūhul-quds tujh par nāzil hogā, Allāh T'ālā kī qudrat kā sāyā tujh par chhā jāegā. Is lie yih bachchā quddūs hogā aur Allāh kā Farzand kahlāegā.

36 Aur dekh, terī rishtedār Ilshibā ke bhī beṭā hogā hālānki wuh umrrasīdā hai. Go use bānjh qarār diyā gayā thā, lekin wuh chhīh māh se ummīd se hai.

37 Kyoṅki Allāh ke nazdik koī kām nāmumkin nahīn hai.”

38 Mariyam ne jāwāb diyā, “Main Rab kī khidmat ke lie hāzir hūn. Mere sāth waisā hī ho jaisā ap ne kahā hai.” Is par farishtā chalā gayā.

Mariyam Ilshibā se Miltī Hai

³⁹ Un dinon meñ Mariyam Yahūdiyā ke pahārī ilāqe ke ek shahr ke lie rawānā huī. Us ne jaldī jaldī safr kiyā.

⁴⁰ Wahāñ pahuñch kar wuh Zakariyāh ke ghar meñ dākḥil huī aur Ilīshibā ko salām kiyā.

⁴¹ Mariyam kā yih salām sun kar Ilīshibā kā bachchā us ke peṭ meñ uchhal parā aur Ilīshibā ḡhud Rūhul-quḡds se bhar gāi.

⁴² Us ne buland āwāz se kahā, “Tū tamām auraton meñ mubāarak hai aur mubāarak hai terā bachchā!

⁴³ Maiñ kaun hūñ ki mere Ḡhudāwand kī māñ mere pās āī!

⁴⁴ Jyon hī maiñ ne terā salām sunā bachchā mere peṭ meñ ḡhushī se uchhal parā.

⁴⁵ Tū kitnī mubāarak hai, kyonki tū imān lāī ki jo kuchh Rab ne farmāyā hai wuh takmīl tak pahuñchegā.”

Mariyam kā Gīt

⁴⁶ Is par Mariyam ne kahā,

“Merī jāñ Rab kī tāzīm kartī hai

⁴⁷ aur merī rūh apne Najātdahindā Allāh se nihāyat ḡhush hai.

⁴⁸ Kyonki us ne apnī ḡhādimā kī pastī par nazar kī hai.

Hāñ, ab se tamām nasleñ mujhe mubāarak kahañgī,

⁴⁹ kyonki Qādir-e-mutlaq ne mere lie baṛe baṛe kām kie haiñ.

Us kā nām quḡdūs hai.

⁵⁰ Jo us kā ḡhauf mānte haiñ

un par wuh pusht-dar-pusht apnī rahmat zāhir karegā.

⁵¹ Us kī quḡdrat ne azīm kām kar dikhāe haiñ,

aur dil se maḡhrūr log titar-bitar ho gae haiñ.

⁵² Us ne hukmrānon ko un ke taḡht se haṭā kar

amīron ko ḡhālī hāth lauṭā diyā hai.

⁵³ Bhūkon ko us ne achchhī chīzon se mālāmāl karke

amīron ko ḡhālī hāth lauṭā diyā hai.

⁵⁴ Wuh apne ḡhādim Isrāīl kī madad ke lie ā gayā hai.

Hāñ, us ne apnī rahmat ko yād kiyā hai,

⁵⁵ yāñi wuh dāymī wādā jo us ne hamāre buzurgoñ ke sāth kiyā thā,

Ibrāhīm aur us kī aulād ke sāth.”

⁵⁶ Mariyam taqriban tīn māh Ilīshibā ke hāñ ṭhahrī rahī, phir apne ghar lauṭ gāi.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Paidāish

⁵⁷ Phir Ilīshibā kā bachche ko janm dene kā din ā pahuñchā aur us ke beṭā huā.

⁵⁸ Jab us ke hamsāyon aur rishtedāron ko ittalā milī ki Rab kī us par kitnī baṛī rahmat huī hai to unhoñ ne us ke sāth ḡhushī manāi.

⁵⁹ Jab bachchā aṭh din kā thā to wuh us kā ḡhatnā karwāne kī rasm ke lie āe. Wuh bachche kā nām us ke bāp ke nām par Zakariyāh rakhnā chāhte the,

⁶⁰ lekin us kī māñ ne etarāz kiyā. Us ne kahā, “Nahīñ, us kā nām Yahyā ho.”

⁶¹ Unhoñ ne kahā, “Āp ke rishtedāron meñ to aisā nām kahīñ bhī nahīñ pāyā jātā.”

⁶² Tab unhoñ ne ishāron se bachche ke bāp se pūchhā ki wuh kyā nām rakhnā chāhtā hai.

63 Jawāb meñ Zakariyāh ne taḡhtī mangwā kar us par likhā, “Is kā nām Yahyā hai.” Yih dekh kar sab hairān hue.

64 Usī lamhe Zakariyāh dubārā bolne ke qābil ho gayā, aur wuh Allāh kī tamjīd karne lagā.

65 Tamām hamsāyon par ḡhauf chhā gayā aur is bāt kā charchā Yahūdiyā ke pūre ilāqe meñ phail gayā.

66 Jis ne bhī sunā us ne sanjīdaḡī se is par ḡhaur kiyā aur sochā, “Is bachche kā kyā banegā?” Kyonki Rab kī qudrat us ke sāth thī.

Zakariyāh kī Nabuwwat

67 Us kā bāp Zakariyāh Rūhul-quds se māmūr ho gayā aur nabuwwat karke kahā,

68 “Rab Isrāīl ke Allāh kī tamjīd ho!

Kyonki wuh apnī qaum kī madad ke lie āyā hai,
us ne fidyā de kar use chhurāyā hai.

69 Us ne apne ḡhādīm Dāūd ke gharāne meñ
hamāre lie ek azīm Najātdahindā kharā kiyā hai.

70 Aisā hī huā jis tarah us ne qadīm zamānon meñ
apne muḡaddas nabiyon kī mārifat farmāyā thā,

71 ki wuh hameñ hamāre dushmanon se najāt dilāegā,
un sab ke hāth se

jo ham se nafrat rakhte haiñ.

72 Kyonki us ne farmāyā thā ki wuh hamāre bāpdādā par rahm karegā

73 aur apne muḡaddas ahd ko yād rakhegā,
us wādē ko jo us ne qasam khā kar
Ibrāhīm ke sāth kiyā thā.

74 Ab us kā yih wādā pūrā ho jāegā:

Ham apne dushmanon se maḡhlasi pā kar
ḡhauf ke baḡhair Allāh kī ḡhidmat kar sakeñge,

75 jīte-jī us ke huzūr muḡaddas aur rāst zindaḡī guzār sakeñge.

76 Aur tū, mere bachche, Allāh T'ālā kā nabī kahlāegā.

Kyonki tū ḡhudāwand ke āge āge
us ke rāste taiyār karegā.

77 Tū us kī qaum ko najāt kā rāstā dikhāegā,
ki wuh kis tarah apne gunāhon kī muāfi pāegī.

78 Hamāre Allāh kī baḡī rahmat kī wajah se
ham par ilāhī nūr chamkegā.

79 Us kī raushnī un par phail jāegī jo andhere
aur maut ke sāye meñ baiḡthe haiñ,

hāñ wuh hamāre qadmon ko salāmatī kī rāh par pahuñchāegī.”

80 Yahyā parwān charḡhā aur us kī rūh ne taḡwiyat pāī. Us ne us waḡt tak registān meñ zindaḡī guzārī jab tak use Isrāīl kī ḡhidmat karne ke lie bulāyā na gayā.

2

Īsā kī Paidāish

1 Un aiyām meñ Rom ke shahanshāh Augustus ne farmān jāri kiyā ki pūrī saltanat kī mardumshumārī kī jāe.

2 Yih pahlī mardumshumārī us waḡt huī jab Kūriniyus Shām kā gawarnar thā.

³ Har kisi ko apne watanī shahr meñ jānā paṛā tāki wahāñ rajisṭar meñ apnā nām darj karwāe.

⁴ Chunāñche Yūsuf Galīl ke shahr Nāsarāt se rawānā ho kar Yahūdiyā ke shahr Bait-laham pahuñchā. Wajah yih thī ki wuh Dāūd Bādshāh ke gharāne aur nasl se thā, aur Bait-laham Dāūd kā shahr thā.

⁵ Chunāñche wuh apne nām ko rajisṭar meñ darj karwāne ke lie wahāñ gayā. Us kī mangetar Mariyam bhī sāth thī. Us waqt wuh ummīd se thī.

⁶ Jab wuh wahāñ ṭhahre hue the to bachche ko janm dene kā waqt ā pahuñchā.

⁷ Beṭā paidā huā. Yih Mariyam kā pahlā bachchā thā. Us ne use kapṛon * meñ lapet kar ek charnī meñ liṭā diyā, kyonki unheñ sarāy meñ rahne kī jagah nahīn milī thī.

Charwāhoñ ko Kḥushkhabrī

⁸ Us rāt kuchh charwāhe qarīb ke khule maidān meñ apne rewaṛon kī pahrādārī kar rahe the.

⁹ Achānak Rab kā ek farishtā un par zāhir huā, aur un ke irdgird Rab kā jalāl chamkā. Yih dekh kar wuh saḡht ḍar gae.

¹⁰ Lekin farishte ne un se kahā, “Ḍaro mat! Dekho main tum ko baṛī kḥushī kī kḥabar detā hūñ jo tamām logoñ ke lie hogī.

¹¹ Āj hī Dāūd ke shahr meñ tumhāre lie Najātdahindā paidā huā hai yānī Masīh Kḥudāwand.

¹² Aur tum use is nishān se pahchān loge, tum ek shīrkḥār bachche ko kapṛon meñ liptā huā pāoge. Wuh charnī meñ paṛā huā hogā.”

¹³ Achānak āsmānī lashkaron ke beshumār farishte us farishte ke sāth zāhir hue jo Allāh kī hamd-o-sanā karke kah rahe the,

¹⁴ “Āsmān kī bulandiyon par Allāh kī izzat-o-jalāl, zamīn par un logoñ kī salāmātī jo use manzūr haiñ.”

¹⁵ Farishte unheñ chhoṛ kar āsmān par wāpas chale gae to charwāhe āpas meñ kahne lage, “Āo, ham Bait-laham jā kar yih bāt dekheñ jo huī hai aur jo Rab ne ham par zāhir kī hai.”

¹⁶ Wuh bhāg kar Bait-laham pahuñche. Wahāñ unheñ Mariyam aur Yūsuf mile aur sāth hī chhoṭā bachchā jo charnī meñ paṛā huā thā.

¹⁷ Yih dekh kar unhoñ ne sab kuchh bayān kiyā jo unheñ is bachche ke bāre meñ batāyā gayā thā.

¹⁸ Jis ne bhī un kī bāt sunī wuh hairatzadā huā.

¹⁹ Lekin Mariyam ko yih tamām bāteñ yād rahīñ aur wuh apne dil meñ un par ḡhaur kartī rahī.

²⁰ Phir charwāhe lauṭ gae aur chalte chalte un tamām bātoñ ke lie Allāh kī tāzīm-o-tārif karte rahe jo unhoñ ne sunī aur dekhī thīñ, kyonki sab kuchh waisā hī pāyā thā jaisā farishte ne unheñ batāyā thā.

Bachche kā Nām Īsā Rakhā Jātā Hai

²¹ Āṭh din ke bād bachche kā kḥatnā karwāne kā waqt ā gayā. Us kā nām Īsā rakhā gayā, yānī wuhī nām jo farishte ne Mariyam ko us ke hāmīlā hone se pahle batāyā thā.

Īsā ko Baitul-muqaddas meñ Pesh Kiyā Jātā Hai

* 2:7 Lafzī tarjumā: potaṛon.

22 Jab Mūsā kī sharīat ke mutābiq tahārat ke din pūre hue tab wuh bachche ko Yarūshalam le gae tāki use Rab ke huzūr pesh kiyā jāe,
 23 jaise Rab kī sharīat meñ likhā hai, “Har pahlaūṭhe ko Rab ke lie maḵsūs-o-muqaddas karnā hai.”

24 Sāth hī unhoñ ne Mariyam kī tahārat kī rasm ke lie wuh qurbānī pesh kī jo Rab kī sharīat bayān kartī hai, yānī “Do qumriyāñ yā do jawān kabūtar.”

25 Us waqt Yarūshalam meñ ek ādmī banām Shamāūn rahtā thā. Wuh rāstbāz aur ḵhudātars thā aur is intazār meñ thā ki Masīh ā kar Isrāil ko sukūn baḵshē. Rūhul-quds us par thā,

26 aur us ne us par yih bāt zāhir kī thī ki wuh jīte-jī Rab ke Masīh ko dekhegā.

27 Us dīn Rūhul-quds ne use tahrīk dī ki wuh Baitul-muqaddas meñ jāe. Chunānche jab Mariyam aur Yūsuf bachche ko Rab kī sharīat ke mutābiq pesh karne ke lie Baitul-muqaddas meñ āe

28 to Shamāūn maujūd thā. Us ne bachche ko apne bāzuoñ meñ le kar Allāh kī hamd-o-sanā karte hue kahā,

29 “Ai āqā, ab tū apne bande ko ijāzat detā hai

ki wuh salāmatī se rehlat kar jāe, jis tarah tū ne farmāyā hai.

30 Kyoñki maiñ ne apnī āñkhoñ se terī us najāt kā mushāhadā kar liyā hai

31 jo tū ne tamām qaumoñ kī maujūdagī meñ taiyār kī hai.

32 Yih ek aisī raushnī hai jis se Ḡhairyahūdiyoñ kī āñkheñ khul jāeñgī

aur terī qaum Isrāil ko jalāl hāsil hogā.”

33 Bachche ke māñ-bāp apne beṭe ke bāre meñ in alfāz par hairān hue.

34 Shamāūn ne unheñ barkat dī aur Mariyam se kahā, “Yih bachchā muqarrar huā hai ki Isrāil ke bahut-se log is se ṭhokar khā kar gir jāeñ, lekin bahut-se is se apne pāñwoñ par khare bhī ho jāeñge. Go yih Allāh kī taraf se ek ishārā hai to bhī is kī muḵhālafat kī jāegī.

35 Yoñ bahutoñ ke dilī ḵhayālāt zāhir ho jāeñge. Is silsile meñ talwār terī jān meñ se bhī guzar jāegī.”

36 Wahāñ Baitul-muqaddas meñ ek umrrasidā nabiya bhī thī jis kā nām Hannāh thā. Wuh Fanuel kī beṭī aur Āshar ke qabile se thī. Shādī ke sāt sāl bād us kā shauhar mar gayā thā.

37 Ab wuh bewā kī haisiyat se 84 sāl kī ho chukī thī. Wuh kabhī Baitul-muqaddas ko nahīñ chhoṛtī thī, balki din rāt Allāh ko sijdā kartī, rozā rakhtī aur duā kartī thī.

38 Us waqt wuh Mariyam aur Yūsuf ke pās ā kar Allāh kī tamjīd karne lagī. Sāth sāth wuh har ek ko jo is intazār meñ thā ki Allāh fidyā de kar Yarūshalam ko chhuṛāe, bachche ke bāre meñ batātī rahī.

Wuh Nāsarat Wāpas Chale Jāte Haiñ

39 Jab Īsā ke wālidain ne Rab kī sharīat meñ darj tamām farāyz adā kar lie to wuh Galīl meñ apne shahr Nāsarat ko lauṭ gae.

40 Wahāñ bachchā parwān chaṛhā aur taqwiyaṭ pātā gayā. Wuh hikmat-o-dānāī se māmūr thā, aur Allāh kā fazl us par thā.

Bārah Sāl kī Umr meñ Baitul-muqaddas Meñ

⁴¹ Īsā ke wālidain har sāl Fasah kī Īd ke lie Yarūshalam jāyā karte the.

⁴² Us sāl bhī wuh māmūl ke mutābiq Īd ke lie gae jab Īsā bārah sāl kā thā.

⁴³ Īd ke ikhtitām par wuh Nāsarat wāpas jāne lage, lekin Īsā Yarūshalam meñ rah gayā. Pahle us ke wālidain ko mālūm na thā,

⁴⁴ kyonki wuh samajhte the ki wuh qāfile meñ kahīn maujūd hai. Lekin chalte chalte pahlā din guzar gayā aur wuh ab tak nazar na āyā thā. Is par wālidain use apne rishtedāron aur azīzon meñ dhūndne lage.

⁴⁵ Jab wuh wahān na milā to Mariyam aur Yūsuf Yarūshalam wāpas gae aur wahān dhūndne lage.

⁴⁶ Tin din ke bād wuh akhirkār Baitul-muqaddas meñ pahunchē. Wahān Īsā dīnī ustādon ke darmiyān baiṭhā un kī bāteñ sun rahā aur un se sawālāt pūchh rahā thā.

⁴⁷ Jis ne bhī us kī bāteñ sunīn wuh us kī samajh aur jawābon se dang rah gayā.

⁴⁸ Use dekh kar us ke wālidain ghabrā gae. Us kī mān ne kahā, “Beṭā, tū ne hamāre sāth yih kyon kiyā? Terā bāp aur main tujhe dhūndte dhūndte shadīd koft kā shikār hue.”

⁴⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Āp ko mujhe talāsh karne kī kyā zarūrat thī? Kyā āp ko mālūm na thā ki mujhe apne Bāp ke ghar meñ honā zarūr hai?”

⁵⁰ Lekin wuh us kī bāt na samjhe.

⁵¹ Phir wuh un ke sāth rawānā ho kar Nāsarat wāpas āyā aur un ke tābe rahā. Lekin us kī mān ne yih tamām bāteñ apne dil meñ mahfūz rakheñ.

⁵² Yoñ Īsā jawān huā. Us kī samajh aur hikmat baṛhtī gaī, aur use Allāh aur insān kī maqbuliyat hāsīl thī.

3

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Kḥidmat

¹ Phir Rom ke shahanshāh Tibariyus kī hukūmat kā pandrahwān sāl ā gayā. Us waqt Puntiyus Pilātus sūbā Yahūdiyā kā gawarnar thā, Herodes Antipās Galīl kā hākim thā, us kā bhāī Filippus Itūriyā aur Traḥnonītis ke ilāqe kā, jabki Lisāniyās Abilene kā.

² Hannā aur Kāyfā donoñ imām-e-āzam the. Un dinoñ meñ Allāh Yahyā bin Zakariyāh se hamkalām huā jab wuh registān meñ thā.

³ Phir wuh Dariyā-e-Yardan ke pūre ilāqe meñ se guzarā. Har jagah us ne elān kiyā ki taubā karke baptismā lo tāki tumheñ apne gunāhoñ kī muāfi mil jāe.

⁴ Yoñ Yasāyāh Nabī ke alfāz pūre hue jo us kī kitāb meñ darj haiñ:

‘Registān meñ ek āwāz pukār rahī hai,

Rab kī rāh taiyār karo!

Us ke rāste sīdhe banāo.

⁵ Lāzim hai ki har wādī bhar dī jāe,

zarūrī hai ki har pahār aur buland jagah maidān ban jāe.

Jo ṭerhā hai use sīdhā kiyā jāe,

jo nāhamwār hai use hamwār kiyā jāe.

⁶ Aur tamām insān Allāh kī najāt dekheñge.’

7 Jab bahut-se log Yahyā ke pās āe tāki us se baptismā leñ to us ne un se kahā, “Ai zahrīle sāñp ke bachcho! Kis ne tum ko āne wāle ġhazab se bachne kī hidāyat kī?”

8 Apnī zindagī se zāhir karo ki tum ne wāqaī taubā kī hai. Yih khayāl mat karo ki ham to bach jāeñge kyonki Ibrāhīm hamārā bāp hai. Main tum ko batātā hūñ ki Allāh in pattharon se bhī Ibrāhīm ke lie aulād paidā kar saktā hai.

9 Ab to adālat kī kulhārī darakhton kī jaṛon par rakhī huī hai. Har darakht jo achchhā phal na lāe kātā aur āg meñ jhonkā jāegā.”

10 Logoñ ne us se pūchhā, “Phir ham kyā karen?”

11 Us ne jawāb diyā, “Jis ke pās do kurte haiñ wuh ek us ko de de jis ke pās kuchh na ho. Aur jis ke pās khānā hai wuh use khilā de jis ke pās kuchh na ho.”

12 Ṭaiks lene wāle bhī baptismā lene ke lie āe to unhoñ ne pūchhā, “Ustād, ham kyā karen?”

13 Us ne jawāb diyā, “Sirf utne ṭaiks lenā jitne hukūmat ne muqarrar kie haiñ.”

14 Kuchh faujiyon ne pūchhā, “Hameñ kyā karnā chāhie?”

Us ne jawāb diyā, “Kisī se jabran yā ġhalat ilzām lagā kar paise na lenā balki apnī jāyz āmdanī par iktifā karnā.”

15 Logoñ kī tawaqqaot bahut baṛh gain. Wuh apne dilon meñ sochne lage ki kyā yih Masīh to nahīñ hai?

16 Is par Yahyā un sab se muḡhātib ho kar kahne lagā, “Main to tumheñ pāñi se baptismā detā hūñ, lekin ek āne wālā hai jo mujh se baṛā hai. Main us ke jūton ke tasme kholne ke bhī lāyq nahīñ. Wuh tumheñ Rūhul-quds aur āg se baptismā degā.

17 Wuh hāth meñ chhāj pakare hue anāj ko bhūse se alag karne ke lie taiyār kharā hai. Wuh gāhne kī jagah ko bilkul sāf karke anāj ko apne godām meñ jamā karegā. Lekin bhūse ko wuh aisī āg meñ jhonkegā jo bujhne kī nahīñ.”

18 Is qism kī bahut-sī aur bāton se us ne qaum ko nasīhat kī aur use Allāh kī ḡhushḡhabrī sunāi.

19 Lekin ek din yon huā ki Yahyā ne Galīl ke hākim Herodes Antipās ko dāñtā. Wajah yih thī ki Herodes ne apne bhāi ki biwi Herodiyās se shādī kar lī thī aur is ke alāwā aur bahut-se ġhalat kām kie the.

20 Yih malāmat sun kar Herodes ne apne ġhalat kāmōñ meñ aur izāfā yih kiyā ki Yahyā ko jel meñ dāl diyā.

Īsā kā Baptismā

21 Ek din jab bahut-se logoñ ko baptismā diyā jā rahā thā to Īsā ne bhī baptismā liyā. Jab wuh duā kar rahā thā to āsmān khul gayā

22 aur Rūhul-quds jismāñī sūrat meñ kabūtar kī tarah us par utar āyā. Sāth sāth āsmān se ek āwāz sunāi dī, “Tū merā pyārā Farzand hai, tujh se main ḡhush hūñ.”

Īsā kā Nasabnāmā

23 Īsā taqriban tīs sāl kā thā jab us ne ḡhidmat shurū kī. Use Yūsuf kā beṭā samjhā jātā thā. Us kā nasabnāmā yih hai: Yūsuf bin Elī

24 bin Mattāt bin Lāwī bin Malkī bin Yannā bin Yūsuf

25 bin Mattitiyāh bin Āmūs bin Nāhūm bin Asaliyāh bin Nogā

26 bin Mā'at bin Mattitiyāh bin Shamaī bin Yoseḡh bin Yūdāh

- 27 bin Yūhannāh bin Resā bin Zarubbābal bin Siyāltiyel bin Nerī
 28 bin Malikī bin Addī bin Qosām bin Ilmodām bin Er
 29 bin Yashua bin Iliyazar bin Yorīm bin Mattāt bin Lāwī
 30 bin Shamāun bin Yahūdāh bin Yūsuf bin Yonām bin Iliyāqīm
 31 bin Maleāh bin Minnāh bin Mattitiyāh bin Nātan bin Dāud
 32 bin Yassī bin Obed bin Boaz bin Salmon bin Nahson
 33 bin Ammīnadāb bin Admīn bin Arnī bin Hasron bin Fāras bin
 Yahūdāh
 34 bin Yāqūb bin Is'hāq bin Ibrāhīm bin Tārah bin Nahūr
 35 bin Sarūj bin Raū bin Falaj bin Ibar bin Silah
 36 bin Qīnān bin Arfaksad bin Sim bin Nūh bin Lamak
 37 bin Matūsilah bin Hanūk bin Yārid bin Mahalalel bin Qīnān
 38 bin Anūs bin Set bin Ādam. Ādam ko Allāh ne paidā kiyā thā.

4

Īsā ko Āzmāyā Jātā Hai

¹ Īsā Dariyā-e-Yardan se wāpas āyā. Wuh Rūhul-quds se māmūr thā jis ne use registān meñ lā kar us kī rāhnumāi kī.

² Wahān use chālīs dīn tak Iblīs se āzmāyā gayā. Is pūre arse meñ us ne kuchh na khāyā. Āḡhirkār use bhūk lagi.

³ Phir Iblīs ne us se kahā, “Agar tū Allāh kā Farzand hai to is patthar ko hukm de ki roṭī ban jāe.”

⁴ Lekin Īsā ne inkār karke kahā, “Hargiz nahīn, kyonki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai ki insān kī zindagī sirf roṭī par munhasir nahīn hotī.”

⁵ Is par Iblīs ne use kisī buland jagah par le jā kar ek lamhe meñ duniyā ke tamām mamālik dikhāe.

⁶ Wuh bolā, “Main tujhe in mamālik kī shān-o-shaukat aur in par tamām ikhtiyār dūngā. Kyonki yih mere sapurd kie gae haiñ aur jise chāhūn de saktā hūn.”

⁷ Lihāzā yih sab kuchh terā hī hogā. Shart yih hai ki tū mujhe sijdā kare.”

⁸ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Hargiz nahīn, kyonki kalām-e-muqaddas meñ yoñ likhā hai, ‘Rab apne Allāh ko sijdā kar aur sirf usī kī ibādat kar.’ ”

⁹ Phir Iblīs ne use Yarūshalam le jā kar Baitul-muqaddas kī sab se ūñchī jagah par kharā kiyā aur kahā, “Agar tū Allāh kā Farzand hai to yahān se chhalāng lagā de.”

¹⁰ Kyonki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Wuh apne farishton ko terī hifāzat karne kā hukm degā,

¹¹ aur wuh tujhe apne hāthoñ par uṭhā leñge tāki tere pānwoñ ko patthar se ṭhes na lage.’ ”

¹² Lekin Īsā ne tīsri bār inkār kiyā aur kahā, “Kalām-e-muqaddas yih bhī farmātā hai, ‘Rab apne Allāh ko na āzmānā.’ ”

¹³ In āzmāishoñ ke bād Iblīs ne Īsā ko kuchh der ke lie chhoṛ diyā.

Ḳhidmat kā Āghāz

¹⁴ Phir Īsā wāpas Galīl meñ āyā. Us meñ Rūhul-quds kī quwwat thī, aur us kī shohrat us pūre ilāqe meñ phail gaī.

¹⁵ Wahān wuh un ke ibādatḡhānoñ meñ tālīm dene lagā, aur sab ne us kī tārif kī.

Īsā ko Nāsarāt meñ Radd Kiyā Jātā Hai

¹⁶ Ek din wuh Nāsarāt pahuñchā jahāñ wuh parwān charhā thā. Wahāñ bhī wuh māmūl ke mutābiq Sabat ke din maqāmī ibādatkhāne meñ jā kar kalām-e-muqaddas meñ se parhne ke lie kharā ho gayā.

¹⁷ Use Yasāyāh Nabī kī kitāb dī gai to us ne tūmār ko khol kar yih hawālā dhūnd nikālā,

¹⁸ “Rab kā Rūh mujh par hai,

kyonki us ne mujhe tel se masah karke

ghariboñ ko khushkhabrī sunāne kā ikhtiyār diyā hai.

Us ne mujhe yih elān karne ke lie bhejā hai ki

qaidiyon ko rihāi milegi

aur andhe dekhege.

Us ne mujhe bhejā hai ki main kuchle huon ko āzād karāūñ

¹⁹ aur Rab kī taraf se bahālī ke sāl kā elān karūñ.”

²⁰ Yih kah kar Īsā ne tūmār ko lapeṭ kar ibādatkhāne ke mulāzim ko wāpas kar diyā aur baiṭh gayā. Sārī jamāt kī āñkheñ us par lagī thīñ.

²¹ Phir wuh bol uṭhā, “Āj Allāh kā yih farmāñ tumhāre sunte hī pūrā ho gayā hai.”

²² Sab Īsā ke haq meñ bāteñ karne lage. Wuh un purfazi bāton par hairatzadā the jo us ke muñh se niklīñ, aur wuh kahne lage, “Kyā yih Yūsuf kā beṭā nahīñ hai?”

²³ Us ne un se kahā, “Beshak tum mujhe yih kahāwat batāoge, ‘Ai dāktar, pahle apne āp kā ilāj kar.’ Yāñī sunane meñ āyā hai ki āp ne Kafarnahūm meñ mojize kie haiñ. Ab aise mojize yahāñ apne watanī shahr meñ bhī dikhāeñ.

²⁴ Lekin main tum ko sach batātā hūñ ki koī bhī nabī apne watanī shahr meñ maqbūl nahīñ hotā.

²⁵ Yih haqīqat hai ki Iliyās Nabī ke zamāne meñ Isrāīl meñ bahut-sī zarūratmand bewāeñ thīñ, us waqt jab sārhe tīñ sāl tak bārish na huī aur pūre mulk meñ saḡht kāl parā.

²⁶ Is ke bāwujūd Iliyās ko un meñ se kisī ke pās nahīñ bhejā gayā balki ek Ghairyahūdī bewā ke pās jo Saidā ke shahr Sārpat meñ rahtī thī.

²⁷ Isī tarah Ilishā nabī ke zamāne meñ Isrāīl meñ koṛh ke bahut-se mariz the. Lekin un meñ se kisī ko shafā na milī balki sirf Nāmān ko jo Mulk-e-Shām kā shahrī thā.”

²⁸ Jab ibādatkhāne meñ jamā logoñ ne yih bāteñ sunīñ to wuh bare taish meñ ā gae.

²⁹ Wuh uṭhe aur use shahr se nikāl kar us pahārī ke kināre le gae jis par shahr ko tāmīr kiyā gayā thā. Wahāñ se wuh use nīche girānā chāhte the,

³⁰ lekin Īsā un meñ se guzar kar wahāñ se chalā gayā.

Ādmī kā Badrūh kī Girift se Rihāi Pānā

³¹ Is ke bād wuh Galīl ke shahr Kafarnahūm ko gayā aur Sabat ke din ibādatkhāne meñ logoñ ko sikhāne lagā.

³² Wuh us kī tālīm sun kar hakkā-bakkā rah gae. Kyonki wuh ikhtiyār ke sāth tālīm detā thā.

³³ Ibādatkhāne meñ ek ādmī thā jo kisī nāpāk rūh ke qabze meñ thā. Ab wuh chīkh chīkh kar bolne lagā,

³⁴ “Are Nāsarat ke Īsā, hamārā āp ke sāth kyā wāstā hai? Kyā āp hameñ halāk karne āe haiñ? Maiñ to jāntā hūñ ki āp kaun haiñ, āp Allāh ke Quddūs haiñ.”

³⁵ Īsā ne use dāñṭ kar kahā, “Ḳhāmosh! Ādmī meñ se nikal jā!” Is par badrūh ādmī ko jamāt ke bīch meñ farsh par paṭāk kar us meñ se nikal gāī. Lekin wuh ādmī zaḡhmī na huā.

³⁶ Tamām log ghabrā gae aur ek dūsre se kahne lage, “Us ādmī ke alfāz meñ kyā iḡhtiyār aur quwwat hai ki badrūheñ us kā hukm māntī aur us ke kahne par nikal jātī haiñ?”

³⁷ Aur Īsā ke bāre meñ charchā us pūre ilāqe meñ phail gayā.

Bahut-se Marīzoñ kī Shafāyābī

³⁸ Phir Īsā ibādatḡhāne ko chhoṛ kar Shamāūn ke ghar gayā. Wahāñ Shamāūn kī sās shadīd buḡhār meñ mubtalā thī. Unhoñ ne Īsā se guzārish kī ki wuh us kī madād kare.

³⁹ Us ne us ke sirhāne khaṛe ho kar buḡhār ko dāñṭā to wuh utar gayā aur Shamāūn kī sās usī waqt uṭh kar un kī ḡhidmat karne lagī.

⁴⁰ Jab dīn dhal gayā to sab maḡāmī log apne marīzoñ ko Īsā ke pās lāe. Ḳhāh un kī bīmāriyāñ kuchh bhī kyoñ na thīñ, us ne har ek par apne hāth rakh kar use shafā dī.

⁴¹ Bahutoñ meñ badrūheñ bhī thīñ jinhoñ ne nikalte waqt chillā kar kahā, “Tū Allāh kā Farzand hai.” Lekin chūñki wuh jāntī thīñ ki wuh Masīh hai is lie us ne unheñ dāñṭ kar bolne na diyā.

Ḳhushḡhabrī Har Ek ke lie Hai

⁴² Jab aglā dīn chaṛhā to Īsā shahr se nikal kar kisī wīrān jagah chalā gayā. Lekin hujūm use dhūñṭe dhūñṭe āḡhirkār us ke pās pahuñchā. Log use apne pās se jāne nahīñ denā chāhte the.

⁴³ Lekin us ne un se kahā, “Lāzim hai ki maiñ dūsre shahroñ meñ bhī jā kar Allāh kī bādshāhī kī ḡhushḡhabrī sunāūñ, kyoñki mujhe isī maḡsad ke lie bhejā gayā hai.”

⁴⁴ Chunāñche wuh Yahūdiyā ke ibādatḡhānoñ meñ munādī kartā rahā.

5

Pahle Shāḡirdoñ kī Bulāhaṭ

¹ Ek dīn Īsā Galīl kī Jhīl Gannesarat ke kināre par khaṛā hujūm ko Allāh kā kalām sunā rahā thā. Log sunte sunte itne qarīb ā gae ki us ke lie jagah kam ho gāī.

² Phir use do kashtiyāñ nazar āīñ jo jhīl ke kināre lagī thīñ. Machhere un meñ se utar chuke the aur ab apne jāloñ ko dho rahe the.

³ Īsā ek kashtī par sawār huā. Us ne kashtī ke mālik Shamāūn se darkhāst kī ki wuh kashtī ko kināre se thoṛā-sā dūr le chale. Phir wuh kashtī meñ baiṭhā aur hujūm ko tālīm dene lagā.

⁴ Tālīm dene ke iḡhtitām par us ne Shamāūn se kahā, “Ab kashtī ko wahāñ le jā jahāñ pāñī gahrā hai aur apne jāloñ ko machhliyāñ pakaṛne ke lie ḡāl do.”

⁵ Lekin Shamāūn ne etarāz kiyā, “Ustād, ham ne to pūrī rāt baṛī koshish kī, lekin ek bhī na pakaṛī. Tāham āp ke kahne par maiñ jāloñ ko dubārā ḡālūngā.”

⁶ Yih kah kar unhoñ ne gahre pānī meñ jā kar apne jāl ḍāl die. Aur wāqāī, machhliyoñ kā itnā barā ḡhol jāloñ meñ phañs gayā ki wuh phaṭne lage.

⁷ Yih dekh kar unhoñ ne apne sāthiyoñ ko ishārā karke bulāyā tāki wuh dūsri kashti meñ ā kar un kī madad karen. Wuh āe aur sab ne mil kar donoñ kashtiyōñ ko itnī machhliyoñ se bhar diyā ki ākhirkār donoñ ḍubne ke khatre meñ thiñ.

⁸ Jab Shamāūn Patras ne yih sab kuchh dekhā to us ne Īsā ke sāmne muñh ke bal gir kar kahā, “Kḡhudāwand, mujh se dūr chale jāeñ. Main to gunāhgār hūñ.”

⁹ Kyoñki wuh aur us ke sāthī itnī machhliyañ pakaṛne kī wajah se sakht hairān the.

¹⁰ Aur Zabdi ke beṭe Yāqūb aur Yūhannā kī hālat bhī yihī thī jo Shamāūn ke sāth mil kar kām karte the.

Lekin Īsā ne Shamāūn se kahā, “Mat ḍar. Ab se tū ādmiyoñ ko pakaṛā karegā.”

¹¹ Wuh apnī kashtiyōñ ko kināre par le āe aur sab kuchh chhoṛ kar Īsā ke piche ho lie.

Koṛh se Shafā

¹² Ek din Īsā kisī shahr meñ se guzar rahā thā ki wahāñ ek mariz milā jis kā pūrā jism koṛh se muta'assir thā. Jab us ne Īsā ko dekhā to wuh muñh ke bal gir paṛā aur iltijā kī, “Ai Kḡhudāwand, agar āp chāheñ to mujhe pāk-sāf kar sakte haiñ.”

¹³ Īsā ne apnā hāth baṛhā kar use chhuā aur kahā, “Main chāhtā hūñ, pāk-sāf ho jā.” Is par bīmārī fauran dūr ho gaī.

¹⁴ Īsā ne use hidāyat kī ki wuh kisī ko na batāe ki kyā huā hai. Us ne kahā, “Sīdhā Baitul-muqaddas meñ imām ke pās jā tāki wuh terā muāynā kare. Apne sāth wuh qurbānī le jā jis kā taqāzā Mūsā kī shariāt un se kartī hai jinheñ koṛh se shafā miltī hai. Yoñ alāniyā tasdiq ho jāegī ki tū wāqāī pāk-sāf ho gayā hai.”

¹⁵ Tāham Īsā ke bāre meñ khabar aur zyādā tezī se phailtī gaī. Logoñ ke baṛe guroh us ke pās āte rahe tāki us kī bāteñ suneñ aur us ke hāth se shafā pāeñ.

¹⁶ Phir bhī wuh kāī bār unheñ chhoṛ kar duā karne ke lie wīrān jaghoñ par jāyā kartā thā.

Maflūj ke lie Chhat Kholi Jāti Hai

¹⁷ Ek din wuh logoñ ko tālim de rahā thā. Farīsī aur shariāt ke ālim bhī Galīl aur Yahūdiyā ke har gāñw aur Yarūshalam se ā kar us ke pās baithe the. Aur Rab kī qudrat use shafā dene ke lie tahrīk de rahī thī.

¹⁸ Itne meñ kuchh ādmī ek maflūj ko chārpāī par ḍāl kar wahāñ pahūñche. Unhoñ ne use ghar ke andar Īsā ke sāmne rakhne kī koshish kī,

¹⁹ lekin befāyādā. Ghar meñ itne log the ki andar jānā nāmumkin thā. Is lie wuh ākhirkār chhat par chaṛh gae aur kuchh ṭayleñ udheṛ kar chhat kā ek hissā khol diyā. Phir unhoñ ne chārpāī ko maflūj samet hujūm ke darmiyān Īsā ke sāmne utārā.

²⁰ Jab Īsā ne un kā imān dekhā to us ne maflūj se kahā, “Ai ādmī, tere gunāh muāf kar die gae haiñ.”

²¹ Yih sun kar sharīat ke ālim aur Farīsī soch-bichār meñ paṛ gae. “Yih kis tarah kā bandā hai jo is qism kā kufr baktā hai? Sirf Allāh hī gunāh muāf kar saktā hai.”

²² Lekin Isā ne jān liyā ki yih kyā soch rahe haiñ, is lie us ne pūchhā, “Tum dil meñ is tarah kī bāteñ kyon soch rahe ho?”

²³ Kyā maflūj se yih kahnā zyādā āsān hai ki ‘Tere gunāh muāf kar die gae haiñ’ yā yih ki ‘Uṭh kar chal-phir’?

²⁴ Lekin maiñ tum ko dikhātā hūñ ki Ibn-e-Ādam ko wāqāi duniyā meñ gunāh muāf karne kā iḳhtiyār hai.” Yih kah kar wuh maflūj se muḳhātib huā, “Uṭh, apnī chārpāi uṭhā kar apne ghar chalā jā.”

²⁵ Logoñ ke deḳhte deḳhte wuh ādmī kharā huā aur apnī chārpāi uṭhā kar Allāh kī hamd-o-sanā karte hue apne ghar chalā gayā.

²⁶ Yih dekh kar sab saḳht hairatzadā hue aur Allāh kī tamjīd karne lage. Un par ḳhauf chhā gayā aur wuh kah uṭhe, “Āj ham ne nāqābil-e-yaqīn bāteñ dekhī haiñ.”

Isā Mattī ko Bulātā Hai

²⁷ Is ke bād Isā nikal kar ek ṭaiks lene wāle ke pās se guzarā jo apnī chaukī par baiṭhā thā. Us kā nām Lāwī thā. Use dekh kar Isā ne kahā, “Mere pīchhe ho le.”

²⁸ Wuh uṭhā aur sab kuchh chhoṛ kar us ke pīchhe ho liyā.

²⁹ Bād meñ us ne apne ghar meñ Isā kī baṛī ziyāfat kī. Bahut-se ṭaiks lene wāle aur dīgar mehmān is meñ sharīk hue.

³⁰ Yih dekh kar kuchh Farīsīyoñ aur un se tālluq rakhne wāle sharīat ke ālimoñ ne Isā ke shāgirdoñ se shikāyat kī. Unhoñ ne kahā, “Tum ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ ke sāth kyon khāte-pīte ho?”

³¹ Isā ne jawāb diyā, “Sehhatmandoñ ko ḍāḳṭar kī zarūrat nahīn hotī balki marīzoñ ko.

³² Maiñ rāstbāzoñ ko nahīn balki gunāhgāroñ ko bulāne āyā hūñ tāki wuh taubā karen.”

Shāgird Rozā Kyon Nahīn Rakhte?

³³ Kuchh logoñ ne Isā se ek aur sawāl pūchhā, “Yahyā ke shāgird aksar rozā rakhte haiñ. Aur sāth sāth wuh duā bhī karte rahte haiñ. Farīsīyoñ ke shāgird bhī isī tarah karte haiñ. Lekin ap ke shāgird khāne-pīne kā silsilā jāri rakhte haiñ.”

³⁴ Isā ne jawāb diyā, “Kyā tum shādī ke mehmānoñ ko rozā rakhne ko kah sakte ho jab dūlhā un ke darmiyān hai? Hargiz nahīn!

³⁵ Lekin ek din āegā jab dūlhā un se le liyā jāegā. Us waqt wuh zarūr rozā rakheñge.”

³⁶ Us ne unheñ yih misāl bhī dī, “Kaun kisī nae libās ko phāṛ kar us kā ek ṭukṛā kisī purāne libās meñ lagāegā? Koī bhī nahīn! Agar wuh aisā kare to na sirf nayā libās ḳharāb hogā balki us se liyā gayā ṭukṛā purāne libās ko bhī ḳharāb kar degā.

³⁷ Isī tarah koī bhī angūr kā tāzā ras purānī aur belachak mashkoñ meñ nahīn ḍālegā. Agar wuh aisā kare to purānī mashkeñ paidā hone wālī gais ke bāis phaṭ jāengī. Natīje meñ mai aur mashkeñ donoñ zāe ho jāengī.

³⁸ Is lie angūr kā tāzā ras naī mashkoñ meñ ḍālā jātā hai jo lachakdār hotī haiñ.

³⁹ Lekin jo bhī purānī mai pīnā pasand kare wuh angūr kā nayā aur tāzā ras pasand nahīn karegā. Wuh kahegā ki purānī hī behtar hai.”

6

Sabat ke bāre meñ Sawāl

¹ Ek din Īsā anāj ke kheton meñ se guzar rahā thā. Chalthe chalte us ke shāgird anāj kī bāleñ torne aur apne hāthon se mal kar khāne lage. Sabat kā din thā.

² Yih dekh kar kuchh Farīsiyon ne kahā, “Tum yih kyon kar rahe ho? Sabat ke din aisā karnā manā hai.”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne kabhī nahīn paṛhā ki Dāūd ne kyā kiyā jab use aur us ke sāthiyon ko bhūk lagī thī?”

⁴ Wuh Allāh ke ghar meñ dākḥil huā aur Rab ke lie maḥsūsshudā roṭiyān le kar khāin, agarche sirf imāmon ko inheñ khāne kī ijāzat hai. Aur us ne apne sāthiyon ko bhī yih roṭiyān khilāin.”

⁵ Phir Īsā ne un se kahā, “Ibn-e-Ādam Sabat kā mālik hai.”

Sūkhe Hāth kī Shafā

⁶ Sabat ke ek aur din Īsā ibādatkhāne meñ jā kar sikhāne lagā. Wahān ek ādmī thā jis kā dahnā hāth sūkhā huā thā.

⁷ Shariyat ke ālim aur Farīsi baṛe ḡhaur se dekh rahe the ki kyā Īsā is ādmī ko āj bhī shafā degā? Kyonki wuh us par ilzām lagāne kā kōi bahānā dhūnd rahe the.

⁸ Lekin Īsā ne un kī soch ko jān liyā aur us sūkhe hāth wāle ādmī se kahā, “Uṭh, darmiyān meñ khaṛā ho.” Chunānche wuh ādmī khaṛā huā.

⁹ Phir Īsā ne un se pūchhā, “Mujhe batāo, shariyat hameñ Sabat ke din kyā karne kī ijāzat detī hai, nek kām karne kī yā ḡhalat kām karne kī, kisī kī jān bachāne kī yā use tabāh karne kī?”

¹⁰ Wuh ḡhāmosh ho kar apne irdgird ke tamām logon kī taraf deḡhne lagā. Phir us ne kahā, “Apnā hāth āge baṛhā.” Us ne aisā kiyā to us kā hāth bahāl ho gayā.

¹¹ Lekin wuh āpe meñ na rahe aur ek dūsre se bāt karne lage ki ham Īsā se kis tarah nipaṭ sakte haiñ?

Īsā Bārah Rasūlon ko Muqarrar Kartā Hai

¹² Unhīn dinoñ meñ Īsā nikal kar duā karne ke lie pahār par chaṛh gayā. Duā karte karte pūrī rāt guzar gai.

¹³ Phir us ne apne shāgirdon ko apne pās bulā kar un meñ se bārah ko chun liyā, jinheñ us ne apne rasūl muqarrar kiyā. Un ke nām yih haiñ:

¹⁴ Shamāun jis kā laqab us ne Patras rakhā, us kā bhāi Andriyās, Yāqūb, Yūhannā, Filippus, Bartulmāi,

¹⁵ Mattī, Tomā, Yāqūb bin Halfāi, Shamāun Mujāhid,

¹⁶ Yahūdāh bin Yāqūb aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne bād meñ use dushman ke hawāle kar diyā.

Īsā Tālīm aur Shafā Detā Hai

¹⁷ Phir wuh un ke sāth pahār se utar kar ek khule aur hamwār maidān meñ khaṛā huā. Wahān shāgirdon kī baṛī tādād ne use gher liyā. Sāth hī bahut-se log Yahūdiyā, Yarūshalam aur Sūr aur Saidā ke sāhilī ilāqe se

¹⁸ us kī tālīm sunane aur bīmāriyon se shafā pāne ke lie āe the. Aur jinheñ badrūheñ tang kar rahī thin unheñ bhī shafā mili.

¹⁹ Tamām log use chhūne kī koshish kar rahe the, kyoñki us meñ se quwwat nikal kar sab ko shafā de rahī thī.

Kaun Mubāarak Hai?

²⁰ Phir Īsā ne apne shāgirdoñ kī taraf dekh kar kahā,
“Mubāarak ho tum jo zarūratmand ho,
kyoñki Allāh kī bādshāhī tum ko hī hāsīl hai.

²¹ Mubāarak ho tum jo is waqt bhūke ho,
kyoñki ser ho jāoge.

Mubāarak ho tum jo is waqt rote ho,
kyoñki khushī se hañsoge.

²² Mubāarak ho tum jab log is lie tum se nafrat karte aur tumhārā huqqā-pānī band karte haiñ ki tum Ibn-e-Ādam ke pairokār ban gae ho. Hāñ, mubāarak ho tum jab wuh isī wajah se tumheñ lān-tān karte aur tumhārī badnāmī karte haiñ.

²³ Jab wuh aisā karte haiñ to shādmān ho kar khushī se nācho, kyoñki āsmān par tum ko baṛā ajr milegā. Un ke bāpdādā ne yihī sulūk nabiyoñ ke sāth kiya thā.

²⁴ Magar tum par afsos jo ab daulatmand ho,
kyoñki tumhārā sukūn yihīñ khatm ho jāegā.

²⁵ Tum par afsos jo is waqt khūb ser ho,
kyoñki bād meñ tum bhūke hoge.

Tum par afsos jo ab hañs rahe ho,
kyoñki ek waqt āegā ki ro ro kar mātām karoge.

²⁶ Tum par afsos jin kī tamām log tārīf karte haiñ, kyoñki un ke bāpdādā ne yihī sulūk jhūte nabiyoñ ke sāth kiya thā.

Apne Dushmanoñ se Muhabbat Rakhnā

²⁷ Lekin tum ko jo sun rahe ho main yih batātā hūñ, apne dushmanoñ se muhabbat rakho, aur un se bhalāī karo jo tum se nafrat karte haiñ.

²⁸ Jo tum par lānat karte haiñ unheñ barkat do, aur jo tum se burā sulūk karte haiñ un ke lie duā karo.

²⁹ Agar koī tumhāre ek gāl par thappaṛ māre to use dūsrā gāl bhī pesh kar do. Isī tarah agar koī tumhārī chādar chhīn le to use qamīs lene se bhī na roko.

³⁰ Jo bhī tum se kuchh māngtā hai use do. Aur jis ne tum se kuchh liyā hai us se use wāpas dene kā taqāzā na karo.

³¹ Logoñ ke sāth waisā sulūk karo jaisā tum chāhte ho ki wuh tumhāre sāth karen.

³² Agar tum sirf unhīñ se muhabbat karo jo tum se karte haiñ to is meñ tumhārī kyā khās mehrbānī hogī? Gunāhgār bhī aisā hī karte haiñ.

³³ Aur agar tum sirf unhīñ se bhalāī karo jo tum se bhalāī karte haiñ to is meñ tumhārī kyā khās mehrbānī hogī? Gunāhgār bhī aisā hī karte haiñ.

³⁴ Isī tarah agar tum sirf unhīñ ko udhār do jin ke bāre meñ tumheñ andāzā hai ki wuh wāpas kar deñge to is meñ tumhārī kyā khās mehrbānī hogī? Gunāhgār bhī gunāhgāroñ ko udhār dete haiñ jab unheñ sab kuchh wāpas milne kā yaqīn hotā hai.

³⁵ Nahīñ, apne dushmanoñ se muhabbat karo aur unhīñ se bhalāī karo. Unheñ udhār do jin ke bāre meñ tumheñ wāpas milne kī ummīd nahīñ hai. Phir tum ko baṛā ajr milegā aur tum Allāh T'ālā ke farzand

sābit hoge, kyonki wuh bhī nāshukroñ aur bure logoñ par nekī kā izhār kartā hai.

³⁶ Lāzim hai ki tum rahmdil ho kyonki tumhārā Bāp bhī rahmdil hai.

Munsif na Banānā

³⁷ Dūsroñ kī adālat na karnā to tumhārī bhī adālat nahīn kī jāegī. Dūsroñ ko mujrim qarār na denā to tum ko bhī mujrim qarār nahīn diyā jāegā. Muāf karo to tum ko bhī muāf kar diyā jāegā.

³⁸ Do to tum ko bhī diyā jāegā. Hāñ, jis hisāb se tum ne diyā usī hisāb se tum ko diyā jāegā, balki paimānā dabā dabā aur hilā hilā kar aur labrez karke tumhārī jholī meñ ḍāl diyā jāegā. Kyonki jis paimāne se tum nāpte ho usī se tumhāre lie nāpā jāegā.”

³⁹ Phir Isā ne yih misāl pesh kī. “Kyā ek andhā dūsre andhe kī rāhnumāi kar saktā hai? Hargiz nahīn! Agar wuh aisā kare to donoñ garhe meñ gir jāenge.

⁴⁰ Shāgird apne ustād se barā nahīn hotā balki jab use pūrī ṭrening milī ho to wuh apne ustād hī kī mānind hogā.

⁴¹ Tū kyon ḡhaur se apne bhāi kī āñkh meñ pare tinke par nazar kartā hai jabki tujhe wuh shahtīr nazar nahīn ātā jo terī apnī āñkh meñ hai?

⁴² Tū kyonkar apne bhāi se kah saktā hai, ‘Bhāi, ṭhahro, mujhe tumhārī āñkh meñ paṛā tinkā nikālne do’ jabki tujhe apnī āñkh kā shahtīr nazar nahīn ātā? Riyākār! Pahle apnī āñkh ke shahtīr ko nikāl. Tab hī tujhe bhāi kā tinkā sāf nazar āegā aur tū use achchhī tarah se dekh kar nikāl sakegā.

Daraḡht Us ke Phal se Pahchānā Jātā Hai

⁴³ Na achchhā daraḡht ḡharāb phal lātā hai, na ḡharāb daraḡht achchhā phal.

⁴⁴ Har qism kā daraḡht us ke phal se pahchānā jātā hai. ḡhārdār jhāriyon se anjīr yā angūr nahīn toṛe jāte.

⁴⁵ Nek shaḡhs kā achchhā phal us ke dil ke achchhe ḡhazāne se nikaltā hai jabki bure shaḡhs kā ḡharāb phal us ke dil kī burāi se nikaltā hai. Kyonki jis chīz se dil bharā hotā hai wuhī chhalak kar muñh se nikaltī hai.

Do Qism ke Makān

⁴⁶ Tum kyon mujhe ‘ḡhudāwand, ḡhudāwand’ kah kar pukārte ho? Merī bāt par to tum amal nahīn karte.

⁴⁷ Lekin main tum ko batātā hūñ ki wuh shaḡhs kis kī mānind hai jo mere pās ā kar merī bāt sun letā aur us par amal kartā hai.

⁴⁸ Wuh us ādmī kī mānind hai jis ne apnā makān banāne ke lie gahrī buniyād kī khudāi karwāi. Khod khod kar wuh chaṭṭān tak pahuñch gayā. Usī par us ne makān kī buniyād rakhī. Makān mukammal huā to ek din sailāb āyā. Zor se bahtā huā pānī makān se ṭakrāyā, lekin wuh use hilā na sakā kyonki wuh mazbūtī se banāyā gayā thā.

⁴⁹ Lekin jo merī bāt suntā aur us par amal nahīn kartā wuh us shaḡhs kī mānind hai jis ne apnā makān buniyād ke baḡhair zamīn par hī tāmir kiyā. Jyon hī zor se bahtā huā pānī us se ṭakrāyā to wuh gir gayā aur sarāsar tabāh ho gayā.”

7

Romī Afsar ke Ġhulām kī Shafā

¹ Yih sab kuchh logoñ ko sunāne ke bād Īsā Kafarnahūm chalā gayā.

² Wahāñ sau faujiyoñ par muqarrar ek afsar rahtā thā. Un dinoñ meñ us kā ek ġhulām jo use bahut aziz thā bimār paṛ gayā. Ab wuh marne ko thā.

³ Chūñki afsar ne Īsā ke bāre meñ sunā thā is lie us ne Yahūdiyoñ ke kuchh buzurg yih darḡhāst karne ke lie us ke pās bhej die ki wuh ā kar ġhulām ko shafā de.

⁴ Wuh Īsā ke pās pahuñch kar baṛe zor se iltijā karne lage, “Yih ādmī is lāyq hai ki āp us kī darḡhāst pūrī karen,

⁵ kyonki wuh hamāri qaum se pyār kartā hai, yahāñ tak ki us ne hamāre lie ibādatḡhānā bhī tāmīr karwāyā hai.”

⁶ Chunāñche Īsā un ke sāth chal paṛā. Lekin jab wuh ghar ke qarīb pahuñch gayā to afsar ne apne kuchh dost yih kah kar us ke pās bhej die ki “Ḳhudāwand, mere ghar meñ āne kī taklif na karen, kyonki maiñ is lāyq nahīñ hūñ.

⁷ Is lie maiñ ne ḡhud ko āp ke pās āne ke lāyq bhī na samjhā. Bas wahīñ se kah deñ to merā ġhulām shafā pā jāega.

⁸ Kyonki mujhe ḡhud ālā afsaron ke hukm par chalnā partā hai aur mere mātaht bhī fauji haiñ. Ek ko kahtā hūñ, ‘Jā!’ To wuh jātā hai aur dūsre ko ‘Ā!’ To wuh ātā hai. Isī tarah maiñ apne naukar ko hukm detā hūñ, ‘Yih kar!’ To wuh kartā hai.”

⁹ Yih sun kar Īsā nihāyat hairān huā. Us ne muṛ kar apne pīchhe āne wāle hujūm se kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ, maiñ ne Isrāil meñ bhī is qism kā imān nahīñ pāyā.”

¹⁰ Jab afsar kā paighām pahuñchāne wāle ghar wāpas āe to unhoñ ne dekhā ki ġhulām kī sehhat bahāl ho chuki hai.

Bewā kā Beṭā Zindā Kiyā Jātā Hai

¹¹ Kuchh der ke bād Īsā apne shāgirdoñ ke sāth Nāyn Shahr ke lie rawānā huā. Ek baṛā hujūm bhī sāth chal rahā thā.

¹² Jab wuh shahr ke darwāze ke qarīb pahuñchā to ek janāzā niklā. Jo naujawān faut huā thā us kī māñ bewā thī aur wuh us kā iklautā beṭā thā. Māñ ke sāth shahr ke bahut-se log chal rahe the.

¹³ Use dekh kar Ḳhudāwand ko us par baṛā tars āyā. Us ne us se kahā, “Mat ro.”

¹⁴ Phir wuh janāze ke pās gayā aur use chhuā. Use uṭhāne wāle ruk gae to Īsā ne kahā, “Ai naujawān, maiñ tujhe kahtā hūñ ki uṭh.”

¹⁵ Murdā uṭh baiṭhā aur bolne lagā. Īsā ne use us kī māñ ke sapurd kar diyā.

¹⁶ Yih dekh kar tamām logoñ par ḡhauf tārī ho gayā aur wuh Allāh kī tamjīd karke kahne lage, “Hamāre darmiyān ek baṛā nabī barpā huā hai. Allāh ne apnī qaum par nazar kī hai.”

¹⁷ Aur Īsā ke bāre meñ yih ḡhabar pūre Yahūdiyā aur irdgird ke ilāqe meñ phail gai.

Yahyā kā Īsā se Sawāl

¹⁸ Yahyā ko bhī apne shāgirdoñ kī mārīfat in tamām wāqiyāt ke bāre meñ patā chalā. Is par us ne do shāgirdoñ ko bulā kar

19 unheñ yih pūchhne ke lie Ḳhudāwand ke pās bhejā, “Kyā āp wuhī haiñ jise ānā hai yā ham kisī aur ke intazār meñ raheñ?”

20 Chunāñche yih shāgird Īsā ke pās pahuñch kar kahne lage, “Yahyā baptismā dene wāle ne hameñ yih pūchhne ke lie bhejā hai ki kyā āp wuhī haiñ jise ānā hai yā ham kisī aur kā intazār kareñ?”

21 Īsā ne usī waqt bahut-se logoñ ko shafā dī thī jo muḳhtalif ḡism kī bimāriyon, musībaton aur badrūhon kī girift meñ the. Andhon kī āñkheñ bhī bahāl ho gāī thīñ.

22 Is lie us ne jawāb meñ Yahyā ke ḡāsidoñ se kahā, “Yahyā ke pās wāpas jā kar use sab kuchh batā denā jo tum ne dekhā aur sunā hai. ‘Andhe deḡhte, langare chalte phirte haiñ, koḡhiyon ko pāk-sāf kiyā jātā hai, bahre sunte haiñ, murdon ko zindā kiyā jātā hai aur ḡharībōñ ko Allāh kī ḡhushḡhabrī sunāī jāī hai.’

23 Yahyā ko batāo, ‘Mubārak hai wuh jo mere sabab se ṡhokar khā kar bargashtā nahīñ hotā.’ ”

24 Yahyā ke yih ḡāsīd chale gae to Īsā hujūm se Yahyā ke bāre meñ bāt karne lagā, “Tum registān meñ kyā deḡhne gae the? Ek sarkandā jo hawā ke har jhoñke se hiltā hai? Beshak nahīñ.

25 Yā kyā wahāñ jā kar aise ādmī kī tawaḡḡo kar rahe the jo nafis aur mulāym libās pahne hue hai? Nahīñ, jo shāñdār kapḡe pahante aur aish-o-ishrat meñ zindagī guzarte haiñ wuh shāhī mahalon meñ pāe jāte haiñ.

26 To phir tum kyā deḡhne gae the? Ek nabī ko? Bilkul sahīh, balki main tum ko batātā hūñ ki wuh nabī se bhī barā hai.

27 Usī ke bāre meñ kalām-e-muḡaddas meñ likhā hai, ‘Dekh main apne paighambar ko tere āge āge bhej detā hūñ jo tere sāmne rāstā taiyār karegā.’

28 Main tum ko batātā hūñ ki is duniyā meñ paidā hone wālā koī bhī shaḡhs Yahyā se barā nahīñ hai. To bhī Allāh kī bādshāhī meñ dāḡhil hone wālā sab se chhoṡā shaḡhs us se barā hai.”

29 Bāt yih thī ki tamām ḡaum bashamūl ṡaiks lene wālon ne Yahyā kā paighām sun kar Allāh kā insāf māñ liyā aur Yahyā se baptismā liyā thā.

30 Sirf Farīsī aur sharīat ke ulamā ne apne bāre meñ Allāh kī marzī ko radd karke Yahyā kā baptismā lene se inkār kiyā thā.

31 Īsā ne bāt jāī rakhī, “Chunāñche main is nasl ke logoñ ko kis se tashbīh dūñ? Wuh kis se mutābiḡat rakhte haiñ?”

32 Wuh un bachchon kī māñind haiñ jo bāzār meñ baiṡhe khel rahe haiñ. Un meñ se kuchh ūñchī āwāz se dūsre bachchon se shikāyat kar rahe haiñ, ‘Ham ne bāñsrī bajāī to tum na nāche. Phir ham ne nohā ke ḡīt gāe, lekin tum na roe.’

33 Dekho, Yahyā baptismā dene wālā āyā aur na roṡī khāī, na mai pī. Yih deḡh kar tum kahte ho ki us meñ badrūh hai.

34 Phir Ibn-e-Adam khātā aur pītā huā āyā. Ab tum kahte ho, ‘Dekho yih kaisā peṡū aur sharābī hai. Aur wuh ṡaiks lene wālon aur ḡunāḡḡaron kā dost bhī hai.’

35 Lekin hikmat apne tamām bachchon se hī sahīh sābit huī hai.”

Īsā Shamāūñ Farīsī ke ḡhar Meñ

36 Ek Farīsī ne Īsā ko khāñā khāne kī dāwat dī. Īsā us ke ḡhar jā kar khāñā khāne ke lie baiṡh gayā.

³⁷ Us shahr meñ ek badchalan aurat rahtī thī. Jab use patā chalā ki Īsā us Farīsī ke ghar meñ khānā khā rahā hai to wuh itrdān meñ beshqīmat itr lā kar

³⁸ pīchhe se us ke pānwoñ ke pās kharī ho gai. Wuh ro parī aur us ke ānsū ṭapak ṭapak kar Īsā ke pānwoñ ko tar karne lage. Phir us ne us ke pānwoñ ko apne bāloñ se poñchh kar unheñ chūmā aur un par itr ḍālā.

³⁹ Jab Īsā ke Farīsī mezbān ne yih dekhā to us ne dil meñ kahā, “Agar yih ādmī nabī hotā to use mālūm hotā ki yih kis qism kī aurat hai jo use chhū rahī hai, ki yih gunāhgār hai.”

⁴⁰ Īsā ne in kḥayālāt ke jawāb meñ us se kahā, “Shamāūn, main tujhe kuchh batānā chāhtā hūñ.”

Us ne kahā, “Jī ustād, batāen.”

⁴¹ Īsā ne kahā, “Ek sāhūkār ke do qarzdār the. Ek ko us ne chāndī ke 500 sikke die the aur dūsre ko 50 sikke.

⁴² Lekin donoñ apnā qarz adā na kar sake. Yih dekh kar us ne donoñ kā qarz muāf kar diyā. Ab mujhe batā, donoñ qarzdāroñ meñ se kaun use zyādā azīz rakhegā?”

⁴³ Shamāūn ne jawāb diyā, “Mere kḥayāl meñ wuh jise zyādā muāf kiyā gayā.”

Īsā ne kahā, “Tū ne ṭhīk andāzā lagāyā hai.”

⁴⁴ Aur aurat kī taraf muḥ kar us ne Shamāūn se bāt jāri rakhī, “Kyā tū is aurat ko deḡhtā hai?”

⁴⁵ Jab main is ghar meñ āyā to tū ne mujhe pānw dhone ke lie pānī na diyā. Lekin is ne mere pānwoñ ko apne ānsuoñ se tar karke apne bāloñ se poñchh kar kḥushk kar diyā hai. Tū ne mujhe bosā na diyā, lekin yih mere andar āne se le kar ab tak mere pānwoñ ko chūmne se bāz nahīn rahī.

⁴⁶ Tū ne mere sar par zaitūn kā tel na ḍālā, lekin is ne mere pānwoñ par itr ḍālā.

⁴⁷ Is lie main tujhe batātā hūñ ki is ke gunāhoñ ko go wuh bahut haiñ muāf kar diyā gayā hai, kyoñki is ne bahut muhabbat kā izhār kiyā hai. Lekin jise kam muāf kiyā gayā ho wuh kam muhabbat rakhtā hai.”

⁴⁸ Phir Īsā ne aurat se kahā, “Tere gunāhoñ ko muāf kar diyā gayā hai.”

⁴⁹ Yih sun kar jo sāth baiṭhe the āpas meñ kahne lage, “Yih kis qism kā shaḡhs hai jo gunāhoñ ko bhī muāf kartā hai?”

⁵⁰ Lekin Īsā ne kḥātūn se kahā, “Tere imān ne tujhe bachā liyā hai. Salāmatī se chalī jā.”

8

Khidmatguzār Kḥawātīn Īsā ke sāth Safr Kartī Haiñ

¹ Is ke kuchh der bād Īsā muḡhtalif shahroñ aur dehātoñ meñ se guzar kar safr karne lagā. Har jagah us ne Allāh kī bādshāhī ke bāre meñ kḥushkḥabrī sunāi. Us ke bārah shāgird us ke sāth the,

² nīz kuchh kḥawātīn bhī jinheñ us ne badrūhoñ se rihāi aur bīmāriyoñ se shafā dī thī. In meñ se ek Mariyam thī jo Magdalīnī kahlātī thī jis meñ se sāt badrūheñ nikālī gai thīn.

³ Phir Yuannā jo K̄hūzā kī bīwī thī. (K̄hūzā Herodes Bādshāh kā ek afsar thā.) Sūsannā aur dīgar kāi k̄hawātīn bhī thīn jo apne māli wasāyl se un kī k̄hidmat kartī thīn.

Bij Bone Wāle kī Tamsil

⁴ Ek din Īsā ne ek baṛe hujūm ko ek tamsil sunāi. Log muḳhtalif shahroñ se use sunane ke lie jamā ho gae the.

⁵ “Ek kisān bīj bone ke lie niklā. Jab bīj idhar-udhar bikhar gayā to kuchh dāne rāste par gire. Wahān unheñ pānwoñ tale kuchlā gayā aur parindoñ ne unheñ chug liyā.

⁶ Kuchh pathrīlī zamīn par gire. Wahān wuh ugne to lage, lekin namī kī kamī thī, is lie paude kuchh der ke bād sūkh gae.

⁷ Kuchh dāne k̄hudrau kāñṭedār paudoñ ke darmiyān bhī gire. Wahān wuh ugne to lage, lekin k̄hudrau paudoñ ne sāth sāth baṛh kar unheñ phalne-phūlne kī jagah na dī. Chunānche wuh bhī k̄hatm ho gae.

⁸ Lekin aise dāne bhī the jo zark̄hez zamīn par gire. Wahān wuh ug sake aur jab fasal pak gaī to sau gunā zyādā phal paidā huā.”

Yih kah kar Īsā pukār uṭhā, “Jo sun saktā hai wuh sun le!”

Tamsiloñ kā Maqsad

⁹ Us ke shāgirdoñ ne us se pūchhā ki is tamsil kā kyā matlab hai?

¹⁰ Jawāb meñ us ne kahā, “Tum ko to Allāh kī bādshāhī ke bhed samajhne kī liyāqat dī gaī hai. Lekin main dūsoñ ko samjhāne ke lie tamsileñ istemāl kartā hūn tāki pak kalām pūrā ho jāe ki ‘Wuh apnī ānkhon se dekheñge magar kuchh nahīn jāneñge, wuh apne kānoñ se suneñge magar kuchh nahīn samjheñge.’”

Bij Bone Wāle kī Tamsil kā Matlab

¹¹ Tamsil kā matlab yih hai: Bij se murād Allāh kā kalām hai.

¹² Rāh par gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sunte to haiñ, lekin phir Iblis ā kar use un ke diloñ se chhīn letā hai, aisā na ho ki wuh imān lā kar najāt paeñ.

¹³ Pathrīlī zamīn par gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sun kar use k̄hushī se qabūl to kar lete haiñ, lekin jaṛ nahīn pakarte. Natīje meñ agarche wuh kuchh der ke lie imān rakhte haiñ to bhī jab kisi āzmāish kā sāmnā karnā partā hai to wuh bargashtā ho jāte haiñ.

¹⁴ K̄hudrau kāñṭedār paudoñ ke darmiyān gire hue dāne wuh log haiñ jo sunte to haiñ, lekin jab wuh chale jāte haiñ to rozmarā kī pareshāniyān, daulat aur zindagī kī aish-o-ishrat unheñ phalne-phūlne nahīn detī. Natīje meñ wuh phal lāne tak nahīn pahuñchte.

¹⁵ Is ke muqābale meñ zark̄hez zamīn meñ gire hue dāne wuh log haiñ jin kā dil diyānatdār aur achchhā hai. Jab wuh kalām sunte haiñ to wuh use apnāte aur sābitqadmī se taraqqī karte karte phal lāte haiñ.

Koī Charāgh ko Bartan ke nīche Nahīn Chhupātā

¹⁶ Jab koī charāgh jalātā hai to wuh use kisi bartan yā chārpāi ke nīche nahīn rakhtā, balki use shamādān par rakh detā hai tāki us kī raushnī andar āne wāloñ ko nazar āe.

¹⁷ Jo kuchh bhī is waqt poshīdā hai wuh ākhir meñ zāhir ho jāegā, aur jo kuchh bhī chhupā huā hai wuh mālūm ho jāegā aur raushnī meñ lāyā jāegā.

¹⁸ Chunānche is par dhyān do ki tum kis tarah sunte ho. Kyonki jis ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā, jabki jis ke pās kuchh nahīn hai us se wuh bhī chhīn liyā jāegā jis ke bāre meñ wuh khayāl kartā hai ki us kā hai.”

Īsā kī Mān aur Bhāi

¹⁹ Ek din Īsā kī mān aur bhāi us ke pās āe, lekin wuh hujūm kī wajah se us tak na pahuñch sake.

²⁰ Chunānche Īsā ko ittalā dī gaī, “Āp kī mān aur bhāi bāhar kharē haiñ aur āp se milnā chāhte haiñ.”

²¹ Us ne jawāb diyā, “Merī mān aur bhāi wuh sab haiñ jo Allāh kā kalām sun kar us par amal karte haiñ.”

Īsā Āndhī ko Thamā Detā Hai

²² Ek din Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Āo, ham jhīl ko pār karen.” Chunānche wuh kashtī par sawār ho kar rawānā hue.

²³ Jab kashtī chalī jā rahī thī to Īsā so gayā. Achānak jhīl par āndhī āī. Kashtī pānī se bharne lagī aur dūbne kā khatrā thā.

²⁴ Phir unhoñ ne Īsā ke pās jā kar use jagā diyā aur kahā, “Ustād, ustād, ham tabāh ho rahe haiñ.”

Wuh jāg uṭhā aur āndhī aur maujoñ ko ḍāntā. Āndhī tham gaī aur lahreñ bilkul sākit ho gaiñ.

²⁵ Phir us ne shāgirdoñ se pūchhā, “Tumhārā imān kahān hai?”

Un par khauf tārī ho gayā aur wuh saḳht hairān ho kar āpas meñ kahne lage, “Ākhir yih kaun hai? Wuh hawā aur pānī ko bhī hukm detā hai, aur wuh us kī mānte haiñ.”

Īsā Ek Garāsīnī Ādmī se Badrūheñ Nikāl Detā Hai

²⁶ Phir wuh safr jāri rakhte hue Garāsā ke ilāqe ke kināre par pahuñche jo jhīl ke pār Galīl ke muqābil hai.

²⁷ Jab Īsā kashtī se utrā to shahr kā ek ādmī Īsā ko milā jo badrūhoñ kī girift meñ thā. Wuh kāfi der se kapre pahne baḡhair chaltā phirtā thā aur apne ghar ke bajāe qabroñ meñ rahtā thā.

²⁸ Īsā ko dekh kar wuh chillāyā aur us ke sāmne gir gayā. Ūñchī āwāz se us ne kahā, “Īsā Allāh T’ālā ke Farzand, merā āp ke sāth kyā wāstā hai? Maiñ minnat kartā hūñ, mujhe azāb meñ na ḍāleñ.”

²⁹ Kyonki Īsā ne nāpāk rūh ko hukm diyā thā, “Ādmī meñ se nikal jā!” Is badrūh ne baṛī der se us par qabzā kiyā huā thā, is lie logoñ ne us ke hāth-pānw zanjīroñ se bāndh kar us kī pahrādārī karne kī koshish kī thī, lekin befāydā. Wuh zanjīroñ ko toṛ ḍāltā aur badrūh use wīrān ilāqoñ meñ bhagāe phirtī thī.

³⁰ Īsā ne us se pūchhā, “Terā nām kyā hai?” Us ne jawāb diyā, “Lashkar.” Is nām kī wajah yih thī ki us meñ bahut-sī badrūheñ ghusī huī thīñ.

³¹ Ab yih minnat karne lagīñ, “Hameñ athāh garhe meñ jāne ko na kaheñ.”

³² Us waqt qarīb kī pahārī par suaroñ kā baṛā ḡhol char rahā thā. Badrūhoñ ne Īsā se iltamās kī, “Hameñ un suaroñ meñ dākhil hone deñ.” Us ne ijāzat de di.

³³ Chunānche wuh us ādmī meñ se nikal kar suaroñ meñ jā ghusīñ. Is par pūre ḡhol ke suar bhāg bhāg kar pahārī kī ḡhalān par se utre aur jhīl meñ jhapaṭ kar ḡub mare.

³⁴ Yih dekh kar suaroñ ke gallābān bhāg gae. Unhoñ ne shahr aur dehāt meñ is bāt kā charchā kiyā

³⁵ to log yih mālūm karne ke lie ki kyā huā hai apnī jaghoñ se nikal kar Īsā ke pās āe. Us ke pās pahuñche to wuh ādmī milā jis se badrūheñ nikal gaī thīñ. Ab wuh kapre pahne Īsā ke pānwoñ meñ baiṭhā thā aur us kī zahnī hālat ṭhik thī. Yih dekh kar wuh ḡar gae.

³⁶ Jinhoñ ne sab kuchh dekhā thā unhoñ ne logoñ ko batāyā ki is badrūh-giriftā ādmī ko kis tarah rihāī milī hai.

³⁷ Phir us ilāqe ke tamām logoñ ne Īsā se darḡhāst kī ki wuh unheñ chhoṛ kar chalā jāe, kyonki un par baṛā ḡhauf chhā gayā thā. Chunānche Īsā kashtī par sawār ho kar wāpas chalā gayā.

³⁸ Jis ādmī se badrūheñ nikal gaī thīñ us ne us se iltamās kī, “Mujhe bhī apne sāth jāne deñ.”

Lekin Īsā ne use ijāzat na dī balki kahā,

³⁹ “Apne ghar wāpas chalā jā aur dūsroñ ko wuh sab kuchh batā jo Allāh ne tere lie kiyā hai.”

Chunānche wuh wāpas chalā gayā aur pūre shahr meñ logoñ ko batāne lagā ki Īsā ne mere lie kyā kuchh kiyā hai.

Yāir kī Beṭī aur Bīmār Ḳhātūn

⁴⁰ Jab Īsā jhīl ke dūsre kināre par wāpas pahuñchā to logoñ ne us kā istiḡbāl kiyā, kyonki wuh us ke intazār meñ the.

⁴¹ Itne meñ ek ādmī Īsā ke pās āyā jis kā nām Yāir thā. Wuh maḡāmī ibādatḡhāne kā rāhnumā thā. Wuh Īsā ke pānwoñ meñ gir kar minnat karne lagā, “Mere ghar chaleñ.”

⁴² Kyonki us kī iklautī beṭī jo taḡrīban bārah sāl kī thī marne ko thī. Īsā chal paṛā. Hujūm ne use yoñ gherā huā thā ki sāñs lenā bhī mushkil thā.

⁴³ Hujūm meñ ek ḡhātūn thī jo bārah sāl se ḡhūn bahne ke marz se rihāī na pā sakī thī. Koī use shafā na de sakā thā.

⁴⁴ Ab us ne pīchhe se ā kar Īsā ke libās ke kināre ko chhuā. Ḳhūn bahnā fauran band ho gayā.

⁴⁵ Lekin Īsā ne pūchhā, “Kis ne mujhe chhuā hai?”

Sab ne inkār kiyā aur Patras ne kahā, “Ustād, yih tamām log to āp ko gher kar dabā rahe haiñ.”

⁴⁶ Lekin Īsā ne isrār kiyā, “Kisī ne zarūr mujhe chhuā hai, kyonki mujhe mahsūs huā hai ki mujh meñ se tawānāī niklī hai.”

⁴⁷ Jab us ḡhātūn ne dekhā ki bhed khul gayā to wuh laraztī huī āī aur us ke sāmne gir gaī. Pūre hujūm kī maujūdagī meñ us ne bayān kiyā ki us ne Īsā ko kyon chhuā thā aur ki chhūte hī use shafā mil gaī thī.

⁴⁸ Īsā ne kahā, “Beṭī, tere imān ne tujhe bachā liyā hai. Salāmātī se chalī jā.”

⁴⁹ Īsā ne yih bāt abhī ḡhatm nahīn kī thī ki ibādatḡhāne ke rāhnumā Yāir ke ghar se koī shaḡhs ā pahuñchā. Us ne kahā, “Āp kī beṭī faut ho chukī hai, ab ustād ko mazīd taklif na deñ.”

⁵⁰ Lekin Īsā ne yih sun kar kahā, “Mat ghabrā. Faqt īmān rakh to wuh bach jāegī.”

⁵¹ Wuh ghar pahuñch gae to Īsā ne kisī ko bhī siwāe Patras, Yūhannā, Yāqūb aur beṭī ke wālidain ke andar āne kī ijāzat na dī.

⁵² Tamām log ro rahe aur chhātī pīṭ pīṭ kar mātām kar rahe the. Īsā ne kahā, “Kḥāmosh! Wuh mar nahīn gāi balki so rahī hai.”

⁵³ Log hañs kar us kā mazāq uṛāne lage, kyonki wuh jānte the ki laṛkī mar gāi hai.

⁵⁴ Lekin Īsā ne laṛkī kā hāth pakaṛ kar ūnchī āwāz se kahā, “Beṭī, jāg uṭh.”

⁵⁵ Laṛkī kī jān wāpas ā gāi aur wuh fauran uṭh khaṛī huī. Phir Īsā ne hukm diyā ki use kuchh khāne ko diyā jāe.

⁵⁶ Yih sab kuchh dekh kar us ke wālidain hairatzadā hue. Lekin us ne unheñ kahā ki is ke bāre meñ kisī ko bhī na batānā.

9

Īsā Bārah Rasūloñ ko Tablīgh Karne Bhej Detā Hai

¹ Is ke bād Īsā ne apne bārah shāgirdoñ ko ikaṭṭhā karke unheñ badrūhoñ ko nikālne aur marīzoñ ko shafā dene kī quwwat aur ikhtiyār diyā.

² Phir us ne unheñ Allāh kī bādshāhī kī munādī karne aur shafā dene ke lie bhej diyā.

³ Us ne kahā, “Safṛ par kuchh sāth na lenā. Na lāṭhī, na sāmān ke lie baig, na roṭī, na paise aur na ek se zyādā sūṭ.

⁴ Jis ghar meñ bhī tum jāte ho us meñ us maqām se chale jāne tak ṭhahro.

⁵ Aur agar maqāmī log tum ko qabūl na karen to phir us shahr se nikalte waqt us kī gard apne pānwoñ se jhār do. Yoñ tum un ke kḥilāf gawāhī doge.”

⁶ Chunānche wuh nikal kar gāñw gāñw jā kar Allāh kī kḥushkhabrī sunāne aur marīzoñ ko shafā dene lage.

Herodes Antipās Pareshān Ho Jātā Hai

⁷ Jab Galīl ke hukmrān Herodes Antipās ne sab kuchh sunā jo Īsā kar rahā thā to wuh uljhan meñ paṛ gayā. Bāz to kah rahe the ki Yahyā baptismā dene wālā jī uṭhā hai.

⁸ Auroñ kā kḥayāl thā ki Iliyās Nabī Īsā meñ zāhir huā hai yā ki qadīm zamāne kā koī aur nabī jī uṭhā hai.

⁹ Lekin Herodes ne kahā, “Maiñ ne kḥud Yahyā kā sar qalam karwāyā thā. To phir yih kaun hai jis ke bāre meñ maiñ is qism kī bāteñ suntā hūñ?” Aur wuh us se milne kī koshish karne lagā.

Īsā 5000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

¹⁰ Rasūl wāpas āe to unhoñ ne Īsā ko sab kuchh sunāyā jo unhoñ ne kiyā thā. Phir wuh unheñ alag le jā kar Bait-saidā nāmī shahr meñ āyā.

¹¹ Lekin jab logoñ ko patā chalā to wuh un ke pīchhe wahān pahuñch gae. Īsā ne unheñ āne diyā aur Allāh kī bādshāhī ke bāre meñ tālim dī. Sāth sāth us ne marīzoñ ko shafā bhī dī.

¹² Jab dīn dhalne lagā to bārah shāgirdoñ ne pās ā kar us se kahā, “Logoñ ko ruḥsat kar deñ tāki wuh irdgird ke dehātoñ aur bastiyon

meñ jā kar rāt ṭhaharne aur khāne kā band-o-bast kar sakeñ, kyoñki is wīrān jagah meñ kuchh nahīn milegā.”

¹³ Lekin Īsā ne unheñ kahā, “Tum ḳhud inheñ kuchh khāne ko do.”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Hamāre pās sirf pāñch roṭiyāñ aur do machhliyāñ haiñ. Yā kyā ham jā kar in tamām logoñ ke lie khānā ḳharīd lāeñ?”

¹⁴ (Wahāñ taqriban 5,000 mard the.)

Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Tamām logoñ ko gurohoñ meñ taqsim karke biṭhā do. Har guroh pachās afrād par mushtamil ho.”

¹⁵ Shāgirdoñ ne aisā hī kiyā aur sab ko biṭhā diyā.

¹⁶ Is par Īsā ne un pāñch roṭiyōñ aur do machhliyōñ ko le kar āsmān kī taraf nazar uṭhāī aur un ke lie shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne unheñ toṛ toṛ kar shāgirdoñ ko diyā tāki wuh logoñ meñ taqsim kareñ.

¹⁷ Aur sab ne jī bhar kar khāyā. Is ke bād jab bache hue ṭukre jamā kie gae to bārah ṭokre bhar gae.

Patras kā Iqrār

¹⁸ Ek din Īsā akelā duā kar rahā thā. Sirf shāgird us ke sāth the. Us ne un se pūchhā, “Maiñ ām logoñ ke nazdik kaun hūñ?”

¹⁹ Unhoñ ne jawāb diyā, “Kuchh kahte haiñ Yahyā baptismā dene wālā, kuchh yih ki āp Iliyās Nabī haiñ. Kuchh yih bhī kahte haiñ ki qadīm zamāne kā koī nabī jī uṭhā hai.”

²⁰ Us ne pūchhā, “Lekin tum kyā kahte ho? Tumhāre nazdik maiñ kaun hūñ?”

Patras ne jawāb diyā, “Āp Allāh ke Masih haiñ.”

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

²¹ Yih sun kar Īsā ne unheñ yih bāt kisī ko bhī batāne se manā kiyā.

²² Us ne kahā, “Lāzim hai ki Ibn-e-Ādam bahut dukh uṭhā kar buzurgoñ, rāhnumā imāmoñ aur sharīat ke ulamā se radd kiyā jāe. Use qatl bhī kiyā jāegā, lekin tīsre din wuh jī uṭhegā.”

²³ Phir us ne sab se kahā, “Jo mere pīchhe ānā chāhe wuh apne āp kā inkār kare aur har roz apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe ho le.

²⁴ Kyoñki jo apnī jān ko bachāe rakhnā chāhe wuh use kho degā. Lekin jo merī ḳhātir apnī jān kho de wuhī use bachāegā.

²⁵ Kyā faydā hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsil ho jaye magar wuh apnī jān se mahrūm ho jāe yā use is kā nuqsān uṭhānā pare?

²⁶ Jo bhī mere aur merī bātoñ ke sabab se sharmāe us se Ibn-e-Ādam bhī us waqt sharmāegā jab wuh apne aur apne Bāp ke aur muqaddas farishtoñ ke jalāl meñ āegā.

²⁷ Maiñ tum ko sach batātā hūñ, yahāñ kuchh aise log ḳhaṛe haiñ jo marne se pahle hī Allāh kī bādshāhī ko dekheñge.”

Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

²⁸ Taqriban āṭh din guzar gae. Phir Īsā Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko sāth le kar duā karne ke lie pahār par chaṛh gayā.

²⁹ Wahāñ duā karte karte us ke chehre kī sūrat badal gaī aur us ke kapre safed ho kar bijlī kī tarah chamakne lage.

³⁰ Achānak do mard zāhir ho kar us se muḳhātīb hue. Ek Mūsā aur dūsrā Iliyās thā.

³¹ Un kī shakl-o-sūrat purjalāl thī. Wuh Īsā se is ke bāre meñ bāt karne lage ki wuh kis tarah Allāh kā maqsad pūrā karke Yarūshalam meñ is duniyā se kūch kar jāegā.

³² Patras aur us ke sāthiyōñ ko gahrī nīnd ā gaī thī, lekin jab wuh jāg uṭhe to Īsā kā jalāl dekhā aur yih ki do ādmī us ke sāth khaṛe haiñ.

³³ Jab wuh mard Īsā ko chhoṛ kar rawānā hone lage to Patras ne kahā, “Ustād, kitnī achchhī bāt hai ki ham yahān haiñ. Āeñ, ham tīn jhoñpṛiyān banāeñ, ek āp ke lie, ek Mūsā ke lie aur ek Iliyās ke lie.” Lekin wuh nahīn jāntā thā ki kyā kah rahā hai.

³⁴ Yih kahte hī ek bādāl ā kar un par chhā gayā. Jab wuh us meñ dākḥil hue to dahshatzadā ho gae.

³⁵ Phir bādāl se ek āwāz sunāī dī, “Yih merā chunā huā Farzand hai, is kī suno.”

³⁶ Āwāz khatm huī to Īsā akelā hī thā. Aur un dinoñ meñ shāgirdoñ ne kisī ko bhī is wāqiye ke bāre meñ na batāyā balki kḥāmosh rahe.

Īsā Laṛke meñ se Badrūh Nikāltā Hai

³⁷ Agle dīn wuh pahār se utar āe to ek baṛā hujūm Īsā se milne āyā.

³⁸ Hujūm meñ se ek ādmī ne ūñchī āwāz se kahā, “Ustād, mehrbānī karke mere beṭe par nazar kareñ. Wuh merā iklautā beṭā hai.

³⁹ Ek badrūh use bār bār apnī girift meñ le letī hai. Phir wuh achānak chīkheñ mārne lagtā hai. Badrūh use jhanjhoṛ kar itnā tang kartī hai ki us ke muñh se jhāg nikalne lagtā hai. Wuh use kuchal kuchal kar mushkil se chhoṛtī hai.

⁴⁰ Maiñ ne āp ke shāgirdoñ se darḥāst kī thī ki wuh use nikāleñ, lekin wuh nākām rahe.”

⁴¹ Īsā ne kahā, “Īmān se kḥālī aur ṭeṛhī nasl! Maiñ kab tak tumhāre pās rahūñ, kab tak tumheñ bardāsht karūñ?” Phir us ne ādmī se kahā, “Apne beṭe ko le ā.”

⁴² Beṭā Īsā ke pās ā rahā thā to badrūh use zamīn par paṭaḥ kar jhanjhoṛne lagi. Lekin Īsā ne nāpāk rūh ko ḍānt kar bachche ko shafā dī. Phir us ne use wāpas bāp ke sapurd kar diyā.

⁴³ Tamām log Allāh kī azīm qudrat ko dekh kar hakkā-bakkā rah gae.

Īsā kī Maut kā Dūsrā Elān

Abhī sab un tamām kāmoñ par tājjub kar rahe the jo Īsā ne hāl hī meñ kie the ki us ne apne shāgirdoñ se kahā,

⁴⁴ “Merī is bāt par kḥūb dhyān do, Ibn-e-Ādam ko ādmiyoñ ke hawāle kar diyā jāegā.”

⁴⁵ Lekin shāgird is kā matlab na samjhe. Yih bāt un se poshīdā rahī aur wuh ise samajh na sake. Niz, wuh Īsā se is ke bāre meñ pūchhne se ḍarte bhī the.

Kaun Sab se Baṛā Hai?

⁴⁶ Phir shāgird bahs karne lage ki ham meñ se kaun sab se baṛā hai.

⁴⁷ Lekin Īsā jāntā thā ki wuh kyā soch rahe haiñ. Us ne ek chhoṭe bachche ko le kar apne pās khaṛā kiyā

⁴⁸ aur un se kahā, “Jo mere nām meñ is bachche ko qabūl kartā hai wuh mujhe hī qabūl kartā hai. Aur jo mujhe qabūl kartā hai wuh use qabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā hai. Chunāñche tum meñ se jo sab se chhoṭā hai wuhī baṛā hai.”

Jo Tumhāre k̄hilāf Nahīn Wuh Tumhāre Haq meñ Hai

⁴⁹ Yūhannā bol uṭhā, “Ustād, ham ne kisī ko dekhā jo āp kā nām le kar badrūheñ nikāl rahā thā. Ham ne use manā kiyā, kyoñki wuh hamāre sāth mil kar āp kī pairawī nahīn kartā.”

⁵⁰ Lekin Īsā ne kahā, “Use manā na karnā, kyoñki jo tumhāre k̄hilāf nahīn wuh tumhāre haq meñ hai.”

Ek Sāmarī Gāñw Īsā ko Ṭaharne Nahīn Detā

⁵¹ Jab wuh waqt qarīb āyā ki Īsā ko āsmān par uṭhā liyā jāe to wuh bare azm ke sāth Yarūshalam kī taraf safr karne lagā.

⁵² Is maqsad ke taht us ne apne āge qāsid bhej die. Chalthe chalte wuh Sāmarīyoñ ke ek gāñw meñ pahuñche jahāñ wuh us ke lie ṭaharne kī jagah taiyār karnā chāhte the.

⁵³ Lekin gāñw ke logoñ ne Īsā ko ṭikne na diyā, kyoñki us kī manzil-e-maqsūd Yarūshalam thī.

⁵⁴ Yih dekh kar us ke shāgird Yāqūb aur Yūhannā ne kahā, “Ḳhudāwand, kyā [Iliyās kī tarah] ham kaheñ ki āsmān par se āg nāzil ho kar in ko bhasm kar de?”

⁵⁵ Lekin Īsā ne muṛ kar unheñ ḍāñṭā [aur kahā, “Tum nahīn jānte ki tum kis qism kī rūh ke ho. Ibn-e-Ādam is lie nahīn āyā ki logoñ ko halāk kare balki is lie ki unheñ bachāe.”]

⁵⁶ Chunāñche wuh kisī aur gāñw meñ chale gae.

Pairawī kī Sanjīdagī

⁵⁷ Safr karte karte kisī ne rāste meñ Īsā se kahā, “Jahāñ bhī āp jāen main āp ke pichhe chaltā rahūngā.”

⁵⁸ Īsā ne jawāb diyā, “Lomṛiyāñ apne bhaṭoñ meñ aur parinde apne ghoñsloñ meñ ārām kar sakte haiñ, lekin Ibn-e-Ādam ke pās sar rakh kar ārām karne kī koī jagah nahīñ.”

⁵⁹ Kisī aur se us ne kahā, “Mere pichhe ho le.”

Lekin us ādmī ne kahā, “Ḳhudāwand, mujhe pahle jā kar apne bāp ko dafn karne kī ijāzat deñ.”

⁶⁰ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Murdoñ ko apne murde dafnāne de. Tū jā kar Allāh kī bādshāhī kī munādī kar.”

⁶¹ Ek aur ādmī ne yih māzarat chāhī, “Ḳhudāwand, main zarūr āp ke pichhe ho lūngā. Lekin pahle mujhe apne ghar wāloñ ko k̄hairbād kahne deñ.”

⁶² Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Jo bhī hal chalāte hue pichhe kī taraf dekhe wuh Allāh kī bādshāhī ke layq nahīñ hai.”

10

Īsā 72 Shāgirdoñ ko Munādī ke lie Bhejtā Hai

¹ Is ke bād Ḳhudāwand ne mazīd 72 shāgirdoñ ko muqarrar kiyā aur unheñ do do karke apne āge har us shahr aur jagah bhej diyā jahāñ wuh abhī jāne ko thā.

² Us ne un se kahā, “Fasal bahut hai, lekin mazdūr thoṛe. Is lie fasal ke mālik se darḱhāst karo ki wuh fasal kātne ke lie mazīd mazdūr bhej de.

³ Ab rawānā ho jāo, lekin zahan meñ yih bāt rakho ki tum bheṛ ke bachchoñ kī mānind ho jinheñ main bheṛīyoñ ke darmiyān bhej rahā hūñ.

⁴ Apne sāth na baṭwā le jānā, na sāmān ke lie baig, na jūte. Aur rāste meñ kisī ko bhī salām na karnā.

⁵ Jab bhī tum kisī ke ghar meñ dākḥil ho to pahle yih kahnā, ‘Is ghar kī salāmatī ho.’

⁶ Agar us meñ salāmatī kā koī bandā hogā to tumhārī barkat us par ṭhahregī, warnā wuh tum par lauṭ āegī.

⁷ Salāmatī ke aise ghar meñ ṭhahro aur wuh kuchh khāo-piyo jo tum ko diyā jāe, kyōnki mazdūr apnī mazdūrī kā haqdār hai. Muḫtaliḥ gharoñ meñ ghūmte na phiro balki ek hī ghar meñ raho.

⁸ Jab bhī tum kisī shahr meñ dākḥil ho aur log tum ko qabūl karen to jo kuchh wuh tum ko khāne ko deñ use khāo.

⁹ Wahān ke marīzoñ ko shafā de kar batāo ki Allāh kī bādshāhī qarīb ā gaī hai.

¹⁰ Lekin agar tum kisī shahr meñ jāo aur log tum ko qabūl na karen to phir shahr kī sarakoñ par khaṛe ho kar kaho,

¹¹ ‘Ham apne jūtoñ se tumhāre shahr kī gard bhī jhāṛ dete haiñ. Yoñ ham tumhāre kḥilāf gawāhī dete haiñ. Lekin yih jān lo ki Allāh kī bādshāhī qarīb ā gaī hai.’

¹² Maiñ tum ko batātā hūñ ki us din us shahr kī nisbat Sadūm kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā.

Taubā na Karne Wāle Shahroñ par Afsos

¹³ Ai Kḥurāzīn, tujh par afsos! Bait-saidā, tujh par afsos! Agar Sūr aur Saidā meñ wuh mojize kie gae hote jo tum meñ hue to wahān ke log kab ke ṭaṭ oṛh kar aur sar par rākh ḍāl kar taubā kar chuke hote.

¹⁴ Jī hāñ, adālat ke dīn tumhārī nisbat Sūr aur Saidā kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā.

¹⁵ Aur tū ai Kafarnahūm, kyā tujhe āsmān tak sarfarāz kiyā jāegā? Hargiz nahīñ, balki tū utartā utartā Pātāl tak pahuñchegā.

¹⁶ Jis ne tumhārī sunī us ne merī bhī sunī. Aur jis ne tum ko radd kiyā us ne mujhe bhī radd kiyā. Aur mujhe radd karne wāle ne use bhī radd kiyā jis ne mujhe bhejā hai.”

72 Shāgirdoñ kī Wāpasī

¹⁷ 72 shāgird lauṭ āe. Wuh bahut kḥush the aur kahne lage, “Kḥudāwand, jab ham āp kā nām lete haiñ to badrūheñ bhī hamāre tābe ho jātī haiñ.”

¹⁸ Īsā ne jawāb diyā, “Iblīs mujhe nazar āyā aur wuh bijlī kī tarah āsmān se gir rahā thā.

¹⁹ Dekho, maiñ ne tum ko sāñpoñ aur bichchhuoñ par chalne kā iḳhtiyār diyā hai. Tum ko dushman kī pūrī tāqat par iḳhtiyār hāsīl hai. Kuchh bhī tum ko nuqsān nahīñ pahuñchā sakegā.

²⁰ Lekin is wajah se kḥushī na manāo ki badrūheñ tumhāre tābe haiñ, balki is wajah se ki tumhāre nām āsmān par darj kie gae haiñ.”

Bāp kī Tamjīd

²¹ Usī waqt Īsā Rūhul-quḍs meñ kḥushī manāne lagā. Us ne kahā, “Ai Bāp, āsmān-o-zamīn ke Mālik! Maiñ terī tamjīd kartā hūñ ki tū ne yih bāt dānāoñ aur aqalmandoñ se chhupā kar chhoṭe bachchoñ par zāhir kar dī hai. Hāñ mere Bāp, kyōnki yihī tujhe pasand āyā.

²² Mere Bāp ne sab kuchh mere sapurd kar diyā hai. Koī nahīñ jāntā ki Farzand kaun hai siwāe Bāp ke. Aur koī nahīñ jāntā ki Bāp kaun

hai siwāe Farzand ke aur un logoñ ke jin par Farzand yih zāhir karnā chāhtā hai.”

²³ Phir Īsā shāgirdoñ kī taraf murā aur alahdagī meñ un se kahne lagā, “Mubāarak haiñ wuh ānkheñ jo wuh kuchh deḡhtī haiñ jo tum ne dekhā hai.

²⁴ Maiñ tum ko batātā hūñ ki bahut-se nabī aur bādshāh yih deḡhnā chāhte the jo tum deḡhte ho, lekin unhoñ ne na dekhā. Aur wuh yih sunane ke ārzūmand the jo tum sunte ho, lekin unhoñ ne na sunā.”

Nek Sāmārī kī Tamsil

²⁵ Ek mauḡe par sharīat kā ek ālim Īsā ko phañsāne kī ḡhātir kharā huā. Us ne pūchhā, “Ustād, maiñ kyā kyā karne se mīrās meñ abadī zindagī pā saktā hūñ?”

²⁶ Īsā ne us se kahā, “Sharīat meñ kyā likhā hai? Tū us meñ kyā parhtā hai?”

²⁷ Ādmī ne jawāb diyā, “ ‘Rab apne Ḳhudā se apne pūre dil, apnī pūrī jān, apnī pūrī tāqat aur apne pūre zahan se pyār karnā.’ Aur ‘Apne paḡosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.’ ”

²⁸ Īsā ne kahā, “Tū ne ṡhīk jawāb diyā. Aisā hī kar to zindā rahegā.”

²⁹ Lekin ālim ne apne āp ko durust sābit karne kī ḡharz se pūchhā, “To merā paḡosī kaun hai?”

³⁰ Īsā ne jawāb meñ kahā, “Ek ādmī Yarūshalam se Yarīhū kī taraf jā rahā thā ki wuh ḡākuoñ ke hāthoñ meñ paḡ gayā. Unhoñ ne us ke kapre utār kar use ḡhūb mārā aur adhmuā chhoḡ kar chale gae.

³¹ Ittifāq se ek imām bhī usī rāste par Yarīhū kī taraf chal rahā thā. Lekin jab us ne zaḡhmī ādmī ko dekhā to rāste kī parli taraf ho kar āge nikal gayā.

³² Lāwī qabile kā ek ḡhādīm bhī wahān se guzarā. Lekin wuh bhī rāste kī parli taraf se āge nikal gayā.

³³ Phir Sāmariya kā ek musāfir wahān se guzarā. Jab us ne zaḡhmī ādmī ko dekhā to use us par tars āyā.

³⁴ Wuh us ke pās gayā aur us ke zaḡhmoñ par tel aur mai lagā kar un par paṡṡiyāñ bāndh diñ. Phir us ko apne gadhe par biṡhā kar sarāy tak le gayā. Wahān us ne us kī mazīd dekh-bhāl kī.

³⁵ Agle diñ us ne chāñdī ke do sikke nikāl kar sarāy ke mālik ko die aur kahā, ‘Is kī dekh-bhāl karnā. Agar ḡharchā is se baḡh kar huā to main wāpasī par adā kar dūngā.’ ”

³⁶ Phir Īsā ne pūchhā, “Ab terā kyā ḡhayāl hai, ḡākuoñ kī zad meñ āne wāle ādmī kā paḡosī kaun thā? Imām, Lāwī yā Sāmārī?”

³⁷ Ālim ne jawāb diyā, “Wuh jis ne us par rahm kiyā.”

Īsā ne kahā, “Bilkul ṡhīk. Ab tū bhī jā kar aisā hī kar.”

Īsā Mariyam aur Marthā ke Ghar Jātā Hai

³⁸ Phir Īsā shāgirdoñ ke sāth āge niklā. Chalthe chalthe wuh ek gāñw meñ pahuñchā. Wahān kī ek aurat banām Marthā ne use apne ghar meñ ḡhushāmdīd kahā.

³⁹ Marthā kī ek bahan thī jis kā nām Mariyam thā. Wuh Ḳhudāwand ke pāñwoñ meñ baiṡh kar us kī bāteñ sunane lagī

⁴⁰ jabki Marthā mehmānoñ kī ḡhidmat karte karte thak gai. Āḡhirkār wuh Īsā ke pās ā kar kahne lagī, “Ḳhudāwand, kyā āp ko

parwā nahīn ki merī bahan ne mehmānoñ kī k̄hidmat kā pūrā intazām mujh par chhoṛ diyā hai? Us se kaheñ ki wuh merī madad kare.”

⁴¹ Lekin K̄hudāwand Īsā ne jawāb meñ kahā, “Marthā, Marthā, tū bahut-sī fikroñ aur pareshāniyoñ meñ paṛ gaī hai.

⁴² Lekin ek bāt zarūrī hai. Mariyam ne behtar hissā chun liyā hai aur yih us se chhinā nahīn jāegā.”

11

Duā Kis Tarah Karnī Hai

¹ Ek din Īsā kahīn duā kar rahā thā. Jab wuh fāriḡh huā to us ke kisī shāgird ne kahā, “K̄hudāwand, hameñ duā karnā sikhāeñ, jis tarah Yahyā ne bhī apne shāgirdoñ ko duā karne kī tālim dī.”

² Īsā ne kahā, “Duā karte waqt yoñ kahnā,
Ai Bāp,

terā nām muqaddas mānā jāe.

Terī bādshāhī āe.

³ Har roz hameñ hamārī roz kī roṭī de.

⁴ Hamāre gunāhoñ ko muāf kar.

Kyonki ham bhī har ek ko muāf karte haiñ

jo hamārā gunāh kartā hai. *

Aur hameñ āzmāish meñ na paṛne de.”

Māngte Raho

⁵ Phir us ne un se kahā, “Agar tum meñ se koī ādhī rāt ke waqt apne dost ke ghar jā kar kahe, ‘Bhāī, mujhe tīn roṭiyāñ de, bād meñ main yih wāpas kar dūngā.

⁶ Kyonki merā dost safr karke mere pās āyā hai aur main use khāne ke lie kuchh nahīn de saktā.’

⁷ Ab farz karo ki yih dost andar se jawāb de, ‘Mehrbānī karke mujhe tang na kar. Darwāze par tālā lagā hai aur mere bachche mere sāth bistar par haiñ, is lie main tujhe dene ke lie uṭh nahīn saktā.’

⁸ Lekin main tum ko yih batātā hūñ ki agar wuh dostī kī k̄hātir na bhī uṭhe, to bhī wuh apne dost ke bejā isrār kī wajah se us kī tamām zarūrat pūri karegā.

⁹ Chunānche māngte raho to tum ko diyā jāegā, ḡhūñḡte raho to tum ko mil jāegā. Khaṭkhaṭāte raho to tumhāre lie darwāzā khol diyā jāegā.

¹⁰ Kyonki jo bhī māngtā hai wuh pātā hai, jo ḡhūñḡtā hai use miltā hai aur jo khaṭkhaṭātā hai us ke lie darwāzā khol diyā jātā hai.

¹¹ Tum bāpoñ meñ se kaun apne beṭe ko sāñp degā agar wuh machhlī mānge?

¹² Yā kaun use bichchhū degā agar wuh andā mānge? Koī nahīn!

¹³ Jab tum bure hone ke bāwujūd itne samajhdār ho ki apne bachchoñ ko achchhī chīzeñ de sakte ho to phir kitnī zyādā yaqīnī bāt hai ki āsmānī Bāp apne māngne wāloñ ko Rūhul-quds degā.”

Īsā aur Badrūhoñ kā Sardār

¹⁴ Ek din Īsā ne ek aisī badrūh nikāl dī jo gūngī thī. Jab wuh gūnge ādmī meñ se niklī to wuh bolne lagā. Wahāñ par jamā log hakkā-bakkā rah gae.

* 11:4 Lafzī tarjumā: jo hamārā qarzdār hai.

15 Lekin bāz ne kahā, “Yih to badrūhoñ ke sardār Bāl-zabūl kī madad se badrūhoñ ko nikāltā hai.”

16 Auroñ ne use āzmāne ke lie kisī ilāhī nishān kā mutālabā kiyā.

17 Lekin Īsā ne un ke khayālāt jān kar kahā, “Jis bādshāhī meñ bhī phūṭ par jāe wuh tabāh ho jāegī, aur jis gharāne kī aisī hālat ho wuh bhī khāk meñ mil jāegā.

18 Tum kahte ho ki maiñ Bāl-zabūl kī madad se badrūhoñ ko nikāltā hūñ. Lekin agar Iblis meñ phūṭ par gaī hai to phir us kī bādshāhī kis tarah qāym rah saktī hai?

19 Dūsrā sawāl yih hai, agar maiñ Bāl-zabūl kī madad se badrūhoñ ko nikāltā hūñ to tumhāre beṭe unheñ kis ke zariye nikālte haiñ? Chunāñche wuhī is bāt meñ tumhāre munsif hoñge.

20 Lekin agar maiñ Allāh kī qudrat se badrūhoñ ko nikāltā hūñ to phir Allāh kī bādshāhī tumhāre pās pahuñch chukī hai.

21 Jab tak koī zorāwar ādmī hathiyāroñ se lais apne ḍere kī pahrādārī kare us waqt tak us kī milkiyat mahfūz rahtī hai.

22 Lekin agar koī zyādā tāqatwar shaḥs hamlā karke us par ghālib āe to wuh us ke aslāh par qabzā karegā jis par us kā bhārosā thā, aur lūṭā huā māl apne logoñ meñ taqsim kar degā.

23 Jo mere sāth nahīñ wuh mere khilāf hai aur jo mere sāth jamā nahīñ kartā wuh bikhertā hai.

Badrūh kī Wāpasī

24 Jab koī badrūh kisī shaḥs meñ se nikaltī hai to wuh wīrān ilāqoñ meñ se guzartī huī ārām kī jagah talāsh kartī hai. Lekin jab use koī aisā maqām nahīñ miltā to wuh kahtī hai, ‘Maiñ apne us ghar meñ wāpas chālī jāūngī jis meñ se niklī thī.’

25 Wuh wāpas ā kar deḥtī hai ki kisī ne jhārū de kar sab kuchh salīqe se rakh diyā hai.

26 Phir wuh jā kar sāt aur badrūheñ dhūndḍ lātī hai jo us se badtar hotī haiñ, aur wuh sab us shaḥs meñ ghus kar rahne lagtī haiñ. Chunāñche ab us ādmī kī hālat pahle kī nisbat zyādā burī ho jātī hai.”

Kaun Mubāarak Hai?

27 Īsā abhī yih bāt kar hī rahā thā ki ek aurat ne ūñchī āwāz se kahā, “Āp kī māñ mubāarak hai jis ne āp ko janm diyā aur āp ko dūdh pilāyā.”

28 Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Bāt yih nahīñ hai. Haqīqat meñ wuh mubāarak haiñ jo Allāh kā kalām sun kar us par amal karte haiñ.”

Ilāhī Nishān kā Taqāzā

29 Sunane wāloñ kī tādād bahut baṛh gaī to wuh kahne lagā, “Yih nasl sharīr hai, kyoñki yih mujh se ilāhī nishān kā taqāzā kartī hai. Lekin ise koī bhī ilāhī nishān pesh nahīñ kiyā jāegā siwāe Yūnus ke nishān ke.

30 Kyoñki jis tarah Yūnus Nīnwā Shahr ke bāshindoñ ke lie nishān thā bilkul usī tarah Ibn-e-Ādam is nasl ke lie nishān hogā.

31 Qiyāmat ke din junūbī mulk Sabā kī malikā is nasl ke logoñ ke sāth kharī ho kar unheñ mujrim qarār degī. Kyoñki wuh dūr-darāz mulk se Sulemān kī hikmat sunane ke lie āī thī jabki yahāñ wuh hai jo Sulemān se bhī baṛā hai.

³² Us din Nīnwā ke bāshinde bhī is nasl ke logoñ ke sāth khaṛe ho kar unheñ mujrim ṭhahrāeñge. Kyoñki Yūnus ke elān par unhoñ ne taubā kī thī jabki yahān wuh hai jo Yūnus se bhī baṛā hai.

Badan kī Raushnī

³³ Jab koī shaḵhs charāgh jalātā hai to na wuh use chhupātā, na bartan ke nīche rakhtā balki use shamādān par rakh detā hai tāki us kī raushnī andar āne wāloñ ko nazar āe.

³⁴ Terī āñkh tere badan kā charāgh hai. Agar terī āñkh ṭhīk ho to terā pūrā jism raushan hogā. Lekin agar āñkh ḵharāb ho to pūrā jism andherā hī andherā hogā.

³⁵ Ḵhabardār! Aisā na ho ki jo raushnī tere andar hai wuh haqīqat meñ tārīkī ho.

³⁶ Chunāñche agar terā pūrā jism raushan ho aur koī bhī hissā tārīk na ho to phir wuh bilkul raushan hogā, aisā jaisā us waqt hotā hai jab charāgh tujhe apne chamakne-damakne se raushan kar detā hai.”

Farīsiyoñ par Afsos

³⁷ Īsā abhī bāt kar rahā thā ki kisi Farīsī ne use khāne kī dāwat dī. Chunāñche wuh us ke ghar meñ jā kar khāne ke lie baiṭh gayā.

³⁸ Mezbān baṛā hairān huā, kyoñki us ne dekhā ki Īsā hāth dhoe baḡhair khāne ke lie baiṭh gayā hai.

³⁹ Lekin Ḵhudāwand ne us se kahā, “Dekho, tum Farīsī bāhar se har pyāle aur bartan kī safāi karte ho, lekin andar se tum lūṭ-mār aur sharārat se bhare hote ho.

⁴⁰ Nādāno! Allāh ne bāhar wāle hisse ko ḵhalaq kiyā, to kyā us ne andar wāle hisse ko nahīn banāyā?

⁴¹ Chunāñche jo kuchh bartan ke andar hai use ḡharīboñ ko de do. Phir tumhāre lie sab kuchh pāk-sāf hogā.

⁴² Farīsiyo, tum par afsos! Kyoñki ek taraf tum paudīnā, sadāb aur bāḡh kī har qism kī tarkārī kā daswān hissā Allāh ke lie maḵhsūs karte ho, lekin dūsri taraf tum insāf aur Allāh kī muhabbat ko nazarandāz karte ho. Lāzim hai ki tum yih kām bhī karo aur pahlā bhī na chhoṛo.

⁴³ Farīsiyo, tum par afsos! Kyoñki tum ibādatḵhānoñ kī izzat kī kursiyoñ par baiṭhne ke lie bechain rahte aur bāzār meñ logoñ kā salām sunane ke lie tarapte ho.

⁴⁴ Hāñ, tum par afsos! Kyoñki tum poshīdā qabroñ kī mānind ho jin par se log nādānistā taur par guzarte haiñ.”

⁴⁵ Sharīat ke ek ālim ne etarāz kiyā, “Ustād, āp yih kah kar hamārī bhī be'izzatī karte haiñ.”

⁴⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Tum sharīat ke ālimoñ par bhī afsos! Kyoñki tum logoñ par bhārī bojh dāl dete ho jo mushkil se uṭhāyā jā saktā hai. Na sirf yih balki tum ḵhud is bojh ko apnī ek unglī bhī nahīn lagāte.

⁴⁷ Tum par afsos! Kyoñki tum nabiyōñ ke mazār banā dete ho, un ke jinheñ tumhāre bāpdādā ne mār dālā.

⁴⁸ Is se tum gawāhī dete ho ki tum wuh kuchh pasand karte ho jo tumhāre bāpdādā ne kiyā. Unhoñ ne nabiyōñ ko qatl kiyā jabki tum un ke mazār tāmīr karte ho.

⁴⁹ Is lie Allāh kī hikmat ne kahā, ‘Maiñ un meñ nabī aur rasūl bhej dūngī. Un meñ se bāz ko wuh qatl kareñge aur bāz ko satāeñge.’

⁵⁰ Natīje meñ yih nasl tamām nabiyōñ ke qatl kī zimmedār ṭhahregī—duniyā kī taḵhlīq se le kar āj tak,

⁵¹ yānī Hābīl ke qatl se le kar Zakariyāh ke qatl tak, jise Baitul-muqaddas ke sahan meñ maujūd qurbāngāh aur Baitul-muqaddas ke darwāze ke darmiyān qatl kiyā gayā. Hān, maiñ tum ko batātā hūñ ki yih nasl zarūr un ki zimmedār ṭhahregī.

⁵² Sharīat ke ālimo, tum par afsos! Kyoñki tum ne ilm kī kunjī ko chhīn liyā hai. Na sirf yih ki tum khud dākḥil nahīn hue, balki tum ne dākḥil hone wāloñ ko bhī rok liyā.”

⁵³ Jab Īsā wahān se niklā to ālim aur Farīsī us ke saḥt muḥālif ho gae aur baṛe ḡhaur se us kī pūchh-gachh karne lage.

⁵⁴ Wuh is tāk meñ rahe ki use muñh se niklī kisī bāt kī wajah se pakareñ.

12

Riyākārī se Ḳhabardār Raho!

¹ Itne meñ kaī hazār log jamā ho gae the. Baṛī tādād kī wajah se wuh ek dūsre par gire parte the. Phir Īsā apne shāgirdoñ se yih bāt karne lagā, “Farīsioñ ke ḳhamir yānī riyākārī se ḳhabardār!

² Jo kuchh bhī abhī chhupā huā hai use āḳhir meñ zāhir kiyā jāegā aur jo kuchh bhī is waqt poshidā hai us kā rāz āḳhir meñ khul jāegā.

³ Is lie jo kuchh tum ne andhere meñ kahā hai wuh roz-e-raushan meñ sunāyā jāegā aur jo kuchh tum ne andarūnī kamroñ kā darwāzā band karke āhistā āhistā kān meñ bayān kiyā hai us kā chhatoñ se elān kiyā jāegā.

Kis se Ḍarnā Chāhie?

⁴ Mere azīzo, un se mat ḍarnā jo sirf jism ko qatl karte haiñ aur mazīd nuqsān nahīn pahuñchā sakte.

⁵ Maiñ tum ko batātā hūñ ki kis se ḍarnā hai. Allāh se ḍaro, jo tumheñ halāk karne ke bād jahannum meñ phaiñkne kā iḳhtiyār bhī rakhtā hai. Jī hān, usī se ḳhauf khāo.

⁶ Kyā pāñch chiṛiyān do paison meñ nahīn biktīñ? To bhī Allāh har ek kī fikr karke ek ko bhī nahīn bhūltā.

⁷ Hān, balki tumhare sar ke sab bāl bhī gine hue haiñ. Lihāzā mat ḍaro. Tumhārī qadar-o-qīmat bahut-sī chiṛioñ se kahīñ zyādā hai.

Masīh kā Iqrār yā Inkār Karne ke Natije

⁸ Maiñ tum ko batātā hūñ, jo bhī logoñ ke sāmne merā iqrār kare us kā iqrār Ibn-e-Ādam bhī farishtoñ ke sāmne karegā.

⁹ Lekin jo logoñ ke sāmne merā inkār kare us kā bhī Allāh ke farishtoñ ke sāmne inkār kiyā jāegā.

¹⁰ Aur jo bhī Ibn-e-Ādam ke ḳhilāf bāt kare use muāf kiyā jā saktā hai. Lekin jo Rūhul-quds ke ḳhilāf kufr bake use muāf nahīn kiyā jāegā.

¹¹ Jab log tum ko ibādatḳhānoñ meñ aur hākimoñ aur iḳhtiyār wāloñ ke sāmne ghasīṭ kar le jāenge to yih sochte sochte pareshān na ho jānā ki maiñ kis tarah apnā difā karūñ yā kyā kahūñ,

¹² kyoñki Rūhul-quds tum ko usī waqt sikhā degā ki tum ko kyā kahnā hai.”

Nādān Amīr kī Tamsīl

¹³ Kisī ne bhīr meñ se kahā, “Ustād, mere bhāī se kaheñ ki mirās kā merā hissā mujhe de.”

¹⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Bhaī, kis ne mujhe tum par jaj yā taqsīm karne wālā muqarrar kiyā hai?”

¹⁵ Phir us ne un se mazīd kahā, “Khabardār! Har qism ke lālach se bache rahnā, kyoṅki insān kī zindagī us ke māl-o-daulat kī kasrat par munhasir nahīn.”

¹⁶ Us ne unheñ ek tamsīl sunāī. “Kisī amīr ādmī kī zamīn meñ achchhī fasal paidā huī.

¹⁷ Chunānche wuh sochne lagā, ‘Ab main kyā karūn? Mere pās to itnī jagah nahīn jahān main sab kuchh jamā karke rakhūn.’

¹⁸ Phir us ne kahā, ‘Main yih karūnga ki apne godāmon ko dhā kar in se baṛe tāmīr karūnga. Un meñ apnā tamām anāj aur bāqī paidāwār jamā kar lūngā.

¹⁹ Phir main apne āp se kahūngā ki lo, in achchhī chīzoñ se terī zarūriyāt bahut sāloñ tak pūrī hotī raheṅgī. Ab ārām kar. Khā, pī aur khusī manā.’

²⁰ Lekin Allāh ne us se kahā, ‘Ahmaq! Isī rāt tū mar jāegā. To phir jo chīzeñ tū ne jamā kī haiñ wuh kis kī hoṅgī?’

²¹ Yihī us shaḵs kā anjām hai jo sirf apne lie chīzeñ jamā kartā hai jabki wuh Allāh ke sāmne gharīb hai.”

Allāh par Bharosā

²² Phir Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Is lie apnī zindagī kī zarūriyāt pūrī karne ke lie pareshān na raho ki hāy, main kyā khāūn. Aur jism ke lie fikrmand na raho ki hāy, main kyā pahnūn.

²³ Zindagī to khāne se zyādā aham hai aur jism poshāk se zyādā.

²⁴ Kawwoñ par ghaur karo. Na wuh bij bote, na fasleñ kātte haiñ. Un ke pās na sṭor hotā hai, na godām. To bhī Allāh khud unheñ khānā khilātā hai. Aur tumhārī qadar-o-qīmat to parindoñ se kahiñ zyādā hai.

²⁵ Kyā tum meñ se koī fikr karte karte apnī zindagī meñ ek lamhe kā bhī izāfā kar saktā hai?

²⁶ Agar tum fikr karne se itnī chhoṭī-sī tabdīlī bhī nahīn lā sakte to phir tum bāqī bātoñ ke bāre meñ kyoṅ fikrmand ho?

²⁷ Ghaur karo ki sosan ke phūl kis tarah ugte haiñ. Na wuh mehnat karte, na kātte haiñ. Lekin main tumheñ batātā hūn ki Sulēmān Bādshāh apnī pūrī shān-o-shaukat ke bāwujūd aise shāndār kaproñ se mulabbas nahīn thā jaise un meñ se ek.

²⁸ Agar Allāh us ghās ko jo āj maidān meñ hai aur kal āg meñ jhoṅkī jāegī aisā shāndār libās pahnātā hai to ai kam-etaqādo, wuh tum ko pahnāne ke lie kyā kuchh nahīn karegā?

²⁹ Is kī talāsh meñ na rahnā ki kyā khāoge yā kyā piyoge. Aisī bātoñ kī wajah se bechain na raho.

³⁰ Kyoṅki duniyā meñ jo īmān nahīn rakhte wuhī in tamām chīzoñ ke pīchhe bhāgte rahte haiñ, jabki tumhāre Bāp ko pahle se mālūm hai ki tum ko in kī zarūrat hai.

³¹ Chunānche usī kī bādshāhī kī talāsh meñ raho. Phir yih tamām chīzeñ bhī tum ko mil jāeṅgī.

Āsmān par Daulat Jamā Karnā

³² Ai chhoṭe galle, mat ḍarnā, kyoṅki tumhāre Bāp ne tum ko bādshāhī denā pasand kiyā.

³³ Apnī milkiyat bech kar gharīboñ ko de denā. Apne lie aise baṭwe banwāo jo nahīn ghistē. Apne lie āsmān par aisā k̄hazānā jamā karo jo kabhī k̄hatm nahīn hogā aur jahān na koī chor āegā, na koī kīṛā use k̄harāb karegā.

³⁴ Kyonki jahān tumhārā k̄hazānā hai wahīn tumhārā dil bhī lagā rahegā.

Har Waqt Taiyār Naukar

³⁵ K̄hidmat ke lie taiyār khaṛe raho aur is par dhyān do ki tumhāre charāgh jalte raheñ.

³⁶ Yānī aise naukaron kī mānind jin kā mālik kisī shādī se wāpas āne wālā hai aur wuh us ke lie taiyār khaṛe haiñ. Jyon hī wuh ā kar dastak de wuh darwāze ko khol deñge.

³⁷ Wuh naukar mubārak haiñ jinheñ mālik ā kar jāgte hue aur chaukas pāegā. Maiñ tum ko sach batātā hūn ki yih dekh kar mālik apne kapṛe badal kar unheñ biṭhāegā aur mez par un kī k̄hidmat karegā.

³⁸ Ho saktā hai mālik ādhī rāt yā is ke bād āe. Agar wuh is sūrat meñ bhī unheñ musta'id pāe to wuh mubārak haiñ.

³⁹ Yaqīn jāno, agar kisī ghar ke mālik ko patā hotā ki chor kab āegā to wuh zarūr use ghar meñ naqḅ lagāne na detā.

⁴⁰ Tum bhī taiyār raho, kyonki Ibn-e-Ādam aise waqt āegā jab tum is kī tawaqqo nahīn karoge.”

Wafādār Naukar

⁴¹ Patras ne pūchhā, “K̄hudāwand, kyā yih tamsil sirf hamāre lie hai yā sab ke lie?”

⁴² K̄hudāwand ne jawāb diyā, “Kaun-sā naukar wafādār aur samajhdār hai? Farz karo ki ghar ke mālik ne kisī naukar ko bāqī naukaron par muqarrar kiyā ho. Us kī ek zimmedārī yih bhī hai ki unheñ waqt par munāsib khānā khilāe.

⁴³ Wuh naukar mubārak hogā jo mālik kī wāpasī par yih sab kuchh kar rahā hogā.

⁴⁴ Maiñ tum ko sach batātā hūn ki yih dekh kar mālik use apnī pūrī jāydād par muqarrar karegā.

⁴⁵ Lekin farz karo ki naukar apne dil meñ soche, ‘Mālik kī wāpasī meñ abhī der hai.’ Wuh naukaron aur naukarāniyon ko piṭne lage aur khāte-piṭe wuh nashe meñ rahe.

⁴⁶ Agar wuh aisā kare to mālik aise din aur waqt āegā jis kī tawaqqo naukar ko nahīn hogī. In hālāt ko dekh kar wuh naukar ko ṭukṛe ṭukṛe kar dālegā aur use ghairīmāndāron meñ shāmil karegā.

⁴⁷ Jo naukar apne mālik kī marzī ko jāntā hai, lekin us ke lie taiyāriyān nahīn kartā, na use pūrī karne kī koshish kartā hai, us kī k̄hūb piṭāi kī jāegī.

⁴⁸ Is ke muqābale meñ wuh jo mālik kī marzī ko nahīn jāntā aur is binā par koī qābil-e-sazā kām kare us kī kam piṭāi kī jāegī. Kyonki jise bahut diyā gayā ho us se bahut talab kiyā jāegā. Aur jis ke sapurd bahut kuchh kiyā gayā ho us se kahīn zyādā māngā jāegā.

Īsā kī Wajah se Ikhtilāf Paidā Hogā

⁴⁹ Maiñ zamīn par āg lagāne āyā hūn, aur kāsh wuh pahle hī bhaṛak rahī hotī!

⁵⁰ Lekin ab tak mere sāmne ek baptismā hai jise lenā zarūrī hai. Aur mujh par kitnā dabāw hai jab tak us kī takmīl na ho jāe.

⁵¹ Kyā tum samajhte ho ki main duniyā meñ sulah-salāmatī qāym karne āyā hūn? Nahīn, main tum ko batātā hūn ki is kī bajāe main iḳhtilāf paidā karūnga.

⁵² Kyoñki ab se ek gharāne ke pānch afrād meñ iḳhtilāf hogā. Tīn do ke ḳhilāf aur do tīn ke ḳhilāf hoñge.

⁵³ Bāp beṭe ke ḳhilāf hogā aur beṭā bāp ke ḳhilāf, mān beṭī ke ḳhilāf aur beṭī mān ke ḳhilāf, sās bahū ke ḳhilāf aur bahū sās ke ḳhilāf.”

Maujūdā Hālāt kā Sahīh Natījā Nikālñā Chāhie

⁵⁴ Īsā ne hujūm se yih bhī kahā, “Jyoñ hī koī bādāl maḡhribī ufaq se chaḗhtā huā nazar āe to tum kahte ho ki bārish hogī. Aur aisā hī hotā hai.

⁵⁵ Aur jab junūbī lū chaltī hai to tum kahte ho ki saḳht garmī hogī. Aur aisā hī hotā hai.

⁵⁶ Ai riyākāro! Tum āsmān-o-zamīn ke hālāt par ḡhaur karke sahīh natījā nikāl lete ho. To phir tum maujūdā zamāne ke hālāt par ḡhaur karke sahīh natījā kyoñ nahīn nikāl sakte?

Apne Muḳhālīf se Samjhautā Karnā

⁵⁷ Tum ḳhud sahīh faislā kyoñ nahīn kar sakte?

⁵⁸ Farz karo ki kisī ne tujh par muḡaddamā chalāyā hai. Agar aisā ho to pūrī koshish kar ki kachahrī meñ pahuñchne se pahle pahle muāmālā hal karke muḳhālīf se fārigh ho jāe. Aisā na ho ki wuh tujh ko jaj ke sāmne ghasīṭ kar le jāe, jaj tujhe pulis afsar ke hawāle kare aur pulis afsar tujhe jel meñ ḡāl de.

⁵⁹ Main tujhe batātā hūn, wahāñ se tū us waqt tak nahīn nikal pāegā jab tak jurmāne kī pūrī pūrī raqam adā na kar de.”

13

Taubā Karo Warnā Halāk Ho Jāoge

¹ Us waqt kuchh log Īsā ke pās pahuñche. Unhoñ ne use Galīl ke kuchh logoñ ke bāre meñ batāyā jinheñ Pilātus ne us waqt qatl karwāyā thā jab wuh Baitul-muḡaddas meñ qurbāniyāñ pesh kar rahe the. Yoñ un kā ḳhūn qurbāniyoñ ke ḳhūn ke sāth milāyā gayā thā.

² Īsā ne yih sun kar pūchhā, “Kyā tumhāre ḳhayāl meñ yih log Galīl ke bāqī logoñ se zyādā gunāhgār the ki inheñ itnā dukh uṭhānā paṛā?

³ Hargiz nahīn! Balki main tum ko batātā hūn ki agar tum taubā na karo to tum bhī isī tarah tabāh ho jāoge.

⁴ Yā un 18 afrād ke bāre meñ tumhārā kyā ḳhayāl hai jo mar gae jab Shiloḳh kā burj un par girā? Kyā wuh Yarūshalam ke bāqī bāshindoñ kī nisbat zyādā gunāhgār the?

⁵ Hargiz nahīn! Main tum ko batātā hūn ki agar tum taubā na karo to tum bhī tabāh ho jāoge.”

Bephal Anjīr kā Daraḳht

⁶ Phir Īsā ne unheñ yih tamsīl sunāi, “Kisī ne apne bāḡh meñ anjīr kā daraḳht lagāyā. Jab wuh us kā phal toṛne ke lie āyā to koī phal nahīn thā.

⁷ Yih dekh kar us ne māli se kahā, 'Maiñ tīn sāl se is kā phal toṛne ātā hūñ, lekin āj tak kuchh bhī nahīñ milā. Ise kāṭ ḍāl. Yih zamīn kī tāqat kyoñ khatm kare?'

⁸ Lekin māli ne kahā, 'Janāb, ise ek sāl aur rahne deñ. Maiñ is ke irdgird goḍī karke khād ḍālūngā.

⁹ Phir agar yih agle sāl phal lāyā to ṭhīk, warnā ise kaṭwā ḍālnā.' "

Sabat ke Din Kubaṛī Aurat kī Shafā

¹⁰ Sabat ke din Īsā kisī ibādatkhāne meñ tālim de rahā thā.

¹¹ Wahāñ ek aurat thī jo 18 sāl se badrūh ke bāis bīmār thī. Wuh kubaṛī ho gaī thī aur sīdhī khaṛī hone ke bilkul qābil na thī.

¹² Jab Īsā ne use dekhā to pukār kar kahā, "Ai aurat, tū apnī bīmārī se chhūṭ gaī hai!"

¹³ Us ne apne hāth us par rakhe to wuh fauran sīdhī khaṛī ho kar Allāh kī tamjīd karne lagī.

¹⁴ Lekin ibādatkhāne kā rāhnumā nārāz huā kyoñki Īsā ne Sabat ke din shafā dī thī. Us ne logoñ se kahā, "Haftē ke chhīh din kām karne ke lie hote haiñ. Is lie Itwār se le kar jume tak shafā pāne ke lie āo, na ki Sabat ke din."

¹⁵ Kḥudāwand ne jawāb meñ us se kahā, "Tum kitne riyākār ho! Kyā tum meñ se har koī Sabat ke din apne bail yā gadhe ko khol kar use thān se bāhar nahīñ le jātā tāki use pāni pilāe?"

¹⁶ Ab is aurat ko dekho jo Ibrāhīm kī beṭī hai aur jo 18 sāl se Iblīs ke bandhan meñ thī. Jab tum Sabat ke din apne jānwaroñ kī madad karte ho to kyā yih ṭhīk nahīñ ki aurat ko is bandhan se rihāi dilāi jātī, chāhe yih kām Sabat ke din hī kyoñ na kiyā jāe?"

¹⁷ Īsā ke is jawāb se us ke muḥhālīf sharmindā ho gae. Lekin ām log us ke in tamām shāndār kāmoñ se kḥush hue.

Rāi ke Dāne kī Tamsīl

¹⁸ Īsā ne kahā, "Allāh kī bādshāhī kis chīz kī mānind hai? Maiñ is kā muwāzanā kis se karūñ?"

¹⁹ Wuh rāi ke ek dāne kī mānind hai jo kisī ne apne bāgh meñ bo diyā. Baṛhte baṛhte wuh daraḥt-sā ban gayā aur parindoñ ne us kī shākhon meñ apne ghoñsle banā lie."

Khamīr kī Misāl

²⁰ Us ne dubārā pūchhā, "Allāh kī bādshāhī kā kis chīz se muwāzanā karūñ?"

²¹ Wuh us khamīr kī mānind hai jo kisī aurat ne le kar taqṛiban 27 kilogrām āṭe meñ milā diyā. Go wuh us meñ chhup gayā to bhī hote hote pūre gundhe hue āṭe ko khamīr kar gayā."

Tang Darwāzā

²² Īsā tālim dete dete muḥhtalīf shahroñ aur dehātoñ meñ se guzarā. Ab us kā ruḥh Yarūshalām hī kī taraf thā.

²³ Itne meñ kisī ne us se pūchhā, "Kḥudāwand, kyā kam logoñ ko najāt milegī?"

Us ne jawāb diyā,

²⁴ "Tang darwāze meñ se dākhil hone kī sīrtor koshish karo. Kyoñki maiñ tum ko batātā hūñ ki bahut-se log andar jāne kī koshish karenge, lekin befāyḍā.

²⁵ Ek waqt āegā ki ghar kā mālik uṭh kar darwāzā band kar degā. Phir tum bāhar khare rahoge aur khatkhaṭate khatkhaṭate iltamās karoge, ‘Khudāwand, hamāre lie darwāzā khol deñ.’ Lekin wuh jawāb degā, ‘Na main tum ko jāntā hūn, na yih ki tum kahān ke ho.’

²⁶ Phir tum kahoge, ‘Ham ne to āp ke sāmne hī khāyā aur piyā aur āp hī hamārī sarakoñ par tālim dete rahe.’

²⁷ Lekin wuh jawāb degā, ‘Na main tum ko jāntā hūn, na yih ki tum kahān ke ho. Ai tamām badkāro, mujh se dūr ho jāo!’

²⁸ Wahān tum rote aur dānt pīste rahoge. Kyoñki tum dekhoge ki Ibrāhīm, Is’hāq, Yāqūb aur tamām nabī Allāh kī bādshāhī meñ haiñ jabki tum ko nikāl diyā gayā hai.

²⁹ Aur log mashriq, maḡhrib, shimāl aur junūb se ā kar Allāh kī bādshāhī kī ziyāfat meñ sharik hoñge.

³⁰ Us waqt kuchh aise hoñge jo pahle ākhir the, lekin ab awwal hoñge. Aur kuchh aise bhī hoñge jo pahle awwal the, lekin ab ākhir hoñge.”

Yarūshalam par Afsos

³¹ Us waqt kuchh Farīsī Īsā ke pās ā kar us se kahne lage, “Is maqām ko chhoṛ kar kahīn aur chale jāeñ, kyoñki Herodes āp ko qatl karne kā irādā rakhtā hai.”

³² Īsā ne jawāb diyā, “Jāo, us lomṛī ko batā do, ‘Āj aur kal main badrūheñ nikāltā aur marīzoñ ko shafā detā rahūngā. Phir tīsre din main pāyā-e-takmil ko pahuñchūngā.’

³³ Is lie lāzim hai ki main āj, kal aur parson āge chaltā rahūn. Kyoñki mumkin nahīn ki koī nabī Yarūshalam se bāhar halāk ho.

³⁴ Hāy Yarūshalam, Yarūshalam! Tū jo nabiyon ko qatl kartī aur apne pās bheje hue paighambaron ko sangsār kartī hai. Main ne kitnī hī bār terī aulād ko jamā karnā chāhā, bilkul usī tarah jis tarah murghī apne bachchoñ ko apne paron tale jamā karke mahfūz kar letī hai. Lekin tū ne na chāhā.

³⁵ Ab tere ghar ko wīrān-o-sunsān chhoṛā jāegā. Aur main tum ko batātā hūn, tum mujhe us waqt tak dubārā nahīn dekhoge jab tak tum na kaho ki mubārak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai.”

14

Sabat ke Din Marīz kī Shafā

¹ Sabat ke ek din Īsā khāne ke lie Farīsīyon ke kisī rāhnumā ke ghar āyā. Log use pakaṛne ke lie us kī har harkat par nazar rakhe hue the.

² Wahān ek ādmī Īsā ke sāmne thā jis ke bāzū aur ṭāngeñ phūle hue the.

³ Yih dekh kar wuh Farīsīyon aur shariyat ke ālimon se pūchhne lagā, “Kyā shariyat Sabat ke din shafā dene kī ijāzat detī hai?”

⁴ Lekin wuh khāmosh rahe. Phir us ne us ādmī par hāth rakhā aur use shafā de kar rukhsat kar diyā.

⁵ Hāzirīn se wuh kahne lagā, “Agar tum meñ se kisī kā beṭā yā bail Sabat ke din kuen meñ gir jāe to kyā tum use fauran nahīn nikālogo?”

⁶ Is par wuh koī jawāb na de sake.

Izzat aur Ajr Hāsil Karne kā Tariqā

7 Jab Īsā ne dekhā ki mehmān mez par izzat kī kursiyān chun rahe haiñ to us ne unheñ yih tamsil sunāi,

8 “Jab tujhe kisi shādī kī ziyāfat meñ sharīk hone kī dāwat dī jāe to wahāñ jā kar izzat kī kursi par na baiṭhnā. Aisā na ho ki kisi aur ko bhī dāwat dī gai ho jo tujh se zyādā izzatdār hai.

9 Kyoñki jab wuh pahuñchegā to mezbān tere pās ā kar kahegā, ‘Zarā is ādmī ko yahāñ baiṭhne de.’ Yoñ terī be’izzatī ho jāegī aur tujhe wahāñ se uṭh kar ākhirī kursi par baiṭhnā paṛegā.

10 Is lie aisā mat karnā balki jab tujhe dāwat dī jāe to jā kar ākhirī kursi par baiṭh jā. Phir jab mezbān tujhe wahāñ baiṭhā huā dekhegā to wuh kahegā, ‘Dost, sāmne wālī kursi par baiṭh.’ Is tarah tamām mehmānoñ ke sāmne terī izzat ho jāegī.

11 Kyoñki jo bhī apne āp ko sarfarāz kare use past kiyā jāegā aur jo apne āp ko past kare use sarfarāz kiyā jāegā.”

12 Phir Īsā ne mezbān se bāt kī, “Jab tū logoñ ko dopahar yā shām kā khānā khāne kī dāwat denā chāhtā hai to apne dostoñ, bhāiyoñ, rishtedāroñ yā amīr hamsāyoñ ko na bulā. Aisā na ho ki wuh is ke ewaz tujhe bhī dāwat deñ. Kyoñki agar wuh aisā karen to yihī terā muāwazā hogā.

13 Is ke bajāe ziyāfat karte waqt gharīboñ, langaṛoñ, maflūjoñ aur andhoñ ko dāwat de.

14 Aisā karne se tujhe barkat milegī. Kyoñki wuh tujhe is ke ewaz kuchh nahīn de sakeñge, balki tujhe is kā muāwazā us waqt milegā jab rāstbāz jī uṭheñge.”

Barī Ziyāfat kī Tamsil

15 Yih sun kar mehmānoñ meñ se ek ne us se kahā, “Mubārak hai wuh jo Allāh kī bādshāhī meñ khānā khāe.”

16 Īsā ne jawāb meñ kahā, “Kisi ādmī ne ek barī ziyāfat kā intazām kiyā. Is ke lie us ne bahut-se logoñ ko dāwat dī.

17 Jab ziyāfat kā waqt āyā to us ne apne naukar ko mehmānoñ ko ittalā dene ke lie bhejā ki ‘Aeñ, sab kuchh taiyār hai.’

18 Lekin wuh sab ke sab māzarat chāhne lage. Pahle ne kahā, ‘Maiñ ne khet kharīdā hai aur ab zarūrī hai ki nikal kar us kā muāynā karūñ. Maiñ māzarat chāhtā hūñ.’

19 Dūsre ne kahā, ‘Maiñ ne bailoñ ke pāñch joṛe kharīde haiñ. Ab maiñ unheñ āzmāne jā rahā hūñ. Maiñ māzarat chāhtā hūñ.’

20 Tisre ne kahā, ‘Maiñ ne shādī kī hai, is lie nahīn ā saktā.’

21 Naukar ne wāpas ā kar mālik ko sab kuchh batāyā. Wuh ghusse ho kar naukar se kahne lagā, ‘Jā, sīdhe shahr kī sarakoñ aur galiyoñ meñ jā kar wahāñ ke gharīboñ, langaṛoñ, andhoñ aur maflūjoñ ko le ā.’ Naukar ne aisā hī kiyā.

22 Phir wāpas ā kar us ne mālik ko ittalā dī, ‘Janāb, jo kuchh āp ne kahā thā pūrā ho chukā hai. Lekin ab bhī mazīd logoñ ke lie gunjāish hai.’

23 Mālik ne us se kahā, phir shahr se nikal kar dehāt kī sarakoñ par aur bāroñ ke pās jā. Jo bhī mil jāe use hamārī khusī meñ sharīk hone par majbūr kar tāki merā ghar bhar jāe.

24 Kyoñki maiñ tum ko batātā hūñ ki jin ko pahle dāwat dī gai thī un meñ se koī bhī merī ziyāfat meñ sharīk na hogā.”

Shāgird Hone kī Qīmat

²⁵ Ek baṛā hujūm Īsā ke sāth chal rahā thā. Un kī taraf muṛ kar us ne kahā,

²⁶ “Agar koī mere pās ā kar apne bāp, mān, bīwī, bachchoñ, bhāiyōñ, bahnoñ balki apne āp se bhī dushmanī na rakhe to wuh merā shāgird nahīn ho saktā.

²⁷ Aur jo apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe na ho le wuh merā shāgird nahīn ho saktā.

²⁸ Agar tum meñ se koī burj tāmīr karnā chāhe to kyā wuh pahle baiṭh kar pūre akhrājāt kā andāzā nahīn lagāegā tāki mālūm ho jāe ki wuh use takmīl tak pahuñchā sakegā yā nahīn?

²⁹ Warnā khatrā hai ki us kī buniyād ḍālne ke bād paise khatm ho jāeñ aur wuh āge kuchh na banā sake. Phir jo koī bhī dekhegā wuh us kā mazāq uṛā kar

³⁰ kahegā, ‘Us ne imārat ko shurū to kiyā, lekin ab use mukammal nahīn kar pāyā.’

³¹ Yā agar koī bādshāh kisī dūsre bādshāh ke sāth jang ke lie nikle to kyā wuh pahle baiṭh kar andāzā nahīn lagāegā ki wuh apne das hazār faujiyōñ se un bīs hazār faujiyōñ par ghālib ā saktā hai jo us se larne ā rahe haiñ?

³² Agar wuh is natīje par pahuñche ki ghālib nahīn ā saktā to wuh sulah karne ke lie apne numāinde dushman ke pās bhejegā jab wuh abhī dūr hī ho.

³³ Isī tarah tum meñ se jo bhī apnā sab kuchh na chhoṛe wuh merā shāgird nahīn ho saktā.

Bekār Namak

³⁴ Namak achchhī chīz hai. Lekin agar us kā zāyqā jātā rahe to phir use kyonkar dubārā namkīn kiyā jā saktā hai?

³⁵ Na wuh zamīn ke lie mufid hai, na khād ke lie balki use nikāl kar bāhar phaiñkā jāegā. Jo sun saktā hai wuh sun le.”

15

Khoī Huī Bheṛ

¹ Ab aisā thā ki tamām ṭaiks lene wāle aur gunāhgār Īsā kī bāten sunane ke lie us ke pās āte the.

² Yih dekh kar Farīsī aur shariyat ke ālim buṛbuṛāne lage, “Yih admī gunāhgāroñ ko kḥushāmdīd kah kar un ke sāth khānā khātā hai.”

³ Is par Īsā ne unheñ yih tamsīl sunāi,

⁴ “Farz karo ki tum meñ se kisī kī sau bheṛeñ haiñ. Lekin ek gum ho jātī hai. Ab mālik kyā karegā? Kyā wuh bāqī 99 bheṛeñ khule maidān meñ chhoṛ kar gumshudā bheṛ ko dhūñdne nahīn jāegā? Zarūr jāegā, balki jab tak use wuh bheṛ mil na jāe wuh us kī talāsh meñ rahegā.

⁵ Phir wuh kḥush ho kar use apne kandhoñ par uṭhā legā.

⁶ Yoñ chalte chalte wuh apne ghar pahuñch jāegā aur wahāñ apne dostoñ aur hamsāyoñ ko bulā kar un se kahegā, ‘Mere sāth kḥushī manāo! Kyoñki mujhe apnī khoī huī bheṛ mil gaī hai.’

⁷ Mainī tum ko batātā hūñ ki āsmān par bilkul isī tarah kḥushī manāi jāegī jab ek hī gunāhgār taubā karegā. Aur yih kḥushī us kḥushī kī nisbat zyādā hogī jo un 99 afrād ke bāis manāi jāegī jinheñ taubā karne kī zarūrat hī nahīn thī.

Gumshudā Sikkā

⁸ Yā farz karo ki kisī aurat ke pās das sikke hoñ lekin ek sikkā gum ho jāe. Ab aurat kyā karegī? Kyā wuh charāgh jalā kar aur ghar meñ jhārū de de kar baṛī ehtiyāt se sikke ko talāsh nahīñ karegī? Zarūr karegī, balki wuh us waqt tak ḍhūñḍti rahegī jab tak use sikkā mil na jāe.

⁹ Jab use sikkā mil jāegā to wuh apnī saheliyon aur hamsāyon ko bulā kar un se kahegī, ‘Mere sāth ḡhushī manāo! Kyoñki mujhe apnā gumshudā sikkā mil gayā hai.’

¹⁰ Maiñ tum ko batātā hūñ ki bilkul isī tarah Allāh ke farishton ke sāmne ḡhushī manāī jāti hai jab ek bhī gunāhgār taubā kartā hai.”

Gumshudā Beṭā

¹¹ Īsā ne apnī bāt jāri rakhī. “Kisī admī ke do beṭe the.

¹² In meñ se chhote ne bāp se kahā, ‘Ai bāp, mīrās kā merā hissā de deñ.’ Is par bāp ne donoñ meñ apnī milkiyat taqṣīm kar dī.

¹³ Thore dinoñ ke bād chhoṭā beṭā apnā sārā sāmān sameṭ kar apne sāth kisī dūr-darāz mulk meñ le gayā. Wahāñ us ne aiyāshī meñ apnā purā māl-o-matā uṛā diyā.

¹⁴ Sab kuchh zāe ho gayā to us mulk meñ saḡht kāl paṛā. Ab wuh zarūratmand hone lagā.

¹⁵ Natīje meñ wuh us mulk ke kisī bāshinde ke hāñ jā paṛā jis ne use suaron ko charāne ke lie apne kheton meñ bhej diyā.

¹⁶ Wahāñ wuh apnā peṭ un phaliyon se bharne kī shadīd ḡhāhish rakhtā thā jo suar khāte the, lekin use is kī bhī ijāzat na milī.

¹⁷ Phir wuh hosh meñ āyā. Wuh kahne lagā, ‘Mere bāp ke kitne mazdūron ko kasrat se khānā miltā hai jabki maiñ yahāñ bhūkā mar rahā hūñ.

¹⁸ Maiñ uṭh kar apne bāp ke pās wāpas chalā jāūngā aur us se kahūngā, “Ai bāp, maiñ ne āsmān kā aur āp kā gunāh kiya hai.

¹⁹ Ab maiñ is lāyḡ nahīñ rahā ki āp kā beṭā kahlāūñ. Mehrbānī karke mujhe apne mazdūron meñ rakh leñ”.’

²⁰ Phir wuh uṭh kar apne bāp ke pās wāpas chalā gayā.

Lekin wuh ghar se abhī dūr hī thā ki us ke bāp ne use dekh liya. Use tars āyā aur wuh bhāḡ kar beṭe ke pās āyā aur gale lagā kar use bosā diyā.

²¹ Beṭe ne kahā, ‘Ai bāp, maiñ ne āsmān kā aur āp kā gunāh kiya hai. Ab maiñ is lāyḡ nahīñ rahā ki āp kā beṭā kahlāūñ.’

²² Lekin bāp ne apne naukaron ko bulāyā aur kahā, ‘Jaldī karo, behtarīn sūṭ lā kar ise pahnāo. Is ke hāth meñ angūṭhī aur pāñwoñ meñ jūte pahnā do.

²³ Phir moṭā-tāzā bachhrā lā kar use zabah karo tāki ham khāen aur ḡhushī manāen,

²⁴ kyoñki yih merā beṭā murdā thā ab zindā ho gayā hai, gum ho gayā thā ab mil gayā hai.’ Is par wuh ḡhushī manāne lage.

²⁵ Is daurān bāp kā baṛā beṭā khet meñ thā. Ab wuh ghar lauṭā. Jab wuh ghar ke qarīb pahuñchā to andar se mausiḡī aur nāchne kī āwāzen sunāi dīñ.

²⁶ Us ne kisī naukar ko bulā kar pūchhā, ‘Yih kyā ho rahā hai?’

²⁷ Naukar ne jawāb diyā, ‘Āp kā bhāī ā gayā hai aur āp ke bāp ne moṭā-tāzā bachhrā zabah karwāyā hai, kyoñki use apnā beṭā sahīh-salāmat wāpas mil gayā hai.’

²⁸ Yih sun kar barā beṭā ḡhusse huā aur andar jāne se inkār kar diyā. Phir bāp ghar se nikal kar use samjhāne lagā.

²⁹ Lekin us ne jawāb meñ apne bāp se kahā, ‘Dekheñ, maiñ ne itne sāl āp kī khidmat meñ saḡht mehnat-mashaqqat kī hai aur ek dafā bhī āp kī marzī kī khilāfwarzī nahīn kī. To bhī āp ne mujhe is pūre arse meñ ek chhoṭā bakrā bhī nahīn diyā ki use zabah karke apne doston ke sāth ziyāfat kartā.

³⁰ Lekin jyon hī āp kā yih beṭā āyā jis ne āp kī daulat kasbiyon meñ urā dī, āp ne us ke lie moṭā-tāzā bachhrā zabah karwāyā.’

³¹ Bāp ne jawāb diyā, ‘Beṭā, āp to har waqt mere pās rahe haiñ, aur jo kuch merā hai wuh āp hī kā hai.

³² Lekin ab zarūrī thā ki ham jashn manāen aur khush hon. Kyonki āp kā yih bhāi jo murdā thā ab zindā ho gayā hai, jo gum ho gayā thā ab mil gayā hai.’ ”

16

Chālāk Mulāzim

¹ Isā ne shāgirdon se kahā, “Kisī amīr ādmī ne ek mulāzim rakhā thā jo us kī jāyādā kī dekh-bhāl kartā thā. Aisā huā ki ek din us par ilzām lagāyā gayā ki wuh apne mālik kī daulat zāe kar rahā hai.

² Mālik ne use bulā kar kahā, ‘Yih kyā hai jo maiñ tere bāre meñ suntā hūn? Apnī tamām zimmedāriyon kā hisāb de, kyonki maiñ tujhe barkhāst kar dūngā.’

³ Mulāzim ne dil meñ kahā, ‘Ab maiñ kyā karūn jabki merā mālik yih zimmedārī mujh se chhīn legā? Khudāi jaisā saḡht kām mujh se nahīn hotā aur bhīk māngne se sharm ātī hai.

⁴ Hāñ, maiñ jāntā hūn ki kyā karūn tāki log mujhe barkhāst kie jāne ke bād apne gharon meñ khushāmdīd kaheñ.’

⁵ Yih kah kar us ne apne mālik ke tamām qarzdāron ko bulāyā. Pahle se us ne pūchhā, ‘Tumhārā qarzā kitnā hai?’

⁶ Us ne jawāb diyā, ‘Mujhe mālik ko zaitūn ke tel ke sau kanastar wāpas karne haiñ.’ Mulāzim ne kahā, ‘Apnā bil le lo aur baiṭh kar jaldī se sau kanastar pachās meñ badal lo.’

⁷ Dūse se us ne pūchhā, ‘Tumhārā kitnā qarzā hai?’ Us ne jawāb diyā, ‘Mujhe gandum kī hazār boriyāñ wāpas karnī haiñ.’ Mulāzim ne kahā, ‘Apnā bil le lo aur hazār ke badle āṭh sau likh lo.’

⁸ Yih dekh kar mālik ne be’imān mulāzim kī tārif kī ki us ne aql se kām liyā hai. Kyonki is duniyā ke farzand apnī nasl ke logoñ se nipaṭne meñ nūr ke farzandoñ se zyādā hoshyār hote haiñ.

⁹ Maiñ tum ko batātā hūn ki duniyā kī nārāst daulat se apne lie dost banā lo tāki jab yih khatm ho jāe to log tum ko abadī rihāishgāhoñ meñ khushāmdīd kaheñ.

¹⁰ Jo thoṛe meñ wafādār hai wuh zyādā meñ bhī wafādār hogā. Aur jo thoṛe meñ be’imān hai wuh zyādā meñ bhī be’imānī karegā.

¹¹ Agar tum duniyā kī nārāst daulat ko sañbhālne meñ wafādār na rahe to phir kaun haqīqī daulat tumhāre sapurd karegā?

¹² Aur agar tum ne dūson kī daulat sañbhālne meñ be’imānī dikhāi hai to phir kaun tum ko tumhāre zātī istemāl ke lie kuchh degā?

¹³ Koi bhī ḡhulām do mālikoñ kī khidmat nahīn kar saktā. Yā to wuh ek se nafrat karke dūse se muhabbat rakhegā, yā ek se lipaṭ

kar dūsre ko haqīr jānegā. Tum ek hī waqt meñ Allāh aur daulat kī k̄hidmat nahīn kar sakte.”

Īsā kī Chand Kahāwatēn

¹⁴ Farīsiyon ne yih sab kuchh sunā to wuh us kā mazāq uṛāne lage, kyonki wuh lālchī the.

¹⁵ Us ne un se kahā, “Tum hī wuh ho jo apne āp ko logoñ ke sāmne rāstbāz qarār dete ho, lekin Allāh tumhāre diloñ se wāqif hai. Kyonki log jis chīz kī bahut qadar karte haiñ wuh Allāh ke nazdīk makrūh hai.

¹⁶ Yahyā ke āne tak tumhāre rāhnumā Mūsā kī shariat aur nabiyon ke paighāmāt the. Lekin ab Allāh kī bādshāhī kī k̄hushkhabrī kā elān kiyā jā rahā hai aur tamām log zabardastī is meñ dāk̄hil ho rahe haiñ.

¹⁷ Lekin is kā yih matlab nahīn ki shariat mansūk̄h ho gaī hai balki āsmān-o-zamīn jāte raheñge, lekin shariat kī zer zabar tak koī bhī bāt nahīn badlegī.

¹⁸ Chunānche jo ādmī apnī bīwī ko talāq de kar kisī aur se shādī kare wuh zinā kartā hai. Isī tarah jo kisī talāqshudā aurat se shādī kare wuh bhī zinā kartā hai.

Amīr Ādmī aur Lāzar

¹⁹ Ek amīr ādmī kā zikr hai jo arghawānī rang ke kapṛe aur nafis katān pahantā aur har roz aish-o-ishrat meñ guzartā thā.

²⁰ Amīr ke geṭ par ek ḡharīb ādmī paṛā thā jis ke pūre jism par nāsūr the. Us kā nām Lāzar thā

²¹ aur us kī bas ek hī k̄hāhish thī ki wuh amīr kī mez se gire hue ṭukre khā kar ser ho jāe. Kutte us ke pās ā kar us ke nāsūr chāṭte the.

²² Phir aisā huā ki ḡharīb ādmī mar gayā. Farishton ne use uṭhā kar Ibrāhīm kī god meñ biṭhā diyā. Amīr ādmī bhī faut huā aur dafnāyā gayā.

²³ Wuh jahannum meñ pahuñchā. Azāb kī hālat meñ us ne apnī nazar uṭhāi to dūr se Ibrāhīm aur us kī god meñ Lāzar ko dekhā.

²⁴ Wuh pukār uṭhā, ‘Ai mere bāp Ibrāhīm, mujh par rahm kareñ. Mehrbānī karke Lāzar ko mere pās bhej deñ tāki wuh apnī unglī ko pānī meñ dūbo kar merī zabān ko ṭhandā kare, kyonki maiñ is āg meñ taraptā hūñ.’

²⁵ Lekin Ibrāhīm ne jawāb diyā, ‘Beṭā, yād rakh ki tujhe apnī zindagi meñ behtarīn chīzeñ mil chuki haiñ jabki Lāzar ko badtarīn chīzeñ. Lekin ab use ārām aur tasallī mil gaī hai jabki tujhe aziyat.

²⁶ Nīz, hamāre aur tumhāre darmiyān ek wasī k̄halīj qāym hai. Agar koī chāhe bhī to use pār karke yahāñ se tumhāre pās nahīn jā saktā, na wahāñ se koī yahāñ ā saktā hai.’

²⁷ Amīr ādmī ne kahā, ‘Mere bāp, phir merī ek aur guzārish hai, mehrbānī karke Lāzar ko mere wālid ke ghar bhej deñ.

²⁸ Mere pāñch bhāi haiñ. Wuh wahāñ jā kar unheñ āgāh kare, aisā na ho ki un kā anjām bhī yih aziyatnāk maqām ho.’

²⁹ Lekin Ibrāhīm ne jawāb diyā, ‘Un ke pās Mūsā kī Tauret aur nabiyon ke sahīfe to haiñ. Wuh un kī sunēñ.’

³⁰ Amīr ne arz kī, ‘Nahīn, mere bāp Ibrāhīm, agar koī murdoñ meñ se un ke pās jāe to phir wuh zarūr taubā kareñge.’

³¹ Ibrāhīm ne kahā, ‘Agar wuh Mūsā aur nabiyon kī nahīn sunte to wuh us waqt bhī qāyl nahīn hoñge jab koī murdoñ meñ se jī uṭh kar un ke pās jāegā.’ ”

17

Gunāh

¹ Isā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Āzmāishoñ ko to ānā hī ānā hai, lekin us par afsos jis kī mārifat wuh āeñ.

² Agar wuh in chhoṭoñ meñ se kisī ko gunāh karne par uksāe to us ke lie behtar hai ki us ke gale meñ baṛī chakkī kā pāṭ bāndhā jāe aur use samundar meñ phaiñk diyā jāe.

³ Khabardār raho!

Agar tumhārā bhāī gunāh kare to use samjhāo. Agar wuh is par taubā kare to use muāf kar do.

⁴ Ab farz karo ki wuh ek din ke andar sāt bār tumhārā gunāh kare, lekin har dafā wāpas ā kar taubā kā izhār kare, to bhī use har dafā muāf kar do.”

Īmān

⁵ Rasūloñ ne Kḥudāwand se kahā, “Hamāre īmān ko baṛhā deñ.”

⁶ Kḥudāwand ne jawāb diyā, “Agar tumhārā īmān rāī ke dāne jaisā chhoṭā bhī ho to tum shahtūt ke is daraḳht ko kah sakte ho, ‘Ukhar kar samundar meñ jā lag’ to wuh tumhārī bāt par amal karegā.

Gḥulām kā Farz

⁷ Farz karo ki tum meñ se kisī ne hal chalāne yā jānwar charāne ke lie ek gḥulām rakhā hai. Jab yih gḥulām khet se ghar āegā to kyā us kā mālik kahegā, ‘Idhar āo, khāne ke lie baiṭh jāo?’

⁸ Hargiz nahīñ, balki wuh yih kahegā, ‘Merā khānā taiyār karo, ḍyūṭī ke kapṛe pahan kar merī kḥidmat karo jab tak main khā-pī na lūñ. Is ke bād tum bhī khā aur pī sakoge.’

⁹ Aur kyā wuh apne gḥulām kī us kḥidmat kā shukriyā adā karegā jo us ne use karne ko kahā thā? Hargiz nahīñ!

¹⁰ Isī tarah jab tum sab kuchh jo tumheñ karne ko kahā gayā hai kar chuko tab tum ko yih kahnā chāhie, ‘Ham nālāyq naukar haiñ. Ham ne sirf apnā farz adā kiyā hai.’ ”

Koṛh ke Das Marīzoñ kī Shafā

¹¹ Aisā huā ki Yarūshalam kī taraf safr karte karte Īsā Sāmariya aur Galīl meñ se guzarā.

¹² Ek din wuh kisī gāñw meñ dākhil ho rahā thā ki koṛh ke das marīz us ko milne āe. Wuh kuchh fāsile par khaṛe ho kar

¹³ ūñchī āwāz se kahne lage, “Ai Īsā, ustād, ham par rahm karen.”

¹⁴ Us ne unheñ dekhā to kahā, “Jāo, apne āp ko imāmoñ ko dikḥāo tāki wuh tumhārā muāynā karen.”

Aur aisā huā ki wuh chalte chalte apnī bīmārī se pāk-sāf ho gae.

¹⁵ Un meñ se ek ne jab dekhā ki shafā mil gāī hai to wuh muṛ kar ūñchī āwāz se Allāh kī tamjīd karne lagā,

¹⁶ aur Īsā ke sāmne muñh ke bal gir kar shukriyā adā kiyā. Yih ādmī Sāmariya kā bāshindā thā.

¹⁷ Īsā ne pūchhā, “Kyā das ke das ādmī apnī bīmārī se pāk-sāf nahīñ hue? Bāqī nau kahāñ haiñ?”

¹⁸ Kyā is gḥairmulkī ke alāwā koī aur wāpas ā kar Allāh kī tamjīd karne ke lie taiyār nahīñ thā?”

¹⁹ Phir us ne us se kahā, “Uṭh kar chalā jā. Tere īmān ne tujhe bachā liyā hai.”

Allāh kī Bādshāhī Kab Āegī

²⁰ Kuchh Farīsiyon ne Īsā se pūchhā, “Allāh kī bādshāhī kab āegī?” Us ne jawāb diyā, “Allāh kī bādshāhī yoñ nahīn ā rahī ki use zāhirī nishānoñ se pahchānā jāe.

²¹ Log yih bhī nahīn kah sakeñge, ‘Wuh yahān hai’ yā ‘Wuh wahān hai’ kyonki Allāh kī bādshāhī tumhāre darmiyān hai.”

²² Phir us ne apne shāgirdoñ se kahā, “Aise din āeñge ki tum Ibn-e-Ādam kā kam az kam ek din dekhne kī tamannā karoge, lekin nahīn dekhoge.

²³ Log tum ko batāeñge, ‘Wuh wahān hai’ yā ‘Wuh yahān hai.’ Lekin mat jānā aur un ke pīchhe na lagnā.

²⁴ Kyonki jab Ibn-e-Ādam kā din āegā to wuh bijlī kī mānind hogā jis kī chamak āsmān ko ek sire se le kar dūsre sire tak raushan kar detī hai.

²⁵ Lekin pahle lāzim hai ki wuh bahut dukh uṭhāe aur is nasl ke hāthoñ radd kiyā jāe.

²⁶ Jab Ibn-e-Ādam kā waqt āegā to hālāt Nūh ke dinoñ jaise hoñge.

²⁷ Log us din tak khāne-pīne aur shādī karne karwāne meñ lage rahe jab tak Nūh kashtī meñ dākḥil na ho gayā. Phir sailāb ne ā kar un sab ko tabāh kar diyā.

²⁸ Bilkul yihī kuchh Lūt ke aiyām meñ huā. Log khāne-pīne, ḳharīd-o-faroḳht, kāshtkāri aur tāmīr ke kām meñ lage rahe.

²⁹ Lekin jab Lūt Sadūm ko chhoṛ kar niklā to āg aur gandhak ne āsmān se baras kar un sab ko tabāh kar diyā.

³⁰ Ibn-e-Ādam ke zuhūr ke waqt aise hī hālāt hoñge.

³¹ Jo shaḳhs us din chhat par ho wuh ghar kā sāmān sāth le jāne ke lie niche na utre. Isī tarah jo khet meñ ho wuh apne pīchhe paṛī chīzoñ ko sāth le jāne ke lie ghar na lauṭe.

³² Lūt kī bīwī ko yād rakho.

³³ Jo apnī jān bachāne kī koshish karegā wuh use kho degā, aur jo apnī jān kho degā wuhī use bachāe rakhegā.

³⁴ Maiñ tum ko batātā hūñ ki us rāt do afrād ek bistar meñ soe hoñge, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsre ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.

³⁵ Do ḳhawātīn chakkī par gandum pīs rahī hoñgī, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsri ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.

³⁶ [Do afrād khet meñ hoñge, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsre ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.]”

³⁷ Unhoñ ne pūchhā, “Ḳhudāwand, yih kahān hogā?” Us ne jawāb diyā, “Jahān lāsh paṛī ho wahān giddh jamā ho jāeñge.”

18

Bewā aur Jaj kī Tamsīl

¹ Phir Īsā ne unheñ ek tamsīl sunāī jo musalsal duā karne aur himmat na hārne kī zarūrat ko zāhir kartī hai.

² Us ne kahā, “Kisī shahr meñ ek jaj rahtā thā jo na Ḳhudā kā ḳhauf māntā, na kisī insān kā lihāz kartā thā.

³ Ab us shahr meñ ek bewā bhī thī jo yih kah kar us ke pās ātī rahī ki ‘Mere muḳhālīf ko jītne na deñ balki merā insāf kareñ.’”

⁴ Kuchh der ke lie jaj ne inkār kiyā. Lekin phir wuh dil meñ kahne lagā, ‘Beshak main̄ Ḳhudā kā ḳhauf nahīn māntā, na logon̄ kī parwā kartā hūn.

⁵ lekin yih bewā mujhe bār bār tang kar rahī hai. Is lie main̄ us kā insāf karūnga. Aisā na ho ki āḳhirkār wuh ā kar mere muñh par thappaṛ māre.’”

⁶ Ḳhudāwand ne bāt jāri rakhī. “Is par dhyān do jo be’insāf jaj ne kaḥā.

⁷ Agar us ne āḳhirkār insāf kiyā to kyā Allāh apne chune hue logon̄ kā insāf nahīn karegā jo din rāt use madad ke lie pukārte haiñ? Kyā wuh un kī bāt multawī kartā rahegā?

⁸ Hargiz nahīn! Main̄ tum ko batātā hūn ki wuh jaldī se un kā insāf karegā. Lekin kyā Ibn-e-Ādam jab duniyā meñ āegā to īmān dekh pāegā?”

Farīsī aur Ṭaiks Lene Wāle kī Tamsīl

⁹ Bāz log maujūd the jo apnī rāstbāzī par bharosā rakhte aur dūsron̄ ko haqīr jānte the. Unheñ Īsā ne yih tamsīl sunāi,

¹⁰ “Do ādmī Baitul-muḳaddas meñ duā karne āe. Ek Farīsī thā aur dūsraṛ ṭaiks lene wālā.

¹¹ Farīsī khaṛā ho kar yih duā karne lagā, ‘Ai Ḳhudā, main̄ terā shukr kartā hūn ki main̄ baqī logon̄ kī tarah nahīn hūn. Na main̄ ḍākū hūn, na be’insāf, na zinākār. Main̄ is ṭaiks lene wāle kī mānind bhī nahīn hūn.

¹² Main̄ hafte meñ do martabā rozā rakhtā hūn aur tamām āmdanī kā daswān hissā tere lie maḳhsūs kartā hūn.’

¹³ Lekin ṭaiks lene wālā dūr hī khaṛā rahā. Us ne apnī ānkheñ āsmān kī taraf uṭhāne tak kī jurrat na kī balki apnī chhātī piṭ piṭ kar kahne lagā, ‘Ai Ḳhudā, mujh gunāhgār par rahm kar!’

¹⁴ Main̄ tum ko batātā hūn ki jab donon̄ apne apne ghar laṭe to Farīsī nahīn balki yih ādmī Allāh ke nazdik rāstbāz ṭahra. Kyoñki jo bhī apne āp ko sarfarāz kare use past kiyā jāegā aur jo apne āp ko past kare use sarfarāz kiyā jāegā.”

Īsā Chhoṭe Bachchoñ ko Pyār Kartā Hai

¹⁵ Ek din log apne chhoṭe bachchoñ ko bhī Īsā ke pās lāe tāki wuh unheñ chhue. Yih dekh kar shāgirdon̄ ne un ko malāmat kī.

¹⁶ Lekin Īsā ne unheñ apne pās bulā kar kahā, “Bachchoñ ko mere pās āne do aur unheñ na roko, kyoñki Allāh kī bādshāhī in jaise logon̄ ko hāsil hai.

¹⁷ Main̄ tum ko sach batātā hūn, jo Allāh kī bādshāhī ko bachche kī tarah qabūl na kare wuh us meñ dāḳhil nahīn hogā.”

Amīr Mushkil se Allāh kī Bādshāhī meñ Dāḳhil Ho Sakte Haiñ

¹⁸ Kisī rāhnumā ne us se pūchhā, “Nek ustād, main̄ kyā karūn tāki mīrās meñ abadī zindagī pāūn?”

¹⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Tū mujhe nek kyoñ kahtā hai? Koī nek nahīn siwāe ek ke aur wuh hai Allāh.

²⁰ Tū shariat ke ahkām se to wāqif hai ki zinā na karnā, qatl na karnā, chorī na karnā, jhūṭī gawāhī na denā, apne bāp aur apnī mān kī izzat karnā.”

²¹ Ādmī ne jawāb diyā, “Main̄ ne jawānī se āj tak in tamām ahkām kī pairawī kī hai.”

22 Yih sun kar Īsā ne kahā, “Ek kām ab tak rah gayā hai. Apnī pūrī jāydād faroḳht karke paise gharīboñ meñ taqsīm kar de. Phir tere lie āsmān par ḳhazānā jamā ho jāegā. Is ke bād ā kar mere pīchhe ho le.”

23 Yih sun kar ādmī ko bahut dukh huā, kyonki wuh nihāyat daulatmand thā.

24 Yih dekh kar Īsā ne kahā, “Daulatmandoñ ke lie Allāh kī bādshāhī meñ dāḳhil honā kitnā mushkil hai!

25 Amīr ke Allāh kī bādshāhī meñ dāḳhil hone kī nisbat yih zyādā āsān hai ki ūñṭ sūi ke nāke meñ se guzar jāe.”

26 Yih bāt sun kar sunane wāloñ ne pūchhā, “Phir kis ko najāt mil saktī hai?”

27 Īsā ne jawāb diyā, “Jo insān ke lie nāmumkin hai wuh Allāh ke lie mumkin hai.”

28 Patras ne us se kahā, “Ham to apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke pīchhe ho lie haiñ.”

29 Īsā ne jawāb diyā, “Main tum ko sach batātā hūñ ki jis ne bhī Allāh kī bādshāhī kī ḳhātīr apne ghar, bīwī, bhāiyōñ, wālidāin yā bachchoñ ko chhoṛ diyā hai

30 use is zamāne meñ kāi gunā zyādā aur āne wāle zamāne meñ abadī zindagī milegī.”

Īsā kī Maut kī Tīsri Peshgoī

31 Īsā shāgirdoñ ko ek taraf le jā kar un se kahne lagā, “Suno, ham Yarūshalam kī taraf barh rahe haiñ. Wahāñ sab kuchh pūrā ho jāegā jo nabiyōñ kī mārifat Ibn-e-Ādam ke bāre meñ likhā gayā hai.

32 Use Ghairyahūdiyōñ ke hawāle kar diyā jāegā jo us kā mazāq uṛāenge, us kī be’izzatī karenge, us par thūkenge,

33 us ko koṛe māreñge aur use qatl karenge. Lekin tīsre din wuh jī uṭhegā.”

34 Lekin shāgirdoñ kī samajh meñ kuchh na āyā. Is bāt kā matlab un se chhupā rahā aur wuh na samjhe ki wuh kyā kah rahā hai.

Andhe kī Shafā

35 Īsā Yarīhū ke qarīb pahuñchā. Wahāñ rāste ke kināre ek andhā baithā bhīk māng rahā thā.

36 Bahut-se log us ke sāmne se guzarne lage to us ne yih sun kar pūchhā ki kyā ho rahā hai.

37 Unhoñ ne kahā, “Īsā Nāsari yahāñ se guzar rahā hai.”

38 Andhā chillāne lagā, “Ai Īsā Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm karen.”

39 Āge chalne wāloñ ne use ḳāñṭ kar kahā, “Ḳhāmosh!” Lekin wuh mazīd ūñchī āwāz se pukārtā rahā, “Ai Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm karen.”

40 Īsā ruk gayā aur hukm diyā, “Use mere pās lao.” Jab wuh qarīb āyā to Īsā ne us se pūchhā,

41 “Tū kyā chāhtā hai ki main tere lie karūñ?”

Us ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, yih ki main dekh sakūñ.”

42 Īsā ne us se kahā, “To phir deḳh! Tere imān ne tujhe bachā liyā hai.”

43 Jyoñ hī us ne yih kahā andhe kī āñkheñ bahāl ho gaiñ aur wuh Allāh kī tamjīd karte hue us ke pīchhe ho liyā. Yih dekh kar pūre hujūm ne Allāh ko jalāl diyā.

19

Īsā aur Zakkāi

¹ Phir Īsā Yarīhū meñ dākḥil huā aur us meñ se guzarne lagā.

² Us shahr meñ ek amīr ādmī banām Zakkāi rahtā thā jo ṭaiks lene wāloñ kā afsar thā.

³ Wuh jānanā chāhtā thā ki yih Īsā kaun hai, lekin pūrī koshish karne ke bāwujūd use dekh na sakā, kyonki Īsā ke irdgird baṛā hujūm thā aur Zakkāi kā qad chhoṭā thā.

⁴ Is lie wuh dauṛ kar āge niklā aur use dekhne ke lie anjīr-tūt * ke darakht par chaṛḥ gayā jo rāste meñ thā.

⁵ Jab Īsā wahāñ pahuñchā to us ne nazar uṭhā kar kahā, “Zakkāi, jaldī se utar ā, kyonki āj mujhe tere ghar meñ ṭhaharnā hai.”

⁶ Zakkāi fauran utar āyā aur kḥushī se us kī mehmān-nawāzī kī.

⁷ Yih dekh kar bāqī tamām log buṛbuṛāne lage, “Is ke ghar meñ jā kar wuh ek gunāhgār ke mehmān ban gae haiñ.”

⁸ Lekin Zakkāi ne Kḥudāwand ke sāmne khaṛe ho kar kahā, “Kḥudāwand, maiñ apne māl kā ādhā hissā gharīboñ ko de detā hūñ. Aur jis se maiñ ne nājāyṛ taur se kuchh liyā hai use chār gunā wāpas kartā hūñ.”

⁹ Īsā ne us se kahā, “Āj is gharāne ko najāt mil gāi hai, is lie ki yih bhī Ibrāhīm kā beṭā hai.

¹⁰ Kyonki Ibn-e-Ādam gumshudā ko ḍhūñḍne aur najāt dene ke lie āyā hai.”

Paisoñ meñ Izāfā

¹¹ Ab Īsā Yarūshalam ke qarīb ā chukā thā, is lie log andāzā lagāne lage ki Allāh kī bādshāhī zāhir hone wāli hai. Is ke pesh-e-nazar Īsā ne apnī yih bāteñ sunane wāloñ ko ek tamsīl sunāi.

¹² Us ne kahā, “Ek nawāb kisī dūr-darāz mulk ko chalā gayā tāki use bādshāh muqarrar kiyā jāe. Phir use wāpas ānā thā.

¹³ Rawānā hone se pahle us ne apne naukaron meñ se das ko bulā kar unheñ sone kā ek ek sikkā diyā. Sāth sāth us ne kahā, ‘Yih paise le kar us waqt tak kārobār meñ lagāo jab tak maiñ wāpas na aūñ.’

¹⁴ Lekin us kī riāyā us se nafrat rakhtī thī, is lie us ne us ke pīchhe wafd bhej kar ittalā dī, ‘Ham nahīñ chāhte ki yih ādmī hamārā bādshāh bane.’

¹⁵ To bhī use bādshāh muqarrar kiyā gayā. Is ke bād jab wāpas āyā to us ne un naukaron ko bulāyā jinheñ us ne paise die the tāki mālūm kare ki unhoñ ne yih paise kārobār meñ lagā kar kitnā izāfā kiyā hai.

¹⁶ Pahlā naukar āyā. Us ne kahā, ‘Janāb, āp ke ek sikke se das ho gae haiñ.’

¹⁷ Mālik ne kahā, ‘Shābāsh, achchhe naukar. Tū thore meñ wafādār rahā, is lie ab tujhe das shahron par iḳhtiyār milegā.’

¹⁸ Phir dūsrā naukar āyā. Us ne kahā, ‘Janāb, āp ke ek sikke se pāñch ho gae haiñ.’

¹⁹ Mālik ne us se kahā, ‘Tujhe pāñch shahron par iḳhtiyār milegā.’

²⁰ Phir ek aur naukar ā kar kahne lagā, ‘Janāb, yih āp kā sikkā hai. Maiñ ne ise kapṛe meñ lapet kar mahfūz rakhā,

* 19:4 Ek sāyādār darakht jis meñ anjīr kī tarah kā kḥurdanī phal lagtā hai. Is ke phūl zard aur ārāishi hote haiñ. Misrī tūt. Jamīz. Ficus sycomorus.

²¹ kyoñki main āp se ɗartā thā, is lie ki āp saḳht ādmī haiñ. Jo paise āp ne nahīñ lagāe unheñ le lete haiñ aur jo bīj āp ne nahīñ boyā us kī fasal kātte haiñ.’

²² Mālik ne kahā, ‘Sharīr naukar! Main tere apne alfāz ke mutābiq terī adālat karūnga. Jab tū jāntā thā ki main saḳht ādmī hūñ, ki wuh paise le letā hūñ jo ḳhud nahīñ lagāe aur wuh fasal kāttā hūñ jis kā bīj nahīñ boyā,

²³ to phir tū ne mere paise baink meñ kyoñ na jamā karāe? Agar tū aisā kartā to wāpasī par mujhe kam az kam wuh paise sūd samet mil jāte.’

²⁴ Yih kah kar wuh hāzirīn se mukhātib huā, ‘Yih sikkā is se le kar us naukar ko de do jis ke pās das sikkē haiñ.’

²⁵ Unhoñ ne etarāz kiya, ‘Janāb, us ke pās to pahle hī das sikkē haiñ.’

²⁶ Us ne jawāb diyā, ‘Main tumheñ batātā hūñ ki har shaḳhs jis ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā, lekin jis ke pās kuchh nahīñ hai us se wuh bhī chhīn liyā jāegā jo us ke pās hai.

²⁷ Ab un dushmanoñ ko le āo jo nahīñ chāhte the ki main un kā bādshāh banūñ. Unheñ mere sāmne phānsī de do.’ ”

Yarūshalam meñ Īsā kā Purjosh Istiqbāl

²⁸ In bātoñ ke bād Īsā dūsroñ ke āge āge Yarūshalam kī taraf baḥne lagā.

²⁹ Jab wuh Bait-fage aur Bait-aniyāh ke qarīb pahuñchā jo Zaitūn ke pahār par the to us ne do shāgirdoñ ko apne āge bhej kar

³⁰ kahā, “Sāmne wāle gāñw meñ jāo. Wahāñ tum ek jawān gadhā dekhoge. Wuh bandhā huā hogā aur ab tak koī bhī us par sawār nahīñ huā hai. Use khol kar le āo.

³¹ Agar koī pūchhe ki gadhe ko kyoñ khol rahe ho to use batā denā ki Ḳhudāwand ko is kī zarūrat hai.”

³² Donoñ shāgird gae to dekhā ki sab kuchh waisā hī hai jaisā Īsā ne unheñ batāyā thā.

³³ Jab wuh jawān gadhe ko kholne lage to us ke mālikoñ ne pūchhā, “Tum gadhe ko kyoñ khol rahe ho?”

³⁴ Unhoñ ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand ko is kī zarūrat hai.”

³⁵ Wuh use Īsā ke pās le āe, aur apne kapṛe gadhe par rakh kar us ko us par sawār kiya.

³⁶ Jab wuh chal paṛā to logoñ ne us ke āge āge rāste meñ apne kapṛe bichhā die.

³⁷ Chalthe chalte wuh us jagah ke qarīb pahuñchā jahāñ rāstā Zaitūn ke pahār par se utarne lagtā hai. Is par shāgirdoñ kā pūrā hujūm ḳhushī ke māre ūñchī āwāz se un mojizoñ ke lie Allāh kī tamjīd karne lagā jo unhoñ ne dekhe the,

³⁸ “Mubārak hai wuh Bādshāh
jo Rab ke nām se ātā hai.

Āsmān par salāmatī ho aur bulandiyoñ par izzat-o-jalāl.”

³⁹ Kuchh Farīsī bhīṛ meñ the. Unhoñ ne Īsā se kahā, “Ustād, apne shāgirdoñ ko samjhāeñ.”

⁴⁰ Us ne jawāb diyā, “Main tumheñ batātā hūñ, agar yih chup ho jāeñ to patthar pukār uṭheñge.”

Īsā Shahr ko Dekh Kar Ro Partā Hai

⁴¹ Jab wuh Yarūshalam ke qarīb pahuñchā to shahr ko dekh kar ro parā

⁴² aur kahā, “Kāsh tū bhī is din jān letī ki terī salāmatī kis meñ hai. Lekin ab yih bāt terī ānkhoñ se chhupī huī hai.

⁴³ Kyoñki tujh par aisā waqt āegā ki tere dushman tere irdgird band bāndh kar terā muhāsarā kareñge aur yoñ tujhe chāroñ taraf se gher kar tang kareñge.

⁴⁴ Wuh tujhe tere bachchoñ samet zamīn par paṭkeñge aur tere andar ek bhī patthar dūsre par nahīn chhoṛeñge. Aur wajah yihī hogī ki tū ne wuh waqt nahīn pahchānā jab Allāh ne terī najāt ke lie tujh par nazar kī.”

Īsā Baitul-muqaddas meñ Jātā Hai

⁴⁵ Phir Īsā Baitul-muqaddas meñ jā kar unheñ nikālne lagā jo wahāñ qurbāniyoñ ke lie darkār chīzeñ bech rahe the. Us ne kahā,

⁴⁶ “Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Merā ghar duā kā ghar hogā’ jabki tum ne use dākuoñ ke aḍde meñ badal diyā hai.”

⁴⁷ Aur wuh rozānā Baitul-muqaddas meñ tālīm detā rahā. Lekin Baitul-muqaddas ke rāhnumā imām, shariat ke ālim aur awāmī rāhnumā use qatl karne ke lie koshān rahe,

⁴⁸ albattā unheñ koī mauqā na milā, kyoñki tamām log Īsā kī har bāt sun sun kar us se liṭe rahte the.

20

Īsā kā Ikhtiyār

¹ Ek din jab wuh Baitul-muqaddas meñ logoñ ko tālīm de rahā aur Allāh kī k̄hushkhabrī sunā rahā thā to rāhnumā imām, shariat ke ulamā aur buzurg us ke pās āe.

² Unhoñ ne kahā, “Hameñ batāeñ, āp yih kis ikhtiyār se kar rahe haiñ? Kis ne āp ko yih ikhtiyār diyā hai?”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Merā bhī tum se ek sawāl hai. Tum mujhe batāo ki

⁴ kyā Yahyā kā baptismā āsmānī thā yā insānī?”

⁵ Wuh āpas meñ bahs karne lage, “Agar ham kaheñ ‘Āsmānī’ to wuh pūchhegā, ‘To phir tum us par imān kyoñ na lāe?’

⁶ Lekin agar ham kaheñ ‘Insānī’ to tamām log hameñ sangsār kareñge, kyoñki wuh to yaqīn rakhte haiñ ki Yahyā nabī thā.”

⁷ Is lie unhoñ ne jawāb diyā, “Ham nahīn jānte ki wuh kahān se thā.”

⁸ Īsā ne kahā, “To phir maiñ bhī tum ko nahīn batātā ki maiñ yih sab kuchh kis ikhtiyār se kar rahā hūñ.”

Angūr ke Bāgh ke Muzāreoñ kī Bāghāwat

⁹ Phir Īsā logoñ ko yih tamsīl sunāne lagā, “Kisī admī ne angūr kā ek bāgh lagāyā. Phir wuh use muzāreoñ ke sapurd karke bahut der ke lie bairūn-e-mulk chalā gayā.

¹⁰ Jab angūr pak gae to us ne apne naukar ko un ke pās bhej diyā tāki wuh mālik kā hissā wasūl kare. Lekin muzāreoñ ne us kī piṭāi karke use k̄hālī hāth lautā diyā.

¹¹ Is par mālik ne ek aur naukar ko un ke pās bhejā. Lekin muzāreoñ ne use bhī mār mār kar us kī be’izzatī kī aur k̄hālī hāth nikāl diyā.

12 Phir mālik ne tīsre naukar ko bhej diyā. Use bhī unhoñ ne mār kar zaḥmī kar diyā aur nikāl diyā.

13 Bāgh ke mālik ne kahā, 'Ab main kyā karūn? Main apne pyāre beṭe ko bhejūngā, shāyad wuh us kā lihāz karen.''

14 Lekin mālik ke beṭe ko dekh kar muzāre āpas meñ kahne lage, 'Yih zamīn kā wāris hai. Āo, ham ise mār ḍāleñ. Phir is kī mirās hamārī hī hogī.'

15 Unhoñ ne use bāgh se bāhar phaiñk kar qatl kiyā."

Īsā ne pūchhā, "Ab batāo, bāgh kā mālik kyā karegā?"

16 Wuh wahāñ jā kar muzāreoñ ko halāk karegā aur bāgh ko dūsroñ ke sapurd kar degā."

Yih sun kar logoñ ne kahā, "Ḳhudā aisā kabhī na kare."

17 Īsā ne un par nazar ḍāl kar pūchhā, "To phir kalām-e-muqaddas ke is hawāle kā kyā matlab hai kī

'Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā,

wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā?'

18 Jo is patthar par giregā wuh ṭukre ṭukre ho jāegā, jabki jis par wuh ḳhud giregā use pīs ḍālegā."

Kyā Ṭaiks Denā Jāyz Hai?

19 Sharīat ke ulamā aur rāhnumā imāmoñ ne usī waqt use pakaṛne kī koshish kī, kyoñki wuh samajh gae the ki tamsīl meñ bayānshudā muzāre ham hī haiñ. Lekin wuh awām se ḍarte the.

20 Chunāñche wuh use pakaṛne kā mauqā ḍhūñḍte rahe. Is maqsad ke taht unhoñ ne us ke pās jāsus bhej die. Yih log apne āp ko diyānatdār zāhir karke Īsā ke pās āe tāki us kī koī bāt pakaṛ kar use Romī gawarnar ke hawāle kar sakeñ.

21 In jāsusoñ ne us se pūchhā, "Ustād, ham jānte haiñ ki āp wuhī kuchh bayān karte aur sikhāte haiñ jo sahīh hai. Āp jānibdār nahīn hote balki diyānatdārī se Allāh kī rāh kī tālīm dete haiñ.

22 Ab hameñ batāeñ ki kyā Romī shahanshāh ko ṭaiks denā jāyz hai yā nājāyz?"

23 Lekin Īsā ne un kī chālākī bhāñp lī aur kahā,

24 "Mujhe chāñdī kā ek Romī sikkā dikhāo. Kis kī sūrat aur nām is par kandā hai?"

Unhoñ ne jawāb diyā, "Shahanshāh kā."

25 Us ne kahā, "To jo shahanshāh kā hai shahanshāh ko do aur jo Allāh kā hai Allāh ko."

26 Yoñ wuh awām ke sāmne us kī koī bāt pakaṛne meñ nākām rahe. Us kā jawāb sun kar wuh hakkā-bakkā rah gae aur mazid koī bāt na kar sake.

Kyā Ham Jī Uṭheñge?

27 Phir kuchh Sadūqī us ke pās āe. Sadūqī nahīn mānte ki roz-e-qiyāmat murde jī uṭheñge. Unhoñ ne Īsā se ek sawāl kiyā,

28 "Ustād, Mūsā ne hameñ hukm diyā ki agar koī shādīshudā admī beaulād mar jāe aur us kā bhāi ho to bhāi kā farz hai ki wuh bewā se shādī karke apne bhāi ke lie aulād paidā kare.

29 Ab farz karen ki sāt bhāi the. Pahle ne shādī kī, lekin beaulād faut huā.

30 Is par dūsre ne us se shādī kī, lekin wuh bhī beaulād mar gayā.

³¹ Phir tīsre ne us se shādī kī. Yih silsilā sātweñ bhāi tak jāri rahā. Yake bād digare har bhāi bewā se shādī karne ke bād mar gayā.

³² Ākhir meñ bewā bhī faut ho gai.

³³ Ab bataēñ ki qiyāmat ke din wuh kis kī bīwī hogī? Kyoñki sāt ke sāt bhāiyōñ ne us se shādī kī thī.”

³⁴ Isā ne jawāb diyā, “Is zamāne meñ log byāh-shādī karte aur karāte haiñ.

³⁵ Lekin jinheñ Allāh āne wāle zamāne meñ sharīk hone aur murdoñ meñ se jī uṭhne ke lāyq samajhtā hai wuh us waqt shādī nahīñ kareñge, na un kī shādī kisī se karāi jāegī.

³⁶ Wuh mar bhī nahīñ sakeñge, kyoñki wuh farishtoñ kī mānind hoñge aur qiyāmat ke farzand hone ke bāis Allāh ke farzand hoñge.

³⁷ Aur yih bāt ki murde jī uṭheñge Mūsā se bhī zāhir kī gai hai. Kyoñki jab wuh kāñtedār jhāri ke pās āyā to us ne Rab ko yih nām diyā, ‘Ibrāhīm kā Ḳhudā, Is’hāq kā Ḳhudā aur Yāqūb kā Ḳhudā,’ hālāñki us waqt tīnoñ bahut pahle mar chuke the. Is kā matlab hai ki yih haqīqat meñ zindā haiñ.

³⁸ Kyoñki Allāh murdoñ kā nahīñ balki zindoñ kā Ḳhudā hai. Us ke nazdik yih sab zindā haiñ.”

³⁹ Yih sun kar sharīat ke kuchh ulamā ne kahā, “Shābāsh ustād, ap ne achchhā kahā hai.”

⁴⁰ Is ke bād unhoñ ne us se koī bhī sawāl karne kī jurrat na kī.

Masīh ke bāre meñ Sawāl

⁴¹ Phir Isā ne un se pūchhā, “Masīh ke bāre meñ kyoñ kahā jātā hai ki wuh Dāūd kā farzand hai?”

⁴² Kyoñki Dāūd Ḳhud zabūr kī kitāb meñ farmātā hai,

‘Rab ne mere Rab se kahā,

mere dahne hāth baiṭh,

⁴³ jab tak maiñ tere dushmanoñ ko tere pāñwoñ kī chaukī na banā dūñ.’

⁴⁴ Dāūd to Ḳhud Masīh ko Rab kahtā hai. To phir wuh kis tarah Dāūd kā farzand ho saktā hai?”

Sharīat ke Ulamā se Ḳhabardār

⁴⁵ Jab log sun rahe the to us ne apne shāgirdoñ se kahā,

⁴⁶ “Sharīat ke ulamā se Ḳhabardār raho! Kyoñki wuh shāndār choḡhe pahan kar idhar-udhar phirnā pasand karte haiñ. Jab log bāzāroñ meñ salām karke un kī izzat karte haiñ to phir wuh Ḳhush ho jāte haiñ. Un kī bas ek hī Ḳhāhish hotī hai ki ibādatḲhānoñ aur ziyāfatoñ meñ izzat kī kursiyoñ par baiṭh jāēñ.

⁴⁷ Yih log bewāoñ ke ghar harāp kar jāte aur sāth sāth dikhāwe ke lie lambī lambī duāēñ māñgte haiñ. Aise logoñ ko nihāyat saḡht sazā milegī.”

21

Bewā kā Chandā

¹ Isā ne nazar uṭhā kar dekhā ki amīr log apne hadiye Baitul-muqaddas ke chande ke baks meñ ḡāl rahe haiñ.

² Ek ḡharīb bewā bhī wahāñ se guzarī jis ne us meñ tāñbe ke do māmūli-se sikke ḡāl die.

³ Isā ne kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki is ġharīb bewā ne tamām logoñ kī nisbat zyādā ḡalā hai.

⁴ Kyoñki in sab ne to apñī daulat kī kasrat se kuchh ḡalā jabki is ne zarūratmand hone ke bāwujūd bhī apne guzāre ke sāre paise de die haiñ.”

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

⁵ Us waqt kuchh log Baitul-muqaddas kī tārif meñ kahne lage ki wuh kitne k̄hūbsūrat pattharoñ aur mannat ke tohoñ se saji hui hai. Yih sun kar Isā ne kahā,

⁶ “Jo kuchh tum ko yahāñ nazar ātā hai us kā patthar par patthar nahīñ rahegā. Āne wāle dinon meñ sab kuchh ḡhā diyā jāegā.”

Musibaton aur Īzārasānī kī Peshgoī

⁷ Unhoñ ne pūchhā, “Ustād, yih kab hogā? Kyā kyā nazar āegā jis se mālūm ho ki yih ab hone ko hai?”

⁸ Isā ne jawāb diyā, “Khabardār raho ki koī tumheñ gumrah na kar de. Kyoñki bahut-se log merā nām le kar āenge aur kaheñge, ‘Maiñ hī Masīh hūñ’ aur ki ‘Waqt qarīb ā chukā hai.’ Lekin un ke pīchhe na lagnā.

⁹ Aur jab jangoñ aur fitnon kī k̄habreñ tum tak pahuñcheñgī to mat ghabranā. Kyoñki lāzim hai ki yih sab kuchh pahle pesh āe. To bhī abhī āk̄hirat na hogī.”

¹⁰ Us ne apñī bāt jāri rakhī, “Ek qaum dūsri ke k̄hilāf uṭh kharī hogī, aur ek bādshāhī dūsri ke k̄hilāf.

¹¹ Shadīd zalzale āenge, jagah jagah kāl paenge aur wabāi bīmāriyāñ phail jāengī. Haibatnāk wāqiyāt aur āsmān par baṛe nishān dekhne meñ āenge.

¹² Lekin in tamām wāqiyāt se pahle log tum ko pakar kar satāenge. Wuh tum ko Yahūdī ibādatk̄hānoñ ke hawāle kareñge, qaidk̄hānoñ meñ ḡalwāenge aur bādshāhoñ aur hukmrānoñ ke sāmne pesh kareñge. Aur yih is lie hogā ki tum mere pairokār ho.

¹³ Natīje meñ tumheñ merī gawāhī dene kā mauqā milegā.

¹⁴ Lekin ṭhān lo ki tum pahle se apñā difā karne kī taiyārī na karo,

¹⁵ kyoñki maiñ tum ko aise alfāz aur hikmat atā karūnga ki tumhāre tamām muḡhālīf na us kā muḡābalā aur na us kī tardīd kar sakeñge.

¹⁶ Tumhāre wālīdāin, bhāi, rishtedār aur dost bhī tum ko dushman ke hawāle kar denge, balki tum meñ se bāz ko qatl kiyā jāegā.

¹⁷ Sab tum se nafrat kareñge, is lie ki tum mere pairokār ho.

¹⁸ To bhī tumhārā ek bāl bhī bikā nahīñ hogā.

¹⁹ Sābitqadam rahne se hī tum apñī jāñ bachā loge.

Yarūshalam kī Tabāhī

²⁰ Jab tum Yarūshalam ko faujon se ghirā huā dekho to jāñ lo ki us kī tabāhī qarīb ā chuki hai.

²¹ Us waqt Yahūdīyā ke bāshinde bhāg kar pahārī ilāqe meñ panāh leñ. Shahr ke rahne wāle us se nikal jāeñ aur dehāt meñ ābād log shahr meñ ḡākhil na hoñ.

²² Kyoñki yih ilāhī ġhazab ke din hoñge jin meñ wuh sab kuchh pūrā ho jāegā jo kalām-e-muqaddas meñ likhā hai.

²³ Un k̄hawātīn par afsos jo un dinoñ meñ hāmīlā hoñ yā apne bachhoñ ko dūdh pilātī hoñ, kyoñki mulk meñ bahut musibat hogī aur is qaum par Allāh kā ḡhazab nāzil hogā.

²⁴ Log unheñ talwār se qatl kareñge aur qaid karke tamām ḡhairyahūdī mamālik meñ le jāeñge. ḡhairyahūdī Yarūshalam ko pānwoñ tale kuchal ḡaleñge. Yih silsilā us waqt tak jāri rahegā jab tak ḡhairyahūdiyoñ kā daur pūrā na ho jāe.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

²⁵ Sūraj, chānd aur sitāroñ meñ ajib-o-ḡharīb nishān zāhir hoñge. Qaumeñ samundar ke shor aur ṡhāṡheñ mārne se hairān-o-pareshān hoñgī.

²⁶ Log is andeshe se ki kyā kyā musibat duniyā par āegī is qadar k̄hauf khāeñge ki un kī jān meñ jān na rahegī, kyoñki āsmān kī quwwateñ hilāi jāeñgī.

²⁷ Aur phir wuh Ibn-e-Ādam ko baṡī qudrat aur jalāl ke sāth bādāl meñ āte hue dekhēge.

²⁸ Chunāñche jab yih kuchh pesh āne lage to sīdhe khare ho kar apñī nazar uṡhāo, kyoñki tumhāri najāt nazdīk hogī.”

Anjīr ke Daraḡht kī Tamsīl

²⁹ Is silsile meñ Īsā ne unheñ ek tamsīl sunāi. “Anjīr ke daraḡht aur bāqī daraḡhtoñ par ḡhaur karo.

³⁰ Jyoñ hī koñpleñ nikalne lagti haiñ tum jān lete ho ki garmiyōñ kā mausam nazdīk hai.

³¹ Isī tarah jab tum yih wāqiyāt dekhoge to jān loge ki Allāh kī bādshāhī qarīb hī hai.

³² Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki is nasl ke k̄hatm hone se pahle pahle yih sab kuchh wāqe hogā.

³³ Āsmān-o-zamīn to jāte raheñge, lekin merī bāteñ hameshā tak qāym raheñgī.

Khabardār Rahnā

³⁴ Khabardār raho tāki tumhāre dil aiyāshī, nashābāzī aur rozānā kī fikroñ tale dab na jāeñ. Warnā yih din achānak tum par ān paṡegā,

³⁵ aur phande kī tarah tumheñ jakaṡ legā. Kyoñki wuh duniyā ke tamām bāshindoñ par āegā.

³⁶ Har waqt chaukas raho aur duā karte raho ki tum ko āne wālī in sab bātoñ se bach nikalne kī taufīq mil jāe aur tum Ibn-e-Ādam ke sāmne khare ho sako.”

³⁷ Har roz Īsā Baitul-muḡaddas meñ tālīm detā rahā aur har shām wuh nikal kar us pahār par rāt guzārtā thā jis kā nām Zaitūn kā Pahār hai.

³⁸ Aur tamām log us kī bāteñ sunane ke lie subah-sawere Baitul-muḡaddas meñ us ke pās āte the.

22

Īsā ke k̄hilāf Mansūbābandiyān

¹ Beḡhamīri Roṡī kī Īd yāñi Fasaḡ kī Īd qarīb ā gaī thī.

² Rāhnumā imām aur sharīat ke ulamā Īsā ko qatl karne kā koī mauzūn mauqā ḡhūnḡ rahe the, kyonki wuh awām ke radd-e-amal se ḡarte the.

Īsā ko Dushman ke Hawāle Karne kā Mansūbā

³ Us waqt Iblīs Yahūdāh Iskariyotī meñ samā gayā jo bārah rasūlon meñ se thā.

⁴ Ab wuh rāhnumā imāmon aur Baitul-muqaddas ke pahredāron ke afsaron se milā aur un se bāt karne lagā ki wuh Īsā ko kis tarah un ke hawāle kar sakegā.

⁵ Wuh khush hue aur use paise dene par muttafiq hue.

⁶ Yahūdāh razāmand huā. Ab se wuh is talāsh meñ rahā ki Īsā ko aise mauqe par un ke hawāle kare jab hujūm us ke pās na ho.

Fasah kī Īd ke lie Taiyāriyān

⁷ Beḡhamīrī Roṡī kī Īd āī jab Fasah ke lele ko qurbān karnā thā.

⁸ Īsā ne Patras aur Yūhannā ko āge bhej kar hidāyat kī, “Jāo, hamāre lie Fasah kā khānā taiyār karo tāki ham jā kar use khā sakeñ.”

⁹ Unhoñ ne pūchhā, “Ham use kahān taiyār karen?”

¹⁰ Us ne jawāb diyā, “Jab tum shahr meñ dākḡhil hoge to tumhāri mulāqāt ek ādmī se hogī jo pānī kā gharā uṡhāe chal rahā hogā. Us ke pīchhe chal kar us ghar meñ dākḡhil ho jāo jis meñ wuh jāegā.

¹¹ Wahāñ ke mālik se kahnā, ‘Ustād āp se pūchhte haiñ ki wuh kamrā kahān hai jahāñ maiñ apne shāgirdon ke sāth Fasah kā khānā khāñ?’

¹² Wuh tum ko dūsri manzil par ek baṡā aur sajā huā kamrā dikḡhāegā. Fasah kā khānā wahīñ taiyār karnā.”

¹³ Donon chale gae to sab kuchh waisā hī pāyā jaisā Īsā ne unheñ batāyā thā. Phir unhoñ ne Fasah kā khānā taiyār kiyā.

Fasah kā Ākhirī Khānā

¹⁴ Muqarrarā waqt par Īsā apne shāgirdon ke sāth khāne ke lie baiṡh gayā.

¹⁵ Us ne un se kahā, “Merī shadīd ārzū thī ki dukh uṡhāne se pahle tumhāre sāth mil kar Fasah kā yih khānā khāñ.

¹⁶ Kyonki maiñ tum ko batātā hūñ ki us waqt tak is khāne meñ sharīk nahīñ hūngā jab tak is kā maqsad Allāh kī bādshāhī meñ pūrā na ho gayā ho.”

¹⁷ Phir us ne mai kā pyālā le kar shukrguzārī kī duā kī aur kahā, “Is ko le kar āpas meñ bāñṡ lo.

¹⁸ Maiñ tum ko batātā hūñ ki ab se maiñ angūr kā ras nahīñ piyūngā, kyonki aglī dafā ise Allāh kī bādshāhī ke āne par piyūngā.”

¹⁹ Phir us ne roṡī le kar shukrguzārī kī duā kī aur use ṡukre karke unheñ de diyā. Us ne kahā, “Yih merā badan hai, jo tumhāre lie diyā jātā hai. Mujhe yād karne ke lie yihī kiyā karo.”

²⁰ Isī tarah us ne khāne ke bād pyālā le kar kahā, “Mai kā yih pyālā wuh nayā ahd hai jo mere khūn ke zariye qāym kiyā jātā hai, wuh khūn jo tumhāre lie bahāyā jātā hai.

²¹ Lekin jis shaḡhs kā hāth mere sāth khānā khāne meñ sharīk hai wuh mujhe dushman ke hawāle kar degā.

22 Ibn-e-Ādam to Allāh kī marzī ke mutābiq kūch kar jāegā, lekin us shakhs par afsos jis ke wasīle se use dushman ke hawāle kar diyā jāegā.”

23 Yih sun kar shāgird ek dūsre se bahs karne lage ki ham mein se yih kaun ho saktā hai jo is qism kī harkat karegā.

Kaun Baṛā Hai?

24 Phir ek aur bāt bhī chhiṛ gāī. Wuh ek dūsre se bahs karne lage ki ham mein se kaun sab se baṛā samjhā jāe.

25 Lekin Īsā ne un se kahā, “Ġhairyahūdī qaumoñ mein bādshāh wuhī haiñ jo dūsroñ par hukūmat karte haiñ, aur iḳhtiyār wāle wuhī haiñ jinheñ ‘Mohsin’ kā laqab diyā jātā hai.

26 Lekin tum ko aisā nahīñ honā chāhie. Is ke bajāe jo sab se baṛā hai wuh sab se choṭe laṛke kī mānind ho aur jo rāhnumāī kartā hai wuh naukar jaisā ho.

27 Kyoñki ām taur par kaun zyādā baṛā hotā hai, wuh jo khāne ke lie baiṭhā hai yā wuh jo logoñ kī ḳhidmat ke lie hāzir hotā hai? Kyā wuh nahīñ jo khāne ke lie baiṭhā hai? Beshak. Lekin mainṁ ḳhidmat karne wāle kī haisiyat se hī tumhāre darmiyān hūñ.

28 Dekho, tum wuhī ho jo merī tamām āzmāishoñ ke daurān mere sāth rahe ho.

29 Chunāñche mein tum ko bādshāhī atā kartā hūñ jis tarah Bāp ne mujhe bhī bādshāhī atā kī hai.

30 Tum merī bādshāhī mein merī mez par baiṭh kar mere sāth khāo aur piyoge, aur taḳtoñ par baiṭh kar Isrāil ke bārah qabiloñ kā insāf karoge.

Patras ke Inkār kī Peshgoī

31 Shamāūn, Shamāūn! Iblīs ne tum logoñ ko gandum kī tarah phaṭakne kā mutālabā kiyā hai.

32 Lekin mainṁ ne tere lie duā kī hai tāki terā imān jātā na rahe. Aur jab tū muṛ kar wāpas āe to us waḳt apne bhāiyōñ ko mazbūt karnā.”

33 Patras ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, mainṁ to āp ke sāth jel mein bhī jāne balki marne ko taiyār hūñ.”

34 Īsā ne kahā, “Patras, mainṁ tujhe batātā hūñ ki kal subah muṛgh ke bāng dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.”

Ab Baṭwe, Baig aur Talwār kī Zarūrat Hai

35 Phir us ne un se pūchhā, “Jab mainṁ ne tum ko baṭwe, sāmān ke lie baig aur jūtoñ ke baḡhair bhej diyā to kyā tum kisī bhī chīz se mahrūm rahe?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Kisī se nahīñ.”

36 Us ne kahā, “Lekin ab jis ke pās baṭwā yā baig ho wuh use sāth le jāe, balki jis ke pās talwār na ho wuh apnī chādar bech kar talwār ḳharīd le.

37 Kalām-e-muḳaddas mein likhā hai, ‘Use mujrimoñ mein shumār kiyā gayā’ aur mainṁ tum ko batātā hūñ, lāzim hai ki yih bāt mujh mein pūrī ho jāe. Kyoñki jo kuchh mere bāre mein likhā hai use pūrā hī honā hai.”

38 Unhoñ ne kahā, “Ḳhudāwand, yahān do talwāreñ haiñ.” Us ne kahā, “Bas! Kāfi hai!”

Zaitūn ke Pahār par Īsā kī Duā

³⁹ Phir wuh shahr se nikal kar māmūl ke mutābiq Zaitūn ke pahār kī taraf chal diyā. Us ke shāgird us ke pīchhe ho lie.

⁴⁰ Wahān pahuñch kar us ne un se kahā, “Duā karo tāki āzmāish meñ na paro.”

⁴¹ Phir wuh unheñ chhoṛ kar kuchh āge niklā, taqriban itne fāsile par jitnī dūr tak patthar phaiñkā jā saktā hai. Wahān wuh jhuk kar duā karne lagā,

⁴² “Ai Bāp, agar tū chāhe to yih pyālā mujh se haṭā le. Lekin merī nahīn balkī terī marzī pūrī ho.”

⁴³ Us waqt ek farishte ne āsmān par se us par zāhir ho kar us ko taqwiyaat dī.

⁴⁴ Wuh saḥt pareshān ho kar zyādā dilsozī se duā karne lagā. Sāth sāth us kā pasīnā ḳhūn kī būndoñ kī tarah zamīn par ṭapakne lagā.

⁴⁵ Jab wuh duā se fāriḡh ho kar kharā huā aur shāgirdoñ ke pās wāpas āyā to dekhā ki wuh ḡham ke māre so gae haiñ.

⁴⁶ Us ne un se kahā, “Tum kyoñ so rahe ho? Uṭh kar duā karte raho tāki āzmāish meñ na paro.”

Īsā kī Giriftārī

⁴⁷ Wuh abhī yih bāt kar hī rahā thā ki ek hujūm ā pahuñchā jis ke āge āge Yahūdāh chal rahā thā. Wuh Īsā ko bosā dene ke lie us ke pās āyā.

⁴⁸ Lekin us ne kahā, “Yahūdāh, kyā tū Ibn-e-Ādam ko bosā de kar dushman ke hawāle kar rahā hai?”

⁴⁹ Jab us ke sāthiyoñ ne bhāñp liyā ki ab kyā hone wālā hai to unhoñ ne kahā, “Ḳhudāwand, kyā ham talwār chalāeñ?”

⁵⁰ Aur un meñ se ek ne apnī talwār se imām-e-āzam ke ḡhulām kā dahnā kān uṛā diyā.

⁵¹ Lekin Īsā ne kahā, “Bas kar!” Us ne ḡhulām kā kān chhū kar use shafā dī.

⁵² Phir wuh un rāhnumā imāmoñ, Baitul-muqaddas ke pahredāroñ ke afsaroñ aur buzurgoñ se muḳhātib huā jo us ke pās āe the, “Kyā main ḍākū hūñ ki tum talwāreñ aur lāṭhiyāñ lie mere ḳhilāf nikle ho?”

⁵³ Main to rozānā Baitul-muqaddas meñ tumhāre pās thā, magar tum ne wahān mujhe hāth nahīn lagāyā. Lekin ab yih tumhārā waqt hai, wuh waqt jab tārīkī hukūmat kartī hai.”

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

⁵⁴ Phir wuh use giriftār karke imām-e-āzam ke ghar le gae. Patras kuchh fāsile par un ke pīchhe pīchhe wahān pahuñch gayā.

⁵⁵ Log sahan meñ āg jalā kar us ke irdgird baiṭh gae. Patras bhī un ke darmiyān baiṭh gayā.

⁵⁶ Kisī naukarānī ne use wahān āg ke pās baiṭhe hue dekhā. Us ne use ḡhūr kar kahā, “Yih bhī us ke sāth thā.”

⁵⁷ Lekin us ne inkār kiyā, “Ḳhātūn, main use nahīn jāntā.”

⁵⁸ Thoṛī der ke bād kisī ādmī ne use dekhā aur kahā, “Tum bhī un meñ se ho.”

Lekin Patras ne jawāb diyā, “Nahīn bhai! Main nahīn hūñ.”

⁵⁹ Taqrīban ek ghanṭā guzar gayā to kisī aur ne isrār karke kahā, “Yih ādmī yaqīnan us ke sāth thā, kyoṅki yih bhī Galīl kā rahne wālā hai.”

⁶⁰ Lekin Patras ne jawāb diyā, “Yār, main nahīn jāntā ki tum kyā kah rahe ho!”

Wuh abhī bāt kar hī rahā thā ki achānak murgh kī bāng sunāi dī.

⁶¹ Khudāwand ne muṛ kar Patras par nazar ḍālī. Phir Patras ko Khudāwand kī wuh bāt yād āi jo us ne us se kahī thī ki “Kal subah murgh ke bāng dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.”

⁶² Patras wahān se nikal kar ṭūṭe dil se khūb royā.

Lān-tān aur Piṭāi

⁶³ Pahredār Īsā kā mazāq uṛāne aur us kī piṭāi karne lage.

⁶⁴ Unhoṅ ne us kī ānkhoṅ par paṭṭī bāndh kar pūchhā, “Nabuwwat kar ki kis ne tujhe mārā?”

⁶⁵ Is tarah kī aur bahut-sī bātoṅ se wuh us kī be'izzatī karte rahe.

Yahūdī Adālat-e-Āliya ke sāmne Peshī

⁶⁶ Jab din chaṛhā to rāhnumā imāmoṅ aur sharīat ke ulamā par mushtamil qaum kī majlis ne jamā ho kar use Yahūdī adālat-e-āliya meṅ pesh kiyā.

⁶⁷ Unhoṅ ne kahā, “Agar tū Masīh hai to hameṅ batā!”

Īsā ne jawāb diyā, “Agar main tum ko batāūn to tum merī bāt nahīn mānoge,

⁶⁸ aur agar tum se pūchhūn to tum jawāb nahīn doge.

⁶⁹ Lekin ab se Ibn-e-Ādam Allāh T'ālā ke dahne hāth baiṭhā hogā.”

⁷⁰ Sab ne pūchhā, “To phir kyā tū Allāh kā Farzand hai?”

Us ne jawāb diyā, “Jī, tum khud kahte ho.”

⁷¹ Is par unhoṅ ne kahā, “Ab hameṅ kisī aur gawāhī kī kyā zarūrat rahī? Kyoṅki ham ne yih bāt us ke apne muṅh se sun lī hai.”

23

Pilātus ke Sāmne

¹ Phir pūrī majlis uṭhī aur use Pilātus ke pās le āi.

² Wahān wuh us par ilzām lagā kar kahne lage, “Ham ne mālūm kiyā hai ki yih ādmī hamārī qaum ko gumrāh kar rahā hai. Yih shahanshāh ko ṭaiks dene se manā kartā aur dāwā kartā hai ki main Masīh aur bādshāh hūn.”

³ Pilātus ne us se pūchhā, “Achchhā, tum Yahūdiyoṅ ke Bādshāh ho?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jī, ap khud kahte haiṅ.”

⁴ Phir Pilātus ne rāhnumā imāmoṅ aur hujūm se kahā, “Mujhe is ādmī par ilzām lagāne kī koī wajah nazar nahīn ātī.”

⁵ Lekin wuh aṛe rahe. Unhoṅ ne kahā, “Wuh pūre Yahūdiya meṅ tālīm dete hue qaum ko uksātā hai. Wuh Galīl se shurū karke yahān tak ā pahuñchā hai.”

Herodes ke Sāmne

⁶ Yih sun kar Pilātus ne pūchhā, “Kyā yih shaḵhs Galīl kā hai?”

⁷ Jab use mālūm huā ki Īsā Galīl yānī us ilāqe se hai jis par Herodes Antipās kī hukūmat hai to us ne use Herodes ke pās bhej diyā, kyoṅki wuh bhī us waqt Yarūshalam meṅ thā.

⁸ Herodes Īsā ko dekh kar bahut k̄hush huā, kyoṅki us ne us ke bāre meṅ bahut kuchh sunā thā aur is lie kāfi der se us se milnā chāhtā thā. Ab us kī baṛī k̄hāhish thī ki Īsā ko koī mojizā karte hue dekh sake.

⁹ Us ne us se bahut sāre sawāl kie, lekin Īsā ne ek kā bhī jawāb na diyā.

¹⁰ Rāhnumā imām aur sharīat ke ulamā sāth khaṛe bare josh se us par ilzām lagāte rahe.

¹¹ Phir Herodes aur us ke faujiyoṅ ne us kī tahqīr karte hue us kā mazāq uṛāyā aur use chamakdār libās pahnā kar Pilātus ke pās wāpas bhej diyā.

¹² Usī din Herodes aur Pilātus dost ban gae. Kyoṅki is se pahle un kī dushmanī chal rahī thī.

Sazā-e-Maut kā Faislā

¹³ Phir Pilātus ne rāhnumā imāmoṅ, sardāroṅ aur awām ko jamā karke

¹⁴ un se kahā, “Tum ne is shakhs ko mere pās lā kar is par ilzām lagāyā hai ki yih qaum ko uksā rahā hai. Maiṅ ne tumhārī maujudagī meṅ is kā jāyzā le kar aisā kuchh nahīn pāyā jo tumhāre ilzāmāt kī tasdīq kare.

¹⁵ Herodes bhī kuchh nahīn mālūm kar sakā, is lie us ne ise hamāre pās wāpas bhej diyā hai. Is ādmī se koī bhī aisā qusūr nahīn huā ki yih sazā-e-maut ke lāyq hai.

¹⁶ Is lie maiṅ ise koṛoṅ kī sazā de kar rihā kar detā hūṅ.”

¹⁷ [Asl meṅ yih us kā farz thā ki wuh id ke mauqe par un kī k̄hātir ek qaidī ko rihā kar de.]

¹⁸ Lekin sab mil kar shor machā kar kahne lage, “Ise le jāeṅ! Ise nahīn balki Bar-abbā ko rihā karke hameṅ deṅ.”

¹⁹ (Bar-abbā ko is lie jel meṅ dālā gayā thā ki wuh qātil thā aur us ne shahr meṅ hukūmat ke k̄hilāf baġhāwat kī thī.)

²⁰ Pilātus Īsā ko rihā karnā chāhtā thā, is lie wuh dubārā un se mukhātib huā.

²¹ Lekin wuh chillāte rahe, “Ise maslūb kareṅ, ise maslūb kareṅ.”

²² Phir Pilātus ne tīsri dafā un se kahā, “Kyoṅ? Us ne kyā jurm kiyā hai? Mujhe ise sazā-e-maut dene kī koī wajah nazar nahīn ātī. Is lie maiṅ ise koṛe lagwā kar rihā kar detā hūṅ.”

²³ Lekin wuh baṛā shor machā kar use maslūb karne kā taqāzā karte rahe, aur āk̄hirkār un kī āwāzeṅ ġhālīb ā gaīṅ.

²⁴ Phir Pilātus ne faislā kiyā ki un kā mutālabā pūrā kiyā jāe.

²⁵ Us ne us ādmī ko rihā kar diyā jo apnī baġhiyānā harkatoṅ aur qatl kī wajah se jel meṅ dāl diyā gayā thā jabki Īsā ko us ne un kī marzī ke mutābiq un ke hawāle kar diyā.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

²⁶ Jab fauji Īsā ko le jā rahe the to unhoṅ ne ek ādmī ko pakar liyā jo Libiyā ke shahr Kuren kā rahne wālā thā. Us kā nām Shamāun thā. Us waqt wuh dehāt se shahr meṅ dāk̄hil ho rahā thā. Unhoṅ ne salīb ko us ke kandhoṅ par rakh kar use Īsā ke pichhe chalne kā hukm diyā.

²⁷ Ek baṛā hujūm us ke pichhe ho liyā jis meṅ kuchh aisī aurateṅ bhī shāmil thīṅ jo Sinā piṭ piṭ kar us kā mātam kar rahī thīṅ.

²⁸ Īsā ne muṛ kar un se kahā, “Yarūshalam kī beṭiyo! Mere wāste na ro'o balki apne aur apne bachchoṅ ke wāste ro'o.

²⁹ Kyoñki aise din āeñge jab log kahañge, ‘Mubāarak haiñ wuh jo bāñjh haiñ, jinhoñ ne na to bachchoñ ko janm diyā, na dūdh pilāyā.’

³⁰ Phir log pahāroñ se kahne lageñge, ‘Ham par gir paṛo,’ aur pahāriyoñ se ki ‘Hameñ chhupā lo.’

³¹ Kyoñki agar hari lakaṛī se aisā sulūk kiyā jātā hai to phir sūkhī lakaṛī kā kyā banegā?”

³² Do aur mardoñ ko bhī phānsī dene ke lie bāhar le jāyā jā rahā thā. Donoñ mujrim the.

³³ Chalthe chalte wuh us jagah pahuñche jis kā nām Khopaṛī thā. Wahāñ unhoñ ne Īsā ko donoñ mujrimoñ samet maslūb kiyā. Ek mujrim ko us ke dāeñ hāth aur dūsre ko us ke bāeñ hāth laṭkā diyā gayā.

³⁴ Īsā ne kahā, “Ai Bāp, inheñ muāf kar, kyoñki yih jānte nahīñ ki kyā kar rahe haiñ.”

Unhoñ ne qurā dāl kar us ke kapṛe āpas meñ bāñṭ lie.

³⁵ Hujūm wahāñ khaṛā tamāshā deḳhtā rahā jabki qaum ke sardāroñ ne us kā mazāq bhī uṛāyā. Unhoñ ne kahā, “Us ne auroñ ko bachāyā hai. Agar yih Allāh kā chunā huā aur Masīh hai to apne āp ko bachāe.”

³⁶ Faujiyoñ ne bhī use lān-tān kī. Us ke pās ā kar unhoñ ne use mai kā sirkā pesh kiyā

³⁷ aur kahā, “Agar tū Yahūdiyoñ kā Bādshāh hai to apne āp ko bachā le.”

³⁸ Us ke sar ke ūpar ek taḳhtī lagāi gāi thī jis par likhā thā, “Yih Yahūdiyoñ kā Bādshāh hai.”

³⁹ Jo mujrim us ke sāth maslūb hue the un meñ se ek ne kufr bakte hue kahā, “Kyā tū Masīh nahīñ hai? To phir apne āp ko aur hameñ bhī bachā le.”

⁴⁰ Lekin dūsre ne yih sun kar use dāntā, “Kyā tū Allāh se bhī nahīñ dārtā? Jo sazā use dī gāi hai wuh tujhe bhī milī hai.

⁴¹ Hamārī sazā to wājibī hai, kyoñki hameñ apne kāmoñ kā badlā mil rahā hai, lekin is ne koī burā kām nahīñ kiyā.”

⁴² Phir us ne Īsā se kahā, “Jab āp apnī bādshāhī meñ āeñ to mujhe yād kareñ.”

⁴³ Īsā ne us se kahā, “Main tujhe sach batātā hūñ ki tū āj hī mere sāth firdaus meñ hogā.”

Īsā kī Maut

⁴⁴ Bārah baje se dopahar tīn baje tak pūrā mulk andhere meñ dūb gayā.

⁴⁵ Sūraj tārik ho gayā aur Baitul-muqaddas ke Muqaddastarīn Kamre ke sāmne laṭkā huā pardā do hissoñ meñ phaṭ gayā.

⁴⁶ Īsā ūñchī āwāz se pukār uṭhā, “Ai Bāp, main apnī rūh tere hāthoñ meñ sauñptā hūñ.” Yih kah kar us ne dam chhoṛ diyā.

⁴⁷ Yih dekh kar wahāñ khaṛe faujī afsar * ne Allāh kī tamjīd karke kahā, “Yih ādmī wāqāi rāstbāz thā.”

⁴⁸ Aur hujūm ke tamām log jo yih tamāshā deḳhne ke lie jamā hue the yih sab kuchh dekh kar chhātī piṭne lage aur shahr meñ wāpas chale gae.

* 23:47 Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

⁴⁹ Lekin Īsā ke jānane wāle kuchh fāsile par khare deḡhte rahe. Un meñ wuh ḡhawātīn bhī shāmīl thīn jo Galīl meñ us ke pīchhe chal kar yahān tak us ke sāth āī thīn.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

⁵⁰ Wahān ek nek aur rāstbāz ādmī banām Yūsuf thā. Wuh Yahūdī adālat-e-āliyā kā rukn thā

⁵¹ lekin dūsroñ ke faisle aur harkatoñ par razāmand nahīn huā thā. Yih ādmī Yahūdīyā ke shahr Arimatiyāh kā rahne wālā thā aur is intazār meñ thā ki Allāh kī bādshāhī ae.

⁵² Ab us ne Pilātus ke pās jā kar us se Īsā kī lāsh le jāne kī ijāzat māngī.

⁵³ Phir lāsh ko utār kar us ne use katān ke kafan meñ lapeḡ kar chaṡṡān meñ tarāshī huī ek qabr meñ rakh diyā jis meñ ab tak kisī ko dafnāyā nahīn gayā thā.

⁵⁴ Yih taiyārī kā dīn yānī jumā thā, lekin Sabat kā dīn shurū hone ko thā. †

⁵⁵ Jo aurateñ Īsā ke sāth Galīl se āī thīn wuh Yūsuf ke pīchhe ho līn. Unhoñ ne qabr ko dekhā aur yih bhī ki Īsā kī lāsh kis tarah us meñ rakhī gāī hai.

⁵⁶ Phir wuh shahr meñ wāpas chalī gāīn aur us kī lāsh ke lie ḡhushbūdār masāle taiyār karne lagīn. Lekin bīch meñ Sabat kā dīn shurū huā, is lie unhoñ ne shariyat ke mutābiq ārām kiyā.

24

Īsā Jī Uṡhtā Hai

¹ Itwār ke dīn yih aurateñ apne taiyārshudā masāle le kar subah-sawere qabr par gāīn.

² Wahān pahuñch kar unhoñ ne dekhā ki qabr par kā patthar ek taraf luḡhkā huā hai.

³ Lekin jab wuh qabr meñ gāīn to wahān ḡhudāwand Īsā kī lāsh na pāī.

⁴ Wuh abhī uljhan meñ wahān kharī thīn ki achānak do mard un ke pās ā khare hue jin ke libās bijlī kī tarah chamak rahe the.

⁵ Aurateñ dahshat khā kar muñh ke bal jhuk gāīn, lekin un mardoñ ne kahā, “Tum kyoñ zindā ko murdoñ meñ ḡhūñḡ rahī ho?”

⁶ Wuh yahān nahīn hai, wuh to jī uṡhā hai. Wuh bāt yād karo jo us ne tum se us waḡt kahī jab wuh Galīl meñ thā.

⁷ ‘Lāzim hai ki Ibn-e-Ādam ko gunāhgāroñ ke hawāle kar diyā jāe, maslūb kiyā jāe aur ki wuh tisre dīn jī uṡhe.’ ”

⁸ Phir unheñ yih bāt yād āī.

⁹ Aur qabr se wāpas ā kar unhoñ ne yih sab kuchh gyārah rasūloñ aur bāḡī shāḡirdoñ ko sunā diyā.

¹⁰ Mariyam Magdalīnī, Yuannā, Yāḡūb kī māñ Mariyam aur chand ek aur aurateñ un meñ shāmīl thīn jinhoñ ne yih bāteñ rasūloñ ko batāīn.

¹¹ Lekin un ko yih bāteñ betukī-sī lag rahī thīn, is lie unheñ yaḡīn na āyā.

† 23:54 Yahūdī dīn sūraj ke ḡhurūb hone se shurū hotā hai.

¹² To bhī Patras uṭhā aur bhāg kar qabr ke pās āyā. Jab pahuñchā to jhuk kar andar jhānkā, lekin sirf kafan * hī nazar āyā. Yih hālāt dekh kar wuh hairān huā aur chalā gayā.

Immāus ke Rāste meñ Īsā se Mulāqāt

¹³ Usī din Īsā ke do pairokār ek gānw banām Immāus kī taraf chal rahe the. Yih gānw Yarūshalam se taqriban das kilomīṭar dūr thā.

¹⁴ Chalthe chalte wuh āpas meñ un wāqiyāt kā zikr kar rahe the jo hue the.

¹⁵ Aur aisā huā ki jab wuh bāteñ aur ek dūsre ke sāth bahs-mubāhasā kar rahe the to Īsā ḳhud qarīb ā kar un ke sāth chalne lagā.

¹⁶ Lekin un kī ānkhoñ par pardā ḍālā gayā thā, is lie wuh use pahchān na sake.

¹⁷ Īsā ne kahā, “Yih kaisī bāteñ haiñ jin ke bāre meñ tum chalte chalte tabādalā-e-ḳhyāl kar rahe ho?”

Yih sun kar wuh ḡhamgīn se khaṛe ho gae.

¹⁸ Un meñ se ek banām Kliyupās ne us se pūchhā, “Kyā āp Yarūshalam meñ wāhid shaḳhs haiñ jise mālūm nahīn ki in dinoñ meñ kyā kuchh huā hai?”

¹⁹ Us ne kahā, “Kyā huā hai?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Wuh jo Īsā Nāsarī ke sāth huā hai. Wuh nabī thā jise kalām aur kām meñ Allāh aur tamām qaum ke sāmne zabardast quwwat hāsil thī.

²⁰ Lekin hamāre rāhnumā imāmoñ aur sardāroñ ne use hukmrānoñ ke hawāle kar diyā tāki use sazā-e-maut dī jāe, aur unhoñ ne use maslūb kiyā.

²¹ Lekin hameñ to ummīd thī ki wuhī Isrāīl ko najāt degā. In wāqiyāt ko tīn din ho gae haiñ.

²² Lekin ham meñ se kuchh ḳhawātīn ne bhī hameñ hairān kar diyā hai. Wuh āj subah-sawere qabr par gaiñ

²³ to dekhā ki lāsh wahāñ nahīn hai. Unhoñ ne lauṭ kar hameñ batāyā ki ham par farishte zāhir hue jinhoñ ne kahā ki Īsā zindā hai.

²⁴ Ham meñ se kuchh qabr par gae aur use waisā hī pāyā jis tarah un auratoñ ne kahā thā. Lekin use ḳhud unhoñ ne nahīn dekhā.”

²⁵ Phir Īsā ne un se kahā, “Are nādāno! Tum kitne kundzahan ho ki tumheñ un tamām bātoñ par yaqīn nahīn āyā jo nabiyōñ ne farmāi haiñ.

²⁶ Kyā lāzim nahīn thā ki Masīh yih sab kuchh jhel kar apne jalāl meñ dāḳhil ho jāe?”

²⁷ Phir Mūsā aur tamām nabiyōñ se shurū karke Īsā ne kalām-e-muqaddas kī har bāt kī tashriḥ kī jahāñ jahāñ us kā zikr hai.

²⁸ Chalthe chalte wuh us gānw ke qarīb pahuñche jahāñ unheñ jānā thā. Īsā ne aisā kiyā goyā ki wuh āge baṛhnā chāhtā hai,

²⁹ lekin unhoñ ne use majbūr karke kahā, “Hamāre pās ṭhahreñ, kyoñki shām hone ko hai aur din ḍhal gayā hai.” Chunāñche wuh un ke sāth ṭhaharne ke lie andar gayā.

³⁰ Aur aisā huā ki jab wuh khāne ke lie baiṭh gae to us ne roṭī le kar us ke lie shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne use ṭukṛe karke unheñ diyā.

* 24:12 Lafzī tarjumā: katān kī paṭṭiyāñ jo kafan ke lie istemāl hotī thiñ.

³¹ Achānak un kī ānkheñ khul gaññ aur unhoñ ne use pahchān liyā. Lekin usī lamhe wuh ojal ho gayā.

³² Phir wuh ek dūsre se kahne lage, “Kyā hamāre dil josh se na bhar gae the jab wuh rāste meñ ham se bāteñ karte karte hamēñ sahifoñ kā matlab samjhā rahā thā?”

³³ Aur wuh usī waqt uṭh kar Yarūshalam wāpas chale gae. Jab wuh wahāñ pahuñche to gyārah rasūl apne sāthiyōñ samet pahle se jamā the

³⁴ aur yih kah rahe the, “Ḳhudāwand wāqāi jī uṭhā hai! Wuh Shamāun par zāhir huā hai.”

³⁵ Phir Immāus ke do shāgirdōñ ne unheñ batāyā ki gānw kī taraf jāte hue kyā huā thā aur ki Īsā ke roṭī ṭoṭe waqt unhoñ ne use kaise pahchānā.

Īsā Apne Shāgirdōñ par Zāhir Hotā Hai

³⁶ Wuh abhī yih bāteñ sunā rahe the ki Īsā Ḳhud un ke darmiyān ā kharā huā aur kahā, “Tumhārī salāmatī ho.”

³⁷ Wuh ghabrā kar bahut ḍar gae. Kyoñki un kā ḳhayāl thā ki koī bhūt-pret dekh rahe haiñ.

³⁸ Us ne un se kahā, “Tum kyoñ pareshān ho gae ho? Kyā wajah hai ki tumhāre diloñ meñ shak ubhar āyā hai?”

³⁹ Mere hāthōñ aur pānwoñ ko dekho ki main hī hūñ. Mujhe ṭaṭol kar dekho, kyoñki bhūt ke gosht aur haḍḍiyāñ nahīñ hotīñ jabki tum dekh rahe ho ki merā jism hai.”

⁴⁰ Yih kah kar us ne unheñ apne hāth aur pānw dikhāe.

⁴¹ Jab unheñ ḳhushī ke māre yaqīn nahīñ ā rahā thā aur tājjub kar rahe the to Īsā ne pūchhā, “Kyā yahāñ tumhāre pās koī khāne kī chiz hai?”

⁴² Unhoñ ne use bhunī huī machhli kā ek ṭukrā diyā

⁴³ us ne use le kar un ke sāmne hī khā liyā.

⁴⁴ Phir us ne un se kahā, “Yihī hai jo main ne tum ko us waqt batāyā thā jab tumhāre sāth thā ki jo kuchh bhī Mūsā kī shariyat, nabiyōñ ke sahifoñ aur zabūr kī kitāb meñ mere bāre meñ likhā hai use pūrā honā hai.”

⁴⁵ Phir us ne un ke zahan ko khol diyā tāki wuh Allāh kā kalām samajh sakeñ.

⁴⁶ Us ne un se kahā, “Kalām-e-muqaddas meñ yoñ likhā hai, Masīh dukh uṭhā kar tisre din murdoñ meñ se jī uṭhegā.

⁴⁷ Phir Yarūshalam se shurū karke us ke nām meñ yih paighām tamām qaumoñ ko sunāyā jāegā ki wuh taubā karke gunāhoñ kī muāfi pāeñ.

⁴⁸ Tum in bātoñ ke gawāh ho.

⁴⁹ Aur main tumhāre pās use bhej dūngā jis kā wādā mere Bāp ne kiyā hai. Phir tum ko āsmān kī quwwat se mulabbas kiyā jāegā. Us waqt tak shahr se bāhar na nikalnā.”

Īsā ko Āsmān par Uṭhāyā Jātā Hai

⁵⁰ Phir wuh shahr se nikal kar unheñ Bait-aniyāh tak le gayā. Wahāñ us ne apne hāth uṭhā kar unheñ barkat dī.

⁵¹ Aur aisā huā ki barkat dete hue wuh un se judā ho kar āsmān par uṭhā liyā gayā.

⁵² Unhoñ ne use sijdā kiyā aur phir baṛī ḡhushī se Yarūshalam wāpas chale gae.

⁵³ Wahāñ wuh apnā pūrā waqt Baitul-muqaddas meñ guzār kar Allāh kī tamjīd karte rahe.

Yūhannā

Zindagī kā Kalām

¹ Ibtidā meñ Kalām thā. Kalām Allāh ke sāth thā aur Kalām Allāh thā.

² Yihī ibtidā meñ Allāh ke sāth thā.

³ Sab kuchh Kalām ke wasīle se paidā huā. Maḡhlūqāt kī ek bhī chīz us ke baḡhair paidā nahīn huī.

⁴ Us meñ zindagī thī, aur yih zindagī insānoñ kā nūr thī.

⁵ Yih nūr tārikī meñ chamaktā hai, aur tārikī ne us par qābū na pāyā.

⁶ Ek din Allāh ne apnā paighambar bhej diyā, ek ādmī jis kā nām Yahyā thā.

⁷ Wuh nūr kī gawāhī dene ke lie āyā. Maqsad yih thā ki log us kī gawāhī kī binā par imān lāeñ.

⁸ Wuh ḡhud to nūr na thā balki use sirf nūr kī gawāhī denī thī.

⁹ Haqīqī nūr jo har shaḡhs ko raushan kartā hai duniyā meñ āne ko thā.

¹⁰ Go Kalām duniyā meñ thā aur duniyā us ke wasīle se paidā huī to bhī duniyā ne use na pahchānā.

¹¹ Wuh us meñ āyā jo us kā apnā thā, lekin us ke apnoñ ne use qabūl na kiyā.

¹² To bhī kuchh use qabūl karke us ke nām par imān lāe. Unheñ us ne Allāh ke farzand banane kā haq baḡhsh diyā,

¹³ aise farzand jo na fitrī taur par, na kisī insān yā mard ke mansūbe se paidā hue balki Allāh se.

¹⁴ Kalām insān ban kar hamāre darmiyān rihāishpazīr huā aur ham ne us ke jalāl kā mushāhadā kiyā. Wuh fazl aur sachchāī se māmūr thā aur us kā jalāl Bāp ke iklaute Farzand kā-sā thā.

¹⁵ Yahyā us ke bāre meñ gawāhī de kar pukār uṡhā, “Yih wuhī hai jis ke bāre meñ main ne kahā, ‘Ek mere bād āne wālā hai jo mujh se baḡā hai, kyonki wuh mujh se pahle thā.’ ”

¹⁶ Us kī kasrat se ham sab ne fazl par fazl pāyā.

¹⁷ Kyonki sharīat Mūsā kī mārīfat dī gaī, lekin Allāh kā fazl aur sachchāī Īsā Masīh ke wasīle se qāym huī.

¹⁸ Kisī ne kabhī bhī Allāh ko nahīn dekhā. Lekin iklautā Farzand jo Allāh kī god meñ hai usī ne Allāh ko ham par zāhir kiyā hai.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kā Paighām

¹⁹ Yih Yahyā kī gawāhī hai jab Yarūshalam ke Yahūdiyoñ ne imāmon aur Lāwiyoñ ko us ke pās bhej kar pūchhā, “Āp kaun haiñ?”

²⁰ Us ne inkār na kiyā balki sāf taslīm kiyā, “Main Masīh nahīn hūñ.”

²¹ Unhoñ ne pūchhā, “To phir āp kaun haiñ? Kyā āp Iliyās haiñ?”

Us ne jawāb diyā, “Nahīn, main wuh nahīn hūñ.”

Unhoñ ne sawāl kiyā, “Kyā āp āne wālā nabī haiñ?”

Us ne kahā, “Nahīn.”

²² “To phir hamēñ batāeñ ki āp kaun haiñ? Jinhoñ ne hamēñ bhejā hai unheñ hamēñ koī na koī jawāb denā hai. Āp ḡhud apne bāre meñ kyā kahte haiñ?”

23 Yahyā ne Yasāyāh Nabī kā hawālā de kar jawāb diyā, “Maiñ registān meñ wuh āwāz hūñ jo pukār rahī hai, Rab kā rāstā sīdhā banāo.”

24 Bheje gae log Farīsī firqe se tālluq rakhte the.

25 Unhoñ ne pūchhā, “Agar āp na Masīh haiñ, na Iliyās yā āne wālā nabī to phir āp baptismā kyoñ de rahe haiñ?”

26 Yahyā ne jawāb diyā, “Maiñ to pānī se baptismā detā hūñ, lekin tumhāre darmiyān hī ek kharā hai jis ko tum nahīñ jānte.

27 Wuhī mere bād āne wālā hai aur maiñ us ke jūtoñ ke tasme bhī kholne ke lāyq nahīñ.”

28 Yih Yardan ke pār Bait-anīyāh meñ huā jahāñ Yahyā baptismā de rahā thā.

Allāh kā Lelā

29 Agle dīn Yahyā ne Īsā ko apne pās āte dekhā. Us ne kahā, “Dekho, yih Allāh kā Lelā hai jo duniyā kā gunāh uṭhā le jātā hai.

30 Yih wuhī hai jis ke bāre meñ maiñ ne kahā, ‘Ek mere bād āne wālā hai jo mujh se baṛā hai, kyoñki wuh mujh se pahle thā.’

31 Maiñ to use nahīñ jāntā thā, lekin maiñ is lie ā kar pānī se baptismā dene lagā tāki wuh Isrāil par zāhir ho jāe.”

32 Aur Yahyā ne yih gawāhī dī, “Maiñ ne dekhā ki Rūhul-quds kabūtar kī tarah āsmān par se utar kar us par ṭhahar gayā.

33 Maiñ to use nahīñ jāntā thā, lekin jab Allāh ne mujhe baptismā dene ke lie bhejā to us ne mujhe batāyā, ‘Tū dekhegā ki Rūhul-quds utar kar kisī par ṭhahar jāegā. Yih wuhī hogā jo Rūhul-quds se baptismā degā.’

34 Ab maiñ ne dekhā hai aur gawāhī detā hūñ ki yih Allāh kā Farzand hai.”

Īsā ke Pahle Shāgird

35 Agle dīn Yahyā dubārā wahīñ kharā thā. Us ke do shāgird sāth the.

36 Us ne Īsā ko wahāñ se guzarte hue dekhā to kahā, “Dekho, yih Allāh kā Lelā hai!”

37 Us kī yih bāt sun kar us ke do shāgird Īsā ke pīchhe ho lie.

38 Īsā ne muṛ kar dekhā ki yih mere pīchhe chal rahe haiñ to us ne pūchhā, “Tum kyā chāhte ho?” Unhoñ ne kahā, “Ustād, āp kahāñ ṭhahre hue haiñ?”

39 Us ne jawāb diyā, “Āo, khud dekh lo.” Chunāñche wuh us ke sāth gae. Unhoñ ne wuh jagah dekhī jahāñ wuh ṭhahrā huā thā aur dīn ke bāqī waqt us ke pās rahe. Shām ke taqriban chār baj gae the.

40 Shamāun Patras kā bhāi Andriyās un do shāgirdoñ meñ se ek thā jo Yahyā kī bāt sun kar Īsā ke pīchhe ho lie the.

41 Ab us kī pahlī mulāqāt us ke apne bhāi Shamāun se huī. Us ne use batāyā, “Hameñ Masīh mil gayā hai.” (Masīh kā matlab ‘Masah Kiyā Huā Shakhś’ hai.)

42 Phir wuh use Īsā ke pās le gayā.

Use dekh kar Īsā ne kahā, “Tū Yühannā kā beṭā Shamāun hai. Tū Kaiḫā kahlāegā.” (Is kā Yūnānī tarjumā Patras yāñī Patthar hai.)

Īsā Filippus aur Natanel ko Bulātā Hai

⁴³ Agle din Īsā ne Galīl jāne kā irādā kiyā. Filippus se milā to us se kahā, “Mere pichhe ho le.”

⁴⁴ Andriyās aur Patras kī tarah Filippus kā watanī shahr Bait-saidā thā.

⁴⁵ Filippus Natanel se milā, aur us ne us se kahā, “Hameñ wuhī shaḡhs mil gayā jis kā zikr Mūsā ne Tauret aur nabiyōñ ne apne sahifoñ meñ kiyā hai. Us kā nām Īsā bin Yūsuf hai aur wuh Nāsarāt kā rahne wālā hai.”

⁴⁶ Natanel ne kahā, “Nāsarāt? Kyā Nāsarāt se koī achchhī chīz nikal saktī hai?” Filippus ne jawāb diyā, “Ā aur ḡhud dekh le.”

⁴⁷ Jab Īsā ne Natanel ko āte dekhā to us ne kahā, “Lo, yih sachchā Isrāīlī hai jis meñ makr nahīñ.”

⁴⁸ Natanel ne pūchhā, “Āp mujhe kahāñ se jānte haiñ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Is se pahle ki Filippus ne tujhe bulāyā maiñ ne tujhe dekhā. Tū anjīr ke daraḡht ke sāye meñ thā.”

⁴⁹ Natanel ne kahā, “Ustād, āp Allāh ke Farzand haiñ, āp Isrāīl ke Bādshāh haiñ.”

⁵⁰ Īsā ne us se pūchhā, “Achchhā, merī yih bāt sun kar ki maiñ ne tujhe anjīr ke daraḡht ke sāye meñ dekhā tū imān lāyā hai? Tū is se kahīñ baṛī bāteñ dekhegā.”

⁵¹ Us ne bāt jāri rakhī, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki tum āsmān ko khulā aur Allāh ke farishtoñ ko ūpar chaṛhte aur Ibn-e-Ādam par utarte dekhoge.”

2

Qānā meñ Shādī

¹ Tisre din Galīl ke gānw Qānā meñ ek shādī huī. Īsā kī māñ wahāñ thī

² aur Īsā aur us ke shāgirdoñ ko bhī dāwat dī gaī thī.

³ Mai ḡhatm ho gaī to Īsā kī māñ ne us se kahā, “Un ke pās mai nahīñ rahī.”

⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Ai ḡhātūn, merā āp se kyā wāstā? Merā waḡt abhī nahīñ āyā.”

⁵ Lekin us kī māñ ne naukaroñ ko batāyā, “Jo kuchh wuh tum ko batāe wuh karo.”

⁶ Wahāñ patthar ke chhīh maṡke paṛe the jinheñ Yahūdī dīnī ḡhush ke lie istemāl karte the. Har ek meñ taḡrīban 100 liṡar kī gunjāish thī.

⁷ Īsā ne naukaroñ se kahā, “Maṡkoñ ko pāñi se bhar do.” Chunāñche unhoñ ne unheñ labālab bhar diyā.

⁸ Phir us ne kahā, “Ab kuchh nikāl kar ziyāfat kā intazām chalāne wāle ke pās le jāo.” Unhoñ ne aisā hī kiyā.

⁹ Jyoñ hī ziyāfat kā intazām chalāne wāle ne wuh pāñi chakhā jo mai meñ badal gayā thā to us ne dūlhe ko bulāyā. (Use mālūm na thā ki yih kahāñ se āī hai, agarche un naukaroñ ko patā thā jo use nikāl kar lāe the.)

¹⁰ Us ne kahā, “Har mezbān pahle achchhī ḡism kī mai pīne ke lie pesh kartā hai. Phir jab logoñ ko nashā chaṛhne lage to wuh nisbatan ḡhaṡiyā ḡism kī mai pilāne lagtā hai. Lekin āp ne achchhī mai ab tak rakh chhoṛī hai.”

¹¹ Yoñ Īsā ne Galīl ke Qānā meñ yih pahlā ilāhī nishān dikhā kar apne jalāl kā izhār kiyā. Yih dekh kar us ke shāgird us par imān lāe.

¹² Is ke bād wuh apnī mān, apne bhāiyōn aur apne shāgirdōn ke sāth Kafarnahūm ko chalā gayā. Wahān wuh thoṛe din rahe.

Īsā Baitul-muqaddas meñ Jātā Hai

¹³ Jab Yahūdī Īd-e-Fasah qarib ā gaī to Īsā Yarūshalam chalā gayā.

¹⁴ Baitul-muqaddas meñ jā kar us ne dekhā ki kai log us meñ gāy-bail, bheṛeñ aur kabūtar bech rahe haiñ. Dūsre mez par baiṭhe ghairmulkī sikke Baitul-muqaddas ke sikkoñ meñ badal rahe haiñ.

¹⁵ Phir Īsā ne rasiyōn kā koṛā banā kar sab ko Baitul-muqaddas se nikāl diyā. Us ne bheṛōñ aur gāy-bailōñ ko bāhar hānk diyā, paise badalne wāloñ ke sikke bikher die aur un kī mezeñ ulaṭ dīñ.

¹⁶ Kabūtar bechne wāloñ ko us ne kahā, “Ise le jāo. Mere Bāp ke ghar ko manḍī meñ mat badlo.”

¹⁷ Yih dekh kar Īsā ke shāgirdōn ko kalām-e-muqaddas kā yih hawālā yād āyā ki “Tere ghar kī ghairat mujhe khā jāegī.”

¹⁸ Yahūdiyōn ne jawāb meñ pūchhā, “Āp hameñ kyā ilāhī nishān dikhā sakte haiñ tāki hameñ yaqīn āe ki āp ko yih karne kā iḳhtiyār hai?”

¹⁹ Īsā ne jawāb diyā, “is maqdis ko ḍhā do to main ise tīn din ke andar dubārā tāmīr kar dūngā.”

²⁰ Yahūdiyōn ne kahā, “Baitul-muqaddas ko tāmīr karne meñ 46 sāl lag gae the aur āp use tīn din meñ tāmīr karnā chāhte haiñ?”

²¹ Lekin jab Īsā ne “Is maqdis” ke alfāz istemāl kie to is kā matlab us kā apnā badan thā.

²² Us ke murdoñ meñ se jī uṭhne ke bād us ke shāgirdōn ko us kī yih bāt yād āī. Phir wuh kalām-e-muqaddas aur un bātoñ par imān lāe jo Īsā ne kī thīñ.

Īsā Insānī Fitrat se Wāqif Hai

²³ Jab Īsā Fasah kī Īd ke lie Yarūshalam meñ thā to bahut-se log us ke peshkardā ilāhī nishānoñ ko dekh kar us ke nām par imān lāne lage.

²⁴ Lekin us ko un par etamād nahīn thā, kyonki wuh sab ko jāntā thā.

²⁵ Aur use insān ke bāre meñ kisī kī gawāhī kī zarūrat nahīn thī, kyonki wuh jāntā thā ki insān ke andar kyā kuchh hai.

3

Nikudemus ke sāth Mulāqāt

¹ Farīsī firqe kā ek ādmī banām Nikudemus thā jo Yahūdī adālat-e-āliyā kā rukn thā.

² Wuh rāt ke waqt Īsā ke pās āyā aur kahā, “Ustād, ham jānte haiñ ki āp aise ustād haiñ jo Allāh kī taraf se āe haiñ, kyonki jo ilāhī nishān āp dikhāte haiñ wuh sirf aisā shaḳhs hī dikhā saktā hai jis ke sāth Allāh ho.”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Main tujhe sach batātā hūñ, sirf wuh shaḳhs Allāh kī bādshāhī ko dekh saktā hai jo nae sire se paidā huā ho.”

⁴ Nikudemus ne etarāz kiyā, “Kyā matlab? Būṛhā ādmī kis tarah nae sire se paidā ho saktā hai? Kyā wuh dubārā apnī mān ke peṭ meñ jā kar paidā ho saktā hai?”

⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tujhe sach batātā hūñ, sirf wuh shaḵhs Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil ho saktā hai jo pānī aur Rūh se paidā huā ho.

⁶ Jo kuchh jism se paidā hotā hai wuh jismānī hai, lekin jo Rūh se paidā hotā hai wuh ruhānī hai.

⁷ Is lie tū tājjub na kar ki maiñ kahtā hūñ, “Tumheñ nae sire se paidā honā zarūr hai.”

⁸ Hawā jahāñ chāhe chaltī hai. Tū us kī āwāz to suntā hai, lekin yih nahīñ jāntā ki kahāñ se ātī aur kahāñ ko jātī hai. Yihī hālat har us shaḵhs kī hai jo Rūh se paidā huā hai.”

⁹ Nīkudemus ne pūchhā, “Yih kis tarah ho saktā hai?”

¹⁰ Īsā ne jawāb diyā, “Tū to Isrāīl kā ustād hai. Kyā is ke bāwujūd bhī yih bāteñ nahīñ samajhtā?”

¹¹ Maiñ tujh ko sach batātā hūñ, ham wuh kuchh bayān karte haiñ jo ham jānte haiñ aur us kī gawāhī dete haiñ jo ham ne ḵhud dekhā hai. To bhī tum log hamārī gawāhī qabūl nahīñ karte.

¹² Maiñ ne tum ko duniyāwī bāteñ sunāī haiñ aur tum un par īmān nahīñ rakhte. To phir tum kyonkar īmān lāoge agar tumheñ āsmānī bātoñ ke bāre meñ batāūñ?

¹³ Āsmān par koī nahīñ chaḥhā siwāe Ibn-e-Ādam ke, jo āsmān se utrā hai.

¹⁴ Aur jis tarah Mūsā ne registān meñ sānp ko lakaḥī par laṭkā kar ūñchā kar diyā usī tarah zarūr hai ki Ibn-e-Ādam ko bhī ūñche par chaḥhāyā jāe,

¹⁵ tāki har ek ko jo us par īmān lāegā abadī zindagī mil jāe.

¹⁶ Kyonki Allāh ne duniyā se itnī muhabbat rakhī ki us ne apne iklaute Farzand ko baḥsh diyā, tāki jo bhī us par īmān lāe halāk na ho balki abadī zindagī pāe.

¹⁷ Kyonki Allāh ne apne Farzand ko is lie duniyā meñ nahīñ bhejā ki wuh duniyā ko mujrim ṭhahrāe balki is lie ki wuh use najāt de.

¹⁸ Jo bhī us par īmān lāyā hai use mujrim nahīñ qarār diyā jāegā, lekin jo īmān nahīñ rakhtā use mujrim ṭhahrāyā jā chukā hai. Wajah yih hai ki wuh Allāh ke iklaute Farzand ke nām par īmān nahīñ lāyā.

¹⁹ Aur logoñ ko mujrim ṭhahrāne kā sabab yih hai ki go Allāh kā nūr is duniyā meñ āyā, lekin logoñ ne nūr kī nisbat andhere ko zyādā pyār kiyā, kyonki un ke kām bure the.

²⁰ Jo bhī ḡhalat kām kartā hai wuh nūr se dushmanī rakhtā hai aur us ke qarīb nahīñ ātā tāki us ke bure kāmōñ kā pol na khul jāe.

²¹ Lekin jo sachchā kām kartā hai wuh nūr ke pās ātā hai tāki zāhir ho jāe ki us ke kām Allāh ke wasīle se hue haiñ.”

Īsā aur Yahyā

²² Is ke bād Īsā apne shāgirdoñ ke sāth Yahūdiyā ke ilāqe meñ gayā. Wahāñ wuh kuchh der ke lie un ke sāth ṭhahrā aur logoñ ko bapṭismā dene lagā.

²³ Us waqt Yahyā bhī shālem ke qarīb wāqe maqām ainon meñ bapṭismā de rahā thā, kyonki wahāñ pānī bahut thā. Us jagah par log bapṭismā lene ke lie āte rahe.

²⁴ (Yahyā ko ab tak jel meñ nahīñ ḍālā gayā thā.)

²⁵ Ek dīn Yahyā ke shāgirdoñ kā kisī Yahūdī ke sāth mubāhasā chhīḥ gayā. Zer-e-ḡhaur mazmūn dīnī ḡhushl thā.

²⁶ Wuh Yahyā ke pās āe aur kahne lage, “Ustād, jis ādmī se āp kī Dariyā-e-Yardan ke pār mulāqāt huī aur jis ke bāre meñ āp ne gawāhī dī ki wuh Masīh hai, wuh bhī logoñ ko baptismā de rahā hai. Ab sab log usi ke pās jā rahe haiñ.”

²⁷ Yahyā ne jawāb diyā, “Har ek ko sirf wuh kuchh miltā hai jo use āsmān se diyā jātā hai.

²⁸ Tum ꣳhud is ke gawāh ho ki main ne kahā, ‘Main Masīh nahīn hūn balki mujhe us ke āge āge bhejā gayā hai.’

²⁹ Dūlhā hī dulhan se shādī kartā hai, aur dulhan usī kī hai. Us kā dost sirf sāth kharā hotā hai. Aur dūlhe kī āwāz sun sun kar dost kī ꣳhushī kī intahā nahīn hotī. Main bhī aisā hī dost hūn jis kī ꣳhushī pūrī ho gāi hai.

³⁰ Lāzim hai ki wuh baḥtā jāe jabki main ghaṭṭā jāūñ.

Āsmān se Āne Wālā

³¹ Jo āsmān par se āyā hai us kā iꣳhtiyār sab par hai. Jo duniyā se hai us kā tālluq duniyā se hī hai aur wuh duniyāwī bāteñ kartā hai. Lekin jo āsmān par se āyā hai us kā iꣳhtiyār sab par hai.

³² Jo kuchh us ne ꣳhud dekhā aur sunā hai usī kī gawāhī detā hai. To bhī koī us kī gawāhī ko qabūl nahīn kartā.

³³ Lekin jis ne use qabūl kiyā us ne is kī tasdīq kī hai ki Allāh sachchā hai.

³⁴ Jise Allāh ne bhejā hai wuh Allāh kī bāteñ sunātā hai, kyonki Allāh apnā Rūh nāp-tolkar nahīn detā.

³⁵ Bāp apne Farzand ko pyār kartā hai, aur us ne sab kuchh us ke sapurd kar diyā hai.

³⁶ Chunāñche jo Allāh ke Farzand par imān lātā hai abadī zindagī us kī hai. Lekin jo Farzand ko radd kare wuh is zindagī ko nahīn dekhegā balki Allāh kā ḡhazab us par ṭaharā rahegā.”

4

Īsā aur Sāmārī Aurat

¹ Farīsiyoñ ko ittalā milī ki Īsā Yahyā kī nisbat zyādā shāgird banā rahā aur logoñ ko baptismā de rahā hai,

² hālāñki wuh ꣳhud baptismā nahīn detā thā balki us ke shāgird.

³ Jab ꣳhudāwand Īsā ko yih bāt mālūm huī to wuh Yahūdiyā ko chhoṛ kar Galīl ko wāpas chalā gayā.

⁴ Wahāñ pahuñchne ke lie use Sāmariya meñ se guzarnā thā.

⁵ Chalthe chalthe wuh ek shahr ke pās pahuñch gayā jis kā nām sūkhār thā. Yih us zamīn ke qarīb thā jo Yāqūb ne apne beṭe Yūsuf ko dī thī.

⁶ Wahāñ Yāqūb kā kuāñ thā. Īsā safr se thak gayā thā, is lie wuh kuen par baiṭh gayā. Dopahar ke taqriban bārah baj gae the.

⁷ Ek Sāmārī aurat pāñi bharne āī. Īsā ne us se kahā, “Mujhe zarā pāñi pilā.”

⁸ (Us ke shāgird khānā kharīdne ke lie shahr gae hue the.)

⁹ Sāmārī aurat ne tājjub kiyā, kyonki Yahūdi Sāmariyoñ ke sāth tālluq rakhne se inkār karte haiñ. Us ne kahā, “Āp to Yahūdi haiñ, aur main Sāmārī aurat hūñ. Āp kis tarah mujh se pāñi pilāne kī darꣳhāst kar sakte haiñ?”

10 Īsā ne jawāb diyā, “Agar tū us baḵshshish se wāqif hotī jo Allāh tujh ko denā chāhtā hai aur tū use jāntī jo tujh se pānī māng rahā hai to tū us se māngtī aur wuh tujhe zindagī kā pānī detā.”

11 Ḳhātūn ne kahā, “Ḳhudāwand, āp ke pās to bāltī nahīn hai aur yih kuān gahrā hai. Āp ko zindagī kā yih pānī kahān se milā?”

12 Kyā āp hamāre bāp Yāqūb se bare haiñ jis ne hamēñ yih kuān diyā aur jo ḳhud bhī apne beṭoñ aur rewaroñ samet us ke pānī se lutfandoz huā?”

13 Īsā ne jawāb diyā, “Jo bhī is pānī meñ se pie use dubārā pyās lagegī.

14 Lekin jise main pānī pilā dūn use bād meñ kabhī bhī pyās nahīn lagegī. Balki jo pānī main use dūngā wuh us meñ ek chashmā ban jāegā jis se pānī phūṭ kar abadī zindagī muhaiyā karegā.”

15 Aurat ne us se kahā, “Ḳhudāwand, mujhe yih pānī pilā deñ. Phir mujhe kabhī bhī pyās nahīn lagegī aur mujhe bār bār yahāñ ā kar pānī bharnā nahīn paregā.”

16 Īsā ne kahā, “Jā, apne ḳhāwind ko bulā lā.”

17 Aurat ne jawāb diyā, “Merā koī ḳhāwind nahīn hai.”

Īsā ne kahā, “Tū ne saḥīh kahā ki merā ḳhāwind nahīn hai,

18 kyonki terī shādī pānch mardoñ se ho chukī hai aur jis ādmī ke sāth tū ab rah rahī hai wuh terā shauhar nahīn hai. Terī bāt bilkul durust hai.”

19 Aurat ne kahā, “Ḳhudāwand, main deḳhtī hūn ki āp nabī haiñ.

20 Hamāre bāpdādā to isī pahār par ibādat karte the jabki āp Yahūdī log isrār karte haiñ ki Yarūshalam wuh markaz hai jahāñ hamēñ ibādat karnī hai.”

21 Īsā ne jawāb diyā, “Ai ḳhātūn, yaqīn jān ki wuh waqt āegā jab tum na to is pahār par Bāp kī ibādat karoge, na Yarūshalam meñ.

22 Tum Sāmārī us kī parastish karte ho jise nahīn jānte. Is ke muqābale meñ ham us kī parastish karte haiñ jise jānte haiñ, kyonki najāt Yahūdiyoñ meñ se hai.

23 Lekin wuh waqt ā rahā hai balki pahuñch chukā hai jab haqīqī parastār Rūh aur sachchāi se Bāp kī parastish kareñge, kyonki Bāp aise hī parastār chāhtā hai.

24 Allāh Rūh hai, is lie lāzim hai ki us ke parastār Rūh aur sachchāi se us kī parastish kareñ.”

25 Aurat ne us se kahā, “Mujhe mālūm hai ki Masīh yānī Masah Kiyā Huā Shaḳhs ā rahā hai. Jab wuh āegā to hamēñ sab kuchh batā degā.”

26 Is par Īsā ne use batāyā, “Main hī Masīh hūn jo tere sāth bāt kar rahā hūn.”

27 Usī lamhe shāgird pahuñch gae. Unhoñ ne jab dekhā ki Īsā ek aurat se bāt kar rahā hai to tājjub kiyā. Lekin kisī ne pūchhne kī jurrat na kī ki “Āp kyā chāhte haiñ?” yā “Āp is aurat se kyon bāteñ kar rahe haiñ?”

28 Aurat apnā gharā chhoṛ kar shahr meñ chalī gaī aur wahāñ logoñ se kahne lagī,

29 “Āo, ek ādmī ko dekho jis ne mujhe sab kuchh batā diyā hai jo main ne kiyā hai. Wuh Masīh to nahīn hai?”

30 Chunāñche wuh shahr se nikal kar Īsā ke pās āe.

31 Itne meñ shāgird zor de kar Īsā se kahne lage, “Ustād, kuchh khānā khā leñ.”

³² Lekin us ne jawāb diyā, “Mere pās khāne kī aisī chīz hai jis se tum wāqif nahīn ho.”

³³ Shāgird āpas meñ kahne lage, “Kyā koī us ke pās khānā le kar āyā?”

³⁴ Lekin Īsā ne un se kahā, “Merā khānā yih hai ki us kī marzī pūrī karūn jis ne mujhe bhejā hai aur us kā kām takmīl tak pahuñchāūn.

³⁵ Tum to khud kahte ho, ‘Mazīd chār mahīne tak fasal pak jāegī.’ Lekin main tum ko batātā hūn, apnī nazar uṭhā kar kheton par ghaur karo. Fasal pak gāi hai aur kaṭāi ke lie taiyār hai.

³⁶ Fasal kī kaṭāi shurū ho chukī hai. Kaṭāi karne wāle ko mazdūrī mil rahī hai aur wuh fasal ko abadī zindagī ke lie jamā kar rahā hai tāki bīj bone wālā aur kaṭāi karne wālā donoñ mil kar khushī manā sakeñ.

³⁷ Yoñ yih kahāwat durust sābit ho jātī hai ki ‘Ek bīj botā aur dūsrā fasal kāṭṭā hai.’

³⁸ Main ne tum ko us fasal kī kaṭāi karne ke lie bhej diyā hai jise taiyār karne ke lie tum ne mehnat nahīn kī. Auroñ ne khūb mehnat kī hai aur tum is se faydā uṭhā kar fasal jamā kar sakte ho.”

³⁹ Us shahr ke bahut-se Sāmārī Īsā par imān lāe. Wajah yih thī ki us aurat ne us ke bāre meñ yih gawāhī dī thī, “Us ne mujhe sab kuchh batā diyā jo main ne kiyā hai.”

⁴⁰ Jab wuh us ke pās āe to unhoñ ne minnat kī, “Hamāre pās ṭhahreñ.” Chunānche wuh do din wahān rahā.

⁴¹ Aur us kī bāteñ sun kar mazīd bahut-se log imān lāe.

⁴² Unhoñ ne aurat se kahā, “Ab ham terī bāton kī binā par imān nahīn rakhte balki is lie ki ham ne khud sun aur jān liyā hai ki wāqāi duniyā kā Najātdahindā yihī hai.”

Afsar ke Beṭe kī Shafā

⁴³ Wahān do din guzārne ke bād Īsā Galīl ko chalā gayā.

⁴⁴ Us ne khud gawāhī de kar kahā thā ki nabī kī us ke apne watan meñ izzat nahīn hotī.

⁴⁵ Ab jab wuh Galīl pahuñchā to maqāmī logoñ ne use khushāmdīd kahā, kyonki wuh Fasal kī Īd manāne ke lie Yarūshalam āe the aur unhoñ ne sab kuchh dekhā jo Īsā ne wahān kiyā thā.

⁴⁶ Phir wuh dubārā Qānā meñ āyā jahān us ne pānī ko mai meñ badal diyā thā. Us ilāqe meñ ek shāhī afsar thā jis kā beṭā Kafarnahūm meñ bīmār paṛā thā.

⁴⁷ Jab use ittalā milī ki Īsā Yahūdiyā se Galīl pahuñch gayā hai to wuh us ke pās gayā aur guzārish kī, “Qānā se mere pās utar āeñ aur mere beṭe ko shafā deñ. Kyonki wuh marne ko hai.”

⁴⁸ Īsā ne us se kahā, “Jab tak tum log ilāhī nishān aur mojize nahīn dekhte imān nahīn lāte.”

⁴⁹ Shāhī afsar ne kahā, “Khudāwand āeñ, is se pahle ki merā laṛkā mar jāe.”

⁵⁰ Īsā ne jawāb diyā, “Jā, terā beṭā zindā rahegā.”

Ādmī Īsā kī bāt par imān lāyā aur apne ghar chalā gayā.

⁵¹ Wuh abhī utar rahā thā ki us ke naukar us se mile. Unhoñ ne use ittalā dī ki beṭā zindā hai.

⁵² Us ne un se pūchh-gachh kī ki us kī tabiyat kis waqt se behtar hone lagī thī. Unhoñ ne jawāb diyā, “Buḡhār kal dopahar ek baje utar gayā.”

⁵³ Phir bāp ne jān liyā ki usī waqt Īsā ne use batāyā thā, “Tumhārā beṭā zindā rahegā.” Aur wuh apne pūre gharāne samet us par imān lāyā.

⁵⁴ Yoñ Īsā ne apnā dūsrā ilāhī nishān us waqt dikhāyā jab wuh Yahūdiyā se Galīl meñ āyā thā.

5

Baitul-muqaddas ke Hauz par Shafā

¹ Kuchh der ke bād Īsā kisī Yahūdī id ke mauḡe par Yarūshalam gayā.

² Shahr meñ ek hauz thā jis kā nām Arāmī zabān meñ Bait-hasdā thā. Us ke pāñch baḡe barāmde the aur wuh shahr ke us darwāze ke qarīb thā jis kā nām ‘Bheḡoñ kā Darwāzā’ hai.

³ In barāmdoñ meñ beshumār mazīr log paḡe rahte the. Yih andhe, langaḡe aur maflūj pānī ke hilne ke intazār meñ rahte the.

⁴ [Kyoñki gāhe bagāhe Rab kā farishtā utar kar pānī ko hilā detā thā. Jo bhī us waqt us meñ pahle dākḡhil ho jātā use shafā mil jātī thī ḡhāh us kī bimārī koī bhī kyoñ na hotī.]

⁵ Marīzoñ meñ se ek ādmī 38 sāl se mazīr thā.

⁶ Jab Īsā ne use wahāñ paḡa dekhā aur use mālūm huā ki yih itnī der se is hālat meñ hai to us ne pūchhā, “Kyā tū tandurust honā chāhtā hai?”

⁷ Us ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, yih mushkil hai. Merā koī sāthī nahīn jo mujhe uṭhā kar pānī meñ jab use hilāyā jātā hai le jāe. Is lie mere wahāñ pahuñchne meñ itnī der lag jātī hai ki koī aur mujh se pahle pānī meñ utar jātā hai.”

⁸ Īsā ne kahā, “Uṭh, apnā bistar uṭhā kar chal-phir!”

⁹ Wuh ādmī fauran bahāl ho gayā. Us ne apnā bistar uṭhāyā aur chalne-phirne lagā.

Yih wāqiyā Sabat ke din huā.

¹⁰ Is lie Yahūdiyōñ ne shafāyāb ādmī ko batāyā, “Āj Sabat kā din hai. Āj bistar uṭhānā manā hai.”

¹¹ Lekin us ne jawāb diyā, “Jis ādmī ne mujhe shafā dī us ne mujhe batāyā, ‘Apnā bistar uṭhā kar chal-phir.’”

¹² Unhoñ ne sawāl kiyā, “Wuh kaun hai jis ne tujhe yih kuchh batāyā?”

¹³ Lekin shafāyāb ādmī ko mālūm na thā, kyoñki Īsā hujūm ke sabab se chupke se wahāñ se chalā gayā thā.

¹⁴ Bād meñ Īsā use Baitul-muqaddas meñ milā. Us ne kahā, “Ab tū bahāl ho gayā hai. Phir gunāh na karnā, aisā na ho ki terā hāl pahle se bhī badtar ho jāe.”

¹⁵ Us ādmī ne use chhoḡ kar Yahūdiyōñ ko ittalā dī, “Īsā ne mujhe shafā dī.”

¹⁶ Is par Yahūdī us ko satāne lage, kyoñki us ne us ādmī ko Sabat ke din bahāl kiyā thā.

¹⁷ Lekin Īsā ne unheñ jawāb diyā, “Merā Bāp āj tak kām kartā āyā hai, aur maiñ bhī aisā kartā hūñ.”

18 Yih sun kar Yahūdī use qatl karne kī mazīd koshish karne lage, kyoṅki us ne na sirf Sabat ke din ko mansūkh qarār diyā thā balki Allāh ko apnā Bāp kah kar apne āp ko Allāh ke barābar ṭhahrāyā thā.

Farzand kā Iḳhtiyār

19 Īsā ne unheṅ jawāb diyā, “Maiṅ tum ko sach batātā hūn ki Farzand apnī marzī se kuchh nahīn kar saktā. Wuh sirf wuh kuchh kartā hai jo wuh Bāp ko karte dekhtā hai. Jo kuchh Bāp kartā hai wuhī Farzand bhī kartā hai,

20 kyoṅki Bāp Farzand ko pyār kartā aur use sab kuchh dikhātā hai jo wuh khud kartā hai. Hān, wuh Farzand ko in se bhī azīm kām dikhāegā. Phir tum aur bhī zyādā hairatzadā hoge.

21 Kyoṅki jis tarah Bāp murdoṅ ko zindā kartā hai usī tarah Farzand bhī jinheṅ chāhtā hai zindā kar detā hai.

22 Aur Bāp kisī kī bhī adālat nahīn kartā balki us ne adālat kā pūrā intazām Farzand ke sapurd kar diyā hai

23 tāki sab usī tarah Farzand kī izzat karenṅ jis tarah wuh Bāp kī izzat karte haiṅ. Jo Farzand kī izzat nahīn kartā wuh Bāp kī bhī izzat nahīn kartā jis ne use bhejā hai.

24 Maiṅ tum ko sach batātā hūn, jo bhī merī bāt sun kar us par imān lātā hai jis ne mujhe bhejā hai abadī zindagī us kī hai. Use mujrim nahīn ṭhahrāyā jāegā balki wuh maut kī girift se nikal kar zindagī meṅ dākhil ho gayā hai.

25 Maiṅ tum ko sach batātā hūn ki ek waqt āne wālā hai balki ā chukā hai jab murde Allāh ke Farzand kī āwāz suneṅge. Aur jitne suneṅge wuh zindā ho jāeṅge.

26 Kyoṅki jis tarah Bāp zindagī kā mambā hai usī tarah us ne apne Farzand ko zindagī kā mambā banā diyā hai.

27 Sāth sāth us ne use adālat karne kā iḳhtiyār bhī de diyā hai, kyoṅki wuh Ibn-e-Ādam hai.

28 Yih sun kar tājjub na karo kyoṅki ek waqt ā rahā hai jab tamām murde us kī āwāz sun kar

29 qabroṅ meṅ se nikal āeṅge. Jinhoṅ ne nek kām kiyā wuh jī uṭh kar zindagī pāeṅge jabki jinhoṅ ne burā kām kiyā wuh jī to uṭheṅge lekin un kī adālat kī jāegī.

Īsā ke Gawāh

30 Maiṅ apnī marzī se kuchh nahīn kar saktā balki jo kuchh Bāp se suntā hūn us ke mutābiq adālat kartā hūn. Aur merī adālat rāst hai kyoṅki maiṅ apnī marzī karne kī koshish nahīn kartā balki usī kī jis ne mujhe bhejā hai.

31 Agar maiṅ khud apne bāre meṅ gawāhī detā to merī gawāhī motabar na hotī.

32 Lekin ek aur hai jo mere bāre meṅ gawāhī de rahā hai aur maiṅ jāntā hūn ki mere bāre meṅ us kī gawāhī sachchī aur motabar hai.

33 Tum ne patā karne ke lie apne logoṅ ko Yahyā ke pās bhejā hai aur us ne haqīqat kī tasdīq kī hai.

34 Beshak mujhe kisī insānī gawāh kī zarūrat nahīn hai, lekin maiṅ yih is lie batā rahā hūn tāki tum ko najāt mil jāe.

35 Yahyā ek jaltā huā charāgh thā jo raushnī detā thā, aur kuchh der ke lie tum ne us kī raushnī meṅ khushī manānā pasand kiyā.

³⁶ Lekin mere pās ek aur gawāh hai jo Yahyā kī nisbat zyādā aham hai—wuh kām jo Bāp ne mujhe mukammal karne ke lie de diyā. Yihī kām jo main kar rahā hūn mere bāre meñ gawāhī detā hai ki Bāp ne mujhe bhejā hai.

³⁷ Is ke alāwā Bāp ne khud jis ne mujhe bhejā hai mere bāre meñ gawāhī dī hai. Afsos, tum ne kabhī us kī āwāz nahīn sunī, na us kī shakl-o-sūrat dekhī,

³⁸ aur us kā kalām tumhāre andar nahīn rahtā, kyoñki tum us par imān nahīn rakhte jise us ne bhejā hai.

³⁹ Tum apne sahifon meñ dhūndte rahte ho kyoñki samajhte ho ki un se tumheñ abadī zindagī hāsil hai. Lekin yihī mere bāre meñ gawāhī dete haiñ!

⁴⁰ To bhī tum zindagī pāne ke lie mere pās ānā nahīn chāhte.

⁴¹ Maiñ insānon se izzat nahīn chāhtā,

⁴² lekin maiñ tum ko jāntā hūn ki tum meñ Allāh kī muhabbat nahīn.

⁴³ Agarche maiñ apne Bāp ke nām meñ āyā hūn to bhī tum mujhe qabūl nahīn karte. Is ke muqābale meñ agar koī apne nām meñ āegā to tum use qabūl karoge.

⁴⁴ Koī ajab nahīn ki tum imān nahīn lā sakte. Kyoñki tum ek dūse se izzat chāhte ho jabki tum wuh izzat pāne kī koshish hī nahīn karte jo wāhid Ḳhudā se miltī hai.

⁴⁵ Lekin yih na samjho ki maiñ Bāp ke sāmne tum par ilzām lagāūngā. Ek aur hai jo tum par ilzām lagā rahā hai—Mūsā, jis se tum ummīd rakhte ho.

⁴⁶ Agar tum wāqai Mūsā par imān rakhte to zarūr mujh par bhī imān rakhte, kyoñki us ne mere hī bāre meñ likhā.

⁴⁷ Lekin chūnki tum wuh kuchh nahīn mānte jo us ne likhā hai to merī bāteñ kyoñkar mān sakte ho!”

6

Īsā Bare Hujūm ko Khānā Khilātā Hai

¹ Is ke bād Īsā ne Galīl kī Jhīl ko pār kiyā. (Jhīl kā dūsrā nām Tibariyās thā.)

² Ek baṛā hujūm us ke pīchhe lag gayā thā, kyoñki us ne ilāhī nishān dikhā kar marizoñ ko shafā dī thī aur logoñ ne is kā mushāhadā kiyā thā.

³ Phir Īsā pahār par chaṛh kar apne shāgirdon ke sāth baiṭh gayā.

⁴ (Yahūdī Īd-e-Fasah qarīb ā gai thī.)

⁵ Wahāñ baiṭhe Īsā ne apnī nazar uṭhāi to dekhā ki ek baṛā hujūm pahuñch rahā hai. Us ne Filippus se pūchhā, “Ham kahāñ se khānā kharīden tāki unheñ khilāen?”

⁶ (Yih us ne Filippus ko āzmāne ke lie kahā. Ḳhud to wuh jāntā thā ki kyā karegā.)

⁷ Filippus ne jawāb diyā, “Agar har ek ko sirf thoṛā-sā mile to bhī chāndī ke 200 sikke kāfī nahīn hoñge.”

⁸ Phir Shamāun Patras kā bhāi Andriyās bol uṭhā,

⁹ “Yahāñ ek laṛkā hai jis ke pās jau kī pāñch roṭiyāñ aur do machhliyāñ haiñ. Magar itne logoñ meñ yih kyā haiñ!”

¹⁰ Īsā ne kahā, “Logoñ ko biṭhā do.” Us jagah bahut ghās thī. Chunāñche sab baiṭh gae. (Sirf mardoñ kī tādad 5,000 thī.)

¹¹ Īsā ne roṭiyān le kar shukrguzārī kī duā kī aur unheñ baiṭhe hue logoñ meñ taqsīm karwāyā. Yihī kuchh us ne machhliyoñ ke sāth bhī kiyā. Aur sab ne jī bhar kar roṭī khāi.

¹² Jab sab ser ho gae to Īsā ne shāgirdoñ ko batāyā, “Ab bache hue ṭukre jamā karo tākī kuchh zāe na ho jāe.”

¹³ Jab unhoñ ne bachā huā khānā ikaṭṭhā kiyā to jau kī pānch roṭiyon ke ṭukroñ se bārah ṭokre bhar gae.

¹⁴ Jab logoñ ne Īsā ko yih ilāhī nishān dikhāte dekhā to unhoñ ne kahā, “Yaḡīnan yih wuhī nabī hai jise duniyā meñ ānā thā.”

¹⁵ Īsā ko mālūm huā ki wuh ā kar use zabardastī bādshāh banānā chāhte haiñ, is lie wuh dubārā un se alag ho kar akelā hī kisī pahār par chaṛh gayā.

Īsā Pānī par Chaltā Hai

¹⁶ Shām ko shāgird jhīl ke pās gae

¹⁷ aur kashtī par sawār ho kar jhīl ke pār shahr Kafarnahūm ke lie rawānā hue. Andherā ho chukā thā aur Īsā ab tak un ke pās wāpas nahīn āyā thā.

¹⁸ Tez hawā ke bāis jhīl meñ lahreñ uṭhne lagīn.

¹⁹ Kashtī ko khete khete shāgird chār yā pānch kilomīṭar kā safr tay kar chuke the ki achānak Īsā nazar āyā. Wuh pānī par chaltā huā kashtī kī taraf baṛh rahā thā. Shāgird dahshatzadā ho gae.

²⁰ Lekin us ne un se kahā, “Maiñ hī hūn. Khauf na karo.”

²¹ Wuh use kashtī meñ biṭhāne par āmādā hue. Aur kashtī usī lamhe us jagah pahuñch gai jahāñ wuh jānā chāhte the.

Log Īsā ko Ḍhūñḍte Haiñ

²² Hujūm to jhīl ke pār rah gayā thā. Agle din logoñ ko patā chalā ki shāgird ek hī kashtī le kar chale gae haiñ aur ki us waqt Īsā kashtī meñ nahīn thā.

²³ Phir kuchh kashtiyān Tibariyās se us maqām ke qarīb pahuñchīñ jahāñ Khudāwand Īsā ne roṭī ke lie shukrguzārī kī duā karke use logoñ ko khilāyā thā.

²⁴ Jab logoñ ne dekhā ki na Īsā aur na us ke shāgird wahāñ haiñ to wuh kashtiyon par sawār ho kar Īsā ko ḍhūñḍte ḍhūñḍte Kafarnahūm pahuñche.

Īsā Zindagī kī Roṭī Hai

²⁵ Jab unhoñ ne use jhīl ke pār pāyā to pūchhā, “Ustād, āp kis tarah yahāñ pahuñch gae.”

²⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko sach batātā hūn, tum mujhe is lie nahīñ ḍhūñḍ rahe ki ilāhī nishān dekhe haiñ balki is lie ki tum ne jī bhar kar roṭī khāi hai.

²⁷ Aisī khurāk ke lie jidd-o-jahd na karo jo gal saṛ jātī hai, balki aisī ke lie jo abadī zindagī tak qāym rahtī hai aur jo Ibn-e-Ādam tum ko degā, kyonki Khudā Bāp ne us par apnī tasdīq kī muhr lagāi hai.”

²⁸ Is par unhoñ ne pūchhā, “Hameñ kyā karnā chāhie tākī Allāh kā matlūbā kām karen?”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Allāh kā kām yih hai ki tum us par imān lāo jise us ne bhejā hai.”

30 Unhoñ ne kahā, “To phir āp kyā ilāhī nishān dikhāeñge jise dekh kar ham āp par imān lāeñ? Āp kyā kām saranjām deñge?”

31 Hamāre bāpdādā ne to registān meñ man khāyā. Chunāñche kalām-e-muqaddas meñ likhā hai ki Mūsā ne unheñ āsmān se roṭī khilāi.”

32 Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki khud Mūsā ne tum ko āsmān se roṭī nahīñ khilāi balki mere Bāp ne. Wuhī tum ko āsmān se haqīqī roṭī detā hai.

33 Kyoñki Allāh kī roṭī wuh shaḡhs hai jo āsmān par se utar kar duniyā ko zindagī baḡhshtā hai.”

34 Unhoñ ne kahā, “Khudāwand, hameñ yih roṭī har waqt diyā kareñ.”

35 Jawāb meñ Īsā ne kahā, “Maiñ hī zindagī kī roṭī hūñ. Jo mere pās āe use phir kabhī bhūk nahīñ lagegī. Aur jo mujh par imān lāe use phir kabhī pyās nahīñ lagegī.

36 Lekin jis tarah maiñ tum ko batā chukā hūñ, tum ne mujhe dekhā aur phir bhī imān nahīñ lāe.

37 Jitne bhī Bāp ne mujhe die haiñ wuh mere pās āeñge aur jo bhī mere pās āegā use maiñ hargiz nikāl na dūngā.

38 Kyoñki maiñ apñī marzī pūrī karne ke lie āsmān se nahīñ utrā balki us kī jis ne mujhe bhejā hai.

39 Aur jis ne mujhe bhejā us kī marzī yih hai ki jitne bhī us ne mujhe die haiñ un meñ se maiñ ek ko bhī kho na dūñ balki sab ko qiyāmat ke din murdoñ meñ se phir zindā karūñ.

40 Kyoñki mere Bāp kī marzī yihī hai ki jo bhī Farzand ko dekh kar us par imān lāe use abadī zindagī hāsīl ho. Aise shaḡhs ko maiñ qiyāmat ke din murdoñ meñ se phir zindā karūnga.”

41 Yih sun kar Yahūdī is lie burburāne lage ki us ne kahā thā, “Maiñ hī wuh roṭī hūñ jo āsmān par se utar āi hai.”

42 Unhoñ ne etarāz kiyā, “Kyā yih Īsā bin Yūsuf nahīñ, jis ke bāp aur māñ se ham wāqif haiñ? Wuh kyoñkar kah saktā hai ki ‘Maiñ āsmān se utrā hūñ?’”

43 Īsā ne jawāb meñ kahā, “Āpas meñ mat burburāo.

44 Sirf wuh shaḡhs mere pās ā saktā hai jise Bāp jis ne mujhe bhejā hai mere pās khīñch lāyā hai. Aise shaḡhs ko maiñ qiyāmat ke din murdoñ meñ se phir zindā karūnga.

45 Nabiyoñ ke sahifoñ meñ likhā hai, ‘Sab Allāh se tālīm pāeñge.’ Jo bhī Allāh kī sun kar us se sīkhtā hai wuh mere pās ā jātā hai.

46 Is kā matlab yih nahīñ ki kisī ne kabhī Bāp ko dekhā. Sirf ek hī ne Bāp ko dekhā hai, wuhī jo Allāh kī taraf se hai.

47 Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jo imān rakhtā hai use abadī zindagī hāsīl hai.

48 Zindagī kī roṭī maiñ hūñ.

49 Tumhāre bāpdādā registān meñ man khāte rahe, to bhī wuh mar gae.

50 Lekin yahāñ āsmān se utarne wālī aisī roṭī hai jise khā kar insān nahīñ martā.

51 Maiñ hī zindagī kī wuh roṭī hūñ jo āsmān se utar āi hai. Jo is roṭī se khāe wuh abad tak zindā rahegā. Aur yih roṭī merā gosht hai jo maiñ duniyā ko zindagī muhaiyā karne kī ḡhātir pesh karūnga.”

⁵² Yahūdī barī sargarmī se ek dūsre se bahs karne lage, “Yih ādmī hameñ kis tarah apnā gosht khilā saktā hai?”

⁵³ Īsā ne un se kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki sirf Ibn-e-Ādam kā gosht khāne aur us kā ḳhūñ pine hī se tum meñ zindagī hogī.

⁵⁴ Jo merā gosht khāe aur merā ḳhūñ pie abadi zindagī us kī hai aur maiñ use qiyāmat ke din murdoñ meñ se phir zindā karūnga.

⁵⁵ Kyoñki merā gosht haqīqī ḳhurāk aur merā ḳhūñ haqīqī pine kī chīz hai.

⁵⁶ Jo merā gosht khātā aur merā ḳhūñ pītā hai wuh mujh meñ qāym rahtā hai aur maiñ us meñ.

⁵⁷ Maiñ us zindā Bāp kī wajah se zindā hūñ jis ne mujhe bhejā. Isī tarah jo mujhe khātā hai wuh merī hī wajah se zindā rahegā.

⁵⁸ Yihī wuh roṭī hai jo āsmān se utrī hai. Tumhāre bāpdādā man khāne ke bāwujūd mar gae. Lekin jo yih roṭī khāegā wuh abad tak zindā rahegā.”

⁵⁹ Īsā ne yih bāteñ us waqt kīñ jab wuh Kafarnahūm meñ Yahūdī ibādatḳhāne meñ tālīm de rahā thā.

Abadi Zindagī kī Bāteñ

⁶⁰ Yih sun kar us ke bahut-se shāgirdoñ ne kahā, “Yih bāteñ nāgawār haiñ. Kaun inheñ sun saktā hai!”

⁶¹ Īsā ko mālūm thā ki mere shāgird mere bāre meñ burburā rahe haiñ, is lie us ne kahā, “Kyā tum ko in bātoñ se ṭhes lagī hai?”

⁶² To phir tum kyā sochoge jab Ibn-e-Ādam ko ūpar jāte dekhoge jahāñ wuh pahle thā?

⁶³ Allāh kā Rūh hī zindā kartā hai jabki jismānī tāqat kā koī faydā nahīñ hotā. Jo bāteñ maiñ ne tum ko batāī haiñ wuh Rūh aur zindagī haiñ.

⁶⁴ Lekin tum meñ se kuchh haiñ jo imān nahīñ rakhte.” (Īsā to shurū se hī jāntā thā ki kaun kaun imān nahīñ rakhte aur kaun mujhe dushman ke hawāle karegā.)

⁶⁵ Phir us ne kahā, “Is lie maiñ ne tum ko batāyā ki sirf wuh shaḳhs mere pās ā saktā hai jise Bāp kī taraf se yih taufīq mile.”

⁶⁶ Us waqt se us ke bahut-se shāgird ulte pāñw phir gae aur āindā ko us ke sāth na chale.

⁶⁷ Tab Īsā ne bārah shāgirdoñ se pūchhā, “Kyā tum bhī chale jānā chāhte ho?”

⁶⁸ Shamāūn Patras ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, ham kis ke pās jāeñ? Abadi zindagī kī bāteñ to āp hī ke pās haiñ.

⁶⁹ Aur ham ne imān lā kar jāñ liyā hai ki āp Allāh ke Quddūs haiñ.”

⁷⁰ Jawāb meñ Īsā ne kahā, “Kyā maiñ ne tum bārah ko nahīñ chunā? To bhī tum meñ se ek shaḳhs shaitān hai.”

⁷¹ (Wuh Shamāūn Iskariyotī ke beṭe Yahūdāh kī taraf ishārā kar rahā thā jo bārah shāgirdoñ meñ se ek thā aur jis ne bād meñ use dushman ke hawāle kar diyā.)

¹ Is ke bād Īsā ne Galīl ke ilāqe meñ idhar-udhar safr kiyā. Wuh Yahūdiyā meñ phirnā nahīn chāhtā thā kyonki wahān ke Yahūdī use qatl karne kā mauqā ḡhūnḡ rahe the.

² Lekin jab Yahūdī īd banām Jhoñpriyon kī Īd qarīb āī

³ to us ke bhāiyon ne us se kahā, “Yih jagah chhoḡ kar Yahūdiyā chalā jā tāki tere pairokār bhī wuh mojize dekh leñ jo tū kartā hai.

⁴ Jo shaḡhs chāhtā hai ki awām use jāne wuh poshidagī meñ kām nahīn kartā. Agar tū is qism kā mojjizānā kām kartā hai to apne āp ko duniyā par zāhir kar.”

⁵ (Asl meñ Īsā ke bhāī bhī us par imān nahīn rakhte the.)

⁶ Īsā ne unheñ batāyā, “Abhī wuh waqt nahīn āyā jo mere lie mauzūn hai. Lekin tum jā sakte ho, tumhāre lie har waqt mauzūn hai.

⁷ Duniyā tum se dushmanī nahīn rakh saktī. Lekin mujh se wuh dushmanī rakhtī hai, kyonki main us ke bāre meñ yih gawāhī detā hūn ki us ke kām bure haiñ.

⁸ Tum ḡhud id par jāo. Main nahīn jāūngā, kyonki abhī wuh waqt nahīn āyā jo mere lie mauzūn hai.”

⁹ Yih kah kar wuh Galīl meñ ṡhahrā rahā.

Īsā Jhoñpriyon kī Īd Par

¹⁰ Lekin bād meñ, jab us ke bhāī īd par jā chuke the to wuh bhī gayā, agarche alāniyā nahīn balki ḡhufiyā taur par.

¹¹ Yahūdī īd ke mauqe par use talāsh kar rahe the. Wuh pūchhte rahe, “Wuh ādmī kahān hai?”

¹² Hujūm meñ se kāī log Īsā ke bāre meñ buḡbuḡā rahe the. Bāz ne kahā, “Wuh achchhā bandā hai.” Lekin dūsron ne etarāz kiyā, “Nahīn, wuh awām ko bahkātā hai.”

¹³ Lekin kisī ne bhī us ke bāre meñ khul kar bāt na kī, kyonki wuh Yahūdiyāon se ḡarte the.

¹⁴ Īd kā ādhā hissā guzar chukā thā jab Īsā Baitul-muḡaddas meñ jā kar tālīm dene lagā.

¹⁵ Use sun kar Yahūdī hairatzadā hue aur kahā, “Yih ādmī kis tarah itnā ilm rakhtā hai hālāñki is ne kahīn se bhī tālīm hāsīl nahīn kī!”

¹⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Jo tālīm main detā hūn wuh merī apnī nahīn balki us kī hai jis ne mujhe bhejā.

¹⁷ Jo us kī marzī pūrī karne ke lie taiyār hai wuh jān legā ki merī tālīm Allāh kī taraf se hai yā ki merī apnī taraf se.

¹⁸ Jo apnī taraf se boltā hai wuh apnī hī izzat chāhtā hai. Lekin jo apne bhejne wāle kī izzat-o-jalāl barhāne kī koshish kartā hai wuh sachchā hai aur us meñ nārāstī nahīn hai.

¹⁹ Kyā Mūsā ne tum ko shariāt nahīn dī? To phir tum mujhe qatl karne kī koshish kyon kar rahe ho?”

²⁰ Hujūm ne jawāb diyā, “Tum kisī badrūh kī girift meñ ho. Kaun tumheñ qatl karne kī koshish kar rahā hai?”

²¹ Īsā ne un se kahā, “Main ne Sabat ke din ek hī mojjizā kiyā aur tum sab hairatzadā hue.

²² Lekin tum bhī Sabat ke din kām karte ho. Tum us din apne bachchoñ kā ḡhatnā karwāte ho. Aur yih rasm Mūsā kī shariāt ke mutābiq hī hai, agarche yih Mūsā se nahīn balki hamāre bāpdādā Ibrāhīm, Is'hāq aur Yāqūb se shurū huī.

²³ Kyoñki sharīat ke mutābiq lāzim hai ki bachche kā khatnā āṭhweñ din karwāyā jāe, aur agar yih din Sabat ho to tum phir bhī apne bachche kā khatnā karwāte ho tāki sharīat kī k̄hilāfwarzī na ho jāe. To phir tum mujh se kyoñ nārāz ho ki main ne Sabat ke din ek ādmī ke pūre jism ko shafā dī?

²⁴ Zāhirī sūrat kī binā par faislā na karo balki bātīnī hālat pahchān kar munsifānā faislā karo.”

Kyā Īsā hī Masīh Hai?

²⁵ Us waqt Yarūshalam ke kuchh rahne wāle kahne lage, “Kyā yih wuh ādmī nahīn hai jise log qatl karne kī koshish kar rahe haiñ?”

²⁶ Tāham wuh yahān khul kar bāt kar rahā hai aur koī bhī use rokne kī koshish nahīn kar rahā. Kyā hamāre rāhnumāoñ ne haqīqat meñ jān liyā hai ki yih Masīh hai?

²⁷ Lekin jab Masīh āegā to kisi ko bhī mālūm nahīn hogā ki wuh kahān se hai. Yih ādmī farq hai. Ham to jānte haiñ ki yih kahān se hai.”

²⁸ Īsā Baitul-muqaddas meñ tālīm de rahā thā. Ab wuh pukār uṭhā, “Tum mujhe jānte ho aur yih bhī jānte ho ki main kahān se hūñ. Lekin main apnī taraf se nahīn āyā. Jis ne mujhe bhejā hai wuh sachchā hai aur use tum nahīn jānte.”

²⁹ Lekin main use jāntā hūñ, kyoñki main us kī taraf se hūñ aur us ne mujhe bhejā hai.”

³⁰ Tab unhoñ ne use giriftār karne kī koshish kī. Lekin koī bhī us ko hāth na lagā sakā, kyoñki abhī us kā waqt nahīn āyā thā.

³¹ To bhī hujūm ke kāī log us par imān lāe, kyoñki unhoñ ne kahā, “Jab Masīh āegā to kyā wuh is ādmī se zyādā ilāhi nishān dikhaegā?”

Pahredār Use Giriftār Karne Āte Haiñ

³² Farīsiyoñ ne dekhā ki hujūm meñ is qism kī bāteñ dhīmī dhīmī āwāz ke sāth phail rahī haiñ. Chunanche unhoñ ne rāhnumā imāmoñ ke sāth mil kar Baitul-muqaddas ke pahredār Īsā ko giriftār karne ke lie bheje.

³³ Lekin Īsā ne kahā, “Main sirf thoṛī der aur tumhāre sāth rahūngā, phir main us ke pās wāpas chalā jāūngā jis ne mujhe bhejā hai.”

³⁴ Us waqt tum mujhe dhūndoge, magar nahīn pāoge, kyoñki jahān main hūñ wahān tum nahīn ā sakte.”

³⁵ Yahūdī āpas meñ kahne lage, “Yih kahān jānā chāhtā hai jahān ham use nahīn pā sakeñge? Kyā wuh bairūn-e-mulk jānā chāhtā hai, wahān jahān hamāre log Yūnāniyoñ meñ bikhrī hālat meñ rahte haiñ? Kyā wuh Yūnāniyoñ ko tālīm denā chāhtā hai?”

³⁶ Matlab kyā hai jab wuh kahtā hai, ‘Tum mujhe dhūndoge magar nahīn pāoge’ aur ‘Jahān main hūñ wahān tum nahīn ā sakte.’ ”

Zindagī ke Pānī kī Nahreñ

³⁷ Īd ke ākhirī din jo sab se aham hai Īsā kharā huā aur ūnchī āwāz se pukār uṭhā, “Jo pyāsā ho wuh mere pās āe,

³⁸ aur jo mujh par imān lāe wuh pie. Kalām-e-muqaddas ke mutābiq ‘Us ke andar se zindagī ke pānī kī nahreñ bah nikleñgi.’ ”

³⁹ (“Zindagī ke pānī’ se wuh Rūhul-quds kī taraf ishārā kar rahā thā jo un ko hāsīl hotā hai jo Īsā par imān lāte haiñ. Lekin wuh us waqt

tak nāzil nahīn huā thā, kyonki Īsā ab tak apne jalāl ko na pahuñchā thā.)

Sunane Wāloñ meñ Nā-ittafāqī

⁴⁰ Īsā kī yih bāteñ sun kar hujūm ke kuchh logoñ ne kahā, “Yih ādmī wāqāi wuh nabī hai jis ke intazār meñ ham haiñ.”

⁴¹ Dūsroñ ne kahā, “Yih Masīh hai.”

Lekin bāz ne etarāz kiyā, “Masīh Galīl se kis tarah ā saktā hai!

⁴² Pāk kalām to bayān kartā hai ki Masīh Dāūd ke khāndān aur Bait-laham se āegā, us gānw se jahān Dāūd Bādshāh paidā huā.”

⁴³ Yoñ Īsā kī wajah se logoñ meñ phūṭ par gāi.

⁴⁴ Kuchh to use giriftār karnā chāhte the, lekin koī bhī us ko hāth na lagā sakā.

Yahūdī Rāhnumā Īsā par Īmān Nahīn Rakhte

⁴⁵ Itne meñ Baitul-muqaddas ke pahredār rāhnumā imāmoñ aur Farīsiyoñ ke pās wāpas āe. Wuh Īsā ko le kar nahīn āe the, is lie rāhnumāoñ ne pūchhā, “Tum use kyon nahīn lāe?”

⁴⁶ Pahredāroñ ne jawāb diyā, “Kisī ne kabhī is ādmī kī tarah bāt nahīn kī.”

⁴⁷ Farīsiyoñ ne tanzan kahā, “Kyā tum ko bhī bahkā diyā gayā hai?

⁴⁸ Kyā rāhnumāoñ yā Farīsiyoñ meñ koī hai jo us par Īmān lāyā ho? Koī bhī nahīn!

⁴⁹ Lekin shariāt se nāwāqif yih hujūm lānatī hai!”

⁵⁰ In rāhnumāoñ meñ Nikudemus bhī shāmil thā jo kuchh der pahle Īsā ke pās gayā thā. Ab wuh bol uṭhā,

⁵¹ “Kyā hamārī shariāt kisī par yoñ faislā dene kī ijāzat detī hai? Nahīn, lāzim hai ki use pahle adālat meñ pesh kiyā jāe tāki mālūm ho jāe ki us se kyā kuchh sarzad huā hai.”

⁵² Dūsroñ ne etarāz kiyā, “Kyā tum bhī Galīl ke rahne wāle ho? Kalām-e-muqaddas meñ taftīsh karke khud dekh lo ki Galīl se koī nabī nahīn āegā.”

⁵³ Yih kah kar har ek apne apne ghar chalā gayā.

8

Zinākār Aurat par Pahlā Patthar

¹ Īsā khud Zaitūn ke pahār par chalā gayā.

² Agle dīn pau phatte waqt wuh dubārā Baitul-muqaddas meñ āyā. Wahān sab log us ke gird jamā hue aur wuh baiṭh kar unheñ tālim dene lagā.

³ Is daurān shariāt ke ulamā aur Farīsī ek aurat ko le kar āe jise zinā karte waqt pakaṛā gayā thā. Use bīch meñ khaṛā karke

⁴ unhoñ ne Īsā se kahā, “Ustād, is aurat ko zinā karte waqt pakaṛā gayā hai.

⁵ Mūsā ne shariāt meñ hameñ hukm diyā hai ki aise logoñ ko sangsār karnā hai. Ap kyā kahte haiñ?”

⁶ Is sawāl se wuh use phaṅsānā chāhte the tāki us par ilzām lagāne kā koī bahānā un ke hāth ā jāe. Lekin Īsā jhuk gayā aur apnī unglī se zamīn par likhne lagā.

⁷ Jab wuh us se jawāb kā taqāzā karte rahe to wuh kharā ho kar un se muḵhātīb huā, “Tum meñ se jis ne kabhī gunāh nahīn kiyā, wuh pahlā patthar māre.”

⁸ Phir wuh dubārā jhuk kar zamīn par likhne lagā.

⁹ Yih jawāb sun kar ilzām lagāne wāle yake bād dīgare wahān se khisak gae. Pahle buzurg, phir bāqī sab. Aḳhirkār Īsā aur darmiyān meñ kharī wuh aurat akele rah gae.

¹⁰ Phir us ne kharē ho kar kahā, “Ai aurat, wuh sab kahān gae. Kyā kisī ne tujh par fatwā nahīn lagāyā?”

¹¹ Aurat ne jawāb diyā, “Nahīn Ḳhudāwand.”

Īsā ne kahā, “Maiñ bhī tujh par fatwā nahīn lagātā. Jā, āindā gunāh na karnā.”

Īsā Duniyā kā Nūr Hai

¹² Phir Īsā dubārā logoñ se muḵhātīb huā, “Duniyā kā nūr maiñ hūñ. Jo merī pairawī kare wuh tārikī meñ nahīn chalogā, kyonki use zindagī kā nūr hāsil hogā.”

¹³ Farīsiyoñ ne etarāz kiyā, “Āp to apne bāre meñ gawāhī de rahe haiñ. Aisī gawāhī motabar nahīn hotī.”

¹⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Agarche maiñ apne bāre meñ hī gawāhī de rahā hūñ to bhī wuh motabar hai. Kyonki maiñ jāntā hūñ ki maiñ kahān se āyā hūñ aur kahān ko jā rahā hūñ. Lekin tum ko to mālūm nahīn ki maiñ kahān se āyā hūñ aur kahān jā rahā hūñ.

¹⁵ Tum insānī soch ke mutābiq logoñ kā faislā karte ho, lekin maiñ kisī kā bhī faislā nahīn kartā.

¹⁶ Aur agar faislā karūñ bhī to merā faislā durust hai, kyonki maiñ akelā nahīn hūñ. Bāp jis ne mujhe bhejā hai mere sāth hai.

¹⁷ Tumhārī sharīat meñ likhā hai ki do ādmiyoñ kī gawāhī motabar hai.

¹⁸ Maiñ ḳhud apne bāre meñ gawāhī detā hūñ jabki dūsrā gawāh Bāp hai jis ne mujhe bhejā.”

¹⁹ Unhoñ ne pūchhā, “Āp kā Bāp kahān hai?” Īsā ne jawāb diyā, “Tum na mujhe jānte ho, na mere Bāp ko. Agar tum mujhe jānte to phir mere Bāp ko bhī jānte.”

²⁰ Īsā ne yih bāteñ us waqt kīñ jab wuh us jagah ke qarīb tālīm de rahā thā jahāñ log apnā hadiyā dālte the. Lekin kisī ne use giriftār na kiyā kyonki abhī us kā waqt nahīn āyā thā.

Jahāñ Maiñ Jā Rahā Hūñ Tum Wahāñ Nahīñ Jā Sakte

²¹ Ek aur bār Īsā un se muḵhātīb huā, “Maiñ jā rahā hūñ aur tum mujhe ḳhūñḳhūñ kar apne gunāh meñ mar jāoge. Jahāñ maiñ jā rahā hūñ wahāñ tum nahīñ pahuñch sakte.”

²² Yahūdiyoñ ne pūchhā, “Kyā wuh ḳhudkushī karnā chāhtā hai? Kyā wuh isī wajah se kahtā hai, ‘Jahāñ maiñ jā rahā hūñ wahāñ tum nahīñ pahuñch sakte?’”

²³ Īsā ne apnī bāt jāri rakhī, “Tum nīche se ho jabki maiñ ūpar se hūñ. Tum is duniyā ke ho jabki maiñ is duniyā kā nahīñ hūñ.

²⁴ Maiñ tum ko batā chukā hūñ ki tum apne gunāhoñ meñ mar jāoge. Kyonki agar tum imān nahīñ lāte ki maiñ wuhī hūñ to tum yaqīnan apne gunāhoñ meñ mar jāoge.”

²⁵ Unhoñ ne sawāl kiyā, “Āp kaun haiñ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ wuhī hūñ jo maiñ shurū se hī batātā āyā hūñ.

²⁶ Maiñ tumhāre bāre meñ bahut kuchh kah saktā hūñ. Bahut-sī aisī bāteñ haiñ jin kī binā par maiñ tum ko mujrim ṭhahrā saktā hūñ. Lekin jis ne mujhe bhejā hai wuhī sachchā aur motabar hai aur maiñ duniyā ko sirf wuh kuchh sunātā hūñ jo maiñ ne us se sunā hai.”

²⁷ Sunane wāle na samjhe ki Īsā Bāp kā zikr kar rahā hai.

²⁸ Chunāñche us ne kahā, “Jab tum Ibn-e-Ādam ko ūñche par chaṛhāoge tab hī tum jān loge ki maiñ wuhī hūñ, ki maiñ apnī taraf se kuchh nahīñ kartā balki sirf wuhī sunātā hūñ jo Bāp ne mujhe sikhāyā hai.

²⁹ Aur jis ne mujhe bhejā hai wuh mere sāth hai. Us ne mujhe akelā nahīñ chhoṛā, kyoñki maiñ har waqt wuhī kuchh kartā hūñ jo use pasand ātā hai.”

³⁰ Yih bāteñ sun kar bahut-se log us par imān lāe.

Sachchāi Tum ko Āzād Karegī

³¹ Jo Yahūdī us kā yaqīn karte the Īsā ab un se hamkalām huā, “Agar tum merī tālīm ke tābe rahoge tab hī tum mere sachche shāgird hoge.

³² Phir tum sachchāi ko jān loge aur sachchāi tum ko āzād kar degī.”

³³ Unhoñ ne etarāz kiyā, “Ham to Ibrāhīm kī aulād haiñ, ham kabhī bhī kisī ke ḡhulām nahīñ rahe. Phir āp kis tarah kah sakte haiñ ki ham āzād ho jāeñge?”

³⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jo bhī gunāh kartā hai wuh gunāh kā ḡhulām hai.

³⁵ ḡhulām to ārizī taur par ghar meñ rahtā hai, lekin mālik kā beṭā hameshā tak.

³⁶ Is lie agar Farzand tum ko āzād kare to tum haqīqatan āzād hoge.

³⁷ Mujhe mālūm hai ki tum Ibrāhīm kī aulād ho. Lekin tum mujhe qatl karne ke darpai ho, kyoñki tumhāre andar mere paighām ke lie gunjāish nahīñ hai.

³⁸ Maiñ tum ko wuhī kuchh batātā hūñ jo maiñ ne Bāp ke hāñ dekhā hai, jabki tum wuhī kuchh sunāte ho jo tum ne apne Bāp se sunā hai.”

³⁹ Unhoñ ne kahā, “Hamārā bāp Ibrāhīm hai.” Īsā ne jawāb diyā, “Agar tum Ibrāhīm kī aulād hote to tum us ke namūne par chalte.

⁴⁰ Is ke bajāe tum mujhe qatl karne kī talāsh meñ ho, is lie ki maiñ ne tum ko wuhī sachchāi sunāī hai jo maiñ ne Allāh ke huzūr sunī hai. Ibrāhīm ne kabhī bhī is qism kā kām na kiyā.

⁴¹ Nahīñ, tum apne bāp kā kām kar rahe ho.”

Unhoñ ne etarāz kiyā, “Ham harāmzāde nahīñ haiñ. Allāh hī hamārā wāhid Bāp hai.”

⁴² Īsā ne un se kahā, “Agar Allāh tumhārā Bāp hotā to tum mujh se muhabbat rakhte, kyoñki maiñ Allāh meñ se nikal āyā hūñ. Maiñ apnī taraf se nahīñ āyā balki usī ne mujhe bhejā hai.

⁴³ Tum merī zabān kyoñ nahīñ samajhte? Is lie ki tum merī bāt sun nahīñ sakte.

⁴⁴ Tum apne bāp Iblīs se ho aur apne bāp kī khāhishoñ par amal karne ke khāhāñ rahte ho. Wuh shurū hī se qātil hai aur sachchāi par qāym na rahā, kyoñki us meñ sachchāi hai nahīñ. Jab wuh jhūṭ boltā hai to yih fitrī bāt hai, kyoñki wuh jhūṭ bolne wālā aur jhūṭ kā bāp hai.

⁴⁵ Lekin main sachchī bāteñ sunātā hūñ aur yihī wajah hai ki tum ko mujh par yaqīn nahīñ ātā.

⁴⁶ Kyā tum meñ se koī sābit kar saktā hai ki mujh se koī gunāh sarzad huā hai? Main to tum ko haqīqat batā rahā hūñ. Phir tum ko mujh par yaqīn kyon nahīñ ātā?

⁴⁷ Jo Allāh se hai wuh Allāh kī bāteñ suntā hai. Tum yih is lie nahīñ sunte ki tum Allāh se nahīñ ho.”

Īsā aur Ibrāhīm

⁴⁸ Yahūdiyon ne jawāb diyā, “Kyā ham ne thīk nahīñ kahā ki tum Sāmārī ho aur kisī badrūh ke qabze meñ ho?”

⁴⁹ Īsā ne kahā, “Main badrūh ke qabze meñ nahīñ hūñ balki apne Bāp kī izzat kartā hūñ jabki tum merī be’izzatī karte ho.

⁵⁰ Main khud apnī izzat kā khāhāñ nahīñ hūñ. Lekin ek hai jo merī izzat aur jalāl kā khayāl rakhtā aur insāf kartā hai.

⁵¹ Main tum ko sach batātā hūñ ki jo bhī mere kalām par amal kartā rahe wuh maut ko kabhī nahīñ dekhegā.”

⁵² Yih sun kar logoñ ne kahā, “Ab hameñ patā chal gayā hai ki tum kisī badrūh ke qabze meñ ho. Ibrāhīm aur nabī sab intaqāl kar gae jabki tum dāwā karte ho, ‘Jo bhī mere kalām par amal kartā rahe wuh maut kā mazā kabhī nahīñ chakhegā.’

⁵³ Kyā tum hamāre bāp Ibrāhīm se baṛe ho? Wuh mar gayā, aur nabī bhī mar gae. Tum apne āp ko kyā samajhte ho?”

⁵⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Agar meñ apnī izzat aur jalāl barhātā to merā jalāl bātil hotā. Lekin merā Bāp hī merī izzat-o-jalāl barhātā hai, wuhī jis ke bāre meñ tum dāwā karte ho ki ‘Wuh hamārā Khudā hai.’

⁵⁵ Lekin haqīqat meñ tum ne use nahīñ jāñā jabki main use jāntā hūñ. Agar main kahtā ki main use nahīñ jāntā to main tumhārī tarah jhūṭā hotā. Lekin main use jāntā aur us ke kalām par amal kartā hūñ.

⁵⁶ Tumhāre bāp Ibrāhīm ne khushī manāī jab use mālūm huā ki wuh merī āmad kā din dekhegā, aur wuh use dekh kar masrūr huā.”

⁵⁷ Yahūdiyon ne etarāz kiyā, “Tumhārī umr to abhī pachās sāl bhī nahīñ, to phir tum kis tarah kah sakte ho ki tum ne Ibrāhīm ko dekhā hai?”

⁵⁸ Īsā ne un se kahā, “Main tum ko sach batātā hūñ, Ibrāhīm kī paidāish se peshtar ‘Main hūñ.’ ”

⁵⁹ Is par log use sangsār karne ke lie patthar uṭhāne lage. Lekin Īsā ghāyb ho kar Baitul-muqaddas se nikal gayā.

9

Andhe kī Shafā

¹ Chalthe chalthe Īsā ne ek ādmī ko dekhā jo paidāish kā andhā thā.

² Us ke shāgirdoñ ne us se pūchhā, “Ustād, yih ādmī andhā kyon paidā huā? Kyā is kā koī gunāh hai yā is ke wālidain kā?”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Na is kā koī gunāh hai aur na is ke wālidain kā. Yih is lie huā ki is kī zindagī meñ Allāh kā kām zāhir ho jāe.

⁴ Abhī din hai. Lāzim hai ki ham jitnī der tak din hai us kā kām karte raheñ jis ne mujhe bhejā hai. Kyonki rāt āne wālī hai, us waqt koī kām nahīñ kar sakegā.

⁵ Lekin jitnī der tak main duniyā meñ hūñ utnī der tak main duniyā kā nūr hūñ.”

⁶ Yih kah kar us ne zamīn par thūk kar miṭṭi sānī aur us kī ānkhoñ par lagā dī.

⁷ Us ne us se kahā, “Jā, Shiloḳh ke hauz meñ nahā le.” (Shiloḳh kā matlab ‘bhejā huā’ hai.) Andhe ne jā kar nahā liyā. Jab wāpas āyā to wuh dekh saktā thā.

⁸ Us ke hamsāye aur wuh jinhoñ ne pahle use bhīk māngte dekhā thā pūchhne lage, “Kyā yih wuhī nahīn jo baiṭhā bhīk māngā kartā thā?”

⁹ Bāz ne kahā, “Hān, wuhī hai.”

Auroñ ne inkār kiyā, “Nahīn, yih sirf us kā hamshakl hai.”

Lekin ādmī ne ḳhud isrār kiyā, “Main wuhī hūn.”

¹⁰ Unhoñ ne us se sawāl kiyā, “Terī ānkheñ kis tarah bahāl huiñ?”

¹¹ Us ne jawāb diyā, “Wuh ādmī jo Īsā kahlātā hai us ne miṭṭi sān kar merī ānkhoñ par lagā dī. Phir us ne mujhe kahā, ‘Shiloḳh ke hauz par jā aur nahā le.’ Main wahān gayā aur nahāte hī merī ānkheñ bahāl ho gāin.”

¹² Unhoñ ne pūchhā, “Wuh kahān hai?”

Us ne jawāb diyā, “Mujhe nahīn mālūm.”

Farīsī Shafā kī Taftīsh Karte Haiñ

¹³ Tab wuh shafāyāb andhe ko Farīsiyōñ ke pās le gae.

¹⁴ Jis din Īsā ne miṭṭi sān kar us kī ānkhoñ ko bahāl kiyā thā wuh Sabat kā din thā.

¹⁵ Is lie Farīsiyōñ ne bhī us se pūchh-gachh kī ki use kis tarah basārat mil gāi. Ādmī ne jawāb diyā, “Us ne merī ānkhoñ par miṭṭi lagā dī, phir main ne nahā liyā aur ab dekh saktā hūn.”

¹⁶ Farīsiyōñ meñ se bāz ne kahā, “Yih shaḳhs Allāh kī taraf se nahīn hai, kyoñki Sabat ke din kām kartā hai.”

Dūsroñ ne etarāz kiyā, “Gunāhgār is qism ke ilāhī nishān kis tarah dikhā saktā hai?” Yoñ un meñ phūṭ paṛ gāi.

¹⁷ Phir wuh dubārā us ādmī se mukhātib hue jo pahle andhā thā, “Tū ḳhud is ke bāre meñ kyā kahtā hai? Us ne to terī hī ānkhoñ ko bahāl kiyā hai.”

Us ne jawāb diyā, “Wuh nabī hai.”

¹⁸ Yahūdiyōñ ko yaqīn nahīn ā rahā thā ki wuh wāqaī andhā thā aur phir bahāl ho gayā hai. Is lie unhoñ ne us ke wālidain ko bulāyā.

¹⁹ Unhoñ ne un se pūchhā, “Kyā yih tumhārā beṭā hai, wuhī jis ke bāre meñ tum kahte ho ki wuh andhā paidā huā thā? Ab yih kis tarah dekh saktā hai?”

²⁰ Us ke wālidain ne jawāb diyā, “Ham jānte haiñ ki yih hamārā beṭā hai aur ki yih paidā hote waqt andhā thā.

²¹ Lekin hameñ mālūm nahīn ki ab yih kis tarah dekh saktā hai yā ki kis ne is kī ānkhoñ ko bahāl kiyā hai. Is se ḳhud patā kareñ, yih bālīgh hai. Yih ḳhud apne bāre meñ batā saktā hai.”

²² Us ke wālidain ne yih is lie kahā ki wuh Yahūdiyōñ se ḳarte the. Kyoñki wuh faislā kar chuke the ki jo bhī Īsā ko Masīh qarār de use Yahūdī jamāt se nikāl diyā jāe.

²³ Yihī wajah thī ki us ke wālidain ne kahā thā, “Yih bālīgh hai, is se ḳhud pūchh leñ.”

²⁴ Ek bār phir unhoñ ne shafāyāb andhe ko bulāyā, “Allāh ko jalāl de, ham to jānte haiñ ki yih ādmī gunāhgār hai.”

25 Ādmī ne jawāb diyā, “Mujhe kyā patā hai ki wuh gunāhgār hai yā nahīn, lekin ek bāt main jāntā hūn, pahle main andhā thā, aur ab main dekh saktā hūn!”

26 Phir unhoñ ne us se sawāl kiyā, “Us ne tere sāth kyā kiyā? Us ne kis tarah terī ānkhoñ ko bahāl kar diyā?”

27 Us ne jawāb diyā, “Main pahle bhī āp ko batā chukā hūn aur āp ne sunā nahīn. Kyā āp bhī us ke shāgird bananā chāhte haiñ?”

28 Is par unhoñ ne use burā-bhalā kahā, “Tū hī us kā shāgird hai, ham to Mūsā ke shāgird haiñ.

29 Ham to jānte haiñ ki Allāh ne Mūsā se bāt kī hai, lekin is ke bāre meñ ham yih bhī nahīn jānte ki wuh kahān se āyā hai.”

30 Ādmī ne jawāb diyā, “Ajīb bāt hai, us ne merī ānkhoñ ko shafā dī hai aur phir bhī āp nahīn jānte ki wuh kahān se hai.

31 Ham jānte haiñ ki Allāh gunāhgāroñ kī nahīn suntā. Wuh to us kī suntā hai jo us kā khauf māntā aur us kī marzī ke mutābiq chaltā hai.

32 Ibtidā hī se yih bāt sunane meñ nahīn āī ki kisī ne paidāishī andhe kī ānkhoñ ko bahāl kar diyā ho.

33 Agar yih ādmī Allāh kī taraf se na hotā to kuchh na kar saktā.”

34 Jawāb meñ unhoñ ne use batāyā, “Tū jo gunāhāludā hālat meñ paidā huā hai kyā tū hamārā ustād bananā chāhtā hai?” Yih kah kar unhoñ ne use jamāt meñ se nikāl diyā.

Ruhānī Andhāpan

35 Jab Īsā ko patā chalā ki use nikāl diyā gayā hai to wuh us ko milā aur pūchhā, “Kyā tū Ibn-e-Ādam par imān rakhtā hai?”

36 Us ne kahā, “Kḥudāwand, wuh kaun hai? Mujhe batāeñ tāki main us par imān lāūñ.”

37 Īsā ne jawāb diyā, “Tū ne use dekh liyā hai balki wuh tujh se bāt kar rahā hai.”

38 Us ne kahā, “Kḥudāwand, main imān rakhtā hūn” aur use sijdā kiyā.

39 Īsā ne kahā, “Main adālat karne ke lie is duniyā meñ āyā hūn, is lie ki andhe dekheñ aur dekhne wāle andhe ho jāeñ.”

40 Kuchh Farīsī jo sāth khare the yih kuchh sun kar pūchhne lage, “Achchhā, ham bhī andhe haiñ?”

41 Īsā ne un se kahā, “Agar tum andhe hote to tum qusūrwar na thaharte. Lekin ab chūnki tum dāwā karte ho ki ham dekh sakte haiñ is lie tumhārā gunāh qāym rahtā hai.

10

Charwāhe kī Tamsīl

1 Main tum ko sach batātā hūn ki jo darwāze se bheṛoñ ke bāre meñ dākhil nahīn hotā balki phalāng kar andar ghus ātā hai wuh chor aur dākū hai.

2 Lekin jo darwāze se dākhil hotā hai wuh bheṛoñ kā charwāhā hai.

3 Chaukidār us ke lie darwāzā khol detā hai aur bheṛeñ us kī āwāz suntī haiñ. Wuh apnī har ek bheṛ kā nām le kar unheñ bulātā aur bāhar le jātā hai.

4 Apne pūre galle ko bāhar nikālne ke bād wuh un ke āge āge chalne lagtā hai aur bheṛeṅ us ke pīchhe pīchhe chal partī haiṅ, kyoṅki wuh us kī āwāz pahchāntī haiṅ.

5 Lekin wuh kisī ajnabī ke pīchhe nahīn chaleṅgī balki us se bhāg jāeṅgī, kyoṅki wuh us kī āwāz nahīn pahchāntīṅ.”

6 Īsā ne unheṅ yih tamsīl pesh kī, lekin wuh na samjhe ki wuh unheṅ kyā batānā chāhtā hai.

Achchhā Charwāhā

7 Is lie Īsā dubārā is par bāt karne lagā, “Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki bheṛoṅ ke lie darwāzā maiṅ hūṅ.

8 Jitne bhī mujh se pahle āe wuh chor aur ḍakū haiṅ. Lekin bheṛoṅ ne un kī na sunī.

9 Maiṅ hī darwāzā hūṅ. Jo bhī mere zariye andar āe use najāt milegī. Wuh atā jātā aur harī charāgāheṅ pātā rahegā.

10 Chor to sirf chori karne, zabāh karne aur tabāh karne atā hai. Lekin maiṅ is lie āyā hūṅ ki wuh zindagī pāeṅ, balki kasrat kī zindagī pāeṅ.

11 Achchhā charwāhā maiṅ hūṅ. Achchhā charwāhā apnī bheṛoṅ ke lie apnī jān detā hai.

12 Mazdūr charwāhe kā kirdār adā nahīn kartā, kyoṅki bheṛeṅ us kī apnī nahīn hotīṅ. Is lie jyoṅ hī koī bheṛiyā atā hai to mazdūr use deḳhte hī bheṛoṅ ko chhoṛ kar bhāg jātā hai. Natīje meṅ bheṛiyā kuchh bheṛeṅ pakaṛ letā aur bāqiyōṅ ko muntashir kar detā hai.

13 Wajah yih hai ki wuh mazdūr hī hai aur bheṛoṅ kī fikr nahīn kartā.

14 Achchhā charwāhā maiṅ hūṅ. Maiṅ apnī bheṛoṅ ko jāntā hūṅ aur wuh mujhe jāntī haiṅ,

15 bilkul usī tarah jis tarah Bāp mujhe jāntā hai aur maiṅ Bāp ko jāntā hūṅ. Aur maiṅ bheṛoṅ ke lie apnī jān detā hūṅ.

16 Merī aur bhī bheṛeṅ haiṅ jo is bāre meṅ nahīn haiṅ. Lāzim hai ki unheṅ bhī le āūṅ. Wuh bhī merī āwāz sunēṅgī. Phir ek hī gallā aur ek hī gallābān hogā.

17 Merā Bāp mujhe is lie pyār kartā hai ki maiṅ apnī jān detā hūṅ tāki use phir le lūṅ.

18 Koī merī jān mujh se chhīn nahīn saktā balki maiṅ use apnī marzī se de detā hūṅ. Mujhe use dene kā iḳhtiyār hai aur use wāpas lene kā bhī. Yih hukm mujhe apne Bāp kī taraf se milā hai.”

19 In bātoṅ par Yahūdiyoṅ meṅ dubārā phūṭ paṛ gaī.

20 Bahutoṅ ne kahā, “Yih badrūh kī girift meṅ hai, yih dīwānā hai. Is kī kyoṅ sunēṅ!”

21 Lekin auroṅ ne kahā, “Yih aisī bāteṅ nahīn haiṅ jo badrūh-giriftā shaḳhs kar sake. Kyā badrūheṅ andhoṅ kī āṅkheṅ bahāl kar saktī haiṅ?”

Īsā ko Radd Kiyā Jātā Hai

22 Sardiyōṅ kā mausam thā aur Īsā Baitul-muḳaddas kī Maḳhsūsiyat kī Īd banām Hanūkā ke daurān Yarūshalam meṅ thā.

23 Wuh Baitul-muḳaddas ke us barāmdē meṅ phir rahā thā jis kā nām Sulemān kā barāmdā thā.

24 Yahūdi use gher kar kahne lage, “Āp hameṅ kab tak uljhan meṅ rakheṅge? Agar āp Masih haiṅ to hameṅ sāf sāf batā deṅ.”

²⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko batā chukā hūñ, lekin tum ko yaqīn nahīñ āyā. Jo kām maiñ apne Bāp ke nām se kartā hūñ wuh mere gawāh haiñ.

²⁶ Lekin tum Īmān nahīñ rakhte kyonki tum merī bheṛeñ nahīñ ho.

²⁷ Merī bheṛeñ merī āwāz suntī haiñ. Maiñ unheñ jāntā hūñ aur wuh mere pīchhe chaltī haiñ.

²⁸ Maiñ unheñ abādī zindagī detā hūñ, is lie wuh kabhī halāk nahīñ hongī. Koī unheñ mere hāth se chhīn na legā,

²⁹ kyonki mere Bāp ne unheñ mere sapurd kiyā hai aur wuhī sab se barā hai. Koī unheñ Bāp ke hāth se chhīn nahīñ saktā.

³⁰ Maiñ aur Bāp ek haiñ.”

³¹ Yih sun kar Yahūdī dubārā patthar uṭhāne lage tāki Īsā ko sangsār karen.

³² Us ne un se kahā, “Maiñ ne tumheñ Bāp kī taraf se kāī ilāhī nishān dikhāe haiñ. Tum mujhe in meñ se kis nishān kī wajah se sangsār kar rahe ho?”

³³ Yahūdiyōñ ne jawāb diyā, “Ham tum ko kisī achchhe kām kī wajah se sangsār nahīñ kar rahe balki kufr bakne kī wajah se. Tum jo sirf insān ho Allāh hone kā dāwā karte ho.”

³⁴ Īsā ne kahā, “Kyā yih tumhārī shariyat meñ nahīñ likhā hai ki Allāh ne farmāyā, ‘Tum Ḳhudā ho?’

³⁵ Unheñ ‘Ḳhudā’ kahā gayā jin tak Allāh kā yih paighām pahuñchāyā gayā. Aur ham jānte haiñ ki kalām-e-muqaddas ko mansūkh nahīñ kiyā jā saktā.

³⁶ To phir tum kufr bakne kī bāt kyon karte ho jab maiñ kahtā hūñ ki maiñ Allāh kā Farzand hūñ? Āḳhir Bāp ne ḳhud mujhe maḳhsūs karke duniyā meñ bhejā hai.

³⁷ Agar maiñ apne Bāp ke kām na karūñ to merī bāt na māno.

³⁸ Lekin agar us ke kām karūñ to beshak merī bāt na māno, lekin kam az kam un kāmōñ kī gawāhī to māno. Phir tum jān loge aur samajh jāoge ki Bāp mujh meñ hai aur maiñ Bāp meñ hūñ.”

³⁹ Ek bār phir unhoñ ne use giriftār karne kī koshish kī, lekin wuh un ke hāth se nikal gayā.

⁴⁰ Phir Īsā dubārā Dariyā-e-Yardan ke pār us jagah chalā gayā jahāñ Yahyā shurū meñ baptismā diyā kartā thā. Wahāñ wuh kuchh der ṭhahrā.

⁴¹ Bahut-se log us ke pās āte rahe. Unhoñ ne kahā, “Yahyā ne kabhī koī ilāhī nishān na dikhāyā, lekin jo kuchh us ne is ke bāre meñ bayān kiyā, wuh bilkul sahīh nīklā.”

⁴² Aur wahāñ bahut-se log Īsā par Īmān lāe.

11

Lāzar kī Maut

¹ Un dinoñ meñ ek ādmī bīmār paṛ gayā jis kā nām Lāzar thā. Wuh apnī bahnoñ Mariyam aur Marthā ke sāth Bait-anīyāh meñ rahtā thā.

² Yih wuhī Mariyam thī jis ne bād meñ Ḳhudāwand par ḳhushbū unḍel kar us ke pāñw apne bāloñ se ḳhushk kie the. Usī kā bhāī Lāzar bīmār thā.

³ Chunāñche bahnoñ ne Īsā ko ittalā dī, “Ḳhudāwand, jise āp pyār karte haiñ wuh bīmār hai.”

4 Jab Īsā ko yih khabar milī to us ne kahā, “Is bīmārī kā anjām maut nahīn hai, balki yih Allāh ke jalāl ke wāste huā hai, tāki is se Allāh ke Farzand ko jalāl mile.”

5 Īsā Marthā, Mariyam aur Lāzar se muhabbat rakhtā thā.

6 To bhī wuh Lāzar ke bāre meñ ittalā milne ke bād do dīn aur wahīn ṭhahrā.

7 Phir us ne apne shāgirdoñ se bāt kī, “Āo, ham dubārā Yahūdiyā chale jāēñ.”

8 Shāgirdoñ ne etarāz kiyā, “Ustād, abhī abhī wahān ke Yahūdī āp ko sangsār karne kī koshish kar rahe the, phir bhī āp wāpas jānā chāhte haiñ?”

9 Īsā ne jawāb diyā, “Kyā dīn meñ raushnī ke bārah ghanṭe nahīn hote? Jo shaḅs dīn ke waqt chaltā phirtā hai wuh kisī bhī chīz se nahīn ṭakrāegā, kyoñki wuh is duniyā kī raushnī ke zariye dekh saktā hai.

10 Lekin jo rāt ke waqt chaltā hai wuh chīzoñ se ṭakrā jātā hai, kyoñki us ke pās raushnī nahīn hai.”

11 Phir us ne kahā, “Hamārā dost Lāzar so gayā hai. Lekin main jā kar use jagā dūngā.”

12 Shāgirdoñ ne kahā, “Ḳhudāwand, agar wuh so rahā hai to wuh bach jāegā.”

13 Un kā ḳhayāl thā ki Īsā Lāzar kī fitrī nīnd kā zikr kar rahā hai jabki haqīqat meñ wuh us kī maut kī taraf ishārā kar rahā thā.

14 Is lie us ne unheñ sāf batā diyā, “Lāzar wafāt pā gayā hai.

15 Aur tumhārī ḳhātir main ḳhush hūñ ki main us ke marte waqt wahān nahīn thā, kyoñki ab tum imān lāoge. Āo, ham us ke pās jāēñ.”

16 Tomā ne jis kā laḳab Juṛwān thā apne sāthī shāgirdoñ se kahā, “Chalo, ham bhī wahān jā kar us ke sāth mar jāēñ.”

Īsā Qiyāmat aur Zindagī Hai

17 Wahān pahuñch kar Īsā ko mālūm huā ki Lāzar ko qabr meñ rakhe chār dīn ho gae haiñ.

18 Bait-aniyāh kā Yarūshalam se fāsīlā tīn kilomīṭar se kam thā,

19 aur bahut-se Yahūdī Marthā aur Mariyam ko un ke bhāī ke bāre meñ tasallī dene ke lie āe hue the.

20 Yih sun kar ki Īsā ā rahā hai Marthā use milne gaī. Lekin Mariyam ghar meñ baiṭhī rahī.

21 Marthā ne kahā, “Ḳhudāwand, agar āp yahān hote to merā bhāī na martā.

22 Lekin main jāntī hūñ ki ab bhī Allāh āp ko jo bhī māngeṅge degā.”

23 Īsā ne use batāyā, “Terā bhāī jī uṭhegā.”

24 Marthā ne jawāb diyā, “Jī, mujhe mālūm hai ki wuh qiyāmat ke dīn jī uṭhegā, jab sab jī uṭheṅge.”

25 Īsā ne use batāyā, “Qiyāmat aur zindagī to main hūñ. Jo mujh par imān rakhe wuh zindā rahegā, chāhe wuh mar bhī jāe.

26 Aur jo zindā hai aur mujh par imān rakhtā hai wuh kabhī nahīn maregā. Marthā, kyā tujhe is bāt kā yaqīn hai?”

27 Marthā ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand, main imān rakhti hūñ ki āp Ḳhudā ke Farzand Masīh haiñ, jise duniyā meñ ānā thā.”

Īsā Rotā Hai

28 Yih kah kar Marthā wāpas chalī gaī aur chupke se Mariyam ko bulāyā, “Ustād ā gae haiñ, wuh tujhe bulā rahe haiñ.”

29 Yih sunte hī Mariyam uṭh kar Īsā ke pās gaī.

30 Wuh abhī gāñw ke bāhar usī jagah ṭhahrā thā jahāñ us kī mulāqāt Marthā se huī thī.

31 Jo Yahūdī ghar meñ Mariyam ke sāth baiṭhe use tasallī de rahe the, jab unhoñ ne dekhā ki wuh jaldī se uṭh kar nikal gaī hai to wuh us ke pīchhe ho lie. Kyoñki wuh samajh rahe the ki wuh mātām karne ke lie apne bhāī kī qabr par jā rahī hai.

32 Mariyam Īsā ke pās pahuñch gaī. Use deḳhte hī wuh us ke pāñwoñ meñ gir gaī aur kahne lagī, “Ḳhudāwand, agar āp yahāñ hote to merā bhāī na martā.”

33 Jab Īsā ne Mariyam aur us ke sāthiyōñ ko rote dekhā to use baṛī ranjish huī. Muztarib hālat meñ

34 us ne pūchhā, “Tum ne use kahāñ rakhā hai?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Āeñ Ḳhudāwand, aur dekh leñ.”

35 Īsā ro paṛā.

36 Yahūdiyōñ ne kahā, “Dekho, wuh use kitnā aziz thā.”

37 Lekin un meñ se bāz ne kahā, “Is ādmī ne andhe ko shafā dī. Kyā yih Lāzar ko marne se nahīñ bachā saktā thā?”

Lāzar ko Zindā Kar Diyā Jātā Hai

38 Phir Īsā dubārā nihāyat ranjīdā ho kar qabr par āyā. Qabr ek ḡhār thī jis ke muñh par patthar rakhā gayā thā.

39 Īsā ne kahā, “Patthar ko haṭā do.”

Lekin marhūm kī bahan Marthā ne etarāz kiyā, “Ḳhudāwand, badbū āegī, kyoñki use yahāñ paṛe chār din ho gae haiñ.”

40 Īsā ne us se kahā, “Kyā main ne tujhe nahīñ batāyā ki agar tū imān rakhe to Allāh kā jalāl dekhegi?”

41 Chunāñche unhoñ ne patthar ko haṭā diyā. Phir Īsā ne apnī nazar uṭhā kar kahā, “Ai Bāp, main terā shukr kartā hūñ ki tū ne merī sun lī hai.

42 Main to jāntā hūñ ki tū hameshā merī suntā hai. Lekin main ne yih bāt pās khāṛe logoñ kī ḳhātir kī, tāki wuh imān lāeñ ki tū ne mujhe bhejā hai.”

43 Phir Īsā zor se pukār uṭhā, “Lāzar, nikal ā!”

44 Aur murdā nikal āyā. Abhī tak us ke hāth aur pāñw paṭṭiyōñ se bandhe hue the jabki us kā chehrā kapṛe meñ liṭṭā huā thā. Īsā ne un se kahā, “Is ke kafan ko khol kar ise jāne do.”

Īsā ke ḳhilāf Mansūbābandī

45 Un Yahūdiyōñ meñ se jo Mariyam ke pās āe the bahut-se Īsā par imān lāe jab unhoñ ne wuh dekhā jo us ne kiyā.

46 Lekin bāz Farīsiyōñ ke pās gae aur unheñ batāyā ki Īsā ne kyā kiyā hai.

47 Tab rāhnumā imāmoñ aur Farīsiyōñ ne Yahūdī adālat-e-āliyā kā ijlās mun'aqīd kiyā. Unhoñ ne ek dūse se pūchhā, “Ham kyā kar rahe haiñ? Yih ādmī bahut-se ilāhī nishāñ dikhā rahā hai.

48 Agar ham use khulā chhoṛeñ to āḳhirkār sab us par imān le āenge. Phir Romī ā kar hamāre Baitul-muqaddas aur hamāre mulk ko tabāh kar deñge.”

49 Un meñ se ek Kāyfā thā jo us sāl imām-e-āzam thā. Us ne kahā, “Āp kuchh nahīn samajhte

50 aur is kā khayāl bhī nahīn karte ki is se pahle ki pūrī qaum halāk ho jāe behtar yih hai ki ek ādmī ummat ke lie mar jāe.”

51 Us ne yih bāt apnī taraf se nahīn kī thī. Us sāl ke imām-e-āzam kī haisiyat se hī us ne yih peshgoi kī ki Īsā Yahūdī qaum ke lie maregā.

52 Aur na sirf is ke lie balki Allāh ke bikhre hue farzandon ko jamā karke ek karne ke lie bhī.

53 Us dīn se unhoñ ne Īsā ko qatl karne kā irādā kar liyā.

54 Is lie us ne ab se alāniyā Yahūdiyon ke darmiyan waqt na guzārā, balki us jagah ko chhoṛ kar registān ke qarīb ek ilāqe meñ gayā. Wahān wuh apne shāgirdon samet ek gānw banām Ifrāīm meñ rahne lagā.

55 Phir Yahūdiyon kī Īd-e-Fasah qarīb ā gaī. Dehāt se bahut-se log apne āp ko pāk karwāne ke lie Īd se pahle pahle Yarūshalam pahuñche.

56 Wahān wuh Īsā kā patā karte aur Baitul-muqaddas meñ khare āpas meñ bāt karte rahe, “Kyā khayāl hai? Kyā wuh tahwār par nahīn āegā?”

57 Lekin rāhnumā imāmon aur Farīsiyon ne hukm diyā thā, “Agar kisī ko mālūm ho jāe ki Īsā kahān hai to wuh ittālā de tāki ham use giriftār kar leñ.”

12

Īsā ko Bait-aniyāh meñ Masah Kiyā Jātā Hai

1 Fasah kī Īd meñ abhī chhīh dīn bāqī the ki Īsā Bait-aniyāh pahuñchā. Yih wuh jagah thī jahān us Lāzar kā ghar thā jise Īsā ne murdon meñ se zindā kiyā thā.

2 Wahān us ke lie ek khās khānā banāyā gayā. Marthā khāne wālon kī khidmat kar rahī thī jabki Lāzar Īsā aur bāqī mehmānon ke sāth khāne meñ sharīk thā.

3 Phir Mariyam ne ādhā liṭar khālis jaṭāmāsī kā nihāyat qīmtī itr le kar Īsā ke pānwoñ par unḍel diyā aur unheñ apne bālon se ponchh kar khushk kiyā. Khushbū pūre ghar meñ phail gaī.

4 Lekin Īsā ke shāgird Yahūdāh Iskariyotī ne etarāz kiyā. (Bād meñ usī ne Īsā ko dushman ke hawāle kar diyā.) Us ne kahā,

5 “Is itr kī qīmat chāndī ke 300 sikke thī. Ise kyon nahīn bechā gayā tāki is ke paise gharībon ko die jāte?”

6 Us ne yih bāt is lie nahīn kī ki use gharībon kī fikr thī. Asal meñ wuh chor thā. Wuh shāgirdon kā khazānchī thā aur jamāshudā paison meñ se baddiyānatī kartā rahtā thā.

7 Lekin Īsā ne kahā, “Use chhoṛ de! Us ne merī tādīn kī taiyārī ke lie yih kiyā hai.

8 Gharīb to hameshā tumhāre pās raheñge, lekin main hameshā tumhāre pās nahīn rahūngā.”

Lāzar ke khilāf Mansūbābandī

9 Itne meñ Yahūdiyon kī baṛī tādād ko mālūm huā ki Īsā wahān hai. Wuh na sirf Īsā se milne ke lie āe balki Lāzar se bhī jise us ne murdon meñ se zindā kiyā thā.

¹⁰ Is lie rāhnumā imāmoñ ne Lāzar ko bhī qatl karne kā mansūbā banāyā.

¹¹ Kyoñki us kī wajah se bahut-se Yahūdī un meñ se chale gae aur Īsā par imān le āe the.

Yarūshalam meñ Īsā kā Purjosh Istiqbāl

¹² Agle din id ke lie āe hue logoñ ko patā chalā ki Īsā Yarūshalam ā rahā hai. Ek baṛā hujūm

¹³ khajūr kī dāliyañ pakare shahr se nikal kar us se milne āyā. Chalte chalte wuh chillā kar nāre lagā rahe the,

“Hoshānā! *
Mubāarak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai!

Isrāil kā Bādshāh mubāarak hai!”

¹⁴ Īsā ko kahīñ se ek jawān gadhā mil gayā aur wuh us par baiṭh gayā, jis tarah kalām-e-muqaddas meñ likhā hai,

¹⁵ “Ai Siyyūn Beṭī, mat ḍar!

Dekh, terā bādshāh gadhe ke bachche par sawār ā rahā hai.”

¹⁶ Us waqt us ke shāgirdoñ ko is bāt kī samajh na āī. Lekin bād meñ jab Īsā apne jalāl ko pahuñchā to unheñ yād āyā ki logoñ ne us ke sāth yih kuchh kiyā thā aur wuh samajh gae ki kalām-e-muqaddas meñ is kā zikr bhī hai.

¹⁷ Jo hujūm us waqt Īsā ke sāth thā jab us ne Lāzar ko murdoñ meñ se zindā kiyā thā, wuh dūstroñ ko is ke bāre meñ batātā rahā thā.

¹⁸ Isī wajah se itne log Īsā se milne ke lie āe the, unhoñ ne us ke is ilāhī nishān ke bāre meñ sunā thā.

¹⁹ Yih dekh kar Farīsī āpas meñ kahne lage, “Āp dekh rahe haiñ ki bāt nahīñ ban rahī. Dekho, tamām duniyā us ke pichhe ho lī hai.”

Kuchh Yūnānī Īsā ko Talāsh Karte Haiñ

²⁰ Kuchh Yūnānī bhī un meñ the jo Fasah kī Īd ke mauqe par parastish karne ke lie āe hue the.

²¹ Ab wuh Filippus se milne āe jo Galīl ke Bait-saidā se thā. Unhoñ ne kahā, “Janāb, ham Īsā se milnā chāhte haiñ.”

²² Filippus ne Andriyās ko yih bāt batāī aur phir wuh mil kar Īsā ke pās gae aur use yih khabar pahuñchāī.

²³ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Ab waqt ā gayā hai ki Ibn-e-Ādam ko jalāl mile.

²⁴ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jab tak gandum kā dānā zamīn meñ gir kar mar na jāe wuh akelā hī rahtā hai. Lekin jab wuh mar jātā hai to bahut-sā phal lātā hai.

²⁵ Jo apnī jān ko pyār kartā hai wuh use kho degā, aur jo is duniyā meñ apnī jān se dushmanī rakhtā hai wuh use abad tak mahfūz rakhegā.

²⁶ Agar koī merī k̄hidmat karnā chāhe to wuh mere pichhe ho le, kyoñki jahāñ maiñ hūñ wahāñ merā k̄hadim bhī hogā. Aur jo merī k̄hidmat kare merā Bāp us kī izzat karegā.

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

²⁷ Ab merā dil muztarib hai. Maiñ kyā kahūñ? Kyā maiñ kahūñ, ‘Ai Bāp, mujhe is waqt se bachāe raḥ’? Nahīñ, maiñ to isī lie āyā hūñ.

* 12:13 Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hamēñ bachā). Yahāñ is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

28 Ai Bāp, apne nām ko jalāl de.”

Tab āsmān se ek āwāz sunāi dī, “Maiñ use jalāl de chukā hūñ aur dubārā bhī jalāl dūngā.”

29 Hujūm ke jo log wahāñ khare the unhoñ ne yih sun kar kahā, “Bādal garaj rahe haiñ.” Auroñ ne khayāl pesh kiyā, “Koī farishtā us se hamkalām huā hai.”

30 Īsā ne unheñ batāyā, “Yih āwāz mere wāste nahīñ balki tumhāre wāste thī.

31 Ab duniyā kī adālat karne kā waqt ā gayā hai, ab duniyā ke hukmrān ko nikāl diyā jāegā.

32 Aur maiñ khud zamīn se ūnche par chaḥhāe jāne ke bād sab ko apne pās khīnch lūngā.”

33 In alfāz se us ne is taraf ishārā kiyā ki wuh kis tarah kī maut maregā.

34 Hujūm bol uṭhā, “Kalām-e-muqaddas se ham ne sunā hai ki Masīh abad tak qāym rahegā. To phir ap ki yih kaisī bāt hai ki Ibn-e-Ādam ko ūnche par chaḥhāyā jānā hai? Ākhir Ibn-e-Ādam hai kaun?”

35 Īsā ne jawāb diyā, “Nūr thoṛī der aur tumhāre pās rahegā. Jitnī der wuh maujūd hai is nūr meñ chalte raho tāki tārikī tum par chhā na jāe. Jo andhere meñ chaltā hai use nahīñ mālūm ki wuh kahāñ jā rahā hai.

36 Nūr ke tumhāre pās se chale jāne se pahle pahle us par imān lāo tāki tum nūr ke farzand ban jāo.”

Log Imān Nahīñ Rakhte

Yih kahne ke bād Īsā chalā gayā aur ghāyb ho gayā.

37 Agarche Īsā ne yih tamām ilāhī nishān un ke sāmne hī dikhāe to bhī wuh us par imān na lāe.

38 Yoñ Yasāyāh Nabī kī peshgoī pūrī huī,

“Ai Rab, kaun hamāre paighām par imān lāyā?

Aur Rab kī qudrat kis par zāhir huī?”

39 Chunānche wuh imān na lā sake, jis tarah Yasāyāh Nabī ne kahīñ aur farmāyā hai,

40 “Allāh ne un kī āñkhoñ ko andhā

aur un ke dil ko behis kar diyā hai,

aisā na ho ki wuh apnī āñkhoñ se dekheñ,

apne dil se samjheñ,

merī taraf rujū karen

aur maiñ unheñ shafā dūñ.”

41 Yasāyāh ne yih is lie farmāyā kyonki us ne Īsā kā jalāl dekh kar us ke bāre meñ bāt kī.

42 To bhī bahut-se log Īsā par imān rakhte the. Un meñ kuchh rāhnumā bhī shāmil the. Lekīn wuh is kā alāniyā iqrār nahīñ karte the, kyonki wuh ḍarte the ki Farīsī hameñ Yahūdī jamāt se khārij kar denge.

43 Asal meñ wuh Allāh kī izzat kī nisbat insān kī izzat ko zyādā azīz rakhte the.

Īsā kā Kalām Logoñ kī Adālat Karegā

44 Phir Īsā pukār uṭhā, “Jo mujh par imān rakhtā hai wuh na sirf mujh par balki us par imān rakhtā hai jis ne mujhe bhejā hai.

⁴⁵ Aur jo mujhe dekhtā hai wuh use dekhtā hai jis ne mujhe bhejā hai.

⁴⁶ Main nūr kī haisiyat se is duniyā meñ āyā hūn tāki jo bhī mujh par imān lāe wuh tārīkī meñ na rahe.

⁴⁷ Jo merī bāteñ sun kar un par amal nahīn kartā main us kī adālat nahīn karūnga, kyonki main duniyā kī adālat karne ke lie nahīn āyā balki use najāt dene ke lie.

⁴⁸ To bhī ek hai jo us kī adālat kartā hai. Jo mujhe radd karke merī bāteñ qabūl nahīn kartā merā pesh kiyā gayā kalām hī qiyāmat ke din us kī adālat karegā.

⁴⁹ Kyonki jo kuchh main ne bayān kiyā hai wuh merī taraf se nahīn hai. Mere bhejne wāle Bāp hī ne mujhe hukm diyā ki kyā kahnā aur kyā sunānā hai.

⁵⁰ Aur main jāntā hūn ki us kā hukm abadi zindagī tak pahuñchātā hai. Chunānche jo kuchh main sunātā hūn wuhī kuchh hai jo Bāp ne mujhe batāyā hai."

13

Īsā Apne Shāgirdoñ ke Pāñw Dhotā Hai

¹ Fasah kī Īd ab shurū hone wālī thī. Īsā jāntā thā ki wuh waqt ā gayā hai ki mujhe is duniyā ko chhoṛ kar Bāp ke pās jānā hai. Go us ne hameshā duniyā meñ apne logoñ se muhabbat rakhī thī, lekin ab us ne ākhirī had tak un par apnī muhabbat kā izhār kiyā.

² Phir shām kā khānā taiyār huā. Us waqt Iblīs Shamāūn Iskariyotī ke beṭe Yahūdāh ke dil meñ Īsā ko dushman ke hawāle karne kā irādā ḍāl chukā thā.

³ Īsā jāntā thā ki Bāp ne sab kuchh mere sapurd kar diyā hai aur ki main Allāh meñ se nīkal āyā aur ab us ke pās wāpas jā rahā hūn.

⁴ Chunānche us ne dastarkhwān se uṭh kar apnā libās utār diyā aur kamr par tauliyā bāndh liyā.

⁵ Phir wuh bāsan meñ pāñw dhone aur dhone aur bandhe hue tauliyā se poñchh kar khusk karne lagā.

⁶ Jab Patras kī bārī āī to us ne kahā, "Kḥudāwand, āp mere pāñw dhonā chāhte haiñ?"

⁷ Īsā ne jawāb diyā, "Is waqt tū nahīn samajhtā ki main kyā kar rahā hūn, lekin bād meñ yih terī samajh meñ ā jāegā."

⁸ Patras ne etarāz kiyā, "Main kabhī bhī āp ko mere pāñw dhone nahīn dūngā!"

Īsā ne jawāb diyā, "Agar main tujhe na dho'ūn to mere sāth terā koī hissā nahīn hogā."

⁹ Yih sun kar Patras ne kahā, "To phir Kḥudāwand, na sirf mere pāñwoñ balki mere hāthoñ aur sar ko bhī dhoen!"

¹⁰ Īsā ne jawāb diyā, "Jis shaḳhs ne nahā liyā hai use sirf apne pāñwoñ ko dhone kī zarūrat hotī hai, kyonki wuh pūre taur par pāk-sāf hai. Tum pāk-sāf ho, lekin sab ke sab nahīn."

¹¹ (Īsā ko mālūm thā ki kaun use dushman ke hawāle karegā. Is lie us ne kahā ki sab ke sab pāk-sāf nahīn haiñ.)

¹² Un sab ke pāñw dhone ke bād Īsā dubārā apnā libās pahan kar baith gayā. Us ne sawāl kiyā, "Kyā tum samajhte ho ki main ne tumhare lie kyā kiyā hai?"

13 Tum mujhe ‘ustād’ aur ‘Ḳhudāwand’ kah kar muḵhātīb karte ho aur yih sahīh hai, kyonki maini yihī kuchh hūn.

14 Maini, tumhāre Ḳhudāwand aur ustād ne tumhāre pānw dhoe. Is lie ab tumhāra farz bhī hai ki ek dūsre ke pānw dhoyā karo.

15 Maini ne tum ko ek namūnā diyā hai tāki tum bhī wuhī karo jo maini ne tumhāre sāth kiyā hai.

16 Maini tum ko sach batātā hūn ki ḡhulām apne mālik se baṛā nahīn hotā, na paighambar apne bhejne wāle se.

17 Agar tum yih jānte ho to is par amal bhī karo, phir hī tum mubārak hoge.

18 Maini tum sab kī bāt nahīn kar rahā. Jinheñ maini ne chun liyā hai unheñ maini jāntā hūn. Lekin kalām-e-muqaddas kī us bāt kā pūrā honā zarūr hai, ‘Jo merī roṭī khātā hai us ne mujh par lāt uṭhāi hai.’

19 Maini tum ko is se pahle ki wuh pesh āe yih abhī batā rahā hūn, tāki jab wuh pesh āe to tum imān lāo ki maini wuhī hūn.

20 Maini tum ko sach batātā hūn ki jo shaḡhs use qabūl kartā hai jise maini ne bhejā hai wuh mujhe qabūl kartā hai. Aur jo mujhe qabūl kartā hai wuh use qabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā hai.”

Īsā ko Dushman ke Hawāle Kiyā Jātā Hai

21 In alfāz ke bād Īsā nihāyat muztarīb huā aur kahā, “Maini tum ko sach batātā hūn ki tum meñ se ek mujhe dushman ke hawāle kar degā.”

22 Shāgird uljhan meñ ek dūsre ko dekh kar sochne lage ki Īsā kis kī bāt kar rahā hai.

23 Ek shāgird jise Īsā pyār kartā thā us ke qarībtarīn baiṭhā thā.

24 Patras ne use ishārā kiyā ki wuh us se dariyāft kare ki wuh kis kī bāt kar rahā hai.

25 Us shāgird ne Īsā kī taraf sar jhukā kar pūchhā, “Ḳhudāwand, yih kaun hai?”

26 Īsā ne jawāb diyā, “Jise maini roṭī kā luqmā shorb meñ ḡubo kar dūn, wuhī hai.” Phir luqme ko ḡubo kar us ne Shamāūn Iskariyotī ke beṭe Yahūdāh ko de diyā.

27 Jyon hī Yahūdāh ne yih luqmā le liyā Iblīs us meñ samā gayā. Īsā ne use batāyā, “Jo kuchh karnā hai wuh jaldī se kar le.”

28 Lekin mez par baiṭhe logon meñ se kisī ko mālūm na huā ki Īsā ne yih kyon kahā.

29 Bāz kā ḡhayāl thā ki chūnki Yahūdāh ḡhazānchī thā is lie wuh use batā rahā hai ki id ke lie darkār chizeñ ḡharīd le yā ḡharībon meñ kuchh taqṣīm kar de.

30 Chunānche Īsā se yih luqmā lete hī Yahūdāh bāhar nikal gayā. Rāt kā waqt thā.

Īsā kā Nayā Hukm

31 Yahūdāh ke chale jāne ke bād Īsā ne kahā, “Ab Ibn-e-Ādam ne jalāl pāyā aur Allāh ne us meñ jalāl pāyā hai.

32 Hāñ, chūnki Allāh ko us meñ jalāl mil gayā hai is lie Allāh apne meñ Farzand ko jalāl degā. Aur wuh yih jalāl fauran degā.

33 Mere bachcho, maini thoṛī der aur tumhāre pās ṭhahrūnga. Tum mujhe talāsh karoge, aur jo kuchh maini Yahūdiyōn ko batā chukā hūn

wuh ab tum ko bhī batātā hūn, jahān maiñ jā rahā hūn wahān tum nahīn ā sakte.

³⁴ Maiñ tum ko ek nayā hukm detā hūn, yih ki ek dūsre se muhabbat rakho. Jis tarah maiñ ne tum se muhabbat rakhī usī tarah tum bhī ek dūsre se muhabbat karo.

³⁵ Agar tum ek dūsre se muhabbat rakhoge to sab jān leñge ki tum mere shāgird ho.”

Patras ke Inkār kī Peshgoī

³⁶ Patras ne pūchhā, “Ḳhudāwand, āp kahān jā rahe haiñ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jahān maiñ jā rahā hūn wahān tū mere pīchhe nahīn ā saktā. Lekin bād meñ tū mere pīchhe ā jāegā.”

³⁷ Patras ne sawāl kiyā, “Ḳhudāwand, maiñ āp ke pichhe abhī kyon nahīn jā saktā? Maiñ āp ke lie apnī jān tak dene ko taiyār hūn.”

³⁸ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Tū mere lie apnī jān denā chāhtā hai? Maiñ tujhe sach batātā hūn ki murgh ke bāng dene se pahle pahle tū tīn martabā mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.

14

Īsā Bāp ke pās Jāne kī Rāh Hai

¹ Tumhārā dil na ghabrāe. Tum Allāh par imān rakhte ho, mujh par bhī imān rakho.

² Mere Bāp ke ghar meñ beshumār makān haiñ. Agar aisā na hotā to kyā maiñ tum ko batātā ki maiñ tumhāre lie jagah taiyār karne ke lie wahān jā rahā hūn?

³ Aur agar maiñ jā kar tumhāre lie jagah taiyār karūn to wāpas ā kar tum ko apne sāth le jāūngā tāki jahān maiñ hūn wahān tum bhī ho.

⁴ Aur jahān maiñ jā rahā hūn us kī rāh tum jānte ho.”

⁵ Tomā bol uṭhā, “Ḳhudāwand, hameñ mālūm nahīn ki āp kahān jā rahe haiñ. To phir ham us kī rāh kis tarah jāneñ?”

⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Rāh aur haq aur zindagī maiñ hūn. Koī mere wasīle ke baḡhair Bāp ke pās nahīn ā saktā.

⁷ Agar tum ne mujhe jān liyā hai to is kā matlab hai ki tum mere Bāp ko bhī jān loge. Aur ab se aisā hai bhī. Tum use jānte ho aur tum ne us ko dekh liyā hai.”

⁸ Filippus ne kahā, “Ai Ḳhudāwand, Bāp ko hameñ dikhāeñ. Bas yihī hamāre lie kāfī hai.”

⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Filippus, maiñ itnī der se tumhāre sāth hūn, kyā is ke bāwujūd tū mujhe nahīn jāntā? Jis ne mujhe dekhā us ne Bāp ko dekhā hai. To phir tū kyonkar kahtā hai, ‘Bāp ko hameñ dikhāeñ?’

¹⁰ Kyā tū imān nahīn rakhtā ki maiñ Bāp meñ hūn aur Bāp mujh meñ hai? Jo bāteñ meñ tum ko batātā hūn wuh merī nahīn balki mujh meñ rahne wāle Bāp kī taraf se haiñ. Wuhī apnā kām kar rahā hai.

¹¹ Merī bāt kā yaqīn karo ki maiñ Bāp meñ hūn aur Bāp mujh meñ hai. Yā kam az kam un kāmōñ kī binā par yaqīn karo jo maiñ ne kie haiñ.

¹² Maiñ tum ko sach batātā hūn ki jo mujh par imān rakhe wuh wuhī kuchh karegā jo maiñ kartā hūn. Na sirf yih balki wuh in se bhī baḡe kām karegā, kyonki maiñ Bāp ke pās jā rahā hūn.

13 Aur jo kuchh tum mere nām meñ māngo maiñ dūngā tāki Bāp ko Farzand meñ jalāl mil jāe.

14 Jo kuchh tum mere nām meñ mujh se chāho wuh maiñ karūnga.

Rūhul-quds Dene kā Wādā

15 Agar tum mujhe pyār karte ho to mere ahkām ke mutābiq zindagī guzaroge.

16 Aur maiñ Bāp se guzārish karūnga to wuh tum ko ek aur madadgār degā jo abad tak tumhāre sāth rahegā

17 yānī sachchāi kā Rūh, jise duniyā pā nahīn saktī, kyoñki wuh na to use dekhtī na jāntī hai. Lekin tum use jānte ho, kyoñki wuh tumhāre sāth rahtā hai aur āindā tumhāre andar rahegā.

18 Maiñ tum ko yatīm chhoṛ kar nahīn jāūngā balki tumhāre pās wāpas āūngā.

19 Thoṛi der ke bād duniyā mujhe nahīn dekhegī, lekin tum mujhe dekhte rahoge. Chūñki maiñ zindā hūn is lie tum bhī zindā rahoge.

20 Jab wuh dīn āegā to tum jān loge ki maiñ apne Bāp meñ hūn, tum mujh meñ ho aur maiñ tum meñ.

21 Jis ke pās mere ahkām haiñ aur jo un ke mutābiq zindagī guzartā hai, wuhī mujhe pyār kartā hai. Aur jo mujhe pyār kartā hai use merā Bāp pyār karegā. Maiñ bhī use pyār karūnga aur apne āp ko us par zāhir karūnga.”

22 Yahūdāh (Yahūdāh Iskariyotī nahīn) ne pūchhā, “Khudāwand, kyā wajah hai ki āp apne āp ko sirf ham par zāhir kareñge aur duniyā par nahīn?”

23 Īsā ne jawāb diyā, “Agar koī mujhe pyār kare to wuh mere kalām ke mutābiq zindagī guzāregā. Merā Bāp aise shaḅhs ko pyār karegā aur ham us ke pās ā kar us ke sāth sukūnat kareñge.

24 Jo mujh se muhabbat nahīn kartā wuh merī bāton ke mutābiq zindagī nahīn guzartā. Aur jo kalām tum mujh se sunte ho wuh merā apnā kalām nahīn hai balki Bāp kā hai jis ne mujhe bhejā hai.

25 Yih sab kuchh maiñ ne tumhāre sāth rahte hue tum ko batāyā hai.

26 Lekin bād meñ Rūhul-quds, jise Bāp mere nām se bhejegā tum ko sab kuchh sikhāegā. Yih madadgār tum ko har bāt kī yād dilāegā jo maiñ ne tum ko batāī hai.

27 Maiñ tumhāre pās salāmatī chhoṛe jātā hūn, apnī hī salāmatī tum ko de detā hūn. Aur maiñ ise yoñ nahīn detā jis tarah duniyā detī hai. Tumhārā dil na ghabrae aur na ḍare.

28 Tum ne mujh se sun liyā hai ki ‘Maiñ jā rahā hūn aur tumhāre pās wāpas āūngā.’ Agar tum mujh se muhabbat rakhte to tum is bāt par ḅhush hote ki maiñ Bāp ke pās jā rahā hūn, kyoñki Bāp mujh se baṛā hai.

29 Maiñ ne tum ko pahle se batā diyā hai, is se peshtar ki yih ho, tāki jab pesh āe to tum imān lāo.

30 Ab se maiñ tum se zyādā bāteñ nahīn karūnga, kyoñki is duniyā kā hukmrān ā rahā hai. Use mujh par koī qābū nahīn hai,

31 lekin duniyā yih jān le ki maiñ Bāp ko pyār kartā hūn aur wuhī kuchh kartā hūn jis kā hukm wuh mujhe detā hai.

Ab uṭho, ham yahān se chaleñ.

15

Īsā Angūr kī Haqīqī Bel Hai

¹ Maiñ angūr kī haqīqī bel hūñ aur merā Bāp māli hai.

² Wuh merī har shākḥ ko jo phal nahīñ lātī kāt kar phaiñk detā hai. Lekin jo shākḥ phal lātī hai us kī wuh kāñt-ḥhāñt kartā hai tāki zyādā phal lāe.

³ Us kalām ke zariye jo maiñ ne tum ko sunāyā hai tum to pāk-sāf ho chuke ho.

⁴ Mujh meñ qāym raho to maiñ bhī tum meñ qāym rahūngā. Jo shākḥ bel se kaṭ gāi hai wuh phal nahīñ lā saktī. Bilkul isī tarah tum bhī agar tum mujh meñ qāym nahīñ rahte phal nahīñ lā sakte.

⁵ Maiñ hī angūr kī bel hūñ, aur tum us kī shākḥeñ ho. Jo mujh meñ qāym rahtā hai aur maiñ us meñ wuh bahut-sā phal lātā hai, kyoñki mujh se alag ho kar tum kuchh nahīñ kar sakte.

⁶ Jo mujh meñ qāym nahīñ rahtā aur na maiñ us meñ use befāyda shākḥ kī tarah bāhar phaiñk diyā jātā hai. Aisī shākḥeñ sūkh jāti haiñ aur log un kā ḍher lagā kar unheñ āg meñ jhoñk dete haiñ jahāñ wuh jal jāti haiñ.

⁷ Agar tum mujh meñ qāym raho aur maiñ tum meñ to jo jī chāhe māñgo, wuh tum ko diyā jāegā.

⁸ Jab tum bahut-sā phal lāte aur yoñ mere shāgird sābit hote ho to is se mere Bāp ko jalāl miltā hai.

⁹ Jis tarah Bāp ne mujh se muhabbat rakhī hai usī tarah maiñ ne tum se bhī muhabbat rakhī hai. Ab merī muhabbat meñ qāym raho.

¹⁰ Jab tum mere ahkām ke mutābiq zindagī guzarte ho to tum merī muhabbat meñ qāym rahte ho. Maiñ bhī isī tarah apne Bāp ke ahkām ke mutābiq chaltā hūñ aur yoñ us kī muhabbat meñ qāym rahtā hūñ.

¹¹ Maiñ ne tum ko yih is lie batāyā hai tāki merī ḡhushī tum meñ ho balki tumhārā dil ḡhushī se bhar kar chhalak uṭhe.

¹² Merā hukm yih hai ki ek dūsre ko waise pyār karo jaise maiñ ne tum ko pyār kiyā hai.

¹³ Is se baṛī muhabbat hai nahīñ ki koī apne dostoñ ke lie apnī jāñ de de.

¹⁴ Tum mere dost ho agar tum wuh kuchh karo jo maiñ tum ko batātā hūñ.

¹⁵ Ab se maiñ nahīñ kahtā ki tum ḡhulām ho, kyoñki ḡhulām nahīñ jāntā ki us kā mālik kyā kartā hai. Is ke bajāe maiñ ne kahā hai ki tum dost ho, kyoñki maiñ ne tum ko sab kuchh batāyā hai jo maiñ ne apne Bāp se sunā hai.

¹⁶ Tum ne mujhe nahīñ chunā balki maiñ ne tum ko chun liyā hai. Maiñ ne tum ko muḡarrar kiyā ki jā kar phal lāo, aisā phal jo qāym rahe. Phir Bāp tum ko wuh kuchh degā jo tum mere nām meñ māñgo.

¹⁷ Merā hukm yihī hai ki ek dūsre se muhabbat rakho.

Duniyā kī Dushmanī

¹⁸ Agar duniyā tum se dushmanī rakhe to yih bāt zahan meñ rakho ki us ne tum se pahle mujh se dushmanī rakhī hai.

¹⁹ Agar tum duniyā ke hote to duniyā tum ko apnā samajh kar pyār kartī. Lekin tum duniyā ke nahīñ ho. Maiñ ne tum ko duniyā se alag karke chun liyā hai. Is lie duniyā tum se dushmanī rakhtī hai.

²⁰ Wuh bāt yād karo jo main ne tum ko batāi ki ḡhulām apne mālik se baṛā nahīn hotā. Agar unhoñ ne mujhe satāyā hai to tumheñ bhī satāenge. Aur agar unhoñ ne mere kalām ke mutābiq zindagī guzārī to wuh tumhārī bātoñ par bhī amal karenge.

²¹ Lekin tumhāre sāth jo kuchh bhī karenge, mere nām kī wajah se karenge, kyonki wuh use nahīn jānte jis ne mujhe bhejā hai.

²² Agar main āyā na hotā aur un se bāt na kī hotī to wuh qusūrwar na ṭhaharte. Lekin ab un ke gunāh kā koī bhī uzr bāqī nahīn rahā.

²³ Jo mujh se dushmanī rakhtā hai wuh mere Bāp se bhī dushmanī rakhtā hai.

²⁴ Agar main ne un ke darmiyān aisā kām na kiyā hotā jo kisī aur ne nahīn kiyā to wuh qusūrwar na ṭhaharte. Lekin ab unhoñ ne sab kuchh dekhā hai aur phir bhī mujh se aur mere Bāp se dushmanī rakhī hai.

²⁵ Aur aisā honā bhī thā tāki kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī pūrī ho jāe ki 'Unhoñ ne bilāwajah mujh se kīnā rakhā hai.'

²⁶ Jab wuh madadgār āegā jise main Bāp kī taraf se tumhāre pās bhejūngā to wuh mere bāre meñ gawāhī degā. Wuh sachchāi kā Rūh hai jo Bāp meñ se nikaltā hai.

²⁷ Tum ko bhī mere bāre meñ gawāhī denā hai, kyonki tum ibtidā se mere sāth rahe ho.

16

¹ Main ne tum ko yih is lie batāyā hai tāki tum gumrah na ho jāo.

² Wuh tum ko Yahūdī jamātoñ se nikāl denge, balki wuh waqt bhī āne wālā hai ki jo bhī tum ko mār dālegā wuh samjhegā, 'Main ne Allāh kī k̄hidmat kī hai.'

³ Wuh is qism kī harkateñ is lie karenge ki unhoñ ne na Bāp ko jānā hai, na mujhe.

⁴ Main ne tum ko yih bāteñ is lie batāi haiñ ki jab un kā waqt ā jāe to tum ko yād āe ki main ne tumheñ āgāh kar diyā thā.

Rūhul-quds kī K̄hidmat

Main ne ab tak tum ko yih nahīn batāyā kyonki main tumhāre sāth thā.

⁵ Lekin ab main us ke pās jā rahā hūn jis ne mujhe bhejā hai. To bhī tum meñ se koī mujh se nahīn pūchhtā, 'Āp kahān jā rahe haiñ?'

⁶ Is ke bajāe tumhāre dil ḡhamzadā haiñ ki main ne tum ko aisī bāteñ batāi haiñ.

⁷ Lekin main tum ko sach batātā hūn ki tumhāre lie faydāmand hai ki main jā rahā hūn. Agar main na jāūn to madadgār tumhāre pās nahīn āegā. Lekin agar main jāūn to main use tumhāre pās bhej dūngā.

⁸ Aur jab wuh āegā to gunāh, rāstbāzī aur adālat ke bāre meñ duniyā kī ḡhaltī ko beniqāb karke yih zāhir karegā:

⁹ gunāh ke bāre meñ yih ki log mujh par imān nahīn rakhte,

¹⁰ rāstbāzī ke bāre meñ yih ki main Bāp ke pās jā rahā hūn aur tum mujhe ab se nahīn dekhoge,

¹¹ aur adālat ke bāre meñ yih ki is duniyā ke hukmrān kī adālat ho chukī hai.

¹² Mujhe tum ko mazīd bahut kuchh batānā hai, lekin is waqt tum use bardāsht nahīn kar sakte.

13 Jab sachchāi kā Rūh āegā to wuh pūrī sachchāi kī taraf tumhārī rāhnumāi karegā. Wuh apnī marzī se bāt nahīn karegā balki sirf wuhī kuchh kahegā jo wuh khud sunegā. Wuhī tum ko mustaqbil ke bāre meñ bhī batāegā.

14 Aur wuh is meñ mujhe jalāl degā ki wuh tum ko wuhī kuchh sunāegā jo use mujh se milā hogā.

15 Jo kuchh bhī Bāp kā hai wuh merā hai. Is lie main ne kahā, ‘Rūh tum ko wuhī kuchh sunāegā jo use mujh se milā hogā.’

Ab Dukh Phir Sukh

16 Thoṛī der ke bād tum mujhe nahīn dekhoge. Phir thoṛī der ke bād tum mujhe dubārā dekh loge.”

17 Us ke kuchh shāgird āpas meñ bāt karne lage, “Īsā ke yih kahne se kyā murād hai ki ‘Thoṛī der ke bād tum mujhe nahīn dekhoge, phir thoṛī der ke bād mujhe dubārā dekh loge’? Aur is kā kyā matlab hai, ‘Main Bāp ke pās jā rahā hūn’?”

18 Aur wuh sochte rahe, “Yih kis qism kī ‘thoṛī der’ hai jis kā zikr wuh kar rahe haiñ? Ham un kī bāt nahīn samajhte.”

19 Īsā ne jān liyā ki wuh mujh se is ke bāre meñ sawāl karnā chāhte haiñ. Is lie us ne kahā, “Kyā tum ek dūsre se pūchh rahe ho ki merī is bāt kā kyā matlab hai ki ‘Thoṛī der ke bād tum mujhe nahīn dekhoge, phir thoṛī der ke bād mujhe dubārā dekh loge’?”

20 Main tum ko sach batātā hūn ki tum ro ro kar mātām karoge jabki duniyā khush hogī. Tum gham karoge, lekin tumhārā gham khushī meñ badal jāegā.

21 Jab kisī aurat ke bachchā paidā hone wālā hotā hai to use gham aur taklīf hotī hai kyonki us kā waqt ā gayā hai. Lekin jyon hī bachchā paidā ho jātā hai to mān khushī ke māre ki ek insān duniyā meñ ā gayā hai apnī tamām musibat bhūl jātī hai.

22 Yihī tumhārī hālat hai. Kyonki ab tum ghamzadā ho, lekin main tum se dubārā milūngā. Us waqt tum ko khushī hogī, aisī khushī jo tum se koī chhīn na legā.

23 Us din tum mujh se kuchh nahīn pūchhoge. Main tum ko sach batātā hūn ki jo kuchh tum mere nām meñ Bāp se māngoge wuh tum ko degā.

24 Ab tak tum ne mere nām meñ kuchh nahīn māngā. Māngo to tum ko milegā. Phir tumhārī khushī pūrī ho jāegī.

Duniyā par Fatah

25 Main ne tum ko yih tamsiloñ meñ batāyā hai. Lekin ek din āegā jab main aisā nahīn karūngā. Us waqt main tamsiloñ meñ bāt nahīn karūngā balki tum ko Bāp ke bāre meñ sāf sāf batā dūngā.

26 Us din tum merā nām le kar māngoge. Mere kahne kā matlab yih nahīn ki main hī tumhārī khātir Bāp se darkhāst karūngā.

27 Kyonki Bāp khud tum ko pyār kartā hai, is lie ki tum ne mujhe pyār kiyā hai aur imān lāe ho ki main Allāh meñ se nikal āyā hūn.

28 Main Bāp meñ se nikal kar duniyā meñ āyā hūn. Aur ab main duniyā ko chhoṛ kar Bāp ke pās wāpas jātā hūn.”

29 Is par us ke shāgirdoñ ne kahā, “Ab āp tamsiloñ meñ nahīn balki sāf sāf bāt kar rahe haiñ.

³⁰ Ab hamēñ samajh āī hai ki āp sab kuchh jānte haiñ aur ki is kī zarūrat nahīñ ki koī āp kī pūchh-gachh kare. Is lie ham īmān rakhte haiñ ki āp Allāh meñ se nikal kar āe haiñ.”

³¹ Īsā ne jawāb diyā, “Ab tum īmān rakhte ho?”

³² Dekho, wuh waqt ā rahā hai balki ā chukā hai jab tum titar-bitar ho jāoge. Mujhe akelā chhoṛ kar har ek apne ghar chalā jāegā. To bhī main akelā nahīñ hūngā kyoñki Bāp mere sāth hai.

³³ Main ne tum ko is lie yih bāt batāī tāki tum mujh meñ salāmāti pāo. Duniyā meñ tum musibat meñ phañse rahte ho. Lekin hauslā rakho, main duniyā par ghālib āyā hūñ.”

17

Īsā Apne Shāgirdoñ ke lie Duā Kartā Hai

¹ Yih kah kar Īsā ne apnī nazar āsmān kī taraf uṭhāī aur duā kī, “Ai Bāp, waqt ā gayā hai. Apne Farzand ko jalāl de tāki Farzand tujhe jalāl de.

² Kyoñki tū ne use tamām insānoñ par iḳhtiyār diyā hai tāki wuh un sab ko abadī zindagī de jo tū ne use die haiñ.

³ Aur abadī zindagī yih hai ki wuh tujhe jān leñ jo wāhid aur sachchā Ḳhudā hai aur Īsā Masīh ko bhī jān leñ jise tū ne bhejā hai.

⁴ Main ne tujhe zamīn par jalāl diyā aur us kām kī takmīl kī jis kī zimmedārī tū ne mujhe dī thī.

⁵ Aur ab mujhe apne huzūr jalāl de, ai Bāp, wuhī jalāl jo main duniyā kī takhliq se peshtar tere huzūr rakhtā thā.

⁶ Main ne terā nām un logoñ par zāhir kiyā jinheñ tū ne duniyā se alag karke mujhe diyā hai. Wuh tere hī the. Tū ne unheñ mujhe diyā aur unhoñ ne tere kalām ke mutābiq zindagī guzārī hai.

⁷ Ab unhoñ ne jān liyā hai ki jo kuchh bhī tū ne mujhe diyā hai wuh terī taraf se hai.

⁸ Kyoñki jo bāteñ tū ne mujhe dīñ main ne unheñ dī haiñ. Natīje meñ unhoñ ne yih bāteñ qabūl karke haqīqī taur par jān liyā ki main tujh meñ se nikal kar āyā hūñ. Sāth sāth wuh īmān bhī lāe ki tū ne mujhe bhejā hai.

⁹ Main un ke lie duā kartā hūñ, duniyā ke lie nahīñ balki un ke lie jinheñ tū ne mujhe diyā hai, kyoñki wuh tere hī haiñ.

¹⁰ Jo bhī merā hai wuh terā hai aur jo terā hai wuh merā hai. Chunāñche mujhe un meñ jalāl milā hai.

¹¹ Ab se main duniyā meñ nahīñ hūngā. Lekin yih duniyā meñ rah gae haiñ jabki main tere pās ā rahā hūñ. Quddūs Bāp, apne nām meñ unheñ mahfūz rakh, us nām meñ jo tū ne mujhe diyā hai, tāki wuh ek hoñ jaise ham ek haiñ.

¹² Jitnī der main un ke sāth rahā main ne unheñ tere nām meñ mahfūz rakhā, usī nām meñ jo tū ne mujhe diyā thā. Main ne yoñ un kī nigahbānī kī ki un meñ se ek bhī halāk nahīñ huā siwāe halākat ke farzand ke. Yoñ kalām kī peshgoī pūrī huī.

¹³ Ab to main tere pās ā rahā hūñ. Lekin main duniyā meñ hote hue yih bayān kar rahā hūñ tāki un ke dīl merī ḳhushī se bhar kar chhalak uṭheñ.

¹⁴ Maiñ ne unheñ terā kalām diyā hai aur duniyā ne un se dushmanī rakhī, kyoñki yih duniyā ke nahīñ haiñ, jis tarah maiñ bhī duniyā kā nahīñ hūñ.

¹⁵ Merī duā yih nahīñ hai ki tū unheñ duniyā se uṭhā le balki yih ki unheñ Iblīs se mahfūz rakhe.

¹⁶ Wuh duniyā ke nahīñ haiñ jis tarah maiñ bhī duniyā kā nahīñ hūñ.

¹⁷ Unheñ sachchāī ke wasīle se maḥsūs-o-muqaddas kar. Terā kalām hī sachchāī hai.

¹⁸ Jis tarah tū ne mujhe duniyā meñ bhejā hai usī tarah maiñ ne bhī unheñ duniyā meñ bhejā hai.

¹⁹ Un kī ḳhātir maiñ apne āp ko maḥsūs kartā hūñ, tāki unheñ bhī sachchāī ke wasīle se maḥsūs-o-muqaddas kiyā jāe.

²⁰ Merī duā na sirf inhīñ ke lie hai, balki un sab ke lie bhī jo in kā paighām sun kar mujh par imān lāeñge

²¹ tāki sab ek hoñ. Jis tarah tū ai Bāp, mujh meñ hai aur maiñ tujh meñ hūñ usī tarah wuh bhī ham meñ hoñ tāki duniyā yaqīn kare ki tū ne mujhe bhejā hai.

²² Maiñ ne unheñ wuh jalāl diyā hai jo tū ne mujhe diyā hai tāki wuh ek hoñ jis tarah ham ek haiñ,

²³ maiñ un meñ aur tū mujh meñ. Wuh kāmīl taur par ek hoñ tāki duniyā jān le ki tū ne mujhe bhejā aur ki tū ne un se muhabbat rakhī hai jis tarah mujh se rakhī hai.

²⁴ Ai Bāp, maiñ chāhtā hūñ ki jo tū ne mujhe die haiñ wuh bhī mere sāth hoñ, wahāñ jahāñ maiñ hūñ, ki wuh mere jalāl ko dekheñ, wuh jalāl jo tū ne is lie mujhe diyā hai ki tū ne mujhe duniyā kī taḥlīq se peshtar pyār kiyā hai.

²⁵ Ai rāst Bāp, duniyā tujhe nahīñ jāntī, lekin maiñ tujhe jāntā hūñ. Aur yih shāgird jānte haiñ ki tū ne mujhe bhejā hai.

²⁶ Maiñ ne terā nām un par zāhir kiyā aur ise zāhir kartā rahūngā tāki terī mujh se muhabbat un meñ ho aur maiñ un meñ hūñ."

18

Īsā kī Giriftārī

¹ Yih kah kar Īsā apne shāgirdoñ ke sāth niklā aur Wādī-e-Qidron ko pār karke ek bāgh meñ dāḳhil huā.

² Yahūdāh jo use dushman ke hawāle karne wālā thā wuh bhī is jagah se wāqif thā, kyoñki Īsā wahāñ apne shāgirdoñ ke sāth jāyā kartā thā.

³ Rāhnumā imāmoñ aur Farīsiyoñ ne Yahūdāh ko Romī faujiyoñ kā dastā aur Baitul-muqaddas ke kuchh pahredār die the. Ab yih mashāleñ, lālṭain aur hathiyār lie bāgh meñ pahuñche.

⁴ Īsā ko mālūm thā ki use kyā pesh āegā. Chunāñche us ne nikal kar un se pūchhā, "Tum kis ko ḳhūñḳ rahe ho?"

⁵ Unhoñ ne jawāb diyā, "Īsā Nāsarī ko."

Īsā ne unheñ batāyā, "Maiñ hī hūñ."

Yahūdāh jo use dushman ke hawāle karnā chāhtā thā, wuh bhī un ke sāth khaṛā thā.

⁶ Jab Īsā ne elān kiyā, "Maiñ hī hūñ," to sab pīchhe haṭ kar zamīn par gir paṛe.

7 Ek aur bār Īsā ne un se sawāl kiyā, “Tum kis ko ḍhūṇḍ rahe ho?” Unhoñ ne jawāb diyā, “Īsā Nāsarī ko.”

8 Us ne kahā, “Maiñ tum ko batā chukā hūñ ki maiñ hī hūñ. Agar tum mujhe ḍhūṇḍ rahe ho to in ko jāne do.”

9 Yoñ us kī yih bāt pūrī huī, “Maiñ ne un meñ se jo tū ne mujhe die haiñ ek ko bhī nahīñ khayā.”

10 Shamāūn Patras ke pās talwār thī. Ab us ne use miyān se nikāl kar imām-e-āzam ke ḡhulām kā dahnā kān uṛā diyā. (Ḡhulām kā nām malḡhus thā.)

11 Lekin Īsā ne Patras se kahā, “Talwār ko miyān meñ rakh. Kyā maiñ wuh pyālā na piyūñ jo Bāp ne mujhe diyā hai?”

Īsā Hannā ke Sāmne

12 Phir faujī daste, un ke afsar aur Baitul-muḡaddas ke Yahūdī pahredāroñ ne Īsā ko giriftār karke bāndh liyā.

13 Pahle wuh use Hannā ke pās le gae. Hannā us sāl ke imām-e-āzam Kāyfā kā susar thā.

14 Kāyfā hī ne Yahūdiyōñ ko yih mashwarā diyā thā ki behtar yih hai ki ek hī ādmī ummat ke lie mar jāe.

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

15 Shamāūn Patras kisī aur shāḡird ke sāth Īsā ke pīchhe ho liyā thā. Yih dūsrā shāḡird imām-e-āzam kā jānane wālā thā, is lie wuh Īsā ke sāth imām-e-āzam ke sahan meñ dāḡhil huā.

16 Patras bāhar darwāze par khaṛā rahā. Phir imām-e-āzam kā jānane wālā shāḡird dubārā nikal āyā. Us ne geṭ kī nigarānī karne wālī aurat se bāt kī to use Patras ko apne sāth andar le jāne kī ijāzat milī.

17 Us aurat ne Patras se pūchhā, “Tum bhī is ādmī ke shāḡird ho ki nahīñ?”

Us ne jawāb diyā, “Nahīñ, maiñ nahīñ hūñ.”

18 Ṭhand thī, is lie ḡhulāmoñ aur pahredāroñ ne lakaṛī ke koeloñ se āḡ jalāi. Ab wuh us ke pās khaṛe tāp rahe the. Patras bhī un ke sāth khaṛā tāp rahā thā.

Imām-e-Āzam Īsā kī Pūchh-Gachh Kartā Hai

19 Itne meñ imām-e-āzam Īsā kī pūchh-gachh karke us ke shāḡirdoñ aur tālīm ke bāre meñ taftish karne lagā.

20 Īsā ne jawāb meñ kahā, “Maiñ ne duniyā meñ khul kar bāt kī hai. Maiñ hameshā Yahūdī ibādatḡhānoñ aur Baitul-muḡaddas meñ tālīm detā rahā, wahāñ jahāñ tamām Yahūdī jamā huā karte haiñ. Poshīdagī meñ to maiñ ne kuchh nahīñ kahā.

21 Ap mujh se kyoñ pūchh rahe haiñ? Un se dariyāft karen jinhoñ ne merī bāteñ sunī haiñ. Un ko mālūm hai ki maiñ ne kyā kuchh kahā hai.”

22 Is par sāth khaṛe Baitul-muḡaddas ke pahredāroñ meñ se ek ne Īsā ke muñh par thappaṛ mār kar kahā, “Kyā yih imām-e-āzam se bāt karne kā tariḡā hai jab wuh tum se kuchh pūchhe?”

23 Īsā ne jawāb diyā, “Agar maiñ ne burī bāt kī hai to sābit kar. Lekin agar sach kahā, to tū ne mujhe kyoñ mārā?”

24 Phir Hannā ne Īsā ko bandhī huī hālat meñ imām-e-āzam Kāyfā ke pās bhej diyā.

Patras Dubārā Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

²⁵ Shamāūn Patras ab tak āg ke pās kharā tāp rahā thā. Itne meñ dūsre us se pūchhne lage, “Tum bhī us ke shāgird ho ki nahīn?”

Lekin Patras ne inkār kiyā, “Nahīn, main nahīn hūn.”

²⁶ Phir imām-e-āzam kā ek ghulām bol uṭhā jo us ādmī kā rishtedār thā jis kā kār Patras ne uṛā diyā thā, “Kyā main ne tum ko bāgh meñ us ke sāth nahīn dekhā thā?”

²⁷ Patras ne ek bār phir inkār kiyā, aur inkār karte hī murgh kī bāng sunāi dī.

Īsā ko Pīlātus ke sāmne Pesh Kiyā Jātā Hai

²⁸ Phir Yahūdī Īsā ko Kāyfā se le kar Romī gawarnar ke mahal banām Praitoriyum ke pās pahuñch gae. Ab subah ho chukī thī aur chūnki Yahūdī Fasah kī Īd ke khāne meñ sharīk honā chāhte the, is lie wuh mahal meñ dākhil na hue, warnā wuh nāpāk ho jāte.

²⁹ Chunānche Pīlātus nikal kar un ke pās āyā aur pūchhā, “Tum is ādmī par kyā ilzām lagā rahe ho?”

³⁰ Unhoñ ne jawāb diyā, “Agar yih mujrim na hotā to ham ise āp ke hawāle na karte.”

³¹ Pīlātus ne kahā, “Phir ise le jāo aur apnī sharaī adālatoñ meñ pesh karo.”

Lekin Yahūdiyoñ ne etarāz kiyā, “Hameñ kisī ko sazā-e-maut dene kī ijāzat nahīn.”

³² Īsā ne is taraf ishārā kiyā thā ki wuh kis tarah maregā aur ab us kī yih bāt pūrī huī.

³³ Tab Pīlātus phir apne mahal meñ gayā. Wahāñ se us ne Īsā ko bulāyā aur us se pūchhā, “Kyā tum Yahūdiyoñ ke Bādshāh ho?”

³⁴ Īsā ne pūchhā, “Kyā āp apnī taraf se yih sawāl kar rahe haiñ, yā auroñ ne āp ko mere bāre meñ batāyā hai?”

³⁵ Pīlātus ne jawāb diyā, “Kyā main Yahūdī hūn? Tumhārī apnī qaum aur rāhnumā imāmoñ hī ne tumheñ mere hawāle kiyā hai. Tum se kyā kuchh sarzad huā hai?”

³⁶ Īsā ne kahā, “Merī bādshāhī is duniyā kī nahīn hai. Agar wuh is duniyā kī hotī to mere khādīm sakht jidd-o-jahd karte tāki mujhe Yahūdiyoñ ke hawāle na kiyā jātā. Lekin aisā nahīn hai. Ab merī bādshāhī yahāñ kī nahīn hai.”

³⁷ Pīlātus ne kahā, “To phir tum wāqai bādshāh ho?”

Īsā ne jawāb diyā, “Āp sahīh kahte haiñ, main bādshāh hūn. Main isī maqsad ke lie paidā ho kar duniyā meñ āyā ki sachchāi kī gawāhī dūñ. Jo bhī sachchāi kī taraf se hai wuh merī suntā hai.”

³⁸ Pīlātus ne pūchhā, “Sachchāi kyā hai?”

Īsā ko Sazā-e-Maut Sunāi Jātī Hai

Phir wuh dubārā nikal kar Yahūdiyoñ ke pās gayā. Us ne elān kiyā, “Mujhe use mujrim ṭhahrāne kī koī wajah nahīn milī.

³⁹ Lekin tumhārī ek rasm hai jis ke mutābiq mujhe Īd-e-Fasah ke mauqe par tumhāre lie ek qaidī ko rihā karnā hai. Kyā tum chāhte ho ki main ‘Yahūdiyoñ ke Bādshāh’ ko rihā kar dūñ?”

⁴⁰ Lekin jawāb meñ log chillāne lage, “Nahīn, is ko nahīn balki Barabbā ko.” (Barabbā ḍakū thā).

19

¹ Phir Pilātus ne Īsā ko koṛe lagwāe.

² Faujiyoṅ ne kāṅṭedār ṭahniyoṅ kā ek tāj banā kar us ke sar par rakh diyā. Unhoṅ ne use arghawānī rang kā libās bhī pahnāyā.

³ Phir us ke sāmne ā kar wuh kahte, “Ai Yahūdiyoṅ ke Bādshāh, ādāb!” Aur use thappaṛ mārte the.

⁴ Ek bār phir Pilātus nikal āyā aur Yahūdiyoṅ se bāt karne lagā, “Dekho, maiṅ ise tumhāre pās bāhar lā rahā hūn tāki tum jān lo ki mujhe ise mujrim ṭahrāne kī koī wajah nahīn milī.”

⁵ Phir Īsā kāṅṭedār tāj aur arghawānī rang kā libās pahne bāhar āyā. Pilātus ne un se kahā, “Lo yih hai wuh ādmī.”

⁶ Use dekhte hī rāhnumā imām aur un ke mulāzim chīkhne lage, “Ise maslūb karen, ise maslūb karen!”

Pilātus ne un se kahā, “Tum hī ise le jā kar maslūb karo. Kyoṅki mujhe ise mujrim ṭahrāne kī koī wajah nahīn milī.”

⁷ Yahūdiyoṅ ne isrār kiyā, “Hamāre pās shariyat hai aur is shariyat ke mutābiq lāzim hai ki wuh mārā jāe. Kyoṅki is ne apne āp ko Allāh kā Farzand qarār diyā hai.”

⁸ Yih sun kar Pilātus mazīd ḍar gayā.

⁹ Dubārā mahal meṅ jā kar Īsā se pūchhā, “Tum kahān se āe ho?”

Lekin Īsā khāmosh rahā.

¹⁰ Pilātus ne us se kahā, “Achchhā, tum mere sāth bāt nahīn karte? Kyā tumheṅ mālūm nahīn ki mujhe tumheṅ rihā karne aur maslūb karne kā ikhtiyār hai?”

¹¹ Īsā ne jawāb diyā, “Āp ko mujh par ikhtiyār na hotā agar wuh āp ko ūpar se na diyā gayā hotā. Is wajah se us shakhs se zyādā sangīn gunāh huā hai jis ne mujhe dushman ke hawāle kar diyā hai.”

¹² Is ke bād Pilātus ne use āzād karne kī koshish kī. Lekin Yahūdi chīkh chīkh kar kahne lage, “Agar āp ise rihā karen to āp Romī shahanshāh qaisar ke dost sābit nahīn hoṅge. Jo bhī bādshāh hone kā dāwā kare wuh shahanshāh kī muḥālafat kartā hai.”

¹³ Is tarah kī bāteṅ sun kar Pilātus Īsā ko bāhar le āyā. Phir wuh jaj kī kursī par baiṭh gayā. Us jagah kā nām “Pachchikārī” thā. (Arāmī zabān meṅ wuh Gabbatā kahlātī thī.)

¹⁴ Ab dopahar ke taqriban bārah baj gae the. Us din id ke lie taiyāriyān kī jātī thīn, kyoṅki agle din id kā āghāz thā. Pilātus bol uṭhā, “Lo, tumhārā Bādshāh!”

¹⁵ Lekin wuh chillāte rahe, “Le jāeṅ ise, le jāeṅ! Ise maslūb karen!”

Pilātus ne sawāl kiyā, “Kyā maiṅ tumhāre Bādshāh ko salīb par charhāūn?”

Rāhnumā imāmoṅ ne jawāb diyā, “Siwāe shahanshāh ke hamārā koī bādshāh nahīn hai.”

¹⁶ Phir Pilātus ne Īsā ko un ke hawāle kar diyā tāki use maslūb kiyā jāe.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

Chunānche wuh Īsā ko le kar chale gae.

¹⁷ Wuh apnī salīb uṭhāe shahr se niklā aur us jagah pahuṅchā jis kā nām Khoṛī (Arāmī zabān meṅ Gulgutā) thā.

¹⁸ Wahān unhoṅ ne use salīb par charhā diyā. Sāth sāth unhoṅ ne us ke bāeṅ aur dāeṅ hāth do aur ādmiyoṅ ko maslūb kiyā.

¹⁹ Pilātus ne ek taḡhtī banwā kar use Īsā kī salīb par lagwā diyā. Taḡhtī par likhā thā, ‘Īsā Nāsārī, Yahūdiyoñ kā Bādshāh.’

²⁰ Bahut-se Yahūdiyoñ ne yih paṛh liyā, kyoñki maslūbiyat kā maqām shahr ke qarīb thā aur yih jumlā Arāmī, Lātinī aur Yūnānī zabānoñ meñ likhā thā.

²¹ Yih dekh kar Yahūdiyoñ ke rāhnumā imāmoñ ne etarāz kiyā, “‘Yahūdiyoñ kā Bādshāh’ na likheñ balki yih ki ‘Is ādmī ne Yahūdiyoñ kā Bādshāh hone kā dāwā kiyā.’ ”

²² Pilātus ne jawāb diyā, “Jo kuchh main ne likh diyā so likh diyā.”

²³ Īsā ko salīb par chaṛhāne ke bād faujiyoñ ne us ke kapṛe le kar chār hissoñ meñ bāñṭ lie, har faujī ke lie ek hissā. Lekin choḡhā bejoṛ thā. Wuh ūpar se le kar nīche tak bunā huā ek hī ṭukṛe kā thā.

²⁴ Is lie faujiyoñ ne kahā, “Āo, ise phāṛ kar taq̄sīm na kareñ balki is par qurā ḍāleñ.” Yoñ kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī pūrī huī, “Unhoñ ne āpas meñ mere kapṛe bāñṭ lie aur mere libās par qurā ḍālā.” Faujiyoñ ne yih kuchh kiyā.

²⁵ Kuchh ḡhawātīn bhī Īsā kī salīb ke qarīb khaṛī thīn: us kī māñ, us kī ḡhālā, Klopās kī biwī Mariyam aur Mariyam Magdalīnī.

²⁶ Jab Īsā ne apnī māñ ko us shāgird ke sāth khaṛe dekhā jo use pyārā thā to us ne kahā, “Āi ḡhātūn, dekheñ āp kā beṭā yih hai.”

²⁷ Aur us shāgird se us ne kahā, “Dekh, terī māñ yih hai.” Us waq̄t se us shāgird ne Īsā kī māñ ko apne ghar rakhā.

Īsā kī Maut

²⁸ Is ke bād jab Īsā ne jān liyā ki merā mishan takmīl tak pahuñch chukā hai to us ne kahā, “Mujhe pyās lagī hai.” (Is se bhī kalām-e-muqaddas kī ek peshgoī pūrī huī.)

²⁹ Qarīb mai ke sirke se bharā bartan paṛā thā. Unhoñ ne ek ispanj sirke meñ ḍubo kar use zūfe kī shāḡh par lagā diyā aur uṭhā kar Īsā ke muñh tak pahuñchāyā.

³⁰ Yih sirkā pīne ke bād Īsā bol uṭhā, “Kām mukammal ho gayā hai.” Aur sar jhukā kar us ne apnī jān Allāh ke sapurd kar dī.

Īsā kā Pahlū Chhedā Jātā Hai

³¹ Fasah kī taiyārī kā din thā aur agle din īd kā āḡhāz aur ek ḡhās Sabat thā. Is lie Yahūdi nahīn chāhte the ki maslūb huī lāsheñ agle din tak salīboñ par laṭkī raheñ. Chunāñche unhoñ ne Pilātus se guzārish kī ki wuh un kī ṭāñgeñ tuṛwā kar unheñ salīboñ se utārne de.

³² Tab faujiyoñ ne ā kar Īsā ke sāth maslūb kie jāne wāle ādmiyoñ kī ṭāñgeñ toṛ dīn, pahle ek kī phir dūsre kī.

³³ Jab wuh Īsā ke pās āe to unhoñ ne dekhā ki wuh faut ho chukā hai, is lie unhoñ ne us kī ṭāñgeñ na toṛīn.

³⁴ Is ke bajāe ek ne neze se Īsā kā pahlū chhed diyā. Zaḡhm se fauran ḡhūn aur pānī bah niklā.

³⁵ (Jis ne yih dekhā hai us ne gawāhī dī hai aur us kī gawāhī sachchī hai. Wuh jāntā hai ki wuh haḡīqat bayān kar rahā hai aur us kī gawāhī kā maqsad yih hai ki āp bhī imān lāeñ.)

³⁶ Yih yoñ huā tāki kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī pūrī ho jāe, “Us kī ek haḡḍī bhī toṛī nahīn jāegī.”

³⁷ Kalām-e-muqaddas meñ yih bhī likhā hai, “Wuh us par nazar ḍāleñge jise unhoñ ne chhedā hai.”

Īsā ko Dafnāyā Jātā Hai

³⁸ Bād meñ Arimatiyāh ke rahne wāle Yūsuf ne Pīlātus se Īsā kī lāsh utārne kī ijāzat māñgī. (Yūsuf Īsā kā khufiyā shāgird thā, kyonki wuh Yahūdiyon se dārtā thā.) Is kī ijāzat milne par wuh āyā aur lāsh ko utār liyā.

³⁹ Nikudemus bhī sāth thā, wuh ādmī jo guzare dinon meñ rāt ke waqt Īsā se milne āyā thā. Nikudemus apne sāth mur aur ūd kī taqrīban 34 kilogrām khushbū le kar āyā thā.

⁴⁰ Yahūdi janāze kī rusūmāt ke mutābiq unhoñ ne lāsh par khushbū lagā kar use paṭṭiyon se lapeṭ diyā.

⁴¹ Salībon ke qarīb ek bāgh thā aur bāgh meñ ek naī qabr thī jo ab tak istemāl nahīn kī gai thī.

⁴² Us ke qarīb hone ke sabab se unhoñ ne Īsā ko us meñ rakh diyā, kyonki Fasah kī taiyārī kā din thā aur agle din id kā āghāz thā.

20*Khālī Qabr*

¹ Hafte kā din guzar gayā to Itwār ko Mariyam Magdalīnī subah-sawere qabr ke pās āī. Abhī andherā thā. Wahān pahuñch kar us ne dekhā ki qabr ke muñh par kā patthar ek taraf haṭāyā gayā hai.

² Mariyam dauṛ kar Shamāūn Patras aur Īsā ko pyāre shāgird ke pās āī. Us ne ittalā dī, “Wuh Khudāwand ko qabr se le gae haiñ, aur hameñ mālūm nahīn ki unhoñ ne use kahān rakh diyā hai.”

³ Tab Patras dūsre shāgird samet qabr kī taraf chal paṛā.

⁴ Donoñ dauṛ rahe the, lekin dūsra shāgird zyādā tezraftār thā. Wuh pahle qabr par pahuñch gayā.

⁵ Us ne jhuk kar andar jhāñkā to kafan kī paṭṭiyāñ wahān paṛī nazar āīñ. Lekin wuh andar na gayā.

⁶ Phir Shamāūn Patras us ke pīchhe pahuñch kar qabr meñ dākhlil huā. Us ne bhī dekhā ki kafan kī paṭṭiyāñ wahān paṛī haiñ

⁷ aur sāth wuh kapṛā bhī jis meñ Īsā kā sar liptā huā thā. Yih kapṛā tah kiyā gayā thā aur paṭṭiyon se alag paṛā thā.

⁸ Phir dūsra shāgird jo pahle pahuñch gayā thā, wuh bhī dākhlil huā. Jab us ne yih dekhā to wuh imān lāyā.

⁹ (Lekin ab bhī wuh kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī nahīn samajhte the ki use murdoñ meñ se jī uṭhnā hai.)

¹⁰ Phir donoñ shāgird ghar wāpas chale gae.

Īsā Mariyam Magdalīnī par Zāhir Hotā Hai

¹¹ Lekin Mariyam ro ro kar qabr ke sāmne khaṛī rahī. Aur rote hue us ne jhuk kar qabr meñ jhāñkā

¹² to kyā dekhṭī hai ki do farishte safed libās pahne hue wahān baiṭhe haiñ jahāñ pahle Īsā kī lāsh paṛī thī, ek us ke sirhāne aur dūsra wahāñ jahāñ pahle us ke pāñw the.

¹³ Unhoñ ne Mariyam se pūchhā, “Ai khātūn, tū kyon ro rahī hai?”

Us ne kahā, “Wuh mere Khudāwand ko le gae haiñ, aur mālūm nahīn ki unhoñ ne use kahān rakh diyā hai.”

¹⁴ Phir us ne pīchhe muṛ kar Īsā ko wahāñ khaṛe dekhā, lekin us ne use na pahchānā.

¹⁵ Īsā ne pūchhā, “Ai k̄hātūn, tū kyoñ ro rahī hai, kis ko ḍhūṇḍ rahī hai?”

Yih soch kar ki wuh māli hai us ne kahā, “Janāb, agar āp use le gae haiñ to mujhe batā deñ ki use kahāñ rakh diyā hai tāki use le jāūñ.”

¹⁶ Īsā ne us se kahā, “Mariyam!”

Wuh us kī taraf muṛī aur bol uṭhī, “Rabbbūnī!” (Is kā matlab Arāmī zabān meñ ustād hai.)

¹⁷ Īsā ne kahā, “Mere sāth chimṭī na rah, kyoñki abhī maiñ ūpar, Bāp ke pās nahīñ gayā. Lekin bhāiyōñ ke pās jā aur unheñ batā, ‘Maiñ apne Bāp aur tumhāre Bāp ke pās wāpas jā rahā hūñ, apne Ḳhudā aur tumhāre Ḳhudā ke pās.’”

¹⁸ Chunāñche Mariyam Magdalīnī shāgirdoñ ke pās gaī aur unheñ ittalā dī, “Maiñ ne Ḳhudāwand ko dekhā hai aur us ne mujh se yih bāteñ kahīñ.”

Īsā Apne Shāgirdoñ par Zāhir Hotā Hai

¹⁹ Us Itwār kī shām ko shāgird jamā the. Unhoñ ne darwāzoñ par tāle lagā die the kyoñki wuh Yahūdiyōñ se ḍarte the. Achānak Īsā un ke darmiyān ā khaṛā huā aur kahā, “Tumhāri salāmatī ho,”

²⁰ aur unheñ apne hāthoñ aur pahlū ko dikhāyā. Ḳhudāwand ko dekh kar wuh nihāyat k̄hush hue.

²¹ Īsā ne dubārā kahā, “Tumhāri salāmatī ho! Jis tarah Bāp ne mujhe bhejā usī tarah maiñ tum ko bhej rahā hūñ.”

²² Phir un par phūñk kar us ne farmāyā, “Rūhul-quds ko pā lo.

²³ Agar tum kisi ke gunāhoñ ko muāf karo to wuh muāf kie jāēnge. Aur agar tum unheñ muāf na karo to wuh muāf nahīñ kie jāēnge.”

Tomā Shak Kartā Hai

²⁴ Bārah shāgirdoñ meñ se Tomā jis kā laqab Jurwān thā Īsā ke āne par maujūd na thā.

²⁵ Chunāñche dūsre shāgirdoñ ne use batāyā, “Ham ne Ḳhudāwand ko dekhā hai!” Lekin Tomā ne kahā, “Mujhe yaqīn nahīñ ātā. Pahle mujhe us ke hāthoñ meñ kiloñ ke nishān nazar āēñ aur maiñ un meñ apnī unglī ḍālūñ, pahle maiñ apne hāth ko us ke pahlū ke zaḳhm meñ ḍālūñ. Phir hī mujhe yaqīn āegā.”

²⁶ Ek haftā guzar gayā. Shāgird dubārā makān meñ jamā the. Is martabā Tomā bhī sāth thā. Agarche darwāzoñ par tāle lage the phir bhī Īsā un ke darmiyān ā kar khaṛā huā. Us ne kahā, “Tumhāri salāmatī ho!”

²⁷ Phir wuh Tomā se muḳhātib huā, “Apnī unglī ko mere hāthoñ aur apne hāth ko mere pahlū ke zaḳhm meñ ḍāl aur be'etaqād na ho balki imān rakh.”

²⁸ Tomā ne jawāb meñ us se kahā, “Ai mere Ḳhudāwand! Ai mere Ḳhudā!”

²⁹ Phir Īsā ne use batāyā, “Kyā tū is lie imān lāyā hai ki tū ne mujhe dekhā hai? Mubāarak haiñ wuh jo mujhe dekhe baḡhair mujh par imān lāte haiñ.”

Is Kitāb kā Maqsad

³⁰ Īsā ne apne shāgirdoñ kī maujūdagi meñ mazīd bahut-se aise ilāhī nishān dikhāe jo is kitāb meñ darj nahīñ haiñ.

³¹ Lekin jitne darj haiñ un kā maqsad yih hai ki āp īmān lāeñ ki Īsā hī Masīh yāñī Allāh kā Farzand hai aur āp ko is īmān ke wasīle se us ke nām se zindagī hāsīl ho.

21

Īsā Jhīl par Shāgirdoñ par Zāhir Hotā Hai

¹ Is ke bād Īsā ek bār phir apne shāgirdoñ par zāhir huā jab wuh Tibariyās yāñī Galīl kī Jhīl par the. Yih yoñ huā.

² Kuchh shāgird Shamāūn Patras ke sāth jamā the, Tomā jo Jurwāñ kahlātā thā, Natanel jo Galīl ke Qānā se thā, Zabdī ke do beṭe aur mazīd do shāgird.

³ Shamāūn Patras ne kahā, “Maiñ machhli pakaṛne jā rahā hūñ.”

Dūsroñ ne kahā, “Ham bhī sāth jāenge.” Chunāñche wuh nikal kar kashtī par sawār hue. Lekin us pūrī rāt ek bhī machhli hāth na āī.

⁴ Subah-sawere Īsā jhīl ke kināre par ā khaṛā huā. Lekin shāgirdoñ ko mālūm nahīñ thā ki wuh Īsā hī hai.

⁵ Us ne un se pūchhā, “Bachcho, kyā tumheñ khāne ke lie kuchh mil gayā?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Nahīñ.”

⁶ Us ne kahā, “Apnā jāl kashtī ke dāeñ hāth dālo, phir tum ko kuchh milegā.” Unhoñ ne aisā kiyā to machhliyoñ kī itnī baṛī tādād thī ki wuh jāl kashtī tak na lā sake.

⁷ Is par Ḳhudāwand ke pyāre shāgird ne Patras se kahā, “Yih to Ḳhudāwand hai.” Yih sunte hī ki Ḳhudāwand hai Shamāūn Patras apnī chādar oṛh kar pāñī meñ kūd paṛā. (Us ne chādar ko kām karne ke lie utār liyā thā.)

⁸ Dūsre shāgird kashtī par sawār us ke pīchhe āe. Wuh kināre se zyādā dūr nahīñ the, taqṛīban sau mīṭar ke fāsīle par the. Is lie wuh machhliyoñ se bhare jāl ko pāñī meñ khiñch khiñch kar ḳhushkī tak lāe.

⁹ Jab wuh kashtī se utre to dekhā ki lakaṛī ke koeloñ kī āg par machhliyāñ bhunī jā rahī haiñ aur sāth roṭī bhī hai.

¹⁰ Īsā ne un se kahā, “Un machhliyoñ meñ se kuchh le āo jo tum ne abhī pakaṛī haiñ.”

¹¹ Shamāūn Patras kashtī par gayā aur jāl ko ḳhushkī par ghasīṭ lāyā. Yih jāl 153 baṛī machhliyoñ se bharā huā thā, to bhī wuh na phaṭā.

¹² Īsā ne un se kahā, “Āo, nāshtā kar lo.” Kisī bhī shāgird ne sawāl karne kī jurrat na kī ki “Āp kaun haiñ?” Kyoñki wuh to jānte the ki yih Ḳhudāwand hī hai.

¹³ Phir Īsā āyā aur roṭī le kar unheñ dī aur isī tarah machhli bhī unheñ khilāī.

¹⁴ Īsā ke jī uṭhne ke bād yih tīsṛī bār thī ki wuh apne shāgirdoñ par zāhir huā.

Īsā kā Patras se Sawāl

¹⁵ Nāshte ke bād Īsā Shamāūn Patras se muḳhātīb huā, “Yūhannā ke beṭe Shamāūn, kyā tū in kī nisbat mujh se zyādā muhabbat kartā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand, āp to jānte haiñ ki maiñ āp ko pyār kartā hūñ.”

Īsā bolā, “Phir mere leloñ ko charā.”

¹⁶ Tab Īsā ne ek aur martabā pūchhā, “Shamāūn Yūhannā ke beṭe, kyā tū mujh se muhabbat kartā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand, āp to jānte haiñ ki main āp ko pyār kartā hūn.”

Īsā bolā, “Phir merī bheṛoñ kī gallābānī kar.”

¹⁷ Tisrī bār Īsā ne us se pūchhā, “Shamāūn Yūhannā ke beṭe, kyā tū mujhe pyār kartā hai?”

Tisrī dafā yih sawāl sunane se Patras ko baṛā dukh huā. Us ne kahā, “Ḳhudāwand, āp ko sab kuchh mālūm hai. Āp to jānte haiñ ki main āp ko pyār kartā hūn.”

Īsā ne us se kahā, “Merī bheṛoñ ko charā.

¹⁸ Main tujhe sach batātā hūn ki jab tū jawān thā to tū Ḳhud apnī kamr bāndh kar jahān jī chāhtā ghūmtā-phirtā thā. Lekin jab tū būrḥā hogā to tū apne hāthoñ ko āge baṛhāegā aur koī aur terī kamr bāndh kar tujhe le jāegā jahān terā dil nahīn karegā.”

¹⁹ (Īsā kī yih bāt is taraf ishārā thī ki Patras kis qism kī maut se Allāh ko jalāl degā.) Phir us ne use batāyā, “Mere pīchhe chal.”

Īsā aur Dūsrā Shāgird

²⁰ Patras ne muṛ kar dekhā ki jo shāgird Īsā ko pyārā thā wuh un ke pīchhe chal rahā hai. Yih wuhī shāgird thā jis ne shām ke khāne ke daurān Īsā kī taraf sar jhukā kar pūchhā thā, “Ḳhudāwand, kaun āp ko dushman ke hawāle karegā?”

²¹ Ab use dekh kar Patras ne sawāl kiyā, “Ḳhudāwand, is ke sāth kyā hogā?”

²² Īsā ne jawāb diyā, “Agar main chāhūn ki yih mere wāpas āne tak zindā rahe to tujhe kyā? Bas tū mere pīchhe chaltā rah.”

²³ Natīje meñ bhāiyōñ meñ yih Ḳhayāl phail gayā ki yih shāgird nahīn maregā. Lekin Īsā ne yih bāt nahīn kī thī. Us ne sirf yih kahā thā, “Agar main chāhūn ki yih mere wāpas āne tak zindā rahe to tujhe kyā?”

²⁴ Yih wuh shāgird hai jis ne in bātoñ kī gawāhī de kar inheñ qalamband kar diyā hai. Aur ham jānte haiñ ki us kī gawāhī sachchī hai.

Ḳhulāsā

²⁵ Īsā ne is ke alāwā bhī bahut kuchh kiyā. Agar us kā har kām qalamband kiyā jātā to mere Ḳhayāl meñ pūrī duniyā meñ yih kitābeñ rakhne kī gunjāish na hotī.

Āmāl

¹ Muazzaz Thiyufilus, pahli kitāb meñ maiñ ne sab kuchh bayān kiyā jo Īsā ne shurū se le kar

² us dīn tak kiyā aur sikhāyā, jab use āsmān par uṭhāyā gayā. Jāne se pahle us ne apne chune hue rasūloñ ko Rūhul-quds kī mārifat mazīd hidāyāt dīn.

³ Apne dukh uṭhāne aur maut sahne ke bād us ne apne āp ko zāhir karke unheñ bahut-sī dalīloñ se qāyil kiyā ki wuh wāqai zindā hai. Wuh chālīs dīn ke daurān un par zāhir hotā aur unheñ Allāh kī bādshāhī ke bāre meñ batātā rahā.

⁴ Jab wuh abhī un ke sāth thā us ne unheñ hukm diyā, “Yarūshalam ko na chhoṛnā balki is intazār meñ yihīñ ṭhahro ki Bāp kā wādā pūrā ho jāe, wuh wādā jis ke bāre meñ maiñ ne tum ko āgāh kiyā hai.

⁵ Kyoñki Yahyā ne to pānī se baptismā diyā, lekin tum ko thoṛe dīnoñ ke bād Rūhul-quds se baptismā diyā jāegā.”

Īsā ko Uṭhāyā Jātā Hai

⁶ Jo wahān jamā the unhoñ ne us se pūchhā, “Khudāwand, kyā āp isī waqt Isrāīl ke lie us kī bādshāhī dubārā qāym kareñge?”

⁷ Īsā ne jawāb diyā, “Yih jānanā tumhārā kām nahīn hai balki sirf Bāp kā jo aise auqāt aur tārikheñ muqarrar karne kā iḳhtiyār rakhtā hai.

⁸ Lekin tumheñ Rūhul-quds kī quwwat milegī jo tum par nāzil hogā. Phir tum Yarūshalam, pūre Yahūdiyā aur Sāmariya balki duniyā kī intahā tak mere gawāh hoge.”

⁹ Yih kah kar wuh un ke deḳhte deḳhte uṭhā liyā gayā. Aur ek bādāl ne use un kī nazaron se ojhāl kar diyā.

¹⁰ Wuh abhī āsmān kī taraf dekh hī rahe the ki achānak do ādmī un ke pās ā khaṛe hue. Donoñ safed libās pahne hue the.

¹¹ Unhoñ ne kahā, “Galīl ke mardo, āp kyoñ khaṛe āsmān kī taraf dekh rahe haiñ? Yihī Īsā jise āp ke pās se āsmān par uṭhāyā gayā hai usī tarah wāpas āegā jis tarah āp ne use ūpar jāte hue dekhā hai.”

Yahūdāh kā Jānashīn

¹² Phir wuh Zaitūn ke pahār se Yarūshalam Shahr wāpas chale gae. (Yih pahār shahr se taqṛiban ek kilomīṭar dūr hai.)

¹³ Wahān pahuñch kar wuh us bālākhāne meñ dākhil hue jis meñ wuh ṭhahre hue the, yānī Patras, Yūhannā, Yāqūb aur Andriyās, Filippus aur Tomā, Bartulmāi aur Mattī, Yāqūb bin Halfai, Shamāun Mujāhid aur Yahūdāh bin Yāqūb.

¹⁴ Yih sab yakdil ho kar duā meñ lage rahe. Kuchh aurateñ, Īsā kī māñ Mariyam aur us ke bhāi bhī sāth the.

¹⁵ Un dīnoñ meñ Patras bhāiyoñ meñ khaṛā huā. Us waqt taqṛiban 120 log jamā the. Us ne kahā,

¹⁶ “Bhāiyo, lāzim thā ki kalām-e-muqaddas kī wuh peshgoī pūrī ho jo Rūhul-quds ne Dāūd kī mārifat Yahūdāh ke bāre meñ kī. Yahūdāh un kā rāhnumā ban gayā jinhoñ ne Īsā ko giriftār kiyā,

¹⁷ go use ham meñ shumār kiyā jātā thā aur wuh isi k̄hidmat meñ hamāre sāth sharīk thā.”

¹⁸ (Jo paise Yahūdāh ko us ke ḡhalat kām ke lie mil gae the un se us ne ek khet k̄harīd liyā thā. Wahān wuh sar ke bal gir gayā, us kā peṭ phaṭ gayā aur us kī tamām antariyān bāhar nikal paṛīn.)

¹⁹ Is kā charchā Yarūshalam ke tamām bāshindoñ meñ phail gayā, is lie yih khet un kī mādarī zabān meñ Haqaldamā ke nām se mashhūr huā jis kā matlab hai K̄hūn kā Khet.)

²⁰ Patras ne apnī bāt jāri rakhī, “Yihī bāt zabūr kī kitāb meñ likhī hai, ‘Us kī rihāishgāh sunsān ho jāe, koī us meñ ābād na ho.’ Yih bhī likhā hai, ‘Koī aur us kī zimmedārī uṭhāe.’”

²¹ Chunānche ab zarūrī hai ki ham Yahūdāh kī jagah kisī aur ko chun leñ. Yih shaḡhs un mardoñ meñ se ek ho jo us pūre waqt ke daurān hamāre sāth safr karte rahe jab K̄hudāwand Īsā hamāre sāth thā,

²² yānī us ke Yahyā ke hāth se baptismā lene se le kar us waqt tak jab use hamāre pās se uṭhāyā gayā. Lāzim hai ki un meñ se ek hamāre sāth Īsā ke jī uṭhne kā gawāh ho.”

²³ Chunānche unhoñ ne do ādmī pesh kie, Yūsuf jo Barsabbā kahlātā thā (us kā dūsrā nām Yūstus thā) aur Mattiyāh.

²⁴ Phir unhoñ ne duā kī, “Ai K̄hudāwand, tū har ek ke dil se wāqif hai. Ham par zāhir kar ki tū ne in donoñ meñ se kis ko chunā hai

²⁵ tāki wuh us k̄hidmat kī zimmedārī uṭhāe jo Yahūdāh chhoṛ kar wahān chalā gayā jahān use jānā hī thā.”

²⁶ Yih kah kar unhoñ ne donoñ kā nām le kar qurā ḡalā to Mattiyāh kā nām niklā. Lihāzā use bhī gyārah rasūloñ meñ shāmil kar liyā gayā.

2

Rūhul-quds kī Āmad

¹ Phir Īd-e-Pantikust kā din āyā. Sab ek jagah jamā the

² ki achānak āsmān se aisi āwāz āi jaise shadīd āndhī chal rahī ho. Pūrā makān jis meñ wuh baiṭhe the is āwāz se gūnj uṭhā.

³ Aur unheñ shole kī laueñ jaisī nazar āīn jo alag alag ho kar un meñ se har ek par utar kar ṭhahar gaīn.

⁴ Sab Rūhul-quds se bhar gae aur muḡhtalif ḡhairmulkī zabānoñ meñ bolne lage, har ek us zabān meñ jo bolne kī Rūhul-quds ne use taurīq dī.

⁵ Us waqt Yarūshalam meñ aise k̄hudātars Yahūdī ṭhahre hue the jo āsmān tale kī har qaum meñ se the.

⁶ Jab yih āwāz sunāi dī to ek barā hujūm jamā huā. Sab ghabrā gae kyōnki har ek ne imāndāroñ ko apnī mādarī zabān meñ bolte sunā.

⁷ Saḡht hairatzadā ho kar wuh kahne lage, “Kyā yih sab Galīl ke rahne wāle nahīn haiñ?”

⁸ To phir yih kis tarah ho saktā hai ki ham meñ se har ek unheñ apnī mādarī zabān meñ bāteñ karte sun rahā hai

⁹ jabki hamāre mamālik yih haiñ: Pārthiyā, Mādiyā, Ailām, Masopotāmiyā, Yahūdiyā, Kappadukiyā, Puntus, Āsiyā,

¹⁰ Farūgiyā, Pamfiliyā, Mīsr aur Libiyā kā wuh ilāqā jo Kuren ke irdgird hai. Rom se bhī log maujūd haiñ.

11 Yahān Yahūdī bhī haiñ aur Ġhairyahūdī naumurīd bhī, Krete ke log aur Arab ke bāshinde bhī. Aur ab ham sab ke sab in ko apnī apnī zabān meñ Allāh ke azīm kāmoñ kā zikr karte sun rahe haiñ.”

12 Sab dang rah gae. Uljhan meñ paṛ kar wuh ek dūsre se pūchhne lage, “Is kā kyā matlab hai?”

13 Lekin kuchh log un kā mazāq uṛā kar kahne lage, “Yih bas naī mai pī kar nashe meñ dhut ho gae haiñ.”

Patras kā Paiḡhām

14 Phir Patras bāqī gyārah rasūloñ samet khaṛā ho kar ūnchī āwāz se un se muḡhātib huā, “Suneñ, Yahūdī bhāiyo aur Yarūshalam ke tamām rahne wālo! Jān leñ aur ḡhaur se merī bāt sun leñ!

15 Āp kā khayāl hai ki yih log nashe meñ haiñ. Lekin aisā nahīn hai. Dekheñ, abhī to subah ke nau baje kā waqt hai.

16 Ab wuh kuchh ho rahā hai jis kī peshgoī Yoel nabī ne kī thī,

17 ‘Allāh farmātā hai ki āḡhirī dinoñ meñ maiñ apne Rūh ko tamām insānoñ par unḡel dūngā.

Tumhāre bete-beṭiyān nabuwwat kareñge,
tumhāre naujawān royāeñ aur
tumhāre buzurg ḡhāb dekheñge.

18 Un dinoñ meñ

maiñ apne Rūh ko apne ḡhādimoñ aur ḡhādimoñ par bhī unḡel dūngā,

aur wuh nabuwwat kareñge.

19 Maiñ ūpar āsmān par mojize dikhāūngā
aur nīche zamīn par ilāhī nishān zāhir karūngā,
ḡhūn, āḡ aur dhueñ ke bādāl.

20 Sūraj tārik ho jāegā,
chāñd kā rang ḡhūn-sā ho jāegā,
aur phir Rab kā azīm aur jalālī din āegā.

21 Us waqt jo bhī Rab kā nām legā
najāt pāegā.’

22 Isrāil ke mardo, merī bāt suneñ! Allāh ne āp ke sāmne hī Īsā Nāsari kī tasdīq kī, kyoñki us ne us ke wasīle se āp ke darmiyān ajūbe, mojize aur ilāhī nishān dikhāe. Āp ḡhud is bāt se wāqif haiñ.

23 Lekin Allāh ko pahle hī ilm thā ki kyā honā hai, kyoñki us ne ḡhud apnī marzī se muqarrar kiyā thā ki Īsā ko dushman ke hawāle kar diyā jāe. Chunānche āp ne bedīn logoñ ke zariye use salīb par chaṛhwā kar qatl kiyā.

24 Lekin Allāh ne use maut kī aziyatnāk girift se āzād karke zindā kar diyā, kyoñki mumkin hī nahīn thā ki maut use apne qabze meñ rakhe.

25 Chunānche Dāūd ne us ke bāre meñ kahā,
‘Rab har waqt merī āñkhoñ ke sāmne rahā.
Wuh mere dahne hāth rahtā hai
tāki maiñ na ḡagmagāūñ.

26 Is lie merā dil shādmān hai,
aur merī zabān ḡhushī ke nāre lagātī hai.
Hāñ, merā badan purummīd zindagī guzāregā.

27 Kyoñki tū merī jān ko Pātāl meñ nahīn chhoregā,

aur na apne muqaddas ko galne-sarṇe kī naubat tak pahuñchne degā.

²⁸ Tū ne mujhe zindagī kī rāhoñ se āgāh kar diyā hai, aur tū apne huzūr mujhe khushī se sarshār karegā.’

²⁹ Mere bhāiyo, agar ijāzat ho to main āp ko dilerī se apne buzurg Dāūd ke bāre meñ kuchh batāūñ. Wuh to faut ho kar dafnāyā gayā aur us kī qabr āj tak hamāre darmiyān maujūd hai.

³⁰ Lekin wuh nabī thā aur jāntā thā ki Allāh ne qasam khā kar mujh se wādā kiyā hai ki wuh merī aulād meñ se ek ko mere taḡht par biṭhāegā.

³¹ Mazkūrā āyāt meñ Dāūd mustaqbil meñ dekh kar Masīh ke jī uṭhne kā zikr kar rahā hai, yāñī ki na use Pātāl meñ chhoṛā gayā, na us kā badan galne-sarṇe kī naubat tak pahuñchā.

³² Allāh ne isī Īsā ko zindā kar diyā hai aur ham sab is ke gawāh haiñ.

³³ Ab use sarfarāz karke Khudā ke dahne hāth biṭhāyā gayā aur Bāp kī taraf se use mau’udā Rūhul-quds mil gayā hai. Isī ko us ne ham par unḍel diyā, jis tarah āp dekh aur sun rahe haiñ.

³⁴ Dāūd khud to āsmān par nahīñ chaṛhā, to bhī us ne farmāyā, ‘Rab ne mere Rab se kahā, mere dahne hāth baiṭh

³⁵ jab tak main tere dushmanoñ ko tere pānwoñ kī chaukī na banā dūñ.’

³⁶ Chunāñche pūrā Isrāil yaqīn jāne ki jis Īsā ko āp ne maslūb kiyā hai use hī Allāh ne Khudāwand aur Masīh banā diyā hai.”

³⁷ Patras kī yih bāteñ sun kar logoñ ke dil chhid gae. Unhoñ ne Patras aur bāqī rasūloñ se pūchhā, “Bhāiyo, phir ham kyā karen?”

³⁸ Patras ne jawāb diyā, “Āp meñ se har ek taubā karke Īsā ke nām par baptismā le tāki āp ke gunāh muāf kar die jāeñ. Phir āp ko Rūhul-quds kī nemat mil jāegī.

³⁹ Kyoñki yih dene kā wādā āp se aur āp ke bachchoñ se kiyā gayā hai, balki un se bhī jo dūr ke haiñ, un sab se jinheñ Rab hamārā Khudā apne pās bulāegā.”

⁴⁰ Patras ne mazīd bahut-sī bātoñ se unheñ nasīhat kī aur samjhāyā ki “Is teṛhī nasl se nikal kar najāt pāeñ.”

⁴¹ Jinhoñ ne Patras kī bāt qabūl kī un kā baptismā huā. Yoñ us din jamāt meñ taqṛiban 3,000 afrād kā izāfā huā.

⁴² Yih Īmāndār rasūloñ se tālīm pāne, rifāqat rakhne aur rifāqatī khānoñ aur duāoñ meñ sharīk hote rahe.

Īmāndāroñ kī Hairatangez Zindagī

⁴³ Sab par khauf chhā gayā aur rasūloñ kī taraf se bahut-se mojize aur ilāhī nishān dikhāe gae.

⁴⁴ Jo bhī Īmān lāte the wuh ek jagah jamā hote the. Un kī har chīz mushtarakā hotī thī.

⁴⁵ Apñī milkiyat aur māl faroḡht karke unhoñ ne har ek ko us kī zarūrat ke mutābiq diyā.

⁴⁶ Rozāñā wuh yakdīlī se Baitul-muqaddas meñ jamā hote rahe. Sāth sāth wuh Masīh kī yād meñ apne gharoñ meñ roṭī toṛte, baṛī khushī aur sādagī se rifāqatī khānā khāte

47 aur Allāh kī tamjīd karte rahe. Us waqt wuh tamām logoñ ke manzūr-e-nazar the. Aur K̄hudāwand roz baroz jamāt meñ najātyāftā logoñ kā izāfā kartā rahā.

3

Langare Ādmī kī Shafā

1 Ek dopahar Patras aur Yūhannā duā karne ke lie Baitul-muqaddas kī taraf chal paṛe. Tīn baj gae the.

2 Us waqt log ek paidāishī langare ko uṭhā kar wahān lā rahe the. Rozānā use sahan ke us darwāze ke pās lāyā jātā thā jo ‘K̄hūbsūrat Darwāzā’ kahlātā thā tāki wuh Baitul-muqaddas ke sahnoñ meñ dāk̄hil hone wāloñ se bhīk māng sake.

3 Patras aur Yūhannā Baitul-muqaddas meñ dāk̄hil hone wāle the to langarā un se bhīk māngne lagā.

4 Patras aur Yūhannā ghaur se us kī taraf dekhne lage. Phir Patras ne kahā, “Hamārī taraf dekheñ.”

5 Is tawaqgo se ki use kuchh milegā langarā un kī taraf mutawajjih huā.

6 Lekin Patras ne kahā, “Mere pās na to chāndī hai, na sonā, lekin jo kuchh hai wuh āp ko de detā hūñ. Nāsarat ke Īsā Masīh ke nām se uṭheñ aur chalen-phirneñ!”

7 Us ne us kā dahnā hāth pakaṛ kar use kharā kiyā. Usī waqt langare ke pānw aur ṭakhne mazbūt ho gae.

8 Wuh uchhal kar kharā huā aur chalne-phirne lagā. Phir wuh chalte, kūdte aur Allāh kī tamjīd karte hue un ke sāth Baitul-muqaddas meñ dāk̄hil huā.

9 Aur tamām logoñ ne use chalte phirte aur Allāh kī tamjīd karte hue dekhā.

10 Jab unhoñ ne jān liyā ki yih wuhī ādmī hai jo K̄hūbsūrat nāmī darwāze par baiṭhā bhīk māngā kartā thā to wuh us kī tabdīlī dekh kar dang rah gae.

Baitul-muqaddas meñ Patras kā Paighām

11 Wuh sab dauṛ kar Sulemān ke barāmde meñ āe jahān bhīk māngne wālā ab tak Patras aur Yūhannā se liptā huā thā.

12 Yih dekh kar Patras un se muḁhātib huā, “Īsrāil ke hazarāt, āp yih dekh kar kyoñ hairān haiñ? Āp kyoñ ghūr ghūr kar hamārī taraf dekh rahe haiñ goyā ham ne apnī zātī tāqat yā dīndārī ke bāis yih kiyā hai ki yih ādmī chal-phir sake?”

13 Yih hamāre bāpdādā ke K̄hudā, Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb ke K̄hudā kī taraf se hai jis ne apne bande Īsā ko jalāl diyā hai. Yih wuhī Īsā hai jise āp ne dushman ke hawāle karke Pīlātus ke sāmne radd kiyā, agarche wuh use rihā karne kā faislā kar chukā thā.

14 Āp ne us Quddūs aur Rāstbāz ko radd karke taqāzā kiyā ki Pīlātus us ke ewaz ek qātil ko rihā karke āp ko de de.

15 Āp ne zindagī ke sardār ko qatl kiyā, lekin Allāh ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā. Ham is bāt ke gawāh haiñ.

16 Āp to is ādmī se wāqif haiñ jise dekh rahe haiñ. Ab wuh Īsā ke nām par imān lāne se bahāl ho gayā hai, kyoñki jo imān Īsā ke zariye miltā hai usī ne is ādmī ko āp ke sāmne pūri sehhatmandī atā ki.

¹⁷ Mere bhāiyo, main jāntā hūn ki āp aur āp ke rāhnumāoñ ko sahīh ilm nahīn thā, is lie āp ne aisā kiyā.

¹⁸ Lekin Allāh ne wuh kuchh pūrā kiyā jis kī peshgoī us ne tamām nabiyōñ kī mārifat kī thī, yānī yih ki us kā Masīh dukh uṭhāegā.

¹⁹ Ab taubā kareñ aur Allāh kī taraf rujū lāeñ tāki āp ke gunāhoñ ko miṭāyā jāe.

²⁰ Phir āp ko Rab ke huzūr se tāzagī ke din muyassar āeñge aur wuh dubārā Īsā yānī Masīh ko bhej degā jise āp ke lie muqarrar kiyā gayā hai.

²¹ Lāzim hai ki wuh us waqt tak āsmān par rahe jab tak Allāh sab kuchh bahāl na kar de, jis tarah wuh ibtidā se apne muqaddas nabiyōñ kī zabānī farmātā āyā hai.

²² Kyōnki Mūsā ne kahā, ‘Rab tumhārā Kḥudā tumhāre wāste tumhāre bhāiyōñ meñ se mujh jaise nabī ko barpā karegā. Jo bhī bāt wuh kahe us kī sunanā.

²³ Jo nahīn sunegā use miṭā kar qaum se nikāl diyā jāegā.’

²⁴ Aur Samuel se le kar har nabī ne in dinoñ kī peshgoī kī hai.

²⁵ Āp to in nabiyōñ kī aulād aur us ahd ke wāris haiñ jo Allāh ne āp ke bāpdādā se qāym kiyā thā, kyōnki us ne Ibrāhīm se kahā thā, ‘Terī aulād se duniyā kī tamām qaumeñ barkat pāeñgī.’

²⁶ Jab Allāh ne apne bande Īsā ko barpā kiyā to pahle use āp ke pās bhej diyā tāki wuh āp meñ se har ek ko us kī burī rāhoñ se pher kar barkat de.”

4

Patras aur Yūhannā Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

¹ Patras aur Yūhannā logoñ se bāt kar hī rahe the ki imām, Baitul-muqaddas ke pahredāroñ kā kaptān aur Sadūqī un ke pās pahuñche.

² Wuh nārāz the ki rasūl Īsā ke jī uṭhne kī munādī karke logoñ ko murdoñ meñ se jī uṭhne kī tālīm de rahe haiñ.

³ Unhoñ ne unheñ giriftār karke agle din tak jel meñ ḍāl diyā, kyōnki shām ho chukī thī.

⁴ Lekin jinhoñ ne un kā paighām sun liyā thā un meñ se bahut-se log imān lāe. Yoñ imāndāroñ meñ mardoñ kī tādād baḥ kar taqribān 5,000 tak pahuñch gaī.

⁵ Agle din Yarūshalam meñ Yahūdī adālat-e-āliyā ke sardāroñ, buzurgoñ aur sharīat ke ulamā kā ijlas mun'aqid huā.

⁶ Imām-e-āzam Hannā aur isī tarah Kayfā, Yūhannā, Sikandar aur imām-e-āzam ke kḥāndān ke dīgar mard bhī shāmil the.

⁷ Unhoñ ne donoñ ko apne darmiyān kharā karke pūchhā, “Tum ne yih kām kis quwwat aur nām se kiyā?”

⁸ Patras ne Rūhul-quds se māmūr ho kar un se kahā, “Qaum ke rāhnumāo aur buzurgo,

⁹ āj hamārī pūchh-gachh kī jā rahī hai ki ham ne mazīr ādmī par rahm kā izhār kis ke wasīle se kiyā ki use shafā mil gai hai.

¹⁰ To phir āp sab aur pūrī qaum Isrāil jān le ki yih Nāsarāt ke Īsā Masīh ke nām se huā hai, jise āp ne maslūb kiyā aur jise Allāh ne murdoñ meñ se zindā kar diyā. Yih ādmī usī ke wasīle se sehhat pā kar yahān āp ke sāmne kharā hai.

¹¹ Īsā wuh patthar hai jis ke bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā.’ Aur āp hī ne use radd kar diyā hai.

¹² Kisī dūstre ke wasīle se najāt hāsil nahīñ hotī, kyoñki āsmān ke tale ham insānoñ ko koī aur nām nahīñ bakḥshā gayā jis ke wasīle se ham najāt pā sakeñ.”

¹³ Patras aur Yūhannā kī bāteñ sun kar log hairān hue kyoñki wuh dilerī se bāt kar rahe the agarche wuh na to ālim the, na unhoñ ne shariyat kī khās tālīm pāī thī. Sāth sāth sunane wāloñ ne yih bhī jān liyā ki donoñ Īsā ke sāthī haiñ.

¹⁴ Lekin chūñki wuh apnī āñkhoñ se us ādmī ko dekh rahe the jo shafā pā kar un ke sāth khaṛā thā is lie wuh is ke khilāf koī bāt na kar sake.

¹⁵ Chunāñche unhoñ ne un donoñ ko ijlās meñ se bāhar jāne ko kahā aur āpas meñ salāh-mashwarā karne lage,

¹⁶ “Ham in logoñ ke sāth kyā sulūk karen? Bāt wāzih hai ki un ke zariye ek ilāhī nishān dikhāyā gayā hai. Is kā Yarūshalam ke tamām bāshindoñ ko ilm huā hai. Ham is kā inkār nahīñ kar sakte.

¹⁷ Lekin lāzim hai ki unheñ dhamkī de kar hukm deñ ki wuh kisī bhī shaḥs se yih nām le kar bāt na karen, warnā yih muāmalā qaum meñ mazid phail jāegā.”

¹⁸ Chunāñche unhoñ ne donoñ ko bulā kar hukm diyā ki wuh āindā Īsā ke nām se na kabhī boleñ aur na tālīm deñ.

¹⁹ Lekin Patras aur Yūhannā ne jawāb meñ kahā, “Āp khud faislā kar leñ, kyā yih Allāh ke nazdik ṭhik hai ki ham us kī nisbat āp kī bāt māneñ?”

²⁰ Mumkin hī nahīñ ki jo kuchh ham ne dekh aur sun liyā hai use dūstroñ ko sunāne se bāz raheñ.”

²¹ Tab ijlās ke membarān ne donoñ ko mazid dhamkiyāñ de kar chhoṛ diyā. Wuh faislā na kar sake ki kyā sazā deñ, kyoñki tamām log Patras aur Yūhannā ke is kām kī wajah se Allāh kī tamjīd kar rahe the.

²² Kyoñki jis ādmī ko mojizānā taur par shafā milī thī wuh chālīs sāl se zyādā langaṛā rahā thā.

Dilerī ke lie Duā

²³ Un kī rihāi ke bād Patras aur Yūhannā apne sāthiyon ke pās wāpas gae aur sab kuchh sunāyā jo rāhnumā imāmoñ aur buzurgoñ ne unheñ batāyā thā.

²⁴ Yih sun kar tamām imāndāroñ ne mil kar ūñchī āwāz se duā kī, “Ai āqā, tū ne āsmān-o-zamīn aur samundar ko aur jo kuchh un meñ hai khalaq kiyā hai.

²⁵ Aur tū ne apne khādim hamāre bāp Dāūd ke muñh se Rūhul-quds kī mārifat kahā,

‘Aqwām kyoñ taish meñ ā gaī haiñ?

Ummateñ kyoñ bekār sāzishēñ kar rahī haiñ?

²⁶ Duniyā ke bādshāh uṭh khaṛe hue,

hukmrān Rab aur us ke Masih ke khilāf jamā ho gae haiñ.’

²⁷ Aur wāqāi yihī kuchh is shahr meñ huā. Herodes Antipās, Puntiyus Pilātus, Ghairyahūdī aur Yahūdī sab tere muqaddas khādim Īsā ke khilāf jamā hue jise tū ne masah kiyā thā.

²⁸ Lekin jo kuchh unhoñ ne kiyā wuh tū ne apnī qudrat aur marzī se pahle hī se muqarrar kiyā thā.

²⁹ Ai Rab, ab un kī dhamkiyoñ par ghaur kar. Apne khādimoñ ko apnā kalām sunāne kī baṛī dilerī atā farmā.

³⁰ Apnī qudrat kā izhār kar tāki ham tere muqaddas khādīm Īsā ke nām se shafā, ilāhī nishān aur mojize dikhā sakeñ.”

³¹ Duā ke ikhtitām par wuh jagah hil gaī jahān wuh jamā the. Sab Rūhul-quds se māmūr ho gae aur dilerī se Allāh kā kalām sunāne lage.

Īmāndāroñ kī Mushtarakā Milkiyat

³² Īmāndāroñ kī pūrī jamāt yakdil thī. Kisī ne bhī apnī milkiyat kī kisī chīz ke bāre meñ nahīn kahā ki yih merī hai balki un kī har chīz mushtarakā thī.

³³ Aur rasūl baṛe ikhtiyār ke sāth Khudāwand Īsā ke jī uṭhne kī gawāhī dete rahe. Allāh kī baṛī mehrbānī un sab par thī.

³⁴ Un meñ se koī bhī zarūratmand nahīn thā, kyonki jis ke pās bhī zamīneñ yā makān the us ne unheñ faroḳht karke raqam

³⁵ rasūloñ ke pānwoñ meñ rakh dī. Yoñ jamāshudā paisoñ meñ se har ek ko utne die jāte jitnoñ kī use zarūrat hotī thī.

³⁶ Masalan Yūsuf nāmī ek ādmī thā jis kā nām rasūloñ ne Barnabās (Hauslā-afzāī kā Beṭā) rakhā thā. Wuh Lāwī qabīle se aur Jazīrā-e-Qubrus kā rahne wālā thā.

³⁷ Us ne apnā ek khet faroḳht karke paise rasūloñ ke pānwoñ meñ rakh die.

5

Hananiyāh aur Safīrā

¹ Ek aur ādmī thā jis ne apnī bīwī ke sāth mil kar apnī koī zamīn bech dī. Un ke nām Hananiyāh aur Safīrā the.

² Lekin Hananiyāh pūrī raqam rasūloñ ke pās na lāyā balki us meñ se kuchh apne lie rakh chhoṛā aur baqī rasūloñ ke pānwoñ meñ rakh diyā. Us kī bīwī bhī is bāt se wāqif thī.

³ Lekin Patras ne kahā, “Hananiyāh, Iblīs ne āp ke dil ko yoñ kyon bhar diyā hai ki āp ne Rūhul-quds se jhūṭ bolā hai? Kyonki āp ne zamīn kī raqam ke kuchh paise apne pās rakh lie haiñ.

⁴ Kyā yih zamīn faroḳht karne se pahle āp kī nahīn thī? Aur use bech kar kyā āp paise jaise chāhte istemāl nahīn kar sakte the? Āp ne kyon apne dil meñ yih ṭhān liyā? Āp ne hameñ nahīn balki Allāh ko dhokā diyā hai.”

⁵ Yih sunte hī Hananiyāh farsh par gir kar mar gayā. Aur tamām sunane wāloñ par baṛī dahshat tāri ho gaī.

⁶ Jamāt ke naujawānoñ ne uṭh kar lāsh ko kafan meñ lapeṭ diyā aur use bāhar le jā kar dafn kar diyā.

⁷ Taqrīban tīn ghanṭe guzar gae to us kī bīwī andar āī. Use mālūm na thā ki shauhar ko kyā huā hai.

⁸ Patras ne us se pūchhā, “Mujhe batāeñ, kyā āp ko apnī zamīn ke lie itnī hī raqam milī thī?”

Safīrā ne jawāb diyā, “Jī, itnī hī raqam thī.”

9 Patras ne kahā, “Kyoñ āp donoñ Rab ke Rūh ko āzmāne par muttafiq hue? Dekho, jinhoñ ne āp ke k̄hawind ko dafnāyā hai wuh darwāze par khare haiñ aur āp ko bhī uṭhā kar bāhar le jāenge.”

10 Usī lamhe Safirā Patras ke pānwoñ meñ gir kar mar gaī. Naujawān andar āe to us kī lāsh dekh kar use bhī bāhar le gae aur us ke shauhar ke pās dafn kar diyā.

11 Pūrī jamāt balki har sunane wāle par baṛā k̄hauf tāri ho gayā.

Mojize

12 Rasūloñ kī mārifat awām meñ bahut-se ilāhī nishān aur mojize zāhir hue. Us waqt tamām imāndār yakdilī se Baitul-muqaddas meñ Sulemān ke barāmdē meñ jamā huā karte the.

13 Bāqī log un se qaribī tālluq rakhne kī jurrat nahīn karte the, agarche awām un kī bahut izzat karte the.

14 To bhī Khudāwand par imān rakhne wāle mard-o-k̄hawātīn kī tādād baṛhti gaī.

15 Log apne marīzoñ ko chārpāiyōñ aur chaṭāiyōñ par rakh kar sarakōñ par lāte the tāki jab Patras wahān se guzare to kam az kam us kā sāyā kisī na kisī par paṛ jāe.

16 Bahut-se log Yarūshalam ke irdgird kī ābādiyōñ se bhī apne marīzoñ aur badrūh-giriftā azīzoñ ko lāte, aur sab shafā pāte the.

Rasūloñ kī Īzārasānī

17 Phir imām-e-āzam Sadūqī firqe ke tamām sāthiyōñ ke sāth harkat meñ āyā. Hasad se jal kar

18 unhoñ ne rasūloñ ko giriftār karke awāmī jel meñ ḍāl diyā.

19 Lekin rāt ko Rab kā ek farishtā qaidk̄hāne ke darwāzoñ ko khol kar unheñ bāhar lāyā. Us ne kahā,

20 “Jāo, Baitul-muqaddas meñ khare ho kar logoñ ko is naī zindagī se mutālliq sab bāteñ sunāo.”

21 Farishte kī sun kar rasūl subah-sawere Baitul-muqaddas meñ jā kar tālim dene lage.

Ab aisā huā ki imām-e-āzam apne sāthiyōñ samet pahuñchā aur Yahūdī adālat-e-āliyā kā ijlās mun'aqid kiyā. Is meñ Isrāil ke tamām buzurg sharīk hue. Phir unhoñ ne apne mulāzimoñ ko qaidk̄hāne meñ bhej diyā tāki rasūloñ ko lā kar un ke sāmne pesh kiyā jāe.

22 Lekin jab wuh wahān pahuñche to patā chalā ki rasūl jel meñ nahīn haiñ. Wuh wāpas āe aur kahne lage,

23 “Jab ham pahuñche to jel baṛī ehtiyāt se band thī aur darwāzoñ par pahredār khare the. Lekin jab ham darwāzoñ ko khol kar andar gae to wahān koī nahīn thā!”

24 Yih sun kar Baitul-muqaddas ke pahredāroñ kā kaptān aur rāhnumā imām baṛī uljhan meñ paṛ gae aur sochne lage ki ab kyā hogā?

25 Itne meñ koī ā kar kahne lagā, “Bāt sunēñ, jin ādmiyōñ ko āp ne jel meñ ḍālā thā wuh Baitul-muqaddas meñ khare logoñ ko tālim de rahe haiñ.”

26 Tab Baitul-muqaddas ke pahredāroñ kā kaptān apne mulāzimoñ ke sāth rasūloñ ke pās gayā aur unheñ lāyā, lekin zabardastī nahīn, kyoñki wuh ḍarte the ki jamāshudā log unheñ sangsār na kar deñ.

²⁷ Chunānche unhoñ ne rasūloñ ko lā kar ijlās ke sāmne kharā kiyā. Imām-e-āzam un se muḡhātīb huā,

²⁸ “Ham ne to tum ko saḡhtī se manā kiyā thā ki is ādmī kā nām le kar tālīm na do. Is ke baraks tum ne na sirf apnī tālīm Yarūshalam kī har jagah tak pahuñchā dī hai balki hameñ is ādmī kī maut ke zimmedār bhī ṭhahrānā chāhte ho.”

²⁹ Patras aur bāqī rasūloñ ne jawāb diyā, “Lāzim hai ki ham pahle Allāh kī suneñ, phir insān kī.

³⁰ Hamāre bāpdādā ke Ḳhudā ne Īsā ko zindā kar diyā, usī shaḡhs ko jise āp ne salīb par chaṛhwā kar mār ḍālā thā.

³¹ Allāh ne usī ko Hukmrān aur Najātdahindā kī haisiyat se sarfarāz karke apne dahne hāth biṭhā liyā tāki wuh Isrāīl ko taubā aur gunāhoñ kī muāfi kā mauqā farāham kare.

³² Ham ḡhud in bātoñ ke gawāh haiñ aur Rūhul-quds bhī, jise Allāh ne apne farmānbardāroñ ko de diyā hai.”

³³ Yih sun kar adālat ke log taish meñ ā kar unheñ qatl karnā chāhte the.

³⁴ Lekin ek Farīsī ālim ijlās meñ kharā huā jis kā nām Jamliyel thā. Pūrī qaum meñ wuh izzatdār thā. Us ne hukm diyā ki rasūloñ ko thoṛī der ke lie ijlās se nikāl diyā jāe.

³⁵ Phir us ne kahā, “Mere Isrāīlī bhāiyo, ḡhaur se socheñ ki āp in ādmiyoñ ke sāth kyā kareñge.

³⁶ Kyoñki kuchh der huī Thiyūdās uṭh kar kahne lagā ki mainī koī ḡhās shaḡhs hūñ. Taḡriban 400 ādmī us ke pīchhe lag gae. Lekin use qatl kiyā gayā aur us ke pairokār bikhar gae. Un kī sargarmiyōñ se kuchh na huā.

³⁷ Is ke bād mardumshumārī ke dinōñ meñ Yahūdāh Galilī uṭhā. Us ne bhī kāfi logoñ ko apne pairokār banā kar baḡhāwat karne par uksāyā. Lekin use bhī mār diyā gayā aur us ke pairokār muntashir hue.

³⁸ Yih pesh-e-nazar rakh kar merā mashwarā yih hai ki in logoñ ko chhoṛ deñ, inheñ jāne deñ. Agar in kā irādā yā sargarmiyāñ insānī haiñ to sab kuchh ḡhud baḡhud ḡhatm ho jāegā.

³⁹ Lekin agar yih Allāh kī taraf se hai to āp inheñ ḡhatm nahīñ kar sakeñge. Aisā na ho ki āḡhirkār āp Allāh hī ke ḡhilāf laṛ rahe hoñ.”

Hāzīrīn ne us kī bāt mān lī.

⁴⁰ Unhoñ ne rasūloñ ko bulā kar un ko koṛe lagwāe. Phir unhoñ ne unheñ Īsā kā nām le kar bolne se manā kiyā aur phir jāne diyā.

⁴¹ Rasūl Yahūdī adālat-e-āliyā se nikal kar chale gae. Yih bāt un ke lie baṛī ḡhushī kā bāis thī ki Allāh ne hameñ is lāyq samjhā hai ki Īsā ke nām kī ḡhātīr be’izzat ho jāeñ.

⁴² Is ke bād bhī wuh rozānā Baitul-muḡaddas aur muḡhtalif gharoñ meñ jā jā kar sikhāte aur is ḡhushḡhabrī kī munādī karte rahe ki Īsā hī Masīh hai.

6

Rasūloñ ke Sāt Madadgār

¹ Un dinōñ meñ jab Īsā ke shāḡirdoñ kī tādād baṛhtī gaī to Yūnānī zabān bolne wāle imāndār Ibrānī bolne wāle imāndāroñ ke bāre meñ buṛbuṛāne lage. Unhoñ ne kahā, “Jab rozmarā kā khānā taḡsīm hotā hai to hamārī bewāoñ ko nazarandāz kiyā jātā hai.”

² Tab bārah rasūloñ ne shāgirdoñ kī pūrī jamāt ko ikatṭhā karke kahā, “Yih ṭhīk nahīñ ki ham Allāh kā kalām sikhāne kī k̄hidmat ko chhoṛ kar khānā taq̄sim karne meñ masrūf raheñ.

³ Bhāiyo, yih bāt pesh-e-nazar rakh kar apne meñ se sāt ādmī chun leñ, jin ke nek kirdār kī āp tasdiq kar sakte haiñ aur jo Rūhul-quds aur hikmat se māmūr haiñ. Phir ham unheñ khānā taq̄sim karne kī yih zimmedārī de kar

⁴ apnā pūrā waqt duā aur kalām kī k̄hidmat meñ sarf kar sakeṅge.”

⁵ Yih bāt pūrī jamāt ko pasand āi aur unhoñ ne sāt ādmī chun lie: Stifanus (jo imān aur Rūhul-quds se māmūr thā), Filippus, Pruḡhurus, Nikānor, Tīmon, Parminās aur Antākiyā kā Nikulāus. (Nikulāos Ġhairyahūdī thā jis ne Īsā par imān lāne se pahle Yahūdī mazhab ko apnā liyā thā.)

⁶ In sāt ādmiyoñ ko rasūloñ ke sāmne pesh kiyā gayā to unhoñ ne in par hāth rakh kar duā kī.

⁷ Yoñ Allāh kā paighām phailtā gayā. Yarūshalam meñ imāndāroñ kī tādād nihāyat baṛhtī gai aur Baitul-muqaddas ke bahut-se imām bhī imān le āe.

Stifanus kī Giriftārī

⁸ Stifanus Allāh ke fazl aur quwwat se māmūr thā aur logoñ ke darmiyān baṛe baṛe mojīze aur ilāhī nishān dikhātā thā.

⁹ Ek din kuchh Yahūdī Stifanus se bahs karne lage. (Wuh Kuren, Iskandariyā, Kilikiyā aur sūbā Āsiyā ke rahne wāle the aur un ke ibādatkhāne kā nām Libartīniyoñ yāñi Āzād Kie Gae Ġhulāmoñ kā Ibādatkhānā thā.)

¹⁰ Lekin wuh na us kī hikmat kā sāmna kar sake, na us Rūh kā jo kalām karte waqt us kī madad kartā thā.

¹¹ Is lie unhoñ ne bāz ādmiyoñ ko yih kahne ko uksāyā ki “Is ne Mūsā aur Allāh ke bāre meñ kufr bakā hai. Ham k̄hud is ke gawāh haiñ.”

¹² Yoñ ām logoñ, buzurgoñ aur shariāt ke ulamā meñ halchal mach gai. Wuh Stifanus par chaṛh āe aur use ghasiṭ kar Yahūdī adālat-e-āliyā ke pās lāe.

¹³ Wahāñ unhoñ ne jhūṭe gawāh khare kie jinhoñ ne kahā, “Yih ādmī Baitul-muqaddas aur shariāt ke k̄hilāf bāteñ karne se bāz nahīñ ātā.

¹⁴ Ham ne is ke muñh se sunā hai ki Īsā Nāsari yih maqām tabāh karegā aur wuh rasm-o-riwāj badal degā jo Mūsā ne hamāre sapurd kie haiñ.”

¹⁵ Jab ijlas meñ baiṭhe tamām log ghūr ghūr kar Stifanus kī taraf dek̄hne lage to us kā chehrā farishte kā-sā nazar āyā.

7

Stifanus kī Taqrīr

¹ Imām-e-āzam ne pūchhā, “Kyā yih sach hai?”

² Stifanus ne jawāb diyā, “Bhāiyo aur buzurgo, merī bāt sunēñ. Jalāl kā K̄hudā hamāre bāp Ibrāhīm par zāhir huā jab wuh abhī Masopotāmiyā meñ ābād thā. Us waqt wuh Hārān meñ muntaqil nahīñ huā thā.

³ Allāh ne us se kahā, ‘Apne watan aur apnī qaum ko chhoṛ kar is mulk meñ chalā jā jo main tujhe dikhāūngā.’

⁴ Chunāñche wuh Kasdiyōñ ke mulk ko chhoṛ kar Hārān meñ rahne lagā. Wahāñ us kā bāp faut huā to Allāh ne use is mulk meñ muntaqil kiyā jis meñ āp āj tak ābād haiñ.

⁵ Us waqt Allāh ne use is mulk meñ koī bhī maurūsī zamīn na dī thī, ek murabbā fuṭ tak bhī nahīñ. Lekin us ne us se wādā kiya, ‘Main is mulk ko tere aur terī aulād ke qabze meñ kar dūngā,’ agarche us waqt Ibrāhīm ke hāñ koī bachchā paidā nahīñ huā thā.

⁶ Allāh ne use yih bhī batāyā, ‘Terī aulād aise mulk meñ rahegī jo us kā nahīñ hogā. Wahāñ wuh ajnabī aur ghulām hogī, aur us par 400 sāl tak bahut zulm kiya jāegā.

⁷ Lekin main us qaum kī adālat karūnga jis ne use ghulām banāyā hogā. Is ke bād wuh us mulk meñ se nikal kar is maqām par merī ibādat karenge.’

⁸ Phir Allāh ne Ibrāhīm ko khatnā kā ahd diyā. Chunāñche jab Ibrāhīm kā beṭā Is’hāq paidā huā to bāp ne āṭhweñ din us kā khatnā kiya. Yih silsilā jāri rahā jab Is’hāq kā beṭā Yāqūb paidā huā aur Yāqūb ke bārah beṭe, hamāre bārah qabīlōñ ke sardār.

⁹ Yih sardār apne bhāī Yūsuf se hasad karne lage aur is lie use bech diyā. Yoñ wuh ghulām ban kar Misr pahuñchā. Lekin Allāh us ke sāth rahā

¹⁰ aur use us kī tamām musībatoñ se rihāi dī. Us ne use dānāi atā karke is qābil banā diyā ki wuh Misr ke bādshāh Firaun kā manzūr-e-nazar ho jāe. Yoñ Firaun ne use Misr aur apne pūre gharāne par hukmrān muqarrar kiya.

¹¹ Phir tamām Misr aur Kanān meñ kāl paṛā. Log baṛī musibat meñ paṛ gae aur hamāre bāpdādā ke pās bhī kḥurāk kḥatm ho gāi.

¹² Yāqūb ko patā chalā ki Misr meñ ab tak anāj hai, is lie us ne apne beṭōñ ko anāj kḥarīdne ko wahāñ bhej diyā.

¹³ Jab unheñ dūsri bār wahāñ jānā paṛā to Yūsuf ne apne āp ko apne bhāiyōñ par zāhir kiya, aur Firaun ko Yūsuf ke kḥāndān ke bāre meñ āgāh kiya gayā.

¹⁴ Is ke bād Yūsuf ne apne bāp Yāqūb aur tamām rishtedāroñ ko bulā liyā. Kul 75 afrād āe.

¹⁵ Yoñ Yāqūb Misr pahuñchā. Wahāñ wuh aur hamāre bāpdādā mar gae.

¹⁶ Unheñ Sikam meñ lā kar us qabr meñ dafnāyā gayā jo Ibrāhīm ne Hamor kī aulād se paise de kar kḥarīdī thī.

¹⁷ Phir wuh waqt qarīb ā gayā jis kā wādā Allāh ne Ibrāhīm se kiya thā. Misr meñ hamārī qaum kī tādād bahut baṛh chukī thī.

¹⁸ Lekin hote hote ek nayā bādshāh takhtnashīn huā jo Yūsuf se nāwāqif thā.

¹⁹ Us ne hamārī qaum kā istehsāl karke un se badsulūki kī aur unheñ apne shīrkḥār bachchoñ ko zāe karne par majbūr kiya.

²⁰ Us waqt Mūsā paidā huā. Wuh Allāh ke nazdik kḥūbsūrat bachchā thā aur tīn māt tak apne bāp ke ghar meñ palā gayā.

²¹ Is ke bād wālidain ko use chhoṛnā paṛā, lekin Firaun kī beṭī ne use lepālak banā kar apne beṭe ke taur par palā.

²² Aur Mūsā ko Misriyōñ kī hikmat ke har shobe meñ tarbiyat milī. Use bolne aur amal karne kī zabardast qābiliyat hāsīl thī.

23 Jab wuh chālīs sāl kā thā to use apnī qaum Isrāīl ke logoñ se milne kā khayāl āyā.

24 Jab us ne un ke pās jā kar dekhā ki ek Misrī kisī Isrāīlī par tashaddud kar rahā hai to us ne Isrāīlī kī himāyat karke mazlūm kā badlā liyā aur Misrī ko mār dālā.

25 Us kā khayāl to yih thā ki mere bhāiyōñ ko samajh āegī ki Allāh mere wasīle se unheñ rihāi degā, lekin aisā nahīñ thā.

26 Agle din wuh do Isrāīliyōñ ke pās se guzarā jo āpas meñ laṛ rahe the. Us ne sulah karāne kī koshish meñ kahā, 'Mardo, āp to bhāi haiñ. Āp kyoñ ek dūsre se ghalat sulūk kar rahe haiñ?'

27 Lekīñ jo ādmī dūsre se badsulūkī kar rahā thā us ne Mūsā ko ek taraf dhakel kar kahā, 'Kis ne āp ko ham par hukmrān aur qāzī muqarrar kiyā hai?'

28 Kyā āp mujhe bhī qatl karnā chāhte haiñ jis tarah kal Misrī ko mār dālā thā?'

29 Yih sun kar Mūsā farār ho kar Mulk-e-Midiyān meñ ajnabī ke taur par rahne lagā. Wahāñ us ke do beṭe paidā hue.

30 Chālīs sāl ke bād ek farishtā jaltī huī kāñṭedār jhārī ke shole meñ us par zāhir huā. Us waqt Mūsā Sīnā Pahār ke qarīb registān meñ thā.

31 Yih manzar dekh kar Mūsā hairān huā. Jab wuh us kā muāynā karne ke lie qarīb pahuñchā to Rab kī āwāz sunāi dī,

32 'Maiñ tere bāpdādā kā Ḳhudā, Ibrāhīm, Is'hāq aur Yāqūb kā Ḳhudā hūñ.' Mūsā thartharāne lagā aur us taraf dekhne kī jurrat na kī.

33 Phir Rab ne us se kahā, 'Apnī jūtiyāñ utār, kyoñki tū muqaddas zamīn par kharā hai.

34 Maiñ ne Misr meñ apnī qaum kī burī hālat dekhī aur un kī āheñ sunī haiñ, is lie unheñ bachāne ke lie utar āyā hūñ. Ab jā, maiñ tujhe Misr bhejtā hūñ.'

35 Yoñ Allāh ne us shaḳhs ko un ke pās bhej diyā jise wuh yih kah kar radd kar chuke the ki 'Kis ne āp ko ham par hukmrān aur qāzī muqarrar kiyā hai?' Jaltī huī kāñṭedār jhārī meñ maujūd farishte kī mārifat Allāh ne Mūsā ko un ke pās bhej diyā tāki wuh un kā hukmrān aur najātdahindā ban jāe.

36 Aur wuh mojize aur ilāhī nishān dikhā kar unheñ Misr se nikāl lāyā, phir Bahr-e-Qulzum se guzar kar 40 sāl ke daurān registān meñ un kī rāhnumāi kī.

37 Mūsā ne Ḳhud Isrāīliyōñ ko batāyā, 'Allāh tumhāre wāste tumhāre bhāiyōñ meñ se mujh jaise nabī ko barpā karegā.'

38 Mūsā registān meñ qaum kī jamāt meñ sharīk thā. Ek taraf wuh us farishte ke sāth thā jo Sīnā Pahār par us se bāteñ kartā thā, dūsri taraf hamāre bāpdādā ke sāth. Farishte se use zindagībaḳhsh bāteñ mil gaīñ jo use hamāre sapurd karnī thiñ.

39 Lekīñ hamāre bāpdādā ne us kī sunane se inkār karke use radd kar diyā. Dil hī dil meñ wuh Misr kī taraf rujū kar chuke the.

40 Wuh Hārūn se kahne lage, 'Āeñ, hamāre lie dewatā banā deñ jo hamāre āge āge chalte hue hamārī rāhnumāi karen. Kyoñki kyā mālūm ki us bande Mūsā ko kyā huā hai jo hameñ Misr se nikāl lāyā.'

41 Usī waqt unhoñ ne bachhṛe kā but banā kar use qurbāniyāñ pesh kīñ aur apne hāthoñ ke kām kī Ḳhushī manāi.

42 Is par Allāh ne apnā muñh pher liyā aur unheñ sitāroñ kī pūjā kī girift meñ chhoṛ diyā, bilkul usī tarah jis tarah nabiyōñ ke sahife meñ likhā hai,

‘Ai Isrāīl ke gharāne,
jab tum registān meñ ghūmte-phirte the
to kyā tum ne un 40 sāloñ ke daurān
kabhī mujhe zabah aur għallā kī qurbāniyāñ pesh kīñ?

43 Nahīñ, us waqt bhī tum Malik Dewatā kā tābūt
aur Rifān Dewatā kā sitārā uṭhāe phirte the,
go tum ne apne hāthoñ se yih but
pūjā karne ke lie banā lie the.

Is lie main tumheñ jilāwatan karke
Bābal ke pār basā dūngā.’

44 Registān meñ hamāre bāpdādā ke pās mulāqāt kā khaimā thā. Use us namūne ke mutābiq banāyā gayā thā jo Allāh ne Mūsā ko dikhāyā thā.

45 Mūsā kī maut ke bād hamāre bāpdādā ne use wirse meñ pā kar apne sāth le liyā jab unhoñ ne Yashua kī rāhnumāī meñ is mulk meñ dākħil ho kar us par qabzā kar liyā. Us waqt Allāh us meñ ābād qaumoñ ko un ke āge āge nikāltā gayā. Yoñ mulāqāt kā khaimā Dāūd Bādshāh ke zamāne tak mulk meñ rahā.

46 Dāūd Allāh kā manzūr-e-nazar thā. Us ne Yāqūb ke Ḳhudā ko ek sukūnatgāh muhaiyā karne kī ijāzat māñgī.

47 Lekin Sulemān ko us ke lie makān banāne kā ezāz hāsil huā.

48 Haqīqat meñ Allāh T’ālā insān ke hāth ke banāe hue makānoñ meñ nahīñ rahtā. Nabī Rab kā farmān yoñ bayān kartā hai,

49 ‘Āsmān merā taḳht hai
aur zamīn mere pānwoñ kī chaukī,
to phir tum mere lie kis qism kā ghar banāoge?
Wuh jagah kahāñ hai jahāñ main ārām karūnga?

50 Kyā mere hāth ne yih sab kuchh nahīñ banāyā?’

51 Ai gardankash logo! Beshak āp kā khatnā huā hai jo Allāh kī qaum kā zāhirī nishān hai. Lekin us kā āp ke diloñ aur kānoñ par kuchh bhī asar nahīñ huā. Āp apne bāpdādā kī tarah hameshā Rūhul-quds kī mukhālafat karte rahte haiñ.

52 Kyā kabhī koī nabī thā jise āp ke bāpdādā ne na satāyā? Unhoñ ne unheñ bhī qatl kiyā jinhoñ ne rāstbāz Masīh kī peshgoī kī, us shaḳhs kī jise āp ne dushmanoñ ke hawāle karke mār dālā.

53 Āp hī ko farishtoñ ke hāth se Allāh kī sharīat hāsil huī magar us par amal nahīñ kiyā.”

Stifanus ko Sangsār Kiyā Jātā Hai

54 Stifanus kī yih bāteñ sun kar ijlās ke log taish meñ ā kar dānt pīsne lage.

55 Lekin Stifanus Rūhul-quds se māmūr apnī nazar uṭhā kar āsmān kī taraf takne lagā. Wahāñ use Allāh kā jalāl nazar āyā, aur Īsā Allāh ke dahne hāth kharā thā.

56 Us ne kahā, “Dekho, mujhe āsmān khulā huā dikhāī de rahā hai aur Ibn-e-Ādam Allāh ke dahne hāth kharā hai!”

57 Yih sunte hī unhoñ ne chīḳh chīḳh kar hāthoñ se apne kānoñ ko band kar liyā aur mil kar us par jhapaṭ paṛe.

⁵⁸ Phir wuh use shahr se nikāl kar sangsār karne lage. Aur jin logon ne us ke k̄hilāf gawāhī dī thī unhoñ ne apnī chādareñ utār kar ek jawān ādmī ke pānwoñ meñ rakh diñ. Us ādmī kā nām Sāul thā.

⁵⁹ Jab wuh Stifanus ko sangsār kar rahe the to us ne duā karke kahā, “Ai K̄hudāwand Īsā, merī rūh ko qabūl kar.”

⁶⁰ Phir ghuṭne ṭek kar us ne ūñchī āwāz se kahā, “Ai K̄hudāwand, unheñ is gunāh ke zimmedār na ṭhahrā.” Yih kah kar wuh intaqāl kar gayā.

8

¹ Aur Sāul ko bhī Stifanus kā qatl manzūr thā.

Sāul Jamāt ko Satātā Hai

Us din Yarūshalam meñ maujūd jamāt sakht izārasānī kī zad meñ ā gai. Is lie siwāe rasūloñ ke tamām imāndār Yahūdiyā aur Sāmariya ke ilāqon meñ titar-bitar ho gae.

² Kuchh k̄hudātars ādmiyon ne Stifanus ko dafn karke ro ro kar us kā mātam kiyā.

³ Lekin Sāul Īsā kī jamāt ko tabāh karne par tulā huā thā. Us ne ghar ghar jā kar imāndār mard-o-k̄hawātīn ko nikāl diyā aur unheñ ghasiṭ kar qaidk̄hāne meñ ḍalwā diyā.

K̄hushk̄habrī Sāmariya meñ Phail Jāti Hai

⁴ Jo imāndār bikhar gae the wuh jagah jagah jā kar Allāh kī k̄hushk̄habrī sunāte phire.

⁵ Is tarah Filippus Sāmariya ke kisī shahr ko gayā aur wahāñ ke logon ko Masīh ke bāre meñ batāyā.

⁶ Jo kuchh bhī Filippus ne kahā aur jo bhī ilāhī nishān us ne dikhāe, us par sunane wāle hujūm ne yakdīl ho kar tawajjuh dī.

⁷ Bahut-se logon meñ se badrūheñ zordār chīkheñ mār mār kar nikal gaiñ, aur bahut-se maflijoñ aur langaron ko shafā mil gai.

⁸ Yoñ us shahr meñ baṛī shādmānī phail gai.

⁹ Wahāñ kāfī arse se ek ādmī rahtā thā jis kā nām Shamāun thā. Wuh jādūgar thā aur us ke hairatangez kām se Sāmariya ke log bahut muta'assir the. Us kā apnā dāwā thā ki maiñ koī k̄hās shakhs hūñ.

¹⁰ Is lie sab log chhoṭe se le kar baṛe tak us par k̄hās tawajjuh dete the. Un kā kahnā thā, ‘Yih ādmī wuh ilāhī quwwat hai jo Azīm kahlāti hai.’

¹¹ Wuh is lie us ke pīchhe lag gae the ki us ne unheñ baṛī der se apne hairatangez kāmōñ se muta'assir kar rakhā thā.

¹² Lekin ab log Filippus kī Allāh kī bādshāhī aur Īsā ke nām ke bāre meñ k̄hushk̄habrī par imān le āe, aur mard-o-k̄hawātīn ne baptismā liyā.

¹³ K̄hud Shamāun ne bhī imān lā kar baptismā liyā aur Filippus ke sāth rahā. Jab us ne wuh baṛe ilāhī nishān aur mojize dekhe jo Filippus ke hāth se zāhir hue to wuh hakkā-bakkā rah gayā.

¹⁴ Jab Yarūshalam meñ rasūloñ ne sunā ki Sāmariya ne Allāh kā kalām qabūl kar liyā hai to unhoñ ne Patras aur Yūhannā ko un ke pās bhej diyā.

¹⁵ Wahāñ pahuñch kar unhoñ ne un ke lie duā kī ki unheñ Rūhul-quds mil jāe,

¹⁶ kyoñki abhī Rūhul-quds un par nāzil nahīn huā thā balki unheñ sirf Ḳhudāwand Īsā ke nām meñ baptismā diyā gayā thā.

¹⁷ Ab jab Patras aur Yūhannā ne apne hāth un par rakhe to unheñ Rūhul-quds mil gayā.

¹⁸ Shamāūn ne dekhā ki jab rasūl logoñ par hāth rakhte haiñ to un ko Rūhul-quds miltā hai. Is lie us ne unheñ paise pesh karke

¹⁹ kahā, “Mujhe bhī yih ikhtiyār de deñ ki jis par main hāth rakhūn use Rūhul-quds mil jāe.”

²⁰ Lekin Patras ne jawāb diyā, “Āp ke paise āp ke sāth ghārat ho jāeñ, kyoñki āp ne sochā ki Allāh kī nemat paison se kharīdī jā saktī hai.

²¹ Is k̄hidmat meñ āp kā koī hissā nahīn hai, kyoñki āp kā dil Allāh ke sāmne k̄hālis nahīn hai.

²² Apnī is sharārat se taubā karke Ḳhudāwand se duā kareñ. Shāyad wuh āp ko is irāde kī muāfi de jo āp ne dil meñ rakhā hai.

²³ Kyoñki main dekhātā hūñ ki āp karwe pit se bhare aur nārāstī ke bandhan meñ jakare hue haiñ.”

²⁴ Shamāūn ne kahā, “Phir Ḳhudāwand se mere lie duā kareñ ki āp kī mazkūrā musībatoñ meñ se mujh par koī na āe.”

²⁵ Ḳhudāwand ke kalām kī gawāhī dene aur us kī munādī karne ke bād Patras aur Yūhannā wāpas Yarūshalam ke lie rawānā hue. Rāste meñ unhoñ ne Sāmariya ke bahut-se dehātoñ meñ Allāh kī k̄hushk̄habrī sunāi.

Filippus aur Ethiopiya kā Afsar

²⁶ Ek din Rab ke farishte ne Filippus se kahā, “Uṭh kar junūb kī taraf us rāh par jā jo registān meñ se guzar kar Yarūshalam se Ghazzā ko jātī hai.”

²⁷ Filippus uṭh kar rawānā huā. Chalthe chalthe us kī mulāqāt Ethiopiya kī malikā Kandāke ke ek k̄hwājāsarā se huī. Malikā ke pūre k̄hazāne par muqarrar yih darbārī ibādat karne ke lie Yarūshalam gayā thā

²⁸ aur ab apne mulk meñ wāpas jā rahā thā. Us waqt wuh rath meñ sawār Yasāyāh Nabī kī kitāb kī tilāwat kar rahā thā.

²⁹ Rūhul-quds ne Filippus se kahā, “Us ke pās jā kar rath ke sāth ho le.”

³⁰ Filippus daur kar rath ke pās pahuñchā to sunā ki wuh Yasāyāh Nabī kī kitāb kī tilāwat kar rahā hai. Us ne pūchhā, “Kyā āp ko us sab kī samajh ātī hai jo āp paṛh rahe haiñ?”

³¹ Darbārī ne jawāb diyā, “Main kyoñkar samjhūñ jab tak koī merī rāhnumāi na kare?” Aur us ne Filippus ko rath meñ sawār hone kī dāwat dī.

³² Kalām-e-muqaddas kā jo hawālā wuh paṛh rahā thā yih thā,
‘Use bheṛ kī tarah zabah karne ke lie le gae.

Jis tarah lelā bāl katarne wāle ke sāmne k̄hāmosh rahtā hai,
usī tarah us ne apnā muñh na kholā.

³³ Us kī tazlīl kī gaī aur use insāf na milā.

Kaun us kī nasl bayān kar saktā hai?

Kyoñki us kī jān duniyā se chhīn lī gaī.’

³⁴ Darbārī ne Filippus se pūchhā, “Mehrbānī karke mujhe batā dījie ki nabī yahan kis kā zikr kar rahā hai, apnā yā kisī aur kā?”

³⁵ Jawāb meñ Filippus ne kalām-e-muqaddas ke isī hawāle se shurū karke use Īsā ke bāre meñ k̄hushk̄habrī sunāi.

³⁶ Saṛak par safr karte karte wuh ek jagah se guzare jahān pānī thā. K̄hwājāsārā ne kahā, “Dekheñ, yahān pānī hai. Ab mujhe baptismā lene se kaun-sī chīz rok saktī hai?”

³⁷ [Filippus ne kahā, “Agar āp pūre dil se imān lāeñ to le sakte haiñ.” Us ne jawāb diyā, “Main imān rakhtā hūñ ki Īsā Masih Allāh kā Farzand hai.”]

³⁸ Us ne rath ko rokne kā hukm diyā. Donoñ pānī meñ utar gae aur Filippus ne use baptismā diyā.

³⁹ Jab wuh pānī se nikal āe to K̄hudāwand kā Rūh Filippus ko uṭhā le gayā. Is ke bād k̄hwājāsārā ne use phir kabhī na dekhā, lekin us ne k̄hushī manāte hue apnā safr jāri rakhā.

⁴⁰ Itne meñ Filippus ko Ashdūd Shahr meñ pāyā gayā. Wuh wahān aur Qaisariyā tak ke tamām shahroñ meñ se guzar kar Allāh kī k̄hushk̄habrī sunātā gayā.

9

Paulus kī Tabdīlī

¹ Ab tak Sāul K̄hudāwand ke shāgirdoñ ko dhamkāne aur qatl karne ke darpai thā. Us ne imām-e-āzam ke pās jā kar

² us se guzārish kī ki “Mujhe Damishq meñ Yahūdī ibādatk̄hānoñ ke lie sifārishī khat likh kar deñ tāki wuh mere sāth tāwun kareñ. Kyonki main wahān Masīh kī rāh par chalne wāloñ ko k̄hāh wuh mard hoñ yā k̄hawātīn dhūñd kar aur bāndh kar Yarūshalam lānā chāhtā hūñ.”

³ Wuh is maqsad se safr karke Damishq ke qarīb pahuñchā hī thā ki achānak āsmān kī taraf se ek tez raushnī us ke gird chamkī.

⁴ Wuh zamīn par gir paṛā to ek āwāz sunāi dī, “Sāul, Sāul, tū mujhe kyon satātā hai?”

⁵ Us ne pūchhā, “K̄hudāwand, āp kaun haiñ?”

Āwāz ne jawāb diyā, “Main Īsā hūñ jise tū satātā hai.

⁶ Ab uṭh kar shahr meñ jā. Wahān tujhe batāyā jāegā ki tujhe kyā karnā hai.”

⁷ Sāul ke pās khaṛe hamsafr dam baḥhud rah gae. Āwāz to wuh sun rahe the, lekin unheñ koī nazar na āyā.

⁸ Sāul zamīn par se uṭhā, lekin jab us ne apnī āñkheñ kholīñ to mālūm huā ki wuh andhā hai. Chunāñche us ke sāthī us kā hāth pakaṛ kar use Damishq le gae.

⁹ Wahān tīn din ke daurān wuh andhā rahā. Itne meñ us ne na kuchh khāyā, na piyā.

¹⁰ Us waqt Damishq meñ Īsā kā ek shāgird rahtā thā jis kā nām Hananiyāh thā. Ab K̄hudāwand royā meñ us se hamkalām huā, “Hananiyāh!”

Us ne jawāb diyā, “Jī K̄hudāwand, main hāzīr hūñ.”

¹¹ K̄hudāwand ne farmāyā, “Uṭh, us galī meñ jā jo ‘Sīdhī’ kahlāti hai. Wahān Yahūdāh ke ghar meñ Tarsus ke ek ādmī kā patā karnā jis kā nām Sāul hai. Kyonki dekh, wuh duā kar rahā hai.

¹² Aur royā meñ us ne dekh liyā hai ki ek ādmī banām Hananiyāh mere pās ā kar apne hāth mujh par rakhegā. Is se merī āñkheñ bahāl ho jāeñgī.”

¹³ Hananiyāh ne etarāz kiyā, “Ai Ḳhudāwand, maiñ ne bahut-se logoñ se us shaḳhs kī sharīr harkatoñ ke bāre meñ sunā hai. Yarūshalam meñ us ne tere muḳaddasoñ ke sāth bahut ziyādatī kī hai.

¹⁴ Ab use rāhnumā imāmoñ se iḳhtiyār mil gayā hai ki yahān bhī har ek ko giriftār kare jo terī ibādat kartā hai.”

¹⁵ Lekin Ḳhudāwand ne kahā, “Jā, yih ādmī merā chunā huā wasilā hai jo merā nām Ġhairyahūdiyoñ, bādshāhoñ aur Isrāīliyoñ tak pahuñchāegā.

¹⁶ Aur maiñ use dikhā dūngā ki use mere nām kī ḳhātir kitnā dukh uṭhānā paregā.”

¹⁷ Chunānche Hananiyāh mazkūrā ghar ke pās gayā, us meñ dāḳhil huā aur apne hāth Sāul par rakh die. Us ne kahā, “Sāul bhāi, Ḳhudāwand Īsā jo āp par zāhir huā jab āp yahān ā rahe the usī ne mujhe bhejā hai tāki āp dubārā dekh pāen aur Rūhul-quds se māmūr ho jāen.”

¹⁸ Yih kahte hī chhilkoñ jaisī koī chīz Sāul kī ānkhon par se giri aur wuh dubārā deḳhne lagā. Us ne uṭh kar baptismā liyā,

¹⁹ phir kuchh khānā khā kar nae sire se taḳwiyat pāi.

Sāul Damishq meñ Allāh kī Ḳhushḳhabrī Sunātā Hai

Sāul kāī din shāgirdoñ ke sāth Damishq meñ rahā.

²⁰ Usī waqt wuh sīdhā Yahūdī ibādatḳhānoñ meñ jā kar elān karne lagā ki Īsā Allāh kā Farzand hai.

²¹ Aur jis ne bhī use sunā wuh hairān rah gayā aur pūchhā, “Kyā yih wuh ādmī nahīn jo Yarūshalam meñ Īsā kī ibādat karne wāloñ ko halāk kar rahā thā? Aur kyā wuh is maḳsad se yahān nahīn āyā ki aise logoñ ko bāndh kar rāhnumā imāmoñ ke pās le jāe?”

²² Lekin Sāul roz baroz zor pakartā gayā, aur chūnki us ne sābit kiyā ki Īsā wādā kiyā huā Masīh hai is lie Damishq meñ ābād Yahūdī uljhan meñ par gae.

²³ Chunānche kāfī dinon ke bād unhoñ ne mil kar use qatl karne kā mansūbā banāyā.

²⁴ Lekin Sāul ko patā chal gayā. Yahūdī din rāt shahr ke darwāzon kī pahrādārī karte rahe tāki use qatl karen,

²⁵ is lie us ke shāgirdoñ ne use rāt ke waqt ṭokre meñ biṭhā kar shahr kī chārdiwārī ke ek sūrāḳh meñ se utār diyā.

Sāul Yarūshalam Meñ

²⁶ Sāul Yarūshalam wāpas chalā gayā. Wahān us ne shāgirdoñ se rābitā karne kī koshish kī, lekin sab us se ḍarte the, kyonki unheñ yaḳīn nahīn āyā thā ki wuh wāḳai Īsā kā shāgird ban gayā hai.

²⁷ Phir Barnabās use rasūloñ ke pās le āyā. Us ne unheñ Sāul ke bāre meñ sab kuchh batāyā, ki us ne Damishq kī taraf safr karte waqt rāste meñ Ḳhudāwand ko dekhā, ki Ḳhudāwand us se hamkalām huā thā aur us ne Damishq meñ dilerī se Īsā ke nām se bāt kī thī.

²⁸ Chunānche Sāul un ke sāth rah kar āzādī se Yarūshalam meñ phirne aur dilerī se Ḳhudāwand Īsā ke nām se kalām karne lagā.

²⁹ Us ne Yūnānī zabān bolne wāle Yahūdīyoñ se bhī muḳhātīb ho kar bahs kī, lekin jawāb meñ wuh use qatl karne kī koshish karne lage.

³⁰ Jab bhāiyōṅ ko mālūm huā to unhoṅ ne use Qaisariyā pahuñchā diyā aur jahāz meṅ biṭhā kar Tarsus ke lie rawānā kar diyā.

³¹ Is par Yahūdiyā, Galīl aur Sāmariya ke pūre ilāqe meṅ phailī huī jamāt ko amn-o-amān hāsīl huā. Rūhul-quds kī himāyat se us kī tāmīr-o-taqwiyat huī, wuh Ḳhudā kā ḳhauf mān kar chaltī rahī aur tādād meṅ bhī baṛhtī gaī.

Patras Luddā aur Yāfā Meṅ

³² Ek dīn jab Patras jagah jagah safr kar rahā thā to wuh Luddā meṅ ābād muqaddason ke pās bhī āyā.

³³ Wahān us kī mulāqāt ek ādmī banām Ainiyās se huī. Ainiyās maflūj thā. Wuh āṭh sāl se bistar se uṭh na sakā thā.

³⁴ Patras ne us se kahā, “Ainiyās, Īsā Masīh āp ko shafā detā hai. Uṭh kar apnā bistar sameṭ leñ.” Ainiyās fauran uṭh kharā huā.

³⁵ Jab Luddā aur maidānī ilāqe Shārūn ke tamām rahne wāloṅ ne use dekhā to unhoṅ ne Ḳhudāwand kī taraf rujū kiyā.

³⁶ Yāfā meṅ ek aurat thī jo shāgird thī aur nek kām karne aur ḳhairāt dene meṅ bahut āge thī. Us kā nām Tabītā (Ghazālā) thā.

³⁷ Unhīn dīnoṅ meṅ wuh bīmār ho kar faut ho gaī. Logoṅ ne use ḡhusl de kar bālāḳhāne meṅ rakh diyā.

³⁸ Luddā Yāfā ke qarīb hai, is lie jab shāgirdoṅ ne sunā ki Patras Luddā meṅ hai to unhoṅ ne us ke pās do ādmiyōṅ ko bhej kar iltamās kī, “Sīdhe hamāre pās āeṅ aur der na karen.”

³⁹ Patras uṭh kar un ke sāth chalā gayā. Wahān pahuñch kar log use bālāḳhāne meṅ le gae. Tamām bewāoṅ ne use gher liyā aur rote chillāte wuh sārī qamīseṅ aur bāqī libās dikhāne lagīṅ jo Tabītā ne un ke lie banāe the jab wuh abhī zindā thī.

⁴⁰ Lekin Patras ne un sab ko kamre se nikāl diyā aur ghuṭne ṭek kar duā kī. Phir lāsh kī taraf muṛ kar us ne kahā, “Tabītā, uṭheṅ!” Aurat ne apnī ānkheṅ khol dīṅ. Patras ko dekh kar wuh baiṭh gaī.

⁴¹ Patras ne us kā hāth pakaṛ liyā aur uṭhne meṅ us kī madad kī. Phir us ne muqaddason aur bewāoṅ ko bulā kar Tabītā ko zindā un ke sapurd kiyā.

⁴² Yih wāqiyā pūre Yāfā meṅ mashhūr huā, aur bahut-se log Ḳhudāwand Īsā par īmān lāe.

⁴³ Patras kāfī dīnoṅ tak Yāfā meṅ rahā. Wahān wuh chamṛā rangne wāle ek ādmī ke ghar ṭhahrā jis kā nām Shamāūn thā.

10

Patras aur Kurneliyus

¹ Qaisariyā meṅ ek Romī afsar * rahtā thā jis kā nām Kurneliyus thā. Wuh us palṭan ke sau faujiyōṅ par muqarrar thā jo Itālwī kahlātī thī.

² Kurneliyus apne pūre gharāne samet dīndār aur ḳhudātars thā. Wuh faiyāzī se ḳhairāt detā aur mutawātīr duā meṅ lagā rahtā thā.

³ Ek dīn us ne tīn baje dopahar ke waqt royā dekhī. Us meṅ us ne sāf taur par Allāh kā ek farishtā dekhā jo us ke pās āyā aur kahā, “Kurneliyus!”

⁴ Wuh ghabrā gayā aur use ḡhaur se deḳhte hue kahā, “Mere āqā, farmāeṅ.”

* 10:1 Sau sipāhiyōṅ par muqarrar afsar.

Farishte ne kahā, “Tumhārī duāon̄ aur ḵhairāt kī qurbānī Allāh ke kuhzūr pahuñch gai hai aur manzūr hai.

⁵ Ab kuchh ādmī Yāfā bhej do. Wahān̄ ek ādmī banām Shamāun hai jo Patras kahlātā hai. Use bulā kar le āo.

⁶ Patras ek chamṛā rangne wāle kā mehmān hai jis kā nām Shamāun hai. Us kā ghar samundar ke qarīb wāqe hai.”

⁷ Jyon̄ hī farishtā chalā gayā Kurneliyus ne do naukaron̄ aur apne ḵhidmatgār faujiyon̄ meñ se ek ḵhudātars ādmī ko bulāyā.

⁸ Sab kuchh sunā kar us ne unheñ Yāfā bhej diyā.

⁹ Agle din Patras dopahar taqriban bārah baje duā karne ke lie chhat par chaṛh gayā. Us waqt Kurneliyus ke bheje hue ādmī Yāfā Shahr ke qarīb pahuñch gae the.

¹⁰ Patras ko bhūk lagī aur wuh kuchh khānā chāhtā thā. Jab us ke lie khānā taiyār kiyā jā rahā thā to wuh wajd kī hālat meñ ā gayā.

¹¹ Us ne dekhā ki āsmān khul gayā hai aur ek chīz zamīn par utar rahī hai, katān kī baṛī chādar jaisī jo apne chār konoñ se nīche utārī jā rahī hai.

¹² Chādar meñ tamām qism ke jānwar haiñ: chār pānw rakhne wāle, rengne wāle aur parinde.

¹³ Phir ek āwāz us se muḵhātib huī, “Uṭh, Patras. Kuchh zabah karke khā!”

¹⁴ Patras ne etarāz kiyā, “Hargiz nahīn Ḵhudāwand, main̄ ne kabhī bhī harām yā nāpāk khānā nahīn khāyā.”

¹⁵ Lekin yih āwāz dubārā us se hamkalām huī, “Jo kuchh Allāh ne pāk kar diyā hai use nāpāk qarār na de.”

¹⁶ Yihī kuchh tīn martabā huā, phir chādar ko achānak āsmān par wāpas uṭhā liyā gayā.

¹⁷ Patras baṛī uljhan meñ paṛ gayā. Wuh abhī soch rahā thā ki is royā kā kyā matlab hai to Kurneliyus ke bheje hue ādmī Shamāun ke ghar kā patā karke us ke geṭ par pahuñch gae.

¹⁸ Āwāz de kar unhoñ ne pūchhā, “Kyā Shamāun jo Patras kahlātā hai āp ke mehmān haiñ?”

¹⁹ Patras abhī royā par ḡhaur kar hī rahā thā ki Rūhul-quds us se hamkalām huā, “Shamāun, tīn mard terī talāsh meñ haiñ.

²⁰ Uṭh aur chhat se utar kar un ke sāth chalā jā. Mat jhijaknā, kyon̄ki main̄ hī ne unheñ tere pās bhejā hai.”

²¹ Chunānche Patras un ādmiyon̄ ke pās gayā aur un se kahā, “Main̄ wuhī hūñ jise āp ḍhūñḍ rahe haiñ. Āp kyon̄ mere pās āe haiñ?”

²² Unhoñ ne jawāb diyā, “Ham sau faujiyon̄ par muqarrar afsar Kurneliyus ke ghar se āe haiñ. Wuh insāfparwar aur ḵhudātars ādmī haiñ. Pūrī Yahūdī qaum is kī tasdīq kar saktī hai. Ek muqaddas farishte ne unheñ hidāyat dī ki wuh āp ko apne ghar bulā kar āp kā paighām sunen.”

²³ Yih sun kar Patras unheñ andar le gayā aur un kī mehmān-nawāzī kī. Agle din wuh uṭh kar un ke sāth rawānā huā. Yāfā ke kuchh bhī bhī sāth gae.

²⁴ Ek din ke bād wuh Qaisariyā pahuñch gayā. Kurneliyus un ke intazār meñ thā. Us ne apne rishtedāron̄ aur qarībī doston̄ ko bhī apne ghar jamā kar rakhā thā.

25 Jab Patras ghar meñ dākḥil huā to Kurneliyus ne us ke sāmne gir kar use sijdā kiyā.

26 Lekin Patras ne use uṭhā kar kahā, “Uṭheñ. Maiñ bhī insān hī hūñ.”

27 Aur us se bāteñ karte karte wuh andar gayā aur dekhā ki bahut-se log jamā ho gae haiñ.

28 Us ne un se kahā, “Āp jānte haiñ ki kisī Yahūdī ke lie kisī Ġhairyahūdī se rifāqat rakhnā yā us ke ghar meñ jānā manā hai. Lekin Allāh ne mujhe dikhāyā hai ki maiñ kisī ko bhī harām yā nāpāk qarār na dūñ.

29 Is wajah se jab mujhe bulāyā gayā to maiñ etarāz kie baġhair chalā āyā. Ab mujhe batā dījīe ki āp ne mujhe kyon bulāyā hai?”

30 Kurneliyus ne jawāb diyā, “Chār din kī bāt hai ki maiñ isī waqt dopahar tīn baje duā kar rahā thā. Achānak ek ādmī mere sāmne ā kharā huā. Us ke kapre chamak rahe the.

31 Us ne kahā, ‘Kurneliyus, Allāh ne tumhārī duā sun lī aur tumhārī khairāt kā khayāl kiyā hai.

32 Ab kisī ko Yāfā bhej kar Shamāun ko bulā lo jo Patras kahlātā hai. Wuh chamṛā rangne wāle Shamāun kā mehmān hai. Shamāun kā ghar samundar ke qarīb wāqe hai.’

33 Yih sunte hī maiñ ne apne logoñ ko āp ko bulāne ke lie bhej diyā. Achchhā huā ki āp ā gae haiñ. Ab ham sab Allāh ke huzūr hāzir haiñ tāki wuh kuchh sunēñ jo Rab ne āp ko hameñ batāne ko kahā hai.”

Patras kī Taqrīr

34 Phir Patras bol uṭhā, “Ab maiñ samajh gayā hūñ ki Allāh wāqāī jānibdār nahīñ,

35 balki har kisī ko qabūl kartā hai jo us kā kḥauf māntā aur rāst kām kartā hai.

36 Āp Allāh kī us kḥushkḥabrī se wāqif haiñ jo us ne Isrāīliyon ko bhejī, yih kḥushkḥabrī ki Īsā Masih ke wasīle se salāmatī āī hai. Īsā Masīh sab kā Kḥudāwand hai.

37 Āp ko wuh kuchh mālūm hai jo Galīl se shurū ho kar Yahūdiyā ke pūre ilāqe meñ huā yānī us baptisme ke bād jis kī munādī Yahyā ne kī.

38 Aur āp jānte haiñ ki Allāh ne Īsā Nāsarī ko Rūhul-quds aur quwwat se masah kiyā aur ki is par us ne jagah jagah jā kar nek kām kiyā aur Iblīs ke dabe hue tamām logoñ ko shafā dī, kyonki Allāh us ke sāth thā.

39 Jo kuchh bhī us ne Mulk-e-Yahūd aur Yarūshalam meñ kiyā, us ke gawāh ham kḥud haiñ. Go logoñ ne use lakaṛī par laṭkā kar qatl kar diyā

40 lekin Allāh ne tīsre din use murdoñ meñ se zindā kiyā aur use logoñ par zāhir kiyā.

41 Wuh pūrī qaum par to zāhir nahīñ huā balki ham par jin ko Allāh ne pahle se chun liyā thā tāki ham us ke gawāh hoñ. Ham ne us ke jī uṭhne ke bād us ke sāth khāne-pīne kī rifāqat bhī rakhī.

42 Us waqt us ne hameñ hukm diyā ki munādī karke qaum ko gawāhī do ki Īsā wuhī hai jise Allāh ne zindoñ aur murdoñ par munsif muqarrar kiyā hai.

⁴³ Tamām nabī us kī gawāhī dete haiñ ki jo bhī us par īmān lāe use us ke nām ke wasīle se gunāhoñ kī muāfi mil jāegī.”

Rūhul-quds Ġhairyahūdiyōñ par Nāzil Hotā Hai

⁴⁴ Patras abhī yih bāt kar hī rahā thā ki tamām sunane wāloñ par Rūhul-quds nāzil huā.

⁴⁵ Jo Yahūdī īmāndār Patras ke sāth āe the wuh hakkā-bakkā rah gae ki Rūhul-quds kī nemat Ġhairyahūdiyōñ par bhī unḍeli gāi hai,

⁴⁶ kyoñki unhoñ ne dekhā ki wuh Ġhairzabāneñ bol rahe aur Allāh kī tamjīd kar rahe haiñ. Tab Patras ne kahā,

⁴⁷ “Ab kaun in ko baptismā lene se rok saktā hai? Inheñ to hamārī tarah Rūhul-quds hāsīl huā hai.”

⁴⁸ Aur us ne hukm diyā ki unheñ Īsā Masīh ke nām se baptismā diyā jāe. Is ke bād unhoñ ne Patras se guzārish kī ki kuchh dīn hamāre pās ṭhahreñ.

11

Yarūshalam kī Jamāt meñ Patras kī Rīport

¹ Yih khabar rasūloñ aur Yahūdiyā ke bāqī bhāiyōñ tak pahuñchī ki Ġhairyahūdiyōñ ne bhī Allāh kā kalām qabūl kiyā hai.

² Chunāñche jab Patras Yarūshalam wāpas āyā to Yahūdī īmāndār us par etarāz karne lage,

³ “Āp Ġhairyahūdiyōñ ke ghar meñ gae aur un ke sāth khānā bhī khāyā.”

⁴ Phir Patras ne un ke sāmne tartīb se sab kuchh bayān kiyā jo huā thā.

⁵ “Maiñ Yafā Shahr meñ duā kar rahā thā ki wajd kī hālat meñ ā kar royā dekhī. Āsmān se ek chīz zamīn par utar rahī hai, katān kī baṛī chādar jaisī jo apne chāroñ konoñ se utārī jā rahī hai. Utartī utartī wuh mujh tak pahuñch gāi.

⁶ Jab maiñ ne Ġhaur se dekhā to patā chalā ki us meñ tamām qism ke jānwar haiñ: chār pāñw wāle, reñgne wāle aur parinde.

⁷ Phir ek āwāz mujh se muḵhātīb huī, ‘Patras, uṭh. Kuchh zabah karke khā!’

⁸ Maiñ ne etarāz kiyā, ‘Hargiz nahīñ, Ḳhudāwand, maiñ ne kabhī bhī harām yā nāpāk khānā nahīñ khāyā.’

⁹ Lekin yih āwāz dubārā mujh se hamkalām huī, ‘Jo kuchh Allāh ne pāk kar diyā hai use nāpāk qarār na de.’

¹⁰ Tīn martabā aisā huā, phir chādar ko jānwaroñ samet wāpas āsmān par uṭhā liyā gayā.

¹¹ Usī waqt tīn ādmī us ghar ke sāmne ruk gae jahān maiñ ṭhahrā huā thā. Unheñ Qaisariyā se mere pās bhejā gayā thā.

¹² Rūhul-quds ne mujhe batāyā ki maiñ baĠhair jhijke un ke sāth chalā jāūñ. Yih mere chhīh bhāi bhī mere sāth gae. Ham rawānā ho kar us ādmī ke ghar meñ dākhil hue jis ne mujhe bulāyā thā.

¹³ Us ne hamēñ batāyā ki ek farishtā ghar meñ us par zāhir huā thā jis ne use kahā thā, ‘Kisī ko Yafā bhej kar Shamāūn ko bulā lo jo Patras kahlātā hai.

¹⁴ Us ke pās wuh paighām hai jis ke zariye tum apne pūre gharāne samet najāt pāoge.’

15 Jab main wahān bolne lagā to Rūhul-quḍs un par nāzil huā, bilkul usī tarah jis tarah wuh shurū meñ ham par huā thā.

16 Phir mujhe wuh bāt yād āi jo Ḳhudāwand ne kahī thī, ‘Yahyā ne tum ko pānī se baptismā diyā, lekin tumheñ Rūhul-quḍs se baptismā diyā jāegā.’

17 Allāh ne unheñ wuhī nemat dī jo us ne hameñ bhī dī thī jo Ḳhudāwand Īsā Masīh par imān lāe the. To phir main kaun thā ki Allāh ko roktā?”

18 Patras kī yih bāteñ sun kar Yarūshalam ke imāndār etarāz karne se bāz āe aur Allāh kī tamjīd karne lage. Unhoñ ne kahā, “To is kā matlab hai ki Allāh ne Ḡhairyahūdiyōñ ko bhī taubā karne aur abadī zīndagī pāne kā mauqā diyā hai.”

Antākiyā meñ Jamāt

19 Jo imāndār Stifanus kī maut ke bād kī izārasānī se bikhar gae the wuh Fenīke, Qubrus aur Antākiyā tak pahuñch gae. Jahān bhī wuh jāte wahān Allāh kā paighām sunāte albattā sirf Yahūdiyōñ ko.

20 Lekin un meñ se Kuren aur Qubrus ke kuchh ādmī Antākiyā Shahr jā kar Yūnāniyōñ ko bhī Ḳhudāwand Īsā ke bāre meñ ḳhushḳhabrī sunāne lage.

21 Ḳhudāwand kī qudrat un ke sāth thī, aur bahut-se logoñ ne imān lā kar Ḳhudāwand kī taraf rujū kiyā.

22 Is kī ḳhabar Yarūshalam kī jamāt tak pahuñch gaī to unhoñ ne Barnabās ko Antākiyā bhej diyā.

23 Jab wuh wahān pahuñchā aur dekhā ki Allāh ke fazl se kyā kuchh huā hai to wuh ḳhush huā. Us ne un sab kī hauslā-afzāi kī ki wuh pūrī lagan se Ḳhudāwand ke sāth liṭe raheñ.

24 Barnabās nek ādmī thā jo Rūhul-quḍs aur imān se māmūr thā. Chunāñche us waqt bahut-se log Ḳhudāwand kī jamāt meñ shāmil hue.

25 Is ke bād wuh Sāūl kī talāsh meñ Tarsus chalā gayā.

26 Jab use milā to wuh use Antākiyā le āyā. Wahān wuh donoñ ek pūre sāl tak jamāt meñ shāmil hote aur bahut-se logoñ ko sikhāte rahe. Antākiyā pahlā maqām thā jahān imāndār Masīhī kahlāne lage.

27 Un dīnoñ kuchh nabī Yarūshalam se ā kar Antākiyā pahuñch gae.

28 Ek kā nām Agabus thā. Wuh kharā huā aur Rūhul-quḍs kī mārīfat peshgoī kī ki Rom kī pūrī mamlakat meñ saḳht kāl paṛegā. (Yih bāt us waqt pūrī huī jab shahanshāh Klaudiyus kī hukūmat thī.)

29 Agabus kī bāt sun kar Antākiyā ke shāgirdoñ ne faislā kiyā ki ham meñ se har ek apnī māli gunjāish ke mutābiq kuchh de tāki use Yahūdiyā meñ rahne wāle bhāiyōñ kī imdād ke lie bhejā jā sake.

30 Unhoñ ne apne is hadiye ko Barnabās aur Sāūl ke sapurd karke wahān ke buzurgoñ ko bhej diyā.

12

Mazīd Īzārasānī

1 Un dīnoñ meñ bādshāh Herodes Agrippā jamāt ke kuchh imāndāroñ ko giriftār karke un se badsulūki karne lagā.

2 Is silsile meñ us ne Yāqūb rasūl (Yūhannā ke bhāi) ko talwār se qatl karwāyā.

³ Jab us ne dekhā ki yih harkat Yahūdiyōn ko pasand āi hai to us ne Patras ko bhī giriftār kar liyā. Us waqt Beḡhamīrī Roṭī kī Īd manāi jā rahī thī.

⁴ Us ne use jel meñ dāl kar chār dastoñ ke hawāle kar diyā ki us kī pahrādārī karen. (Har daste meñ chār faujī the.) Ḳhayāl thā ki Īd ke bād hī Patras ko awām ke sāmne kharā karke us kī adālat kī jāe.

⁵ Yoñ Patras qaidḡhāne meñ rahā. Lekin Īmāndāroñ kī jamāt lagātār us ke lie duā kartī rahī.

Patras kī Rihāi

⁶ Phir adālat kā din qarīb ā gayā. Patras rāt ke waqt so rahā thā. Agle din Herodes use pesh karnā chāhtā thā. Patras do faujiyōn ke darmiyān leṭā huā thā jo do zanjīroñ se us ke sāth bandhe hue the. Dīgar faujī darwāze ke sāmne pahrā de rahe the.

⁷ Achānak ek tez raushnī koṭharī meñ chamak uṭhī aur Rab kā ek farishtā Patras ke sāmne ā kharā huā. Us ne us ke pahlū ko jhaṭkā de kar use jagā diyā aur kahā, “Jaldī karo! Uṭho!” Tab Patras kī kalāiyōñ par kī zanjireñ gir gañ.

⁸ Phir farishte ne use batāyā, “Apne kapre aur jūte pahan lo.” Patras ne aisā hī kiyā. Farishte ne kahā, “Ab apñī chādar oṛh kar mere pīchhe ho lo.”

⁹ Chunāñche Patras koṭharī se nikal kar farishte ke pīchhe ho liyā agarche use ab tak samajh nahīñ āi thī ki jo kuchh ho rahā hai haqīqī hai. Us kā ḡhayāl thā ki main royā dekh rahā hūñ.

¹⁰ Donoñ pahle pahre se guzar gae. Phir dūsre se aur yoñ shahr meñ pahuñchāne wāle lohe ke geṭ ke pās āe. Yih ḡhud baḡhud khul gayā aur wuh donoñ nikal kar ek galī meñ chalne lage. Chalthe chalte farishte ne achānak Patras ko chhoṛ diyā.

¹¹ Phir Patras hosh meñ ā gayā. Us ne kahā, “Wāqaī, Ḳhudāwand ne apne farishte ko mere pās bhej kar mujhe Herodes ke hāth se bachāyā hai. Ab Yahūdī qaum kī tawaḡqo pūrī nahīñ hogī.”

¹² Jab yih bāt use samajh āi to wuh Yūhānnā Marḡus kī māñ Mariyam ke ghar chalā gayā. Wahāñ bahut-se afrād jamā ho kar duā kar rahe the.

¹³ Patras ne geṭ khaṭkhaṭāyā to ek naukarāñi deḡhne ke lie āi. Us kā nām rudī thā.

¹⁴ Jab us ne Patras kī āwāz pahchāñ lī to wuh ḡhushī ke māre geṭ ko kholne ke bajāe dauṛ kar andar chalī gai aur batāyā, “Patras geṭ par kharē haiñ!”

¹⁵ Hāzirīn ne kahā, “Hosh meñ āo!” Lekin wuh apñī bāt par aṛī rahī. Phir unhoñ ne kahā, “Yih us kā farishtā hogā.”

¹⁶ Ab tak Patras bāhar kharā khaṭkhaṭā rahā thā. Chunāñche unhoñ ne geṭ ko khol diyā. Patras ko deḡh kar wuh hairāñ rah gae.

¹⁷ Lekin us ne apne hāth se ḡhāmosh rahne kā ishārā kiyā aur unheñ sārā wāqiyā sunāyā ki Ḳhudāwand mujhe kis tarah jel se nikāl lāyā hai. “Yāqūb aur bāqī bhāiyōñ ko bhī yih batānā,” yih kah kar wuh kahīñ aur chalā gayā.

¹⁸ Aglī subah jel ke faujiyōñ meñ baṛī halchal mach gai ki Patras kā kyā huā hai.

¹⁹ Jab Herodes ne use ḡhūñḡā aur na pāyā to us ne pahredāroñ kā bayāñ le kar unheñ sazā-e-maut de dī.

Is ke bād wuh Yahūdiyā se chalā gayā aur Qaisariyā meñ rahne lagā.

Herodes Agrippā kī Maut

²⁰ Us waqt wuh Sūr aur Saidā ke bāshindoñ se nihāyat nārāz thā. Is lie donoñ shahroñ ke numāinde mil kar sulah kī darḡhāst karne ke lie us ke pās āe. Wajah yih thī ki un kī ḡhurāk Herodes ke mulk se hāsīl hotī thī. Unhoñ ne bādshāh ke mahal ke inchārj blastus ko is par āmādā kiyā ki wuh un kī madad kare

²¹ aur bādshāh se milne kā din muḡarrar kiyā. Jab wuh din āyā to Herodes apnā shāhī libās pahan kar taḡht par baiṡh gayā aur ek alāniyā taqrīr kī.

²² Awām ne nāre lagā lagā kar pukārā, “Yih Allāh kī āwāz hai, insān kī nahīn.”

²³ Wuh abhī yih kah rahe the ki Rab ke farishte ne Herodes ko mārā, kyoñki us ne logoñ kī parastish qabūl karke Allāh ko jalāl nahīn diyā thā. Wuh bīmār huā aur kīroñ ne us ke jism ko khā khā kar ḡhatm kar diyā. Isī hālat meñ wuh mar gayā.

²⁴ Lekin Allāh kā kalām baḡhtā aur phailtā gayā.

²⁵ Itne meñ Barnabās aur Sāūl Antākiyā kā hadiyā le kar Yarūshalam pahuñch chuke the. Unhoñ ne paise wahāñ ke buzurgoñ ke sapurd kar die aur phir Yūhannā Marḡus ko sāth le kar wāpas chale gae.

13

Barnabās aur Sāūl ko Tablīḡhī Ḳhidmat ke lie Chunā Jātā Hai

¹ Antākiyā kī jamāt meñ kāi nabī aur ustād the: Barnabās, Shamāūn jo Kālā kahlātā thā, Lūkiyus Kurenī, Manāhem jis ne bādshāh Herodes Antipās ke sāth parwarish pāi thī aur Sāūl.

² Ek din jab wuh rozā rakh kar Ḳhudāwand kī parastish kar rahe the to Rūhul-quds un se hamkalām huā, “Barnabās aur Sāūl ko us ḡhās kām ke lie alag karo jis ke lie maiñ ne unheñ bulāyā hai.”

³ Is par unhoñ ne mazīd roze rakhe aur duā kī, phir un par apne hāth rakh kar unheñ ruḡhsat kar diyā.

Qubrus Meñ

⁴ Yoñ Barnabās aur Sāūl ko Rūhul-quds kī taraf se bhejā gayā. Pahle wuh sāhili shahr Salūkiyā gae aur wahāñ jahāz meñ baiṡh kar Jazīrā-e-Qubrus ke lie rawānā hue.

⁵ Jab wuh Salamīs Shahr pahuñche to unhoñ ne Yahūdiyoñ ke ibādatḡhānoñ meñ jā kar Allāh kā kalām sunāyā. Yūhannā Marḡus madadḡar ke taur par un ke sāth thā.

⁶ Pūre jazīre meñ se safr karte karte wuh Pāfus Shahr tak pahuñch gae. Wahāñ un kī mulāqāt ek Yahūdī jādūgar se huī jis kā nām Bar-īsā thā. Wuh jhūṡā nabī thā

⁷ aur jazīre ke gawarnar Sirgiyus Paulus kī ḡhidmat ke lie hāzir rahtā thā. Sirgiyus ek samajhdār ādmī thā. Us ne Barnabās aur Sāūl ko apne pās bulā liyā kyoñki wuh Allāh kā kalām sunane kā ḡhāhishmand thā.

⁸ Lekin jādūgar Ilīmās (Bar-īsā kā dūsrā nām) ne un kī muḡhālafat karke gawarnar ko imān se bāz rakhne kī koshish kī.

⁹ Phir Sāūl jo Paulus bhī kahlātā hai Rūhul-quds se māmūr huā aur ḡhaur se us kī taraf deḡhne lagā.

¹⁰ Us ne kahā, “Iblīs ke farzand! Tū har ḡism ke dhoke aur badī se bharā huā hai aur har insāf kā dushman hai. Kyā tū Ḳhudāwand kī sīdhī rāhoñ ko bigārne kī koshish se bāz na āegā?”

¹¹ Ab Ḳhudāwand tujhe sazā degā. Tū andhā ho kar kuchh der ke lie sūraj kī raushnī nahīn dekhegā.”

Usī lamhe dhund aur tārīkī jādūgar par chhā gaī aur wuh ṭaṭol ṭaṭol kar kisi ko talāsh karne lagā jo us kī rāhnumāī kare.

¹² Yih mājarā dekh kar gawarnar imān lāyā, kyoṅki Ḳhudāwand kī tālīm ne use hairatzadā kar diyā thā.

Pisidiyā ke Shahr Antākiyā meṅ Munādi

¹³ Phir Paulus aur us ke sāthī jahāz par sawār hue aur Pāfus se rawānā ho kar Pīrgā Shahr pahuṅch gae jo Pamfiliyā meṅ hai. Wahān Yūhannā Marqus unheṅ chhoṛ kar Yarūshalam wāpas chalā gayā.

¹⁴ Lekin Paulus aur Barnabās āge nikal kar Pisidiyā meṅ wāqe shahr Antākiyā pahuṅche jahān wuh Sabat ke din Yahūdī ibādatkhāne meṅ jā kar baiṭh gae.

¹⁵ Tauret aur nabiyōṅ ke sahifōṅ kī tilāwat ke bād ibādatkhāne ke rāhnumāōṅ ne unheṅ kahlā bhejā, “Bhāiyo, agar āp ke pās logoṅ ke lie koī nasīhat kī bāt hai to use pesh karen.”

¹⁶ Paulus kharā huā aur hāth kā ishārā karke bolne lagā,

“Isrāīl ke mardo aur khudātars Ghairyahūdiyo, merī bāt sunen!

¹⁷ Is qaum Isrāīl ke Khudā ne hamāre bāpdādā ko chun kar unheṅ Misr meṅ hī tāqatwar banā diyā jahān wuh ajnabī the. Phir wuh unheṅ baṛī qudrat ke sāth wahān se nikāl lāyā.

¹⁸ Jab wuh registān meṅ phir rahe the to wuh chālīs sāl tak unheṅ bardāsh kartā rahā.

¹⁹ Is ke bād us ne Mulk-e-Kanān meṅ sāt qaumoṅ ko tabāh karke un kī zamīn Isrāīl ko wirse meṅ dī.

²⁰ Itne meṅ taqriban 450 sāl guzar gae.

Yashua kī maut par Allāh ne unheṅ Samuel Nabī ke daur tak qāzī die tāki un kī rāhnumāī karen.

²¹ Phir in se tang ā kar unhoṅ ne bādshāh māngā, is lie us ne unheṅ Sāul bin Qīs de diyā jo Binyamīn ke qābile kā thā. Sāul chālīs sāl tak un kā bādshāh rahā,

²² phir Allāh ne use haṭā kar Dāūd ko taḳht par biṭhā diyā. Dāūd wuhī ādmī hai jis ke bāre meṅ Allāh ne gawāhī dī, ‘Maiṅ ne Dāūd bin Yassī meṅ ek aisā ādmī pāyā hai jo merī soch rakhtā hai. Jo kuchh bhī maiṅ chāhtā hūṅ use wuh karegā.’

²³ Isī bādshāh kī aulād meṅ se Isā niklā jis kā wādā Allāh kar chukā thā aur jise us ne Isrāīl ko najāt dene ke lie bhej diyā.

²⁴ Us ke āne se peshtar Yahyā baptismā dene wāle ne elān kiyā ki Isrāīl kī pūrī qaum ko taubā karke baptismā lene kī zarūrat hai.

²⁵ Apnī khidmat ke ikhtitām par us ne kahā, ‘Tumhāre nazdik maiṅ kaun hūṅ? Maiṅ wuh nahīn hūṅ jo tum samajhte ho. Lekin mere bād wuh ā rahā hai jis ke jūtoṅ ke tasme maiṅ kholne ke lāyq bhī nahīn hūṅ.’

²⁶ Bhāiyo, Ibrāhīm ke farzando aur Ḳhudā kā khauf mānane wāle Ghairyahūdiyo! Najāt kā paighām hamen hī bhej diyā gayā hai.

²⁷ Yarūshalam ke rahne wāloṅ aur un ke rāhnumāōṅ ne Isā ko na pahchānā balki use mujrim ṭaharāyā. Yoṅ un kī mārifat nabiyōṅ kī wuh peshgoiyān pūrī huīṅ jin kī tilāwat har Sabat ko kī jāti hai.

²⁸ Aur agarche unheṅ sazā-e-maut dene kī wajah na mili to bhī unhoṅ ne Pilātus se guzārish kī ki wuh use sazā-e-maut de.

29 Jab un kī mārifat Īsā ke bāre meñ tamām peshgoiyāñ pūrī huññ jo us ke sāth Galīl se Yarūshalam āe the. Yih ab hamārī qaum ke sāmne us ke gawāh haiñ.

30 Lekin Allāh ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā

31 aur wuh bahut dinoñ tak apne un pairokāroñ par zāhir hotā rahā jo us ke sāth Galīl se Yarūshalam āe the. Yih ab hamārī qaum ke sāmne us ke gawāh haiñ.

32 Aur ab ham āp ko yih k̄hushk̄habrī sunāne āe haiñ ki jo wādā Allāh ne hamāre bāpdādā ke sāth kiyā,

33 use us ne Īsā ko zindā karke hamāre lie jo un kī aulād haiñ pūrā kar diyā hai. Yoñ dūsre zabūr meñ likhā hai, ‘Tū merā Farzand hai, āj main terā Bāp ban gayā hūñ.’

34 Is haqīqat kā zikr bhī kalām-e-muqaddas meñ kiyā gayā hai ki Allāh use murdoñ meñ se zindā karke kabhī galne-sarñe nahīñ degā: ‘Main tumheñ un muqaddas aur anmiṭ mehrbāniyoñ se nawāzūngā jin kā wādā Dāūd se kiyā thā.’

35 Yih bāt ek aur hawāle meñ pesh kī gāi hai, ‘Tū apne muqaddas ko galne-sarñe kī naubat tak pahuñchne nahīñ degā.’

36 Is hawāle kā tālluq Dāūd ke sāth nahīñ hai, kyonki Dāūd apne zamāne meñ Allāh kī marzī kī k̄hidmat karne ke bād faut ho kar apne bāpdādā se jā milā. Us kī lāsh gal kar k̄hatm ho gāi.

37 Balki yih hawālā kisī aur kā zikr kartā hai, us kā jise Allāh ne zindā kar diyā aur jis kā jism galne-sarñe se dochār na huā.

38 Bhāiyo, ab merī yih bāt jāñ leñ, ham is kī munādi karne āe haiñ ki āp ko is shaḡhs Īsā ke wasīle se apne gunāhoñ kī muāfi miltī hai. Mūsā kī shariat āp ko kisī tarah bhī rāstbāz qarār nahīñ de saktī thī,

39 lekin ab jo bhī Īsā par imān lāe use har lihāz se rāstbāz qarār diyā jātā hai.

40 Is lie k̄habardār! Aisā na ho ki wuh bāt āp par pūrī utre jo nabiyon ke sahīfoñ meñ likhī hai,

41 ‘Ġhaur karo, mazāq uṛāne wālo!

Hairatzadā ho kar halāk ho jāo.

Kyonki main tumhāre jīte-jī ek aisā kām karūnga

jis kī jab k̄habar sunoge

to tumheñ yaqīn nahīñ āegā.’ ”

42 Jab Paulus aur Barnabās ibādatk̄hāne se nikalne lage to logoñ ne un se guzārish kī, “Agle Sabat hameñ in bātoñ ke bāre meñ mazīd kuchh batāeñ.”

43 Ibādat ke bād bahut-se Yahūdī aur Yahūdī imān ke naumurīd Paulus aur Barnabās ke pīchhe ho lie, aur donoñ ne un se bāt karke un kī hauslā-afzāi kī ki Allāh ke fazl par qāym raheñ.

44 Agle Sabat ke din taqrīban tamām shahr K̄hudāwand kā kalām sunane ko jamā huā.

45 Lekin jab Yahūdiyoñ ne hujūm ko dekhā to wuh hasad se jal gae aur Paulus kī bātoñ kī tardīd karke kufr bakne lage.

46 Is par Paulus aur Barnabās ne un se sāf sāf kah diyā, “Lāzim thā ki Allāh kā kalām pahle āp ko sunāyā jāe. Lekin chūnki āp use mustarad karke apne āp ko abādī zindagī ke lāyq nahīñ samajhte is lie ham ab Ġhairyahūdiyoñ kī taraf ruḡh karte haiñ.

⁴⁷ Kyoñki Ḳhudāwand ne hameñ yihī hukm diyā jab us ne farmāyā, ‘Maiñ ne tujhe dīgar aqwām kī raushnī banā dī hai tāki tū merī najāt ko duniyā kī intahā tak pahuñchāe.’ ”

⁴⁸ Yih sun kar Ḡhairyahūdī ḳhush hue aur Ḳhudāwand ke kalām kī tamjīd karne lage. Aur jitne abadi zindagī ke lie muqarrar kie gae the wuh imān lāe.

⁴⁹ Yoñ Ḳhudāwand kā kalām pūre ilāqe meñ phail gayā.

⁵⁰ Phir Yahūdiyoñ ne shahr ke liḍaron aur Yahūdī imān rakhne wālī kuchh bārasūḳh Ḡhairyahūdī ḳhawātīn ko uksā kar logon ko Paulus aur Barnabās ko satāne par ubhārā. Āḳhirkār unheñ shahr kī sarhaddoñ se nikāl diyā gayā.

⁵¹ Is par wuh un ke ḳhilāf gawāhī ke taur par apne jūtoñ se gard jhār kar āge baṛhe aur Ikuniyum Shahr pahuñch gae.

⁵² Aur Antākiyā ke shāgird ḳhushī aur Rūhul-quds se bhare rahe.

14

Ikuniyum Meñ

¹ Ikuniyum meñ Paulus aur Barnabās Yahūdī ibādatḳhāne meñ jā kar itne iḳhtiyār se bole ki Yahūdiyoñ aur Ḡhairyahūdiyoñ kī baṛī tāḍād imān le āī.

² Lekin jin Yahūdiyoñ ne imān lāne se inkār kiyā unhoñ ne Ḡhairyahūdiyoñ ko uksā kar bhāiyoñ ke bāre meñ un ke ḳhayālāt ḳharāb kar die.

³ To bhī rasūl kāfi der tak wahāñ ṭhahre. Unhoñ ne dilerī se Ḳhudāwand ke bāre meñ tālīm dī aur Ḳhudāwand ne apne fazl ke paighām kī tasḍīq kī. Us ne un ke hāthoñ ilāhī nishān aur mojize rūnumā hone die.

⁴ Lekin shahr meñ ābād log do gurohoñ meñ baṭ gae. Kuchh Yahūdiyoñ ke haq meñ the aur kuchh rasūloñ ke haq meñ.

⁵ Phir kuchh Ḡhairyahūdiyoñ aur Yahūdiyoñ meñ josh ā gayā. Unhoñ ne apne liḍaron samet faislā kiyā ki ham Paulus aur Barnabās kī tazlīl karke unheñ sangsār kareñge.

⁶ Lekin jab rasūloñ ko patā chalā to wuh hijrat karke lukāuniyā ke shahroñ Lustrā, Dirbe aur irdgird ke ilāqe meñ

⁷ Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāte rahe.

Lustrā aur Dirbe

⁸ Lustrā meñ Paulus aur Barnabās kī mulāqāt ek ādmī se huī jis ke pānwoñ meñ tāqat nahīñ thī. Wuh paidāish hī se langarā thā aur kabhī bhī chal-phir na sakā thā. Wuh wahāñ baiṭhā

⁹ un kī bāteñ sun rahā thā ki Paulus ne ḡhaur se us kī taraf dekhā. Us ne jāñ liyā ki us ādmī meñ rihāī pāne ke lāyḳ imān hai.

¹⁰ Is lie wuh ūñchī āwāz se bolā, “Apne pānwoñ par khaṛe ho jāeñ!” Wuh uchhal kar khaṛā huā aur chalne-phirne lagā.

¹¹ Paulus kā yih kām dekh kar hujūm apnī maqāmī zabān meñ chillā uṭhā, “In ādmiyoñ kī shakl meñ dewatā hamāre pās utar āe haiñ.”

¹² Unhoñ ne Barnabās ko Yūnānī dewatā Ziyūs qarār diyā aur Paulus ko dewatā Hirnes, kyoñki kalām sunāne kī ḳhidmat zyādātar wuh anjām detā thā.

13 Is par shahr se bāhar wāq̄e Ziyūs ke mandir kā pujārī shahr ke darwāze par bail aur phūloñ ke hār le āyā aur hujūm ke sāth qurbāniyāñ charḥāne kī taiyāriyāñ karne lagā.

14 Yih sun kar Barnabās aur Sāūl rasūl apne kaproñ ko phār kar hujūm meñ jā ghuse aur chillāne lage,

15 “Mardo, yih āp kyā kar rahe haiñ? Ham bhī āp jaise insān haiñ. Ham to āp ko Allāh kī yih ḡhushḡhabrī sunāne āe haiñ ki āp in bekār chīzoñ ko chhoḡ kar zindā Ḳhudā kī taraf rujū farmāeñ jis ne āsmān-o-zamīn, samundar aur jo kuchh un meñ hai paidā kiyā hai.

16 Māzī meñ us ne tamām Ḡhairyahūdī qaumoñ ko khulā chhoḡ diyā thā ki wuh apnī apnī rāh par chaleñ.

17 To bhī us ne aisī chīzeñ āp ke pās rahne dī haiñ jo us kī gawāhī detī haiñ. Us kī mehrbānī is se zāhir hotī hai ki wuh āp ko bārish bhej kar har mausam kī fasleñ muhaiyā kartā hai aur āp ser ho kar ḡhushī se bhar jāte haiñ.”

18 In alfāz ke bāwujūd Paulus aur Barnabās ne baḡī mushkil se hujūm ko unheñ qurbāniyāñ charḥāne se rokā.

19 Phir kuchh Yahūdī Pisidiyā ke Antākiyā aur Ikuniyum se wahāñ āe aur hujūm ko apnī taraf māyl kiyā. Unhoñ ne Paulus ko sangsār kiyā aur shahr se bāhar ghasīḡ kar le gae. Un kā ḡhayāl thā ki wuh mar gayā hai,

20 lekin jab shāgird us ke gird jamā hue to wuh uḡh kar shahr kī taraf wāpas chal paḡā. Agle din wuh Barnabās samet Dirbe chalā gayā.

Shām ke Antākiyā meñ Wāpasī

21 Dirbe meñ unhoñ ne Allāh kī ḡhushḡhabrī sunā kar bahut-se shāgird banāe. Phir wuh muḡ kar Lustrā, Ikuniyum aur Pisidiyā ke Antākiyā wāpas āe.

22 Har jagah unhoñ ne shāgirdoñ ke dil mazbūt karke un kī hauslā-afzāi kī ki wuh imān meñ sābitqadam raheñ. Unhoñ ne kahā, “Lāzim hai ki ham bahut-sī musībatoñ meñ se guzar kar Allāh kī bādshāhī meñ dāḡhil hoñ.”

23 Paulus aur Barnabās ne har jamāt meñ buzurg bhī muqarrar kie. Unhoñ ne roze rakh kar duā kī aur unheñ us Ḳhudāwand ke sapurd kiyā jis par wuh imān lāe the.

24 Yoñ Pisidiyā ke ilāq̄e meñ se safr karte karte wuh Pamfiliyā pahuñche.

25 Unhoñ ne Pirgā meñ kalām-e-muqaddas sunāyā aur phir utar kar Attaliyā pahuñche.

26 Wahāñ se wuh jahāz meñ baiḡh kar Shām ke shahr Antākiyā ke lie rawānā hue, us shahr ke lie jahāñ imāndāroñ ne unheñ is tabliḡhī safr ke lie Allāh ke fazl ke sapurd kiyā thā. Yoñ unhoñ ne apnī is ḡhidmat ko pūrā kiyā.

27 Antākiyā pahuñch kar unhoñ ne imāndāroñ ko jamā karke un tamām kāmoñ kā bayān kiyā jo Allāh ne un ke wasīle se kie the. Sāth sāth unhoñ ne yih bhī batāyā ki Allāh ne kis tarah Ḡhairyahūdiyoñ ke lie bhī imān kā darwāzā khol diyā hai.

28 Aur wuh kāfī der tak wahāñ ke shāgirdoñ ke pās ḡahre rahe.

15

Yarūshalam meñ Mushāwrati Ijtīmā

¹ Us waqt kuchh ādmī Yahūdiyā se ā kar Shām ke Antākiyā meñ bhāiyoñ ko yih tālim dene lage, “Lāzim hai ki āp kā Mūsā kī shariat ke mutābiq khatnā kiyā jāe, warnā āp najāt nahīn pā sakeñge.”

² Is se un ke aur Barnabās aur Paulus ke darmiyān nā-ittafāqī paidā ho gāī aur donoñ un ke sāth k̄hūb bahs-mubāhasā karne lage. Āk̄hirkār jamāt ne Paulus aur Barnabās ko muqarrar kiyā ki wuh chand ek aur maqāmī imāndāroñ ke sāth Yarūshalam jāeñ aur wahāñ ke rasūloñ aur buzurgoñ ko yih muāmalā pesh kareñ.

³ Chunāñche jamāt ne unheñ rawānā kiyā aur wuh Fenike aur Sāmariya meñ se guzare. Rāste meñ unhoñ ne maqāmī imāndāroñ ko tafsīl se batāyā ki Ġhairyahūdī kis tarah Ķhudāwand kī taraf rujū lā rahe haiñ. Yih sun kar tamām bhāī nihāyat khush hue.

⁴ Jab wuh Yarūshalam pahuñch gae to jamāt ne apne rasūloñ aur buzurgoñ samet un kā istiqbāl kiyā. Phir Paulus aur Barnabās ne sab kuchh bayān kiyā jo un kī mārifat huā thā.

⁵ Yih sun kar kuchh imāndār khaṛe hue jo Farīsī firqe meñ se the. Unhoñ ne kahā, “Lāzim hai ki Ġhairyahūdiyōñ kā khatnā kiyā jāe aur unheñ hukm diyā jāe ki wuh Mūsā kī shariat ke mutābiq zindagī guzareñ.”

⁶ Rasūl aur buzurg is muāmale par ġhaur karne ke lie jamā hue.

⁷ Bahut bahs-mubāhasā ke bād Patras khaṛā huā aur kahā, “Bhāiyo, āp jānte haiñ ki Allāh ne bahut der huī āp meñ se mujhe chun liyā ki Ġhairyahūdiyōñ ko Allāh kī k̄hushk̄habrī sunāūn tāki wuh imān lāeñ.

⁸ Aur Allāh ne jo diloñ ko jāntā hai is bāt kī tasdiq kī hai, kyonki us ne unheñ wuhī Rūhul-quds baḡhshā hai jo us ne hameñ bhī diyā thā.

⁹ Us ne ham meñ aur un meñ koī bhī farq na rakhā balki imān se un ke diloñ ko bhī pāk kar diyā.

¹⁰ Chunāñche āp Allāh ko is meñ kyon āzmā rahe haiñ ki āp Ġhairyahūdī shāgirdoñ kī gardan par ek aisā juā rakhnā chāhte haiñ jo na ham aur na hamāre bāpdādā uṭhā sakte the?

¹¹ Dekheñ, ham to imān rakhte haiñ ki ham sab ek hī tarīqe yānī Ķhudāwand Īsā ke fazl hī se najāt pāte haiñ.”

¹² Tamām log chup rahe to Paulus aur Barnabās unheñ un ilāhī nishānoñ aur mojizoñ ke bāre meñ batāne lage jo Allāh ne un kī mārifat Ġhairyahūdiyōñ ke darmiyān kie the.

¹³ Jab un kī bāt khatm huī to Yāqūb ne kahā, “Bhāiyo, merī bāt suneñ!

¹⁴ Shamāūn ne bayān kiyā hai ki Allāh ne kis tarah pahlā qadam uṭhā kar Ġhairyahūdiyōñ par apnī fikrmandī kā izhār kiyā aur un meñ se apne lie ek qaum chun li.

¹⁵ Aur yih bāt nabiyōñ kī peshgoiyōñ ke bhī mutābiq hai. Chunāñche likhā hai,

¹⁶ ‘Is ke bād main wāpas ā kar

Dāūd ke tabāhshudā ghar ko nae sire se tāmīr karūnga, main us ke khaṇḍarāt dubārā tāmīr karke bahāl karūnga

¹⁷ tāki logoñ kā bachā-khuchā hissā aur wuh tamām qaumeñ mujhe ḡhūñḡeñ jin par mere nām kā ṭhappā lagā hai.

Yih Rab kā farmān hai, aur wuh yih karegā bhī'

¹⁸ balki yih use azal se mālūm hai.

¹⁹ Yihī pesh-e-nazar rakh kar merī rāy yih hai ki ham un Ġhairyahūdiyoṅ ko jo Allāh kī taraf rujū kar rahe haiṅ ġhairzarūrī taklīf na deṅ.

²⁰ Is ke bajāe behtar yih hai ki ham unheṅ likh kar hidāyat deṅ ki wuh in chīzoṅ se parhez karen: aise khānoṅ se jo butoṅ ko pesh kie jāne se nāpāk haiṅ, zinākārī se, aise jānwaroṅ kā gosht khāne se jinheṅ galā ghūṅṭ kar mār diyā gayā ho aur khūn khāne se.

²¹ Kyonki Mūsūwī shariāt kī munādī karne wāle kāi nasloṅ se har shahr meṅ rah rahe haiṅ. Jis shahr meṅ bhī jāeṅ har Sabat ke dīn shariāt kī tilāwat kī jāti hai."

Ġhairyahūdī Īmāndāroṅ ke Nām Khat

²² Phir rasūloṅ aur buzurgoṅ ne pūrī jamāt samet faislā kiyā ki ham apne meṅ se kuchh ādmī chun kar Paulus aur Barnabās ke hamrāh Shām ke shahr Antākiyā bhej deṅ. Do ko chunā gayā jo bhāiyoṅ meṅ rāhnumā the, Yahūdāh Barsabbā aur Silās.

²³ Un ke hāth unhoṅ ne yih khat bhejā,

"Yarūshalam ke rasūloṅ aur buzurgoṅ kī taraf se jo āp ke bhāi haiṅ.

Azīz Ġhairyahūdī bhāiyo jo Antākiyā, Shām aur Kilikiyā meṅ rahte haiṅ, assalāmu alaikum!

²⁴ Sunā hai ki ham meṅ se kuchh logoṅ ne āp ke pās ā kar āp ko pareshān karke bechain kar diyā hai, hālānki ham ne unheṅ nahīn bhejā thā.

²⁵ Is lie ham sab is par muttāfiq hue ki kuchh ādmiyoṅ ko chun kar apne pyāre bhāiyoṅ Barnabās aur Paulus ke hamrāh āp ke pās bhejeṅ.

²⁶ Barnabās aur Paulus aise log haiṅ jinhoṅ ne hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kī khātir apnī jān khatre meṅ ḍāl dī hai.

²⁷ Un ke sāthī Yahūdāh aur Silās haiṅ jin ko ham ne is lie bhejā ki wuh zabānī bhī un bātoṅ kī tasdīq karen jo ham ne likhī haiṅ.

²⁸ Ham aur Rūhul-quds is par muttāfiq hue haiṅ ki āp par siwāe in zarūrī bātoṅ ke koī bojh na ḍaleṅ:

²⁹ Butoṅ ko pesh kiyā gayā khānā mat khānā, khūn mat khānā, aise jānwaroṅ kā gosht mat khānā jo galā ghūṅṭ kar mār die gae hoṅ. Is ke alāwā zinākārī na karen. In chīzoṅ se bāz raheṅge to achchhā kareṅge. Kḥudā hāfiz."

³⁰ Paulus, Barnabās aur un ke sāthī ruḅhsat ho kar Antākiyā chale gae. Wahān pahuṅch kar unhoṅ ne jamāt ikatṭhī karke use khat de diyā.

³¹ Use paṛh kar īmāndār us ke hauslā-afzā paighām par khush hue.

³² Yahūdāh aur Silās ne bhī jo kḥud nabī the bhāiyoṅ kī hauslā-afzāi aur mazbūti ke lie kāfī bāteṅ kīṅ.

³³ Wuh kuchh der ke lie wahān ṭahre, phir maqāmī bhāiyoṅ ne unheṅ salāmatī se alwidā kahā tāki wuh bhejne wāloṅ ke pās wāpas jā sakeṅ.

³⁴ [Lekin Silās ko wahān ṭaharnā achchhā lagā.]

³⁵ Paulus aur Barnabās kḥud kuchh aur der Antākiyā meṅ rahe. Wahān wuh bahut-se aur logoṅ ke sāth Kḥudāwand ke kalām kī tālīm dete aur us kī munādī karte rahe.

Paulus aur Barnabās Judā Ho Jāte Haiñ

³⁶ Kuchh dinoñ ke bād Paulus ne Barnabās se kahā, “Āo, ham mur kar un tamām shahroñ meñ jāeñ jahāñ ham ne Ḳhudāwand ke kalām kī munādī kī hai aur wahāñ ke bhāiyoñ se mulāqāt karke un kā hāl mālūm karen.”

³⁷ Barnabās muttafiq ho kar Yūhannā Marqus ko sāth le jānā chāhtā thā,

³⁸ lekin Paulus ne isrār kiyā ki wuh sāth na jāe, kyoñki Yūhannā Marqus pahle daure ke daurān hī Pamfiliyā meñ unheñ chhoṛ kar un ke sāth ḳhidmat karne se bāz āyā thā.

³⁹ Is se un meñ itnā saḳht iḳhtilāf paidā huā ki wuh ek dūsre se judā ho gae. Barnabās Yūhannā Marqus ko sāth le kar jahāz meñ baiṭh gayā aur Qubrus chālā gayā,

⁴⁰ jabki Paulus ne Silās ko ḳhidmat ke lie chun liyā. Maqāmī bhāiyoñ ne unheñ Ḳhudāwand ke fazl ke sapurd kiyā aur wuh rawānā hue.

⁴¹ Yoñ Paulus jamātoñ ko mazbūt karte karte Shām aur Kilikiyā meñ se guzarā.

16

Timuthiyus kā Chunāo

¹ Chalthe chalthe wuh Dirbe pahuñchā, phir Lustrā. Wahāñ ek shāgird banām Timuthiyus rahtā thā. Us kī Yahūdī māñ imān lāi thī jabki bāp Yūnānī thā.

² Lustrā aur Ikuniyum ke bhāiyoñ ne us kī achchhī riport dī,

³ is lie Paulus use safr par apne sāth le jānā chāhtā thā. Us ilāqe ke Yahūdiyoñ kā lihāz karke us ne Timuthiyus kā ḳhatnā karwāyā, kyoñki sab log is se wāqif the ki us kā bāp Yūnānī hai.

⁴ Phir shahr bashahr jā kar unhoñ ne maqāmī jamātoñ ko Yarūshalam ke rasūloñ aur buzurgoñ ke wuh faisle pahuñchāe jin ke mutābiq zindagi guzarnī thī.

⁵ Yoñ jamāteñ imān meñ mazbūt huñ aur tādād meñ roz baroz baṛhtī gañ.

Troās meñ Paulus kī Royā

⁶ Rūhul-quds ne unheñ sūbā Āsiyā meñ kalām-e-muqaddas kī munādī karne se rok liyā, is lie wuh Farūgiyā aur Galatiyā ke ilāqe meñ se guzare.

⁷ Mūsiyā ke qarib ā kar unhoñ ne shimāl kī taraf sūbā Bithuniyā meñ dāḳhil hone kī koshish kī. Lekin Īsā ke Rūh ne unheñ wahāñ bhī jāne na diyā,

⁸ is lie wuh Mūsiyā meñ se guzar kar bandargāh Troās pahuñche.

⁹ Wahāñ Paulus ne rāt ke waqt royā dekhī jis meñ shimālī Yūnān meñ wāqe sūbā Makiduniyā kā ek ādmī kharā us se iltamās kar rahā thā, “Samundar ko pār karke Makiduniyā āeñ aur hamārī madad karen!”

¹⁰ Jyoñ hī us ne yih royā dekhī ham Makiduniyā jāne kī taiyāriyān karne lage. Kyoñki ham ne royā se yih natījā nikālā ki Allāh ne hameñ us ilāqe ke logoñ ko ḳhushḳhabrī sunāne ke lie bulāyā hai.

Filippī meñ Ludiya kī Tabdīlī

¹¹ Ham Troās meñ jahāz par sawār ho kar sīdhe Jazīrā-e-Samutrāke ke lie rawānā hue. Phir agle din āge nikal kar Nayāpulis pahuñche.

12 Wahān jahāz se utar kar ham Filippī chale gae. Jo sūbā Makiduniyā ke us zile kā sadr shahr thā aur Romī nauābādī thā. Is shahr meñ ham kuchh dīn ṭhahre.

13 Sabat ke dīn ham shahr se nīkal kar dariyā ke kināre gae. Jahān hamārī tawaq̄qo thī ki Yahūdī duā ke lie jamā hoñge. Wahān ham baiṭh kar kuchh khawātīn se bāt karne lage jo ikaṭṭhī huī thīn.

14 Un meñ se Thuātīrā Shahr kī ek aurat thī jis kā nām Ludiya thā. Us kā peshā qīmtī arghawānī rang ke kapre kī tijārat thā aur wuh Allāh kī parastish karne wālī Ghairyahūdī thī. Khudāwand ne us ke dil ko khol diyā, aur us ne Paulus kī bātoñ par tawajjuh dī.

15 Us ke aur us ke ghar wāloñ ke baptismā lene ke bād us ne hameñ apne ghar meñ ṭhaharne kī dāwat dī. Us ne kahā, “Agar āp samajhte haiñ ki maiñ wāqāī Khudāwand par imān lāī huñ to mere ghar ā kar ṭhahreñ.” Yoñ us ne hameñ majbūr kiyā.

Filippī kī Jel Meñ

16 Ek dīn ham duā kī jagah kī taraf jā rahe the ki hamārī mulāqāt ek launḍī se huī jo ek badrūh ke zariye logoñ kī qismat kā hāl batātī thī. Is se wuh apne mālikoñ ke lie bahut-se paise kamātī thī.

17 Wuh Paulus aur hamāre pīchhe par kar chīkh chīkh kar kahne lagī, “Yih ādmī Allāh T’ālā ke khādīm haiñ jo āp ko najāt kī rāh batāne āe haiñ.”

18 Yih silsilā roz baroz jāri rahā. Ākhirkār Paulus tang ā kar muṛā aur badrūh se kahā, “Maiñ tujhe Īsā Masīh ke nām se hukm detā huñ ki larkī meñ se nīkal jā!” Usī lamhe wuh nīkal gaī.

19 Us ke mālikoñ ko mālūm huā ki paise kamāne kī ummīd jātī rahī to wuh Paulus aur Silās ko pakaṛ kar chauk meñ baiṭhe iqtidār rakhne wāloñ ke sāmne ghasiṭ le gae.

20 Unheñ majiṣṭreṭoñ ke sāmne pesh karke wuh chillāne lage, “Yih ādmī hamāre shahr meñ halchal paidā kar rahe haiñ. Yih Yahūdī haiñ

21 aur aise rasm-o-riwāj kā prachār kar rahe haiñ jinheñ qabūl karnā aur adā karnā ham Romiyōñ ke lie jāyz nahīn.”

22 Hujūm bhī ā milā aur Paulus aur Silās ke khilāf bāteñ karne lagā. Is par majiṣṭreṭoñ ne hukm diyā ki un ke kapre utāre aur unheñ lāṭhī se mārā jāe.

23 Unhoñ ne un kī khūb piṭāi karwā kar unheñ qaidkhāne meñ ḍāl diyā aur dāroḡhe se kahā ki ehtiyāt se un kī pahrādāri karo.

24 Chunānche us ne unheñ jel ke sab se andarūnī hisse meñ le jā kar un ke pāñw kāṭh meñ ḍāl die.

25 Ab aisā huā ki Paulus aur Silās ādhī rāt ke qarīb duā kar rahe aur Allāh kī tamjīd ke gīt gā rahe the aur bāqī qaidī sun rahe the.

26 Achānak barā zalzalā āyā aur qaidkhāne kī pūrī imārat buniyādoñ tak hīl gaī. Fauran tamām darwāze khul gae aur tamām qaidiyōñ kī zanjīreñ khul gaīn.

27 Dāroḡhā jāg uṭhā. Jab us ne dekhā ki jel ke darwāze khule haiñ to wuh apnī talwār nīkāl kar khudkushī karne lagā, kyoñki aisā lag rahā thā ki qaidī farār ho gae haiñ.

28 Lekin Paulus chillā uṭhā, “Mat karen! Apne āp ko nuqsān na pahunchāeñ. Ham sab yihīñ haiñ.”

29 Dāroḡhe ne charāḡh mangwā liyā aur bhāḡ kar andar āyā. Larazte larazte wuh Paulus aur Silās ke sāmne gir gayā.

³⁰ Phir unheñ bāhar le jā kar us ne pūchhā, “Sāhibo, mujhe najāt pāne ke lie kyā karnā hai?”

³¹ Unhoñ ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand Īsā par imān lāeñ to āp aur āp ke gharāne ko najāt milegī.”

³² Phir unhoñ ne use aur us ke tamām ghar wāloñ ko Ḳhudāwand kā kalām sunāyā.

³³ Aur rāt kī usī ghaṛī dāroḡhe ne unheñ le jā kar un ke zaḡhmoñ ko dhoyā. Is ke bād us kā aur us ke sāre ghar wāloñ kā baptismā huā.

³⁴ Phir us ne unheñ apne ghar meñ lā kar khānā khilāyā. Allāh par imān lāne ke bāis us ne aur us ke tamām ghar wāloñ ne baṛī ḡhushī mañāī.

³⁵ Jab din chaṛhā to majistreṭoñ ne apne afsaroñ ko dāroḡhe ke pās bhijwā diyā ki wuh Paulus aur Silās ko rihā kare.

³⁶ Chunāñche dāroḡhe ne Paulus ko un kā paighām pahuñchā diyā, “Majistreṭoñ ne hukm diyā hai ki āp aur Silās ko rihā kar diyā jāe. Ab nikal kar salāmatī se chale jāeñ.”

³⁷ Lekin Paulus ne etarāz kiyā. Us ne un se kahā, “Unhoñ ne hameñ awām ke sāmne hī aur adālat meñ pesh kie baḡhair mār kar jel meñ ḡāl diyā hai hālāñki ham Romī shahrī haiñ. Aur ab wuh hameñ chupke se nikālñā chāhte haiñ? Hargiz nahīñ! Ab wuh ḡhud āeñ aur hameñ bāhar le jāeñ.”

³⁸ Afsaroñ ne majistreṭoñ ko yih ḡhabar pahuñchāī. Jab unheñ mālūm huā ki Paulus aur Silās Romī shahrī haiñ to wuh ḡhabrā gae.

³⁹ Wuh ḡhud unheñ samjhāne ke lie āe aur jel se bāhar lā kar guzārish kī ki shahr ko chhoṛ deñ.

⁴⁰ Chunāñche Paulus aur Silās jel se nikal āe. Lekin pahle wuh Ludiyā ke ghar gae jahāñ wuh bhāiyōñ se mile aur un kī hauslā-afzāī kī. Phir wuh chale gae.

17

Thissalunīke Meñ

¹ Amfipulis aur Apulloniyā se ho kar Paulus aur Silās Thissalunīke Shahr pahuñch gae jahāñ Yahūdī ibādatḡhānā thā.

² Apñī ādat ke mutābiḡ Paulus us meñ gayā aur lagātār tīn Sabatoñ ke daurān kalām-e-muḡaddas se dalāyl de de kar Yahūdiyōñ ko ḡāyl karne kī koshish kartā rahā.

³ Us ne kalām-e-muḡaddas kī tashrīh karke sābit kiyā ki Masīh kā dukh uṭhāñā aur murdoñ meñ se jī uṭhñā lāzim thā. Us ne kahā, “Jis Īsā kī main ḡhabar de rahā hūñ, wuhī Masīh hai.”

⁴ Yahūdiyōñ meñ se kuchh ḡāyl ho kar Paulus aur Silās se wābastā ho gae. Jin meñ ḡhudātars Yūnāniyōñ kī baṛī tādād aur bārasūḡh ḡhawātīn bhī sharīk thīñ.

⁵ Yih dekh kar bāḡī Yahūdī hasad karne lage. Unhoñ ne galiyōñ meñ āwārā phirne wāle kuchh sharīr ādmī ikaṭṭhe karke julūs nikālā aur shahr meñ halchal machā dī. Phir Yāson ke ghar par hamlā karke unhoñ ne Paulus aur Silās ko ḡhūñḡā tāki unheñ awāmī ijlās ke sāmne pesh karen.

⁶ Lekin wuh wahāñ nahīñ the, is lie wuh Yāson aur chand ek aur imāndār bhāiyōñ ko shahr ke majistreṭoñ ke sāmne lāe. Unhoñ ne chīḡh kar kahā, “Yih log pūrī duniyā meñ gaṛbaṛ paidā kar rahe haiñ aur ab yahāñ bhī ā gae haiñ.”

7 Yāson ne unheñ apne ghar meñ thahrāyā hai. Yih sab shahanshāh ke ahkām kī khilāfwarzī kar rahe haiñ, kyonki yih kisī aur ko bādshāh mānte haiñ jis kā nām Īsā hai.”

8 Is tarah kī bātoñ se unhoñ ne hujūm aur majistreṭoñ meñ baṛā hangāmā paidā kiyā.

9 Chunāñche majistreṭoñ ne Yāson aur dūsroñ se zamānat lī aur phir unheñ chhoṛ diyā.

Beriyā Meñ

10 Usī rāt bhāiyōñ ne Paulus aur Silās ko Beriyā bhej diyā. Wahāñ pahuñch kar wuh Yahūdī ibādatkhāne meñ gae.

11 Yih log Thissalunīke ke Yahūdiyōñ kī nisbat zyādā khule zahan ke the. Yih baṛe shauq se Paulus aur Silās kī bāteñ sunte aur roz baroz kalām-e-muqaddas kī taftish karte rahe ki kyā wāqai aisā hai jaisā hameñ batāyā jā rahā hai?

12 Natīje meñ in meñ se bahut-se Yahūdī imān lāe aur sāth sāth bahut-sī bārasūkh Yūnānī khawātīn aur mard bhī.

13 Lekin phir Thissalunīke ke Yahūdiyōñ ko yih khabar milī ki Paulus Beriyā meñ Allāh kā kalām sunā rahā hai. Wuh wahāñ bhī pahuñche aur logoñ ko uksā kar halchal machā dī.

14 Is par bhāiyōñ ne Paulus ko fauran sāhil par bhej diyā, lekin Silās aur Timuthiyus Beriyā meñ pīchhe rah gae.

15 Jo ādmī Paulus ko sāhil tak pahuñchāne āe the wuh us ke sāth Athene tak gae. Wahāñ wuh use chhoṛ kar wāpas chale gae. Un ke hāth Paulus ne Silās aur Timuthiyus ko khabar bhejī ki jitnī jaldī ho sake Beriyā ko chhoṛ kar mere pās ā jāen.

Athene Meñ

16 Athene Shahr meñ Silās aur Timuthiyus kā intazār karte karte Paulus baṛe josh meñ ā gayā, kyonki us ne dekhā ki pūrā shahr butoñ se bharā huā hai.

17 Wuh Yahūdī ibādatkhāne meñ jā kar Yahūdiyōñ aur khudātars Ghairyahūdiyōñ se bahs karne lagā. Sāth sāth wuh rozānā chauk meñ bhī jā kar wahāñ par maujūd logoñ se guftgū kartā rahā.

18 Ipikūrī aur Stoikī falsafī * bhī us se bahs karne lage. Jab Paulus ne unheñ Īsā aur us ke jī uṭhne kī khushkhabrī sunāī to bāz ne pūchhā, “Yih bakwāsī in bātoñ se kyā kahnā chāhtā hai jo is ne idhar-udhar se chun kar joṛ dī haiñ?”

Dūsroñ ne kahā, “Lagtā hai ki wuh ajnabī dewatāoñ kī khabar de rahā hai.”

19 Wuh use sāth le kar shahr kī majlis-e-shūrā meñ gae jo Ariyopagus nāmī pahārī par mun'aqid hotī thī. Unhoñ ne darkhāst kī, “Kyā hameñ mālūm ho saktā hai ki āp kaun-sī naī tālīm pesh kar rahe haiñ?”

20 Āp to hameñ ajīb-o-gharīb bāteñ sunā rahe haiñ. Ab ham un kā sahīh matlab jānanā chāhte haiñ.”

21 (Bāt yih thī ki Athene ke tamām bāshinde shahr meñ rahne wāle pardesiyōñ samet apnā pūrā waqt is meñ sarf karte the ki tāzā tāzā khayālāt sunen yā sunāen.)

22 Paulus majlis meñ kharā huā aur kahā, “Athene ke hazarāt, main dekhātā hūñ ki āp har lihāz se bahut mazhabī log haiñ.

* 17:18 Yānī Rawāqiyat ke falsafī.

²³ Kyoṅki jab maiṅ shahr meṅ se guzar rahā thā to un chīzoṅ par ghaur kiyā jin kī pūjā āp karte haiṅ. Chalthe chalte maiṅ ne ek aisi qurbāngāh bhī dekhī jis par likhā thā, ‘Nāmālūm Ḳhudā kī qurbāngāh.’ Ab maiṅ āp ko us Ḳhudā kī khabar detā hūn jis kī pūjā āp karte to haiṅ magar āp use jānte nahīn.

²⁴ Yih wuh Ḳhudā hai jis ne duniyā aur us meṅ maujūd har chīz kī takhlīq kī. Wuh āsmān-o-zamīn kā mālik hai, is lie wuh insānī hāthoṅ ke banāe hue mandiroṅ meṅ sukūnat nahīn kartā.

²⁵ Aur insānī hāth us kī kḥidmat nahīn kar sakte, kyoṅki use koī bhī chīz darkār nahīn hotī. Is ke bajāe wuhī sab ko zindagī aur sāns muhaiyā karke un kī tamām zarūriyāt pūrī kartā hai.

²⁶ Usī ne ek shakhs ko khalāq kiyā tāki duniyā kī tamām qaumeṅ us se nikal kar pūrī duniyā meṅ phail jāeṅ. Us ne har qaum ke auqāt aur sarhaddeṅ bhī muqarrar kīn.

²⁷ Maqsad yih thā ki wuh Ḳhudā ko talāsh kareṅ. Ummīd yih thī ki wuh ṭaṭol ṭaṭol kar use paeṅ, agarche wuh ham meṅ se kisi se dūr nahīn hotā.

²⁸ Kyoṅki us meṅ ham jīte, harkat karte aur wujūd rakhte haiṅ. Āp ke apne kuchh shāyroṅ ne bhī farmāyā hai, ‘Ham bhī us ke farzand haiṅ.’

²⁹ Ab chūnki ham Allāh ke farzand haiṅ is lie hamārā us ke bāre meṅ tasawwur yih nahīn honā chāhie ki wuh sone, chāndī yā patthar kā koī mujassamā ho jo insān kī mahārat aur ḍizāyn se banāyā gayā ho.

³⁰ Māzī meṅ Ḳhudā ne is qism kī jahālat ko nazarandāz kiyā, lekin ab wuh har jagah ke logoṅ ko taubā kā hukm detā hai.

³¹ Kyoṅki us ne ek dīn muqarrar kiyā hai jab wuh insāf se duniyā kī adālat karegā. Aur wuh yih adālat ek shakhs kī mārifat karegā jis ko wuh muta'ayyin kar chukā hai aur jis kī tasdīq us ne is se kī hai ki us ne use murdoṅ meṅ se zindā kar diyā hai.”

³² Murdoṅ kī qiyāmat kā zikr sun kar bāz ne Paulus kā mazāq urāyā. Lekin bāz ne kahā, “Ham kisī aur waqt is ke bāre meṅ āp se mazīd sunanā chāhte haiṅ.”

³³ Phir Paulus majlis se nikal kar chalā gayā.

³⁴ Kuchh log us se wābastā ho kar imān le āe. Un meṅ se majlis-eshūrā kā member Diyoniṣiyus thā aur ek aurat banām Damaris. Kuchh aur bhī the.

18

Kurinthus Meṅ

¹ Is ke bād Paulus Athene ko chhoṛ kar Kurinthus Shahr āyā.

² Wahān us kī mulāqāt ek Yahūdī se hūi jis kā nām Akwilā thā. Wuh Puntus kā rahne walā thā aur thoṛī der pahle apnī bīwī Priskillā samet Itālī se āyā thā. Wajah yih thī ki shahanshāh Klaudiyus ne hukm sādīr kiyā thā ki tamām Yahūdī Rom ko chhoṛ kar chale jāeṅ. Un logoṅ ke pās Paulus gayā

³ aur chūnki un kā peshā bhī kḥaime silāi karnā thā is lie wuh un ke ghar ṭhahar kar rozī kamāne lagā.

⁴ Sāth sāth us ne har Sabat ko Yahūdī ibādatkḥāne meṅ tālim de kar Yahūdiyoṅ aur Yūnāniyoṅ ko qāyl karne kī koshish kī.

⁵ Jab Sīlās aur Tīmuthiyus Makiduniyā se āe to Paulus apnā pūrā waqt kalām sunāne meñ sarf karne lagā. Us ne Yahūdiyon̄ ko gawāhī dī ki Īsā kalām-e-muqaddas meñ bayān kiyā gayā Masīh hai.

⁶ Lekin jab wuh us kī muḡhālafat karke us kī tazlīl karne lage to us ne ehtijāj meñ apne kapron̄ se gard jhār kar kahā, “Āp ḡhud apnī halākat ke zimmedār haiñ, main̄ bequsūr hūñ. Ab se main̄ ḡhairyahūdiyon̄ ke pās jāyā karūñga.”

⁷ Phir wuh wahān se nikal kar ibādatḡhāne ke sāth wāle ghar meñ gayā. Wahān Titus Yūstus rahtā thā jo Yahūdī nahīn thā, lekin ḡhudā kā ḡhauf māntā thā.

⁸ Aur Krispus jo ibādatḡhāne kā rāhnumā thā apne gharāne samet ḡhudāwand par imān lāyā. Kurinthus ke bahut sāre aur logoñ ne bhī jab Paulus kī bāteñ sunīñ to imān lāe aur baptismā liyā.

⁹ Ek rāt ḡhudāwand royā meñ Paulus se hamkalām huā, “Mat ḡar! Kalām kartā jā aur ḡhāmosh na ho,

¹⁰ kyon̄ki main̄ tere sāth hūñ. Koī hamlā karke tujhe nuḡsān nahīn pahuñchāegā, kyon̄ki is shahr meñ mere bahut-se log haiñ.”

¹¹ Phir Paulus mazīd ḡerḡh sāl wahān ṡahar kar logoñ ko Allāh kā kalām sikhātā rahā.

¹² Un dinoñ meñ jab Galliyo sūbā Aḡhayā kā gawarnar thā to Yahūdī muttahid ho kar Paulus ke ḡhilāf jamā hue aur use adālat meñ Galliyo ke sāmne lāe.

¹³ Unhoñ ne kahā, “Yih admī logoñ ko aise tariḡe se Allāh kī ibādat karne par uksā rahā hai jo hamārī shariāt ke ḡhilāf hai.”

¹⁴ Paulus jawāb meñ kuchh kahne ko thā ki Galliyo ḡhud Yahūdiyon̄ se muḡhātīb huā, “Suneñ, Yahūdī mardo! Agar āp kā ilzām koī nāinsāfi yā sangīn jurm hotā to āp kī bāt qābil-e-bardāshṡ hotī.

¹⁵ Lekin āp kā jhagaṡā mazhabī tālim, nāmoñ aur āp kī Yahūdī shariāt se tālluḡ rakhtā hai, is lie use ḡhud hal karen̄. Main̄ is muāmale meñ faislā karne ke lie taiyār nahīn hūñ.”

¹⁶ Yih kah kar us ne unheñ adālat se bhagā diyā.

¹⁷ Is par hujūm ne Yahūdī ibādatḡhāne ke rāhnumā Sosthines ko pakaṡ kar adālat ke sāmne us kī piṡāi kī. Lekin Galliyo ne parwā na kī.

Antākiyā tak Wāpasī kā Safr

¹⁸ Is ke bād bhī Paulus bahut din Kurinthus meñ rahā. Phir bhāiyon̄ ko ḡhairbād kah kar wuh qarīb ke shahr Kinkhriyā gayā jahān us ne kisī mannat ke pūre hone par apne sar ke bāl mundwā die. Is ke bād wuh Priskillā aur Akwilā ke sāth jahāz par sawār ho kar Mulk-e-Shām ke lie rawānā huā.

¹⁹ Pahle wuh Ifisus pahuñche jahān Paulus ne Priskillā aur Akwilā ko chhoṡ diyā. Wahān bhī us ne Yahūdī ibādatḡhāne meñ jā kar Yahūdiyon̄ se bahs kī.

²⁰ Unhoñ ne us se darḡhāst kī ki mazīd waqt un ke sāth guzāre, lekin us ne inkār kiyā

²¹ aur unheñ ḡhairbād kah kar kahā, “Agar Allāh kī marzī ho to main̄ āp ke pās wāpas āūñgā.” Phir wuh jahāz par sawār ho kar Ifisus se rawānā huā.

²² Safr karte karte wuh Qaisariyā pahuñch gayā, jahān se wuh Yarūshalam jā kar maqāmī jamāt se milā. Is ke bād wuh Antākiyā wāpas chalā gayā

²³ jahān wuh kuchh der ṭahrā. Phir āge nikal kar wuh Galatiyā aur Farūgiyā ke ilāqe meñ se guzarte hue wahān ke tamām imāndāron ko mazbūt kartā gayā.

Apullos Ifisus aur Kurinthus Meñ

²⁴ Itne meñ ek fasih Yahūdī jise kalām-e-muqaddas kā zabardast ilm thā Ifisus pahuñch gayā thā. Us kā nām Apullos thā. Wuh Misr ke shahr Iskandariyā kā rahne wālā thā.

²⁵ Use Ḳhudāwand kī rāh ke bāre meñ tālīm dī gai thī aur wuh baṛī sargarmī se logoñ ko Īsā ke bāre meñ sikhātā rahā. Us kī yih tālīm sahiñ thī agarche wuh abhī tak sirf Yahyā kā baptismā jāntā thā.

²⁶ Ifisus ke Yahūdī ibādatkhāne meñ wuh baṛī dilerī se kalām karne lagā. Yih sun kar Priskillā aur Akwilā ne use ek taraf le jā kar us ke sāmne Allāh kī rāh ko mazid tafsil se bayān kiyā.

²⁷ Apullos sūbā Aḳhayā jāne kā ḳhayāl rakhtā thā to Ifisus ke bhāiyoñ ne us kī hauslā-afzāi kī. Unhoñ ne wahān ke shāgirdoñ ko ḳhat likhā ki wuh us kā istiqbāl karen. Jab wuh wahān pahuñchā to un ke lie baṛī madad kā bāis banā jo Allāh ke fazl se imān lāe the,

²⁸ kyonki wuh alāniyā mubāhasoñ meñ zabardast dalāyl se Yahūdiyoñ par ḡhālib āyā aur kalām-e-muqaddas se sābit kiyā ki Īsā Masīh hai.

19

Paulus Ifisus Meñ

¹ Jab Apullos Kurinthus meñ ṭahrā huā thā to Paulus Eshiyā-e-Kūchak ke andarūnī ilāqe meñ se safr karte karte sāhili shahr Ifisus meñ āyā. Wahān use kuchh shāgird mile

² jin se us ne pūchhā, “Kyā āp ko imān lāte waqt Rūhul-quds milā?” Unhoñ ne jawāb diyā, “Nahiñ, ham ne to Rūhul-quds kā zikr tak nahīñ sunā.”

³ Us ne pūchhā, “To āp ko kaun-sā baptismā diyā gayā?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Yahyā kā.”

⁴ Paulus ne kahā, “Yahyā ne baptismā diyā jab logoñ ne taubā kī. Lekin us ne ḳhud unheñ batāyā, ‘Mere bād āne wāle par imān lāo, yānī Īsā par.’ ”

⁵ Yih sun kar unhoñ ne Ḳhudāwand Īsā ke nām par baptismā liyā.

⁶ Aur jab Paulus ne apne hāth un par rakhe to un par Rūhul-quds nāzil huā, aur wuh ḡhairzabāneñ bolne aur nabuwwat karne lage.

⁷ In ādmioyōñ kī kul tādād taqriban bārah thī.

⁸ Paulus Yahūdī ibādatkhāne meñ gayā aur tīn mahīne ke daurān Yahūdiyoñ se dilerī se bāt kartā rahā. Un ke sāth bahs karke us ne unheñ Allāh kī bādshāhī ke bāre meñ qāyl karne kī koshish kī.

⁹ Lekin kuchh ar gae. Wuh Allāh ke tābe na hue balki awām ke sāmne hī Allāh kī rāh ko burā-bhalā kahne lage. Is par Paulus ne unheñ chhoṛ diyā. Shāgirdoñ ko bhī alag karke wuh un ke sāth Turannus ke laikhar hāl meñ jamā huā kartā thā jahān wuh rozānā unheñ tālīm detā raha.

10 Yih silsilā do sāl tak jāri rahā. Yoñ sūbā Āsiyā ke tamām logoñ ko Ḳhudāwand kā kalām sunane kā mauqā milā, ḳhāh wuh Yahūdī the yā Yūnānī.

Rāhnumā Imām Skiwā ke Sāt Beṭe

11 Allāh ne Paulus kī mārifat ḡhairmāmūlī mojize kie,

12 yahāñ tak ki jab rūmāl yā epran us ke badan se lagāne ke bād marīzoñ par rakhe jāte to un kī bīmāriyāñ jāti rahtīñ aur badrūheñ nikal jātiñ.

13 Wahāñ kuchh aise Yahūdī bhī the jo jagah jagah jā kar badrūheñ nikālthe the. Ab wuh badrūhoñ ke bandhan meñ phañse logoñ par Ḳhudāwand Īsā kā nām istemāl karne kī koshish karke kahne lage, “Maiñ tujhe us Īsā ke nām se nikalne kā hukm detā hūñ jis kī munādī Paulus kartā hai.”

14 Ek Yahūdī rāhnumā imām banām Skiwā ke sāt beṭe aisā karte the.

15 Lekin ek dafā jab yihī koshish kar rahe the to badrūh ne jawāb diyā, “Īsā ko to maiñ jāntī hūñ aur Paulus ko bhī, lekin tum kaun ho?”

16 Phir wuh ādmī jis meñ badrūh thī un par jhapṭ kar sab par ḡhālib ā gayā. Us kā un par itnā saḳht hamlā huā ki wuh nange aur zaḳhmī hālat meñ bhāḡ kar us ghar se nikal gae.

17 Is wāqīye kī ḳhabar Ifisus ke tamām rahne wāle Yahūdīyoñ aur Yūnāniyoñ meñ phaīl gaī. Un par ḳhauf tāri huā aur Ḳhudāwand Īsā ke nām kī tāzīm hui.

18 Jo imān lāe the un meñ se bahuteroñ ne ā kar alāniyā apne gunāhoñ kā iqrār kiyā.

19 Jādūgarī karne wāloñ kī baṛī tādād ne apnī jādūmantar kī kitābeñ ikaṭṭhī karke awām ke sāmne jalā diñ. Pūri kitāboñ kā hisāb kiyā gayā to un kī kul raḡam chāñdī ke pachās hazār sikke thī.

20 Yoñ Ḳhudāwand kā kalām zabardast tariḡe se baṛhtā aur zor pakartā gayā.

Ifisus meñ Hangāmā

21 In wāqiyāt ke bād Paulus ne Makiduniyā aur Aḳhayā meñ se guzar kar Yarūshalam jāne kā faisla kiyā. Us ne kahā, “Is ke bād lāzim hai ki maiñ Rom bhī jāūñ.”

22 Us ne apne do madadgaroñ Timuthiyus aur Irāstus ko āge Makiduniyā bhej diyā jabki wuh ḳhud mazid kuchh der ke lie sūbā Āsiyā meñ ṭhahrā rahā.

23 Taqriban us waqt Allāh kī rāh ek shadīd hangāme kā bāis ho gaī.

24 Yih yoñ huā, Ifisus meñ ek chāñdī kī ashyā banāne wālā rahtā thā jis kā nām Demetriyus thā. Wuh chāñdī se Artamis dewī ke mandir banwātā thā, aur us ke kām se dastkāroñ kā kārobār ḳhūb chaltā thā.

25 Ab us ne is kām se tālluḡ rakhne wāle diḡar dastkāroñ ko jamā karke un se kahā, “Hazarāt, āp ko mālūm hai ki hamārī daulat is kārobār par munhasir hai.

26 Āp ne yih bhī dekh aur sun liyā hai ki is ādmī Paulus ne na sirf Ifisus balki taqriban pūre sūbā Āsiyā meñ bahut-se logoñ ko bhaṭkā kar qāyl kar liyā hai ki hāthoñ ke bane dewatā haḳīqat meñ dewatā nahīñ hote.

27 Na sirf yih ḳhatrā hai ki hamāre kārobār kī badnāmī ho balki yih bhī ki azīm dewī Artamis ke mandir kā asar-o-rasūḳh jātā raheḡā, ki

Artamis k̄hud jis kī pūjā sūbā Āsiyā aur pūrī duniyā meñ kī jāti hai apnī azmat kho baiṭhe.”

²⁸ Yih sun kar wuh taish meñ ā kar chīk̄hne-chillāne lage, “Ifisiyoñ kī Artamis dewī azīm hai!”

²⁹ Pūre shahr meñ halchal mach gaī. Logoñ ne Paulus ke Makidunī hamsafr Gayus aur Aristar̄khus ko pakaṛ liyā aur mil kar tamāshāgāh meñ daṛe āe.

³⁰ Yih dekh kar Paulus bhī awām ke is ijlās meñ jānā chāhtā thā, lekin shāgirdoñ ne use rok liyā.

³¹ Isī tarah us ke kuchh dostoñ ne bhī jo sūbā Āsiyā ke afsar the use k̄habar bhej kar minnat kī ki wuh na jāe.

³² Ijlās meñ baṛī afrā-tafrī thī. Kuchh yih chīk̄h rahe the, kuchh wuh. Zyādātar log jamā hone kī wajah jānte bhī na the.

³³ Yahūdiyoñ ne Sikandar ko āge kar diyā. Sāth sāth hujūm ke kuchh log use hidāyāt dete rahe. Us ne hāth se k̄hāmosh ho jāne kā ishārā kiyā tāki wuh ijlās ke sāmne apnā difā kare.

³⁴ Lekin jab unhoñ ne jān liyā ki wuh Yahūdī hai to wuh taqriban do ghanṭoñ tak chillā kar nārā lagāte rahe, “Ifisus kī Artamis dewī azīm hai!”

³⁵ Āk̄hirkār baldiyā kā chīf saikraṭarī unheñ k̄hāmosh karāne meñ kāmyāb huā. Phir us ne kahā, “Ifisus ke hazarāt, kis ko mālūm nahīn ki Ifisus azīm Artamis dewī ke mandir kā muhāfiz hai! Pūrī duniyā jāntī hai ki ham us ke us mujassame ke nigarān haiñ jo āsmān se gir kar hamāre pās pahuñch gayā.

³⁶ Yih haqīqat to nāqābil-e-inkār hai. Chunāñche lāzim hai ki āp chup-chāp raheñ aur jaldbāzī na kareñ.

³⁷ Āp yih admī yahāñ lāe haiñ hālāñki na to wuh mandiron ko lūṭne wāle haiñ, na unhoñ ne dewī kī behurmatī kī hai.

³⁸ Agar Demetriyus aur us ke sāth wāle dastkaroñ kā kisī par ilzām hai to is ke lie kachahriyāñ aur gawarnar hote haiñ. Wahāñ jā kar wuh ek dūse se muqādamā lareñ.

³⁹ Agar āp mazid koī muāmalā pesh karnā chāhte haiñ to use hal karne ke lie qānūnī majlis hotī hai.

⁴⁰ Ab ham is khatre meñ haiñ ki āj ke wāqiyāt ke bāis ham par fasād kā ilzām lagāyā jāegā. Kyonki jab ham se pūchhā jāegā to ham is qism ke betartīb aur nājāyaz ijtīmā kā koī jawāz pesh nahīn kar sakeñge.”

⁴¹ Yih kah kar us ne ijlās ko bar̄khāst kar diyā.

20

Makiduniyā aur Aḳhayā Meñ

¹ Jab shahr meñ afrā-tafrī k̄hatm huī to Paulus ne shāgirdoñ ko bulā kar un kī hauslā-afzāi kī. Phir wuh unheñ k̄hairbād kah kar Makiduniyā ke lie rawānā huā.

² Wahāñ pahuñch kar us ne jagah bajagah jā kar bahut-sī bātoñ se imāndāroñ kī hauslā-afzāi kī. Yoñ chalte chalte wuh Yūnān pahuñch gayā

³ jahāñ wuh tīn māh tak ṭhahrā. Wuh Mulk-e-Shām ke lie jahāz par sawār hone wālā thā ki patā chalā ki Yahūdiyoñ ne us ke khilāf sāzish kī hai. Is par us ne Makiduniyā se ho kar wāpas jāne kā faislā kiyā.

4 Us ke kāi hamsafr the: Beriyā se Purus kā beṭā Sopatrus, Thissalunike se Aristarkhus aur Sikundus, Dirbe se Gayus, Timuthiyus aur sūbā Āsiyā se Tuḡhikus aur Trufimus.

5 Yih admī āge nikal kar Troās chale gae jahān unhoñ ne hamārā intazār kiyā.

6 Beḡhamirī Roṭī kī Īd ke bād ham Filippi ke qarīb jahāz par sawār hue aur pānch din ke bād un ke pās Troās pahuñch gae. Wahān ham sāt din rahe.

Troās meñ Paulus kī Alwidāi Miṭing

7 Itwār ko ham Ashā-e-Rabbānī manāne ke lie jamā hue. Paulus logoñ se bāt karne lagā aur chūnki wuh agle din rawānā hone wālā thā is lie wuh ādhī rāt tak boltā rahā.

8 Ūpar kī manzil meñ jis kamre meñ ham jamā the wahān bahut-se charāḡh jal rahe the.

9 Ek jawān khiṛkī kī dahliz par baiṭhā thā. Us kā nām Yūtiḡhus thā. Jyoñ jyoñ Paulus kī bāteñ lambī hotī jā rahī thiñ us par nīnd ḡhālib ātī jā rahī thī. Aḡhirkār wuh gahrī nīnd meñ tīsrī manzil se zamīn par gir gayā. Jab logoñ ne niche pahuñch kar use zamīn par se uṭhāyā to wuh jān bahaḡ ho chukā thā.

10 Lekin Paulus utar kar us par jhuk gayā aur use apne bāzuoñ meñ le liyā. Us ne kahā, “Mat ghabrāeñ, wuh zindā hai.”

11 Phir wuh wāpas ūpar ā gayā, Ashā-e-Rabbānī manāi aur khānā khāyā. Us ne apnī bāteñ pau phaṭne tak jāri rakhīñ, phir rawānā huā.

12 Aur unhoñ ne jawān ko zindā hālat meñ wahān se le kar bahut tasallī pāi.

Troās se Miletus Tak

13 Ham āge nikal kar Assus ke lie jahāz par sawār hue. Ḳhud Paulus ne intazām karwāyā thā ki wuh paidal jā kar Assus meñ hamāre jahāz par āegā.

14 Wahān wuh ham se milā aur ham use jahāz par lā kar Matulene pahuñche.

15 Agle din ham ḡhiyus ke jazīre se guzare. Us se agle din ham Sāmus ke jazīre ke qarīb āe. Is ke bād ke din ham Miletus pahuñch gae.

16 Paulus pahle se faislā kar chukā thā ki maiñ Ifisus meñ nahīñ ṭhahrūnga balki āge niklūngā, kyoñki wuh jaldī meñ thā. Wuh jahān tak mumkin thā Pantikust kī Īd se pahle pahle Yarūshalam pahuñchnā chāhtā thā.

Ifisus ke Buzurgoñ ke lie Paulus kī Alwidāi Taqrīr

17 Miletus se Paulus ne Ifisus kī jamāt ke buzurgoñ ko bulā liyā.

18 Jab wuh pahuñche to us ne un se kahā, “Āp jānte haiñ ki maiñ sūbā Āsiyā meñ pahlā qadam uṭhāne se le kar pūrā waḡt āp ke sāth kiś tarah rahā.

19 Maiñ ne baṛī inkisārī se Ḳhudāwand kī ḡhidmat kī hai. Mujhe bahut ānsū bahāne pare aur Yahūdiyoñ kī sāzishoñ se mujh par bahut āzmāisheñ āīñ.

20 Maiñ ne āp ke fāyde kī koī bhī bāt āp se chhupāe na rakhī balki āp ko alāniyā aur ghar ghar jā kar tālim detā rahā.

²¹ Maiñ ne Yahūdiyoñ ko Yūnāniyoñ samet gawāhī dī ki unheñ taubā karke Allāh kī taraf rujū karne aur hamāre ẖhudāwand Īsā par imān lāne kī zarūrat hai.

²² Aur ab maiñ Rūhul-quds se bandhā huā Yarūshalam jā rahā hūñ. Maiñ nahīñ jāntā ki mere sāth kyā kuchh hogā,

²³ lekin itnā mujhe mālūm hai ki Rūhul-quds mujhe shahr bashahr is bāt se āgāh kar rahā hai ki mujhe qaid aur musībatoñ kā sāmna karnā pāregā.

²⁴ ẖhair, maiñ apnī zindagī ko kisī tarah bhī aham nahīñ samajhtā. Aham bāt sirf yih hai ki maiñ apnā wuh mishan aur zimmedārī pūrī karūñ jo ẖhudāwand Īsā ne mere sapurd kī hai. Aur wuh zimmedārī yih hai ki maiñ logoñ ko gawāhī de kar yih ẖhushẖhabrī sunāūñ ki Allāh ne apne fazl se un ke lie kyā kuchh kiyā hai.

²⁵ Aur ab maiñ jāntā hūñ ki āp sab jinheñ maiñ ne Allāh kī bādshāhī kā paighām sunā diyā hai mujhe is ke bād kabhī nahīñ dekheñge.

²⁶ Is lie maiñ āj hī āp ko batātā hūñ ki agar āp meñ se koī bhī halāk ho jāe to maiñ bequsūr hūñ,

²⁷ kyonki maiñ āp ko Allāh kī pūrī marzī batāne se na jhijkā.

²⁸ Chunāñche ẖhabardār rah kar apnā aur us pūre galle kā ẖhayāl rakhnā jis par Rūhul-quds ne āp ko muqarrar kiyā hai. Nigarānoñ aur charwāhoñ kī haisiyat se Allāh kī jamāt kī ẖhidmat karen, us jamāt kī jise us ne apne hī Farzand ke ẖhūn se hāsīl kiyā hai.

²⁹ Mujhe mālūm hai ki mere jāne ke bād wahshī bherie āp meñ ghus āenge jo galle ko nahīñ chhoreñge.

³⁰ Āp ke darmiyān se bhī ādmī uṭh kar sachchāi ko toṛ-maroṛ kar bayān karenge tāki shāgirdoñ ko apne pichhe lagā leñ.

³¹ Is lie jāgte raheñ! Yih bāt zahan meñ rakheñ ki maiñ tīn sāl ke daurān dīn rāt har ek ko samjhāne se bāz na āyā. Mere ānsuoñ ko yād rakheñ jo maiñ ne āp ke lie bahāe haiñ.

³² Aur ab maiñ āp ko Allāh aur us ke fazl ke kalām ke sapurd kartā hūñ. Yihī kalām āp kī tamīr karke āp ko wuh mirās muhaiyā karne ke qābil hai jo Allāh tamām muqaddas kie gae logoñ ko detā hai.

³³ Maiñ ne kisī ke bhī sone, chāndī yā kapṛoñ kā lālach na kiyā.

³⁴ Āp ẖhud jānte haiñ ki maiñ ne apne in hāthoñ se kām karke na sirf apnī balkī apne sāthiyoñ kī zarūriyāt bhī pūrī kiñ.

³⁵ Apne har kām meñ maiñ āp ko dikhātā rahā ki lāzim hai ki ham is qism kī mehnat karke kamzoroñ kī madad karen. Kyonki hamāre sāmne ẖhudāwand Īsā ke yih alfāz hone chāhien ki denā lene se mubārak hai.”

³⁶ Yih sab kuchh kah kar Paulus ne ghuṭne ṭek kar un sab ke sāth duā kī.

³⁷ Sab ẖhūb roe aur us ko gale lagā lagā kar bose die.

³⁸ Unheñ ẖhāskar Paulus kī is bāt se taklif huī ki ‘Āp is ke bād mujhe kabhī nahīñ dekheñge.’ Phir wuh us ke sāth jahāz tak gae.

21

Paulus Yarūshalam Jātā Hai

¹ Mushkil se Ifisus ke buzurgoñ se alag ho kar ham rawānā hue aur sīdhe Jazīrā-e-Kos pahuñch gae. Agle dīn ham rudus āe aur wahāñ se Patarā pahuñche.

² Patarā meñ Fenike ke lie jahāz mil gayā to ham us par sawār ho kar rawānā hue.

³ Jab Qubrus dūr se nazar āyā to ham us ke junūb meñ se guzar kar Shām ke shahr Sūr pahuñch gae jahān jahāz ko apnā sāmān utārnā thā.

⁴ Jahāz se utar kar ham ne maqāmī shāgirdoñ ko talāsh kiyā aur sāt din un ke sāth thahre. Un imāndāroñ ne Rūhul-quds kī hidāyat se Paulus ko samjhāne kī koshish kī ki wuh Yarūshalam na jāe.

⁵ Jab ham ek hafte ke bād jahāz par wāpas chale gae to pūrī jamāt bāl-bachchoñ samet hamāre sāth shahr se nikal kar sāhil tak āī. Wahīn ham ne ghuṭne tek kar duā kī

⁶ aur ek dūse ko alwidā kahā. Phir ham dubārā jahāz par sawār hue jabki wuh apne gharoñ ko lauṭ gae.

⁷ Sūr se apnā safr jāri rakh kar ham Patulimayis pahuñche jahān ham ne maqāmī imāndāroñ ko salām kiyā aur ek din un ke sāth guzārā.

⁸ Agle din ham rawānā ho kar Qaisariyā pahuñch gae. Wahān ham Filippus ke ghar thahre. Yih wuhī Filippus thā jo Allāh kī khushkhabrī kā munād thā aur jise ibtidāi dinoñ meñ Yarūshalam meñ khānā taqsim karne ke lie chhih aur ādmiyoñ ke sāth muqarrar kiyā gayā thā.

⁹ Us kī chār ghairshādīshudā beṭiyān thīn jo nabuwwat kī nemat rakhtī thīn.

¹⁰ Kāi dīn guzar gae to Yahūdiyā se ek nabi āyā jis kā nām Agabus thā.

¹¹ Jab wuh ham se milne āyā to us ne Paulus kī peṭī le kar apne pānwoñ aur hāthoñ ko bāndh liyā aur kahā, “Rūhul-quds farmātā hai kī Yarūshalam meñ Yahūdi is peṭī ke mālik ko yoñ bāndh kar Ghairyahūdiyoñ ke hawāle karenge.”

¹² Yih sun kar ham ne maqāmī imāndāroñ samet Paulus ko samjhāne kī khūb koshish kī ki wuh Yarūshalam na jāe.

¹³ Lekin us ne jawāb diyā, “Āp kyoñ rote aur merā dil toṛte haiñ? Dekheñ, main Khudāwand Īsā ke nām kī khātir Yarūshalam meñ na sirf bāndhe jāne balki us ke lie apnī jān tak dene ko taiyār hūn.”

¹⁴ Ham use qāyl na kar sake, is lie ham yih kahte hue khāmosh ho gae ki “Khudāwand kī marzī pūrī ho.”

¹⁵ Is ke bād ham taiyāriyān karke Yarūshalam chale gae.

¹⁶ Qaisariyā ke kuchh shāgird bhī hamāre sāth chale aur hamen Manāson ke ghar pahuñchā diyā jahān hamen thaharnā thā. Manāson Qubrus kā thā aur jamāt ke ibtidāi dinoñ meñ imān lāyā thā.

Paulus Yāqūb se Miltā Hai

¹⁷ Jab ham Yarūshalam pahuñche to maqāmī bhāiyoñ ne garmjoshī se hamārā istiqbāl kiyā.

¹⁸ Agle din Paulus hamāre sāth Yāqūb se milne gayā. Tamām maqāmī buzurg bhī hāzir hue.

¹⁹ Unheñ salām karke Paulus ne tafsīl se bayān kiyā ki Allāh ne us kī khidmat kī mārifat Ghairyahūdiyoñ meñ kyā kiyā thā.

²⁰ Yih sun kar unhoñ ne Allāh kī tamjīd kī. Phir unhoñ ne kahā, “Bhāī, āp ko mālūm hai kī hazāroñ Yahūdi imān lāe haiñ. Aur sab baṛī sargarmī se shariyat par amal karte haiñ.

²¹ Unheñ āp ke bāre meñ khabar dī gaī hai ki āp Ġhairyahūdiyoñ ke darmiyān rahne wāle Yahūdiyoñ ko tālīm dete haiñ ki wuh Mūsā kī shariyat ko chhoṛ kar na apne bachchoñ kā khatnā karwāeñ aur na hamāre rasm-o-riwāj ke mutābiq zindagī guzāreñ.

²² Ab ham kyā karen? Wuh to zarūr sunēge ki āp yahān ā gae haiñ.

²³ Is lie ham chāhte haiñ ki āp yih karen: Hamāre pās chār mard haiñ jinhoñ ne mannat mān kar use pūrā kar liyā hai.

²⁴ Ab unheñ sāth le kar un kī tahārat kī rusūmāt meñ sharīk ho jāeñ. Un ke aḵhrājāt bhī āp bardāsht karen tāki wuh apne saroñ ko mundwā sakeñ. Phir sab jān leñge ki jo kuchh āp ke bāre meñ kahā jātā hai wuh jhūṭ hai aur ki āp bhī shariyat ke mutābiq zindagī guzār rahe haiñ.

²⁵ Jahān tak Ġhairyahūdī imāndāroñ kī bāt hai ham unheñ apnā faislā khat ke zariye bhej chuke haiñ ki wuh in chīzoñ se parhez karen: butoñ ko pesh kiyā gayā khānā, kḥūn, aise jānwaroñ kā gosht jinheñ galā ghūñṭ kar mār diyā gayā ho aur zinākārī.”

²⁶ Chunānche agle din Paulus un ādmiyoñ ko sāth le kar un kī tahārat kī rusūmāt meñ sharīk huā. Phir wuh Baitul-muqaddas meñ us din kā elān karne gayā jab tahārat ke din pūre ho jāeñge aur un sab ke lie qurbānī pesh kī jāegi.

Baitul-muqaddas meñ Paulus kī Giriftārī

²⁷ Is rasm ke lie muqarrarā sāt din khatm hone ko the ki sūbā Āsiyā ke kuchh Yahūdiyoñ ne Paulus ko Baitul-muqaddas meñ dekhā. Unhoñ ne pūre hujūm meñ halchal machā kar use pakaṛ liyā

²⁸ aur chīkhne lage, “Isrāīl ke hazarāt, hamārī madad karen! Yih wuhī ādmī hai jo har jagah tamām logoñ ko hamārī qaum, hamārī shariyat aur is maqām ke kḥilāf tālīm detā hai. Na sirf yih balki is ne Baitul-muqaddas meñ Ġhairyahūdiyoñ ko lā kar is muqaddas jagah kī behurmatī bhī kī hai.”

²⁹ (Yih ākḥirī bāt unhoñ ne is lie kī kyonki unhoñ ne shahr meñ Ifisus ke Ġhairyahūdī Trufimus ko Paulus ke sāth dekhā aur kḥayāl kiyā thā ki wuh use Baitul-muqaddas meñ lāyā hai.)

³⁰ Pūre shahr meñ hangāmā barpā huā aur log chāroñ taraf se dauṛ kar āe. Paulus ko pakaṛ kar unhoñ ne use Baitul-muqaddas se bāhar ghasiṭ liyā. Jyoñ hī wuh nikal gae Baitul-muqaddas ke sahan ke darwāzoñ ko band kar diyā gayā.

³¹ Wuh use mār ḍālne kī koshish kar rahe the ki Romī palṭan ke kamānḍar ko khabar mil gaī, “Pūre Yarūshalam meñ halchal mach gaī hai.”

³² Yih sunte hī us ne apne faujiyoñ aur afsaroñ ko ikaṭṭhā kiyā aur dauṛ kar un ke sāth hujūm ke pās utar gayā. Jab hujūm ne kamānḍar aur us ke faujiyoñ ko dekhā to wuh Paulus kī piṭāī karne se ruk gayā.

³³ Kamānḍar ne nazḍīk ā kar use giriftār kiyā aur do zanjīroñ se bāndhne kā hukm diyā. Phir us ne pūchhā, “Yih kaun hai? Is ne kyā kiyā hai?”

³⁴ Hujūm meñ se bāz kuchh chillāe aur bāz kuchh. Kamānḍar koī yaqīnī bāt mālūm na kar sakā, kyonki afrā-tafri aur shor-sharābā bahut thā. Is lie us ne hukm diyā ki Paulus ko qile meñ le jāyā jāe.

³⁵ Wuh q̄ile kī sīrhī tak pahuñch to gae. Lekin phir hujūm itnā beqābū ho gayā ki faujiyoñ ko use apne kandhoñ par uṭhā kar chalnā parā.

³⁶ Log un ke pīchhe pīchhe chalte aur chīkhte-chillāte rahe, “Use mār ḍālo! Use mār ḍālo!”

Paulus Apnā Difā Kartā Hai

³⁷ Wuh Paulus ko q̄ile meñ le jā rahe the ki us ne kamāñdar se pūchhā, “Kyā āp se ek bāt karne kī ijāzat hai?”

Kamāñdar ne kahā, “Achchhā, āp Yūnānī bol lete haiñ?”

³⁸ To kyā āp wuhī Misrī nahīñ haiñ jo kuchh der pahle hukūmat ke k̄hilāf uṭh kar chār hazār dahshatgardoñ ko registān meñ lāyā thā?”

³⁹ Paulus ne jawāb diyā, “Main Yahūdī aur Kilikiyā ke markazī shahr Tarsus kā shahrī hūñ. Mehrbānī karke mujhe logoñ se bāt karne deñ.”

⁴⁰ Kamāñdar mān gayā aur Paulus ne sīrhī par khaṛe ho kar hāth se ishārā kiyā. Jab sab k̄hāmosh ho gae to Paulus Arāmī zabān meñ un se muḁhātib huā,

22

¹ “Bhāiyo aur buzurgo, merī bāt sunēñ ki main apne difā meñ kuchh batāūñ.”

² Jab unhoñ ne sunā ki wuh Arāmī zabān meñ bol rahā hai to wuh mazīd k̄hāmosh ho gae. Paulus ne apnī bāt jāri rakhī.

³ “Main Yahūdī hūñ aur Kilikiyā ke shahr Tarsus meñ paidā huā. Lekin main ne isī shahr Yarūshalam meñ parwarish pāi aur Jamliyel ke zer-e-nīgarānī tālīm hāsīl kī. Unhoñ ne mujhe tafsīl aur ehtiyāt se hamāre bāpdādā kī shariāt sikhāi. Us waqt main bhī āp kī tarah Allāh ke lie sargarm thā.

⁴ Is lie main ne is naī rāh ke pairokāroñ kā pīchhā kiyā aur mardoñ aur k̄hawātīn ko giriftār karke jel meñ ḍalwā diyā yahāñ tak ki marwā bhī diyā.

⁵ Imām-e-āzam aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke membarān is bāt kī tasdīq kar sakte haiñ. Unhīñ se mujhe Damishq meñ rahne wāle Yahūdī bhāiyoñ ke lie sifārishī k̄hat mil gae tāki main wahāñ bhī jā kar is nae firqe ke logoñ ko giriftār karke sazā dene ke lie Yarūshalam lāūñ.

Paulus kī Tabdīlī kā Bayān

⁶ Main is maqsad ke lie Damishq ke qarīb pahuñch gayā thā ki achānak āsmān kī taraf se ek tez raushnī mere gird chamkī.

⁷ Main zamīn par gir parā to ek āwāz sunāi dī, ‘Sāul, Sāul, tū mujhe kyon satātā hai?’

⁸ Main ne pūchhā, ‘K̄hudāwand, āp kaun haiñ?’ Āwāz ne jawāb diyā, ‘Main Isā Nāsari hūñ jise tū satātā hai.’

⁹ Mere hamsafroñ ne raushnī ko to dekhā, lekin mujh se muḁhātib hone wāle kī āwāz na sunī.

¹⁰ Main ne pūchhā, ‘K̄hudāwand, main kyā karūñ?’ K̄hudāwand ne jawāb diyā, ‘Uṭh kar Damishq meñ jā. Wahāñ tujhe wuh sārā kām batāyā jāegā jo Allāh tere zimme lagāne kā irādā rakhtā hai.’

¹¹ Raushnī kī tezi ne mujhe andhā kar diyā thā, is lie mere sāthī merā hāth pakaṛ kar mujhe Damishq le gae.

¹² Wahān ek ādmī rahtā thā jis kā nām Hananiyāh thā. Wuh shariāt kā kaṭar pairokār thā aur wahān ke rahne wāle Yahūdiyon meñ neknām.

¹³ Wuh āyā aur mere pās khare ho kar kahā, ‘Sāul bhāi, dubārā bīnā ho jāeñ!’ Usī lamhe maiñ use dekh sakā.

¹⁴ Phir us ne kahā, ‘Hamāre bāpdādā ke Ḳhudā ne āp ko is maqsad ke lie chun liyā hai ki āp us kī marzī jān kar us ke rāst ḳhādim ko dekheñ aur us ke apne muñh se us kī āwāz suneñ.

¹⁵ Jo kuchh āp ne dekh aur sun liyā hai us kī gawāhī āp tamām logon ko deñge.

¹⁶ Chunānche āp kyon der kar rahe haiñ? Uṭheñ aur us ke nām meñ baptismā leñ tāki āp ke gunāh dhul jāeñ.’

Paulus kī Ḡhairyahūdiyon meñ Ḳhidmat kā Bulāwā

¹⁷ Jab maiñ Yarūshalam wāpas āyā to maiñ ek din Baitul-muqaddas meñ gayā. Wahān duā karte karte maiñ wajd kī hālat meñ ā gayā

¹⁸ aur Ḳhudāwand ko dekhā. Us ne farmāyā, ‘Jaldī kar! Yarūshalam ko fauran chhoṛ de kyonki log mere bāre meñ terī gawāhī ko qabūl nahīn kareñge.’

¹⁹ Maiñ ne etarāz kiyā, ‘Ai Ḳhudāwand, wuh to jānte haiñ ki maiñ ne jagah bajagah ibādatḳhāne meñ jā kar tujh par imān rakhne wālon ko giriftār kiyā aur un kī piṭāi karwāi.

²⁰ Aur us waqt bhī jab tere shahīd Stifanus ko qatl kiyā jā rahā thā maiñ sāth kharā thā. Maiñ rāzī thā aur un logon ke kapron kī nigaranī kar rahā thā jo use sangsār kar rahe the.’

²¹ Lekin Ḳhudāwand ne kahā, ‘Jā, kyonki maiñ tujhe dūr-darāz ilāqon meñ Ḡhairyahūdiyon ke pās bhej dūngā.’ ”

²² Yahān tak hujūm Paulus kī bāteñ suntā rahā. Lekin ab wuh chillā uṭhe, “Ise haṭā do! Ise jān se mār do! Yih zindā rahne ke lāyq nahīn!”

²³ Wuh chīkheñ mār mār kar apnī chādareñ utārne aur hawā meñ gard urāne lage.

²⁴ Is par kamānḍar ne hukm diyā ki Paulus ko qile meñ le jāyā jāe aur koṛe lagā kar us kī pūchh-gachh kī jāe. Kyonki wuh mālūm karnā chāhtā thā ki log kis wajah se Paulus ke ḳhilāf yon chīkheñ mār rahe haiñ.

²⁵ Jab wuh use koṛe lagāne ke lie le kar jā rahe the to Paulus ne sāth kharā afsar * se kahā, “Kyā āp ke lie jāyā hai ki ek Romī shahrī ke koṛe lagwāeñ aur wuh bhī adālat meñ pesh kie baḡhair?”

²⁶ Afsar ne jab yih sunā to kamānḍar ke pās jā kar use ittalā dī, “Āp kyā karne ko haiñ? Yih ādmī to Romī shahrī hai!”

²⁷ Kamānḍar Paulus ke pās āyā aur pūchhā, “Mujhe sahīh batāeñ, kyā āp Romī shahrī haiñ?”

Paulus ne jawāb diyā, “Jī hān.”

²⁸ Kamānḍar ne kahā, “Maiñ to baṛī raqam de kar shahrī banā hūn.”

Paulus ne jawāb diyā, “Lekin maiñ to paidāishī shahrī hūn.”

²⁹ Yih sunte hī wuh faujī jo us kī pūchh-gachh karne ko the pīchhe haṭ gae. Kamānḍar ḳhud ghabrā gayā ki maiñ ne ek Romī shahrī ko zanjiron meñ jakaṭ rakhā hai.

Paulus Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

* 22:25 Sau sipāhiyon par muqarrar afsar.

³⁰ Agle dīn kamānḍar sāf mālūm karnā chāhtā thā ki Yahūdī Paulus par kyoñ ilzām lagā rahe haiñ. Is lie us ne rāhnumā imāmoñ aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke tamām membarān kā ijlās mun'aqīd karne kā hukm diyā. Phir Paulus ko āzād karke qīle se niche lāyā aur un ke sāmne kharā kiyā.

23

¹ Paulus ne ghaur se adālat-e-āliyā ke membarān kī taraf dekh kar kahā, “Bhāiyō, āj tak main ne sāf zamīr ke sāth Allāh ke sāmne zindagī guzārī hai.”

² Is par imām-e-āzam Hananiyāh ne Paulus ke qarīb kharē logoñ se kahā ki wuh us ke muñh par thappaḍ mārēñ.

³ Paulus ne us se kahā, “Makkār! * Allāh tum ko hī māregā, kyoñki tum yahān baiṭhe sharīat ke mutābiq merā faislā karnā chāhte ho jabki mujhe mārne kā hukm de kar khud sharīat kī khilāfwarzī kar rahe ho!”

⁴ Paulus ke qarīb kharē ādmiyoñ ne kahā, “Tum Allāh ke imām-e-āzam ko burā kahne kī jurrat kyoñkar karte ho?”

⁵ Paulus ne jawāb diyā, “Bhāiyō, mujhe mālūm na thā ki wuh imām-e-āzam haiñ, warnā aise alfāz istemāl na kartā. Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai ki apnī qaum ke hākimoñ ko burā-bhalā mat kahnā.”

⁶ Paulus ko ilm thā ki adālat-e-āliyā ke kuchh log Sadūqī haiñ jabki dīgar Farīsī haiñ. Is lie wuh ijlās meñ pukār uṭhā, “Bhāiyō, main Farīsī balki Farīsī kā beṭā bhī hūñ. Mujhe is lie adālat meñ pesh kiyā gayā hai ki main murdoñ meñ se jī uṭhne kī ummīd rakhtā hūñ.”

⁷ Is bāt se Farīsī aur Sadūqī ek dūsre se jhagaḍne lage aur ijlās ke afrād do gurohoñ meñ baṭ gae.

⁸ Wajah yih thī ki Sadūqī nahīn mānte ki ham jī uṭheñge. Wuh farishtoñ aur rūhoñ kā bhī inkār karte haiñ. Is ke muqābale meñ Farīsī yih sab kuchh mānte haiñ.

⁹ Hote hote baṛā shor mach gayā. Farīsī firqe ke kuchh ālim kharē ho kar josh se bahs karne lage, “Hameñ is ādmī meñ koī ghaltī nazar nahīn ātī, shāyad koī rūh yā farishtā is se hamkalām huā ho.”

¹⁰ Jhagaḍe ne itnā zor pakaḍā ki kamānḍar ḍar gayā, kyoñki khatrā thā ki wuh Paulus ke ṭukṛe kar ḍāleñ. Is lie us ne apne faujiyoñ ko hukm diyā ki wuh utreñ aur Paulus ko Yahūdīyoñ ke bīch meñ se chhīn kar qīle meñ wāpas lāeñ.

¹¹ Usī rāt Khudāwand Paulus ke pās ā kharā huā aur kahā, “Hauslā rakh, kyoñki jis tarah tū ne Yarūshalam meñ mere bāre meñ gawāhī dī hai lāzīm hai ki isī tarah Rom Shahr meñ bhī gawāhī de.”

Paulus ke khilāf Sāzish

¹² Agle dīn kuchh Yahūdīyoñ ne sāzish karke qasam khāī, “Ham na to kuchh khāeñge, na pieñge jab tak Paulus ko qatl na kar leñ.”

¹³ Chālīs se zyādā mardoñ ne is sāzish meñ hissā liyā.

¹⁴ Wuh rāhnumā imāmoñ aur buzurgoñ ke pās gae aur kahā, “Ham ne pakkī qasam khāī hai ki kuchh nahīn khāeñge jab tak Paulus ko qatl na kar leñ.

* 23:3 Lafzī tarjumā: Safedī ki hui dīwār.

¹⁵ Ab zarā Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāth mil kar kamānḍar se guzārish karen ki wuh use dubārā āp ke pās lāeñ. Bahānā yih pesh karen ki āp mazīd tafsīl se us ke muāmale kā jāyā lenā chāhte haiñ. Jab use lāyā jāegā to ham us ke yahān pahuñchne se pahle pahle use mār ḍālne ke lie taiyār hoñge.”

¹⁶ Lekin Paulus ke bhānje ko is bāt kā patā chal gayā. Us ne qile meñ jā kar Paulus ko ittalā dī.

¹⁷ Is par Paulus ne Romī afsaron † meñ se ek ko bulā kar kahā, “Is jawān ko kamānḍar ke pās le jāeñ. Is ke pās un ke lie khabar hai.”

¹⁸ Afsar bhānje ko kamānḍar ke pās le gayā aur kahā, “Qaidī Paulus ne mujhe bulā kar mujh se guzārish kī ki is naujawān ko āp ke pās le āūñ. Us ke pās āp ke lie khabar hai.”

¹⁹ Kamānḍar naujawān kā hāth pakaḍ kar dūsron se alag ho gayā. Phir us ne pūchhā, “Kyā khabar hai jo āp mujhe batānā chāhte haiñ?”

²⁰ Us ne jawāb diyā, “Yahūdī āp se darḱhāst karne par muttāfiq ho gae haiñ ki āp kal Paulus ko dubārā Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāmne lāeñ. Bahānā yih hogā ki wuh aur zyādā tafsīl se us ke bāre meñ mālumāt hāsīl karnā chāhte haiñ.

²¹ Lekin un kī bāt na māneñ, kyonki un meñ se chālīs se zyādā ādmī us kī tāk meñ baiṭhe haiñ. Unhoñ ne qasam khāī hai ki ham na kuchh khāenge na piēnge jab tak use qatl na kar leñ. Wuh abhī taiyār baiṭhe haiñ aur sirf is intazār meñ haiñ ki āp un kī bāt māneñ.”

²² Kamānḍar ne naujawān ko ruḱhsat karke kahā, “Jo kuchh āp ne mujhe batā diyā hai us kā kisī se zikr na karnā.”

Paulus ko Gawarnar Feliks ke pās Bhejā Jātā Hai

²³ Phir kamānḍar ne apne afsaron meñ se do ko bulāyā jo sau sau faujiyon par muqarrar the. Us ne hukm diyā, “Do sau faujī, sattar ghurṣawār aur do sau nezābāz taiyār karen. Unheñ āj rāt ko nau baje Qaisariyā jānā hai.

²⁴ Paulus ke lie bhī ghoḛ taiyār rakhnā tāki wuh sahīh-salāmat gawarnar ke pās pahuñche.”

²⁵ Phir us ne yih khat likhā,

²⁶ “Az: Klaudiyus Lūsiyās

Muazzaz Gawarnar Feliks ko salām.

²⁷ Yahūdī is ādmī ko pakaḍ kar qatl karne ko the. Mujhe patā chalā ki yih Romī shahrī hai, is lie main ne apne dastoñ ke sāth ā kar ise nikāl kar bachā liyā.

²⁸ Main mālum karnā chāhtā thā ki wuh kyon is par ilzām lagā rahe haiñ, is lie main utar kar ise un kī adālat-e-āliyā ke sāmne lāyā.

²⁹ Mujhe mālum huā ki un kā ilzām un kī shariāt se tālluq rakhtā hai. Lekin is ne aisā kuchh nahīn kiyā jis kī binā par yih jel meñ ḍālne yā sazā-e-maut ke lāyq ho.

³⁰ Phir mujhe ittalā dī gaī ki is ādmī ko qatl karne kī sāzish kī gaī hai, is lie main ne ise fauran āp ke pās bhej diyā. Main ne ilzām lagāne wālon ko bhī hukm diyā ki wuh is par apnā ilzām āp ko hī pesh karen.”

³¹ Faujiyon ne usī rāt kamānḍar kā hukm pūrā kiyā. Paulus ko sāth le kar wuh Antīpatris tak pahuñch gae.

³² Agle din piyāde qile ko wāpas chale jabki ghurṣawāron ne Paulus ko le kar safr jāri rakhā.

† 23:17 Sau sipāhiyon par muqarrar afsar.

³³ Qaisariyā pahuñch kar unhoñ ne Paulus ko khat samet Gawarnar Feliks ke sāmne pesh kiyā.

³⁴ Us ne khat parh liyā aur phir Paulus se pūchhā, “Āp kis sūbe ke haiñ?” Paulus ne kahā, “Kilikiyā kā.”

³⁵ Is par gawarnar ne kahā, “Main āp kī samā'at us waqt karūnga jab āp par ilzām lagāne wāle pahuñcheñge.” Aur us ne hukm diyā ki Herodes ke mahal meñ Paulus kī pahrādārī kī jāe.

24

Paulus par Muqaddamā

¹ Pāñch dīn ke bād imām-e-āzam Hananiyāh, kuchh Yahūdī buzurg aur ek wakīl banām Tirtullus Qaisariyā āe tāki gawarnar ke sāmne Paulus par apnā ilzām pesh karen.

² Paulus ko bulāyā gayā to Tirtullus ne Feliks ko Yahūdiyoñ kā ilzām pesh kiyā,

“Āp ke zer-e-hukūmat hamēñ baṛā amn-o-amān hāsīl hai, aur āp kī dūrandeshī se is mulk meñ bahut taraqqī huī hai.

³ Muazzaz Feliks, in tamām bātoñ ke lie ham āp ke kḥās mamnūn haiñ.

⁴ Lekin main nahīn chāhtā ki āp merī bātoñ se had se zyādā thak jāeñ. Arz sirf yih hai ki āp ham par mehrbānī kā izhār karke ek lamhe ke lie hamāre muāmale par tawajjuh deñ.

⁵ Ham ne is ādmī ko awām dushman pāyā hai jo pūrī duniyā ke Yahūdiyoñ meñ fasād paidā kartā rahtā hai. Yih Nāsari firqe kā ek sarghanā hai

⁶ aur hamāre Baitul-muqaddas kī behurmatī karne kī koshish kar rahā thā jab ham ne ise pakaṛā [tāki apnī shariyat ke mutābiq is par muqaddamā chalāeñ.

⁷ Magar Lūsiyās Kamāñdar ā kar ise zabardastī ham se chhīn kar le gayā aur hukm diyā ki is ke muddai āp ke pās hāzir hoñ.]

⁸ Is kī pūchh-gachh karke āp kḥud hamāre ilzāmāt kī tasdiq karā sakte haiñ.”

⁹ Phir bāqī Yahūdiyoñ ne us kī hān meñ hān milā kar kahā ki yih wāqā aisā hī hai.

Paulus kā Difā

¹⁰ Gawarnar ne ishārā kiyā ki Paulus apnī bāt pesh kare. Us ne jawāb meñ kahā,

“Main jāntā hūñ ki āp kā sālōñ se is qaum ke jaj muqarrar haiñ, is lie kḥushī se āp ko apnā difā pesh kartā hūñ.

¹¹ Āp kḥud mālūm kar sakte haiñ ki mujhe Yarūshalam gae sirf bārah dīn hue haiñ. Jāne kā maqsad ibādat meñ sharīk honā thā.

¹² Wahāñ na main ne Baitul-muqaddas meñ kisī se bahs-mubāhasā kiyā, na shahr ke kisī ibādatkhāne meñ yā kisī aur jagah halchal machāi. In logoñ ne bhī merī koī aisi harkat nahīn dekhī.

¹³ Jo ilzām yih mujh par lagā rahe haiñ us kā koī bhī sabūt pesh nahīn kar sakte.

¹⁴ Beshak main taslīm kartā hūñ ki main usī rāh par chaltā hūñ jise yih bid'at qarār dete haiñ. Lekin main apne bāpdādā ke Kḥudā kī parastish kartā hūñ. Jo kuchh bhī shariyat aur nabiyōñ ke sahifōñ meñ likhā hai use main māntā hūñ.

¹⁵ Aur maiñ Allāh par wuhī ummīd rakhtā hūñ jo yih bhī rakhte haiñ, ki qiyāmat kā ek din hogā jab wuh rāstbāzoñ aur nārāstoñ ko murdoñ meñ se zindā kar degā.

¹⁶ Is lie merī pūrī koshish yihī hotī hai ki har waqt merā zamīr Allāh aur insān ke sāmne sāf ho.

¹⁷ Kāī sāloñ ke bād maiñ Yarūshalam wāpas āyā. Mere pās qaum ke ghariboñ ke lie k̄hairāt thī aur maiñ Baitul-muqaddas meñ qurbāniyāñ bhī pesh karnā chāhtā thā.

¹⁸ Mujh par ilzām lagāne wāloñ ne mujhe Baitul-muqaddas meñ dekhā jab maiñ tahārat kī rusūmāt adā kar rahā thā. Us waqt na koī hujūm thā, na fasād.

¹⁹ Lekin sūbā Āsiyā ke kuchh Yahūdī wahāñ the. Agar unheñ mere k̄hilāf koī shikāyat hai to unheñ hī yahāñ hāzir ho kar mujh par ilzām lagāne chāhie.

²⁰ Yā yih log k̄hud bataēñ ki jab maiñ Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāmne kharā thā to unhoñ ne merā kyā jurm mālūm kiyā.

²¹ Sirf yih ek jurm ho saktā hai ki maiñ ne us waqt un ke huzūr pukār kar yih bāt bayān kī, ‘Āj mujh par is lie ilzām lagāyā jā rahā hai ki maiñ imān rakhtā hūñ ki murde jī uṭheñge.’ ”

²² Feliks ne jo Īsā kī rāh se k̄hūb wāqif thā muqaddamā multawī kar diyā. Us ne kahā, “Jab Kamāñdar Lūsiyās āeñge phir maiñ faislā dūngā.”

²³ Us ne Paulus par muqarrar afsar * ko hukm diyā ki wuh us kī pahrādārī to kare lekin use kuchh sahūliyāt bhī de aur us ke azīzoñ ko us se milne aur us kī k̄hidmat karne se na roke.

Paulus Feliks aur Drūsillā ke Sāmne

²⁴ Kuchh dinoñ ke bād Feliks apnī ahliyā Drūsillā ke hamrāh wāpas āyā. Drūsillā Yahūdī thī. Paulus ko bulā kar unhoñ ne Īsā par imān ke bāre meñ us kī bāteñ sunīñ.

²⁵ Lekin jab rāstbāzī, zabt-e-nafs aur āne wālī adālat ke mazāmīn chhīr gae to Feliks ne ghabrā kar us kī bāt kātī, “Fīlhāl kāfī hai. Ab ijāzat hai, jab mere pās waqt hogā maiñ āp ko bulā lūngā.”

²⁶ Sāth sāth wuh yih ummīd bhī rakhtā thā ki Paulus rishwat degā, is lie wuh kāī bār use bulā kar us se bāt kartā rahā.

²⁷ Do sāl guzar gae to Feliks kī jagah Purkiyus Festus ā gayā. Tāham us ne Paulus ko qaidk̄hāne meñ chhoṛ diyā, kyonki wuh Yahūdियोñ ke sāth riāyat baratnā chāhtā thā.

25

Paulus Shahanshāh se Apīl Kartā Hai

¹ Qaisariyā pahuñchne ke tīn din bād Festus Yarūshalam chalā gayā.

² Wahāñ rāhnumā imāmoñ aur bāqī Yahūdī rāhnumāoñ ne us ke sāmne Paulus par apne ilzāmāt pesh kie. Unhoñ ne baṛe zor se

³ minnat kī ki wuh un kī riāyat karke Paulus ko Yarūshalam muntaqīl kare. Wajah yih thī ki wuh ghāt meñ baiṭh kar rāste meñ Paulus ko qatl karnā chāhte the.

⁴ Lekin Festus ne jawāb diyā, “Paulus ko Qaisariyā meñ rakhā gayā hai aur maiñ k̄hud wahāñ jāne ko hūñ.

* **24:23** Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

5 Agar us se koī jurm sarzad huā hai to āp ke kuchh rāhnumā mere sāth wahān jā kar us par ilzām lagāēn.”

6 Festus ne mazīd āth das din un ke sāth guzāre, phir Qaisariyā chalā gayā. Agle din wuh adālat karne ke lie baiṭhā aur Paulus ko lāne kā hukm diyā.

7 Jab Paulus pahuñchā to Yarūshalam se āe hue Yahūdī us ke irdgird khaṛe hue aur us par kāi sanjīdā ilzāmāt lagāe, lekin wuh koī bhī bāt sābit na kar sake.

8 Paulus ne apnā difā karke kahā, “Mujh se na Yahūdī shariyat, na Baitul-muqaddas aur na shahanshāh ke kḥilāf jurm sarzad huā hai.”

9 Lekin Festus Yahūdiyoñ ke sāth riāyat baratnā chāhtā thā, is lie us ne pūchhā, “Kyā āp Yarūshalam jā kar wahān kī adālat meñ mere sāmne pesh kie jāne ke lie taiyār haiñ?”

10 Paulus ne jawāb diyā, “Maiñ shahanshāh kī Romī adālat meñ khaṛā hūn aur lāzim hai ki yihīñ merā faislā kiyā jāe. Āp bhī is se kḥūb wāqif haiñ ki maiñ ne Yahūdiyoñ se koī nāinsāfi nahīñ kī.

11 Agar mujh se koī aisā kām sarzad huā ho jo sazā-e-maut ke lāyq ho to maiñ marne se inkār nahīñ karūngā. Lekin agar bequsūr hūn to kisī ko bhī mujhe in ādmiyoñ ke hawāle karne kā haq nahīñ hai. Maiñ shahanshāh se apīl kartā hūn!”

12 Yih sun kar Festus ne apnī kaunsal se mashwarā karke kahā, “Āp ne shahanshāh se apīl kī hai, is lie āp shahanshāh hī ke pās jāēnge.”

Paulus Agrippā aur Birnīke ke Sāmne

13 Kuchh din guzar gae to Agrippā Bādshāh apnī bahan Birnīke ke sāth Festus se milne āyā.

14 Wuh kāi din wahān ṭhahre rahe. Itne meñ Festus ne Paulus ke muāmale par bādshāh ke sāth bāt kī. Us ne kahā, “Yahān ek qaidī hai jise Feliks chhoṛ kar chalā gayā hai.

15 Jab maiñ Yarūshalam gayā to rāhnumā imāmoñ aur Yahūdī buzurgoñ ne us par ilzāmāt lagā kar use mujrim qarār dene kā taqāzā kiyā.

16 Maiñ ne unheñ jawāb diyā, ‘Romī qānūn kisī ko adālat meñ pesh kie baḡhair mujrim qarār nahīñ detā. Lāzim hai ki use pahle ilzām lagāne wāloñ kā sāmna karne kā mauqā diyā jāe tāki apnā difā kar sake.’

17 Jab us par ilzām lagāne wāle yahān pahuñche to maiñ ne tākḥīr na kī. Maiñ ne agle hī din adālat mun'aqid karke Paulus ko pesh karne kā hukm diyā.

18 Lekin jab us ke muḡhālif ilzām lagāne ke lie khaṛe hue to wuh aise jurm nahīñ the jin kī tawaqqo maiñ kar rahā thā.

19 Un kā us ke sāth koī aur jhagarā thā jo un ke apne mazhab aur ek murdā ādmī banām Īsā se tālluq rakhtā hai. Is Īsā ke bāre meñ Paulus dāwā kartā hai ki wuh zindā hai.

20 Maiñ uljhan meñ paṛ gayā kyonki mujhe mālūm nahīñ thā ki kis tarah is muāmale kā saḥīh jāyzā lūñ. Chunāñche maiñ ne pūchhā, ‘Kyā āp Yarūshalam jā kar wahān adālat meñ pesh kie jāne ke lie taiyār haiñ?’

21 Lekin Paulus ne apīl kī, ‘Shahanshāh hī merā faislā kare.’ Phir maiñ ne hukm diyā ki use us waqt tak qaid meñ rakhā jāe jab tak use shahanshāh ke pās bhejne kā intazām na karwā sakūñ.”

²² Agrippā ne Festus se kahā, “Maiñ bhī us shaḅhs ko sunanā chāhtā hūñ.”

Us ne jawāb diyā, “Kal hī āp us ko sun leñge.”

²³ Agle din Agrippā aur Birñike baṛī dhūmdhām ke sāth āe aur baṛe faujī afsaroñ aur shahr ke nāmwar ādmiyoñ ke sāth dīwān-e-ām meñ dāḅhil hue. Festus ke hukm par Paulus ko andar lāyā gayā.

²⁴ Festus ne kahā, “Agrippā Bādshāh aur tamām ḅhawātīn-o-hazarāt! Āp yahān ek ādmī ko deḅhte haiñ jis ke bāre meñ tamām Yahūdī ḅhāh wuh Yarūshalam ke rahne wāle hoñ, ḅhāh yahān ke, shor machā kar sazā-e-maut kā taqāzā kar rahe haiñ.

²⁵ Merī dānist meñ to is ne koī aisā kām nahīñ kiyā jo sazā-e-maut ke lāyq ho. Lekin is ne shahanshāh se apīl kī hai, is lie maiñ ne ise Rom bhejne kā faislā kiyā hai.

²⁶ Lekin maiñ shahanshāh ko kyā likh dūñ? Kyoñki is par koī sāf ilzām nahīñ lagāyā gayā. Is lie maiñ ise āp sab ke sāmne lāyā hūñ, ḅhāskar Agrippā Bādshāh āp ke sāmne, tāki āp is kī taftīsh karen aur maiñ kuchh likh sakūñ.

²⁷ Kyoñki mujhe betukī-sī bāt lag rahī hai ki ham ek qaidī ko Rom bhejen jis par ab tak sāf ilzāmāt nahīñ lagāe gae haiñ.”

26

Paulus kā Agrippā ke sāmne Difā

¹ Agrippā ne Paulus se kahā, “Āp ko apne difā meñ bolne kī ijāzat hai.” Paulus ne hāth se ishārā karke apne difā meñ bolne kā āḅhāz kiyā,

² “Agrippā Bādshāh, maiñ apne āp ko ḅhushnasīb samajhtā hūñ ki āj āp hī merā yih difāī bayān sun rahe haiñ jo mujhe Yahūdiyoñ ke tamām ilzāmāt ke jawāb meñ denā paṛ rahā hai.

³ ḅhāskar is lie ki āp Yahūdiyoñ ke rasm-o-riwāj aur tanāzoñ se wāqif haiñ. Merī arz hai ki āp sabar se merī bāt sunen.

⁴ Tamām Yahūdī jānte haiñ ki maiñ ne jawānī se le kar ab tak apnī qaum balki Yarūshalam meñ kis tarah zindagī guzārī.

⁵ Wuh mujhe baṛī der se jānte haiñ aur agar chāheñ to is kī gawāhī bhī de sakte haiñ ki maiñ Farīsī kī zindagī guzartā thā, hamāre mazhab ke usī firqe kī jo sab se ḅaṭar hai.

⁶ Aur āj merī adālat is wajah se kī jā rahī hai ki maiñ us wāde par ummīd rakhtā hūñ jo Allāh ne hamāre bāpdādā se kiyā.

⁷ Haqīqat meñ yih wuhī ummīd hai jis kī wajah se hamāre bārah qabile dīn rāt aur baṛī lagan se Allāh kī ibādat karte rahte haiñ aur jis kī takmīl ke lie wuh taṛapte haiñ. To bhī ai bādshāh, yih log mujh par yih ummīd rakhne kā ilzām lagā rahe haiñ.

⁸ Lekin āp sab ko yih ḅhayāl kyoñ nāqābil-e-yaqīn lagtā hai ki Allāh murdoñ ko zindā kar detā hai?

⁹ Pahle maiñ bhī samajhtā thā ki har mumkin tarīqe se Īsā Nāsarī kī muḅhālafat karnā merā farz hai.

¹⁰ Aur yih maiñ ne Yarūshalam meñ kiyā bhī. Rāhnumā imāmoñ se iḅhtiyār le kar maiñ ne wahāñ ke bahut-se muqaddasoñ ko jel meñ ḅalwā diyā. Aur jab kabhī unheñ sazā-e-maut dene kā faislā karnā thā to maiñ ne bhī is haq meñ woṭ diyā.

11 Maiñ tamām ibādatkhānoñ meñ gayā aur bahut dafā unheñ sazā dilā kar Īsā ke bāre meñ kufr bakne par majbūr karne kī koshish kartā rahā. Maiñ itne taish meñ ā gayā thā ki un kī izārasānī kī gharz se bairūn-e-mulk bhī gayā.

Paulus Apnī Tabdīlī kā Zikr Kartā Hai

12 Ek din maiñ rāhnumā imāmoñ se iḡhtiyār aur ijāzatnāmā le kar Damishq jā rahā thā.

13 Dopahar taqriban bārah baje maiñ saṛak par chal rahā thā ki ek raushnī dekhī jo sūraj se zyādā tez thī. Wuh āsmān se ā kar mere aur mere hamsafroñ ke girdāgird chamkī.

14 Ham sab zamīn par gir gae aur maiñ ne Arāmī zabān meñ ek āwāz sunī, ‘Sāul, Sāul, tū mujhe kyoñ satātā hai? Yoñ mere āñkus ke ḡhilāf pāñw mārñā tere lie hī dushwārī kā bāis hai.’

15 Maiñ ne pūchhā, ‘Ḳhudāwand, āp kaun haiñ?’ Ḳhudāwand ne jawāb diyā, ‘Maiñ Īsā hūñ, wuhī jise tū satātā hai.’

16 Lekin ab uṡh kar khaṛā ho jā, kyoñki maiñ tujhe apnā ḡhādim aur gawāh muḡarrar karne ke lie tujh par zāhir huā hūñ. Jo kuchh tū ne dekhā hai us kī tujhe gawāhī denī hai aur us kī bhī jo maiñ āindā tujh par zāhir karūnga.

17 Maiñ tujhe terī apnī ḡaum se bachāe rakhūngā aur un Ḡhairyahūdī ḡaumoñ se bhī jin ke pās tujhe bhejūngā.

18 Tū un kī āñkhoñ ko khol degā tāki wuh tārīkī aur Iblis ke iḡhtiyār se nūr aur Allāh kī taraf rujū karen. Phir un ke ḡunāhoñ ko muāf kar diyā jāegā aur wuh un ke sāth āsmānī mīrās meñ sharīk hoñge jo mujh par imān lāne se muḡaddas kie gae haiñ.’

Paulus Apnī Ḳhidmat kā Bayān Kartā Hai

19 Ai Agrippā Bādshāh, jab maiñ ne yih sunā to maiñ ne is āsmānī royā kī nāfarmānī na kī

20 balki is bāt kī munādī kī ki log taubā karke Allāh kī taraf rujū karen aur apne amal se apnī tabdīlī kā izhār bhī karen. Maiñ ne is kī tabliḡh pahle Damishq meñ kī, phir Yarūshalam aur pūre Yahūdiyā meñ aur is ke bād Ḡhairyahūdī ḡaumoñ meñ bhī.

21 Isī wajah se Yahūdiyōñ ne mujhe Baitul-muḡaddas meñ pakaṛ kar ḡatl karne kī koshish kī.

22 Lekin Allāh ne āj tak merī madad kī hai, is lie maiñ yahān khaṛā ho kar chhoṡoñ aur baroñ ko apnī gawāhī de saktā hūñ. Jo kuchh maiñ sunātā hūñ wuh wuhī kuchh hai jo Mūsā aur nabiyōñ ne kahā hai,

23 ki Masīh dukh uṡhā kar pahlā shaḡhs hogā jo murdoñ meñ se jī uṡhegā aur ki wuh yoñ apnī ḡaum aur Ḡhairyahūdiyōñ ke sāmne Allāh ke nūr kā prachār karegā.”

24 Achānak Festus Paulus kī bāt kāṡ kar chillā uṡhā, “Paulus, hosh meñ āo! Ilm kī ziyādatī ne tumheñ dīwānā kar diyā hai.”

25 Paulus ne jawāb diyā, “Muazzaz Festus, maiñ dīwānā nahīn hūñ. Merī yih bāteñ haḡīḡī aur māḡūl haiñ.

26 Bādshāh salāmat in se wāḡif haiñ, is lie maiñ un se khul kar bāt kar saktā hūñ. Mujhe yaḡīn hai ki yih sab kuchh un se chhupā nahīn rahā, kyoñki yih poshīdagī meñ yā kisī kone meñ nahīn huā.

27 Ai Agrippā Bādshāh, kyā āp nabiyōñ par imān rakhte haiñ? Balki maiñ jāntā hūñ ki āp un par imān rakhte haiñ.”

²⁸ Agrippā ne kahā, “Āp to baṛī jaldī se mujhe qāyl karke Masihī banānā chāhte haiñ.”

²⁹ Paulus ne jawāb diyā, “Jald yā bader maiñ Allāh se duā kartā hūn ki na sirf āp balki tamām hāzirīn merī mānind ban jāeñ, siwāe merī zanjīroñ ke.”

³⁰ Phir bādshāh, gawarnar, Birnīke aur bāqī sab uṭh kar chale gae.

³¹ Wahāñ se nikal kar wuh ek dūsre se bāt karne lage. Sab is par muttāfiq the ki “Is ādmī ne kuchh nahīñ kiyā jo sazā-e-maut yā qaid ke lāyq ho.”

³² Aur Agrippā ne Festus se kahā, “Agar is ne shahanshāh se apīl na kī hotī to ise rihā kiyā jā saktā thā.”

27

Paulus kā Rom kī Taraf Safr

¹ Jab hamārā Iṭālī ke lie safr muta'ayyin kiyā gayā to Paulus ko chand ek aur qaidiyōñ samet ek Romī afsar * ke hawāle kiyā gayā jis kā nām Yūliyus thā jo shāhī palṭan par muqarrar thā.

² Aristarkhus bhī hamāre sāth thā. Wuh Thissalunīke Shahr kā Makidunī ādmī thā. Ham Adramittiyum Shahr ke ek jahāz par sawār hue jise sūbā Āsiyā kī chand bandargāhoñ ko jānā thā.

³ Agle dīn ham Saidā pahuñche to Yūliyus ne mehrbānī karke Paulus ko shahr meñ us ke dostoñ ke pās jāne kī ijāzat dī tāki wuh us kī zarūriyāt pūrī kar sakeñ.

⁴ Jab ham wahāñ se rawānā hue to muḥhālīf hawāoñ kī wajah se Jazīrā-e-Qubrus aur sūbā Āsiyā ke darmiyān se guzare.

⁵ Phir khule samundar par chalte chalte ham Kilikiyā aur Pamfiliyā ke samundar se guzar kar sūbā Lūkiyā ke shahr Mūrā pahuñche.

⁶ Wahāñ qaidiyōñ par muqarrar afsar ko patā chalā ki Iskandariyā kā ek Misrī jahāz Iṭālī jā rahā hai. Us par us ne hamēñ sawār kiyā.

⁷ Kāī dīn ham āhistā āhistā chale aur baṛī mushkīl se Kanidus ke qarīb pahuñche. Lekin muḥhālīf hawā kī wajah se ham ne Jazīrā-e-Krete kī taraf ruḥh kiyā aur Salmone Shahr ke qarīb se guzar kar Krete kī āṛ meñ safr kiyā.

⁸ Lekin wahāñ ham sāhil ke sāth sāth chalte hue baṛī mushkīl se ek jagah pahuñche jis kā nām ‘Hasīn-bandar’ thā. Shahr Lasayā us ke qarīb wāqe thā.

⁹ Bahut waqt zāe ho gayā thā aur ab bahrī safr khatarnāk bhī ho chukā thā, kyonki Kaffarā kā dīn (taqriban Nawambar ke shurū meñ) guzar chukā thā. Is lie Paulus ne unheñ āgāh kiyā,

¹⁰ “Hazarāt, mujhe patā hai ki āge jā kar ham par baṛī musibat āegī. Hamēñ jahāz, māl-o-asbāb aur jānoñ kā nuqsān uṭhānā paregā.”

¹¹ Lekin qaidiyōñ par muqarrar Romī afsar ne us kī bāt nazarandāz karke jahāz ke nākhudā aur mālik kī bāt māñī.

¹² Chūnki ‘Hasīn-bandar’ meñ jahāz ko sardiyoñ ke mausam ke lie rakhnā mushkīl thā is lie aksar log āge Fenīks tak pahuñch kar sardiyoñ kā mausam guzārnā chāhte the. Kyonki Fenīks Jazīrā-e-Krete kī achchhī bandargāh thī jo sirf junūb-māghrib aur shimāl-māghrib kī taraf khulī thī.

* 27:1 Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

Samundar par Tūfān

¹³ Chunānche ek din jab junūb kī simt se halkī-sī hawā chalne lagī to mallāhoñ ne sochā ki hamārā irādā pūrā ho gayā hai. Wuh langar uṭhā kar Krete ke sāhil ke sāth sāth chalne lage.

¹⁴ Lekin thoṛī hī der ke bād mausam badal gayā aur un par jazīre kī taraf se ek tūfānī hawā ṭuṭ paṛī jo bād-e-shimāl-mashriqī kahlātī hai.

¹⁵ Jahāz hawā ke qābū meñ ā gayā aur hawā kī taraf ruḵh na kar sakā, is lie ham ne hār mān kar jahāz ko hawā ke sāth sāth chalne diyā.

¹⁶ Jab ham ek chhoṭe jazīrā banām Kaudā kī aṛ meñ se guzarne lage to ham ne baṛī mushkil se bachāo-kashtī ko jahāz par uṭhā kar mahfūz rakhā. (Ab tak wuh rasse se jahāz ke sāth khūnchī jā rahī thī.)

¹⁷ Phir mallāhoñ ne jahāz ke dhānche ko zyādā mazbūt banāne kī kḥātir us ke irdgird rasse bāndhe. Khauf yih thā ki jahāz shimālī Afrīqā ke qarīb pare chorbālū meñ dhañs jāe. (In retoñ kā nām sūrtis thā.) Is se bachne ke lie unhoñ ne langar ḍāl diyā † tāki jahāz kuchh āhistā chale. Yoñ jahāz hawā ke sāth chalte chalte āge baṛhā.

¹⁸ Agle din bhī tūfān jahāz ko itnī shiddat se jhanjhoṛ rahā thā ki mallāh māl-o-asbāb ko samundar meñ phaiñkne lage.

¹⁹ Tisre din unhoñ ne apne hī hāthoñ se jahāz chalāne kā kuchh sāmān samundar meñ phaiñk diyā.

²⁰ Tūfān kī shiddat bahut dinoñ ke bād bhī kḥatm na huī. Na sūraj aur na sitāre nazar āe yahān tak ki aḳhirkār hamāre bachne kī har ummīd jāti rahī.

²¹ Kāfi der se dil nahīn chāhtā thā ki khānā khāyā jāe. Aḳhirkār Paulus ne logoñ ke bīch meñ khaṛe ho kar kahā, “Hazarāt, behtar hotā ki āp merī bāt mān kar Krete se rawānā na hote. Phir āp is musibat aur kḥasāre se bach jāte.

²² Lekin ab main āp ko nasīhat kartā hūn ki hauslā rakheñ. Āp meñ se ek bhī nahīn maregā. Sirf jahāz tabāh ho jāegā.

²³ Kyonki pichhli rāt ek farishtā mere pās ā khaṛā huā, usī Kḥudā kā farishtā jis kā main bandā hūn aur jis kī ibādat main kartā hūn.

²⁴ Us ne kahā, ‘Paulus, mat ḍar. Lāzim hai ki tujhe shahanshāh ke sāmne pesh kiyā jāe. Aur Allāh apnī mehrbānī se tere wāste tamām hamsafroñ kī jāneñ bhī bachāe rakhegā.’

²⁵ Is lie hauslā rakheñ, kyonki merā Allāh par imān hai ki aisā hī hogā jis tarah us ne farmāyā hai.

²⁶ Lekin jahāz ko kisī jazīre ke sāhil par chaṛh jānā hai.”

²⁷ Tūfān kī chaudhwiñ rāt jahāz Bahīrā-e-Adriyā par bahe chalā jā rahā thā ki taqriban ādhī rāt ko mallāhoñ ne mahsūs kiyā ki sāhil nazdik ā rahā hai.

²⁸ Pānī kī gahrāi kī paimāish karke unheñ mālūm huā ki wuh 120 fuṭ thī. Thoṛī der ke bād us kī gahrāi 90 fuṭ ho chukī thī.

²⁹ Wuh ḍar gae. Kyonki unhoñ ne andāzā lagāyā ki kḥatrā hai ki ham sāhil par paṛī chaṭṭānoñ se ṭakrā jāeñ. Is lie unhoñ ne jahāz ke pichhle hisse se chār langar ḍāl kar duā kī ki din jaldī se chaṛh jāe.

³⁰ Us waqt mallāhoñ ne jahāz se farār hone kī koshish kī. Unhoñ ne yih bahānā banā kar ki ham jahāz ke sāmne se bhī langar ḍālnā chāhte haiñ bachāo-kashtī pānī meñ utarne dī.

† 27:17 Langar yānī chhoṭā langar jis kī madad se jahāz kā ruḵh ek hī simt meñ rakhā jāta hai.

³¹ Is par Paulus ne qaidiyon par muqarrar afsar aur faujiyon se kahā, “Agar yih ādmī jahāz par na raheñ to āp sab mar jāenge.”

³² Chunānche unhoñ ne bachāo kashtī ke rasse ko kāt kar use khulā chhoṛ diyā.

³³ Pau phatne wālī thī ki Paulus ne sab ko samjhāyā ki wuh kuchh khā leñ. Us ne kahā, “Āp ne chaudah din se iztirāb kī hālat meñ rah kar kuchh nahīn khāyā.

³⁴ Ab mehrbānī karke kuchh khā leñ. Yih āp ke bachāo ke lie zarūrī hai, kyonki āp na sirf bach jāenge balki āp kā ek bāl bhī bikā nahīn hogā.”

³⁵ Yih kah kar us ne kuchh roṭī lī aur un sab ke sāmne Allāh se shukrguzārī kī duā kī. Phir use toṛ kar khāne lagā.

³⁶ Is se dūsroñ kī hauslā-afzāī huī aur unhoñ ne bhī kuchh khānā khāyā.

³⁷ Jahāz par ham 276 afrād the.

³⁸ Jab sab ser ho gae to gandum ko bhī samundar meñ phainkā gayā tāki jahāz aur halkā ho jāe.

Jahāz Ṭukṛe Ṭukṛe Ho Jātā Hai

³⁹ Jab din chaṛh gayā to mallāhoñ ne sāhilī ilāqe ko na pahchānā. Lekin ek khalij nazar āī jis kā sāhil achchhā thā. Unheñ khayāl āyā ki shāyad ham jahāz ko wahān khushki par chaṛhā sakeñ.

⁴⁰ Chunānche unhoñ ne langaron ke rasse kāt kar unheñ samundar meñ chhoṛ diyā. Phir unhoñ ne wuh rasse khol die jin se patwār bandhe hote the aur sāmne wāle bādbān ko chaṛhā kar hawā ke zor se sāhil kī taraf ruḅh kiyā.

⁴¹ Lekin chalte chalte jahāz ek chorbālū se ṭakrā kar us par chaṛh gayā. Jahāz kā mātā dhañs gayā yahān tak ki wuh hil bhī na sakā jabki us kā pichhlā hissā maujoñ kī ṭakkaron se ṭukṛe ṭukṛe hone lagā.

⁴² Faujī qaidiyon ko qatl karnā chāhte the tāki wuh jahāz se tair kar farār na ho sakeñ.

⁴³ Lekin un par muqarrar afsar Paulus ko bachānā chāhtā thā, is lie us ne unheñ aisā karne na diyā. Us ne hukm diyā ki pahle wuh sab jo tair sakte haiñ pānī meñ chhalāng lagā kar kināre tak pahuñcheñ.

⁴⁴ Bāqiyon ko takhton yā jahāz ke kisi ṭukṛe ko pakar kar pahuñchnā thā. Yon sab sahīh-salāmat sāhil tak pahuñche.

28

Jazirā-e-Milite Meñ

¹ Tūfān se bachne par hamen mālūm huā ki jazire kā nām Milite hai.

² Maqāmī logoñ ne hamen ghairmāmūlī mehrbānī dikhāī. Unhoñ ne āg jalā kar hamārā istiqbāl kiyā, kyonki bārish shurū ho chuki thī aur ṭhand thī.

³ Paulus ne bhī lakaṛī kā dher jamā kiyā. Lekin jyon hī us ne use āg meñ phainkā ek zahrilā sānp āg kī tapish se bhāg kar nikal āyā aur Paulus ke hāth se chimaṭ kar use ḍas liyā.

⁴ Maqāmī logoñ ne sānp ko Paulus ke hāth se lage dekhā to ek dūsre se kahne lage, “Yih ādmī zarūr qātil hogā. Go yih samundar se bach gayā, lekin insāf kī dewī ise jīne nahīn detī.”

⁵ Lekin Paulus ne sānp ko jhaṭak kar āg meñ phaiñk diyā, aur sānp kā koī burā asar us par na huā.

⁶ Log is intazār meñ rahe ki wuh sūj jāe yā achānak gir paṛe, lekin kāfi der ke bād bhī kuchh na huā. Is par unhoñ ne apnā ḡhayāl badal kar use dewatā qarār diyā.

⁷ Qarīb hī jazīre ke sab se baṛe ādmī kī zamīneñ thīñ. Us kā nām Publiyuś thā. Us ne apne ghar meñ hamārā istiḡbāl kiyā aur tīn din tak hamārī ḡhūb mehmān-nawāzī kī.

⁸ Us kā bāp bīmār paṛā thā, wuh buḡhār aur pechish ke marz meñ muḡtalā thā. Paulus us ke kamre meñ gayā, us ke lie duā kī aur apne hāth us par rakh die. Is par marīz ko shafā milī.

⁹ Jab yih huā to jazīre ke bāḡī tamām marizoñ ne Paulus ke pās ā kar shafā pāī.

¹⁰ Natīje meñ unhoñ ne kāī tarah se hamārī izzat kī. Aur jab rawānā hone kā waḡt ā gayā to unhoñ ne hameñ wuh sab kuchh muhaiyā kiyā jo safr ke lie darkār thā.

Jazīrā-e-Milite se Rom Tak

¹¹ Jazīre par tīn māh guzar gae. Phir ham ek jahāz par sawār hue jo sardiyoñ ke mausam ke lie wahāñ ṭhahar gayā thā. Yih jahāz Iskandariyā kā thā aur us ke māthe par jurwāñ dewatāoñ ‘Kāṣṭar’ aur ‘Polluks’ kī mūrāt nasab thī. Ham wahāñ se ruḡhsat ho kar

¹² Surkūsā Shahr pahuñche. Tīn din ke bād

¹³ ham wahāñ se Regiyum Shahr gae jahāñ ham sirf ek din ṭhahre. Phir junūb se hawā uṭhī, is lie ham aḡle din Putiyolī pahuñche.

¹⁴ Is shahr meñ hamārī mulāḡāt kuchh bhāiyoñ se huī. Unhoñ ne hameñ apne pās ek haftā rahne kī dāwat dī. Yoñ ham Rom pahuñch gae.

¹⁵ Rom ke bhāiyoñ ne hamāre bāre meñ sun rakhā thā, aur kuchh hamārā istiḡbāl karne ke lie ḡasbā banām appiyus ke chauk tak āe jabki kuchh sirf ‘Tin-sarāy’ tak ā sake. Unheñ dekh kar Paulus ne Allāh kā shukr kiyā aur nayā hauslā pāyā.

Rom Meñ

¹⁶ Hamāre Rom meñ pahuñchne par Paulus ko apne kirāe ke makān meñ rahne kī ijāzat milī, go ek faujī us kī pahrādārī karne ke lie us ke sāth rahā.

¹⁷ Tīn din guzar gae to Paulus ne Yahūdī rāhnumāoñ ko bulāyā. Jab wuh jamā hue to us ne un se kahā, “Bhāiyo, mujhe Yarūshalam meñ giriftār karke Romiyoñ ke hawāle kar diyā gayā hālāñki maiñ ne apnī ḡaum yā apne bāpdādā ke rasm-o-riwāj ke ḡhilāf kuchh nahīñ kiyā thā.

¹⁸ Romī merā jāyzā le kar mujhe rihā karnā chāhte the, kyoñki unheñ mujhe sazā-e-maut dene kā koī sabab na milā thā.

¹⁹ Lekin Yahūdīyoñ ne etarāz kiyā aur yoñ mujhe shahanshāh se apīl karne par majbūr kar diyā gayā, go merā yih irādā nahīñ hai ki maiñ apnī ḡaum par koī ilzām lagāūñ.

²⁰ Maiñ ne is lie āp ko bulāyā tāki āp se milūñ aur guṭḡ karūñ. Maiñ us shaḡhs kī ḡhātīr in zanjīroñ se jakaṛā huā hūñ jis ke āne kī ummīd Isrāīl rakhtā hai.”

²¹ Yahūdīyoñ ne use jawāb diyā, “Hameñ Yahūdīyā se āp ke bāre meñ koī bhī ḡhat nahīñ milā. Aur jītne bhāī wahāñ se āe haiñ un meñ

se ek ne bhī āp ke bāre meñ na to koī manfī riport dī na koī burī bāt batāī.

²² Lekin ham āp se sunanā chāhte haiñ ki āp ke khayālāt kyā haiñ, kyonki ham itnā jānte haiñ ki har jagah log is firqe ke khilāf bāteñ kar rahe haiñ.”

²³ Chunānche unhoñ ne milne kā ek din muqarrar kiyā. Jab Yahūdī dubārā us jagah āe jahān Paulus rahtā thā to un kī tādād bahut zyādā thī. Subah se le kar shām tak us ne Allāh kī bādshāhī bayān kī aur us kī gawāhī dī. Us ne unheñ Mūsā kī shariāt aur nabiyon ke hawālājāt pesh kar karke Īsā ke bāre meñ qāyl karne kī koshish kī.

²⁴ Kuchh to qāyl ho gae. Lekin bāqī imān na lāe.

²⁵ Un meñ nā-ittafāqī paidā huī to wuh chale gae. Jab wuh jāne lage to Paulus ne un se kahā, “Rūhul-quds ne Yasāyāh Nabī kī mārifat āp ke bāpdādā se thīk kahā ki

²⁶ Jā, is qaum ko batā, “Tum apne kānoñ se sunoge
magar kuchh nahīñ samjhoge,
tum apnī āñkhoñ se dekhoge
magar kuchh nahīñ jānoge.

²⁷ Kyonki is qaum kā dil behis ho gayā hai.
Wuh mushkil se apne kānoñ se sunte haiñ,
unhoñ ne apnī āñkhoñ ko band kar rakhā hai,
aisā na ho ki wuh apnī āñkhoñ se dekheñ,
apne kānoñ se suneñ,
apne dil se samjheñ,
merī taraf rujū karen
aur main unheñ shafā dūñ.’ ”

²⁸ Paulus ne apnī bāt in alfāz se khatm kī, “Ab jān leñ ki Allāh kī taraf se yih najāt Ghairyahūdiyon ko bhī pesh kī gaī hai aur wuh suneñge bhī!”

²⁹ [Jab us ne yih kahā to Yahūdī āpas meñ bahs-mubāhasā karte hue chale gae.]

³⁰ Paulus pūre do sāl apne kirāe ke ghar meñ rahā. Jo bhī us ke pās āyā us kā us ne istiqbāl karke

³¹ dilerī se Allāh kī bādshāhī kī munādī kī aur Ḳhudāwand Īsā Masīh kī tālīm dī. Aur kisī ne mudākhalat na kī.

Romiyon

Salām

¹ Yih khat Masīh Īsā ke ḡhulām Paulus kī taraf se hai jise rasūl hone ke lie bulāyā aur Allāh kī ḡhushḡhabrī kī munādī karne ke lie alag kiyā gayā hai.

² Pak nawishton meñ darj is ḡhushḡhabrī kā wādā Allāh ne pahle hī apne nabiyon se kar rakhā thā.

³ Aur yih paighām us ke Farzand Īsā ke bāre meñ hai. Insānī lihāz se wuh Dāūd kī nasl se paidā huā,

⁴ jabki Rūhul-quds ke lihāz se wuh qudrat ke sāth Allāh kā Farzand ṡahrā jab wuh murdoñ meñ se jī uṡhā. Yih hai hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke bāre meñ Allāh kī ḡhushḡhabrī.

⁵ Masīh se hameñ rasūlī iḡhtiyār kā yih fazl hāsīl huā hai ki ham tamām ḡhairyahūdiyon meñ munādī karen tāki wuh imān lā kar us ke tābe ho jāeñ aur yon Masīh ke nām ko jalāl mile.

⁶ Āp bhī un ḡhairyahūdiyon meñ se haiñ, jo Īsā Masīh ke bulāe hue haiñ.

⁷ Maiñ āp sab ko likh rahā hūñ jo Rom meñ Allāh ke pyāre haiñ aur maḡhsūs-o-muḡaddas hone ke lie bulāe gae haiñ.

Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Rom Jāne kī Ārzū

⁸ Awwal, maiñ āp sab ke lie Īsā Masīh ke wasīle se apne Ḳhudā kā shukr kartā hūñ, kyonki pūrī duniyā meñ āp ke imān kā charchā ho rahā hai.

⁹ Ḳhudā hī merā gawāh hai jis kī ḡhidmat maiñ apnī rūh meñ kartā hūñ jab maiñ us ke Farzand ke bāre meñ ḡhushḡhabrī phailatā hūñ, maiñ lagātār āp ko yād kartā rahtā hūñ

¹⁰ aur har waḡt apnī duāon meñ minnat kartā hūñ ki Allāh mujhe āḡhirkār āp ke pās āne kī kāmyābī atā kare.

¹¹ Kyonki maiñ āp se milne kā ārzūmand hūñ. Maiñ chāhtā hūñ ki mere zariye āp ko kuchh ruhānī barkat mil jāe aur yon āp mazbūt ho jāeñ.

¹² Yānī āne kā maḡsad yih hai ki mere imān se āp kī hauslā-afzāi kī jāe aur isi tarah āp ke imān se merā hauslā bhī barh jāe.

¹³ Bhāiyo, āp ke ilm meñ ho ki maiñ ne bahut dafā āp ke pās āne kā irādā kiyā. Kyonki jis tarah dīgar ḡhairyahūdī aḡwām meñ merī ḡhidmat se phal paidā huā hai usī tarah āp meñ bhī phal deḡhnā chāhtā hūñ. Lekin āj tak mujhe rokā gayā hai.

¹⁴ Bāt yih hai ki yih ḡhidmat saranjām denā merā farz hai, ḡhāh Yūnāniyon meñ ho yā ḡhairyūnāniyon meñ, ḡhāh dānāon meñ ho yā nādānon meñ.

¹⁵ Yihī wajah hai ki maiñ āp ko bhī jo Rom meñ rahte haiñ Allāh kī ḡhushḡhabrī sunāne kā mushtāḡ hūñ.

Allāh kī Ḳhushḡhabrī kī Qudrat

¹⁶ Maiñ to *ḵhushḵhabrī* ke sabab se *sharmātā nahīñ*, kyoñki yih Allāh kī *qudrat* hai jo har ek ko jo *īmān lātā* hai najāt detī hai, pahle Yahūdiyōñ ko, phir Ghairyahūdiyōñ ko.

¹⁷ Kyoñki is *ḵhushḵhabrī* meñ Allāh kī hī *rāstbāzī zāhir hotī* hai, wuh *rāstbāzī* jo *shurū* se *ākhir* tak *īmān* par *mabnī* hai. Yihī *bāt kalām-e-muqaddas* meñ darj hai jab likhā hai, “*Rāstbāz īmān hī se jītā rahegā.*”

Insān par Allāh kā Ghazab

¹⁸ Lekin Allāh kā *ghazab āsmān* par se un *tamām bedīn* aur *nārāst* logoñ par *nāzil hotā* hai jo *sachchāi* ko *apnī nārāstī* se *dabāe rakhte haiñ*.

¹⁹ Jo *kuchh Allāh* ke *bāre* meñ *mālūm* ho *saktā* hai wuh to un par *zāhir* hai, hāñ Allāh ne *ḵhud* yih un par *zāhir* kiyā hai.

²⁰ Kyoñki *duniyā kī takhlīq* se le kar *āj tak insān Allāh kī andekhī fitrat* yāñi us kī *azlī qudrat* aur *ulūhiyat maḵhlūqāt* kā *mushāhadā* karne se *pahchān saktā* hai. Is lie un ke *pās koī uzr nahīñ*.

²¹ Allāh ko *jānane* ke *bāwujūd unhoñ* ne use wuh *jalāl* na *diyā* jo us kā *haq* hai, na us kā *shukr adā* kiyā balki wuh *bātil ḵhayālāt* meñ *paṛ gae* aur un ke *besamajh diloñ* par *tārīkī chhā gai*.

²² Wuh *dāwā* to *karte* the ki *ham dānā haiñ*, lekin *ahmaq sābit* hue.

²³ Yoñ unhoñ ne *ghairfāñi Ḵhudā* ko *jalāl dene* ke *bajāe aise butoñ kī pūjā kī* jo *fāñi insān*, *parindoñ*, *chaupāiyōñ* aur *reñgne wāle jānwaroñ* kī *sūrat* meñ *banāe gae* the.

²⁴ Is lie Allāh ne unheñ un *najis kāmoñ* meñ *chhoṛ diyā* jo un ke *dil karnā chāhte* the. *Natīje* meñ un ke *jism* ek *dūsre* se *behurmat hote rahe*.

²⁵ Hāñ, unhoñ ne Allāh ke *bāre* meñ *sachchāi* ko *radd karke jhūṭ* ko *apnā liyā* aur *maḵhlūqāt kī parastish* aur *ḵhidmat kī*, na ki *Ḵhāliq kī*, *jīs kī tārif* abad tak *hotī rahe, āmīn*.

²⁶ Yihī *wajah* hai ki Allāh ne unheñ un kī *sharmnāk shahwatoñ* meñ *chhoṛ diyā*. Un kī *ḵhawātīn* ne *fitratī jinsī tālluqāt* ke *bajāe ghairfitratī tālluqāt rakhe*.

²⁷ Isī *tarah mard ḵhawātīn* ke *sāth fitratī tālluqāt chhoṛ* kar ek *dūsre kī shahwat* meñ *mast* ho *gae*. *Mardoñ* ne *mardoñ* ke *sāth behayā harkateñ* karke *apne badanoñ* meñ *apnī is gumrahī kā munāsib badlā pāyā*.

²⁸ Aur *chūñki* unhoñ ne Allāh ko *jānane* se *inkār* kar *diyā* is lie us ne unheñ un kī *makrūh* soch meñ *chhoṛ diyā*. Aur is lie wuh *aisi harkateñ* karte *rahte haiñ* jo *kabhī nahīñ karnī chāhieñ*.

²⁹ Wuh har *tarah kī nārāstī*, *shar*, *lālch* aur *burāi* se *bhare hue haiñ*. Wuh *hasad*, *ḵhūnrezi*, *jhagare*, *fareb* aur *kināwarī* se *labrez haiñ*. Wuh *chughlī khāne wāle*,

³⁰ *tohmat lagāne wāle*, Allāh se *nafrat* karne *wāle*, *sarkash*, *maḡhrūr*, *sheḵhibāz*, *badī* ko *ijād* karne *wāle*, *māñ-bāp* ke *nāfarmān*,

³¹ *besamajh*, *bewafā*, *sangdil* aur *berahm* haiñ.

³² *Agarche* wuh Allāh kā *farmān jānte* haiñ ki *aisā* karne *wāle saza-e-maut* ke *mustahiq* haiñ to *bhī* wuh *aisā* karte haiñ. Na *sirf* yih balki wuh *aisā* karne *wāle digar logoñ* ko *shābāsh bhī dete* haiñ.

2

¹ Ai insān, kyā tū dūsron ko mujrim ṭhahrātā hai? Tū jo koī bhī ho terā koī uzr nahīn. Kyoṅki tū ḵhud bhī wuhī kuchh kartā hai jis meṅ tū dūsron ko mujrim ṭhahrātā hai aur yoṅ apne āp ko bhī mujrim qarār detā hai.

² Ab ham jānte haiṅ ki aise kām karne wālon par Allāh kā faisla munsifānā hai.

³ Tāham tū wuhī kuchh kartā hai jis meṅ tū dūsron ko mujrim ṭhahrātā hai. Kyā tū samajhtā hai ki ḵhud Allāh kī adālat se bach jāegā?

⁴ Yā kyā tū us kī wasī mehrbānī, tahammul aur sabar ko haqīr jāntā hai? Kyā tujhe mālūm nahīn ki Allāh kī mehrbānī tujhe taubā tak le jānā chāhtī hai?

⁵ Lekin tū haṭdharm hai, tū taubā karne ke lie taiyār nahīn aur yoṅ apnī sazā meṅ izāfā kartā jā rahā hai, wuh sazā jo us din dī jāegī jab Allāh kā ḡhazab nāzil hogā, jab us kī rāst adālat zāhir hogī.

⁶ Allāh har ek ko us ke kāmōṅ kā badlā degā.

⁷ Kuchh log sābitqadmī se nek kām karte aur jalāl, izzat aur baqā ke tālib rahte haiṅ. Unheṅ Allāh abadī zindagī atā karegā.

⁸ Lekin kuchh log ḵhudḡharz haiṅ aur sachchāī kī nahīn balki nārāstī kī pairawī karte haiṅ. Un par Allāh kā ḡhazab aur qahr nāzil hogā.

⁹ Musibat aur pareshānī har us insān par āegī jo burāī kartā hai, pahle Yahūdī par, phir Yūnānī par.

¹⁰ Lekin jalāl, izzat aur salāmatī har us insān ko hāsil hogī jo neki kartā hai, pahle Yahūdī ko, phir Yūnānī ko.

¹¹ Kyoṅki Allāh kisī kā bhī tarafdār nahīn.

¹² Ḡhairyahūdiyōṅ ke pās Mūsūwī shariyat nahīn hai, is lie wuh shariyat ke baḡhair hī gunāh karke halāk ho jāte haiṅ. Yahūdiyōṅ ke pās shariyat hai, lekin wuh bhī nahīn bacheṅge. Kyoṅki jab wuh gunāh karte haiṅ to shariyat hī unheṅ mujrim ṭhahrātī hai.

¹³ Kyoṅki Allāh ke nazdik yih kāfī nahīn ki ham shariyat kī bāteṅ suneṅ balki wuh hameṅ us waqt hī rāstbāz qarār detā hai jab shariyat par amal bhī karte haiṅ.

¹⁴ Aur go Ḡhairyahūdiyōṅ ke pās shariyat nahīn hotī lekin jab bhī wuh fitratī taur par wuh kuchh karte haiṅ jo shariyat farmātī hai to zāhir karte haiṅ ki go hamāre pās shariyat nahīn to bhī ham apne āp ke lie ḵhud shariyat haiṅ.

¹⁵ Is meṅ wuh sābit karte haiṅ ki shariyat ke taqāze un ke dil par likhe hue haiṅ. Un kā zamīr bhī is kī gawāhī detā hai, kyoṅki un ke ḵhayālāt kabhī ek dūsre kī mazammat aur kabhī ek dūsre kā difā bhī karte haiṅ.

¹⁶ Ḡharz, merī ḵhushḵhabrī ke mutābiq har ek ko us din apnā ajr milegā jab Allāh Īsā Masīh kī mārifat insānoṅ kī poshidā bātoṅ kī adālat karegā.

Yahūdī aur Shariyat

¹⁷ Achchhā, tū apne āp ko Yahūdī kahtā hai. Tū shariyat par inhisār kartā aur Allāh ke sāth apne tālluq par faḡhr kartā hai.

¹⁸ Tū us kī marzī ko jāntā hai aur shariyat kī tālim pāne ke bāis sahīh rāh kī pahchān rakhtā hai.

¹⁹ Tujhe pūrā yaqīn hai, 'Main andhoñ kā qāyd, tārīkī meñ basne wāloñ kī raushnī,

²⁰ besamjhoñ kā muallim aur bachchoñ kā ustād hūn.' Ek lihāz se yih durust bhī hai, kyonki shariat ki sūrat meñ tere pās ilm-o-irfān aur sachchāi maujūd hai.

²¹ Ab batā, tū jo auroñ ko sikhātā hai apne āp ko kyon nahīn sikhātā? Tū jo chorī na karne kī munādī kartā hai, khud chorī kyon kartā hai?

²² Tū jo auroñ ko zinā karne se manā kartā hai, khud zinā kyon kartā hai? Tū jo butoñ se ghīn khātā hai, khud mandiroñ ko kyon lūttā hai?

²³ Tū jo shariat par faḡhr kartā hai, kyon is kī khilāfwarzī karke Allāh kī be'izzatī kartā hai?

²⁴ Yih wuhī bāt hai jo kalām-e-muqaddas meñ likhī hai, "Tumhāre sabab se Ghairyahūdiyōn meñ Allāh ke nām par kufr bakā jātā hai."

²⁵ Khatne kā fāydā to us waqt hotā hai jab tū shariat par amal kartā hai. Lekin agar tū us kī hukmadūlī kartā hai to tū nāmaḡhtūn jaisā hai.

²⁶ Is ke baraks agar nāmaḡhtūn Ghairyahūdi shariat ke taqāzoñ ko pūrā kartā hai to kyā Allāh use maḡhtūn Yahūdī ke barābar nahīn ṡhahrāegā?

²⁷ Chunānche jo nāmaḡhtūn Ghairyahūdi shariat par amal karte haiñ wuh āp Yahūdiyōn ko mujrim ṡhahrāenge jin kā khatnā huā hai aur jin ke pās shariat hai, kyonki āp shariat par amal nahīn karte.

²⁸ Āp is binā par haqīqī Yahūdī nahīn haiñ ki āp ke wālidain Yahūdī the yā āp ke badan kā khatnā zāhirī taur par huā hai.

²⁹ Balki haqīqī Yahūdī wuh hai jo bātin meñ Yahūdī hai. Aur haqīqī khatnā us waqt hotā hai jab dil kā khatnā huā hai. Aisā khatnā shariat se nahīn balki Rūhul-quḡds ke wasīle se kiyā jātā hai. Aur aise Yahūdī ko insān kī taraf se nahīn balki Allāh kī taraf se tārīf miltī hai.

3

¹ To kyā Yahūdī hone kā yā khatnā kā koī fāydā hai?

² Jī hāñ, har tarah kā! Awwal to yih ki Allāh kā kalām un ke sapurd kiyā gayā hai.

³ Agar un meñ se bāz bewafā nikle to kyā huā? Kyā is se Allāh kī wafādāri bhī khatm ho jāegī?

⁴ Kabhī nahīn! Lāzim hai ki Allāh sachchā ṡhahre go har insān jhūṡā hai. Yoñ kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, "Lāzim hai ki tū bolte waqt rāst ṡhahre aur adālat karte waqt ḡhālib āe."

⁵ Koī kah saktā hai, "Hamārī nārāstī kā ek achchhā maḡsad hotā hai, kyonki is se logoñ par Allāh kī rāstī zāhir hotī hai. To kyā Allāh be'insāf nahīn hogā agar wuh apnā ḡhazab ham par nāzil kare?" (Main insānī khayāl pesh kar rahā hūn.)

⁶ Hargiz nahīn! Agar Allāh rāst na hotā to phir wuh duniyā kī adālat kis tarah kar saktā?

⁷ Shāyad koī aur etarāz kare, "Agar merā jhūṡ Allāh kī sachchāi ko kasrat se numāyāñ kartā hai aur yoñ us kā jalāl baḡhtā hai to wuh mujhe kyonkar gunāḡgār qarār de saktā hai?"

⁸ Kuchh log ham par yih kufr bhī bakte haiñ ki ham kahte haiñ, "Āo, ham burāi karen tāki bhalāi nikle." Insāf kā taqāzā hai ki aise logoñ ko mujrim ṡhahrāyā jāe.

Koī Rāstbāz Nahīn

⁹ Ab ham kyā kahañ? Kyā ham Yahūdī dūsron se bartar haiñ? Bilkul nahīn. Ham to pahle hī yih ilzām lagā chuke haiñ ki Yahūdī aur Yūnānī sab hī gunāh ke qabze meñ haiñ.

¹⁰ Kalām-e-muqaddas meñ yoñ likhā hai,

“Koī nahīn jo rāstbāz hai, ek bhī nahīn.

¹¹ Koī nahīn jo samajhdār hai,

koī nahīn jo Allāh kā tālib hai.

¹² Afsos, sab sahīh rāh se bhaṭak gae.

Sab ke sab bigaṛ gae haiñ.

Koī nahīn jo bhalāī kartā ho, ek bhī nahīn.

¹³ Un kā galā khulī qabr hai,

un kī zabān fareb detī hai.

Un ke honṭon meñ sānp kā zahr hai.

¹⁴ Un kā muñh lānat aur karwāhaṭ se bharā hai.

¹⁵ Un ke pāñw khūn bahāne ke lie jaldi karte haiñ.

¹⁶ Apne pichhe wuh tabāhī-o-barbādī chhoṛ jāte haiñ,

¹⁷ aur wuh salāmātī kī rāh nahīn jānte.

¹⁸ Un kī ānkhon ke sāmne Ḳhudā kā khauf nahīn hotā.”

¹⁹ Ab ham jānte haiñ ki shariāt jo kuchh farmātī hai unheñ farmātī hai jin ke sapurd wuh kī gāī hai. Maqsad yih hai ki har insān ke bahāne khatm kie jāeñ aur tamām duniyā Allāh ke sāmne mujrim ṭhahre.

²⁰ Kyoñki shariāt ke taqāze pūre karne se koī bhī us ke sāmne rāstbāz nahīn ṭhahar saktā, balki shariāt kā kām yih hai ki hamāre andar gunāhgār hone kā ehsās paidā kare.

Rāstbāz Hone ke lie Īmān Zarūrī Hai

²¹ Lekin ab Allāh ne ham par ek rāh kā inkishāf kiyā hai jis se ham shariāt ke baḡhair hī us ke sāmne rāstbāz ṭhahar sakte haiñ. Tauret aur nabiyon ke sahife bhī is kī tasdiq karte haiñ.

²² Rāh yih hai ki jab ham Isā Masīh par imān lāte haiñ to Allāh hameñ rāstbāz qarār detā hai. Aur yih rāh sab ke lie hai. Kyoñki koī bhī farq nahīn,

²³ sab ne gunāh kiyā, sab Allāh ke us jalāl se mahrūm haiñ jis kā wuh taqāzā kartā hai,

²⁴ aur sab muft meñ Allāh ke fazl hī se rāstbāz ṭhahrāe jāte haiñ, us fidie ke wasīle se jo Masīh Isā ne diyā.

²⁵ Kyoñki Allāh ne Isā ko us ke khūn ke bāis kaffārā kā wasīlā banā kar pesh kiyā, aisā kaffārā jis se imān lāne wālon ko gunāhon kī muāfi miltī hai. Yoñ Allāh ne apnī rāstī zāhir kī, pahle mazī meñ jab wuh apne sabr-o-tahammul meñ gunāhon kī sazā dene se bāz rahā

²⁶ aur ab maujūdā zamāne meñ bhī. Is se wuh zāhir kartā hai ki wuh rāst hai aur har ek ko rāstbāz ṭhahrātā hai jo Isā par imān lāyā hai.

²⁷ Ab hamārā faḡhr kahān rahā? Use to khatm kar diyā gayā hai. Kis shariāt se? Kyā āmāl kī shariāt se? Nahīn, balki imān kī shariāt se.

²⁸ Kyoñki ham kahte haiñ ki insān ko imān se rāstbāz ṭhahrāyā jāta hai, na ki āmāl se.

²⁹ Kyā Allāh sirf Yahūdiyon kā Ḳhudā hai? Ġhairyahūdiyon kā nahīn? Hān, Ġhairyahūdiyon kā bhī hai.

³⁰ Kyoñki Allāh ek hī hai jo maḥtūn aur nāmaḥtūn donoñ ko imān hī se rāstbāz ṭhahrāegā.

³¹ Phir kyā ham shariyat ko imān se mansūkh karte haiñ? Hargiz nahīn, balki ham shariat ko qāym rakhte haiñ.

4

Ibrāhīm Imān se Rāstbāz Ṭhahrā

¹ Ibrāhīm jismānī lihāz se hamārā bāp thā. To rāstbāz ṭhaharne ke silsile meñ us kā kyā tajrabā thā?

² Ham kah sakte haiñ ki agar wuh shariyat par amal karne se rāstbāz ṭhahartā to wuh apne āp par faḥr kar saktā thā. Lekin Allāh ke nazdik us ke pās apne āp par faḥr karne kā koī sabab na thā.

³ Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, "Ibrāhīm ne Allāh par bharosā rakhā. Is binā par Allāh ne use rāstbāz qarār diyā."

⁴ Jab log kām karte haiñ to un kī mazdūri koī ḳhās mehrbānī qarār nahīn dī jāti, balki yih to un kā haq bantā hai.

⁵ Lekin jab log kām nahīn karte balki Allāh par imān rakhte haiñ jo bedīnoñ ko rāstbāz qarār detā hai to un kā koī haq nahīn bantā. Wuh un ke imān hī kī binā par rāstbāz qarār die jāte haiñ.

⁶ Dāūd yihī bāt bayān kartā hai jab wuh us shaḥs ko mubāarak kahtā hai jise Allāh baḥhair āmāl ke rāstbāz ṭhahrātā hai,

⁷ "Mubāarak haiñ wuh jin ke jarāym muāf kie gae.

Jin ke gunāh ḍhānpe gae haiñ.

⁸ Mubāarak hai wuh jis kā gunāh Rab hisāb meñ nahīn lāegā."

⁹ Kyā yih mubāarakbādī sirf maḥtūnoñ ke lie hai yā nāmaḥtūnoñ ke lie bhī? Ham to bayān kar chuke haiñ ki Ibrāhīm imān kī binā par rāstbāz ṭhahrā.

¹⁰ Use kis hālat meñ rāstbāz ṭhahrāyā gayā? Ḳhatnā karāne ke bād yā pahle? Ḳhatne ke bād nahīn balki pahle.

¹¹ Aur ḳhatnā kā jo nishān use milā wuh us kī rāstbāzī kī muhr thī, wuh rāstbāzī jo use ḳhatnā karāne se peshtar milī, us waqt jab wuh imān lāyā. Yoñ wuh un sab kā bāp hai jo baḥhair ḳhatnā karāe imān lāe haiñ aur is binā par rāstbāz ṭhaharte haiñ.

¹² Sāth hī wuh ḳhatnā karāne wāloñ kā bāp bhī hai, lekin un kā jin kā na sirf ḳhatnā huā hai balki jo hamāre bāp Ibrāhīm ke us imān ke naqsh-e-qadam par chalte haiñ jo wuh ḳhatnā karāne se peshtar rakhtā thā.

Allāh kā Wādā Imān se Hāsil Hotā Hai

¹³ Jab Allāh ne Ibrāhīm aur us kī aulād se wādā kiyā ki wuh duniyā kā wāris hogā to us ne yih is lie nahīn kiyā ki Ibrāhīm ne shariyat kī pairawī kī balki is lie ki wuh imān lāyā aur yoñ rāstbāz ṭhahrāyā gayā.

¹⁴ Kyoñki agar wuh wāris haiñ jo shariyat ke pairokār haiñ to phir imān beasar ṭhahrā aur Allāh kā wādā miṭ gaya.

¹⁵ Shariyat Allāh kā ḡhazab hī paidā kartī hai. Lekin jahān koī shariyat nahīn wahān us kī ḳhilāfwarzī bhī nahīn.

¹⁶ Chunānche yih mīrās imān se miltī hai tāki is kī buniyād Allāh kā fazl ho aur is kā wādā Ibrāhīm kī tamām nasl ke lie ho, na sirf shariyat ke pairokāroñ ke lie balki un ke lie bhī jo Ibrāhīm kā-sā imān rakhte haiñ. Yihī ham sab kā bāp hai.

17 Yoñ Allāh kalām-e-muqaddas meñ us se wādā kartā hai, “Maiñ ne tujhe bahut qaumoñ kā bāp banā diyā hai.” Allāh hī ke nazdīk Ibrāhīm ham sab kā bāp hai. Kyoñki us kā imān us Ḳhudā par thā jo murdoñ ko zindā kartā aur jis ke hukm par wuh kuchh paidā hotā hai jo pahle nahīn thā.

18 Ummīd kī koī kiran dikhāi nahīn detī thī, phir bhī Ibrāhīm ummīd ke sāth imān rakhtā rahā ki maiñ zarūr bahut qaumoñ kā bāp banūngā. Aur ākhirkār aisā hī huā, jaisā kalām-e-muqaddas meñ wādā kiyā gayā thā ki “Terī aulād itnī hī beshumār hogī.”

19 Aur Ibrāhīm kā imān kamzor na paṛā, hālāñki use mālūm thā ki maiñ taqṛīban sau sāl kā hūñ aur merā aur Sārā ke badan goyā murdā haiñ, ab bachche paidā karne kī umr Sārā ke lie guzar chukī hai.

20 To bhī Ibrāhīm kā imān khatm na huā, na us ne Allāh ke wāde par shak kiyā balki imān meñ wuh mazīd mazbūt huā aur Allāh ko jalāl detā rahā.

21 Use puḳhtā yaqīn thā ki Allāh apne wāde ko pūrā karne kī qudrat rakhtā hai.

22 Us ke is imān kī wajah se Allāh ne use rāstbāz qarār diyā.

23 Kalām-e-muqaddas meñ yih bāt ki Allāh ne use rāstbāz qarār diyā na sirf us kī kḥātir likhī gai

24 balki hamārī kḥātir bhī. Kyoñki Allāh hameñ bhī rāstbāz qarār degā agar ham us par imān rakheñ jis ne hamāre Ḳhudāwand Īsā ko murdoñ meñ se zindā kiyā.

25 Hamārī hī kḥataoñ kī wajah se use maut ke hawāle kiyā gayā, aur hameñ hī rāstbāz qarār dene ke lie use zindā kiyā gayā.

5

Rāstbāzī kā Anjām

1 Ab chūñki hameñ imān se rāstbāz qarār diyā gayā hai is lie Allāh ke sāth hamārī sulah hai. Is sulah kā wasīlā hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh hai.

2 Hamāre imān lāne par us ne hameñ fazl ke us maqām tak pahuñchāyā jahāñ ham āj qāym haiñ. Aur yoñ ham is ummīd par faḳhr karte haiñ ki ham Allāh ke jalāl meñ sharīk hoñge.

3 Na sirf yih balki ham us waqt bhī faḳhr karte haiñ jab ham musibatoñ meñ phañse hote haiñ. Kyoñki ham jānte haiñ ki musibat se sābitqadmī paidā hotī hai,

4 sābitqadmī se puḳhtagī aur puḳhtagī se ummīd.

5 Aur ummīd hameñ sharmindā hone nahīn detī, kyoñki Allāh ne hameñ Rūhul-quds de kar us ke wasīle se hamāre diloñ meñ apnī muhabbat unḍeli hai.

6 Kyoñki ham abhī kamzor hī the to Masīh ne ham bedīnoñ kī kḥātir apnī jān de dī.

7 Mushkil se hī koī kisī rāstbāz kī kḥātir apnī jān degā. Hāñ, mumkin hai ki koī kisī nekokār ke lie apnī jān dene kī jurrat kare.

8 Lekīn Allāh ne ham se apnī muhabbat kā izhār yoñ kiyā ki Masīh ne us waqt hamārī kḥātir apnī jān dī jab ham gunāhgār hī the.

9 Hameñ Masīh ke kḥūn se rāstbāz ṭhahrāyā gayā hai. To yih bāt kitnī yaqīnī hai ki ham us ke wasīle se Allāh ke ḡhazab se bacheñge.

¹⁰ Ham abhī Allāh ke dushman hī the jab us ke Farzand kī maut ke wasīle se hamārī us ke sāth sulah ho gaī. To phir yih bāt kitnī yaqīnī hai ki ham us kī zindagī ke wasīle se najāt bhī paeᅅge.

¹¹ Na sirf yih balki ab ham Allāh par faᅁhr karte haiᅅ aur yih hamāre ᅂhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se hai, jis ne hamārī sulah karāi hai.

Ādam aur Masīh

¹² Jab Ādam ne gunāh kiyā to us ek hī shaᅁhs se gunāh duniyā meᅅ āyā. Is gunāh ke sāth sāth maut bhī ā kar sab ādmiyōᅅ meᅅ phail gaī, kyōᅅki sab ne gunāh kiyā.

¹³ Sharīat ke inkishāf se pahle gunāh to duniyā meᅅ thā, lekin jahān sharīat nahīᅅ hotī wahāᅅn gunāh kā hisāb nahīᅅn kiyā jātā.

¹⁴ Tāham Ādam se le kar Mūsā tak maut kī hukūmat jāri rahī, un par bhī jinhoᅅn ne Ādam kī-sī hukmadūli na kī.

Ab Ādam āne wāle Īsā Masīh kī taraf ishārā thā.

¹⁵ Lekin in donoᅅn meᅅ baᅁrā farᅁ hai. Jo nemat Allāh muft meᅅ detā hai wuh Ādam ke gunāh se mutābiqat nahīᅅn rakhtī. Kyōᅅki is ek shaᅁhs Ādam kī ᅁhilāfwarzī se bahut-se log maut kī zad meᅅ ā gae. Lekin Allāh kā fazl kahīᅅn zyādā muassir hai, wuh muft nemat jo bahutoᅅn ko us ek shaᅁhs Īsā Masīh meᅅ milī hai.

¹⁶ Hāᅅn, Allāh kī is nemat aur Ādam ke gunāh meᅅ bahut farᅁ hai. Us ek shaᅁhs Ādam ke gunāh ke natīje meᅅ hameᅅn to mujrim qarār diyā gayā, lekin Allāh kī muft nemat kā asar yih hai ki hameᅅn rāstbāz qarār diyā jātā hai, go ham se beshumār gunāh sarzad hue haiᅅn.

¹⁷ Is ek shaᅁhs Ādam ke gunāh ke natīje meᅅ maut sab par hukūmat karne lagī. Lekin is ek shaᅁhs Īsā Masīh kā kāᅅm kitnā zyādā muassir thā. Jitne bhī Allāh kā wāfir fazl aur rāstbāzī kī nemat pāte haiᅅn wuh Masīh ke wasīle se abadī zindagī meᅅ hukūmat kareᅅge.

¹⁸ Chunāᅅnche jis tarah ek hī shaᅁhs ke gunāh ke bāis sab log mujrim ᅁhahre usī tarah ek hī shaᅁhs ke rāst amal se wuh darwāzā khul gayā jis meᅅ dāᅁhil ho kar sab log rāstbāz ᅁhahar sakte aur zindagī pā sakte haiᅅn.

¹⁹ Jis tarah ek hī shaᅁhs kī nāfarmānī se bahut-se log gunāhgār ban gae. Usī tarah ek hī shaᅁhs kī farmāᅅnbardārī se bahut-se log rāstbāz ban jāeᅅge.

²⁰ Sharīat is lie darmiyāᅅn meᅅ ā gaī ki ᅁhilāfwarzī baᅁh jāe. Lekin jahāᅅn gunāh zyādā huā wahāᅅn Allāh kā fazl is se bhī zyādā ho gayā.

²¹ Chunāᅅnche jis tarah gunāh maut kī sūrat meᅅ hukūmat kartā thā usī tarah ab Allāh kā fazl hameᅅn rāstbāz ᅁhahar kar hukūmat kartā hai. Yoᅅᅅ hameᅅn apne ᅂhudāwand Īsā Masīh kī badaulat abadī zindagī hāsil hotī hai.

6

Masīh meᅅ Nāi Zindagī

¹ Kyā is kā matlab yih hai ki ham gunāh karte raheᅅn tāki Allāh ke fazl meᅅ izāfā ho?

² Hargiz nahīᅅn! Ham to mar kar gunāh se lātālluᅁ ho gae haiᅅn. To phir ham kis tarah gunāh ko apne āp par hukūmat karne de sakte haiᅅn?

³ Yā kyā āp ko māᅁlūᅅ nahīᅅn ki ham sab jinheᅅn baptismā diyā gayā hai is se Masīh Īsā kī maut meᅅ shāᅅmil ho gae haiᅅn?

⁴ Kyoñki baptisme se hameñ dafnāyā gayā aur us kī maut meñ shāmil kiyā gayā tāki ham Masīh kī tarah naī zindagī guzāreñ, jise Bāp kī jalālī qudrat ne murdoñ meñ se zindā kiyā.

⁵ Chūñki is tarah ham us kī maut meñ us ke sāth paiwast ho gae haiñ is lie ham us ke jī uṭhne meñ bhī us ke sāth paiwast hoñge.

⁶ Kyoñki ham jānte haiñ ki hamārā purānā insān Masīh ke sāth maslūb ho gayā tāki gunāh ke qabze meñ yih jism nest ho jāe aur yoñ ham gunāh ke ḡhulām na raheñ.

⁷ Kyoñki jo mar gayā wuh gunāh se āzād ho gayā hai.

⁸ Aur hamārā imān hai ki chūñki ham Masīh ke sāth mar gae haiñ is lie ham us ke sāth zindā bhī hoñge,

⁹ kyoñki ham jānte haiñ ki Masīh murdoñ meñ se jī uṭhā hai aur ab kabhī nahīn maregā. Ab maut kā us par koī iḡhtiyār nahīn.

¹⁰ Marte waqt wuh hameshā ke lie gunāh kī hukūmat se nikal gayā, aur ab jab wuh dubārā zindā hai to us kī zindagī Allāh ke lie maḡhsūs hai.

¹¹ Āp bhī apne āp ko aisā samjheñ. Āp bhī mar kar gunāh kī hukūmat se nikal gae haiñ aur ab āp kī Masīh meñ zindagī Allāh ke lie maḡhsūs hai.

¹² Chunāñche gunāh āp ke fānī badan meñ hukūmat na kare. Dhyān deñ ki āp us kī burī ḡhāhishāt ke tābe na ho jāeñ.

¹³ Apne badan ke kisī bhī azu ko gunāh kī ḡhidmat ke lie pesh na kareñ, na use nārāstī kā hathiyār banane deñ. Is ke bajāe apne āp ko Allāh kī ḡhidmat ke lie pesh kareñ. Kyoñki pahle āp murdā the, lekin ab āp zindā ho gae haiñ. Chunāñche apne tamām āzā ko Allāh kī ḡhidmat ke lie pesh kareñ aur unheñ rāstī ke hathiyār banane deñ.

¹⁴ Āindā gunāh āp par hukūmat nahīn karegā, kyoñki āp apnī zindagī shariāt ke taht nahīn guzārte balki Allāh ke fazl ke taht.

Rāstbāzī ke ḡhulām

¹⁵ Ab sawāl yih hai, chūñki ham shariāt ke taht nahīn balki fazl ke taht haiñ to kyā is kā matlab yih hai ki hameñ gunāh karne ke lie ḡhulā chhoṛ diyā gayā hai? Hargiz nahīn!

¹⁶ Kyā āp ko mālūm nahīn ki jab āp apne āp ko kisī ke tābe karke us ke ḡhulām ban jāte haiñ to āp us mālīk ke ḡhulām haiñ jis ke tābe āp haiñ? Yā to gunāh āp kā mālīk ban kar āp ko maut tak le jāegā, yā farmāñbardārī āp kī mālīkan ban kar āp ko rāstbāzī tak le jāegī.

¹⁷ Darhaḡiqat āp pahle gunāh ke ḡhulām the, lekin Ḳhudā kā shukr hai ki ab āp pūre dil se usī tālīm ke tābe ho gae haiñ jo āp ke sapurd kī gaī hai.

¹⁸ Ab āp ko gunāh se āzād kar diyā gayā hai, rāstbāzī hī āp kī mālīkan ban gaī hai.

¹⁹ (Āp kī fitratī kamzorī kī wajah se main ḡhulāmī kī yih misāl de rahā hūñ tāki āp merī bāt samajh pāeñ.) Pahle āp ne apne āzā ko najāsāt aur bedīnī kī ḡhulāmī meñ de rakhā thā jis ke natīje meñ āp kī bedīnī barḡhtī gaī. Lekin ab āp apne āzā ko rāstbāzī kī ḡhulāmī meñ de deñ tāki āp muḡaddas ban jāeñ.

²⁰ Jab gunāh āp kā mālīk thā to āp rāstbāzī se āzād the.

²¹ Aur is kā natījā kyā thā? Jo kuchh āp ne us waqt kiyā us se āp ko āj sharm ātī hai aur us kā anjām maut hai.

²² Lekin ab āp gunāh kī ḡhulāmī se āzād ho kar Allāh ke ḡhulām ban gae haiñ, jis ke natīje meñ āp maḡhsūs-o-muḡaddas ban jāte haiñ aur jis kā anjām abadī zindagī hai.

²³ Kyoñki gunāh kā ajr maut hai jabki Allāh hamāre Ḳhudāwand Masīh Īsā ke wasīle se hameñ abadī zindagī kī muft nemat atā kartā hai.

7

Shādī kī Misāl

¹ Bhāiyo, āp to shariāt se wāqif haiñ. To kyā āp nahīn jānte ki shariāt us waqt tak insān par iḡhtiyār rakhtī hai jab tak wuh zindā hai?

² Shādī kī misāl leñ. Jab kisī aurat kī shādī hotī hai to shariāt us kā shauhar ke sāth bandhan us waqt tak qāym rakhtī hai jab tak shauhar zindā hai. Agar shauhar mar jāe to phir wuh is bandhan se āzād ho gai.

³ Chunāñche agar wuh apne ḡhāwind ke jīte-jī kisī aur mard kī bīwī ban jāe to use zinākār qarār diyā jātā hai. Lekin agar us kā shauhar mar jāe to wuh shariāt se āzād huī. Ab wuh kisī dūsre mard kī bīwī bane to zinākār nahīn ṡhahartī.

⁴ Mere bhāiyo, yih bāt āp par bhī sādiq ātī hai. Jab āp Masīh ke badan kā hissā ban gae to āp mar kar shariāt ke iḡhtiyār se āzād ho gae. Ab āp us ke sāth paiwast ho gae haiñ jise murdoñ meñ se zindā kiyā gayā tāki ham Allāh kī ḡhidmat meñ phal lāeñ.

⁵ Kyoñki jab ham apnī purānī fitrat ke taht zindagī guzārte the to shariāt hamārī gunāhālūdā raḡhbatoñ ko uksāti thī. Phir yihī raḡhbateñ hamāre āzā par asarandāz hotī thīñ aur natīje meñ ham aisā phal lāte the jis kā anjām maut hai.

⁶ Lekin ab ham mar kar shariāt ke bandhan se āzād ho gae haiñ. Ab ham shariāt kī purānī zindagī ke taht ḡhidmat nahīn karte balki Rūhul-quds kī naī zindagī ke taht.

Shariāt aur Gunāh

⁷ Kyā is kā matlab yih hai ki shariāt ḡhud gunāh hai? Hargiz nahīn! Bāt to yih hai ki agar shariāt mujh par mere gunāh zāhir na kartī to mujhe in kā kuchh patā na chaltā. Masalan agar shariāt na batātī, “Lālach na karnā” to mujhe darhaḡiqat mālūm na hotā ki lālach kyā hai.

⁸ Lekin gunāh ne is hukm se fāydā uṡhā kar mujh meñ har tarah kā lālach paidā kar diyā. Is ke baraks jahān shariāt nahīn hotī wahāñ gunāh murdā hai aur aisā kām nahīn kar pātā.

⁹ Ek waqt thā jab main shariāt ke baḡhair zindagī guzārtā thā. Lekin jyoñ hī hukm mere sāmne āyā to gunāh meñ jān ā gai

¹⁰ aur main mar gayā. Is tarah mālūm huā ki jis hukm kā maḡsad merī zindagī ko qāym rakhnā thā wuhī merī maut kā bāis ban gayā.

¹¹ Kyoñki gunāh ne hukm se fāydā uṡhā kar mujhe bahkāyā aur hukm se hī mujhe mār ḡalā.

¹² Lekin shariāt ḡhud muḡaddas hai aur is ke ahkāam muḡaddas, rāst aur achchhe haiñ.

¹³ Kyā is kā matlab yih hai ki jo achchhā hai wuhī mere lie maut kā bāis ban gayā? Hargiz nahīn! Gunāh hī ne yih kiyā. Is achchhī chīz ko istemāl karke us ne mere lie maut paidā kar dī tāki gunāh zāhir

ho jāe. Yoñ hukm ke zariye gunāh kī sanjīdagī had se zyādā baṛh jātī hai.

Hamāre Andar kī Kash-ma-kash

¹⁴ Ham jānte haiñ ki sharīat ruhānī hai. Lekin merī fitrat insānī hai, mujhe gunāh kī ḡhulāmī meñ bechā gayā hai.

¹⁵ Darhaqīqat maiñ nahīn samajhtā ki kyā kartā hūñ. Kyoñki maiñ wuh kām nahīn kartā jo karnā chāhtā hūñ balki wuh jis se mujhe nafrat hai.

¹⁶ Lekin agar maiñ wuh kartā hūñ jo nahīn karnā chāhtā to zāhir hai ki maiñ muttāfiq hūñ ki sharīat achchhī hai.

¹⁷ Aur agar aisā hai to phir maiñ yih kām ḡhud nahīn kar rahā balki gunāh jo mere andar sukūnat kartā hai.

¹⁸ Mujhe mālūm hai ki mere andar yānī merī purānī fitrat meñ koī achchhī chīz nahīn bastī. Agarche mujh meñ nek kām karne kā irādā to maujūd hai lekin maiñ use amlī jānā nahīn pahnā saktā.

¹⁹ Jo nek kām maiñ karnā chāhtā hūñ wuh nahīn kartā balki wuh burā kām kartā hūñ jo karnā nahīn chāhtā.

²⁰ Ab agar maiñ wuh kām kartā hūñ jo maiñ nahīn karnā chāhtā to is kā matlab hai ki maiñ ḡhud nahīn kar rahā balki wuh gunāh jo mere andar bastā hai.

²¹ Chunāñche mujhe ek aur tarah kī sharīat kām kartī huī nazar ātī hai, aur wuh yih hai ki jab maiñ nek kām karne kā irādā rakhtā hūñ to burāī ā maujūd hotī hai.

²² Hāñ, apne bātin meñ to maiñ ḡhushī se Allāh kī sharīat ko māntā hūñ.

²³ Lekin mujhe apne āzā meñ ek aur tarah kī sharīat dikhāi detī hai, aisī sharīat jo merī samajh kī sharīat ke ḡhilāf laṛ kar mujhe gunāh kī sharīat kā qaidī banā detī hai, us sharīat kā jo mere āzā meñ maujūd hai.

²⁴ Hāy, merī hālat kitnī burī hai! Mujhe is badan se jis kā anjām maut hai kaun chhuṛāegā?

²⁵ Khudā kā shukr hai jo hamāre ḡhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se yih kām kartā hai.

ḡharz yihī merī hālat hai, Masīh ke baḡhair maiñ Allāh kī sharīat kī ḡhidmat sirf apnī samajh se kar saktā hūñ jabki merī purānī fitrat gunāh kī sharīat kī ḡhulām rah kar usī kī ḡhidmat kartī hai.

8

Rūh meñ Zindagī

¹ Ab jo Masīh Īsā meñ haiñ unheñ mujrim nahīn ṭhahrāyā jātā.

² Kyoñki Rūh kī sharīat ne jo hameñ Masīh meñ zindagī atā kartī hai tujhe gunāh aur maut kī sharīat se āzād kar diyā hai.

³ Mūsūwī sharīat hamārī purānī fitrat kī kamzor hālat kī wajah se hameñ na bachā sakī. Is lie Allāh ne wuh kuchh kiyā jo sharīat ke bas meñ na thā. Us ne apnā Farzand bhej diyā tāki wuh gunāhgār kā-sā jism ikṭhiyār karke hamāre gunāhoñ kā kaffārā de. Is tarah Allāh ne purānī fitrat meñ maujūd gunāh ko mujrim ṭhahrāyā

⁴ tāki ham meñ sharīat kā taqāzā pūrā ho jāe, ham jo purānī fitrat ke mutābiq nahīn balki Rūh ke mutābiq chalte haiñ.

⁵ Jo purānī fitrat ke iḡhtiyār meñ haiñ wuh purānī soch rakhte haiñ jabki jo Rūh ke iḡhtiyār meñ haiñ wuh ruhānī soch rakhte haiñ.

⁶ Purānī fitrat kī soch kā anjām maut hai jabki Rūh kī soch zindagī aur salāmātī paidā kartī hai.

⁷ Purānī fitrat kī soch Allāh se dushmanī rakhtī hai. Yih apne āp ko Allāh kī shariāt ke tābe nahīn rakhtī, na hī aisā kar saktī hai.

⁸ Is lie wuh log Allāh ko pasand nahīn ā sakte jo purānī fitrat ke iḡhtiyār meñ haiñ.

⁹ Lekin āp purānī fitrat ke iḡhtiyār meñ nahīn balki Rūh ke iḡhtiyār meñ haiñ. Shart yih hai ki Rūhul-quds āp meñ basā huā ho. Agar kisī meñ Masīh kā Rūh nahīn to wuh Masīh kā nahīn.

¹⁰ Lekin agar Masīh āp meñ hai to phir āp kā badan gunāh kī wajah se murdā hai jabki Rūhul-quds āp ko rāstbāz ṭhahrāne kī wajah se āp ke lie zindagī kā bāis hai.

¹¹ Us kā Rūh āp meñ bastā hai jis ne Īsā ko murdoñ meñ se zindā kiyā. Aur chūnki Rūhul-quds āp meñ bastā hai is lie Allāh is ke zariye āp ke fānī badanoñ ko bhī Masīh kī tarah zindā karegā.

¹² Chunānche mere bhāiyo, hamārī purānī fitrat kā koī haq na rahā ki hameñ apne mutābiq zindagī guzārne par majbūr kare.

¹³ Kyoñki agar āp apnī purānī fitrat ke mutābiq zindagī guzāreñ to āp halāk ho jāenge. Lekin agar āp Rūhul-quds kī quwwat se apnī purānī fitrat ke ḡhalat kāmoñ ko nest-o-nābūd kareñ to phir āp zindā raheñge.

¹⁴ Jis kī bhī rāhnumāi Rūhul-quds kartā hai wuh Allāh kā farzand hai.

¹⁵ Kyoñki Allāh ne jo Rūh āp ko diyā hai us ne āp ko ḡhulām banā kar khaufzadā hālat meñ nahīn rakhā balki āp ko Allāh ke farzand banā diyā hai, aur usī ke zariye ham pukār kar Allāh ko “Abbā” yānī “Ai Bāp” kah sakte haiñ.

¹⁶ Rūhul-quds kḡhud hamārī rūh ke sāth mil kar gawāhī detā hai ki ham Allāh ke farzand haiñ.

¹⁷ Aur chūnki ham us ke farzand haiñ is lie ham wāris haiñ, Allāh ke wāris aur Masīh ke hammīrās. Kyoñki agar ham Masīh ke dukh meñ sharīk hoñ to us ke jalāl meñ bhī sharīk hoñge.

Āindā kā Jalāl

¹⁸ Mere khayāl meñ hamārā maujūdā dukh us āne wāle jalāl kī nisbat kuchh bhī nahīn jo ham par zāhir hogā.

¹⁹ Hāñ, tamām kāynāt yih dekhne ke lie taraptī hai ki Allāh ke farzand zāhir ho jāeñ,

²⁰ kyoñki kāynāt Allāh kī lānat ke taht ā kar fānī ho gāi hai. Yih us kī apnī nahīn balki Allāh kī marzī thī jis ne us par yih lānat bhejī. To bhī yih ummīd dilāi gāi

²¹ ki ek din kāynāt ko kḡhud us kī fānī hālat kī ḡhulāmī se chhurāyā jāegā. Us waqt wuh Allāh ke farzandoñ kī jalālī āzādī meñ sharīk ho jāegāi.

²² Kyoñki ham jānte haiñ ki āj tak tamām kāynāt karāhtī aur dard-e-zah meñ taraptī rahtī hai.

²³ Na sirf kāynāt balki ham kḡhud bhī andar hī andar karāhte haiñ, go hameñ āne wāle jalāl kā pahlā phal Rūhul-quds kī sūrat meñ mil chukā hai. Ham karāhte shiddat se is intazār meñ haiñ ki yih

bāt zāhir ho jāe ki ham Allāh ke farzand haiñ aur hamāre badanoñ ko najāt mile.

²⁴ Kyoñki najāt pāte waqt hameñ yih ummīd dilāi gai. Lekin agar wuh kuchh nazar ā chukā hotā jis kī ummīd ham rakhte to yih darhaqīqat ummīd na hotī. Kaun us kī ummīd rakhe jo use nazar ā chukā hai?

²⁵ Lekin chūñki ham us kī ummīd rakhte haiñ jo abhī nazar nahīñ āyā to lāzim hai ki ham sabar se us kā intazār karen.

²⁶ Isī tarah Rūhul-quds bhī hamārī kamzor hālat meñ hamārī madad kartā hai, kyoñki ham nahīñ jānte ki kis tarah munāsib duā māngēñ. Lekin Rūhul-quds khud nāqābil-e-bayāñ āheñ bharte hue hamārī shafā'at kartā hai.

²⁷ Aur Khudā Bāp jo tamām dilon kī tahqīq kartā hai Rūhul-quds kī soch ko jāntā hai, kyoñki pāk Rūh Allāh kī marzī ke mutābiq muqaddasīn kī shafā'at kartā hai.

²⁸ Aur ham jānte haiñ ki jo Allāh se muhabbat rakhte haiñ un ke lie sab kuchh mil kar bhalāi kā bāis bantā hai, un ke lie jo us ke irāde ke mutābiq bulāe gae haiñ.

²⁹ Kyoñki Allāh ne pahle se apne logoñ ko chun liyā, us ne pahle se unheñ is ke lie muqarrar kiyā ki wuh us ke Farzand ke hamshakl ban jāeñ aur yoñ Masīh bahut-se bhāiyōñ meñ pahlauṭhā ho.

³⁰ Lekin jinheñ us ne pahle se muqarrar kiyā unheñ us ne bulāyā bhī, jinheñ us ne bulāyā unheñ us ne rāstbāz bhī ṭhahrāyā aur jinheñ us ne rāstbāz ṭhahrāyā unheñ us ne jalāl bhī baḳhshā.

Allāh kī Masīh meñ Muhabbat

³¹ In tamām bātoñ ke jawāb meñ ham kyā kaheñ? Agar Allāh hamāre haq meñ hai to kaun hamāre khilāf ho saktā hai?

³² Us ne apne Farzand ko bhī dareḡh na kiyā balki use ham sab ke lie dushman ke hawāle kar diyā. Jis ne hameñ apne Farzand ko de diyā kyā wuh hameñ us ke sāth sab kuchh muft nahīñ degā?

³³ Ab kaun Allāh ke chune hue logoñ par ilzām lagāegā jab Allāh khud unheñ rāstbāz qarār detā hai?

³⁴ Kaun hameñ mujrim ṭhahrāegā jab Masīh Isā ne hamāre lie apnī jān dī? Balki hamārī khātir is se bhī zyādā huā. Use zindā kiyā gayā aur wuh Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā, jahāñ wuh hamārī shafā'at kartā hai.

³⁵ Ḡharz kaun hameñ Masīh kī muhabbat se judā karegā? Kyā koī musibat, tangī, Izārasānī, kāl, nangāpan, khatrā yā talwār?

³⁶ Jaise kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, "Terī khātir hameñ din-bhar maut kā sāmna karnā partā hai, log hameñ zabah hone wālī bheṛoñ ke barābar samajhte haiñ."

³⁷ Koī bāt nahīñ, kyoñki Masīh hamāre sāth hai aur ham se muhabbat rakhtā hai. Us ke wasīle se ham in sab khatroñ ke rūbarū zabardast fatah pāte haiñ.

³⁸ Kyoñki mujhe yaqīn hai ki hameñ us kī muhabbat se koī chīz judā nahīñ kar saktī: Na maut aur na zindagī, na farishte aur na hukmrān, na hāl aur na mustaqbil, na tāqateñ,

³⁹ Na nasheb aur na farāz, na koī aur maḳhlūq hameñ Allāh kī us muhabbat se judā kar sakegī jo hameñ hamāre Khudāwand Masīh Isā meñ hāsīl hai.

9

Allāh aur Us kī Qaum

¹ Maiñ Masīh meñ sach kahtā hūñ, jhūṭ nahīñ boltā, aur merā zamīr bhī Rūhul-quds meñ is kī gawāhī detā hai

² ki maiñ dil meñ apne Yahūdī hamwatanon ke lie shadīd ḡham aur musalsal dard mahsūs kartā hūñ.

³ Kāsh mere bhāi aur ḡhūñī rishtedār najāt pāen! Is ke lie maiñ ḡhud malaūn aur Masīh se judā hone ke lie bhī taiyār hūñ.

⁴ Allāh ne unhīñ ko jo Isrāīlī haiñ apne farzand banane ke lie muqarrar kiyā thā. Unhīñ par us ne apnā jalāl zāhir kiyā, unhīñ ke sāth apne ahd bāndhe aur unhīñ ko shariyat atā kī. Wuhī haqīqī ibādat aur Allāh ke wādon ke haqdār haiñ,

⁵ wuhī Ibrāhīm aur Yāqūb kī aulād haiñ aur unhīñ meñ se jismānī lihāz se Masīh āyā. Allāh kī tamjīd-o-tārīf abad tak ho jo sab par hukūmat kartā hai! Āmīn.

⁶ Kahne kā matlab yih nahīñ ki Allāh apnā wādā pūrā na kar sakā. Bāt yih nahīñ hai balki yih ki wuh sab haqīqī Isrāīlī nahīñ haiñ jo Isrāīlī qaum se haiñ.

⁷ Aur sab Ibrāhīm kī haqīqī aulād nahīñ haiñ jo us kī nasl se haiñ. Kyonki Allāh ne kalām-e-muqaddas meñ Ibrāhīm se farmāyā, “Terī nasl Is’hāq hī se qāym rahegī.”

⁸ Chunāñche lāzīm nahīñ ki Ibrāhīm kī tamām fitratī aulād Allāh ke farzand hon balki sirf wuhī Ibrāhīm kī haqīqī aulād samjhe jāte haiñ jo Allāh ke wāde ke mutābiq us ke farzand ban gae haiñ.

⁹ Aur wādā yih thā, “Muqarrarā waqt par maiñ wāpas āūngā to Sārā ke beṭā hogā.”

¹⁰ Lekin na sirf Sārā ke sāth aisā huā balki Is’hāq kī bīwī Ribqā ke sāth bhī. Ek hī mard yānī hamāre bāp Is’hāq se us ke jurwāñ bachche paidā hue.

¹¹ Lekin bachche abhī paidā nahīñ hue the na unhoñ ne koī nek yā burā kām kiyā thā ki māñ ko Allāh se ek paighām milā. Is paighām se zāhir hotā hai ki Allāh logon ko apne irāde ke mutābiq chun letā hai.

¹² Aur us kā yih chunāo un ke nek āmāl par mabnī nahīñ hotā balki us ke bulāwe par. Paighām yih thā, “Baṛā chhoṭe kī ḡhidmat karegā.”

¹³ Yih bhī kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Yāqūb mujhe pyārā thā, jabki Esau se maiñ mutanaffir rahā.”

¹⁴ Kyā is kā matlab yih hai ki Allāh be’insāf hai? Hargiz nahīñ!

¹⁵ Kyonki us ne Mūsā se kahā, “Maiñ jis par mehrbān honā chāhūñ us par mehrbān hotā hūñ aur jis par rahm karnā chāhūñ us par rahm kartā hūñ.”

¹⁶ Chunāñche sab kuchh Allāh ke rahm par hī mabnī hai. Is meñ insān kī marzī yā koshish kā koī daḡhl nahīñ.

¹⁷ Yoñ Allāh apne kalām meñ Misr ke bādshāh Firaun se muḡhātīb ho kar farmātā hai, “Maiñ ne tujhe is lie barpā kiyā hai ki tujh meñ apnī qudrat kā izhār karūñ aur yoñ tamām duniyā meñ mere nām kā prachār kiyā jāe.”

¹⁸ ḡharz, yih Allāh hī kī marzī hai ki wuh kis par rahm kare aur kis ko saḡht kar de.

Allāh kā ḡhazab aur Rahm

19 Shāyad koī kahe, “Agar yih bāt hai to phir Allāh kis tarah ham par ilzām lagā saktā hai jab ham se ḡhaltiyān hoti haiñ? Ham to us kī marzī kā muqābalā nahīn kar sakte.”

20 Yih na kaheñ. Ap insān hote hue kaun haiñ ki Allāh ke sāth bahs-mubāhasā kareñ? Kyā jis ko tashkīl diyā gayā hai wuh tashkīl dene wāle se kahtā hai, “Tū ne mujhe is tarah kyoñ banā diyā?”

21 Kyā kumhār kā haq nahīn hai ki gāre ke ek hī launde se muḡhtalif qism ke bartan banāe, kuchh bā-izzat istemāl ke lie aur kuchh zillatāmez istemāl ke lie?

22 Yih bāt Allāh par bhī sādiq āti hai. Go wuh apnā ḡhazab nāzil karnā aur apnī qudrat zāhir karnā chāhtā thā, lekin us ne bare sabro-tahammul se wuh bartan bardāsht kie jin par us kā ḡhazab ānā hai aur jo halākat ke lie taiyār kie gae haiñ.

23 Us ne yih is lie kiyā tāki apnā jalāl kasrat se un bartanoñ par zāhir kare jin par us kā fazl hai aur jo pahle se jalāl pāne ke lie taiyār kie gae haiñ.

24 Aur ham un meñ se haiñ jin ko us ne chun liyā hai, na sirf Yahūdiyoñ meñ se balki ḡhairyahūdiyoñ meñ se bhī.

25 Yoñ wuh ḡhairyahūdiyoñ ke nāte se Hōsea kī kitāb meñ farmātā hai,

“Maiñ use ‘Merī Qaum’ kahūngā
jo merī qaum na thī,
aur use ‘Merī Pyārī’ kahūngā
jo mujhe pyārī na thī.”

26 Aur “Jahān unheñ batāyā gayā ki ‘Tum merī qaum nahīn’
wahān wuh ‘Zindā Khudā ke Farzand’ kahlāenge.”

27 Aur Yasāyāh Nabī Isrāīl ke bāre meñ pukārtā hai, “Go Isrāīlī sāhil par kī ret jaise beshumār kyoñ na hoñ to bhī sirf ek bache hue hisse ko najāt milegī.

28 Kyoñki Rab apnā farmān mukammal taur par aur tezī se duniyā meñ pūrā karegā.”

29 Yasāyāh ne yih bāt ek aur peshgoī meñ bhī kī, “Agar Rabbul-afwāj hamārī kuchh aulād zindā na chhoṛtā to ham Sadūm kī tarah miṭ jāte, hamārā Amūrā jaisā satyānās ho jātā.”

Isrāīl ke lie Paulus kī Duā

30 Is se ham kyā kahnā chāhte haiñ? Yih ki go ḡhairyahūdī rāstbāzī kī talāsh meñ na the to bhī unheñ rāstbāzī hāsil huī, aisī rāstbāzī jo imān se paidā huī.

31 Is ke baraks Isrāīliyoñ ko yih hāsil na huī, halāñki wuh aisī shariyat kī talāsh meñ rahe jo unheñ rāstbāz thahrāe.

32 Is kī kyā wajah thī? Yih ki wuh apnī tamām koshishoñ meñ imān par inhisār nahīn karte the balki apne nek āmāl par. Unhoñ ne rāh meñ paṛe patthar se ṭhokar khāī.

33 Yih bāt kalām-e-muqaddas meñ likhī bhī hai,

“Dekho maiñ Siyyūn meñ ek patthar rakh detā hūñ
jo ṭhokar kā bāis banegā,
ek chaṭṭān jo ṭhes lagne kā sabab hogī.

Lekin jo us par imān lāegā
use sharmindā nahīn kiyā jāegā.”

10

¹ Bhāiyo, merī dilī ārzū aur merī Allāh se duā yih hai ki Isrāīliyon ko najāt mile.

² Main is kī tasdīq kar saktā hūn ki wuh Allāh kī ḡhairat rakhte haiñ. Lekin is ḡhairat ke pichhe ruhānī samajh nahīn hotī.

³ Wuh us rāstbāzī se nāwāqif rahe haiñ jo Allāh kī taraf se hai. Is kī bajāe wuh apnī zātī rāstbāzī qāym karne kī koshish karte rahe haiñ. Yon unhoñ ne apne āp ko Allāh kī rāstbāzī ke tābe nahīn kiyā.

⁴ Kyonki Masīh meñ sharīat kā maqsad pūrā ho gayā, hāñ wuh anjām tak pahuñch gaī hai. Chunāñche jo bhī Masīh par imān rakhtā hai wuhī rāstbāz ṭhahartā hai.

Sab ke lie Rāstbāzī

⁵ Mūsā ne us rāstbāzī ke bāre meñ likhā jo sharīat se hāsil hotī hai, “Jo shakhs yon karegā wuh jītā rahegā.”

⁶ Lekin jo rāstbāzī imān se hāsil hotī hai wuh kahtī hai, “Apne dil meñ na kahnā ki ‘Kaun āsmān par charhegā?’ (tāki Masīh kō nīche le āe).”

⁷ Yih bhī na kahnā ki ‘Kaun Pātāl meñ utregā?’ (tāki Masīh ko murdoñ meñ se wāpas le āe).”

⁸ To phir kyā karnā chāhie? Imān kī rāstbāzī farmātī hai, “Yih kalām tere qarīb balki tere muñh aur dil meñ maujūd hai.” Kalām se murād imān kā wuh paighām hai jo ham sunāte haiñ.

⁹ Yānī yih ki agar tū apne muñh se iqrār kare ki Isā Ḳhudāwand hai aur dil se imān lāe ki Allāh ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā to tujhe najāt milegi.

¹⁰ Kyonki jab ham dil se imān lāte haiñ to Allāh hameñ rāstbāz qarār detā hai, aur jab ham apne muñh se iqrār karte haiñ to hameñ najāt milī hai.

¹¹ Yon kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Jo bhī us par imān lāe use sharmindā nahīn kiyā jāegā.”

¹² Is meñ koī farq nahīn ki wuh Yahūdī ho yā Ḡhairyahūdī. Kyonki sab kā ek hī Ḳhudāwand hai, jo faiyāzī se har ek ko detā hai jo use pukārtā hai.

¹³ Kyonki “Jo bhī Ḳhudāwand kā nām legā najāt pāegā.”

¹⁴ Lekin wuh kis tarah use pukār sakeñge agar wuh us par kabhī imān nahīn lāe? Aur wuh kis tarah us par imān lā sakte haiñ agar unhoñ ne kabhī us ke bāre meñ sunā nahīn? Aur wuh kis tarah us ke bāre meñ sun sakte haiñ agar kisī ne unheñ yih paighām sunāyā nahīn?

¹⁵ Aur sunāne wāle kis tarah dūstroñ ke pās jāeñge agar unheñ bhejā na gayā? Is lie kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Un ke qadam kitne pyāre haiñ jo ḡhushḡhabrī sunāte haiñ.”

¹⁶ Lekin sab ne Allāh kī yih ḡhushḡhabrī qabūl nahīn kī. Yon Yasāyāh Nabī farmātā hai, “Ai Rab, kaun hamāre paighām par imān lāyā?”

¹⁷ Ḡharz, imān paighām sunane se paidā hotā hai, yānī Masīh kā kalām sunane se.

¹⁸ To phir sawāl yih hai ki kyā Isrāīliyon ne yih paighām nahīn sunā? Unhoñ ne ise zarūr sunā. Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai,

“Un kī āwāz nikal kar pūrī duniyā meñ sunāi dī,

un ke alfāz duniyā kī intahā tak pahuñch gae.”

¹⁹ To kyā Isrāil ko is bāt kī samajh na āi? Nahīn, use zarūr samajh āi. Pahle Mūsā is kā jawāb detā hai,

“Maiñ k̄hud hī tumheñ ḡhairat dilāūngā,
ek aisī qaum ke zariye jo haqīqat meñ qaum nahīn hai.
Ek nādān qaum ke zariye maiñ tumheñ ḡhussā dilāūngā.”

²⁰ Aur Yasāyāh Nabī yih kahne kī jurrat kartā hai,
“Jo mujhe talāsh nahīn karte the
unheñ maiñ ne mujhe pāne kā mauqā diyā,
jo mere bāre meñ dariyāft nahīn karte the
un par maiñ zāhir huā.”

²¹ Lekin Isrāil ke bāre meñ wuh farmātā hai,
“Din-bhar maiñ ne apne hāth phailāe rakhe
tāki ek nāfarmān aur sarkash qaum kā istiqbāl karūn.”

11

Isrāil par Allāh kā Rahm

¹ To kyā is kā yih matlab hai ki Allāh ne apnī qaum ko radd kiyā hai? Hargiz nahīn! Maiñ to k̄hud Isrāilī hūn. Ibrāhīm merā bhī bāp hai, aur maiñ Binyamīn ke qabile kā hūn.

² Allāh ne apnī qaum ko pahle se chun liyā thā. Wuh kis tarah use radd karegā! Kyā āp ko mālūm nahīn ki kalām-e-muqaddas meñ Iliyās Nabī ke bāre meñ kyā likhā hai? Iliyās ne Allāh ke sāmne Isrāilī qaum kī shikāyat karke kahā,

³ “Ai Rab, unhoñ ne tere nabiyon ko qatl kiyā aur terī qurbāngāhoñ ko girā diyā hai. Maiñ akelā hī bachā hūn, aur wuh mujhe bhī mār ḡalne ke darpai haiñ.”

⁴ Is par Allāh ne use kyā jawāb diyā? “Maiñ ne apne lie 7,000 mardon ko bachā liyā hai jinhoñ ne apne ghuṭne Bāl Dewatā ke sāmne nahīn ṭeke.”

⁵ Āj bhī yihī hālat hai. Isrāil kā ek chhoṭā hissā bach gayā hai jise Allāh ne apne fazl se chun liyā hai.

⁶ Aur chūñki yih Allāh ke fazl se huā hai is lie yih un kī apnī koshishoñ se nahīn huā. Warnā fazl fazl hī na rahtā.

⁷ Ḡharz, jis chīz kī talāsh meñ Isrāil rahā wuh pūrī qaum ko hāsil nahīn huī balki sirf us ke ek chune hue hisse ko. Bāqī sab ko fazl ke bāre meñ behis kar diyā gayā,

⁸ jis tarah kalām-e-muqaddas meñ likhā hai,
“Āj tak Allāh ne unheñ aisī hālat meñ rakhā hai
ki un kī rūh madhosh hai,
un kī āñkheñ dekh nahīn saktīñ
aur un ke kān sun nahīn sakte.”

⁹ Aur Dāūd farmātā hai,
“Un kī mez un ke lie phandā aur jāl ban jāe,
is se wuh ṭhokar khā kar apne ḡhalat kāmoñ kā muāwazā pāeñ.

¹⁰ Un kī āñkheñ tārik ho jāeñ tāki wuh dekh na sakeñ,
un kī kamr hameshā jhukī rahe.”

¹¹ To kyā Allāh kī qaum ṭhokar khā kar yon gir gaī ki kabhī bahāl nahīn hogi? Hargiz nahīn! Us kī k̄hataoñ kī wajah se Allāh ne

Ġhairyahūdiyōn ko najāt pāne kā mauqā diyā tāki Isrāīlī ġhairat khāēn.

¹² Yōn Yahūdiyōn kī khataēn duniyā ke lie bharpūr barkat kā bāis ban gaīn, aur un kā nuqsān Ġhairyahūdiyōn ke lie bharpūr barkat kā bāis ban gayā. To phir yih barkat kitnī aur zyādā hogī jab Yahūdiyōn kī pūrī tādād is meñ shāmil ho jāegī!

Ġhairyahūdiyōn kī Najāt

¹³ Āp ko jo Ġhairyahūdī haiñ main yih batātā hūn, Allāh ne mujhe Ġhairyahūdiyōn ke lie rasūl banāyā hai, is lie main apnī is khidmat par zor detā hūn.

¹⁴ Kyōnki main chāhtā hūn ki merī qaum ke log yih dekh kar ġhairat khāēn aur un meñ se kuchh bach jāēn.

¹⁵ Jab unheñ radd kiyā gayā to bāqī duniyā kī Allāh ke sāth sulah ho gaī. To phir kyā hogā jab unheñ dubārā qabūl kiyā jāegā? Yih murdoñ meñ se jī uṭhne ke barābar hogā!

¹⁶ Jab āp fasal ke pahle āṭe se roṭī banā kar Allāh ke lie maḵsūs-o-muqaddas karte haiñ to bāqī sārā āṭā bhī maḵsūs-o-muqaddas hai. Aur jab daraḵht kī jaṛeñ muqaddas haiñ to us kī shāḵheñ bhī muqaddas haiñ.

¹⁷ Zaitūn ke daraḵht kī kuchh shāḵheñ toṛ dī gaī haiñ aur un kī jagah janglī zaitūn ke daraḵht kī ek shāḵh paiwand kī gaī hai. Āp Ġhairyahūdī is janglī shāḵh se mutābiqat rakhte haiñ. Jis tarah yih dūsre daraḵht kī jaṛ se ras aur taqwiyaṭ pātī hai usī tarah āp bhī Yahūdī qaum kī ruhānī jaṛ se taqwiyaṭ pāte haiñ.

¹⁸ Chunānche āp kā dūsri shāḵhoñ ke sāmne sheḵhī mārne kā haq nahīn. Aur agar āp sheḵhī māreñ to yih khayāl kareñ ki āp jaṛ ko qāym nahīn rakhte balki jaṛ āp ko.

¹⁹ Shāyad āp is par etarāz kareñ, “Hān, lekin dūsri shāḵheñ toṛī gaīn tāki main paiwand kiyā jāūn.”

²⁰ Beshak, lekin yād rakheñ, dūsri shāḵheñ is lie toṛī gaīn ki wuh imān nahīn rakhtī thīn aur āp is lie un kī jagah lage haiñ ki āp imān rakhte haiñ. Chunānche apne āp par faḵhr na kareñ balki ḵhauf rakheñ.

²¹ Allāh ne aslī shāḵheñ bachne na dīn. Agar āp is tarah kī harkateñ kareñ to kyā wuh āp ko chhoṛ degā?

²² Yahān hameñ Allāh kī mehrbānī aur saḵhtī nazar ātī hai—jo gir gae haiñ un ke silsile meñ us kī saḵhtī, lekin āp ke silsile meñ us kī mehrbānī. Aur yih mehrbānī rahegī jab tak āp us kī mehrbānī se lipṭe raheṅge. Warnā āp ko bhī daraḵht se kāṭ dālā jāegā.

²³ Aur agar Yahūdī apne kufr se bāz āēn to un kī paiwandkārī dubārā daraḵht ke sāth kī jāegī, kyōnki Allāh aisā karne par qādir hai.

²⁴ Āḵhir āp ḵhud qudratī taur par zaitūn ke janglī daraḵht kī shāḵh the jise Allāh ne toṛ kar qudratī qawānīn ke ḵhilāf zaitūn ke asal daraḵht par lagāyā. To phir wuh kitnī zyādā āsānī se Yahūdiyōn kī toṛī gaī shāḵheñ dubārā un ke apne daraḵht meñ lagā degā!

Allāh kā Rahm Sab Par

²⁵ Bhāiyō, main chāhtā hūn ki āp ek bhed se wāqif ho jāēn, kyōnki yih āp ko apne āp ko dānā samajhne se bāz rakhegā. Bhed yih hai ki Isrāīl kā ek hissā Allāh ke fazl ke bāre meñ behis ho gayā hai, aur us

kī yih hālat us waqt tak rahegī jab tak Ġhairyahūdiyon kī pūrī tādād Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil na ho jāe.

²⁶ Phir pūrā Isrāil najāt pāegā. Yih kalām-e-muqaddas meñ bhī likhā hai,

“Chhurāne wālā Siyyūn se āegā.

Wuh bedīnī ko Yāqūb se haṭā degā.

²⁷ Aur yih merā un ke sāth ahd hogā

jab maiñ un ke gunāhoñ ko un se dūr karūnga.”

²⁸ Chūnki Yahūdī Allāh kī ḡhushḡhabrī qabūl nahīn karte is lie wuh Allāh ke dushman haiñ, aur yih bāt āp ke lie fāyde kā bāis ban gāi hai. To bhī wuh Allāh ko pyāre haiñ, is lie ki us ne un ke bāpdādā Ibrāhīm, Is'hāq aur Yāqūb ko chun liyā thā.

²⁹ Kyonki jab bhī Allāh kisī ko apnī nematoñ se nawāz kar bulātā hai to us kī yih nemateñ aur bulāwe kabhī nahīn miṭne kī.

³⁰ Māzī meñ Ġhairyahūdī Allāh ke tābe nahīn the, lekin ab Allāh ne āp par Yahūdiyon kī nāfarmānī kī wajah se rahm kiyā hai.

³¹ Ab is ke ulaṭ hai ki Yahūdī ḡhud āp par kie gae rahm kī wajah se Allāh ke tābe nahīn haiñ, aur lāzim hai kī Allāh un par bhī rahm kare.

³² Kyonki us ne sab ko nāfarmānī ke qaidī banā diyā hai tāki sab par rahm kare.

Allāh kī Tamjīd

³³ Wāh! Allāh kī daulat, hikmat aur ilm kyā hī gahrā hai. Kaun us ke faisloñ kī tah tak pahuñch saktā hai! Kaun us kī rāhoñ kā khoj lagā saktā hai!

³⁴ Kalām-e-muqaddas yon farmātā hai,

“Kis ne Rab kī soch ko jānā?

Yā kaun itnā ilm rakhtā hai

kī wuh use mashwarā de?

³⁵ Kyā kisī ne kabhī use kuchh diyā

kī use is kā muāwazā denā paṛe?”

³⁶ Kyonki sab kuchh usī ne paidā kiyā hai, sab kuchh usī ke zariye aur usī ke jalāl ke lie qāym hai. Usī kī tamjīd abad tak hotī rahe! Āmin.

12

Pūrī Zindagī Allāh kī Ḡhidmat Meñ

¹ Bhāiyo, Allāh ne āp par kitnā rahm kiyā hai! Ab zarūrī hai ki āp apne badanoñ ko Allāh ke lie maḡhsūs karen, ki wuh ek aisī zindā aur muqaddas qurbānī ban jāeñ jo use pasand āe. Aisā karne se āp us kī māqūl ibādat karenge.

² Is duniyā ke sānche meñ na ḡhal jāeñ balki Allāh ko āp kī soch kī tajdīd karne deñ tāki āp wuh shakl-o-sūrat apnā sakeñ jo use pasand hai. Phir āp Allāh kī marzī ko pahchān sakeñge, wuh kuchh jo achchhā, pasandīdā aur kāmil hai.

³ Us rahm kī binā par jo Allāh ne mujh par kiyā maiñ āp meñ se har ek ko hidāyat detā hūñ ki apnī haqīqī haisiyat ko jān kar apne āp ko is se zyādā na samjheñ. Kyonki jis paimāne se Allāh ne har ek ko imān baḡhshā hai usī ke mutābiq wuh samajhdārī se apnī haqīqī haisiyat ko jān le.

⁴ Hamāre ek hī jism meñ bahut-se āzā haiñ, aur har ek azu kā farq farq kām hotā hai.

⁵ Isī tarah go ham bahut haiñ, lekin Masīh meñ ek hī badan haiñ, jis meñ har azu dūsroñ ke sāth jurā huā hai.

⁶ Allāh ne apne fazl se har ek ko muḳhtalif nematoñ se nawāzā hai. Agar āp kī nemat nabuwwat karnā hai to apne imān ke mutābiq nabuwwat karen.

⁷ Agar āp kī nemat ḳhidmat karnā hai to ḳhidmat karen. Agar āp kī nemat tālīm denā hai to tālīm deñ.

⁸ Agar āp kī nemat hauslā-afzāi karnā hai to hauslā-afzāi karen. Agar āp kī nemat dūsroñ kī zarūriyāt pūrī karnā hai to ḳhulūdili se yihī karen. Agar āp kī nemat rāhnumāi karnā hai to sargarmī se rāhnumāi karen. Agar āp kī nemat rahm karnā hai to ḳhushī se rahm karen.

⁹ Āp kī muhabbat mahz dikhāwe kī na ho. Jo kuchh burā hai us se nafrat karen aur jo kuchh achchhā hai us ke sāth lipṭe raheñ.

¹⁰ Āp kī ek dūsre ke lie barādarānā muhabbat sargarm ho. Ek dūsre kī izzat karne meñ āp ḳhud pahlā qadam uṭhāeñ.

¹¹ Āp kā josh dhīlā na par jāe balki ruhānī sargarmī se Ḳhudāwand kī ḳhidmat karen.

¹² Ummid meñ ḳhush, musibat meñ sābitqadam aur duā meñ lage raheñ.

¹³ Jab muqaddasīn zarūratmand haiñ to un kī madad karne meñ sharīk hoñ. Mehmān-nawāzī meñ lage raheñ.

¹⁴ Jo āp ko īzā pahuñchāeñ un ko barkat deñ. Un par lānat mat karen balki barkat chāheñ.

¹⁵ Ḳhushī manāne wāloñ ke sāth ḳhushī manāeñ aur rone wāloñ ke sāth roeñ.

¹⁶ Ek dūsre ke sāth achchhe tālluqāt rakheñ. Ūñchī soch na rakheñ balki dabe huoñ se rifāqat rakheñ. Apne āp ko dānā mat samjheñ.

¹⁷ Agar koī āp se burā sulūk kare to badle meñ us se burā sulūk na karnā. Dhyān rakheñ ki jo kuchh sab kī nazar meñ achchhā hai wuhī amal meñ lāeñ.

¹⁸ Apnī taraf se pūrī koshish karen ki jahān tak mumkin ho sab ke sāth mel-milāp rakheñ.

¹⁹ Azizo, intaqām mat leñ balki Allāh ke ḡhazab ko badlā lene kā mauqā deñ. Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Rab farmātā hai, intaqām lenā merā hī kām hai, maiñ hī badlā lūngā.”

²⁰ Is ke bajāe “Agar terā dushman bhūkā ho to use khānā khilā, agar pyāsā ho to pānī pilā. Kyoñki aisā karne se tū us ke sar par jalte hue koeloñ kā dher lagāegā.”

²¹ Apne par burāi ko ḡhālib na āne deñ balki bhalāi se āp burāi par ḡhālib aeñ.

13

Riāyā ke Farāyz

¹ Har shakhs iḳhtiyār rakhne wāle hukmrānoñ ke tābe rahe, kyoñki tamām iḳhtiyār Allāh kī taraf se hai. Jo iḳhtiyār rakhte haiñ unheñ Allāh kī taraf se muqarrar kiyā gayā hai.

² Chunāñche jo hukmrān kī muḳhālafat kartā hai wuh Allāh ke farmān kī muḳhālafat kartā aur yoñ apne āp par Allāh kī adālat lātā hai.

³ Kyoñki hukmrān un ke lie khauf kā bāis nahīn hote jo sahīh kām karte haiñ balki un ke lie jo ghalat kām karte haiñ. Kyā āp hukmrān se khauf khāe baḡhair zindagī guzārñā chāhte haiñ? To phir wuh kuchh karen jo achchhā hai to wuh āp ko shābāsh degā.

⁴ Kyoñki wuh Allāh kā khādim hai jo āp kī behtarī ke lie kḡhidmat kartā hai. Lekin agar āp ghalat kām karen to dareñ, kyoñki wuh apñī talwār ko khāhmaḡhāh thāme nahīn rakhtā. Wuh Allāh kā khādim hai aur us kā ḡhazab ghalat kām karne wāle par nāzil hotā hai.

⁵ Is lie lāzim hai ki āp hukūmat ke tābe raheñ, na sirf sazā se bachne ke lie balki is lie bhī ki āp ke zamīr par dāḡh na lage.

⁶ Yihī wajah hai ki āp ṭaiks adā karte haiñ, kyoñki sarkārī mulāzim Allāh ke kḡhidmat haiñ jo is kḡhidmat ko saranjām dene meñ lage rahte haiñ.

⁷ Chunāñche har ek ko wuh kuchh deñ jo us kā haq hai, ṭaiks lene wāle ko ṭaiks aur kaṣṭam d̄yūtī lene wāle ko kaṣṭam d̄yūtī. Jis kā khauf rakhnā āp par farz hai us kā khauf māneñ aur jis kā ehtirām karnā āp par farz hai us kā ehtirām karen.

Ek Dūsre ke lie Farāyz

⁸ Kisī ke bhī qarzdār na raheñ. Sirf ek qarz hai jo āp kabhī nahīn utār sakte, ek dūsre se muhabbat rakhne kā qarz. Yih karte raheñ kyoñki jo dūsroñ se muhabbat rakhtā hai us ne shariyat ke tamām taqāze pūre kie haiñ.

⁹ Masalan shariyat meñ likhā hai, “Qatl na karnā, zinā na karnā, chorī na karnā, lālach na karnā.” Aur dīgar jitne ahkām haiñ is ek hī hukm meñ samāe hue haiñ ki “Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.”

¹⁰ Jo kisī se muhabbat rakhtā hai wuh us se ghalat sulūk nahīn kartā. Yoñ muhabbat shariyat ke tamām taqāze pūre kartī hai.

¹¹ Aisā karnā lāzim hai, kyoñki āp kḡhud is waqt kī ahmiyat ko jānte haiñ ki nīnd se jāḡ uṭhne kī ḡhaṛī ā chukī hai. Kyoñki jab ham imān lāe the to hamārī najāt itnī qarīb nahīn thī jitnī ki ab hai.

¹² Rāt dhalne wālī hai aur din nikalne wālā hai. Is lie āeñ, ham tārikī ke kām gande kapṛoñ kī tarah utār kar nūr ke hathiyār bāndh leñ.

¹³ Ham sharīf zindagī guzāreñ, aise logoñ kī tarah jo din kī raushnī meñ chalte haiñ. Is lie lāzim hai ki ham in chīzoñ se bāz raheñ: badmastōñ kī rangraliyōñ aur sharābnoshī se, zinākārī aur aiyāshī se, aur jhagaṛe aur hasad se.

¹⁴ Is ke bajāe Kḡhudāwand Īsā Masīh ko pahan leñ aur apñī purānī fitrat kī parwarish yoñ na karen ki gunāhālūdā kḡhāhishāt bedār ho jāeñ.

14

Ek Dūsre ko Mujrim Mat Ṭhahrānā

¹ Jis kā imān kamzor hai use qabūl karen, aur us ke sāth bahs-mubāhasā na karen.

² Ek kā imān to use har chīz khāne kī ijāzat detā hai jabki kamzor imān rakhne wālā sirf sabziyāñ khātā hai.

³ Jo sab kuchh khātā hai wuh use haqīr na jāne jo yih nahīn kar saktā. Aur jo yih nahīn kar saktā wuh use mujrim na ṭhahrāe jo sab kuchh khātā hai, kyonki Allāh ne use qabūl kiyā hai.

⁴ Ap kaun haiñ ki kisī aur ke ḡhulām kā faislā karen? Us kā apnā mālik faislā karegā ki wuh kharā rahe yā gir jāe. Aur wuh zarūr kharā rahegā, kyonki Ḳhudāwand use qāym rakhne par qādir hai.

⁵ Kuchh log ek din ko dūsre dinon kī nisbat zyādā aham qarār dete haiñ jabki dūsre tamām dinon kī ahmiyat barābar samajhte haiñ. Āp jo bhī kḡhayāl rakheñ, har ek use pūre yaqīn ke sāth rakhe.

⁶ Jo ek din ko kḡhās qarār detā hai wuh is se Ḳhudāwand kī tāzīm karnā chāhtā hai. Isī tarah jo sab kuchh khātā hai wuh is se Ḳhudāwand ko jalāl denā chāhtā hai. Yih is se zāhir hotā hai ki wuh is ke lie Ḳhudā kā shukr kartā hai. Lekin jo kuchh khānon se parhez kartā hai wuh bhī Ḳhudā kā shukr karke is se us kī tāzīm karnā chāhtā hai.

⁷ Bāt yih hai ki ham meñ se koī nahīn jo sirf apne wāste zindagī guzartā hai aur koī nahīn jo sirf apne wāste martā hai.

⁸ Agar ham zindā haiñ to is lie ki Ḳhudāwand ko jalāl deñ, aur agar ham mareñ to is lie ki ham Ḳhudāwand ko jalāl deñ. Ḡharz ham Ḳhudāwand hī ke haiñ, kḡhāh zindā hon yā murdā.

⁹ Kyonki Masīh isī maqsad ke lie muā aur jī uṭhā ki wuh murdon aur zindon donoñ kā mālik ho.

¹⁰ To phir āp jo sirf sabzī khāte haiñ apne bhāi ko mujrim kyon ṭhahrāte haiñ? Aur āp jo sab kuchh khāte haiñ apne bhāi ko haqīr kyon jānte haiñ? Yād rakheñ ki ek din ham sab Allāh ke taḡht-e-adālat ke sāmne kharē hoñge.

¹¹ Kalām-e-muqaddas meñ yihī likhā hai,

Rab farmātā hai, “Merī hayāt kī qasam,

har ḡhuṭnā mere sāmne jhukegā

aur har zabān Allāh kī tamjīd karegī.”

¹² Hāñ, ham meñ se har ek ko Allāh ke sāmne apnī zindagī kā jawāb denā paregā.

Dūsron ke lie Girne kā Bāis na Banānā

¹³ Chunānche āeñ, ham ek dūsre ko mujrim na ṭhahrāeñ. Pūre azm ke sāth is kā kḡhayāl rakheñ ki āp apne bhāi ke lie ṭhokar khāne yā gunāh meñ girne kā bāis na baneñ.

¹⁴ Mujhe Ḳhudāwand Masīh meñ ilm aur yaqīn hai ki koī bhī khānā bazāt-e-khud nāpāk nahīn hai. Lekin jo kisī khāne ko nāpāk samajhtā hai us ke lie wuh khānā nāpāk hī hai.

¹⁵ Agar āp apne bhāi ko apne kisī khāne ke bāis pareshān kar rahe haiñ to āp muhabbat kī rūh meñ zindagī nahīn guzār rahe. Apne bhāi ko apne khāne se halāk na karen. Yād rakheñ ki Masīh ne us ke lie apnī jān dī hai.

¹⁶ Aisā na ho ki log us achchhī chīz par kufr bakeñ jo āp ko mil gai hai.

¹⁷ Kyonki Allāh kī bādshāhī khāne-pīne kī chīzon par qāym nahīn hai balki rāstbāzī, sulah-salāmatī aur Rūhul-quds meñ kḡhushī par.

¹⁸ Jo yon Masīh kī kḡhidmat kartā hai wuh Allāh ko pasand aur insānon ko manzūr hai.

¹⁹ Chunānche āeñ, ham pūrī jidd-o-jahd ke sāth wuh kuchh karne kī koshish karen jo sulah-salāmatī aur ek dūsre kī ruhānī tāmīr-o-taraqqī kā bāis hai.

²⁰ Allāh kā kām kisī khāne kī khātir barbād na karen. Har khānā pāk hai, lekin agar āp kuchh khāte haiñ jis se dūsre ko ðhes lage to yih ghalat hai.

²¹ Behtar yih hai ki na āp gosht khāeñ, na mai pieñ aur na koī aur qadam uðhāeñ jis se āp kā bhāi ðhokar khāe.

²² Jo bhī imān āp is nāte se rakhte haiñ wuh āp aur Allāh tak mahdūd rahe. Mubāarak hai wuh jo kisī chiz ko jāyz qarār de kar apne āp ko mujrim nahīñ ðhahrātā.

²³ Lekin jo shak karte hue koī khānā khātā hai use mujrim ðhahrāyā jātā hai, kyonki us kā yih amal imān par mabnī nahīñ hai. Aur jo bhī amal imān par mabnī nahīñ hotā wuh gunāh hai.

15

Burdbarī

¹ Ham tāqatwaron kā farz hai ki kamzoron kī kamzoriyān bardāshht karen. Ham sirf apne āp ko khush karne kī khātir zindagī na guzāreñ

² balki har ek apne paṛosī ko us kī behtarī aur ruhānī tāmīr-o-taraqqī ke lie khush kare.

³ Kyonki Masīh ne bhī khud ko khush rakhne ke lie zindagī nahīñ guzārī. Kalām-e-muqaddas meñ us ke bāre meñ yihī likhā hai, “Jo tujhe gāliyān dete haiñ un kī gāliyān mujh par ā gāi haiñ.”

⁴ Yih sab kuchh hameñ hamārī nasihat ke lie likhā gayā tāki ham sābitqadmī aur kalām-e-muqaddas kī hauslā-afzā bāton se ummīd pāeñ.

⁵ Ab sābitqadmī aur hauslā dene wālā Khudā āp ko taufīq de ki āp Masīh Īsā kā namūnā apnā kar yagāngat kī rūh meñ ek dūsre ke sāth zindagī guzāreñ.

⁶ Tab hī āp mil kar ek hī āwāz ke sāth Khudā, hamāre Khudāwand Īsā Masīh ke Bāp ko jalāl de sakeñge.

Ġhairyahūdiyōn ke lie Khushkhabrī

⁷ Chunānche jis tarah Masīh ne āp ko qabūl kiyā hai usī tarah ek dūsre ko bhī qabūl karen tāki Allāh ko jalāl mile.

⁸ Yād rakheñ ki Masīh Allāh kī sadāqat kā izhār karke Yahūdiyōn kā khādim banā tāki un wādoñ kī tasdīq kare jo Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb se kie gae the.

⁹ Wuh is lie bhī khādim banā ki Ġhairyahūdī Allāh ko us rahm ke lie jalāl deñ jo us ne un par kiyā hai. Kalām-e-muqaddas meñ yihī likhā hai,

“Is lie main aqwām meñ terī hamd-o-sanā karūñga, tere nām kī tārīf meñ gīt gāūñgā.”

¹⁰ Yih bhī likhā hai,

“Ai digar qaumo, us kī ummat ke sāth khushī manāo!”

¹¹ Phir likhā hai,

“Ai tamām aqwām, Rab kī tamjīd karo!

Ai tamām ummato, us kī satāish karo!”

¹² Aur Yasāyāh Nabī yih farmātā hai,

“Yassī kī jaṛ se ek koñpal phūṛ niklegī,

ek aisā ādmī uṭhegā
jo qaumoṅ par hukūmat karegā.
Ġhairyahūdī us par ās rakheṅge.”

¹³ Ummīd kā Ḳhudā āp ko imān rakhne ke bāis har ḳhushī aur salāmatī se māmūr kare tāki Rūhul-quds kī qudrat se āp kī ummīd baḥ kar dil se chhalak jāe.

Dilerī se Likhne kī Wajah

¹⁴ Mere bhāiyo, mujhe pūrā yaqīn hai ki āp ḳhud bhalāi se māmūr haiṅ, ki āp har tarah kā ilm-o-irfān rakhte haiṅ aur ek dūsre ko nasīhat karne ke qābil bhī haiṅ.

¹⁵ To bhī maiṅ ne yād dilāne kī ḳhātir āp ko kāī bāteṅ likhne kī dilerī kī hai. Kyoṅki maiṅ Allāh ke fazl se

¹⁶ āp Ḡhairyahūdiyoṅ ke lie Masīh Īsā kā ḳhādīm hūṅ. Aur maiṅ Allāh kī ḳhushḳhabrī phailāne meṅ Baitul-muqaddas ke imām kī-sī ḳhidmat saranjām detā hūṅ tāki āp ek aisī qurbānī ban jāeṅ jo Allāh ko pasand āe aur jise Rūhul-quds ne us ke lie maḳhsūs-o-muqaddas kiyā ho.

¹⁷ Chunānche maiṅ Masīh Īsā meṅ Allāh ke sāmne apnī ḳhidmat par faḳhr kar saktā hūṅ.

¹⁸ Kyoṅki maiṅ sirf us kām ke bāre meṅ bāt karne kī jurrat karūṅga jo Masīh ne merī mārifat kiyā hai aur jis se Ḡhairyahūdī Allāh ke tābe ho gae haiṅ. Hāṅ, Masīh hī ne yih kām kalām aur amal se,

¹⁹ ilāhī nishānoṅ aur mojizoṅ kī quwwat se aur Allāh ke Rūh kī qudrat se saranjām diyā hai. Yoṅ maiṅ ne Yarūshalam se le kar sūbā illurikum tak safr karte karte Allāh kī ḳhushḳhabrī phailāne kī ḳhidmat pūrī kī hai.

²⁰ Aur maiṅ ise apnī izzat kā bāis samjhā ki ḳhushḳhabrī wahān sunāūn jahān Masīh ke bāre meṅ ḳhabar nahīn pahuṅchī. Kyoṅki maiṅ aisī buniyād par tāmīr nahīn karnā chāhtā thā jo kisī aur ne ḍālī thī.

²¹ Kalām-e-muqaddas yihī farmātā hai,
“Jinheṅ us ke bāre meṅ nahīn batāyā gayā
wuh dekheṅge,
aur jinhoṅ ne nahīn sunā
unheṅ samajh āegī.”

Paulus kā Rom Jāne kā Irādā

²² Yihī wajah hai ki mujhe itnī dafā āp ke pās āne se rokā gayā hai.

²³ Lekin ab merī in ilāqoṅ meṅ ḳhidmat pūrī ho chukī hai. Aur chūnki maiṅ itne sāloṅ se āp ke pās āne kā ārzūmand rahā hūṅ

²⁴ is lie ab yih ḳhāhish pūrī karne kī ummīd rakhtā hūṅ. Kyoṅki maiṅ ne spen jāne kā mansūbā banāyā hai. Ummīd hai ki rāste meṅ āp se milūṅgā aur āp āge ke safr ke lie merī madad kar sakeṅge. Lekin pahle maiṅ kuchh der ke lie āp kī rifāqat se lutfandoz honā chāhtā hūṅ.

²⁵ Is waqt maiṅ Yarūshalam jā rahā hūṅ tāki wahān ke muqaddasīn kī ḳhidmat karūṅ.

²⁶ Kyoṅki Makiduniyā aur Aḳhayā kī jamātoṅ ne Yarūshalam ke un muqaddasīn ke lie hadiyā jamā karne kā faislā kiyā hai jo ḡharīb haiṅ.

²⁷ Unhoñ ne yih ḡhushī se kiyā aur darasl yih un kā farz bhī hai. Ḡhairyahūdī to Yahūdiyōn kī ruhānī barkatoñ meñ sharīk hue haiñ, is lie Ḡhairyahūdiyōn kā farz hai ki wuh Yahūdiyōn ko bhī apnī māli barkatoñ meñ sharīk karke un kī ḡhidmat karen.

²⁸ Chunāñche apnā yih farz adā karne aur maḡāmī bhāiyōn kā yih sārā phal Yarūshalam ke imāndāroñ tak pahuñchāne ke bād main āp ke pās se hotā huā spen jāūngā.

²⁹ Aur main jāntā hūñ ki jab main āp ke pās āūngā to Masīh kī pūrī barkat le kar āūngā.

³⁰ Bhāiyo, main hamāre Ḡhudāwand Īsā Masīh aur Rūhul-quds kī muhabbat ko yād dilā kar āp se minnat kartā hūñ ki āp mere lie Allāh se duā karen aur yoñ merī ruhānī jang meñ sharīk ho jāen.

³¹ Is ke lie duā karen ki main sūbā Yahūdiyā ke ḡhairimāndāroñ se bachā rahūñ aur ki merī Yarūshalam meñ ḡhidmat wahāñ ke muḡaddasīn ko pasand āe.

³² Kyōñki main chāhtā hūñ ki jab main Allāh kī marzī se āp ke pās āūngā to mere dil meñ ḡhushī ho aur ham ek dūsre kī rifāqat se taro-tāzā ho jāen.

³³ Salāmatī kā Ḡhudā āp sab ke sāth ho. Āmīn.

16

Salām-o-Duā

¹ Hamāri bahan Fibe āp ke pās ā rahī hai. Wuh Kinḡhriyā Shahr kī jamāt meñ ḡhādīmā hai. Main us kī sifārish kartā hūñ

² balki Ḡhudāwand meñ arz hai ki āp us kā waise hī istiḡbāl karen jaise ki muḡaddasīn ko karnā chāhie. Jis muāmale meñ bhī use āp kī madad kī zarūrat ho us meñ us kā sāth deñ, kyōñki us ne bahut logoñ kī balki merī bhī madad kī hai.

³ Priskillā aur Akwilā ko merā salām denā jo Masīh Īsā meñ mere hamḡhidmat rahe haiñ.

⁴ Unhoñ ne mere lie apnī jāñ par khelā. Na sirf main balki Ḡhairyahūdiyōn kī jamāteñ un kī ehsānmand haiñ.

⁵ Un ke ghar meñ jamā hone wālī jamāt ko bhī merā salām denā.

Mere azīz dost Ipinetus ko merā salām denā. Wuh sūbā Āsiyā meñ Masīh kā pahlā pairokār yāñi us ilāqe kī fasal kā pahlā phal thā.

⁶ Mariyam ko merā salām jis ne āp ke lie baḡi mehnat-mashaqqat kī hai.

⁷ Andrūnikus aur Yūniyā ko merā salām. Wuh mere hamwatan haiñ aur jel meñ mere sāth waḡt guzārā hai. Rasūloñ meñ wuh numāyāñ haisiyat rakhte haiñ, aur wuh mujh se pahle Masīh ke pīchhe ho lie the.

⁸ Ampliyātus ko salām. Wuh Ḡhudāwand meñ mujhe azīz hai.

⁹ Masīh meñ hamāre hamḡhidmat Urbānus ko salām aur isī tarah mere azīz dost Istakhus ko bhī.

¹⁰ Apellis ko salām jis kī Masīh ke sāth wafādārī ko āzmāyā gayā hai. Aristubūlus ke ghar wāloñ ko salām.

¹¹ Mere hamwatan Herodiyon ko salām aur isī tarah Narkissus ke un ghar wāloñ ko bhī jo Masīh ke pīchhe ho lie haiñ.

¹² Trūfenā aur Trūfosā ko salām jo ẖudāwand kī ẖhidmat meñ mehnat-mashaqqat kartī haiñ. Merī azīz bahan parris ko salām jis ne ẖudāwand kī ẖhidmat meñ baṛī mehnat-mashaqqat kī hai.

¹³ Hamāre ẖudāwand ke chune hue bhāi Rūfus ko salām aur isī tarah us kī māñ ko bhī jo merī māñ bhī hai.

¹⁴ Asinkritus, Faligon, Hirmes, Patrobās, Hirmās aur un ke sāthī bhāiyon ko merā salām denā.

¹⁵ Filulugus aur Yūliyā, Neriyūs aur us kī bahan, Ulimpās aur un ke sāth tamām muqaddasīn ko salām.

¹⁶ Ek dūsre ko muqaddas bosā de kar salām karen. Masīh kī tamām jamāton kī taraf se āp ko salām.

Ākhirī Hidāyāt

¹⁷ Bhāiyō, maiñ āp ko tākīd kartā hūñ ki āp un se ẖhabardār raheñ jo pārtībāzī aur ẖokar kā bāis bante haiñ. Yih us tālīm ke ẖhilāf hai jo āp ko dī gaī hai. Un se kinārā karen

¹⁸ kyoñki aise log hamāre ẖudāwand Masīh kī ẖhidmat nahīn kar rahe balki apne peṭ kī. Wuh apñī mīṭhī aur chikñī-chupṛī bāton se sādālah logon ke dilon ko dhokā dete haiñ.

¹⁹ Āp kī farmānbardārī kī ẖhabar sab tak pahuñch gaī hai. Yih dekh kar maiñ āp ke bāre meñ ẖhush hūñ. Lekin maiñ chāhtā hūñ ki āp achchhā kām karne ke lihāz se dānishmand aur burā kām karne ke lihāz se beqūsūr hon.

²⁰ Salāmatī kā ẖudā jald hī Iblīs ko āp ke pāñwoñ tale kuchalwā dālegā.

Hamāre ẖudāwand Īsā kā fazl āp ke sāth ho.

²¹ Merā hamẖhidmat Tīmuthiyus āp ko salām detā hai, aur isī tarah mere hamwatan Lūkiyus, Yāson aur Sosipātrus.

²² Maiñ, Tirtiyus is ẖhat kā kātib hūñ. Merī taraf se bhī ẖudāwand meñ āp ko salām.

²³ Gayus kī taraf se āp ko salām. Maiñ aur pūrī jamāt us ke mehmān rahe haiñ. Shahr ke ẖhazāñchī Irāstus aur hamāre bhāi Kwārtus bhī āp ko salām kahte haiñ.

²⁴ [Hamāre ẖudāwand Īsā kā fazl āp sab ke sāth hotā rahe.]

Ākhirī Duā

²⁵ Allāh kī tamjīd ho, jo āp ko mazbūt karne par qādir hai, kyoñki Īsā Masīh ke bāre meñ us ẖhushẖhabrī se jo maiñ sunātā hūñ aur us bhed ke inkishāf se jo azal se poshīdā rahā wuh āp ko qāym rakh saktā hai.

²⁶ Ab is bhed kī haqīqat nabiyon ke sahīfon se zāhir kī gaī hai aur abādī ẖudā ke hukm par tamām qaumon ko mālūm ho gaī hai tāki sab imān lā kar Allāh ke tābe ho jāeñ.

²⁷ Allāh kī tamjīd ho jo wāhid dānishmand hai. Usī kā Īsā Masīh ke wasīle se abād tak jalāl hotā rahe! Āmīn.

1 Kurinthyōn

Salām

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai, jo Allāh ke irāde se Masīh Īsā kā bulāyā huā rasūl hai, aur hamāre bhāi Sosthines kī taraf se.

² Main Kurinthus meñ maujūd Allāh kī jamāt ko likh rahā hūn, āp ko jinheñ Masīh Īsā meñ muqaddas kiyā gayā hai, jinheñ muqaddas hone ke lie bulāyā gayā hai. Sāth hī yih khat un tamām logoñ ke nām bhī hai jo har jagah hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kā nām lete haiñ jo un kā aur hamārā Kḥudāwand hai.

³ Hamārā Kḥudā Bāp aur Kḥudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Shukr

⁴ Main hameshā āp ke lie Kḥudā kā shukr kartā hūn ki us ne āp ko Masīh Īsā meñ itnā fazl bakḥshā hai.

⁵ Āp ko us meñ har lihāz se daulatmand kiyā gayā hai, har qism kī taqrīr aur ilm-o-irfān meñ.

⁶ Kyoñki Masīh kī gawāhī ne āp ke darmiyān zor pakaḥ liyā hai,

⁷ is lie āp ko hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh ke zuhūr kā intazār karte karte kisī bhī barkat meñ kamī nahīn.

⁸ Wuhī āp ko ākḥir tak mazbūt banāe rakhegā, is lie āp hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kī dūsri āmad ke din be'ilzām ṭhahreñge.

⁹ Allāh par pūrā etamād kiyā jā saktā hai jis ne āp ko bulā kar apne Farzand hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kī rifāqat meñ sharīk kiyā hai.

Kurinthyōn kī Pārṭībāzī

¹⁰ Bhāiyo, main apne Kḥudāwand Īsā Masīh ke nām meñ āp ko tākīd kartā hūn ki āp sab ek hī bāt kaheñ. Āp ke darmiyān pārṭībāzī nahīn balki ek hī soch aur ek hī rāy honī chāhie.

¹¹ Kyoñki mere bhāiyo, āp ke bāre meñ mujhe Kḥaloe ke ghar wāloñ se mālūm huā hai ki āp meñ se koī kahtā hai, “Main Paulus kī pārṭī kā hūn,” koī “Main Apullos kī pārṭī kā hūn,” koī “Main Kaifā kī pārṭī kā hūn” aur koī ki “Main Masīh kī pārṭī kā hūn.”

¹² Matlab yih hai ki āp meñ se koī kahtā hai, “Main Paulus kī pārṭī kā hūn,” koī “Main Apullos kī pārṭī kā hūn,” koī “Main Kaifā kī pārṭī kā hūn” aur koī ki “Main Masīh kī pārṭī kā hūn.”

¹³ Kyā Masīh baṭ gayā? Kyā āp kī kḥātir Paulus ko salīb par chaḥhāyā gayā? Yā kyā āp ko Paulus ke nām se baptismā diyā gayā?

¹⁴ Kḥudā kā shukr hai ki main ne āp meñ se kisī ko baptismā nahīn diyā siwāe Krispus aur Gayus ke.

¹⁵ Is lie koī nahīn kah saktā ki main ne Paulus ke nām se baptismā pāyā hai.

¹⁶ Hān main ne Stifanās ke gharāne ko bhī baptismā diyā. Lekin jahān tak merā kḥayāl hai is ke alāwā kisī aur ko baptismā nahīn diyā.

¹⁷ Masīh ne mujhe baptismā dene ke lie rasūl banā kar nahīn bhejā balki is lie ki Allāh kī kḥushkḥabrī sunāūn. Aur yih kām mujhe duniyāwī hikmat se ārastā taqrīr se nahīn karnā hai tāki Masīh kī salīb kī tāqat beasār na ho jāe.

Salīb kā Paighām

¹⁸ Kyonki salīb kā paighām un ke lie jin kā anjām halākat hai bewuqūfi hai jabki hamāre lie jin kā anjām najāt hai yih Allāh kī qudrat hai.

¹⁹ Chunānche pāk nawishton meñ likhā hai,
 “Maiñ dānishmandon kī dānish ko tabāh karūnga
 aur samajhdāron kī samajh ko radd karūnga.”

²⁰ Ab dānishmand shaḡhs kahān hai? Alim kahān hai? Is jahān kā munāzare kā māhir kahān hai? Kyā Allāh ne duniyā kī hikmat-o-dānāi ko bewuqūfi sābit nahīn kiyā?

²¹ Kyonki agarche duniyā Allāh kī dānāi se ghiri hui hai to bhī duniyā ne apnī dānāi kī badaulat Allāh ko na pahchānā. Is lie Allāh ko pasand āyā kī wuh salīb ke paighām kī bewuqūfi ke zariye hī imān rakhne wālon ko najāt de.

²² Yahūdī taqāzā karte haiñ kī ilāhī bāton kī tasdiq ilāhī nishānon se kī jāe jabki Yūnānī dānāi ke wasīle se in kī tasdiq ke ḡhāhān haiñ.

²³ Is ke muqābale meñ ham Masīh-e-maslūb kī munādī karte haiñ. Yahūdī is se ḡhokar khā kar nārāz ho jāte haiñ jabki ḡhairyahūdī ise bewuqūfi qarār dete haiñ.

²⁴ Lekin jo Allāh ke bulāe hue haiñ, ḡhāh wuh Yahūdī hon ḡhāh Yūnānī, un ke lie Masīh Allāh kī qudrat aur Allāh kī dānāi hotā hai.

²⁵ Kyonki Allāh kī jo bāt bewuqūfi lagti hai wuh insān kī dānāi se zyādā dānishmand hai. Aur Allāh kī jo bāt kamzor lagti hai wuh insān kī tāqat se zyādā tāqatwar hai.

²⁶ Bhāiyo, is par ḡhaur karen kī āp kā kyā hāl thā jab Ḳhudā ne āp ko bulāyā. Āp meñ se kam haiñ jo duniyā ke meyar ke mutābiq dānā haiñ, kam haiñ jo tāqatwar haiñ, kam haiñ jo ālī ḡhāndān se haiñ.

²⁷ Balki jo duniyā kī nigāh meñ bewuqūf hai use Allāh ne chun liyā tāki dānāon ko sharmindā kare. Aur jo duniyā meñ kamzor hai use Allāh ne chun liyā tāki tāqatwaron ko sharmindā kare.

²⁸ Isī tarah jo duniyā ke nazdik zalil aur haqir hai use Allāh ne chun liyā. Hāñ, jo kuchh bhī nahīn hai use us ne chun liyā tāki use nest kare jo bazāhir kuchh hai.

²⁹ Chunānche koī bhī Allāh ke sāmne apne par faḡhr nahīn kar saktā.

³⁰ Yih Allāh kī taraf se hai kī āp Masīh Īsā meñ haiñ. Allāh kī baḡhshish se Īsā ḡhud hamārī dānāi, hamārī rāstbāzī, hamārī taqdis aur hamārī maḡhlasī ban gayā hai.

³¹ Is lie jis tarah kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Faḡhr karne wālā Ḳhudāwand hī par faḡhr kare.”

2

Paulus kī Sādā Munādī

¹ Bhāiyo, mujh par bhī ḡhaur karen. Jab maiñ āp ke pās āyā to maiñ ne āp ko Allāh kā bhed moḡe moḡe alfāz meñ yā falsafiyānā hikmat kā izhār karte hue na sunāyā.

² Wajah kyā thī? Yih kī maiñ ne irādā kar rakhā thā kī āp ke darmiyān hote hue maiñ Īsā Masīh ke siwā aur kuchh na jānūn, ḡhāskar yih kī use maslūb kiyā gayā.

³ Hāñ maiñ kamzorhāl, khauf khāte aur bahut thartharāte hue āp ke pās āyā.

⁴ Aur guftgū aur munādī karte hue maiñ ne duniyāwī hikmat ke baṛe zordār alfāz kī mārifat āp ko qāyl karne kī koshish na kī, balki Rūhul-quds aur Allāh kī qudrat ne merī bātoñ kī tasdiq kī,

⁵ tāki āp kā īmān insānī hikmat par mabnī na ho balki Allāh kī qudrat par.

Ghalat aur Sahīh Dānāī

⁶ Dānāī kī bāteñ ham us waqt karte haiñ jab kāmīl īmān rakhne walōñ ke darmiyān hote haiñ. Lekin yih dānāī maujūdā jahān kī nahīn aur na is jahān ke hākimoñ hī kī hai jo miṭne wāle haiñ.

⁷ Balki ham Kḥudā hī kī dānāī kī bāteñ karte haiñ jo bhed kī sūrat meñ chhupī rahī hai. Allāh ne tamām zamānoñ se peshtar muqarrar kiyā hai kī yih dānāī hamāre jalāl kā bāis bane.

⁸ Is jahān ke kisī bhī hākīm ne is dānāī ko na pahchānā, kyonki agar wuh pahchān lete to phir wuh hamāre jalālī Kḥudāwand ko maslūb na karte.

⁹ Dānāī ke bāre meñ pāk nawishte bhī yihī kahte haiñ,
 “Jo na kisī āñkh ne dekhā, na kisī kān ne sunā,
 aur na insān ke zahan meñ āyā,
 use Allāh ne un ke lie taiyār kar diyā
 jo us se muhabbat rakhte haiñ.”

¹⁰ Lekin Allāh ne yihī kuchh apne Rūh kī mārifat ham par zāhir kiyā kyonki us kā Rūh har chīz kā khoj lagātā hai, yahān tak kī Allāh kī gahrāiyōñ kā bhī.

¹¹ Insān ke bātin se kaun wāqif hai siwāe insān kī rūh ke jo us ke andar hai? Isī tarah Allāh se tālluq rakhne wālī bātoñ ko koī nahīn jāntā siwāe Allāh ke Rūh ke.

¹² Aur hameñ duniyā kī rūh nahīn milī balki wuh Rūh jo Allāh kī taraf se hai tāki ham us kī atākardā bātoñ ko jān sakeñ.

¹³ Yihī kuchh ham bayān karte haiñ, lekin aise alfāz meñ nahīn jo insānī hikmat se hameñ sikhāyā gayā balki Rūhul-quds se. Yoñ ham ruhānī haqīqatoñ kī tashrīh ruhānī logoñ ke lie karte haiñ.

¹⁴ Jo shaḥs ruhānī nahīn hai wuh Allāh ke Rūh kī bātoñ ko qabūl nahīn kartā kyonki wuh us ke nazdik bewuqūfi haiñ. Wuh unheñ pahchān nahīn saktā kyonki un kī parakh sirf ruhānī shaḥs hī kar saktā hai.

¹⁵ Wuhī har chīz parakh letā hai jabki us kī apnī parakh koī nahīn kar saktā.

¹⁶ Chunānche pāk kalām meñ likhā hai,
 “Kis ne Rab kī soch ko jānā?
 Kaun us ko tālīm degā?”
 Lekin ham Masīh kī soch rakhte haiñ.

3

Kurinthus kī Bachagānā Hālat

¹ Bhāiyō, maiñ āp se ruhānī logoñ kī bāteñ na kar sakā balki sirf jismānī logoñ kī. Kyonki āp ab tak Masīh meñ chhoṭe bachche haiñ.

² Maiñ ne āp ko dūdh pilāyā, ṭhos ghizā na khilāī, kyonki āp us waqt is qābil nahīn the balki ab tak nahīn haiñ.

³ Abhī tak āp jismānī haiñ, kyoñki āp meñ hasad aur jhagarā pāyā jātā hai. Kyā is se yih sābit nahīñ hotā ki āp jismānī haiñ aur Rūh ke baḡhair chalte haiñ?

⁴ Jab koī kahtā hai, “Main Paulus kī pārṭī kā hūñ” aur dūsrā, “Main Apullos kī pārṭī kā hūñ” to kyā is se yih zāhir nahīñ hotā ki āp ruhānī nahīñ balkī insānī soch rakhte haiñ?

Paulus aur Apullos kī Haisiyat

⁵ Apullos kī kyā haisiyat hai aur Paulus kī kyā? Donoñ naukar haiñ jin ke wasīle se āp īmān lāe. Aur ham meñ se har ek ne wuhī k̄hidmat anjām dī jo K̄hudāwand ne us ke sapurd kī.

⁶ Main ne paude lagāe, Apullos pānī detā rahā, lekin Allāh ne unheñ ugne diyā.

⁷ Lihāzā paudā lagāne wālā aur ābpāshī karne wālā donoñ kuchh bhī nahīñ, balkī K̄hudā hī sab kuchh hai jo paude ko phalne-phūlne detā hai.

⁸ Paudā lagāne aur pānī dene wālā ek jaise haiñ, albattā har ek ko us kī mehnat ke mutābiq mazdūrī milegī.

⁹ Kyoñki ham Allāh ke muāwin haiñ jabki āp Allāh kā khet aur us kī imārat haiñ.

¹⁰ Allāh ke us fazl ke mutābiq jo mujhe baḡhshā gayā main ne ek dānishmand thekedār kī tarah buniyād rakhī. Is ke bād koī aur us par imārat tāmīr kar rahā hai. Lekin har ek dhyān rakhe ki wuh buniyād par imārat kis tarah banā rahā hai.

¹¹ Kyoñki buniyād rakhī jā chukī hai aur wuh hai Īsā Masīh. Is ke alāwā koī bhī mazid koī buniyād nahīñ rakh saktā.

¹² Jo bhī is buniyād par kuchh tāmīr kare wuh muḡhtalif mawād to istemāl kar saktā hai, masalan sonā, chāñdī, qīmtī patthar, lakaṛī, sūkhī ghās yā bhūsā,

¹³ lekin āk̄hir meñ har ek kā kām zāhir ho jāegā. Qiyāmat ke din kuchh poshīdā nahīñ rahegā balkī āg sab kuchh zāhir kar degī. Wuh sābit kar degī ki har kisī ne kaisā kām kiyā hai.

¹⁴ Agar us kā tāmīrī kām na jalā jo us ne is buniyād par kiyā to use ajr milegā.

¹⁵ Agar us kā kām jal gayā to use nuqsān pahunchegā. K̄hud to wuh bach jāegā magar jalte jalte.

¹⁶ Kyā āp ko mālūm nahīñ ki āp Allāh kā ghar haiñ, aur āp meñ Allāh kā Rūh sukūnat kartā hai?

¹⁷ Agar koī Allāh ke ghar ko tabāh kare to Allāh use tabāh karegā, kyoñki Allāh kā ghar maḡhsūs-o-muḡaddas hai aur yih ghar āp hī haiñ.

Apne bāre meñ Shek̄hī na Mārñā

¹⁸ Koī apne āp ko fareb na de. Agar āp meñ se koī samjhe ki wuh is duniyā kī nazar meñ dānishmand hai to phir zarūrī hai ki wuh bewuqūf bane tāki wāqā dānishmand ho jāe.

¹⁹ Kyoñki is duniyā kī hikmat Allāh kī nazar meñ bewuqūfī hai. Chunāñche muḡaddas nawishtoñ meñ likhā hai, “Wuh dānishmandoñ ko un kī apnī chālākī ke phande meñ phaṅsā detā hai.”

²⁰ Yih bhī likhā hai, “Rab dānishmandoñ ke k̄hayālāt ko jāntā hai ki wuh bātil haiñ.”

²¹ Ġharz koī kisī insān ke bāre meñ sheḡhī na māre. Sab kuchh to āp kā hai.

²² Paulus, Apullos, Kaifā, duniyā, zindagī, maut, maujūdā jahān ke aur mustaqbil ke umūr sab kuchh āp kā hai.

²³ Lekin āp Masīh ke haiñ aur Masīh Allāh kā hai.

4

Ḳhudāwand ke Ḳhādīm aur Un kā Kām

¹ Ġharz log hameñ Masīh ke ḡhādīm samjheñ, aise nigarān jinheñ Allāh ke bhedoñ ko kholne kī zimmedārī dī gāi hai.

² Ab nigarānoñ kā farz yih hai ki un par pūrā etamād kiyā jā sake.

³ Mujhe is bāt kī zyādā fikr nahīn ki āp yā koī duniyāwī adālat merā ehtisāb kare, balki maiñ ḡhud bhī apnā ehtisāb nahīn kartā.

⁴ Mujhe kisī ḡhaltī kā ilm nahīn hai agarche yih bāt mujhe rāstbāz qarār dene ke lie kāfī nahīn hai. Ḳhudāwand ḡhud merā ehtisāb kartā hai.

⁵ Is lie waqt se pahle kisī bāt kā faislā na kareñ. Us waqt tak intazār kareñ jab tak Ḳhudāwand na āe. Kyoñki wuhī tārikī meñ chhupī huī chīzoñ ko raushnī meñ lāegā aur diloñ kī mansūbābandiyon ko zāhir kar degā. Us waqt Allāh ḡhud har fard kī munāsib tārif karegā.

Kurinthyon kī Sheḡhībāzī

⁶ Bhāiyo, maiñ ne in bātoñ kā itlāq apne aur Apullos par kiyā tāki āp ham par ḡhaur karte hue Allāh ke kalām kī hudūd jān leñ jin se tajāwuz karnā munāsib nahīn. Phir āp phul kar ek shaḡhs kī himāyat karke dūsre kī muḡhālafat nahīn kareñge.

⁷ Kyoñki kaun āp ko kisī dūsre se afzal qarār detā hai? Jo kuchh āp ke pās hai kyā wuh āp ko muft nahīn milā? Aur agar muft milā to is par sheḡhī kyoñ mārte haiñ goyā ki āp ne use apnī mehnat se hāsīl kiyā ho?

⁸ Wāh jī wāh! Āp ser ho chuke haiñ. Āp amīr ban chuke haiñ. Āp hamāre baḡhair bādshāh ban chuke haiñ. Kāsh āp bādshāh ban chuke hote tāki ham bhī āp ke sāth hukūmat karte!

⁹ Is ke bajāe mujhe lagtā hai ki Allāh ne hamāre lie jo us ke rasūl haiñ Romī tamāshāgāh meñ sab se nichlā darjā muqarrar kiyā hai, jo un logoñ ke lie maḡhsūs hotā hai jinheñ sazā-e-maut kā faislā sunāyā gayā ho. Hāñ, ham duniyā, farishtoñ aur insānoñ ke sāmne tamāshā ban gae haiñ.

¹⁰ Ham to Masīh kī ḡhātīr bewuqūf ban gae haiñ jabki āp Masīh meñ samajhdār ḡhayāl kie jāte haiñ. Ham kamzor haiñ jabki āp tāqatwar. Āp kī izzat kī jāti hai jabki hamārī be'izzati.

¹¹ Ab tak hameñ bhūk aur pyās satātī hai. Ham chītharoñ meñ malbūs goyā nange phirte haiñ. Hameñ mukke māre jāte haiñ. Hamārī koī mustaqil rihāishgāh nahīn.

¹² Aur baḡī mashaḡqat se ham apne hāthoñ se rozī kamāte haiñ. Lān-tān karne wāloñ ko ham barkat dete haiñ, izā dene wāloñ ko bardāsht karte haiñ.

¹³ Jo hameñ burā-bhalā kahte haiñ unheñ ham duā dete haiñ. Ab tak ham duniyā kā kūrā-karkaṭ aur ḡhilāzat bane phirte haiñ.

Paulus Kurinthyon kā Ruhānī Bāp Hai

¹⁴ Maiñ āp ko sharmindā karne ke lie yih nahīñ likh rahā, balki apne pyāre bachche jān kar samjhāne kī gharz se.

¹⁵ Beshak Masīh Īsā meñ āp ke ustād to beshumār haiñ, lekin bāp kam haiñ. Kyoñki Masīh Īsā meñ maiñ hī āp ko Allāh kī khushkhabrī sunā kar āp kā bāp banā.

¹⁶ Ab maiñ tākid kartā hūñ ki āp mere namūne par chalen.

¹⁷ Is lie maiñ ne Tīmuthiyus ko āp ke pās bhej diyā jo Khudāwand meñ merā pyārā aur wafādār beṭā hai. Wuh āp ko Masīh Īsā meñ merī un hidāyāt kī yād dilāegā jo maiñ har jagah aur imāndāron kī har jamāt meñ detā hūñ.

¹⁸ Āp meñ se bāz yoñ phūl gae haiñ jaise maiñ ab āp ke pās kabhī nahīñ āūngā.

¹⁹ Lekin agar Khudāwand kī marzī huī to jald ā kar mālūm karūnga ki kyā yih phūle hue log sirf bāteñ kar rahe haiñ yā ki Allāh kī qudrat un meñ kām kar rahī hai.

²⁰ Kyoñki Allāh kī bādshāhī khālī bātoñ se zāhir nahīñ hotī balki Allāh kī qudrat se.

²¹ Kyā āp chāhte haiñ ki maiñ chhaṛī le kar āp ke pās āūñ yā pyār aur halīmī kī rūh meñ?

5

Zinākārī

¹ Yih bāt hamāre kānoñ tak pahuñchī hai ki āp ke darmiyān zinākārī ho rahī hai, balki aisī zinākārī jise Ghairyahūdī bhī rawā nahīñ samajhte. Kahte haiñ ki āp meñ se kisi ne apnī sauteli māñ * se shādī kar rakhī hai.

² Kamāl hai ki āp is fel par nādim nahīñ balki phūle phir rahe haiñ! Kyā munāsib na hotā ki āp dukh mahsūs karke is badi ke murtakib ko apne darmiyān se khārij kar dete?

³ Go maiñ jism ke lihāz se āp ke pās nahīñ, lekin Rūh ke lihāz se zarūr hūñ. Aur maiñ us shakhs par fatwā is tarah de chukā hūñ jaise ki maiñ āp ke darmiyān maujūd hūñ.

⁴ Jab āp hamāre Khudāwand Īsā ke nām meñ jamā hoñge to maiñ Rūh meñ āp ke sāth hūngā aur hamāre Khudāwand Īsā kī qudrat bhī.

⁵ Us waqt aise shakhs ko Iblīs ke hawāle karen tāki sirf us kā jism halāk ho jāe, lekin us kī rūh Khudāwand ke dīn rihāi pāe.

⁶ Āp kā faḥr karnā achchhā nahīñ. Kyā āp ko mālūm nahīñ ki jab ham thoṛā-sā khamīr tazā gundhe hue āṭe meñ milāte haiñ to wuh sāre āṭe ko khamīr kar detā hai?

⁷ Apne āp ko khamīr se pāk-sāf karke tazā gundhā huā āṭā ban jāeñ. Darhaqīqat āp haiñ bhī pāk, kyoñki hamārā Īd-e-Fasah kā lelā Masīh hamāre lie zabah ho chukā hai.

⁸ Is lie āie ham purāne khamīrī āṭe yānī burāi aur badi ko dūr karke tazā gundhe hue āṭe yānī khulūs aur sachchāi kī roṭiyāñ banā kar Fasah kī Īd manāeñ.

⁹ Maiñ ne khat meñ likhā thā ki āp zinākāron se tālluq na rakheñ.

¹⁰ Merā matlab yih nahīñ thā ki āp is duniyā ke zinākāron se tālluq munqate kar leñ yā is duniyā ke lālchiyon, luṭeron aur butparaston se. Agar āp aisā karte to lāzim hotā ki āp duniyā hī se kūch kar jāte.

* 5:1 Lafzī tarjumā: bāp ki biwi, lekin ghālīban is se murād sauteli māñ hai.

11 Nahĩn, merā matlab yih thā ki āp aise shaḡhs se tālluq na rakheñ jo Masĩh meñ to bhāi kahlātā hai magar hai wuh zinākār yā lālchĩ yā butparast yā gāli-galoch karne wālā yā sharābĩ yā luṭerā. Aise shaḡhs ke sāth khānā tak bhĩ na khāeñ.

12 Maiñ un logoñ kī adālat kyoñ kartā phirūñ jo imāndāroñ kī jamāt se bāhar haiñ? Kyā āp ḡhud bhĩ sirf un kī adālat nahĩn karte jo jamāt ke andar haiñ?

13 Bāhar wāloñ kī adālat to ḡhudā hĩ karegā. Kalām-e-muḡaddas meñ yoñ likhā hai, ‘Sharĩr ko apne darmiyān se nikāl do.’

6

Muḡaddamābāzĩ

1 Āp meñ yih jurrat kaise paidā huĩ ki jab kisĩ kā kisĩ dūsre imāndār ke sāth tanāzā ho to wuh apnā jhagaṛā bedīnoñ ke sāmne le jātā hai na ki muḡaddasoñ ke sāmne?

2 Kyā āp nahĩn jānte ki muḡaddasĩn duniyā kī adālat kareñge? Aur agar āp duniyā kī adālat kareñge to kyā āp is qābil nahĩn ki chhoṭe mote jhagaṛoñ kā faislā kar sakeñ?

3 Kyā āp ko mālūm nahĩn ki ham farishton kī adālat kareñge? To phir kyā ham rozmarṛā ke muāmalāt ko nahĩn niṭṭā sakte?

4 Aur is qism ke muāmalāt ko faisal karne ke lie āp aise logoñ ko kyoñ muḡarrar karte haiñ jo jamāt kī nigāh meñ koĩ haisiyat nahĩn rakhte?

5 Yih bāt maiñ āp ko sharm dilāne ke lie kahtā hūñ. Kyā āp meñ ek bhĩ sayānā shaḡhs nahĩn jo apne bhāiyoñ ke mābain faislā karne ke qābil ho?

6 Lekin nahĩn. Bhāi apne hĩ bhāi par muḡaddamā chalātā hai aur wuh bhĩ ḡhairimāndāroñ ke sāmne.

7 Awwal to āp se yih ḡhaltĩ huĩ ki āp ek dūsre se muḡaddamābāzĩ karte haiñ. Agar koĩ āp se nāinsāfi kar rahā ho to kyā behtar nahĩn ki āp use aisā karne deñ? Aur agar koĩ āp ko ṭhag rahā ho to kyā yih behtar nahĩn ki āp use ṭhagne deñ?

8 Is ke baraks āp kā yih hāl hai ki āp ḡhud hĩ nāinsāfi karte aur ṭhagte haiñ aur wuh bhĩ apne bhāiyoñ ko.

9 Kyā āp nahĩn jānte ki nāinsāf Allāh kī bādshāhĩ mĩrās meñ nahĩn pāeñge? Fareb na khāeñ! Harāmkar, butparast, zinākār, hamjinsparast, laundebāz,

10 chor, lālchĩ, sharābĩ, badzabān, luṭere, yih sab Allāh kī bādshāhĩ mĩrās meñ nahĩn pāeñge.

11 Āp meñ se kuchh aise the bhĩ. Lekin āp ko dhoyā gayā, āp ko muḡaddas kiyā gayā, āp ko ḡhudāwand Īsā Masĩh ke nām aur hamāre ḡhudā ke Rūh se rāstbāz banāyā gayā hai.

Jism Allāh kā Ghar Hai

12 Mere lie sab kuchh jāyz hai, lekin sab kuchh mufid nahĩn. Mere lie sab kuchh jāyz to hai, lekin maiñ kisĩ bhĩ chĩz ko ijāzat nahĩn dūngā ki mujh par hukūmat kare.

13 Beshak ḡhurāk peṭ ke lie aur peṭ ḡhurāk ke lie hai, magar Allāh donoñ ko nest kar degā. Lekin ham is se yih natĩjā nahĩn nikāl sakte ki jism zinākārĩ ke lie hai. Hargiz nahĩn! Jism ḡhudāwand ke lie hai aur ḡhudāwand jism ke lie.

¹⁴ Allāh ne apnī qudrat se Ḳhudāwand Īsā ko zindā kiyā aur isī tarah wuh hameñ bhī zindā karegā.

¹⁵ Kyā āp nahīn jānte ki āp ke jism Masīh ke āzā haiñ? To kyā maiñ Masīh ke āzā ko le kar fāhishā ke āzā banāūñ? Hargiz nahīn.

¹⁶ Kyā āp ko mālūm nahīn ki jo fāhishā se lipaṭ jātā hai wuh us ke sāth ek tan ho jātā hai? Jaise pāk nawishton meñ likhā hai, “Wuh donoñ ek ho jāte haiñ.”

¹⁷ Is ke baraks jo Ḳhudāwand se lipaṭ jātā hai wuh us ke sāth ek rūh ho jātā hai.

¹⁸ Zinākārī se bhāgeñ! Insān se sarzad hone wālā har gunāh us ke jism se bāhar hotā hai siwāe zinā ke. Zinākār to apne hī jism kā gunāh kartā hai.

¹⁹ Kyā āp nahīn jānte ki āp kā badan Rūhul-quds kā ghar hai jo āp ke andar sukūnat kartā hai aur jo āp ko Allāh kī taraf se milā hai? Āp apne mālik nahīn haiñ

²⁰ kyonki āp ko qīmat adā karke ḳharīdā gayā hai. Ab apne badan se Allāh ko jalāl deñ.

7

Izdiwājī Zindagi

¹ Ab maiñ āp ke sawālāt kā jawāb detā hūñ. Beshak achchhā hai ki mard shādī na kare.

² Lekin zinākārī se bachne kī ḳhātir har mard kī apnī bīwī aur har aurat kā apnā shauhar ho.

³ Shauhar apnī bīwī kā haq adā kare aur isī tarah bīwī apne shauhar kā.

⁴ Bīwī apne jism par iḳhtiyār nahīn rakhtī balki us kā shauhar. Isī tarah shauhar bhī apne jism par iḳhtiyār nahīn rakhtā balki us kī bīwī.

⁵ Chunānche ek dūsre se judā na hoñ siwāe is ke ki āp donoñ bāhamī razāmandī se ek waqt muḡarrar kar leñ tāki duā ke lie zyādā fursat mil sake. Lekin is ke bād āp dubārā ikaṭṭhe ho jāeñ tāki Iblīs āp ke bezabt nafs se fāydā uṭhā kar āp ko āzmāish meñ na ḍāle.

⁶ Yih maiñ hukm ke taur par nahīn balki āp ke hālāt ke pesh-e-nazar riāyatan kah rahā hūñ.

⁷ Maiñ chāhtā hūñ ki tamām log mujh jaise hī hoñ. Lekin har ek ko Allāh kī taraf se alag nemat milī hai, ek ko yih nemat, dūsre ko wuh.

Talāq aur Ḡhairīmāndār se Shādī

⁸ Maiñ ḡhairshādīshudā afrād aur bewāon se yih kahtā hūñ ki achchhā ho agar āp merī tarah ḡhairshādīshudā raheñ.

⁹ Lekin agar āp apne āp par qābū na rakh sakeñ to shādī kar leñ. Kyonki is se peshtar ki āp ke shahwānī jazbāt belagām hone lagen behtar yih hai ki āp shādī kar leñ.

¹⁰ Shādīshudā joñ ko maiñ nahīn balki Ḳhudāwand hukm detā hai ki bīwī apne shauhar se tālluq munḡate na kare.

¹¹ Agar wuh aisā kar chukī ho to dūsri shādī na kare yā apne shauhar se sulah kar le. Isī tarah shauhar bhī apnī bīwī ko talāq na de.

¹² Dīgar logoñ ko Ḳhudāwand nahīn balki maiñ nasīhat kartā hūñ ki agar kisī imāndār bhāī kī bīwī imān nahīn lāī, lekin wuh shauhar ke sāth rahne par rāzī ho to phir wuh apnī bīwī ko talāq na de.

13 Isī tarah agar kisī imāndār k̄hātūn kā shauhar imān nahīn lāyā, lekin wuh bīwī ke sāth rahne par razāmand ho to wuh apne shauhar ko talāq na de.

14 Kyoñki jo shauhar imān nahīn lāyā use us kī imāndār bīwī kī mārīfat muqaddas thahrāyā gayā hai aur jo bīwī imān nahīn lāi use us ke imāndār shauhar kī mārīfat muqaddas qarār diyā gayā hai. Agar aisā na hotā to āp ke bachche nāpāk hote, magar ab wuh muqaddas haiñ.

15 Lekin agar ḡhairimāndār shauhar yā bīwī apnā tālluq munqate kar le to use jāne deñ. Aisī sūrat meñ imāndār bhāi yā bahan is bandhan se āzād ho gae. Magar Allāh ne āp ko sulah-salāmatī kī zindagī guzārne ke lie bulāyā hai.

16 Bahan, mumkin hai āp apne k̄hāwind kī najāt kā bāis ban jāeñ. Yā bhāi, mumkin hai āp apnī bīwī kī najāt kā bāis ban jāeñ.

Allāh kī Taraf se Muqarrarā Rāh par Raheñ

17 Har shaḅhs usī rāh par chale jo K̄hudāwand ne us ke lie muqarrar kī aur us hālat meñ jis meñ Allāh ne use bulāyā hai. Imāndāroñ kī tamām jamātoñ ke lie merī yihī hidāyat hai.

18 Agar kisī ko maḅhtūn hālat meñ bulāyā gayā to wuh nāmaḅhtūn hone kī koshish na kare. Agar kisī ko nāmaḅhtūnī kī hālat meñ bulāyā gayā to wuh apnā k̄hatnā na karwāe.

19 Na k̄hatnā kuchh chīz hai aur na k̄hatne kā na honā, balki Allāh ke ahkām ke mutābiq zindagī guzārnā hī sab kuchh hai.

20 Har shaḅhs usī haisiyat meñ rahe jis meñ use bulāyā gayā thā.

21 Kyā āp ḡhulām the jab K̄hudāwand ne āp ko bulāyā? Yih bāt āp ko pareshān na kare. Albattā agar āp ko āzād hone kā mauqā mile to is se zarūr fāydā uṅhāeñ.

22 Kyoñki jo us waqt ḡhulām thā jab K̄hudāwand ne use bulāyā wuh ab K̄hudāwand kā āzād kiyā huā hai. Isī tarah jo āzād thā jab use bulāyā gayā wuh ab Masīh kā ḡhulām hai.

23 Āp ko qīmat de kar k̄harīdā gayā hai, is lie insān ke ḡhulām na baneñ.

24 Bhāiyo, har shaḅhs jis hālat meñ bulāyā gayā usī meñ wuh Allāh ke sāmne qāym rahe.

Ḡhairshādīshudā Log

25 Kuñwāriyoñ ke bāre meñ mujhe K̄hudāwand kī taraf se koī k̄hās hukm nahīn milā. To bhī main jise Allāh ne apnī rahmat se qābil-e-etamād banāyā hai āp par apnī rāy kā izhār kartā hūñ.

26 Merī dānist meñ maujūdā musībat ke pesh-e-nazar insān ke lie achchhā hai ki ḡhairshādīshudā rahe.

27 Agar āp kisī k̄hātūn ke sāth shādī ke bandhan meñ bandh chuke haiñ to phir is bandhan ko torne kī koshish na kareñ. Lekin agar āp shādī ke bandhan meñ nahīn bandhe to phir is ke lie koshish na kareñ.

28 Tāham agar āp ne shādī kar hī lī hai to āp ne gunāh nahīn kiyā. Isī tarah agar kuñwāri shādī kar chukī hai to yih gunāh nahīn. Magar aise log jismānī taur par musībat meñ paṛ jāeñge jabki main āp ko is se bachānā chāhtā hūñ.

29 Bhāiyo, main to yih kahtā hūñ ki waqt thoṛā hai. Āindā shādīshudā aise zindagī basar kareñ jaise ki ḡhairshādīshudā haiñ.

³⁰ Rone wāle aise hoñ jaise nahīñ ro rahe. Ḳhushī manāne wāle aise hoñ jaise Ḳhushī nahīñ manā rahe. Ḳharīdne wāle aise hoñ jaise un ke pās kuchh bhī nahīñ.

³¹ Duniyā se faydā uṭhāne wāle aise hoñ jaise is kā koī faydā nahīñ. Kyonki is duniyā kī maujūdā shakl-o-sūrat ḳhatm hotī jā rahī hai.

³² Maiñ to chāhtā hūñ ki āp fikron se āzād raheñ. Ḡhairshādīshudā shakhs Ḳhudāwand ke muāmaloñ kī fikr meñ rahtā hai ki kis tarah use Ḳhush kare.

³³ Is ke baraks shādīshudā shakhs duniyāwī fikr meñ rahtā hai ki kis tarah apñī bīwī ko Ḳhush kare.

³⁴ Yoñ wuh baṛī kash-ma-kash meñ mubtalā rahtā hai. Isī tarah Ḡhairshādīshudā ḳhātūn aur kuñwārī Ḳhudāwand kī fikr meñ rahtī hai ki wuh jismānī aur ruhānī taur par us ke lie maḳhsūs-o-muḳaddas ho. Is ke muḳābale meñ shādīshudā ḳhātūn duniyāwī fikr meñ rahtī hai ki apne ḳhāwind ko kis tarah Ḳhush kare.

³⁵ Maiñ yih āp hī ke fāyde ke lie kahtā hūñ. Maḳsad yih nahīñ ki āp par pābandiyāñ lagāī jāeñ balki yih ki āp sharāfat, sābitqadmī aur yaksūī ke sāth Ḳhudāwand kī huzūrī meñ chaleñ.

³⁶ Agar koī samajhtā hai, 'Maiñ apñī kuñwārī mangetar se shādī na karne se us kā haḳ mār rahā hūñ' yā yih ki 'Merī us ke lie ḳhāhish had se zyādā hai, is lie shādī honī chāhie' to phir wuh apne irāde ko pūrā kare, yih gunāh nahīñ. Wuh shādī kar le.

³⁷ Lekin is ke baraks agar us ne shādī na karne kā puḳhtā azm kar liyā hai aur wuh majbūr nahīñ balki apne irāde par iḳhtiyār rakhtā hai aur us ne apne dīl meñ faislā kar liyā hai ki apñī kuñwārī laṛkī ko aise hī rahne de to us ne achchhā kiyā.

³⁸ Ḡharz jis ne apñī kuñwārī mangetar se shādī kar lī hai us ne achchhā kiyā hai, lekin jis ne nahīñ kī us ne aur bhī achchhā kiyā hai.

³⁹ Jab tak ḳhāwind zindā hai bīwī ko us se rishtā toṛne kī ijāzat nahīñ. Ḳhāwind kī wafāt ke bād wuh āzād hai ki jis se chāhe shādī kar le, magar sirf Ḳhudāwand meñ.

⁴⁰ Lekin merī dānist meñ agar wuh aise hī rahe to zyādā mubāarak hogī. Aur maiñ samajhtā hūñ ki mujh meñ bhī Allāh kā Rūh hai.

8

Butoñ kī Qurbāniyāñ

¹ Ab maiñ butoñ kī qurbānī ke bāre meñ bāt kartā hūñ. Ham jānte haiñ ki ham sab sāhib-e-ilm haiñ. Ilm insān ke phūlne kā bāis bantā hai jabki muhabbat us kī tāmīr kartī hai.

² Jo samajhtā hai ki us ne kuchh jān liyā hai us ne ab tak us tarah nahīñ jānā jis tarah us ko jānanā chāhie.

³ Lekin jo Allāh se muhabbat rakhtā hai use Allāh ne jān liyā hai.

⁴ Butoñ kī qurbānī khāne ke zimn meñ ham jānte haiñ ki duniyā meñ but koī chīz nahīñ aur ki Rab ke siwā koī aur Ḳhudā nahīñ hai.

⁵ Beshak āsmān-o-zamīn par kāī nām-nihād dewatā hote haiñ, hāñ darasl bahutere dewatāoñ aur ḳhudāwandoñ kī pūjā kī jāti hai.

⁶ To bhī ham jānte haiñ ki faḳt ek hī Ḳhudā hai, hamārā Bāp jis ne sab kuchh paidā kiyā hai aur jis ke lie ham zindagī guzārte haiñ. Aur

ek hī Ḳhudāwand hai yānī Īsā Masīh jis ke wasile se sab kuchh wujūd meñ āyā hai aur jis se hameñ zindagī hāsil hai.

⁷ Lekin har kisī ko is kā ilm nahīn. Bāz imāndār to ab tak yih sochne ke ādi hain ki but kā wujūd hai. Is lie jab wuh kisī but kī qurbānī kā gosht khāte hain to wuh samajhte hain ki ham aisā karne se us but kī pūjā kar rahe hain. Yoñ un kā zamīr kamzor hone kī wajah se ālūda ho jātā hai.

⁸ Haqīqat to yih hai ki hamārā Allāh ko pasand ānā is bāt par mabnī nahīn ki ham kyā khāte hain aur kyā nahīn khāte. Na parhez karne se hameñ koī nuqsān pahuñchtā hai aur na khā lene se koī faydā.

⁹ Lekin khabardār raheñ ki āp kī yih āzādī kamzoroñ ke lie t̥hokar kā bāis na bane.

¹⁰ Kyoñki agar koī kamzor zamīr shakhs āp ko butkhāne meñ khānā khāte hue dekhe to kyā use us ke zamīr ke k̥hilāf butoñ kī qurbāniyāñ khāne par ubhārā nahīn jāegā?

¹¹ Is tarah āp kā kamzor bhāī jis kī k̥hātir Masīh qurbān huā āp ke ilm-o-irfān kī wajah se halāk ho jāegā.

¹² Jab āp is tarah apne bhāiyōñ kā gunāh karte aur un ke kamzor zamīr ko majrūh karte hain to āp Masīh kā hī gunāh karte hain.

¹³ Is lie agar aisā khānā mere bhāī ko sahīh rāh se bhaṭkāne kā bāis bane to main kabhī gosht nahīn khāūngā tāki apne bhāī kī gumrahī kā bāis na banūñ.

9

Rasūl kā Haq

¹ Kyā main āzād nahīn? Kyā main Masīh kā rasūl nahīn? Kyā main ne Īsā ko nahīn dekhā jo hamārā Ḳhudāwand hai? Kyā āp Ḳhudāwand meñ merī mehnat kā phal nahīn hain?

² Agarche main dūsroñ ke nazdik Masīh kā rasūl nahīn, lekin āp ke nazdik to zarūr hūñ. Ḳhudāwand meñ āp hī merī risālat par muhr hain.

³ Jo merī bāzpurs karnā chāhte hain unheñ main apne difā meñ kahtā hūñ,

⁴ kyā hameñ khāne-pīne kā haq nahīn?

⁵ Kyā hameñ haq nahīn ki shādī karke apnī bīwī ko sāth lie phireñ? Dūsre rasūl aur Ḳhudāwand ke bhāī aur Kaifā to aisā hī karte hain.

⁶ Kyā mujhe aur Barnabās hī ko apnī k̥hidmat ke ajr meñ kuchh pāne kā haq nahīn?

⁷ Kaun-sā faujī apne k̥harch par jang laṛtā hai? Kaun angūr kā bāgh lagā kar us ke phal se apnā hissā nahīn pātā? Yā kaun rewar kī gallābānī karke us ke dūdh se apnā hissā nahīn pātā?

⁸ Kyā main yih faqt insānī soch ke taht kah rahā hūñ? Kyā sharīat bhī yih nahīn kahtī?

⁹ Tauret meñ likhā hai, “Jab tū fasal gāhne ke lie us par bail chalne detā hai to us kā muñh bāndh kar na rakhnā.” Kyā Allāh sirf bailoñ kī fikr kartā hai

¹⁰ yā wuh hamārī k̥hātir yih farmātā hai? Hāñ, zarūr hamārī k̥hātir kyoñki hal chalāne wālā is ummīd par chalātā hai ki use kuchh milegā. Isī tarah gāhne wālā is ummīd par gāhtā hai ki wuh paidāwār meñ se apnā hissā pāegā.

¹¹ Ham ne āp ke lie ruhānī bij boyā hai. To kyā yih nāmūnāsib hai agar ham āp se jismānī fasal kāṭeñ?

¹² Agar dūsroñ ko āp se apnā hissā lene kā haq hai to kyā hamārā un se zyādā haq nahīn bantā?

Lekin ham ne is haq se fāydā nahīn uṭhāyā. Ham sab kuchh bardāshṭ karte haiñ tāki Masīh kī ḡhushḡhabrī ke lie kisī bhī tarah se rukāwaṭ kā bāis na banēñ.

¹³ Kyā āp nahīn jānte ki Baitul-muḡaddas meñ ḡhidmat karne wāloñ kī zarūriyāt Baitul-muḡaddas hī se pūrī kī jātī haiñ? Jo qurbāniyāñ ḡhaḡhāne ke kām meñ masrūf rahte haiñ unheñ qurbāniyon se hī hissā miltā hai.

¹⁴ Isī tarah ḡhudāwand ne muḡarrar kiyā hai ki injīl kī ḡhushḡhabrī kī munādī karne wāloñ kī zarūriyāt un se pūrī kī jāeñ jo is ḡhidmat se fāydā uṭhāte haiñ.

¹⁵ Lekin main ne kisī tarah bhī is se fāydā nahīn uṭhāyā, aur na is lie likhā hai ki mere sāth aisā sulūk kiyā jāe. Nahīn, is se pahle ki faḡhr karne kā merā yih haq mujh se ḡhīn liyā jāe behtar yih hai ki main mar jāūñ.

¹⁶ Lekin Allāh kī ḡhushḡhabrī kī munādī karnā mere lie faḡhr kā bāis nahīn. Main to yih karne par majbūr hūñ. Mujh par afsos agar is ḡhushḡhabrī kī munādī na karūñ.

¹⁷ Agar main yih apnī marzī se kartā to phir ajr kā merā haq bantā. Lekin aisā nahīn hai balki ḡhudā hī ne mujhe yih zimmedārī dī hai.

¹⁸ To phir merā ajr kyā hai? Yih ki main injīl kī ḡhushḡhabrī muft sunāūñ aur apne us haq se fāydā na uṭhāūñ jo mujhe us kī munādī karne se hāsīl hai.

¹⁹ Agarḡhe main sab logoñ se āzād hūñ phir bhī main ne apne āp ko sab kā ḡhulām banā liyā tāki zyādā se zyādā logoñ ko jīt lūñ.

²⁰ Main Yahūdiyon ke darmiyān Yahūdī kī mānind banā tāki Yahūdiyon ko jīt lūñ. Mūsūwī shariāt ke taht zindagī guzārne wāloñ ke darmiyān main un kī mānind banā tāki unheñ jīt lūñ, go main shariāt ke mātaht nahīn.

²¹ Mūsūwī shariāt ke baḡhair zindagī guzārne wāloñ ke darmiyān main unheñ kī mānind banā tāki unheñ jīt lūñ. Is kā matlab yih nahīn ki main Allāh kī shariāt ke tābe nahīn hūñ. Haqīqat meñ main Masīh kī shariāt ke taht zindagī guzārtā hūñ.

²² Main kamzoroñ ke lie kamzor banā tāki unheñ jīt lūñ. Sab ke lie main sab kuchh banā tāki har mumkin tariḡe se bāz ko bachā sakūñ.

²³ Jo kuchh bhī kartā hūñ Allāh kī ḡhushḡhabrī ke wāste kartā hūñ tāki is kī barakāt meñ sharīk ho jāūñ.

²⁴ Kyā āp nahīn jānte ki ṡṡṡiyam meñ dauṡte to sab hī haiñ, lekin inām ek hī shaḡhs hāsīl kartā hai? ḡhunāḡhe aise dauṡeñ ki āp hī jīteñ.

²⁵ Kheloñ meñ sharīk hone wālā har shaḡhs apne āp ko saḡht nazm-o-zabṭ kā pāband rakhtā hai. Wuh fānī tāj pāne ke lie aisā karte haiñ, lekin ham ḡhairfānī tāj pāne ke lie.

²⁶ ḡhunāḡhe main har waḡt manzil-e-maḡsūd ko pesh-e-nazar rakhte hue dauṡtā hūñ. Aur main isī tarah bāksing bhī kartā hūñ, main hawā meñ mukke nahīn mārtā balki nishāne ko.

²⁷ Main apne badan ko mārtā kūtṡā aur ise apnā ḡhulām banātā hūñ, aisā na ho ki dūsroñ meñ munādī karke ḡhud nāmaḡbūl ṡhahrūñ.

10

Isrāil kā Ibratnāk Tajrabā

¹ Bhāiyo, maiñ nahīn chāhtā ki āp is bāt se nāwāqif raheñ ki hamāre bāpdādā sab bādāl ke nīche the. Wuh sab samundar meñ se guzare.

² Un sab ne bādāl aur samundar meñ Mūsā kā baptismā liyā.

³ Sab ne ek hī ruhānī ḡhurāk khāi

⁴ aur sab ne ek hī ruhānī pānī piyā. Kyoñki Masīh ruhānī Chaṭṭān ki sūrat meñ un ke sāth sāth chaltā rahā aur wuhī un sab ko pānī pilātā rahā.

⁵ Is ke bāwujūd un meñ se beshtar log Allāh ko pasand na āe, is lie wuh registān meñ halāk ho gae.

⁶ Yih sab kuchh hamārī ibrat ke lie wāqe huā tāki ham un logoñ kī tarah burī chīzoñ kī hawas na kareñ.

⁷ Un meñ se bāz kī tarah butparast na baneñ, jaise muqaddas nawishtoñ meñ likhā hai, “Log khāne-pīne ke lie baiṭh gae aur phir uṭh kar rangraliyōñ meñ apne dil bahlāne lage.”

⁸ Ham zinā bhī na kareñ jaise un meñ se bāz ne kiyā aur natīje meñ ek hī din meñ 23,000 afrād ḡher ho gae.

⁹ Ham ḡhudāwand kī āzmāish bhī na kareñ jis tarah un meñ se bāz ne kī aur natīje meñ sāñpoñ se halāk hue.

¹⁰ Aur na buṛbuṛāeñ jis tarah un meñ se bāz buṛbuṛāne lage aur natīje meñ halāk karne wāle farishte ke hāthoñ māre gae.

¹¹ Yih mājare ibrat kī ḡhātir un par wāqe hue aur ham Aḡhīr zamāne meñ rahne wāloñ kī nasihat ke lie likhe gae.

¹² ḡharz jo samajhtā hai ki wuh mazbūtī se khaṛā hai, ḡhabardār rahe ki gir na paṛe.

¹³ Āp sirf aisi āzmāishoñ meñ paṛe haiñ jo insān ke lie ām hotī haiñ. Aur Allāh wafādār hai. Wuh āp ko āp kī tāqat se zyādā āzmāish meñ nahīn paṛne degā. Jab āp āzmāish meñ paṛ jāenge to wuh us meñ se nikalne kī rāh bhī paidā kar degā tāki āp use bardāsht kar sakeñ.

Ashā-e-Rabbānī aur Butparastī meñ Tazād

¹⁴ ḡharz mere pyāro, butparastī se bhāgeñ.

¹⁵ Maiñ āp ko samajhdār jān kar bāt kar rahā hūn. Āp ḡhud merī is bāt kā faislā kareñ.

¹⁶ Jab ham Ashā-e-Rabbānī ke mauqe par barkat ke pyāle ko barkat de kar us meñ se pīte haiñ to kyā ham yoñ Masīh ke ḡhūn meñ sharīk nahīn hote? Aur jab ham roṭī toṛ kar khāte haiñ to kyā Masīh ke badan meñ sharīk nahīn hote?

¹⁷ Roṭī to ek hī hai, is lie ham jo bahut-se haiñ ek hī badan haiñ, kyoñki ham sab ek hī roṭī meñ sharīk hote haiñ.

¹⁸ Banī Isrāil par ḡhaur kareñ. Kyā Baitul-muqaddas meñ qurbāniyāñ khāne wāle qurbāngāh kī rifāqat meñ sharīk nahīn hote?

¹⁹ Kyā maiñ yih kahnā chāhtā hūn ki butoñ ke chaṛhāwe kī koī haisiyat hai? Yā ki but kī koī haisiyat hai? Hargiz nahīn.

²⁰ Maiñ yih kahtā hūn ki jo qurbāniyāñ wuh guzarānte haiñ Allāh ko nahīn balki shayātīn ko guzarānte haiñ. Aur maiñ nahīn chāhtā ki āp shayātīn kī rifāqat meñ sharīk hoñ.

²¹ Āp Ḳhudāwand ke pyāle aur sāth hī shayātīn ke pyāle se nahīn pī sakte. Āp Ḳhudāwand ke rifāqatī khāne aur sāth hī shayātīn ke rifāqatī khāne meñ sharik nahīn ho sakte.

²² Yā kyā ham Allāh kī ḡhairat ko uksānā chāhte haiñ? Kyā ham us se tāqatwar haiñ?

Dūsroñ ke Zamīr kā Lihāz Karnā

²³ Sab kuchh rawā to hai, lekin sab kuchh muḡid nahīn. Sab kuchh jāyḡ to hai, lekin sab kuchh hamārī tāmir-o-taraqqī kā bāis nahīn hotā.

²⁴ Har koī apne hī fayde kī talāsh meñ na rahe balki dūsre ke.

²⁵ Bāzār meñ jo kuchh biktā hai use khāeñ aur apne zamīr ko mutma'in karne kī ḡhātīr pūchh-gachh na kareñ,

²⁶ kyoñki "Zamīn aur jo kuchh us par hai Rab kā hai."

²⁷ Agar koī ḡhairīmāndār āp kī dāwat kare aur āp us dāwat ko qabūl kar leñ to āp ke sāmne jo kuchh bhī rakhā jāe use khāeñ. Apne zamīr ke itmīnān ke lie taftīsh na kareñ.

²⁸ Lekin agar koī āp ko batā de, "Yih butoñ kā chaḡhāwā hai" to phir us shaḡhs kī ḡhātīr jis ne āp ko āgāh kiyā hai aur zamīr kī ḡhātīr use na khāeñ.

²⁹ Matlab hai apne zamīr kī ḡhātīr nahīn balki dūsre ke zamīr kī ḡhātīr. Kyoñki yih kis tarah ho saktā hai ki kisī dūsre kā zamīr merī āzādī ke bāre meñ faislā kare?

³⁰ Agar maiñ Ḳhudā kā shukr karke kisi khāne meñ sharik hotā hūñ to phir mujhe kyoñ burā kahā jāe? Maiñ to use Ḳhudā kā shukr karke khātā hūñ.

³¹ Chunāñche sab kuchh Allāh ke jalāl kī ḡhātīr kareñ, ḡhāh āp khāeñ, pieñ yā aur kuchh kareñ.

³² Kisī ke lie ṡhokar kā bāis na baneñ, na Yahūdiyoñ ke lie, na Yūnāniyoñ ke lie aur na Allāh kī jamāt ke lie.

³³ Isī tarah maiñ bhī sab ko pasand āne kī har mumkin koshish kartā hūñ. Maiñ apne hī fayde ke ḡhayāl meñ nahīn rahtā balki dūsroñ ke tāki bahutere najāt pāeñ.

11

¹ Mere namūne par chaleñ jis tarah maiñ Masīh ke namūne par chaltā hūñ.

Ibādat meñ Ḳhawātīn kā Kirdār

² Shābāsh kī āp har tarah se mujhe yād rakhṡe haiñ. Āp ne riwāyāt ko yoñ mahfūz rakhā hai jis tarah maiñ ne unheñ āp ke sapurd kiyā thā.

³ Lekin maiñ āp ko ek aur bāt se āgāh karnā chāhtā hūñ. Har mard kā sar Masīh hai jabki aurat kā sar mard aur Masīh kā sar Allāh hai.

⁴ Agar koī mard sar ḡhāñk kar duā yā nabuwwat kare to wuh apne sar kī be'izzatī kartā hai.

⁵ Aur agar koī ḡhātūn nange sar duā yā nabuwwat kare to wuh apne sar kī be'izzatī kartī hai, goyā wuh sar munḡī hai.

⁶ Jo aurat apne sar par dopaṡṡā nahīn letī wuh ṡiñḡ karwāe. Lekin agar ṡiñḡ karwānā yā sar munḡwānā us ke lie be'izzatī kā bāis hai to phir wuh apne sar ko zarūr ḡhāñke.

⁷ Lekin mard ke lie lāzim hai ki wuh apne sar ko na ḡhāñke kyoñki wuh Allāh kī sūrāt aur jalāl ko mun'akis kartā hai. Lekin aurat mard kā jalāl mun'akis kartī hai,

⁸ kyoñki pahlā mard aurat se nahīn nīklā balki aurat mard se nīklī hai.

⁹ Mard ko aurat ke lie ḡhalaq nahīn kiyā gayā balki aurat ko mard ke lie.

¹⁰ Is wajah se aurat farishton ko pesh-e-nazar rakh kar apne sar par dopaṭṭā le jo us par iḡhtiyār kā nishān hai.

¹¹ Lekin yād rahe ki Ḳhudāwand meñ na aurat mard ke baḡhair kuchh hai aur na mard aurat ke baḡhair.

¹² Kyoñki agarche ibtidā meñ aurat mard se nīklī, lekin ab mard aurat hī se paidā hotā hai. Aur har shai Allāh se nikaltī hai.

¹³ Āp ḡhud faislā karen. Kyā munāsib hai ki koī aurat Allāh ke sāmne nange sar duā kare?

¹⁴ Kyā fitrat bhī yih nahīn sikhātī ki lambe bāl mard kī be'izzatī kā bāis haiñ

¹⁵ jabki aurat ke lambe bāl us kī izzat kā mūjib haiñ? Kyoñki bāl use ḡhānpne ke lie die gae haiñ.

¹⁶ Lekin is silsile meñ agar koī jhagaṛne kā shauq rakhe to jān le ki na hamārā yih dastūr hai, na Allāh kī jamātoñ kā.

Ashā-e-Rabbānī

¹⁷ Maiñ āp ko ek aur hidāyat detā hūn. Lekin is silsile meñ mere pās āp ke lie tārifī alfāz nahīn, kyoñki āp kā jamā honā āp kī behtarī kā bāis nahīn hotā balki nuqsān kā bāis.

¹⁸ Awwal to maiñ suntā hūn ki jab āp jamāt kī sūrat meñ ikatṭhe hote haiñ to āp ke darmiyān pārtībāzī nazar ātī hai. Aur kisī had tak mujhe is kā yaqīn bhī hai.

¹⁹ Lāzim hai ki āp ke darmiyān muḡhtalif pārtiyāñ nazar āen tāki āp meñ se wuh zāhir ho jāen jo āzmāne ke bād bhī sachche nikleñ.

²⁰ Jab āp jamā hote haiñ to jo khānā āp khāte haiñ us kā Ashā-e-Rabbānī se koī tālluq nahīn rahā.

²¹ Kyoñki har shakhs dūsroñ kā intazār kie baḡhair apnā khānā khāne lagtā hai. Natīje meñ ek bhūkā rahtā hai jabki dūsre ko nashā ho jātā hai.

²² Tājjub hai! Kyā khāne-pīne ke lie āp ke ghar nahīn? Yā kyā āp Allāh kī jamāt ko haqīr jān kar un ko jo ḡhālī hāth āe haiñ sharmindā karnā chāhte haiñ? Maiñ kyā kahūñ? Kyā āp ko shābāsh dūñ? Is meñ maiñ āp ko shābāsh nahīn de saktā.

²³ Kyoñki jo kuchh maiñ ne āp ke sapurd kiyā hai wuh mujhe Ḳhudāwand hī se milā hai. Jis rāt Ḳhudāwand Isā ko dushman ke hawāle kar diyā gayā us ne roṭī le kar

²⁴ shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukṛe karke kahā, “Yih merā badan hai jo tumhāre lie diyā jātā hai. Mujhe yād karne ke lie yihī kiyā karo.”

²⁵ Isī tarah us ne khāne ke bād pyālā le kar kahā, “Mai kā yih pyālā wuh nayā ahd hai jo mere ḡhūn ke zariye qāym kiyā jātā hai. Jab kabhī ise piyo to mujhe yād karne ke lie piyo.”

²⁶ Kyoñki jab bhī āp yih roṭī khāte aur yih pyālā pīte haiñ to Ḳhudāwand ki maut kā elān karte haiñ, jab tak wuh wāpas na āe.

²⁷ Chunāñche jo nālāyq taur par Ḳhudāwand kī roṭī khāe aur us kā pyālā pie wuh Ḳhudāwand ke badan aur ḡhūn kā gunāh kartā hai aur qusūrwar ṭhahregā.

²⁸ Har shaḡhs apne āp ko parakh kar hī is roṭī meñ se khāe aur pyāle meñ se pie.

²⁹ Jo roṭī khāte aur pyālā pīte waqt Ḳhudāwand ke badan kā ehtirām nahīn kartā wuh apne āp par Allāh kī adālat lātā hai.

³⁰ Isī lie āp ke darmiyān bahutere kamzor aur bīmār haiñ balki bahut-se maut kī nīnd so chuke haiñ.

³¹ Agar ham apne āp ko jānchte to Allāh kī adālat se bache rahte.

³² Lekin Ḳhudāwand hamārī adālat karne se hamārī tarbiyat kartā hai tāki ham duniyā ke sāth mujrim na ṭhahreñ.

³³ Ḡharz mere bhāiyo, jab āp khāne ke lie jamā hote haiñ to ek dūse kā intazār karen.

³⁴ Agar kisī ko bhūk lagī ho to wuh apne ghar meñ hī khānā khā le tāki āp kā jamā honā āp kī adālat kā bāis na ṭhahre. Digar hidāyat maiñ āp ko us waqt dūngā jab āp ke pās āūngā.

12

Ek Rūh aur Muḡhtalif Nemateñ

¹ Bhāiyo, maiñ nahīn chāhtā ki āp ruhānī nematoñ ke bāre meñ nāwāqif raheñ.

² Āp jānte haiñ ki imān lāne se peshtar āp ko bār bār bahkāyā aur gūnge butoñ kī taraf khīnchā jātā thā.

³ Isī ke pesh-e-nazar maiñ āp ko āgāh kartā hūn ki Allāh ke Rūh kī hidāyat se bolne wālā kabhī nahīn kahegā, “Īsā par lānat.” Aur Rūhul-quds kī hidāyat se bolne wāle ke siwā koī nahīn kahegā, “Īsā Ḳhudāwand hai.”

⁴ Go tarah tarah kī nemateñ hotī haiñ, lekin Rūh ek hī hai.

⁵ Tarah tarah kī ḡhidmateñ hotī haiñ, lekin Ḳhudāwand ek hī hai.

⁶ Allāh apnī qudrat kā izhār muḡhtalif andāz se kartā hai, lekin Ḳhudā ek hī hai jo sab meñ har tarah kā kām kartā hai.

⁷ Ham meñ se har ek meñ Rūhul-quds kā izhār kisī nemat se hotā hai. Yih nemateñ is lie dī jātī haiñ tāki ham ek dūse kī madad karen.

⁸ Ek ko Rūhul-quds hikmat kā kalām atā kartā hai, dūse ko wuhī Rūh ilm-o-irfān kā kalām.

⁹ Tisre ko wuhī Rūh puḡhtā imān detā hai aur chauthe ko wuhī ek Rūh shafā dene kī nemateñ.

¹⁰ Wuh ek ko mojize karne kī tāqat detā hai, dūse ko nabuwwat karne kī salāhiyat aur tisre ko muḡhtalif rūhoñ meñ imtiyāz karne kī nemat. Ek ko us se ḡhairzabāneñ bolne kī nemat miltī hai aur dūse ko in kā tarjumā karne kī.

¹¹ Wuhī ek Rūh yih tamām nemateñ taḡsīm kartā hai. Aur wuhī faisla kartā hai ki kis ko kyā nemat milnī hai.

Ek Jism aur Muḡhtalif Āzā

¹² Insānī jism ke bahut-se āzā hote haiñ, lekin yih tamām āzā ek hī badan ko tashkīl dete haiñ. Masīh kā badan bhī aisā hai.

¹³ Khāh ham Yahūdi the yā Yūnānī, ḡhulām the yā āzād, bapṭisme se ham sab ko ek hī Rūh kī mārifat ek hī badan meñ shāmil kiyā gayā hai, ham sab ko ek hī Rūh pilāyā gayā hai.

¹⁴ Badan ke bahut-se hisse hote haiñ, na sirf ek.

¹⁵ Farz karen ki pānw kahe, “Maiñ hāth nahīn hūn is lie badan kā hissā nahīn.” Kyā yih kahne par us kā badan se tālluḡ ḡhatm ho jāegā?

16 Yā farz karen ki kån kahe, “Maiñ ānkh nahīn hūn is lie badan kā hissā nahīn.” Kyā yih kahne par us kā badan se nātā tūṭ jāegā?

17 Agar pūrā jism ānkh hī hotā to phir sunane kī salāhiyat kahān hotī? Agar sārā badan kån hī hotā to phir sūnghne kā kyā bantā?

18 Lekin Allāh ne jism ke muḁhtalif āzā banā kar har ek ko wahān lagāyā jahān wuh chāhtā thā.

19 Agar ek hī azu pūrā jism hotā to phir yih kis qism kā jism hotā?

20 Nahīn, bahut-se āzā hote haiñ, lekin jism ek hī hai.

21 Ānkh hāth se nahīn kah saktī, “Mujhe terī zarūrat nahīn,” na sar pānwoñ se kah saktā hai, “Mujhe tumhārī zarūrat nahīn.”

22 Balki agar dekhā jāe to aksar aisā hotā hai ki jism ke jo āzā zyādā kamzor lagte haiñ un kī zyādā zarūrat hotī hai.

23 Wuh āzā jinheñ ham kam izzat ke lāyq samajhte haiñ unheñ ham zyādā izzat ke sāth ḁhānp lete haiñ, aur wuh āzā jinheñ ham sharm se chhupā kar rakhte haiñ unhīn kā ham zyādā ehtirām karte haiñ.

24 Is ke baraks hamāre izzatdār āzā ko is kī zarūrat hī nahīn hotī ki ham un kā ḁhās ehtirām karen. Lekin Allāh ne jism ko is tarah tartīb diyā ki us ne kamqadar āzā ko zyādā izzatdār ṭhahrāyā,

25 tāki jism ke āzā meñ tafriqā na ho balki wuh ek dūsre kī fikr karen.

26 Agar ek azu dukh meñ ho to us ke sāth ḁigar tamām āzā bhī dukh mahsūs karte haiñ. Agar ek azu sarfarāz ho jāe to us ke sāth bāqī tamām āzā bhī masrūr hote haiñ.

27 Āp sab mil kar Masīh kā badan haiñ aur infirādī taur par us ke muḁhtalif āzā.

28 Aur Allāh ne apnī jamāt meñ pahle rasūl, dūsre nabī aur tīsre ustād muqarrar kie haiñ. Phir us ne aise log bhī muqarrar kie haiñ jo mojize karte, shafā dete, dūsroñ kī madad karte, intazām chalāte aur muḁhtalif qism kī ḁhairzabāneñ bolte haiñ.

29 Kyā sab rasūl haiñ? Kyā sab nabī haiñ? Kyā sab ustād haiñ? Kyā sab mojize karte haiñ?

30 Kyā sab ko shafā dene kī nemateñ hāsīl haiñ? Kyā sab ḁhairzabāneñ bolte haiñ? Kyā sab in kā tarjumā karte haiñ?

31 Lekin āp un nematoñ kī talāsh meñ raheñ jo afzal haiñ.

Ab maiñ āp ko is se kahīn umdā rāh batātā hūn.

13

Muhabbat

1 Agar maiñ insānoñ aur farishtoñ kī zabāneñ bolūn, lekin muhabbat na rakhūn to phir maiñ bas ḁūnjtā huā ḁhariyāl yā ṭanṭanāṭī huī jhāñjh hī hūn.

2 Agar merī nabuwvat kī nemat ho aur mujhe tamām bhedoñ aur har ilm se wāqifiyat ho, sāth hī merā aisā imān ho ki paharoñ ko khiskā sakūn, lekin merā dil muhabbat se ḁhālī ho to maiñ kuchh bhī nahīn.

3 Agar maiñ apnā sārā māl ḁharīboñ meñ taqsim kar dūn balki apnā badan jalāe jāne ke lie de dūn, lekin merā dil muhabbat se ḁhālī ho to mujhe kuchh fāydā nahīn.

4 Muhabbat sabar se kām letī hai, muhabbat mehrbān hai. Na yih hasad kartī hai na ḁīngeñ mārtī hai. Yih phūltī bhī nahīn.

⁵ Muhabbat badtamīzī nahīn kartī na apne hī fāyde kī talāsh meñ rahtī hai. Yih jaldī se ġhuisse meñ nahīn ā jātī aur dūsroñ kī ġhaltiyōn kā rikārḍ nahīn rakhtī.

⁶ Yih nāinsāfī dekh kar ḡhush nahīn hotī balki sachchāī ke ġhālib āne par hī ḡhushī manātī hai.

⁷ Yih hameshā dūsroñ kī kamzoriyān bardāsht kartī hai, hameshā etamād kartī hai, hameshā ummīd rakhtī hai, hameshā sābitqadam rahtī hai.

⁸ Muhabbat kabhī ḡhatm nahīn hotī. Is ke muḡābale meñ nabuwwatēñ ḡhatm ho jāeñḡī, ġhairzabāneñ jātī raheñḡī, ilm miṭ jāegā.

⁹ Kyoñki is waḡt hamārā ilm nāmukammal hai aur hamārī nabuwwat sab kuchh zāhir nahīn kartī.

¹⁰ Lekin jab wuh kuchh āegā jo kāmil hai to yih adhūrī chīzeñ jātī raheñḡī.

¹¹ Jab main bachchā thā to bachche kī tarah boltā, bachche kī-sī soch rakhtā aur bachche kī-sī samajh se kām letā thā. Lekin ab main bālīḡh hūñ, is lie main ne bachche kā-sā andāz chhoṛ diyā hai.

¹² Is waḡt hameñ āīne meñ dhundlā-sā dikhāī detā hai, lekin us waḡt ham rūbarū dekhēḡe. Ab main juzwī taur par jāntā hūñ, lekin us waḡt kāmil taur se jān lūngā, aise hī jaise Allāh ne mujhe pahle se jān liyā hai.

¹³ Ġharz īmān, ummīd aur muhabbat tīnoñ qāym rahte haiñ, lekin in meñ afzal muhabbat hai.

14

Nabuwwat aur Ġhairzabāneñ

¹ Muhabbat kā dāman thāme rakheñ. Lekin sāth hī ruhānī nematoñ ko sargarmī se īstemāl meñ lāeñ, ḡhusūsan nabuwwat kī nemat ko.

² Ġhairzabān bolne wālā logoñ se nahīn balki Allāh se bāt kartā hai. Koī us kī bāt nahīn samajhtā kyoñki wuh Rūh meñ bhed kī bāteñ kartā hai.

³ Is ke baraks nabuwwat karne wālā logoñ se aisī bāteñ kartā hai jo un kī tāmīr-o-taraqqī, hauslā-afzāī aur tasallī kā bāis bantī haiñ.

⁴ Ġhairzabān bolne wālā apñī tāmīr-o-taraqqī kartā hai jabki nabuwwat karne wālā jamāt kī.

⁵ Main chāhtā hūñ kī āp sab ġhairzabāneñ boleñ, lekin is se zyādā yih khāhish rakhtā hūñ kī āp nabuwwat karen. Nabuwwat karne wālā ġhairzabāneñ bolne wāle se aham hai. Hāñ, ġhairzabāneñ bolne wālā bhī aham hai basharteki apñī zabān kā tarjumā kare, kyoñki is se ḡhudā kī jamāt kī tāmīr-o-taraqqī hotī hai.

⁶ Bhāīyo, agar main āp ke pās ā kar ġhairzabāneñ bolūñ, lekin mukāshafe, ilm, nabuwwat aur tālīm kī koī bāt na karūñ to āp ko kyā fāydā hogā?

⁷ Bejān sāzoñ par ġhaur karne se bhī yihī bāt sāmne ātī hai. Agar bānsrī yā sarod ko kisī ḡhās sur ke mutābiq na bajāyā jāe to phir sunane wāle kis tarah pahchān sakeḡe ki in par kyā kyā pesh kiyā jā rahā hai?

⁸ Isī tarah agar bigul kī āwāz jang ke lie taiyār ho jāne ke lie sāf taur se na baje to kyā faujī kamarbastā ho jāeḡe?

⁹ Agar āp sāf sāf bāt na karen to āp kī hālat bhī aisī hī hogī. Phir āp kī bāt kaun samjhegā? Kyonki āp logon se nahin balki hawā se bāteñ kareñge.

¹⁰ Is duniyā meñ bahut zyādā zabāneñ bolī jāti haiñ aur in meñ se koī bhī nahin jo bemānī ho.

¹¹ Agar main kisi zabān se wāqif nahin to main us zabān meñ bolne wāle ke nazdik ajnabi thahrūnga aur wuh mere nazdik.

¹² Yih usul āp par bhī lāgū hotā hai. Chūnki āp ruhānī nematon ke lie tarapte haiñ to phir khāskar un nematon meñ māhir banane kī koshish karen jo Khudā kī jamāt ko tāmīr kartī haiñ.

¹³ Chunānche ghairzabān bolne wālā duā kare ki is kā tarjumā bhī kar sake.

¹⁴ Kyonki agar main ghairzabān meñ duā karūn to merī ruh to duā kartī hai magar merī aql beamal rahtī hai.

¹⁵ To phir kyā karūn? Main Rūh meñ duā karūnga, lekin aql ko bhī istemāl karūnga. Main Rūh meñ hamd-o-sanā karūnga, lekin aql ko bhī istemāl meñ lāūngā.

¹⁶ Agar āp sirf Rūh meñ hamd-o-sanā karen to hāzirīn meñ se jo āp kī bāt nahin samajhtā wuh kis tarah āp kī shukrguzārī par “Āmīn” kah sakegā? Use to āp kī bāton kī samajh hī nahin āī.

¹⁷ Beshak āp achchhī tarah Khudā kā shukr kar rahe honge, lekin is se dūse shaḅhs kī tāmīr-o-taraqī nahin hogī.

¹⁸ Main Khudā kā shukr kartā hūn ki āp sab kī nisbat zyādā ghairzabānon meñ bāt kartā hūn.

¹⁹ Phir bhī main Khudā kī jamāt meñ aisī bāteñ pesh karnā chāhtā hūn jo dūse samajh sakeñ aur jin se wuh tarbiyat hāsil kar sakeñ. Kyonki ghairzabānon meñ bolī gāī beshumār bāton kī nisbat pānch tarbiyat dene wāle alfāz kahin behtar haiñ.

²⁰ Bhāiyo, bachchon jaisī soch se bāz āen. Burāī ke lihāz se to zarūr bachche bane raheñ, lekin samajh meñ bāligh ban jāen.

²¹ Sharīat meñ likhā hai, “Rab farmātā hai ki main ghairzabānon aur ajnabiyon ke honon kī mārifat is qaum se bāt karūnga. Lekin wuh phir bhī merī nahin suneñge.”

²² Is se zāhir hotā hai ki ghairzabāneñ imāndāron ke lie imtiyāzī nishān nahin hotin balki ghairimāndāron ke lie. Is ke baraks nabuwwat ghairimāndāron ke lie imtiyāzī nishān nahin hotī balki imāndāron ke lie.

²³ Ab farz karen ki imāndār ek jagah jamā haiñ aur tamām hāzirīn ghairzabāneñ bol rahe haiñ. Isī asnā meñ ghairzabān ko na samajhne wāle yā ghairimāndār ā shāmil hote haiñ. Āp ko is hālat meñ dekh kar kyā wuh āp ko dīwānā qarār nahin denge?

²⁴ Is ke muqābale meñ agar tamām log nabuwwat kar rahe hon aur koī ghairimāndār andar āe to kyā hogā? Wuh sab use qāyl kar lenge ki gunāhgār hai aur sab use parakh lenge.

²⁵ Yon us ke dil kī poshidā bāteñ zāhir ho jāengī, wuh gir kar Allāh ko sijdā karegā aur taslīm karegā ki filhaqīqat Allāh āp ke darmiyān maujūd hai.

²⁶ Bhāiyo, phir kyā honā chāhie? Jab āp jamā hote haiñ to har ek ke pās koī gīt yā tālīm yā mukāshafā yā ġhairzabān yā is kā tarjumā ho. In sab kā maqsad Ḳhudā kī jamāt kī tāmīr-o-taraqqi ho.

²⁷ Ġhairzabān meñ bolte waqt sirf do yā zyādā se zyādā tīn ashḳhās boleñ aur wuh bhī bārī bārī. Sāth hī koī un kā tarjumā bhī kare.

²⁸ Agar koī tarjumā karne wālā na ho to ġhairzabān bolne wālā jamāt meñ khāmosh rahe, albattā use apne āp se aur Allāh se bāt karne kī āzādī hai.

²⁹ Nabiyōñ meñ se do yā tīn nabuwwat kareñ aur dūsre un kī bātoñ kī sehhat ko parkheñ.

³⁰ Agar is daurān kisī baiṭhe hue shaḳhs ko koī mukāshafā mile to pahlā shaḳhs khāmosh ho jāe.

³¹ Kyoñki āp sab bārī bārī nabuwwat kar sakte haiñ tāki tamām log sikheñ aur un kī hauslā-afzāi ho.

³² Nabiyōñ kī rūh nabiyōñ ke tābe rahtī haiñ,

³³ kyoñki Allāh betartībī kā nahīñ balki salāmatī kā Ḳhudā hai.

Jaisā muḡaddasīn kī tamām jamātoñ kā dastūr hai

³⁴ khawātīn jamāt meñ khāmosh raheñ. Unheñ bolne kī ijāzat nahīñ, balki wuh farmāñbardār raheñ. Sharīat bhī yihī farmātī hai.

³⁵ Agar wuh kuchh sikhnā chāheñ to apne ghar par apne shauhar se pūchh leñ, kyoñki aurat kā Ḳhudā kī jamāt meñ bolnā sharm kī bāt hai.

³⁶ Kyā Allāh kā kalām āp meñ se niklā hai, yā kyā wuh sirf āp hī tak pahuñchā hai?

³⁷ Agar koī khayāl kare ki maiñ nabī hūñ yā khās ruhānī haisiyat rakhtā hūñ to wuh jān le ki jo kuchh maiñ āp ko likh rahā hūñ wuh Ḳhudāwand kā hukm hai.

³⁸ Jo yih nazarandāz kartā hai use khud bhī nazarandāz kiyā jāegā.

³⁹ Ġharz bhāiyo, nabuwwat karne ke lie tarapte raheñ, albattā kisī ko ġhairzabāneñ bolne se na rokeñ.

⁴⁰ Lekin sab kuchh shāystagī aur tartīb se amal meñ āe.

15

Masīh kā Jī Uṭhnā

¹ Bhāiyo, maiñ āp kī tawajjuh us khushḳhabrī kī taraf dilātā hūñ jo maiñ ne āp ko sunāi, wuhī khushḳhabrī jise āp ne qabūl kiyā aur jis par āp qāym bhī haiñ.

² Isī paighām ke wasile se āp ko najāt milti hai. Shart yih hai ki āp wuh bāteñ jyon kī tyoñ thāme rakheñ jis tarah maiñ ne āp tak pahuñchāi haiñ. Beshak yih bāt is par munhasir hai ki āp kā imān lānā bemaqsad nahīñ thā.

³ Kyoñki maiñ ne is par khās zor diyā ki wuhī kuchh āp ke sapurd karūñ jo mujhe bhī milā hai. Yih ki Masīh ne pāk nawishtoñ ke mutābiq hamāre gunāhoñ kī ḳhātīr apnī jān dī,

⁴ phir wuh dafn huā aur tīsre dīn pāk nawishtoñ ke mutābiq jī uṭhā.

⁵ Wuh Patras ko dikhāi diyā, phir bārah shāgirdoñ ko.

⁶ Is ke bād wuh ek hī waqt pāñch sau se zyādā bhāiyoñ par zāhir huā. Un meñ se beshtar ab tak zindā haiñ agarche chand ek intaqāl kar chuke haiñ.

⁷ Phir Yāqūb ne use dekhā, phir tamām rasūloñ ne.

⁸ Aur sab ke bād wuh mujh par bhī zāhir huā, mujh par jo goyā qabl az waqt paidā huā.

⁹ Kyoñki rasūloñ meñ merā darjā sab se chhoṭā hai, balki maiñ to rasūl kahlāne ke bhī lāyq nahīñ, is lie ki maiñ ne Allāh kī jamāt ko izā pahuñchāi.

¹⁰ Lekin maiñ jo kuchh hūñ Allāh ke fazl hī se hūñ. Aur jo fazl us ne mujh par kiyā wuh beasar na rahā, kyoñki maiñ ne un sab se zyādā jāñfishāñī se kām kiyā hai. Albattā yih kām maiñ ne ḳhud nahīñ balki Allāh ke fazl ne kiyā hai jo mere sāth thā.

¹¹ Ḳhair, yih kām maiñ ne kiyā yā unhoñ ne, ham sab usī paighām kī munādī karte haiñ jis par āp imān lāe haiñ.

Jī Uṭhne par Etirāz

¹² Ab mujhe yih batāeñ, ham to munādī karte haiñ ki Masīh murdoñ meñ se jī uṭhā hai. To phir āp meñ se kuchh log kaise kah sakte haiñ ki murde jī nahīñ uṭhte?

¹³ Agar murde jī nahīñ uṭhte to matlab yih huā ki Masīh bhī nahīñ jī uṭhā.

¹⁴ Aur agar Masīh jī nahīñ uṭhā to phir hamārī munādī abas hotī aur āp kā imān lānā bhī befāydā hotā.

¹⁵ Niz ham Allāh ke bāre meñ jhūṭe gawāh sābit hote. Kyoñki ham gawāhī dete haiñ ki Allāh ne Masīh ko zindā kiyā jabki agar wāqāi murde nahīñ jī uṭhte to wuh bhī zindā nahīñ huā.

¹⁶ Ḡharz agar murde jī nahīñ uṭhte to phir Masīh bhī nahīñ jī uṭhā.

¹⁷ Aur agar Masīh nahīñ jī uṭhā to āp kā imān befāydā hai aur āp ab tak apne gunāhoñ meñ giriftār haiñ.

¹⁸ Hāñ, is ke mutābiq jinhoñ ne Masīh meñ hote hue intaqāl kiyā hai wuh sab halāk ho gae haiñ.

¹⁹ Chunāñche agar Masīh par hamārī ummīd sirf isi zindagī tak mahdūd hai to ham insānoñ meñ sab se zyādā qābil-e-rahm haiñ.

Masīh Wāqāi Jī Uṭhā Hai

²⁰ Lekin Masīh wāqāi murdoñ meñ se jī uṭhā hai. Wuh intaqāl kie huoñ kī fasal kā pahlā phal hai.

²¹ Chūñki insān ke wasīle se maut āī, is lie insān hī ke wasīle se murdoñ ke jī uṭhne kī bhī rāh khulī.

²² Jis tarah sab is lie marte haiñ ki wuh Ādam ke farzand haiñ usī tarah sab zindā kie jāeñge jo Masīh ke haiñ.

²³ Lekin jī uṭhne kī ek tartīb hai. Masīh to fasal ke pahle phal kī haisiyat se jī uṭh chukā hai jabki us ke log us waqt jī uṭheñge jab wuh wāpas āegā.

²⁴ Is ke bād ḳhātmā hogā. Tab har hukūmat, iḳhtiyār aur quwwat ko nest karke wuh bādshāhī ko Ḳhudā Bāp ke hawāle kar degā.

²⁵ Kyoñki lāzim hai ki Masīh us waqt tak hukūmat kare jab tak Allāh tamām dushmanoñ ko us ke pāñwoñ ke nīche na kar de.

²⁶ Āḳhirī dushman jise nest kiyā jāegā maut hogī.

²⁷ Kyoñki Allāh ke bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Us ne sab kuchh us (yāñī Masīh) ke pāñwoñ ke nīche kar diyā.” Jab kahā gayā hai ki sab kuchh Masīh ke mātāht kar diyā gayā hai, to zāhir hai ki is meñ Allāh shāmil nahīñ jis ne sab kuchh Masīh ke mātāht kiyā hai.

²⁸ Jab sab kuchh Masīh ke mātāht kar diyā gayā tab Farzand khud bhī usī ke mātāht ho jāegā jis ne sab kuchh us ke mātāht kiyā. Yoñ Allāh sab meñ sab kuchh hogā.

Jī Uṭhne ke Pesh-e-Nazar Zindagī Guzārñā

²⁹ Agar murde wāqai jī nahīn uṭhte to phir wuh log kyā kareñge jo murdoñ kī kḥātir baptismā lete haiñ? Agar murde jī nahīn uṭheñge to phir wuh un kī kḥātir kyoñ baptismā lete haiñ?

³⁰ Aur ham bhī har waqt apñī jāñ kḥatre meñ kyoñ ḍāle hue haiñ?

³¹ Bhāiyo, main rozāñā martā hūñ. Yih bāt utñī hī yaqīñī hai jitñī yih ki ap hamāre Khudāwand Masīh Īsā meñ merā faḥhr haiñ.

³² Agar main sirf isī zindagī kī ummīd rakhte hue Ifisus meñ wahshī darindoñ se larā to mujhe kyā fāydā huā? Agar murde jī nahīn uṭhte to is qaul ke mutābiq zindagī guzārñā behtar hogā ki “Āo, ham khāeñ pieñ, kyoñki kal to mar hī jāñā hai.”

³³ Fareb na khāeñ, burī sohbat achchhī ādatoñ ko bigār detī hai.

³⁴ Pūre taur par hosh meñ āeñ aur gunāh na kareñ. Ap meñ se bāz aise haiñ jo Allāh ke bāre meñ kuchh nahīn jānte. Yih bāt main ap ko sharm dilāne ke lie kahtā hūñ.

Murde Kis Tarah Jī Uṭheñge

³⁵ Shāyad koī sawāl uṭhāe, “Murde kis tarah jī uṭhte haiñ? Aur jī uṭhne ke bād un kā jism kaisā hogā?”

³⁶ Bhāī, aql se kām leñ. Jo bij ap bote haiñ wuh us waqt tak nahīn ugtā jab tak ki mar na jāe.

³⁷ Jo ap bote haiñ wuh wuhī paudā nahīn hai jo bād meñ ugegā balki mahz ek nangā-sā dāñā hai, kḥāh gandum kā ho yā kisī aur chīz kā.

³⁸ Lekin Allāh use aisā jism detā hai jaisā wuh munāsib samajhtā hai. Har qism ke bij ko wuh us kā kḥās jism atā kartā hai.

³⁹ Tamām jāñdāroñ ko ek jaisā jism nahīn milā balki insānoñ ko aur qism kā, maweshiyōñ ko aur qism kā, parindoñ ko aur qism kā, aur machhliyoñ ko aur qism kā.

⁴⁰ Is ke alāwā āsmāñī jism bhī haiñ aur zamīñī jism bhī. Āsmāñī jismoñ kī shān aur hai aur zamīñī jismoñ kī shān aur.

⁴¹ Sūraj kī shān aur hai, chāñd kī shān aur, aur sitāroñ kī shān aur, balki ek sitārā shān meñ dūsre sitāre se farq hai.

⁴² Murdoñ kā jī uṭhnā bhī aisā hī hai. Jism fāñī hālat meñ boyā jātā hai aur lāfāñī hālat meñ jī uṭhtā hai.

⁴³ Wuh zalīl hālat meñ boyā jātā hai aur jalālī hālat meñ jī uṭhtā hai. Wuh kamzor hālat meñ boyā jātā hai aur qawī hālat meñ jī uṭhtā hai.

⁴⁴ Fitratī jism boyā jātā hai aur ruhāñī jism jī uṭhtā hai. Jahāñ fitratī jism hai wahāñ ruhāñī jism bhī hotā hai.

⁴⁵ Pāk nawishtoñ meñ bhī likhā hai ki pahle insān Ādam meñ jāñ ā gai. Lekin ākhirī Ādam zindā karne walī rūh banā.

⁴⁶ Ruhāñī jism pahle nahīn thā balki fitratī jism, phir ruhāñī jism huā.

⁴⁷ Pahlā insān zamīñ kī miṭṭī se banā thā, lekin dūsra āsmāñ se āyā.

⁴⁸ Jaisā pahlā kḥākī insān thā waise hī dīgar kḥākī insān bhī haiñ, aur jaisā āsmāñ se āyā huā insān hai waise hī dīgar āsmāñī insān bhī haiñ.

49 Yoñ ham is waqt *ḳhākī* insān kī shakl-o-sūrat rakhte haiñ jabki ham us waqt *āsmānī* insān kī shakl-o-sūrat rakheñge.

Maut par Fatah

50 Bhāiyo, main̄ yih kahnā chāhtā hūñ ki *ḳhākī* insān kā maujūdā jism Allāh kī bādshāhī ko mīrās meñ nahīñ pā saktā. Jo kuchh fānī hai wuh lāfānī chīzoñ ko mīrās meñ nahīñ pā saktā.

51 Dekho main̄ āp ko ek bhed batātā hūñ. Ham sab wafāt nahīñ pāeñge, lekin sab hī badal jāeñge.

52 Aur yih achānak, āñkh jhapakte meñ, āḳhirī bigul bajte hī rūnumā hogā. Kyoñki bigul bajne par murde lāfānī hālat meñ jī uṭheñge aur ham badal jāeñge.

53 Kyoñki lāzim hai ki yih fānī jism baqā kā libās pahan le aur marne wālā jism abadī zindagī kā.

54 Jab is fānī aur marne wāle jism ne baqā aur abadī zindagī kā libās pahan liyā hogā to phir wuh kalām pūrā hogā jo pāk nawishtoñ meñ likhā hai ki

“Maut ilāhī fatah kā luqmā ho gā hai.

55 Ai Maut, terī fatah kahāñ rahī?
Ai Maut, terā ḍanak kahāñ rahā?”

56 Maut kā ḍanak gunāh hai aur gunāh shariyat se taqwiyaṭ pātā hai.

57 Lekin *Ḳhudā* kā shukr hai jo hameñ hamāre *Ḳhudāwand* *Īsā Masīh* ke wasīle se fatah baḳhshtā hai.

58 *Ġharz*, mere pyāre bhāiyo, mazbūt bane raheñ. Koī chīz āp ko ḍānwāñdol na kar de. Hameshā *Ḳhudāwand* kī *ḳhidmat jāñfishānī* se kareñ, yih jānte hue ki *Ḳhudāwand* ke lie āp kī mehnat-mashaqqat rāygañ nahīñ jāegī.

16

Yarūshalam kī Jamāt ke lie Chandā

1 Rahī chande kī bāt jo Yarūshalam ke muqaddasīn ke lie jamā kiyā jā rahā hai to usī hidāyat par amal kareñ jo main̄ Galatiyā kī jamātoñ ko de chukā hūñ.

2 Har Itwār ko āp meñ se har koī apne kamāe hue paison̄ meñ se kuchh is chande ke lie maḳhsūs karke apne pās rakh chhoṛe. Phir mere āne par hadiyājāt jamā karne kī zarūrat nahīñ paṛegī.

3 Jab main̄ āūngā to aise afrād ko jo āp ke nazḍīk qābil-e-etamād haiñ *ḳhutūt* de kar Yarūshalam bhejūngā tāki wuh āp kā hadiyā wahāñ tak pahuñchā deñ.

4 Agar munāsib ho ki main̄ bhī jāūñ to wuh mere sāth jāeñge.

5 Main̄ Makiduniyā se ho kar āp ke pās āūngā kyoñki Makiduniyā meñ se safr karne kā irādā rakhtā hūñ.

6 Shāyad āp ke pās thoṛe arse ke lie ṭhahrūñ, lekin yih bhī mumkin hai ki sardiyoñ kā mausam āp hī ke sāth kāṭūñ tāki mere bād ke safr ke lie āp merī madad kar sakeñ.

7 Main̄ nahīñ chāhtā ki is dafā muḳhtasar mulāqāt ke bād chaltā banūñ, balki merī *ḳhāhish* hai ki kuchh waqt āp ke sāth guzārūñ. Shart yih hai ki *Ḳhudāwand* mujhe ijāzat de.

8 Lekin *Īd-e-Pantikust* tak main̄ *Īfīsus* meñ hī ṭhahrūngā,

9 kyoñki yahāñ mere sāmne muassir kām ke lie ek baṛā darwāzā khul gayā hai aur sāth hī bahut-se muḳhālīf bhī paidā ho gae haiñ.

¹⁰ Agar Tīmuthiyus æe to is kâ kḥayāl rakheñ ki wuh bilākhauf āp ke pās rah sake. Merī tarah wuh bhī Kḥudāwand ke khet meñ fasal kâṭ rahā hai.

¹¹ Is lie koī use haqīr na jāne. Use salāmātī se safr par rawānā kareñ tāki wuh mujh tak pahuñche, kyoñki main aur dīgar bhāi us ke muntazir haiñ.

¹² Bhāi Apullos kī main ne baṛī hauslā-afzāi kī hai ki wuh dīgar bhāiyon ke sāth āp ke pās æe, lekin Allāh ko qat'an manzūr na thā. Tāham mauqā milne par wuh zarūr æegā.

Nasīhateñ aur Salām

¹³ Jāgte raheñ, imān meñ sābitqadam raheñ, mardānaḡi dikhæeñ, mazbūt bane raheñ.

¹⁴ Sab kuchh muhabbat se kareñ.

¹⁵ Bhāiyo, main ek bāt meñ āp ko nasīhat karnā chāhtā hūñ. Āp jānte haiñ ki Stifanās kā gharānā Aḥayā kā pahlā phal hai aur kī unhoñ ne apne āp ko muqaddasīn kī kḥidmat ke lie waqf kar rakḥā hai.

¹⁶ Āp aise logon ke tābe raheñ aur sāth hī har us shaḥs ke jo un ke sāth kḥidmat ke kām meñ jāñfishānī kartā hai.

¹⁷ Stifanās, Furtūnātus aur Aḥīkus ke pahuñchne par main bahut kḥush huā, kyoñki unhoñ ne wuh kamī pūri kar dī jo āp kī ḡhairhāzirī se paidā huī thī.

¹⁸ Unhoñ ne merī rūh ko aur sāth hī āp kī rūh ko bhī tāzā kiya hai. Aise logon kī qadar kareñ.

¹⁹ Āsiyā kī jamāteñ āp ko salām kahtī haiñ. Akwilā aur Priskillā āp ko Kḥudāwand meñ purjosh salām kahte haiñ aur un ke sāth wuh jamāt bhī jo un ke ghar meñ jamā hotī hai.

²⁰ Tamām bhāi āp ko salām kahte haiñ. Ek dūsre ko muqaddas bosā dete hue salām kaheñ.

²¹ Yih salām main yāñī Paulus apne hāth se likhtā hūñ.

²² Lānat us shaḥs par jo Kḥudāwand se muhabbat nahīñ rakhtā.

Ai hamāre Kḥudāwand, ā!

²³ Kḥudāwand Isā kā fazl āp ke sāth rahe.

²⁴ Masīh Isā meñ āp sab ko merā pyār.

2 Kurinthyoñ

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai, jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā kā rasūl hai. Sāth hī yih bhāi Timuthiyus kī taraf se bhī hai.

Main Kurinthus meñ Allāh kī jamāt aur sūbā Aḳhayā meñ maujūd tamām muqaddasīn ko yih likh rahā hūn.

² Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Allāh kī Hamd-o-Sanā

³ Hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke Ḳhudā aur Bāp kī tamjīd ho, jo rahm kā Bāp aur tamām tarah kī tasallī kā Ḳhudā hai.

⁴ Jab bhī ham musībat meñ phaṅs jāte haiñ to wuh hameñ tasallī detā hai tāki ham auroñ ko bhī tasallī de sakeñ. Phir jab wuh kisī musībat se dochār hote haiñ to ham bhī un ko usī tarah tasallī de sakte haiñ jis tarah Allāh ne hameñ tasallī dī hai.

⁵ Kyoñki jitnī kasrat se Masīh kī-sī musībateñ ham par ā jātī haiñ utnī kasrat se Allāh Masīh ke zariye hameñ tasallī detā hai.

⁶ Jab ham musībatoñ se dochār hote haiñ to yih bāt āp kī tasallī aur najāt kā bāis bantī hai. Jab hamārī tasallī hotī hai to yih āp kī bhī tasallī kā bāis bantī hai. Yoñ āp bhī sabar se wuh kuchh bardāsht karne ke qābil ban jāte haiñ jo ham bardāsht kar rahe haiñ.

⁷ Chunāñche hamārī āp ke bāre meñ ummīd puḳhtā rahtī hai. Kyoñki ham jānte haiñ ki jis tarah āp hamārī musībatoñ meñ sharīk haiñ usī tarah āp us tasallī meñ bhī sharīk haiñ jo hameñ hāsīl hotī hai.

⁸ Bhāiyo, ham āp ko us musībat se āgāh karnā chāhte haiñ jis meñ ham sūbā Āsiyā meñ phaṅs gae. Ham par dabāw itnā shadīd thā ki use bardāsht karnā nāmumkin-sā ho gayā aur ham jān se hāth dho baiṭhe.

⁹ Ham ne mahsūs kiyā ki hameñ sazā-e-maut dī gaī hai. Lekin yih is lie huā tāki ham apne āp par bharosā na karen balki Allāh par jo murdoñ ko zindā kar detā hai.

¹⁰ Usī ne hameñ aisī haibatnāk maut se bachāyā aur wuh āindā bhī hameñ bachāegā. Aur ham ne us par ummīd rakhī hai ki wuh hameñ ek bār phir bachāegā.

¹¹ Āp bhī apnī duāoñ se hamārī madad kar rahe haiñ. Yih kitnī ḳhūbsūrat bāt hai ki Allāh bahutoñ kī duāoñ ko sun kar ham par mehrbānī karegā aur natīje meñ bahutere hamāre lie shukr kareñge.

Paulus ke Mansūboñ meñ Tabdīlī

¹² Yih bāt hamāre lie faḳhr kā bāis hai ki hamārā zamīr sāf hai. Kyoñki ham ne Allāh ke sāmne sādādīlī aur ḳhulūs se zindagī guzārī hai, aur ham ne apnī insānī hikmat par inhisār nahīn kiyā balki Allāh ke fazl par. Duniyā meñ aur ḳhāskar āp ke sāth hamārā rawaiyā aisā hī rahā hai.

¹³ Ham to āp ko aisī koī bāt nahīn likhte jo āp paṛh yā samajh nahīn sakte. Aur mujhe ummīd hai ki āp ko pūre taur par samajh āegī,

¹⁴ agarche āp filhāl sab kuchh nahīn samajhte. Kyoṅki jab āp ko sab kuchh samajh āegā tab āp Ḳhudāwand Īsā ke din ham par utnā faḳhr kar sakeṅge jitnā ham āp par.

¹⁵ Chūnki mujhe is kā pūrā yaqīn thā is lie main pahle āp ke pās ānā chāhtā thā tāki āp ko dughnī barkat mil jāe.

¹⁶ Ḳhayāl yih thā ki main āp ke hān se ho kar Makiduniyā jāūn aur wahān se āp ke pās wāpas āūn. Phir āp sūbā Yahūdiyā ke safr ke lie taiyāriyān karne meṅ merī madad karke mujhe āge bhej sakte the.

¹⁷ Āp mujhe bataēn ki kyā main ne yih mansūbā yoṅ hī banāyā thā? Kyā main duniyāwī logoṅ kī tarah mansūbe banā letā hūn jo ek hī lamhe meṅ “Jī hān” aur “Jī nahīn” kahte haiṅ?

¹⁸ Lekin Allāh wafādār hai aur wuh merā gawāh hai ki ham āp ke sāth bāt karte waqt “Nahīn” ko “Hān” ke sāth nahīn milāte.

¹⁹ Kyoṅki Allāh kā Farzand Īsā Masīh jis kī munādī main, Silās aur Tīmuthiyus ne kī wuh bhī aisā nahīn hai. Us ne kabhī bhī “Hān” ko “Nahīn” ke sāth nahīn milāyā balki us meṅ Allāh kī hatmī “Jī hān” wujūd meṅ āi.

²⁰ Kyoṅki wuhī Allāh ke tamām wādoṅ kī “Hān” hai. Is lie ham usī ke wasīle se “Āmīn” (Jī hān) kah kar Allāh ko jalāl dete haiṅ.

²¹ Aur Allāh Ḳhud hameṅ aur āp ko Masīh meṅ mazbūt kar detā hai. Usī ne hameṅ masah karke maḳhsūs kiyā hai.

²² Usī ne ham par apnī muhr lagā kar zāhir kiyā hai ki ham us kī milkiyat haiṅ aur usī ne hameṅ Rūhul-quḏs de kar apne wādoṅ kā bayānā adā kiyā hai.

²³ Agar main jhūt bolūn to Allāh mere Ḳhilāf gawāhī de. Bāt yih hai ki main āp ko bachāne ke lie Kurinthus wāpas na āyā.

²⁴ Matlab yih nahīn ki ham imān ke muāmale meṅ āp par hukūmat karnā chāhte haiṅ. Nahīn, ham āp ke sāth mil kar Ḳhidmat karte haiṅ tāki āp Ḳhushī se bhar jāēn, kyoṅki āp to imān kī mārifat qāym haiṅ.

2

¹ Chunānche main ne faislā kiyā ki main dubārā āp ke pās nahīn āūngā, warnā āp ko bahut ḡham khānā paṛegā.

² Kyoṅki agar main āp ko dukh pahuñchāūn to kaun mujhe Ḳhush karegā? Yih wuh shaḲhs nahīn karegā jise main ne dukh pahuñchāyā hai.

³ Yihī wajah hai ki main ne āp ko yih likh diyā. Main nahīn chāhtā thā ki āp ke pās ā kar unhīn logoṅ se ḡham khāūn jinheṅ mujhe Ḳhush karnā chāhie. Kyoṅki mujhe āp sab ke bāre meṅ yaqīn hai ki merī Ḳhushī āp sab kī Ḳhushī hai.

⁴ Main ne āp ko nihāyat ranjīdā aur pareshān hālat meṅ ānsū bahā bahā kar likh diyā. Maḳsad yih nahīn thā ki āp ḡhamgīn ho jāēn balki main chāhtā thā ki āp jān leṅ ki main āp se kitnī gahrī muhabbat rakhtā hūn.

Mujrim ko Muāf Kar Diyā Jāe

⁵ Agar kisī ne dukh pahuñchāyā hai to mujhe nahīn balki kisī had tak āp sab ko. (Main zyādā saḲhtī se bāt nahīn karnā chāhtā.)

⁶ Lekin mazkūrā shaḲhs ke lie yih kāfī hai ki use jamāt ke aksar logoṅ ne sazā dī hai.

⁷ Ab zarūrī hai ki āp use muāf karke tasallī deñ, warnā wuh gham khā khā kar tabāh ho jāegā.

⁸ Chunāñche maiñ is par zor denā chāhtā hūñ ki āp use apnī muhabbat kā ehsās dilāeñ.

⁹ Maiñ ne yih mālūm karne ke lie āp ko likhā ki kyā āp imtihān meñ pūre utreñge aur har bāt meñ tābe raheñge.

¹⁰ Jise āp kuchh muāf karte haiñ use maiñ bhī muāf kartā hūñ. Aur jo kuchh maiñ ne muāf kiyā, agar mujhe kuchh muāf karne kī zarūrat thī, wuh maiñ ne āp kī k̄hātīr Masīh ke huzūr muāf kiyā hai

¹¹ tāki Iblīs ham se faydā na uṭhāe. Kyoñki ham us kī chāloñ se k̄hūb wāqif haiñ.

Troās meñ Paulus kī Pareshānī

¹² Jab maiñ Masīh kī k̄hushk̄habrī sunāne ke lie Troās gayā to K̄hudāwand ne mere lie āge k̄hidmat karne kā ek darwāzā khol diyā.

¹³ Lekin jab mujhe apnā bhāī Titus wahāñ na milā to maiñ bechain ho gayā aur unheñ k̄hairbād kah kar sūbā Makiduniyā chalā gayā.

Masīh meñ Fatah

¹⁴ Lekin K̄hudā kā shukr hai! Wuhī hamāre āge āge chaltā hai aur ham Masīh ke qaidī ban kar us kī fatah manāte hue us ke pīchhe pīchhe chalte haiñ. Yoñ Allāh hamāre wasīle se har jagah Masīh ke bāre meñ ilm k̄hushbū kī tarah phailātā hai.

¹⁵ Kyoñki ham Masīh kī k̄hushbū haiñ jo Allāh tak pahuñchtī hai aur sāth sāth logoñ meñ bhī phailtī hai, najāt pāne wāloñ meñ bhī aur halāk hone wāloñ meñ bhī.

¹⁶ Bāz logoñ ke lie ham maut kī mohlak bū haiñ jabki bāz ke lie ham zindagibaḳhsh k̄hushbū haiñ. To kaun yih zimmedārī nibhāne ke lāyq hai?

¹⁷ Kyoñki ham aksar logoñ kī tarah Allāh ke kalām kī tijārat nahīn karte, balki yih jān kar ki ham Allāh ke huzūr meñ haiñ aur us ke bheje hue haiñ ham k̄hulūsdilī se logoñ se bāt karte haiñ.

3

Nae Ahd ke K̄hādīm

¹ Kyā ham dubārā apnī k̄hūbiyoñ kā d̄handorā pīt rahe haiñ? Yā kyā ham bāz logoñ kī mānind haiñ jinheñ āp ko sifārishī k̄hat dene yā āp se aise k̄hat likhwāne kī zarūrat hotī hai?

² Nahīn, āp to k̄hud hamārā k̄hat haiñ jo hamāre diloñ par likhā huā hai. Sab ise pahchān aur paṛh sakte haiñ.

³ Yih sāf zāhir hai ki āp Masīh kā k̄hat haiñ jo us ne hamārī k̄hidmat ke zariye likh diyā hai. Aur yih k̄hat siyāhī se nahīn balki zindā K̄hudā ke Rūh se likhā gayā, patthar kī taḳhtiyōñ par nahīn balki insānī diloñ par.

⁴ Ham yih is lie yaqīn se kah sakte haiñ kyoñki ham Masīh ke wasīle se Allāh par etamād rakhte haiñ.

⁵ Hamāre andar to kuchh nahīn hai jis kī binā par ham dāwā kar sakte ki ham yih kām karne ke lāyq haiñ. Nahīn, hamārī liyāqat Allāh kī taraf se hai.

⁶ Usī ne hameñ nae ahd ke k̄hādīm hone ke lāyq banā diyā hai. Aur yih ahd likhī huī sharīat par mabnī nahīn hai balki Rūh par, kyoñki

likhī huī shariyat ke asar se ham mar jāte haiñ jabki Rūh hameñ zindā kar detā hai.

⁷ Shariat ke hurūf patthar kī takhtiyon par kandā kie gae aur jab use diyā gayā to Allāh kā jalāl zāhir huā. Yih jalāl itnā tez thā ki Isrāīlī Mūsā ke chehre ko lagātār dekh na sake. Agar us chīz kā jalāl itnā tez thā jo ab mansūkh hai

⁸ to kyā Rūh ke nizām kā jalāl is se kahīñ zyādā nahīñ hogā?

⁹ Agar purānā nizām jo hameñ mujrim thahrātā thā jalālī thā to phir nayā nizām jo hameñ rāstbāz qarār detā hai kahīñ zyādā jalālī hogā.

¹⁰ Hāñ, pahle nizām kā jalāl nae nizām ke zabardast jalāl kī nisbat kuchh bhī nahīñ hai.

¹¹ Aur agar us purāne nizām kā jalāl bahut thā jo ab mansūkh hai to phir us nae nizām kā jalāl kahīñ zyādā hogā jo qāym rahegā.

¹² Pas chūñki ham aisī ummīd rakhte haiñ is lie baṛī dilerī se khidmat karte haiñ.

¹³ Ham Mūsā kī mānind nahīñ haiñ jis ne shariat sunāne ke ikhtitām par apne chehre par niqāb dāl liyā tāki Isrāīlī use takte na raheñ jo ab mansūkh hai.

¹⁴ To bhī wuh zahnī taur par aṛ gae. Kyoñki āj tak jab purāne ahdnāme kī tilawat kī jāti hai to yihī niqāb qāym hai. Āj tak niqāb ko haṭāyā nahīñ gayā kyoñki yih ahd sirf Masīh meñ mansūkh hotā hai.

¹⁵ Hāñ, āj tak jab Mūsā kī shariat parhī jāti hai to yih niqāb un ke dilon par parā rahtā hai.

¹⁶ Lekin jab bhī koī Khudāwand kī taraf rujū kartā hai to yih niqāb haṭāyā jātā hai,

¹⁷ kyoñki Khudāwand Rūh hai aur jahāñ Khudāwand kā Rūh hai wahāñ āzādī hai.

¹⁸ Chunāñche ham sab jin ke chehron se niqāb haṭāyā gayā hai Khudāwand kā jalāl mun'akis karte aur qadam baqadam jalāl pāte hue Masīh kī sūrat meñ badalte jāte haiñ. Yih Khudāwand hī kā kām hai jo Rūh hai.

4

Mitṭī ke Bartanon meñ Ruhānī Khazānā

¹ Pas chūñki hameñ Allāh ke rahm se yih khidmat sauñpī gaī hai is lie ham bedil nahīñ ho jāte.

² Ham ne chhupī huī sharmnāk bāteñ mustarad kar dī haiñ. Na ham chālākī se kām karte, na Allāh ke kalām meñ tahrīf karte haiñ. Balki hameñ apnī sifārish kī zarūrat bhī nahīñ, kyoñki jab ham Allāh ke huzūr logoñ par haqīqat ko zāhir karte haiñ to hamārī neknāmī khud bakhud har ek ke zamīr par zāhir ho jāti hai.

³ Aur agar hamārī khushkhabrī niqāb tale chhupī huī bhī ho to wuh sirf un ke lie chhupī huī hai jo halāk ho rahe haiñ.

⁴ Is jahāñ ke sharīr Khudā ne un ke zahnon ko andhā kar diyā hai jo imān nahīñ rakhte. Is lie wuh Allāh kī khushkhabrī kī jalālī raushnī nahīñ dekh sakte. Wuh yih paighām nahīñ samajh sakte jo Masīh ke jalāl ke bāre meñ hai, us ke bāre meñ jo Allāh kī sūrat hai.

⁵ Kyoñki ham apnā prachār nahīñ karte balki Isā Masīh kā paighām sunāte haiñ ki wuh Khudāwand hai. Apne āp ko ham Isā kī khātir āp ke khādīm qarār dete haiñ.

⁶ Kyoñki jis Kḥudā ne farmāyā, “Andhere meñ se raushnī chamke,” us ne hamāre diloñ meñ apñī raushnī chamakne dī tāki ham Allāh kā wuh jalāl jān leñ jo Īsā Masīh ke chehre se chamaktā hai.

⁷ Lekin ham jin ke andar yih kḥazānā hai ām miṭṭī ke bartanoñ kī mānind haiñ tāki zāhir ho ki yih zabardast quwwat hamārī taraf se nahīn balki Allāh ki taraf se hai.

⁸ Log hameñ chāroñ taraf se dabāte haiñ, lekin koī hameñ kuchal kar kḥatm nahīn kar saktā. Ham uljhan meñ paṛ jāte haiñ, lekin ummīd kā dāman hāth se jāne nahīn dete.

⁹ Log hameñ izā dete haiñ, lekin hameñ akelā nahīn chhoṛā jātā. Logoñ ke dhakkoñ se ham zamīn par gir jāte haiñ, lekin ham tabāh nahīn hote.

¹⁰ Har waqt ham apne badan meñ Īsā kī maut lie phirte haiñ tāki Īsā kī zindagī bhī hamāre badan meñ zāhir ho jāe.

¹¹ Kyoñki har waqt hameñ zindā hālat meñ Īsā kī kḥatir maut ke hawāle kar diyā jātā hai tāki us kī zindagī hamāre fānī badan meñ zāhir ho jāe.

¹² Yoñ ham meñ maut kā asar kām kartā hai jabki āp meñ zindagī kā asar.

¹³ Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Maiñ imān lāyā aur is lie bolā.” Hameñ imān kā yihī Rūh hāsīl hai is lie ham bhī imān lāne kī wajah se bolte haiñ.

¹⁴ Kyoñki ham jānte haiñ ki jis ne Kḥudāwand Īsā ko murdoñ meñ se zindā kar diyā hai wuh Īsā ke sāth hameñ bhī zindā karke āp logoñ samet apne huzūr kḥarā karegā.

¹⁵ Yih sab kuchh āp ke fāyde ke lie hai. Yoñ Allāh kā fazl āge baṛhte baṛhte mazīd bahut-se logoñ tak pahuñch rahā hai aur natīje meñ wuh Allāh ko jalāl de kar shukrguzārī kī duāoñ meñ bahut izāfā kar rahe haiñ.

Īmān kī Zindagī

¹⁶ Isī wajah se ham bedil nahīn ho jāte. Beshak zāhirī taur par ham kḥatm ho rahe haiñ, lekin andar hī andar roz baroz hamārī tajdīd hotī jā rahī hai.

¹⁷ Kyoñki hamārī maujūdā musībat halkī aur pal-bhar kī hai, aur wuh hamāre lie ek aisā abadī jalāl paidā kar rahī hai jis kī nisbat maujūdā musībat kuchh bhī nahīn.

¹⁸ Is lie ham dekhī huī chīzoñ par ghaur nahīn karte balki andekhī chīzoñ par. Kyoñki dekhī huī chīzeñ ārizī haiñ, jabki andekhī chīzeñ abadī haiñ.

5

¹ Ham to jānte haiñ ki jab hamārī duniyāwī jhoñpṛī jis meñ ham rahte haiñ girāī jāegī to Allāh hameñ āsmān par ek makān degā, ek aisā abadī ghar jise insānī hāthoñ ne nahīn banāyā hogā.

² Is lie ham is jhoñpṛī meñ karāhte haiñ aur āsmānī ghar pahan lene kī shadīd ārzū rakhte haiñ,

³ kyoñki jab ham use pahan leñge to ham nange nahīn pāe jāeñge.

⁴ Is jhoñpṛī meñ rahte hue ham bojh tale karāhte haiñ. Kyoñki ham apñā fānī libās utārnā nahīn chāhte balki us par āsmānī ghar kā libās pahan lenā chāhte haiñ tāki zindagī wuh kuchh nigal jāe jo fānī hai.

⁵ Allāh ne ḳhud hameñ is maḳsad ke lie taiyār kiyā hai aur usī ne hameñ Rūhul-quds ko āne wāle jalāl ke baiāne ke taur par de diyā hai.

⁶ Chunānche ham hameshā hauslā rakhte haiñ. Ham jānte haiñ ki jab tak apne badan meñ rihāishpazīr haiñ us waqt tak Ḳhudāwand ke ghar se dūr haiñ.

⁷ Ham zāhirī chīzoñ par bharosā nahīn karte balki īmān par chalte haiñ.

⁸ Hāñ, hamārā hauslā buland hai balki ham zyādā yih chāhte haiñ ki apne jismānī ghar se rawānā ho kar Ḳhudāwand ke ghar meñ raheñ.

⁹ Lekin ḳhāh ham apne badan meñ hoñ yā na, ham isi koshish meñ rahte haiñ ki Ḳhudāwand ko pasand aeñ.

¹⁰ Kyoñki lāzim hai ki ham sab Masīh ke taḳht-e-adālat ke sāmne hāzir ho jāeñ. Wahān har ek ko us kām kā ajr milegā jo us ne apne badan meñ rahte hue kiyā hai, ḳhāh wuh achchhā thā yā burā.

Masīh ke wasīle se Hamārī Allāh ke sāth Dostī

¹¹ Ab ham Ḳhudāwand ke ḳhauf ko jān kar logoñ ko samjhāne kī koshish karte haiñ. Ham to Allāh ke sāmne pūre taur par zāhir haiñ. Aur maiñ ummīd rakhtā hūñ ki ham āp ke zamīr ke sāmne bhī zāhir haiñ.

¹² Kyā ham yih bāt karke dubārā apnī sifārish kar rahe haiñ? Nahīn, āp ko ham par faḳhr karne kā mauqā de rahe haiñ tāki āp un ke jawāb meñ kuchh kah sakeñ jo zāhirī bātoñ par sheḳhī mārte aur dilī bāteñ nazarandāz karte haiñ.

¹³ Kyoñki agar ham beḳhud hue to Allāh kī ḳhātīr, aur agar hosh meñ haiñ to āp kī ḳhātīr.

¹⁴ Bāt yih hai ki Masīh kī muhabbat hameñ majbūr kar detī hai, kyoñki ham is natīje par pahuñch gae haiñ ki ek sab ke lie muā. Is kā matlab hai ki sab hī mar gae haiñ.

¹⁵ Aur wuh sab ke lie is lie muā tāki jo zindā haiñ wuh apne lie na jīen balki us ke lie jo un kī ḳhātīr muā aur phīr jī uṭhā.

¹⁶ Is wajah se ham ab se kisī ko bhī duniyāwī nigāh se nahīn dekhte. Pahle to ham Masīh ko bhī is zāwiye se dekhte the, lekin yih waqt guzar gayā hai.

¹⁷ Chunānche jo Masīh meñ hai wuh nayā maḳhlūq hai. Purānī zindagī jātī rahī aur nāī zindagī shurū ho gāī hai.

¹⁸ Yih sab kuchh Allāh kī taraf se hai jis ne Masīh ke wasīle se apne sāth hamārā mel-milāp kar liyā hai. Aur usī ne hameñ mel-milāp karāne kī ḳhidmat kī zimmedārī dī hai.

¹⁹ Is ḳhidmat ke taht ham yih paighām sunāte haiñ ki Allāh ne Masīh ke wasīle se apne sāth duniyā kī sulah karāī aur logoñ ke gunāhoñ ko un ke zimme na lagāyā. Sulah karāne kā yih paighām us ne hamāre sapurd kar diyā.

²⁰ Pas ham Masīh ke elchī haiñ aur Allāh hamāre wasīle se logoñ ko samjhātā hai. Ham Masīh ke wāste āp se minnat karte haiñ ki Allāh kī sulah kī peshkash ko qabūl kareñ tāki us kī āp ke sāth sulah ho jāe.

²¹ Masīh begunāh thā, lekin Allāh ne use hamārī ḳhātīr gunāh ṭhahrāyā tāki hameñ us meñ rāstbāz qarār diyā jāe.

6

¹ Allāh ke hamḵhidmat hote hue ham āp se minnat karte haiñ ki jo fazl āp ko milā hai wuh zāe na jāe.

² Kyoñki Allāh farmātā hai, “Qabūliyat ke waqt maiñ ne terī sunī, najāt ke din terī madad kī.” Suneñ! Ab qabūliyat kā waqt ā gayā hai, ab najāt kā din hai.

³ Ham kisī ke lie bhī ṭhokar kā bāis nahīn bante tāki log hamārī ḵhidmat meñ nuḡs na nikāl sakeñ.

⁴ Hāñ, hameñ sifārish kī zarūrat hī nahīn, kyoñki Allāh ke ḵhādim hote hue ham har hālat meñ apñī neknāmī zāhir karte haiñ: jab ham sabar se musibateñ, mushkilāt aur āfateñ bardāsht karte haiñ,

⁵ jab log hameñ mārte aur qaid meñ dālte haiñ, jab ham beqābū hujūmoñ kā sāmnā karte haiñ, jab ham mehnat-mashaqqat karte, rāt ke waqt jāgte aur bhūke rahte haiñ,

⁶ jab ham apñī pākīzagī, ilm, sabar aur mehrbān sulūk kā izhār karte haiñ, jab ham Rūhul-quḡs ke wasīle se haqīqī muhabbat rakhte,

⁷ sachchī bāteñ karte aur Allāh kī qudrat se logoñ kī ḵhidmat karte haiñ. Ham apñī neknāmī is meñ bhī zāhir karte haiñ ki ham donoñ hāthoñ se rāstbāzī ke hathiyār thāme rakhte haiñ.

⁸ Ham apñī ḵhidmat jāri rakhte haiñ, chāhe log hamārī izzat karen chāhe be’izzatī, chāhe wuh hamārī burī riport deñ chāhe achchhī. Agarche hamārī ḵhidmat sachchī hai, lekin log hameñ daḡhābāz qarār dete haiñ.

⁹ Agarche log hameñ jānte haiñ to bhī hameñ nazarandāz kiyā jātā hai. Ham marte marte zindā rahte haiñ aur log hameñ mār mār kar qatl nahīn kar sakte.

¹⁰ Ham ḡham khā khā kar har waqt ḵhush rahte haiñ, ham ḡharīb hālat meñ bahutoñ ko daulatmand banā dete haiñ. Hamāre pās kuchh nahīn hai, to bhī hameñ sab kuchh hāsil hai.

¹¹ Kurinthus ke azīzo, ham ne khul kar āp se bāt kī hai, hamārā dil āp ke lie kushādā ho gayā hai.

¹² Jo jagah ham ne dil meñ āp ko dī hai wuh ab tak kam nahīn huī. Lekin āp ke diloñ meñ hamāre lie koī jagah nahīn rahī.

¹³ Ab maiñ āp se jo mere bachche haiñ darḡhāst kartā hūñ ki jawāb meñ hameñ bhī apne diloñ meñ jagah deñ.

Ḡhairmasīhī Asarāt se Ḡhabardār

¹⁴ Ḡhairīmāndāroñ ke sāth mil kar ek jue tale zindagī na guzāreñ, kyoñki rāstī kā nārāstī se kyā wāstā hai? Yā raushnī tārikī ke sāth kyā tālluḡ rakh saktī hai?

¹⁵ Masīh aur Iblīs ke darmiyān kyā mutābiqat ho saktī hai? Īmāndār kā ḡhairīmāndār ke sāth kyā wāstā hai?

¹⁶ Allāh ke maḡdis aur butoñ meñ kyā ittafāḡ ho saktā hai? Ham to zindā Ḡhudā kā ḡhar haiñ. Allāh ne yoñ farmāyā hai,

“Maiñ un ke darmiyān sukūnat karūḡga

aur un meñ phirūḡga.

Maiñ un kā Ḡhudā hūḡgā,
aur wuh merī ḡaum hoḡge.”

¹⁷ Chunāñche Rab farmātā hai,

“Is lie un meñ se nikal āo
aur un se alag ho jāo.

Kisī nāpāk chīz ko na chhūnā,
to phir main tumheñ qabūl karūnga.

¹⁸ Main tumhārā Bāp hūngā
aur tum mere beṭe-beṭiyāñ hoge,
Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai.”

7

¹ Mere azīzo, yih tamām wāde ham se kie gae haiñ. Is lie āeñ, ham apne āp ko har us chīz se pāk-sāf kareñ jo jism aur rūh ko ālūdā kar detī hai. Aur ham Kḥudā ke kḥauf meñ mukammal taur par muqaddas banane ke lie koshāñ raheñ.

Paulus kī Kḥushī

² Hameñ apne dil meñ jagah deñ. Na ham ne kisī se nāinsāfi kī, na kisī ko bigārā yā us se gḥalat fāydā uṭḥāyā.

³ Main yih bāt āp ko mujrim ṭhahrāne ke lie nahīñ kah rahā. Main āp ko pahle batā chukā hūñ ki āp hameñ itne azīz haiñ ki ham āp ke sāth marne aur jīne ke lie taiyār haiñ.

⁴ Is lie main āp se khul kar bāt kartā hūñ aur main āp par baṛā faḥkr bhī kartā hūñ. Is nāte se mujhe pūrī tasallī hai, aur hamārī tamām musībatoñ ke bāwujūd merī kḥushī kī intahā nahīñ.

⁵ Kyoñki jab ham Makiduniyā pahuñche to ham jism ke lihāz se ārām na kar sake. Musībatoñ ne hameñ har taraf se gher liyā. Dūsroñ kī taraf se jhagoñ se aur dil meñ tarah tarah ke ḍar se nipaṭnā paṛā.

⁶ Lekin Allāh ne jo dabe huoñ ko tasallī baḥshṭā hai Titus ke āne se hamārī hauslā-afzāi kī.

⁷ Hamārā hauslā na sirf us ke āne se baṛh gayā balki un hauslā-afzā bātoñ se bhī jin se āp ne use tasallī dī. Us ne hameñ āp kī ārzū, āp kī āh-o-zārī aur mere lie āp kī sargarmī ke bāre meñ riportoṭ dī. Yih sun kar merī kḥushī mazīd baṛh gai.

⁸ Kyoñki agarche main ne āp ko apne kḥat se dukh pahuñchāyā to bhī main pachhtātā nahīñ. Pahle to main kḥat likhne se pachhtāyā, lekin ab main deḳhtā hūñ ki jo dukh us ne āp ko pahuñchāyā wuh sirf ārizī thā

⁹ aur us ne āp ko taubā tak pahuñchāyā. Yih sun kar main ab kḥushī manātā hūñ, is lie nahīñ ki āp ko dukh uṭḥānā paṛā hai balki is lie ki is dukh ne āp ko taubā tak pahuñchāyā. Allāh ne yih dukh apnī marzī pūrī karāne ke lie istemāl kiyā, is lie āp ko hamārī taraf se koī nuqsān na pahuñchā.

¹⁰ Kyoñki jo dukh Allāh apnī marzī pūrī karāne ke lie istemāl kartā hai us se taubā paidā hotī hai aur us kā anjām najāt hai. Is meñ pachhtāne kī gunjāish hī nahīñ. Is ke baraks duniyāwī dukh kā anjām maṭ hai.

¹¹ Ap kḥud dekheñ ki Allāh ke is dukh ne āp meñ kyā paidā kiyā hai: kitnī sanjidagī, apnā difā karne kā kitnā josh, gḥalat harkatoñ par kitnā ghussā, kitnā kḥauf, kitnī chāhat, kitnī sargarmī. Ap sazā dene ke lie kitne taiyār the! Ap ne har lihāz se sābit kiyā hai ki āp is muāmale meñ bequsūr haiñ.

¹² Gḥarz, agarche main ne āp ko likhā, lekin maqsad yih nahīñ thā ki gḥalat harkateñ karne wāle ke bāre meñ likhūñ yā us ke bāre meñ

jis ke sãth ghalat kãm kiyã gayã. Nahĩn, maqsad yih thã ki Allãh ke huzur ãp par zãhir ho jãe ki ãp hamãre lie kitne sargarm haiñ.

¹³ Yihĩ wajah hai ki hamãrã hauslã bařh gayã hai.

Lekin na sirf hamãrĩ hauslã-afzãĩ huĩ hai balki ham yih dekh kar be'intahã řhush hue ki Titus kitnã řhush thã. Wuh kyoñ řhush thã? Is lie ki us kĩ rũh ãp sab se tar-o-tãzã huĩ.

¹⁴ Us ke sãmne main ne ãp par fařhr kiyã thã, aur main sharmindã nahĩn huã kyoñki yih bãt durust sãbit huĩ hai. Jis tarah ham ne ãp ko hameshã sachchĩ bãteñ batãĩ haiñ usĩ tarah Titus ke sãmne ãp par hamãrã fařhr bhĩ durust niklã.

¹⁵ ãp use nihãyat aziz haiñ kyoñki wuh ãp sab kĩ farmãnbardãrĩ yãd kartã hai, ki ãp ne ãarte aur kãnp̄te hue use řhushãmdid kahã.

¹⁶ Main řhush hũn ki main har lihãz se ãp par etamãd kar saktã hũn.

8

Yahũdiyã ke Ġharĩboñ ke lie Hadiyã

¹ Bhãiyõ, ham ãp kĩ tawajjuh us fazl kĩ taraf dilãnã chãhte haiñ jo Allãh ne sũbã Makiduniyã kĩ jamãtoñ par kiyã.

² Jis musibat meñ wuh phañse hue haiñ us se un kĩ sařht ãzmãish huĩ. To bhĩ un kĩ be'intahã řhushĩ aur shadid ġhurbat kã natijã yih niklã ki unhoñ ne bařĩ faiyãzdilĩ se hadiyã diyã.

³ Main gawãh hũn ki jitnã wuh de sake utnã unhoñ ne de diyã balki is se bhĩ zyãdã. Apnĩ hĩ taraf se

⁴ unhoñ ne baře zor se ham se minnat kĩ ki hameñ bhĩ Yahũdiyã ke muğaddasĩn kĩ řhidmat karne kã mauqã deñ, ham bhĩ dene ke fazl meñ sharik honã chãhte haiñ.

⁵ Aur unhoñ ne hamãrĩ ummĩd se kahĩn zyãdã kiyã! Allãh kĩ marzĩ se un kã pahlã qadam yih thã ki unhoñ ne apne ãp ko Ġhudãwand ke lie mařhsũs kiyã. Un kã dũsrã qadam yih thã ki unhoñ ne apne ãp ko hamãre lie mařhsũs kiyã.

⁶ Is par ham ne Titus kĩ hauslã-afzãĩ kĩ ki wuh ãp ke pãs bhĩ hadiyã jamã karne kã wuh silsilã anjam tak pahuñchãe jo us ne shurũ kiya thã.

⁷ ãp ke pãs sab kuchh kasrat se pãyã jãtã hai, řhãh imãn ho, řhãh kalãm, ilm, mukammal sargarmĩ yã ham se muhabbat ho. Ab is bãt kã řhayãl rakheñ ki ãp yih hadiyã dene meñ bhĩ apnĩ kasir daulat kã izhãr karen.

⁸ Merĩ taraf se yih koĩ hukm nahĩn hai. Lekin dũsroñ kĩ sargarmĩ ke pesh-e-nazar main ãp kĩ bhĩ muhabbat parakh rahã hũn ki wuh kitnĩ haqĩqĩ hai.

⁹ ãp to jãnte haiñ ki hamãre Ġhudãwand Īsã Masih ne ãp par kaisã fazl kiyã hai, ki agarche wuh daulatmand thã to bhĩ wuh ãp kĩ řhãtir ġharĩb ban gayã tãki ãp us kĩ ġhurbat se daulatmand ban jãeñ.

¹⁰ Is muãmale meñ merã mashwarã suneñ, kyoñki wuh ãp ke lie mufid sãbit hogã. Pichhle sãl ãp pahlĩ jamãt the jo na sirf hadiyã dene lagĩ balki ise denã bhĩ chãhtĩ thĩ.

¹¹ Ab use takmĩl tak pahuñchãeñ jo ãp ne shurũ kar rakhã hai. Dene kã jo shauq ãp rakhte haiñ wuh amal meñ lãyã jãe. Utnã deñ jitnã ãp de sakeñ.

¹² Kyoṅki agar āp dene kā shauq rakhte haiṅ to phir Allāh āp kā hadiyā us binā par qabūl karegā jo āp de sakte haiṅ, us binā par nahīṅ jo āp nahīṅ de sakte.

¹³ Kahne kā matlab yih nahīṅ ki dūstroṅ ko ārām dilāne ke bāis āp ḳhud musībat meṅ par jāeṅ. Bāt sirf yih hai ki logoṅ ke hālāt kuchh barābar hone chāhieṅ.

¹⁴ Is waqt to āp ke pās bahut hai aur āp un kī zarūrat pūrī kar sakte haiṅ. Bād meṅ kisī waqt jab un ke pās bahut hogā to wuh āp kī zarūrat bhī pūrī kar sakeṅge. Yoṅ āp ke hālāt kuchh barābar raheṅge,

¹⁵ jis tarah kalām-e-muqaddas meṅ bhī likhā hai, “Jis ne zyādā jamā kiyā thā us ke pās kuchh na bachā. Lekin jis ne kam jamā kiyā thā us ke pās bhī kāfī thā.”

Titus aur Us ke Sāthī

¹⁶ Ḳhudā kā shukr hai jis ne Titus ke dil meṅ wuhī josh paidā kiyā hai jo main āp ke lie rakhtā hūṅ.

¹⁷ Jab ham ne us kī hauslā-afzāī kī ki wuh āp ke pās jāe to wuh na sirf is ke lie taiyār huā balki barā sargarm ho kar ḳhud baḳhud āp ke pās jāne ke lie rawānā huā.

¹⁸ Ham ne us ke sāth us bhāī ko bhej diyā jis kī ḳhidmat kī tārif tamām jamāteṅ kartī haiṅ, kyoṅki use Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāne kī nemat milī hai.

¹⁹ Use na sirf āp ke pās jānā hai balki jamātoṅ ne use muqarrar kiyā hai ki jab ham hadiye ko Yarūshalam le jāeṅge to wuh hamāre sāth jāe. Yoṅ ham yih ḳhidmat adā karte waqt Ḳhudāwand ko jalāl deṅge aur apnī sargarmī kā izhār kareṅge.

²⁰ Kyoṅki us baṛe hadiye ke pesh-e-nazar jo ham le jāeṅge ham is se bachnā chāhte haiṅ ki kisī ko ham par shak karne kā mauqā mile.

²¹ Hamārī pūrī koshish yih hai ki wuhī kuchh karen jo na sirf Ḳhudāwand kī nazar meṅ durust hai balki insān kī nazar meṅ bhī.

²² Un ke sāth ham ne ek aur bhāī ko bhī bhej diyā jis kī sargarmī ham ne kāī mauqoṅ par parkhī hai. Ab wuh mazīd sargarm ho gayā hai, kyoṅki wuh āp par barā etamād kartā hai.

²³ Jahān tak Titus kā tālluq hai, wuh merā sāthī aur hamḳhidmat hai. Aur jo bhāī us ke sāth haiṅ unheṅ jamātoṅ ne bhejā hai. Wuh Masīh ke lie izzat kā bāis haiṅ.

²⁴ Un par apnī muhabbat kā izhār karke yih zāhir karen ki ham āp par kyoṅ faḳhr karte haiṅ. Phir yih bāt Ḳhudā kī dīgar jamātoṅ ko bhī nazar āegī.

9

Muqaddasīn kī Madad

¹ Asal meṅ is kī zarūrat nahīṅ ki main āp ko us kām ke bāre meṅ likhūṅ jo hamēṅ Yahūdiyā ke muqaddasīn kī ḳhidmat meṅ karnā hai.

² Kyoṅki main āp kī garmjoshī jāntā hūṅ, aur main Makiduniyā ke imāndāroṅ ke sāmne āp par faḳhr kartā rahā hūṅ ki “Aḳhayā ke log pichhle sāl se dene ke lie taiyār the.” Yoṅ āp kī sargarmī ne zyādātar logoṅ ko ḳhud dene ke lie ubhārā.

³ Ab main ne in bhāiyōṅ ko bhej diyā hai tāki hamārā āp par faḳhr bebuniyād na nikle balki jis tarah main ne kahā thā āp taiyār raheṅ.

⁴ Aisā na ho ki jab main Makiduniyā ke kuchh bhāiyōn ko sāth le kar āp ke pās pahuñchūngā to āp taiyār na hūn. Us waqt main, balki āp bhī sharmindā hoñge ki main ne āp par itnā etamād kiyā hai.

⁵ Is lie main ne is bāt par zor denā zarūrī samjhā ki bhāī pahle hī āp ke pās ā kar us hadiye kā intazām karen jis kā wādā āp ne kiyā hai. Kyoñki main chāhtā hūn ki mere āne tak yih hadiyā jamā kiyā gayā ho aur aisā na lage jaisā ise mushkil se āp se nikālnā parā. Is ke bajāe āp kī saḥāwat zāhir ho jāe.

⁶ Yād rahe ki jo shaḥs bīj ko bachā bachā kar botā hai us kī fasal bhī utnī kam hogī. Lekin jo bahut bīj botā hai us kī fasal bhī bahut zyādā hogī.

⁷ Har ek utnā de jitnā dene ke lie us ne pahle apne dil meñ ṭhahrā liyā hai. Wuh is meñ taklif yā majbūrī mahsūs na kare, kyoñki Allāh us se muhabbat rakhtā hai jo ḡhushī se detā hai.

⁸ Aur Allāh is qābil hai ki āp ko āp kī zarūriyāt se kahīn zyādā de. Phir āp ke pās har waqt aur har lihāz se kāfī hogā balki itnā zyādā ki āp har qism kā nek kām kar sakeñge.

⁹ Chunāñche kalām-e-muqaddas meñ yih bhī likhā hai, “Us ne faiyāzī se zarūratmandon meñ ḡhairāt bikher dī, us kī rāstbāzī hameshā tak qāym rahegī.”

¹⁰ Ḡhudā hī bīj bone wāle ko bīj muhaiyā kartā aur use khāne ke lie roṭī detā hai. Aur wuh āp ko bhī bīj de kar us meñ izāfā karegā aur āp kī rāstbāzī kī fasal ugne degā.

¹¹ Hāñ, wuh āp ko har lihāz se daulatmand banā degā aur āp har mauqe par faiyāzī se de sakeñge. Chunāñche jab ham āp kā hadiyā un ke pās le jāeñge jo zarūratmand haiñ to wuh Ḡhudā kā shukr kareñge.

¹² Yoñ āp na sirf muqaddasīn kī zarūriyāt pūrī kareñge balki wuh āp kī is ḡhidmat se itne muta'assir ho jāeñge ki wuh baḡe josh se Ḡhudā kā bhī shukriyā adā kareñge.

¹³ Āp kī ḡhidmat ke natije meñ wuh Allāh ko jalāl deñge. Kyoñki āp kī un par aur tamām imāndāron par saḥāwat kā izhār sābit karegā ki āp Masīh kī ḡhushḡhabrī na sirf taslim karte haiñ balki us ke tābe bhī rahte haiñ.

¹⁴ Aur jab wuh āp ke lie duā kareñge to āp ke ārzūmand raheñge, is lie ki Allāh ne āp ko kitnā baḡā fazl de diyā hai.

¹⁵ Allāh kā us kī nāqābil-e-bayān baḡshshish ke lie shukr ho!

10

Paulus Apnī Ḡhidmat kā Difā Kartā Hai

¹ Main āp se apīl kartā hūn, main Paulus jis ke bāre meñ kahā jātā hai ki main āp ke rūbarū ājiz hotā hūn aur sirf āp se dūr ho kar diler hotā hūn. Masīh kī halīmī aur narmī ke nām meñ

² main āp se minnat kartā hūn ki mujhe āp ke pās ā kar itnī dilerī se un logoñ se nipatnā na parē jo samajhte haiñ ki hamārā chāl-chalan duniyāwī hai. Kyoñki filhāl aisā lagtā hai ki is kī zarūrat hogī.

³ Beshak ham insān hī haiñ, lekin ham duniyā kī tarah jang nahīn larṭe.

⁴ Aur jo hathiyār ham is jang meñ istemāl karte haiñ wuh is duniyā ke nahīn haiñ, balki unheñ Allāh kī taraf se qile dhā dene kī quwwat hāsīl hai. In se ham ghalat khayālāt ke dhānche

⁵ aur har ūnchī chīz dhā dete haiñ jo Allāh ke ilm-o-irfān ke khilāf khārī ho jātī hai. Aur ham har khayāl ko qaid karke Masīh ke tābe kar dete haiñ.

⁶ Hāñ, āp ke pūre taur par tābe ho jāne par ham har nāfarmānī kī sazā dene ke lie taiyār hoñge.

⁷ Āp sirf zāhiri bātoñ par ghaur kar rahe haiñ. Agar kisī ko is bāt kā etemād ho ki wuh Masīh kā hai to wuh is kā bhī khayāl kare ki ham bhī usī kī tarah Masīh ke haiñ.

⁸ Kyoñki agar main us ikhtiyār par mazīd faḡhr bhī karūñ jo Ḳhudāwand ne hameñ diyā hai to bhī main sharmīndā nahīn hūngā. Ghaur karen ki us ne hameñ āp ko dhā dene kā nahīn balki āp kī ruhānī tāmīr karne kā ikhtiyār diyā hai.

⁹ Main nahīn chāhtā ki aisā lage jaise main āp ko apne khatoñ se ḍarāne kī koshish kar rahā hūñ.

¹⁰ Kyoñki bāz kahte haiñ, “Paulus ke khat zordār aur zabardast haiñ, lekin jab wuh khud hāzir hotā hai to wuh kamzor aur us ke bolne kā tarz hiqāratāmez hai.”

¹¹ Aise log is bāt kā khayāl karen ki jo bāteñ ham āp se dūr hote hue apne khatoñ meñ pesh karte haiñ unhīn bātoñ par ham amal karenge jab āp ke pās āenḡe.

¹² Ham to apne āp ko un meñ shumār nahīn karte jo apnī tārif karke apnī sifārish karte rahte haiñ, na apnā un ke sāth muwāzanā karte haiñ. Wuh kitne besamajh haiñ jab wuh apne āp ko meyār banā kar usī par apne āp ko jānchte haiñ aur apnā muwāzanā apne āp se karte haiñ.

¹³ Lekin ham munāsib had se zyādā faḡhr nahīn karenge balki sirf us had tak jo Allāh ne hamāre lie muqarrar kiyā hai. Aur āp bhī is had ke andar ā jāte haiñ.

¹⁴ Is meñ ham munāsib had se zyādā faḡhr nahīn kar rahe, kyoñki ham to Masīh kī khushkhabrī le kar āp tak pahuñch gae haiñ. Agar aisā na hotā to phir aur bāt hotī.

¹⁵ Ham aise kām par faḡhr nahīn karte jo dūsroñ kī mehnat se saranjām diyā gayā hai. Is meñ bhī ham munāsib haddoñ ke andar rahte haiñ, balki ham yih ummīd rakhte haiñ ki āp kā imān baḡh jāe aur yoñ hamārī qadar-o-qīmat bhī Allāh kī muqarrarā had tak baḡh jāe. Ḳhudā kare ki āp meñ hamārā yih kām itnā baḡh jāe

¹⁶ ki ham Allāh kī khushkhabrī āp se āge jā kar bhī sunā sakeñ. Kyoñki ham us kām par faḡhr nahīn karnā chāhte jise dūsre kar chuke haiñ.

¹⁷ Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Faḡhr karne wālā Ḳhudāwand hī par faḡhr kare.”

¹⁸ Jab log apnī tārif karke apnī sifārish karte haiñ to is meñ kyā hai! Is se wuh sahīh sābit nahīn hote, balki aham bāt yih hai ki Ḳhudāwand hī is kī tasdīq kare.

11

¹ Ƙhudā kare ki jab maiñ apnī hamāqat kā kuchh izhār kartā hūñ to āp mujhe bardāsht kareñ. Hāñ, zarūr mujhe bardāsht kareñ,

² kyoñki maiñ āp ke lie Allāh kī-si ḡhairat rakhtā hūñ. Maiñ ne āp kā rishṭā ek hī mard ke sāth bāndhā, aur maiñ āp ko pākdāman kuñwārī kī haisiyat se us mard Masīh ke huzūr pesh karnā chāhtā thā.

³ Lekin afsos, mujhe ḍar hai ki āp Hawwā kī tarah gunāh meñ gir jāeñge, ki jis tarah sānp ne apnī chālākī se Hawwā ko dhokā diyā usī tarah āp kī soch bhī bigar jāegī aur wuh ḡhulūdilī aur pāk lagan ḡhatm ho jāegī jo āp Masīh ke lie mahsūs karte haiñ.

⁴ Kyoñki āp ḡhushī se har ek ko bardāsht karte haiñ jo āp ke pās ā kar ek farḡ qism kā Isā pesh kartā hai, ek aisā Isā jo ham ne āp ko pesh nahīñ kiyā thā. Aur āp ek aisi rūh aur aisi “Ƙhushḡhabrī” ḡabūl karte haiñ jo us Rūh aur ḡhushḡhabrī se bilkul farḡ hai jo āp ko ham se milī thī.

⁵ Merā nahīñ ḡhayāl ki maiñ in nām-nihād ‘ḡhās’ rasūloñ kī nisbat kam hūñ.

⁶ Ho saktā hai ki maiñ bolne meñ māhir nahīñ hūñ, lekin yih mere ilm ke bāre meñ nahīñ kahā jā saktā. Yih ham ne āp ko sāf sāf aur har lihāz se dikhāyā hai.

⁷ Maiñ ne Allāh kī ḡhushḡhabrī sunāne ke lie āp se koī bhī muāwazā na liyā. Yoñ maiñ ne apne āp ko nīchā kar diyā tāki āp ko sarfarāz kar diyā jāe. Kyā is meñ mujh se ḡhaltī huī?

⁸ Jab maiñ āp kī ḡhidmat kar rahā thā to mujhe Ƙhudā kī dīgar jamātoñ se paise mil rahe the, yāñi āp kī madad karne ke lie maiñ unheñ lūṭ rahā thā.

⁹ Aur jab maiñ āp ke pās thā aur zarūrātmand thā to maiñ kisī par bojh na banā, kyoñki jo bhāi Makiduniyā se āe unhoñ ne merī zarūriyāt pūrī kīñ. Māzī meñ maiñ āp par bojh na banā aur āindā bhī nahīñ banūñgā.

¹⁰ Masīh kī us sachchāi kī ḡsam jo mere andar hai, Aḡhayā ke pūre sūbe meñ koī mujhe is par faḡhr karne se nahīñ rokeḡā.

¹¹ Maiñ yih kyoñ kah rahā hūñ? Is lie ki maiñ āp se muhabbat nahīñ rakhtā? Ƙhudā hī jāntā hai ki maiñ āp se muhabbat rakhtā hūñ.

¹² Aur jo kuchh maiñ ab kar rahā hūñ wuhī kartā rahūñgā, tāki maiñ nām-nihād rasūloñ ko wuh mauḡā na dūñ jo wuh dhūñḡ rahe haiñ. Kyoñki yihī un kā maḡsad hai kī wuh faḡhr karke yih kah sakeñ ki wuh ham jaise haiñ.

¹³ Aise log to jhūṭe rasūl haiñ, dhokebāz mazdūr jinhoñ ne Masīh ke rasūloñ kā rūp dhār liyā hai.

¹⁴ Aur kyā ajab, kyoñki Iblīs bhī nūr ke farishte kā rūp dhār kar ḡhūmtā-phirtā hai.

¹⁵ To phir yih baṛī bāt nahīñ ki us ke chele rāstbāzī ke ḡhādim kā rūp dhār kar ḡhūmte-phirte haiñ. Un kā anjām un ke āmāl ke mutābiḡ hī hogā.

Rasūl Hone kī Wajah se Paulus kī Īzārasāñi

¹⁶ Maiñ dubārā kahtā hūñ ki koī mujhe ahmaq na samjhe. Lekin agar āp yih socheñ bhī to kam az kam mujhe ahmaq kī haisiyat se ḡabūl kareñ tāki maiñ bhī thoṛā-bahut apne āp par faḡhr karūñ.

¹⁷ Asal meñ jo kuchh maiñ ab bayān kar rahā hūñ wuh Ƙhudāwand ko pasand nahīñ hai, balki maiñ ahmaq kī tarah bāt kar rahā hūñ.

¹⁸ Lekin chūnki itne log jismānī taur par faḡhr kar rahe haiñ is lie maiñ bhī faḡhr karūnga.

¹⁹ Beshak āp ḡhud itne dānishmand haiñ ki āp ahmaḡoñ ko ḡhushī se bardāsht karte haiñ.

²⁰ Hāñ, balki āp yih bhī bardāsht karte haiñ jab log āp ko ḡhulām banāte, āp ko lūṭte, āp se ḡhalat fāydā uṭhāte, naḡhre karte aur āp ko thappaḡ mārte haiñ.

²¹ Yih kah kar mujhe sharm ātī hai ki ham itne kamzor the ki ham aisā na kar sake.

Lekin agar koī kisī bāt par faḡhr karne kī jurrat kare (maiñ ahmaḡ kī-sī bāt kar rahā hūñ) to maiñ bhī utnī hī jurrat karūnga.

²² Kyā wuh Ibrānī haiñ? Maiñ bhī hūñ. Kyā wuh Isrāīlī haiñ? Maiñ bhī hūñ. Kyā wuh Ibrāhīm kī aulād haiñ? Maiñ bhī hūñ.

²³ Kyā wuh Masih ke ḡhādīm haiñ? (Ab to maiñ goyā beḡhud ho gayā hūñ ki is tarah kī bāteñ kar rahā hūñ!) Maiñ un se zyādā Masīh kī ḡhidmat kartā hūñ. Maiñ ne un se kahīñ zyādā mehnat-mashaḡḡat kī, zyādā dafā jel meñ rahā, mere zyādā saḡhtī se koḡe lagāe gae aur maiñ bār bār marne ke ḡhatroñ meñ rahā hūñ.

²⁴ Mujhe Yahūdiyōn se pāñch dafā 39 koḡoñ kī sazā milī hai.

²⁵ Tīn dafā Romiyōn ne mujhe lāṭhī se mārā. Ek bār mujhe sangsār kiyā gayā. Jab maiñ samundar meñ safr kar rahā thā to tīn martabā merā jahāz tabāh huā. Hāñ, ek dafā mujhe jahāz ke tabāh hone par ek pūrī rāt aur din samundar meñ guzārñā paḡā.

²⁶ Mere beshumār safroñ ke daurān mujhe kāi tarah ke ḡhatroñ kā sāmñā karnā paḡā, dariyāoñ aur ḡākuoñ kā ḡhatrā, apne hamwatanōñ aur ḡhairyahūdiyōñ ke hamloñ kā ḡhatrā. Jahān bhī maiñ gayā hūñ wahāñ yih ḡhatre maujūd rahe, ḡhāh maiñ shahr meñ thā, ḡhāh ḡhairābād ilāqe meñ yā samundar meñ. Jhūṭe bhāiyōñ kī taraf se bhī ḡhatre rahe haiñ.

²⁷ Maiñ ne jāñfishāñī se saḡht mehnat-mashaḡḡat kī hai aur kāi rāt jāḡtā rahā hūñ, maiñ bhūkā aur pyāsā rahā hūñ, maiñ ne bahut roze rakhe haiñ. Mujhe sardī aur nangepan kā tajrabā huā hai.

²⁸ Aur yih un fikroñ ke alāwā hai jo maiñ ḡhudā kī tamām jamātoñ ke lie mahsūs kartā hūñ aur jo mujhe dabātī rahtī haiñ.

²⁹ Jab koī kamzor hai to maiñ apne āp ko bhī kamzor mahsūs kartā hūñ. Jab kisī ko ḡhalat rāh par lāyā jātā hai to maiñ us ke lie shadīd ranjish mahsūs kartā hūñ.

³⁰ Agar mujhe faḡhr karnā paḡe to maiñ un chīzoñ par faḡhr karūnga jo merī kamzor hālat zāhir kartī haiñ.

³¹ Hamārā ḡhudā aur ḡhudāwand Īsā kā Bāp (us kī hamd-o-sanā abad tak ho) jāntā hai ki maiñ jhūṭ nahīñ bol rahā.

³² Jab maiñ Damishḡ Shahr meñ thā to bādshāh Aritās ke gawarnar ne shahr ke tamām darwāzoñ par apne pahredār muḡarrar kie tāki wuh mujhe giriftār karen.

³³ Lekin shahr kī fasīl meñ ek darīchā thā, aur mujhe ek ṭokre meñ rakh kar wahāñ se utārā gayā. Yoñ maiñ us ke hāthoñ se bach niklā.

12

Paulus par Kāi Bātoñ kā Inkishāf

¹ Lāzim hai ki main kuchh aur faḡhr karūn. Agarche is kā koī faydā nahīn, lekin ab main un royāoñ aur inkishāfāt kā zikr karūnga jo Ḳhudāwand ne mujh par zāhir kie.

² Main Masīh meñ ek ādmī ko jāntā hūn jise chaudah sāl hue chhīn kar tīsre āsmān tak pahuñchāyā gayā. Mujhe nahīn patā ki use yih tajrabā jism meñ yā is ke bāhar huā. Ḳhudā jāntā hai.

³ Hāñ, Ḳhudā hī jāntā hai ki wuh jism meñ thā yā nahīn. Lekin yih main jāntā hūn

⁴ ki use chhīn kar firdaus meñ lāyā gayā jahān us ne nāqābil-e-bayān bāteñ sunīn, aisī bāteñ jin kā zikr karnā insān ke lie rawā nahīn.

⁵ Is qism ke ādmī par main faḡhr karūnga, lekin apne āp par nahīn. Main sirf un bātoñ par faḡhr karūnga jo merī kamzor hālat ko zāhir kartī haiñ.

⁶ Agar main faḡhr karnā chāhtā to is meñ ahmaq na hotā, kyonki main haqīqat bayān kartā. Lekin main yih nahīn karūnga, kyonki main chāhtā hūn ki sab kī mere bāre meñ rāy sirf us par munhasir ho jo main kartā yā bayān kartā hūn. Koī mujhe is se zyādā na samjhe.

⁷ Lekin mujhe in ālā inkishāfāt kī wajah se ek kāntā chubho diyā gayā, ek taklifdeh chīz jo mere jism meñ dhañsī rahtī hai tāki main phūl na jāūn. Iblīs kā yih paighambar mere mukke mārta rahtā hai tāki main maḡhrūr na ho jāūn.

⁸ Tīn bār main ne Ḳhudāwand se iltijā kī ki wuh ise mujh se dūr kare.

⁹ Lekin us ne mujhe yihī jawāb diyā, “Merā fazl tere lie kāfī hai, kyonki merī qudrat kā pūrā izhār terī kamzor hālat hī meñ hotā hai.” Is lie main mazīd ḡhushī se apnī kamzoriyoñ par faḡhr karūnga tāki Masīh kī qudrat mujh par ṡahrī rahe.

¹⁰ Yihī wajah hai ki main Masīh kī ḡhātir kamzoriyoñ, gāliyoñ, majbūriyoñ, izārasāniyoñ aur pareshāniyoñ meñ ḡhush hūn, kyonki jab main kamzor hotā hūn tab hī main tāqatwar hotā hūn.

Paulus kī Kurinthyoñ ke lie Fikr

¹¹ Main bewuqūf ban gayā hūn, lekin āp ne mujhe majbūr kar diyā hai. Chāhie thā ki āp hī dūsroñ ke sāmne mere haq meñ bāt karte. Kyonki beshak main kuchh bhī nahīn hūn, lekin in nām-nihād ḡhās rasūloñ ke muqābale meñ main kisī bhī lihāz se kam nahīn hūn.

¹² Jo muta'addid ilāhī nishān, mojize aur zabardast kām mere wasīle se hue wuh sābit karte haiñ ki main rasūl hūn. Hāñ, wuh baṡī sābitqadmī se āp ke darmiyān kie gae.

¹³ Jo ḡhidmat main ne āp ke darmiyān kī, kyā wuh Ḳhudā kī dīgar jamātoñ meñ merī ḡhidmat kī nisbat kam thī? Hargiz nahīn! Is meñ farq sirf yih thā ki main āp ke lie mālī bojh na banā. Mujhe muāf karen agar mujh se is meñ ḡhaltī huī hai.

¹⁴ Ab main tīsre bār āp ke pās āne ke lie taiyār hūn. Is martabā bhī main āp ke lie bojh kā bāis nahīn banūngā, kyonki main āp kā māl nahīn balki āp hī ko chāhtā hūn. Ākhir bachchoñ ko mān-bāp kī madad ke lie māl jamā nahīn karnā chāhie balki mān-bāp ko bachchoñ ke lie.

¹⁵ Main to baṡī ḡhushī se āp ke lie har ḡharchā uṡhā lūngā balki apne āp ko bhī ḡharch kar dūngā. Kyā āp mujhe kam pyār karenge agar main āp se zyādā muhabbat rakhūn?

¹⁶ Thīk hai, main āp ke lie bojh na banā. Lekin bāz sochte haiñ ki main chālāk hūñ aur āp ko dhoke se apne jāl meñ phānsā liyā.

¹⁷ Kis tarah? Jin logoñ ko main ne āp ke pās bhejā kyā main ne un meñ se kisi ke zariye āp se ḡhalat faydā uṭhāyā?

¹⁸ Main ne Titus kī hauslā-afzāi kī ki wuh āp ke pās jāe aur dūstre bhāi ko bhī sāth bhej diyā. Kyā Titus ne āp se ḡhalat faydā uṭhāyā? Hargiz nahīñ! Kyonki ham donoñ ek hī rūh meñ ek hī rāh par chalte haiñ.

¹⁹ Āp kāfi der se soch rahe hoñge ki ham āp ke sāmne apnā difā kar rahe haiñ. Lekin aisā nahīñ hai balki ham Masīh meñ hote hue Allāh ke huzūr hī yih kuchh bayān kar rahe haiñ. Aur mere azīzo, jo kuchh bhī ham karte haiñ ham āp kī tāmīr karne ke lie karte haiñ.

²⁰ Mujhe dar hai ki jab main āñḡgā to na āp kī hālat mujhe pasand āegī, na merī hālat āp ko. Mujhe dar hai ki āp meñ jhagarā, hasad, ḡhussā, ḡhudḡharzī, buhtān, gapbāzī, ḡhurūr aur betartībī pāī jāegī.

²¹ Hāñ, mujhe dar hai ki aglī dafā jab āñḡgā to Allāh mujhe āp ke sāmne nīchā dikhāegā, aur main un bahutoñ ke lie ḡham khāñḡgā jinhoñ ne mazī meñ gunāh karke ab tak apnī nāpākī, zinākārī aur aiyāshī se taubā nahīñ kī.

13

Ākhirī Tambīh aur Salām

¹ Ab main tūsrī dafā āp ke pās ā rahā hūñ. Kalām-e-muqaddas ke mutābiq lāzim hai ki har ilzām kī tasdīq do yā tīn gawāhoñ se kī jāe.

² Jab main dūsrī dafā āp ke pās āyā thā to main ne pahle se āp ko āgāh kiyā thā. Ab main āp se dūr yih bāt dubārā kahtā hūñ ki jab main wāpas āñḡgā to na wuh bacheñge jinhoñ ne pahle gunāh kiyā thā na dīgar log.

³ Jo bhī sabūt āp māñg rahe haiñ ki Masīh mere zariye boltā hai wuh main āp ko dūñgā. Āp ke sāth sulūk meñ Masīh kamzor nahīñ hai. Nahīñ, wuh āp ke darmiyān hī apnī quwwat kā izhār kartā hai.

⁴ Kyonki agarche use kamzor hālat meñ maslūb kiyā gayā, lekin ab wuh Allāh kī qudrat se zindā hai. Isī tarah ham bhī us meñ kamzor haiñ, lekin Allāh kī qudrat se ham āp kī ḡhidmat karte waqt us ke sāth zindā haiñ.

⁵ Apne āp ko jāñch kar mālūm karen ki kyā āp kā imān qāym hai? Ḳhud apne āp ko parkheñ. Kyā āp nahīñ jānte ki Isā Masīh āp meñ hai? Agar nahīñ to is kā matlab hotā ki āp kā imān nāmaqbul sābit hotā.

⁶ Lekin mujhe ummīd hai ki āp itnā pahchān leñge ki jahān tak hamārā tālluq hai ham nāmaqbul sābit nahīñ hue haiñ.

⁷ Ham Allāh se duā karte haiñ ki āp se koī ḡhaltī na ho jāe. Bāt yih nahīñ ki logoñ ke sāmne ham sahīh nikleñ balki yih ki āp sahīh kām karen, chāhe log hameñ ḡhud nākām kyon na qarār den.

⁸ Kyonki ham haqīqat ke ḡhilāf khare nahīñ ho sakte balki sirf us ke haq meñ.

⁹ Ham ḡhush haiñ jab āp tāqatwar haiñ go ham ḡhud kamzor haiñ. Aur hamārī duā yih hai ki āp kāmīl ho jāeñ.

¹⁰ Yihī wajah hai ki main āp se dūr rah kar likhtā hūñ. Phir jab main āñḡgā to mujhe apnā iḡhtiyār istemāl karke āp par saḡhtī nahīñ karnī

paṛegī. Kyoñki Ḳhudāwand ne mujhe yih iḳhtiyār āp ko ḍhā dene ke lie nahīn balki āp ko tāmīr karne ke lie diyā hai.

¹¹ Bhāiyo, āḳhir meñ maiñ āp ko salām kahtā hūñ. Sudhar jāeñ, ek dūsre kī hauslā-afzāi kareñ, ek hī soch rakheñ aur sulah-salāmatī ke sāth zindagī guzāreñ. Phir muhabbat aur salāmatī kā Ḳhudā āp ke sāth hogā.

¹² Ek dūsre ko muḳaddas bosā denā. Tamām muḳaddasīn āp ko salām kahte haiñ.

¹³ Ḳhudāwand Īsā Masīh kā fazl, Allāh kī muhabbat aur Rūhul-quds kī rifāḳat āp sab ke sāth hotī rahe.

Galatiyoñ

¹ Yih khat Paulus rasul kī taraf se hai. Mujhe na kisī guroh ne muqarrar kiyā na kisī shakhs ne balki Isā Masīh aur Kḥudā Bāp ne jis ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā.

² Tamām bhāi bhī jo mere sāth haiñ Galatiyā kī jamātoñ ko salām kahte haiñ.

³ Kḥudā hamārā Bāp aur Kḥudāwand Isā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

⁴ Masīh wuhī hai jis ne apne āp ko hamāre gunāhoñ kī khātir qurbān kar diyā aur yoñ hameñ is maujūdā sharīr jahān se bachā liyā hai, kyonki yih Allāh hamāre Bāp kī marzī thī.

⁵ Usī kā jalāl abad tak hotā rahe! Āmīn.

Ek hī Kḥushkhabrī

⁶ Maiñ hairān hūñ! Āp itnī jaldī se use tark kar rahe haiñ jis ne Masīh ke fazl se āp ko bulāyā. Aur ab āp ek farq qism kī “Kḥushkhabrī” ke pīchhe lag gae haiñ.

⁷ Asal meñ yih Allāh kī kḥushkhabrī hai nahīn. Bas kuchh log āp ko uljhan meñ ḍāl kar Masīh kī kḥushkhabrī meñ tabdīlī lānā chāhte haiñ.

⁸ Ham ne to aslī kḥushkhabrī sunāi aur jo is se farq paighām sunātā hai us par lānat, khāh ham kḥud aisā karen khāh āsmān se koi farishta utar kar yih ghalat paighām sunāe.

⁹ Ham yih pahle bayān kar chuke haiñ aur ab maiñ dubārā kahtā hūñ ki agar koī āp ko aisī “Kḥushkhabrī” sunāe jo us se farq hai jise āp ne qabūl kiyā hai to us par lānat!

¹⁰ Kyā maiñ is meñ yih koshish kar rahā hūñ ki log mujhe qabūl karen? Hargiz nahīn! Maiñ chāhtā hūñ ki Allāh mujhe qabūl kare. Kyā merī koshish yih hai ki maiñ logoñ ko pasand āūñ? Agar maiñ ab tak aisā kartā to Masīh kā kḥādīm na hotā.

Paulus Kis Tarah Rasūl Ban Gayā

¹¹ Bhāiyo, maiñ chāhtā hūñ ki āp jān leñ ki jo kḥushkhabrī maiñ ne sunāi wuh insān kī taraf se nahīn hai.

¹² Na mujhe yih paighām kisī insān se milā, na yih mujhe kisī ne sikhāyā hai balki Isā Masīh ne kḥud mujh par yih paighām zāhir kiyā.

¹³ Āp ne to kḥud sun liyā hai ki maiñ us waqt kis tarah zindagī guzartā thā jab Yahūdī mazhab kā pairokār thā. Us waqt maiñ ne kitne josh aur shiddat se Allāh kī jamāt ko izā pahuñchāi. Merī pūrī koshish yih thī ki yih jamāt khatm ho jāe.

¹⁴ Yahūdī mazhab ke lihāz se maiñ aksar dīgar hamumr Yahūdiyoñ par sabqat le gayā thā. Hāñ, maiñ apne bāpdādā kī riwāyatoñ kī pairawī meñ had se zyādā sargarm thā.

¹⁵ Lekin Allāh ne apne fazl se mujhe paidā hone se peshtar hī chun kar apnī kḥidmat karne ke lie bulāyā. Aur jab us ne apnī marzī se

¹⁶ apne Farzand ko mujh par zāhir kiyā tāki maiñ us ke bāre meñ Ghairyahūdiyoñ ko kḥushkhabrī sunāūñ to maiñ ne kisī bhī shakhs se mashwarā na liyā.

17 Us waqt main Yarūshalam bhī na gayā tāki un se milūn jo mujh se pahle rasūl the balki main sidhā Arab chalā gayā aur bād meñ Damishq wāpas āyā.

18 Is ke tīn sāl bād hī main Patras se shanāsā hone ke lie Yarūshalam gayā. Wahān main pandrah dīn us ke sāth rahā.

19 Is ke alāwā main ne sirf Ḳhudāwand ke bhāi Yāqūb ko dekhā, kisī aur rasūl ko nahīn.

20 Jo kuchh main likh rahā hūn Allāh gawāh hai ki wuh sahīh hai. Main jhūṭ nahīn bol rahā.

21 Bād meñ main Mulk-e-Shām aur Kilikiyā chalā gayā.

22 Us waqt sūbā Yahūdiyā meñ Masīh kī jamāteñ mujhe nahīn jāntī thī.

23 Un tak sirf yih khabar pahuñchī thī ki jo ādmī pahle hameñ izā pahuñchā rahā thā wuh ab khud us imān kī khushkhabrī sunātā hai jise wuh pahle khatm karnā chāhtā thā.

24 Yih sun kar unhoñ ne merī wajah se Allāh kī tamjīd kī.

2

Paulus aur Dīgar Rasūl

1 Chaudah sāl ke bād main dubārā Yarūshalam gayā. Is dafā Barnabās sāth thā. Main Titus ko bhī sāth le kar gayā.

2 Main ek mukāshafe kī wajah se gayā jo Allāh ne mujh par zāhir kiyā thā. Merī alahdagī meñ un ke sāth mīṭing huī jo asar-o-rasūkh rakhte haiñ. Is meñ main ne unheñ wuh khushkhabrī pesh kī jo main Ghairyahūdiyoñ ko sunātā hūn. Main nahīn chāhtā thā ki jo dauṛ main dauṛ rahā hūn yā māzī meñ dauṛā thā wuh ākhirkār befāyda nikle.

3 Us waqt wuh yahān tak mere haq meñ the ki unhoñ ne Titus ko bhī apnā khatnā karwāne par majbūr nahīn kiyā, agarche wuh Ghairyahūdi hai.

4 Aur chand yihī chāhte the. Lekin yih jhūṭe bhāi the jo chupke se andar ghus āe the tāki jāsūs ban kar hamārī us āzādī ke bāre meñ malūmāt hāsīl kar leñ jo hameñ Masīh meñ milī hai. Yih hameñ ghulām banānā chāhte the,

5 lekin ham ne lamhā-bhar un kī bāt na mānī aur na un ke tābe hue tāki Allāh kī khushkhabrī kī sachchāi ap ke darmiyān qāym rahe.

6 Aur jo rāhnumā samjhe jāte unhoñ ne merī bāt meñ koī izāfā na kiyā. (Asl meñ mujhe koī parwā nahīn ki un kā asar-o-rasūkh thā ki nahīn. Allāh to insān kī zāhirī hālat kā lihāz nahīn kartā.)

7 Baharhāl unhoñ ne dekhā ki Allāh ne mujhe Ghairyahūdiyoñ ko Masīh kī khushkhabrī sunāne kī zimmedārī dī thī, bilkul usī tarah jis tarah us ne Patras ko Yahūdiyoñ ko yih paighām sunāne kī zimmedārī dī thī.

8 Kyoñki jo kām Allāh Yahūdiyoñ ke rasūl Patras kī khidmat ke wasīle se kar rahā thā wuhī kām wuh mere wasīle se bhī kar rahā thā, jo Ghairyahūdiyoñ kā rasūl hūn.

9 Yāqūb, Patras aur Yūhannā ko jamāt ke satūn mānā jātā thā. Jab unhoñ ne jān liyā ki Allāh ne is nāte se mujhe khās fazl diyā hai to unhoñ ne mujh se aur Barnabās se dahnā hāth milā kar is kā izhār kiyā ki wuh hamāre sāth haiñ. Yoñ ham muttāfiq hue ki Barnabās

aur main Ġhairyahūdiyoñ meñ k̄hidmat kareñge aur wuh Yahūdiyoñ meñ.

¹⁰ Unhoñ ne sirf ek bāt par zor diyā ki ham zarūratmandoñ ko yād rakheñ, wuhī bāt jise main hameshā karne ke lie koshān rahā hūñ.

Antākiyā meñ Paulus Patras ko Malāmat Kartā Hai

¹¹ Lekin jab Patras Antākiyā Shahr āyā to main ne rūbarū us kī mukhālafat kī, kyoñki wuh apne rawaiye ke sabab se mujrim ṭhahrā.

¹² Jab wuh āyā to pahle wuh Ġhairyahūdī imāndāroñ ke sāth khānā khātā rahā. Lekin phir Yāqūb ke kuchh azīz āe. Usī waqt Patras pīchhe haṭ kar Ġhairyahūdiyoñ se alag huā, kyoñki wuh un se ḍartā thā jo Ġhairyahūdiyoñ kā k̄hatnā karwāne ke haq meñ the.

¹³ Bāqī Yahūdī bhī is riyākārī meñ shāmil hue, yahān tak ki Barnabās ko bhī un kī riyākārī se bahkāyā gayā.

¹⁴ Jab main ne dekhā ki wuh us sīdhī rāh par nahīn chal rahe haiñ jo Allāh kī k̄hushkhabrī kī sachchāi par mabnī hai to main ne sab ke sāmne Patras se kahā, “Āp Yahūdī haiñ. Lekin āp Ġhairyahūdī kī tarah zindagī guzār rahe haiñ, Yahūdī kī tarah nahīn. To phir yih kaisī bāt hai ki āp Ġhairyahūdiyoñ ko Yahūdī riwāyāt kī pairawī karne par majbūr kar rahe haiñ?”

Sab Īmān se Najāt Pāte Haiñ

¹⁵ Beshak ham paidāishī Yahūdī haiñ aur ‘Ġhairyahūdī gunāhgār’ nahīn haiñ.

¹⁶ Lekin ham jānte haiñ ki insān ko shariāt kī pairawī karne se rāstbāz nahīn ṭhahrāyā jātā balki Isā Masīh par imān lāne se. Ham bhī Masīh Isā par imān lāe haiñ tāki hameñ rāstbāz qarār diyā jāe, shariāt kī pairawī karne se nahīn balki Masīh par imān lāne se. Kyoñki shariāt kī pairawī karne se kisī ko bhī rāstbāz qarār nahīn diyā jāegā.

¹⁷ Lekin agar Masīh meñ rāstbāz ṭhaharne kī koshish karte karte ham k̄hud gunāhgār sābit ho jāeñ to kyā is kā matlab yih hai ki Masīh gunāh kā k̄hādīm hai? Hargiz nahīn!

¹⁸ Agar main shariāt ke us nizām ko dubārā tāmīr karūñ jo main ne ḍhā diyā to phir main zāhir kartā hūñ ki main mujrim hūñ.

¹⁹ Kyoñki jahān tak shariāt kā tālluq hai main murdā hūñ. Mujhe shariāt hī se mārā gayā hai tāki Allāh ke lie jī sakūñ. Mujhe Masīh ke sāth maslūb kiyā gayā

²⁰ aur yoñ main k̄hud zindā na rahā balki Masīh mujh meñ zindā hai. Ab jo zindagī main is jism meñ guzartā hūñ wuh Allāh ke Farzand par imān lāne se guzartā hūñ. Usī ne mujh se muhabbat rakh kar mere lie apnī jān dī.

²¹ Main Allāh kā fazl radd karne se inkār kartā hūñ. Kyoñki agar kisī ko shariāt kī pairawī karne se rāstbāz ṭhahrāyā jā saktā to is kā matlab yih hotā ki Masīh kā marnā abas thā.

3

Shariāt yā Īmān

¹ Nāsamajh Galatiyo! Kis ne āp par jādū kar diyā? Āp kī ānkhoñ ke sāmne hī Isā Masīh aur us kī salībī maut ko sāf sāf pesh kiyā gayā.

² Mujhe ek bāt batāēñ, kyā āp ko sharīat kī pairawī karne se Rūhul-quds milā? Hargiz nahīñ! Wuh āp ko us waqt milā jab āp Masīh ke bāre meñ paighām sun kar us par imān lāe.

³ Kyā āp itne besamajh haiñ? Ap kī ruhānī zindagī Rūhul-quds ke wasīle se shurū huī. To ab āp yih kām apnī insānī koshishoñ se kis tarah takmil tak pahuñchānā chāhte haiñ?

⁴ Āp ko kaī tarah ke tajrabe hāsil hue haiñ. Kyā yih sab befāydā the? Yaqīnan yih befāydā nahīñ the.

⁵ Kyā Allāh is lie āp ko apnā Rūh detā aur āp ke darmiyān mojize kartā hai ki āp sharīat kī pairawī karte haiñ? Hargiz nahīñ, balki is lie ki āp Masīh ke bāre meñ paighām sun kar imān lāe haiñ.

⁶ Ibrāhīm kī misāl leñ. Us ne Allāh par bharosā kiyā aur is binā par Allāh ne use rāstbāz qarār diyā.

⁷ To phir āp ko jān lenā chāhie ki Ibrāhīm kī haqīqī aulād wuh log haiñ jo imān rakhte haiñ.

⁸ Kalām-e-muqaddas ne is bāt kī peshgoī kī ki Allāh Ġhairyahūdiyōñ ko imān ke zariye rāstbāz qarār degā. Yoñ us ne Ibrāhīm ko yih khushkhabrī sunāī, “Tamām qaumeñ tujh se barkat pāēngī.”

⁹ Ibrāhīm imān lāyā, is lie use barkat milī. Isī tarah sab ko imān lāne par Ibrāhīm kī-sī barkat miltī hai.

¹⁰ Lekin jo bhī is par takiyā karte haiñ ki hameñ sharīat kī pairawī karne se rāstbāz qarār diyā jāegā un par Allāh kī lānat hai. Kyoñki kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Har ek par lānat jo Sharīat kī Kitāb kī tamām bāteñ qāym na rakhe, na in par amal kare.”

¹¹ Yih bāt to sāf hai ki Allāh kisi ko bhī sharīat kī pairawī karne kī binā par rāstbāz nahīñ thahrātā, kyoñki kalām-e-muqaddas ke mutābiq rāstbāz imān hī se jītā rahegā.

¹² Imān kī yih rāh sharīat kī rāh se bilkul farq hai jo kahtī hai, “Jo yoñ karegā wuh jītā rahegā.”

¹³ Lekin Masīh ne hamārā fidyā de kar hameñ sharīat kī lānat se āzād kar diyā hai. Yih us ne is tarah kiyā ki wuh hamārī khātir khud lānat banā. Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Jise bhī darakht se laṭkāyā gayā hai us par Allāh kī lānat hai.”

¹⁴ Is kā maqṣad yih thā ki jo barkat Ibrāhīm ko hāsil huī wuh Masīh ke wasīle se Ġhairyahūdiyōñ ko bhī mile aur yoñ ham imān lā kar wādā kiyā huā Rūh pāēñ.

Sharīat aur Wādā

¹⁵ Bhāiyo, insānī zindagī kī ek misāl leñ. Jab do pārṭiyāñ kisi muāmale meñ muttāfiq ho kar muāhadā kartī haiñ to koī is muāhade ko mansūkh yā is meñ izāfā nahīñ kar saktā.

¹⁶ Ab ghaur karen ki Allāh ne apne wāde Ibrāhīm aur us kī aulād se hī kie. Lekin jo lafz Ibrānī meñ aulād ke lie istemāl huā hai is se murād bahut-se afrād nahīñ balki ek fard hai aur wuh hai Masīh.

¹⁷ Kahne se murād yih hai ki Allāh ne Ibrāhīm se ahd bāndh kar use qāym rakhne kā wādā kiyā. Sharīat jo 430 sāl ke bād dī gai is ahd ko radd karke Allāh kā wādā mansūkh nahīñ kar saktī.

¹⁸ Kyoñki agar Ibrāhīm kī mirās sharīat kī pairawī karne se miltī to phir wuh Allāh ke wāde par munhasir na hotī. Lekin aisā nahīñ thā. Allāh ne ise apne wāde kī binā par Ibrāhīm ko de diyā.

¹⁹ To phir shariyat kā kyā maqsad thā? Use is lie wāde ke alāwā diyā gayā tāki logoñ ke gunāhoñ ko zāhir kare. Aur use us waqt tak qāym rahnā thā jab tak Ibrāhīm kī wuh aulād na ā jāti jis se wādā kiyā gayā thā. Allāh ne apni shariyat farishtoñ ke wasile se Mūsā ko de di jo Allāh aur logoñ ke bich meñ darmiyāni rahā.

²⁰ Ab darmiyāni us waqt zarūri hotā hai jab ek se zyādā pārtiyon meñ ittafaq karāne kī zarūrat hai. Lekin Allāh jo ek hī hai us ne darmiyāni istemāl na kiyā jab us ne Ibrāhīm se wādā kiyā.

Shariyat kā Maqsad

²¹ To kyā is kā matlab yih hai ki shariyat Allāh ke wādoñ ke khilāf hai? Hargiz nahīn! Agar insān ko aisī shariyat mili hoti jo zindaḡi dilā sakti to phir sab us kī pairawī karne se rāstbāz thaharte.

²² Lekin kalām-e-muqaddas farmātā hai ki pūri duniyā gunāh ke qabze meñ hai. Chunānche hameñ Allāh kā wādā sirf Isā Masih par imān lāne se hāsil hotā hai.

²³ Is se pahle ki imān kī yih rāh dastyāb huī shariyat ne hameñ qaid karke mahfūz rakhā thā. Is qaid meñ ham us waqt tak rahe jab tak imān kī rāh zāhir nahīn huī thi.

²⁴ Yoñ shariyat ko hamāri tarbiyat karne kī zimmedāri di gāi. Use hameñ Masih tak pahuñchānā thā tāki hameñ imān se rāstbāz qarār diyā jāe.

²⁵ Ab chūnki imān kī rāh ā gāi hai is lie ham shariyat kī tarbiyat ke taht nahīn rahe.

²⁶ Kyonki Masih Isā par imān lāne se āp sab Allāh ke farzand ban gae haiñ.

²⁷ Āp meñ se jitnoñ ko Masih meñ baptismā diyā gayā unhoñ ne Masih ko pahan liyā.

²⁸ Ab na Yahūdi rahā na Ghairyahūdi, na ḡhulām rahā na āzād, na mard rahā na aurat. Masih Isā meñ āp sab ke sab ek haiñ.

²⁹ Shart yih hai ki āp Masih ke hoñ. Tab āp Ibrāhīm kī aulād aur un chizoñ ke wāris haiñ jin kā wādā Allāh ne kiyā hai.

4

¹ Dekheñ, jo beṡā apne bāp kī milkiyat kā wāris hai wuh us waqt tak ḡhulāmoñ se farq nahīn jab tak wuh bāliḡh na ho, hālānki wuh pūri milkiyat kā mālik hai.

² Bāp kī taraf se muqarrar kī huī umr tak dūsre us kī dekh-bhāl karte aur us kī milkiyat sañbhālte haiñ.

³ Isī tarah ham bhī jab bachche the duniyā kī kuwwatoñ ke ḡhulām the.

⁴ Lekin jab muqarrarā waqt ā gayā to Allāh ne apne Farzand ko bhej diyā. Ek aurat se paidā ho kar wuh shariyat ke tābe huā

⁵ tāki fidyā de kar hameñ jo shariyat ke tābe the āzād kar de. Yoñ hameñ Allāh ke farzand hone kā martabā milā hai.

⁶ Ab chūnki āp us ke farzand haiñ is lie Allāh ne apne Farzand ke Rūh ko hamāre diloñ meñ bhej diyā, wuh Rūh jo “Abbā” yāni “Ai Bāp” kah kar pukārtā rahtā hai.

⁷ Gharz ab āp ḡhulām na rahe balki beṡe kī haisiyat rakhte haiñ. Aur beṡā hone kā yih matlab hai ki Allāh ne āp ko wāris bhī banā diyā hai.

Paulus kī Galatiyoñ ke lie Fikr

⁸ Māzī meñ jab āp Allāh ko nahīn jānte the to āp un ke ghulām the jo haqīqat meñ Kḥudā nahīn haiñ.

⁹ Lekin ab āp Allāh ko jānte haiñ, balki ab Allāh ne āp ko jān liyā hai. To phir āp muḥ kar in kamzor aur ghaṭiyā usūloñ kī taraf kyoñ wāpas jāne lage haiñ? Kyā āp dubārā in kī ghulāmī meñ ānā chāhte haiñ?

¹⁰ Āp baṛī fikrmandī se kḥās din, māh, mausam aur sāl manāte haiñ.

¹¹ Mujhe āp ke bāre meñ ḍar hai, kahīn merī āp par mehnat-mashaqqat zāe na jāe.

¹² Bhāiyo, main āp se iltijā kartā hūn ki merī mānind ban jāeñ, kyoñki main to āp kī mānind ban gayā hūn. Āp ne mere sāth koī gḥalat sulūk nahīn kiyā.

¹³ Āp ko mālūm hai ki jab main ne pahli dafā āp ko Allāh kī kḥushkhabrī sunāi to is kī wajah mere jism kī kamzor hālat thī.

¹⁴ Lekin agarche merī yih hālat āp ke lie āzmāish kā bāis thī to bhī āp ne mujhe haqīr na jānā, na mujhe nīch samjhā, balki āp ne mujhe yoñ kḥushāmdīd kahā jaisā ki main Allāh kā koī farishtā yā Masīh Īsā kḥud hūn.

¹⁵ Us waqt āp itne kḥush the! Ab kyā huā hai? Main gawāh hūn, us waqt agar āp ko mauqā miltā to āp apnī ānkheñ nikāl kar mujhe de dete.

¹⁶ To kyā ab main āp ko haqīqat batāne kī wajah se āp kā dushman ban gayā hūn?

¹⁷ Wuh dūsre log āp kī dostī pāne kī pūrī jidd-o-jahd kar rahe haiñ, lekin un kī nīyat sāf nahīn hai. Bas wuh āp ko mujh se judā karnā chāhte haiñ tāki āp unhīn ke haq meñ jidd-o-jahd karte raheñ.

¹⁸ Jab log āp kī dostī pāne kī jidd-o-jahd karte haiñ to yih hai to thīk, lekin is kā maqsad achchhā honā chāhie. Hāñ, sahīh jidd-o-jahd har waqt achchhī hotī hai, na sirf is waqt jab main āp ke darmiyān hūn.

¹⁹ Mere pyāre bachcho! Ab main dubārā āp ko janm dene kā-sā dard mahsūs kar rahā hūn aur us waqt tak kartā rahūngā jab tak Masīh āp meñ sūrat na pakaḍe.

²⁰ Kāsh main us waqt āp ke pās hotā tāki farq andāz meñ āp se bāt kar saktā, kyoñki main āp ke sabab se baṛī uljhan meñ hūn!

Hājirā aur Sārā kī Misāl

²¹ Āp jo sharīat ke tābe rahnā chāhte haiñ mujhe ek bāt batāeñ, kyā āp wuh bāt nahīn sunte jo sharīat kahtī hai?

²² Wuh kahtī hai ki Ibrāhīm ke do beṭe the. Ek laundī kā beṭā thā, ek āzād aurat kā.

²³ Laundī ke beṭe kī paidāish hasb-e-māmūl thī, lekin āzād aurat ke beṭe kī paidāish ghairmāmūlī thī, kyoñki us meñ Allāh kā wādā pūrā huā.

²⁴ Jab yih kināyatan samjhā jāe to yih do kḥawātīn Allāh ke do ahdoñ kī numāindaḡī kartī haiñ. Pahli kḥātūn Hājirā Sīnā Pahār par bandhe hue ahd kī numāindaḡī kartī hai, aur jo bachche us se paidā hote haiñ wuh ghulāmī ke lie muqarrar haiñ.

²⁵ Hājirā jo Arab meñ wāqe pahār Sīnā kī alāmat hai maujudā shahr Yarūshalam se mutābiqat rakhtī hai. Wuh aur us ke tamām bachche ghulāmī meñ zindaḡī guzarte haiñ.

²⁶ Lekin āsmānī Yarūshalam āzād hai aur wuhī hamārī mān hai.

²⁷ Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai,

“Ḳhush ho jā, tū jo beaulād hai,

jo bachche ko janm hī nahīn de saktī.

Buland āwāz se shādiyānā bajā,

tū jise paidāish kā dard na huā.

Kyoñki ab tark kī huī aurat ke bachche

shādīshudā aurat ke bachchoñ se zyādā haiñ.”

²⁸ Bhāiyo, āp Is'hāq kī tarah Allāh ke wāde ke farzand haiñ.

²⁹ Us waqt Ismāīl ne jo hasb-e-māmūl paidā huā thā Is'hāq ko satāyā jo Rūhul-quds kī qudrat se paidā huā thā. Āj bhī aisā hī hai.

³⁰ Lekin kalām-e-muqaddas meñ kyā farmāyā gayā hai? “Is laundī aur is ke beṭe ko ghar se nikāl deñ, kyoñki wuh āzād aurat ke beṭe ke sāth wirsā nahīn pāegā.”

³¹ Gharz bhāiyo, ham laundī ke farzand nahīn haiñ balki āzād aurat ke.

5

Apnī Āzādī Mahfūz Rakheñ

¹ Masīh ne hameñ āzād rahne ke lie hī āzād kiyā hai. To ab qāym raheñ aur dubārā apne gale meñ ghulāmī kā juā ḍālne na deñ.

² Sunēñ! Maiñ Paulus āp ko batātā hūn ki agar āp apnā khatnā karwāeñ to āp ko Masīh kā koī fāydā nahīn hogā.

³ Maiñ ek bār phir is bāt kī tasdīq kartā hūn ki jis ne bhī apnā khatnā karwāyā us kā farz hai ki wuh pūrī shariyat kī pairawī kare.

⁴ Āp jo shariyat kī pairawī karne se rāstbāz bananā chāhte haiñ āp kā Masīh ke sāth koī wāstā na rahā. Hāñ, āp Allāh ke fazl se dūr ho gae haiñ.

⁵ Lekin hameñ ek farq ummīd dilāi gai hai. Ummīd yih hai ki Khudā hī hameñ rāstbāz qarār detā hai. Chunāñche ham Rūhul-quds ke bāis imān rakh kar isī rāstbāzī ke lie tarapte rahte haiñ.

⁶ Kyoñki jab ham Masīh Isā meñ hote haiñ to khatnā karwāne yā na karwāne se koī farq nahīn paṛtā. Farq sirf us imān se paṛtā hai jo muhabbat karne se zāhir hotā hai.

⁷ Āp imān kī dauṛ meñ achchhī taraqqī kar rahe the! To phir kis ne āp ko sachchāi kī pairawī karne se rok liyā?

⁸ Kis ne āp ko ubhārā? Allāh to nahīn thā jo āp ko bulātā hai.

⁹ Dekheñ, thoṛā-sā khamīr tamām gundhe hue aṭe ko khamīr kar detā hai.

¹⁰ Mujhe Khudāwand meñ āp par itnā etamād hai ki āp yihī soch rakhte haiñ. Jo bhī āp meñ afrā-tafrī paidā kar rahā hai use sazā milegī.

¹¹ Bhāiyo, jahāñ tak merā tālluq hai, agar maiñ yih paighām detā ki ab tak khatnā karwāne kī zarūrat hai to merī izārasānī kyoñ ho rahī hotī? Agar aisā hotā to log Masīh ke maslūb hone ke bāre meñ sun kar ṭhokar na khāte.

¹² Behtar hai ki āp ko pareshān karne wāle na sirf apnā khatnā karwāeñ balki kḥoje ban jāeñ.

¹³ Bhāiyo, āp ko āzād hone ke lie bulāyā gayā hai. Lekin khabardār raheñ ki is āzādī se āp kī gunāhālūdā fitrat ko amal meñ āne kā mauqā na mile. Is ke bajāe muhabbat kī rūh meñ ek dūsre kī k̄hidmat kareñ.

¹⁴ Kyoñki pūrī shariyat ek hī hukm meñ samāi huī hai, “Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.”

¹⁵ Agar āp ek dūsre ko kāṭṭe aur phārte haiñ to khabardār! Aisā na ho ki āp ek dūsre ko k̄hatm karke sab ke sab tabāh ho jāeñ.

Rūhul-quds aur Insānī Fitrat

¹⁶ Main to yih kahtā hūñ ki Rūhul-quds meñ zindagī guzāreñ. Phir āp apnī purānī fitrat kī k̄hāhishāt pūrī nahīñ kareñge.

¹⁷ Kyoñki jo kuchh hamārī purānī fitrat chāhtī hai wuh us ke k̄hilāf hai jo Rūh chāhtā hai, aur jo kuchh Rūh chāhtā hai wuh us ke k̄hilāf hai jo hamārī purānī fitrat chāhtī hai. Yih donoñ ek dūsre ke dushman haiñ, is lie āp wuh kuchh nahīñ kar pāte jo āp karnā chāhte haiñ.

¹⁸ Lekin jab Rūhul-quds āp kī rāhnumāi kartā hai to āp shariyat ke tābe nahīñ hote.

¹⁹ Jo kām purānī fitrat kartī hai wuh sāf zāhir hotā hai. Masalan zinākārī, nāpākī, aiyāshī,

²⁰ butparastī, jādūgarī, dushmanī, jhagarā, hasad, ḡhussā, k̄hudḡharzī, anban, pārtībāzī,

²¹ jalan, nashābāzī, rangraliyān waḡhairā. Main pahle bhī āp ko āgāh kar chukā hūñ, lekin ab ek bār phir kahtā hūñ ki jo is tarah kī zindagī guzārte haiñ wuh Allāh kī bādshāhī mīrās meñ nahīñ pāeñge.

²² Rūhul-quds kā phal farq hai. Wuh muhabbat, k̄hushī, sulah-salāmatī, sabr, mehrbānī, nekī, wafādārī,

²³ narmī aur zabt-e-nafs paidā kartā hai. Shariyat aisi chīzoñ ke k̄hilāf nahīñ hotī.

²⁴ Aur jo Masīh Īsā ke haiñ unhoñ ne apnī purānī fitrat ko us kī raḡbatoñ aur burī k̄hāhishoñ samet maslūb kar diyā hai.

²⁵ Chūñki ham Rūh meñ zindagī guzārte haiñ is lie āeñ, ham qadam baqadam us ke mutābiq chalte bhī raheñ.

²⁶ Na ham maḡhrūr hoñ, na ek dūsre ko mushta'il kareñ yā ek dūsre se hasad kareñ.

6

Ek Dūsre ke Bojh Uṭhānā

¹ Bhāiyo, agar koī kisī gunāh meñ phañs jāe to āp jo ruhānī haiñ use narmdilī se bahāl kareñ. Lekin apnā bhī k̄hayāl rakheñ, aisā na ho ki āp bhī āzmāish meñ phañs jāeñ.

² Bojh uṭhāne meñ ek dūsre kī madad kareñ, kyoñki is tarah āp Masīh kī shariyat pūrī kareñge.

³ Jo samajhtā hai ki main kuchh hūñ agarche wuh haqīqat meñ kuchh bhī nahīñ hai to wuh apne āp ko fareb de rahā hai.

⁴ Har ek apnā zātī amal parkhe. Phir hī use apne āp par faḡhr kā mauqā hogā aur use kisī dūsre se apnā muwāzanā karne kī zarūrat na hogī.

⁵ Kyoñki har ek ko apnā zātī bojh uṭhānā hotā hai.

⁶ Jise kalām-e-muqaddas kī tālīm dī jāti hai us kā farz hai ki wuh apne ustād ko apnī tamām achchhī chīzoñ meñ sharīk kare.

⁷ Fareb mat khānā, Allāh insān ko apnā mazāq uṛāne nahīn detā. Jo kuchh bhī insān botā hai usī kī fasal wuh kāṭegā.

⁸ Jo apnī purānī fitrat ke khet meñ bij boe wuh halākat kī fasal kāṭegā. Aur jo Rūhul-quds ke khet meñ bij boe wuh abadi zindagi kī fasal kāṭegā.

⁹ Chunānche ham nek kām karne meñ bedil na ho jāeñ, kyoñki ham muqarrarā waqt par zarūr fasal kī kaṭāi kareñge. Shart sirf yih hai ki ham hathiyār na dāleñ.

¹⁰ Is lie āeñ, jitnā waqt rah gayā hai sab ke sāth nekī kareñ, kḥāskar un ke sāth jo imān meñ hamāre bhāi aur bahneñ haiñ.

Ākhirī Āgāhī aur Salām

¹¹ Dekheñ, main̄ baṛe baṛe hurūf ke sāth apne hāth se āp ko likh rahā hūñ.

¹² Yih log jo duniyā ke sāmne izzat hāsil karnā chāhte haiñ āp ko khatnā karwāne par majbūr karnā chāhte haiñ. Maqsad un kā sirf ek hī hai, ki wuh us īzārasānī se bache raheñ jo tab paidā hotī hai jab ham Masīh kī salībī maut kī tālīm dete haiñ.

¹³ Bāt yih hai ki jo apnā khatnā karāte haiñ wuh kḥud shariat kī pairawī nahīn karte. To bhī yih chāhte haiñ ki āp apnā khatnā karwāeñ tāki āp ke jism kī hālat par wuh faḥr kar sakeñ.

¹⁴ Lekin Kḥudā kare ki main̄ sirf hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kī salīb hī par faḥr karūñ. Kyoñki us kī salīb se duniyā mere lie maslūb huī hai aur main̄ duniyā ke lie.

¹⁵ Khatnā karwāne yā na karwāne se koī farq nahīn partā balki farq us waqt partā hai jab Allāh kisī ko nae sire se kḥalaq kartā hai.

¹⁶ Jo bhī is usūl par amal karte haiñ unheñ salāmatī aur rahm hāsil hotā rahe, unheñ bhī aur Allāh kī qaum Isrāil ko bhī.

¹⁷ Āindā koī mujhe taklif na de, kyoñki mere jism par zakḥmoñ ke nishān zāhir karte haiñ ki main̄ Īsā kā ḡhulām hūñ.

¹⁸ Bhāiyo, hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kā fazl āp kī rūh ke sāth hotā rahe. Āmīn.

Ifisiyoñ

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai, jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā kā rasūl hai.

Main Ifisus Shahr ke muqaddasīn ko likh rahā hūñ, unheñ jo Masīh Īsā meñ imāndār haiñ.

² Khudā hamārā Bāp aur Khudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī bakhshēñ.

Masīh meñ Ruhānī Barkateñ

³ Khudā hamāre Khudāwand Īsā Masīh ke Bāp kī hamd-o-sanā ho! Kyoñki Masīh meñ us ne hameñ āsmān par har ruhānī barkat se nawāzā hai.

⁴ Duniyā kī takhliq se peshtar hī us ne Masīh meñ hameñ chun liyā tāki ham muqaddas aur beaib hālat meñ us ke sāmne zindagī guzāreñ.

Yih kitnī azīm muhabbat thī!

⁵ Pahle hī se us ne faislā kar liyā ki wuh hameñ Masīh meñ apne beṭe-beṭiyān banā legā. Yihī us kī marzī aur khushī thī

⁶ tāki ham us ke jalālī fazl kī tamjīd kareñ, us muft nemat ke lie jo us ne hameñ apne pyāre Farzand meñ de dī.

⁷ Kyoñki us ne Masīh ke khūn se hamārā fidyā de kar hameñ āzād aur hamāre gunāhoñ ko muāf kar diyā hai. Allāh kā yih fazl kitnā waṣī hai

⁸ jo us ne kasrat se hameñ atā kiyā hai.

Apnī pūrī hikmat aur dānāī kā izhār karke

⁹ Allāh ne ham par apnī poshīdā marzī zāhir kar dī, yānī wuh mansūbā jo use pasand thā aur jo us ne Masīh meñ pahle se banā rakhā thā.

¹⁰ Mansūbā yih hai ki jab muqarrarā waqt āegā to Allāh Masīh meñ tamām kāynāt ko jamā kar degā. Us waqt sab kuchh mil kar Masīh ke taht ho jāegā, khāh wuh āsmān par ho yā zamīn par.

¹¹ Masīh meñ ham āsmānī bādshāhī ke wāris bhī ban gae haiñ. Allāh ne pahle se hameñ is ke lie muqarrar kiyā, kyoñki wuh sab kuchh yoñ saranjām detā hai ki us kī marzī kā irādā pūrā ho jāe.

¹² Aur wuh chāhtā hai ki ham us ke jalāl kī satāish kā bāis baneñ, ham jinhoñ ne pahle se Masīh par ummīd rakhī.

¹³ Āp bhī Masīh meñ haiñ, kyoñki āp sachchāī kā kalām aur apnī najāt kī khushkhabrī sun kar imān lāe. Aur Allāh ne āp par bhī Rūhul-quds kī muhr lagā dī jis kā wādā us ne kiyā thā.

¹⁴ Rūhul-quds hamārī mīrās kā bayānā hai. Wuh hameñ yih zamānat detā hai ki Allāh hamārā jo us kī milkiyat haiñ fidyā de kar hameñ pūrī maḥlasī tak pahuñchāegā. Kyoñki hamārī zindagī kā maqsad yih hai ki us ke jalāl kī satāish kī jāe.

Paulus kī Duā

¹⁵ Bhāiyō, main Khudāwand Īsā par āp ke imān aur āp kī tamām muqaddasīn se muhabbat ke bāre meñ sun kar

¹⁶ āp ke lie Khudā kā shukr karne se bāz nahīñ atā balki āp ko apnī duāoñ meñ yād kartā rahtā hūñ.

¹⁷ Merī ḳhās duā yih hai ki hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kā Ḳhudā aur jalālī Bāp āp ko dānāī aur mukāshafā kī rūh de tāki āp use behtar taur par jān sakeñ.

¹⁸ Wuh kare ki āp ke dilon kī ānkheñ raushan ho jāeñ. Kyoñki phir hī āp jān leñge ki yih kaisī ummīd hai jis ke lie us ne āp ko bulāyā hai, ki yih jalālī mīrās kaisī daulat hai jo muḳaddasīn ko hāsil hai,

¹⁹ aur ki ham īmān rakhne wāloñ par us kī qudrat kā izhār kitnā zabardast hai. Yih wuhī behad qudrat hai

²⁰ jis se us ne Masīh ko murdoñ meñ se zindā karke āsmān par apne dahne hāth biṭhāyā.

²¹ Wahān Masīh har hukmrān, iḳhtiyār, quwwat, hukūmat, hān har nām se kahīn sarfarāz hai, ḳhāh is duniyā meñ ho yā āne wālī duniyā meñ.

²² Allāh ne sab kuchh us ke pānwoñ ke nīche karke use sab kā sar banā diyā. Yih us ne apnī jamāt kī ḳhātir kiyā

²³ jo Masīh kā badan hai aur jise Masīh se pūrī māmūrī hāsil hotī hai yānī us se jo har tarah se sab kuchh māmūr kar detā hai.

2

Maut se Zindagī Tak

¹ Āp bhī apnī ḳhatāoñ aur gunāhoñ kī wajah se ruhānī taur par murdā the.

² Kyoñki pahle āp in meñ phañse hue is duniyā ke taur-tariqoñ ke mutābiq zindagī guzārte the. Ap hawā kī kuwwatoñ ke sardār ke tābe the, us rūh ke jo is waqt un meñ sargarm-e-amal hai jo Allāh ke nāfarmān haiñ.

³ Pahle to ham bhī sab un meñ zindagī guzārte the. Ham bhī apnī purānī fitrat kī shahwateñ, marzī aur soch pūrī karne kī koshish karte rahe. Dūsroñ kī tarah ham par bhī fitrī taur par Allāh kā ḡhazab nāzil honā thā.

⁴ Lekin Allāh kā raḥm itnā wasī hai aur wuh itnī shiddat se ham se muḥabbat rakhtā hai

⁵ ki agarche ham apne gunāhoñ meñ murdā the to bhī us ne hameñ Masīh ke sāth zindā kar diyā. Hān, āp ko Allāh ke fazl hī se najāt milī hai.

⁶ Jab ham Masīh Īsā par īmān lāe to us ne hameñ Masīh ke sāth zindā karke āsmān par biṭhā diyā.

⁷ Īsā Masīh meñ ham par mehrbānī karne se Allāh āne wāle zamānoñ meñ apne fazl kī lā-mahdūd daulat dikhānā chāhtā thā.

⁸ Kyoñki yih us kā fazl hī hai ki āp ko īmān lāne par najāt milī hai. Yih āp kī taraf se nahīn hai balki Allāh kī baḳshish hai.

⁹ Aur yih najāt hameñ apne kisī kām ke natīje meñ nahīn milī, is lie koī apne āp par faḳhr nahīn kar saktā.

¹⁰ Hān, ham usī kī maḳhlūq haiñ jinheñ us ne Masīh meñ nek kām karne ke lie ḳhalaq kiyā hai. Aur yih kām us ne pahle se hamāre lie taiyār kar rakhe haiñ, kyoñki wuh chāhtā hai ki ham unheñ saranjām dete hue zindagī guzāreñ.

Masīh meñ Ek

¹¹ Yih bāt zahan meñ rakheñ ki māzī meñ āp kyā the. Yahūdī sif apne lie lafz maḳhtūn istemāl karte the agarche wuh apnā ḳhatnā

sirf insānī hāthoñ se karwāte haiñ. Āp ko jo Ġhairyahūdī haiñ wuh nāmākhtūn qarār dete the.

¹² Us waqt āp Masīh ke baġhair hī chalte the. Āp Isrāil qaum ke shahrī na ban sake aur jo wāde Allāh ne ahdoñ ke zariye apnī qaum se kie the wuh āp ke lie nahīn the. Is duniyā meñ āp kī koī ummīd nahīn thī, āp Allāh ke baġhair hī zindagī guzārte the.

¹³ Lekin ab āp Masīh meñ haiñ. Pahle āp dūr the, lekin ab āp ko Masīh ke k̄hūn ke wasīle se qarīb lāyā gayā hai.

¹⁴ Kyoñki Masīh hamārī sulah hai aur usī ne Yahūdiyoñ aur Ġhairyahūdiyoñ ko milā kar ek qaum banā diyā hai. Apne jism ko qurbān karke us ne wuh dīwār girā dī jis ne unheñ alag karke ek dūsre ke dushman banā rakhā thā.

¹⁵ Us ne sharīat ko us ke ahkām aur zawābit samet mansūkh kar diyā tāki donoñ gurohoñ ko milā kar ek nayā insān k̄halaq kare, aisā insān jo us meñ ek ho aur sulah-salāmatī ke sāth zindagī guzāre.

¹⁶ Apnī salībī maut se us ne donoñ gurohoñ ko ek badan meñ milā kar un kī Allāh ke sāth sulah karāī. Han, us ne apne āp meñ yih dushmanī k̄hatm kar dī.

¹⁷ Us ne ā kar donoñ gurohoñ ko sulah-salāmatī kī k̄hushk̄habrī sunāī, āp Ġhairyahūdiyoñ ko jo Allāh se dūr the aur āp Yahūdiyoñ ko bhī jo us ke qarīb the.

¹⁸ Ab ham donoñ Masīh ke zariye ek hī Rūh meñ Bāp ke huzūr ā sakte haiñ.

¹⁹ Natīje meñ ab āp padesī aur ajnabī nahīn rahe balki muqaddasīn ke hamwatan aur Allāh ke gharāne ke haiñ.

²⁰ Āp ko rasūloñ aur nabiyōñ kī buniyād par tāmīr kiyā gayā hai jis ke kone kā buniyādī patthar Masīh Isā k̄hud hai.

²¹ Us meñ pūrī imārat jūṛ jātī aur barhtī barhtī K̄hudāwand meñ Allāh kā muqaddas ghar ban jātī hai.

²² Dūsroñ ke sāth sāth us meñ āp kī bhī tāmīr ho rahī hai tāki āp Rūh meñ Allāh kī sukūnatgāh ban jāeñ.

3

Paulus kī Ġhairyahūdiyoñ meñ K̄hidmat

¹ Is wajah se main Paulus jo āp Ġhairyahūdiyoñ kī k̄hatir Masīh Isā kā qaidī hūn Allāh se duā kartā hūn.

² Āp ne to sun liyā hai ki mujhe āp meñ Allāh ke fazl kā intazām chalāne * kī k̄hās zimmedārī dī gai hai.

³ Jis tarah main ne pahle hī mukhtasar taur par likhā hai, Allāh ne k̄hud mujh par yih rāz zāhir kar diyā.

⁴ Jab āp wuh paṛheñge jo main ne likhā to āp jān leñge ki mujhe Masīh ke rāz ke bāre meñ kyā kyā samajh āī hai.

⁵ Guzare zamānoñ meñ Allāh ne yih bāt zāhir nahīn kī, lekin ab us ne ise Rūhul-quds ke zariye apne muqaddas rasūloñ aur nabiyōñ par zāhir kar diyā.

⁶ Aur Allāh kā rāz yih hai ki us kī k̄hushk̄habrī ke zariye Ġhairyahūdī Isrāil ke sāth āsmānī bādshāhī ke wāris, ek hī badan ke āzā aur usī wāde meñ sharīk haiñ jo Allāh ne Masīh Isā meñ kiyā hai.

* 3:2 Yānī k̄hushk̄habrī sunāne.

⁷ Maiñ Allāh ke muft fazl aur us kī qudrat ke izhār se ḡhushḡhabrī kā ḡhādīm ban gayā.

⁸ Agarche maiñ Allāh ke tamām muḡaddasīn se kamtar hūñ to bhī us ne mujhe yih fazl baḡhshā ki maiñ ḡhairyahūdiyoñ ko us lā-mahdūd daulat ki ḡhushḡhabrī sunāūñ jo Masīh meñ dastyāb hai.

⁹ Yihī merī zimmedārī ban gaī ki maiñ sab par us rāz kā intazām zāhir karūñ jo guzare zamānoñ meñ sab chīzoñ ke Ḳhāliḡ Ḳhudā meñ poshidā rahā.

¹⁰ Kyonki Allāh chāhtā thā ki ab Masīh kī jamāt hī āsmānī hukmrānoñ aur kuwwatoñ ko Allāh kī wasī hikmat ke bāre meñ ilm pahuñchāe.

¹¹ Yihī us kā azli mansūbā thā jo us ne hamāre Ḳhudāwand Masīh Īsā ke wasīle se takmīl tak pahuñchāyā.

¹² Us meñ aur us par imān rakh kar ham pūrī āzādī aur etamād ke sāth Allāh ke huzūr ā sakte haiñ.

¹³ Is lie merī āp se guzārīsh hai ki āp merī musibateñ dekh kar bedil na ho jāeñ. Yih maiñ āp kī ḡhātir bardāsht kar rahā hūñ, aur yih āp kī izzat kā bāis haiñ.

Masīh kī Muhabbat

¹⁴ Is wajah se maiñ Bāp ke huzūr apne ghuṭne ṭektā hūñ,

¹⁵ us Bāp ke sāmne jis se āsmān-o-zamīn kā har ḡhāndān nāmzad hai.

¹⁶ Merī duā hai ki wuh apne jalāl kī daulat ke muwāfiḡ yih baḡhshe ki āp us ke Rūh ke wasīle se bātinī taur par zabardast taḡwiyat pāeñ,

¹⁷ ki Masīh imān ke zariye āp ke diloñ meñ sukūnat kare. Hāñ, merī duā hai ki āp muhabbat meñ jaṛ pakareñ aur is buniyād par zindagī yoñ guzāreñ

¹⁸ ki āp bāqī tamām muḡaddasīn ke sāth yih samajhne ke ḡābil ban jāeñ ki Masīh kī muhabbat kitnī chaurī, kitnī lambī, kitnī ūñchī aur kitnī gahrī hai.

¹⁹ Ḳhudā kare ki āp Masīh kī yih muhabbat jān leñ jo har ilm se kahīñ afzal hai aur yoñ Allāh kī pūrī māmūrī se bhar jāeñ.

²⁰ Allāh kī tamjīd ho jo apnī us qudrat ke muwāfiḡ jo ham meñ kām kar rahī hai aisā zabardast kām kar saktā hai jo hamārī har soch aur duā se kahīñ bāhar hai.

²¹ Hāñ, Masīh Īsā aur us kī jamāt meñ Allāh kī tamjīd pusht-dar-pusht aur azal se abad tak hotī rahe. Āmīn.

4

Badan kī Yagāngat

¹ Chunāñche maiñ jo Ḳhudāwand meñ qaidī hūñ āp ko tākīd kartā hūñ ki us zindagī ke mutābiḡ chaleñ jis ke lie Ḳhudā ne āp ko bulāyā hai.

² Har waḡt halīm aur narmdil raheñ, sabar se kām leñ aur ek dūsre se muhabbat rakh kar use bardāsht kareñ.

³ Sulah-salāmatī ke bandhan meñ rah kar Rūh kī yagāngat ḡāym rakhne kī pūrī koshish kareñ.

⁴ Ek hī badan aur ek hī Rūh hai. Yoñ āp ko bhī ek hī ummīd ke lie bulāyā gayā.

⁵ Ek Ḳhudāwand, ek imān, ek baptismā hai.

6 Ek *Khudā* hai, jo sab *kā wāhid Bāp* hai. Wuh sab *kā mālik* hai, sab ke zariye *kām kartā* hai aur sab meñ *maujūd* hai.

7 Ab ham sab ko *Allāh kā fazl baḥshā* gayā. Lekin *Masīh* har ek ko muḥtalif paimāne se yih fazl atā kartā hai.

8 Is lie *kalām-e-muqaddas farmātā* hai, “Us ne bulandī par *chaḥ* kar qaidiyon *kā hujūm giriftār* kar liyā aur *ādmiyoñ* ko tohfe die.”

9 Ab *ghaur* karen ki *chaḥne kā zikr* kiyā gayā hai. Is *kā matlab* hai ki pahle wuh *zamīn kī gahrāiyoñ* meñ utrā.

10 Jo *utrā* wuh *wuhī* hai jo *tamām āsmānoñ* se *ūnchā chaḥ* gayā tāki *tamām kāynāt* ko apne *āp* se *māmūr* kare.

11 *Usī* ne *apnī jamāt* ko tarah tarah ke *ḳhādimoñ* se *nawāzā*. *Bāz rasūl*, *bāz nabī*, *bāz mubashshir*, *bāz charwāhe* aur *bāz ustād* haiñ.

12 In *kā maqsad* yih hai ki *muqaddasīn* ko *ḳhidmat* karne ke lie *taiyār* kiyā jāe aur *yoñ Masīh* ke *badan kī tāmīr-o-taraqqī* ho jāe.

13 Is *tarīqe* se ham sab *īmān* aur *Allāh* ke *Farzand kī pahchān* meñ ek ho kar *bālīgh* ho jāenge, aur ham mil kar *Masīh kī māmūrī* aur *balūghat* ko *mun'akis* karenge.

14 *Phir* ham *bachche nahīn* raheñge, aur *tālīm* ke har ek *jhoñke* se *uchhalte phirte nahīn* raheñge jab log *apnī chālākī* aur *dhokebāzī* se *hameñ* apne *jāloñ* meñ *phañsāne* kī *koshish* karenge.

15 Is ke *bajāe* ham *muhabbat kī rūh* meñ *sachchī bāt* karke har *lihāz* se *Masīh kī taraf baḥte* jāenge jo *hamārā sar* hai.

16 *Wuhī* *nasoñ* ke zariye *pūre badan* ke *muḥtalif hissoñ* ko ek *dūse* ke *sāth joḥ* kar *muttahid* kar detā hai. Har *hissā* *apnī tāqat* ke *muwāfiq kām kartā* hai, aur *yoñ pūrā badan* *muhabbat kī rūh* meñ *baḥtā* aur *apnī tāmīr* *kartā* *rahtā* hai.

Masīh meñ Nāi Zindagī

17 *Pas mainī* *Khudāwand* ke *nām* meñ *āp* ko *āgāh* kartā *hūñ* ki *ab* se *ghairīmāndāroñ* kī tarah *zindagī* na *guzāreñ* jin kī *soch* *bekār* hai

18 aur jin kī *samajh* *andhere* kī *girift* meñ hai. Un *kā* *us zindagī* meñ *koī hissā* *nahīñ* jo *Allāh* detā hai, *kyoñki* wuh *jāhil* haiñ aur un ke *dil* *saḳht* ho gae haiñ.

19 *Behis* ho kar *unhoñ* ne *apne āp* ko *aiyāshī* ke *hawāle* kar diyā. *Yoñ* wuh na *bujhne wālī* *pyās* ke *sāth* har *qism* kī *nāpāk* *harkateñ* *karte* haiñ.

20 *Lekin āp* ne *Masīh* ko *yoñ nahīñ* *jānā*.

21 *Āp* ne to *us* ke *bāre* meñ *sun* liyā hai, aur *us* meñ ho kar *āp* ko wuh *sachchāi* *sikhāi* *gaī* jo *Isā* meñ hai.

22 *Chunāñche* *apne purāne insān* ko *us* ke *purāne chāl-chalan* *samet* *utār* *denā*, *kyoñki* wuh *apnī dhokebāz* *shahwatoñ* se *bigartā* *jā* *rahā* hai.

23 *Allāh* ko *āp* kī *soch* kī *tajdīd* karne *deñ*

24 aur *nae insān* ko *pahan* leñ jo *yoñ banāyā* *gayā* hai ki wuh *haqīqī* *rāstbāzī* aur *quddūsiyat* meñ *Allāh* ke *mushābeh* hai.

25 Is lie *har shaḳhs* *jhūt* se *bāz* *rah* kar *dūstroñ* se *sach bāt* kare, *kyoñki* ham sab ek *hī* *badan* ke *āzā* haiñ.

26 *Ġhuss* meñ *āte waqt* *gunāh* *mat* *karnā*. *Āp* *kā ḡhussā* *sūraj* ke *ḡhurūb* *hone* tak *thandā* ho jāe,

27 *warnā* *āp* *Iblis* ko *apnī zindagī* meñ *kām* karne *kā mauqā* *deñge*.

²⁸ Chor ab se chorī na kare balki *ḳhūb* mehnat-mashaqqat karke apne hāthoñ se achchhā kām kare. Hāñ, wuh itnā kamāe ki zarūratmandoñ ko bhī kuchh de sake.

²⁹ Koī bhī burī bāt āp ke muñh se na nikle balki sirf aisī bāteñ jo dūsroñ kī zarūriyāt ke mutābiq un kī tāmīr kareñ. Yoñ sunane wāloñ ko barkat milegī.

³⁰ Allāh ke muqaddas Rūh ko dukh na pahuñchānā, kyoñki usī se Allāh ne āp par muhr lagā kar yih zamānat de dī hai ki āp usī ke haiñ aur najāt ke din bach jāenge.

³¹ Tamām tarah kī talkhī, taish, ḡhusse, shor-sharābā, gālī-galoch balki har qism ke bure rawaiye se bāz āeñ.

³² Ek dūsre par mehrbān aur rahmdīl hoñ aur ek dūsre ko yoñ muāf kareñ jis tarah Allāh ne āp ko bhī Masīh meñ muāf kar diyā hai.

5

Raushnī meñ Zindagī Guzārñā

¹ Chūñki āp Allāh ke pyāre bachche haiñ is lie us ke namūne par chaleñ.

² Muhabbat kī rūh meñ zindagī yoñ guzāreñ jaise Masīh ne guzārī. Kyoñki us ne ham se muhabbat rakh kar apne āp ko hamāre lie Allāh ke huzūr qurbān kar diyā aur yoñ aisī qurbānī ban gayā jis kī *ḳhushbū* Allāh ko pasand āī.

³ Āp ke darmiyān zinākārī, har tarah kī nāpākī yā lālach kā zikr tak na ho, kyoñki yih Allāh ke muqaddasīn ke lie munāsib nahīñ hai.

⁴ Isī tarah sharmnāk, ahmaqānā yā gandī bāteñ bhī *ṭhik* nahīñ. In kī jagah shukrguzārī honī chāhie.

⁵ Kyoñki yaqīn jāneñ ki zinākār, nāpāk yā lālchī Masīh aur Allāh kī bādshāhī meñ mīrās nahīñ pāenge. (Lālach to ek qism kī butparastī hai.)

⁶ Koī āp ko bemānī alfāz se dhokā na de. Aisī hī bātoñ kī wajah se Allāh kā ḡhazab un par jo nāfarmān haiñ nāzil hotā hai.

⁷ Chunāñche un meñ sharīk na ho jāeñ jo yih karte haiñ.

⁸ Kyoñki pahle āp tārīkī the, lekin ab āp *Ḳhudāwand* meñ raushnī haiñ. Raushnī ke farzand kī tarah zindagī guzāreñ,

⁹ kyoñki raushnī kā phal har tarah kī bhalāī, rāstbāzī aur sachchāī hai.

¹⁰ Aur mālūm karte raheñ ki *Ḳhudāwand* ko kyā kuchh pasand hai.

¹¹ Tārīkī ke bephal kāmōñ meñ hissā na leñ balki unheñ raushnī meñ lāeñ.

¹² Kyoñki jo kuchh yih log poshīdagī meñ karte haiñ us kā zikr karnā bhī sharm kī bāt hai.

¹³ Lekin sab kuchh beniḡāb ho jātā hai jab use raushnī meñ lāyā jātā hai.

¹⁴ Kyoñki jo raushnī meñ lāyā jātā hai wuh raushan ho jātā hai. Is lie kahā jātā hai,

“Ai sone wāle, jāg uṭh.

Murdoñ meñ se jī uṭh,

to Masīh tujh par chamkegā.”

¹⁵ Chunāñche baṛī ehtiyāt se is par dhyān deñ ki āp zindagī kis tarah guzārite haiñ—besamajh yā samajhdār logoñ kī tarah.

¹⁶ Har mauqe se pūrā fāyḡā uṭhāeñ, kyoñki din bure haiñ.

¹⁷ Is lie ahmaq na baneñ balki Ƙhudāwand kī marzī ko samjheñ.

¹⁸ Sharāb meñ matwāle na ho jāeñ, kyonki is kā anjām aiyāshī hai. Is ke bajāe Rūhul-quds se māmūr hote jāeñ.

¹⁹ Zabūroñ, hamd-o-sanā aur ruhānī gītoñ se ek dūsre kī hauslā-afzāi kareñ. Apne diloñ meñ Ƙhudāwand ke lie gīt gāeñ aur naḡhmāsarāi kareñ.

²⁰ Hāñ, har waqt hamāre Ƙhudāwand Īsā Masīh ke nām meñ har chīz ke lie shukr kareñ.

Miyāñ-Bīwī kā Tālluq

²¹ Masīh ke ƙhauf meñ ek dūsre ke tābe raheñ.

²² Bīwiyo, jis tarah āp Ƙhudāwand ke tābe haiñ usī tarah apne shauhar ke tābe bhī raheñ.

²³ Kyonki shauhar waise hī apnī bīwī kā sar hai jaise Masīh apnī jamāt kā. Hāñ, jamāt Masīh kā badan hai jise us ne najāt dī hai.

²⁴ Ab jis tarah jamāt Masīh ke tābe hai usī tarah bīwiyañ bhī apne shauharoñ ke tābe raheñ.

²⁵ Shauharo, apnī bīwiyoñ se muhabbat rakheñ, bilkul usī tarah jis tarah Masīh ne apnī jamāt se muhabbat rakh kar apne āp ko us ke lie qurbān kiya

²⁶ tāki use Allāh ke lie maḡsūs-o-muqaddas kare. Us ne use kalām-e-pāk se dho kar pāk-sāf kar diya

²⁷ tāki apne āp ko ek aisī jamāt pesh kare jo jalālī, muqaddas aur be'īlzām ho, jis meñ na koī dāḡh ho, na koī jhurri, na kisī aur qism kā nuqs.

²⁸ Shauharoñ kā farz hai ki wuh apnī bīwiyoñ se aisī hī muhabbat rakheñ. Hāñ, wuh un se waisī muhabbat rakheñ jaisī apne jism se rakhte haiñ. Kyonki jo apnī bīwī se muhabbat rakhtā hai wuh apne āp se hī muhabbat rakhtā hai.

²⁹ Aḡhir koī bhī apne jism se nafrat nahīñ kartā balki use ƙhurāk muhaiyā kartā aur pāltā hai. Masīh bhī apnī jamāt ke lie yihī kuchh kartā hai.

³⁰ Kyonki ham us ke badan ke āzā haiñ.

³¹ Kalām-e-muqaddas meñ bhī likhā hai, “Is lie mard apne mān-bāp ko chhoṛ kar apnī bīwī ke sāth paiwast ho jātā hai. Wuh donoñ ek ho jāte haiñ.”

³² Yih rāz bahut gahrā hai. Maiñ to us kā itlāq Masīh aur us kī jamāt par kartā hūñ.

³³ Lekin is kā itlāq āp par bhī hai. Har shauhar apnī bīwī se is tarah muhabbat rakhe jis tarah wuh apne āp se rakhtā hai. Aur har bīwī apne shauhar kī izzat kare.

6

Bachchoñ aur Wālidain kā Tālluq

¹ Bachcho, Ƙhudāwand meñ apne apne mān-bāp ke tābe raheñ, kyonki yihī rāstbāzī kā taqāzā hai.

² Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Apne bāp aur apnī mān kī izzat karnā.” Yih pahlā hukm hai jis ke sāth ek wādā bhī kiya gaya hai,

³ “Phir tū ƙhushhāl aur zamīn par der tak jītā rahega.”

⁴ Ai wālıdo, apne bachchoñ se aisā sulūk mat karen ki wuh ġhusse ho jāen balki unheñ Ķhudāwand kī taraf se tarbiyat aur hidāyat de kar pālen.

Ġhulām aur Mālik

⁵ Ġhulāmo, ħarte aur kānp̄te hue apne insānī mālikoñ ke tābe raheñ. Ķhulūd̄ilī se un kī Ķhidmat yoñ karen jaise Masīh kī.

⁶ Na sirf un ke sāmne hī aur unheñ Ķhush rakhne ke lie Ķhidmat karen balki Masīh ke ġhulāmoñ kī haisiyat se jo pūrī lagan se Allāh kī marzī pūrī karnā chāhte haiñ.

⁷ Ķhushī se Ķhidmat karen, is tarah jaisā ki āp na sirf insānoñ kī balki Ķhudāwand kī Ķhidmat kar rahe hoñ.

⁸ Āp to jānte haiñ ki jo bhī achchhā kām ham ne kiyā us kā ajr Ķhudāwand degā, Ķhāh ham ġhulām hoñ yā āzād.

⁹ Aur māliko, āp bhī apne ġhulāmoñ se aisā hī sulūk karen. Unheñ dhamkiyān na deñ. Āp ko to mālūm hai ki āsmān par āp kā bhī mālik hai aur ki wuh jānibdār nahīn hotā.

Ruhānī Zirābaktar

¹⁰ Ek ākhirī bāt, Ķhudāwand aur us kī zabardast quwwat meñ tāqatwar ban jāen.

¹¹ Allāh kā pūrā zirābaktar pahan leñ tāki Iblīs kī chāloñ kā sām̄nā kar sakeñ.

¹² Kyoñki hamārī jang insān ke sāth nahīn hai balki hukmrānoñ aur iĶhtiyār wāloñ ke sāth, is tārīk duniyā ke hākimoñ ke sāth aur āsmānī duniyā kī shaitānī kuwwatoñ ke sāth hai.

¹³ Chunāñche Allāh kā pūrā zirābaktar pahan leñ tāki āp musibat ke din Iblīs ke hamloñ kā sām̄nā kar sakeñ balki sab kuchh saranjām dene ke bād qāym rah sakeñ.

¹⁴ Ab yoñ khaṛe ho jāen ki āp kī kamr meñ sachchāī kā paṭkā bandhā huā ho, āp ke sīne par rāstbāzī kā sīnāband lagā ho

¹⁵ aur āp ke pānwoñ meñ aise jūte hoñ jo sulah-salāmatī kī ĶhushĶhabrī sunāne ke lie taiyār raheñ.

¹⁶ Is ke alāwā imān kī ḍhāl bhī uṭhāe rakheñ, kyoñki is se āp Iblīs ke jalte hue tīr bujhā sakte haiñ.

¹⁷ Apne sar par najāt kā Ķhod pahan kar hāth meñ Rūh kī talwār jo Allāh kā kalām hai thāme rakheñ.

¹⁸ Aur har mauqe par Rūh meñ har tarah kī duā aur minnat karte raheñ. Jāgte aur sābitqadmī se tamām muqaddasīn ke lie duā karte raheñ.

¹⁹ Mere lie bhī duā karen ki jab bhī main apnā muñh kholūñ Allāh mujhe aise alfāz atā kare ki pūrī dilerī se us kī ĶhushĶhabrī kā rāz sunā sakūñ.

²⁰ Kyoñki main isī paighām kī Ķhātir qaidī, hāñ zanjīroñ meñ jakaṛā huā Masīh kā elchī hūñ. Duā karen ki main Masīh meñ utnī dilerī se yih paighām sunāñ jitnā mujhe karnā chāhie.

Ākhirī Salām

²¹ Āp mere hāl aur kām ke bāre meñ bhī jānanā chāheñge. Ķhudāwand meñ hamārā aziz bhāī aur wafādār Ķhādīm TuĶhikus āp ko yih sab kuchh batā degā.

²² Main ne use isī lie āp ke pās bhej diyā ki āp ko hamāre hāl kā patā chale aur āp ko tasallī mile.

²³ ẘhudā Bāp aur ẘhudāwand Īsā Masīh āp bhāiyōñ ko salāmatī aur imān ke sāth muhabbat atā karen.

²⁴ Allāh kā fazl un sab ke sāth ho jo anmiṭ muhabbat ke sāth hamāre ẘhudāwand Īsā Masīh ko pyār karte haiñ.

Filippiyōñ

Salām

¹ Yih khat Masīh Īsā ke ghulāmoñ Paulus aur Tīmuthiyus kī taraf se hai.

Main Filippī meñ maujūd un tamām logoñ ko likh rahā hūñ jinheñ Allāh ne Masīh Īsā ke zariye maḥsūs-o-muqaddas kiyā hai. Main un ke buzurgoñ aur khādimoñ ko bhī likh rahā hūñ.

² Khudā hamārā Bāp aur Khudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Jamāt ke lie Shukr-o-Duā

³ Jab bhī main āp ko yād kartā hūñ to apne Khudā kā shukr kartā hūñ.

⁴ Āp ke lie tamām duāoñ meñ main hameshā khushī se duā kartā hūñ,

⁵ is lie ki āp pahle din se le kar āj tak Allāh kī khushkhabrī phailāne meñ mere sharīk rahe haiñ.

⁶ Aur mujhe yaqīn hai ki Allāh jis ne āp meñ yih achchhā kām shurū kiyā hai ise us din takmil tak pahuñchāegā jab Masīh Īsā wāpas āegā.

⁷ Aur munāsib hai ki āp sab ke bāre meñ merā yihī khayāl ho, kyonki āp mujhe aziz rakhte haiñ. Hāñ, jab mujhe jel meñ ḍālā gayā yā main Allāh kī khushkhabrī kā difā yā us kī tasdīq kar rahā thā to āp bhī mere is khās fazl meñ sharīk hue.

⁸ Allāh merā gawāh hai ki main kitnī shiddat se āp sab kā ārzūmand hūñ. Hāñ, main Masīh kī-sī dilī shafqat ke sāth āp kā khāhishmand hūñ.

⁹ Aur merī duā hai ki āp kī muhabbat meñ ilm-o-irfān aur har tarah kī ruhānī basīrat kā yahāñ tak izāfā ho jāe ki wuh baḥtī baḥtī dil se chhalak uṭhe.

¹⁰ Kyonki yih zarūrī hai tāki āp wuh bāteñ qabūl karen jo buniyādī ahmiyat kī hāmīl haiñ aur āp Masīh kī āmad tak belaus aur be'īlām zindagī guzāren.

¹¹ Aur yoñ āp us rāstbāzī ke phal se bhare raheñge jo āp ko Īsā Masīh ke wasīle se hāsīl hotī hai. Phir āp apnī zindagī se Allāh ko jalāl deñge aur us kī tamjīd karenge.

Har Ek ko Mālūm Ho Jāe Kī Masīh Kaun Hai

¹² Bhāiyo, main chāhtā hūñ ki yih bāt āp ke ilm meñ ho ki jo kuchh bhī mujh par guzarā hai wuh haqīqat meñ Allāh kī khushkhabrī ke phailāo kā bāis ban gayā hai.

¹³ Kyonki Praiṭoriyūm * ke tamām afrād aur bāqī sab ko mālūm ho gayā hai ki main Masīh kī khātir qaidī hūñ.

¹⁴ Aur mere qaid meñ hone kī wajah se Khudāwand meñ zyādātar bhāiyoñ kā etamād itnā baḥh gayā hai ki wuh mazīd dilerī ke sāth bilākhauf Allāh kā kalām sunāte haiñ.

¹⁵ Beshak bāz to hasad aur muḥālafat ke bāis Masīh kī munādī kar rahe haiñ, lekin bāqīyoñ kī nīyat achchhī hai,

* **1:13** Gawarnar kā sarkārī mahal Praiṭoriyūm kahlātā thā. Yahāñ is kā matlab shāhshāh ke pahredāroñ ke kwārṭar bhī ho saktā hai.

¹⁶ kyonki wuh jānte haiñ ki main Allāh kī khushkhabrī ke difā kī wajah se yahān parā hūñ. Is lie wuh muhabbat kī rūh meñ tabliḡh karte haiñ.

¹⁷ Is ke muqābale meñ dūsre khulūdili se Masīh ke bāre meñ paighām nahīn sunāte balki khudgharzi se. Yih samajhte haiñ ki ham is tarah Paulus kī giriftārī ko mazīd taklifdeh banā sakte haiñ.

¹⁸ Lekin is se kyā farq partā hai! Aham bāt to yih hai ki Masīh kī munādī har tarah se kī jā rahī hai, khāh munād kī niyat purkhulūs ho yā na. Aur is wajah se main khush hūñ. Aur khush rahūngā bhī,

¹⁹ kyonki main jāntā hūñ ki yih mere lie rihāī kā bāis banegā, is lie ki āp mere lie duā kar rahe haiñ aur Īsā Masīh kā Rūh merī himāyat kar rahā hai.

²⁰ Hāñ, yih merī pūrī tawaqqo aur ummīd hai. Main yih bhī jāntā hūñ ki mujhe kisi bhī bāt meñ sharmindā nahīn kiyā jāegā balki jaisā māzī meñ hameshā huā ab bhī mujhe baṛī dilerī se Masīh ko jalāl dene kā fazl milegā, khāh main zindā rahūñ yā mar jāūñ.

²¹ Kyonki mere lie Masīh zindagī hai aur maut nafā kā bāis.

²² Agar main zindā rahūñ to is kā faydā yih hogā ki main mehnat karke mazīd phal lā sakūngā. Chunāñche main nahīn kah saktā ki kyā behtar hai.

²³ Main baṛī kash-ma-kash meñ rahtā hūñ. Ek taraf main kūch karke Masīh ke pās hone kī ārzū rakhtā hūñ, kyonki yih mere lie sab se behtar hotā.

²⁴ Lekin dūsri taraf zyādā zarūrī yih hai ki main āp kī khātir zindā rahūñ.

²⁵ Aur chūñki mujhe is zarūrat kā yaqīn hai, is lie main jāntā hūñ ki main zindā rah kar dubārā āp sab ke sāth rahūngā tāki āp taraqqī kareñ aur imān meñ khush raheñ.

²⁶ Hāñ, mere āp ke pās wāpas āne se āp mere sabab se Masīh Īsā par had se zyādā fakhr kareñge.

²⁷ Lekin āp har sūrat meñ Masīh kī khushkhabrī aur āsmān ke shahriyon ke lāyq zindagī guzareñ. Phir khāh main ā kar āp ko dekhūñ, khāh ghairmaujūdagī meñ āp ke bāre meñ sunūñ, mujhe mālūm hogā ki āp ek Rūh meñ qāym haiñ, āp mil kar yakdili se us imān ke lie jāñfishānī kar rahe haiñ jo Allāh kī khushkhabrī se paidā huā hai,

²⁸ aur āp kisī sūrat meñ apne muḡhālifoñ se dahshat nahīn khāte. Yih un ke lie ek nishān hogā ki wuh halāk ho jāeñge jabki āp ko najāt hāsil hogī, aur wuh bhī Allāh se.

²⁹ Kyonki āp ko na sirf Masīh par imān lāne kā fazl hāsil huā hai balki us kī khātir dukh uṭhāne kā bhī.

³⁰ Āp bhī us muqābale meñ jāñfishānī kar rahe haiñ jis meñ āp ne mujhe dekhā hai aur jis ke bāre meñ āp ne ab sun liyā hai ki main ab tak us meñ masrūf hūñ.

2

Yagāngat kī Zarūrat

¹ Kyā āp ke darmiyān Masīh meñ hauslā-afzāī, muhabbat kī tasallī, Rūhul-quds kī rifāqat, narmdili aur rahmat pāī jāti hai?

² Agar aisā hai to merī khushī is meñ pūrī kareñ ki āp ek jaisī soch rakheñ aur ek jaisī muhabbat rakheñ, ek jān aur ek zahan ho jāeñ.

³ *Ḳhudḡharz* na hoñ, na bātīl izzat ke pīchhe paṛeñ balki farotanī se dūsroñ ko apne se behtar samjheñ.

⁴ Har ek na sīrf apnā fāydā soche balki dūsroñ kā bhī.

Masīh kī Rāh-e-Salīb

⁵ Wuhī soch rakheñ jo Masīh Īsā kī bhī thī.

⁶ Wuh jo Allāh kī sūrat par thā nahīn samajhtā thā ki merā Allāh ke barābar honā koī aisī chīz hai jis ke sāth zabardastī chimṭe rahne kī zarūrat hai.

⁷ Nahīn, us ne apne āp ko is se mahrūm karke ḡhulām kī sūrat apnāi aur insānoñ kī mānind ban gayā.

Shakl-o-sūrat meñ wuh insān pāyā gayā.

⁸ Us ne apne āp ko past kar diyā aur maut tak tābe rahā, balki salībī maut tak.

⁹ Is lie Allāh ne use sab se ālā maqām par sarfarāz kar diyā aur use wuh nām baḡhshā jo har nām se ālā hai,

¹⁰ tāki Īsā ke is nām ke sāmne har ḡhuṭnā jhuke, ḡhāh wuh ḡhuṭnā āsmān par, zamīn par yā is ke nīche ho,

¹¹ aur har zabān taslīm kare ki Īsā Masīh *Ḳhudāwand* hai. Yoñ *Ḳhudā Bāp* ko jalāl diyā jāegā.

Ruhānī Taraqqī kā Rāz

¹² Mere azizo, jab main āp ke pās thā to āp hameshā farmānbandār rahe. Ab jab main ḡhairhāzir hūn to is kī kahīn zyādā zarūrat hai. Chunānche ḡarte aur kānṭpe hue jāñfishānī karte raheñ tāki āp kī najāt takmīl tak pahuñche.

¹³ Kyoñki *Ḳhudā* hī āp meñ wuh kuchh karne kī ḡhāhish paidā kartā hai jo use pasand hai, aur wuhī āp ko yih pūrā karne kī tāqat detā hai.

¹⁴ Sab kuchh buṛbuṛae aur bahs-mubāhasā kie baḡhair kareñ

¹⁵ tāki āp be'ilzām aur pāk ho kar Allāh ke bedāḡh farzand sābit ho jāeñ, aise log jo ek ṭeḡhī aur ulṭī nasl ke darmiyān hī āsmān ke sitāroñ kī tarah chamakte-damakte

¹⁶ aur zindagī kā kalām thāme rakhte haiñ. Phir main Masīh kī āmad ke dīn faḡhr kar sakūngā ki na main rāyḡāñ dauṛā, na befāydā jidd-o-jahd kī.

¹⁷ Dekheñ, jo ḡhidmat āp Īmān se saranjām de rahe haiñ wuh ek aisī qurbānī hai jo Allāh ko pasand hai. *Ḳhudā* kare ki jo dukh main uṭhā rahā hūn wuh mai kī us nazar kī mānind ho jo Baitul-muḡaddas meñ qurbānī par unḡelī jāti hai. Agar merī nazar wāḡaī āp kī qurbānī yoñ mukammal kare to main ḡhush hūn aur āp ke sāth ḡhushī manātā hūn.

¹⁸ Āp bhī isī wajah se ḡhush hoñ aur mere sāth ḡhushī manāeñ.

Ṭimuthiyus aur Ipafruditus ko Filippiyoñ ke pās Bhejā Jāegā

¹⁹ Mujhe ummīd hai ki agar *Ḳhudāwand* Īsā ne chāhā to main jald hī *Ṭimuthiyus* ko āp ke pās bhej dūngā tāki āp ke bāre meñ ḡhabar pā kar merā hauslā bhī baṛh jāe.

²⁰ Kyoñki mere pās koī aur nahīn jis kī soch bilkul merī jaisī hai aur jo itnī ḡhulūsdilī se āp kī fikr kare.

²¹ Dūsre sab apne mafād kī talāsh meñ rahte haiñ aur wuh kuchh nazarandāz karte haiñ jo Isā Masīh kā kām baṛhātā hai.

²² Lekin āp ko to mālūm hai ki Timuthiyus qābil-e-etamād sābit huā, ki us ne merā beṭā ban kar mere sāth Allāh kī ḡhushḡhabrī phailāne kī khidmat saranjām dī.

²³ Chunānche ummīd hai ki jyoñ hī mujhe patā chale ki merā kyā banegā main use āp ke pās bhej dūngā.

²⁴ Aur merā ḡhudāwand meñ īmān hai ki main bhī jald hī āp ke pās āūngā.

²⁵ Lekin main ne zarūrī samjhā ki itne meñ Ipafruditus ko āp ke pās wāpas bhej dūñ jise āp ne qāsīd ke taur par merī zarūriyāt pūrī karne ke lie mere pās bhej diyā thā. Wuh merā sachchā bhāī, hamḡhidmat aur sāthī sipāhī sābit huā.

²⁶ Main use is lie bhej rahā hūñ kyoñki wuh āp sab kā nihāyat ārzūmand hai aur is lie bechain hai ki āp ko us ke bīmār hone kī ḡhabar mil gaī thī.

²⁷ Aur wuh thā bhī bīmār balki marne ko thā. Lekin Allāh ne us par rahm kiyā, aur na sirf us par balki mujh par bhī tāki mere dukh meñ izāfā na ho jāe.

²⁸ Is lie main use aur jaldī se āp ke pās bhejūngā tāki āp use dekh kar ḡhush ho jāeñ aur merī pareshānī bhī dūr ho jāe.

²⁹ Chunānche ḡhudāwand meñ baṛī ḡhushī se us kā istiqbāl karen. Us jaise logoñ kī izzat karen,

³⁰ kyoñki wuh Masīh ke kām ke bāis marne kī naubat tak pahuñch gayā thā. Us ne apnī jān ḡhatre meñ ḡāl dī tāki āp kī jagah merī wuh ḡhidmat kare jo āp na kar sake.

3

Allāh meñ ḡhushī

¹ Mere bhāiyo, jo kuchh bhī ho, ḡhudāwand meñ ḡhush raheñ. Main āp ko yih bāt batāte rahne se kabhī thaktā nahīñ, kyoñki aisā karne se āp mahfūz rahte haiñ.

Yahūdiyoñ se ḡhabardār

² Kuttoñ se ḡhabardār! Un sharīr mazdūroñ se hoshiyār rahnā jo jism kī kāñṭ-ḡhāñṭ yānī ḡhatnā karwāte haiñ.

³ Kyoñki ham hī haqīqī ḡhatnā ke pairokār haiñ, ham hī haiñ jo Allāh ke Rūh meñ parastish karte, Masīh Isā par faḡhr karte aur insānī ḡhūbiyoñ par bharosā nahīñ karte.

Paulus kī Shaḡhsī Gawāhī

⁴ Bāt yih nahīñ ki merā apnī insānī ḡhūbiyoñ par bharosā karne kā koī jawāz na hotā. Jab dūsre apnī insānī ḡhūbiyoñ par faḡhr karte haiñ to main un kī nisbat zyādā kar saktā hūñ.

⁵ Merā ḡhatnā huā jab main abhī āṭh din kā bachchā thā. Main Isrāīl gaum ke qābile Binyamīn kā hūñ, aisā Ibrānī jis ke wālidain bhī Ibrānī the. Main Farisiyoñ kā membar thā jo Yahūdī shariyat ke kaṭar pairokār haiñ.

⁶ Main itnā sargarm thā ki Masīh kī jamātoñ ko izā pahuñchāī. Hāñ, main shariyat par amal karne meñ rāstbāz aur be'īlzām thā.

Haqīqī Fāydā

⁷ Us waqt yih sab kuchh mere nazdik nafā kā bāis thā, lekin ab main ise Masih meñ hone ke bāis nuqsān hī samajhtā hūn.

⁸ Hān, balki main sab kuchh is azimtarin bāt ke sabab se nuqsān samajhtā hūn ki main apne Khudāwand Masih Īsā ko jāntā hūn. Usī kī khātir mujhe tamām chizōn kā nuqsān pahuñchā hai. Main unheñ kūrā hī samajhtā hūn tāki Masih ko hāsil karūn

⁹ aur us meñ pāyā jāūn. Lekin main is naubat tak apnī us rāstbāzī ke zariye nahīn pahuñch saktā jo sharīat ke tābe rahne se hāsil hotī hai. Is ke lie wuh rāstbāzī zarūrī hai jo Masih par imān lāne se miltī hai, jo Allāh kī taraf se hai aur jo imān par mabnī hotī hai.

¹⁰ Hān, main sab kuchh kūrā hī samajhtā hūn tāki Masih ko, us ke jī uṭhne kī qudrat aur us ke dukhoñ meñ sharīk hone kā fazl jān lūn. Yoñ main us kī maut kā hamshakl bantā jā rahā hūn,

¹¹ is ummīd meñ ki main kisī na kisī tarah murdoñ meñ se jī uṭhne kī naubat tak pahuñchūngā.

Inām Hāsil Karne ke lie Daureñ

¹² Matlab yih nahīn ki main yih sab kuchh hāsil kar chukā yā kāmīl ho chukā hūn. Lekin main manzil-e-maqsūd kī taraf daurā huā jātā hūn tāki wuh kuchh pakar lūn jis ke lie Masih Īsā ne mujhe pakar liyā hai.

¹³ Bhāiyo, meñ apne bāre meñ yih khayāl nahīn kartā ki main ise hāsil kar chukā hūn. Lekin main is ek hī bāt par dhyān detā hūn, jo kuchh mere pichhe hai wuh main bhūl kar sakht tag-o-dau ke sāth us taraf barhtā hūn jo āge parā hai.

¹⁴ Main sīdhā manzil-e-maqsūd kī taraf daurā huā jātā hūn tāki wuh inām hāsil karūn jis ke lie Allāh ne mujhe Masih Īsā meñ āsmān par bulāyā hai.

Masih meñ Pukhtā Honā

¹⁵ Chunānche ham meñ se jitne kāmīl haiñ āeñ, ham aisī soch rakheñ. Aur agar āp kisī bāt meñ farq sochte haiñ to Allāh āp par yih bhī zāhir karegā.

¹⁶ Jo bhī ho, jis marhale tak ham pahuñch gae haiñ āeñ, ham us ke mutābiq zindagi guzāreñ.

¹⁷ Bhāiyo, mil kar mere naqsh-e-qadam par chaleñ. Aur un par khūb dhyān deñ jo hamāre namūne par chalte haiñ.

¹⁸ Kyoñki jis tarah main ne āp ko kāi bār batāyā hai aur ab ro ro kar batā rahā hūn, bahut-se log apne chāl-chalan se zāhir karte haiñ ki wuh Masih kī salib ke dushman haiñ.

¹⁹ Aise logoñ kā anjām halākat hai. Khāne-pīne kī pābandiyāñ aur khatne par fakhr un kā Khudā ban gayā hai. * Hān, wuh sirf duniyāwī soch rakhte haiñ.

²⁰ Lekin ham āsmān ke shahrī haiñ, aur ham shiddat se is intazār meñ haiñ ki hamārā Najātdahindā aur Khudāwand Īsā Masih wahīn se āe.

²¹ Us waqt wuh hamāre pasthāl badanoñ ko badal kar apne jalālī badan ke hamshakl banā degā. Aur yih wuh us quwwat ke zariye karegā jis se wuh tamām chizeñ apne tābe kar saktā hai.

* **3:19** Lafzī tarjumā: Un kā peṭ aur un kā apnī sharm par fakhr un kā Khudā ban gayā hai.

4

Hidāyāt

¹ Chunānche mere pyāre bhāiyo, jin kā ārzūmand main hūn aur jo merī musarrat kā bāis aur merā taj hain, Ḳhudāwand meñ sābitqadam raheñ. Azīzo,

² main Yuwadiyā aur Suntuḳhe se apil kartā hūn ki wuh Ḳhudāwand meñ ek jaisī soch rakheñ.

³ Hān mere hamḳhidmat bhāi, merī āp se guzārish hai ki āp un kī madad kareñ. Kyoñki wuh Allāh kī ḳhushḳhabrī phailāne kī jidd-o-jahd meñ mere sāth ḳhidmat kartī rahī hain, us muqābale meñ jis meñ Klemens aur mere wuh bāqī madadgār bhī sharīk the jin ke nām kitāb-e-hayāt meñ darj hain.

⁴ Har waqt Ḳhudāwand meñ ḳhushī manāeñ. Ek bār phir kahtā hūn, ḳhushī manāeñ.

⁵ Āp kī narmdilī tamām logoñ par zāhir ho. Yād rakheñ ki Ḳhudāwand āne ko hai.

⁶ Apnī kisī bhī fikr meñ ulajh kar pareshān na ho jāeñ balki har hālat meñ duā aur iltijā karke apnī darḳhasteñ Allāh ke sāmne pesh kareñ. Dhyān rakheñ ki āp yih shukrguzārī kī rūh meñ kareñ.

⁷ Phir Allāh kī salāmātī jo samajh se bāhar hai āp ke diloñ aur ḳhayālāt ko Masīh Īsā meñ mahfūz rakhegi.

⁸ Bhāiyo, ek ākhiri bāt, jo kuchh sachchā hai, jo kuchh sharīf hai, jo kuchh rāst hai, jo kuchh muqaddas hai, jo kuchh pasandidā hai, jo kuchh umdā hai, ḡharz, agar koī aḳhlāqī yā qābil-e-tārīf bāt ho to us kā ḳhayāl rakheñ.

⁹ Jo kuchh āp ne mere wasīle se sikh liyā, hāsil kar liyā, sun liyā yā dekh liyā hai us par amal kareñ. Phir salāmātī kā Ḳhudā āp ke sāth hogā.

Jamāt kī Mālī Imdād ke lie Shukriyā

¹⁰ Main Ḳhudāwand meñ nihāyat hī ḳhush huā ki ab āḳhirkār āp kī mere lie fikrmandī dubārā jāg uṭhī hai. Hān, mujhe patā hai ki āp pahle bhī fikrmand the, lekin āp ko is kā izhār karne kā mauqā nahīn milā thā.

¹¹ Main yih apnī kisī zarūrat kī wajah se nahīn kah rahā, kyoñki main ne har hālat meñ ḳhush rahne kā rāz sikh liyā hai.

¹² Mujhe dabāe jāne kā tajrabā huā hai aur har chīz kasrat se muyassar hone kā bhī. Mujhe har hālat se ḳhūb wāqif kiyā gayā hai, ser hone se aur bhūkā rahne se bhī, har chīz kasrat se muyassar hone se aur zarūratmand hone se bhī.

¹³ Masīh meñ main sab kuchh karne ke qābil hūn, kyoñki wuhī mujhe taqwiyat detā rahtā hai.

¹⁴ To bhī achchhā thā ki āp merī musibat meñ sharīk hue.

¹⁵ Āp jo Filippī ke rahne wāle hain ḳhud jānte hain ki us waqt jab Masīh kī munādī kā kām āp ke ilāqe meñ shurū huā thā aur main sūbā Makiduniyā se nikal āyā thā to sirf āp kī jamāt pūre hisāb-kitāb ke sāth paise de kar merī ḳhidmat meñ sharīk huī.

¹⁶ Us waqt bhī jab main Thissalunike Shahr meñ thā āp ne kāi bār merī zarūriyāt pūri karne ke lie kuchh bhej diyā.

¹⁷ Kahne kã matlab yih nahĩn ki main̄ āp se kuchh pãnã chãhtã hũn, balki merĩ shadĩd k̄hãhish yih hai ki āp ke dene se āp hĩ ko Allãh se kasrat kã sũd mil jãe.

¹⁸ Yihĩ merĩ rasĩd hai. Main̄ ne pũrĩ raqam wasũl pãĩ hai balki ab mere pãs zarũrat se zyãdã hai. Jab se mujhe Ipafrudĩtus ke hãth āp kã hadiyã mil gayã hai mere pãs bahut kuchh hai. Yih k̄hushbũdãr aur qãbil-e-qabũl qurbãnĩ Allãh ko pasandĩdã hai.

¹⁹ Jawãb meñ merã K̄hudã apnĩ us jalãlĩ daulat ke muwãfiq jo Masĩh Īsã meñ hai āp kĩ tamãm zarũriyãt pũrĩ kare.

²⁰ Allãh hamãre Bãp kã jalãl azal se abad tak ho. Āmĩn.

Salãm aur Barkat

²¹ Tamãm maqãmĩ muqaddasĩn ko Masĩh Īsã meñ merã salãm denã. Jo bhãĩ mere sãth haiñ wuh āp ko salãm kahte haiñ.

²² Yahãñ ke tamãm muqaddasĩn āp ko salãm kahte haiñ, k̄hãskar shahanshãh ke gharãne ke bhãĩ aur bahneñ.

²³ K̄hudãwand Īsã Masĩh kã fazl āp kĩ rũh ke sãth rahe. Āmĩn.

Kulussiyon

¹ Yih khat Paulus ki taraf se hai jo Allāh ki marzi se Masih Īsā kā rasūl hai. Sāth hī yih bhāi Timuthiyus ki taraf se bhī hai.

² Maiñ Kulusse Shahr ke muqaddas bhāiyon ko likh rahā hūñ jo Masih par imān lāe haiñ:

Ḳhudā hamārā Bāp āp ko fazl aur salāmatī baḳhshe.

Shukrguzārī kī Duā

³ Jab ham āp ke lie duā karte haiñ to har waqt Ḳhudā apne Ḳhudāwand Īsā Masih ke Bāp kā shukr karte haiñ,

⁴ kyonki ham ne āp ke Masih Īsā par imān aur āp ki tamām muqaddasin se muhabbat ke bāre meñ sun liyā hai.

⁵ Āp kā yih imān aur muhabbat wuh kuchh zāhir karte haiñ jis ki āp ummid rakhte haiñ aur jo āsmān par āp ke lie mahfūz rakhā gayā hai. Aur āp ne yih ummid us waqt se rakhī hai jab se āp ne pahlī martaba sachchāi kā kalām yāñi Allāh ki ḳhushḳhabrī sunī.

⁶ Yih paighām jo āp ke pās pahuñch gayā pūrī duniyā meñ phal lā rahā aur baḳh rahā hai, bilkul usī tarah jis tarah yih āp meñ bhī us din se kām kar rahā hai jab āp ne pahlī bār ise sun kar Allāh ke fazl ki pūrī haqīqat samajh li.

⁷ Āp ne hamāre aziz hamḳhidmat Ipafrās se is ḳhushḳhabrī ki tālim pā li thī. Masih kā yih wafādār ḳhadim hamārī jagah āp ki ḳhidmat kar rahā hai.

⁸ Usī ne hameñ āp ki us muhabbat ke bāre meñ batāyā jo Rūhul-quds ne āp ke dilon meñ ḍāl di hai.

⁹ Is wajah se ham āp ke lie duā karne se bāz nahīñ āe balki yih māngte rahte haiñ ki Allāh āp ko har ruhānī hikmat aur samajh se nawāz kar apnī marzi ke ilm se bhar de.

¹⁰ Kyonki phir hī āp apnī zindagi Ḳhudāwand ke lāyq guzār sakeñge aur har tarah se use pasand āeñge. Hāñ, āp har qism kā achchhā kām karke phal lāeñge aur Allāh ke ilm-o-irfān meñ taraqqī kareñge.

¹¹ Aur āp us ki jalālī qudrat se milne wālī har qism ki quwwat se taqwiyat pā kar har waqt sābitqadmī aur sabar se chal sakeñge. Āp ḳhushī se

¹² Bāp kā shukr kareñge jis ne āp ko us mīrās meñ hissā lene ke lāyq banā diyā jo us ke raushnī meñ rahne wāle muqaddasin ko hāsīl hai.

¹³ Kyonki wuhī hameñ tārikī ke iḳhtiyār se rihāi de kar apne pyāre Farzand ki bādshāhī meñ lāyā,

¹⁴ us wāhid shaḳhs ke iḳhtiyār meñ jis ne hamārā fidyā de kar hamāre gunāhoñ ko muāf kar diyā.

Masih kī Shaḳhsiyat aur Kām

¹⁵ Allāh ko dekhā nahīñ jā saktā, lekin ham Masih ko dekh sakte haiñ jo Allāh ki sūrat aur kāynāt kā pahlauṭhā hai.

¹⁶ Kyonki Allāh ne usī meñ sab kuchh ḳhalaq kiyā, ḳhāh āsmān par ho yā zamīn par, āñkhoñ ko nazar āe yā na, ḳhāh shāhī taḳht, quwwateñ, hukmrān yā iḳhtiyār wāle hūñ. Sab kuchh Masih ke zariye aur usī ke lie ḳhalaq huā.

¹⁷ Wuhī sab chīzoñ se pahle hai aur usī meñ sab kuchh qāym rahtā hai.

¹⁸ Aur wuh badan yānī apnī jamāt kā sar bhī hai. Wuhī ibtidā hai, aur chūnki pahle wuhī murdoñ meñ se jī uṭhā is lie wuhī un meñ se pahlaūthā bhī hai tāki wuh sab bātoñ meñ awwal ho.

¹⁹ Kyoñki Allāh ko pasand āyā ki Masīh meñ us kī pūrī māmūrī sukūnat kare

²⁰ aur wuh Masīh ke zariye sab bātoñ kī apne sāth sulah karā le, khāh wuh zamīn kī hūñ khāh āsmān kī. Kyoñki us ne Masīh ke salīb par bahāe gae khūn ke wasīle se sulah-salāmatī qāym kī.

²¹ Āp bhī pahle Allāh ke sāmne ajnabī the aur dushman kī-sī soch rakh kar bure kām karte the.

²² Lekin ab us ne Masīh ke insānī badan kī maut se āp ke sāth sulah kar lī hai tāki wuh āp ko muqaddas, bedāgh aur be'izām hālat meñ apne huzūr kharā kare.

²³ Beshak ab zarūrī hai ki āp imān meñ qāym raheñ, ki āp ṭhos buniyād par mazbūtī se kharē raheñ aur us khushkhabrī kī ummīd se haṭ na jāeñ jo āp ne sun lī hai. Yih wuhī paighām hai jis kī munādī duniyā meñ har maḥlūq ke sāmne kar dī gaī hai aur jis kā khādīm main Paulus ban gayā hūñ.

Jamāt ke Khādīm kī Haisiyat se Paulus kī Khidmat

²⁴ Ab main un dukhoñ ke bāis khushī manātā hūñ jo main āp kī khātir uṭhā rahā hūñ. Kyoñki main apne jism meñ Masīh ke badan yānī us kī jamāt kī khātir Masīh kī musibatoñ kī wuh kamiyān pūrī kar rahā hūñ jo ab tak rah gaī haiñ.

²⁵ Hāñ, Allāh ne mujhe apnī jamāt kā khādīm banā kar yih zimmedārī dī ki main āp ko Allāh kā pūrā kalām sunā dūñ,

²⁶ wuh rāz jo azal se tamām guzarī nasloñ se poshidā rahā thā lekin ab muqaddasīn par zāhir kiyā gayā hai.

²⁷ Kyoñki Allāh chāhtā thā ki wuh jān leñ ki Ghairyahūdiyoñ meñ yih rāz kitnā beshqīmat aur jalālī hai. Aur yih rāz hai kyā? Yih ki Masīh āp meñ hai. Wuhī āp meñ hai jis ke bāis ham Allāh ke jalāl meñ sharīk hone kī ummīd rakhte haiñ.

²⁸ Yoñ ham sab ko Masīh kā paighām sunāte haiñ. Har mumkinā hikmat se ham unheñ samjhāte aur tālīm dete haiñ tāki har ek ko Masīh meñ kāmīl hālat meñ Allāh ke huzūr pesh kareñ.

²⁹ Yihī maqsad pūrā karne ke lie main saḥt mehnat kartā hūñ. Hāñ, main pūrī jidd-o-jahd karke Masīh kī us quwwat kā sahārā letā hūñ jo bare zor se mere andar kām kar rahī hai.

2

¹ Main chāhtā hūñ ki āp jān leñ ki main āp ke lie kis qadar jānfishānī kar rahā hūñ—āp ke lie, Laudikiyā wāloñ ke lie aur un tamām imāndāroñ ke lie bhī jin kī mere sāth mulāqāt nahīn huī.

² Merī koshish yih hai ki un kī dilī hauslā-afzāī kī jāe aur wuh muhabbat meñ ek ho jāeñ, ki unheñ wuh ṭhos etamād hāsīl ho jāe jo pūrī samajh se paidā hotā hai. Kyoñki main chāhtā hūñ ki wuh Allāh kā rāz jān leñ. Rāz kyā hai? Masīh khud.

³ Usī meñ hikmat aur ilm-o-irfān ke tamām khazāne poshidā haiñ.

⁴ Ġharz khabardār raheñ ki koī āp ko bazāhir sahih aur miṭhe miṭhe alfāz se dhokā na de.

⁵ Kyoñki go main jism ke lihāz se hāzir nahīn hūn, lekin Rūh mein main āp ke sāth hūn. Aur main yih dekh kar kḥush hūn ki āp kitnī munazzam zindagī guzārte haiñ, ki āp kā Masīh par imān kitnā puḁhtā hai.

Masīh mein Zindagī

⁶ Āp ne Īsā Masīh ko Ḳhudāwand ke taur par qabūl kar liyā hai. Ab us mein zindagī guzāreñ.

⁷ Us mein jaṛ pakāreñ, us par apnī zindagī tāmīr kareñ, us imān mein mazbūt raheñ jis ki āp ko tālim dī gai hai aur shukrguzārī se labrez ho jāeñ.

⁸ Muhtāt raheñ ki koī āp ko falsafiyānā aur mahz fareb dene wāli bātoñ se apne jāl mein na phañsā le. Aisī bātoñ kā sarchashmā Masīh nahīn balki insānī riwāyateñ aur is duniyā kī quwwateñ haiñ.

⁹ Kyoñki Masīh mein ulūhiyat kī sārī māmūrī mujassam ho kar sukūnat kartī hai.

¹⁰ Aur āp ko jo Masīh mein haiñ us kī māmūrī mein sharīk kar diyā gayā hai. Wuhī har hukmrān aur iḁhtiyār wāle kā sar hai.

¹¹ Us mein āte waqt āp kā kḥatnā bhī karwāyā gayā. Lekin yih kḥatnā insānī hāthoñ se nahīn kiyā gayā balki Masīh ke wasīle se. Us waqt āp kī purānī fitrat utār dī gai,

¹² āp ko baptismā de kar Masīh ke sāth dafnāyā gayā aur āp ko imān se zindā kar diyā gayā. Kyoñki āp Allāh kī qudrat par imān lāe the, usī qudrat par jis ne Masīh ko murdoñ mein se zindā kar diyā thā.

¹³ Pahle āp apne gunāhoñ aur nāmāḁhtūn jismānī hālat ke sabab se murdā the, lekin ab Allāh ne āp ko Masīh ke sāth zindā kar diyā hai. Us ne hamāre tamām gunāhoñ ko muāf kar diyā hai.

¹⁴ Hamāre qarz kī jo rasīd apnī sharāyt kī binā par hamāre kḥilāf thī use us ne mansūḁh kar diyā. Hāñ, us ne ham se dūr karke use kiloñ se salīb par jaṛ diyā.

¹⁵ Us ne hukmrānoñ aur iḁhtiyār wāloñ se un kā aslāh chhīn kar sab ke sāmne un kī ruswāi kī. Hāñ, Masīh kī salībī maut se wuh Allāh ke qaidī ban gae aur unheñ fatah ke julūs mein us ke pīchhe pīchhe chalnā parā.

¹⁶ Chunāñche koī āp ko is wajah se mujrim na ṭhahrāe ki āp kyā kyā khāte-pite yā kaun kaun-sī īdeñ manāte haiñ. Isī tarah koī āp kī adālat na kare agar āp Hilāl kī Īd yā Sabat kā din nahīn manāte.

¹⁷ Yih chīzeñ to sirf āne wāli haḁiqat kā sāyā hī haiñ jabki yih haḁiqat kḥud Masīh mein pāi jāti hai.

¹⁸ Aise log āp ko mujrim na ṭhahrāeñ jo zāhirī farotanī aur farishton kī pūjā par isrār karte haiñ. Baṛī tafsīl se apnī royāoñ mein dekhī huī bāteñ bayān karte karte un ke ḁhairrūhānī zahan kḥāhmaḁhāh phūl jāte haiñ.

¹⁹ Yoñ unhoñ ne Masīh ke sāth lage rahnā chhoṛ diyā agarche wuh badan kā sar hai. Wuhī joṛoñ aur paṭṭhoñ ke zariye pūre badan ko sahārā de kar us ke muḁhtalif hissoñ ko joṛ detā hai. Yoñ pūrā badan Allāh kī madad se taraḁqī kartā jātā hai.

Masīh ke sāth Marnā aur Zindagī Guzārnā

²⁰ Āp to Masīh ke sāth mar kar duniyā kī kuwwatoñ se āzād ho gae haiñ. Agar aisā hai to āp zindagī aise kyoñ guzārte haiñ jaise ki āp abhī tak is duniyā kī milkiyat haiñ? Āp kyoñ is ke ahkām ke tābe rahte haiñ?

²¹ Masalan “Ise hāth na lagānā, wuh na chakhnā, yih na chhūnā.”

²² In tamām chīzoñ kā maqsad to yih hai ki istemāl ho kar khatm ho jāeñ. Yih sirf insānī ahkām aur tālīmāt haiñ.

²³ Beshak yih ahkām jo gharē hue mazhabī farāyz, nām-nihād farotanī aur jism ke saḡht dabāw kā taqāzā karte haiñ hikmat par mabnī to lagte haiñ, lekin yih bekār haiñ aur sirf jism hī kī k̄hāhishāt pūrī karte haiñ.

3

¹ Āp ko Masīh ke sāth zindā kar diyā gayā hai, is lie wuh kuchh talāsh karen jo āsmān par hai jahān Masīh Allāh ke dahne hāth baiṭhā hai.

² Duniyāwī chīzoñ ko apne k̄hayāloñ kā markaz na banāeñ balki āsmānī chīzoñ ko.

³ Kyoñki āp mar gae haiñ aur ab āp kī zindagī Masīh ke sāth Allāh meñ poshidā hai.

⁴ Masīh hī āp kī zindagī hai. Jab wuh zāhir ho jāegā to āp bhī us ke sāth zāhir ho kar us ke jalāl meñ sharīk ho jāeñge.

Purānī aur Naī Zindagī

⁵ Chunānche un duniyāwī chīzoñ ko mār ḍāleñ jo āp ke andar kām kar rahī haiñ: zinākārī, nāpākī, shahwatparastī, burī k̄hāhishāt aur lālach. (Lālach to ek qism kī butparastī hai.)

⁶ Allāh kā ḡhazab aisi hī bātoñ kī wajah se nāzil hogā.

⁷ Ek waqt thā jab āp bhī in ke mutābiq zindagī guzārte the, jab āp kī zindagī in ke qābū meñ thī.

⁸ Lekin ab waqt ā gayā hai ki āp yih sab kuchh yānī ḡhussā, taish, badsulūkī, buhtān aur gandī zabān k̄hastāhāl kapre kī tarah utār kar phaiñk deñ.

⁹ Ek dūsre se bāt karte waqt jhūṭ mat bolnā, kyoñki āp ne apnī purānī fitrat us kī harkatoñ samet utār dī hai.

¹⁰ Sāth sāth āp ne naī fitrat pahan lī hai, wuh fitrat jis kī tajdīd hamārā Khāliq apnī sūrat par kartā jā rahā hai tāki āp use aur behtar taur par jān leñ.

¹¹ Jahān yih kām ho rahā hai wahān logoñ meñ koī farq nahīn hai, k̄hāh koī ḡhairyahūdī ho yā Yahūdī, maḡhtūn ho yā nāmaḡhtūn, ḡhairyūnānī ho yā Skūtī, * ḡhulām ho yā āzād. Koī farq nahīn partā, sirf Masīh hī sab kuchh aur sab meñ hai.

¹² Allāh ne āp ko chun kar apne lie maḡhsūs-o-muqaddas kar liyā hai. Wuh āp se muhabbat rakhtā hai. Is lie ab tars, nekī, farotanī, narmdilī aur sabar ko pahan leñ.

¹³ Ek dūsre ko bardāsht karen, aur agar āp kī kisī se shikāyat ho to use muāf kar deñ. Hān, yoñ muāf karen jis tarah K̄hudāwand ne āp ko muāf kar diyā hai.

¹⁴ In ke alāwā muhabbat bhī pahan leñ jo sab kuchh bāndh kar kāmiliyat kī taraf le jātī hai.

* 3:11 Ek qabilā jo zalil samjhā jātā thā.

15 Masih ki salamatī ap ke dilon mein hukumat kare. Kyonki Allah ne ap ko isi salamatī ki zindagi guzarne ke lie bulā kar ek badan mein shamil kar diya hai. Shukrguzār bhī raheñ.

16 Ap ki zindagi mein Masih ke kalām ki pūrī daulat ghar kar jāe. Ek dūstre ko har tarah ki hikmat se talīm dete aur samjhāte raheñ. Sāth sāth apne dilon mein Allāh ke lie shukrguzārī ke sāth zabūr, hamd-osānā aur ruhānī gīt gāte raheñ.

17 Aur jo kuchh bhī ap karen kḥāh zabānī ho yā amlī wuh Ḳhudāwand Isā kā nām le kar karen. Har kām mein usī ke wasile se Ḳhudā Bāp kā shukr karen.

Nai Zindagi mein Talluqāt Kaise Hūn

18 Bīwiyo, apne shauhar ke tābe raheñ, kyonki jo Ḳhudāwand mein hai us ke lie yihī munāsib hai.

19 Shauharo, apnī bīwiyon se muhabbat rakheñ. Un se talḳhmizājī se pesh na āeñ.

20 Bachcho, har bāt mein apne mān-bāp ke tābe raheñ, kyonki yihī Ḳhudāwand ko pasand hai.

21 Wālidō, apne bachchon ko mushta'il na karen, warnā wuh bedil ho jāenge.

22 Ḡhulāmo, har bāt mein apne duniyāwī mālikon ke tābe raheñ. Na sirf un ke sāmne hī aur unheñ khush rakhne ke lie khidmat karen balki khulūdilī aur Ḳhudāwand kā kḥauf mān kar kām karen.

23 Jo kuchh bhī ap karte haiñ use pūrī lagan ke sāth karen, is tarah jaisā ki ap na sirf insānon ki balki Ḳhudāwand ki khidmat kar rahe hūñ.

24 Ap to jānte haiñ ki Ḳhudāwand ap ko is ke muāwaze mein wuh mirās degā jis kā wādā us ne kiyā hai. Haqīqat mein ap Ḳhudāwand Masih ki hī khidmat kar rahe haiñ.

25 Lekin jo ḡhalat kām kare use apnī ḡhaltiyon kā muāwazā bhī milegā. Allāh to kisī ki bhī jānibdārī nahīn kartā.

4

1 Māliko, apne ḡhulāmon ke sāth munsifānā aur jāyz sulūk karen. Ap to jānte haiñ ki āsmān par ap kā bhī mālik hai.

Hidāyāt

2 Duā mein lage raheñ. Aur duā karte waqt shukrguzārī ke sāth jāgte raheñ.

3 Sāth sāth hamāre lie bhī duā karen tāki Allāh hamāre lie kalām sunāne kā darwāzā khole aur ham Masih kā rāz pesh kar sakeñ. Aḳhir maiñ isī rāz ki wajah se qaid mein hūñ.

4 Duā karen ki maiñ ise yon pesh karūñ jis tarah karnā chāhie, ki ise sāf samjhā jā sake.

5 Jo ab tak imān na lāe hon un ke sāth dānishmandānā sulūk karen. Is silsile mein har mauqe se fāydā uṭhāeñ.

6 Ap ki guftgū har waqt mehrbān ho, aisī ki mazā āe aur ap har ek ko munāsib jawāb de sakeñ.

Aḳhirī Salām-o-Duā

⁷ Jahān tak merā tālluq hai hamārā azīz bhāi Tuḡhikus āp ko sab kuchh batā degā. Wuh ek wafādār ḡhādīm aur ḡhudāwand meñ hamḡhidmat rahā hai.

⁸ Maiñ ne use ḡhāskar is lie āp ke pās bhej diyā tāki āp ko hamārā hāl mālūm ho jāe aur wuh āp kī hauslā-afzāi kare.

⁹ Wuh hamāre wafādār aur azīz bhāi Unesimus ke sāth āp ke pās ā rahā hai, wuhī jo āp kī jamāt se hai. Donoñ āp ko wuh sab kuchh sunā deñge jo yahān ho rahā hai.

¹⁰ Aristarkḡhus jo mere sāth gaid meñ hai āp ko salām kahtā hai aur isī tarah Barnabās kā kazan * Marqus bhī. (Āp ko us ke bāre meñ hidāyāt dī gai haiñ. Jab wuh āp ke pās āe to use ḡhushāmdīd kahnā.)

¹¹ Īsā jo Yūstus kahlātā hai bhī āp ko salām kahtā hai. Un meñ se jo mere sāth Allāh kī bādshāhī meñ ḡhidmat kar rahe haiñ sirf yih tīn mard Yahūdī haiñ. Aur yih mere lie tasallī kā bāis rahe haiñ.

¹² Masih Īsā kā ḡhādīm Ipafrās bhī jo āp kī jamāt se hai salām kahtā hai. Wuh har waqt baḡī jidd-o-jahd ke sāth āp ke lie duā kartā hai. Us kī ḡhās duā yih hai kī āp mazbūtī ke sāth khare raheñ, kī āp bālīgh Masīhī ban kar har bāt meñ Allāh kī marzī ke mutābiq chaleñ.

¹³ Maiñ ḡhud is kī tasdīq kar saktā hūñ kī us ne āp ke lie saḡht mehnat kī hai balki Laudīkiyā aur Hiyarāpulis kī jamātoñ ke lie bhī.

¹⁴ Hamāre azīz dāḡtar Lūḡā aur Demās āp ko salām kahte haiñ.

¹⁵ Merā salām Laudīkiyā kī jamāt ko denā aur isī tarah Numfās ko us jamāt samet jo us ke ghar meñ jamā hotī hai.

¹⁶ Yih paḡhne ke bād dhyān deñ kī Laudīkiyā kī jamāt meñ bhī yih ḡhat paḡhā jāe aur āp Laudīkiyā kā ḡhat bhī paḡheñ.

¹⁷ Arkhippus ko batā denā, ḡhabardār kī āp wuh ḡhidmat takmīl tak pahuñchāeñ jo āp ko ḡhudāwand meñ sauñpī gai hai.

¹⁸ Maiñ apne hāth se yih alfāz likh rahā hūñ. Merī yānī Paulus kī taraf se salām. Merī zanjīreñ mat bhūlnā! Allāh kā fazl āp ke sāth hotā rahe.

* 4:10 Yūnānī lafz se zāhir nahīñ hotā kī Marqus chachā, māmūñ, phūphī yā ḡhālā kā laḡkā hai.

1 Thissalunīkiyoñ

¹ Yih khat Paulus, Silwānus aur Timuthiyus kī taraf se hai.

Ham Thissalunīkiyoñ kī jamāt ko likh rahe haiñ, unheñ jo Kḥudā Bāp aur Kḥudāwand Īsā Masih par imān lāe haiñ.

Allāh āp ko fazl aur salāmati baḥshhe.

Thissalunīkiyoñ kī Zindagī aur Īmān

² Ham har waqt āp sab ke lie Kḥudā kā shukr karte aur apnī duāon meñ āp ko yād karte rahte haiñ.

³ Hameñ apne Kḥudā Bāp ke huzūr kḥāskar āp kā amal, mehnat-mashaqqat aur sābitqadmī yād ātī rahtī hai. Āp apnā imān kitnī achchhī tarah amal meñ lāe, āp ne muhabbat kī rūh meñ kitnī mehnat-mashaqqat kī aur āp ne kitnī sābitqadmī dikhāī, aisī sābitqadmī jo sirf hamāre Kḥudāwand Īsā Masih par ummīd hī dilā saktī hai.

⁴ Bhāiyo, Allāh āp se muhabbat rakhtā hai, aur hameñ pūrā ilm hai ki us ne āp ko wāqāi chun liyā hai.

⁵ Kyoñki jab ham ne Allāh kī kḥushkhabrī āp tak pahuñchāī to na sirf bāteñ karke balki quwwat ke sāth, Rūhul-quds meñ aur pūre etamād ke sāth. Āp jānte haiñ ki jab ham āp ke pās the to ham ne kis tarah kī zindagī guzārī. Jo kuchh ham ne kiyā wuh āp kī kḥātir kiyā.

⁶ Us waqt āp hamāre aur Kḥudāwand ke namūne par chalne lage. Agarche āp baḥī musībat meñ paḥ gae to bhī āp ne hamāre paighām ko us kḥushī ke sāth qabūl kiyā jo sirf Rūhul-quds de saktā hai.

⁷ Yoñ āp sūbā Makiduniyā aur sūbā Aḥhayā ke tamām imāndāron ke lie namūnā ban gae.

⁸ Kḥudāwand ke paighām kī āwāz āp meñ se nikal kar na sirf Makiduniyā aur Aḥhayā meñ sunāī dī, balki yih kḥabar ki āp Allāh par imān rakhte haiñ har jagah tak pahuñch gaī hai. Natīje meñ hameñ kuchh kahne kī zarūrat nahīñ rahī,

⁹ kyoñki log har jagah bāt kar rahe haiñ ki āp ne hameñ kis tarah kḥushāmdīd kahā hai, ki āp ne kis tarah buton se muñh pher kar Allāh kī taraf rujū kiyā tāki zindā aur haqīqī Kḥudā kī kḥidmat karen.

¹⁰ Log yih bhī kah rahe haiñ ki ab āp is intazār meñ haiñ ki Allāh kā Farzand āsmān par se āe yānī Īsā jise Allāh ne murdoñ meñ se zindā kar diyā aur jo hameñ āne wāle ghazab se bachāega.

2

Thissalunīke meñ Paulus kā Kām

¹ Bhāiyo, āp jānte haiñ ki hamārā āp ke pās ānā befāyda na huā.

² Āp us dukh se bhī wāqif haiñ jo hameñ āp ke pās āne se pahle sahnā paḥā, ki Filippī Shahr meñ hamāre sāth kitnī badsulūkī huī thī. To bhī ham ne apne Kḥudā kī madad se āp ko us kī kḥushkhabrī sunāne kī jurrat kī hālānki bahut muḥhālafat kā sāmnā karnā paḥā.

³ Kyoñki jab ham āp ko ubhārite haiñ to is ke pīchhe na to koī ghalat nīyat hotī hai, na koī nāpāk maqsad yā chālākī.

⁴ Nahīñ, Allāh ne kḥud hameñ jāñch kar is layq samjhā ki ham us kī kḥushkhabrī sunāne kī zimmedāri sañbhāleñ. Isi binā par ham bolte

haiñ, insānoñ ko *khush rakhne* ke lie nahīn balki Allāh ko jo hamāre diloñ ko parakhtā hai.

⁵ Āp ko bhī mālūm hai ki ham ne na *khushāmad* se kām liyā, na ham pas-e-pardā lālchī the—Allāh hamārā gawāh hai!

⁶ Ham is maqsad se kām nahīn kar rahe the ki log hamārī izzat kareñ, *khāh* āp hoñ yā dīgar log.

⁷ Masīh ke rasūloñ kī haisiyat se ham āp ke lie mālī bojh ban sakte the, lekin ham āp ke darmiyān hote hue narmdil rahe, aisi mān kī tarah jo apne chhoṭe bachchoñ kī parwarish kartī hai.

⁸ Hamārī āp ke lie chāhat itnī shadīd thī ki ham āp ko na sirf Allāh kī *khushkhabrī* kī barkat meñ sharīk karne ko taiyār the balki apnī zindagiyoñ meñ bhī. Hāñ, āp hameñ itne azīz the!

⁹ Bhāiyo, beshak āp ko yād hai ki ham ne kitnī sakht mehnat-mashaqqat kī. Din rāt ham kām karte rahe tāki Allāh kī *khushkhabrī* sunāte waqt kisī par bojh na baneñ.

¹⁰ Āp aur Allāh hamāre gawāh haiñ ki āp imān lāne wāloñ ke sāth hamārā sulūk kitnā muqaddas, rāst aur be'ilzām thā.

¹¹ Kyoñki āp jānte haiñ ki ham ne āp meñ se har ek se aisā sulūk kiyā jaisā bāp apne bachchoñ ke sāth kartā hai.

¹² Ham āp kī hauslā-afzāi karte, āp ko tasallī dete aur āp ko samjhāte rahe ki āp Allāh ke lāyq zindagī guzāreñ, kyoñki wuh āp ko apnī bādshāhī aur jalāl meñ hissā lene ke lie bulātā hai.

¹³ Ek aur wajah hai ki ham har waqt *Khudā kā shukr* karte haiñ. Jab ham ne āp tak Allāh kā paighām pahuñchāyā to āp ne use sun kar yoñ qabūl kiyā jaisā yih haqīqat meñ hai yānī Allāh kā kalām jo insānoñ kī taraf se nahīn hai aur jo āp imāndāroñ meñ kām kar rahā hai.

¹⁴ Bhāiyo, na sirf yih balki āp Yahūdiyā meñ Allāh kī un jamātoñ ke namūne par chal parē jo Masīh Īsā meñ haiñ. Kyoñki āp ko apne hamwatanōñ ke hāthoñ wuh kuchh sahnā parā jo unheñ pahle hī apne hamwatan Yahūdiyoñ se sahnā parā thā.

¹⁵ Hāñ, Yahūdiyoñ ne na sirf *Khudāwand Īsā* aur nabiyōñ ko qatl kiyā balki hameñ bhī apne bīch meñ se nikāl diyā. Yih log Allāh ko pasand nahīn āte aur tamām logoñ ke *khilāf* ho kar

¹⁶ hameñ is se rokne kī koshish karte haiñ ki *Ghairyahūdiyoñ* ko Allāh kī *khushkhabrī* sunāeñ, aisā na ho ki wuh najāt pāeñ. Yoñ wuh har waqt apne gunāhoñ kā pyālā kināre tak bharte jā rahe haiñ. Lekin Allāh kā pūrā ghazab un par nāzil ho chukā hai.

Paulus kī Un se Dubārā Milne kī Khāshish

¹⁷ Bhāiyo, jab hameñ kuchh der ke lie āp se alag kar diyā gayā (go ham dīl se āp ke sāth rahe) to ham ne barī ārzū se āp se milne kī pūrī koshish kī.

¹⁸ Kyoñki ham āp ke pās ānā chāhte the. Hāñ, main Paulus ne bār bār āne kī koshish kī, lekin Iblīs ne hameñ rok liyā.

¹⁹ Ākhir āp hī hamārī ummīd aur *khushī* kā bāis haiñ. Āp hī hamārā inām aur hamārā tāj haiñ jis par ham apne *Khudāwand Īsā* ke huzūr fakhr kareñge jab wuh āegā.

²⁰ Hāñ, āp hamārā jalāl aur *khushī* haiñ.

3

¹ Aḳhirkār ham yih hālat mazīd bardāsht na kar sake. Ham ne faislā kiyā ki akele hī Athene meñ rah kar

² Timuthiyus ko bhej deñge jo hamārā bhāi aur Masih kī ḳhushḳhabrī phailāne meñ hamāre sāth Allāh kī ḳhidmat kartā hai. Ham ne use bhej diyā tāki wuh āp ko mazbūt kare aur imān meñ āp kī hauslā-afzāi kare

³ tāki koī in musibatoñ se bechain na ho jāe. Kyoñki āp ḳhud jānte haiñ ki in kā sāmna karnā hamāre lie Allāh kī marzī hai.

⁴ Balki jab ham āp ke pās the to ham ne is kī peshgoī kī ki hameñ musibat bardāsht karnī paregī. Aur aisā hī huā jaisā ki āp ḳhūb jānte haiñ.

⁵ Yihī wajah thī ki maiñ ne Timuthiyus ko bhej diyā. Maiñ yih hālat bardāsht na kar sakā, is lie maiñ ne use āp ke imān ko mālūm karne ke lie bhej diyā. Aisā na ho ki āzmāne wāle ne āp ko yoñ āzmāish meñ ḳāl diyā ho ki hamārī āp par mehnat zāe jāe.

⁶ Lekin ab Timuthiyus lauṭ āyā hai, aur wuh āp ke imān aur muhabbat ke bāre meñ achchhī ḳhabar le kar āyā hai. Us ne hameñ batāyā ki āp hameñ bahut yād karte haiñ aur ham se utnā hī milne ke ārzūmand haiñ jitnā ki ham āp se.

⁷ Bhāiyo, āp aur āp ke imān ke bāre meñ yih sun kar hamārī hauslā-afzāi huī, hālāñki ham ḳhud tarah tarah ke dabāw aur musibatoñ meñ phañse hue haiñ.

⁸ Ab hamārī jān meñ jān ā gāi hai, kyoñki āp mazbūti se Ḳhudāwand meñ qāym haiñ.

⁹ Ham āp kī wajah se Allāh ke kitne shukrguzār haiñ! Yih ḳhushī nāqābil-e-bayān hai jo ham āp kī wajah se Allāh ke huzūr mahsūs karte haiñ.

¹⁰ Dīn rāt ham baṛī sanjīdagī se duā karte rahte haiñ ki āp se dubārā mil kar wuh kamiyān pūrī karen jo āp ke imān meñ ab tak rah gāi haiñ.

¹¹ Ab hamārā Ḳhudā aur Bāp ḳhud aur hamārā Ḳhudāwand Īsā rāstā khole tāki ham āp tak pahuñch sakeñ.

¹² Ḳhudāwand kare ki āp kī ek dūsre aur digar tamām logoñ se muhabbat itnī baḥ jāe ki wuh yoñ dil se chhalak uṭhe jis tarah āp ke lie hamārī muhabbat bhī chhalak rahī hai.

¹³ Kyoñki is tarah Allāh āp ke diloñ ko mazbūt karegā aur āp us waqt hamāre Ḳhudā aur Bāp ke huzūr be'ilzām aur muqaddas sābit hoñge jab hamārā Ḳhudāwand Īsā apne tamām muqaddasīn ke sāth āegā. Amīn.

4

Allāh ko Pasandīdā Zīndagī

¹ Bhāiyo, ek aḳhirī bāt, āp ne ham se sīkh liyā thā ki hamārī zīndagī kis tarah honī chāhie tāki wuh Allāh ko pasand āe. Aur āp is ke mutābiq zīndagī guzārte bhī haiñ. Ab ham Ḳhudāwand Īsā meñ āp se darḳhāst aur āp kī hauslā-afzāi karte haiñ ki āp is meñ mazīd taraqqī karte jāen.

² Āp to un hidāyāt se wāqif haiñ jo ham ne āp ko Ḳhudāwand Īsā ke wasile se dī thīñ.

³ Kyoñki Allāh kī marzī hai ki āp us ke lie maḳhsūs-o-muqaddas hon, ki āp zinākārī se bāz raheñ.

4 Har ek apne badan par yoñ qābū pānā sīkh le ki wuh muqaddas aur sharif zindagī guzār sake.

5 Wuh ḡhairīmāndāroñ kī tarah jo Allāh se nāwāqif haiñ shahwat-parastī kā shikār na ho.

6 Is muāmale meñ koī apne bhāī kā gunāh na kare, na us se ḡhalat fāydā uṭhāe. Ḳhudāwand aise gunāhoñ kī sazā detā hai. Ham yih sab kuchh batā chuke aur āp ko āḡāh kar chuke haiñ.

7 Kyoñki Allāh ne hameñ nāpāk zindagī guzārne ke lie nahīñ bulāyā balki maḡhsūs-o-muqaddas zindagī guzārne ke lie.

8 Is lie jo yih hidāyāt radd kartā hai wuh insān ko nahīñ balki Allāh ko radd kartā hai jo āp ko apnā muqaddas Rūh de detā hai.

9 Yih likhne kī zarūrat nahīñ kī āp dūsre imāndāroñ se muhabbat rakheñ. Allāh ne ḡhud āp ko ek dūsre se muhabbat rakhnā sikhāyā hai.

10 Aur haqīqatan āp Makiduniyā ke tamām bhāiyōñ se aisī hī muhabbat rakhte haiñ. To bhī bhāiyo, ham āp kī hauslā-afzāī karnā chāhte haiñ ki āp is meñ mazīd taraqqī karte jāeñ.

11 Apnī izzat is meñ barqarār rakheñ ki āp sukūn se zindagī guzāreñ, apne farāyz adā kareñ aur apne hāthoñ se kām kareñ, jis tarah ham ne āp ko kah diyā thā.

12 Jab āp aisā kareñge to ḡhairīmāndār āp kī qadar kareñge aur āp kisī bhī chīz ke muhtāj nahīñ raheñge.

Ḳhudāwand kī Āmad

13 Bhāiyo, ham chāhte haiñ ki āp un ke bāre meñ haqīqat jān leñ jo so gae haiñ tāki āp dūsroñ kī tarah jin kī koī ummīd nahīñ mātām na kareñ.

14 Hamārā imān hai ki Īsā mar gayā aur dubārā jī uṭhā, is lie hamārā yih bhī imān hai ki jab Īsā wāpas āegā to Allāh us ke sāth un imāndāroñ ko bhī wāpas lāegā jo maut kī nīnd so gae haiñ.

15 Jo kuchh ham ab āp ko batā rahe haiñ wuh Ḳhudāwand kī tālīm hai. Ḳhudāwand kī āmad par ham jo zindā hoñge soe hue logoñ se pahle Ḳhudāwand se nahīñ mileñge.

16 Us waqt ūñchī āwāz se hukm diyā jāegā, farishtā-e-āzam kī āwāz sunāi degī, Allāh kā turam bajegā aur Ḳhudāwand ḡhud āsmān par se utar āegā. Tab pahle wuh jī uṭheñge jo Masīh meñ mar gae the.

17 In ke bād hī hameñ jo zindā hoñge bādaloñ par uṭhā liyā jāegā tāki hawā meñ Ḳhudāwand se mileñ. Phir ham hameshā Ḳhudāwand ke sāth raheñge.

18 Chunāñche in alfāz se ek dūsre ko tasallī diyā kareñ.

5

Ḳhudāwand kī Āmad ke lie Taiyār Rahnā

1 Bhāiyo, is kī zarūrat nahīñ kī ham āp ko likheñ ki yih sab kuchh kab aur kis mauqe par hogā.

2 Kyoñki āp ḡhud ḡhūb jānte haiñ ki Ḳhudāwand kā din yoñ āegā jis tarah chor rāt ke waqt ghar meñ ghus atā hai.

3 Jab log kaheñge, “Ab amn-o-amān hai,” to halākat achānak hī un par ān paṛegī. Wuh is tarah musībat meñ paṛ jāeñge jis tarah wuh aurat jis kā bachchā paidā ho rahā hai. Wuh hargiz nahīñ bach sakeñge.

⁴ Lekin āp bhāiyo tārīkī kī girift meñ nahīñ haiñ, is lie yih din chor kī tarah āp par ghālib nahīñ ānā chāhie.

⁵ Kyoñki āp sab raushnī aur din ke farzand haiñ. Hamārā rāt yā tārīkī se koī wāstā nahīñ.

⁶ Gharz āeñ, ham dūsroñ kī mānind na hoñ jo soe hue haiñ balki jāgte raheñ, hoshmand raheñ.

⁷ Kyoñki rāt ke waqt hī log so jāte haiñ, rāt ke waqt hī log nashe meñ dhut ho jāte haiñ.

⁸ Lekin chūñki ham din ke haiñ is lie āeñ ham hosh meñ raheñ. Lāzim hai ki ham īmān aur muhabbat ko zirābaktar ke taur par aur najāt kī ummīd ko khod ke taur par pahan leñ.

⁹ Kyoñki Allāh ne hameñ is lie nahīñ chunā ki ham par apnā ghazab nāzil kare balki is lie ki ham apne Ḳhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se najāt pāeñ.

¹⁰ Us ne hamārī khātir apnī jān de dī tāki ham us ke sāth jien, khāh ham us kī āmad ke din murdā hoñ yā zindā.

¹¹ Is lie ek dūsre kī hauslā-afzāī aur tāmīr karte raheñ, jaisā ki āp kar bhī rahe haiñ.

Ākhirī Hidāyat aur Salām

¹² Bhāiyo, hamārī darkhāst hai ki āp un kī qadar kareñ jo āp ke darmiyān saḡht mehnat karke Ḳhudāwand meñ āp kī rāhnumāī aur hidāyat karte haiñ.

¹³ Un kī khidmat ko sāmne rakh kar pyār se un kī baṛī izzat kareñ. Aur ek dūsre ke sāth mel-milāp se zindagī guzāreñ.

¹⁴ Bhāiyo, ham is par zor denā chāhte haiñ ki unheñ samjhāeñ jo beqāydā zindagī guzārte haiñ, unheñ tasallī deñ jo jaldī se māyūs ho jāte haiñ, kamzoroñ kā khayāl rakheñ aur sab ko sabar se bardāst kareñ.

¹⁵ Is par dhyān deñ ki koī kisī se burāī ke badle burāī na kare balki āp har waqt ek dūsre aur tamām logoñ ke sāth nek kām karne meñ lage raheñ.

¹⁶ Har waqt khush raheñ,

¹⁷ bilānāghā duā kareñ,

¹⁸ aur har hālat meñ Ḳhudā kā shukr kareñ. Kyoñki jab āp Masīh meñ haiñ to Allāh yihī kuchh āp se chāhtā hai.

¹⁹ Rūhul-quds ko mat bujhāeñ.

²⁰ Nabuwwatoñ kī tahqīr na kareñ.

²¹ Sab kuchh parakh kar wuh thāme rakheñ jo achchhā hai,

²² aur har qism kī burāī se bāz raheñ.

²³ Allāh khud jo salāmatī kā Ḳhudā hai āp ko pūre taur par maḡhsūs-o-muqaddas kare. Wuh kare ki āp pūre taur par rūh, jān aur badan samet us waqt tak mahfūz aur be'īlzām raheñ jab tak hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh wāpas nahīñ ā jātā.

²⁴ Jo āp ko bulātā hai wuh wafādār hai aur wuh aisā karegā bhī.

²⁵ Bhāiyo, hamāre lie duā kareñ.

²⁶ Tamām bhāiyoñ ko hamārī taraf se bosā denā.

²⁷ Ḳhudāwand ke huzūr main āp ko tākīd kartā hūñ ki yih khat tamām bhāiyoñ ke sāmne paṛhā jāe.

²⁸ Hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kā fazl āp ke sāth hotā rahe.

2 Thissalunīkiyoṅ

¹ Yih khat Paulus, Silwānus aur Timuthiyus kī taraf se hai.

Ham Thissalunīkiyoṅ kī jamāt ko likh rahe haiṅ, unheṅ jo Allāh hamāre Bāp aur Kḥudāwand Īsā Masīh par imān lāe haiṅ.

² Kḥudā hamārā Bāp aur Kḥudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī baḅhsheṅ.

Masīh kī Āmad par Adālat

³ Bhāiyo, wājib hai ki ham har waqt āp ke lie Kḥudā kā shukr kareṅ. Hān, yih mauzūn hai, kyoṅki āp kā imān hairatangez taraqqī kar rahā hai aur āp sab kī ek dūsre se muhabbat baḅh rahī hai.

⁴ Yihī wajah hai ki ham Allāh kī dīgar jamātoṅ meṅ āp par faḅhr karte haiṅ. Hān, ham faḅhr karte haiṅ ki āp in dinoṅ meṅ kitnī sābitqadmī aur imān dikhā rahe haiṅ hālānki āp bahut izārasāniyān aur musībateṅ bardāsht kar rahe haiṅ.

⁵ Yih sab kuchh sābit kartā hai ki Allāh kī adālat rāst hai, aur natīje meṅ āp us kī bādshāhī ke lāyq ṭhahreṅge, jis ke lie āp ab dukh uṭhā rahe haiṅ.

⁶ Allāh wuhī kuchh karegā jo rāst hai. Wuh unheṅ musībatoṅ meṅ ḍāl degā jo āp ko musībat meṅ ḍāl rahe haiṅ,

⁷ aur āp ko jo musībat meṅ haiṅ hamāre samet ārām degā. Wuh yih us waqt karegā jab Kḥudāwand Īsā apne qawī farishtoṅ ke sāth āsmān par se ā kar zāhir hogā

⁸ aur bharaktī huī āg meṅ unheṅ sazā degā jo na Allāh ko jānte haiṅ, na hamāre Kḥudāwand Īsā kī ḅhushḅhabrī ke tābe haiṅ.

⁹ Aise log abadī halākat kī sazā pāeṅge, wuh hameshā tak Kḥudāwand kī huzūrī aur us kī jalāli qudrat se dūr ho jāeṅge.

¹⁰ Lekin us dīn Kḥudāwand is lie bhī āegā ki apne muḅaddasīn meṅ jalāl pāe aur tamām imāndāroṅ meṅ hairat kā bāis ho. Āp bhī un meṅ shāmīl hoṅge, kyoṅki āp us par imān lāe jis kī gawāhī ham ne āp ko dī.

¹¹ Yih pesh-e-nazar rakh kar ham lagātār āp ke lie duā karte haiṅ. Hamārā Kḥudā āp ko us bulāwe ke lāyq ṭhahrāe jis ke lie āp ko bulāyā gayā hai. Aur wuh apnī qudrat se āp kī nekī karne kī har ḅhāhish aur āp ke imān kā har kām takmīl tak pahuṅchāe.

¹² Kyoṅki is tarah hī hamāre Kḥudāwand Īsā kā nām āp meṅ jalāl pāegā aur āp bhī us meṅ jalāl pāeṅge, us fazl ke mutābiq jo hamāre Kḥudā aur Kḥudāwand Īsā Masīh ne āp ko diyā hai.

2

“Bedīnī kā Ādmī”

¹ Bhāiyo, yih sawāl uṭhā hai ki hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kī āmad kaisī hogī? Ham kis tarah us ke sāth jamā ho jāeṅge? Is nāte se hamārī āp se darḅhāst hai

² ki jab log kahte haiṅ ki Kḥudāwand kā dīn ā chukā hai to āp jaldī se bechāin yā pareshān na hō jāeṅ. Un kī bāt na māneṅ, chāhe wuh yih dāwā bhī kareṅ ki un ke pās hamārī taraf se koī nabuwwat, paighām yā khat hai.

³ Koī bhī āp ko kisī bhī chāl se fareb na de, kyoñki yih din us waqt tak nahīn āegā jab tak ākhirī baġhāwat pesh na āe aur “Bedīnī kā ādmī” zāhir na ho jāe, wuh jis kā anjām halākat hogā.

⁴ Wuh har ek kī mukhālafat karegā jo Ḳhudā aur mābūd kahlātā hai aur apne āp ko un sab se baṛā ṭhahraegā. Hān, wuh Allāh ke ghar meñ baiṭh kar elān karegā, “Maiñ Allāh hūn.”

⁵ Kyā āp ko yād nahīn ki maiñ āp ko yih batātā rahā jab abhī āp ke pās thā?

⁶ Aur ab āp jānte haiñ ki kyā kuchh use rok rahā hai tāki wuh apne muqarrarā waqt par zāhir ho jāe.

⁷ Kyoñki yih purasrār bedīnī ab bhī asar kar rahī hai. Lekin yih us waqt tak zāhir nahīn hogī jab tak wuh shaḡhs haṭ na jāe jo ab tak use rok rahā hai.

⁸ Phir hī “Bedīnī kā ādmī” zāhir hogā. Lekin jab Ḳhudāwand Īsā āegā to wuh use apne muñh kī phūnk se mār ḍālegā, zāhir hone par hī wuh use halāk kar degā.

⁹ “Bedīnī ke ādmī” meñ Iblīs kām karegā. Jab wuh āegā to har qism kī tāqat kā izhār karegā. Wuh jhūṭe nishān aur mojize pesh karegā.

¹⁰ Yoñ wuh unheñ har tarah ke sharīr fareb meñ phaṅsāegā jo halāk hone wāle haiñ. Log is lie halāk ho jāeñge ki unhoñ ne sachchāi se muhabbat karne se inkār kiyā, warnā wuh bach jāte.

¹¹ Is wajah se Allāh unheñ burī tarah se fareb meñ phaṅsne detā hai tāki wuh is jhūṭ par imān lāeñ.

¹² Natije meñ sab jo sachchāi par imān na lāe balki nārāstī se lutfandoz hue mujrim ṭhahreñge.

Āp ko Najāt ke lie Chun Liyā Gayā Hai

¹³ Mere bhāiyo, wājib hai ki ham har waqt āp ke lie Ḳhudā kā shukr kareñ jinheñ Ḳhudāwand pyār kartā hai. Kyoñki Allāh ne āp ko shurū hī se najāt pāne ke lie chun liyā, aisī najāt ke lie jo Rūhul-quḍs se pākīzaḡī pā kar sachchāi par imān lāne se hāsil hotī hai.

¹⁴ Allāh ne āp ko us waqt yih najāt pāne ke lie bulā liyā jab ham ne āp ko us kī khushḡhabrī sunāi. Aur ab āp hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke jalāl meñ sharīk ho sakte haiñ.

¹⁵ Bhāiyo, is lie sābitqadam raheñ aur un riwāyāt ko thāme rakheñ jo ham ne āp ko sikhāi haiñ, ḡhāh zabānī yā ḡhat ke zariye.

¹⁶ Hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh ḡhud aur Ḳhudā hamārā Bāp jis ne ham se muhabbat rakhī aur apne fazl se hameñ abādī tasallī aur ṭhos ummīd baḡhshī

¹⁷ āp kī hauslā-afzāi kare aur yoñ mazbūt kare ki āp hameshā wuh kuchh boleñ aur kareñ jo achchhā hai.

3

Hamāre lie Duā Karnā

¹ Bhāiyo, ek ākhirī bāt, hamāre lie duā kareñ ki Ḳhudāwand kā paighām jaldī se phail jāe aur izzat pāe, bilkul usī tarah jis tarah āp ke darmiyān huā.

² Is ke lie bhī duā kareñ ki Allāh hameñ ḡhalat aur sharīr logoñ se bachāe rakhe, kyoñki sab to imān nahīn rakhte.

³ Lekin Ḳhudāwand wafādār hai, aur wuhī āp ko mazbūt karke Iblīs se mahfūz rakhegā.

⁴ Ham *Ḳhudāwand* meñ *āp* par *etamād rakhte haiñ* ki *āp* wuh kuchh kar rahe haiñ balki karte raheñge jo ham ne *āp* ko karne ko kahā thā.

⁵ *Ḳhudāwand āp* ke diloñ ko *Allāh kī muhabbat aur Masīh kī sābitqadmī* ki taraf māyl kartā rahe.

Kām Karne kā Farz

⁶ *Bhāiyo*, apne *Ḳhudāwand Īsā Masīh* ke nām meñ ham *āp* ko hukm dete haiñ ki har us *bhāi* se kinārā karen jo beqāydā chaltā aur jo ham se pāi huī riwāyat ke mutābiq zindagī nahīn guzārtā.

⁷ *Āp* *ḳhud jānte haiñ* ki *āp* ko kis tarah hamāre namūne par chalnā chāhie. Jab ham *āp* ke pās the to hamārī zindagī meñ betartībī nahīn pāi jāti thī.

⁸ Ham ne kisī kā khānā bhī paise die baḡhair na khāyā, balki din rāt saḡht mehnat-mashaqqat karte rahe tāki *āp* meñ se kisī ke lie bojh na baneñ.

⁹ *Bāt yih nahīn* ki hameñ *āp* se muāwazā milne kā haq nahīn thā. Nahīn, ham ne aisā kiyā tāki ham *āp* ke lie achchhā namūnā baneñ aur *āp* is namūne par chalen.

¹⁰ Jab ham abhī *āp* ke pās the to ham ne *āp* ko hukm diyā, “Jo kām nahīn karnā chāhtā wuh khānā bhī na khāe.”

¹¹ Ab hameñ yih *ḳhabar milī hai* ki *āp* meñ se bāz beqāydā zindagī guzāрте haiñ. Wuh kām nahīn karte balki dūsroñ ke kāmōñ meñ *ḳhāhmaḳhāh daḳhl* dete haiñ.

¹² *Ḳhudāwand Īsā Masīh* ke nām meñ ham aise logoñ ko hukm dete aur samjhāte haiñ ki *ārām* se kām karke apnī rozī kamāen.

¹³ *Bhāiyo*, *āp* bhalāi karne se kabhī himmat na hāreñ.

¹⁴ Agar koī is *ḳhat* meñ darj hamārī hidāyat par amal na kare to us se tālluq na rakhnā tāki use sharm āe.

¹⁵ Lekin use dushman mat samajhnā balki use *bhāi jān* kar samjhānā.

Āḳhirī Alfāz

¹⁶ *Ḳhudāwand* *ḳhud* jo salāmatī kā sarchashmā hai *āp* ko har waqt aur har tarah se salāmatī baḳhshe. *Ḳhudāwand āp* sab ke sāth ho.

¹⁷ *Main*, Paulus apne hāth se yih likh rahā hūñ. Merī taraf se salām. *Main* isī tariqe se apne har *ḳhat* par dastḳhat kartā aur isī tarah likhtā hūñ.

¹⁸ Hamāre *Ḳhudāwand Īsā Masīh* kā fazl *āp* sab ke sāth rahe.

1 Timuthiyus

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai jo hamāre Najātdahindā Allāh aur hamārī ummīd Masīh Īsā ke hukm par Masīh Īsā kā rasūl hai.

² Maiñ Timuthiyus ko likh rahā hūñ jo imān meñ merā sachchā beṭā hai.

Khudā Bāp aur hamārā Khudāwand Masīh Īsā āp ko fazl, rahm aur salāmatī atā karen.

Ghalat Tālīm se Khabardār

³ Maiñ ne āp ko Makiduniyā jāte waqt nasīhat kī thī ki Ifisus meñ raheñ tāki āp wahāñ ke kuchh logoñ ko ghalat tālīm dene se rokeñ.

⁴ Unheñ farzī kahāniyoñ aur khatm na hone wāle nasabnāme ke pīchhe na lagne deñ. In se mahz bahs-mubāhasā paidā hotā hai aur Allāh kā najātbakḥsh mansūbā pūrā nahīñ hotā. Kyoñki yih mansūbā sirf imān se takmīl tak pahuñchtā hai.

⁵ Merī is hidāyat kā maqsad yih hai ki muhabbat ubhar āe, aisī muhabbat jo khālis dīl, sāf zamīr aur Beriyyā imān se paidā hotī hai.

⁶ Kuchh log in chīzoñ se bhaṭak kar bemānī bātoñ meñ gum ho gae haiñ.

⁷ Yih sharīat ke ustād bananā chāhte haiñ, lekin unheñ un bātoñ kī samajh nahīñ ātī jo wuh kar rahe haiñ aur jin par wuh itne etamād se isrār kar rahe haiñ.

⁸ Lekin ham to jānte haiñ ki sharīat achchhī hai basharteki ise sahīh taur par istemāl kiyā jāe.

⁹ Aur yād rahe ki yih rāstbāzoñ ke lie nahīñ dī gaī. Kyoñki yih un ke lie hai jo baḡhair sharīat ke aur sarkash zindagī guzārte haiñ, jo bedīn aur gunāhgār haiñ, jo muqaddas aur ruhānī bātoñ se khāli haiñ, jo apne mān-bāp ke qātil haiñ, jo khūñī,

¹⁰ zinākār, hamjinsparast aur ḡhulāmoñ ke tājir haiñ, jo jhūṭ bolte, jhūṭī qasam khāte aur mazīd bahut kuchh karte haiñ jo sehhatbakḥsh tālīm ke khilāf hai.

¹¹ Aur sehhatbakḥsh tālīm kyā hai? Wuh jo mubāarak Khudā kī us jalālī khushkhabrī meñ pāī jātī hai jo mere sapurd kī gaī hai.

Allāh ke Rahm ke lie Shukrguzārī

¹² Maiñ apne Khudāwand Masīh Īsā kā shukr kartā hūñ jis ne merī taqwiyyat kī hai. Maiñ us kā shukr kartā hūñ ki us ne mujhe wafādār samajh kar kḥidmat ke lie muqarrar kiyā.

¹³ Go maiñ pahle kufr bakne wālā aur gustākḥ admī thā, jo logoñ ko izā detā thā, lekin Allāh ne mujh par rahm kiyā. Kyoñki us waqt maiñ imān nahīñ lāyā thā aur is lie nahīñ jāntā thā ki kyā kar rahā hūñ.

¹⁴ Hāñ, hamāre Khudāwand ne mujh par apnā fazl kasrat se unḡel diyā aur mujhe wuh imān aur muhabbat atā kī jo hameñ Masīh Īsā meñ hote hue miltī hai.

¹⁵ Ham is qābil-e-qabūl bāt par pūrā bharosā rakh sakte haiñ ki Masīh Īsā gunāhgāroñ ko najāt dene ke lie is duniyā meñ āyā. Un meñ se maiñ sab se baṛā gunāhgār hūñ,

¹⁶ lekin yihī wajah hai ki Allāh ne mujh par rahm kiyā. Kyoñki wuh chāhtā thā ki Masīh Īsā mujh meñ jo awwal gunāhgār hūñ apnā wasī

sabar zāhir kare aur main̄ yoñ un ke lie namūnā ban jāūñ jo us par imān lā kar abadī zindagī pāne wāle haiñ.

¹⁷ Hāñ, hamāre azlī-o-abadī Shahanshāh kī hameshā tak izzat-o-jalāl ho! Wuhī lāfāñī, andekhā aur wāhid Ḳhudā hai. Āmīn.

¹⁸ Timuthiyus mere beṭe, main̄ āp ko yih hidāyat un peshgoiyoñ ke mutābiq detā hūñ jo pahle āp ke bāre meñ kī gaī thīñ. Kyoñki main̄ chāhtā hūñ ki āp in kī pairawī karke achchhī tarah laṛ sakeñ

¹⁹ aur imān aur sāf zamīr ke sāth zindagī guzār sakeñ. Kyoñki bāz ne yih bāteñ radd kar dī haiñ aur natīje meñ un ke imān kā beṛā ḡharq ho gayā.

²⁰ Huminyus aur Sikandar bhī in meñ shāmīl haiñ. Ab main̄ ne inheñ Iblīs ke hawāle kar diyā hai tāki wuh kufr bakne se bāz ānā sikeñ.

2

Jamāt kī Parastish

¹ Pahle main̄ is par zor denā chāhtā hūñ ki āp sab ke lie darḡhasteñ, duāeñ, siphārisheñ aur shukrguzāriyāñ pesh kareñ,

² bādshāhoñ aur ikhtiyār wāloñ ke lie bhī tāki ham ārām aur sukūn se ḡhudātars aur sharīf zindagī guzār sakeñ.

³ Yih achchhā aur hamāre Najātdahindā Allāh ko pasandīdā hai.

⁴ Hāñ, wuh chāhtā hai ki tamām insān najāt pā kar sachchāi ko jān leñ.

⁵ Kyoñki ek hī Ḳhudā hai aur Allāh aur insān ke bīch meñ ek hī darmiyāñī hai yāñī Masīh Īsā, wuh insān

⁶ jis ne apne āp ko fidyā ke taur par sab ke lie de diyā tāki wuh maḡhlasī pāeñ. Yoñ us ne muḡarrarā waḡt par gawāhī dī

⁷ aur yih gawāhī sunāne ke lie mujhe munād, rasūl aur ḡhairyahūdiyoñ kā ustād muḡarrar kiyā tāki unheñ imān aur sachchāi kā paighām sunāūñ. Main̄ jhūṭ nahīñ bol rahā balki sach kah rahā hūñ.

⁸ Ab main̄ chāhtā hūñ ki har maḡāmī jamāt ke mard muḡaddas hāth uṭhā kar duā kareñ. Wuh ḡhusse yā bahs-mubāhasā kī hālat meñ aisā na kareñ.

⁹ Īsī tarah main̄ chāhtā hūñ ki ḡhawātīn munāsib kapṛe pahan kar sharāfat aur shāystagī se apne āp ko ārāstā kareñ. Wuh gundhe hue bāl, sonā, motī yā had se zyādā mahange kapṛoñ se apne āp ko ārāstā na kareñ

¹⁰ balki nek kāmoñ se. Kyoñki yihī aisī ḡhawātīn ke lie munāsib hai jo ḡhudātars hone kā dāwā kartī haiñ.

¹¹ Ḳhātūn ḡhāmoshī se aur pūrī farmāñbardārī ke sāth sīkhe.

¹² Main̄ ḡhawātīn ko tālīm dene yā ādmīyoñ par hukūmat karne kī ijāzat nahīñ detā. Wuh ḡhāmosh raheñ.

¹³ Kyoñki pahle Ādam ko tashkīl diyā gayā, phir Hawwā ko.

¹⁴ Aur Ādam ne Iblīs se dhokā na khāyā balki Hawwā ne, jis kā natījā gunāh thā.

¹⁵ Lekin ḡhawātīn bachche janm dene se najāt pāeñgī. Shart yih hai ki wuh samajh ke sāth imān, muḡabbat aur muḡaddas hālat meñ zindagī guzārtī raheñ.

3

Khudā kī Jamāt ke Nigarān

¹ Yih bāt yaqīnī hai ki jo jamāt kā nigarān bananā chāhtā hai wuh ek achchhī zimmedārī kī ārzū rakhtā hai.

² Lāzim hai ki nigarān be'īlzām ho. Us kī ek hī bīwī ho. Wuh hoshmand, samajhdār, * sharīf, mehmān-nawāz aur tālīm dene ke qābil ho.

³ Wuh sharābī na ho, na laṛākā balki narmdil aur amnpasand. Wuh paison kā lālach karne wālā na ho.

⁴ Lāzim hai ki wuh apne ḡhāndān ko achchhī tarah sañbhāl sake aur ki us ke bachche sharāfat ke sāth us kī bāt māneñ.

⁵ Kyoñki agar wuh apnā ḡhāndān na sañbhāl sake to wuh kis tarah Allāh kī jamāt kī dekh-bhāl kar sakegā?

⁶ Wuh naumurīd na ho warnā ḡhatrā hai ki wuh phūl kar Iblīs ke jāl meñ ulajh jāe aur yoñ us kī adālat kī jāe.

⁷ Lāzim hai ki jamāt se bāhar ke log us kī achchhī gawāhī de sakeñ, aisā na ho ki wuh badnām ho kar Iblīs ke phande meñ phañs jāe.

Jamāt ke Madadgār

⁸ Isī tarah jamāt ke madadgār bhī sharīf hoñ. Wuh riyākār na hoñ, na had se zyādā mai pieñ. Wuh lālchī bhī na hoñ.

⁹ Lāzim hai ki wuh sāf zamīr rakh kar imān kī purasrār sachchāiyān mahfūz rakheñ.

¹⁰ Yih bhī zarūrī hai ki unheñ pahle parkhā jāe. Agar wuh is ke bād be'īlzām nikleñ to phir wuh ḡhidmat kareñ.

¹¹ Un kī bīwiyān bhī sharīf hoñ. Wuh buhtān lagāne wālī na hoñ balki hoshmand aur har bāt meñ wafādār.

¹² Madadgār kī ek hī bīwī ho. Lāzim hai ki wuh apne bachchoñ aur ḡhāndān ko achchhī tarah sañbhāl sake.

¹³ Jo madadgār achchhī tarah apnī ḡhidmat sañbhālte haiñ un kī haisiyat baṛh jāegī aur Masīh Isā par un kā imān itnā puḡhtā ho jāegā ki wuh baṛe etamād ke sāth zindagī guzār sakeñge.

Ek Azīm Bhed

¹⁴ Agarche main jald āp ke pās āne kī ummīd rakhtā hūñ to bhī āp ko yih ḡhat likh rahā hūñ.

¹⁵ Lekin agar der bhī lage to yih paṛh kar āp ko mālūm hogā ki Allāh ke gharāne meñ hamārā bartāw kaisā honā chāhie. Allāh kā gharānā kyā hai? Zindā Khudā kī jamāt, jo sachchāi kā satūn aur buniyād hai.

¹⁶ Yaqīnan hamāre imān kā bhed azīm hai.

Wuh jism meñ zāhir huā,

Rūh meñ rāstbāz ṡhahrā

aur farishtoñ ko dikhāi diyā.

Us kī Ghairyahūdiyoñ meñ munādī kī gaī,

us par duniyā meñ imān lāyā gayā

aur use āsmān ke jalāl meñ uṡhā liyā gayā.

4

Jhūṡe Ustād

* 3:2 Yūnāni lafz meñ zabt-e-nafs kā unsur bhī pāyā jātā hai.

¹ Rūhul-quds sāf farmātā hai ki ākhirī dinoñ meñ kuchh imān se haṭ kar farebdeh rūhoñ aur shaitānī tālīmāt kī pairawī kareñge.

² Aisī tālīmāt jhūṭ bolne wāloñ kī riyākār bātoñ se ātī haiñ, jin ke zamīr par Iblis ne apnā nishān lagā kar zāhir kar diyā hai ki yih us ke apne haiñ.

³ Yih shādī karne kī ijāzat nahīn dete aur logoñ ko kahte haiñ ki wuh muḁhtalif khāne kī chīzoñ se parhez kareñ. Lekin Allāh ne yih chīzeñ is lie banāī haiñ ki jo imān rakhte haiñ aur sachchāī se wāqif haiñ inheñ shukrguzārī ke sāth khāeñ.

⁴ Jo kuchh bhī Allāh ne khalaḁ kiyā hai wuh achchhā hai, aur hameñ use radd nahīn karnā chāhie balki Ḵhudā kā shukr karke use khā lenā chāhie.

⁵ Kyoñki use Allāh ke kalām aur duā se maḁhsūs-o-muḁqaddas kiyā gayā hai.

Masīh Īsā kā Achchhā Ḵhādīm

⁶ Agar āp bhāiyōñ ko yih tālīm deñ to āp Masīh Īsā ke achchhe ḁhādīm hoñge. Phir yih sābit ho jāegā ki āp ko imān aur us achchhī tālīm kī sachchāiyōñ meñ tarbiyat dī gaī hai jis kī pairawī āp karte rahe haiñ.

⁷ Lekin dadī-ammān kī in bemānī farzī kahāniyōñ se bāz raheñ. In kī bajāe aisī tarbiyat hāsil kareñ jis se āp kī ruhānī zindagī mazbūt ho jāe.

⁸ Kyoñki jism kī tarbiyat kā thoṛā hī fāydā hai, lekin ruhānī tarbiyat har lihāz se mufīd hai, is lie ki agar ham is qism kī tarbiyat hāsil kareñ to ham se hāl aur mustaqbil meñ zindagī pāne kā wādā kiyā gayā hai.

⁹ Yih bāt qābil-e-etamād hai aur ise pūre taur par qabūl karnā chāhie.

¹⁰ Yihī wajah hai ki ham mehnat-mashaḁqat aur jāñfishānī karte rahte haiñ, kyoñki ham ne apnī ummīd zindā Ḵhudā par rakhī hai jo tamām insānoñ kā Najātdahindā hai, ḁhāskar imān rakhne wāloñ kā.

¹¹ Logoñ ko yih hidāyat deñ aur sikhāeñ.

¹² Koī bhī āp ko is lie haḁīr na jāne ki āp jawān haiñ. Lekin zarūrī hai ki āp kalām meñ, chāl-chalan meñ, muhabbat meñ, imān meñ aur pākīzagī meñ imāndāroñ ke lie namūnā ban jāeñ.

¹³ Jab tak main nahīn ātā is par ḁhās dhyān deñ ki jamāt meñ bāḁyadagī se kalām kī tilāwat kī jāe, logoñ ko nasīhat kī jāe aur unheñ tālīm dī jāe.

¹⁴ Apnī us nemat ko nazarandāz na kareñ jo āp ko us waḁt peshgoī ke zariye mili jab buzurgoñ ne āp par apne hāth rakhe.

¹⁵ In bātoñ ko faroḁh deñ aur in ke pīchhe lage raheñ tāki āp kī taraḁqī sab ko nazar āe.

¹⁶ Apnā aur tālīm kā ḁhās ḁhayāl rakheñ. In meñ sābitqadam raheñ, kyoñki aisā karne se āp apne āp ko aur apne sunane wāloñ ko bachā leñge.

5

Īmāndāroñ se Sulūk

¹ Buzurg bhāiyōñ ko saḁhtī se na ḁāñtnā balki unheñ yoñ samjhānā jis tarah kī wuh āp ke bāp hoñ. Isī tarah jawān ādmiyōñ ko yoñ samjhānā jaise wuh āp ke bhāī hoñ,

² buzurg bahnoñ ko yoñ jaise wuh āp kī māeñ hoñ aur jawān khawātīn ko tamām pākizagī ke sāth yoñ jaise wuh āp kī bahneñ hoñ.

³ Un bewāoñ kī madad karke un kī izzat kareñ jo wāqāī zarūratmand haiñ.

⁴ Agar kisī bewā ke bachche yā pote-nawāse hoñ to us kī madad karnā unhiñ kā farz hai. Hāñ, wuh sīkheñ ki khudātars hone kā pahlā farz yih hai ki ham apne ghar wāloñ kī fikr kareñ aur yoñ apne māñ-bāp, dādā-dādī aur nānā-nānī ko wuh kuchh wāpas kareñ jo hameñ un se milā hai, kyoñki aisā amal Allāh ko pasand hai.

⁵ Jo aurat wāqāī zarūratmand bewā aur tanhā rah gāī hai wuh apnī ummīd Allāh par rakh kar dīn rāt apnī iltijāoñ aur duāoñ meñ lagī rahtī hai.

⁶ Lekin jo bewā aish-o-ishrat meñ zindagī guzārtī hai wuh zindā hālat meñ hī murdā hai.

⁷ Yih hidāyāt logoñ tak pahuñchāeñ tāki un par ilzām na lagāyā jā sake.

⁸ Kyoñki agar koī apnoñ aur khāskar apne ghar wāloñ kī fikr na kare to us ne apne imān kā inkār kar diyā. Aisā shaḥs ḡhairīmāndāroñ se badtar hai.

⁹ Jis bewā kī umr 60 sāl se kam hai use bewāoñ kī fahrist meñ darj na kiyā jāe. Shart yih bhī hai ki jab us kā shauhar zindā thā to wuh us kī wafādār rahī ho

¹⁰ aur ki log us ke nek kāmōñ kī achchhī gawāhī de sakeñ, masalan kyā us ne apne bachchoñ ko achchhī tarah pālā hai? Kyā us ne mehmān-nawāzī kī aur muqaddasīn ke pāñw dho kar un kī khidmat kī hai? Kyā wuh musibat meñ phañse huoñ kī madad kartī rahī hai? Kyā wuh har nek kām ke lie koshāñ rahī hai?

¹¹ Lekin jawān bewāeñ is fahrist meñ shāmīl mat karnā, kyoñki jab un kī jismānī khāhishāt un par ḡhālib ātī haiñ to wuh Masīh se dūr ho kar shādī karnā chāhtī haiñ.

¹² Yoñ wuh apnā pahlā imān chhoṛ kar mujrim ṭhahartī haiñ.

¹³ Is ke alāwā wuh sust hone aur idhar-udhar gharoñ meñ phirne kī ādī ban jātī haiñ. Na sirf yih balki wuh bātūnī bhī ban jātī haiñ aur dūsroñ ke muāmālāt meñ daḡhl de kar nāmūnāsib bāteñ kartī haiñ.

¹⁴ Is lie maiñ chāhtā hūñ ki jawān bewāeñ dubārā shādī karke bachchoñ ko janm deñ aur apne gharoñ ko sañbhāleñ. Phir wuh dushman ko badgoī karne kā mauqā nahīñ deḡgī.

¹⁵ Kyoñki bāz to sahīh rāh se haṭ kar Iblis ke pīchhe lag chukī haiñ.

¹⁶ Lekin jis imāndār aurat ke khāndān meñ bewāeñ haiñ us kā farz hai ki wuh un kī madad kare tāki wuh Khudā kī jamāt ke lie bojh na baneñ. Warnā jamāt un bewāoñ kī sahīh madad nahīñ kar sakegī jo wāqāī zarūratmand haiñ.

¹⁷ Jo buzurg jamāt ko achchhī tarah sañbhālte haiñ unheñ dugnī izzat ke lāyq samjhā jāe.* Maiñ khāskar un kī bāt kar rahā hūñ jo pāk kalām sunāne aur tālīm dene meñ mehnat-mashaqqat karte haiñ.

¹⁸ Kyoñki kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Jab tū fasal gāhne ke lie us par bail chalne detā hai to us kā muñh bāndh kar na rakhnā.” Yih bhī likhā hai, “Mazdūr apnī mazdūrī kā haqdār hai.”

¹⁹ Jab kisī buzurg par ilzām lagāyā jāe to yih bāt sirf is sūrat meñ māneñ ki do yā is se zyādā gawāh is kī tasdīq kareñ.

* 5:17 Yahāñ matlab hai ki un kī izzat khāskar māli lihāz se kī jāe.

²⁰ Lekin jinhoñ ne wāqāi gunāh kiyā ho unheñ pūrī jamāt ke sāmne samjhāeñ tāki dūsre aisī harkateñ karne se ḍar jāeñ.

²¹ Allāh aur Masīh Īsā aur us ke chunīdā farishtoñ ke sāmne main sanjīdagī se tākid kartā hūñ ki in hidāyāt kī yoñ pairawī karen ki āp kisī muāmale se sahīh taur par wāqif hone se peshtar faislā na karen, na jānībdārī kā shikār ho jāeñ.

²² Jaldī se kisī par hāth rakh kar use kisī k̄hidmat ke lie maḥsūs mat karnā, na dūsroñ ke gunāhoñ meñ sharīk honā. Apne āp ko pāk rakheñ.

²³ Chūñki āp aksar bīmār rahte haiñ is lie apne mede kā lihāz karke na sirf pāñī hī piyā karen balki sāth sāth kuchh mai bhī istemāl karen.

²⁴ Kuchh logoñ ke gunāh sāf sāf nazar āte haiñ, aur wuh un se pahle hī adālat ke taḥt ke sāmne ā pahuñchte haiñ. Lekin kuchh aise bhī haiñ jin ke gunāh goyā un ke pīchhe chal kar bād meñ zāhir hote haiñ.

²⁵ Isī tarah kuchh logoñ ke achchhe kām sāf nazar āte haiñ jabki bāz ke achchhe kām abhī nazar nahīñ āte. Lekin yih bhī poshīdā nahīñ raheñge balki kisī waqt zāhir ho jāeñge.

6

¹ Jo bhī ḡhulāmī ke jue meñ haiñ wuh apne mālikoñ ko pūrī izzat ke lāyq samjheñ tāki log Allāh ke nām aur hamārī tālīm par kufr na baken.

² Jab mālik imān lāte haiñ to ḡhulāmoñ ko un kī is lie kam izzat nahīñ karnā chāhie ki wuh ab Masīh meñ bhāī haiñ. Balki wuh un kī aur zyādā k̄hidmat karen, kyonki ab jo un kī achchhī k̄hidmat se faydā uṭhā rahe haiñ wuh imāndār aur azīz haiñ.

Ghalat Tālīm aur Haqīqī Daulat

Lāzim hai ki āp logoñ ko in bātoñ kī tālīm deñ aur is meñ un kī hauslā-afzāī karen.

³ Jo bhī is se farq tālīm de kar hamāre Khudāwand Īsā Masīh ke sehhatbaḥsh alfāz aur is k̄hudātars zindagī kī tālīm se wābastā nahīñ rahtā

⁴ wuh k̄hudpasandī se phulā huā hai aur kuchh nahīñ samajhtā. Aisā shakhs bahs-mubāhasā karne aur k̄hālī bātoñ par jhagarne meñ ḡhairsehhatmand dilchaspī letā hai. Natīje meñ hasad, jhagarne, kufr aur badgumāñī paidā hotī hai.

⁵ Yih log āpas meñ jhagarne kī wajah se hameshā kuṛhte rahte haiñ. Un ke zahan bigar gae haiñ aur sachchāī un se chhīn lī gāī hai. Hāñ, yih samajhte haiñ ki k̄hudātars zindagī guzarne se māli nafa hāsīl kiyā jā saktā hai.

⁶ K̄hudātars zindagī wāqāi bahut nafa kā bāis hai, lekin shart yih hai ki insān ko jo kuchh bhī mil jāe wuh us par iktifā kare.

⁷ Ham duniyā meñ apne sāth kyā lāe? Kuchh nahīñ! To ham duniyā se nikalte waqt kyā kuchh sāth le jā sakeñge? Kuchh bhī nahīñ!

⁸ Chunāñche agar hamāre pās k̄hurāk aur libās ho to yih hamāre lie kāfi honā chāhie.

⁹ Jo amīr banane ke k̄hāññ rahte haiñ wuh kāi tarah kī āzmāishoñ aur phandoñ meñ phañs jāte haiñ. Bahut-sī nāsamajh aur nuqsāndeh k̄hāhishāt unheñ halākat aur tabāhī meñ ḡharq ho jāne detī haiñ.

¹⁰ Kyoñki paison kā lālach har ḡhalat kām kā sarchashmā hai. Kāi logoñ ne isi lālach ke bāis imān se bhaṭak kar apne āp ko bahut aziyat pahuñchāi hai.

Shakhsī Hidāyāt

¹¹ Lekin āp jo Allāh ke bande haiñ in chīzoñ se bhāgte raheñ. In kī bajāe rāstbāzī, ḡhudātarsī, imān, muhabbat, sābitqadmī aur narmdilī ke pīchhe lage raheñ.

¹² Imān kī achchhī kushtī lareñ. Abadī zindagī se ḡhūb lipaṭ jāeñ, kyoñki Allāh ne āp ko yihī zindagī pāne ke lie bulāyā, aur āp ne apnī taraf se bahut-se gawāhoñ ke sāmne is bāt kā iqrār bhī kiyā.

¹³ Mere do gawāh haiñ, Allāh jo sab kuchh zindā rakhtā hai aur Masīh Isā jis ne Puntiyus Pilātus ke sāmne apne imān kī achchhī gawāhī dī. Inhīñ ke sāmne maiñ āp ko kahtā hūñ ki

¹⁴ Yih hukm yoñ pūrā kareñ ki āp par na dāḡh lage, na ilzām. Aur is hukm par us din tak amal karte raheñ jab tak hamārā ḡhudāwand Isā Masīh zāhir nahīñ ho jātā.

¹⁵ Kyoñki Allāh Masīh ko muḡarrarā waqt par zāhir karegā. Hāñ, jo mubāarak aur wāhid Hukmrān, bādshāhoñ kā Bādshāh aur mālikoñ kā Mālik hai wuh use muḡarrarā waqt par zāhir karegā.

¹⁶ Sirf wuhī lāfānī hai, wuhī aisī raushnī meñ rahtā hai jis ke qarīb koī nahīñ ā saktā. Na kisī insān ne use kabhī dekhā, na wuh use dekh saktā hai. Us kī izzat aur qudrat abad tak rahe. Āmīn.

¹⁷ Jo maujūdā duniyā meñ amīr haiñ unheñ samjhāeñ ki wuh maḡhrūr na hoñ, na daulat jaisī ḡhairyaḡīñī chīz par ummīd rakheñ. Is kī bajāe wuh Allāh par ummīd rakheñ jo hameñ faiyāzī se sab kuchh muhaiyā kartā hai tāki ham us se lutfandoz ho jāeñ.

¹⁸ Yih pesh-e-nazar rakh kar amīr nek kām kareñ aur bhalāi karne meñ hī amīr hoñ. Wuh ḡhushī se dūsroñ ko dene aur apnī daulat meñ sharīk karne ke lie taiyār hoñ.

¹⁹ Yoñ wuh apne lie ek achchhā ḡhazānā jamā kareñge yāñi āne wāle jahān ke lie ek ṭhos buniyād jis par khaṛe ho kar wuh haḡīḡī zindagī pā sakeñge.

²⁰ Timuthiyus beṭe, jo kuchh āp ke hawāle kiyā gayā hai use mahfūz rakheñ. Duniyāwī bakwās aur un mutazād ḡhayālāt se katrāte raheñ jinheñ ḡhaltī se ilm kā nām diyā gayā hai.

²¹ Kuchh to is ilm ke māhir hone kā dāwā karke imān kī sahīh rāh se haṭ gae haiñ.

Allāh kā fazl āp sab ke sāth rahe.

2 Tīmuthiyus

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā kā rasūl hai tāki us wādā kī huī zindagī kā paighām sunāe jo hameñ Masīh Īsā meñ hāsil hotī hai.

² Maiñ apne pyāre beṭe Tīmuthiyus ko likh rahā hūñ.

Ḳhudā Bāp aur hamārā Ḳhudāwand Masīh Īsā āp ko fazl, rahm aur salāmatī atā karen.

Shukrguzārī aur Hauslā-afzāī

³ Maiñ āp ke lie Ḳhudā kā shukr kartā hūñ jis kī k̄hidmat maiñ apne bāpdādā kī tarah sāf zamīr se kartā hūñ. Din rāt maiñ lagātār āp ko apnī duāoñ meñ yād rakhtā hūñ.

⁴ Mujhe āp ke ānsū yād āte haiñ, aur maiñ āp se milne kā ārzūmand hūñ tāki k̄hushī se bhar jāūñ.

⁵ Mujhe k̄hāskar āp kā muḳhlis īmān yād hai jo pahle āp kī nānī Lūis aur māñ Yūnike rakhtī thiñ. Aur mujhe yaqīn hai ki āp bhī yihī īmān rakhte haiñ.

⁶ Yihī wajah hai ki maiñ āp ko ek bāt yād dilātā hūñ. Allāh ne āp ko us waqt ek nemat se nawāzā jab maiñ ne āp par hāth rakhe. Āp ko us nemat kī āg ko nae sire se bharkāne kī zarūrat hai.

⁷ Kyoñki jis Rūh se Allāh ne hameñ nawāzā hai wuh hameñ buzdil nahīñ banātā balki hameñ quwwat, muhabbat aur nazm-o-zabt dilātā hai.

⁸ Is lie hamāre Ḳhudāwand ke bāre meñ gawāhī dene se na sharmāeñ, na mujh se jo Masīh kī k̄hātīr qaidī hūñ. Is ke bajāe mere sāth Allāh kī quwwat se madad le kar us kī k̄hushk̄habrī kī k̄hātīr dukh uṭhāeñ.

⁹ Kyoñki us ne hameñ najāt de kar muqaddas zindagī guzārne ke lie bulāyā. Aur yih chīzeñ hameñ apnī mehnat se nahīñ milīñ balki Allāh ke irāde aur fazl se. Yih fazl zamānoñ kī ibtidā se pahle hameñ Masīh meñ diyā gayā

¹⁰ lekin ab hamāre Najātdahindā Masīh Īsā kī āmad se zāhir huā. Masīh hī ne maut ko nest kar diyā. Usī ne apnī k̄hushk̄habrī ke zariye lāfānī zindagī raushnī meñ lā kar ham par zāhir kar dī hai.

¹¹ Allāh ne mujhe yihī k̄hushk̄habrī sunāne ke lie munād, rasūl aur ustād muqarrar kiyā hai.

¹² Isī wajah se maiñ dukh uṭhā rahā hūñ. To bhī maiñ sharmātā nahīñ, kyoñki maiñ use jāntā hūñ jis par meñ īmān lāyā hūñ, aur mujhe pūrā yaqīn hai ki jo kuchh maiñ ne us ke hawāle kar diyā hai use wuh apnī āmad ke dīn tak mahfūz rakhne ke qābil hai.

¹³ Un sehhatbak̄shh bātoñ ke mutābiq chalte raheñ jo āp ne mujh se sun lī haiñ, aur yoñ īmān aur muhabbat ke sāth Masīh Īsā meñ zindagī guzāreñ.

¹⁴ Jo beshqīmat chīz āp ke hawāle kar dī gaī hai use Rūhul-quds kī madad se jo ham meñ sukūnat kartā hai mahfūz rakheñ.

¹⁵ Āp ko mālūm hai ki sūbā Āsiyā meñ tamām logoñ ne mujhe tark kar diyā hai. In meñ Fūgilus aur Hirmuḡhines bhī shāmil haiñ.

¹⁶ K̄hudāwand Unesifurus ke gharāne par rahm kare, kyonki us ne kaī dafā mujhe tar-o-tāzā kiyā. Hāñ, wuh is se kabhī na sharmāyā ki main gaidī hūñ.

¹⁷ Balki jab wuh Rom Shahr pahuñchā to baṛī koshishoñ se merā khoj lagā kar mujhe milā.

¹⁸ K̄hudāwand kare ki wuh qiyāmat ke din K̄hudāwand se rahm pāe. Āp k̄hud behtar jānte haiñ ki us ne Ifisus meñ kitnī k̄hidmat kī.

2

Masīh Īsā kā Wafādār Sipāhī

¹ Lekin āp, mere beṭe, us fazl se taqwiyaṭ pāeñ jo āp ko Masīh Īsā meñ mil gayā hai.

² Jo kuchh āp ne bahut gawāhoñ kī maujūdagī meñ mujh se sunā hai use motabar logoñ ke sapurd karen. Yih aise log hoñ jo auroñ ko sikhāne ke qābil hoñ.

³ Masīh Īsā ke achchhe sipāhī kī tarah hamāre sāth dukh uṭhāte raheñ.

⁴ Jis sipāhī kī d̄yūṭī hai wuh ām riāyā ke muāmalāt meñ phaṅsne se bāz rahtā hai, kyonki wuh apne afsar ko pasand ānā chāhtā hai.

⁵ Isī tarah khel ke muqābale meñ hissā lene wāle ko sirf is sūrat meñ inām mil saktā hai ki wuh qawāyd ke mutābiq hī muqābalā kare.

⁶ Aur lāzim hai ki fasal kī kaṭāī ke waqt pahle us ko fasal kā hissā mile jis ne khet meñ mehnat kī hai.

⁷ Us par dhyān denā jo main āp ko batā rahā hūñ, kyonki K̄hudāwand āp ko in tamām bātoñ kī samajh atā karegā.

⁸ Masīh Īsā ko yād rakheñ, jo Dāūd kī aulād meñ se hai aur jise murdoñ meñ se zindā kar diyā gayā. Yihī merī k̄hushk̄habrī hai

⁹ jis kī k̄hātir main dukh uṭhā rahā hūñ, yahāñ tak ki mujhe ām mujrim kī tarah zanjīroñ se bāndhā gayā hai. Lekin Allāh kā kalām zanjīroñ se bāndhā nahīñ jā saktā.

¹⁰ Is lie main sab kuchh Allāh ke chune hue logoñ kī k̄hātir bardāsht kartā hūñ tāki wuh bhī najāt pāeñ—wuh najāt jo Masīh Īsā se milti hai aur jo abadī jalāl kā bāis bantī hai.

¹¹ Yih qaul qābil-e-etamād hai,

agar ham us ke sāth mar gae
to ham us ke sāth jienge bhī.

¹² Agar ham bardāsht karte raheñ

to ham us ke sāth hukūmat bhī karenge.

Agar ham use jānane se inkār karen

to wuh bhī hameñ jānane se inkār karegā.

¹³ Agar ham bewafā nikleñ

to bhī wuh wafādār rahegā.

Kyonki wuh apnā inkār nahīñ kar saktā.

Qābil-e-Qabūl K̄hidmatguzār

¹⁴ Logoñ ko in bātoñ kī yād dilāte raheñ aur unheñ sanjīdagī se Allāh ke huzūr samjhāeñ ki wuh bāl kī khāl utār kar ek dūstre se na jhagareñ. Yih befāyda hai balki sunane wāloñ ko bigār detā hai.

¹⁵ Apne āp ko Allāh ke sāmnne yoñ pesh karne kī pūrī koshish karen ki āp maqbūl sābit hoñ, ki āp aisā mazdūr nikleñ jise apne kām se

sharmāne kī zarūrat na ho balki jo sahīh taur par Allāh kā sachchā kalām pesh kare.

¹⁶ Dunyāwī bakwās se bāz raheñ. Kyoñki jitnā yih log is meñ phañs jāeñge utnā hī bedīnī kā asar baṛhegā

¹⁷ aur un kī tālīm kainsar kī tarah phail jāegī. In logoñ meñ Huminyus aur Filetus bhī shāmil haiñ

¹⁸ jo sachchāi se haṭ gae haiñ. Yih dāwā karte haiñ ki murdoñ ke jī uṭhne kā amal ho chukā hai aur yoñ bāz ek kā imān tabāh ho gayā hai.

¹⁹ Lekin Allāh kī thos buniyād qāym rahtī hai aur us par in do bātoñ kī muhr lagī hai, “Ḳhudāwand ne apne logoñ ko jān liyā hai” aur “Jo bhī samjhe ki mainṁ Ḳhudāwand kā paiokā hūñ wuh nārāstī se bāz rahe.”

²⁰ Baṛe gharoñ meñ na sirf sone aur chāñdī ke bartan hote haiñ balki laṅgāṛī aur miṭṭī ke bhī. Yāñi kuchh sharif kāmoñ ke lie istemāl hote haiñ aur kuchh kamqadar kāmoñ ke lie.

²¹ Agar koī apne āp ko in burī chīzoñ se pāk-sāf kare to wuh sharif kāmoñ ke lie istemāl hone wālā bartan hogā. Wuh maḳhsūs-omuqaddas, mālik ke lie mufīd aur har nek kām ke lie taiyār hogā.

²² Jawānī kī burī ḳhāhishāt se bhāg kar rāstbāzī, imān, muhabbat aur sulah-salāmatī ke pīchhe lage raheñ. Aur yih un ke sāth mil kar kareñ jo ḳhulūsdilī se Ḳhudāwand kī parastish karte haiñ.

²³ Hamāqat aur jahālat kī bahsoñ se kinārā kareñ. Āp to jānte haiñ ki in se sirf jhagare paidā hote haiñ.

²⁴ Lāzim hai ki Ḳhudāwand kā ḳhādim na jhagare balki har ek se mehrbānī kā sulūk kare. Wuh tālīm dene ke qābil ho aur sabar se ḡhalat sulūk bardāst kare.

²⁵ Jo muḳhālafat karte haiñ unheñ wuh narmdilī se tarbiyat de, kyoñki ho saktā hai ki Allāh unheñ taubā karne kī tawfīq de aur wuh sachchāi ko jān leñ,

²⁶ hosh meñ aēñ aur Iblīs ke phande se bach nikleñ. Kyoñki Iblīs ne unheñ qaid kar liyā hai tāki wuh us kī marzī pūri kareñ.

3

Āḳhirī Din

¹ Lekin yih bāt jān leñ ki āḳhirī dinoñ meñ haulnāk lamhe aēñge.

² Log ḳhudpasand aur paioñ ke lālchī hoñge. Wuh sheḳhibāz, maḡhrūr, kufr bakne wāle, māñ-bāp ke nāfarmān, nāshukre, bedīn

³ aur muhabbat se ḳhālī hoñge. Wuh sulah karne ke lie taiyār nahīñ hoñge, dūsroñ par tohmat lagāeñge, aiyāsh aur wahshī hoñge aur bhalāi se nafrat rakheñge.

⁴ Wuh namak-harām, ḡhairmuhtāt aur ḡhurūr se phūle hue hoñge. Allāh se muhabbat rakhne ke bajāe unheñ aish-o-ishrat pyāri hogī.

⁵ Wuh bazāhir ḳhudātars zindagī guzāreñge, lekin haqīqī ḳhudātars zindagī kī quwwat kā inkār kareñge. Aisoñ se kinārā kareñ.

⁶ Un meñ se kuchh log gharoñ meñ ghus kar kamzor ḳhawātīn ko apne jāl meñ phañsā lete haiñ, aisi ḳhawātīn ko jo apne gunāhoñ tale dabī huī haiñ aur jinheñ kāi tarah kī shahwateñ chalātī haiñ.

⁷ Go yih har waqt tālīm hāsil kartī rahtī haiñ to bhī sachchāi ko jānane tak kabhī nahīñ pahuñch saktīñ.

⁸ Jis tarah Yannes aur Yambres Mūsā kī muḡhālafat karte the usī tarah yih log bhī sachchāi kī muḡhālafat karte haiñ. In kā zahan bigarā huā hai aur in kā imān nāmaqbul niklā.

⁹ Lekin yih zyādā taraqqī nahīñ kareñge kyonki in kī hamāqat sab par zāhir ho jāegī, bilkul usī tarah jis tarah Yannes aur Yambres ke sāth bhī huā.

Ākhirī Hidāyāt

¹⁰ Lekin āp har lihāz se mere shāgird rahe haiñ, chāl-chalan meñ, irāde meñ, imān meñ, sabar meñ, muhabbat meñ, sābitqadmī meñ,

¹¹ izārasāniyoñ meñ aur dukhoñ meñ. Antākiyā, Ikuniyum aur Lustrā meñ mere sāth kyā kuchh na huā! Wahāñ mujhe kitnī saḡht izārasāniyoñ kā sāmna karnā parā. Lekin Ḳhudāwand ne mujhe in sab se rihāi dī.

¹² Bāt yih hai ki sab jo Masīh Īsā meñ ḡhudātars zindagī guzārnā chāhte haiñ unheñ satāyā jāegā.

¹³ Sāth sāth sharīr aur dhokebāz log apne ḡhalat kāmoñ meñ taraqqī karte jāeñge. Wuh dūsroñ ko ḡhalat rāh par le jāeñge aur unheñ ḡhud bhī ḡhalat rāh par lāyā jāegā.

¹⁴ Lekin āp ḡhud us par qāym raheñ jo āp ne sīkh liyā aur jis par āp ko yaqīn āyā hai. Kyonki āp apne ustādoñ ko jānte haiñ

¹⁵ aur āp bachpan se muqaddas sahīfoñ se wāqif haiñ. Allāh kā yih kalām āp ko wuh hikmat atā kar saktā hai jo Masīh Īsā par imān lāne se najāt tak pahuñchātī hai.

¹⁶ Kyonki har pāk nawishtā Allāh ke Rūh se wujūd meñ āyā hai aur tālīm dene, malāmat karne, islāh karne aur rāstbāz zindagī guzārne kī tarbiyat dene ke lie mufid hai.

¹⁷ Kalām-e-muqaddas kā maqsad yihī hai ki Allāh kā bandā har lihāz se qābil aur har nek kām ke lie taiyār ho.

4

¹ Maiñ Allāh aur Masīh Īsā ke sāmne jo zindoñ aur murdoñ kī adālat karegā aur us kī āmad aur bādshāhī kī yād dilā kar sanjīdagī se is kī tākid kartā hūñ,

² ki waqt bewaqt kalām-e-muqaddas kī munādī karne ke lie taiyār raheñ. Bare sabar se imāndāroñ ko tālīm de kar unheñ samjhāeñ, malāmat kareñ aur un kī hauslā-afzāi bhī kareñ.

³ Kyonki ek waqt āegā jab log sehhatbaḡhsh tālīm bardāsht nahīñ kareñge balki apne pās apnī burī ḡhāhishāt se mutābiqat rakhne wāle ustādoñ kā ḡdher lagā leñge. Yih ustād unheñ sirf dil bahlāne wāli bāteñ sunāeñge, sirf wuh kuchh jo wuh sunanā chāhte haiñ.

⁴ Wuh sachchāi ko sunane se bāz ā kar farzī kahāniyoñ ke pīchhe par jāeñge.

⁵ Lekin āp ḡhud har hālat meñ hosh meñ raheñ. Dukh ko bardāsht kareñ, Allāh kī ḡhushḡhabrī sunāte raheñ aur apnī ḡhidmat ke tamām farāyz adā kareñ.

⁶ Jahāñ tak merā tālluq hai, wuh waqt ā chukā hai ki mujhe mai kī nazar kī tarah qurbāngāh par unḡdelā jāe. Mere kūch kā waqt ā gayā hai.

⁷ Maiñ ne achchhī kushtī larī hai, maiñ dauṛ ke iḡhtitām tak pahuñch gayā hūñ, maiñ ne imān ko mahfūz rakhā hai.

⁸ Aur ab ek inām taiyār paṛā hai, rāstbāzī kā wuh tāj jo Ḳhudāwand hamārā rāst munsiṃ mujhe apnī āmad ke din degā. Aur na sirf mujhe balki un sab ko jo us kī āmad ke ārzūmand rahe haiñ.

Kuchh Shaḡhsī Bāteñ

⁹ Mere pās āne meñ jaldī kareñ.

¹⁰ Kyoñki Demās ne is duniyā ko pyār karke mujhe chhoṛ diyā hai. Wuh Thissalunike chalā gayā. Kreskens Galatiyā aur Titus dalmatiyā chale gae haiñ.

¹¹ Sirf Lūqā mere pās hai. Marqus ko apne sāth le ānā, kyoñki wuh ḡhidmat ke lie mufid sābit hogā.

¹² Tuḡhikus ko maiñ ne Ifisus bhej diyā hai.

¹³ Āte waqt merā wuh kūt apne sāth le āeñ jo maiñ Troās meñ Karpus ke pās chhoṛ āyā thā. Merī kitābeñ bhī le āeñ, ḡhāskar charmī kāghaz wālī.

¹⁴ Sikandar lohār ne mujhe bahut nuqsān pahuñchāyā hai. Ḳhudāwand use us ke kām kā badlā degā.

¹⁵ Us se muhtāt raheñ kyoñki us ne baṛī shiddat se hamārī bātoñ kī muḡhālafat kī.

¹⁶ Jab mujhe pahlī dafā apne difā ke lie adālat meñ pesh kiyā gayā to sab ne mujhe tark kar diyā. Allāh un se is bāt kā hisāb na le balki ise nazarandāz kar de.

¹⁷ Lekin Ḳhudāwand mere sāth thā. Usī ne mujhe taḡwiyat dī, kyoñki us kī marzī thī ki mere wasīle se us kā pūrā paighām sunāyā jāe aur tamām Ḡhairyahūdī use suneñ. Yoñ Allāh ne mujhe sherbabar ke muñh se nikāl kar bachā liyā.

¹⁸ Aur āge bhī Ḳhudāwand mujhe har sharīr hamle se bachāegā aur apnī āsmānī bādshāhī meñ lā kar najāt degā. Us kā jalāl azal se abad tak hotā rahe. Āmīn.

Ākhirī Salām

¹⁹ Priskillā, Akwilā aur Unesifurus ke gharāne ko hamārā salām kahna.

²⁰ Irāstus Kurinthus meñ rahā, aur mujhe Trufimus ko Mīletus meñ chhoṛnā paṛā, kyoñki wuh bīmār thā.

²¹ Jaldī kareñ tāki sardiyoñ ke mausam se pahle yahāñ pahuñcheñ.

Yūbūlus, Pūdens, Līnus, Klaudiyā aur tamām bhāī āp ko salām kahte haiñ.

²² Ḳhudāwand āp kī rūh ke sāth ho. Allāh kā fazl āp ke sāth hotā rahe.

Titus

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai jo Allāh kā k̄hādīm aur Īsā Masīh kā rasūl hai.

Mujhe chun kar bhejā gayā tāki maiñ imān lāne aur k̄hudātars zindagī kī sachchāi jān lene meñ Allāh ke chune hue logoñ kī madad karūñ.

² Kyoñki us se unheñ abadi zindagī kī ummīd dilāi jāti hai, aisi zindagī kī jis kā wādā Allāh ne duniyā ke zamānoñ se peshtar hī kiyā thā. Aur wuh jhūṭ nahīñ boltā.

³ Apne muqarrarā waqt par Allāh ne apne kalām kā elān karke use zāhir kar diyā. Yihī elān mere sapurd kiyā gayā hai aur maiñ ise hamāre Najātdahindā Allāh ke hukm ke mutābiq sunātā hūñ.

⁴ Maiñ Titus ko likh rahā hūñ jo hamāre mushtarakā imān ke mutābiq merā haqīqī beṭā hai.

Khudā Bāp aur hamārā Najātdahindā Masīh Īsā āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Krete meñ Titus kī K̄hidmat

⁵ Maiñ ne āp ko Krete meñ is lie chhoṛā thā ki āp wuh kamiyāñ durust karen jo ab tak rah gāi thīñ. Yih bhī ek maqsad thā ki āp har shahr kī jamāt meñ buzurg muqarrar karen, jis tarah maiñ ne āp ko kahā thā.

⁶ Buzurg be'ilzām ho. Us kī sirf ek bīwī ho. Us ke bachche imāndār hoñ aur log un par aiyāsh yā sarkash hone kā ilzām na lagā sakeñ.

⁷ Nigarān ko to Allāh kā gharānā sañbhālne kī zimmedārī dī gāi hai, is lie lāzim hai ki wuh be'ilzām ho. Wuh k̄hudsar, ḡhusilā, sharābī, larākā yā lālchī na ho.

⁸ Is ke bajāe wuh mehmān-nawāz ho aur sab achchhī chīzoñ se pyār karne wālā ho. Wuh samajhdār, rāstbāz aur muqaddas ho. Wuh apne āp par qābū rakh sake.

⁹ Wuh us kalām ke sāth liptā rahe jo qābil-e-etamād aur hamārī tālīm ke mutābiq hai. Kyoñki is tarah hī wuh sehhatbaḥsh tālīm de kar dūsroñ kī hauslā-afzāi kar sakegā aur muk̄hālafat karne wāloñ ko samjhā bhī sakegā.

¹⁰ Bāt yih hai ki bahut-se aise log haiñ jo sarkash haiñ, jo fuzūl bāten karke dūsroñ ko dhokā dete haiñ. Yih bāt k̄hāskar un par sādiq āti hai jo Yahūdiyoñ meñ se haiñ.

¹¹ Lāzim hai ki unheñ chup karā diyā jāe, kyoñki yih lālch meñ ā kar kāi logoñ ke pūre ghar apnī ḡhalat tālīm se k̄harāb kar rahe haiñ.

¹² Un ke apne ek nabī ne kahā hai, "Krete ke bāshinde hameshā jhūṭ bolne wāle, wahshī jānwar aur sust peṭū hote haiñ."

¹³ Us kī yih gawāhī durust hai. Is wajah se lāzim hai ki āp unheñ sak̄hti se samjhāeñ tāki un kā imān sehhatmand rahe

¹⁴ aur wuh Yahūdī farzī kahāniyoñ yā un insānoñ ke ahkām par dhyān na deñ jo sachchāi se haṭ gae haiñ.

¹⁵ Jo log pāk-sāf haiñ un ke lie sab kuchh pāk hai. Lekin jo nāpāk aur imān se k̄hālī haiñ un ke lie kuchh bhī pāk nahīñ hotā balki un kā zahan aur un kā zamīr donoñ nāpāk ho gae haiñ.

¹⁶ Yih Allāh ko jānane kā dāwā to karte haiñ, lekin un kī harkateñ is bāt kā inkār kartī haiñ. Yih ghinaune, nāfarmān aur koī bhī achchhā kām karne ke qābil nahīñ haiñ.

2

Sehhatbaḡhsh Tālīm

¹ Lekin āp wuh kuchh sunāeñ jo sehhatbaḡhsh tālīm se mutābiqat rakhtā hai.

² Buzurg mardoñ ko batā denā ki wuh hoshmand, sharīf aur samajhdār hoñ. Un kā imān, muhabbat aur sābitqadmī sehhatmand hoñ.

³ Isī tarah buzurg ḡhawātīn ko hidāyat denā ki wuh muḡaddasīn kī-sī zindagī guzāreñ. Na wuh tohmat lagāeñ na sharāb kī ḡhulām hoñ. Is ke bajāe wuh achchhī tālīm dene ke lāyq hoñ

⁴ tāki wuh jawān auratoñ ko samajhdār zindagī guzārne kī tarbiyat de sakeñ, ki wuh apne shauharoñ aur bachchoñ se muhabbat rakheñ,

⁵ ki wuh samajhdār * aur muḡaddas hoñ, ki wuh ghar ke farāyz adā karne meñ lagī raheñ, ki wuh nek hoñ, ki wuh apne shauharoñ ke tābe raheñ. Agar wuh aisī zindagī guzāreñ to wuh dūsroñ ko Allāh ke kalām par kufr bakne kā mauqā farāham nahīñ kareñgī.

⁶ Isī tarah jawān ādmiyoñ kī hauslā-afzāī kareñ ki wuh har lihāz se samajhdār zindagī guzāreñ.

⁷ Āp ḡhud nek kām karne meñ un ke lie namūnā baneñ. Tālīm dete waqt āp kī ḡhulūdīlī, sharāfat

⁸ aur alfāz kī be'ilzām sehhat sāf nazar āe. Phir āp ke muḡhālīf sharmindā ho jāeñge, kyoñki wuh hamāre bāre meñ koī burī bāt nahīñ kah sakeñge.

⁹ ḡhulāmoñ ko kah denā ki wuh har lihāz se apne mālikoñ ke tābe raheñ. Wuh unheñ pasand āeñ, bahs-mubāhasā kie baḡhair un kī bāt māneñ

¹⁰ aur un kī chīzeñ chorī na kareñ balki sābit kareñ ki un par har tarah kā etamad kiyā jā saktā hai. Kyoñki is tariqe se wuh hamāre Najātdahindā Allāh ke bāre meñ tālīm ko har tarah se dilcash banā deñge.

¹¹ Kyoñki Allāh kā najātbāḡhsh fazl tamām insānoñ par zāhir huā hai.

¹² Aur yih fazl hameñ tarbiyat de kar is qābil banā detā hai ki ham bedīnī aur duniyāwī ḡhāhishāt kā inkār karke is duniyā meñ samajhdār, rāstbāz aur ḡhudātars zindagī guzār sakeñ.

¹³ Sāth sāth yih tarbiyat us mubārak dīn kā intazār karne meñ hamārī madad kartī hai jis kī ummīd ham rakhte haiñ aur jab hamāre azīm ḡhudā aur Najātdahindā Īsā Masīh kā jalāl zāhir ho jāeḡā.

¹⁴ Kyoñki Masīh ne hamāre lie apnī jān de dī tāki fidyā de kar hameñ har tarah kī bedīnī se chhuṛā kar apne lie ek pāk aur maḡhsūs ḡaum banāe jo nek kām karne meñ sargarm ho.

¹⁵ Inhīñ bātoñ kī tālīm de kar pūre iḡhtiyār ke sāth logoñ ko samjhāeñ aur un kī islāh kareñ. Koī bhī āp ko haqīr na jāne.

* 2:5 Yūnānī lafz meñ zabt-e-nafs kā unsur bhī pāyā jātā hai.

3

Masihī Kirdār

¹ Unheñ yād dilānā ki wuh hukmrānoñ aur iḡhtiyār wāloñ ke tābe aur farmānbardār raheñ. Wuh har nek kām karne ke lie taiyār raheñ,

² kisī par tohmat na lagāeñ, amnpasand aur narmdil hoñ aur tamām logoñ ke sāth narmmizājī se pesh āeñ.

³ Kyoñki ek waqt thā jab ham bhī nāsamajh, nāfarmān aur sahīh rāh se bhaṭke hue the. Us waqt ham kā tarah kī shahwatoñ aur ḡhalat ḡhāhishoñ kī ḡhulāmī meñ the. Ham bure kāmōñ aur hasad karne meñ zindagī guzārte the. Dūsre ham se nafrat karte the aur ham bhī un se nafrat karte the.

⁴ Lekin jab hamāre Najātdahindā Allāh kī mehrbānī aur muhabbat zāhir huī

⁵ to us ne hameñ bachāyā. Yih nahīn ki ham ne rāst kām karne ke bāis najāt hāsil kī balki us ke rahm hī ne hameñ Rūhul-quḡds ke wasīle se bachāyā jis ne hameñ dho kar nae sire se janm diyā aur naī zindagī atā kī.

⁶ Allāh ne apne is Rūh ko baṛī faiyāzī se hamāre Najātdahindā Īsā Masih ke wasīle se ham par unḡel diyā

⁷ tāki hameñ us ke fazl se rāstbāz qarār diyā jāe aur ham us abadī zindagī ke wāris ban jāeñ jis kī ummīd ham rakhte haiñ.

⁸ Is bāt par pūrā etamād kiyā jā saktā hai.

Main chāhtā hūn ki āp in bātoñ par ḡhās zor deñ tāki jo Allāh par imān lāe haiñ wuh dhyān se nek kām karne meñ lage raheñ. Yih bāteñ sab ke lie achchhī aur muḡfid haiñ.

⁹ Lekin behūdā bahsoñ, nasabnāmoñ, jhagaṛoñ aur shariāt ke bāre meñ tanāzoñ se bāz raheñ, kyoñki aisā karnā befāyḡdā aur fuzūl hai.

¹⁰ Jo shaḡhs pārtībāz hai use do bār samjhāeñ. Agar wuh is ke bād bhī na māne to use rifāqat se ḡhārij kareñ.

¹¹ Kyoñki āp ko patā hogā ki aisā shaḡhs ḡhalat rāh par hai aur gunāh meñ phaṅsā huā hotā hai. Us ne apnī harkatoñ se apne āp ko mujrim ṡhahrāyā hai.

Ākhirī Hidāyāt

¹² Jab main Artimās yā Tuḡhikus ko āp ke pās bhej dūngā to mere pās āne meñ jaldī kareñ. Main Nikupulis Shahr meñ hūn, kyoñki main ne faislā kar liyā hai ki sardiyoñ kā mausam yahān guzārūn.

¹³ Jab Zenās wakīl aur Apullos saḡr kī taiyāriyān kar rahe haiñ to un kī madad kareñ. ḡhayāl rakheñ ki un kī har zarūrat pūrī kī jāe.

¹⁴ Lāzim hai ki hamāre log nek kām karne meñ lage rahnā sikheñ, ḡhāskar jahān bahut zarūrat hai, aisā na ho kī āḡhirkār wuh beḡphal nikleñ.

¹⁵ Sab jo mere sāth haiñ āp ko salām kahte haiñ. Unheñ merā salām denā jo imān meñ ham se muhabbat rakhte haiñ.

Allāh kā fazl āp sab ke sāth hotā rahe.

Filemon

¹ Yih khat Masīh Īsā ke qaidī Paulus aur Tīmuthiyus kī taraf se hai. Main apne azīz dost aur hamk̄hidmat Filemon ko likh rahā hūn

² aur sāth sāth apnī bahan Afiyā, apne hamsipāh Arkhippus aur us jamāt ko jo āp ke ghar meñ jamā hotī hai.

³ K̄hudā hamārā Bāp aur K̄hudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Filemon kī Muhabbat aur Īmān

⁴ Jab bhī main duā kartā hūn to āp ko yād karke apne K̄hudā kā shukr kartā hūn.

⁵ Kyoñki mujhe K̄hudāwand Īsā ke bāre meñ āp ke Īmān aur āp kī tamām muqaddasīn se muhabbat kī k̄habar miltī rahtī hai.

⁶ Merī duā hai ki āp kī jo rifāqat Īmān se paidā huī hai wuh āp meñ yoñ zor pakare ki āp ko behtar taur par har us achchhī chīz kī samajh ae jo hameñ Masīh meñ hāsīl hai.

⁷ Bhāī, āp kī muhabbat dekh kar mujhe baṛī k̄hushī aur tasallī huī hai, kyoñki āp ne muqaddasīn ke diloñ ko tar-o-tāzā kar diyā hai.

Unesimus kī Sifārish

⁸ Is wajah se main Masīh meñ itnī dilerī mahsūs kartā hūn ki āp ko wuh kuchh karne kā hukm dūn jo ab munāsib hai.

⁹ To bhī main aisā nahīn karnā chāhtā balki muhabbat kī binā par āp se apīl hī kartā hūn. Go main Paulus Masīh Īsā kā elchī balki ab us kā qaidī bhī hūn

¹⁰ to bhī minnat karke apne beṭe Unesimus kī sifārish kartā hūn. Kyoñki mere qaid meñ hote hue wuh merā beṭā ban gayā.

¹¹ Pahle to wuh āp ke kām nahīn ā saktā thā, lekin ab wuh āp ke lie aur mere lie kāfī mufīd sābit huā hai. *

¹² Ab main is ko goyā apnī jān ko āp ke pās wāpas bhej rahā hūn.

¹³ Asal meñ main use apne pās rakhnā chāhtā thā tāki jab tak main k̄hushk̄habrī kī k̄hātīr qaid meñ hūn wuh āp kī jagah merī k̄hidmat kare.

¹⁴ Lekin main āp kī ijāzat ke baḡhair kuchh nahīn karnā chāhtā thā. Kyoñki main chāhtā hūn ki jo bhī mehrbānī āp karenge wuh āp majbūr ho kar na karen balki k̄hushī se.

¹⁵ Ho saktā hai ki Unesimus is lie kuchh der ke lie āp se judā ho gayā ki wuh āp ko hameshā ke lie dubārā mil jāe.

¹⁶ Kyoñki ab wuh na sirf ḡhulām hai balki ḡhulām se kahīn zyādā. Ab wuh ek azīz bhāī hai jo mujhe k̄hās azīz hai. Lekin wuh āp ko kahīn zyādā azīz hogā, ḡhulām kī haisiyat se bhī aur K̄hudāwand meñ bhāī kī haisiyat se bhī.

¹⁷ Ḡharz, agar āp mujhe apnā sāthī samjheñ to use yoñ k̄hushāmdīd kaheñ jaise main k̄hudā kar hāzīr hotā.

¹⁸ Agar us ne āp ko koī nuqsān pahuñchāyā yā āp kā qarzdār huā to main is kā muāwazā dene ke lie taiyār hūn.

¹⁹ Yahān main Paulus apne hī hāth se is bāt kī tasdīq kartā hūn: Main is kā muāwazā dūngā agarche mujhe āp ko yād dilāne kī zarūrat

* 1:11 Unesimus kā matlab kārāmād, fāydāmand hai.

nahīn ki āp k̄hud mere qarzdār haiñ. Kyoñki merā qarz jo āp par hai wuh āp k̄hud haiñ.

²⁰ Chunāñche mere bhāī, mujh par yih mehrbānī karen ki mujhe K̄hudāwand meñ āp se kuchh fāydā mile. Masīh meñ merī jān ko tāzā karen.

²¹ Maiñ āp kī farmāñbardārī par etibār karke āp ko yih likh rahā hūñ. Kyoñki maiñ jāntā hūñ ki āp na sirf merī sunenge balki is se kahīn zyādā mere lie karenge.

²² Ek aur guzārish bhī hai, mere lie ek kamrā taiyār karen, kyoñki mujhe ummīd hai ki āp kī duāon ke jawāb meñ mujhe āp ko wāpas diyā jāegā.

Ākhirī Salām

²³ İpafrās jo Masīh Īsā meñ mere sāth qaidī hai āp ko salām kahtā hai.

²⁴ İsī tarah Marqus, Aristarkhus, Demās aur Lūqā bhī āp ko salām kahte haiñ.

²⁵ K̄hudāwand Īsā kā fazl āp sab ke sāth hotā rahe.

Ibrāniyōn

Allāh kā Apne Farzand ke zariye Kalām

¹ Māzī meñ Allāh muḵhtalif mauḡon par aur kaī tarīḡon se hamāre bāpdādā se hamkalām huā. Us waḡt us ne yih nabiyōn ke wasīle se kiyā

² Lekin in āḡhirī dinoñ meñ wuh apne Farzand ke wasīle se ham se hamkalām huā, usī ke wasīle se jise us ne sab chīzoñ kā wāris banā diyā aur jis ke wasīle se us ne kāynāt ko bhī ḡhalaḡ kiyā.

³ Farzand Allāh kā shāndār jalāl mun'akis kartā aur us kī zāt kī ain shabih * hai. Wuh apne ḡawī kalām se sab kuchh sañbhāle rakhtā hai. Jab wuh duniyā meñ thā to us ne hamāre lie ḡunāhoñ se pāk-sāf ho jāne kā intazām ḡāym kiyā. Is ke bād wuh āsmān par Qādir-e-mutlaḡ ke dahne hāth jā baiḡhā.

Allāh ke Farzand kī Azmat

⁴ Farzand farishtoñ se kahīñ azīm hai, itnā jitnā us kā mīrās meñ pāyā huā nām un ke nāmoñ se azīm hai.

⁵ Kyoñki Allāh ne kis farishte se kabhī kahā,

“Tū merā Farzand hai,
āḡ maiñ terā Bāp ban gayā hūñ.”

Yih bhī us ne kisī farishte ke bāre meñ kabhī nahīñ kahā,

“Maiñ us kā Bāp hūñḡā
aur wuh merā Farzand hogā.”

⁶ Aur jab Allāh apne pahlauḡhe Farzand ko āsmānī duniyā meñ lātā hai to wuh farmātā hai,

“Allāh ke tamām farishte us kī parastish karen.”

⁷ Farishtoñ ke bāre meñ wuh farmātā hai,

“Wuh apne farishtoñ ko hawāen
aur apne ḡhādimoñ ko āḡ ke shole banā detā hai.”

⁸ Lekin Farzand ke bāre meñ wuh kahtā hai,

“Ai ḡhudā, terā taḡht azal se abad tak ḡāym-o-dāym raheḡā,
aur insāf kā shāhī asā terī bādshāhī par hukūmat kareḡā.

⁹ Tū ne rāstbāzī se muhabbat

aur bedīnī se nafrat kī,
is lie Allāh tere ḡhudā ne tujhe ḡhushī ke tel se masah karke
tujhe tere sāthiyōñ se kahīñ zyādā sarfarāz kar diyā.”

¹⁰ Wuh yih bhī farmātā hai,

“Ai Rab, tū ne ibtidā meñ duniyā kī buniyād rakhī,
aur tere hī hāthoñ ne āsmānoñ ko banāyā.

¹¹ Yih to tabāh ho jāeḡe,

lekin tū ḡāym raheḡā.

Yih sab libās kī tarah ḡhis-phaḡ jāeḡe

¹² aur tū inheñ chādar kī tarah lapetegā,
purāne kapre kī tarah yih badle jāeḡe.

Lekin tū wuhī kā wuhī rahtā hai,
aur terī zindagi kabhī ḡhatm nahīñ hotī.”

¹³ Allāh ne kabhī bhī apne kisī farishte se yih bāt na kahī,

* 1:3 Yā naḡsh.

“Mere dahne hāth baiṭh,
jab tak maiñ tere dushmanoñ ko
tere pāñwoñ kī chaukī na banā dūñ.”

¹⁴ Phir farishte kyā haiñ? Wuh to sab kḥidmatguzār rūh haiñ jinheñ Allāh un kī kḥidmat karne ke lie bhej detā hai jinheñ mīrās meñ najāt pāñī hai.

2

Najāt kī Azmat

¹ Is lie lāzim hai ki ham aur zyādā dhyān se kalām-e-muqaddas kī un bātoñ par ghaur karen jo ham ne sun lī haiñ. Aisā na ho ki ham samundar par beqābū kashtī kī tarah bemaqsad idhar-udhar phiren.

² Jo kalām farishtoñ ne insān tak pahuñchāyā wuh to anmiṭ rahā, aur jis se bhī koī khatā yā nāfarmānī huī use us kī munāsib sazā milī.

³ To phir ham kis tarah Allāh ke ghazab se bach sakeñge agar ham Masīh kī itnī azīm najāt ko nazarandāz karen? Pahle Kḥudāwand ne kḥud is najāt kā elān kiyā, aur phir aise logoñ ne hamāre pās ā kar is kī tasdīq kī jinhoñ ne use sun liyā thā.

⁴ Sāth sāth Allāh ne is bāt kī is tarah tasdīq bhī kī ki us ne apnī marzī ke mutābiq ilāhī nishān, mojize aur muḥktalif qism ke zordār kām dikhāe aur Rūhul-quds kī nemateñ logoñ meñ taqsim kīñ.

Masīh kā Najātbakhsh Kām

⁵ Ab aisā hai ki Allāh ne mazkūrā āne wāli duniyā ko farishtoñ ke tābe nahīn kiyā.

⁶ Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ kisī ne kahīn yih gawāhī dī hai,
“Insān kaun hai ki tū use yād kare
yā ādamzād ki tū us kā kḥayāl rakhe?”

⁷ Tū ne use thoṛī der ke lie farishtoñ se kam kar diyā,
tū ne use jalāl aur izzat kā tāj pahnā kar

⁸ sab kuchh us ke pāñwoñ ke nīche kar diyā.”

Jab likhā hai ki sab kuchh us ke pāñwoñ tale kar diyā gayā to is kā matlab hai ki koī chīz na rahī jo us ke tābe nahīn hai. Beshak hamen hāl meñ yih bāt nazar nahīn ātī ki sab kuchh us ke tābe hai,

⁹ lekin ham use zarūr dekhte haiñ jo “Thoṛī der ke lie farishtoñ se kam” thā yāñī Īsā ko jise us kī maut tak ke dukh kī wajah se “Jalāl aur izzat kā tāj” pahnāyā gayā hai. Hāñ, Allāh ke fazl se us ne sab kī kḥātir maut bardāsht kī.

¹⁰ Kyoñki yihī munāsib thā ki Allāh jis ke lie aur jis ke wasīle se sab kuchh hai yoñ bahut-se beṭoñ ko apne jalāl meñ sharīk kare ki wuh un kī najāt ke bāñī Īsā ko dukh uṭhāne se kāmiliyat tak pahuñchāe.

¹¹ Īsā aur wuh jinheñ wuh maḥsūs-o-muqaddas kar detā hai donoñ kā ek hī Bāp hai. Yihī wajah hai ki Īsā yih kahne se nahīn sharmātā ki muqaddasīn mere bhāī haiñ.

¹² Masalan wuh Allāh se kahtā hai,

“Maiñ apne bhāiyōñ ke sāmne tere nām kā elān karūnga,
jamāt ke darmiyān hī terī madahsarāī karūnga.”

¹³ Wuh yih bhī kahtā hai, “Maiñ us par bharosā rakhūngā.” Aur phir “Maiñ hāzir hūñ, maiñ aur wuh bachche jo Allāh ne mujhe die haiñ.”

¹⁴ Ab chūnki yih bachche gosht-post aur khūn ke insān haiñ is lie Īsā khud un kī mānind ban gayā aur un kī insānī fitrat meñ sharīk huā. Kyoñki is tarah hī wuh apnī maut se maut ke mālik Iblīs ko tabāh kar sakā,

¹⁵ aur is tarah hī wuh unheñ chhuṛā sakā jo maut se ḍarne kī wajah se zindagī-bhar ghulāmī meñ the.

¹⁶ Zāhir hai ki jin kī madad wuh kartā hai wuh farishte nahīñ haiñ balki Ibrāhīm kī aulād.

¹⁷ Is lie lāzim thā ki wuh har lihāz se apne bhāiyoñ kī mānind ban jāe. Sirf is se us kā yih maqsad pūrā ho sakā ki wuh Allāh ke huzūr ek rahīm aur wafādār imām-e-āzam ban kar logoñ ke gunāhoñ kā kaffār de sake.

¹⁸ Aur ab wuh un kī madad kar saktā hai jo āzmāish meñ uljhe hue haiñ, kyoñki us kī bhī āzmāish huī aur us ne khud dukh uṭhāyā hai.

3

Īsā Mūsā se Barā Hai

¹ Muqaddas bhāiyo, jo mere sāth Allāh ke bulāe hue haiñ! Īsā par ghaur-o-khauz karte raheñ jo Allāh kā paighambar aur imām-e-āzam hai aur jis kā ham iqrār karte haiñ.

² Īsā Allāh kā wafādār rahā jab us ne use yih kām karne ke lie muqarrar kiyā, bilkul usī tarah jis tarah Mūsā bhī wafādār rahā jab Allāh kā pūrā ghar us ke sapurd kiyā gayā.

³ Ab jo kisī ghar ko tāmīr kartā hai use ghar kī nisbat zyādā izzat hāsīl hotī hai. Isī tarah Īsā Mūsā kī nisbat zyādā izzat ke lāyq hai.

⁴ Kyoñki har ghar ko kisī na kisī ne banāyā hotā hai, jabki Allāh ne sab kuchh banāyā hai.

⁵ Mūsā to Allāh ke pūre ghar meñ khidmat karte waqt wafādār rahā, lekin mulāzim kī haisiyat se tāki kalām-e-muqaddas kī āne wālī bātoñ kī gawāhī detā rahe.

⁶ Masīh farq hai. Use Farzand kī haisiyat se Allāh ke ghar par iḳhtiyār hai aur isī meñ wuh wafādār hai. Ham us kā ghar haiñ basharteki ham apnī dilerī aur wuh ummīd qāym rakheñ jis par ham faḳhr karte haiñ.

Allāh kī Qaum ke lie Sukūn

⁷ Chunānche jis tarah Rūhul-quds farmātā hai,

“Agar tum āj Allāh kī āwāz suno

⁸ to apne diloñ ko saḳht na karo jis tarah baḡhāwat ke din huā, jab tumhāre bāpdādā ne registān meñ mujhe āzmāyā.

⁹ Wahāñ unhoñ ne mujhe āzmāyā aur jāñchā, hālāñki unhoñ ne chālīs sāl ke daurān mere kām dekh lie the.

¹⁰ Is lie mujhe us nasl par ghussā āyā aur maiñ bolā,

‘Un ke dil hameshā sahīh rāh se haṭ jāte haiñ aur wuh merī rāheñ nahīñ jānte.’

¹¹ Apne ghazab meñ maiñ ne qasam khāī,

‘Yih kabhī us mulk meñ dākhil nahīñ hoñge jāhāñ maiñ unheñ sukūn detā.’ ”

¹² Bhāiyo, khabardār raheñ tāki āp meñ se kisī kā dil burāī aur kufr se bhar kar zindā Khudā se bargashtā na ho jāe.

¹³ Is ke bajāe jab tak Allāh kā yih farmān qāym hai rozānā ek dūsre kī hauslā-afzāī karen tāki āp meñ se koī bhī gunāh ke fareb meñ ā kar sakhtdil na ho.

¹⁴ Bāt yih hai ki ham Masīh ke sharīk-e-kār ban gae haiñ. Lekin is shart par ki ham ākhir tak wuh etamād mazbūtī se qāym rakheñ jo ham āghāz meñ rakhte the.

¹⁵ Mazkūrā kalām meñ likhā hai,

“Agar tum āj Allāh kī āwāz suno,

to apne diloñ ko sakht na karo jis tarah baġhāwat ke din huā.”

¹⁶ Yih kaun the jo Allāh kī āwāz sun kar bāġhī ho gae. Wuh sab jinheñ Mūsā Misr se nikāl kar bāhar lāyā.

¹⁷ Aur yih kaun the jin se Allāh chālīs sāl ke daurān nārāz rahā? Yih wuhī the jinhoñ ne gunāh kiyā aur jo registān meñ mar kar wahīñ paṛe rahe.

¹⁸ Allāh ne kin kī bābat qasam khāī ki “Yih kabhī bhī us mulk meñ dākhlil nahīñ hoñge jahān main unheñ sukūn detā”? Zāhir hai un kī bābat jinhoñ ne nāfarmānī kī thī.

¹⁹ Chunānche ham dekhte haiñ ki wuh imān na rakhne kī wajah se mulk meñ dākhlil na ho sake.

4

¹ Dekheñ, ab tak Allāh kā yih wādā qāym hai, aur ab tak ham sukūn ke mulk meñ dākhlil ho sakte haiñ. Is lie aēñ, ham khabardār raheñ. Aisā na ho ki āp meñ se koī pīchhe rah kar us meñ dākhlil na hone pāe.

² Kyoñki hameñ bhī un kī tarah ek k̡hushk̡habrī sunāī gaī. Lekin yih paighām un ke lie befāyda thā, kyoñki wuh use sun kar imān na lāe.

³ Un kī nisbat ham jo imān lāe haiñ sukūn ke is mulk meñ dākhlil ho sakte haiñ.

Ġharz, yih aisā hī hai jis tarah Allāh ne farmāyā,

“Apne ġhazab meñ main ne qasam khāī,

‘Yih kabhī us mulk meñ dākhlil nahīñ hoñge

jahān main unheñ sukūn detā.’ ”

Ab ġhaur karen ki us ne yih kahā agarche us kā kām duniyā kī takhlīq par ikhtitām tak pahuñch gayā thā.

⁴ Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ sātweñ din ke bāre meñ likhā hai, “Sātweñ din Allāh kā sārā kām takmīl tak pahuñch gayā. Is se fāriġh ho kar us ne ārām kiyā.”

⁵ Ab is kā muqābalā mazkūrā āyat se karen,

“Yih kabhī us mulk meñ dākhlil nahīñ hoñge

jahān main unheñ sukūn detā.”

⁶ Jinhoñ ne pahle Allāh kī k̡hushk̡habrī sunī unheñ nāfarmān hone kī wajah se yih sukūn na milā. To bhī yih bāt qāym rahī ki kuchh to sukūn ke is mulk meñ dākhlil ho jāeñge.

⁷ Yih madd-e-nazar rakh kar Allāh ne ek aur din muqarrar kiyā, mazkūrā “Āj” kā din. Kāī sāloñ ke bād hī us ne Dāūd kī marīfat wuh bāt kī jis par ham ġhaur kar rahe haiñ,

“Agar tum āj Allāh kī āwāz suno

to apne diloñ ko sakht na karo.”

⁸ Jab Yashua unheñ Mulk-e-Kanān meñ lāyā tab us ne Isrāiliyoñ ko yih sukūn na diyā, warnā Allāh is ke bād ke kisī aur din kā zikr na kartā.

⁹ Chunānche Allāh kī qaum ke lie ek khās sukūn bāqī rah gayā hai, aisā sukūn jo Allāh ke sātweñ din ārām karne se mutābiqat rakhtā hai.

¹⁰ Kyoñki jo bhī wuh sukūn pātā hai jis kā wādā Allāh ne kiyā wuh Allāh kī tarah apne kāmoñ se fāriḡh ho kar ārām karegā.

¹¹ Is lie āeñ, ham is sukūn meñ dākhlil hone kī pūrī koshish kareñ tāki ham meñ se koī bhī bāpdādā ke nāfarmān namūne par chal kar gunāh meñ na gir jāe.

¹² Kyoñki Allāh kā kalām zindā, muassir aur har dodhārī talwār se zyādā tez hai. Wuh insān meñ se guzar kar us kī jān rūh se aur us ke joṛoñ ko gūde se alag kar letā hai. Wuhī dil ke khayālāt aur soch ko jāñch kar un par faislā karne ke qābil hai.

¹³ Koī maḡhlūq bhī Allāh kī nazar se nahīñ chhup saktī. Us kī āñkhoñ ke sāmne jis ke jawābdeh ham hote haiñ sab kuchh ayāñ aur beniḡāb hai.

Īsā Hamārā Imām-e-Āzam Hai

¹⁴ Gharz āeñ, ham us imām se liṡṡe raheñ jis kā iqrār ham karte haiñ. Kyoñki hamārā aisā azīm imām-e-āzam hai jo āsmānoñ meñ se guzar gayā yāñī Īsā Allāh kā Farzand.

¹⁵ Aur wuh aisā imām-e-āzam nahīñ hai jo hamārī kamzoriyoñ ko dekh kar handardī na dikhāe balki agarche wuh begunāh rahā to bhī hamārī tarah use har qism kī āzmāish kā sāmna karnā parā.

¹⁶ Ab āeñ, ham pūre etamād ke sāth Allāh ke taḡht ke sāmne hāzir ho jāeñ jahāñ fazl pāyā jātā hai. Kyoñki wahīñ ham wuh rahm aur fazl pāeñge jo zarūrat ke waḡt hamārī madad kar saktā hai.

5

¹ Ab insānoñ meñ se chune gae imām-e-āzam ko is lie muḡarrar kiyā jātā hai ki wuh un kī khātir Allāh kī khidmat kare, tāki wuh gunāhoñ ke lie nazarāne aur qurbāniyāñ pesh kare.

² Wuh jāhil aur āwārā logoñ ke sāth narm sulūk rakh saktā hai, kyoñki wuh khud kāi tarah kī kamzoriyoñ kī girift meñ hotā hai.

³ Yihī wajah hai ki use na sirf qaum ke gunāhoñ ke lie balki apne gunāhoñ ke lie bhī qurbāniyāñ chaḡhāñī paṛtī haiñ.

⁴ Aur koī apnī marzī se imām-e-āzam kā purwaḡār ohdā nahīñ apnā saktā balki lāzim hai ki Allāh use Hārūn kī tarah bulā kar muḡarrar kare.

⁵ Isī tarah Masīh ne bhī apnī marzī se imām-e-āzam kā purwaḡār ohdā nahīñ apnāyā. Is ke bajāe Allāh ne us se kahā,

“Tū merā Farzand hai,
āj main terā Bāp ban gayā hūñ.”

⁶ Kahīñ aur wuh farmātā hai,
“Tū abad tak imām hai,
aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā.”

⁷ Jab Īsā is duniyā meñ thā to us ne zor zor se pukār kar aur āñsū bahā bahā kar use duāeñ aur iltijāeñ pesh kiñ * jo use maut se bachā

* 5:7 Yāñī imām kī haisiyat se us ne yih duāeñ aur iltijāeñ qurbāni ke taur par pesh kiñ.

saktā thā. Aur Allāh ne us kī sunī, kyoñki wuh Ḳhudā kā ḳhauf rakhtā thā.

⁸ Wuh Allāh kā Farzand to thā, to bhī us ne dukh uṭhāne se farmān̄bardārī sikhī.

⁹ Jab wuh kāmiliyat tak pahuñch gayā to wuh un sab kī abadī najāt kā sarchashmā ban gayā jo us kī sunte haiñ.

¹⁰ Us waqt Allāh ne use imām-e-āzam bhī muta'ayyin kiyā, aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā.

Imān Tark Karne kī Bābat Āgāhī

¹¹ Is ke bāre meñ ham mazīd bahut kuçhḥ kaḥ sakte haiñ, lekin ham mushkil se is kī tashriḥ kar sakte haiñ, kyoñki āp sunane meñ sust haiñ.

¹² Asal meñ itnā waqt guzar gayā hai ki ab āp ko ḳhud ustād honā chāhie. Afsos ki aisā nahīn hai balki āp ko is kī zarūrat hai ki koī āp ke pās ā kar āp ko Allāh ke kalām kī buniyādī sachchāiyāñ dubārā sikhāe. Āp ab tak ṭhos khānā nahīn khā sakte balki āp ko dūdh kī zarūrat hai.

¹³ Jo dūdh hī pī saktā hai wuh abhī chhoṭā bachchā hī hai aur wuh rāstbāzī kī tālim se nāwāqif hai.

¹⁴ Is ke muqābale meñ ṭhos khānā bālighoñ ke lie hai jinhoñ ne apnī balūghat ke bāis apnī ruhānī basārat ko itnī tarbiyat dī hai ki wuh bhalāi aur burāi meñ imtiyāz kar sakte haiñ.

6

¹ Is lie aēñ, ham Masīh ke bāre meñ buniyādī tālim ko chhoṭ kar balūghat kī taraf āge barheñ. Kyoñki aisī bāteñ dohrāne kī zarūrat nahīn honī chāhie jin se imān kī buniyād rakhī jāti hai, masalan maut tak pahuñchāne wāle kām se taubā,

² baptismā kyā hai, kisī par hāth rakhne kī tālim, murdoñ ke jī uṭhne aur abadī sazā pāne kī tālim.

³ Chunānche Allāh kī marzī huī to ham yih chhoṭ kar āge barheñge.

⁴ Nāmumkin hai ki unheñ bahāl karke dubārā taubā tak pahuñchāyā jāe jinhoñ ne apnā imān tark kar diyā ho. Unheñ to ek bār Allāh ke nūr meñ lāyā gayā thā, unhoñ ne āsmān kī nemat chakh lī thī, wuh Rūhul-quds meñ sharik hue,

⁵ unhoñ ne Allāh ke kalām kī bhalāi aur āne wāle zamāne kī kuwwatoñ kā tajrabā kiyā thā.

⁶ Aur phir unhoñ ne apnā imān tark kar diyā! Aise logoñ ko bahāl karke dubārā taubā tak pahuñchānā nāmumkin hai. Kyoñki aisā karne se wuh Allāh ke Farzand ko dubārā maslūb karke use lān-tān kā nishānā banā dete haiñ.

⁷ Allāh us zamīn ko barkat detā hai jo apne par bār bār paṛne wālī bārish ko jazb karke aisī fasal paidā kartī hai jo khetībārī karne wāle ke lie mufīd ho.

⁸ Lekin agar wuh sirf ḳhārdār paude aur ūñṭkaṭāre paidā kare to wuh bekār hai aur is ḳhatre meñ hai ki us par lānat bhejī jāe. Anjām-e-kār us par kā sab kuchh jalāyā jāegā.

⁹ Azīzo, go ham is tarah kī bāteñ kar rahe haiñ to bhī hamārā etamād yih hai ki āp ko wuh behtarīn barkateñ hāsīl haiñ jo najāt se miltī haiñ.

¹⁰ Kyoñki Allāh be'insāf nahīn hai. Wuh āp kā kām aur wuh muhabbat nahīn bhūlegā jo āp ne us kā nām le kar zāhir kī jab āp ne muqaddasīn kī ḳhidmat kī balki āj tak kar rahe haiñ.

¹¹ Lekin hamārī baṛī khāhish yih hai ki āp meñ se har ek isi sargarmī kā izhār aḳhir tak kartā rahe tāki jin bātoñ kī ummīd āp rakhte haiñ wuh wāqai pūrī ho jāeñ.

¹² Ham nahīn chāhte ki āp sust ho jāeñ balki yih ki āp un ke namūne par chaleñ jo imān aur sabar se wuh kuchh mirās meñ pā rahe haiñ jis kā wādā Allāh ne kiya hai.

Allāh kā Yaqīnī Wādā

¹³ Jab Allāh ne qasam khā kar Ibrāhīm se wādā kiya to us ne apnī hī qasam khā kar yih wādā kiya. Kyoñki koī aur nahīn thā jo us se baṛā thā jis kī qasam wuh khā saktā.

¹⁴ Us waqt us ne kahā, “Main zarūr tujhe bahut barkat dūngā, aur main yaqīnan tujhe kasrat kī aulād dūngā.”

¹⁵ Is par Ibrāhīm ne sabar se intazār karke wuh kuchh pāyā jis kā wādā kiya gayā thā.

¹⁶ Qasam khāte waqt log us kī qasam khāte haiñ jo un se baṛā hotā hai. Is tarah se qasam meñ bayānkardā bāt kī tasdiq bahs-mubāhasā kī har gunjāish ko khatm kar detī hai.

¹⁷ Allāh ne bhī qasam khā kar apne wāde kī tasdiq kī. Kyoñki wuh apne wāde ke wārisoñ par sāf zāhir karnā chāhtā thā ki us kā irādā kabhī nahīn badlegā.

¹⁸ Gharz, yih do bāteñ qāym rahī haiñ, Allāh kā wādā aur us kī qasam. Wuh inheñ na to badal saktā na in ke bāre meñ jhūṭ bol saktā hai. Yoñ ham jinhoñ ne us ke pās panāh lī hai baṛī tasallī pā kar us ummīd ko mazbūti se thāme rakh sakte haiñ jo hameñ pesh kī gai hai.

¹⁹ Kyoñki yih ummīd hamārī jān ke lie mazbūt langar hai. Aur yih āsmānī Baitul-muqaddas ke Muqaddastarīn Kamre ke parde meñ se guzar kar us meñ dākhil hotī hai.

²⁰ Wahīn Īsā hamāre āge āge jā kar hamārī khātir dākhil huā hai. Yoñ wuh Malik-e-sidq kī mānind hameshā ke lie imām-e-āzam ban gayā hai.

7

Malik-e-sidq

¹ Yih Malik-e-sidq, Sālim kā bādshāh aur Allāh T'ālā kā imām thā. Jab Ibrāhīm chār bādshāhoñ ko shikast dene ke bād wāpas ā rahā thā to Malik-e-sidq us se milā aur use barkat di.

² Is par Ibrāhīm ne use tamām lūṭ ke māl kā daswān hissā de diyā. Ab Malik-e-sidq kā matlab “Rāstbāzī kā Bādshāh” hai. Dūstre, “Sālim kā Bādshāh” kā matlab “Salāmatī kā Bādshāh” hai.

³ Na us kā bāp yā mān hai, na koī nasabnāmā. Us kī zindagi kā na to āghāz hai, na ikhtitām. Allāh ke Farzand kī tarah wuh abad tak imām rahtā hai.

⁴ Ghaur karen ki wuh kitnā azīm thā. Hamāre bāpdādā Ibrāhīm ne use lūṭe hue māl kā daswān hissā de diyā.

⁵ Ab shariyat talab kartī hai ki Lāwī kī wuh aulād jo imām ban jāti hai qaum yānī apne bhāiyōñ se paidāwār kā daswān hissā le, hālāñki un ke bhāi Ibrāhīm kī aulād haiñ.

⁶ Lekin Malik-e-sidq Lāwī kī aulād meñ se nahīn thā. To bhī us ne Ibrāhīm se daswān hissā le kar use barkat di jis se Allāh ne wādā kiya thā.

⁷ Is meñ koī shak nahīn ki kamhaisiyat shaḡhs ko us se barkat miltī hai jo zyādā haisiyat kā ho.

⁸ Jahān Lāwī imāmoñ kā tālluq hai fānī insān daswān hissā lete haiñ. Lekin Malik-e-sidq ke muāmale meñ yih hissā us ko milā jis ke bāre meñ gawāhī dī gaī hai ki wuh zindā rahtā hai.

⁹ Yih bhī kahā jā saktā hai ki jab Ibrāhīm ne māl kā daswān hissā de diyā to Lāwī ne us ke zariye bhī yih hissā diyā, hālānki wuh ḡhud daswān hissā letā hai.

¹⁰ Kyōnki go Lāwī us waqt paidā nahīn huā thā to bhī wuh ek tarah se Ibrāhīm ke jism meñ maujūd thā jab Malik-e-sidq us se milā.

¹¹ Agar Lāwī kī kahānat (jis par shariyat mabnī thī) kāmiliyat paidā kar saktī to phir ek aur qism ke imām kī kyā zarūrat hotī, us kī jo Hārūn jaisā na ho balki Malik-e-sidq jaisā?

¹² Kyōnki jab bhī kahānat badal jātī hai to lāzim hai ki shariyat meñ bhī tabdilī āe.

¹³ Aur hamārā ḡhudāwand jis ke bāre meñ yih bayān kiyā gayā hai wuh ek farq qābile kā fard thā. Us ke qābile ke kisī bhī fard ne imām kī ḡhidmat adā nahīn kī.

¹⁴ Kyōnki sāf mālūm hai ki ḡhudāwand Masīh Yahūdāh qābile kā fard thā, aur Mūsā ne is qābile ko imāmoñ kī ḡhidmat meñ shāmil na kiyā.

Malik-e-sidq Jaisā Ek aur Imām

¹⁵ Muāmalā mazīd sāf ho jātā hai. Ek farq imām zāhir huā hai jo Malik-e-sidq jaisā hai.

¹⁶ Wuh Lāwī ke qābile kā fard hone se imām na banā jis tarah shariyat taqāzā kartī thī, balki wuh lāfānī zindagī kī quwwat hī se imām ban gayā.

¹⁷ Kyōnki kalām-e-muqaddas farmātā hai,

“Tū abad tak imām hai,
aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā.”

¹⁸ Yoñ purāne hukm ko mansūḡh kar diyā jātā hai, kyōnki wuh kamzor aur bekār thā

¹⁹ (Mūsā kī shariyat to kisī chīz ko kāmīl nahīn banā saktī thī) aur ab ek behtar ummīd muhaiyā kī gaī hai jis se ham Allāh ke qarīb ā jāte haiñ.

²⁰ Aur yih nayā nizām Allāh kī qasam se qāym huā. Aisī koī qasam na khāī gaī jab dūsre imām bane.

²¹ Lekin Īsā ek qasam ke zariye imām ban gayā jab Allāh ne farmāyā,
“Rab ne qasam khāī hai

aur is se pachhtāegā nahīn,

‘Tū abad tak imām hai.’ ”

²² Is qasam kī wajah se Īsā ek behtar ahd kī zamānat detā hai.

²³ Ek aur farq, purāne nizām meñ bahut-se imām the, kyōnki maut ne har ek kī ḡhidmat mahdūd kie rakhī.

²⁴ Lekin chūnki Īsā abad tak zindā hai is lie us kī kahānat kabhī bhī ḡhāt nahīn hogī.

²⁵ Yoñ wuh unheñ abadī najāt de saktā hai jo us ke wasīle se Allāh ke pās āte haiñ, kyōnki wuh abad tak zindā hai aur un kī shafā'at kartā rahtā hai.

²⁶ Hameñ aise hī imām-e-āzam kī zarūrat thī. Hāñ, aisā imām jo muqaddas, bequsūr, bedāgh, gunāhgāroñ se alag aur āsmānoñ se buland huā hai.

²⁷ Use dūstre imāmoñ kī tarah is kī zarūrat nahīn ki har roz qurbāniyāñ pesh kare, pahle apne lie phir qaum ke lie. Balki us ne apne āp ko pesh karke apnī is qurbānī se un ke gunāhoñ ko ek bār sadā ke lie miṭā diyā.

²⁸ Mūswī sharīat aise logoñ ko imām-e-āzam muqarrar kartī hai jo kamzor haiñ. Lekin sharīat ke bād Allāh kī qasam Farzand ko imām-e-āzam muqarrar kartī hai, aur yih Farzand abad tak kāmīl hai.

8

Īsā Hamārā Imām-e-Āzam

¹ Jo kuchh ham kah rahe haiñ us kī markazī bāt yih hai, hamārā ek aisā imām-e-āzam hai jo āsmān par jalālī Ḳhudā ke taḡht ke dahne hāth baiṭhā hai.

² Wahāñ wuh maqdis meñ ḳhidmat kartā hai, us haqīqī mulāqāt ke ḳhaimē meñ jise insānī hāthoñ ne khaṛā nahīn kiyā balki Rab ne.

³ Har imām-e-āzam ko nazarāne aur qurbāniyāñ pesh karne ke lie muqarrar kiyā jātā hai. Is lie lāzim hai ki hamāre imām-e-āzam ke pās bhī kuchh ho jo wuh pesh kar sake.

⁴ Agar yih duniyā meñ hotā to imām-e-āzam na hotā, kyonki yahāñ imām to haiñ jo sharīat ke matlūbā nazarāne pesh karte haiñ.

⁵ Jis maqdis meñ wuh ḳhidmat karte haiñ wuh us maqdis kī sirf naqlī sūrat aur sāyā hai jo āsmān par hai. Yihī wajah hai ki Allāh ne Mūsā ko mulāqāt kā ḳhaimā banāne se pahle āgāh karke yih kahā, “Ḡhaur kar ki sab kuchh ain us namūne ke mutābiq banāyā jāe jo main tujhe yahāñ pahāṛ par dikhātā hūñ.”

⁶ Lekin jo ḳhidmat Īsā ko mil gāī hai wuh duniyā ke imāmoñ kī ḳhidmat se kahīn behtar hai, utnī behtar jitnā wuh ahd jis kā darmiyānī Īsā hai purāne ahd se behtar hai. Kyonki yih ahd behtar wādoñ kī buniyād par bāndhā gaya.

⁷ Agar pahlā ahd be'ilzām hotā to phir nae ahd kī zarūrat na hotī.

⁸ Lekin Allāh ko apnī qaum par ilzām lagānā paṛā. Us ne kahā, “Rab kā farmān hai, aise din ā rahe haiñ jab main Isrāīl ke gharāne aur Yahūdāh ke gharāne se ek nayā ahd bāndhūngā.

⁹ Yih us ahd kī mānind nahīn hogā

jo main ne un ke bāpdādā ke sāth

us din bāndhā thā jab main un kā hāth pakaṛ kar

unheñ Misr se nikāl lāyā.

Kyonki wuh us ahd ke wafādār na rahe

jo main ne un se bāndhā thā.

Natīje meñ merī un ke lie fikr na rahī.

¹⁰ Ḳhudāwand farmātā hai ki

jo nayā ahd main un dinoñ ke bād un se bāndhūngā

us ke taht main apnī sharīat

un ke zahnoñ meñ ḡāl kar

un ke diloñ par kandā karūngā.

Tab main hī un kā Ḳhudā hūngā, aur wuh merī qaum hoñge.

11 Us waqt se is kī zarūrat nahīn rahegī
ki koī apne paṛosī yā bhāi ko tālīm de kar kahe,
'Rab ko jān lo.'

Kyoñki chhoṭe se le kar baṛe tak
sab mujhe jāneṅge,

12 kyoñki main un kā qusūr muāf karūnga
aur āindā un ke gunāhoñ ko yād nahīn karūnga."

13 In alfāz meñ Allāh ek nae ahd kā zikr kartā hai aur yoñ purāne
ahd ko matrūk qarār detā hai. Aur jo matrūk aur purānā hai us kā
anjām qarīb hī hai.

9

Dunyāwī aur Āsmānī Ibādat

1 Jab pahlā ahd bāndhā gayā to ibādat karne ke lie hidāyāt dī gaīn.
Zamīn par ek maqdis bhī banāyā gayā,

2 ek khaimā jis ke pahle kamre meñ shamādān, mez aur us par paṛī
makhsūs kī gai rotiyān thīn. Us kā nām "Muqaddas Kamrā" thā.

3 Us ke pichhe ek aur kamrā thā jis kā nām "Muqaddastarīn Kamrā"
thā. Pahle aur dūsre kamre ke darmiyān wāqe darwāze par pardā
lagā thā.

4 Is pichhle kamre meñ baḳhūr jalāne ke lie sone kī qurbāngāh aur
ahd kā sandūq thā. Ahd ke sandūq par sonā manḍhā huā thā aur
us meñ tin chizeñ thīn: sone kā martabān jis meñ man bharā thā,
Hārūn kā wuh asā jis se koñpleñ phūṭ nikli thīn aur patthar kī wuh
do taḳhtiyān jin par ahd ke ahkām likhe the.

5 Sandūq par ilāhī jalāl ke do karūbī farishte lage the jo sandūq ke
ḍhakne ko sāyā dete the jis kā nām "Kaffārā kā ḍhaknā" thā. Lekin is
jagah par ham sab kuchh mazīd tafsīl se bayān nahīn karnā chāhte.

6 Yih chizeñ isī tartīb se rakhī jāti haiñ. Jab imām apnī khidmat ke
farāyaz adā karte haiñ to bāqāydaḡī se pahle kamre meñ jāte haiñ.

7 Lekin sirf imām-e-āzam hī dūsre kamre meñ dākhil hotā hai, aur
wuh bhī sāl meñ sirf ek dafā. Jab bhī wuh jātā hai wuh apne sāth
khūn le kar jātā hai jise wuh apne aur qaum ke lie pesh kartā hai tāki
wuh gunāh miṭ jāeñ jo logoñ ne ḡhairirādī taur par kie hote haiñ.

8 Is se Rūhul-quds dikhātā hai ki Muqaddastarīn Kamre tak rasāī us
waqt tak zāhir nahīn ki gai thī jab tak pahlā kamrā istemāl meñ thā.

9 Yih majāzan maujūdā zamāne kī taraf ishārā hai. Is kā matlab yih
hai ki jo nazarāne aur qurbāniyān pesh kī jā rahī haiñ wuh parastār
ke zamīr ko pāk-sāf karke kāmīl nahīn banā saktīn.

10 Kyoñki in kā tālluq sirf khāne-pīne wālī chīzoñ aur ḡhusl kī
muḳhtalif rasmoñ se hotā hai, aisī zāhirī hidāyāt jo sirf nae nizām
ke āne tak lāḡū haiñ.

11 Lekin ab Masīh ā chukā hai, un achchhī chīzoñ kā imām-e-āzam jo
ab hāsīl huī haiñ. Jis khāime meñ wuh khidmat kartā hai wuh kahīn
zyādā azīm aur kāmīl hai. Yih khaimā insānī hāthoñ se nahīn banāyā
gayā yānī yih is kāynāt kā hissā nahīn hai.

12 Jab Masīh ek bār sadā ke lie khāime ke Muqaddastarīn Kamre
meñ dākhil huā to us ne qurbāniyān pesh karne ke lie bakroñ aur
bachḥroñ kā khūn istemāl na kiyā. Is ke bajāe us ne apnā hī khūn
pesh kiyā aur yoñ hamāre lie abādī najāt hāsīl kī.

¹³ Purāne nizām meṅ bail-bakroṅ kā ḵhūn aur jawān gāy kī rākh nāpāk logoṅ par chhiṛke jāte thā tākī un ke jism pāk-sāf ho jāeṅ.

¹⁴ Agar in chizoṅ kā yih asar thā to phir Masīh ke ḵhūn kā kyā zabardast asar hogā! Azlī Rūh ke zariye us ne apne āp ko bedāgh qurbānī ke taur par pesh kiyā. Yoṅ us kā ḵhūn hamāre zamīr ko maut tak pahuñchāne wāle kāmoṅ se pāk-sāf kartā hai tākī ham zindā Ḵhudā kī ḵhidmat kar sakeṅ.

¹⁵ Yihī wajah hai ki Masīh ek nae ahd kā darmiyānī hai. Maqṣad yih thā ki jitne logoṅ ko Allāh ne bulāyā hai unheṅ Allāh kī mau'ūdā aur abadī mīrās mile. Aur yih sirf is lie mumkin huā hai ki Masīh ne mar kar fidyā diyā tākī log un gunāhoṅ se chhuṭkārā pāeṅ jo un se us waqt sarzad hue jab wuh pahle ahd ke taht the.

¹⁶ Jahān wasiyat hai wahān zarūrī hai ki wasiyat karne wāle kī maut kī tasdīq kī jāe.

¹⁷ Kyoṅki jab tak wasiyat karne wālā zindā ho wasiyat beasar hotī hai. Is kā asar wasiyat karne wāle kī maut hī se shurū hotā hai.

¹⁸ Yihī wajah hai ki pahlā ahd bāndhte waqt bhī ḵhūn istemāl huā.

¹⁹ Kyoṅki pūrī qaum ko sharīat kā har hukm sunāne ke bād Mūsā ne bachhroṅ kā ḵhūn pānī se milā kar use zūfe ke guchchhe aur qirmizī rang ke dhāge ke zariye Shariat kī Kitāb aur pūrī qaum par chhiṛkā.

²⁰ Us ne kahā, “Yih ḵhūn us ahd kī tasdīq kartā hai jis kī pairawī karne kā hukm Allāh ne tumheṅ diyā hai.”

²¹ Isī tarah Mūsā ne yih ḵhūn mulāqāt ke ḵhāime aur ibādat ke tamām sāmān par chhiṛkā.

²² Na sirf yih balki sharīat taqāzā kartī hai ki taqṛiban har chīz ko ḵhūn hī se pāk-sāf kiyā jāe balki Allāh ke huzūr ḵhūn pesh kie baḡhair muāfi mil hī nahīn saktī.

Masīh kī Qurbānī Gunāhoṅ ko Miṭā Detī Hai

²³ Ḡharz, lāzim thā ki yih chīzeṅ jo āsmān kī asli chīzoṅ kī naqlī sūraten hain pāk-sāf kī jāeṅ. Lekin āsmānī chīzeṅ ḵhud aisi qurbāniyoṅ kā mutālabā kartī hain jo in se kahīn behtar hoṅ.

²⁴ Kyoṅki Masīh sirf insānī hāthoṅ se bane maqdis meṅ dāḵhil nahīn huā jo asli maqdis kī sirf naqlī sūrat thī balki wuh āsmān meṅ hī dāḵhil huā tākī ab se hamārī ḵhātīr Allāh ke sāmne hāzir ho.

²⁵ Duniyā kā imām-e-āzam to sālānā kīsī aur (yānī jānwar) kā ḵhūn le kar Muqaddastarīn Kamre meṅ dāḵhil hotā hai. Lekin Masīh is lie āsmān meṅ dāḵhil na huā ki wuh apne āp ko bār bār qurbānī ke taur par pesh kare.

²⁶ Agar aisā hotā to use duniyā kī taḵhliq se le kar āj tak bahut dafā dukh sahnā paṛtā. Lekin aisā nahīn hai balki ab wuh zamānoṅ ke iḵhtitām par ek hī bār sadā ke lie zāhir huā tākī apne āp ko qurbān karne se gunāh ko dūr kare.

²⁷ Ek bār marnā aur Allāh kī adālat meṅ hāzir honā har insān ke lie muqarrar hai.

²⁸ Isī tarah Masīh ko bhī ek hī bār bahutoṅ ke gunāhoṅ ko uṭhā kar le jāne ke lie qurbān kiyā gayā. Dūsri bār jab wuh zāhir hogā to gunāhoṅ ko dūr karne ke lie zāhir nahīn hogā balki unheṅ najāt dene ke lie jo shiddat se us kā intazār kar rahe hain.

10

¹ Mūsawī shariyat āne wālī achchhī aur aslī chīzoñ kī sirf naqlī sūrat aur sāyā hai. Yih un chīzoñ kī aslī shakl nahīn hai. Is lie yih unheñ kabhī bhī kāmīl nahīn kar saktī jo sāl basāl aur bār bār Allāh ke huzūr ā kar wuhī qurbāniyān pesh karte rahte haiñ.

² Agar wuh kāmīl kar saktī to qurbāniyān pesh karne kī zarūrat na rahtī. Kyoñki is sūrat meñ parastār ek bār sadā ke lie pāk-sāf ho jāte aur unheñ gunāhgār hone kā shaūr na rahtā.

³ Lekin is ke bajāe yih qurbāniyān sāl basāl logoñ ko un ke gunāhoñ kī yād dilātī haiñ.

⁴ Kyoñki mumkin hī nahīn ki bail-bakroñ kā qhūn gunāhoñ ko dūr kare.

⁵ Is lie Masīh duniyā meñ āte waqt Allāh se kahtā hai,

“Tū qurbāniyān aur nazareñ nahīn chāhtā thā
lekin tū ne mere lie ek jism taiyār kiyā.

⁶ Bhasm hone wālī qurbāniyān aur gunāh kī qurbāniyān
tujhe pasand nahīn thīñ.

⁷ Phir main bol uṭhā, ‘Ai Khudā, main hāzir hūñ
tāki terī marzī pūrī karūñ,

jis tarah mere bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ * likhā hai.’ ”

⁸ Pahle Masīh kahtā hai, “Na tū qurbāniyān, nazareñ, bhasm hone wālī qurbāniyān yā gunāh kī qurbāniyān chāhtā thā, na unheñ pasand kartā thā” go shariat inheñ pesh karne kā mutālabā kartī hai.

⁹ Phir wuh farmātā hai, “Main hāzir hūñ tāki terī marzī pūrī karūñ.” Yoñ wuh pahlā nizām qhatm karke us kī jagah dūsrā nizām qāym kartā hai.

¹⁰ Aur us kī marzī pūrī ho jāne se hameñ Īsā Masīh ke badan ke wasīle se maḥsūs-o-muqaddas kiyā gayā hai. Kyoñki use ek hī bār sadā ke lie hamāre lie qurbān kiyā gayā.

¹¹ Har imām roz baroz maqdis meñ kharā apnī qhidmat ke farāyz adā kartā hai. Rozānā aur bār bār wuh wuhī qurbāniyān pesh kartā rahtā hai jo kabhī bhī gunāhoñ ko dūr nahīn kar saktīñ.

¹² Lekin Masīh ne gunāhoñ ko dūr karne ke lie ek hī qurbānī pesh kī, ek aisi qurbānī jis kā asar sadā ke lie rahegā. Phir wuh Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā.

¹³ Wahīn wuh ab intazār kartā hai jab tak Allāh us ke dushmanoñ ko us ke pāñwoñ kī chaukī na banā de.

¹⁴ Yoñ us ne ek hī qurbānī se unheñ sadā ke lie kāmīl banā diyā hai jinheñ muqaddas kiyā jā rahā hai.

¹⁵ Rūhul-quds bhī hameñ is ke bāre meñ gawāhī detā hai. Pahle wuh kahtā hai,

¹⁶ “Rab farmātā hai ki
jo nayā ahd main un dinoñ ke bād un se bāndhūngā
us ke taht main apnī shariat
un ke diloñ meñ dāl kar
un ke zahnoñ par kandā karūngā.”

¹⁷ Phir wuh kahtā hai, “Us waqt se main un ke gunāhoñ aur burāiyōñ ko yād nahīn karūngā.”

* 10:7 Lafzī tarjumā: kitāb ke tūmār meñ.

¹⁸ Aur jahāñ in gunāhoñ kī muāfi huī hai wahāñ gunāhoñ ko dūr karne kī qurbāniyōñ kī zarūrat hī nahīñ rahī.

Āeñ, Ham Allāh ke Huzūr Āeñ

¹⁹ Chunāñche bhāiyo, ab ham Isā ke ḳhūn ke wasīle se pūre etamād ke sāth Muqaddastarīn Kamre meñ dāḳhil ho sakte haiñ.

²⁰ Apne badan kī qurbānī se Īsā ne us kamre ke parde meñ se guzarne kā ek nayā aur zindagībaḳhsh rāstā khol diyā.

²¹ Hamārā ek azīm imām-e-āzam hai jo Allāh ke ghar par muqarrar hai.

²² Is lie āeñ, ham khulūsdilī aur imān ke pūre etamād ke sāth Allāh ke huzūr āeñ. Kyoñki hamāre dilon par Masīh kā ḳhūn chhīrkā gayā hai tāki hamāre mujrim zamīr sāf ho jāeñ. Nīz, hamāre badanoñ ko pāk-sāf pānī se dhoyā gayā hai.

²³ Āeñ, ham mazbūtī se us ummīd ko thāme rakheñ jis kā iqrār ham karte haiñ. Ham dāñwāñḳdol na ho jāeñ, kyoñki jis ne is ummīd kā wādā kiyā hai wuh wafādār hai.

²⁴ Aur āeñ, ham is par dhyān deñ ki ham ek dūsre ko kis tarah muhabbat dikhāne aur nek kām karne par ubhār sakeñ.

²⁵ Ham bāham jamā hone se bāz na āeñ, jis tarah bāz kī ādat ban gai hai. Is ke bajāe ham ek dūsre kī hauslā-afzāi karen, ḳhāskar yih bāt madd-e-nazar rakh kar ki Ḳhudāwand kā din qarīb ā rahā hai.

²⁶ Ḳhabardār! Agar ham sachchāi jān lene ke bād bhī jān-būjh kar gunāh karte raheñ to Masīh kī qurbānī in gunāhoñ ko dūr nahīñ kar sakegī.

²⁷ Phir sirf Allāh kī adālat kī haulnāk tawaqqo bāqī rahegī, us bharaktī huī āg kī jo Allāh ke muḳhālifoñ ko bhasm kar ḳālegī.

²⁸ Jo Mūsā kī shariat radd kartā hai us par rahm nahīñ kiyā jā saktā balki agar do yā is se zāyd log is jurm kī gawāhī deñ to use sazā-e-maut dī jāe.

²⁹ To phir kyā ḳhayāl hai, wuh kitnī saḳht sazā ke lāyq hogā jis ne Allāh ke Farzand ko pāñwoñ tale raundā? Jis ne ahd kā wuh ḳhūn haqīr jānā jis se use maḳḱsūs-o-muqaddas kiyā gayā thā? Aur jis ne fazl ke Rūh kī be'izzatī kī?

³⁰ Kyoñki ham use jānte haiñ jis ne farmāyā, “Intaqām lenā merā hī kām hai, maiñ hī badlā lūngā.” Us ne yih bhī kahā, “Rab apnī qaum kā insāf karegā.”

³¹ Yih ek haulnāk bāt hai agar zindā Ḳhudā hameñ sazā dene ke lie pakare.

³² Imān ke pahle din yād karen jab Allāh ne āp ko raushan kar diyā thā. Us waqt ke saḳht muqābale meñ āp ko kāi tarah kā dukh sahnā parā, lekin āp sābitqadam rahe.

³³ Kabhī kabhī āp kī be'izzatī aur awām ke sāmne hī izārasānī hotī thī, kabhī kabhī āp un ke sāthī the jin se aisā sulūk ho rahā thā.

³⁴ Jinheñ jel meñ dālā gayā āp un ke dukh meñ sharīk hue aur jab āp kā māl-o-matā lūṭā gayā to āp ne yih bāt ḳhushī se bardāshṭ kī. Kyoñki āp jānte the ki wuh māl ham se nahīñ chhīñ liyā gayā jo pahle kī nisbat kahīñ behtar hai aur har sūrat meñ qāym rahegā.

³⁵ Chunāñche apne is etamād ko hāth se jāne na deñ kyoñki is kā barā ajr milegā.

³⁶ Lekin is ke lie āp ko sābitqadmī kī zarūrat hai tāki āp Allāh kī marzī pūrī kar sakeñ aur yoñ āp ko wuh kuchh mil jāe jis kā wādā us ne kiyā hai.

³⁷ Kyoñki kalām-e-muqaddas yih farmātā hai,

“Thoṛī hī der bāqī hai

to āne wālā pahuñchegā, wuh der nahīn karegā.

³⁸ Lekin merā rāstbāz imān hī se jītā rahegā,

aur agar wuh pīchhe haṭ jāe

to main us se khush nahīn hūngā.”

³⁹ Lekin ham un meñ se nahīn haiñ jo pīchhe haṭ kar tabāh ho jāenge balki ham un meñ se haiñ jo imān rakh kar najāt pāte haiñ.

11

Imān

¹ Imān kyā hai? Yih ki ham us meñ qāym raheñ jis par ham ummīd rakhte haiñ aur ki ham us kā yaqīn rakheñ jo ham nahīn dekh sakte.

² Imān hī se purāne zamānoñ ke logoñ ko Allāh kī qabūliyat hāsīl huī.

³ Imān ke zariye ham jān lete haiñ ki kāynāt ko Allāh ke kalām se khalaq kiyā gayā, ki jo kuchh ham dekh sakte haiñ nazar āne wālī chīzoñ se nahīn banā.

⁴ Yih imān kā kām thā ki Hābil ne Allāh ko ek aisī qurbānī pesh kī jo Qābil kī qurbānī se behtar thī. Is imān kī binā par Allāh ne use rāstbāz thahrā kar us kī achchhī gawāhī dī, jab us ne us kī qurbāniyōñ ko qabūl kiyā. Aur imān ke zariye wuh ab tak boltā rahtā hai hālāñki wuh murdā hai.

⁵ Yih imān kā kām thā ki Hanūk na marā balki zindā hālat meñ āsmān par uṭhāyā gayā. Koī bhī use dhūñḍ kar pā na sakā kyoñki Allāh use āsmān par uṭhā le gayā thā. Wajah yih thī ki uṭhāe jāne se pahle use yih gawāhī mili ki wuh Allāh ko pasand āyā.

⁶ Aur imān rakhe baḡhair ham Allāh ko pasand nahīn ā sakte. Kyoñki lāzim hai ki Allāh ke huzūr āne wālā imān rakhe ki wuh hai aur ki wuh unheñ ajr detā hai jo us ke tālib haiñ.

⁷ Yih imān kā kām thā ki Nūh ne Allāh kī sunī jab us ne use āne wālī bātoñ ke bāre meñ āgāh kiyā, aisī bātoñ ke bāre meñ jo abhī dekhne meñ nahīn āi thīñ. Nūh ne Khudā kā khauf mān kar ek kashtī banāi tāki us kā khāndān bach jāe. Yoñ us ne apne imān ke zariye duniyā ko mujrim qarār diyā aur us rāstbāzī kā wāris ban gayā jo imān se hāsīl hotī hai.

⁸ Yih imān kā kām thā ki Ibrāhīm ne Allāh kī sunī jab us ne use bulā kar kahā ki wuh ek aise mulk meñ jāe jo use bād meñ mirās meñ milegā. Hāñ, wuh apne mulk ko chhoṛ kar rawānā huā, hālāñki use mālūm na thā ki wuh kahāñ jā rahā hai.

⁹ Imān ke zariye wuh wādā kie hue mulk meñ ajnabī kī haisiyat se rahne lagā. Wuh khaimoñ meñ rahtā thā aur isi tarah Is'hāq aur Yāqūb bhī jo us ke sāth usī wāde ke wāris the.

¹⁰ Kyoñki Ibrāhīm us shahr ke intazār meñ thā jis kī mazbūt buniyād hai aur jis kā naqsh banāne aur tamīr karne wālā khud Allāh hai.

¹¹ Yih imān kā kām thā ki Ibrāhīm bāp banane ke qābil ho gayā, hālāñki wuh buḡhāpe kī wajah se bāp nahīn ban saktā thā. Isi tarah

Sārā bhī bachche janm nahīn de saktī thī. Lekin Ibrāhīm samajhtā thā ki Allāh jis ne wādā kiyā hai wafādār hai.

¹² Go Ibrāhīm taqrīban mar chukā thā to bhī usī ek shaḅhs se beshumār aulād niklī, tādād meñ āsmān par ke sitāroñ aur sāhil par kī ret ke zarroñ ke barābar.

¹³ Yih tamām log imān rakhte rakhte mar gae. Unheñ wuh kuchh na milā jis kā wādā kiyā gayā thā. Unhoñ ne use sirf dūr hī se dekh kar ḅhushāmdīd * kahā. Aur unhoñ ne taslīm kiyā ki ham zamīn par † sirf mehmān aur ārizī taur par rahne wāle ajnabī haiñ.

¹⁴ Jo is qism kī bāteñ karte haiñ wuh zāhir karte haiñ ki ham ab tak apne watan kī talāsh meñ haiñ.

¹⁵ Agar un ke zahan meñ wuh mulk hotā jis se wuh nikal āe the to wuh ab bhī wāpas jā sakte the.

¹⁶ Is ke bajāe wuh ek behtar mulk yānī ek āsmānī mulk kī ārzū kar rahe the. Is lie Allāh un kā ḅhudā kahlāne se nahīn sharmātā, kyoñki us ne un ke lie ek shahr taiyār kiyā hai.

¹⁷ Yih imān kā kām thā ki Ibrāhīm ne us waqt Is'hāq ko qurbānī ke taur par pesh kiyā jab Allāh ne use āzmāyā. Hāñ, wuh apne iklaute beṅe ko qurbān karne ke lie taiyār thā agarche use Allāh ke wāde mil gae the

¹⁸ kī “Terī nasl Is'hāq hī se qāym rahegī.”

¹⁹ Ibrāhīm ne sochā, “Allāh murdoñ ko bhī zindā kar saktā hai,” aur majāzan use wāqai Is'hāq murdoñ meñ se wāpas mil gayā.

²⁰ Yih imān kā kām thā ki Is'hāq ne āne wālī chīzoñ ke lihāz se Yāqūb aur Esau ko barkat dī.

²¹ Yih imān kā kām thā ki Yāqūb ne marte waqt Yūsuf ke donoñ beṅoñ ko barkat dī aur apnī lāṅhī ke sire par ṅek lagā kar Allāh ko sijdā kiyā.

²² Yih imān kā kām thā ki Yūsuf ne marte waqt yih peshgoī kī ki Isrāīlī Misr se nikleṅge balki yih bhī kahā ki nikalte waqt merī haḅḅiyāñ bhī apne sāth le jāo.

²³ Yih imān kā kām thā ki Mūsā ke mān-bāp ne use paidāish ke bād tīn māh tak chhupāe rakhā, kyoñki unhoñ ne dekhā ki wuh ḅhūbsūrat hai. Wuh bādshāh ke hukm kī ḅhilāfwarzī karne se na ḅare.

²⁴ Yih imān kā kām thā ki Mūsā ne parwān chaṅh kar inkār kiyā ki use Firaun kī beṅī kā beṅā ṅhahrāyā jāe.

²⁵ Ārizī taur par gunāh se lutfandoz hone ke bajāe us ne Allāh kī qaum ke sāth badsulūkī kā nishānā banane ko tarjīh dī.

²⁶ Wuh samjhā ki jab merī Masīh kī ḅhātir ruswāī kī jātī hai to yih Misr ke tamām ḅhazānoñ se zyādā qīmtī hai, kyoñki us kī āñkheñ āne wāle ajr par lagī rahīñ.

²⁷ Yih imān kā kām thā ki Mūsā ne bādshāh ke ḅhusse se ḅare baḅhair Misr ko chhoṅ diyā, kyoñki wuh goyā andekhe ḅhudā ko musalsal apnī āñkhoñ ke sāmne rakhtā rahā.

²⁸ Yih imān kā kām thā ki us ne Fasah kī Īd manā kar hukm diyā ki ḅhūn ko chaukhaṅoñ par lagāyā jāe tāki halāk karne wālā farishtā un ke pahlauṅhe beṅoñ ko na chhue.

* 11:13 Lafzī tarjumā: salāmī dī. Salām de kar izzat kā izhār kiyā. Salyūṅ kiyā. † 11:13 Zamīn par yā mulk (yānī Kanān) meñ.

²⁹ Yih imān kā kām thā ki Isrāīlī Bahr-e-Qulzum meñ se yoñ guzar sake jaise ki yih ḡhushk zamīn thī. Jab Misriyōñ ne yih karne kī koshish kī to wuh ḡdub gae.

³⁰ Yih imān kā kām thā ki sāt din tak Yarihū Shahr kī fasīl ke gird chakkar lagāne ke bād pūrī diwār gir gāi.

³¹ Yih bhī imān kā kām thā ki Rāhab fāhishā apne shahr ke bāqī nāfarmān bāshindoñ ke sāth halāk na huī, kyoñki us ne Isrāīlī jāsūsoñ ko salāmatī ke sāth ḡhushāmdīd kahā thā.

³² Maiñ mazīd kyā kuchh kahūñ? Mere pās itnā waqt nahīñ ki maiñ Jidāun, Baraq, Samsūn, Iftāh, Dāūd, Samuel aur nabiyōñ ke bāre meñ sunātā rahūñ.

³³ Yih sab imān ke sabab se hī kāmyāb rahe. Wuh bādshāhiyōñ par ḡhālīb āe aur insāf karte rahe. Unheñ Allāh ke wāde hāsīl hue. Unhoñ ne sherbabaroñ ke muñh band kar die

³⁴ aur āg ke bharakte sholoñ ko bujhā diyā. Wuh talwār kī zad se bach nikle. Wuh kamzor the lekin unheñ quwwat hāsīl huī. Jab jang chhīr gāi to wuh itne tāqatwar sābit hue kī unhoñ ne ḡhairmulkī lashkaroñ ko shikast dī.

³⁵ Imān rakhne ke bāis ḡhawātīn ko un ke murdā azīz zindā hālat meñ wāpas mile.

Lekin aise bhī the jinheñ tashaddud bardāsht karnā parā aur jinhoñ ne āzād ho jāne se inkār kiyā tāki unheñ ek behtar chīz yāñī jī uṭhne kā tajrabā hāsīl ho jāe.

³⁶ Bāz ko lān-tān aur koṛoñ balki zanjīroñ aur qaid kā bhī sāmñā karnā parā.

³⁷ Unheñ sangsār kiyā gayā, unheñ āre se chīrā gayā, unheñ talwār se mār ḡālā gayā. Bāz ko bher-bakriyōñ kī khāloñ meñ ḡhūmnā phīrnā parā. Zarūratmand hālat meñ unheñ dabāyā aur un par zulm kiyā jātā rahā.

³⁸ Duniyā un ke lāyḡ nahīñ thī! Wuh wīrān jaghoñ meñ, pahāroñ par, ḡhāroñ aur ḡarhoñ meñ āwārā phirte rahe.

³⁹ In sab ko imān kī wajah se achchhī gawāhī milī. To bhī inheñ wuh kuchh hāsīl na huā jis kā wādā Allāh ne kiyā thā.

⁴⁰ Kyoñki us ne hamāre lie ek aisā mansūbā banāyā thā jo kahīn behtar hai. Wuh chāhtā thā ki yih log hamāre baḡhair kāmiliyat tak na pahuñcheñ.

12

Allāh Hamārā Bāp

¹ ḡharz, ham gawāhoñ ke itne baṛe lashkar se ghere rahte hain! Is lie āeñ, ham sab kuchh utāreñ jo hamāre lie rukāwaṭ kā bāis ban gayā hai, har gunāh ko jo hameñ āsāñī se uljhā letā hai. Āeñ, ham sābitqadmī se us dauṛ meñ dauṛte raheñ jo hamāre lie muḡarrar kī gāi hai.

² Aur dauṛte hue ham Īsā ko takte raheñ, use jo imān kā bāñī bhī hai aur use takmil tak pahuñchāne wālā bhī. Yād rahe ki go wuh ḡhushī hāsīl kar saktā thā to bhī us ne salībī maut kī sharmnāk be'izzatī kī parwā na kī balki use bardāsht kiyā. Aur ab wuh Allāh ke taḡht ke dahne hāth jā baithā hai!

³ Us par dhyān deñ jis ne gunāhgāroñ kī itnī muḡhālafat bardāsht kī. Phīr āp thakte thakte bedil nahīñ ho jāeñge.

⁴ Dekheñ, āp gunāh se laṛe to haiñ, lekin abhī tak āp ko jān dene tak is kī muḡhālāfat nahīn karnī paṛī.

⁵ Kyā āp kalām-e-muḡaddas kī yih hauslā-afzā bāt bhūl gae haiñ jo āp ko Allāh ke farzand ṭahrahā kar bayān kartī hai,

“Mere beṭe, Rab kī tarbiyat ko haqīr mat jān,
jab wuh tujhe ḍānte to na bedil ho.

⁶ Kyoñki jo Rab ko pyārā hai us kī wuh tādīb kartā hai,
wuh har ek ko sazā detā hai
jise us ne beṭe ke taur par qabūl kiyā hai.”

⁷ Apnī musibatōn ko ilāhī tarbiyat samajh kar bardāsht karen. Is meñ Allāh āp se beṭōn kā-sā sulūk kar rahā hai. Kyā kabhī koī beṭā thā jis kī us ke bāp ne tarbiyat na kī?

⁸ Agar āp kī tarbiyat sab kī tarah na kī jātī to is kā matlab yih hotā ki āp Allāh ke haqīqī farzand na hote balki nājāyז aulād.

⁹ Dekheñ, jab hamāre insānī bāp ne hamārī tarbiyat kī to ham ne us kī izzat kī. Agar aisā hai to kitnā zyādā zarūrī hai kī ham apne ruhānī Bāp ke tābe ho kar zindagī pāen.

¹⁰ Hamāre insānī bāpōn ne hameñ apnī samajh ke mutābiq thoṛī der ke lie tarbiyat dī. Lekin Allāh hamārī aisī tarbiyat kartā hai jo fāyde kā bāis hai aur jis se ham us kī quddūsiyat meñ sharik hone ke qābil ho jāte haiñ.

¹¹ Jab hamārī tarbiyat kī jātī hai to us waqt ham ḡhushī mahsūs nahīn karte balki ḡham. Lekin jin kī tarbiyat is tarah hotī hai wuh bād meñ rāstbāzī aur salāmatī kī fasal kātṭe haiñ.

Hidāyat

¹² Chunānche apne thakehāre bāzuōn aur kamzor ḡhūṭnōn ko mazhūt karen.

¹³ Apne rāste chalne ke qābil banā deñ tāki jo azu langarā hai us kā joṛ utar na jāe * balki shafā pāe.

¹⁴ Sab ke sāth mil kar sulah-salāmatī aur quddūsiyat ke lie jidd-o-jahd karte raheñ, kyoñki jo muḡaddas nahīn hai wuh ḡhudāwand ko kabhī nahīn dekhegā.

¹⁵ Is par dhyān denā ki koī Allāh ke fazl se mahrūm na rahe. Aisā na ho kī koī karwī jaṛ phūṭ nikle aur baṛh kar taklīf kā bāis ban jāe aur bahutoñ ko nāpāk kar de.

¹⁶ Dhyān deñ ki koī bhī zinākār yā Esau jaisā duniyāwī shaḡhs na ho jis ne ek hī khāne ke ewaz apne wuh maurūsī huḡūḡ bech ḍāle jo use baṛe beṭe kī haisiyat se hāsīl the.

¹⁷ Ap ko bhī mālūm hai kī bād meñ jab wuh yih barkat wirāsat meñ pānā chāhtā thā to use radd kiyā gayā. Us waqt use taubā kā mauḡā na milā hālānki us ne ānsū bahā bahā kar yih barkat hāsīl karne kī koshīsh kī.

¹⁸ Ap us tarah Allāh ke huzūr nahīn āe jis tarah Isrāīlī jab wuh Sīnā Pahār par pahuñche, us pahār ke pās jise chhuā jā saktā thā. Wahān āḡ bhāṛak rahī thī, andherā hī andherā thā aur āndhī chal rahī thī.

¹⁹ Jab narsingē kī āwāz sunāī dī aur Allāh un se hamkalām huā to sunane wāloñ ne us se iltijā kī kī hameñ mazīd koī bāt na batā.

²⁰ Kyoñki wuh yih hukm bardāsht nahīn kar sakte the ki “Agar koī jānwar bhī pahār ko chhū le to use sangsār karnā hai.”

* 12:13 Ek aur mumkinā tarjumā: jo langarā hai wuh bhāṭak na jāe.

²¹ Yih manzar itnā haibatnāk thā ki Mūsā ne kahā, “Maiṅ kḥauf ke māre kāṅp rahā hūn.”

²² Nahīn, āp Siyyūn Pahār ke pās ā gae haiṅ, yānī zindā Kḥudā ke shahr āsmānī Yarūshalam ke pās. Āp beshumār farishtoṅ aur jashn manāne wālī jamāt ke pās ā gae haiṅ,

²³ un pahlauṭhoṅ kī jamāt ke pās jin ke nām āsmān par darj kie gae haiṅ. Āp tamām insānoṅ ke munsif Allāh ke pās ā gae haiṅ aur kāmīl kie gae rāstbāzoṅ kī rūhoṅ ke pās.

²⁴ Nīz āp nae ahd ke darmiyānī Īsā ke pās ā gae haiṅ aur us chhiṛkāe gae kḥūn ke pās jo Hābīl ke kḥūn kī tarah badlā lene kī bāt nahīn kartā balki ek aisī muāfi detā hai jo kahīn zyādā muassir hai.

²⁵ Chunānche kḥabardār raheṅ ki āp us kī sunane se inkār na kareṅ jo is waqt āp se hamkalām ho rahā hai. Kyoṅki agar Isrāīlī na bache jab unhoṅ ne duniyāwī paighambar Mūsā kī sunane se inkār kiyā to phir ham kis tarah bacheṅge agar ham us kī sunane se inkār kareṅ jo āsmān se ham se hamkalām hotā hai.

²⁶ Jab Allāh Sinā Pahār par se bol uṭhā to zamīn kāṅp gaī, lekin ab us ne wādā kiyā hai, “Ek bār phir maiṅ na sirf zamīn ko hilā dūngā balki āsmān ko bhī.”

²⁷ “Ek bār phir” ke alfāz is taraf ishārā karte haiṅ ki kḥalaq kī gaī chīzoṅ ko hilā kar dūr kiyā jāegā aur natīje meṅ sirf wuh chīzeṅ qāym raheṅgī jinheṅ hilāyā nahīn jā saktā.

²⁸ Chunānche āeṅ, ham shukrguzār hoṅ. Kyoṅki hameṅ ek aisī bādshāhī hāsil ho rahī hai jise hilāyā nahīn jā saktā. Hān, ham shukrguzārī kī is rūh meṅ ehtirām aur kḥauf ke sāth Allāh kī pasandīdā parastish kareṅ,

²⁹ kyoṅki hamārā Kḥudā haqīqatan bhasm kar dene wālī āg hai.

13

Ham Allāh ko Kis Tarah Pasand Āeṅ

¹ Ek dūsre se bhāiyoṅ kī-sī muhabbat rakhte raheṅ.

² Mehmān-nawāzī mat bhūlnā, kyoṅki aisā karne se bāz ne nādānistā taur par farishtoṅ kī mehmān-nawāzī kī hai.

³ Jo qaid meṅ haiṅ, unheṅ yoṅ yād rakhnā jaise āp kḥud un ke sāth qaid meṅ hoṅ. Aur jin ke sāth badsulūkī ho rahī hai unheṅ yoṅ yād rakhnā jaise āp se yih badsulūkī ho rahī ho.

⁴ Lāzim hai ki sab ke sab izdiwājī zindagī kā ehtirām kareṅ. Shauhar aur bīwī ek dūsre ke wafādār raheṅ, kyoṅki Allāh zinākāroṅ aur shādī kā bandhan toṛne wāloṅ kī adālat karegā.

⁵ Āp kī zindagī paisoṅ ke lālch se āzād ho. Usī par iktifā kareṅ jo āp ke pās hai, kyoṅki Allāh ne farmāyā hai, “Maiṅ tujhe kabhī nahīn chhoṛūngā, maiṅ tujhe kabhī tark nahīn karūngā.”

⁶ Is lie ham etamād se kah sakte haiṅ,

“Rab merī madad karne wālā hai,

is lie maiṅ nahīn ḍarūngā.

Insān merā kyā bigār saktā hai?”

⁷ Apne rāhnumāoṅ ko yād rakheṅ jinhoṅ ne āp ko Allāh kā kalām sunāyā. Is par ghaur kareṅ ki un ke chāl-chalan se kitnī bhalāī paidā huī hai, aur un ke īmān ke namūne par chaleṅ.

⁸ Īsā Masīh māzī meṅ, āj aur abad tak yaksān hai.

⁹ Tarah tarah kī aur begānā tālīmāt āp ko idhar-udhar na bhaṭkēñ. Āp to Allāh ke fazl se taqwiyyat pāte haiñ aur is se nahīñ ki āp muḥtaliḥ khānoñ se parhez karte haiñ. Is meñ koī ḡhās fāyḍā nahīñ hai.

¹⁰ Hamāre pās ek aisi qurbāngāh hai jis ki qurbānī khānā mulāqāt ke ḡhaime meñ ḡhidmat karne wāloñ ke lie manā hai.

¹¹ Kyoñki go imām-e-āzam jānwaroñ kā ḡhūn gunāh kī qurbānī ke taur par Muḡaddastarīn Kamre meñ le jātā hai, lekin un kī lāshoñ ko ḡhaimāgāh ke bāhar jalāyā jātā hai.

¹² Is wajah se Īsā ko bhī shahr ke bāhar salibī maut sahnī parī tāki ḡaum ko apne ḡhūn se maḡhsūs-o-muḡaddas kare.

¹³ Is lie āeñ, ham ḡhaimāgāh se nikal kar us ke pās jāeñ aur us kī be'izzatī meñ sharīk ho jāeñ.

¹⁴ Kyoñki yahāñ hamārā koī ḡāym rahne wālā shahr nahīñ hai balki ham āne wāle shahr kī shadīd ārzū rakhte haiñ.

¹⁵ Chunāñche āeñ, ham Īsā ke wasīle se Allāh ko hamd-o-sanā kī qurbānī pesh karen, yāñī hamāre honṭoñ se us ke nām kī tārif karne wālā phal nikle.

¹⁶ Niz, bhalāī karnā aur dūsroñ ko apnī barakāt meñ sharīk karnā mat bhūlnā, kyoñki aisi qurbāniyāñ Allāh ko pasand haiñ.

¹⁷ Apne rāhnumāoñ kī suneñ aur un kī bāt māneñ. Kyoñki wuh āp kī dekh-bhāl karte karte jāgte rahte haiñ, aur is meñ wuh Allāh ke sāmne jawābdeh haiñ. Un kī bāt māneñ tāki wuh ḡhushī se apnī ḡhidmat saranjām deñ. Warnā wuh karāhte karāhte apnī zimmedārī nibhāeñge, aur yih āp ke lie mufid nahīñ hogā.

¹⁸ Hamāre lie duā karen, go hameñ yaḡīñ hai ki hamārā zamīr sāf hai aur ham har lihāz se achchhī zindagī guzarne ke ḡhāhishmand haiñ.

¹⁹ Maiñ ḡhāskar is par zor denā chāhtā hūñ ki āp duā karen ki Allāh mujhe āp ke pās jald wāpas āne kī taufīḡ baḡhshe.

Āḡhirī Duā

²⁰ Ab salāmatī kā ḡhudā jo abadī ahd ke ḡhūn se hamāre ḡhudāwand aur bheṛoñ ke azīm charwāhe Īsā ko murdoñ meñ se wāpas lāyā

²¹ wuh āp ko har achchhī chīz se nawāze tāki āp us kī marzī pūrī kar sakeñ. Aur wuh Īsā Masīh ke zariye ham meñ wuh kuchh paidā kare jo use pasand āe. Us kā jalāl azal se abad tak hotā rahe! Āmīn.

Āḡhirī Alfāz

²² Bhāiyo, mehrbānī karke nasihat kī in bātoñ par sanjīdagī se ḡhaur karen, kyoñki maiñ ne āp ko sirf chand alfāz likhe haiñ.

²³ Yih bāt āp ke ilm meñ honī chāhie ki hamāre bhāī Tīmuthiyus ko rihā kar diyā gayā hai. Agar wuh jaldī pahuñche to use sāth le kar āp se milne āūngā.

²⁴ Apne tamām rāhnumāoñ aur tamām muḡaddasīn ko merā salām kahnā. Iṭālī ke imāndār āp ko salām kahte haiñ.

²⁵ Allāh kā fazl āp sab ke sāth rahe.

Yāqūb

¹ Yih khat Allāh aur K̄hudāwand Īsā Masīh ke k̄hādīm Yāqūb kī taraf se hai.

Ghairyahūdī qaumoṅ meṅ bikhre hue bārah Isrāīlī qabiloṅ ko salām.

Īmān aur Hikmat

² Mere bhāiyo, jab āp ko tarah tarah kī āzmāishoṅ kā sāmnā karnā paṛe to apne āp ko k̄hushqismat samjheṅ,

³ kyonki āp jānte haiṅ ki āp ke īmān ke āzmāe jāne se sābitqadmī paidā hotī hai.

⁴ Chunānche sābitqadmī ko baṛhne deṅ, kyonki jab wuh takmīl tak pahuñchegī to āp bālīgh aur kāmīl ban jāenge, aur āp meṅ koī bhī kamī nahīṅ pāī jāegī.

⁵ Lekin agar āp meṅ se kisī meṅ hikmat kī kamī ho to Allāh se mānge jo sab ko faiyāzī se aur baḡhair jhīrkī die detā hai. Wuh zarūr āp ko hikmat degā.

⁶ Lekin apnī guzārīsh īmān ke sāth pesh karen aur shak na karen, kyonki shak karne wālā samundar kī mauj kī mānind hotā hai jo hawā se idhar-udhar uchhaltī bahtī jātī hai.

⁷ Aisā shaḡhs na samjhe ki mujhe K̄hudāwand se kuchh milegā,

⁸ kyonki wuh dodilā aur apne har kām meṅ ḡhairmustaqīlmizāj hai.

Ġhurbat aur Daulat

⁹ Psthāl bhāī Masīh meṅ apne ūnche martabe par faḡhr kare

¹⁰ jabki daulatmand shaḡhs apne adnā martabe par faḡhr kare, kyonki wuh janglī phūl kī tarah jald hī jātā rahegā.

¹¹ Jab sūraj tulū hotā hai to us kī jhulsā dene wālī dhūp meṅ paudā murjhā jātā, us kā phūl gir jātā aur us kī tamām k̄hūbsūratī k̄hatm ho jātī hai. Us tarah daulatmand shaḡhs bhī kām karte karte murjhā jāegā.

Āzmāish

¹² Mubāarak hai wuh jo āzmāish ke waqt sābitqadam rahtā hai, kyonki qāym rahne par use zindagī kā wuh tāj milegā jis kā wādā Allāh ne un se kiyā hai jo us se muhabbat rakhte haiṅ.

¹³ Āzmāish ke waqt koī na kahe ki Allāh mujhe āzmāish meṅ phaṅsā rahā hai. Na to Allāh ko burāī se āzmāish meṅ phaṅsāyā jā saktā hai, na wuh kisī ko phaṅsātā hai.

¹⁴ Balki har ek kī apnī burī k̄hāhishāt use khīnch kar aur uksā kar āzmāish meṅ phaṅsā detī haiṅ.

¹⁵ Phir yih k̄hāhishāt hāmīlā ho kar gunāh ko janm detī haiṅ aur gunāh bālīgh ho kar maut ko janm detā hai.

¹⁶ Mere azīz bhāiyo, fareb mat khānā!

¹⁷ Har achchhī nemat aur har achchhā tohfā āsmān se nāzil hotā hai, nūroṅ ke Bāp se, jis meṅ na kabhī tabdīlī ātī hai, na badalte hue sayoṅ kī-sī hālat pāī jātī hai.

¹⁸ Usī ne apnī marzī se hameṅ sachchāī ke kalām ke wasīle se paidā kiyā. Yoṅ ham ek tarah se us kī tamām maḡhlūqāt kā pahlā phal haiṅ.

Sunanā Kāfi Nahīn Hai

¹⁹ Mere azīz bhāiyo, is kā khayāl rakhnā, har shaḡhs sunane meñ tez ho, lekin bolne aur ḡhussā karne meñ dhīmā.

²⁰ Kyoñki insān kā ḡhussā wuh rāstbāzī paidā nahīn kartā jo Allāh chāhtā hai.

²¹ Chunānche apnī zindagī kī gandī ādateñ aur sharīr chāl-chalan dūr karke halīmī se kalām-e-muḡaddas kā wuh bij qabūl karen jo āp ke andar boyā gayā hai, kyoñki yihī āp ko najāt de saktā hai.

²² Kalām-e-muḡaddas ko na sirf sunen balki us par amal bhī karen, warnā āp apne āp ko fareb denge.

²³ Jo kalām ko sun kar us par amal nahīn kartā wuh us ādmī kī mānind hai jo āine meñ apne chehre par nazar ḡaltā hai.

²⁴ Apne āp ko dekh kar wuh chalā jātā hai aur fauran bhūl jātā hai ki main ne kiyā kuchh dekhā.

²⁵ Us kī nisbat wuh mubārak hai jo āzād karne wālī kāmīl shariāt meñ ḡhaur se nazar ḡāl kar us meñ qāym rahtā hai aur use sunane ke bād nahīn bhūltā balki us par amal kartā hai.

²⁶ Kyā āp apne āp ko dīndār samajhte haiñ? Agar āp apnī zabān par qābū nahīn rakh sakte to āp apne āp ko fareb dete haiñ. Phir āp kī dīndārī kā izhār bekār hai.

²⁷ Khudā Bāp kī nazar meñ dīndārī kā pāk aur bedāḡh izhār yih hai, yatīmoñ aur bewāoñ kī dekh-bhāl karnā jab wuh musibat meñ hoñ aur apne āp ko duniyā kī ālūdagī se bachāe rakhnā.

2

Tāssub se Ḳhabardār

¹ Mere bhāiyo, lāzim hai ki āp jo hamāre jalālī Ḳhudāwand Īsā Masīh par imān rakhte haiñ jānībdārī na dikhāen.

² Farz karen ki ek ādmī sone kī angūṡhī aur shāndār kapre pahne hue āp kī jamāt meñ ā jāe aur sāth sāth ek ḡharīb ādmī bhī maile-kuchaile kapre pahne hue andar āe.

³ Aur āp shāndār kapre pahne hue ādmī par ḡhās dhyān de kar us se kahañ, “Yahān is achchhī kursī par tashrīf rakheñ,” lekin ḡharīb ādmī ko kahañ, “Wahān kharā ho jā” yā “Ā, mere pānwoñ ke pās farsh par baiṡh jā.”

⁴ Kyā āp aisā karne se mujrimānā khayālāt wāle munsif nahīn sābit hue? Kyoñki āp ne logoñ meñ nārawā farq kiyā hai.

⁵ Mere azīz bhāiyo, sunen! Kyā Allāh ne unheñ nahīn chunā jo duniyā kī nazar meñ ḡharīb haiñ tāki wuh imān meñ daulatmand ho jāen? Yihī log wuh bādshāhī mīrās meñ pāenge jis kā wādā Allāh ne un se kiyā hai jo use pyār karte haiñ.

⁶ Lekin āp ne zarūratmandoñ kī be'izzatī kī hai. Zarā soch leñ, wuh kaun haiñ jo āp ko dabāte aur adālat meñ ḡhasīṡ kar le jāte haiñ? Kyā yih daulatmand hī nahīn haiñ?

⁷ Wuhī to Īsā par kufr bakte haiñ, us azīm nām par jis ke pairokār āp ban gae haiñ.

⁸ Allāh chāhtā hai ki āp kalām-e-muḡaddas meñ mazkūr shāhī shariāt pūrī karen, “Apne paṡosi se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.”

⁹ Chunānche jab āp jānibdārī dikhāte haiñ to gunāh karte haiñ aur shariyat āp ko mujrim ṭhahrātī hai.

¹⁰ Mat bhūlnā ki jis ne shariyat kā sirf ek hukm toṛā hai wuh pūrī shariyat kā qusūrwar ṭhahartā hai.

¹¹ Kyoñki jis ne farmāyā, “Zinā na karnā” us ne yih bhī kahā, “Qatl na karnā.” Ho saktā hai ki āp ne zinā to na kiyā ho, lekin kisī ko qatl kiyā ho. To bhī āp us ek jurm kī wajah se pūrī shariyat toṛne ke mujrim ban gae haiñ.

¹² Chunānche jo kuchh bhī āp kahte aur karte haiñ yād rakheñ ki āzād karne wālī shariyat āp kī adālat karegi.

¹³ Kyoñki Allāh adālat karte waqt us par rahm nahīn karegā jis ne ḵhud rahm nahīn dikhāyā. Lekin rahm adālat par ḡhālīb ā jātā hai. Jab āp rahm kareñge to Allāh āp par rahm karegā.

Īmān Nek Kāmoñ ke Baḡhair Murdā Hai

¹⁴ Mere bhāiyo, agar koī Īmān rakhne kā dāwā kare, lekin us ke mutābiq zindagi na guzāre to us kā kyā fāydā hai? Kyā aisā Īmān use najāt dilā saktā hai?

¹⁵ Farz kareñ ki koī bhāi yā bahan kapṛoñ aur rozmarṛā roṭī kī zaruratmand ho.

¹⁶ Yih dekh kar āp meñ se koī us se kahe, “Achchhā jī, Ḳhudā hāfiz. Garm kapṛe pahno aur jī bhar kar khānā khāo.” Lekin wuh ḵhud yih zaruriyat pūrī karne meñ madad na kare. Kyā is kā koī fāydā hai?

¹⁷ Ḡharz, mahz Īmān kāfī nahīñ. Agar wuh nek kāmoñ se amal meñ na lāyā jāe to wuh murdā hai.

¹⁸ Ho saktā hai koī etarāz kare, “Ek shaḡhs ke pās to Īmān hotā hai, dūsre ke pās nek kām.” Āeñ, mujhe dikhāeñ ki āp nek kāmoñ ke baḡhair kis tarah Īmān rakh sakte haiñ. Yih to nāmumkin hai. Lekin main zarūr āp ko apne nek kāmoñ se dikhā saktā hūñ ki main Īmān rakhtā hūñ.

¹⁹ Achchhā, āp kahte haiñ, “Ham Īmān rakhte haiñ ki ek hī Ḳhudā hai.” Shābāsh, yih bilkul sahīh hai. Shayātīn bhī yih Īmān rakhte haiñ, go wuh yih jān kar ḡhauf ke māre thartharāte haiñ.

²⁰ Hosh meñ āeñ! Kyā āp nahīñ samajhte ki nek āmāl ke baḡhair Īmān bekār hai?

²¹ Hamāre bāp Ibrāhīm par ḡhaur kareñ. Wuh to isī wajah se rāstbāz ṭhahrāyā gayā ki us ne apne beṭe Is'hāq ko qurbāngāh par pesh kiya.

²² Āp ḵhud dekh sakte haiñ ki us kā Īmān aur nek kām mil kar amal kar rahe the. Us kā Īmān to us se mukammal huā jo kuchh us ne kiyā

²³ aur is tarah hī kalām-e-muqaddas kī yih bāt pūrī huī, “Ibrāhīm ne Allāh par bharosā rakhā. Is binā par Allāh ne use rāstbāz qarār diyā.” Isī wajah se wuh “Allāh kā dost” kahlāyā.

²⁴ Yoñ āp ḵhud dekh sakte haiñ ki insān apne nek āmāl kī binā par rāstbāz qarār diyā jātā hai, na ki sirf Īmān rakhne kī wajah se.

²⁵ Rāhab fāhishā kī misāl bhī leñ. Use bhī apne kāmoñ kī binā par rāstbāz qarār diyā gayā jab us ne Isrāīlī jāsūsoñ kī mehmān-nawāzī kī aur unheñ shahr se nikalne kā dūsṛā rāstā dikhā kar bachāyā.

²⁶ Ḡharz, jis tarah badan rūh ke baḡhair murdā hai usī tarah Īmān bhī nek āmāl ke baḡhair murdā hai.

3

Zabān

¹ Mere bhāiyo, āp meñ se zyādā ustād na baneñ. Āp ko mālūm hai ki ham ustādoñ kī zyādā saḡhtī se adālat kī jāegi.

² Ham sab se to kaī tarah kī ḡhaltiyāñ sarzad hotī haiñ. Lekin jis shaḡhs se bolne meñ kabhī ḡhaltī nahīñ hotī wuh kāmīl hai aur apne pūre badan ko qābū meñ rakhne ke qābil hai.

³ Ham ḡhoṛe ke muñh meñ lagām kā dahānā rakh dete haiñ tāki wuh hamāre hukm par chale, aur is tarah ham apñī marzī se us kā pūrā jism chalā lete haiñ.

⁴ Yā bādbānī jahāz kī misāl leñ. Jitnā bhī baṛā wuh ho aur jitnī bhī tez hawā chaltī ho nāḡhudā ek chhoṭī-sī patwār ke zariye us kā ruḡh ṡhīk rakhtā hai. Yoñ hī wuh use apñī marzī se chalā letā hai.

⁵ Isī tarah zabān ek chhoṭā-sā azu hai, lekin wuh baṛī baṛī bāteñ kartī hai.

Dekheñ, ek baṛe jangal ko bhasm karne ke lie ek hī chingārī kāfi hotī hai.

⁶ Zabān bhī āḡ kī mānind hai. Badan ke dīgar āzā ke darmiyān rah kar us meñ nārāstī kī pūrī duniyā pāi jātī hai. Wuh pūre badan ko ālūdā kar detī hai, hāñ insān kī pūrī zindagī ko āḡ lagā detī hai, kyoñki wuh ḡhud jahannum kī āḡ se sulḡāi gāi hai.

⁷ Dekheñ, insān har qism ke jānwaroñ par qābū pā letā hai aur us ne aisā kiyā bhī hai, ḡhāh janglī jānwar hoñ yā parinde, reñgne wāle hoñ yā samundarī jānwar.

⁸ Lekin zabān par koī qābū nahīñ pā saktā, is betāb aur sharīr chīz par jo mohlak zahr se labālab bharī hai.

⁹ Zabān se ham apne ḡhudāwand aur Bāp kī satāish bhī karte haiñ aur dūsroñ par lānat bhī bhejte haiñ, jinheñ Allāh kī sūrat par banāyā gayā hai.

¹⁰ Ek hī muñh se satāish aur lānat nikaltī hai. Mere bhāiyo, aisā nahīñ honā chāhie.

¹¹ Yih kaise ho saktā hai ki ek hī chashme se mīṡhā aur karwā pāñī phūṡ nikle.

¹² Mere bhāiyo, kyā anjīr ke daraḡht par zaitūn lag sakte haiñ yā angūr kī bel par anjīr? Hargiz nahīñ! Isī tarah namkīn chashme se mīṡhā pāñī nahīñ nikal saktā.

Āsmān se Hikmat

¹³ Kyā āp meñ se koī dānā aur samajhdār hai? Wuh yih bāt apne achche chāl-chalan se zāhir kare, hikmat se paidā hone wāli halīmī ke nek kāmōñ se.

¹⁴ Lekin ḡhabardār! Agar āp dil meñ hasad kī karwāhaṡ aur ḡhudḡharzī pāl rahe haiñ to is par sheḡhī mat mārñā, na sachchāi ke ḡhilāf jhūṡ boleñ.

¹⁵ Aisā faḡhr āsmān kī taraf se nahīñ hai, balki duniyāwī, ḡhairrūhāñī aur Iblīs se hai.

¹⁶ Kyoñki jahāñ hasad aur ḡhudḡharzī hai wahāñ fasād aur har sharīr kām pāyā jātā hai.

¹⁷ Āsmān kī hikmat farq hai. Awwal to wuh pāk aur muḡaddas hai. Nīz wuh amnḡpasand, narḡmdil, farmāñbardār, rahm aur achche phal se bharī huī, ḡhairjāñibdār aur ḡhulūsḡdil hai.

¹⁸ Aur jo sulah karāte haiñ un ke lie rāstbāzī kā phal salāmatī se boyā jātā hai.

4

Duniyā se Dostī

¹ Yih laṛāiyāñ aur jhagaṛe jo āp ke darmiyāñ haiñ kahāñ se āte haiñ? Kyā in kā sarchashmā wuh burī ḳhāhishāt nahīñ jo āp ke āzā meñ laṛtī rahṭī haiñ?

² Āp kisi chīz kī ḳhāhish rakhte haiñ, lekin use hāsil nahīñ kar sakte. Āp qatl aur hasad karte haiñ, lekin jo kuchh āp chāhte haiñ wuh pā nahīñ sakte. Āp jhagaṛte aur laṛte haiñ. To bhī āp ke pās kuchh nahīñ hai, kyoñki āp Allāh se māngte nahīñ.

³ Aur jab āp māngte haiñ to āp ko kuchh nahīñ miltā. Wajah yih hai ki āp ḡhalat nīyat se māngte haiñ. Āp is se apnī ḳhudḡharz ḳhāhishāt pūrī karnā chāhte haiñ.

⁴ Bewafā logo! Kyā āp ko nahīñ mālūm ki duniyā kā dost Allāh kā dushman hotā hai? Jo duniyā kā dost bananā chāhtā hai wuh Allāh kā dushman ban jātā hai.

⁵ Yā kyā āp samajhte haiñ ki kalām-e-muḡaddas kī yih bāt betukī-sī hai ki Allāh ḡhairat se us Rūh kā ārzūmand hai jis ko us ne hamāre andar sukūnat karne diyā?

⁶ Lekin wuh hamēñ is se kahīñ zyādā fazl bakhshtā hai. Kalām-e-muḡaddas yoñ farmātā hai, “Allāh maḡhrūroñ kā muḡābalā kartā lekin farotanoñ par mehrbānī kartā hai.”

⁷ Ḡharz, Allāh ke tābe ho jāeñ. Iblis kā muḡābalā kareñ to wuh bhḡg jāegā.

⁸ Allāh ke qarīb ā jāeñ to wuh āp ke qarīb āegā. Gunāhgāro, apne hāthoñ ko pāk-sāf kareñ. Dodilo, apne diloñ ko maḳhsūs-o-muḡaddas kareñ.

⁹ Afsos kareñ, mātām kareñ, ḳhūb roeñ. Āp kī hañsī mātām meñ badal jāe aur āp kī ḳhushī māyūsī meñ.

¹⁰ Apne āp ko Ḳhudāwand ke sāmne nīchā kareñ to wuh āp ko sarfarāz karegā.

Ek Dūsre kā Munsif Mat Banānā

¹¹ Bhāiyo, ek dūsre par tohmat mat lagānā. Jo apne bhāi par tohmat lagātā yā use mujrim ṭhahrātā hai wuh sharīat par tohmat lagātā hai aur sharīat ko mujrim ṭhahrātā hai. Aur jab āp sharīat par tohmat lagāte haiñ to āp us ke paioḱār nahīñ rahte balki us ke munsif ban gae haiñ.

¹² Sharīat dene wālā aur munsif sirf ek hī hai aur wuh hai Allāh jo najāt dene aur halāk karne ke qābil hai. To phir āp kaun haiñ jo apne āp ko munsif samajh kar apne paṛosī ko mujrim ṭhahrā rahe haiñ!

Sheḳhī Mat Mārñā

¹³ Aur ab merī bāt sunēñ, āp jo kahte haiñ, “Āj yā kal ham fulāñ fulāñ shahr meñ jāeñge. Wahāñ ham ek sāl ṭhahar kar kārobār karke paise kamāeñge.”

¹⁴ Dekheñ, āp yih bhī nahīñ jānte ki kal kyā hogā. Āp kī zindagī chīz hī kiyā hai! Āp bhāp hī haiñ jo thoṛī der ke lie nazar ātī, phir ḡhāyb ho jātī hai.

¹⁵ Balki āp ko yih kahnā chāhie, “Agar Ḳhudāwand kī marzī huī to ham jieᅅge aur yih yā wuh kareᅅge.”

¹⁶ Lekin filhāl āp shekhī mār kar apne ghurūr kā izhār karte haiᅅ. Is qism kī tamām shekhībāzī buri haiᅅ.

¹⁷ Chunānche jo jāntā hai ki use kyā nek kām karnā hai, lekin phir bhī kuchh nahīn kartā wuh gunāh kartā hai.

5

Daulatmando, Ḳhabardār!

¹ Daulatmando, ab merī bāt sunen! Ḳhūb roen aur giryā-o-zārī kareᅅ, kyoᅅki āp par musibat āne wālī hai.

² Āp kī daulat saᅅ gāi hai aur kīre āp ke shāndār kapre khā gae haiᅅ.

³ Āp ke sone aur chāndī ko zang lag gayā hai. Aur un kī zangālūdā hālat āp ke khilāf gawāhī degī aur āp ke jismoᅅ ko āg kī tarah khā jāegī. Kyoᅅki āp ne in ākhirī dinoᅅ meᅅ apne lie khazāne jamā kar lie haiᅅ.

⁴ Dekheᅅ, jo mazdūrī āp ne fasal kī kaᅅāi karne wāloᅅ se bāz rakhī hai wuh āp ke khilāf chillā rahī hai. Aur āp kī fasal jamā karne wāloᅅ kī chīkheᅅ āsmānī lashkaroᅅ ke Rab ke kānoᅅ tak pahuᅅch gāi haiᅅ.

⁵ Āp ne duniyā meᅅ aiyāshī aur aish-o-ishrat kī zindagī guzarī hai. Zabāh ke dīn āp ne apne āp ko moᅅā-tāzā kar diyā hai.

⁶ Āp ne rāstbāz ko mujrim ᅅaharā kar qatl kiyā hai, aur us ne āp kā muqābalā nahīn kiyā.

Sabar aur Duā

⁷ Bhāiyo, ab sabar se Ḳhudāwand kī āmad ke intazār meᅅ raheᅅ. Kisān par ghaur kareᅅ jo is intazār meᅅ rahtā hai ki zamīn apnī qimᅅī fasal paidā kare. Wuh kitne sabar se kharīf aur bahār kī bārishoᅅ kā intazār kartā hai!

⁸ Āp bhī sabar kareᅅ aur apne diloᅅ ko mazbūt rakheᅅ, kyoᅅki Ḳhudāwand kī āmad qarīb ā gāi hai.

⁹ Bhāiyo, ek dūsre par mat burburānā, warnā āp kī adālat kī jāegī. Munsif to darwāze par kharā hai.

¹⁰ Bhāiyo, un nabiyōᅅ ke namūne par chaleᅅ jinhoᅅ ne Rab ke nām meᅅ kalām pesh karke sabar se dukh uᅅhāyā.

¹¹ Dekheᅅ, ham unheᅅ mubāarak kahte haiᅅ jo sabar se dukh bardāshᅅ karte the. Āp ne Ayyūb kī sābitqadmī ke bāre meᅅ sunā hai aur yih bhī dekᅅ liyā ki Rab ne ākhir meᅅ kyā kuchh kiyā, kyoᅅki Rab bahut mehrbān aur rahīm hai.

¹² Mere bhāiyo, sab se baᅅh kar yih kī āp qasam na khāeᅅ, na āsmān kī qasam, na zamīn kī, na kisī aur chīz kī. Jab āp “Hān” kahnā chāhte haiᅅ to bas “Hān” hī kāfī hai. Aur agar inkār karnā chāheᅅ to bas “Nahīn” kahnā kāfī hai, warnā āp mujrim ᅅahreᅅge.

¹³ Kyā āp meᅅ se koī musibat meᅅ phaᅅsā huā hai? Wuh duā kare. Kyā koī khush hai? Wuh satāish ke gīt gāe.

¹⁴ Kyā āp meᅅ se koī bīmār hai? Wuh jamāt ke buzurgoᅅ ko bulāe tāki wuh ā kar us ke lie duā kareᅅ aur Ḳhudāwand ke nām meᅅ us par tel maleᅅ.

¹⁵ Phir imān se kī gāi duā marīz ko bachāegī aur Ḳhudāwand use uᅅhā kharā karegā. Aur agar us ne gunāh kiyā ho to use muāf kiyā jāegā.

¹⁶ Chunānche ek dūsre ke sāmne apne gunāhoñ kā iqrār kareñ aur ek dūsre ke lie duā kareñ tāki āp shafā pāeñ. Rāst shaḡhs kī muassir duā se bahut kuchh ho saktā hai.

¹⁷ Iliyās ham jaisā insān thā. Lekin jab us ne zor se duā kī ki bārish na ho to sārhe tīn sāl tak bārish na huī.

¹⁸ Phir us ne dubārā duā kī to āsmān ne bārish atā kī aur zamīn ne apnī fasleñ paidā kīn.

¹⁹ Mere bhāiyo, agar āp meñ se koī sachchāī se bhaṭak jāe aur koī use sahīh rāh par wāpas lāe

²⁰ to yaqīn jāneñ, jo kisī gunāhgār ko us kī ḡhalat rāh se wāpas lātā hai wuh us kī jān ko maut se bachāegā aur gunāhoñ kī baṛī tādād ko chhupā degā.

1 Patras

¹ Yih khat Īsā Masīh ke rasūl Patras kī taraf se hai.

Maiñ Allāh ke chune huoñ ko likh rahā hūñ, duniyā ke un mehmānoñ ko jo Puntus, Galatiyā, Kappadukiya, Āsiyā aur Bithuniyā ke sūboñ meñ bikhre hue haiñ.

² K̄hudā Bāp ne āp ko bahut der pahle jān kar chun liyā aur us ke Rūh ne āp ko maḥsūs-o-muqaddas kar diyā. Natīje meñ āp Īsā Masīh ke tābe aur us ke chhīrkāe gae k̄hūn se pāk-sāf ho gae haiñ.

Allāh āp ko bharpūr fazl aur salāmatī baḥshe.

Zindā Ummīd

³ K̄hudā hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh ke Bāp kī tārif ho! Apne azīm rahm se us ne Īsā Masīh ko zindā karne ke wasīle se hamēñ nae sire se paidā kiyā hai. Is se hamēñ ek zindā ummīd mili hai,

⁴ ek aisi mīras jo kabhī nahīn saḥegī, kabhī nahīn nāpāk ho jāegī aur kabhī nahīn murjhāegī. Kyonki yih āsmān par āp ke lie mahfūz rakhī gāi hai.

⁵ Aur Allāh āp ke imān ke zariye apnī qudrat se āp kī us waqt tak hifāzat kartā rahegā jab tak āp ko najāt na mil jāe, wuh najāt jo āk̄hīrat ke din sab par zāhir hone ke lie taiyār hai.

⁶ Us waqt āp k̄hushī manāenge, go filhāl āp ko thoḥī der ke lie tarah tarah kī āzmāishoñ kā sāmna karke ḡham khānā partā hai

⁷ tāki āp kā imān aslī sābit ho jāe. Kyonki jis tarah āg sone ko āzmā kar k̄hālīs banā detī hai usī tarah āp kā imān bhī āzmāyā jā rahā hai, hālāñki yih fānī sone se kahīñ zyādā qīmtī hai. Kyonki Allāh chāhtā hai ki āp ko us din tārif, jalāl aur izzat mil jāe jab Īsā Masīh zāhir hogā.

⁸ Usī ko āp pyār karte haiñ agarche āp ne use dekhā nahīñ, aur usī par āp imān rakhte haiñ go wuh āp ko is waqt nazar nahīñ ātā. Hāñ, āp dil meñ nāqābil-e-bayān aur jalālī k̄hushī manāenge,

⁹ jab āp wuh kuchh pāenge jo imān kī manzil-e-maqsūd hai yāñi apnī jānoñ kī najāt.

¹⁰ Nabī isī najāt kī talāsh aur taftīsh meñ lage rahe, aur unhoñ ne us fazl kī peshgoī kī jo Allāh āp ko dene wālā thā.

¹¹ Unhoñ ne mālūm karne kī koshish kī ki Masīh kā Rūh jo un meñ thā kis waqt yā kin hālāt ke bāre meñ bāt kar rahā thā jab us ne Masīh ke dukh aur bād ke jalāl kī peshgoī kī.

¹² Un par itnā zāhir kiyā gayā ki un kī yih peshgoiyāñ un ke apne lie nahīñ thīñ, balki āp ke lie. Aur ab yih sab kuchh āp ko unhoñ ke wasīle se pesh kiyā gayā hai jinhoñ ne āsmān se bheje gae Rūhul-quds ke zariye āp ko Allāh kī k̄hushk̄habrī sunāi hai. Yih aisi bāteñ haiñ jin par farishte bhī nazar ḍālne ke ārzūmand haiñ.

Muqaddas Zindagī Guzārnā

¹³ Chunāñche zahñī taur par kamarbastā ho jāeñ. Hoshmandī se apnī pūrī ummīd us fazl par rakheñ jo āp ko Īsā Masīh ke zuhūr par baḥshā jāegā.

14 Āp Allāh ke tābefarmān farzand haiñ, is lie un burī k̄hāhishāt ko apnī zindagī meñ jagah na deñ jo āp jāhil hote waqt rakhte the. Warnā wuh āp kī zindagī ko apne sānche meñ dhāl leñgī.

15 Is ke bajāe Allāh kī mānind baneñ jis ne āp ko bulāyā hai. Jis tarah wuh quddūs hai usī tarah āp bhī har waqt muqaddas zindagī guzāreñ.

16 Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Apne āp ko maḥsūs-o-muqaddas rakho kyoñki main muqaddas hūñ.”

17 Aur yād rakheñ ki āsmānī Bāp jis se āp duā karte haiñ jānibdārī nahīñ kartā balki āp ke amal ke mutābiq āp kā faislā karegā. Chunānche jab tak āp is duniyā ke mehmān raheñge Ḳhudā ke k̄hauf meñ zindagī guzāreñ.

18 Kyoñki āp ḳhud jānte haiñ ki āp ko bāpdādā kī bemānī zindagī se chhuṛāne ke lie kyā fidyā diyā gayā. Yih sone yā chāñdī jaisī fānī chīz nahīñ thī

19 balki Masīh kā qīmtī k̄hūn thā. Usī ko benuqs aur bedāgh lele kī haisiyat se hamāre lie qurbān kiyā gayā.

20 Use duniyā kī taḳhlīq se peshtar chunā gayā, lekin in āk̄hirī dinon meñ āp kī k̄hātir zāhir kiyā gayā.

21 Aur us ke wasīle se āp Allāh par imān rakhte haiñ jis ne use murdoñ meñ se zindā karke izzat-o-jalāl diyā tāki āp kā imān aur ummīd Allāh par ho.

22 Sachchāī ke tābe ho jāne se āp ko maḥsūs-o-muqaddas kar diyā gayā aur āp ke dilon meñ bhāiyon ke lie Beriayā muhabbat dāli gāī hai. Chunānche ab ek dūse ko ḳhulūsdilī aur lagan se pyār karte raheñ.

23 Kyoñki āp kī nae sire se paidāish huī hai. Aur yih kisī fānī bij kā phal nahīñ hai balki Allāh ke lāfānī, zindā aur qāym rahne wāle kalām kā phal hai.

24 Yoñ kalām-e-muqaddas farmātā hai,

“Tamām insān ghās hī haiñ,

un kī tamām shān-o-shaukat janglī phūl kī mānind hai.

Ghās to murjhā jātī aur phūl gir jātā hai,

25 lekin Rab kā kalām abad tak qāym rahtā hai.”

Mazkūrā kalām Allāh kī ḳhushḳhabrī hai jo āp ko sunāī gāī hai.

2

Zindā Patthar aur Muqaddas Qaum

1 Chunānche apnī zindagī se tamām tarah kī burāī, dhokebāzī, riyākārī, hasad aur buhtān nikāleñ.

2 Chūñki āp naumaulūd bachche haiñ is lie ḳhālis ruhānī dūdh pīne ke ārzūmand raheñ, kyoñki ise pīne se hī āp baṛhte baṛhte najāt kī naubat tak pahuñcheñge.

3 Jinhoñ ne Ḳhudāwand kī bhalāī kā tajrabā kiyā hai un ke lie aisā karnā zarūrī hai.

4 Ḳhudāwand ke pās āeñ, us zindā patthar ke pās jise insānon ne radd kiyā hai, lekin jo Allāh ke nazdīk chunīdā aur qīmtī hai.

5 Aur āp bhī zindā patthar haiñ jin ko Allāh apne ruhānī maqdis ko tāmīr karne ke lie istemāl kar rahā hai. Na sirf yih balki āp us ke maḥsūs-o-muqaddas imām haiñ. Īsā Masīh ke wasīle se āp aisī ruhānī qurbāniyāñ pesh kar rahe haiñ jo Allāh ko pasand haiñ.

⁶ Kyoñki kalām-e-muqaddas farmātā hai,
 “Dekho, mainī Siyyūn meñ ek patthar rakh detā hūñ,
 kone kā ek chunīdā aur qīmtī patthar.

Jo us par imān lāegā
 use sharmindā nahīn kiyā jāegā.”

⁷ Yih patthar āp ke nazdik jo imān rakhte haiñ beshqīmat hai. Lekin
 jo imān nahīn lāe unhoñ ne use radd kiyā.

“Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā
 wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā.”

⁸ Nīz wuh ek aisā patthar hai

“Jo thokar kā bāis banegā,
 ek chaṭṭān jo thes lagne kā sabab hogī.”

Wuh is lie thokar khāte haiñ kyoñki wuh kalām-e-muqaddas ke
 tābe nahīn hote. Yihī kuchh Allāh kī un ke lie marzī thī.

⁹ Lekin āp Allāh kī chunī meñ nasl haiñ, āp āsmānī Bādshāh ke imām
 aur us kī maḥsūs-o-muqaddas qaum haiñ. Āp us kī milkiyat ban gae
 haiñ tāki Allāh ke qawī kāmoñ kā elān karen, kyoñki wuh āp ko tāriki
 se apnī hairatangez raushnī meñ lāyā hai.

¹⁰ Ek waqt thā jab āp us kī qaum nahīn the, lekin ab āp Allāh kī
 qaum haiñ. Pahle āp par rahm nahīn huā thā, lekin ab Allāh ne āp
 par apne rahm kā izhār kiyā hai.

Allāh ke Ḳhādim

¹¹ Azīzo, āp is duniyā meñ ajnabī aur mehmān haiñ. Is lie mainī āp
 ko takīd kartā hūñ ki āp jismānī ḳhāhishāt kā inkār karen. Kyoñki yih
 āp kī jān se laṛṭī haiñ.

¹² Ghairīmāndāroñ ke darmiyān rahte hue itnī achchhī zindagī
 guzāreñ ki go wuh āp par ḡhalat kām karne kī tohmat bhī lagāeñ
 to bhī unheñ āp ke nek kām nazar āeñ aur unheñ Allāh kī āmad ke
 dīn us kī tamjīd karnī pare.

¹³ Ḳhudāwand kī ḳhātir har insānī iḳhtiyār ke tābe raheñ, ḳhāh
 bādshāh ho jo sab se ālā iḳhtiyār rakhne wālā hai,

¹⁴ ḳhāh us ke wazīr jinheñ us ne is lie muqarrar kiyā hai ki wuh
 ḡhalat kām karne wāloñ ko sazā aur achchhā kām karne wāloñ ko
 shābāsh deñ.

¹⁵ Kyoñki Allāh kī marzī hai ki āp achchhā kām karne se nāsamajh
 logoñ kī jāhil bātoñ ko band karen.

¹⁶ Āp āzād haiñ, is lie āzādānā zindagī guzāreñ. Lekin apnī āzādī
 ko ḡhalat kām chhupāne ke lie istemāl na karen, kyoñki āp Allāh ke
 ḳhādim haiñ.

¹⁷ Har ek kā munāsib ehtirām karen, apne bahan-bhāiyōñ se
 muhabbat rakheñ, Ḳhudā kā ḳhauf māneñ, bādshāh kā ehtirām
 karen.

Masīh ke Dukh kā Namūnā

¹⁸ Aī ḡhulāmo, har lihāz se apne mālikoñ kā ehtirām karke un ke
 tābe raheñ. Aur yih sulūk na sirf un ke sāth ho jo nek aur narmdil
 haiñ balki un ke sāth bhī jo zālīm haiñ.

¹⁹ Kyoñki agar koī Allāh kī marzī kā ḳhayāl karke be'insāf taklīf kā
 ḡham sabar se bardāsht kare to yih Allāh kā fazl hai.

²⁰ Beshak is meñ faḳhr kī koī bāt nahīn agar āp sabar se piṭāi kī wuh
 sazā bardāsht karen jo āp ko ḡhalat kām karne kī wajah se mili ho.

Lekin agar āp ko achchhā kām karne kī wajah se dukh sahnā paṛe aur āp yih sazā sabar se bardāsht karen to yih Allāh kā fazl hai.

²¹ Āp ko isī ke lie bulāyā gayā hai. Kyoṅki Masīh ne āp kī k̄hātir dukh sahne meṅ āp ke lie ek namūnā chhoṛā hai. Aur wuh chāhtā hai ki āp us ke naqsh-e-qadam par chaleṅ.

²² Us ne to koī gunāh na kiyā, aur na koī fareb kī bāt us ke muṅh se niklī.

²³ Jab logon ne use gāliyān dīn to us ne jawāb meṅ gāliyān na dīn. Jab use dukh sahnā paṛā to us ne kisī ko dhamkī na dī balki us ne apne āp ko Allāh ke hawāle kar diyā jo insāf se adālat kartā hai.

²⁴ Masīh k̄hud apne badan par hamāre gunāhon ko salīb par le gayā tāki ham gunāhon ke etibār se mar jāeṅ aur yon hamārā gunāh se tālluq k̄hatm ho jāe. Ab wuh chāhtā hai ki ham rāstbāzī kī zindagī guzāreṅ. Kyoṅki āp ko usī ke zaḥmon ke wasile se shafā milī hai.

²⁵ Pahle āp āwārā bheṛon kī tarah āwārā phir rahe the, lekin ab āp apnī jānon ke charwāhe aur nigarān ke pās lauṭ ae haiṅ.

3

Bīwī aur Shauhar

¹ Isī tarah āp bīwiyon ko bhī apne apne shauhar ke tābe rahnā hai. Kyoṅki is tarah wuh jo imān nahīn rakhte apnī bīwī ke chāl-chalan se jite jā sakte haiṅ. Kuchh kahne kī zarūrat nahīn rahegī

² kyoṅki wuh dekheṅge ki āp kitnī pākizagī se K̄hudā ke k̄hauf meṅ zindagī guzārtī haiṅ.

³ Is kī fikr mat karnā ki āp zāhirī taur par ārāstā hon, masalan khās taur-tarīqon se gundhe hue bālon se yā sone ke zewar aur shāndār libās pahne se.

⁴ Is ke bajāe is kī fikr karen ki āp kī bātini shakhsiyat ārāstā ho. Kyoṅki jo rūh narmdilī aur sukūn ke lāfānī zewaron se sajī huī hai wuhī Allāh ke nazdik beshqīmat hai.

⁵ Māzī meṅ Allāh par ummīd rakhne wālī muqaddas k̄hawātīn bhī isī tarah apnā singār kiyā kartī thiṅ. Yon wuh apne shauharon ke tābe rahīṅ,

⁶ Sārā kī tarah jo apne shauhar Ibrāhīm ko āqā kah kar us kī māntī thi. Āp to Sārā kī beṭiyān ban gāi haiṅ. Chunānche nek kām karen aur kisī bhī chīz se na ḍareṅ, k̄hāh wuh kitnī hī ḍarāunī kyon na ho.

⁷ Is tarah lāzim hai ki āp jo shauhar haiṅ samajh ke sāth apnī bīwiyon ke sāth zindagī guzāreṅ, yih jān kar ki yih āp kī nisbat kamzor haiṅ. Un kī izzat karen, kyoṅki yih bhī āp ke sāth zindagī ke fazl kī wāris haiṅ. Aisā na ho ki is meṅ beparwāi karne se āp kī duāiyā zindagī meṅ rukāwaṭ paidā ho jāe.

Nek Zindagī Guzārne kī Wajah se Dukh

⁸ Āk̄hir meṅ ek aur bāt, āp sab ek hī soch rakheṅ aur ek dūsre se tālluqāt meṅ hamdardī, pyār, rahm aur halīmī kā izhār karen.

⁹ Kisī ke ḡhalat kām ke jawāb meṅ ḡhalat kām mat karnā, na kisī kī gāliyon ke jawāb meṅ gālī denā. Is ke bajāe jawāb meṅ aise shakhs ko barkat deṅ, kyoṅki Allāh ne āp ko bhī is lie bulāyā hai ki āp us kī barkat wirāsat meṅ paeṅ.

¹⁰ Kalām-e-muqaddas yon farmātā hai,
“Kaun maze se zindagī guzārnā

aur achchhe din deḡhnā chāhtā hai?

Wuh apnī zabān ko sharīr bāteñ karne se roke
aur apne hoñṭoñ ko jhūṭ bolne se.

¹¹ Wuh burāī se muñh pher kar nek kām kare,
sulah-salāmatī kā tālib ho kar
us ke pīchhe lagā rahe.

¹² Kyoñki Rab kī ānkheñ rāstbāzoñ par lagī rahtī haiñ,
aur us ke kān un kī duāoñ kī taraf māyl haiñ.

Lekin Rab kā chehrā un ke ḡhilāf hai jo ḡhalat kām karte haiñ.”

¹³ Agar āp nek kām karne meñ sargarm hoñ to kaun āp ko nuqsān
pahuñchāegā?

¹⁴ Lekin agar āp ko rāst kām karne kī wajah se dukh bhī uṭhānā
pare to āp mubāarak haiñ. Un kī dhamkiyoñ se mat ḡarnā aur mat
ghabrānā

¹⁵ balki apne dilon meñ Ḳhudāwand Masīh ko maḡhsūs-o-
muḡaddas jāneñ. Aur jo bhī āp se āp kī Masīh par ummīd ke bāre meñ
pūchhe har waqt use jawāb dene ke lie taiyār raheñ. Lekin narmdilī
se aur Ḳhudā ke ḡhauf ke sāth jawāb deñ.

¹⁶ Sāth sāth āp kā zamīr sāf ho. Phir jo log āp ke Masīh meñ achchhe
chāl-chalan ke bāre meñ ḡhalat bāteñ kar rahe haiñ unheñ apnī
tohmat par sharm āegī.

¹⁷ Yād rahe ki ḡhalat kām karne kī wajah se dukh sahne kī nisbat
behtar yih hai ki ham nek kām karne kī wajah se taklīf uṭhāeñ,
basharteki yih Allāh kī marzī ho.

¹⁸ Kyoñki Masīh ne hamāre gunāhoñ ko miṭāne kī ḡhātir ek bār sadā
ke lie maut sahī. Hāñ, jo rāstbāz hai us ne yih nārāstoñ ke lie kiyā tāki
āp ko Allāh ke pās pahuñchāe. Use badan ke etibār se sazā-e-maut dī
gai, lekin Rūh ke etibār se use zindā kar diyā gayā.

¹⁹ Is Rūh ke zariye us ne jā kar qaidī rūhoñ ko paighām diyā.

²⁰ Yih un kī rūh thiñ jo un dinoñ meñ nāfarmān the jab Nūh apnī
kashṭī banā rahā thā. Us waqt Allāh sabar se intazār kartā rahā, lekin
āḡhirkār sirf chand ek log yāñī āṭh afrād pāñī meñ se guzar kar bach
nikle.

²¹ Yih pāñī us baptisme kī taraf ishārā hai jo is waqt āp ko najāt
dilātā hai. Is se jism kī gandagī dūr nahīñ kī jāti balki baptismā lete
waqt ham Allāh se arz karte haiñ ki wuh hamārā zamīr pāk-sāf kar
de. Phir yih āp ko Isā Masīh ke jī uṭhne se najāt dilātā hai.

²² Ab Masīh āsmān par jā kar Allāh ke dahne hāth baith gayā hai
jahāñ farishte, iḡhtiyār wāle aur quwwateñ us ke tābe haiñ.

4

Tabdīlshudā Zindagiyan

¹ Ab chūñki Masīh ne jismāñī taur par dukh uṭhāyā is lie āp bhī apne
āp ko us kī-sī soch se lais kareñ. Kyoñki jis ne Masīh kī ḡhātir jismāñī
taur par dukh sah liyā hai us ne gunāh se nipāṭ liyā hai.

² Natije meñ wuh zamīn par apnī bāqī zindagī insān kī burī
ḡhāhishāt pūrī karne meñ nahīñ guzāregā balki Allāh kī marzī pūrī
karne meñ.

³ Māzī meñ āp ne kāfī waqt wuh kuchh karne meñ guzārā
jo ḡhairimāndār pasand karte haiñ yāñī aiyāshī, shahwatparastī,

nashābāzī, sharābnoshī, rangraliyōñ, nāch-rang aur ghinaunī but-parastī meñ.

⁴ Ab āp ke ghairīmāndār dost tājjub karte haiñ ki āp un ke sāth mil kar aiyāshī ke is tez dhāre meñ chhalāng nahīñ lagāte. Is lie wuh āp par kufr bakte haiñ.

⁵ Lekin unheñ Allāh ko jawāb denā paṛegā jo zindoñ aur murdoñ kī adālat karne ke lie taiyār kharā hai.

⁶ Yihī wajah hai ki Allāh kī khushkhābrī unheñ bhī sunāī gāī jo ab murdā haiñ. Maqsad yih thā ki wuh Allāh ke sāmne Rūh meñ zindagī guzār sakeñ agarche insānī lihāz se un ke jism kī adālat kī gāī hai.

Apnī Nematoñ se Ek Dūsre kī Khidmat Kareñ

⁷ Tamām chīzoñ kā khātmā qarīb ā gayā hai. Chunāñche duā karne ke lie chust aur hošmand raheñ.

⁸ Sab se zarūrī bāt yih hai ki āp ek dūsre se lagātār muhabbat rakheñ, kyoñki muhabbat gunāhoñ kī baṛī tādād par pardā dāl detī hai.

⁹ Buṛbuṛāe baḡhair ek dūsre kī mehmān-nawāzī kareñ.

¹⁰ Allāh apnā fazl muḡhtalif nematoñ se zāhir kartā hai. Fazl kā yih intazām wafādārī se chalāte hue ek dūsre kī khidmat kareñ, har ek us nemat se jo use milī hai.

¹¹ Agar koī bole to Allāh ke-se alfāz ke sāth bole. Agar koī khidmat kare to us tāqat ke zariye jo Allāh use muhaiyā kartā hai, kyoñki is tarah hī Allāh ko Īsā Masīh ke wasīle se jalāl diyā jāegā. Azal se abad tak jalāl aur qudrat usī kī ho! Āmīn.

Āp kī Musibat Ghairmāmūlī Nahīñ Hai

¹² Azīzo, īzārasānī kī us āg par tājjub na kareñ jo āp ko āzmāne ke lie āp par ān paṛī hai. Yih mat sochnā ki mere sāth kaisī ghairmāmūlī bāt ho rahī hai.

¹³ Balki khushī manāeñ ki āp Masīh ke dukhoñ meñ sharīk ho rahe haiñ. Kyoñki phir āp us waqt bhī khushī manāeñge jab Masīh kā jalāl zāhir hogā.

¹⁴ Agar log is lie āp kī be'izzatī karte haiñ ki āp Masīh ke pairokār haiñ to āp mubārak haiñ. Kyoñki is kā matlab hai ki Allāh kā jalālī Rūh āp par thāhrā huā hai.

¹⁵ Agar āp meñ se kisī ko dukh uṭhānā paṛe to yih is lie nahīñ honā chāhie ki āp qātil, chor, mujrim yā fasādī haiñ.

¹⁶ Lekin agar āp ko Masīh ke pairokār hone kī wajah se dukh uṭhānā paṛe to na sharmāeñ balki Masīh ke nām meñ Allāh kī hamd-o-sanā kareñ.

¹⁷ Kyoñki ab waqt ā gayā hai ki Allāh kī adālat shurū ho jāe, aur pahle us ke ghar wāloñ kī adālat kī jāegī. Agar aisā hai to phir is kā anjām un ke lie kyā hogā jo Allāh kī khushkhābrī ke tābe nahīñ haiñ?

¹⁸ Aur agar rāstbāz mushkil se bacheñge to phir bedīn aur gunāhgār kā kyā hogā?

¹⁹ Chunāñche jo Allāh kī marzī se dukh uṭhā rahe haiñ wuh nek kām karne se bāz na āeñ balki apnī jānoñ ko usī ke hawāle kareñ jo un kā wafādār Khāliq hai.

5

Allāh kā Gallā

¹ Ab main āp ko jo jamātoñ ke buzurg haiñ nasīhat karnā chāhtā hūñ. Main khud bhī buzurg hūñ balki Masīh ke dukhoñ kā gawāh bhī hūñ, aur main āp ke sāth us āne wāle jalāl meñ sharīk ho jāūngā jo zāhir ho jāegā. Is haisiyat se main āp se apil kartā hūñ,

² gallābān hote hue Allāh ke us galle kī dekh-bhāl karen jo āp ke sapurd kiyā gayā hai. Yih khidmat majbūran na karen balki khushī se, kyonki yih Allāh kī marzī hai. Lālach ke baḡhair pūrī lagan se yih khidmat saranjām deñ.

³ Jinheñ āp ke sapurd kiyā gayā hai un par hukūmat mat karnā balki galle ke lie achchhā namūnā baneñ.

⁴ Phir jab hamārā sardār gallābān zāhir hogā to āp ko jalāl kā ḡhairfānī tāj milegā.

⁵ Isī tarah lāzim hai ki āp jo jawān haiñ buzurgoñ ke tābe raheñ. Sab inkisārī kā libās pahan kar ek dūse kī khidmat karen, kyonki Allāh maḡhrūroñ kā muqābalā kartā lekin farotanoñ par mehrbānī kartā hai.

⁶ Chunāñche Allāh ke qādir hāth ke nīche jhuk jāeñ tāki wuh mauzūñ waqt par āp ko sarfarāz kare.

⁷ Apnī tamām pareshāniyāñ us par ḡāl deñ, kyonki wuh āp kī fikr kartā hai.

⁸ Hoshmand raheñ, jāgte raheñ. Āp kā dushman Iblīs garajte hue sherbabar kī tarah ḡhūmtā-phirtā aur kisī ko haḡap kar lene kī talāsh meñ rahtā hai.

⁹ Imān meñ mazbūt rah kar us kā muqābalā karen. Āp ko to mālūm hai ki pūrī duniyā meñ āp ke bhāī isī qism kā dukh uḡhā rahe haiñ.

¹⁰ Lekin āp ko zyādā der ke lie dukh uḡhānā nahīñ paḡegā. Kyonki har tarah ke fazl kā Khudā jis ne āp ko Masīh meñ apne abadī jalāl meñ sharīk hone ke lie bulāyā hai wuh khud āp ko kāmiliyat tak pahuñchāegā, mazbūt banāegā, taqwiya degā aur ek ḡhos buniyād par khaḡā karegā.

¹¹ Abad tak qudrat usī ko hāsīl rahe. Āmīn.

Ākhirī Salām

¹² Main āp ko yih muḡhtasar khat Silwānus kī madad se likh rahā hūñ jise main wafādār bhāī samajhtā hūñ. Main is se āp kī hauslā-afzāī aur is kī tasdīq karnā chāhtā hūñ ki yihī Allāh kā haqiqī fazl hai. Is par qāym raheñ.

¹³ Bābal meñ jo jamāt Allāh ne āp kī tarah chunī hai wuh āp ko salām kahtī hai, aur isī tarah merā beḡā Marqus bhī.

¹⁴ Ek dūse ko muhabbat kā boḡā denā.

Āp sab kī jo Masīh meñ haiñ salāmātī ho.

2 Patras

¹ Yih khat Īsā Masīh ke k̄hādīm aur rasūl Shamāūn Patras kī taraf se hai.

Main un sab ko likh rahā hūn jinheñ hamāre K̄hudā aur Najātdahindā Īsā Masīh kī rāstbāzī ke wasīle se wuhī beshqīmat imān baḳhshā gayā hai jo hamēñ bhī milā.

² K̄hudā kare ki āp use aur hamāre K̄hudāwand Īsā ko jānane meñ taraqqī karte karte kasrat se fazl aur salāmatī pāte jāēñ.

Allāh kā Bulāwā

³ Allāh ne apnī ilāhī qudrat se hamēñ wuh sab kuchh atā kiyā hai jo k̄hudātars zindagī guzārne ke lie zarūrī hai. Aur hamēñ yih use jān lene se hāsīl huā hai. Kyonki us ne hamēñ apne zātī jalāl aur qudrat ke zariye bulāyā hai.

⁴ Is jalāl aur qudrat se us ne hamēñ wuh azīm aur beshqīmat chīzeñ dī haiñ jin kā wādā us ne kiyā thā. Kyonki wuh chāhtā thā ki āp in se duniyā kī burī k̄hāhishāt se paidā hone wāle fasād se bach kar us kī ilāhī zāt meñ sharīk ho jāēñ.

⁵ Yih sab kuchh pesh-e-nazar rakh kar pūrī lagan se koshish karen ki āp ke imān se aḳhlāq paidā ho jāe, aḳhlāq se ilm,

⁶ ilm se zabt-e-nafs, zabt-e-nafs se sābitqadmī, sābitqadmī se k̄hudātars zindagī,

⁷ k̄hudātars zindagī se barādarānā shafqat aur barādarānā shafqat se sab ke lie muhabbat.

⁸ Kyonki jitnā hī āp in k̄hūbiyon meñ baḳhte jāēnge utnā hī yih āp ko is se mahfūz rakheñgī ki āp hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh ko jānane meñ sust aur bephal raheñ.

⁹ Lekin jis meñ yih k̄hūbiyāñ nahīñ haiñ us kī nazar itnī kamzor hai ki wuh andhā hai. Wuh bhūl gayā hai ki use us ke guzare gunāhoñ se pāk-sāf kiyā gayā hai.

¹⁰ Chunānche bhāiyo, mazīd lagan se apne bulāwe aur chunāo kī tasdiq karne meñ koshāñ raheñ. Kyonki yih karne se āp gir jāne se bacheñge

¹¹ aur Allāh baḳī k̄hushī se āp ko hamāre K̄hudāwand aur Najātdahindā Īsā Masīh kī bādshāhī meñ dāḳhil hone kī ijāzat degā.

¹² Is lie main hameshā āp ko in bātoñ kī yād dilātā rahūngā, hālāñki āp in se wāqif haiñ aur mazbūtī se us sachchāi par qāym haiñ jo āp ko milī hai.

¹³ Balki main apnā farz samajhtā hūn ki jitnī aur der main jism kī is jhoñpṛī meñ rahtā hūn āp ko in bātoñ kī yād dilāne se ubhārtā rahūñ.

¹⁴ Kyonki mujhe mālūm hai ki ab merī yih jhoñpṛī jald hī ḍhā dī jāegī. Hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh ne bhī mujh par yih zāhir kiyā thā.

¹⁵ Lekin main pūrī koshish karūngā ki mere kūch kar jāne ke bād bhī āp har waqt in bātoñ ko yād rakh sakeñ.

Masīh ke Jalāl ke Gawāh

¹⁶ Kyoñki jab ham ne āp ko apne aur āp ke Ḳhudāwand Masīh kī qudrat aur āmad ke bāre meñ batāyā to ham chālākī se ghaṛe qisse-kahāniyoñ par inhisār nahīn kar rahe the balki ham ne yih gawāhoñ kī haisiyat se batāyā. Kyoñki ham ne apnī hī āñkhoñ se us kī azmat dekhī thī.

¹⁷ Ham maujūd the jab use Ḳhudā Bāp se izzat-o-jalāl milā, jab ek āwāz ne Allāh kī purjalāl shān se ā kar kahā, “Yih merā pyārā Farzand hai jis se main Ḳhush hūn.”

¹⁸ Jab ham us ke sāth muqaddas pahār par the to ham ne Ḳhud yih āwāz āsmān se ātī sunī.

¹⁹ Is tajrabe kī binā par hamārā nabiyōñ ke paighām par etamād zyādā mazbūt hai. Āp achchhā kareñge agar is par Ḳhūb dhyān deñ. Kyoñki yih kisī tārīk jagah meñ raushnī ki mānind hai jo us waqt tak chamaktī rahegī jab tak pau phaṭ kar subah kā sitārā āp ke diloñ meñ tulū na ho jāe.

²⁰ Sab se baṛh kar āp ko yih samajhne kī zarūrat hai ki kalām-e-muqaddas kī koī bhī peshgoī nabī kī apnī hī tafsīr se paidā nahīn hotī.

²¹ Kyoñki koī bhī peshgoī kabhī bhī insān kī tahrīk se wujūd meñ nahīn āī balki peshgoī karte waqt insānoñ ne Rūhul-quds se tahrīk pā kar Allāh kī taraf se bāt kī.

2

Jhūṭe Ustād

¹ Lekin jis tarah māzī meñ Isrāil qaum meñ jhūṭe nabi bhī the, usī tarah āp meñ se bhī jhūṭe ustād khare ho jāeñge. Yih Ḳhudā kī jamātoñ meñ mohlak tālīmāt phailāeñge balki apne mālik ko jānane se inkār bhī kareñge jis ne unheñ Ḳharīd liyā thā. Aisī harkatoñ se yih jald hī apne āp par halākat lāeñge.

² Bahut-se log un kī aiyaśh harkatoñ kī pairawī kareñge, aur is wajah se dūsre sachchāī kī rāh par kufr bakeñge.

³ Lālach ke sabab se yih ustād āp ko farzī kahāniyān sunā kar āp kī lūṭ-ghasoṭ kareñge. Lekin Allāh ne baṛī der se unheñ mujrim ṭhahrāyā, aur us kā faislā sustraftār nahīn hai. Hāñ, un kā munsif ūñgh nahīn rahā balki unheñ halāk karne ke lie taiyār kharā hai.

⁴ Dekheñ, Allāh ne un farishtoñ ko bachne na diyā jinhoñ ne gunāh kiyā balki unheñ tārīkī ki zanjīroñ meñ bāndh kar jahannum meñ ḡāl diyā jahān wuh adālat ke din tak mahfūz raheñge.

⁵ Isī tarah us ne qadīm duniyā ko bachne na diyā balki us ke bedīn bāshindoñ par sailāb ko āne diyā. Us ne sirf rāstbāzī ke paighambar Nūh ko sāt aur jānoñ samet bachāyā.

⁶ Aur us ne Sadūm aur Amūrā ke shahroñ ko mujrim qarār de kar rākh kar diyā. Yoñ Allāh ne unheñ ibrat banā kar dikhāyā ki bedīnoñ ke sāth kyā kuchh kiyā jāegā.

⁷ Sāth sāth us ne Lūt ko bachāyā jo rāstbāz thā aur be'usūl logoñ ke gande chāl-chalan dekh dekh kar pistā rahā.

⁸ Kyoñki yih rāstbāz ādmī un ke darmiyān bastā thā, aur us kī rāstbāz jān roz baroz un kī sharīr harkateñ dekh aur sun kar saḡht azāb meñ phañsī rahī.

⁹ Yoñ zāhir hai ki Rab dīndār logoñ ko āzmāish se bachānā aur bedīnoñ ko adālat ke din tak sazā ke taht rakhnā jāntā hai,

¹⁰ ḵhāskar unheñ jo apne jism kī gandī ḵhāhishāt ke pīchhe lage rahte aur Ḵhudāwand ke iḵhtiyār ko haqīr jānte haiñ.

Yih log gustāḵh aur maḡhrūr haiñ aur jalālī hastiyōñ par kufr bakne se nahīñ ḍarte.

¹¹ Is ke muqābale meñ farishte bhī jo kahīñ zyādā tāqatwar aur qawī haiñ Rab ke huzūr aisī hastiyōñ par buhtān aur ilzāmāt lagāne kī jurrat nahīñ karte.

¹² Lekin yih jhūṭe ustād beaql jānwarōñ kī mānind haiñ, jo fitrī taur par is lie paidā hue haiñ ki unheñ pakaṛā aur ḵhatm kiyā jāe. Jo kuchh wuh nahīñ samajhte us par wuh kufr bakte haiñ. Aur janglī jānwarōñ kī tarah wuh bhī halāk ho jāeñge.

¹³ Yoñ jo nuqsān unhoñ ne dūsroñ ko pahunchāyā wuhī unheñ ḵhud bhugatnā paṛegā. Un ke nazdik lutf uṭhāne se murād yih hai ki din ke waqt khul kar aish karen. Wuh dāḡh aur dhabbe haiñ jo āp kī ziyāfatoñ meñ sharik ho kar apnī daḡhābaziyoñ kī rangraliyāñ manāte haiñ.

¹⁴ Un kī āñkheñ har waqt kisī badkār aurat se zinā karne kī talāsh meñ rahtī haiñ aur gunāh karne se kabhī nahīñ ruktīñ. Wuh kamzor logoñ ko ḡhalat kām karne ke lie uksāte aur lālach karne meñ māhir haiñ. Un par Allāh kī lānat!

¹⁵ Wuh sahih rāh se haṭ kar āwārā phir rahe aur Bilām bin Baor ke naqsh-e-qadam par chal rahe haiñ, kyonki Bilām ne paison ke lālach meñ ḡhalat kām kiyā.

¹⁶ Lekin gadhī ne use is gunāh ke sabab se ḍāntā. Is jānwar ne jo bolne ke qābil nahīñ thā insān kī-sī āwāz meñ bāt kī aur nabī ko us kī dīwānaḡī se rok diyā.

¹⁷ Yih log sūkhe hue chashme aur āñdhī se dhakele hue bādai haiñ. In kī taqdīr andhere kā tārikhtarīñ hissā hai.

¹⁸ Yih maḡhrūr bāteñ karte haiñ jin ke pīchhe kuchh nahīñ hai aur ḡhairaḵhlāqī jismānī shahwatoñ se aise logoñ ko uksāte haiñ jo hāl hī meñ dhoke kī zindagī guzārne wāloñ meñ se bach nikle haiñ.

¹⁹ Yih unheñ āzād karne kā wādā karte haiñ jabki ḵhud badkārī ke ḡhulām haiñ. Kyonki insān usī kā ḡhulām hai jo us par ḡhālib ā gayā hai.

²⁰ Aur jo hamāre Ḵhudāwand aur Najātdahindā Īsā Masih ko jān lene se is duniyā kī ālūdaḡī se bach nikalte haiñ, lekin bād meñ ek bār phir is meñ phañs kar maḡhlūb ho jāte haiñ un kā anjām pahle kī nisbat zyādā burā ho jātā hai.

²¹ Hāñ, jin logoñ ne rāstbāzī kī rāh ko jān liyā, lekin bād meñ us muqaddas hukm se muñh pher liyā jo un ke hawāle kiyā gayā thā, un ke lie behtar hotā ki wuh is rāh se kabhī wāqif na hote.

²² Un par yih muhāwarā sādiq ātā hai ki “Kuttā apnī qai ke pās wāpas ā jātā hai.” Aur yih bhī ki “Suarnī nahāne ke bād dubārā kīchaṛ meñ loṭne lagtī hai.”

3

Ḵhudāwand kī Āmad kā Wādā

¹ Azīzo, yih ab dūsṛā ḵhat hai jo main ne āp ko likh diyā hai. Donoñ ḵhatoñ meñ main ne kāi bātoñ kī yād dilā kar āp ke zahnoñ meñ pāk soch ubhārne kī koshish kī.

² Maiñ chāhtā hūñ ki āp wuh kuchh yād rakheñ jis kī peshgoī muqaddas nabiyon ne kī thī aur sāth sāth hamāre Ḳhudāwand aur Najātdahindā kā wuh hukm bhī jo āp ko apne rasūlon kī mārifat milā.

³ Awwal āp ko yih bāt samajhne kī zarūrat hai ki in ākhirī dinoñ meñ aise log āeñge jo mazāq urā kar apnī shahwaton ke qabze meñ raheñge.

⁴ Wuh pūchheñge, “Īsā ne āne kā wādā to kiyā, lekin wuh kahāñ hai? Hamāre bāpdādā to mar chuke haiñ, aur duniyā kī taḳhliq se le kar āj tak sab kuchh waise kā waisā hī hai.”

⁵ Lekin yih log nazarandāz karte haiñ ki qadīm zamāne meñ Allāh ke hukm par āsmānon kī taḳhliq huī aur zamīn pānī meñ se aur pānī ke zariye wujūd meñ āī.

⁶ Isī pānī ke zariye qadīm zamāne kī duniyā par sailāb āyā aur sab kuchh tabāh huā.

⁷ Aur Allāh ke isī hukm ne maujūdā āsmān aur zamīn ko āg ke lie mahfūz kar rakhā hai, us din ke lie jab bedīn logoñ kī adālat kī jāegī aur wuh halāk ho jāeñge.

⁸ Lekin mere azīzo, ek bāt āp se poshidā na rahe. Ḳhudāwand ke nazdīk ek din hazār sāl ke barābar hai aur hazār sāl ek din ke barābar.

⁹ Ḳhudāwand apnā wādā pūrā karne meñ der nahīñ kartā jis tarah kuchh log samajhte haiñ balki wuh to āp kī ḳhātīr sabar kar rahā hai. Kyonki wuh nahīñ chāhtā ki koī halāk ho jāe balki yih ki sab taubā kī naubat tak pahunchēñ.

¹⁰ Lekin Ḳhudāwand kā din chor kī tarah āegā. Āsmān bare shor ke sāth ḳhatm ho jāeñge, ajrām-e-falakī āg meñ pighal jāeñge aur zamīn us ke kāmōñ samet zāhir ho kar adālat meñ pesh kī jāegī.

¹¹ Ab socheñ, agar sab kuchh is tarah ḳhatm ho jāegā to phir āp kis qism ke log hone chāhieñ? Āp ko muqaddas aur ḳhudātars zindagī guzārte hue

¹² Allāh ke din kī rāh dekhnī chāhie. Hāñ, āp ko yih koshish karnī chāhie ki wuh din jaldī āe jab āsmān jal jāeñge aur ajrām-e-falakī āg meñ pighal jāeñge.

¹³ Lekin ham un nae āsmānon aur naī zamīn ke intazār meñ haiñ jin kā wādā Allāh ne kiyā hai. Aur wahāñ rāstī sukūnat karegī.

¹⁴ Chunāñche azīzo, chūñki āp is intazār meñ haiñ is lie pūrī lagan ke sāth koshāñ raheñ ki āp Allāh ke nazdīk bedāgh aur be'ilzām ṭhahreñ aur āp kī us ke sāth sulah ho.

¹⁵ Yād rakheñ ki hamāre Ḳhudāwand kā sabar logoñ ko najāt pāne kā mauqā detā hai. Hamāre azīz bhāī Paulus ne bhī us hikmat ke mutābiq jo Allāh ne use atā kī hai āp ko yihī kuchh likhā hai.

¹⁶ Wuh yihī kuchh apne tamām ḳhaton meñ likhtā hai jab wuh is mazmūn kā zikr kartā hai. Us ke ḳhaton meñ kuchh aisī bāteñ haiñ jo samajhne meñ mushkil haiñ aur jinheñ jāhil aur kamzor log tor-maror kar bayān karte haiñ, bilkul usī tarah jis tarah wuh bāqī sahīfoñ ke sāth bhī karte haiñ. Lekin is se wuh apne āp ko hī halāk kar rahe haiñ.

¹⁷ Mere azīzo, maiñ āp ko waqt se pahle in bāton se āgāh kar rahā hūñ. Is lie ḳhabardār raheñ tāki be'usūl logoñ kī ghalat soch āp ko bahkā kar āp ko mahfūz maqām se haṭā na de.

¹⁸ Is ke bajāe hamāre Ḳhudāwand aur Najātdahindā Īsā Masīh ke fazl aur ilm meñ taraqqī karte raheñ. Use ab aur abad tak jalāl hāsil hotā rahe! Āmīn.

1 Yūhannā

Zindagī kā Kalām

¹ Ham āp ko us kī munādī karte haiñ jo ibtidā se thā, jise ham ne apne kānoñ se sunā, apnī āñkhoñ se dekhā, jis kā mushāhadā ham ne kiyā aur jise ham ne apne hāthoñ se chhuā. Wuhī zindagī kā kalām hai.

² Wuh jo ḳhud zindagī thā zāhir huā, ham ne use dekhā. Aur ab ham gawāhī de kar āp ko us abadī zindagī kī munādī karte haiñ jo Ḳhudā Bāp ke pās thī aur ham par zāhir huī hai.

³ Ham āp ko wuh kuchh sunāte haiñ jo ham ne ḳhud dekh aur sun liyā hai tāki āp bhī hamārī rifāqat meñ sharīk ho jāeñ. Aur hamārī rifāqat Ḳhudā Bāp aur us ke Farzand Īsā Masīh ke sāth hai.

⁴ Ham yih is lie likh rahe haiñ tāki hamārī ḳhushī pūrī ho jāe.

Allāh Nūr Hai

⁵ Jo paiḡhām ham ne us se sunā aur āp ko sunā rahe haiñ wuh yih hai, Allāh nūr hai aur us meñ tārikī hai hī nahīñ.

⁶ Jab ham tārikī meñ chalte hue Allāh ke sāth rifāqat rakhne kā dāwā karte haiñ to ham jhūṭ bol rahe aur sachchāī ke mutābiq zindagī nahīñ guzār rahe.

⁷ Lekin jab ham nūr meñ chalte haiñ, bilkul usī tarah jis tarah Allāh nūr meñ hai, to phir ham ek dūsre ke sāth rifāqat rakhte haiñ aur us ke Farzand Īsā kā ḳhūn hameñ tamām gunāhoñ se pāk-sāf kar detā hai.

⁸ Agar ham gunāh se pāk hone kā dāwā karen to ham apne āp ko fareb dete haiñ aur ham meñ sachchāī nahīñ hai.

⁹ Lekin agar ham apne gunāhoñ kā iqrār karen to wuh wafādār aur rāst sābit hogā. Wuh hamāre gunāhoñ ko muāf karke hameñ tamām nārāstī se pāk-sāf karegā.

¹⁰ Agar ham dāwā karen ki ham ne gunāh nahīñ kiyā to ham use jhūṭā qarār dete haiñ aur us kā kalām hamāre andar nahīñ hai.

2

Masīh Hamārī Shafā'at Kartā Hai

¹ Mere bachcho, maiñ āp ko yih is lie likh rahā hūñ ki āp gunāh na karen. Lekin agar koī gunāh kare to ek hai jo Ḳhudā Bāp ke sāmne hamārī shafā'at kartā hai, Īsā Masīh jo rāst hai.

² Wuhī hamāre gunāhoñ kā kaffārā dene wālī qurbānī hai, aur na sirf hamāre gunāhoñ kā balki pūrī duniyā ke gunāhoñ kā bhī.

³ Is se hameñ patā chaltā hai ki ham ne use jāñ liyā hai, jab ham us ke ahkām par amal karte haiñ.

⁴ Jo kahtā hai, "Maiñ use jāntā hūñ" lekin us ke ahkām par amal nahīñ kartā wuh jhūṭā hai aur sachchāī us meñ nahīñ hai.

⁵ Lekin jo us ke kalām kī pairawī kartā hai us meñ Allāh kī muhabbat haqīqatan takmīl tak pahuñch gaī hai. Is se hameñ patā chaltā hai ki ham us meñ haiñ.

⁶ Jo kahtā hai ki wuh us meñ qāym hai us ke lie lāzim hai ki wuh yoñ chale jis tarah Īsā chaltā thā.

Ek Nayā Hukm

⁷ Azīzo, mainī āp ko koī nayā hukm nahīn likh rahā, balki wuhī purānā hukm jo āp ko shurū se milā hai. Yih purānā hukm wuhī paighām hai jo āp ne sun liyā hai.

⁸ Lekin dūsri taraf se yih hukm nayā bhī hai, aur is kī sachchāi Masīh aur āp meñ zāhir huī hai. Kyoñki tārīkī khatm hone wālī hai aur haqīqī raushnī chamakne lag gaī hai.

⁹ Jo nūr meñ hone kā dāwā karke apne bhāi se nafrat kartā hai wuh ab tak tārīkī meñ hai.

¹⁰ Jo apne bhāi se muhabbat rakhtā hai wuh nūr meñ rahtā hai aur us meñ koī bhī chīz nahīn pāi jātī jo thokar kā bāis ban sake.

¹¹ Lekin jo apne bhāi se nafrat kartā hai wuh tārīkī hī meñ hai aur andhere meñ chaltā phirtā hai. Us ko yih nahīn mālūm ki wuh kahān jā rahā hai, kyoñki tārīkī ne use andhā kar rakhā hai.

¹² Pyāre bachcho, mainī āp ko is lie likh rahā hūn ki āp ke gunāhoñ ko us ke nām kī khatir muāf kar diyā gayā hai.

¹³ Wālidō, mainī āp ko is lie likh rahā hūn ki āp ne use jān liyā hai jo ibtidā hī se hai. Jawān mardo, mainī āp ko is lie likh rahā hūn ki āp Iblīs par ghālib ā gae haiñ. Bachcho, mainī āp ko is lie likh rahā hūn ki āp ne Bāp ko jān liyā hai.

¹⁴ Wālidō, mainī āp ko is lie likh rahā hūn ki āp ne use jān liyā hai jo ibtidā hī se hai. Jawān mardo, mainī āp ko is lie likh rahā hūn ki āp mazbūt haiñ. Allāh kā kalām āp meñ bastā hai aur āp Iblīs par ghālib ā gae haiñ.

¹⁵ Duniyā ko pyār mat karnā, na kisī chīz ko jo duniyā meñ hai. Agar koī duniyā ko pyār kare to Kḥudā Bāp kī muhabbat us meñ nahīn hai.

¹⁶ Kyoñki jo bhī chīz duniyā meñ hai wuh Bāp kī taraf se nahīn balki duniyā kī taraf se hai, kḥāh wuh jism kī burī kḥāhishāt, āñkhoñ kā lālach yā apnī milkiyat par faḥr ho.

¹⁷ Duniyā aur us kī wuh chīzeñ jo insān chāhtā hai khatm ho rahī haiñ, lekin jo Allāh kī marzī pūrī kartā hai wuh abad tak jītā rahegā.

Masīh kā Dushman

¹⁸ Bachcho, ab ākhirī gharī ā pahuñchī hai. Āp ne kḥud sun liyā hai ki muḥālif-e-Masīh ā rahā hai, aur haqīqatan bahut-se aise muḥālif-e-Masīh ā chuke haiñ. Is se hameñ patā chaltā hai ki ākhirī gharī ā gaī hai.

¹⁹ Yih log ham meñ se nikle to haiñ, lekin haqīqat meñ ham meñ se nahīn the. Kyoñki agar wuh ham meñ se hote to wuh hamāre sāth hī rahte. Lekin hameñ chhoṛne se zāhir huā ki sab ham meñ se nahīn haiñ.

²⁰ Lekin āp farq haiñ. Āp ko us se jo Quddūs hai Rūh kā masah mil gayā hai, aur āp pūrī sachchāi ko jānte haiñ.

²¹ Mainī āp ko is lie nahīn likh rahā ki āp sachchāi ko nahīn jānte balki is lie ki āp sachchāi jānte haiñ aur ki koī bhī jhūṭ sachchāi kī taraf se nahīn ā saktā.

²² Kaun jhūṭā hai? Wuh jo Īsā ke Masīh hone kā inkār kartā hai. Muḥālif-e-Masīh aisā shaḥs hai. Wuh Bāp aur Farzand kā inkār kartā hai.

²³ Jo Farzand kā inkār kartā hai us ke pās Bāp bhī nahīn hai, aur jo Farzand kā iqrār kartā hai us ke pās Bāp bhī hai.

²⁴ Chunānche lāzim hai ki jo kuchh āp ne ibtidā se sunā wuh āp meñ rahe. Agar wuh āp meñ rahe to āp bhī Farzand aur Bāp meñ raheñge.

²⁵ Aur jo wādā us ne ham se kiyā hai wuh hai abadī zindagī.

²⁶ Maiñ āp ko yih un ke bāre meñ likh rahā hūñ jo āp ko sahīh rāh se haṭāne kī koshish kar rahe haiñ.

²⁷ Lekin āp ko us se Rūh kā masah mil gayā hai. Wuh āp ke andar bastā hai, is lie āp ko is kī zarūrat hī nahīn ki koī āp ko tālīm de. Kyoñki Masīh kā Rūh āp ko sab bātoñ ke bāre meñ tālīm detā hai aur jo kuchh bhī wuh sikhātā hai wuh sach hai, jhūṭ nahīn. Chunānche jis tarah us ne āp ko tālīm dī hai, usī tarah Masīh meñ raheñ.

²⁸ Aur ab pyāre bachcho, us meñ qāym raheñ tāki us ke zāhir hone par ham pūre etamād ke sāth us ke sāmne khaṛe ho sakeñ aur us kī āmad par sharmindā na honā paṛe.

²⁹ Agar āp jānte haiñ ki Masīh rāstbāz hai to āp yih bhī jānte haiñ ki jo bhī rāst kām kartā hai wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai.

3

Allāh ke Farzand

¹ Dhyān deñ ki Bāp ne ham se kitnī muhabbat kī hai, yahān tak ki ham Allāh ke farzand kahlāte haiñ. Aur ham wāqāī haiñ bhī. Is lie duniyā hameñ nahīn jāntī. Wuh to use bhī nahīn jāntī.

² Azīzo, ab ham Allāh ke farzand haiñ, aur jo kuchh ham hoñge wuh abhī tak zāhir nahīn huā hai. Lekin itnā ham jānte haiñ ki jab wuh zāhir ho jāegā to ham us kī mānind hoñge. Kyoñki ham us kā mushāhadā waise hī kareñge jaisā wuh hai.

³ Jo bhī Masīh meñ yih ummīd rakhtā hai wuh apne āp ko pāk-sāf rakhtā hai, waise hī jaisā Masīh ḡhud hai.

⁴ Jo gunāh kartā hai wuh shariyat kī ḡhilāfwarzī kartā hai. Hāñ, gunāh shariyat kī ḡhilāfwarzī hī hai.

⁵ Lekin āp jānte haiñ ki Īsā hamāre gunāhoñ ko uṭhā le jāne ke lie zāhir huā. Aur us meñ gunāh nahīn hai.

⁶ Jo us meñ qāym rahtā hai wuh gunāh nahīn kartā. Aur jo gunāh kartā rahtā hai na to us ne use dekhā hai, na use jānā hai.

⁷ Pyāre bachcho, kisī ko ijāzat na deñ ki wuh āp ko sahīh rāh se haṭā de. Jo rāst kām kartā hai wuh rāstbāz, hāñ Masīh jaisā rāstbāz hai.

⁸ Jo gunāh kartā hai wuh Iblīs se hai, kyoñki Iblīs shurū hī se gunāh kartā āyā hai. Allāh kā Farzand isī lie zāhir huā ki Iblīs kā kām tabāh kare.

⁹ Jo bhī Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai wuh gunāh nahīn karegā, kyoñki Allāh kī fitrat us meñ rahtī hai. Wuh gunāh kar hī nahīn saktā kyoñki wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai.

¹⁰ Is se patā chaltā hai ki Allāh ke farzand kaun haiñ aur Iblīs ke farzand kaun: Jo rāst kām nahīn kartā, na apne bhāī se muhabbat rakhtā hai, wuh Allāh kā farzand nahīn hai.

Ek Dūsre se Muhabbat Rakhnā

¹¹ Kyoñki yihī wuh paighām hai jo āp ne shurū se sun rakhā hai, ki hameñ ek dūsre se muhabbat rakhnā hai.

¹² Qābīl kī tarah na hoñ, jo Iblīs kā thā aur jis ne apne bhāi ko qatl kiyā. Aur us ne us ko qatl kyon kiyā? Is lie ki us kā kām burā thā jabki bhāi kā kām rāst thā.

¹³ Chunānche bhāiyo, jab duniyā āp se nafrat kartī hai to hairān na ho jāēñ.

¹⁴ Ham to jānte haiñ ki ham maut se nikal kar zindagī meñ dākhlil ho gae haiñ. Ham yih is lie jānte haiñ ki ham apne bhāiyoñ se muhabbat rakhte haiñ. Jo muhabbat nahīñ rakhtā wuh ab tak maut kī hālat meñ hai.

¹⁵ Jo bhī apne bhāi se nafrat rakhtā hai wuh qātil hai. Aur āp jānte haiñ ki jo qātil hai us meñ abadī zindagī nahīñ rahtī.

¹⁶ Is se hī ham ne muhabbat ko jānā hai ki Masīh ne hamārī k̄hātir apnī jān de dī. Aur hamārā bhī farz yihī hai ki apne bhāiyoñ kī k̄hātir apnī jān deñ.

¹⁷ Agar kisī ke māli hālat thīk hoñ aur wuh apne bhāi kī zarūrātmand hālat ko dekh kar rahm na kare to us meñ Allāh kī muhabbat kis tarah qāym rah saktī hai?

¹⁸ Pyāre bachcho, āēñ ham alfāz aur bātoñ se muhabbat kā izhār na karen balki hamārī muhabbat amlī aur haqīqī ho.

Allāh ke Huzūr Pūrā Etamād

¹⁹ Ġharz is se ham jān lete haiñ ki ham sachchāi kī taraf se haiñ, aur yoñ hī ham apne dil ko tasallī de sakte haiñ

²⁰ jab wuh hameñ mujrim thahrātā hai. Kyonki Allāh hamāre dil se barā hai aur sab kuchh jāntā hai.

²¹ Aur azīzo, jab hamārā dil hameñ mujrim nahīñ thahrātā to ham pūre etamād ke sāth Allāh ke huzūr ā sakte haiñ

²² aur wuh kuchh pāte haiñ jo us se māngte haiñ. Kyonki ham us ke ahkām par chalte haiñ aur wuhī kuchh karte haiñ jo use pasand hai.

²³ Aur us kā yih hukm hai ki ham us ke Farzand Īsā Masīh ke nām par imān lā kar ek dūsre se muhabbat rakheñ, jis tarah Masīh ne hameñ hukm diyā thā.

²⁴ Jo Allāh ke ahkām ke tābe rahtā hai wuh Allāh meñ bastā hai aur Allāh us meñ. Ham kis tarah jān lete haiñ ki wuh ham meñ bastā hai? Us Rūh ke wasīle se jo us ne hameñ diyā hai.

4

Haqīqī aur Jhūṭī Rūh

¹ Azīzo, har ek rūh kā yaqīn mat karnā balki rūhoñ ko parakh kar mālum karen ki wuh Allāh se haiñ yā nahīñ, kyonki muta'addid jhūṭe nabī duniyā meñ nikle haiñ.

² Is se āp Allāh ke Rūh ko pahchān lete haiñ: Jo bhī rūh is kā etarāf kartī hai ki Īsā Masīh mujassam ho kar āyā hai wuh Allāh se hai.

³ Lekin jo bhī rūh Īsā ke bāre meñ yih taslīm na kare wuh Allāh se nahīñ hai. Yih muḡhālīf-e-Masīh kī rūh hai jis ke bāre meñ āp ko khabar milī ki wuh āne wālā hai balki is waqt duniyā meñ ā chukā hai.

⁴ Lekin āp pyāre bachcho, Allāh se haiñ aur un par ḡhālīb ā gae haiñ. Kyonki jo āp meñ hai wuh us se barā hai jo duniyā meñ hai.

⁵ Yih log duniyā se haiñ aur is lie duniyā kī bāteñ karte haiñ aur duniyā un kī suntī hai.

⁶ Ham to Allāh se haiñ aur jo Allāh ko jāntā hai wuh hamārī suntā hai. Lekin jo Allāh se nahīn hai wuh hamārī nahīn suntā. Yoñ ham sachchāī kī rūh aur fareb dene wālī rūh meñ imtiyāz kar sakte haiñ.

Allāh Muhabbat Hai

⁷ Azīzo, āeñ ham ek dūsre se muhabbat rakheñ. Kyoñki muhabbat Allāh kī taraf se hai, aur jo muhabbat rakhtā hai wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai aur Allāh ko jāntā hai.

⁸ Jo muhabbat nahīn rakhtā wuh Allāh ko nahīn jāntā, kyoñki Allāh muhabbat hai.

⁹ Is meñ Allāh kī muhabbat hamāre darmiyān zāhir huī ki us ne apne iklaute Farzand ko duniyā meñ bhej diyā tāki ham us ke zariye jieñ.

¹⁰ Yihī muhabbat hai, yih nahīn ki ham ne Allāh se muhabbat kī balki yih ki us ne ham se muhabbat karke apne Farzand ko bhej diyā tāki wuh hamāre gunāhoñ ko miṭāne ke lie kaffārā de.

¹¹ Azīzo, chūñki Allāh ne hameñ itnā pyār kiyā is lie lāzim hai ki ham bhī ek dūsre ko pyār kareñ.

¹² Kisī ne bhī Allāh ko nahīn dekhā. Lekin jab ham ek dūsre ko pyār karte haiñ to Allāh hamāre andar bastā hai aur us kī muhabbat hamāre andar takmīl pātī hai.

¹³ Ham kis tarah jān lete haiñ ki ham us meñ rahte haiñ aur wuh ham meñ? Is tarah ki us ne hameñ apnā Rūh baḥsh diyā hai.

¹⁴ Aur ham ne yih bāt dekh lī aur is kī gawāhī dete haiñ ki Khudā Bāp ne apne Farzand ko duniyā kā Najātdahindā banane ke lie bhej diyā hai.

¹⁵ Agar koī iqrār kare ki Isā Allāh kā Farzand hai to Allāh us meñ rahtā hai aur wuh Allāh meñ.

¹⁶ Aur ḡhud ham ne wuh muhabbat jān lī hai aur us par imān lāe haiñ jo Allāh ham se rakhtā hai. Allāh muhabbat hī hai. Jo bhī muhabbat meñ qāym rahtā hai wuh Allāh meñ rahtā hai aur Allāh us meñ.

¹⁷ Isī tarah muhabbat hamāre darmiyān takmīl tak pahuñchtī hai, aur yoñ ham adālat ke din pūre etamād ke sāth ḡhaṛe ho sakeñge, kyoñki jaise wuh hai waise hī ham bhī is duniyā meñ haiñ.

¹⁸ Muhabbat meñ ḡhauf nahīn hotā balki kāmil muhabbat ḡhauf ko bhagā detī hai, kyoñki ḡhauf ke pīchhe sazā kā ḡar hai. Jo ḡartā hai us kī muhabbat takmīl tak nahīn pahuñchī.

¹⁹ Ham is lie muhabbat rakhte haiñ ki Allāh ne pahle ham se muhabbat rakhī.

²⁰ Agar koī kahe, “Main Allāh se muhabbat rakhtā hūñ” lekin apne bhāī se nafrat kare to wuh jhūṭā hai. Kyoñki jo apne bhāī se jise us ne dekhā hai muhabbat nahīn rakhtā wuh kis tarah Allāh se muhabbat rakh saktā hai jise us ne nahīn dekhā?

²¹ Jo hukm Masīh ne hameñ diyā hai wuh yih hai, jo Allāh se muhabbat rakhtā hai wuh apne bhāī se bhī muhabbat rakhe.

5

¹ Jo bhī īmān rakhtā hai ki Īsā hī Masīh hai wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai. Aur jo Bāp se muhabbat rakhtā hai wuh us ke Farzand se bhī muhabbat rakhtā hai.

² Ham kis tarah jān lete haiñ ki ham Allāh ke Farzand se muhabbat rakhte haiñ? Is se ki ham Allāh se muhabbat rakhte aur us ke ahkām par amal karte haiñ.

³ Kyoñki Allāh se muhabbat se murād yih hai ki ham us ke ahkām par amal kareñ. Aur us ke ahkām hamāre lie bojh kā bāis nahīñ haiñ,

⁴ kyoñki jo bhī Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai wuh duniyā par ghālib ā jātā hai. Aur ham yih fatah apne īmān ke zariye pāte haiñ.

⁵ Kaun duniyā par ghālib ā saktā hai? Sirf wuh jo īmān rakhtā hai ki Īsā Allāh kā Farzand hai.

Īsā Masīh ke bāre meñ Gawāhī

⁶ Īsā Masīh wuh hai jo apne baptisme ke pānī aur apnī maut ke khūn ke zariye zāhir huā, na sirf pānī ke zariye balki pānī aur khūn donoñ hī ke zariye. Aur Rūhul-quds jo sachchāi hai is kī gawāhī detā hai.

⁷ Kyoñki is ke tīn gawāh haiñ,

⁸ Rūhul-quds, pānī aur khūn. Aur tinoñ ek hī bāt kī tasdiq karte haiñ.

⁹ Ham to insān kī gawāhī qabūl karte haiñ, lekin Allāh kī gawāhī is se kahīn afzal hai. Aur Allāh kī gawāhī yih hai ki us ne apne Farzand kī tasdiq kī hai.

¹⁰ Jo Allāh ke Farzand par īmān rakhtā hai us ke dil meñ yih gawāhī hai. Aur jo Allāh par īmān nahīñ rakhtā us ne use jhūṭā qarār diyā hai. Kyoñki us ne wuh gawāhī na mānī jo Allāh ne apne Farzand ke bāre meñ dī.

¹¹ Aur gawāhī yih hai, Allāh ne hameñ abadī zindagī atā kī hai, aur yih zindagī us ke Farzand meñ hai.

¹² Jis ke pās Farzand hai us ke pās zindagī hai, aur jis ke pās Allāh kā Farzand nahīñ hai us ke pās zindagī bhī nahīñ hai.

Abadī Zindagī

¹³ Maiñ āp ko jo Allāh ke Farzand ke nām par īmān rakhte haiñ is lie likh rahā hūñ ki āp jān leñ ki āp ko abadī zindagī hāsīl hai.

¹⁴ Hamārā Allāh par yih etamād hai ki jab bhī ham us kī marzī ke mutābiq kuchh māngte haiñ to wuh hamārī suntā hai.

¹⁵ Aur chūñki ham jānte haiñ ki jab māngte haiñ to wuh hamārī suntā hai is lie ham yih ilm bhī rakhte haiñ ki hameñ wuh kuchh hāsīl bhī hai jo ham ne us se māngā thā.

¹⁶ Agar koī apne bhāi ko aisā gunāh karte dekhe jis kā anjām maut na ho to wuh duā kare, aur Allāh use zindagī atā karegā. Maiñ un gunāhoñ kī bāt kar rahā hūñ jin kā anjām maut nahīñ. Lekin ek aisā gunāh bhī hai jis kā anjām maut hai. Maiñ nahīñ kah rahā ki aise shaḡhs ke lie duā kī jāe jis se aisā gunāh sarzad huā ho.

¹⁷ Har nārāst harkat gunāh hai, lekin har gunāh kā anjām maut nahīñ hotā.

¹⁸ Ham jānte haiñ ki jo Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai wuh gunāh kartā nahīñ rahtā, kyoñki Allāh kā Farzand aise shaḡhs ko mahfūz rakhtā hai aur Iblis use nuqsān nahīñ pahuñchā saktā.

¹⁹ Ham jānte haiñ ki ham Allāh ke farzand haiñ aur ki tamām duniyā Iblīs ke qabze meñ hai.

²⁰ Ham jānte haiñ ki Allāh kā Farzand ā gayā hai aur hameñ samajh atā kī hai tāki ham use jān leñ jo haqīqī hai. Aur ham us meñ haiñ jo haqīqī hai yānī us ke Farzand Īsā Masīh meñ. Wuhi haqīqī Ḳhudā aur abadi zindagī hai.

²¹ Pyāre bachcho, apne āp ko butoñ se mahfūz rakheñ!

2 Yūhannā

¹ Yih khat buzurg Yūhannā kī taraf se hai.

Main chunīdā khatūn aur us ke bachchoñ ko likh rahā hūn jinheñ main sachchāi se pyār kartā hūn, aur na sirf main balki sab jo sachchāi ko jānte haiñ.

² Kyonki sachchāi ham meñ rahtī hai aur abad tak hamāre sāth rahegī.

³ Kḥudā Bāp aur Bāp kā Farzand Īsā Masīh hameñ fazl, rahm aur salāmatī atā kare. Aur yih chīzeñ sachchāi aur muhabbat kī rūh meñ hameñ hāsil hoñ.

Sachchāi aur Muhabbat

⁴ Main nihāyat hī kḥush huā ki main ne āp ke bachchoñ meñ se bāz aise pāe jo usī tarah sachchāi meñ chalte haiñ jis tarah Kḥudā Bāp ne hameñ hukm diyā thā.

⁵ Aur ab azīz khatūn, main āp se darḥāst kartā hūn ki āeñ, ham sab ek dūsre se muhabbat rakheñ. Yih koī nayā hukm nahīn hai jo main āp ko likh rahā hūn balki wuhī jo hameñ shurū hī se milā hai.

⁶ Muhabbat kā matlab yih hai ki ham us ke ahkām ke mutābiq zindagī guzāreñ. Jis tarah āp ne shurū hī se sunā hai, us kā hukm yih hai ki āp muhabbat kī rūh meñ chaleñ.

⁷ Kyonki bahut-se aise log duniyā meñ nikal khaḥe hue haiñ jo āp ko saḥīh rāh se haṭāne kī koshish meñ lage rahte haiñ. Yih log nahīn mānte ki Īsā Masīh mujassam ho kar āyā hai. Har aisā shaḥs fareb dene wālā aur mukḥālif-e-Masīh hai.

⁸ Chunānche kḥabardār raheñ. Aisā na ho ki āp ne jo kuchh mehnat karke hāsil kiyā hai wuh jātā rahe balki Kḥudā kare ki āp ko is kā pūrā ajr mil jāe.

⁹ Jo bhī Masīh kī tālīm par qāym nahīn rahtā balki is se āge nikal jātā hai us ke pās Allāh nahīn. Jo Masīh kī tālīm par qāym rahtā hai us ke pās Bāp bhī hai aur Farzand bhī.

¹⁰ Chunānche agar koī āp ke pās ā kar yih tālīm pesh nahīn kartā to na use apne gharoñ meñ āne deñ, na us ko salām kareñ.

¹¹ Kyonki jo us ke lie salāmatī kī duā kartā hai wuh us ke sharīr kāmoñ meñ sharīk ho jātā hai.

Ākhirī Bāteñ

¹² Main āp ko bahut kuchh batānā chāhtā hūn, lekin kāghaz aur siyāhī ke zariye nahīn. Is ke bajāe main āp se milne aur āp ke rūbarū bāt karne kī ummīd rakhtā hūn. Phir hamārī kḥushī mukammal ho jāegī.

¹³ Āp kī chunīdā bahan ke bachche āp ko salām kahte haiñ.

3-Yūhannā

¹ Yih khat buzurg Yūhannā kī taraf se hai.

Main apne azīz Gayus ko likh rahā hūn jise main sachchāi se pyār kartā hūn.

² Mere azīz, merī duā hai ki āp kā hāl har tarah se thīk ho aur āp jismānī taur par utne hī tandurust hoñ jitne āp ruhānī lihāz se haiñ.

³ Kyoñki main nihāyat khus huā jab bhāiyōñ ne ā kar gawāhī dī ki āp kis tarah sachchāi ke mutābiq zindagī guzārte haiñ. Aur yaqīnan āp hameshā sachchāi ke mutābiq zindagī guzārte haiñ.

⁴ Jab main suntā hūn ki mere bachche sachchāi ke mutābiq zindagī guzār rahe haiñ to yih mere lie sab se zyādā khus hī kā bāis hotā hai.

Gayus kī Tārīf

⁵ Mere azīz, jo kuchh āp bhāiyōñ ke lie kar rahe haiñ us meñ āp wafādārī dikhā rahe haiñ, hālāñki wuh āp ke jānane wāle nahīñ haiñ.

⁶ Unhoñ ne Khudā kī jamāt ke sāmne hī āp kī muhabbat kī gawāhī dī hai. Mehrbānī karke un kī safr ke lie yoñ madad karen kī Allāh khus ho.

⁷ Kyoñki wuh Masīh ke nām kī khatir safr ke lie nikle haiñ aur ghairimāndāroñ se madad nahīñ lete.

⁸ Chunāñche yih hamārā farz hai ki ham aise logoñ kī mehmānawāzī karen, kyoñki yoñ ham bhī sachchāi ke hamkhidmat ban jāte haiñ.

Diyutrifēs aur Demetriyus

⁹ Main ne to jamāt ko kuchh likh diyā thā, lekin Diyutrifēs jo un meñ awwal hone kī khabar rakhtā hai hamēñ qabūl nahīñ kartā.

¹⁰ Chunāñche main jab āūngā to use un burī harkatoñ kī yād dilāūngā jo wuh kar rahā hai, kyoñki wuh hamāre khilāf burī bāteñ bak rahā hai. Aur na sirf yih balki wuh bhāiyōñ ko khusāmdīd kahne se bhī inkār kartā hai. Jab dūse yih karnā chāhte haiñ to wuh unheñ rok kar jamāt se nikāl detā hai.

¹¹ Mere azīz, jo burā hai us kī naql mat karnā balki us kī karnā jo achchhā hai. Jo achchhā kām kartā hai wuh Allāh se hai. Lekin jo burā kām kartā hai us ne Allāh ko nahīñ dekhā.

¹² Sab log Demetriyus kī achchhī gawāhī dete haiñ balki sachchāi khud bhī us kī achchhī gawāhī detī hai. Ham bhī is ke gawāh haiñ, aur āp jānte haiñ ki hamārī gawāhī sachchī hai.

Ākhirī Salām

¹³ Mujhe āp ko bahut kuchh likhnā thā, lekin yih aisī bāteñ haiñ jo main qalam aur siyāhī ke zariye āp ko nahīñ batā saktā.

¹⁴ Main jald hī āp se milne kī ummīd rakhtā hūn. Phir ham rūbarū bāt karenge.

¹⁵ Salāmātī āp ke sāth hotī rahe.

Yahāñ ke dost āp ko salām kahte haiñ. Wahāñ ke har dost ko shaḡhsī taur par hamārā salām deñ.

Yahūdāh

¹ Yih khat Īsā Masīh ke k̄hādīm aur Yāqūb ke bhāi Yahūdāh kī taraf se hai.

Main unheñ likh rahā hūñ jinheñ bulāyā gayā hai, jo K̄hudā Bāp meñ pyāre haiñ aur Īsā Masīh ke lie mahfūz rakhe gae haiñ.

² Allāh āp ko rahm, salāmatī aur muhabbat kasrat se atā kare.

Jhūṭe Ustād

³ Azīzo, go main āp ko us najāt ke bāre meñ likhne kā barā shauq rakhtā hūñ jis meñ ham sab sharīk haiñ, lekin ab main āp ko ek aur bāt ke bāre meñ likhnā chāhtā hūñ. Main is meñ āp ko nasīhat karne kī zarūrat mahsūs kartā hūñ ki āp us imān kī k̄hātīr jidd-o-jahd karen jo ek hī bār sadā ke lie muqaddasīn ke sapurd kar diyā gayā hai.

⁴ Kyonki kuchh log āp ke darmiyān ghus āe haiñ jinheñ bahut arsā pahle mujrim thahrāyā jā chukā hai. Un ke bāre meñ yih likhā gayā hai ki wuh bedīn haiñ jo hamāre K̄hudā ke fazl ko toṛ-marōṛ kar aiyāshī kā bāis banā dete haiñ aur hamāre wāhid āqā aur K̄hudāwand Īsā Masīh kā inkār karte haiñ.

⁵ Go āp yih sab kuchh jānte haiñ, phir bhī main āp ko is kī yād dilānā chāhtā hūñ ki agarche K̄hudāwand ne apnī qaum ko Misr se nikāl kar bachā liyā thā to bhī us ne bād meñ unheñ halāk kar diyā jo imān nahīn rakhte the.

⁶ Un farishton ko yād karen jo us dāyrā-e-ikhtiyār ke andar na rahe jo Allāh ne un ke lie muqarrar kiyā thā balki jinhoñ ne apnī rihāishgāh ko tark kar diyā. Unheñ us ne tārīkī meñ mahfūz rakhā hai jahān wuh abadī zanjiron meñ jakaṛe hue roz-e-azīm kī adālat kā intazār kar rahe haiñ.

⁷ Sadūm, Amūrā aur un ke irdgird ke shahron ko bhī mat bhūlnā, jin ke bāshinde in farishton kī tarah zinākārī aur ghairifitrī sohbat ke pīchhe paṛe rahe. Yih log abadī āg kī sazā bhugatte hue sab ke lie ek ibratnāk misāl haiñ.

⁸ To bhī in logon ne un kā-sā rawaiyā apnā liyā hai. Apne k̄hābon kī binā par wuh apne badanon ko ālūdā kar lete, K̄hudāwand kā ikhtiyār radd karte aur jalālī hastiyon par kufr bakte haiñ.

⁹ In ke muqābale meñ sardār farishte Mikāel ke rawaiye par ghaur karen. Jab wuh Iblīs se jhagarte waqt Mūsā kī lāsh ke bāre meñ bahs-mubāhasā kar rahā thā to us ne Iblīs par kufr bakne kā faislā karne kī jurrat na kī balki sirf itnā hī kahā, “Rab āp ko dānte!”

¹⁰ Lekin yih log har aisī bāt ke bāre meñ kufr bakte haiñ jo un kī samajh meñ nahīn ātī. Aur jo kuchh wuh fitrī taur par besamajh jānwaron kī tarah samajhte haiñ wuhī unheñ tabāh kar detā hai.

¹¹ Un par afsos! Unhoñ ne Qābil kī rāh ikhtiyār kī hai. Paison ke lālach meñ unhoñ ne apne āp ko pūre taur par us ghaltī ke hawāle kar diyā hai jo Bilām ne kī. Wuh Qorah kī tarah bāghī ho kar halāk hue haiñ.

¹² Jab yih log K̄hudāwand kī muhabbat ko yād karne wāle rifāqatī khānon meñ sharīk hote haiñ to rifāqat ke lie dhabbe ban jāte haiñ. Yih dare baḡhair khānā khā khā kar us se mahzūz hote haiñ. Yih aise charwāhe haiñ jo sirf apnī gallābānī karte haiñ. Yih aise bādāl haiñ

jo hawāoñ ke zor se chalte to haiñ lekin baraste nahīñ. Yih sardiyoñ ke mausam meñ aise daraḳhtoñ kī mānind haiñ jo do lihāz se murdā haiñ. Wuh phal nahīñ lāte aur jaṛ se ukhaṛe hue haiñ.

¹³ Yih samundar kī beqābū lahroñ kī mānind haiñ jo apñī sharmnāk harkatoñ kī jhāg uchhālṭī haiñ. Yih āwārā sitāre haiñ jin ke lie Allāh ne sab se gahrī tārīkī meñ ek dāymī jagah maḳhsūs kī hai.

¹⁴ Ādam ke bād sātweñ ādmī Hanūk ne in logoñ ke bāre meñ yih peshgoī kī, “Dekho, Ḳhudāwand apne beshumār muḳaddas farishtoñ ke sāth

¹⁵ sab kī adālat karne āegā. Wuh unheñ un tamām bedīn harkatoñ ke sabab se mujrim ṭhahrāegā jo un se sarzad huī haiñ aur un tamām saḳht bātoñ kī wajah se jo bedīn gunāhgāroñ ne us ke ḳhilāf kī haiñ.”

¹⁶ Yih log buṛbuṛāte aur shikāyat karte rahte haiñ. Yih sirf apñī zātī ḳhāhishāt pūrī karne ke lie zindagī guzārte haiñ. Yih apne bāre meñ sheḳhī mārte aur apne fāyde ke lie dūsroñ kī ḳhushāmad karte haiñ.

Āgāhī aur Hidāyat

¹⁷ Lekin āp mere azīzo, wuh kuchh yād rakheñ jis kī peshgoī hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke rasūloñ ne kī thī.

¹⁸ Unhoñ ne āp se kahā thā, “Āḳhirī dinoñ meñ mazāq uṛāne wāle hoñge jo apñī bedīn ḳhāhishāt pūrī karne ke lie hī zindagī guzāreñge.”

¹⁹ Yih wuh haiñ jo pārtībāzī karte, jo duniyāwī soch rakhte haiñ aur jin ke pās Rūhul-quḏs nahīñ hai.

²⁰ Lekin āp mere azīzo, apne āp ko apne muḳaddastarīn imān kī buniyād par tāmīr kareñ aur Rūhul-quḏs meñ duā kareñ.

²¹ Apne āp ko Allāh kī muhabbat meñ qāym rakheñ aur is intazār meñ raheñ ki hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kā rahm āp ko abadī zindagī tak pahuñchāe.

²² Un par rahm kareñ jo shak meñ paṛe haiñ.

²³ Bāz ko āg meñ se chhīn kar bachāeñ aur bāz par rahm kareñ, lekin ḳhauf ke sāth. Balki us shaḳhs ke libās se bhī nafrat kareñ jo apñī harkatoñ se gunāh se ālūdā ho gayā hai.

Satāish kī Duā

²⁴ Us kī tamjīd ho jo āp ko ṭhokar khāne se mahfūz rakh saktā hai aur āp ko apne jalāl ke sāmne bedāgh aur baṛī ḳhushī se māmūr karke khaṛā kar saktā hai.

²⁵ Us wāhid Ḳhudā yānī hamāre Najātdahindā kā jalāl ho. Hāñ, hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se use jalāl, azmat, qudrat aur iḳhtiyār azal se ab bhī ho aur abad tak rahe. Amīn.

Mukāshafā

¹ Yih Īsā Masīh kī taraf se mukāshafā hai jo Allāh ne use atā kiyā tāki wuh apne k̄hādimoñ ko wuh kuchh dikhāe jise jald hī pesh ānā hai. Us ne apne farishte ko bhej kar yih mukāshafā apne k̄hādīm Yūhannā tak pahuñchā diyā.

² Aur jo kuchh bhī Yūhannā ne dekhā hai us kī gawāhī us ne dī hai, k̄hāh Allāh kā kalām ho yā Īsā Masīh kī gawāhī.

³ Mubāarak hai wuh jo is nabuwwat kī tilawat kartā hai. Hāñ, mubāarak haiñ wuh jo sun kar apne diloñ meñ is kitāb meñ darj bāteñ mahfūz rakhte haiñ, kyonki yih jald hī pūrī ho jāengī.

Sāt Jamātoñ ko Salām

⁴ Yih k̄hat Yūhannā kī taraf se sūbā Āsiyā kī sāt jamātoñ ke lie hai.

Āp ko Allāh kī taraf se fazl aur salāmatī hāsīl rahe, us kī taraf se jo hai, jo thā aur jo āne wālā hai, un sāt rūhoñ kī taraf se jo us ke taḡht ke sāmne hotī haiñ,

⁵ aur Īsā Masīh kī taraf se yānī us se jo in bātoñ kā wafādār gawāh, murdoñ meñ se pahlā jī uṭhne wālā aur duniyā ke bādshāhoñ kā sardār hai.

Us kī tamjīd ho jo hameñ pyār kartā hai, jis ne apne k̄hūn se hameñ hamāre gunāhoñ se k̄halāsī baḡhshī hai

⁶ aur jis ne hameñ shāhī ikhtiyār de kar apne K̄hudā aur Bāp ke imām banā diyā hai. Use azāl se abad tak jalāl aur qudrat hāsīl rahe! Āmīn.

⁷ Dekheñ, wuh bādaloñ ke sāth ā rahā hai. Har ek use dekhegā, wuh bhī jinhoñ ne use chhedā thā. Aur duniyā kī tamām qaumeñ use dekh kar āh-o-zārī karengī. Hāñ, aisā hī ho! Āmīn.

⁸ Rab K̄hudā farmātā hai, “Maiñ Awwal aur Āk̄hir hūñ, wuh jo hai, jo thā aur jo āne wālā hai, yānī Qādir-e-mutlaq K̄hudā.”

Masīh kī Royā

⁹ Maiñ Yūhannā āp kā bhāī aur sharīk-e-hāl hūñ. Mujh par bhī āp kī tarah zulm kiyā jā rahā hai. Maiñ āp ke sāth Allāh kī bādshāhī meñ sharīk hūñ aur Īsā meñ āp ke sāth sābitqadam rahtā hūñ. Mujhe Allāh kā kalām sunāne aur Īsā ke बारे meñ gawāhī dene kī wajah se is jazīre meñ jo Patmus kahlātā hai chhoṛ diyā gayā.

¹⁰ Rab ke dīn yānī Itwār ko maiñ Rūhul-quds kī girift meñ ā gayā aur maiñ ne apne pīchhe turam kī-sī ek ūñchī āwāz sunī.

¹¹ Us ne kahā, “Jo kuchh tū dekh rahā hai use ek kitāb meñ likh kar un sāt jamātoñ ko bhej denā jo Ifsus, Smurnā, Pīrgamun, Thuātīrā, Sardīs, Filadilfiyā aur Laudīkiyā meñ haiñ.”

¹² Maiñ ne bolne wāle ko deḡhne ke lie apne pīchhe nazar ḡālī to sone ke sāt shamādān dekhe.

¹³ In shamādānoñ ke darmiyān koī kharā thā jo Ibn-e-Ādam kī mānīd thā. Us ne pānwoñ tak kā lambā choḡhā pahan rakhā thā aur sīne par sone kā sīnāband bāndhā huā thā.

¹⁴ Us kā sar aur bāl ūn yā barf jaise safed the aur us kī āñkheñ āg ke shole kī mānīd thiñ.

¹⁵ Us ke pānw bhaṭṭe meñ damakte pītal kī mānind the aur us kī āwāz ābshār ke shor jaisī thī.

¹⁶ Apne dahne hāth meñ us ne sāt sitāre thām rakhe the aur us ke muñh se ek tez aur dodhārī talwār nikal rahī thī. Us kā chehrā pūre zor se chamakne wāle sūraj kī tarah chamak rahā thā.

¹⁷ Use dekhte hī main us ke pānwoñ meñ gir gayā. Main murdā-sā thā. Phir us ne apnā dahnā hāth mujh par rakh kar kahā, “Mat ḍar. Main Awwal aur Ākhir hūñ.

¹⁸ Main wuh hūñ jo zindā hai. Main to mar gayā thā lekin ab dekh, main abad tak zindā hūñ. Aur Maut aur Pātāl kī kunjyañ mere hāth meñ haiñ.

¹⁹ Chunāñche jo kuchh tū ne dekhā hai, jo abhī hai aur jo āindā hogā use likh de.

²⁰ Mere dahne hāth meñ sāt sitāron aur sāt shamādānon kā poshidā matlab yih hai: Yih sāt sitāre Āsiyā kī sāt jamāton ke farishte haiñ, aur yih sāt shamādān yih sāt jamāteñ haiñ.

2

Ifisus ke lie Paiḡhām

¹ Ifisus meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā: Yih us kā farmān hai jo apne dahne hāth meñ sāt sitāre thāme rakhtā aur sone ke sāt shamādānon ke darmiyān chaltā phirtā hai.

² Main tere kāmon ko jāntā hūñ, terī saḡht mehnat aur terī sābitqadmī ko. Main jāntā hūñ ki tū bure logoñ ko bardāsht nahīn kar saktā, ki tū ne un kī paṛtāl kī hai jo rasūl hone kā dāwā karte haiñ, hālāñki wuh rasūl nahīn haiñ. Tujhe to patā chal gayā hai ki wuh jhūṭe the.

³ Tū mere nām kī kḡhātir sābitqadam rahā aur bardāsht karte karte thakā nahīn.

⁴ Lekin mujhe tujh se yih shikāyat hai, tū mujhe us tarah pyār nahīn kartā jis tarah pahle kartā thā.

⁵ Ab kḡhayāl kar ki tū kahāñ se gir gayā hai. Taubā karke wuh kuchh kar jo tū pahle kartā thā, warnā main ā kar tere shamādān ko us kī jagah se haṭā dūngā.

⁶ Lekin yih bāt tere haq meñ hai, tū merī tarah Nikuliyon ke kāmon se nafrat kartā hai.

⁷ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quḡs jamāton ko kyā kuchh batā rahā hai.

Jo ḡhālīb āegā use main zindagī ke daraḡht kā phal khāne ko dūngā, us daraḡht kā phal jo Allāh ke firdaus meñ hai.

Smurnā ke lie Paiḡhām

⁸ Smurnā meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā: Yih us kā farmān hai jo Awwal aur Ākhir hai, jo mar gayā thā aur dubārā zindā huā.

⁹ Main terī musibat aur ḡhurbat ko jāntā hūñ. Lekin haqīqat meñ tū daulatmand hai. Main un logoñ ke buhtān se wāqif hūñ jo kahte haiñ ki wuh Yahūdī haiñ hālāñki haiñ nahīn. Asal meñ wuh Iblīs kī jamāt haiñ.

¹⁰ Jo kuchh tujhe jhelnā paṛegā us se mat ḍarnā. Dekh, Iblīs tujhe āzmāne ke lie tum meñ se bāz ko jel meñ ḍāl degā, aur das din tak

tujhe īzā pahuñchāī jāegī. Maut tak wafādār rah to main tujhe zindagī kā tāj dūngā.

¹¹ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Jo ghālib āegā use dūsri maut se nuqsān nahīn pahuñchegā.

Pirgamun ke lie Paighām

¹² Pirgamun meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jis ke pās dodhārī tez talwār hai.

¹³ Main jāntā hūn ki tū kahān rahtā hai, wahān jahān Iblīs kā taqht hai. Tāham tū mere nām kā wafādār rahā hai. Tū ne un dinon meñ bhī mujh par imān rakhne kā inkār na kiyā jab merā wafādār gawāh Antipās tumhāre pās shahīd huā, wahān jahān Iblīs bastā hai.

¹⁴ Lekin mujhe tujh se kāī bātoñ kī shikāyat hai. Tere pās aise log haiñ jo Bilām kī tālim kī pairawī karte haiñ. Kyoñki Bilām ne Balaq ko sikhāyā ki wuh kis tarah Isrāīliyon ko gunāh karne par uksā saktā hai yāñi butoñ ko pesh kī gaī qurbāniyāñ khāne aur zinā karne se.

¹⁵ Isī tarah tere pās bhī aise log haiñ, jo Nikuliyon kī tālim kī pairawī karte haiñ.

¹⁶ Ab taubā kar! Warnā main jald hī tere pās ā kar apne muñh kī talwār se un ke sāth laṛūngā.

¹⁷ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Jo ghālib āegā use main poshidā man meñ se dūngā. Main use ek safed patthar bhī dūngā jis par ek nayā nām likhā hogā, aisā nām jo sirf milne wāle ko mālūm hogā.

Thuātīrā ke lie Paighām

¹⁸ Thuātīrā meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih Allāh ke Farzand kā farmān hai jis kī āñkheñ āg ke sholoñ aur pāñw damakte pital kī mānind haiñ.

¹⁹ Main tere kāmoñ ko jāntā hūn yāñi terī muhabbat aur imān, terī khidmat aur sābitqadmī, aur yih kī is waqt tū pahle kī nisbat kahīñ zyādā kar rahā hai.

²⁰ Lekin mujhe tujh se yih shikāyat hai, tū us aurat Īzabil ko jo apne āp ko nabiya kahtī hai kām karne detā hai, hālāñki yih apñī tālim se mere khādimoñ ko sahīh rāh se dūr karke unheñ zinā karne aur butoñ ko pesh kī gaī qurbāniyāñ khāne par uksāti hai.

²¹ Main ne use kāfi der se taubā karne kā mauqā diyā hai, lekin wuh is ke lie taiyār nahīn hai.

²² Chunāñche main use yoñ mārūngā ki wuh bistar par parī rahegi. Aur agar wuh jo us ke sāth zinā kar rahe haiñ apñī ghalat harkaton se taubā na kareñ to main unheñ shadīd musibat meñ phañsāūngā.

²³ Hāñ, main us ke farzandoñ ko mār dālūngā. Phir tamām jamāteñ jāñ leñgi ki main hī zahnoñ aur dilon ko parakhtā hūn, aur main hī tum meñ se har ek ko us ke kāmoñ kā badlā dūngā.

²⁴ Lekin Thuātīrā kī jamāt ke aise log bhī haiñ jo is tālim kī pairawī nahīn karte, aur jinhoñ ne wuh kuchh nahīñ jāñā jise in logoñ ne “Iblīs ke gahre bhed” kā nām diyā hai. Tumheñ main batātā hūn ki main tum par koī aur boj nahīñ dālūngā.

²⁵ Lekin itnā zarūr karo ki jo kuchh tumhāre pās hai use mere āne tak mazbutī se thāme rakhnā.

²⁶ Jo ghālib āegā aur ākhir tak mere kāmoñ par qāym rahegā use main qaumoñ par ikhtiyār dūngā.

²⁷ Hāñ, wuh lohe ke shāhī asā se un par hukūmat karegā, unheñ miṭṭi ke bartanoñ ki tarah phoṛ dālegā.

²⁸ Yāñ use wuh ikhtiyār milegā jo mujhe bhī apne Bāp se milā hai. Aise shakhs ko main subah kā sitārā bhī dūngā.

²⁹ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

3

Sardīs ke lie Paighām

¹ Sardīs meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo Allāh kī sāt rūhoñ aur sāt sitāroñ ko apne hāth meñ thāme rakhtā hai. Main tere kāmoñ ko jāntā hūñ. Tū zindā to kahlātā hai lekin hai murdā.

² Jāg uṭh. Jo bāqī rah gayā hai aur marne wālā hai use mazbūt kar. Kyoñki main ne tere kām apne Kḥudā kī nazar meñ mukammal nahīn pāe.

³ Chunānche jo kuchh tujhe milā hai aur jo tū ne sunā hai use yād rakhnā. Use mahfūz rakh aur taubā kar. Agar tū bedār na ho to main chor kī tarah āūngā aur tujhe mālūm nahīn hogā ki main kab tujh par ān parūngā.

⁴ Lekin Sardīs meñ tere kuchh aise log haiñ jinhoñ ne apne libās ālūdā nahīn kie. Wuh safed kapṛe pahne hue mere sāth chaleñ-phireñge, kyoñki wuh is ke lāyq haiñ.

⁵ Jo ghālib āegā wuh bhī un kī tarah safed kapṛe pahne hue phiregā. Main us kā nām kitāb-e-hayāt se nahīn miṭāūngā balki apne Bāp aur us ke farishtoñ ke sāmne iqrār karūnga ki yih merā hai.

⁶ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Filadilfiyā ke lie Paighām

⁷ Filadilfiyā meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo quddūs aur sachchā hai, jis ke hāth meñ Dāūd kī chābī hai. Jo kuchh wuh kholtā hai use koī band nahīn kar saktā, aur jo kuchh wuh band kar detā hai use koī khol nahīn saktā.

⁸ Main tere kāmoñ ko jāntā hūñ. Dekh, main ne tere sāmne ek aisā darwāzā khol rakhā hai jise koī band nahīn kar saktā. Mujhe mālūm hai ki terī tāqat kam hai. Lekin tū ne mere kalām ko mahfūz rakhā hai aur mere nām kā inkār nahīn kiyā.

⁹ Dekh, jahāñ tak un kā tālluq hai jo Iblīs kī jamāt se haiñ, wuh jo Yahūdī hone kā dāwā karte haiñ hālāñki wuh jhūṭ bolte haiñ, main unheñ tere pās āne dūngā, unheñ tere pānwoñ meñ jhuk kar yih taslīm karne par majbūr karūnga ki main ne tujhe pyār kiyā hai.

¹⁰ Tū ne merā sābitqadam rahne kā hukm pūrā kiyā, is lie main tujhe āzmāish kī us gharī se bachāe rakhūngā jo pūrī duniyā par ā kar us meñ basne wāloñ ko āzmāegī.

¹¹ Main jald ā rahā hūñ. Jo kuchh tere pās hai use mazbūti se thāme rakhnā tāki koī tujh se terā tāj chhīn na le.

¹² Jo ghālib āegā use main apne Kḥudā ke ghar meñ satūn banāūngā, aisā satūn jo use kabhī nahīn chhoṛegā. Main us par apne Kḥudā kā

nām aur apne Ḳhudā ke shahr kā nām likh dūngā, us nae Yarūshalam kā nām jo mere Ḳhudā ke hān se utarne wālā hai. Hān, main us par apnā nayā nām bhī likh dūngā.

¹³ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Laudikiyā ke lie Paiḡhām

¹⁴ Laudikiyā meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo Āmīn hai, wuh jo wafādār aur sachchā gawāh aur Allāh kī kāynāt kā mambā hai.

¹⁵ Main tere kāmoñ ko jāntā hūñ. Tū na to sard hai, na garm. Kāsh tū in meñ se ek hotā!

¹⁶ Lekin chūñki tū nīmgarm hai, na garm, na sard, is lie main tujhe qai karke apne muñh se nikāl phaiñkūngā.

¹⁷ Tū kahtā hai, “Main amīr hūñ, main ne bahut daulat hāsil kar lī hai aur mujhe kisī bhī chīz kī zarūrat nahīñ.” Aur tū nahīñ jāntā ki tū asal meñ badbakht, qābil-e-rahm, ḡharīb, andhā aur nangā hai.

¹⁸ Main tujhe mashwarā detā hūñ ki mujh se āg meñ khālis kiyā gayā sonā kharīd le. Tab hī tū daulatmand banegā. Aur mujh se safed libās kharīd le jis ko pahnane se tere nangepan kī sharm zāhir nahīñ hogī. Is ke alāwā mujh se āñkhoñ meñ lagāne ke lie marham kharīd le tāki tū dekh sake.

¹⁹ Jin ko main pyār kartā hūñ un kī main sazā de kar tarbiyat kartā hūñ. Ab sanjīdā ho jā aur taubā kar.

²⁰ Dekh, main darwāze par kharā khatkhatā rahā hūñ. Agar koī merī āwāz sun kar darwāzā khole to main andar ā kar us ke sāth khānā khāūngā aur wuh mere sāth.

²¹ Jo ḡhālib āe use main apne apne taḡht par baiṡhne kā haq dūngā, bilkul usī tarah jis tarah main ḡhud bhī ḡhālib ā kar apne Bāp ke sāth us ke taḡht par baiṡh gayā.

²² Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.”

4

Āsmān par Allāh kī Parastish

¹ Is ke bād main ne dekhā ki āsmān meñ ek darwāzā khulā huā hai aur turam kī-sī āwāz ne jo main ne pahle sunī thī kahā, “Idhar ūpar ā. Phir main tujhe wuh kuchh dikhāūngā jise is ke bād pesh ānā hai.”

² Tab Rūhul-quds ne mujhe fauran apnī girift meñ le liyā. Wahāñ āsmān par ek taḡht thā jis par koī baiṡhā thā.

³ Aur baiṡhne wālā dekhne meñ yashab aur aqīq se mutābiqat rakhtā thā. Taḡht ke irdgird qaus-e-quzah thī jo dekhne meñ zumurrad kī mānind thī.

⁴ Yih taḡht 24 taḡhtoñ se ghīrā huā thā jin par 24 buzurg baiṡhe the. Buzurgoñ ke libās safed the aur har ek ke sar par sone kā taj thā.

⁵ Darmiyānī taḡht se bijlī kī chamkeñ, āwāzeñ aur bādāl kī garjeñ nikal rahī thīñ. Aur taḡht ke sāmne sāt mashāleñ jal rahī thīñ. Yih Allāh kī sāt rūh haiñ.

⁶ Taḡht ke sāmne shīshe kā-sā samundar bhī thā jo billaur se mutābiqat rakhtā thā.

Bīch meñ taḡht ke irdgird chār jāndār the jin ke jismoñ par har jagah ānkheñ hī ānkheñ thīñ, sāmne wāle hisse par bhī aur pīchhe wāle hisse par bhī.

⁷ Pahlā jāndār sherbabar jaisā thā, dūsrā bail jaisā, tīsre kā insān jaisā chehrā thā aur chauthā urte hue uqāb kī mānind thā.

⁸ In chār jāndāroñ meñ se har ek ke chhih par the aur jism par har jagah ānkheñ hī ānkheñ thīñ, bāhar bhī aur andar bhī. Din rāt wuh bilānāghā kahte rahte haiñ,

“Quddūs, quddūs, quddūs hai Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā,
jo thā, jo hai aur jo āne wālā hai.”

⁹ Yoñ yih jāndār us kī tamjīd, izzat aur shukr karte haiñ jo taḡht par baiṭhā hai aur abad tak zindā hai. Jab bhī wuh yih karte haiñ

¹⁰ to 24 buzurg taḡht par baiṭhne wāle ke sāmne muñh ke bal ho kar use sijdā karte haiñ jo azal se abad tak zindā hai. Sāth sāth wuh apne sone ke tāj taḡht ke sāmne rakh kar kahte haiñ,

¹¹ “Ai Rab hamāre Ḳhudā,
tū jalāl, izzat aur qudrat ke lāyq hai.
Kyoñki tū ne sab kuchh khalaq kiyā.

Tamām chīzeñ terī hī marzī se thīñ aur paidā huīñ.”

5

Sāt Muhroñ Wālā Tūmār

¹ Phir main ne taḡht par baiṭhne wāle ke dahne hāth meñ ek tūmār dekhā jis par donoñ taraf likhā huā thā aur jis par sāt muhreñ lagī thīñ.

² Aur main ne ek tāqatwar farishtā dekhā jis ne ūñchī āwāz se elān kiyā, “Kaun muhroñ ko toṛ kar tūmār ko kholne ke lāyq hai?”

³ Lekin na āsmān par, na zamīn par aur na zamīn ke nīche koī thā jo tūmār ko khol kar us meñ nazar ḡāl saktā.

⁴ Main khūb ro paṛā, kyoñki koī is lāyq na pāyā gayā ki wuh tūmār ko khol kar us meñ nazar ḡāl saktā.

⁵ Lekin buzurgoñ meñ se ek ne mujh se kahā, “Mat ro. Dekh, Yahūdāh qabile ke Sherbabar aur Dāūd kī Jaṛ ne fatah pāī hai, aur wuhī tūmār kī sāt muhroñ ko khol saktā hai.”

⁶ Phir main ne ek Lelā dekhā jo taḡht ke darmiyān kharā thā. Wuh chār jāndāroñ aur buzurgoñ se ghirā huā thā aur yoñ lagtā thā ki use zabah kiyā gayā ho. Us ke sāt siñg aur sāt ānkheñ thīñ. In se murād Allāh kī wuh sāt rūh haiñ jinheñ duniyā kī har jagah bhejā gayā hai.

⁷ Lele ne ā kar taḡht par baiṭhne wāle ke dahne hāth se tūmār ko le liyā.

⁸ Aur lete waqt chār jāndār aur 24 buzurg Lele ke sāmne muñh ke bal gir gae. Har ek ke pās ek sarod aur baḡhūr se bhare sone ke pyāle the. In se murād muḡaddasīn kī duāeñ haiñ.

⁹ Sāth sāth wuh ek nayā gīt gāne lage,

“Tū tūmār ko le kar
us kī muhroñ ko kholne ke lāyq hai.

Kyoñki tujhe zabah kiyā gayā, aur apne khūn se

tū ne logoñ ko har qabile, har ahl-e-zabān, har millat aur har qaum

se

Allāh ke lie kharīd liyā hai.

¹⁰ Tū ne unheñ shāhī ikhtiyār de kar

hamāre Ḳhudā ke imām banā diyā hai.

Aur wuh duniyā meñ hukūmat karenge.”

¹¹ Maiñ ne dubārā dekhā to beshumār farishton kī āwāz sunī. Wuh takht, chār jāndāron aur buzurgon ke irdgird khare

¹² ūnchī āwāz se kah rahe the,

“Lāyq hai wuh Lelā jo zabah kiyā gayā hai.

Wuh qudrat, daulat, hikmat aur tāqat, izzat, jalāl aur satāish pāne ke lāyq hai.”

¹³ Phir maiñ ne āsmān par, zamīn par, zamīn ke nīche aur samundar kī har maḳhlūq kī āwāzeñ sunīñ. Hāñ, kāynāt kī sab maḳhlūqāt yih gā rahe the,

“Takht par baiṭhne wāle aur Lele kī satāish aur izzat, jalāl aur qudrat azal se abad tak rahe.”

¹⁴ Chār jāndāron ne jawāb meñ “Āmīn” kahā, aur buzurgon ne gir kar sijdā kiyā.

6

Muhreñ Toṛī Jātī Haiñ

¹ Phir maiñ ne dekhā, Lele ne sāt muhron meñ se pahlī muhr ko kholā. Is par maiñ ne chār jāndāron meñ se ek ko jis kī āwāz karakte bādalon kī mānind thī yih kahte hue sunā, “Ā!”

² Mere deḳhte deḳhte ek safed ghoṛā nazar āyā. Us ke sawār ke hāth meñ kamān thī, aur use ek tāj diyā gayā. Yoñ wuh fāteh kī haisiyat se aur fatah pāne ke lie wahāñ se niklā.

³ Lele ne dūsri muhr kholī to maiñ ne dūsre jāndār ko kahte hue sunā ki “Ā!”

⁴ Is par ek aur ghoṛā niklā jo āg jaisā surḳh thā. Us ke sawār ko duniyā se sulah-salāmatī chhīnane kā iḳhtiyār diyā gayā tāki log ek dūsre ko qatl karen. Use ek baṛī talwār pakaṛāī gai.

⁵ Lele ne tīsri muhr kholī to maiñ ne tīsre jāndār ko kahte hue sunā ki “Ā!” Mere deḳhte deḳhte ek kālā ghoṛā nazar āyā. Us ke sawār ke hāth meñ tarāzū thā.

⁶ Aur maiñ ne chāron jāndāron meñ se goyā ek āwāz sunī jis ne kahā, “Ek dīn kī mazdūri ke lie ek kilogrām gandum, aur ek dīn kī mazdūri ke lie tīn kilogrām jau. Lekin tel aur mai ko nuqsān mat pahuñchānā.”

⁷ Lele ne chauthī muhr kholī to maiñ ne chauthe jāndār ko kahte sunā ki “Ā!”

⁸ Mere deḳhte deḳhte ek ghoṛā nazar āyā jis kā rang halkā pilā-sā thā. Us ke sawār kā nām Maut thā, aur Pātāl us ke pichhe pichhe chal rahī thī. Unheñ zamīn kā chauthā hissā qatl karne kā iḳhtiyār diyā gayā, ḳhāh talwār, kāl, mohlak wabā yā wahshī jānwaron ke zariye se ho.

⁹ Lele ne pānchwīn muhr kholī to maiñ ne qurbāngāh ke nīche un kī rūh dekhīñ jo Allāh ke kalām aur apnī gawāhī qāym rakhne kī wajah se shahīd ho gae the.

¹⁰ Unhoñ ne ūnchī āwāz se chillā kar kahā, “Ai Qādir-e-mutlaq, quddūs aur sachche Rab, kitnī der aur lagegi? Tū kab tak zamīn ke bāshindoñ kī adālat karke hamāre shahīd hone kā intaqām na legā?”

¹¹ Tab un meñ se har ek ko ek safed libās diyā gayā, aur unheñ samjhāyā gayā ki “Mazīd thoṛī der ārām karo, kyōñki pahle tumhāre

hamkhidmat bhāiyōñ meñ se utnoñ ko shahīd ho jānā hai jitnoñ ke lie yih muqarrar hai.”

¹² Lele ne chhaṭī muhr kholī to maiñ ne ek shadīd zalzalā dekhā. Sūraj bakrī ke bāloñ se bane ṭaṭ kī mānind kālā ho gayā, pūrā chāñd ḳhūñ jaisā nazar āne lagā

¹³ aur āsmān ke sitāre zamīn par yoñ gir gae jis tarah anjīr ke darakht par lage ākhirī anjīr tez hawā ke jhoñkoñ se gir jāte haiñ.

¹⁴ Āsmān tūmār kī tarah jab use lapeṭ kar band kiyā jātā hai pīchhe haṭ gayā. Aur har pahār aur jazīrā apnī apnī jagah se khisak gayā.

¹⁵ Phīr zamīn ke bādshāh, shahzāde, jarnail, amīr, asar-o-rasūkh wāle, ḡhulām aur āzād sab ke sab ḡhāroñ meñ aur pahārī chaṭṭānoñ ke darmiyān chhup gae.

¹⁶ Unhoñ ne chillā kar pahāroñ aur chaṭṭānoñ se minnat kī, “Ham par gir kar hameñ taḳht par baiṭhe hue ke chehre aur Lele ke ḡhazab se chhupā lo.

¹⁷ Kyoñki un ke ḡhazab kā azīm din ā gayā hai, aur kaun qāym rah saktā hai?”

7

Isrāīl ke 1,44,000 Chune Hue Afrād

¹ Is ke bād maiñ ne chār farishtoñ ko zamīn ke chār konoñ par khaṛe dekhā. Wuh zamīn kī chār hawāoñ ko chalne se rok rahe the tāki na zamīn par, na samundar yā kisī darakht par koī hawā chale.

² Phīr maiñ ne ek aur farishtā mashriq se charhte hue dekhā jis ke pās zindā Ḳhudā kī muhr thī. Us ne ūñchī āwāz se un chār farishtoñ se bāt kī jinheñ zamīn aur samundar ko nuqsān pahuñchāne kā iḳhtiyār diyā gayā thā. Us ne kahā,

³ “Zamīn, samundar yā darakhtoñ ko us waqt tak nuqsān mat pahuñchānā jab tak ham apne Ḳhudā ke ḳhādimoñ ke māthoñ par muhr na lagā leñ.”

⁴ Aur maiñ ne sunā ki jin par muhr lagāī gai thī wuh 1,44,000 afrād the aur wuh Isrāīl ke har ek qabile se the:

⁵ 12,000 Yahūdāh se, 12,000 Rūbin se, 12,000 Jad se,

⁶ 12,000 Āshar se, 12,000 Naftālī se, 12,000 Manassī se,

⁷ 12,000 Shamāūn se, 12,000 Lāwī se, 12,000 Ishkār se,

⁸ 12,000 Zabūlūn se, 12,000 Yūsuf se aur 12,000 Binyamīn se.

Allāh ke Huzūr Ek Baṛā Hujūm

⁹ Is ke bād maiñ ne ek hujūm dekhā jo itnā baṛā thā ki use ginā nahīñ jā saktā thā. Us meñ har millat, har qabile, har qaum aur har zabān ke afrād safed libās pahne hue taḳht aur Lele ke sāmne khaṛe the. Un ke hāthoñ meñ khajūr kī ḍāliyañ thīñ.

¹⁰ Aur wuh ūñchī āwāz se chillā chillā kar kah rahe the, “Najāt taḳht par baiṭhe hue hamāre Ḳhudā aur Lele kī taraf se hai.”

¹¹ Tamām farishte taḳht, buzurgoñ aur chār jāndāroñ ke irdgird khaṛe the. Unhoñ ne taḳht ke sāmne gir kar Allāh ko sijdā kiyā

¹² aur kahā, “Āmīn! Hamāre Ḳhudā kī azal se abad tak satāish, jalāl, hikmat, shukrguzārī, izzat, qudrat aur tāqat hāsil rahe. Āmīn!”

¹³ Buzurgoñ meñ se ek ne mujh se pūchhā, “Safed libās pahne hue yih log kaun haiñ aur kahāñ se āe haiñ?”

¹⁴ Maiñ ne jawāb diyā, “Mere āqā, āp hī jānte haiñ.”

Us ne kahā, “Yih wuhī haiñ jo baṛī īzārasānī se nīkal kar āe haiñ. Unhoñ ne apne libās Lele ke ḡhūn meñ dho kar safed kar lie haiñ.

¹⁵ Is lie wuh Allāh ke taḡht ke sāmne khaṛe haiñ aur dīn rāt us ke ghar meñ us kī ḡhidmat karte haiñ. Aur taḡht par baiṡhā huā un ko panāh degā.

¹⁶ Is ke bād na kabhī bhūk unheñ satāegī na pyās. Na dhūp, na kisī aur qism kī taptī garmī unheñ jhulsāegī.

¹⁷ Kyonki jo Lelā taḡht ke darmiyān baiṡhā hai wuh un kī gallābānī karegā aur unheñ zindagī ke chashmoñ ke pās le jāegā. Aur Allāh un kī ānkhon se tamām ānsū poñchh ḡalegā.”

8

Sātwin Muhr

¹ Jab Lele ne sātwin muhr kholi to āsmān par ḡhāmoshī chhā gaī. Yih ḡhāmoshī taḡrīban ādhe ḡhanṡe tak rahī.

² Phir main ne Allāh ke sāmne khaṛe sāt farishton ko dekhā. Unheñ sāt turam die gae.

³ Ek aur farishtā jis ke pās sone kā baḡhūrdān thā ā kar qurbāngāh ke pās khaṛā ho gayā. Use bahut-sā baḡhūr diyā gayā tāki wuh use muḡaddasīn kī duāon ke sāth taḡht ke sāmne kī sone kī qurbāngāh par pesh kare.

⁴ Baḡhūr kā dhuān muḡaddasīn kī duāon ke sāth farishte ke hāth se uṡhte uṡhte Allāh ke sāmne pahuñchā.

⁵ Phir farishte ne baḡhūrdān ko liyā aur use qurbāngāh kī āg se bhar kar zamīn par phaiñk diyā. Tab kaṛaktī aur garajṡī āwāzeñ sunāi dīñ, bijlī chamakne lagī aur zalzalā ā gayā.

Turamoñ kā Asar

⁶ Phir jin sāt farishton ke pās sāt turam the wuh unheñ bajāne ke lie taiyār hue.

⁷ Pahle farishte ne apne turam ko bajā diyā. Is par ole aur ḡhūn ke sāth milāi gaī āg paidā ho kar zamīn par barsāi gaī. Is se zamīn kā tīsrā hissā, daraḡhton kā tīsrā hissā aur tamām harī ḡhās bhasm ho gaī.

⁸ Phir dūsre farishte ne apne turam meñ phūñk māri. Is par jaltī huī ek baṛī pahāṛnumā chīz ko samundar meñ phaiñkā gayā. Samundar kā tīsrā hissā ḡhūn meñ badal gayā,

⁹ samundar meñ maujūd zindā maḡhlūḡāt kā tīsrā hissā halāk aur bahri jahāzon kā tīsrā hissā tabāh ho gayā.

¹⁰ Phir tīsre farishte ne apne turam meñ phūñk māri. Is par mashāl kī tarah bhaṛaktā huā ek baṛā sitārā āsmān se dariyāon ke tīsre hisse aur pānī ke chashmoñ par gir gayā.

¹¹ Is sitāre kā nām Afsantīn thā aur is se pānī kā tīsrā hissā afsantīn jaisā kaṛwā ho gayā. Bahut-se log yih kaṛwā pānī pīne se mar gae.

¹² Phir chauthē farishte ne apne turam meñ phūñk māri. Is par sūraj kā tīsrā hissā, chāñd kā tīsrā hissā aur sitāron kā tīsrā hissā raushnī se mahrūm ho gayā. Dīn kā tīsrā hissā raushnī se mahrūm huā aur isī tarah rāt kā tīsrā hissā bhī.

¹³ Phir deḡhte deḡhte main ne ek uḡāb ko sunā jis ne mere sar ke ūpar hī bulandiyon par urṡe hue ūñchī āwāz se pukārā, “Afsos! Afsos!

Zamīn ke bāshindoñ par afsos! Kyoñki tīn farishtoñ ke turamoñ kī āwāzeñ abhī bāqī haiñ.”

9

¹ Phir pānchweñ farishte ne apne turam meñ phūnk mārī. Is par main ne ek sitārā dekhā jo āsmān se zamīn par gir gayā thā. Is sitāre ko athāh gaṛhe ke rāste kī chābī dī gai.

² Us ne athāh gaṛhe kā rāstā khol diyā to us se dhuān nikal kar ūpar āyā, yoñ jaise dhuān kisi baṛe bhaṭṭe se nikaltā hai. Sūraj aur chānd athāh gaṛhe ke is dhueñ se tārik ho gae.

³ Aur dhueñ meñ se ṭiḍḍiyān nikal kar zamīn par utar āin. Unheñ zamīn ke bichchhuoñ jaisā iḱhtiyār diyā gayā.

⁴ Unheñ batāyā gayā, “Na zamīn kī ghās, na kisi paude yā daraḱht ko nuqsān pahuñchāo balki sirf un logoñ ko jin ke māthoñ par Allāh kī muhr nahīn lagī hai.”

⁵ Ṭiḍḍiyōñ ko in logoñ ko mār ḍālne kā iḱhtiyār na diyā gayā balki unheñ batāyā gayā kī wuh pānch mahīnoñ tak in ko aziyat deñ. Aur yih aziyat us taklīf kī mānind hai jo tab paidā hotī hai jab bichchhū kisi ko ḍanak mārta hai.

⁶ Un pānch mahīnoñ ke daurān log maut kī talāsh meñ raheñge, lekin use pāeñge nahīn. Wuh mar jāne kī shadīd ārzū kareñge, lekin maut un se bhāg kar dūr rahegī.

⁷ Ṭiḍḍiyōñ kī shakl-o-sūrat jang ke lie taiyār ghoṛoñ kī mānind thī. Un ke sarōñ par sone ke tājoñ jaisī chizeñ thīñ aur un ke chehre insānoñ ke chehroñ kī mānind the.

⁸ Un ke bāl ḱhawātīn ke bāloñ kī mānind aur un ke dānt sherbabar ke dāntoñ jaise the.

⁹ Yoñ lagā jaise un ke sīnoñ par lohe ke-se zirābaktar lage hue the, aur un ke paroñ kī āwāz beshumār rathoñ aur ghoṛoñ ke shor jaisī thī jab wuh muḱhālīf par jhapaṭ rahe hote hoñ.

¹⁰ Un kī dum par bichchhū kā-sā ḍanak lagā thā aur unheñ inhīn dumoñ se logoñ ko pānch mahīnoñ tak nuqsān pahuñchāne kā iḱhtiyār thā.

¹¹ Un kā bādshāh athāh gaṛhe kā farishtā hai jis kā Ibrānī nām Abaddon aur Yūnānī nām Apulliyon (Halākū) hai.

¹² Yoñ pahlā afsos guzar gayā, lekin is ke bād do mazīd afsos hone wāle haiñ.

¹³ Chhaṭe farishte ne apne turam meñ phūnk mārī. Is par main ne ek āwāz sunī jo Allāh ke sāmne wāqe sone kī qurbāngāh ke chār konoñ par lage sīngoñ se āi.

¹⁴ Is āwāz ne chhatā turam pakare hue farishte se kahā, “Un chār farishtoñ ko khulā chhoṛ denā jo baṛe dariyā banām Furāt ke pās bandhe hue haiñ.”

¹⁵ In chār farishtoñ ko isī mahīne ke isī din ke isī ghanṭe ke lie taiyār kiyā gayā thā. Ab inheñ khulā chhoṛ diyā gayā tāki wuh insānoñ kā tīsrā hissā mār ḍāleñ.

¹⁶ Mujhe batāyā gayā kī ghoṛoñ par sawār faujī bīs karoṛ the.

¹⁷ Royā meñ ghoṛe aur sawār yoñ nazar āe: sīnoñ par lage zirābaktar āg jaise surḱh, nīle aur gandhak jaise pile the. Ghoṛoñ ke sar sherbabar ke sarōñ se mutābiqat rakhte the aur un ke muñh se āg, dhuān aur gandhak nikaltī thī.

¹⁸ Āg, dhueñ aur gandhak kī in tīn balāoñ se insānoñ kā tīsrā hissā halāk huā.

¹⁹ Har ghoṛe kī tāqat us ke muñh aur dum meñ thī, kyoñki un kī dumeñ sānp kī mānind thīn jin ke sar nuqsān pahuñchāte the.

²⁰ Jo in balāoñ se halāk nahīn hue the balki abhī bāqī the unhoñ ne phir bhī apne hāthoñ ke kāmoñ se taubā na kī. Wuh badrūhoñ aur sone, chāñdī, pītal, patthar aur lakaṛī ke butoñ kī pūjā se bāz na āe hālāñki aisī chīzeñ na to dekh saktī haiñ, na sunane yā chalne ke qābil hotī haiñ.

²¹ Wuh qatl-o-ghārat, jādūgarī, zinākārī aur choriyoñ se bhī taubā karke bāz na āe.

10

Farishtā aur Chhoṭā Tūmār

¹ Phir maiñ ne ek aur tāqatwar farishtā dekhā. Wuh bādāl oṛhe hue āsmān se utar rahā thā aur us ke sar ke ūpar qaus-e-quzah thī. Us kā chehrā sūraj jaisā thā aur us ke pāñw āg ke satūn jaise.

² Us ke hāth meñ ek chhoṭā tūmār thā jo khulā thā. Apne ek pāñw ko us ne samundar par rakh diyā aur dūsre ko zamīn par.

³ Phir wuh ūñchī āwāz se pukār uṭhā. Aise lagā jaise sherbabar garaj rahā hai. Is par kaṛak kī sāt āwāzeñ bolne lagīñ.

⁴ Un ke bolne par maiñ un kī bāteñ likhne ko thā ki ek āwāz ne kahā, “Kaṛak kī sāt āwāzoñ kī bātoñ par muhr lagā aur unheñ mat likhnā.”

⁵ Phir us farishte ne jise maiñ ne samundar aur zamīn par khaṛā dekhā apne dahne hāth ko āsmān kī taraf uṭhā kar

⁶ Allāh ke nām kī qasam khāī, us ke nām kī jo azal se abad tak zindā hai aur jis ne āsmānoñ, zamīn aur samundar ko un tamām chīzoñ samet khalāq kiyā jo un meñ haiñ. Farishte ne kahā, “Ab der nahīn hogī.

⁷ Jab sātwañ farishtā apne turam meñ phūñk mārne ko hogā tab Allāh kā bhed jo us ne apne nabuwwat karne wāle kḥādimoñ ko batāyā thā takmīl tak pahuñchegā.”

⁸ Phir jo āwāz āsmān se sunāī dī thī us ne ek bār phir mujh se bāt kī, “Jā, wuh tūmār le lenā jo samundar aur zamīn par khaṛe farishte ke hāth meñ khulā paṛā hai.”

⁹ Chunāñche maiñ ne farishte ke pās jā kar us se guzārish kī ki wuh mujhe chhoṭā tūmār de. Us ne mujh se kahā, “Ise le aur khā le. Yih tere muñh meñ shahd kī tarah mīṭhā lagegā, lekin tere mede meñ kaṛwāhaṭ paidā karegā.”

¹⁰ Maiñ ne chhoṭe tūmār ko farishte ke hāth se le kar use khā liyā. Mere muñh meñ to wuh shahd kī tarah mīṭhā lag rahā thā, lekin mede meñ jā kar us ne kaṛwāhaṭ paidā kar dī.

¹¹ Phir mujhe batāyā gayā, “Lāzim hai ki tū bahut ummatoñ, qaumoñ, zabānoñ aur bādshāhoñ ke bāre meñ mazīd nabuwwat kare.”

11

Do Gawāh

¹ Mujhe gaz kī tarah kā sarkanḍā diyā gayā aur batāyā gayā, “Jā, Allāh ke ghar aur qurbāngāh kī paimāish kar. Us meñ parastāroñ kī tādād bhī gin.

² Lekin bairūnī sahan ko chhoṛ de. Use mat nāp, kyonki use ḡhairimāndāron ko diyā gayā hai jo muqaddas shahr ko 42 mahīnoñ tak kuchalte raheṅge.

³ Aur main apne do gawāhoñ ko ikhtiyār dūngā, aur wuh ṭāṭ oṛh kar 1,260 dinoñ ke daurān nabuwwat kareṅge.”

⁴ Yih do gawāh zaitūn ke wuh do darakht aur wuh do shamādān haiñ jo duniyā ke āqā ke sāmne khaṛe haiñ.

⁵ Agar koī unheñ nuqsān pahuñchānā chāhe to un ke muñh meñ se āḡ nikal kar un ke dushmanoñ ko bhasm kar detī hai. Jo bhī unheñ nuqsān pahuñchānā chāhe use is tarah marnā partā hai.

⁶ In gawāhoñ ko āsmān ko band rakhne kā ikhtiyār hai tāki jitnā waqt wuh nabuwwat kareñ bārish na ho. Unheñ pānī ko khūn meñ badalne aur zamīn ko har qism kī aziyat pahuñchāne kā ikhtiyār bhī hai. Aur wuh jitnī dafā jī chāhe yih kar sakte haiñ.

⁷ Un kī gawāhī kā muqarrarā waqt pūrā hone par athāh gaṛhe meñ se nikalne wālā haiwān un se jang karnā shurū karegā aur un par ḡhālib ā kar unheñ mār dālegā.

⁸ Un kī lāsheñ us baṛe shahr kī saṛak par paṛī raheṅgī jis kā alāmatī nām Sadūm aur Misr hai. Wahāñ un kā āqā bhī maslūb huā thā.

⁹ Aur sārhe tīn dinoñ ke daurān har ummat, qabile, zabān aur qaum ke log in lāshoñ ko ḡhūr kar dekheṅge aur inheñ dafn karne nahīñ denge.

¹⁰ Zamīn ke bāshinde un kī wajah se masrūr hoṅge aur khushī manā kar ek dūsre ko tohfe bhejeṅge, kyonki in do nabiyōñ ne zamīn par rahne wāloñ ko kāfī izā pahuñchāī thī.

¹¹ Lekin in sārhe tīn dinoñ ke bād Allāh ne un meñ zindagī kā dam phūnk diyā, aur wuh apne pānwoñ par khaṛe hue. Jo unheñ dekh rahe the wuh saḡht dahshatzadā hue.

¹² Phir unhoñ ne āsmān se ek ūñchī āwāz sunī jis ne un se kahā, “Yahāñ ūpar āo!” Aur un ke dushmanoñ ke deḡhte deḡhte donoñ ek bādāl meñ āsmān par chale gae.

¹³ Usī waqt ek shadīd zalzalā āyā aur shahr kā daswāñ hissā gir kar tabāh ho gayā. 7,000 afrād us kī zad meñ ā kar mar gae. Bache hue logoñ meñ dahshat phail gai aur wuh āsmān ke Ḳhudā ko jalāl dene lage.

¹⁴ Dūsra afsos guzar gayā, lekin ab tīsra afsos jald hone wālā hai.

Sātwan Turam

¹⁵ Sātweñ farishte ne apne turam meñ phūnk mārī. Is par āsmān par se ūñchī āwāzeñ sunāī deñ jo kah rahī thīñ, “Zamīn kī bādshāhī hamāre āqā aur us ke Masīh kī ho gai hai. Wuhī azal se abad tak hukūmat karegā.”

¹⁶ Aur Allāh ke taḡht ke sāmne baiṭhe 24 buzurgoñ ne gir kar Allāh ko sijdā kiyā

¹⁷ aur kahā, “Ai Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā, ham terā shukr karte haiñ, tū jo hai aur jo thā. Kyonki tū apnī azīm qudrat ko kām meñ lā kar hukūmat karne lagā hai.

¹⁸ Qaumeñ ḡhussse meñ āñ to terā ḡhazab nāzil huā. Ab murdoñ kī adālat karne aur apne khādimoñ ko ajr dene kā waqt ā gayā hai. Hāñ, tere nabiyōñ, muqaddasīn aur terā khauf mānane wāloñ ko ajr

milegā, k̄hāh wuh chhoṭe hoñ yā baṛe. Ab wuh waqt bhī ā gayā hai ki zamīn ko tabāh karne wāloñ ko tabāh kiyā jāe.”

¹⁹ Āsmān par Allāh ke ghar ko kholā gayā aur us meñ us ke ahd kā sandūq nazar āyā. Bijlī chamakne lagī, shor mach gayā, bādāl garajne aur baṛe baṛe ole paṛne lage.

12

Khātūn aur Azhdahā

¹ Phir āsmān par ek azīm nishān zāhir huā, ek k̄hātūn jis kā libās sūraj thā. Us ke pānwoñ tale chānd aur sar par bārah sitāroñ kā tāj thā.

² Us kā pānw bhārī thā, aur janm dene ke shadīd dard meñ mubtalā hone kī wajah se wuh chillā rahī thī.

³ Phir āsmān par ek aur nishān nazar āyā, ek baṛā aur āg jaisā surk̄h azhdahā. Us ke sāt sar aur das sīng the, aur har sar par ek tāj thā.

⁴ Us kī dum ne sitāroñ ke tisre hisse ko āsmān par se utār kar zamīn par phaiñk diyā. Phir azhdahā janm dene wāli k̄hātūn ke sāmne kharā huā tāki us bachche ko janm lete hī haṛap kar le.

⁵ K̄hātūn ke beṭā paidā huā, wuh bachchā jo lohe ke shāhī asā se qaumoñ par hukūmat karegā. Aur k̄hātūn ke is bachche ko chhīn kar Allāh aur us ke taḳht ke sāmne lāyā gayā.

⁶ K̄hātūn k̄hud registān meñ hijrat karke ek aisī jagah pahuñch gai jo Allāh ne us ke lie taiyār kar rakhī thī, tāki wahāñ 1,260 din tak us kī parwarish kī jāe.

⁷ Phir āsmān par jang chhiṛ gai. Mikāel aur us ke farishte azhdahe se lare. Azhdahā aur us ke farishte un se laṛte rahe,

⁸ lekin wuh ghālib na ā sake balki āsmān par apne maqām se mahrūm ho gae.

⁹ Baṛe azhdahe ko nikāl diyā gayā, us qadīm azhdahe ko jo Iblīs yā Shaitān kahlātā hai aur jo pūrī duniyā ko gumrah kar detā hai. Use us ke farishtoñ samet zamīn par phaiñkā gayā.

¹⁰ Phir āsmān par ek ūñchī āwāz sunāi dī, “Ab hamāre K̄hudā kī najāt, qudrat aur bādshāhī ā gai hai, ab us ke Masīh kā ikhtiyār ā gayā hai. Kyoñki hamāre bhāiyōñ aur bahnoñ par ilzām lagāne wālā jo din rāt Allāh ke huzūr un par ilzām lagātā rahtā thā use zamīn par phaiñkā gayā hai.

¹¹ Īmāndār Lele ke k̄hūn aur apnī gawāhī sunāne ke zariye hī us par ghālib āe haiñ. Unhoñ ne apnī jān azīz na rakhī balki use dene tak taiyār the.

¹² Chunāñche k̄hushī manāo, ai āsmāno! K̄hushī manāo, un meñ basne wālo! Lekin zamīn aur samundar par afsos! Kyoñki Iblīs tum par utar āyā hai. Wuh baṛe ghusse meñ hai, kyoñki wuh jāntā hai ki ab us ke pās waqt kam hai.”

¹³ Jab azhdahe ne dekhā ki use zamīn par girā diyā gayā hai to wuh us k̄hātūn ke pīchhe paṛ gayā jis ne bachche ko janm diyā thā.

¹⁴ Lekin k̄hātūn ko baṛe uqāb ke-se do par die gae tāki wuh uṛ kar registān meñ us jagah pahuñche jo us ke lie taiyār kī gai thī aur jahāñ wuh sārhe tīn sāl tak azhdahe kī pahuñch se mahfūz rah kar parwarish pāegi.

¹⁵ Is par azhdahe ne apne muñh se pānī nikāl kar dariyā kī sūrāt meñ *ḵhātūn* ke pīchhe pīchhe bahā diyā tāki use bahā le jāe.

¹⁶ Lekin zamīn ne *ḵhātūn* kī madad karke apnā muñh khol diyā aur us dariyā ko nigal liyā jo azhdahe ne apne muñh se nikāl diyā thā.

¹⁷ Phir azhdahe ko *ḵhātūn* par *ḡhussā āyā*, aur wuh us kī *bāqī aulād* se jang karne ke lie *chalā gayā*. (*Ḵhātūn* kī *aulād* wuh haiñ jo Allāh ke *ahkām pūre* karke *Īsā kī gawāhī* ko *qāym rakhte* haiñ.)

¹⁸ Aur azhdahā samundar ke sāhil par *kharā* ho *gayā*.

13

Do Haiwān

¹ Phir maiñ ne dekhā ki samundar meñ se ek haiwān nikal rahā hai. Us ke das sīng aur sāt sar the. Har sīng par ek tāj aur har sar par kufr kā ek nām thā.

² Yih haiwān *chīte* kī mānind thā. Lekin us ke rīchh ke-se pāñw aur sherbabar kā-sā muñh thā. Azhdahe ne is haiwān ko apnī quwwat, apnā taḡht aur *baṛā iḵhtiyār* de diyā.

³ Lagtā thā ki haiwān ke saron meñ se ek par *lā'ilāj zaḡhm* lagā hai. Lekin is zaḡhm ko *shafā dī* gaī. *Pūrī duniyā* yih dekh kar *hairatzadā* huī aur haiwān ke pīchhe lag gaī.

⁴ Logoñ ne azhdahe ko *sijdā kiyā*, kyonki usī ne haiwān ko *iḵhtiyār* diyā thā. Aur unhoñ ne yih kah kar haiwān ko bhī *sijdā kiyā*, "Kaun is haiwān kī mānind hai? Kaun is se laṛ saktā hai?"

⁵ Is haiwān ko *baṛī baṛī bāteñ* aur kufr bakne kā *iḵhtiyār* diyā *gayā*. Aur use yih karne kā *iḵhtiyār* 42 mahīne ke lie mil *gayā*.

⁶ Yoñ wuh apnā muñh khol kar Allāh, us ke nām, us kī *sukūnatgāh* aur *āsmān* ke *bāshindoñ* par kufr bakne lagā.

⁷ Use *muḡaddasīn* se jang karke un par *fatah pāne* kā *iḵhtiyār* bhī diyā *gayā*. Aur use har *qābīle*, har *ummat*, har *zabān* aur har *qaum* par *iḵhtiyār* diyā *gayā*.

⁸ Zamīn ke tamām *bāshinde* is haiwān ko *sijdā* karenge *yānī* wuh sab jin ke nām *duniyā* kī *ibtidā* se *Lele* kī *kitāb-e-hayāt* meñ *darj nahīn* haiñ, us *Lele* kī *kitāb* meñ jo *zabah kiyā* *gayā* hai.

⁹ Jo sun saktā hai wuh sun le!

¹⁰ Agar *kisī* ko *qaidī* *bananā* hai to wuh *qaidī* hī *banegā*. Agar *kisī* ko *talwār* kī *zad* meñ ā kar *marnā* hai to wuh *aise* hī *maregā*. Ab *muḡaddasīn* ko *sābitqadmī* aur *wafādār* *īmān* kī *ḵhās* *zarūrat* hai.

¹¹ Phir maiñ ne ek aur haiwān ko dekhā. Wuh zamīn meñ se nikal rahā thā. Us ke lele ke-se do sīng the, lekin us ke bolne kā *andāz* *azhdahe kā-sā* thā.

¹² Us ne pahle haiwān kā *pūrā iḵhtiyār* us kī *ḵhātir* *istemāl* karke zamīn aur us ke *bāshindoñ* ko pahle haiwān ko *sijdā* karne par *uksāyā*, *yānī* us haiwān ko jis kā *lā'ilāj zaḡhm* bhar *gayā* thā.

¹³ Aur us ne *baṛe* *mojizānā* *nishān* *dikhāe*, *yahān* tak ki us ne logoñ ke *deḡhte deḡhte* *āsmān* se zamīn par *āḡ nāzil* hone dī.

¹⁴ Yoñ use pahle haiwān kī *ḵhātir* *mojizānā* *nishān* *dikhāne* kā *iḵhtiyār* *diyā* *gayā*, aur in ke *zariye* us ne zamīn ke *bāshindoñ* ko *sahīh* *rāh* se *bahkāyā*. Us ne unheñ *kahā* ki wuh us haiwān kī *tāzīm* meñ ek *mujassamā* *banā* deñ jo *talwār* se *zaḡhmī* hone ke *bāwujūd* *dubārā* *zindā* huā thā.

¹⁵ Phir use pahle haiwān ke mujassame meñ jān dālne kā iḡhtiyār diyā gayā tāki mujassamā bol sake aur unheñ qatl karwā sake jo use sijdā karne se inkār karte the.

¹⁶ Us ne yih bhī karwāyā ki har ek ke dahne hāth yā māthe par ek khās nishān lagāyā jāe, ḡhāh wuh chhoṭā ho yā baṛā, amīr ho yā ḡharīb, āzād ho yā ḡhulām.

¹⁷ Sirf wuh shakhs kuchh ḡharīd yā bech saktā thā jis par yih nishān lagā thā. Yih nishān haiwān kā nām yā us ke nām kā nambar thā.

¹⁸ Yahāñ hikmat kī zarūrat hai. Jo samajhdār hai wuh haiwān ke nambar kā hisāb kare, kyoñki yih ek mard kā nambar hai. Us kā nambar 666 hai.

14

Lelā aur Us kī Qaum

¹ Phir maiñ ne dekhā ki Lelā mere sāmne hī Siyyūn ke pahār par khaṛā hai. Us ke sāth 1,44,000 afrād khaṛe the jin ke māthoñ par us kā aur us ke Bāp kā nām likhā thā.

² Aur maiñ ne āsmān se ek aisī āwāz sunī jo kisī baṛe ābshār aur garajte bādaloñ kī ūñchī kaṛak kī mānind thī. Yih us āwāz kī mānind thī jo sarod bajāne wāle apne sāzoñ se nikālte haiñ.

³ Yih 1,44,000 afrād taḡht, chār jāndāroñ aur buzurgoñ ke sāmne khaṛe ek nayā gīt gā rahe the, ek aisā gīt jo sirf wuhī sikh sake jinheñ Lele ne zamīn se ḡharīd liyā thā.

⁴ Yih wuh mard haiñ jinhoñ ne apne āp ko ḡhawātīn ke sāth ālūdā nahīn kiyā, kyoñki wuh kuñwāre haiñ. Jahāñ bhī Lelā jātā hai wahāñ wuh bhī jāte haiñ. Unheñ baqī insānoñ meñ se fasal ke pahle phal kī haisiyat se Allāh aur Lele ke lie ḡharīdā gayā hai.

⁵ Un ke muñh se kabhī jhūṭ nahīn niklā balki wuh be'ilzām haiñ.

Tīn Farishte

⁶ Phir maiñ ne ek aur farishtā dekhā. Wuh mere sar ke ūpar hī hawā meñ uṛ rahā thā. Us ke pās Allāh kī abādī ḡhushḡhabrī thī tāki wuh use zamīn ke bāshindoñ yāñī har qaum, qabīle, ahl-e-zabān aur ummat ko sunāe.

⁷ Us ne ūñchī āwāz se kahā, “ḡhudā kā ḡhauf mān kar use jalāl do, kyoñki us kī adālat kā waḡt ā gayā hai. Use sijdā karo jis ne āsmānoñ, zamīn, samundar aur pāñī ke chashmoñ ko ḡhalaq kiyā hai.”

⁸ Ek dūsre farishte ne pahle ke pīchhe pīchhe chalte hue kahā, “Wuh gir gayā hai! Hāñ, azīm Bābal gir gayā hai, jis ne tamām qaumoñ ko apñī harāmkārī aur mastī kī mai pilāi hai.”

⁹ In do farishtoñ ke pīchhe ek tīsrā farishtā chal rahā thā. Us ne ūñchī āwāz se kahā, “Jo bhī haiwān aur us ke mujassame ko sijdā kare aur jise bhī us kā nishān apne māthe yā hāth par mil jāe

¹⁰ wuh Allāh ke ḡhazab kī mai se piegā, aisī mai jo milāwaṭ ke baḡhair hī Allāh ke ḡhazab ke pyāle meñ dālī gāi hai. Muḡaddas farishtoñ aur Lele ke huzūr use āḡ aur gandhak kā azāb sahnā paregā.

¹¹ Aur in logoñ ko satāne wālī yih āḡ jaltī rahegī, is kā dhuāñ abad tak chaṛṭā rahegā. Jo haiwān aur us ke mujassame ko sijdā karte haiñ yā jinhoñ ne us ke nām kā nishān liyā hai wuh na dīn, na rāt ko ārām paeñge.”

¹² Yahān muqaddasīn ko sābitqadam rahne kī zarūrat hai, unheñ jo Allāh ke ahkām pūre karte aur Īsā ke wafādār rahte haiñ.

¹³ Phir maiñ ne āsmān se ek āwāz yih kahtī huī sunī, “Likh, mubāarak haiñ wuh murde jo ab se Ḳhudāwand meñ wafāt pāte haiñ.”

“Jī hāñ,” Rūh farmātā hai, “Wuh apnī mehnat-mashaqqat se ārām pāenge, kyoñki un ke nek kām un ke pichhe ho kar un ke sāth chaleñge.”

Zamīn par Fasal kī Kaṭāī

¹⁴ Phir maiñ ne ek safed bādāl dekhā, aur us par koī baiṭhā thā jo Ibn-e-Ādam kī mānind thā. Us ke sar par sone kā tāj aur hāth meñ tez darāntī thī.

¹⁵ Ek aur farishtā Allāh ke ghar se nikal kar ūnchī āwāz se pukār kar us se muḳhātib huā jo bādāl par baiṭhā thā, “Apnī darāntī le kar fasal kī kaṭāī kar! Kyoñki fasal kāṭne kā waqt ā gayā hai aur zamīn par kī fasal pak gai hai.”

¹⁶ Chunāñche bādāl par baiṭhne wāle ne apnī darāntī zamīn par chalāī aur zamīn kī fasal kī kaṭāī huī.

¹⁷ Is ke bād ek aur farishtā Allāh ke us ghar se nikal āyā jo āsmān par hai, aur us ke pās bhī tez darāntī thī.

¹⁸ Phir ek tīsrā farishtā āyā. Use āg par iḳhtiyār thā. Wuh qurbāngāh se āyā aur ūnchī āwāz se pukār kar tez darāntī pakare hue farishte se muḳhātib huā, “Apnī tez darāntī le kar zamīn kī angūr kī bel se angūr ke guchchhe jamā kar, kyoñki us ke angūr pak gae haiñ.”

¹⁹ Farishte ne zamīn par apnī darāntī chalāī, us ke angūr jamā kie aur unheñ Allāh ke ḡhazab ke us baṛe hauz meñ phaiñk diyā jis meñ angūr kā ras nikālā jātā hai.

²⁰ Yih hauz shahr se bāhar wāqe thā. Us meñ paṛe angūron ko itnā raundā gayā ki hauz meñ se ḳhūn bah niklā. Ḳhūn kā yih sailāb 300 kilomīṭar dūr tak pahuñch gayā aur wuh itnā zyādā thā ki ghoron kī lagāmon tak pahuñch gayā.

15

Āḳhirī Balāon ke Farishte

¹ Phir maiñ ne āsmān par ek aur ilāhī nishān dekhā, jo azīm aur hairatangez thā. Sāt farishte sāt āḳhirī balāen apne pās rakh kar khare the. In se Allāh kā ḡhazab takmil tak pahuñch gayā.

² Maiñ ne shīshe kā-sā ek samundar bhī dekhā jis meñ āg milāī gai thī. Is samundar ke pās wuh khare the jo haiwān, us ke mujassame aur us ke nām ke nambar par ḡhālib ā gae the. Wuh Allāh ke die hue sarod pakare

³ Allāh ke ḳhādīm Mūsā aur Lele kā gīt gā rahe the,

“Ai Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā,
tere kām kitne azīm aur hairatangez haiñ.

Ai zamānon ke Bādshāh,
terī rāheñ kitnī rāst aur sachchī haiñ.

⁴ Ai Rab, kaun terā ḳhauf nahīñ mānegā?

Kaun tere nām ko jalāl nahīñ degā?

Kyoñki tū hī quddūs hai.

Tamām qaumeñ ā kar tere huzūr sijdā kareñgī,

kyonki tere rāst kām zāhir ho gae haiñ.”

⁵ Is ke bād main ne dekhā ki Allāh ke ghar yānī āsmān par ke sharīat ke khaime ko * khol diyā gayā.

⁶ Allāh ke ghar se wuh sāt farishte nikal āe jin ke pās sāt balāeñ thīn. Un ke katān ke kapre sāf-suthrī aur chamak rahe the. Yih kapre sīnoñ par sone ke kamarband se bandhe hue the.

⁷ Phir chār jāndāroñ meñ se ek ne in sāt farishtoñ ko sone ke sāt pyāle die. Yih pyāle us K̄hudā ke ġhazab se bhare hue the jo azal se abad tak zindā hai.

⁸ Us waqt Allāh kā ghar us ke jalāl aur qudrat se paidā hone wāle dhueñ se bhar gayā. Aur jab tak sāt farishtoñ kī sāt balāeñ takmil tak na pahunchīñ us waqt tak koi bhī Allāh ke ghar meñ dāk̄hil na ho sakā.

16

Allāh ke Ġhazab ke Pyāle

¹ Phir main ne ek ūñchī āwāz sunī jis ne Allāh ke ghar meñ se sāt farishtoñ se kahā, “Jāo, Allāh ke ġhazab se bhare sāt pyāloñ ko zamīn par unḍel do.”

² Pahle farishte ne jā kar apnā pyālā zamīn par unḍel diyā. Is par un logoñ ke jismoñ par bhadde aur taklifdeh phoṛe nikal āe jin par haiwān kā nishān thā aur jo us ke mujassame ko sijdā karte the.

³ Dūsre farishte ne apnā pyālā samundar par unḍel diyā. Is par samundar kā pānī lāsh ke-se k̄hūn meñ badal gayā, aur us meñ har zindā makhlūq mar gāi.

⁴ Tisre farishte ne apnā pyālā dariyāoñ aur pānī ke chashmoñ par unḍel diyā to un kā pānī k̄hūn ban gayā.

⁵ Phir main ne pāniyoñ par muqarrar farishte ko yih kahte sunā, “Tū yih faislā karne meñ rāst hai, tū jo hai aur jo thā, tū jo Quddūs hai.

⁶ Chūnki unhoñ ne tere muqaddasīn aur nabiyōñ kī k̄hūnrezī kī hai, is lie tū ne unheñ wuh kuchh de diyā jis ke lāyq wuh haiñ. Tū ne unheñ k̄hūn pilā diyā.”

⁷ Phir main ne qurbāngāh ko yih jawāb dete sunā, “Hāñ, ai Rab Qādir-e-mutlaq K̄hudā, haqīqatan tere faisle sachche aur rāst haiñ.”

⁸ Chauthe farishte ne apnā pyālā sūraj par unḍel diyā. Is par sūraj ko logoñ ko āg se jhulsāne kā iḡhtiyār diyā gayā.

⁹ Log shadīd tapish se jhulas gae. Aur unhoñ ne Allāh ke nām par kufr bakā jise in balāoñ par iḡhtiyār thā. Unhoñ ne taubā karne aur use jalāl dene se inkār kiyā.

¹⁰ Pāñchweñ farishte ne apnā pyālā haiwān ke taḡht par unḍel diyā. Is par us kī bādshāhī meñ andherā chhā gayā. Log aziyat ke māre apnī zabāneñ kāṭte rahe.

¹¹ Unhoñ ne apnī taklifōñ aur phoṛōñ kī wajah se āsmān par kufr bakā aur apne kāmōñ se inkār na kiyā.

¹² Chhaṭe farishte ne apnā pyālā baṛe dariyā Furāt par unḍel diyā. Is par us kā pānī sūkh gayā tāki mashriq ke bādshāhoñ ke lie rāstā taiyār ho jāe.

* 15:5 Yānī mulāqāt ke khaime ko.

¹³ Phir main ne tīn badrūheñ dekhīñ jo meñḍakoñ kī mānind thīñ. Wuh azhdahe ke muñh, haiwān ke muñh aur jhūṭe nabī ke muñh meñ se nikal āīñ.

¹⁴ Yih meñḍak shayātīn kī rūh haiñ jo mojize dikhātī haiñ aur nikal kar pūrī duniyā ke bādshāhoñ ke pās jāṭī haiñ tāki unheñ Allāh Qādir-e-mutlaq ke azīm din par jang ke lie ikaṭṭhā karen.

¹⁵ “Dekho, main chor kī tarah āūngā. Mubārak hai wuh jo jāgtā rahtā aur apne kapṛe pahne hue rahtā hai tāki use nangī hālat meñ chalnā na paṛe aur log us kī sharmgāh na dekheñ.”

¹⁶ Phir unhoñ ne bādshāhoñ ko us jagah par ikaṭṭhā kiyā jis kā nām Ibrānī zabān meñ harmajiddon hai.

¹⁷ Sātweñ farishte ne apnā pyālā hawā meñ unḍel diyā. Is par Allāh ke ghar meñ taḥt kī taraf se ek ūñchī āwāz sunāī dī jis ne kahā, “Ab kām takmīl tak pahuñch gayā hai!”

¹⁸ Bijliyāñ chamakne lagīñ, shor mach gayā, bādal garajne lage aur ek shadīd zalzalā āyā. Is qism kā zalzalā zamīn par insān kī taḥhīq se le kar āj tak nahīñ āyā, itnā saḥt zalzalā kī

¹⁹ azīm shahr tīn hissoñ meñ baṭ gayā aur qaumoñ ke shahr tabāh ho gae. Allāh ne azīm Bābal ko yād karke use apne saḥt ḡhazab kī mai se bharā pyālā pilā diyā.

²⁰ Tamām jazīre ḡhāyb ho gae aur pahār kahīñ nazar na āe.

²¹ Logoñ par āsmān se man man bhar ke baṛe baṛe ole gir gae. Aur logoñ ne oloñ kī balā kī wajah se Allāh par kufr bakā, kyoñki yih balā nihāyat saḥt thī.

17

Mashhūr Kasbī

¹ Phir sāt pyāle apne pās rakhne wāle in sāt farishtoñ meñ se ek mere pās āyā. Us ne kahā, “Ā, main tujhe us baṛī kasbī kī sazā dikhā dūñ jo gahre pānī ke pās baiṭhī hai.

² Zamīn ke bādshāhoñ ne us ke sāth zinā kiyā. Hāñ, us kī zinākārī kī mai se zamīn ke bāshinde mast ho gae.”

³ Phir farishtā mujhe Rūh meñ ek registān meñ le gayā. Wahāñ main ne ek aurat ko dekhā. Wuh ek qirmizī rang ke haiwān par sawār thī jis ke pūre jism par kufr ke nām likhe the aur jis ke sāt sar aur das sīng the.

⁴ Yih aurat arḡhawānī aur qirmizī rang ke kapṛe pahne aur sone, beshqīmat jawāhar aur motiyōñ se saḡī huī thī. Us ke hāth meñ sone kā ek pyālā thā jo ḡhinaunī chīzoñ aur us kī zinākārī kī gandagī se bharā huā thā.

⁵ Us ke māthe par yih nām likhā thā, jo ek bhed hai, “Azīm Bābal, kasbiyōñ aur zamīn kī ḡhinaunī chīzoñ kī māñ.”

⁶ Aur main ne dekhā ki yih aurat un muqaddasīn ke ḡhūn se mast ho gaī thī jinhoñ ne Īsā kī gawāhī dī thī.

Use dekh kar main nihāyat hairān huā.

⁷ Farishte ne mujh se pūchhā, “Tū kyoñ hairān hai? Main tujh par aurat aur us haiwān kā bhed khol dūngā jis par aurat sawār hai aur jis ke sāt sar aur das sīng haiñ.

⁸ Jis haiwān ko tū ne dekhā wuh pahle thā, is waqt nahīñ hai aur dubārā athāh gaṛhe meñ se nikal kar halākat kī taraf baṛhegā. Zamīn

ke jin bāshindoñ ke nām duniyā kī taḥlīq se hī kitāb-e-hayāt meñ darj nahīñ haiñ wuh haiwān ko dekh kar hairatzadā ho jāenge. Kyoñki wuh pahle thā, is waqt nahīñ hai lekin dubārā āegā.

⁹ Yahāñ samajhdār zahan kī zarūrat hai. Sāt saron se murād sāt pahār haiñ jin par yih aurat baiṭhī hai. Yih sāt bādshāhoñ kī numāindaḡī bhī karte haiñ.

¹⁰ In meñ se pāñch gir gae haiñ, chhaṭā maujūd hai aur sāt wāñ abhī āne wālā hai. Lekin jab wuh āegā to use thoṛī der ke lie rahnā hai.

¹¹ Jo haiwān pahle thā aur is waqt nahīñ hai wuh āṭhwāñ bādshāh hai, go wuh sāt bādshāhoñ meñ se bhī ek hai. Wuh halākat kī taraf barh rahā hai.

¹² Jo das sīng tū ne dekhe wuh das bādshāh haiñ jinheñ abhī koī bādshāhī nahīñ milī. Lekin unheñ ghanṭe-bhar ke lie haiwān ke sāth bādshāh kā iḡhtiyār milegā.

¹³ Yih ek hī soch rakh kar apnī tāqat aur iḡhtiyār haiwān ko de deṅge aur Lele se jang kareṅge,

¹⁴ lekin Lelā apne bulāe gae, chune hue aur wafādār pairokāroñ ke sāth un par ḡhālib āegā, kyoñki wuh rabboñ kā Rab aur bādshāhoñ kā Bādshāh hai.”

¹⁵ Phir farishte ne mujh se kahā, “Jis pāñi ke pās tū ne kasbī ko baiṭhī dekhā wuh ummateñ, hujūm, qaumeñ aur zabāneñ hai.

¹⁶ Jo haiwān aur das sīng tū ne dekhe wuh kasbī se nafrat kareṅge. Wuh use wīrān karke nangā chhoṛ deṅge aur us kā gosht khā kar use bhasm kareṅge.

¹⁷ Kyoñki Allāh ne un ke diloñ meñ yih ḡāl diyā hai ki wuh us kā maḡsad pūrā kareñ aur us waqt tak hukūmat karne kā apnā iḡhtiyār haiwān ke sapurd kar deñ jab tak Allāh ke farmān takmīl tak na pahuñch jāeñ.

¹⁸ Jis aurat ko tū ne dekhā wuh wuhī baṛā shahr hai jo zamīn ke bādshāhoñ par hukūmat kartā hai.”

18

Bābal Shahr kī Shikast

¹ Is ke bād maiñ ne ek aur farishta dekhā jo āsmān par se utar rahā thā. Use bahut iḡhtiyār hāsīl thā aur zamīn us ke jalāl se raushan ho gāī.

² Us ne ūñchī āwāz se pukār kar kahā, “Wuh gir gāī hai! Hāñ, azīm kasbī Bābal gir gāī hai! Ab wuh shayātīn kā ghar aur har badrūh kā baserā ban gāī hai, har nāpāk aur ḡhinaune parinde kā baserā.

³ Kyoñki tamām qaumoñ ne us kī harāmkarī aur mastī kī mai pī lī hai. Zamīn ke bādshāhoñ ne us ke sāth zinā kiyā aur zamīn ke saudāgar us kī belagām aiyāshī se amīr ho gae haiñ.”

⁴ Phir maiñ ne ek aur āwāz sunī. Us ne āsmān kī taraf se kahā, “Ai merī qaum, us meñ se nīkal ā, tāki tum us ke gunāhoñ meñ sharīk na ho jāo aur us kī balāeñ tum par na aeñ.

⁵ Kyoñki us ke gunāh āsmān tak pahuñch gae haiñ, aur Allāh un kī badiyoñ ko yād kartā hai.

⁶ Us ke sāth wuhī sulūk karo jo us ne tumhāre sāth kiyā hai. Jo kuchh us ne kiyā hai

us kā dugnā badlā use denā.

Jo sharāb us ne dūsron ko pilāne ke lie taiyār kī hai

us kā dugnā badlā use de denā.

7 Use utnī hī aziyat aur ḡham pahuñchā do

jitnā us ne apne āp ko shāndār banāyā aur aiyāshī kī.

Kyonki apne dil meñ wuh kahtī hai,

‘Main yahān apne taḡht par rānī hūn.

Na main bewā hūn, na main kabhī mātam karūngī.’

8 Is wajah se ek din yih balāen yānī maut, mātam aur kāl

us par ān pareñgī.

Wuh bhasm ho jāegī,

kyonki us kī adālat karne wālā Rab Ḳhudā qawī hai.”

9 Aur zamīn ke jin bādshāhoñ ne us ke sāth zinā aur aiyāshī kī wuh us ke jalne kā dhuāñ dekh kar ro pareñge aur āh-o-zārī kareñge.

10 Wuh us kī aziyat ko dekh kar ḡhauf khāeñge aur dūr dūr khare ho kar kaheñge, “Afsos! Tujh par afsos, ai azīm aur tāqatwar shahr Bābal! Ek hī ghañte ke andar andar Allāh kī adālat tujh par ā gaī hai.”

11 Zamīn ke saudāgar bhī use dekh kar ro pareñge aur āh-o-zārī kareñge, kyonki koī nahīn rahā hogā jo un kā māl ḡharīde:

12 un kā sonā, chāndī, beshqīmat jawāhar, motī, bārīk katān, arḡhawānī aur qirmizī rang kā kaprā, resham, har qism kī ḡhushbūdār lakaḡī, hāthīdānt kī har chīz aur qīmtī lakaḡī, pītal, lohe aur sang-e-marmar kī har chīz,

13 dārchinī, masālā, agarbattī, mur, baḡhūr, mai, zaitūn kā tel, behtarīn maidā, gandum, gāy-bail, bhereñ, ḡhoḡe, rath aur ḡhulam yānī insān.

14 Saudāgar us se kaheñge, “Jo phal tū chāhtī thī wuh tujh se dūr ho gayā hai. Terī tamām daulat aur shān-o-shaukat ḡhāyb ho gaī hai aur āindā kabhī bhī tere pās pāi nahīn jāegī.”

15 Jo saudāgar use yih chīzeñ faroḡht karne se daulatmand hue wuh us kī aziyat dekh kar ḡhauf ke māre dūr dūr khare ho jāeñge. Wuh ro ro kar mātam kareñge

16 aur kaheñge, “Hāy! Tujh par afsos, ai azīm shahr, ai ḡhātūn jo pahle bārīk katān, arḡhawānī aur qirmizī rang ke kapḡe pahne phirtī thī aur jo sone, qīmtī jawāhar aur motiyon se sajī huī thī.

17 Ek hī ghañte ke andar andar sārī daulat tabāh ho gaī hai!”

Har bahrī jahāz kā kaptān, har samundarī musāfir, har mallāh aur wuh tamām log jo samundar par safḡ karne se apnī rozī kamāte haiñ wuh sab dūr dūr khare ho jāeñge.

18 Us ke jalne kā dhuāñ dekh kar wuh kaheñge, “Kyā kabhī koī itnā azīm shahr thā?”

19 Wuh apne saron par ḡhāk ḡāl leñge aur chillā chillā kar roeñge aur āh-o-zārī kareñge. Wuh kaheñge, “Hāy! Tujh par afsos, ai azīm shahr, jis kī daulat se tamām bahrī jahāzon ke mālik amīr hue. Ek hī ghañte ke andar andar wuh wīrān ho gayā hai.”

20 Ai āsmān, use dekh kar ḡhushī manā!

Ai muḡaddaso, rasūlo aur nabīyo, ḡhushī manāo!

Kyonki Allāh ne tumhārī ḡhātīr us kī adālat kī hai.

21 Phir ek tāqatwar farishte ne baḡī chakkī ke pāḡ kī mānind ek baḡe patthar ko uḡhā kar samundar meñ phaiñk diyā. Us ne kahā, “Azīm

shahr Bābal ko itnī hī zabardastī se paṭak diyā jāegā. Bād meñ use kahīn nahīn pāyā jāegā.

²² Ab se na mausiḡāroñ kī āwāzeñ tujh meñ kabhī sunāi deñgī, na sarod, bāñsrī yā turam bajāne wāloñ kī. Ab se kisi bhī kām kā kāriḡar tujh meñ pāyā nahīn jāegā. Hāñ, chakkī kī āwāz hameshā ke lie band ho jāegī.

²³ Ab se charāḡh tujhe raushan nahīn karegā, dulhan-dūlhe kī āwāz tujh meñ sunāi nahīn degī. Hāy, tere saudāḡar duniyā ke baṛe baṛe afsar the, aur terī jādūḡarī se tamām qaumoñ ko bahkāyā gayā.”

²⁴ Hāñ, Bābal meñ nabiyōñ, muḡaddasīn aur un tamām logoñ kā ḡhūn pāyā gayā hai jo zamīn par shahīd ho gae haiñ.

19

¹ Is ke bād maiñ ne āsmān par ek baṛe hujūm kī-sī āwāz sunī jis ne kahā, “Allāh kī tamjīd ho! Najāt, jalāl aur qudrat hamāre Ḳhudā ko hāsīl hai.

² Kyoñki us kī adālateñ sachchī aur rāst haiñ. Us ne us baṛī kasbī ko mujrim ṡhahrāyā hai jis ne zamīn ko apnī zinākārī se bigār diyā. Us ne us se apne ḡhādimoñ kī qatl-o-ḡhārat kā badlā le liyā hai.”

³ Aur wuh dubārā bol uṡhe, “Allāh kī tamjīd ho! Is shahr kā dhuāñ abad tak chaḡhtā rahtā hai.”

⁴ Chaubīs buzurḡoñ aur chār jāndāroñ ne gir kar taḡht par baiṡhe Allāh ko sijdā kiyā. Unhoñ ne kahā, “Āmīn, Allāh kī tamjīd ho.”

Lele kī Ziyāfat

⁵ Phir taḡht kī taraf se ek āwāz sunāi dī. Us ne kahā, “Ai us ke tamām ḡhādimo, hamāre Ḳhudā kī tamjīd karo. Ai us kā ḡhauf mānane wālo, ḡhāh baṛe ho yā chhoṡe us kī satāish karo.”

⁶ Phir maiñ ne ek baṛe hujūm kī-sī āwāz sunī, jo baṛī ābshār ke shor aur garajte bādaloñ kī kaṛak kī mānind thī. In logoñ ne kahā, “Allāh kī tamjīd ho! Kyoñki hamārā Rab Qādir-e-mutlaḡ Ḳhudā taḡhtnashīn ho gayā hai.

⁷ Āo, ham masrūr hoñ, ḡhushī manāeñ aur use jalāl deñ, kyoñki Lele kī shādī kā waḡt ā gayā hai. Us kī dulhan ne apne āp ko taiyār kar liyā hai,

⁸ aur use pahnane ke lie bārīk katān kā chamaktā aur pāk-sāf libās de diyā gayā.” (Bārīk katān se murād muḡaddasīn ke rāst kām haiñ.)

⁹ Phir farishte ne mujh se kahā, “Likh, mubārak haiñ wuh jinheñ Lele kī shādī kī ziyāfat ke lie dāwat mil gaī hai.” Us ne mazīd kahā, “Yih Allāh ke sachche alfāz haiñ.”

¹⁰ Is par maiñ use sijdā karne ke lie us ke pāñwoñ meñ gir gayā. Lekin us ne mujh se kahā, “Aisā mat kar! Maiñ bhī terā aur tere un bhāiyōñ kā hamḡhidmat hūñ jo Īsā kī gawāhī dene par ḡāym haiñ. Sirf Allāh ko sijdā kar. Kyoñki jo Īsā ke bāre meñ gawāhī detā hai wuh yih nabuwwat kī rūh meñ kartā hai.”

Safed Ghore kā Sawār

¹¹ Phir maiñ ne āsmān ko khulā dekhā. Ek safed ḡhoṛā nazar āyā jis ke sawār kā nām “Wafādār aur sachchā” hai, kyoñki wuh insāf se adālat aur jang kartā hai.

¹² Us kī ānkheñ bhaṛakte shole kī mānind haiñ aur us ke sar par bahut-se tāj haiñ. Us par ek nām likhā hai jise sirf wuhī jāntā hai, koī aur use nahīñ jāntā.

¹³ Wuh ek libās se mulabbas thā jise ḳhūn meñ ḍuboyā gayā thā. Us kā nām “Allāh kā Kalām” hai.

¹⁴ Āsmān kī faujeñ us ke pīchhe pīchhe chal rahī thiñ. Sab safed ghoṛoñ par sawār the aur bārik katān ke chamakte aur pāk-sāf kapṛe pahne hue the.

¹⁵ Us ke muñh se ek tez talwār nikaltī hai jis se wuh qaumoñ ko mār degā. Wuh lohe ke shāhī asā se un par hukūmat karegā. Hāñ, wuh angūr kā ras nikālne ke hauz meñ unheñ kuchal ḍālegā. Yih hauz kyā hai? Allāh Qādir-e-mutlaq kā saḳht ḡhazab.

¹⁶ Us ke libās aur rān par yih nām likhā hai, “Bādshāhoñ kā Bādshāh aur rabboñ kā Rab.”

¹⁷ Phir maiñ ne ek farishtā sūraj par khaṛā dekhā. Us ne ūñchī āwāz se pukār kar un tamām parindoñ se jo mere sar par mandlā rahe the kahā, “Āo, Allāh kī baṛī ziyāfat ke lie jamā ho jāo.

¹⁸ Phir tum bādshāhoñ, jarnailoñ, baṛe baṛe afsaroñ, ghoṛoñ aur un ke sawāroñ kā gosht khāoge, hāñ tamām logoñ kā gosht, ḳhāh āzād hoñ yā ḡhulām, chhoṛe hoñ yā baṛe.”

¹⁹ Phir maiñ ne haiwān aur bādshāhoñ ko un kī faujoñ samet dekhā. Wuh ghoṛe par “Allāh kā Kalām” nāmī sawār aur us kī fauj se jang karne ke lie jamā hue the.

²⁰ Lekin haiwān ko giriftār kiyā gayā. Us ke sāth us jhūṛe nabī ko bhī giriftār kiyā gayā jis ne haiwān kī ḳhātir mojizānā nishān dikhāe the. In mojizoñ ke wasīle se us ne un ko fareb diyā thā jinheñ haiwān kā nishān mil gayā thā aur jo us ke mujassame ko sijdā karte the. Donoñ ko jaltī huī gandhak kī sholāḳhez jhīl meñ phaiñkā gayā.

²¹ Bāqī logoñ ko us talwār se mār ḍālā gayā jo ghoṛe par sawār ke muñh se nikaltī thī. Aur tamām parinde lāshoñ kā gosht khā kar ser ho gae.

20

Hazār Sāl kā Daur

¹ Phir maiñ ne ek farishtā dekhā jo āsmān se utar rahā thā. Us ke hāth meñ athāh gaṛhe kī chābī aur ek bhārī zanjir thī.

² Us ne azhdahe yāñī qadīm sāñp ko jo Shaitān yā Iblīs kahlātā hai pakaṛ kar hazār sāl ke lie bāndh liyā.

³ Us ne use athāh gaṛhe meñ phaiñk kar tālā lagā diyā aur us par muhr lagā dī tākī wuh hazār sāl tak qaumoñ ko gumrāh na kar sake. Us ke bād zarūrī hai ki use thoṛī der ke lie āzād kar diyā jāe.

⁴ Phir maiñ ne taḳht dekhe jin par wuh baiṛhe the jinheñ adālat karne kā iḳhtiyār diyā gayā thā. Aur maiñ ne un kī rūh dekhīñ jinheñ Isā ke bāre meñ gawāhī dene aur jin kā Allāh kā kalām pesh karne kī wajah se sar qalam kiyā gayā thā. Unhoñ ne haiwān yā us ke mujassame ko sijdā nahīñ kiyā thā, na us kā nishān apne māthoñ yā hāthoñ par lagwāyā thā. Ab yih log zindā hue aur hazār sāl tak Masīh ke sāth hukūmat karte rahe.

⁵ (Bāqī murde hazār sāl ke iḳhtitām par hī zindā hue.) Yih pahlī qiyāmat hai.

⁶ Mubāarak aur muqaddas haiñ wuh jo is pahlī qiyāmat meñ sharīk haiñ. In par dūsri maut kā koī iḳhtiyār nahīñ hai balki yih Allāh aur Masīh ke imām ho kar hazār sāl tak us ke sāth hukūmat kareñge.

Iblīs kī Shikast

⁷ Hazār sāl guzar jāne ke bād Iblīs ko us kī qaid se āzād kar diyā jāegā.

⁸ Tab wuh nikal kar zamīn ke chāroñ konoñ meñ maujūd qaumoñ banām Jūj aur Mājūj ko bahkāegā aur unheñ jang karne ke lie jamā karegā. Larne wāloñ kī tādād sāhil par kī ret ke zarroñ jaisī beshumar hogī.

⁹ Unhoñ ne zamīn par phail kar muqaddasīn kī lashkargāh ko gher liyā, yānī us shahr ko jise Allāh pyār kartā hai. Lekin āg ne āsmān se nāzil ho kar unheñ haṛap kar liyā.

¹⁰ Aur Iblīs ko jis ne un ko fareb diyā thā jaltī huī gandhak kī jhīl meñ phaiñkā gayā, wahāñ jahāñ haiwān aur jhūṭe nabī ko pahle phaiñkā gayā thā. Us jagah par unheñ din rāt balki abad tak azāb sahnā paregā.

Ākhirī Adālat

¹¹ Phir maiñ ne ek baṛā safed taḳht dekhā aur use jo us par baiṭhā hai. Āsmān-o-zamīn us ke huzūr se bhāg kar ghāyb ho gae.

¹² Aur maiñ ne tamām murdoñ ko taḳht ke sāmne khaṛe dekhā, ḳhāh wuh chhoṭe the yā baṛe. Kitābeñ kholī gaīñ. Phir ek aur kitāb ko khol diyā gayā jo kitāb-e-hayāt thī. Murdoñ kā us ke mutābiq faislā kiyā gayā jo kuchh unhoñ ne kiyā thā aur jo kitāboñ meñ darj thā.

¹³ Samundar ne un tamām murdoñ ko pesh kar diyā jo us meñ the, aur Maut aur Pātāl ne bhī un murdoñ ko pesh kar diyā jo un meñ the. Chunāñche har shaḳhs kā us ke mutābiq faislā kiyā gayā jo us ne kiyā thā.

¹⁴ Phir maut aur Pātāl ko jaltī huī jhīl meñ phaiñkā gayā. Yih jhīl dūsri maut hai.

¹⁵ Jis kisī kā nām kitāb-e-hayāt meñ darj nahīñ thā use jaltī huī jhīl meñ phaiñkā gayā.

21

Nayā Āsmān aur Naī Zamīn

¹ Phir maiñ ne ek nayā āsmān aur ek naī zamīn dekhī. Kyoñki pahlā āsmān aur pahlī zamīn ḳhatm ho gae the aur samundar bhī nest thā.

² Maiñ ne nae Yarūshalam ko bhī dekhā. Yih muqaddas shahr dulhan kī sūrat meñ Allāh ke pās se āsmān par se utar rahā thā. Aur yih dulhan apne dūlhe ke lie taiyār aur saji huī thī.

³ Maiñ ne ek āwāz sunī jis ne taḳht par se kahā, “Ab Allāh kī sukūnatgāh insānoñ ke darmiyān hai. Wuh un ke sāth sukūnat karegā aur wuh us kī qaum hoñge. Allāh ḳhud un kā Ḳhudā hogā.

⁴ Wuh un kī āñkhoñ se tamām āñsū poñchh dālegā. Ab se na maut hogī na mātām, na ronā hogā na dard, kyoñki jo bhī pahle thā wuh jātā rahā hai.”

⁵ Jo taḳht par baiṭhā thā us ne kahā, “Maiñ sab kuchh nae sire se banā rahā hūñ.” Us ne yih bhī kahā, “Yih likh de, kyoñki yih alfāz qābil-e-etamād aur sachche haiñ.”

⁶ Phir us ne kahā, “Kām mukammal ho gayā hai! Maiñ Alif aur Ye, Awwal aur Ākhir hūñ. Jo pyāsā hai use maiñ zindagī ke chashme se muft pāñ pilāūngā.

⁷ Jo ghālib āegā wuh yih sab kuchh wirāsat meñ pāegā. Maiñ us kā Ḳhudā hūngā aur wuh merā farzand hogā.

⁸ Lekin buzdiloñ, ghairimāndāroñ, ghinaunoñ, qātiloñ, zinākāroñ, jādūgaroñ, butparastoñ aur tamām jhūte logoñ kā anjām jaltī huī gandhak kī sholākhez jhīl hai. Yih dūsri maut hai.”

Nayā Yarūshalam

⁹ Jin sāt farishtoñ ke pās sāt ākhirī balāoñ se bhare pyāle the un meñ se ek ne mere pās ā kar kahā, “Ā, maiñ tujhe dulhan yāñi Lele kī bīwī dikhāūñ.”

¹⁰ Wuh mujhe Rūh meñ uṭhā kar ek baṛe aur ūñche pahār par le gayā. Wahāñ se us ne mujhe muqaddas shahr Yarūshalam dikhāyā jo Allāh kī taraf se āsmān par se utar rahā thā.

¹¹ Use Allāh kā jalāl hāsīl thā aur wuh anmol jauhar balki billaur jaise sāf-shaffāf yashab kī tarah chamak rahā thā.

¹² Us kī baṛī aur ūñchī fasīl meñ bārah darwāze the, aur har darwāze par ek farishtā kharā thā. Darwāzoñ par Isrāīl ke bārah qabiloñ ke nām likhe the.

¹³ Tīn darwāze mashriq kī taraf the, tīn shimāl kī taraf, tīn junūb kī taraf aur tīn maḡhrib kī taraf.

¹⁴ Shahr kī fasīl kī bārah buniyādeñ thīñ jin par Lele ke bārah raṣūloñ ke nām likhe the.

¹⁵ Jis farishte ne mujh se bāt kī thī us ke pās sone kā gaz thā tāki shahr, us ke darwāzoñ aur us kī fasīl kī paimāish kare.

¹⁶ Shahr chaukor thā. Us kī lambāī utnī hī thī jitnī us kī chauṛāī. Farishte ne gaz se shahr kī paimāish kī to patā chalā ki us kī lambāī, chauṛāī aur ūñchāī 2,400 kilomīṭar hai.

¹⁷ Jab us ne fasīl kī paimāish kī to chauṛāī 60 mīṭar thī yāñi us paimāne ke hisāb se jo wuh istemāl kar rahā thā.

¹⁸ Fasīl yashab kī thī jabki shahr ḳhālis sone kā thā, yāñi sāf-shaffāf shīshe jaise sone kā.

¹⁹ Shahr kī buniyādeñ har qism ke qīmtī jawāhar se saji huī thīñ: pahli yashab * se, dūsri sang-e-lājaward † se, tīsri sang-e-yamāñi ‡ se, chauthī zumurrad se,

²⁰ pāñchwīñ sang-e-sulemāñi § se, chhaṭī aqīq-e-ahmar * se, sātwiñ zabarjad † se, āṭhwīñ āb-e-bahr ‡ se, nawwiñ pukhrāj § se, daswiñ aqīq-e-sabz * se, gyārhwīñ nīle rang ke zarqon † se aur bārhwīñ yāqūt-e-arḡhawāñi ‡ se.

²¹ Bārah darwāze bārah motī the aur har darwāzā ek motī kā thā. Shahr kī baṛī saṛak ḳhālis sone kī thī, yāñi sāf-shaffāf shīshe jaise sone kī.

²² Maiñ ne shahr meñ Allāh kā ghar na dekhā, kyonki Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā aur Lelā hī us kā maqdis haiñ.

* 21:19 jasper † 21:19 lapis lazuli ‡ 21:19 chalcidony § 21:20 sardonix. Yāñi sang-e-sulemāñi kī ek qism jis meñ nāranjī aur safed aqīq ke parat yake bād digare hote haiñ. * 21:20 carnelian † 21:20 peridot ‡ 21:20 beryl § 21:20 topaz * 21:20 chrysopease † 21:20 Yūnāñi lafz kuchh mubham-sā hai. ‡ 21:20 amethyst

23 Shahr ko sūraj yā chānd kī zarūrat nahīn jo use raushan kare, kyonki Allāh kā jalāl use raushan kar detā hai aur Lele us kā charāgh hai.

24 Qaumeñ us kī raushnī meñ chaleñgī, aur zamīn ke bādshāh apnī shān-o-shaukat us meñ lāeñge.

25 Us ke darwāze kisī bhī din band nahīn hoñge kyonki wahān kabhī bhī rāt kā waqt nahīn āegā.

26 Qaumoñ kī shān-o-shaukat us meñ lāī jāegī.

27 Koī nāpāk chīz us meñ dākhlil nahīn hogī, na wuh jo ghinaunī harkateñ kartā aur jhūṭ boltā hai. Sirf wuh dākhlil hoñge jin ke nām Lele kī kitāb-e-hayāt meñ darj haiñ.

22

Mukāshafā

1 Phir farishte ne mujhe zindagī ke pānī kā dariyā dikhāyā. Wuh billaur jaisā sāf-shaffāf thā aur Allāh aur Lele ke taḥt se nikal kar

2 shahr kī baṛī saṛak ke bīch meñ se bah rahā thā. Dariyā ke donoñ kināroñ par zindagī kā daraḥt thā. Yih daraḥt sāl meñ bārah dafā phal lātā thā, har mahīne meñ ek bār. Aur daraḥt ke patte qaumoñ kī shafā ke lie istemāl hote the.

3 Wahān koī bhī malaūn chīz nahīn hogī. Allāh aur Lele kā taḥt shahr meñ hoñge aur us ke khādīm us kī khidmat kareñge.

4 Wuh us kā chehrā dekheñge, aur us kā nām un ke māthoñ par hogā.

5 Wahān rāt nahīn hogī aur unheñ kisī charāgh yā sūraj kī raushnī kī zarūrat nahīn hogī, kyonki Rab Khudā unheñ raushnī degā. Wahān wuh abad tak hukūmat kareñge.

Īsā kī Āmad

6 Farishte ne mujh se kahā, “Yih bāteñ qābil-e-etamād aur sachchī haiñ. Rab ne jo nabiyōñ kī rūhoñ kā Khudā hai apne farishte ko bhej diyā tāki apne khādīmoñ ko wuh kuchh dikhāe jo jald hone wālā hai.”

7 Īsā farmātā hai, “Dekho, maiñ jald āūngā. Mubāarak hai wuh jo is kitāb kī peshgoiyōñ ke mutābiq zindagī guzārtā hai.”

8 Maiñ Yūhannā ne khud yih kuchh sunā aur dekhā hai. Aur use sunane aur dekhne ke bād maiñ us farishte ke pānwoñ meñ gir gayā jis ne mujhe yih dikhāyā thā aur use sijdā karnā chāhtā thā.

9 Lekin us ne mujh se kahā, “Aisā mat kar! Maiñ bhī usī kā khādīm hūñ jis kā tū, tere bhāī nabī aur kitāb kī pairawī karne wāle haiñ. Khudā hī ko sijdā kar!”

10 Phir us ne majhe batāyā, “Is kitāb kī peshgoiyōñ par muhr mat lagānā, kyonki waqt qarīb ā gayā hai.

11 Jo ghalat kām kar rahā hai wuh ghalat kām kartā rahe. Jo ghinaunā hai wuh ghinaunā hotā jāe. Jo rāstbāz hai wuh rāstbāzī kartā rahe. Jo muqaddas hai wuh muqaddas hotā jāe.”

12 Īsā farmātā hai, “Dekho, maiñ jald āne ko hūñ. Maiñ ajr le kar āūngā aur maiñ har ek ko us ke kāmōñ ke muwāfiq ajr dūngā.”

13 Maiñ Alif aur Ye, Awwal aur Ākhir, Ibtidā aur Intahā hūñ.”

14 Mubāarak haiñ wuh jo apne libās ko dhote haiñ. Kyonki wuh zindagī ke daraḥt ke phal se khāne aur darwāzoñ ke zariye shahr meñ dākhlil hone kā haq rakhte haiñ.

¹⁵ Lekin bāqī sab shahr ke bāhar raheᅅge. Kutte, zinākār, qātil, butparast aur tamām wuh log jo jhūᅇ ko pyār karte aur us par amal karte haiᅅ sab ke sab bāhar raheᅅge.

¹⁶ “Maiᅅ ᅀsā ne apne farishte ko tumhāre pās bhejā hai tāki wuh jamātoᅅ ke lie tumheᅅ in bātoᅅ kī gawāhī de. Maiᅅ Dāūd kī Jaᅇ aur Aulād hūᅅ, maiᅅ hī chamaktā huā Subah kā Sitārā hūᅅ.”

¹⁷ Rūh aur dulhan kahtī haiᅅ, “Ā!”

Har sunane wālā bhī yihī kahe, “Ā!”

Jo pyāsā ho wuh āe aur jo chāhe wuh zindagī kā pāᅅi muft le le.

Khulāsā

¹⁸ Maiᅅ, Yūhannā har ek ko jo is kitāb kī peshgoiyāᅅ suntā hai āgāh kartā hūᅅ, agar koī is kitāb meᅅ kisī bhī bāt kā izāfā kare to Allāh us kī zindagī meᅅ un balāoᅅ kā izāfā karegā jo is kitāb meᅅ bayāᅅ kī gāi haiᅅ.

¹⁹ Aur agar koī nabuwwat kī is kitāb se bāteᅅ nikāle to Allāh us se kitāb meᅅ mazkūr zindagī ke daraᅇht ke phal se khāne aur muᅇqaddas shahr meᅅ rahne kā haᅇ chhīᅅ legā.

²⁰ Jo in bātoᅅ kī gawāhī detā hai wuh farmātā hai, “Jī hāᅅ! Maiᅅ jald hī āne ko hūᅅ.” “Āmīᅅ! Ai ᅀhudāwand ᅀsā ā!”

²¹ ᅀhudāwand ᅀsā kā fazl sab ke sāth rahe.

Zabūr Pahlī Kitāb: 1-41

1

Do Rāheñ

¹ Mubāarak hai wuh jo na bedīnoñ ke mashware par chaltā, na gunāhgāroñ kī rāh par qadam rakhtā, aur na tānāzanoñ ke sāth baiḥtā hai

² balki Rab kī shariyat se lutfandoz hotā aur din rāt usī par ḡhaur-o-ḡhauz kartā rahtā hai.

³ Wuh nahroñ ke kināre par lage darakht kī mānind hai. Waqt par wuh phal lātā, aur us ke patte nahīn murjhāte. Jo kuchh bhī kare us meñ wuh kāmyāb hai.

⁴ Bedīnoñ kā yih hāl nahīn hotā. Wuh bhūse kī mānind haiñ jise hawā uṛā le jātī hai.

⁵ Is lie bedīn adālat meñ qāym nahīn raheñge, aur gunāhgār kā rāstbāzoñ kī majlis meñ maqām nahīn hogā.

⁶ Kyoñki Rab rāstbāzoñ kī rāh kī pahrādārī kartā hai jabki bedīnoñ kī rāh tabāh ho jāegī.

2

Allāh kā Masīh

¹ Aqwām kyoñ taish meñ ā gaī haiñ? Ummateñ kyoñ bekār sāzishēñ kar rahī haiñ?

² Duniyā ke bādshāh uṭh khare hue, hukmrān Rab aur us ke Masīh ke ḡhilāf jamā ho gae haiñ.

³ Wuh kahte haiñ, “Āo, ham un kī zanjīroñ ko toṛ kar āzād ho jāeñ, un ke rasoñ ko dūr tak phaiñk deñ.”

⁴ Lekin jo āsmān par taḡhtnashīn hai wuh hañstā hai, Rab un kā mazāq uṛātā hai.

⁵ Phīr wuh ḡhusse se unheñ ḡāñṭtā, apnā shadīd ḡhazab un par nāzil karke unheñ ḡarātā hai.

⁶ Wuh farmātā hai, “Maiñ ne ḡhud apne Bādshāh ko apne muḡaddas pahār Siyyūn par muḡarrar kiyā hai!”

⁷ Āo, maiñ Rab kā farmān sunāūñ. Us ne mujh se kahā, “Tū merā Beṭā hai, āj maiñ terā Bāp ban gayā hūñ.

⁸ Mujh se māñg to maiñ tujhe mīrās meñ tamām aqwām atā karūñgā, duniyā kī intahā tak sab kuchh baḡhsh dūñgā.

⁹ Tū unheñ lohe ke shāhī asā se pāsh pāsh karegā, unheñ miṭṭī ke bartanoñ kī tarah chaknāchūr karegā.”

¹⁰ Chunāñche ai bādshāho, samajh se kām lo! Ai duniyā ke hukmrāno, tarbiyat qabūl karo!

¹¹ ḡhauf karte hue Rab kī ḡhidmat karo, larazte hue ḡhushī manāo.

¹² Beṭe ko bosā do, aisā na ho ki wuh ḡhusse ho jāe aur tum rāste meñ hī halāk ho jāo. Kyoñki wuh ek dam taish meñ ā jātā hai. Mubāarak haiñ wuh sab jo us meñ panāh lete haiñ.

3

Subah ko Madad ke lie Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Us waqt jab use apne beṭe Abīsalūm se bhāgnā parā.

Ai Rab, mere dushman kitne zyādā haiñ, kitne log mere ḳhilāf uṭh khāre hue haiñ!

² Mere bāre meñ bahutere kah rahe haiñ, “Allāh ise chhuṭkārā nahīñ degā.” (Silāh) *

³ Lekin tū ai Rab, chāroñ taraf merī hifāzat karne wālī ḍhāl hai. Tū merī izzat hai jo mere sar ko uṭhāe rakhtā hai.

⁴ Maiñ buland āwāz se Rab ko pukārtā hūñ, aur wuh apne muḳaddas pahār se merī suntā hai. (Silāh)

⁵ Maiñ ārām se leṭ kar so gayā, phir jāg uṭhā, kyonki Rab ḳhud mujhe sañbhāle rakhtā hai.

⁶ Un hazāroñ se maiñ nahīñ ḍartā jo mujhe ghere rakhte haiñ.

⁷ Ai Rab, uṭh. Ai mere Ḳhudā, mujhe rihā kar! Kyonki tū ne mere tamām dushmanoñ ke muñh par thappaṭ mārā, tū ne bedīnoñ ke dāntoñ ko toṛ diyā hai.

⁸ Rab ke pās najāt hai. Terī barkat terī qaum par āe. (Silāh)

4

Shām ko Madad ke lie Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tārdār sāzoñ ke sāth gānā hai.

Ai merī rāstī ke Ḳhudā, merī sun jab maiñ tujhe pukārtā hūñ. Ai tū jo musibat meñ merī maḳhlāsī rahā hai mujh par mehrbānī karke merī iltijā sun!

² Ai ādamzādo, merī izzat kab tak ḳhāk meñ milāī jātī rahegī? Tum kab tak bātil chīzoñ se liṭṭe rahoge, kab tak jhūṭ kī talāsh meñ rahoge? (Silāh)

³ Jān lo ki Rab ne imāndār ko apne lie alag kar rakhā hai. Rab merī sunegā jab maiñ use pukārūnga.

⁴ Ghusse meñ āte waqt gunāh mat karnā. Apne bistar par leṭ kar muāmale par soch-bichār karo, lekin dil meñ, ḳhāmoshī se. (Silāh)

⁵ Rāstī kī qurbāniyāñ pesh karo, aur Rab par bharosā rakho.

⁶ Bahutere shak kar rahe haiñ, “Kaun hamāre hālāt ṭhīk karegā?” Ai Rab, apne chehre kā nūr ham par chamkā!

⁷ Tū ne mere dil ko ḳhushī se bhar diyā hai, aisī ḳhushī se jo un ke pās bhī nahīñ hotī jin ke pās kasrat kā anāj aur angūr hai.

⁸ Maiñ ārām se leṭ kar so jātā hūñ, kyonki tū hī ai Rab mujhe hifāzat se basne detā hai.

5

Hifāzat ke lie Duā

* 3:2 Silāh ḡhālīban gāne bajāne ke bāre meñ koī hidāyat hai. Mufassirīn meñ is ke matlab ke bāre meñ ittafāq-e-rāy nahīñ hotī.

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Ise bānsrī ke sāth gānā hai.

Ai Rab, merī bāteñ sun, merī āhoñ par dhyān de!

² Ai mere Bādshāh, mere Ḳhudā, madad ke lie merī chīkheñ sun, kyoñki main tujh hī se duā kartā hūñ.

³ Ai Rab, subah ko tū merī āwāz suntā hai, subah ko main tujhe sab kuchh tartīb se pesh karke jawāb kā intazār karne lagtā hūñ.

⁴ Kyoñki tū aisā Ḳhudā nahīn hai jo bedīnī se ḳhush ho. Jo burā hai wuh tere huzūr nahīn ṭahar saktā.

⁵ Maḡhrūr tere huzūr khaṛe nahīn ho sakte, badkār se tū nafrat kartā hai.

⁶ Jhūṭ bolne wāloñ ko tū tabāh kartā, ḳhūñḳhār aur dhokebāz se Rab ḡhīn khātā hai.

⁷ Lekin mujh par tū ne baṛī mehrbānī kī hai, is lie main tere ghar meñ dāḳhil ho saktā, main terā ḳhauf mān kar terī muḳaddas sukūnatgāh ke sāmne sijdā kartā hūñ.

⁸ Ai Rab, apnī rāst rāh par merī rāhnumāī kar tāki mere dushman mujh par ḡhālib na āeñ. Apnī rāh ko mere āge hamwār kar.

⁹ Kyoñki un ke muñh se ek bhī qābil-e-etamād bāt nahīn nikaltī. Un kā dil tabāhī se bharā rahtā, un kā galā khulī qabr hai, aur un kī zabān chiknī-chuprī bāteñ ugaltī rahtī hai.

¹⁰ Ai Rab, unheñ un ke ḡhalat kām kā ajr de. Un kī sāzishēñ un kī apnī tabāhī kā bāis baneñ. Unheñ un ke muta'addid gunāhoñ ke bāis nīkāl kar muntashir kar de, kyoñki wuh tujh se sarkash ho gae haiñ.

¹¹ Lekin jo tujh meñ panāh lete haiñ wuh sab ḳhush hoñ, wuh abad tak shādiyānā bajāeñ, kyoñki tū unheñ mahfūz rakhtā hai. Tere nām ko pyār karne wāle terā jashn manāeñ.

¹² Kyoñki tū ai Rab, rāstbāz ko barkat detā hai, tū apnī mehrbānī kī ḡhāl se us kī chāroñ taraf hifāzat kartā hai.

6

Musībat meñ Duā (Taubā kā Pahlā Zabūr)

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tārdār sāzoñ ke sāth gānā hai.

Ai Rab, ḡhusse meñ mujhe sazā na de, taish meñ mujhe tambīh na kar.

² Ai Rab, mujh par rahm kar, kyoñki main niḡhāl hūñ. Ai Rab, mujhe shafā de, kyoñki mere āzā dahshatzadā haiñ.

³ Merī jān nihāyat ḳhaufzadā hai. Ai Rab, tū kab tak der karegā?

⁴ Ai Rab, wāpas ā kar merī jān ko bachā. Apnī shafqat kī ḳhātir mujhe chhutkārā de.

⁵ Kyoñki murdā tujhe yād nahīn kartā. Pātāl meñ kaun terī satāish karegā?

⁶ Main karāhte karāhte thak gayā hūñ. Pūrī rāt rone se bistar bhīḡ gayā hai, mere ānsuoñ se palang gal gayā hai.

⁷ Ġham ke märe merī ānkheñ sūj gaī haiñ, mere muḵhālifoñ ke hamloñ se wuh zäe hotī jā rahī haiñ.

⁸ Ai badkāro, mujh se dūr ho jāo, kyoñki Rab ne merī āh-o-bukā sunī hai.

⁹ Rab ne merī iltijāoñ ko sun liyā hai, merī duā Rab ko qabūl hai.

¹⁰ Mere tamām dushmanoñ kī ruswāī ho jāegī, aur wuh saḵht ghabrā jāeñge. Wuh muḵ kar achānak hī sharmindā ho jāeñge.

7

Insāf ke lie Duā

¹ Dāūd kā wuh mātāmī gīt jo us ne Kūsh Binyamīni kī bātoñ par Rab kī tamjīd meñ gāyā.

Ai Rab mere Ḳhudā, main tujh meñ panāh letā hūñ. Mujhe un sab se bachā kar chhuṭkārā de jo merā tāqqub kar rahe haiñ,

² warnā wuh sherbabar kī tarah mujhe phār kar ṭukre ṭukre kar deñge, aur bachāne wālā koī nahīn hogā.

³ Ai Rab mere Ḳhudā, agar mujh se yih kuchh sarzad huā aur mere hāth qusūrwar hoñ,

⁴ agar main ne us se burā sulūk kiyā jis kā mere sāth jhagaṛā nahīn thā yā apne dushman ko ḳhāhmaḳhāh lūṭ liyā ho

⁵ to phir merā dushman mere pīchhe paṛ kar mujhe pakaṛ le. Wuh merī jān ko miṭṭī meñ kuchal de, merī izzat ko ḳhāk meñ milāe. (Silāh)

⁶ Ai Rab, uṭh aur apnā ḡhazab dikhā! Mere dushmanoñ ke taish ke ḳhilāf khaṛā ho jā. Merī madad karne ke lie jāg uṭh. Tū ne ḳhud adālat kā hukm diyā hai.

⁷ Aqwām tere irdgird jamā ho jāeñ jab tū un ke ūpar bulandiyōñ par takhtnashīn ho jāe.

⁸ Rab aqwām kī adālat kartā hai. Ai Rab, merī rāstbāzī aur begunāhī kā lihāz karke merā insāf kar.

⁹ Ai rāst Ḳhudā, jo dil kī gahrāiyōñ ko tah tak jāñch letā hai, bedīnoñ kī sharārateñ ḳhatm kar aur rāstbāz ko qāym rakh.

¹⁰ Allāh merī ḡhāl hai. Jo dil se sīdhī rāh par chalte haiñ unheñ wuh rihāī detā hai.

¹¹ Allāh ādil munsif hai, aisā Ḳhudā jo rozānā logoñ kī sarzanish kartā hai.

¹² Yaḳīnan is waqt bhī dushman apnī talwār ko tez kar rahā, apnī kamān ko tān kar nishānā bāndh rahā hai.

¹³ Lekin jo mohlak hathiyār aur jalte hue tīr us ne taiyār kar rakhe haiñ un kī zad meñ wuh ḳhud hī ā jāegā.

¹⁴ Dekh, burāī kā bij us meñ ug āyā hai. Ab wuh sharārat se hāmīlā ho kar phirtā aur jhūṭ ke bachche janm detā hai.

¹⁵ Lekin jo garhā us ne dūsroñ ko phañsāne ke lie khod khod kar taiyār kiyā us meñ ḳhud gir paṛā hai.

¹⁶ Wuh ḳhud apnī sharārat kī zad meñ āegā, us kā zulm us ke apne sar par nāzil hogā.

17 Maiñ Rab kī satāish karūnga, kyoñki wuh rāst hai. Maiñ Rab T'ālā ke nām kī tārīf meñ gīt gāūngā.

8

Maḵhlūqāt kā Tāj

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Gittīt.

Ai Rab hamāre āqā, terā nām pūrī duniyā meñ kitnā shāndār hai! Tū ne āsmān par hī apnā jalāl zāhir kar diyā hai.

² Apne muḵhālifoñ ke jawāb meñ tū ne chhoṭe bachchoñ aur shīrkhāroñ kī zabān ko taiyār kiyā hai tāki wuh terī quwwat se dushman aur kīnāparwar ko ḵhatm karen.

³ Jab maiñ tere āsmān kā mulāhazā kartā hūñ jo terī ungliyoñ kā kām hai, chāñd aur sitāroñ par ḡhaur kartā hūñ jin ko tū ne apnī apnī jagah par qāym kiyā

⁴ to insān kaun hai ki tū use yād kare yā ādamzād ki tū us kā ḵhayāl rakhe?

⁵ Tū ne use farishtoñ se kuchh hī kam banāyā, * tū ne use jalāl aur izzat kā tāj pahnāyā.

⁶ Tū ne use apne hāthoñ ke kāmoñ par muqarrar kiyā, sab kuchh us ke pānwoñ ke nīche kar diyā,

⁷ ḵhāh bheṛ-bakriyāñ hoñ ḵhāh gāy-bail, janglī jānwar,

⁸ parinde, machhliyāñ yā samundarī rāhoñ par chalne wāle bāqī tamām jānwar.

⁹ Ai Rab hamāre āqā, pūrī duniyā meñ terā nām kitnā shāndār hai!

9

Allāh kī Quḍrat aur Insāf

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Alāmūt-labbīn.

Ai Rab, maiñ pūre dīl se terī satāish karūnga, tere tamām mojjizāt kā bayān karūnga.

² Maiñ shādmān ho kar terī ḵhushī manāūngā. Ai Allāh T'ālā, maiñ tere nām kī tamjīd meñ gīt gāūngā.

³ Jab mere dushman pīchhe haṭ jāeñge to wuh ṭhokar khā kar tere huzūr tabāh ho jāeñge.

⁴ Kyoñki tū ne merā insāf kiyā hai, tū taḵht par baiṭh kar rāst munsif sābit huā hai.

⁵ Tū ne aqwām ko malāmat karke bedīnoñ ko halāk kar diyā, un kā nām-o-nishān hameshā ke lie miṭā diyā hai.

⁶ Dushman tabāh ho gayā, abad tak malbe kā ḍher ban gayā hai. Tū ne shahroñ ko jaṛ se ukhār diyā hai, aur un kī yād tak bāqī nahīñ rahegī.

⁷ Lekin Rab hameshā tak taḵhtnashīn rahegā, aur us ne apne taḵht ko adālat karne ke lie khaṛā kiyā hai.

⁸ Wuh rāstī se duniyā kī adālat karegā, insāf se ummatoñ kā faislā karegā.

* 8:5 Ek aur mumkinā tarjumā: Tū ne use thoṛī der ke lie farishtoñ se kam kar diyā (dekhie Ibrāniyoñ 2:7,9).

⁹ Rab mazlūmoñ kī panāhgāh hai, ek qilā jis meñ wuh musībat ke waqt mahfūz rahe haiñ.

¹⁰ Ai Rab, jo terā nām jānte wuh tujh par bharosā rakhte haiñ. Kyoñki jo tere tālib haiñ unheñ tū ne kabhī tark nahīn kiyā.

¹¹ Rab kī tamjīd meñ gīt gāo jo Siyyūn Pahār par taḥtnashīn hai, ummatoñ meñ wuh kuchh sunāo jo us ne kiyā hai.

¹² Kyoñki jo maqtūloñ kā intaqām letā hai wuh musībatzadoñ kī chīkheñ nazarandāz nahīn kartā.

¹³ Ai Rab, mujh par rahm kar! Merī us taklif par ḡhaur kar jo nafrat karne wāle mujhe pahuñchā rahe haiñ. Mujhe maut ke darwāzoñ meñ se nikāl kar uṭhā le

¹⁴ tāki maiñ Siyyūn Beṭī ke darwāzoñ meñ terī satāish karke wuh kuchh sunāūñ jo tū ne mere lie kiyā hai, tāki maiñ terī najāt kī ḡhushī manāūñ.

¹⁵ Aqwām us garhe meñ ḡhud gir gai haiñ jo unhoñ ne dūsroñ ko pakarne ke lie khodā thā. Un ke apne pānw us jāl meñ phañs gae haiñ jo unhoñ ne dūsroñ ko phañsāne ke lie bichhā diyā thā.

¹⁶ Rab ne insāf karke apnā izhār kiyā to bedīn apne hāth ke phande meñ ulajh gayā. (Higgāyūn kā tarz. Silāh)

¹⁷ Bedīn Pātāl meñ utreñge, jo ummatoñ Allāh ko bhūl gai haiñ wuh sab wahāñ jāeñgī.

¹⁸ Kyoñki wuh zarūratmandoñ ko hameshā tak nahīn bhūlegā, musībatzadoñ kī ummīd abad tak jātī nahīn rahegi.

¹⁹ Ai Rab, uṭh kharā ho tāki insān ḡhālib na āe. Baḡhsh de ki tere huzūr aqwām kī adālat kī jāe.

²⁰ Ai Rab, unheñ dahshatzadā kar tāki aqwām jān leñ ki insān hī haiñ. (Silāh)

10

Insāf ke lie Duā

¹ Ai Rab, tū itnā dūr kyoñ kharā hai? Musībat ke waqt tū apne āp ko poshīdā kyoñ rakhtā hai?

² Bedīn takabbur se musībatzadoñ ke pīchhe lag gae haiñ, aur ab bechāre un ke jāloñ meñ ulajhne lage haiñ.

³ Kyoñki bedīn apnī dilī arzuoñ par sheḡhī mārta hai, aur nājāyz nafā kamāne wālā lānat karke Rab ko haḡīr jāntā hai.

⁴ Bedīn ḡhurūr se phūl kar kahtā hai, “Allāh mujh se jawābtalabī nahīn karegā.” Us ke tamām ḡhayālāt is bāt par mabnī haiñ ki koī ḡhudā nahīn hai.

⁵ Jo kuchh bhī kare us meñ wuh kāmyāb hai. Terī adālateñ use bulandiyoñ meñ kahīñ dūr lagtī haiñ jabki wuh apne tamām muḡhālifoñ ke ḡhilāf phunkārtā hai.

⁶ Dil meñ wuh sochtā hai, “Maiñ kabhī nahīn ḡagmagāūngā, nasldar-nasl musībat ke panjoñ se bachā rahūngā.”

⁷ Us kā muñh lānatoñ, fareb aur zulm se bharā rahtā, us kī zabān nuḡsān aur āfat pahuñchāne ke lie taiyār rahtī hai.

⁸ Wuh ābādiyon ke qarīb tāk meñ baiṭh kar chupke se begunāhoñ ko mār ḍāltā hai, us kī āñkheñ badqismatoñ kī ghāt meñ rahtī haiñ.

⁹ Jangal meñ baiṭhe sherbabar kī tarah tāk meñ rah kar wuh musibatzaḍā par hamlā karne kā mauḡā ḍhūñḍtā hai. Jab use pakar le to use apne jāl meñ ghasiṭ kar le jātā hai.

¹⁰ Us ke shikār pāsh pāsh ho kar jhuk jāte haiñ, bechāre us kī zabardast tāḡat kī zad meñ ā kar gir jāte haiñ.

¹¹ Tab wuh dil meñ kahtā hai, “Allāh bhūl gayā hai, us ne apnā chehrā chhupā liyā hai, use yih kabhī nazar nahīñ āegā.”

¹² Ai Rab, uṭh. Ai Allāh, apnā hāth uṭhā kar nāchāroñ kī madad kar aur unheñ na bhūl.

¹³ Bedīn Allāh kī taḡqīr kyoñ kare, wuh dil meñ kyoñ kahe, “Allāh mujh se jāwāb talab nahīñ karegā”?

¹⁴ Ai Allāh, haḡiqat meñ tū yih sab kuchh deḡhtā hai. Tū hamārī taklif aur pareshānī par dhyān de kar munāsib jāwāb degā. Nāchār apnā muāmālā tujh par chhoṛ detā hai, kyoñki tū yatīmoñ kā madadgār hai.

¹⁵ Sharīr aur bedīn ādmī kā bāzū toṛ de! Us se us kī sharāratoñ kī jāwābtalabī kar tāki us kā pūrā asar miṭ jāe.

¹⁶ Rab abad tak Bādshāh hai. Us ke mulk se dīgar aḡwām ḡhāyb ho gāī haiñ.

¹⁷ Ai Rab, tū ne nāchāroñ kī ārzū sun li hai. Tū un ke diloñ ko mazbūt karegā aur un par dhyān de kar

¹⁸ yatīmoñ aur mazlūmoñ kā insāf karegā tāki āindā koī bhī insān mulk meñ dahshat na phailāe.

11

Rab par Bharosā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Maiñ ne Rab meñ panāh li hai. To phir tum kis tarah mujh se kahte ho, “Chal, parinde kī tarah pharphaṛā kar pahāroñ meñ bhāḡ jā”?

² Kyoñki dekho, bedīn kamān tān kar tīr ko tānt par lagā chuke haiñ. Ab wuh andhere meñ baiṭh kar is intazār meñ haiñ ki dil se sīdhī rāh par chalne wāloñ par chalāeñ.

³ Rāstbāz kyā kare? Unhoñ ne to buniyād ko hī tabāh kar diyā hai.

⁴ Lekin Rab apnī muḡaddas sukūnatgāh meñ hai, Rab kā taḡht āsmān par hai. Wahān se wuh deḡhtā hai, wahān se us kī āñkheñ ādamzādoñ ko parakhtī haiñ.

⁵ Rab rāstbāz ko parakhtā to hai, lekin bedīn aur zālīm se nafrat hī kartā hai.

⁶ Bedīnoñ par wuh jalte hue koele aur sholāzan gandhak barsā degā. Jhulasne wāli āñdhī un kā hissā hogī.

⁷ Kyoñki Rab rāst hai, aur use insāf pyārā hai. Sirf sīdhī rāh par chalne wāle us kā chehrā dekheḡe.

12

Madad ke lie Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Shamīnīt.
Ai Rab, madad farmā! Kyoṅki imāndār khatm ho gae haiṅ.
Diyānatdār insānoṅ meṅ se miṭ gae haiṅ.

² Apas meṅ sab jhūṭ bolte haiṅ. Un kī zabān par chiknī-chuprī bāteṅ
hotī haiṅ jabki dil meṅ kuchh aur hī hotā hai.

³ Rab tamām chiknī-chuprī aur shekhibāz zabānoṅ ko kāṭ ḍāle!

⁴ Wuh un sab ko miṭā de jo kahte haiṅ, “Ham apnī lāyq zabān ke
bāis tāqatwar haiṅ. Hamāre hoṅṅ hameṅ saharā dete haiṅ to kaun
hamārā mālik hogā? Koī nahīn!”

⁵ Lekin Rab farmātā hai, “Nāchāroṅ par tumhāre zulm kī khabar
aur zarūratmandoṅ kī karāhtī āwāzeṅ mere sāmne āī haiṅ. Ab main
uṭh kar unheṅ un se chhuṭkārā dūngā jo un ke khalāf phunkāрте haiṅ.”

⁶ Rab ke farmān pāk haiṅ, wuh bhaṭṭī meṅ sāt bār sāf kī gaī chāndī
kī mānind khālis haiṅ.

⁷ Ai Rab, tū hī unheṅ mahfūz rakhegā, tū hī unheṅ abad tak is nasl
se bachāe rakhegā,

⁸ go bedīn āzādī se idhar-udhar phirte haiṅ, aur insānoṅ ke
darmiyān kamīnāpan kā rāj hai.

13

Madad ke lie Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Rab, kab tak? Kyā tū mujhe abad tak bhūlā rahegā? Tū kab tak
apnā chehrā mujh se chhupāe rakhegā?

² Merī jān kab tak pareshāniyoṅ meṅ mubtalā rahe, merā dil kab tak
roz baroz dukh uṭhātā rahe? Merā dushman kab tak mujh par ghālib
rahegā?

³ Ai Rab mere kḥudā, mujh par nazar ḍāl kar merī sun! Merī ānkhoṅ
ko raushan kar, warnā main maut kī nīnd so jāūngā.

⁴ Tab merā dushman kahegā, “Main us par ghālib ā gayā hūn!” Aur
mere mukhālīf shādiyānā bajāeṅge ki main hīl gayā hūn.

⁵ Lekin main terī shafqat par bharosā rakhtā hūn, merā dil terī najāt
dekh kar kḥushī manāegā.

⁶ Main Rab kī tamjīd meṅ gīt gāūngā, kyoṅki us ne mujh par ehsān
kiyā hai.

14

Bedīn kī Hamāqat

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ahmaq dil meṅ kahtā hai, “Allāh hai hī nahīn!” Aise log badchalan
haiṅ, un kī harkateṅ qābil-e-ghin haiṅ. Ek bhī nahīn hai jo achchhā
kām kare.

² Rab ne āsmān se insān par nazar ḍālī tāki dekhe ki kyā koī
samajhdār hai? Kyā koī Allāh kā tālib hai?

³ Afsos, sab sahiḥ rāh se bhaṭak gae. Sab ke sab bigar gae haiṅ. Koī
nahīn jo bhalāī kartā ho, ek bhī nahīn.

⁴ Kyā jo badī karke merī qaum ko roṭī kī tarah khā lete haiñ un meñ se ek ko bhī samajh nahīñ ātī? Wuh to Rab ko pukārte hī nahīñ.

⁵ Tab un par saḡht dahshat chhā gaī, kyonki Allāh rāstbāz kī nasl ke sāth hai.

⁶ Tum nāchār ke mansūboñ ko ḡhāk meñ milānā chāhte ho, lekin Rab ḡhud us kī panāhgāh hai.

⁷ Kāsh Koh-e-Siyyūn se Isrāīl kī najāt nikle! Jab Rab apnī qaum ko bahāl karegā to Yāqūb ḡhushī ke nāre lagāegā, Isrāīl bāḡh bāḡh hogā.

15

Kaun Allāh ke Huzūr Qāym Rah Saktā Hai?

¹ Dāūd kā zabūr.

Ai Rab, kaun tere ḡhaime meñ ṡhar saktā hai? Kis ko tere muḡaddas pahār par rahne kī ijāzat hai?

² Wuh jis kā chāl-chalan begunāh hai, jo rāstbāz zindagī guzār kar dil se sach boltā hai.

³ Aisā shaḡhs apnī zabān se kisī par tohmat nahīñ lagātā. Na wuh apne paṛosī par ziyādatī kartā, na us kī be'izzati kartā hai.

⁴ Wuh mardūd ko haḡīr jāntā lekin ḡhudātars kī izzat kartā hai. Jo wādā us ne ḡasam khā kar kiyā use pūrā kartā hai, ḡhāh use kitnā hī nuḡsān kyon na pahuñche.

⁵ Wuh sūd lie baḡhair udhār detā hai aur us kī rishwat ḡabūl nahīñ kartā jo begunāh kā haḡ mārnā chāhtā hai. Aisā shaḡhs kabhī ḡānwāñḡol nahīñ hogā.

16

Etamād kī Duā

¹ Dāūd kā ek sunahrā zabūr.

Ai Allāh, mujhe mahfūz rakh, kyonki tujh meñ main panāh letā hūñ.

² Main ne Rab se kahā, "Tū merā āḡā hai, tū hī merī ḡhushhālī kā wāhid sarchashmā hai."

³ Mulk meñ jo muḡaddasīn haiñ wuhī mere sūrme haiñ, unhīñ ko main pasand kartā hūñ.

⁴ Lekin jo dīgar mābūdoñ ke pīchhe bhāḡe rahte haiñ un kī taklīf baḡhtī jāegī. Na main un kī ḡhūn kī qurbāniyoñ ko pesh karūnga, na un ke nāmoñ kā zikr tak karūnga.

⁵ Ai Rab, tū merī mīrās aur merā hissā hai. Merā nasīb tere hāth meñ hai.

⁶ Jab qurā ḡālā gayā to mujhe ḡhushḡawār zamīn mil gaī. Yaḡīnan merī mīrās mujhe bahut pasand hai.

⁷ Main Rab kī satāish karūnga jis ne mujhe mashwarā diyā hai. Rāt ko bhī merā dil merī hidāyat kartā hai.

⁸ Rab har waḡt merī āñkhoñ ke sāmne rahtā hai. Wuh mere dahne hāth rahtā hai, is lie main nahīñ ḡagmagāūngā.

⁹ Is lie merā dil shādmān hai, merī jān ḡhushī ke nāre lagātī hai. Hāñ, merā badan pūrsukūn zindagī guzāregā.

¹⁰ Kyonki tū merī jān ko Pātāl meñ nahīñ chhoḡegā, aur na apne muḡaddas ko galne-saḡne kī naubat tak pahuñchne degā.

¹¹ Tū mujhe zindagī kī rāh se āgāh kartā hai. Tere huzūr se bharpūr k̄hushiyān, tere dahne hāth se abadī masarrateñ hāsīl hotī haiñ.

17

Begunāh Shaḵhs kī Duā

¹ Dāūd kī duā.

Ai Rab, insāf ke lie merī fariyād sun, merī āh-o-zārī par dhyān de. Merī duā par ghaur kar, kyoñki wuh farebdeh hoñṭoñ se nahīñ nikaltī.

² Tere huzūr merā insāf kiyā jāe, terī āñkheñ un bātoñ kā mushāhadā karen jo sach haiñ.

³ Tū ne mere dil ko jāñch liyā, rāt ko merā muāynā kiyā hai. Tū ne mujhe bhaṭṭī meñ ḍāl diyā tāki nāpāk chīzeñ dūr kare, go aisī koī chīz nahīñ milī. Kyoñki main ne purā irādā kar liyā hai ki mere muñh se burī bāt nahīñ niklegī.

⁴ Jo kuchh bhī dūsre karte haiñ main ne k̄hud tere muñh ke farmān ke tābe rah kar apne āp ko zālīmoñ kī rāhoñ se dūr rakhā hai.

⁵ Main qadam baqadam terī rāhoñ meñ rahā, mere pāñw kabhī na ḍagmagāe.

⁶ Ai Allāh, main tujhe pukartā hūñ, kyoñki tū merī sunegā. Kān lagā kar merī duā ko sun.

⁷ Tū jo apne dahne hāth se unheñ rihāī detā hai jo apne muḵhālifoñ se tujh meñ panāh lete haiñ, mojiẓānā taur par apnī shafqat kā izhār kar.

⁸ Āñkh kī putlī kī tarah merī hifāzat kar, apne paroñ ke sāye meñ mujhe chhupā le.

⁹ Un bedīnoñ se mujhe mahfūz rakh jo mujh par tabāhkun hamle kar rahe haiñ, un dushmanoñ se jo mujhe gher kar mār ḍālne kī koshish kar rahe haiñ.

¹⁰ Wuh sarkash ho gae haiñ, un ke muñh ghamanḍ kī bāteñ karte haiñ.

¹¹ Jidhar bhī ham qadam uṭhāeñ wahāñ wuh bhī pahuñch jāte haiñ. Ab unhoñ ne hameñ gher liyā hai, wuh ghūr ghūr kar hameñ zamīn par paṭakhne kā mauqā dhūñḍ rahe haiñ.

¹² Wuh us sherbabar kī mānind haiñ jo shikār ko phāṛne ke lie tarāptā hai, us jawān sher kī mānind jo tāk meñ baiṭhā hai.

¹³ Ai Rab, uṭh aur un kā sāmnā kar, unheñ zamīn par paṭakh de! Apnī talwār se merī jān ko bedīnoñ se bachā.

¹⁴ Ai Rab, apne hāth se mujhe in se chhuṭkārā de. Unheñ to is duniyā meñ apnā hissā mil chukā hai. Kyoñki tū ne un ke peṭ ko apne māl se bhar diyā, balki un ke beṭe bhī ser ho gae haiñ aur itnā bāqī hai ki wuh apnī aulād ke lie bhī kāfī kuchh chhoṛ jāeñge.

¹⁵ Lekin main k̄hud rāstbāz sābit ho kar tere chehre kā mushāhadā karūnga, main jāg kar terī sūrat se ser ho jāūngā.

18

Dāūd kā Fatah kā Gīt

¹ Rab ke k̄hadīm Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Dāūd ne Rab ke lie yih gīt gāyā jab Rab ne use tamām dushmanoñ aur Sāul se bachāyā. Wuh bolā,

Ai Rab merī quwwat, main tujhe pyār kartā hūñ.

² Rab merī chaṭṭān, merā qilā aur merā najātdahindā hai. Merā Ḳhudā merī chaṭṭān hai jis meñ main panāh letā hūñ. Wuh merī ḡhāl, merī najāt kā pahār, merā buland hisār hai.

³ Main Rab ko pukārtā hūñ, us kī tamjīd ho! Tab wuh mujhe dushmanoñ se chhuṭkārā detā hai.

⁴ Maut ke rassoñ ne mujhe gher liyā, halākat ke sailāb ne mere dil par dahshat tāri kī.

⁵ Pātāl ke rassoñ ne mujhe jakar liyā, maut ne mere rāste meñ apne phande ḡāl die.

⁶ Jab main musibat meñ phañs gayā to main ne Rab ko pukārā. Main ne madad ke lie apne Ḳhudā se fariyād kī to us ne apnī sukūnatgāh se merī āwāz sunī, merī chīkheñ us ke kān tak pahuñch gaiñ.

⁷ Tab zamīn laraz uṭhī aur thartharāne lagī, pahāroñ kī buniyādeñ Rab ke ḡhazab ke sāmne kānpne aur jhūlne lagīñ.

⁸ Us kī nāk se dhuāñ nikal āyā, us ke muñh se bhasm karne wāle shole aur dahakte koele bharak uṭhe.

⁹ Āsmān ko jhukā kar wuh nāzil huā. Jab utar āyā to us ke pāñwoñ ke nīche andherā hī andherā thā.

¹⁰ Wuh karūbī farishte par sawār huā aur uṭ kar hawā ke paroñ par mandlāne lagā.

¹¹ Us ne andhere ko apnī chhupne kī jagah banāyā, bārish ke kāle aur ghane bādāl ḡhaimē kī tarah apne girdāgird lagāe.

¹² Us ke huzūr kī tez raushnī se us ke bādāl ole aur sholāzan koele le kar nikal āe.

¹³ Rab āsmān se karakne lagā, Allāh T'ālā kī āwāz gūñj uṭhī. Tab ole aur sholāzan koele barasne lage.

¹⁴ Us ne apne tūr chalāe to dushman titar-bitar ho gae. Us kī tez bijlī idhar-udhar girtī gai to un meñ halchal mach gai.

¹⁵ Ai Rab, tū ne ḡāñṭā to samundar kī wādiyāñ zāhir huñ, jab tū ḡhusse meñ garjā to tere dam ke jhoñkoñ se zamīn kī buniyādeñ nazar āñ.

¹⁶ Bulandiyoñ par se apnā hāth baṛhā kar us ne mujhe pakaṛ liyā, mujhe gahre pāñi meñ se khīñch kar nikāl lāyā.

¹⁷ Us ne mujhe mere zabardast dushman se bachāyā, un se jo mujh se nafrat karte haiñ, jin par main ḡhālib na ā sakā.

¹⁸ Jis din main musibat meñ phañs gayā us din unhoñ ne mujh par hamlā kiyā, lekin Rab merā sahārā banā rahā.

¹⁹ Us ne mujhe tang jagah se nikāl kar chhuṭkārā diyā, kyoñki wuh mujh se ḡhush thā.

²⁰ Rab mujhe merī rāstbāzī kā ajr detā hai. Mere hāth sāf haiñ, is lie wuh mujhe barkat detā hai.

²¹ Kyoñki main Rab kī rāhoñ par chaltā rahā hūñ, main badī karne se apne Ḳhudā se dūr nahīñ huā.

²² Us ke tamām ahkām mere sāmne rahe haiñ, main ne us ke farmānoñ ko radd nahīñ kiyā.

²³ Us ke sāmne hī main be'ilzām rahā, gunāh karne se bāz rahā hūñ.

²⁴ Is lie Rab ne mujhe merī rāstbāzī kā ajr diyā, kyoñki us kī āñkhoñ ke sāmne hī meñ pāk-sāf sābit huā.

²⁵ Ai Allāh, jo wafādār hai us ke sāth terā sulūk wafādārī kā hai, jo be'ilzām hai us ke sāth terā sulūk be'ilzām hai.

²⁶ Jo pāk hai us ke sāth terā sulūk pāk hai. Lekin jo kajrau hai us ke sāth terā sulūk bhī kajrawī kā hai.

²⁷ Kyoñki tū pasthaloñ ko najāt detā aur maḡhrūr āñkhoñ ko past kartā hai.

²⁸ Ai Rab, tū hī merā charāḡh jalātā, merā Ḳhudā hī mere andhere ko raushan kartā hai.

²⁹ Kyoñki tere sāth main̄ faujī daste par hamlā kar saktā, apne Ḳhudā ke sāth dīwār ko phalañḡ saktā hūñ.

³⁰ Allāh kī rāh kāmīl hai, Rab kā farmān ḡhālis hai. Jo bhī us meñ panāh le us kī wuh ḡhāl hai.

³¹ Kyoñki Rab ke siwā kaun Ḳhudā hai? Hamāre Ḳhudā ke siwā kaun chaṡṡān hai?

³² Allāh mujhe quwwat se kamarbastā kartā, wuh merī rāh ko kāmīl kar detā hai.

³³ Wuh mere pāñwoñ ko hiran kī-sī phurtī atā kartā, mujhe mazbūtī se merī bulandīyoñ par khaṡā kartā hai.

³⁴ Wuh mere hāthoñ ko jang karne kī tarbiyat detā hai. Ab mere bāzū pītal kī kamān ko bhī tān lete haiñ.

³⁵ Ai Rab, tū ne mujhe apnī najāt kī ḡhāl bakhsh dī hai. Tere dahne hāth ne mujhe qāym rakhā, terī narmī ne mujhe baṡā banā diyā hai.

³⁶ Tū mere qadmoñ ke lie rāstā banā detā hai, is lie mere ṡakhne nahīñ ḡagmagāte.

³⁷ Main̄ ne apne dushmanoñ kā tāqqub karke unheñ pakar liyā, main̄ bāz na āyā jab tak wuh khatm na ho gae.

³⁸ Main̄ ne unheñ yoñ pāsh pāsh kar diyā ki dubārā uṡh na sake balki gir kar mere pāñwoñ tale paṡe rahe.

³⁹ Kyoñki tū ne mujhe jang karne ke lie quwwat se kamarbastā kar diyā, tū ne mere muḡhālifoñ ko mere sāmne jhukā diyā.

⁴⁰ Tū ne mere dushmanoñ ko mere sāmne se bhagā diyā, aur main̄ ne nafrat karne wāloñ ko tabāh kar diyā.

⁴¹ Wuh madad ke lie chīḡhte-chillāte rahe, lekin bachāne wālā koī nahīñ thā. Wuh Rab ko pukāрте rahe, lekin us ne jawāb na diyā.

⁴² Main̄ ne unheñ chūr chūr karke gard kī tarah hawā meñ uṡā diyā. Main̄ ne unheñ kachre kī tarah galī meñ phaiñk diyā.

⁴³ Tū ne mujhe qaum ke jhagaroñ se bachā kar aqwām kā sardār banā diyā hai. Jis qaum se main̄ nāwāqif thā wuh merī ḡhidmat kartī hai.

⁴⁴ Jyoñ hī main̄ bāt kartā hūñ to log merī sunte haiñ. Pardesī dabak kar merī ḡhushāmad karte haiñ.

⁴⁵ Wuh himmat hār kar kāñpte hue apne qiloñ se nikal āte haiñ.

⁴⁶ Rab zindā hai! Merī chaṡṡān kī tamjīd ho! Merī najāt ke Ḳhudā kī tāzīm ho!

⁴⁷ Wuhī Ḳhudā hai jo merā intaqām letā, aqwām ko mere tābe kar detā

48 aur mujhe mere dushmanoñ se chhuṭkārā detā hai. Yaqīnan tū mujhe mere muḵhālifoñ par sarfarāz kartā, mujhe zālifoñ se bachāe rakhtā hai.

49 Ai Rab, is lie main aqwām meñ terī hamd-o-sanā karūnga, tere nām kī tārif meñ gīt gāūngā.

50 Kyonki Rab apne bādshāh ko baṛī najāt detā hai, wuh apne masah kie hue bādshāh Dāūd aur us kī aulād par hameshā tak mehrbān rahegā.

19

Maḵhlūqāt meñ Allāh kā Jalāl

1 Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Āsmān Allāh ke jalāl kā elān karte haiñ, āsmānī gumbad us ke hāthoñ kā kām bayān kartā hai.

2 Ek din dūsre ko ittalā detā, ek rāt dūsri ko ḵhabar pahuñchātī hai, 3 lekin zabān se nahīñ. Go un kī āwāz sunāi nahīñ detī,

4 to bhī un kī āwāz nikal kar pūri duniyā meñ sunāi detī, un ke alfāz duniyā kī intahā tak pahuñch jāte haiñ. Wahān Allāh ne āftāb ke lie ḵhaimā lagāyā hai.

5 Jis tarah dūlhā apnī ḵhābgāh se nikaltā hai usī tarah sūraj nikal kar pahalwān kī tarah apnī dauṛ dauṛne par ḵhushī manātā hai.

6 Āsmān ke ek sire se chaṛḥ kar us kā chakkar dūsre sire tak lagtā hai. Us kī taptī garmī se koī bhī chīz poshīdā nahīñ rahtī.

7 Rab kī shariat kāmīl hai, us se jān meñ jān ā jātī hai. Rab ke ahkām qābil-e-etamād haiñ, un se sādālah dānishmand ho jātā hai.

8 Rab kī hidāyat bā-insāf haiñ, un se dil bāgh bāgh ho jātā hai. Rab ke ahkām pāk haiñ, un se āñkheñ chamak uṭhtī haiñ.

9 Rab kā ḵhauf pāk hai aur abad tak qāym rahegā. Rab ke farmān sacche aur sab ke sab rāst haiñ.

10 Wuh sone balki ḵhālis sone ke dher se zyādā marḡhūb haiñ. Wuh shahd balki chhatte ke tāzā shahd se zyādā miṭhe haiñ.

11 Un se tere ḵhādīm ko āgāh kiyā jātā hai, un par amal karne se baṛā ajr miltā hai.

12 Jo ḵhataēñ beḵhabrī meñ sarzad huīñ kaun unheñ jāntā hai? Mere poshīdā gunāhoñ ko muāf kar!

13 Apne ḵhādīm ko gustākhoñ se mahfūz rakh tāki wuh mujh par hukūmat na karen. Tab main be'ilzām ho kar sangīn gunāh se pāk rahūngā.

14 Ai Rab, baḵsh de ki mere muñh kī bāteñ aur mere dil kī soch-bichār tujhe pasand āe. Tū hī merī chaṭṭān aur merā chhuṛāne wālā hai.

20

Fatah ke lie Duā

1 Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Musibat ke din Rab terī sune, Yāqūb ke Ḵhudā kā nām tujhe mahfūz rakhe.

2 Wuh maqdis se terī madad bheje, wuh Siyyūn se terā sahārā bane.

³ Wuh terī ḡhallā kī nazareñ yād kare, terī bhasm hone wālī qurbāniyāñ qabūl farmāe. (Silāh)

⁴ Wuh tere dil kī ārzū pūrī kare, tere tamām mansūboñ ko kāmyābī baḡhshe.

⁵ Tab ham terī najāt kī ḡhushī manāeñge, ham apne Ḳhudā ke nām meñ fatah kā jhandā ḡaḡeñge. Rab terī tamām guzārisheñ pūrī kare.

⁶ Ab maiñ ne jān liyā hai ki Rab apne masah kie hue bādshāh kī madad kartā hai. Wuh apne muḡaddas āsmān se us kī sun kar apne dahne hāth kī qudrat se use chhuṭkārā degā.

⁷ Bāz apne rathoñ par, bāz apne ḡhoḡoñ par faḡhr karte haiñ, lekin ham Rab apne Ḳhudā ke nām par faḡhr kareñge.

⁸ Hamāre dushman jhuk kar gir jāeñge, lekin ham uṭh kar mazbūtī se ḡhaḡe raheñge.

⁹ Ai Rab, hamārī madad farmā! Bādshāh hamārī sune jab ham madad ke lie pukāreñ.

21

Bādshāh ke lie Allāh kī Madad

¹ Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Rab, bādshāh terī quwwat dekh kar shādmān hai, wuh terī najāt kī kitnī baḡī ḡhushī manātā hai.

² Tū ne us kī dilī ḡhāhish pūrī kī aur inkār na kiyā jab us kī ārzū ne hoñtoñ par alfāz kā rūp dhārā. (Silāh)

³ Kyoñki tū achchhī achchhī barkateñ apne sāth le kar us se milne āyā, tū ne use ḡhālis sone kā tāj pahnāyā.

⁴ Us ne tujh se zindagī pāne kī ārzū kī to tū ne use umr kī darāzī baḡhshī, mazid itne din kī un kī intahā nahīñ.

⁵ Terī najāt se use baḡī izzat hāsīl huī, tū ne use shān-o-shaukat se ārāstā kiyā.

⁶ Kyoñki tū use abad tak barkat detā, use apne chehre ke huzūr lā kar nihāyat ḡhush kar detā hai.

⁷ Kyoñki bādshāh Rab par etamād kartā hai, Allāh T'ālā kī shafḡat use ḡagmagāne se bachāegī.

⁸ Tere dushman tere qabze meñ ā jāeñge, jo tujh se nafrat karte haiñ unheñ terā dahnā hāth pakaḡ legā.

⁹ Jab tū un par zāhir hogā to wuh bhaḡaktī bhaṭṭī kī-sī musibat meñ phañs jāeñge. Rab apne ḡhazab meñ unheñ haḡap kar legā, aur āḡ unheñ khā jāegī.

¹⁰ Tū un kī aulād ko rū-e-zamīn par se miṭā ḡālegā, insānoñ meñ un kā nām-o-nishān tak nahīñ rahegā.

¹¹ Go wuh tere ḡhilāf sāzishēñ karte haiñ to bhī un ke bure mansūbe nākām raheñge.

¹² Kyoñki tū unheñ bhagā kar un ke chehroñ ko apne tiroñ kā nishānā banā degā.

¹³ Ai Rab, uṭh aur apnī qudrat kā izhār kar tāki ham terī qudrat kī tamjīd meñ sāz bajā kar gīt gāeñ.

22

Rāstbāz kā Dukh

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Tulū-e-Subah kī Hirnī.

Ai mere Ḳhudā, ai mere Ḳhudā, tū ne mujhe kyoñ tark kar diyā hai? Main chīkh rahā hūñ, lekin merī najāt nazar nahīñ ātī.

² Ai mere Ḳhudā, din ko main chillātā hūñ, lekin tū jawāb nahīñ detā. Rāt ko pukārtā hūñ, lekin ārām nahīñ pātā.

³ Lekin tū quddūs hai, tū jo Isrāīl kī madahsarāī par taḳhtnashīn hotā hai.

⁴ Tujh par hamāre bāpdādā ne bharosā rakhā, aur jab bharosā rakhā to tū ne unheñ rihāī dī.

⁵ Jab unhoñ ne madad ke lie tujhe pukārā to bachne kā rāstā khul gayā. Jab unhoñ ne tujh par etamād kiyā to sharmindā na hue.

⁶ Lekin main kīrā hūñ, mujhe insān nahīñ samjhā jātā. Log merī be'izzatī karte, mujhe haqīr jānte haiñ.

⁷ Sab mujhe dekh kar merā mazāq uṛāte haiñ. Wuh muñh banā kar taubā taubā karte aur kahte haiñ,

⁸ “Us ne apnā muāmalā Rab ke sapurd kiyā hai. Ab Rab hī use bachāe. Wuhī use chhuṭkārā de, kyoñki wuhī us se ḳhush hai.”

⁹ Yaqīnan tū mujhe māñ ke peṭ se nikāl lāyā. Main abhī māñ kā dūdh pītā thā ki tū ne mere dīl meñ bharosā paidā kiyā.

¹⁰ Jyoñ hī main paidā huā mujhe tujh par chhoṛ diyā gayā. Māñ ke peṭ se hī tū merā Ḳhudā rahā hai.

¹¹ Mujh se dūr na rah. Kyoñki musibat ne merā dāman pakar liyā hai, aur koī nahīñ jo merī madad kare.

¹² Muta'addid bailoñ ne mujhe gher liyā, Basan ke tāqatwar sāñḍ chāroñ taraf jamā ho gae haiñ.

¹³ Mere ḳhilāf unhoñ ne apne muñh khol die haiñ, us dahārte hue sherbabar kī tarah jo shikār ko phārne ke josh meñ ā gayā hai.

¹⁴ Mujhe pāñī kī tarah zamīn par unḍelā gayā hai, merī tamām haḍḍiyāñ alag alag ho gāī haiñ, jism ke andar merā dīl mom kī tarah pighal gayā hai.

¹⁵ Merī tāqat ṭhīkre kī tarah ḳhushk ho gāī, merī zabān tālū se chipak gāī hai. Hāñ, tū ne mujhe maut kī ḳhāk meñ liṭā diyā hai.

¹⁶ Kuttoñ ne mujhe gher rakhā, sharīroñ ke jatthe ne merā ihātā kiyā hai. Unhoñ ne mere hāthoñ aur pāñwoñ ko chhed ḍālā hai.

¹⁷ Main apnī haḍḍiyōñ ko gin saktā hūñ. Log ghūr ghūr kar merī musibat se ḳhush hote haiñ.

¹⁸ Wuh āpas meñ mere kapṛe bāñṭ lete aur mere libās par qurā ḍalte haiñ.

¹⁹ Lekin tū ai Rab, dūr na rah! Ai merī quwwat, merī madad karne ke lie jaldī kar!

²⁰ Merī jān ko talwār se bachā, merī zindagī ko kutte ke panje se chhuṛā.

²¹ Sher ke muñh se mujhe maḳhlasī de, janglī bailoñ ke sīngoñ se rihāī atā kar.

Ai Rab, tū ne merī sunī hai!

²² Maiñ apne bhāiyōñ ke sāmne tere nām kā elān karūnga, jamāt ke darmiyān terī madahsarāī karūnga.

²³ Tum jo Rab kā khauf mānte ho, us kī tamjīd karo! Ai Yāqūb kī tamām aulād, us kā ehtirām karo! Ai Isrāīl ke tamām farzando, us se khauf khāo!

²⁴ Kyoñki na us ne musībatzadā kā dukh haqīr jānā, na us kī taklif se ghīn khāī. Us ne apnā muñh us se na chhupāyā balki us kī sunī jab wuh madad ke lie chīkhne-chillāne lagā.

²⁵ Ai Kḥudā, baṛe ijtīmā meñ maiñ terī sataish karūnga, kḥudātarsoñ ke sāmne apnī mannat pūrī karūnga.

²⁶ Nāchār jī bhar kar khāeñge, Rab ke tālib us kī hamd-o-sanā kareñge. Tumhāre dil abad tak zindā raheñ!

²⁷ Log duniyā kī intahā tak Rab ko yād karke us kī taraf rujū kareñge. Ghairaqwām ke tamām kḥāndān use sijdā kareñge.

²⁸ Kyoñki Rab ko hī bādshāhī kā iḳhtiyār hāsīl hai, wuhī aqwām par hukūmat kartā hai.

²⁹ Duniyā ke tamām baṛe log us ke huzūr khāeñge aur sijdā kareñge. Kḥāk meñ utarne wāle sab us ke sāmne jhuk jāeñge, wuh sab jo apnī zindagī ko kḥud qāym nahīñ rakh sakte.

³⁰ Us ke farzand us kī kḥidmat kareñge. Ek āne wālī nasl ko Rab ke bāre meñ sunāyā jāega.

³¹ Hāñ, wuh ā kar us kī rāstī ek qaum ko sunāeñge jo abhī paidā nahīñ huī, kyoñki us ne yih kuchh kiya hai.

23

Achchhā Charwāhā

¹ Dāūd kā zabūr.

Rab merā charwāhā hai, mujhe kamī na hogī.

² Wuh mujhe shādāb charāgāhoñ meñ charātā aur pursukūn chashmoñ ke pās le jātā hai.

³ Wuh merī jān ko tāzādām kartā aur apne nām kī kḥātīr rāstī kī rāhoñ par merī qiyādat kartā hai.

⁴ Go maiñ tāriktarīn wādī meñ se guzarūñ maiñ musībat se nahīñ ḍarūnga, kyoñki tū mere sāth hai, terī lāḥī aur terā asā mujhe tasallī dete haiñ.

⁵ Tū mere dushmanoñ ke rūbarū mere sāmne mez bichhā kar mere sar ko tel se tar-o-tāzā kartā hai. Merā pyālā terī barkat se chhalak uḥṭhā hai.

⁶ Yaqīnan bhalāī aur shafqat umr-bhar mere sāth sāth raheñgī, aur maiñ jīte-jī Rab ke ghar meñ sukūnat karūnga.

24

Bādshāh kā Istiqbāl

¹ Dāūd kā zabūr.

Zamīn aur jo kuchh us par hai Rab kā hai, duniyā aur us ke bāshinde usī ke haiñ.

² Kyoñki us ne zamīn kī buniyād samundaroñ par rakhī aur use dariyāoñ par qāym kiya.

³ Kis ko Rab ke pahār par chaḥne kī ijāzat hai? Kaun us ke muḡaddas maḡām meñ khaḥā ho saktā hai?

⁴ Wuh jis ke hāth pāk aur dil sāf haiñ, jo na fareb kā irādā rakhtā, na qaḡam khā kar jhūṭ boltā hai.

⁵ Wuh Rab se barkat pāegā, use apnī najāt ke Ḳhudā se rāstī milegī.

⁶ Yih hogā un logoñ kā hāl jo Allāh kī marzī dariyāft karte, jo tere chehre ke tālib hote haiñ, ai Yāqūb ke Ḳhudā. (Silāh)

⁷ Ai phāṭako, khul jāo! Ai qadīm darwāzo, pūre taur par khul jāo tāki jalāl kā Bādshāh dākḥil ho jāe.

⁸ Jalāl kā Bādshāh kaun hai? Rab jo qawī aur qādir hai, Rab jo jang meñ zorāwar hai.

⁹ Ai phāṭako, khul jāo! Ai qadīm darwāzo, pūre taur par khul jāo tāki jalāl kā Bādshāh dākḥil ho jāe.

¹⁰ Jalāl kā Bādshāh kaun hai? Rabbul-afwāj, wuhī jalāl kā Bādshāh hai. (Silāh)

25

Muāfi aur Rāhnumāi ke lie Duā

¹ Dāūd kā zabūr.

Ai Rab, maiñ terā ārzūmand hūñ.

² Ai mere Ḳhudā, tujh par maiñ bharosā rakhtā hūñ. Mujhe sharmindā na hone de ki mere dushman mujh par shādiyānā bajāeñ.

³ Kyoñki jo bhī tujh par ummīd rakhe wuh sharmindā nahiñ hogā jabki jo bilāwajah bewafā hote haiñ wuhī sharmindā ho jāeñge.

⁴ Ai Rab, apnī rāheñ mujhe dikhā, mujhe apne rāstoñ kī tālīm de.

⁵ Apnī sachchāi ke mutābiq merī rāhnumāi kar, mujhe tālīm de. Kyoñki tū merī najāt kā Ḳhudā hai. Din-bhar maiñ tere intazār meñ rahtā hūñ.

⁶ Ai Rab, apnā wuh rahm aur mehrbānī yād kar jo tū qadīm zamāne se kartā āyā hai.

⁷ Ai Rab, merī jawānī ke gunāhoñ aur merī bewafā harkatoñ ko yād na kar balki apnī bhalāi kī ḡhātir aur apnī shafqat ke mutābiq merā ḡhayāl rakh.

⁸ Rab bhalā aur ādil hai, is lie wuh gunāhgāroñ ko sahīh rāh par chalne kī talqīn kartā hai.

⁹ Wuh farotanoñ kī insāf kī rāh par rāhnumāi kartā, halīmoñ ko apnī rāh kī tālīm detā hai.

¹⁰ Jo Rab ke ahd aur ahkām ke mutābiq zindagī guzāreñ unheñ Rab mehrbānī aur wafādāri kī rāhoñ par le chaltā hai.

¹¹ Ai Rab, merā qusūr sangīn hai, lekin apne nām kī ḡhātir use muāf kar.

¹² Rab kā ḡhauf mānane wālā kahān hai? Rab ḡhud use us rāh kī tālīm degā jo use chunanā hai.

¹³ Tab wuh ḡhushhāl rahegā, aur us kī aulād mulk ko mirās meñ pāegī.

¹⁴ Jo Rab kā ḡhauf māneñ unheñ wuh apne hamrāz banā kar apne ahd kī tālīm detā hai.

¹⁵ Merī ānkheñ Rab ko taktī rahtī haiñ, kyoñki wuhī mere pāñwoñ ko jāl se nikāl letā hai.

¹⁶ Merī taraf māyl ho jā, mujh par mehrbānī kar! Kyoñki mainī tanhā aur musibatxadā hūñ.

¹⁷ Mere dil kī pareshāniyāñ dūr kar, mujhe merī takālīf se rihāī de.

¹⁸ Merī musibat aur tangī par nazar ḍāl kar merī khatāoñ ko muāf kar.

¹⁹ Dekh, mere dushman kitne zyādā haiñ, wuh kitnā zulm karke mujh se nafrat karte haiñ.

²⁰ Merī jāñ ko mahfūz rakh, mujhe bachā! Mujhe sharmindā na hone de, kyoñki mainī tujh meñ panāh letā hūñ.

²¹ Begunāhī aur diyānatdārī merī pahrādārī karen, kyoñki mainī tere intazār meñ rahtā hūñ.

²² Ai Allāh, fidyā de kar Isrāīl ko us kī tamām takālīf se āzād kar!

26

Begunāh kā Iqrār aur Iltijā

¹ Dāūd kā zabūr.

Ai Rab, merā insāf kar, kyoñki merā chāl-chalan beqūsūr hai. Mainī ne Rab par bharosā rakhā hai, aur mainī ḍāñwāñḍol nahīñ ho jāūngā.

² Ai Rab, mujhe jāñch le, mujhe āzmā kar dil kī tah tak merā muāynā kar.

³ Kyoñki terī shafqāt merī ānkhoñ ke sāmne rahī hai, mainī terī sachchī rāh par chaltā rahā hūñ.

⁴ Na mainī dhokebāzoñ kī majlis meñ baiṭhtā, na chālāk logoñ se rifāqāt rakhtā hūñ.

⁵ Mujhe sharīroñ ke ijtimāoñ se nafrat hai, bedīnoñ ke sāth mainī baiṭhtā bhī nahīñ.

⁶ Ai Rab, mainī apne hāth dho kar apnī begunāhī kā izhār kartā hūñ. Mainī terī qurbāngāh ke gird phir kar

⁷ buland āwāz se terī hamd-o-sanā kartā, tere tamām mojizāt kā elān kartā hūñ.

⁸ Ai Rab, terī sukūnatgāh mujhe pyārī hai, jis jagah terā jalāl ṭhahartā hai wuh mujhe azīz hai.

⁹ Merī jāñ ko mujh se chhīn kar mujhe gunāhgāroñ meñ shāmil na kar! Merī zindagī ko miṭā kar mujhe khūñkhāroñ meñ shumār na kar,

¹⁰ aise logoñ meñ jin ke hāth sharmnāk harkatoñ se ālūdā haiñ, jo har waqt rishwat khāte haiñ.

¹¹ Kyoñki mainī begunāh zindagī guzārtā hūñ. Fidyā de kar mujhe chhuṭkārā de! Mujh par mehrbānī kar!

¹² Mere pāñw hamwār zamīn par qāym ho gae haiñ, aur mainī ijtimāoñ meñ Rab kī satāish karūngā.

27

Allāh se Rifāqāt

¹ Dāūd kā zabūr.

Rab merī raushnī aur merī najāt hai, mainī kis se ḍarūñ? Rab merī jāñ kī panāhgāh hai, mainī kis se dahshat khāūñ?

² Jab sharīr mujh par hamlā karen tākī mujhe harāp kar leñ, jab mere mukhālīf aur dushman mujh par tūṭ parēñ to wuh ṭhokar khā kar gir jāēnge.

³ Go fauj mujhe gher le merā dil khauf nahīñ khāegā, go mere kḥilāf jang chhīṛ jāe merā bharosā qāym rahegā.

⁴ Rab se merī ek guzārīsh hai, main ek hī bāt chāhtā hūñ. Yih ki jīte-jī Rab ke ghar meñ rah kar us kī shafqat se lutfandoz ho sakūñ, ki us kī sukūnatgāh meñ ṭahar kar mahw-e-kḥyāl rah sakūñ.

⁵ Kyoñki musibat ke din wuh mujhe apnī sukūnatgāh meñ panāh dega, mujhe apne khāime meñ chhupā legā, mujhe uṭhā kar ūñchī chaṭṭān par rakhegā.

⁶ Ab main apne dushmanoñ par sarbuland hūngā, agarche unhoñ ne mujhe gher rakhā hai. Main us ke kḥāime meñ kḥushī ke nāre lagā kar qurbāniyāñ pesh karūnga, sāz bajā kar Rab kī madahsarāī karūnga.

⁷ Ai Rab, merī āwāz sun jab main tujhe pukārūñ, mujh par mehrbānī karke merī sun.

⁸ Merā dil tujhe yād dilātā hai ki tū ne kḥud farmāyā, “Mere chehre ke tālib raho!” Ai Rab, main tere hī chehre kā tālib rahā hūñ.

⁹ Apne chehre ko mujh se chhupāe na rakh, apne kḥādīm ko gḥusse se apne huzūr se na nikāl. Kyoñki tū hī merā sahārā rahā hai. Ai merī najāt ke Kḥudā, mujhe na choṛ, mujhe tark na kar.

¹⁰ Kyoñki mere māñ-bāp ne mujhe tark kar diyā hai, lekin Rab mujhe qabūl karke apne ghar meñ lāegā.

¹¹ Ai Rab, mujhe apnī rāh kī tarbiyat de, hamwār rāste par merī rāhnumāī kar tākī apne dushmanoñ se mahfūz rahūñ.

¹² Mujhe mukhālifoñ ke lālach meñ na āne de, kyoñki jhūṭe gawāh mere kḥilāf uṭh khaṛe hue haiñ jo tashaddud karne ke lie taiyār haiñ.

¹³ Lekin merā pūrā imān yih hai ki main zindoñ ke mulk meñ rah kar Rab kī bhalāī dekhūngā.

¹⁴ Rab ke intazār meñ rah! Mazbūt aur diler ho, aur Rab ke intazār meñ rah!

28

Madad ke lie Duā aur Jawāb ke lie Shukrguzārī

¹ Dāūd kā zabūr:

Ai Rab, main tujhe pukārtā hūñ. Ai merī chaṭṭān, kḥāmoshī se apnā muñh mujh se na pher. Kyoñki agar tū chup rahe to main maut ke garḥe meñ utarne wāloñ kī mānind ho jāūngā.

² Merī iltijāeñ sun jab main chīkḥte-chillāte tujh se madad māngtā hūñ, jab main apne hāth terī sukūnatgāh ke Muqaddastarīn Kamre kī taraf uṭhātā hūñ.

³ Mujhe un bedīnoñ ke sāth ghasīṭ kar sazā na de jo gḥalat kām karte haiñ, jo apne paṛosiyōñ se bazāhir dostānā bāteñ karte, lekin dil meñ un ke kḥilāf bure mansūbe bāndhte haiñ.

⁴ Unheñ un kī harkatoñ aur bure kāmoñ kā badlā de. Jo kuchh un ke hāthoñ se sarzad huā hai us kī pūrī sazā de. Unheñ utnā hī nuqsān pahuñchā de jitnā unhoñ ne dūsroñ ko pahuñchāyā hai.

⁵ Kyoṅki na wuh Rab ke āmāl par, na us ke hāthoṅ ke kām par tawajjuh dete haiṅ. Allāh unheṅ dhā degā aur dubārā kabhī tāmīr nahīn karegā.

⁶ Rab kī tamjīd ho, kyoṅki us ne merī iltijā sun lī.

⁷ Rab merī quwwat aur merī dhāl hai. Us par mere dil ne bharosā rakhā, us se mujhe madad milī hai. Merā dil shādiyānā bajātā hai, mainī gīt gā kar us kī satāish kartā hūn.

⁸ Rab apnī qaum kī quwwat aur apne masah kie hue khādim kā najātbaḥsh qilā hai.

⁹ Ai Rab, apnī qaum ko najāt de! Apnī mīrās ko barkat de! Un kī gallābānī karke unheṅ hameshā tak uṭhāe rakh.

29

Rab ke Jalāl kī Tamjīd

¹ Dāūd kā zabūr.

Ai Allāh ke farzando, Rab kī tamjīd karo! Rab ke jalāl aur qudrat kī satāish karo!

² Rab ke nām ko jalāl do. Muqaddas libās se ārāstā ho kar Rab ko sijdā karo.

³ Rab kī āwāz samundar ke ūpar gūnjtī hai. Jalāl kā Khudā garajtā hai, Rab gahre pānī ke ūpar garajtā hai.

⁴ Rab kī āwāz zordār hai, Rab kī āwāz purjalāl hai.

⁵ Rab kī āwāz deodār ke daraḥtoṅ ko toṛ dāltī hai, Rab Lubnān ke deodār ke daraḥtoṅ ko ṭukṛe ṭukṛe kar detā hai.

⁶ Wuh Lubnān ko bachhṛe aur Koh-e-Siryūn * ko janglī bail ke bachche kī tarah kūdne phāndne detā hai.

⁷ Rab kī āwāz āg ke shole bharkā detī hai.

⁸ Rab kī āwāz registān ko hilā detī hai, Rab Dasht-e-Qādis ko kānpne detā hai.

⁹ Rab kī āwāz sun kar hirnī dard-e-zah meṅ mubtalā ho jātī aur jangloṅ ke patte jhar jāte haiṅ. Lekin us kī sukūnatgāh meṅ sab pukārte haiṅ, “Jalāl!”

¹⁰ Rab sailāb ke ūpar taḥtnashīn hai, Rab bādshāh kī haisiyat se abad tak taḥtnashīn hai.

¹¹ Rab apnī qaum ko taqwiyat degā, Rab apne logoṅ ko salāmatī kī barkat degā.

30

Maut se Chhuṭkāre par Shukrguzārī

¹ Dāūd kā zabūr. Rab ke ghar kī maḥsūsīyat ke mauqe par gīt.

Ai Rab, mainī terī satāish kartā hūn, kyoṅki tū ne mujhe gahrāiyōṅ meṅ se khīnch nikālā. Tū ne mere dushmanoṅ ko mujh par baḥgleṅ bajāne kā mauqā nahīn diyā.

² Ai Rab mere Khudā, mainī ne chīḳhte-chillāte hue tujh se madad māngī, aur tū ne mujhe shafā dī.

³ Ai Rab, tū merī jān ko Pātāl se nikāl lāyā, tū ne merī jān ko maut ke gaṛhe meṅ utarne se bachāyā hai.

* 29:6 Siryūn Harmūn kā dūsra nām hai.

⁴ Ai imāndāro, sāz bajā kar Rab kī tārīf meñ gīt gāo. Us ke muqaddas nām kī hamd-o-sanā karo.

⁵ Kyonki wuh lamhā-bhar ke lie ghusse hotā, lekin zindagī-bhar ke lie mehrbānī kartā hai. Go shām ko ronā pare, lekin subah ko ham khushī manāenge.

⁶ Jab hālāt pursukūn the to main bolā, “Main kabhī nahīn dagmagāūngā.”

⁷ Ai Rab, jab tū mujh se khush thā to tū ne mujhe mazbūt pahār par rakh diyā. Lekin jab tū ne apnā chehrā mujh se chhupā liyā to main sakht ghabrā gayā.

⁸ Ai Rab, main ne tujhe pukārā, hān Khudāwand se main ne iltijā kī,

⁹ “Kyā faydā hai agar main halāk ho kar maut ke garhe meñ utar jāūn? Kyā khāk terī satāish karegi? Kyā wuh logoñ ko terī wafādārī ke bare meñ batāegi?”

¹⁰ Ai Rab, merī sun, mujh par mehrbānī kar. Ai Rab, merī madad karne ke lie ā!”

¹¹ Tū ne merā mātām khushī ke nāch meñ badal diyā, tū ne mere mātāmī kapre utār kar mujhe shādmānī se mulabbas kiyā.

¹² Kyonki tū chāhtā hai kī merī jān khāmosh na ho balki gīt gā kar terī tamjīd kartī rahe. Ai Rab mere Khudā, main ābad tak terī hamd-o-sanā karūngā.

31

Hifāzat ke lie Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Rab, main ne tujh meñ panāh lī hai. Mujhe kabhī sharmindā na hone de balki apnī rāstī ke mutābiq mujhe bachā!

² Apnā kān merī taraf jhukā, jald hī mujhe chhutkārā de. Chaṭṭān kā merā burj ho, pahār kā qilā jis meñ main panāh le kar najāt pā sakūn.

³ Kyonki tū merī chaṭṭān, merā qilā hai, apne nām kī khātir merī rāhnumā, merī qiyādat kar.

⁴ Mujhe us jāl se nikāl de jo mujhe pakarne ke lie chupke se bichhāyā gayā hai. Kyonki tū hī merī panāhgāh hai.

⁵ Main apnī rūh tere hāthoñ meñ sauñptā hūn. Ai Rab, ai wafādār Khudā, tū ne fidyā de kar mujhe chhurāyā hai!

⁶ Main un se nafrat rakhtā hūn jo bekār butoñ se lipṭe rahte haiñ. Main to Rab par bharosā rakhtā hūn.

⁷ Main bāgh bāgh hūngā aur terī shafqat kī khushī manāūngā, kyonki tū ne merī musibat dekh kar merī jān kī pareshānī kā khayāl kiyā hai.

⁸ Tū ne mujhe dushman ke hawāle nahīn kiyā balki mere pānwoñ ko khule maidān meñ qāym kar diyā hai.

⁹ Ai Rab, mujh par mehrbānī kar, kyonki main musibat meñ hūn. Ġham ke māre merī ānkheñ sūj gai haiñ, merī jān aur jism gal rahe haiñ.

¹⁰ Merī zindagī dukh kī chakkī meñ pis rahī hai, mere sāl āheñ bharte bharte zāe ho rahe haiñ. Mere qusūr kī wajah se merī tāqat jawāb de gai, merī haḍḍiyāñ galne-sarñe lagī haiñ.

¹¹ Maiñ apne dushmanoñ ke lie mazāq kā nishānā ban gayā hūñ balki mere hamsāye bhī mujhe lān-tān karte, mere jānane wāle mujh se dahshat khāte haiñ. Galī meñ jo bhī mujhe dekhe mujh se bhāg jātā hai.

¹² Maiñ murdoñ kī mānind un kī yāddāsht se miṭ gayā hūñ, mujhe ṭhikre kī tarah phaiñk diyā gayā hai.

¹³ Bahutoñ kī afwāheñ mujh tak pahuñch gai haiñ, chāroñ taraf se haulnāk ḡhabreñ mil rahī haiñ. Wuh mil kar mere ḡhilāf sāzisheñ kar rahe, mujhe qatl karne ke mansūbe bāndh rahe haiñ.

¹⁴ Lekin maiñ ai Rab, tujh par bharosā rakhtā hūñ. Maiñ kahtā hūñ, “Tū merā ḡhudā hai!”

¹⁵ Merī taqḍīr * tere hāth meñ hai. Mujhe mere dushmanoñ ke hāth se bachā, un se jo mere pīchhe paṛ gae haiñ.

¹⁶ Apne chehre kā nūr apne ḡhādim par chamkā, apnī mehrbānī se mujhe najāt de.

¹⁷ Ai Rab, mujhe sharmindā na hone de, kyonki maiñ ne tujhe pukārā hai. Mere bajāe bedīnoñ ke muñh kāle ho jāeñ, wuh Pātāl meñ utar kar chup ho jāeñ.

¹⁸ Un ke farebdeh hoñt band ho jāeñ, kyonki wuh takabbur aur hiqārat se rāstbāz ke ḡhilāf kufr bakte haiñ.

¹⁹ Terī bhalāi kitnī azīm hai! Tū use un ke lie taiyār rakhtā hai jo terā ḡhauf mānte haiñ, use unheñ dikhātā hai jo insānoñ ke sāmne se tujh meñ panāh lete haiñ.

²⁰ Tū unheñ apne chehre kī āṛ meñ logoñ ke hamloñ se chhupā letā, unheñ khaimē meñ lā kar ilzāmtarāsh zabānoñ se mahfūz rakhtā hai.

²¹ Rab kī tamjīd ho, kyonki jab shahr kā muhāsarā ho rahā thā to us ne mojizānā taur par mujh par mehrbānī kī.

²² Us waqt maiñ ghabrā kar bolā, “Hāy, maiñ tere huzūr se munqate ho gayā hūñ!” Lekin jab maiñ ne chīḡhte-chillāte hue tujh se madad māñgī to tū ne merī iltijā sun lī.

²³ Ai Rab ke tamām imāndāro, us se muhabbat rakho! Rab wafādāroñ ko mahfūz rakhtā, lekin maḡhrūroñ ko un ke rawaiye kā pūrā ajr degā.

²⁴ Chunāñche mazbūt aur diler ho, tum sab jo Rab ke intazār meñ ho.

32

Muāfi kī Barkat (Taubā kā Dūsrā Zabūr)

¹ Dāūd kā zabūr. Hikmat kā gīt.

Mubāarak hai wuh jis ke jarāym muāf kie gae. Jis ke gunāh ḡhāñpe gae haiñ.

² Mubāarak hai wuh jis kā gunāh Rab hisāb meñ nahīñ lāegā aur jis kī rūh meñ fareb nahīñ hai.

* **31:15** Lafzī tarjumā: mere auqāt.

³ Jab main chup rahā to din-bhar āheñ bharne se merī haḍḍiyāñ galne lagīñ.

⁴ Kyoñki din rāt main tere hāth ke bojh tale pistā rahā, merī tāqat goyā mausam-e-garmā ki jhulastī tapish meñ jāti rahī. (Silāh)

⁵ Tab main ne tere sāmne apnā gunāh taslīm kiyā, main apnā gunāh chhupāne se bāz āyā. Main bolā, “Main Rab ke sāmne apne jarāym kā iqrār karūnga.” Tab tū ne mere gunāh ko muāf kar diyā. (Silāh)

⁶ Is lie tamām imāndār us waqt tujh se duā karen jab tū mil saktā hai. Yaqīnan jab baṛā sailāb āe to un tak nahīñ pahuñchegā.

⁷ Tū merī chhupne kī jagah hai, tū mujhe pareshānī se mahfūz rakhtā, mujhe najāt ke naḡhmoñ se gher letā hai. (Silāh)

⁸ “Main tujhe tālīm dūngā, tujhe wuh rāh dikhāūngā jis par tujhe jānā hai. Main tujhe mashwarā de kar terī dekh-bhāl karūnga.

⁹ Nāsamajh ghoṛe yā ḡhachchar kī mānind na ho, jin par qābū pāne ke lie lagām aur dahāne kī zarūrat hai, warnā wuh tere pās nahīñ āenge.”

¹⁰ Bedīn kī muta'addid pareshāniyāñ hotī haiñ, lekin jo Rab par bhārosā rakhe use wuh apnī shafqat se ghere rakhtā hai.

¹¹ Ai rāstbāzo, Rab kī ḡhushī meñ jashn manāo! Ai tamām diyānatdāro, shādmānī ke nāre lagāo!

33

Allāh kī Hukūmat aur Madad kī Tārīf

¹ Ai rāstbāzo, Rab kī ḡhushī manāo! Kyoñki munāsib hai ki sīdhī rāh par chalne wāle us kī satāish karen.

² Sarod bajā kar Rab kī hamd-o-sanā karo. Us kī tamjīd meñ das tāron wālā sāz bajāo.

³ Us kī tamjīd meñ nayā gīt gāo, mahārat se sāz bajā kar ḡhushī ke nāre lagāo.

⁴ Kyoñki Rab kā kalām sachchā hai, aur wuh har kām wafādārī se kartā hai.

⁵ Use rāstbāzī aur insāf pyāre haiñ, duniyā Rab kī shafqat se bhārī huī hai.

⁶ Rab ke kahne par āsmān ḡhalaq huā, us ke muñh ke dam se sitāron kā pūrā lashkar wujūd meñ āyā.

⁷ Wuh samundar ke pānī kā baṛā dher jamā kartā, pānī kī gahrāiyon ko godāmoñ meñ mahfūz rakhtā hai.

⁸ Kul duniyā Rab kā ḡhauf māne, zamīn ke tamām bāshinde us se dahshat khāeñ.

⁹ Kyoñki us ne farmāyā to fauran wujūd meñ āyā, us ne hukm diyā to usī waqt qāym huā.

¹⁰ Rab aḡwām kā mansūbā nākām hone detā, wuh ummatoñ ke irādoñ ko shikast detā hai.

¹¹ Lekin Rab kā mansūbā hameshā tak kāmyāb rahtā, us ke dil ke irāde pusht-dar-pusht qāym rahte haiñ.

¹² Mubārak hai wuh qaum jis kā ḡhudā Rab hai, wuh qaum jise us ne chun kar apnī mīrās banā liyā hai.

¹³ Rab āsmān se nazar ḍāl kar tamām insānoñ kā mulāhazā kartā hai.

¹⁴ Apne taḡht se wuh zamīn ke tamām bāshindoñ kā muāynā kartā hai.

¹⁵ Jis ne un sab ke diloñ ko tashkīl diyā wuh un ke tamām kāmoñ par dhyān detā hai.

¹⁶ Bādshāh kī baṛī fauj use nahīn chhuṛātī, aur sūrme kī baṛī tāqat use nahīn bachātī.

¹⁷ Ghoṛā bhī madad nahīn kar saktā. Jo us par ummīd rakhe wuh dhokā khāegā. Us kī baṛī tāqat chhuṭkārā nahīn detī.

¹⁸ Yaḡīnan Rab kī ānkh un par lagī rahtī hai jo us kā ḡhauf mānte aur us kī mehrbānī ke intazār meñ rahte haiñ,

¹⁹ ki wuh un kī jān maut se bachāe aur kāl meñ mahfūz rakhe.

²⁰ Hamārī jān Rab ke intazār meñ hai. Wuhī hamārā sahārā, hamārī ḡhāl hai.

²¹ Hamārā dil us meñ ḡhush hai, kyonki ham us ke muḡaddas nām par bharosā rakhte haiñ.

²² Ai Rab, terī mehrbānī ham par rahe, kyonki ham tujh par ummīd rakhte haiñ.

34

Allāh kī Hifāzat

¹ Dāūd kā yih zabūr us waḡt se mutālliḡ hai jab us ne Filistī bādshāh Abīmālik ke sāmne pāgal banane kā rūp bhar liyā. Yih dekh kar bādshāh ne use bhagā diyā. Chale jāne ke bād Dāūd ne yih ḡīt ḡāyā.

Har waḡt maiñ Rab kī tamjīd karūṅga, us kī hamd-o-sanā hameshā hī mere hoñṡoñ par raheḡī.

² Merī jān Rab par faḡhr kareḡī. Musībatzadā yih sun kar ḡhush ho jāeñ.

³ Āo, mere sāth Rab kī tāzīm karo. Āo, ham mil kar us kā nām sarbuland karen.

⁴ Maiñ ne Rab ko talāsh kiyā to us ne merī sunī. Jīn chīzoñ se maiñ dahshat khā rahā thā un sab se us ne mujhe rihāī dī.

⁵ Jīn kī ānkhēñ us par lagī raheñ wuh ḡhushī se chamkeṅge, aur un ke muñh sharmindā nahīñ hoṅge.

⁶ Is nāchār ne pukārā to Rab ne us kī sunī, us ne use us kī tamām musībatoñ se najāt dī.

⁷ Jo Rab kā ḡhauf māneñ un ke irdgird us kā farishtā ḡhaimāzan ho kar un ko bachāe rakhtā hai.

⁸ Rab kī bhalāī kā tajrabā karo. Mubārak hai wuh jo us meñ panāh le.

⁹ Ai Rab ke muḡaddasīn, us kā ḡhauf māno, kyonki jo us kā ḡhauf māneñ unheñ kamī nahīñ.

¹⁰ Jawān sherbabar kabhī zarūratmand aur bhūke hote haiñ, lekin Rab ke tāliboñ ko kisī bhī achchhī chīz kī kamī nahīñ hogī.

¹¹ Ai bachcho, āo, merī bāteñ suno! Maiñ tumheñ Rab ke ḡhauf kī tālīm dūṅgā.

12 Kaun maze se zindagī guzārnā aur achchhe din dekhnā chāhtā hai?

13 Wuh apnī zabān ko sharīr bāteñ karne se roke aur apne hoñṭon ko jhūṭ bolne se.

14 Wuh burāī se muñh pher kar nek kām kare, sulah-salāmatī kā tālib ho kar us ke pīchhe lagā rahe.

15 Rab kī ānkheñ rāstbāzon par lagī rahtī haiñ, aur us ke kān un kī iltijāon kī taraf māyl haiñ.

16 Lekin Rab kā chehrā un ke k̄hilāf hai jo ḡhalat kām karte haiñ. Un kā zamīn par nām-o-nishān tak nahīñ rahegā.

17 Jab rāstbāz fariyād karen to Rab un kī suntā, wuh unheñ un kī tamām musibat se chhuṭkāre detā hai.

18 Rab shikastādilon ke qarīb hotā hai, wuh unheñ rihāī detā hai jin kī rūh ko k̄hāk meñ kuchlā gayā ho.

19 Rāstbāz kī muta'addid takālīf hotī haiñ, lekin Rab use un sab se bachā letā hai.

20 Wuh us kī tamām haḍḍiyon kī hifāzat kartā hai, ek bhī nahīñ toṛī jāegī.

21 Burāī bedīn ko mār ḍālegī, aur jo rāstbāz se nafrat kare use munāsib ajr milegā.

22 Lekin Rab apne k̄hādimoñ kī jān kā fidyā degā. Jo bhī us meñ panāh le use sazā nahīñ milegī.

35

Sharīron ke Hamlon se Rihāī ke lie Duā

¹ Dāūd kā zabūr.

Ai Rab, un se jhagaṛ jo mere sāth jhagaṛte haiñ, un se laṛ jo mere sāth laṛte haiñ.

² Lambī aur chhoṭī ḍhāl pakaṛ le aur uṭh kar merī madad karne ā.

³ Neze aur barchhī ko nikāl kar unheñ rok de jo merā tāqqub kar rahe haiñ! Merī jān se farmā, “Maiñ terī najāt hūñ!”

⁴ Jo merī jān ke lie koshān haiñ un kā muñh kālā ho jāe, wuh ruswā ho jāeñ. Jo mujhe musibat meñ ḍālne ke mansūbe bāndh rahe haiñ wuh pīchhe haṭ kar sharmindā hoñ.

⁵ Wuh hawā meñ bhūse kī tarah uṛ jāeñ jab Rab kā farishtā unheñ bhagā de.

⁶ Un kā rāstā tārīk aur phisalnā ho jab Rab kā farishtā un ke pīchhe paṛ jāe.

⁷ Kyoñki unhoñ ne besabab aur chupke se mere rāste meñ jāl bichhāyā, bilāwajah mujhe pakaṛne kā gaṛhā khodā hai.

⁸ Is lie tabāhī achānak hī un par ā paṛe, pahle unheñ patā hī na chale. Jo jāl unhoñ ne chupke se bichhāyā us meñ wuh k̄hud ulajh jāeñ, jis gaṛhe ko unhoñ ne khodā us meñ wuh k̄hud gir kar tabāh ho jāeñ.

⁹ Tab merī jān Rab kī k̄hushī manāegī aur us kī najāt ke bāis shādmān hogī.

¹⁰ Mere tamām āzā kah uṭheñge, “Ai Rab, kaun terī mānind hai? Koī bhī nahīñ! Kyoñki tū hī musibatzadā ko zabardast ādmī se chhuṭkāre detā, tū hī nāchār aur ḡharīb ko lūṭne wāle ke hāth se bachā letā hai.”

11 Zālim gawāh mere k̄hilāf uṭh khaṛe ho rahe haiñ. Wuh aisī bātoñ ke bāre meñ merī pūchh-gachh kar rahe haiñ jin se maiñ wāqif hī nahīñ.

12 Wuh merī nekī ke ewaz mujhe nuqsān pahuñchā rahe haiñ. Ab merī jān tan-e-tanhā hai.

13 Jab wuh bīmār hue to maiñ ne ṭaṭ ṛh kar aur rozā rakh kar apnī jān ko dukh diyā. Kāsh merī duā merī god meñ wāpas āe!

14 Maiñ ne yoñ mātam kiyā jaise merā koī dost yā bhāī ho. Maiñ mātamī libās pahan kar yoñ k̄hāk meñ jhuk gayā jaise apnī māñ kā janāzā ho.

15 Lekin jab maiñ k̄hud ṭhokar khāne lagā to wuh k̄hush ho kar mere k̄hilāf jamā hue. Wuh mujh par hamlā karne ke lie ikaṭṭhe hue, aur mujhe mālūm hī nahīñ thā. Wuh mujhe phāṛte rahe aur bāz na āe.

16 Musalsal kufr bak bak kar wuh merā mazāq uṛāte, mere k̄hilāf dānt pīste the.

17 Ai Rab, tū kab tak k̄hāmoshī se dekhtā rahegā? Merī jān ko un kī tabāhkun harkatoñ se bachā, merī zindagī ko jawān sheroñ se chhuṭkārā de.

18 Tab maiñ baṛī jamāt meñ terī satāish aur baṛe hujūm meñ terī tārif karūnga.

19 Unheñ mujh par baḡhleñ bajāne na de jo besabab mere dushman haiñ. Unheñ mujh par nāk-bhauñ chaṛhāne na de jo bilāwajah mujh se kīnā rakhte haiñ.

20 Kyoñki wuh k̄hair aur salāmatī kī bāteñ nahīñ karte balki un ke k̄hilāf farebdeh mansūbe bāndhte haiñ jo amn aur sukūn se mulk meñ rahte haiñ.

21 Wuh muñh phāṛ kar kahte haiñ, “Lo jī, ham ne apnī āñkhoñ se us kī harkateñ dekhī haiñ!”

22 Ai Rab, tujhe sab kuchh nazar āyā hai. K̄hāmosh na rah! Ai Rab, mujh se dūr na ho.

23 Ai Rab mere K̄hudā, jāg uṭh. Mere difā meñ uṭh kar un se laṛ!

24 Ai Rab mere K̄hudā, apnī rāstī ke mutābiq merā insāf kar. Unheñ mujh par baḡhleñ bajāne na de.

25 Wuh dil meñ na socheñ, “Lo jī, hamārā irādā pūrā huā hai!” Wuh na boleñ, “Ham ne use haṛap kar liyā hai.”

26 Jo merā nuqsān dekh kar k̄hush hue un sab kā muñh kālā ho jāe, wuh sharmindā ho jāeñ. Jo mujhe dabā kar apne āp par faḡhr karte haiñ wuh sharmindagī aur ruswāī se mulabbas ho jāeñ.

27 Lekin jo mere insāf ke ārzūmand haiñ wuh k̄hush hoñ aur shādiyānā bajāeñ. Wuh kahañ, “Rab kī baṛī tārif ho, jo apne k̄hādīm kī k̄hairiyat chāhtā hai.”

28 Tab merī zabān terī rāstī bayān karegī, wuh sārā din terī tamjīd kartī rahegī.

36

Allāh kī Mehrbānī kī Tārīf

1 Rab ke k̄hādīm Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Badkārī bedīn ke dil hī meñ us se bāt kartī hai. Us kī āñkhoñ ke sāmne Allāh kā k̄hauf nahīñ hotā,

² Kyoṅki us kī nazar meṅ yih bāt faḡhr kā bāis hai ki use qusūr wār pāyā gayā, ki wuh nafrat kartā hai.

³ Us ke muñh se sharārat aur fareb nikaltā hai, wuh samajhdār hone aur nek kām karne se bāz āyā hai.

⁴ Apne bistar par bhī wuh sharārat ke mansūbe bāndhtā hai. Wuh mazbūtī se burī rāh par khaḡā rahtā aur burāī ko mustarad nahīn kartā.

⁵ Ai Rab, terī shafqat āsmān tak, terī wafādārī bādaloṅ tak pahuñchtī hai.

⁶ Terī rāstī bulandtarīn pahāroṅ kī mānind, terā insāf samundar kī gahrāyoṅ jaisā hai. Ai Rab, tū insān-o-haiwān kī madad kartā hai.

⁷ Ai Allāh, terī shafqat kitnī beshqīmat hai! Ādamzād tere paronoṅ ke sāye meṅ panāh lete haiñ.

⁸ Wuh tere ghar ke umdā khāne se tar-o-tāzā ho jāte haiñ, aur tū unheṅ apnī ḡhushiyonoṅ kī nadī meṅ se pilātā hai.

⁹ Kyoṅki zindagi kā sarchashmā tere hī pās hai, aur ham tere nūr meṅ rah kar nūr kā mushāhadā karte haiñ.

¹⁰ Apnī shafqat un par phailāe rakh jo tujhe jānte haiñ, apnī rāstī un par jo dil se diyānatdār haiñ.

¹¹ Maḡhrūroṅ kā pāñw mujh tak na pahuñche, bedīnoṅ kā hāth mujhe begar na banāe.

¹² Dekho, badkār gir gae haiñ! Unheṅ zamīn par paṭaḡh diyā gayā hai, aur wuh dubārā kabhī nahīn uṭheṅge.

37

Bedīnoṅ kī Bazāhir Ḡhushhālī

¹ Dāūd kā zabūr.

Sharīroṅ ke bāis bechain na ho jā, badkāroṅ par rashk na kar.

² Kyoṅki wuh ḡhās kī tarah jald hī murjhā jāeṅge, hariyālī kī tarah jald hī sūkh jāeṅge.

³ Rab par bharosā rakh kar bhalāī kar, mulk meṅ rah kar wafādārī kī parwarish kar.

⁴ Rab se lutfandoz ho to jo terā dil chāhe wuh tujhe degā.

⁵ Apnī rāh Rab ke sapurd kar. Us par bharosā rakh to wuh tujhe kāmyābī baḡhshegā.

⁶ Tab wuh terī rāstbāzī sūraj kī tarah tulū hone degā aur terā insāf dopahar kī raushnī kī tarah chamakne degā.

⁷ Rab ke huzūr chup ho kar sabar se us kā intazār kar. Beqarār na ho agar sāzisheṅ karne wālā kāmyāb ho.

⁸ Ḡhafā hone se bāz ā, ḡhusse ko chhoṛ de. Ranjīdā na ho, warnā burā hī natījā niklegā.

⁹ Kyoṅki sharīr miṭ jāeṅge jabki Rab se ummīd rakhne wāle mulk ko mīrās meṅ pāeṅge.

¹⁰ Mazīd thoṛī der sabar kar to bedīn kā nām-o-nishān miṭ jāegā. Tū us kā khoj lagāegā, lekin kahīn nahīn pāegā.

¹¹ Lekin halīm mulk ko mīrās meṅ pā kar baṛe amn aur sukūn se lutfandoz hoṅge.

¹² Beshak bedīn dānt pīs pīs kar rāstbāz ke ḡhilāf sāzisheṅ kartā rahe.

¹³ Lekin Rab us par hañstā hai, kyoñki wuh jāntā hai ki us kā anjām qarib hī hai.

¹⁴ Bedīnoñ ne talwār ko khīñchā aur kamān ko tān liyā hai tāki nāchāroñ aur zarūratmandoñ ko girā deñ aur sīdhī rāh par chalne wāloñ ko qatl kareñ.

¹⁵ Lekin un kī talwār un ke apne dil meñ ghoñpi jāegī, un kī kamān tūt jāegī.

¹⁶ Rāstbāz ko jo thoṛā-bahut hāsil hai wuh bahut bedīnoñ kī daulat se behtar hai.

¹⁷ Kyoñki bedīnoñ kā bāzū tūt jāegā jabki Rab rāstbāzoñ ko sañbhāltā hai.

¹⁸ Rab be'īlzāmoñ ke din jāntā hai, aur un kī maurūsī milkiyat hameshā ke lie qāym rahegī.

¹⁹ Musibat ke waqt wuh sharmsār nahīn hoñge, kāl bhī paṛe to ser hoñge.

²⁰ Lekin bedīn halāk ho jāeñge, aur Rab ke dushman charāgāhoñ kī shān kī tarah nest ho jāeñge, dhueñ kī tarah ghāyb ho jāeñge.

²¹ Bedīn qarz letā aur use nahīn utārtā, lekin rāstbāz mehrbān hai aur faiyāzī se detā hai.

²² Kyoñki jinheñ Rab barkat de wuh mulk ko mīrās meñ pāeñge, lekin jin par wuh lānat bheje un kā nām-o-nishān tak nahīn rahegā.

²³ Agar kisī ke pāñw jam jāeñ to yih Rab kī taraf se hai. Aise shaḡs kī rāh ko wuh pasand kartā hai.

²⁴ Agar gir bhī jāe to paṛā nahīn rahegā, kyoñki Rab us ke hāth kā sahārā banā rahegā.

²⁵ Main jawān thā aur ab būrhā ho gayā hūñ. Lekin main ne kabhī nahīn dekhā ki rāstbāz ko tark kiyā gayā yā us ke bachchoñ ko bhīk māñgnī paṛī.

²⁶ Wuh hameshā mehrbān aur qarz dene ke lie taiyār hai. Us kī aulād barkat kā bāis hogī.

²⁷ Burāī se bāz ā kar bhalāī kar. Tab tū hameshā ke lie mulk meñ ābād rahegā,

²⁸ kyoñki Rab ko insāf pyārā hai, aur wuh apne īmāndāroñ ko kabhī tark nahīn karegā. Wuh abad tak mahfūz raheñge jabki bedīnoñ kī aulād kā nām-o-nishān tak nahīn rahegā.

²⁹ Rāstbāz mulk ko mīrās meñ pā kar us meñ hameshā baseñge.

³⁰ Rāstbāz kā muñh hikmat bayān kartā aur us kī zabān se insāf nikaltā hai.

³¹ Allāh kī sharīat us ke dil meñ hai, aur us ke qadam kabhī nahīn ḡagmagāeñge.

³² Bedīn rāstbāz kī tāk meñ baiṭh kar use mār ḡālne kā mauqā ḡhūñḡtā hai.

³³ Lekin Rab rāstbāz ko us ke hāth meñ nahīn chhoṛegā, wuh use adālat meñ mujrim nahīn ṭhaharne degā.

³⁴ Rab ke intazār meñ rah aur us kī rāh par chaltā rah. Tab wuh tujhe sarfarāz karke mulk kā wāris banāegā, aur tū bedīnoñ kī halākat dekhēgā.

³⁵ Maiñ ne ek bedīn aur zālīm ādmī ko dekhā jo phalte-phūlte deodār ke daraḳht kī tarah āsmān se bāteñ karne lagā.

³⁶ Lekin thoṛī der ke bād jab maiñ dubārā wahāñ se guzarā to wuh thā nahīñ. Maiñ ne us kā khoj lagāyā, lekin kahiñ na milā.

³⁷ Be'ilzām par dhyān de aur diyānatdār par ḡhaur kar, kyoñki āḳhirkār use amn aur sukūn hāsil hogā.

³⁸ Lekin mujrim mil kar tabāh ho jāeñge, aur bedīnoñ ko āḳhirkār rū-e-zamīn par se miṭāyā jāegā.

³⁹ Rāstbāzoñ kī najāt Rab kī taraf se hai, musibat ke waqt wuhī un kā qilā hai.

⁴⁰ Rab hī un kī madad karke unheñ chhuṭkārā degā, wuhī unheñ bedīnoñ se bachā kar najāt degā. Kyoñki unhoñ ne us meñ panāh lī hai.

38

Sazā se Bachne kī Itijā (Taubā kā Tīsrā Zabūr)

¹ Dāūd kā zabūr. Yāddāsht ke lie.

Ai Rab, apne ḡhazab meñ mujhe sazā na de, qahr meñ mujhe tambīh na kar!

² Kyoñki tere tīr mere jism meñ lag gae haiñ, terā hāth mujh par bhārī hai.

³ Terī lānat ke bāis merā pūrā jism bīmār hai, mere gunāh ke bāis merī tamām haḍḍiyāñ galne lagī haiñ.

⁴ Kyoñki maiñ apne gunāhoñ ke sailāb meñ ḍūb gayā hūñ, wuh nāqābil-e-bardāsht bojh ban gae haiñ.

⁵ Merī hamāqat ke bāis mere zaḳhmoñ se badbū āne lagī, wuh galne lage haiñ.

⁶ Maiñ kubaṛā ban kar ḳhāk meñ dab gayā hūñ, pūrā din mātāmī libās pahne phirtā hūñ.

⁷ Merī kamr meñ shadīd sozish hai, pūrā jism bīmār hai.

⁸ Maiñ niḍhāl aur pāsh pāsh ho gayā hūñ. Dil ke azāb ke bāis maiñ chīḳhtā-chillātā hūñ.

⁹ Ai Rab, merī tamām ārzū tere sāmne hai, merī āheñ tujh se poshīdā nahīñ rahtīñ.

¹⁰ Merā dil zor se dharāktā, merī tāqat jawāb de gaī balki merī āñkhoñ kī raushnī bhī jāṭī rahī hai.

¹¹ Mere dost aur sāthī merī musibat dekh kar mujh se gurez karte, mere qarīb ke rishtedār dūr khaṛe rahte haiñ.

¹² Mere jāñī dushman phande bichhā rahe haiñ, jo mujhe nuqsān pahuñchāñā chāhte haiñ wuh dhamkiyāñ de rahe aur sārā sārā dīn farebdeh mansūbe bāndh rahe haiñ.

¹³ Aur maiñ? Maiñ to goyā bahrā hūñ, maiñ nahīñ suntā. Maiñ gūñge kī mānind hūñ jo apnā muñh nahīñ kholtā.

¹⁴ Maiñ aisā shakhs ban gayā hūñ jo na suntā, na jawāb meñ etarāz kartā hai.

¹⁵ Kyoñki ai Rab, maiñ tere intazār meñ hūñ. Ai Rab mere Ḳhudā, tū hī merī sunegā.

¹⁶ Maiñ bolā, “Aisā na ho ki wuh merā nuqsān dekh kar baḡhleñ bajāeñ, wuh mere pāñwoñ ke ḍagmagāne par mujhe dabā kar apne āp par fakhr karen.”

¹⁷ Kyoñki maiñ larḳhaḡāne ko hūñ, merī aziyat mutawātir mere sāmne rahtī hai.

¹⁸ Chunāñche maiñ apnā qusūr taslīm kartā hūñ, maiñ apne gunāh ke bāis ḡhamgīn hūñ.

¹⁹ Mere dushman zindā aur tāqatwar haiñ, aur jo bilāwajah mujh se nafrat karte haiñ wuh bahut haiñ.

²⁰ Wuh nekī ke badle badī karte haiñ. Wuh is lie mere dushman haiñ ki maiñ bhalāi ke pichhe lagā rahtā hūñ.

²¹ Ai Rab, mujhe tark na kar! Ai Allāh, mujh se dūr na rah!

²² Ai Rab merī najāt, merī madad karne meñ jaldī kar!

39

Insān ke Fānī Hone ke Pesh-e-Nazar Iltijā

¹ Dāūd kā zabūr. Yadūtūn ke lie. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Maiñ bolā, “Maiñ apnī rāhoñ par dhyān dūngā tāki apnī zabān se gunāh na karūñ. Jab tak bedīn mere sāmne rahe us waqt tak apne muñh ko lagām die rahūngā.”

² Maiñ chup-chāp ho gayā aur achchhī chīzoñ se dūr rah kar ḳhāmosh rahā. Tab merī aziyat baḡh gai.

³ Merā dil pareshānī se tapne lagā, mere karāhte karāhte mere andar bechainī kī āg-sī bhaḡak uṡhī. Tab bāt zabān par ā gai,

⁴ “Ai Rab, mujhe merā anjām aur merī umr kī had dikhā tāki maiñ jān lūñ ki kitnā fānī hūñ.

⁵ Dekh, merī zindagī kā daurāniyā tere sāmne lamhā-bhar kā hai. Merī pūrī umr tere nazdik kuchh bhī nahīn hai. Har insān dam-bhar kā hī hai, ḳhāh wuh kitnī hī mazbūtī se khaḡā kyoñ na ho. (Silāh)

⁶ Jab wuh idhar-udhar ḡhūme phire to sāyā hī hai. Us kā shor-sharābā bātil hai, aur go wuh daulat jamā karne meñ masrūf rahe to bhī use mālūm nahīn ki bād meñ kis ke qabze meñ āegī.”

⁷ Chunāñche ai Rab, maiñ kis ke intazār meñ rahūñ? Tū hī merī wāhid ummīd hai!

⁸ Mere tamām gunāhoñ se mujhe chhuṡkārā de. Ahmaq ko merī ruswāi karne na de.

⁹ Maiñ ḳhāmosh ho gayā hūñ aur kabhī apnā muñh nahīn kholtā, kyoñki yih sab kuchh tere hī hāth se huā hai.

¹⁰ Apnā azāb mujh se dūr kar! Tere hāth kī zarboñ se maiñ halāh ho rahā hūñ.

¹¹ Jab tū insān ko us ke qusūr kī munāsib sazā de kar us ko tambīh kartā hai to us kī ḳhūbsūrati kīrā lage kapḡe kī tarah jāti rahtī hai. Har insān dam-bhar kā hī hai. (Silāh)

¹² Ai Rab, merī duā sun aur madad ke lie merī āhoñ par tawajjuh de. Mere āñsuoñ ko dekh kar ḳhāmosh na rah. Kyoñki maiñ tere huzūr rahne wālā padesī, apne tamām bāpdādā kī tarah tere huzūr basne wālā ḡhairshahrī hūñ.

13 Mujh se bāz ā tāki main̄ kūch karke nest ho jāne se pahle ek bār phir hashshāsh-bashshāsh ho jāūn.

40

Shukr aur Darḳhāst

1 Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Main̄ sabar se Rab ke intazār meñ rahā to wuh merī taraf māyl huā aur madad ke lie merī chīkḥoñ par tawajjuh dī.

2 Wuh mujhe tabāhī ke garḥe se khīnch lāyā, daldal aur kīchaṛ se nikāl lāyā. Us ne mere pānwoñ ko chaṭṭān par rakh diyā, aur ab main̄ mazbūṭī se chal-phir saktā hūn.

3 Us ne mere muñh meñ nayā gīt dāl diyā, hamāre Ḳhudā kī hamdo-sanā kā gīt ubharne diyā. Bahut-se log yih dekheṅge aur ḳhauf khā kar Rab par bharosā rakheṅge.

4 Mubāarak hai wuh jo Rab par pūrā bharosā rakhtā hai, jo tang karne wāloñ aur fareb meñ uljhe huoñ kī taraf ruḳh nahīn kartā.

5 Ai Rab mere Ḳhudā, bār bār tū ne hameñ apne mojize dikhāe, jagah bajagah apne mansūbe wujūd meñ lā kar hamāri madad kī. Tujh jaisā koī nahīn hai. Tere azīm kām beshumār haiñ, main̄ un kī pūrī fahrist batā bhī nahīn saktā.

6 Tū qurbāniyāñ aur nazareñ nahīn chāhtā thā, lekin tū ne mere kānoñ ko khol diyā. Tū ne bhasm hone wālī qurbāniyoñ aur gunāh kī qurbāniyoñ kā taqāzā na kiyā.

7 Phir main̄ bol uṭhā, “Main̄ hāzir hūn jis tarah mere bāre meñ kalām-e-muqaddas * meñ likhā hai.

8 Ai mere Ḳhudā, main̄ ḳhushī se terī marzī pūrī kartā hūn, terī shariat mere dil meñ ṭik gaī hai.”

9 Main̄ ne baṛe ijtimā meñ rāstī kī ḳhushḳhabrī sunāi hai. Ai Rab, yaqīnan tū jāntā hai ki main̄ ne apne hoñṭoñ ko band na rakhā.

10 Main̄ ne terī rāstī apne dil meñ chhupāe na rakhī balki terī wafādārī aur najāt bayān kī. Main̄ ne baṛe ijtimā meñ terī shafqat aur sadāqat kī ek bāt bhī poshīdā na rakhī.

11 Ai Rab, tū mujhe apne rahm se mahrūm nahīn rakhegā, terī mehrbānī aur wafādārī musalsal merī nigahbānī kareṅgī.

12 Kyōñki beshumār taklifōñ ne mujhe gher rakhā hai, mere gunāhoñ ne ākḥirkār mujhe ā pakaṛā hai. Ab main̄ nazar bhī nahīn uṭhā saktā. Wuh mere sar ke bāloñ se zyādā haiñ, is lie main̄ himmat hār gayā hūn.

13 Ai Rab, mehrbānī karke mujhe bachā! Ai Rab, merī madad karne meñ jaldī kar!

14 Mere jānī dushman sab sharmindā ho jāeñ, un kī saḳht ruswāi ho jāe. Jo merī musibat deḳhne se lutf uṭhāte haiñ wuh pīchhe haṭ jāeñ, un kā muñh kālā ho jāe.

15 Jo merī musibat dekh kar qahqahā lagāte haiñ wuh sharm ke māre tabāh ho jāeñ.

* 40:7 Lafzī tarjumā: kitāb ke tūmār meñ.

¹⁶ Lekin tere tālib shādmān ho kar terī ḡhushī manāēn. Jinheñ terī najāt pyārī hai wuh hameshā kaheñ, “Rab azīm hai!”

¹⁷ Maiñ nāchār aur zarūratmand hūñ, lekin Rab merā ḡhayāl rakhtā hai. Tū hī merā sahārā aur merā najātdahindā hai. Ai mere Ḳhudā, der na kar!

41

Marīz kī Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Mubārak hai wuh jo pasthāl kā ḡhayāl rakhtā hai. Musībat ke din Rab use chhuṭkāṛā degā.

² Rab us kī hifāzat karke us kī zindagī ko mahfūz rakhegā, wuh mulk meñ use barkat de kar use us ke dushmanoñ ke lālach ke hawāle nahīñ karegā.

³ Bīmārī ke waqt Rab us ko bistar par sañbhālegā. Tū us kī sehhat pūrī tarah bahāl karegā.

⁴ Maiñ bolā, “Ai Rab, mujh par rahm kar! Mujhe shafā de, kyōñki maiñ ne terā hī gunāh kiyā hai.”

⁵ Mere dushman mere bāre meñ ḡhalat bāteñ karke kahte haiñ, “Wuh kab maregā? Us kā nām-o-nishān kab miṭegā?”

⁶ Jab kabhī koī mujh se milne āe to us kā dil jhūṭ boltā hai. Pas-e-pardā wuh aisī nuḡsāndeh mālūmāt jamā kartā hai jinheñ bād meñ bāhar jā kar galiyoñ meñ phailā sake.

⁷ Mujh se nafrat karne wāle sab āpas meñ mere ḡhilāf phusphusāte haiñ. Wuh mere ḡhilāf bure mansūbe bāndh kar kahte haiñ,

⁸ “Use mohlak marz lag gayā hai. Wuh kabhī apne bistar par se dubārā nahīñ uṭhegā.”

⁹ Merā dost bhī mere ḡhilāf uṭh kharā huā hai. Jis par maiñ etamād kartā thā aur jo merī roṭī khātā thā, us ne mujh par lāt uṭhāi hai.

¹⁰ Lekin tū ai Rab, mujh par mehrbānī kar! Mujhe dubārā uṭhā kharā kar tāki unheñ un ke sulūk kā badlā de sakūñ.

¹¹ Is se maiñ jāntā hūñ ki tū mujh se ḡhush hai ki merā dushman mujh par fatah ke nāre nahīñ lagātā.

¹² Tū ne mujhe merī diyānatdārī ke bāis qāym rakhā aur hameshā ke lie apne huzūr kharā kiyā hai.

¹³ Rab kī hamd ho jo Isrāil kā Ḳhudā hai. Azal se abad tak us kī tamjid ho. Āmīn, phir āmīn.

Dūsri Kitāb 42-72

42

Pardes meñ Allāh kā Ārzūmand

¹ Qorah kī aulād kā zabūr. Hikmat kā gīt. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Allāh, jis tarah hirnī nadiyoñ ke tāzā pāñī ke lie taraptī hai usī tarah merī jān tere lie taraptī hai.

² Merī jān Ḳhudā, hāñ zindā Ḳhudā kī pyāsī hai. Maiñ kab jā kar Allāh kā chehrā dekhūngā?

³ Din rāt mere ānsū merī ghizā rahe haiñ. Kyoñki pūrā din mujh se kahā jātā hai, “Terā Ḳhudā kahāñ hai?”

⁴ Pahle hālāt yād karke main apne sāmne apne dil kī āh-o-zārī unḍel detā hūñ. * Kitnā mazā ātā thā jab hamārā julūs nikaltā thā, jab main hujūm ke bīch meñ ḳhushī aur shukrguzārī ke nāre lagāte hue Allāh kī sukūnatgāh kī jāñib baḳhtā jātā thā. Kitnā shor mach jātā thā jab ham jashn manāte hue ghūmte-phirte the.

⁵ Ai merī jāñ, tū ḡham kyoñ khā rahī hai, bechainī se kyoñ taḳap rahī hai? Allāh ke intazār meñ rah, kyoñki main dubārā us kī sataīsh karūñga jo merā Ḳhudā hai aur mere deḳhte deḳhte mujhe najāt detā hai.

⁶ Merī jāñ ḡham ke māre pighal rahī hai. Is lie main tujhe Yardan ke mulk, Harmūn ke pahārī silsīle aur Koh-e-Mis'ār se yād kartā hūñ.

⁷ Jab se tere ābshāroñ kī āwāz buland huī to ek sailāb dūse ko pukārne lagā hai. Terī tamām maujeñ aur lahreñ mujh par se guzar gāi haiñ.

⁸ Din ke waqt Rab apñī shafqat bhejegā, aur rāt ke waqt us kā gīt mere sāth hogā, main apñī hayāt ke Ḳhudā se duā karūñga.

⁹ Main Allāh apñī chaṭṭān se kahūñgā, “Tū mujhe kyoñ bhūl gayā hai? Main apne dushman ke zulm ke bāis kyoñ mātāmī libās pahne phirūñ?”

¹⁰ Mere dushmanoñ kī lāñ-tāñ se merī haḍḍiyāñ ṭuṭ rahī haiñ, kyoñki pūrā din wuh kahte haiñ, “Terā Ḳhudā kahāñ hai?”

¹¹ Ai merī jāñ, tū ḡham kyoñ khā rahī hai, bechainī se kyoñ taḳap rahī hai? Allāh ke intazār meñ rah, kyoñki main dubārā us kī sataīsh karūñga jo merā Ḳhudā hai aur mere deḳhte deḳhte mujhe najāt detā hai.

43

¹ Ai Allāh, merā insāf kar! Mere lie ḡhairimāñdār qaum se laḳ, mujhe dhokebāz aur sharīr ādmīyoñ se bachā.

² Kyoñki tū merī panāh kā Ḳhudā hai. Tū ne mujhe kyoñ radd kiyā hai? Main apne dushman ke zulm ke bāis kyoñ mātāmī libās pahne phirūñ?

³ Apñī raushnī aur sachchāi ko bhej tāki wuh merī rāhnumāi karke mujhe tere muḡaddas pahār aur terī sukūnatgāh ke pās pahuñchāeñ.

⁴ Tab main Allāh kī qurbāngāh ke pās āūñgā, us Ḳhudā ke pās jo merī ḳhushī aur farhat hai. Ai Allāh mere Ḳhudā, wahāñ main sarod bajā kar terī sataīsh karūñga.

⁵ Ai merī jāñ, tū ḡham kyoñ khā rahī hai, bechainī se kyoñ taḳap rahī hai? Allāh ke intazār meñ rah, kyoñki main dubārā us kī sataīsh karūñga jo merā Ḳhudā hai aur mere deḳhte deḳhte mujhe najāt detā hai.

44

Kyā Allāh ne Apñī Qaum ko Radd Kiyā Hai?

* 42:4 Lafzī tarjumā: apñī jāñ unḍel detā hūñ.

¹ Qorah kī aulād kā zabūr. Hikmat kā gīt. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Allāh, jo kuchh tū ne hamāre bāpdādā ke aiyām meñ yānī qadīm zamāne meñ kiyā wuh ham ne apne kānoñ se un se sunā hai.

² Tū ne khud apne hāth se dīgar qaumoñ ko nikāl kar hamāre bāpdādā ko mulk meñ paude kī tarah lagā diyā. Tū ne khud dīgar ummatoñ ko shikast de kar hamāre bāpdādā ko mulk meñ phalne-phūlne diyā.

³ Unhoñ ne apnī hī talwār ke zariye mulk par qabzā nahīn kiyā, apne hī bāzū se fatah nahīn pāī balki tere dahne hāth, tere bāzū aur tere chehre ke nūr ne yih sab kuchh kiyā. Kyoñki wuh tujhe pasand the.

⁴ Tū merā Bādshāh, merā Khudā hai. Tere hī hukm par Yāqūb ko madad hāsīl hotī hai.

⁵ Terī madad se ham apne dushmanoñ ko zamīn par paṭaḅh dete, terā nām le kar apne muḅhālifoñ ko kuchal dete haiñ.

⁶ Kyoñki maiñ apnī kamān par etamād nahīn kartā, aur merī talwār mujhe nahīn bachāegī

⁷ balki tū hī hameñ dushman se bachātā, tū hī unheñ sharmindā hone detā hai jo ham se nafrat karte haiñ.

⁸ Pūrā din ham Allāh par faḅhr karte haiñ, aur ham hameshā tak tere nām kī tamjīd kareñge. (Silāh)

⁹ Lekin ab tū ne hameñ radd kar diyā, hameñ sharmindā hone diyā hai. Jab hamārī faujeñ laṛne ke lie nikaltī haiñ to tū un kā sāth nahīn detā.

¹⁰ Tū ne hameñ dushman ke sāmne paspā hone diyā, aur jo ham se nafrat karte haiñ unhoñ ne hameñ lūṭ liyā hai.

¹¹ Tū ne hameñ bheṛ-bakriyoñ kī tarah qassāb ke hāth meñ chhoṛ diyā, hameñ muḅhtalif qaumoñ meñ muntashīr kar diyā hai.

¹² Tū ne apnī qaum ko ḅhafīf-sī raqam ke lie bech ḅālā, use faroḅht karne se nafā hāsīl na huā.

¹³ Yih terī taraf se huā kī hamāre paṛosī hameñ ruswā karte, gird-onawāh ke log hameñ lān-tān karte haiñ.

¹⁴ Ham aḅwām meñ ibratangez misāl ban gae haiñ. Log hameñ dekh kar taubā taubā kahte haiñ.

¹⁵ Dīn-bhar merī ruswāī merī āñkhoñ ke sāmne rahtī hai. Merā chehrā sharmsār hī rahtā hai,

¹⁶ kyoñki mujhe un kī gāliyañ aur kufr sunanā paṛtā hai, dushman aur intaqām lene par tule hue ko bardāst karnā paṛtā hai.

¹⁷ Yih sab kuchh ham par ā gayā hai, hālāñki na ham tujhe bhūl gae aur na tere ahd se bewafā hue haiñ.

¹⁸ Na hamārā dil bāḅhī ho gayā, na hamāre qadam terī rāh se bhaṭak gae haiñ.

¹⁹ Tāham tū ne hameñ chūr chūr karke gīdaṛoñ ke darmiyañ chhoṛ diyā, tū ne hameñ gahrī tārikī meñ ḅūbne diyā hai.

²⁰ Agar ham apne Khudā kā nām bhūl kar apne hāth kisī aur mābūd kī taraf uṭhāte

²¹ to kyā Allāh ko yih bāt mālūm na ho jātī? Zarūr! Wuh to dil ke rāzoñ se wāqif hotā hai.

²² Lekin terī ḅhātīr hameñ dīn-bhar maut kā sāmna karnā paṛtā hai, log hameñ zabah hone wāli bheṛoñ ke barābar samajhte haiñ.

²³ Ai Rab, jāg uṭh. Tū kyoñ soyā huā hai? Hameñ hameshā ke lie radd na kar balki hamārī madad karne ke lie kharā ho jā.

²⁴ Tū apnā chehrā ham se poshidā kyoñ rakhtā hai, hamārī musibat aur ham par hone wāle zulm ko nazarandāz kyoñ kartā hai?

²⁵ Hamārī jān kḥāk meñ dab gaī, hamārā badan miṭṭī se chimaṭ gayā hai.

²⁶ Uṭh kar hamārī madad kar! Apnī shafqat kī kḥātir fidyā de kar hameñ chhurā!

45

Bādshāh kī Shādī

¹ Qorah kī aulād kā zabūr. Hikmat aur muhabbat kā gīt. Tarz: Sosan ke Phūl. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Mere dil se kḥūbsūrat gīt chhalak rahā hai, main use bādshāh ko pesh karūnga. Merī zabān māhir kātib ke qalam kī mānind ho!

² Tū ādmiyoñ meñ sab se kḥūbsūrat hai! Tere hoñt shafqat se masah kie hue haiñ, is lie Allāh ne tujhe abadī barkat dī hai.

³ Ai sūrme, apnī talwār se kamarbastā ho, apnī shān-o-shaukat se mulabbas ho jā!

⁴ Ghalbā aur kāmyābī hāsil kar. Sachchāī, inkisarī aur rāstī kī kḥātir laṛne ke lie nikal ā. Terā dahnā hāth tujhe hairatangez kām dikhāe.

⁵ Tere tez tīr bādshāh ke dushmanoñ ke diloñ ko chhed ḍaleñ. Qaumeñ tere pānwoñ meñ gir jāeñ.

⁶ Ai Allāh, terā taḥt azal se abad tak qāym-o-dāym rahegā, aur insāf kā shāhī asā terī bādshāhī par hukūmat karegā.

⁷ Tū ne rāstbāzī se muhabbat aur bedīnī se nafrat kī, is lie Allāh tere Kḥudā ne tujhe kḥushī ke tel se masah karke tujhe tere sāthiyoñ se kahīñ zyādā sarfarāz kar diyā.

⁸ Mur, ūd aur amaltās kī beshqīmat kḥushbū tere tamām kaproñ se phailtī hai. Hāthidānt ke mahalonoñ meñ tārdār mausiqī terā dil bahlātī hai.

⁹ Bādshāhoñ kī beṭiyāñ tere zewarāt se sajī phirtī haiñ. Malikā Ofir kā sonā pahne hue tere dahne hāth kharī hai.

¹⁰ Ai beṭī, sun merī bāt! Ghaur kar aur kān lagā. Apnī qaum aur apne bāp kā ghar bhūl jā.

¹¹ Bādshāh tere husn kā ārzūmand hai, kyoñki wuh terā āqā hai. Chunāñche jhuk kar us kā ehtirām kar.

¹² Sūr kī beṭī tohfā le kar āegī, qaum ke amīr terī nazar-e-karm hāsil karne kī koshish kareñge.

¹³ Bādshāh kī beṭī kitnī shāndār chīzoñ se ārāstā hai. Us kā libās sone ke dhāgoñ se bunā huā hai.

¹⁴ Use nafīs rangdār kapre pahne bādshāh ke pās lāyā jātā hai. Jo kuñwārī saheliyāñ us ke pichhe chaltī haiñ unheñ bhī tere sāmne lāyā jātā hai.

¹⁵ Log shādmān ho kar aur kḥushī manāte hue unheñ wahāñ pahuñchāte haiñ, aur wuh shāhī mahal meñ dākḥil hotī haiñ.

¹⁶ Ai bādshāh, tere beṭe tere bāpdādā kī jagah kharē ho jāeñge, aur tū unheñ ra'īs banā kar pūrī duniyā meñ zimmedāriyāñ degā.

¹⁷ Pusht-dar-pusht main tere nām kī tamjīd karūnga, is lie qaumeñ hameshā tak terī satāish kareñgī.

46

Allāh Hamārī Quwwat Hai

¹ Qorah kī aulād kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Gīt kā tarz: Kuñwāriyāñ.

Allāh hamārī panāhgāh aur quwwat hai. Musibat ke waqt wuh hamārā mazbūt saharā sābit huā hai.

² Is lie ham khauf nahīñ khāeñge, go zamīn laraz uṭhe aur pahār jhūm kar samundar kī gahrāiyōñ meñ gir jāeñ,

³ go samundar shor machā kar ṭhāṭheñ māre aur pahār us kī dahāroñ se kāñp uṭheñ. (Silāh)

⁴ Dariyā kī shākeñ Allāh ke shahr ko kḥush kartī haiñ, us shahr ko jo Allāh T'ālā kī muqaddas sukūnatgāh hai.

⁵ Allāh us ke bīch meñ hai, is lie shahr nahīñ ḍagmagāegā. Subah-sawere hī Allāh us kī madad karegā.

⁶ Qaumeñ shor machāne, saltanateñ laṛkhaṛāne lagīñ. Allāh ne āwāz dī to zamīn laraz uṭhī.

⁷ Rabbul-afwāj hamāre sāth hai, Yāqūb kā Kḥudā hamārā qilā hai. (Silāh)

⁸ Āo, Rab ke azīm kāmoñ par nazar ḍālo! Usī ne zamīn par haulnāk tabāhī nāzil kī hai.

⁹ Wuhī duniyā kī intahā tak jangeñ rok detā, wuhī kamān ko toṛ detā, neze ko ṭukre ṭukre kartā aur ḍhāl ko jalā detā hai.

¹⁰ Wuh farmātā hai, “Apñī harkatoñ se bāz āo! Jān lo ki main Kḥudā hūñ. Main aqwām meñ sarbuland aur duniyā meñ sarfarāz hūngā.”

¹¹ Rabbul-afwāj hamāre sāth hai. Yāqūb kā Kḥudā hamārā qilā hai. (Silāh)

47

Allāh Tamām Qaumoñ kā Bādshāh Hai

¹ Qorah kī aulād kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai tamām qaumo, tālī bajāo! Kḥushī ke nāre lagā kar Allāh kī madahsarāī karo!

² Kyoñki Rab T'ālā purjalāl hai, wuh pūrī duniyā kā azīm Bādshāh hai.

³ Us ne qaumoñ ko hamāre taht kar diyā, ummatoñ ko hamāre pāñwoñ tale rakh diyā.

⁴ Us ne hamāre lie hamārī mīrās ko chun liyā, usī ko jo us ke pyāre bande Yāqūb ke lie faḥr kā bāis thā. (Silāh)

⁵ Allāh ne saūd farmāyā to sāth sāth kḥushī kā nārā buland huā, Rab bulandī par chaḥ gayā to sāth sāth narsingā bajtā rahā.

⁶ Madahsarāī karo, Allāh kī madahsarāī karo! Madahsarāī karo, hamāre Bādshāh kī madahsarāī karo!

⁷ Kyoṅki Allāh pūrī duniyā kā Bādshāh hai. Hikmat kā gīt gā kar us kī satāish karo.

⁸ Allāh qaumoṅ par hukūmat kartā hai, Allāh apne muqaddas taḥt par baiṭhā hai.

⁹ Dīgar qaumoṅ ke shurafā Ibrāhīm ke Ḳhudā kī qaum ke sāth jamā ho gae haiṅ, kyoṅki wuh duniyā ke hukmrānoṅ kā mālik hai. Wuh nihāyat hī sarbuland hai.

48

Allāh kā Shahr Yarūshalam

¹ Gīt. Qorah kī aulād kā zabūr.

Rab azīm aur baṛī tārif ke lāyq hai. Us kā muqaddas pahār hamāre Ḳhudā ke shahr meṅ hai.

² Koh-e-Siyyūn kī bulandī ḳhūbsūrat hai, pūrī duniyā us se ḳhush hotī hai. Koh-e-Siyyūn dūrtarīn shimāl kā ilāhī pahār hī hai, wuh azīm Bādshāh kā shahr hai.

³ Allāh us ke mahalōṅ meṅ hai, wuh us kī panāhgāh sābit huā hai.

⁴ Kyoṅki dekho, bādshāh jamā ho kar Yarūshalam se laṛne āe.

⁵ Lekin use deḳhte hī wuh hairān hue, wuh dahshat khā kar bhāg gae.

⁶ Wahān un par kapkapī tārif huī, aur wuh dard-e-zah meṅ mubtalā aurat kī tarah pech-o-tāb khāne lage.

⁷ Jis tarah mashriqī āndhī Tarsīs ke shāndār jahāzoṅ ko ṭukṛe ṭukṛe kar detī hai usī tarah tū ne unheṅ tabāh kar diyā.

⁸ Jo kuchh ham ne sunā hai wuh hamāre deḳhte deḳhte Rabbul-afwāj hamāre Ḳhudā ke shahr par sādiq āyā hai, Allāh use abad tak qāym rakhegā. (Silāh)

⁹ Ai Allāh, ham ne terī sukūnatgāh meṅ terī shafqat par ḡhaur-o-ḳhauz kiyā hai.

¹⁰ Ai Allāh, terā nām is lāyq hai ki terī tārif duniyā kī intahā tak kī jāe. Terā dahnā hāth rāstī se bharā rahtā hai.

¹¹ Koh-e-Siyyūn shādmān ho, Yahūdāh kī beṭiyān * tere munsifānā faisloṅ ke bāis ḳhushī manāeṅ.

¹² Siyyūn ke irdgird ḡhūmo-phiro, us kī fasīl ke sāth sāth chal kar us ke burj gin lo.

¹³ Us kī qilābandī par ḳhūb dhyān do, us ke mahalōṅ kā muāynā karo tāki āne wālī nasl ko sab kuchh sunā sako.

¹⁴ Yaḳīnan Allāh hamārā Ḳhudā hameshā tak aisā hī hai. Wuh abad tak hamārī rāhnumāi karegā.

49

Amīroṅ kī Shān Sarāb hī Hai

¹ Qorah kī aulād kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Ai tamām qaumo, suno! Duniyā ke tamām bāshindo, dhyān do!

² Chhoṭe aur baṛe, amīr aur ḡharīb sab tawajjuh deṅ.

³ Merā muṅh hikmat bayān karegā aur mere dil kā ḡhaur-o-ḳhauz samajh atā karegā.

* 48:11 Yahān Yahūdāh kī beṭiyōṅ se murād us ke shahr bhī ho sakte haiṅ.

⁴ Maiñ apnā kān ek kahāwat kī taraf jhukāūngā, sarod bajā kar apnī pahelī kā hal batāūngā.

⁵ Maiñ khauf kyoñ khāūñ jab musībat ke din āeñ aur makkāroñ kā burā kām mujhe gher le?

⁶ Aise log apnī milkiyat par etamād aur apnī baṛī daulat par faḡhr karte haiñ.

⁷ Koī bhī fidyā de kar apne bhāī kī jān ko nahīñ chhuṛā saktā. Wuh Allāh ko is qism kā tāwān nahīñ de saktā.

⁸ Kyoñki itnī baṛī raqam denā us ke bas kī bāt nahīñ. Ākhirkār use hameshā ke lie aisi koshishoñ se bāz ānā paṛegā.

⁹ Chunāñche koī bhī hameshā ke lie zindā nahīñ rah saktā, ākhirkār har ek maut ke gaṛhe meñ utregā.

¹⁰ Kyoñki har ek dekh saktā hai ki dānishmand bhī wafāt pāte aur ahmaq aur nāsamajh bhī mil kar halāk ho jāte haiñ. Sab ko apnī daulat dūsroñ ke lie chhoṛnī partī hai.

¹¹ Un kī qabreñ abad tak un ke ghar banī raheñgī, pusht-dar-pusht wuh un meñ base raheñge, go unheñ zamīneñ hāsīl thīñ jo un ke nām par thīñ.

¹² Insān apnī shān-o-shaukat ke bāwujūd qāym nahīñ rahtā, use jānwaroñ kī tarah halāk honā hai.

¹³ Yih un sab kī taqdīr hai jo apne āp par etamād rakhte haiñ, aur un sab kā anjām jo un kī bāteñ pasand karte haiñ. (Silāh)

¹⁴ Unheñ bheṛ-bakriyoñ kī tarah Pātāl meñ lāyā jāegā, aur maut unheñ charāegī. Kyoñki subah ke waqt diyānatdār un par hukūmat kareñge. Tab un kī shakl-o-sūrat ghise-phate kapṛe kī tarah gal sar jāegī, Pātāl hī un kī rihāishgāh hogā.

¹⁵ Lekin Allāh merī jān kā fidyā degā, wuh mujhe pakaṛ kar Pātāl kī girift se chhuṛāegā. (Silāh)

¹⁶ Mat ghabrā jab koī amīr ho jāe, jab us ke ghar kī shān-o-shaukat baṛhtī jāe.

¹⁷ Marte waqt to wuh apne sāth kuchh nahīñ le jāegā, us kī shān-o-shaukat us ke sāth Pātāl meñ nahīñ utregī.

¹⁸ Beshak wuh jīte-jī apne āp ko mubāarak kahegā, aur dūsre bhī khāte-pīte ādmī kī tārif kareñge.

¹⁹ Phir bhī wuh ākhirkār apne bāpdādā kī nasl ke pās utregā, un ke pās jo dubārā kabhī raushnī nahīñ dekheñge.

²⁰ Jo insān apnī shān-o-shaukat ke bāwujūd nāsamajh hai, use jānwaroñ kī tarah halāk honā hai.

50

Sahīh Ibādat

¹ Āsaf kā zabūr.

Rab Qādir-e-mutlaq Kḡudā bol uṭhā hai, us ne tulū-e-subah se le kar ghurūb-e-aftāb tak pūrī duniyā ko bulāyā hai.

² Allāh kā nūr Siyyūn se chamak uṭhā hai, us pahāṛ se jo kāmīl husn kā izhār hai.

³ Hamārā Ḳhudā ā rahā hai, wuh ḳhāmosh nahīn rahegā. Us ke āge āge sab kuchh bhasm ho rahā hai, us ke irdgird tez āndhī chal rahī hai.

⁴ Wuh āsmān-o-zamīn ko āwāz detā hai, “Ab main apnī qaum kī adālat karūnga.

⁵ Mere īmāndāroṅ ko mere huzūr jamā karo, unheṅ jinhoṅ ne qurbāniyān pesh karke mere sāth ahd bāndhā hai.”

⁶ Āsmān us kī rāstī kā elān kareṅge, kyoṅki Allāh ḳhud insāf karne wālā hai. (Silāh)

⁷ “Ai merī qaum, sun! Mujhe bāt karne de. Ai Isrāīl, main tere ḳhilāf gawāhī dūngā. Main Allāh terā Ḳhudā hūn.

⁸ Main tujhe terī zabah kī qurbāniyoṅ ke bāis malāmat nahīn kar rahā. Terī bhasm hone wālī qurbāniyān to musalsal mere sāmne haiṅ.

⁹ Na main tere ghar se bail lūngā, na tere bāroṅ se bakre.

¹⁰ Kyoṅki jangal ke tamām jāndār mere hī haiṅ, hazāroṅ pahāriyoṅ par basne wāle jānwar mere hī haiṅ.

¹¹ Main pahāroṅ ke har parinde ko jāntā hūn, aur jo bhī maidānoṅ meṅ harkat kartā hai wuh merā hai.

¹² Agar mujhe bhūk lagtī to main tujhe na batātā, kyoṅki zamīn aur jo kuchh us par hai merā hai.

¹³ Kyā tū samajhtā hai ki main sāṅdoṅ kā gosht khānā yā bakroṅ kā ḳhūn pīnā chāhtā hūn?

¹⁴ Allāh ko shukrguzārī kī qurbānī pesh kar, aur wuh mannat pūrī kar jo tū ne Allāh T’ālā ke huzūr mānī hai.

¹⁵ Musibat ke din mujhe pukār. Tab main tujhe najāt dūngā aur tū merī tamjīd karegā.”

¹⁶ Lekin bedīn se Allāh farmātā hai, “Mere ahkām sunāne aur mere ahd kā zikr karne kā terā kyā haq hai?

¹⁷ Tū to tarbiyat se nafrat kartā aur mere farmān kachre kī tarah apne pīchhe phaiṅk detā hai.

¹⁸ Kisī chor ko deḳhte hī tū us kā sāth detā hai, tū zinākāroṅ se rifāqat rakhtā hai.

¹⁹ Tū apne muṅh ko bure kām ke lie istemāl kartā, apnī zabān ko dhokā dene ke lie taiyār rakhtā hai.

²⁰ Tū dūsroṅ ke pās baiṭh kar apne bhāi ke ḳhilāf boltā hai, apnī hī mān ke beṭe par tohmat lagātā hai.

²¹ Yīh kuchh tū ne kiyā hai, aur main ḳhāmosh rahā. Tab tū samjhā ki main bilkul tujh jaisā hūn. Lekin main tujhe malāmat karūnga, tere sāmne hī muāmalā tartīb se sunāūngā.

²² Tum jo Allāh ko bhūle hue ho, bāt samajh lo, warnā main tumheṅ phar ḳhālūngā. Us waqt koī nahīn hogā jo tumheṅ bachāe.

²³ Jo shukrguzārī kī qurbānī pesh kare wuh merī tāzīm kartā hai. Jo musammam irāde se aisī rāh par chale use main Allāh kī najāt dikhāūngā.”

51

Mujh Jaise Gunāhgār par Rahm Kar! (Taubā kā Chauthā Zabūr)

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Yih gīt us waqt se mutālliḡ hai jab Dāūd ke Bat-sabā ke sāth zinā karne ke bād Nātan Nabī us ke pās āyā.

Ai Allāh, apnī shafqat ke mutābiḡ mujh par mehrbānī kar, apne baṛe rahm ke mutābiḡ merī sarkashī ke daḡh miṭā de.

² Mujhe dho de tāki merā qusūr dūr ho jāe, jo gunāh mujh se sarzad huā hai us se mujhe pāk kar.

³ Kyoṅki main apnī sarkashī ko māntā hūn, aur merā gunāh hameshā mere sāmne rahtā hai.

⁴ Main ne tere, sirf tere hī khilāf gunāh kiyā, main ne wuh kuchh kiyā jo terī nazar meṅ burā hai. Kyoṅki lāzim hai ki tū bolte waqt rāst ṭhahre aur adālat karte waqt pākizā sābit ho jāe.

⁵ Yaḡīnan main gunāhālūdā hālat meṅ paidā huā. Jyoṅ hī main mān ke peṭ meṅ wujūd meṅ āyā to gunāhgār thā.

⁶ Yaḡīnan tū bātin kī sachchāi pasand kartā aur poshīdagī meṅ mujhe hikmat kī tālīm detā hai.

⁷ Zūfā le kar mujh se gunāh dūr kar tāki pāk-sāf ho jāūn. Mujhe dho de tāki barf se zyādā safed ho jāūn.

⁸ Mujhe dubārā ḡhushī aur shādmānī sunane de tāki jin haḡḡiyōṅ ko tū ne kuchal diyā wuh shādiyānā bajāeṅ.

⁹ Apne chehre ko mere gunāhoṅ se pher le, merā tamām qusūr miṭā de.

¹⁰ Ai Allāh, mere andar pāk dil paidā kar, mujh meṅ nae sire se sābitqadam rūh ḡaym kar.

¹¹ Mujhe apne huzūr se ḡhārij na kar, na apne muḡaddas Rūh ko mujh se dūr kar.

¹² Mujhe dubārā apnī najāt kī ḡhushī dilā, mujhe musta'id rūh atā karke saṅbhāle rakh.

¹³ Tab main unheṅ terī rāhoṅ kī tālīm dūngā jo tujh se bewafā ho gae haiṅ, aur gunāhgār tere pās wāpas āeṅge.

¹⁴ Ai Allāh, merī najāt ke ḡhudā, ḡatl kā qusūr mujh se dūr karke mujhe bachā. Tab merī zabān terī rāstī kī hamd-o-sanā karegī.

¹⁵ Ai Rab, mere hoṅṅōṅ ko khol tāki merā muṅh terī satāish kare.

¹⁶ Kyoṅki tū zabah kī qurbānī nahīn chāhtā, warnā main wuh pesh kartā. Bhasm hone wālī qurbāniyān tujhe pasand nahīn.

¹⁷ Allāh ko manzūr qurbānī shikastā rūh hai. Ai Allāh, tū shikastā aur kuchle hue dil ko haḡīr nahīn jānegā.

¹⁸ Apnī mehrbānī kā izhār karke Siyyūn ko ḡhushhālī baḡhsh, Yarūshalam kī fasl tāmīr kar.

¹⁹ Tab tujhe hamārī sahīh qurbāniyān, hamārī bhasm hone wālī aur mukammal qurbāniyān pasand āeṅgī. Tab terī qurbāngāh par bail chaṛhāe jāeṅge.

52

Zulm ke Bāwujūd Tasallī

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Hikmat kā yih gīt us waqt se mutālliḡ hai jab Doeg Adomī Sāul Bādshāh ke pās gayā aur use batāyā, “Dāūd Akhīmalik Imām ke ghar meṅ gayā hai.”

Ai sūrme, tū apnī badī par kyon̄ faḡhr kartā hai? Allāh kī shafqat din-bhar qāym rahtī hai.

² Ai dhokebāz, terī zabān tez ustre kī tarah chaltī huī tabāhī ke mansūbe bāndhī hai.

³ Tujhe bhalāī kī nisbat burāī zyādā pyārī hai, sach bolne kī nisbat jhūṭ zyādā pasand hai. (Silāh)

⁴ Ai farebdeh zabān, tū har tabāhkun bāt se pyār kartī hai.

⁵ Lekin Allāh tujhe hameshā ke lie ḡhāk meñ milāegā. Wuh tujhe mār mār kar tere ḡhaimē se nikāl degā, tujhe jaṛ se ukhār kar zindon̄ ke mulk se ḡhārij kar degā. (Silāh)

⁶ Rāstbāz yih dekh kar ḡhauf khāenge. Wuh us par hañs kar kaheñge,

⁷ “Lo, yih wuh ādmī hai jis ne Allāh meñ panāh na lī balki apnī baṛī daulat par etamād kiyā, jo apne tabāhkun mansūbon̄ se tāqatwar ho gayā thā.”

⁸ Lekin main̄ Allāh ke ghar meñ zaitūn ke phalte-phūlte daraḡht kī mānind huñ. Main̄ hameshā ke lie Allāh kī shafqat par bharosā rakhūngā.

⁹ Main̄ abad tak us ke lie terī satāish karūngā jo tū ne kiyā hai. Main̄ tere imāndāron̄ ke sāmne hī tere nām ke intazār meñ rahūngā, kyon̄ki wuh bhalā hai.

53

Bedīn kī Hamāqat

¹ Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie. Hikmat kā gīt. Tarz: Mahalat.

Ahmaḡ dil meñ kahtā hai, “Allāh hai hī nahīn!” Aise log badchalan haiñ, un kī harkateñ qābil-e-ghin haiñ. Ek bhī nahīn hai jo achchhā kām kare.

² Allāh ne āsmān se insān par nazar ḡālī tāki dekhe ki kyā koī samajhdār hai? Kyā koī Allāh kā tālib hai?

³ Afsos, sab sahīh rāh se bhaṭak gae. Sab ke sab bigaṛ gae haiñ. Koī nahīn jo bhalāī kartā ho, ek bhī nahīn.

⁴ Kyā jo badī karke merī qaum ko roṭī kī tarah khā lete haiñ unheñ samajh nahīn ātī? Wuh to Allāh ko pukārte hī nahīn.

⁵ Tab un par saḡht dahshat wahāñ chhā gaī jahāñ pahle dahshat kā sabab nahīn thā. Jinhoñ ne tujhe gher rakhā thā Allāh ne un kī haḡḡdiyāñ bikher diñ. Tū ne un ko ruswā kiyā, kyon̄ki Allāh ne unheñ radd kiyā hai.

⁶ Kāsh Koh-e-Siyyūn se Isrāīl kī najāt nikle! Jab Rab apnī qaum ko bahāl kareḡa to Yāqūb ḡhushī ke nāre lagāegā, Isrāīl bāḡh bāḡh hogā.

54

ḡhatre meñ Phañse Hue Shaḡhs kī Iltijā

¹ Dāūd kā zabūr. Hikmat kā yih gīt tārḡār sāzon̄ ke sāth gānā hai. Yih us waḡt se mutālliḡ hai jab Zif ke bāshindoñ ne Sāul ke pās jā kar kahā, “Dāūd hamāre pās chhupā huā hai.”

Ai Allāh, apne nām ke zariye se mujhe chhuṭkārā de! Apnī qudrat ke zariye se merā insāf kar!

² Ai Allāh, merī iltijā sun, mere muñh ke alfāz par dhyān de.

³ Kyoñki pardesī mere ḳhilāf uṭh ḳhaṛe hue haiñ, zālim jo Allāh kā lihāz nahīñ karte merī jān lene ke darpai haiñ. (Silāh)

⁴ Lekin Allāh merā sahārā hai, Rab merī zindagī qāym rakhtā hai.

⁵ Wuh mere dushmanoñ kī sharārat un par wāpas lāegā. Chunāñche apnī wafādārī dikhā kar unheñ tabāh kar de!

⁶ Maiñ tujhe razākārānā qurbānī pesh karūnga. Ai Rab, maiñ tere nām kī satāish karūnga, kyoñki wuh bhalā hai.

⁷ Kyoñki us ne mujhe sārī musibat se rihāī dī, aur ab maiñ apne dushmanoñ kī shikast dekh kar ḳhush hūngā.

55

Jhūṭe Bhāiyoñ par Shikāyat

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Hikmat kā yih gīt tārdār sāzoñ ke sāth gānā hai.

Ai Allāh, merī duā par dhyān de, apne āp ko merī iltijā se chhupāe na rakh.

² Mujh par ḡhaur kar, merī sun. Maiñ bechainī se idhar-udhar ḡhūmte hue āheñ bhar rahā hūñ.

³ Kyoñki dushman shor machā rahā, bedīn mujhe tang kar rahā hai. Wuh mujh par āfat lāne par tule hue haiñ, ḡhusse meñ merī muḳhālafat kar rahe haiñ.

⁴ Merā dil mere andar taṛap rahā hai, maut kī dahshat mujh par chhā gaī hai.

⁵ Ḳhauf aur larzish mujh par tāri huī, haibat mujh par ḡhālib ā gaī hai.

⁶ Maiñ bolā, “Kāsh mere kabūtar ke-se par hoñ tāki uṛ kar ārām-osukūn pā sakūñ!

⁷ Tab maiñ dūr tak bhāḡ kar registān meñ baserā kartā,

⁸ maiñ jaldī se kahīñ panāh letā jahāñ tez āñdhī aur tūfān se mahfūz rahtā.” (Silāh)

⁹ Ai Rab, un meñ abtarī paidā kar, un kī zabān meñ iḳhtilāf ḡāl! Kyoñki mujhe shahr meñ har taraf zulm aur jhagāṛe nazar āte haiñ.

¹⁰ Din rāt wuh fasīl par chakkar kāṭte haiñ, aur shahr fasād aur ḳharābī se bharā rahtā hai.

¹¹ Us ke bīch meñ tabāhī kī hukūmat hai, aur zulm aur fareb us ke chauk ko nahīñ chhoṛte.

¹² Agar koī dushman merī ruswāī kartā to qābil-e-bardāshht hotā. Agar mujh se nafrat karne wālā mujhe dabā kar apne āp ko sarfarāz kartā to maiñ us se chhup jātā.

¹³ Lekin tū hī ne yih kiyā, tū jo mujh jaisā hai, jo merā qarībī dost aur hamrāz hai.

¹⁴ Merī tere sāth kitnī achchhī rifaqat thī jab ham hujūm ke sāth Allāh ke ghar kī taraf chalte gae.

15 Maut achānak hī unheñ apnī girift meñ le le. Zindā hī wuh Pātāl meñ utar jāeñ, kyoñki burāi ne un meñ apnā ghar banā liyā hai.

16 Lekin maiñ pukār kar Allāh se madad māngtā hūñ, aur Rab mujhe najāt degā.

17 Maiñ har waqt āh-o-zārī kartā aur karāhtā rahtā hūñ, ḳhāh subah ho, ḳhāh dopahar yā shām. Aur wuh merī sunegā.

18 Wuh fidyā de kar merī jān ko un se chhurāegā jo mere ḳhilāf laṛ rahe haiñ. Go un kī tādād baṛī hai wuh mujhe ārām-o-sukūn degā.

19 Allāh jo azal se taḳhtnashīn hai merī sun kar unheñ munāsib jawāb degā. (Silāh) Kyoñki na wuh tabdīl ho jāeñge, na kabhī Allāh kā ḳhauf māneñge.

20 Us shakhs ne apnā hāth apne dostoñ ke ḳhilāf uṭhāyā, us ne apnā ahd toṛ liyā hai.

21 Us kī zabān par makkhan kī-sī chiknī-chupṛī bāteñ aur dil meñ jang hai. Us ke tel se zyādā narm alfāz haqīqat meñ khīnchī huī talwāreñ haiñ.

22 Apnā bojh Rab par ḍāl to wuh tujhe sañbhālegā. Wuh rāstbāz ko kabhī ḍagmagāne nahīn degā.

23 Lekin ai Allāh, tū unheñ tabāhī ke gaṛhe meñ utarne degā. Ḳhūñkhār aur dhokebāz ādhī umr bhī nahīn pāeñge balki jaldī mareñge. Lekin maiñ tujh par bharosā rakhtā hūñ.

56

Musībat meñ Bharosā

1 Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Dūr-darāz Jazīroñ kā Kabūtar. Yih sunahrā gīt us waqt se mutālliḳ hai jab Filistiyōñ ne use jāt meñ pakāṛ liyā.

Ai Allāh, mujh par mehrbānī kar! Kyoñki log mujhe tang kar rahe haiñ, laṛne wālā din-bhar mujhe satā rahā hai.

2 Din-bhar mere dushman mere pīchhe lage haiñ, kyoñki wuh bahut haiñ aur ḡhurūr se mujh se laṛ rahe haiñ.

3 Lekin jab ḳhauf mujhe apnī girift meñ le le to maiñ tujh par hī bharosā rakhtā hūñ.

4 Allāh ke kalām par merā faḳhr hai, Allāh par merā bharosā hai. Maiñ darūnga nahīn, kyoñki fānī insān mujhe kyā nuḳsān pahuñchā saktā hai?

5 Din-bhar wuh mere alfāz ko toṛ-marōṛ kar ḡhalat mānī nikālte, apne tamām mansūboñ se mujhe zarar pahuñchānā chāhte haiñ.

6 Wuh hamlā-āwar ho kar tāk meñ baiṭh jāte aur mere har ḳadam par ḡhaur karte haiñ. Kyoñki wuh mujhe mār ḍālne par tule hue haiñ.

7 Jo aisī sharīr harkateñ karte haiñ, kyā unheñ bachnā chāhie? Hargiz nahīn! Ai Allāh, aḳwām ko ḡhusse meñ ḳhāk meñ milā de.

8 Jitne bhī din maiñ beghar phirā hūñ un kā tū ne pūrā hisāb rakhā hai. Ai Allāh, mere ānsū apne mashkīze meñ ḍāl le! Kyā wuh pahle se terī kitāb meñ ḳalamband nahīn haiñ? Zarūr!

9 Phir jab maiñ tujhe pukārūnga to mere dushman mujh se bāz āeñge. Yih maiñ ne jān liyā hai ki Allāh mere sāth hai!

¹⁰ Allāh ke kalām par merā faḡhr hai, Rab ke kalām par merā faḡhr hai.

¹¹ Allāh par merā bharosā hai. Maiñ ḡarūnga nahīn, kyoñki fānī insān mujhe kyā nuqsān pahuñchā saktā hai?

¹² Ai Allāh, tere huzūr maiñ ne mannateñ mānī haiñ, aur ab maiñ tujhe shukrguzārī kī qurbāniyāñ pesh karūnga.

¹³ Kyoñki tū ne merī jān ko maut se bachāyā aur mere pānwoñ ko ṡhokar khāne se mahfūz rakhā tāki zindagī kī raushnī meñ Allāh ke huzūr chalūñ.

57

Āzmāish meñ Allāh par Etamād

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Tabāh na Kar. Yih sunahrā gīt us waqt se mutālliḡ hai jab wuh Sāūl se bhāḡ kar ḡhr meñ chhup gayā.

Ai Allāh, mujh par mehrbānī kar, mujh par mehrbānī kar! Kyoñki merī jān tujh meñ panāh letī hai. Jab tak āfat mujh par se guzar na jāe maiñ tere paron ke sāye meñ panāh lūngā.

² Maiñ Allāh T'ālā ko pukārtā hūñ, Allāh se jo merā muāmalā ṡhik karegā.

³ Wuh āsmān se madad bhej kar mujhe chhuṡkārā degā aur un kī ruswāi karegā jo mujhe tang kar rahe haiñ. (Silāh) Allāh apnā karm aur wafādārī bhejegā.

⁴ Maiñ insān ko harāp karne wāle sherbabaron ke bīch meñ leṡā huā hūñ, un ke darmiyān jin ke dānt neze aur tīr haiñ aur jin kī zabān tez talwār hai.

⁵ Ai Allāh, āsmān par sarbuland ho jā! Terā jalāl pūrī duniyā par chhā jāe!

⁶ Unhoñ ne mere qadmon ke āge phandā bichhā diyā, aur merī jān ḡhāk meñ dab gāi hai. Unhoñ ne mere sāmne garhā khod liyā, lekin wuh ḡhud us meñ gir gae haiñ. (Silāh)

⁷ Ai Allāh, merā dil mazbūt, merā dil sābitqadam hai. Maiñ sāz bajā kar terī madahsarāi karūnga.

⁸ Ai merī jān, jāḡ uṡh. Ai sitār aur sarod, jāḡ uṡho! Āo, maiñ tulū-e-subah ko jagāūñ.

⁹ Ai Rab, qaumon meñ maiñ terī satāish, ummatoñ meñ terī madahsarāi karūnga.

¹⁰ Kyoñki terī azīm shafqat āsmān jitnī buland hai, terī wafādārī bādaloñ tak pahuñchtī hai.

¹¹ Ai Allāh, āsmān par sarfarāz ho! Terā jalāl pūrī duniyā par chhā jāe.

58

Intaqām kī Duā

¹ Dāūd kā sunahrā gīt. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Tabāh na Kar.

Ai hukmrāno, kyā tum wāqai munsifānā faislā karte, kyā diyānatdārī se ādamzādoñ kī adālat karte ho?

² Hargiz nahīn, tum dil meñ badi karte aur mulk meñ apne zālim hāthoñ ke lie rāstā banāte ho.

³ Bedīn paidāish se hī sahīh rāh se dūr ho gae haiñ, jhūṭ bolne wāle māñ ke peṭ se hī bhaṭak gae haiñ.

⁴ Wuh sāñp kī tarah zahr ugalte haiñ, us bahre nāg kī tarah jo apne kānoñ ko band kar rakhtā hai

⁵ tāki na jādūgar kī āwāz sune, na māhir sapere ke mantar.

⁶ Ai Allāh, un ke muñh ke dānt toṛ dāl! Ai Rab, jawān sherbabaroñ ke jabre ko pāsh pāsh kar!

⁷ Wuh us pāñī kī tarah zāe ho jāeñ jo bah kar ghāyb ho jātā hai. Un ke chalāe hue tīr beasar raheñ.

⁸ Wuh dhūp meñ ghoñge kī mānind hoñ jo chaltā chaltā pighal jātā hai. Un kā anjām us bachche kā-sā ho jo māñ ke peṭ meñ zāe ho kar kabhī sūraj nahīn dekhegā.

⁹ Is se pahle ki tumhāri degeñ kāñṭedār ṭahniyoñ kī āg mahsūs kareñ Allāh un sab ko āndhī meñ uṛā kar le jāegā.

¹⁰ Ākhirkār dushman ko sazā milegī. Yih dekh kar rāstbāz khush hogā, aur wuh apne pāñwoñ ko bedīnoñ ke khūn meñ dho legā.

¹¹ Tab log kaheñge, “Wāqai rāstbāz ko ajr miltā hai, wāqai Allāh hai jo duniyā meñ logoñ kī adālat kartā hai!”

59

Dushman ke darmiyān Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Tabāh na Kar. Yih sunahrā gīt us waqt se mutālliḡ hai jab Sāūl ne apne ādmiyoñ ko Dāūd ke ghar kī pahrādārī karne ke lie bhejā tāki jab mauqā mile use qatl kareñ.

Ai mere Khudā, mujhe mere dushmanoñ se bachā. Un se merī hifāzat kar jo mere khilāf uṭhe haiñ.

² Mujhe badkāroñ se chhuṭkāre de, khūñkhāroñ se rihā kar.

³ Dekh, wuh merī tāk meñ baiṭhe haiñ. Ai Rab, zabardast ādmī mujh par hamlā-āwar haiñ, hālāñki mujh se na khatā huī na gunāh.

⁴ Maiñ bequsūr hūñ, tāham wuh dauṛ dauṛ kar mujh se laṛne kī taiyāriyāñ kar rahe haiñ. Chunāñche jāg uṭh, merī madad karne ā, jo kuchh ho rahā hai us par nazar dāl.

⁵ Ai Rab, lashkaroñ aur Isrāil ke Khudā, dīgar tamām qaumoñ ko sazā dene ke lie jāg uṭh. Un sab par karm na farmā jo sharīr aur ghaddār haiñ. (Silāh)

⁶ Har shām ko wuh wāpas ā jāte aur kuttoñ kī tarah bhaunkte hue shahr kī galiyoñ meñ ghūmte-phirte haiñ.

⁷ Dekh, un ke muñh se rāl ṭapak rahī hai, un ke hoñṭoñ se talwāreñ nikal rahī haiñ. Kyoñki wuh samajhte haiñ, “Kaun sunegā?”

⁸ Lekin tū ai Rab, un par hañstā hai, tū tamām qaumoñ kā mazāq uṛātā hai.

⁹ Ai merī quwwat, merī ānkheñ tujh par lagī raheᅅgī, kyoᅅki Allāh merā qilā hai.

¹⁰ Merā Ḳhudā apnī mehrbānī ke sāth mujh se milne āegā, Allāh baḳsh degā ki main apne dushmanoᅅn kī shikast dekh kar ḳhush hūᅅgā.

¹¹ Ai Allāh hamārī ḡhāl, unheᅅn halāk na kar, warnā merī qaum terā kām bhūl jāegī. Apnī qudrat kā izhār yoᅅn kar ki wuh idhar-udhar larḳharā kar gir jāeᅅn.

¹² Jo kuchh bhī un ke muᅅh se nikaltā hai wuh gunāh hai, wuh lānateᅅn aur jhūᅅ hī sunāte haiᅅn. Chunāᅅnche unheᅅn un ke takabbur ke jāl meᅅn phaᅅsne de.

¹³ Ḡhusse meᅅn unheᅅn tabāh kar! Unheᅅn yoᅅn tabāh kar ki un kā nām-o-nishān tak na rahe. Tab log duniyā kī intahā tak jān leᅅge ki Allāh Yāqūb kī aulād par hukūmat kartā hai. (Silāh)

¹⁴ Har shām ko wuh wāpas ā jāte aur kuttoᅅn kī tarah bhaunkte hue shahr kī galiyoᅅn meᅅn ḡhūmte-phirte haiᅅn.

¹⁵ Wuh idhar-udhar gasht lagā kar khāne kī chīzeᅅn ḡhūᅅᅅte haiᅅn. Agar peᅅ na bhare to ḡhurrāte rahte haiᅅn.

¹⁶ Lekin main terī qudrat kī madahsarāī karūᅅga, subah ko ḳhushī ke nāre lagā kar terī shafqat kī satāish karūᅅga. Kyoᅅki tū merā qilā aur musibat ke waᅅt merī panāᅅᅅh hai.

¹⁷ Ai merī quwwat, main terī madahsarāī karūᅅga, kyoᅅki Allāh merā qilā aur merā mehrbān Ḳhudā hai.

60

Mardūd Qaum kī Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Tarz: Ahd kā Sosan. Tālīm ke lie yih sunahrā ḡit us waᅅt se mutālliᅅ hai jab Dāūd ne Masopotāmiyā ke Arāmiyoᅅn aur Zobāh ke Arāmiyoᅅn se jang kī. Wāpasī par Yoāb ne Namak kī Wādī meᅅn 12,000 Adomiyoᅅn ko mār ḡālā.

Ai Allāh, tū ne hameᅅn radd kiyā, hamārī qilābandī meᅅn raḳhnā ḡāl diyā hai. Lekin ab apne ḡhazab se bāz ā kar hameᅅn bahāl kar.

² Tū ne zamīn ko aise jhaᅅke die ki us meᅅn darāreᅅn paᅅ gaᅅn. Ab us ke shigāfoᅅn ko shafā de, kyoᅅki wuh abhī tak thartharā rahī hai.

³ Tū ne apnī qaum ko talḳh tajraboᅅn se dochār hone diyā, hameᅅn aisī tez mai pillā dī ki ham ḡagmaᅅāne lage haiᅅn.

⁴ Lekin jo terā ḳhauf mānte haiᅅn un ke lie tū ne jhandā ḡār diyā jis ke irdgird wuh jamā ho kar tūroᅅn se panāᅅ le sakte haiᅅn. (Silāh)

⁵ Apne dahne hāth se madad karke merī sun tāki jo tujhe pyāre haiᅅn wuh najāt paeᅅn.

⁶ Allāh ne apne maᅅᅅdis meᅅn farmāyā hai, “Main fatah manāte hue Sikam ko taᅅsīm karūᅅga aur Wādī-e-Sukkāt ko nāp kar bāᅅᅅ dūᅅᅅgā.

⁷ Jiliyād merā hai aur Manassī merā hai. Ifrāīm merā ḳhod aur Yahūdāh merā shāhī asā hai.

⁸ Moāb merā ḡhusl kā bartan hai, aur Adom par main apnā jūtā phaiᅅnk dūᅅᅅgā. Ai Filistī mulk, mujhe dekh kar zordār nāre lagā!”

⁹ Kaun mujhe qilāband shahr meñ læegā? Kaun merī rāhnumāi karke mujhe Adom tak pahuñchæegā?

¹⁰ Ai Allāh, tū hī yih kar saktā hai, go tū ne hameñ radd kiyā hai. Ai Allāh, tū hamārī faujoñ kā sāth nahīn detā jab wuh laṛne ke lie nikaltī haiñ.

¹¹ Musībat meñ hameñ sahārā de, kyoñki is waqt insānī madad bekār hai.

¹² Allāh ke sāth ham zabardast kām kareñge, kyoñki wuhī hamāre dushmanoñ ko kuchal degā.

61

Dūr se Darḳhāst

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tārdār sāz ke sāth gānā hai.

Ai Allāh, merī āh-o-zārī sun, merī duā par tawajjuh de.

² Maiñ tujhe duniyā kī intahā se pukār rahā hūñ, kyoñki merā dil niḍhāl ho gayā hai. Merī rāhnumāi karke mujhe us chaṭṭān par pahuñchā de jo mujh se buland hai.

³ Kyoñki tū merī panāhgāh rahā hai, ek mazbūt burj jis meñ maiñ dushman se mahfūz hūñ.

⁴ Maiñ hameshā ke lie tere ḳhaime meñ rahnā, tere paron tale panāh lenā chāhtā hūñ. (Silāh)

⁵ Kyoñki ai Allāh, tū ne merī mannatoñ par dhyān diyā, tū ne mujhe wuh mirās baḳhshī jo un sab ko miltī hai jo terā ḳhauf mānte haiñ.

⁶ Bādshāh ko umr kī darāzī baḳhsh de. Wuh pusht-dar-pusht jītā rahe.

⁷ Wuh hameshā tak Allāh ke huzūr taḳhtnashīn rahe. Shafqat aur wafādārī us kī hifāzat karen.

⁸ Tab maiñ hameshā tak tere nām kī madahsarāi karūñga, roz baroz apñi mannateñ pūrī karūñga.

62

Ḳhāmoshī se Allāh kā Intazār Kar

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Yadūtūn ke lie.

Merī jān ḳhāmoshī se Allāh hī ke intazār meñ hai. Usī se mujhe madad miltī hai.

² Wuhī merī chaṭṭān, merī najāt aur merā qilā hai, is lie maiñ zyādā nahīn ḍagmagāūñgā.

³ Tum kab tak us par hamlā karoge jo pahle hī jhukī huī dīwār kī mānind hai? Tum sab kab tak use qatl karne par tule rahoge jo pahle hī girne wālī chārdīwārī jaisā hai?

⁴ Un ke mansūboñ kā ek hī maqsad hai, ki use us ke ūñche ohde se utāreñ. Unheñ jhūṭ se mazā ātā hai. Muñh se wuh barkat dete, lekin andar hī andar lānat karte haiñ. (Silāh)

⁵ Lekin tū ai merī jān, ḳhāmoshī se Allāh hī ke intazār meñ rah. Kyoñki usī se mujhe ummīd hai.

⁶ Sirf wuhī merī jān kī chaṭṭān, merī najāt aur merā qilā hai, is lie maiñ nahīñ ḍagmagāūngā.

⁷ Merī najāt aur izzat Allāh par mabnī hai, wuhī merī mahfūz chaṭṭān hai. Allāh meñ maiñ panāh letā hūñ.

⁸ Ai ummat, har waqt us par bharosā rakh! Us ke huzūr apne dil kā ranj-o-alam pānī kī tarah unḍel de. Allāh hī hamārī panāhgāh hai. (Silāh)

⁹ Insān dam-bhar kā hī hai, aur baṛe log fareb hī haiñ. Agar unheñ tarāzū meñ tolā jāe to mil kar un kā wazn ek phūñk se bhī kam hai.

¹⁰ Zulm par etamād na karo, chorī karne par fuzūl ummīd na rakho. Aur agar daulat baṛh jāe to tumhārā dil us se lipaṭ na jāe.

¹¹ Allāh ne ek bāt farmāī balki do bār maiñ ne sunī hai ki Allāh hī qādir hai.

¹² Ai Rab, yaqīnan tū mehrbān hai, kyoñki tū har ek ko us ke āmāl kā badlā detā hai.

63

Allāh ke lie Ārzū

¹ Dāūd kā zabūr. Yih us waqt se mutālliq hai jab wuh Yahūdāh ke registān meñ thā.

Ai Allāh, tū merā Ḳhudā hai jise maiñ ḍhūñḍtā hūñ. Merī jān terī pyāsī hai, merā pūrā jism tere lie tarastā hai. Maiñ us ḳhushk aur niḍhāl mulk kī mānind hūñ jis meñ pānī nahīñ hai.

² Chunāñche maiñ maqdis meñ tujhe deḳhne ke intazār meñ rahā tāki terī qudrat aur jalāl kā mushāhadā karūñ.

³ Kyoñki terī shafqat zindagī se kahīñ behtar hai, mere hoñṭ terī madahsarāī kareñge.

⁴ Chunāñche maiñ jīte-jī terī satāish karūnga, terā nām le kar apne hāth uṭhāūngā.

⁵ Merī jān umdā ḡhizā se ser ho jāegī, merā muñh ḳhushī ke nāre lagā kar terī hamd-o-sanā karegā.

⁶ Bistar par maiñ tujhe yād kartā, pūrī rāt ke daurān tere bāre meñ sochtā rahtā hūñ.

⁷ Kyoñki tū merī madad karne āyā, aur maiñ tere paron ke sāye meñ ḳhushī ke nāre lagātā hūñ.

⁸ Merī jān tere sāth liṭī rahti, aur terā dahnā hāth mujhe sañbhāltā hai.

⁹ Lekin jo merī jān lene par tule hue haiñ wuh tabāh ho jāeñge, wuh zamīn kī gahrāiyon meñ utar jāeñge.

¹⁰ Unheñ talwār ke hawāle kiyā jāegā, aur wuh gīdaṛon kī ḳhurāk ban jāeñge.

¹¹ Lekin bādshāh Allāh kī ḳhushī manāegā. Jo bhī Allāh kī qasam khātā hai wuh faḳhr karegā, kyoñki jhūṭ bolne wālon ke muñh band ho jāeñge.

64

sharīat ke Poshidā Hamlon se Hifazat kī Duā

1 Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Allāh, sun jab main apnī āh-o-zārī pesh kartā hūn. Merī zindagī dushman kī dahshat se mahfūz rakh.

2 Mujhe badmāshoñ kī sāzishoñ se chhupāe rakh, un kī halchal se jo ghalat kām karte haiñ.

3 Wuh apnī zabān ko talwār kī tarah tez karte aur apne zahrile alfāz ko tīroñ kī tarah taiyār rakhte haiñ

4 tāki tāk meñ baiṭh kar unheñ beqūsūr par chalāeñ. Wuh achānak aur bebākī se unheñ us par barsā dete haiñ.

5 Wuh burā kām karne meñ ek dūsre kī hauslā-afzāi karte, ek dūsre se mashwarā lete haiñ ki ham apne phande kis tarah chhupā kar lagāeñ? Wuh kahte haiñ, “Yih kisī ko bhī nazar nahīn āeñge.”

6 Wuh baṛī bārīkī se bure mansūboñ kī taiyāriyān karte, phir kahte haiñ, “Chalo, bāt ban gai hai, mansūbā soch-bichār ke bād taiyār huā hai.” Yaqīnan insān ke bātin aur dil kī tah tak pahuñchnā mushkil hī hai.

7 Lekin Allāh un par tīr barsāegā, aur achānak hī wuh zaḥmī ho jāeñge.

8 Wuh apnī hī zabān se ṭhokar khā kar gir jāeñge. Jo bhī unheñ dekhegā wuh “Taubā taubā” kahegā.

9 Tab tamām log khauf khā kar kaheñge, “Allāh hī ne yih kiyā!” Unheñ samajh āegī ki yih usī kā kām hai.

10 Rāstbāz Allāh kī kḥushī manā kar us meñ panāh legā, aur jo dil se diyānatdār haiñ wuh sab faḥr kareñge.

65

Ruhānī aur Jismānī Barkatoñ ke lie Shukrguzārī

1 Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie gīt.

Ai Allāh, tū hī is lāyq hai ki insān Koh-e-Siyyūn par kḥāmoshī se tere intazār meñ rahe, terī tamjīd kare aur tere huzūr apnī mannateñ pūrī kare.

2 Tū duāoñ ko suntā hai, is lie tamām insān tere huzūr āte haiñ.

3 Gunāh mujh par ghālib ā gae haiñ, tū hī hamārī sarkash harkatoñ ko muāf kar.

4 Mubārak hai wuh jise tū chun kar qarīb āne detā hai, jo terī bārgāhoñ meñ bas saktā hai. Baḥsh de ki ham tere ghar, terī muqaddas sukūnatgāh kī achchhī chīzoñ se ser ho jāeñ.

5 Ai hamārī najāt ke Kḥudā, haibatnāk kāmoñ se apnī rāstī qāym karke hamārī sun! Kyoñki tū zamīn kī tamām hudūd aur dūr-darāz samundaroñ tak sab kī ummīd hai.

6 Tū apnī qudrat se pahāroñ kī mazbūt buniyādeñ dāltā aur quwwat se kamarbastā rahtā hai.

7 Tū mutalātīm samundaroñ ko thamā detā hai, tū un kī garajtī lahoñ aur ummatoñ kā shor-sharābā khatm kar detā hai.

8 Duniyā kī intahā ke bāshinde tere nishānāt se khauf khāte haiñ, aur tū tulū-e-subah aur ghurūb-e-āftāb ko kḥushī manāne detā hai.

⁹ Tū zamīn kī dekh-bhāl karke use pānī kī kasrat aur zarḳhezī se nawāztā hai, chunānche Allāh kī nadī pānī se bhārī rahtī hai. Zamīn ko yoñ taiyār karke tū insān ko anāj kī achchhī fasal muhaiyā kartā hai.

¹⁰ Tū khet kī reghāriyoñ ko sharābor karke us ke ḍhelon ko hamwār kartā hai. Tū bārish kī bauchhāron se zamīn ko narm karke us kī faslon ko barkat detā hai.

¹¹ Tū sāl ko apnī bhalāi kā tāj pahnā detā hai, aur tere naqsh-e-qadam tel kī farāwānī se ṭapakte haiñ.

¹² Bayābān kī charāgāheñ tel * kī kasrat se ṭapaktī haiñ, aur pahāriyāñ bharpūr ḳhushī se mulabbas ho jātī haiñ.

¹³ Sabzāzār bheṛ-bakriyoñ se ārāstā haiñ, wādiyāñ anāj se ḍhakī huī haiñ. Sab ḳhushī ke nāre lagā rahe haiñ, sab gīt gā rahe haiñ!

66

Allāh kī Mojizānā Madad kī Tārīf

¹ Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Zabūr. Gīt.

Ai sārī zamīn, ḳhushī ke nāre lagā kar Allāh kī madahsarāi kar!

² Us ke nām ke jalāl kī tamjīd karo, us kī satāish urūj tak le jāo!

³ Allāh se kaho, “Tere kām kitne purjalāl haiñ. Terī baṛī qudrat ke sāmne tere dushman dabak kar terī ḳhushāmad karne lagte haiñ.

⁴ Tamām duniyā tujhe sijdā kare! Wuh terī tārīf meñ gīt gāe, tere nām kī satāish kare.” (Silāh)

⁵ Āo, Allāh ke kām dekho! Ādamzād kī ḳhātir us ne kitne purjalāl mojize kie haiñ!

⁶ Us ne samundar ko ḳhushk zamīn meñ badal diyā. Jahān pahle pānī kā tez bahāw thā wahān se log paidal hī guzare. Chunānche āo, ham us kī ḳhushī manāeñ.

⁷ Apnī qudrat se wuh abad tak hukūmat kartā hai. Us kī ānkheñ qaumoñ par lagī rahtī haiñ tāki sarkash us ke ḳhilāf na uṭheñ. (Silāh)

⁸ Ai ummato, hamāre Ḳhudā kī hamd karo. Us kī satāish dūr tak sunāi de.

⁹ Kyoñki wuh hamārī zindagī qāym rakhtā, hamāre pānwoñ ko ḍagmagāne nahīn detā.

¹⁰ Kyoñki ai Allāh, tū ne hameñ āzmāyā. Jis tarah chāndī ko pighlā kar sāf kiyā jātā hai usī tarah tū ne hameñ pāk-sāf kar diyā hai.

¹¹ Tū ne hameñ jāl meñ phaṅsā diyā, hamārī kamr par aziyatnāk bojh ḍāl diyā.

¹² Tū ne logoñ ke rathoñ ko hamāre saroñ par se guzarne diyā, aur ham āg aur pānī kī zad meñ ā gae. Lekin phir tū ne hameñ musibat se nikāl kar farāwānī kī jagah pahuñchāyā.

¹³ Maiñ bhasm hone wālī qurbāniyāñ le kar tere ghar meñ āūngā aur tere huzūr apnī mannateñ pūrī karūngā,

¹⁴ wuh mannateñ jo mere muñh ne musibat ke waqt mānī thiñ.

* 65:12 Lafzī tarjumā: ‘charbī,’ jo farāwānī kā nishān thā.

¹⁵ Bhasm hone wālī qurbānī ke taur par main tujhe moṭī-tāzī bheṛēñ aur menḍhoñ kā dhuāñ pesh karūnga, sāth sāth bail aur bakre bhī chaṛhāūngā. (Silāh)

¹⁶ Ai Allāh kā khauf mānane wālo, āo aur suno! Jo kuchh Allāh ne merī jān ke lie kiyā wuh tumheñ sunāūngā.

¹⁷ Main ne apne muñh se use pukārā, lekin merī zabān us kī tārif karne ke lie taiyār thī.

¹⁸ Agar main dil meñ gunāh kī parwarish kartā to Rab merī na suntā.

¹⁹ Lekin yaqīnan Rab ne merī sunī, us ne merī iltijā par tawajjuh dī.

²⁰ Allāh kī hamd ho, jis ne na merī duā radd kī, na apnī shafqat mujh se bāz rakhī.

67

Tamām Qaumeñ Allāh kī Tārif Kareñ

¹ Zabūr. Tārdār sāzoñ ke sāth gānā hai. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Allāh ham par mehrbānī kare aur hameñ barkat de. Wuh apne chehre kā nūr ham par chamkāe (Silāh)

² tāki zamīn par terī rāh aur tamām qaumoñ meñ terī najāt mālūm ho jāe.

³ Ai Allāh, qaumeñ terī satāish kareñ, tamām qaumeñ terī satāish kareñ.

⁴ Ummateñ shādmān ho kar kḥushī ke nāre lagāeñ, kyonki tū insāf se qaumoñ kī adālat karegā aur zamīn par ummatoñ kī qiyādat karegā. (Silāh)

⁵ Ai Allāh, qaumeñ terī satāish kareñ, tamām qaumeñ terī satāish kareñ.

⁶ Zamīn apnī fasleñ detī hai. Allāh hamārā Kḥudā hameñ barkat de!

⁷ Allāh hameñ barkat de, aur duniyā kī intahāeñ sab us kā khauf māneñ.

68

Allāh kī Fatah

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie gīt.

Allāh uṭhe to us ke dushman titar-bitar ho jāeñge, us se nafrat karne wāle us ke sāmne se bhāg jāeñge.

² Wuh dhueñ kī tarah bikhar jāeñge. Jis tarah mom āg ke sāmne pighal jātā hai usī tarah bedīn Allāh ke huzūr halāk ho jāeñge.

³ Lekin rāstbāz kḥush-o-kḥurram hoñge, wuh Allāh ke huzūr jashn manā kar phūle na samāeñge.

⁴ Allāh kī tāzīm meñ gīt gāo, us ke nām kī madahsarāi karo! Jo rath par sawār bayābān meñ se guzar rahā hai us ke lie rāstā taiyār karo. Rab us kā nām hai, us ke huzūr kḥushī manāo!

⁵ Allāh apnī muqaddas sukūnatgāh meñ yatīmoñ kā bāp aur bewāoñ kā hāmī hai.

⁶ Allāh begharon ko gharon meñ basā detā aur qaidiyon ko qaid se nikāl kar ḡhushhālī atā kartā hai. Lekin jo sarkash haiñ wuh jhulse hue mulk meñ raheñge.

⁷ Ai Allāh, jab tū apnī qaum ke āge āge niklā, jab tū registān meñ qadam baqadam āge baḡhā (Silāh)

⁸ to zamīn laraz uḡhī aur āsmān se bārish ṡapakne lagī. Hāñ, Allāh ke huzūr jo Koh-e-Sinā aur Isrāīl kā Ḳhudā hai aisā hī huā.

⁹ Ai Allāh, tū ne kasrat kī bārish barasne dī. Jab kabhī terā maurūsī mulk niḡhāl huā to tū ne use tāzādam kiyā.

¹⁰ Yoñ terī qaum us meñ ābād huī. Ai Allāh, apnī bhalāī se tū ne use zarūrātmandoñ ke lie taiyār kiyā.

¹¹ Rab farmān sādīr kartā hai to ḡhushḡhabrī sunāne wālī auraton kā baḡā lashkar nikaltā hai,

¹² “Faujoñ ke bādshāh bhāḡ rahe haiñ. Wuh bhāḡ rahe haiñ aur aurateñ lūṡ kā māl taḡsīm kar rahī haiñ.

¹³ Tum kyoñ apne zīn ke do boroñ ke darmiyān baiṡhe rahte ho? Dekho, kabūtar ke paron par chāñdī aur us ke shāhparon par pilā sonā chaḡhāyā gayā hai.”

¹⁴ Jab Qādir-e-mutlaḡ ne wahāñ ke bādshāhoñ ko muntashir kar diyā to Koh-e-Zalmon par barf paḡī.

¹⁵ Koh-e-Basan ilāhī pahār hai, Koh-e-Basan kī muta'addid choṡiyāñ haiñ.

¹⁶ Ai pahār kī muta'addid choṡiyo, tum us pahār ko kyoñ rashk kī nigāh se deḡhtī ho jise Allāh ne apnī sukūnatḡāh ke lie pasand kiyā hai? Yaḡīnan Rab wahāñ hameshā ke lie sukūnat kareḡā.

¹⁷ Allāh ke beshumār rath aur anḡinat faujī haiñ. Ḳhudāwand un ke darmiyān hai, Sinā kā Ḳhudā maḡdis meñ hai.

¹⁸ Tū ne bulandī par chaḡh kar qaidiyon kā hujūm giriftār kar liyā, tujhe insānoñ se toḡfe mīle, un se bhī jo sarkash ho gae the. Yoñ hī Rab Ḳhudā wahāñ sukūnatpazīr huā.

¹⁹ Rab kī tamjīd ho jo roz baroz hamārā bojh uḡhāe chaltā hai. Allāh hamārī najāt hai. (Silāh)

²⁰ Hamārā Ḳhudā wuh Ḳhudā hai jo hameñ bār bār najāt detā hai, Rab Qādir-e-mutlaḡ hameñ bār bār maut se bachne ke rāste muhaiyā kartā hai.

²¹ Yaḡīnan Allāh apne dushmanon ke saron ko kuchal degā. Jo apne gunāhoñ se bāz nahīñ atā us kī khopaḡī wuh pāsh pāsh kareḡā.

²² Rab ne farmāyā, “Maiñ unheñ Basan se wāpas lāūngā, samundar kī gahrāiyon se wāpas pahuñchāūngā.

²³ Tab tū apne pāñwoñ ko dushman ke ḡhūn meñ dho legā, aur tere kutte use chāṡ leñge.”

²⁴ Ai Allāh, tere julūs nazar ā gae haiñ, mere Ḳhudā aur Bādshāh ke julūs maḡdis meñ dāḡhil hote hue nazar ā gae haiñ.

²⁵ Āge gulūkār, phir sāz bajāne wāle chal rahe haiñ. Un ke ās-pās kuñwāriyāñ daf bajāte hue phir rahī haiñ.

26 “Jamātoñ meñ Allāh kī satāish karo! Jitne bhī Isrāil ke sarchashme se nikle hue ho Rab kī tamjīd karo!”

27 Wahāñ sab se chhoṭā bhāī Binyamīn āge chal rahā hai, phir Yahūdāh ke buzurgoñ kā purshor hujūm Zabūlūn aur Naftālī ke buzurgoñ ke sāth chal rahā hai.

28 Ai Allāh, apnī qudrat ba-rū-e kār lā! Ai Allāh, jo qudrat tū ne pahle bhī hamārī khātir dikhāi use dubārā dikhā!

29 Use Yarūshalam ke ūpar apnī sukūnatgāh se dikhā. Tab bādshāh tere huzūr tohfe lāenge.

30 Sarkaṇḍoñ meñ chhupe hue darinde ko malāmat kar! Sāṇḍoñ kā jo ghōl bachhroñ jaisī qaumoñ meñ rahtā hai use ḍāñt! Unheñ kuchal de jo chāñdī ko pyār karte haiñ. Un qaumoñ ko muntashir kar jo jang karne se lutfandoz hotī haiñ.

31 Misr se safīr āenge, Ethiopiya apne hāth Allāh kī taraf uṭhāegā.

32 Ai duniyā kī saltanato, Allāh kī tāzīm meñ gīt gāo! Rab kī madahsarāī karo (Silāh)

33 jo apne rath par sawār ho kar qadīm zamāne ke bulandtarīn āsmānoñ meñ se guzartā hai. Suno us kī āwāz jo zor se garaj rahā hai.

34 Allāh kī qudrat ko taslīm karo! Us kī azmat Isrāil par chhāi rahtī aur us kī qudrat āsmān par hai.

35 Ai Allāh, tū apne maqdis se zāhir hote waqt kitnā mahīb hai. Isrāil kā Khudā hī qaum ko quwwat aur tāqat atā kartā hai. Allāh kī tamjīd ho!

69

Āzmāish se Najāt kī Duā

1 Dāūd kā zabūr. Tarz: Sosan ke Phūl. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Allāh, mujhe bachā! Kyonki pāñī mere gale tak pahuñch gayā hai.

2 Main gahrī daldal meñ dhañs gayā hūñ, kahīñ pāñw jamāne kī jagah nahīñ miltī. Main pāñī kī gahrāiyōñ meñ ā gayā hūñ, sailāb mujh par ghālīb ā gayā hai.

3 Main chillāte chillāte thak gayā hūñ. Merā galā baiṭh gayā hai. Apne Khudā kā intazār karte karte merī ānkheñ dhundlā gaiñ.

4 Jo bilāwajah mujh se kīnā rakhte haiñ wuh mere sar ke bāloñ se zyādā haiñ, jo besabab mere dushman haiñ aur mujhe tabāh karnā chāhte haiñ wuh tāqatwar haiñ. Jo kuchh main ne nahīñ lūṭā use mujh se talab kiya jātā hai.

5 Ai Allāh, tū merī hamāqat se wāqif hai, merā qusūr tujh se poshīdā nahīñ hai.

6 Ai Qādir-e-mutlaq Rabbul-afwāj, jo tere intazār meñ rahte haiñ wuh mere bāis sharmindā na hoñ. Ai Isrāil ke Khudā, mere bāis tere tālib kī ruswāī na ho.

7 Kyonki terī khātir main sharmindagī bardāsht kar rahā hūñ, terī khātir merā chehrā sharmsār hī rahtā hai.

8 Main apne sage bhāiyōñ ke nazdik ajnabī aur apnī māñ ke beṭoñ ke nazdik pardesī ban gayā hūñ.

⁹ Kyoñki tere ghar kī ghairat mujhe khā gaī hai, jo tujhe gāliyān dete haiñ un kī gāliyān mujh par ā gaī haiñ.

¹⁰ Jab main rozā rakh kar rotā thā to log merā mazāq uṛāte the.

¹¹ Jab main libās pahne phirtā thā to un ke lie ibratangez misāl ban gayā.

¹² Jo buzurg shahr ke darwāze par baiṭhe haiñ wuh mere bāre mein gappen hānkte haiñ. Sharābī mujhe apne tanz bhare gītoñ kā nishānā banāte haiñ.

¹³ Lekin ai Rab, merī tujh se duā hai ki main tujhe dubārā manzūr ho jāūñ. Ai Allāh, apnī azīm shafqat ke mutābiq merī sun, apnī yaqīnī najāt ke mutābiq mujhe bachā.

¹⁴ Mujhe daldal se nikāl tāki gharq na ho jāūñ. Mujhe un se chhutkārā de jo mujh se nafrat karte haiñ. Pānī kī gahrāiyōñ se mujhe bachā.

¹⁵ Sailāb mujh par ghālib na āe, samundar kī gahrāī mujhe haṛap na kar le, gaṛhā mere ūpar apnā muñh band na kar le.

¹⁶ Ai Rab, merī sun, kyoñki terī shafqat bhālī hai. Apne azīm rahm ke mutābiq merī taraf rujū kar.

¹⁷ Apnā chehrā apne khādīm se chhupāe na rakh, kyoñki main musibat mein hūñ. Jaldī se merī sun!

¹⁸ Qarīb ā kar merī jān kā fidyā de, mere dushmanoñ ke sabab se ewazānā de kar mujhe chhurā.

¹⁹ Tū merī ruswāī, merī sharmindaḡī aur tazlīl se wāqif hai. Terī ānkheñ mere tamām dushmanoñ par lagī rahtī haiñ.

²⁰ Un ke tānoñ se merā dil tūṭ gayā hai, main bīmār paṛ gayā hūñ. Main hamdardī ke intazār mein rahā, lekin befāydā. Main ne tawaqqo kī ki koī mujhe dilāsā de, lekin ek bhī na milā.

²¹ Unhoñ ne merī khurāk mein kaṛwā zahr milāyā, mujhe sirkā pilāyā jab pyāsā thā.

²² Un kī mez un ke lie phandā aur un ke sāthiyōñ ke lie jāl ban jāe.

²³ Un kī ānkheñ tārik ho jāeñ tāki wuh dekh na sakeñ. Un kī kamr hameshā tak ḡagmaḡātī rahe.

²⁴ Apnā pūrā ghussā un par utār, terā saḡht ghazab un par ā paṛe.

²⁵ Un kī rihāishḡāh sunsān ho jāe aur koī un ke khaimoñ mein ābād na ho,

²⁶ Kyoñki jise tū hī ne sazā dī use wuh satāte haiñ, jise tū hī ne zaḡhmī kiyā us kā dukh dūsroñ ko sunā kar khush hote haiñ.

²⁷ Un ke qusūr kā saḡhtī se hisāb-kitāb kar, wuh tere sāmne rāstbāz na thahreñ.

²⁸ Unheñ kitāb-e-hayāt se miṭāyā jāe, un kā nām rāstbāzoñ kī fahrist mein darj na ho.

²⁹ Hāy, main musibat mein phañsā huā hūñ, mujhe bahut dard hai. Ai Allāh, terī najāt mujhe mahfūz rakhe.

³⁰ Main Allāh ke nām kī madahsarāī karūḡa, shukrguzārī se us kī tāzīm karūḡa.

³¹ Yih Rab ko bail yā siḡ aur khur rakhne wāle sānḡ se kahīñ zyādā pasand āegā.

³² Halīm Allāh kā kām dekh kar ḡhush ho jāeñge. Ai Allāh ke tālibo, tasallī pāo!

³³ Kyoñki Rab muhtājōñ kī suntā aur apne qaidiyōñ ko haqīr nahīñ jāntā.

³⁴ Āsmān-o-zamīn us kī tamjīd karen, samundar aur jo kuchh us meñ harkat kartā hai us kī satāish karen.

³⁵ Kyoñki Allāh Siyyūn ko najāt de kar Yahūdāh ke shahroñ ko tāmīr karegā, aur us ke ḡhādīm un par qabzā karke un meñ ābād ho jāeñge.

³⁶ Un kī aulād mulk ko mīrās meñ pāegī, aur us ke nām se muhabbat rakhne wāle us meñ base raheñge.

70

Dushman se Najāt kī Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Yāddāsht ke lie.

Ai Allāh, jaldī se ā kar mujhe bachā! Ai Rab, merī madad karne meñ jaldī kar!

² Mere jānī dushman sharmindā ho jāeñ, un kī saḡht ruswāī ho jāe. Jo merī musībat deḡhne se lutf uḡhāte haiñ wuh pīchhe haḡ jāeñ, un kā muñh kālā ho jāe.

³ Jo merī musībat dekh kar qahqahā lagāte haiñ wuh sharm ke māre pusht dikhāeñ.

⁴ Lekin tere tālib shādmān ho kar terī ḡhushī manāeñ. Jinheñ terī najāt pyārī hai wuh hameshā kaheñ, “Allāh azīm hai!”

⁵ Lekin maiñ nāchār aur muhtāj hūñ. Ai Allāh, jaldī se mere pās ā! Tū hī merā sahārā aur merā najātdahindā hai. Ai Rab, der na kar!

71

Hifāzat ke lie Duā

¹ Ai Rab, maiñ ne tujh meñ panāh lī hai. Mujhe kabhī sharmindā na hone de.

² Apnī rāstī se mujhe bachā kar chhuḡkārā de. Apnā kān merī taraf jhukā kar mujhe najāt de.

³ Mere lie chaḡḡān par mahfūz ghar ho jis meñ maiñ har waḡt panāh le sakūñ. Tū ne farmāyā hai ki mujhe najāt degā, kyoñki tū hī merī chaḡḡān aur merā qilā hai.

⁴ Ai mere ḡhudā, mujhe bedīn ke hāth se bachā, us ke qabze se jo be'insāf aur zālīm hai.

⁵ Kyoñki tū hī merī ummīd hai. Ai Rab Qādir-e-mutlaq, tū merī jawānī hī se merā bharosā rahā hai.

⁶ Paidāish se hī maiñ ne tujh par takiyā kiyā hai, māñ ke peḡ se tū ne mujhe sañbhālā hai. Maiñ hameshā terī hamd-o-sanā karūñgā.

⁷ Bahutoñ ke nazdīk maiñ badshugūñī hūñ, lekin tū merī mazbūt panāhgāh hai.

⁸ Din-bhar merā muñh terī tamjīd aur tāzīm se labrez rahtā hai.

⁹ Burhāpe meñ mujhe radd na kar, tāqat ke khatm hone par mujhe tark na kar.

¹⁰ Kyoñki mere dushman mere bāre meñ bāteñ kar rahe haiñ, jo merī jān kī tāk lagāe baiṭhe haiñ wuh ek dūsre se salāh-mashwarā kar rahe haiñ.

¹¹ Wuh kahte haiñ, “Allāh ne use tark kar diyā hai. Us ke pīchhe paṛ kar use pakaṛo, kyoñki koī nahīn jo use bachāe.”

¹² Ai Allāh, mujh se dūr na ho. Ai mere Kḥudā, merī madad karne meñ jaldī kar.

¹³ Mere harīf sharmindā ho kar fanā ho jāeñ, jo mujhe nuqsān pahuñchāne ke darpai haiñ wuh lān-tān aur ruswāī tale dab jāeñ.

¹⁴ Lekin main hameshā tere intazār meñ rahūngā, hameshā terī satāish kartā rahūngā.

¹⁵ Merā muñh terī rāstī sunātā rahegā, sārā din tere najātbakḥsh kāmōñ kā zikr kartā rahegā, go main un kī pūrī tādād gin bhī nahīn saktā.

¹⁶ Main Rab Qādir-e-mutlaq ke azīm kām sunāte hue āūngā, main terī, sirf terī hī rāstī yād karūngā.

¹⁷ Ai Allāh, tū merī jawānī se mujhe tālīm detā rahā hai, aur āj tak main tere mojizāt kā elān kartā āyā hūñ.

¹⁸ Ai Allāh, kḥāh main burhā ho jāūñ aur mere bāl safed ho jāeñ mujhe tark na kar jab tak main āne wālī pusht ke tamām logoñ ko terī quwwat aur qudrat ke bāre meñ batā na lūñ.

¹⁹ Ai Allāh, terī rāstī āsmān se bāteñ kartī hai. Ai Allāh, tujh jaisā kaun hai jis ne itne azīm kām kie haiñ?

²⁰ Tū ne mujhe muta'addid talkḥ tajraboñ meñ se guzarne diyā hai, lekin tū mujhe dubārā zindā bhī karegā, tū mujhe zamīn kī gahrāiyōñ meñ se wāpas lāegā.

²¹ Merā rutbā baṛhā de, mujhe dubārā tasallī de.

²² Ai mere Kḥudā, main sitār bajā kar terī satāish aur terī wafādārī kī tamjīd karūngā. Ai Isrāīl ke Quddūs, main sarod bajā kar terī tārif meñ gīt gāūngā.

²³ Jab main terī madahsarāī karūngā to mere hoñṭ kḥushī ke nāre lagāeñge, aur merī jān jise tū ne fidyā de kar chhuṛayā hai shādiyānā bajāegī.

²⁴ Merī zabān bhī din-bhar terī rāstī bayān karegī, kyoñki jo mujhe nuqsān pahuñchānā chāhte the wuh sharmsār aur ruswā ho gae haiñ.

72

Salāmatī kā Bādshāh

¹ Sulemān kā zabūr.

Ai Allāh, bādshāh ko apnā insāf atā kar, bādshāh ke beṭe ko apnī rāstī bakḥsh de

² tāki wuh rāstī se terī qaum aur insāf se tere musībatzadoñ kī adālat kare.

³ Pahār qaum ko salāmatī aur pahārīyāñ rāstī pahuñchāeñ.

⁴ Wuh qaum ke musībatzadoñ kā insāf kare aur muhtājōñ kī madad karke zālīmōñ ko kuchal de.

⁵ Tab log pusht-dar-pusht terā k̄hauf māneᅅge jab tak sūraj chamke aur chānd raushnī de.

⁶ Wuh kaᅇi huī ghās ke khet par barasne wālī bārish kī tarah utar āe, zamīn ko tar karne wālī bauchhāroᅅn kī tarah nāzil ho jāe.

⁷ Us ke daur-e-hukūmat meᅅ rāstbāz phale phūlegā, aur jab tak chānd nest na ho jāe salāmatī kā ḡhalbā hogā.

⁸ Wuh ek samundar se dūsre samundar tak aur Dariyā-e-Furāt se duniyā kī intahā tak hukūmat kare.

⁹ Registān ke bāshinde us ke sāmne jhuk jāeᅅn, us ke dushman k̄hāk chāᅇeᅅn.

¹⁰ Tarsīs aur sāhili ilāqoᅅn ke bādshāh use k̄harāj pahuᅅchāeᅅn, Sabā aur Sibā use bāj pesh kareᅅn.

¹¹ Tamām bādshāh use sijdā kareᅅn, sab aqwām us kī k̄hidmat kareᅅn.

¹² Kyoᅅnki jo zarūratmand madad ke lie pukāre use wuh chhuᅇkārā degā, jo musibat meᅅ hai aur jis kī madad koī nahīᅅn kartā use wuh rihāi degā.

¹³ Wuh pasthāloᅅn aur ḡharīboᅅn par tars khāegā, muhtājoᅅn kī jān ko bachāegā.

¹⁴ Wuh ewazānā de kar unheᅅn zulm-o-tashaddud se chhuᅇāegā, kyoᅅnki un kā k̄hūn us kī nazar meᅅ qīmtī hai.

¹⁵ Bādshāh zindābād! Sabā kā sonā use diyā jāe. Log hameshā us ke lie duā kareᅅn, din-bhar us ke lie barkat chāheᅅn.

¹⁶ Mulk meᅅ anāj kī kasrat ho, pahāroᅅn kī choᅇiyōᅅn par bhī us kī fasleᅅn lahlahāeᅅn. Us kā phal Lubnān ke phal jaisā umdā ho, shahroᅅn ke bāshinde hariyālī kī tarah phaleᅅn-phūleᅅn.

¹⁷ Bādshāh kā nām abad tak qāym rahe, jab tak sūraj chamke us kā nām phale-phūle. Tamām aqwām us se barkat pāeᅅn, aur wuh use mubāarak kaheᅅn.

¹⁸ Rab K̄hudā kī tamjīd ho jo Isrāil kā K̄hudā hai. Sirf wuhī mojize kartā hai!

¹⁹ Us ke jalālī nām kī abad tak tamjīd ho, pūrī duniyā us ke jalāl se bhar jāe. Āmīn, phir āmīn.

²⁰ Yahān Dāud bin Yassī kī duāeᅅn k̄hatm hotī haiᅅn.

Tisrī Kitāb 73-89

73

Bedīnoᅅn kī Kāmyābī ke Bāwujūd Tasallī

¹ Āsaf kā zabūr.

Yaᅇīnan Allāh Isrāil par mehrbān hai, un par jin ke dil pāk haiᅅn.

² Lekīn main phisalne ko thā, mere qadam laᅅghzish khāne ko the.

³ Kyoᅅnki shek̄hībāzoᅅn ko dekh kar main bechain ho gayā, is lie ki bedīn itne k̄hushhāl haiᅅn.

⁴ Marte waqt un ko koī taklīf nahīᅅn hotī, aur un ke jism moᅇe-tāze rahte haiᅅn.

⁵ Ām logoᅅn ke masāyl se un kā wāstā nahīᅅn partā. Jis dard-o-karab meᅅ dūsre mubtalā rahte haiᅅn us se wuh āzād hote haiᅅn.

⁶ Is lie un ke gale meñ takabbur kā hār hai, wuh zulm kā libās pahne phirte haiñ.

⁷ Charbī ke bāis un kī ānkheñ ubhar āi haiñ. Un ke dil belagām wahmoñ kī girift meñ rahte haiñ.

⁸ Wuh mazāq urā kar burī bāteñ karte haiñ, apne ghurūr meñ zulm kī dhamkiyāñ dete haiñ.

⁹ Wuh samajhte haiñ ki jo kuchh hamāre muñh se nikaltā hai wuh āsmān se hai, jo bāt hamārī zabān par ā jātī hai wuh pūrī zamīn ke lie ahmiyat rakhtī hai.

¹⁰ Chunāñche awām un kī taraf rujū hote haiñ, kyoñki un ke hān kasrat kā pānī piyā jātā hai.

¹¹ Wuh kahte haiñ, “Allāh ko kyā patā hai? Allāh T’ālā ko ilm hī nahīñ.”

¹² Dekho, yihī hai bedīnoñ kā hāl. Wuh hameshā sukūn se rahte, hameshā apnī daulat meñ izāfā karte haiñ.

¹³ Yaqīnan mainī ne befāyda apnā dil pāk rakhā aur abas apne hāth ghalat kām karne se bāz rakhe.

¹⁴ Kyoñki din-bhar mainī dard-o-karab meñ mubtalā rahtā hūñ, har subah mujhe sazā dī jātī hai.

¹⁵ Agar mainī kahtā, “Mainī bhī un kī tarah bolūngā,” to tere farzandoñ kī nasl se ghaddārī kartā.

¹⁶ Mainī soch-bichār meñ par gayā tāki bāt samjhūñ, lekin sochte sochte thak gayā, aziyat meñ sirf izāfā huā.

¹⁷ Tab mainī Allāh ke maqdis meñ dākḥil ho kar samajh gayā ki un kā anjām kyā hogā.

¹⁸ Yaqīnan tū unheñ phisalnī jagah par rakhegā, unheñ fareb meñ phañsā kar zamīn par paṭakh degā.

¹⁹ Achānak hī wuh tabāh ho jāeñge, dahshatnāk musibat meñ phañs kar mukammal taur par fanā ho jāeñge.

²⁰ Ai Rab, jis tarah qḥāb jāg uṭhte waqt ghairhaqīqī sābit hotā hai usī tarah tū uṭhte waqt unheñ wahm qarār de kar haqīr jānegā.

²¹ Jab mere dil meñ talḥī paidā huī aur mere bātin meñ saḥt dard thā

²² to mainī ahmaq thā. Mainī kuchh nahīñ samajhtā thā balki tere sāmne maweshī kī mānind thā.

²³ To bhī mainī hameshā tere sāth liptā rahūngā, kyoñki tū merā dahnā hāth thāme rakhtā hai.

²⁴ Tū apne mashware se merī qiyādat karke āḥhir meñ izzat ke sāth merā qhairmaqdam karegā.

²⁵ Jab tū mere sāth hai to mujhe āsmān par kyā kamī hogī? Jab tū mere sāth hai to mainī zamīn kī koī bhī chīz nahīñ chāhūngā.

²⁶ Qḥāh merā jism aur merā dil jawāb de jāeñ, lekin Allāh hameshā tak mere dil kī chaṭṭān aur merī mīrās hai.

²⁷ Yaqīnan jo tujh se dūr haiñ wuh halāk ho jāeñge, jo tujh se bewafā haiñ unheñ tū tabāh kar degā.

28 Lekin mere lie Allāh kī qurbat sab kuchh hai. Maiñ ne Rab Qādir-e-mutlaq ko apñī panāhgāh banāyā hai, aur maiñ logoñ ko tere tamām kām sunāūngā.

74

Rab ke Ghar kī Behurmatī par Afsos

¹ Āsaf kā zabūr. Hikmat kā gīt.

Ai Allāh, tū ne hameñ hameshā ke lie kyoñ radd kiyā hai? Apñī charāgāh kī bheṛoñ par terā qahr kyoñ bhaṛaktā rahtā hai?

² Apñī jamāt ko yād kar jise tū ne qadīm zamāne meñ kharīdā aur ewazānā de kar chhuṛāyā tāki terī mīrās kā qabīlā ho. Koh-e-Siyyūn ko yād kar jis par tū sukūnatpazīr rahā hai.

³ Apne qadam in dāymī khandarāt kī taraf baṛhā. Dushman ne maqdis meñ sab kuchh tabāh kar diyā hai.

⁴ Tere muḵhālifoñ ne garajte hue terī jalsāgāh meñ apne nishān gār die haiñ.

⁵ Unhoñ ne gunjān jangal meñ lakaṛhāroñ kī tarah apne kulhāṛe chalāe,

⁶ apne kulhāṛoñ aur kudāloñ se us kī tamām kandākārī ko ṭukṛe ṭukṛe kar diyā hai.

⁷ Unhoñ ne tere maqdis ko bhasm kar diyā, farsh tak tere nām kī sukūnatgāh kī behurmatī kī hai.

⁸ Apne dil meñ wuh bole, “Āo, ham un sab ko kḥāk meñ milāeñ!” Unhoñ ne mulk meñ Allāh kī har ibādatgāh nazar-e-ātish kar dī hai.

⁹ Ab ham par koī ilāhī nishān zāhir nahīñ hotā. Na koī nabī hamāre pās rah gayā, na koī aur maujūd hai jo jāntā ho ki aise hālāt kab tak raheñge.

¹⁰ Ai Allāh, harīf kab tak lān-tān karegā, dushman kab tak tere nām kī takfīr karegā?

¹¹ Tū apnā hāth kyoñ haṭātā, apnā dahnā hāth dūr kyoñ rakhtā hai? Use apñī chādar se nikāl kar unheñ tabāh kar de!

¹² Allāh qadīm zamāne se merā Bādshāh hai, wuhī duniyā meñ najātbakḥsh kām anjām detā hai.

¹³ Tū hī ne apñī qudrat se samundar ko chīr kar pāñī meñ azhdahāoñ ke saroñ ko toṛ dālā.

¹⁴ Tū hī ne Liwiyātān ke saroñ ko chūr chūr karke use janglī jānwaroñ ko khilā diyā.

¹⁵ Ek jagah tū ne chashme aur nadiyāñ phūṭne dīñ, dūsri jagah kabhī na sūkhne wāle dariyā sūkhne die.

¹⁶ Din bhī terā hai, rāt bhī terī hī hai. Chānd aur sūraj tere hī hāth se qāym hue.

¹⁷ Tū hī ne zamīn kī hudūd muqarrar kiñ, tū hī ne garmiyōñ aur sardiyoñ ke mausam banāe.

¹⁸ Ai Rab, dushman kī lān-tān yād kar. Kḥayāl kar ki ahmaq qaum tere nām par kufr baktī hai.

¹⁹ Apne kabūtar kī jān ko wahshī jānwaroñ ke hawāle na kar, hameshā tak apne musibatzadoñ kī zindagī ko na bhūl.

²⁰ Apne ahd kā lihāz kar, kyonki mulk ke tārīk kone zulm ke maidānoñ se bhar gae haiñ.

²¹ Hone na de ki mazlūmoñ ko sharmindā ho kar pīchhe haṭnā paṛe balki baḳhsh de ki musībatzadā aur ḡharīb tere nām par faḳhr kar sakeñ.

²² Ai Allāh, uṭh kar adālat meñ apne muāmale kā difā kar. Yād rahe ki ahmaq dīn-bhar tujhe lān-tān kartā hai.

²³ Apne dushmanoñ ke nāre na bhūl balki apne muḳhālifoñ kā musalsal baṛhtā huā shor-sharābā yād kar.

75

Allāh Maḡhrūroñ kī Adālat Kartā Hai

¹ Āsaf kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Tabāh na Kar.

Ai Allāh, terā shukr ho, terā shukr! Terā nām un ke qarīb hai jo tere mojize bayān karte haiñ.

² Allāh farmātā hai, “Jab merā waqt āegā to main insāf se adālat karūnga.

³ Go zamīn apne bāshindoñ samet ḍagmagāne lage, lekin main hī ne us ke satūnoñ ko mazbūt kar diyā hai. (Silāh)

⁴ Sheḳhībāzoñ se main ne kahā, ‘Ḍīngeñ mat māro,’ aur bedīnoñ se, ‘Apne āp par faḳhr mat karo. *’

⁵ Na apnī tāqat par sheḳhī māro, † na akaṛ kar kufr bako.’ ”

⁶ Kyonki sarfarāzī na mashriq se, na maḡhrib se aur na bayābān se ātī hai

⁷ balki Allāh se jo munsif hai. Wuhī ek ko past kar detā hai aur dūsre ko sarfarāz.

⁸ Kyonki Rab ke hāth meñ jhāgdār aur masāledār mai kā pyālā hai jise wuh logoñ ko pilā detā hai. Yaqīnan duniyā ke tamām bedīnoñ ko ise āḳhirī qatre tak pīnā hai.

⁹ Lekin main hameshā Allāh ke azīm kām sunāūngā, hameshā Yāqūb ke Ḳhudā kī madahsarāī karūnga.

¹⁰ Allāh farmātā hai, “Main tamām bedīnoñ kī kamr toṛ dūngā jabki rāstbāz sarfarāz hogā.” ‡

76

Allāh Munsif Hai

¹ Āsaf kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tārdār sāzoñ ke sāth gānā hai.

Allāh Yahūdāh meñ mashhūr hai, us kā nām Isrāīl meñ azīm hai.

² Us ne apnī mānd Sālim * meñ aur apnā bhaṭ Koh-e-Siyyūn par banā liyā hai.

³ Wahān us ne jalte hue tīroñ ko toṛ ḍālā aur ḍhāl, talwār aur jang ke hathiyāroñ ko chūr chūr kar diyā hai. (Silāh)

* **75:4** Lafzī tarjumā: Sīng mat uṭhāo. † **75:5** Lafzī matlab: na apnā sīng uṭhāo. ‡ **75:10** Lafzī tarjumā: bedīnoñ ke tamām sīngo ko kāṭ ḍālūngā jabki rāstbāzoñ kā sīng sarfarāz ho jāegā. * **76:2** Sālim se murād Yarūshalam hai.

4 Ai Allāh, tū darakhshān hai, tū shikār ke pahāroṅ se āyā huā azīmush-shān sūrmā hai.

5 Bahāduroṅ ko lūṭ liyā gayā hai, wuh maut kī nīnd so gae haiṅ. Faujiyoṅ meṅ se ek bhī hāth nahīn uṭhā saktā.

6 Ai Yāqūb ke Ḳhudā, tere dāntne par ghoṛe aur rathbān behis-o-harkat ho gae haiṅ.

7 Tū hī mahīb hai. Jab tū jhīrke to kaun tere huzūr qāym rahegā?

8 Tū ne āsmān se faisle kā elān kiyā. Zamīn saham kar chup ho gāi

9 jab Allāh adālat karne ke lie uṭhā, jab wuh tamām musibatzaḍoṅ ko najāt dene ke lie āyā. (Silāh)

10 Kyonki insān kā taish bhī terī tamjīd kā bāis hai. Us ke taish kā ākhirī natījā terā jalāl hī hai. †

11 Rab apne Ḳhudā ke huzūr mannateṅ mān kar unheṅ pūrā karo. Jitne bhī us ke irdgird haiṅ wuh purjalāl Ḳhudā ke huzūr hadiye lāeṅ.

12 Wuh hukmrānoṅ ko shikastā rūh kar detā hai, usī se duniyā ke bādshāh dahshat khāte haiṅ.

77

Allāh ke Azīm Kāmoṅ se Tasallī Miltī Hai

1 Āsaf kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie. Yadūtūn ke lie.

Maiṅ Allāh se fariyād karke madad ke lie chillātā hūn, maiṅ Allāh ko pukārtā hūn ki mujh par dhyān de.

2 Apnī musibat meṅ maiṅ ne Rab ko talāsh kiyā. Rāt ke waqt mere hāth bilānāghā us kī taraf uṭhe rahe. Merī jān ne tasallī pāne se inkār kiyā.

3 Maiṅ Allāh ko yād kartā hūn to āheṅ bharne lagtā hūn, maiṅ soch-bichār meṅ par jātā hūn to rūh niḍhāl ho jātī hai. (Silāh)

4 Tū merī ānkhoṅ ko band hone nahīn detā. Maiṅ itnā bechain hūn ki bol bhī nahīn saktā.

5 Maiṅ qadīm zamāne par ghaur kartā hūn, un sāloṅ par jo baṛī der hue guzar gae haiṅ.

6 Rāt ko maiṅ apnā gīt yād kartā hūn. Merā dil mahw-e-ḳhyāl rahtā aur merī rūh taftīsh kartī rahtī hai.

7 “Kyā Rab hameshā ke lie radd karegā, kyā āindā hameṅ kabhī pasand nahīn karegā?”

8 Kyā us kī shafqat hameshā ke lie jāti rahī hai? Kyā us ke wāde ab se jāwāb de gae haiṅ?

9 Kyā Allāh mehrbānī karnā bhūl gayā hai? Kyā us ne ghusse meṅ apnā rahm bāz rakhā hai?” (Silāh)

10 Maiṅ bolā, “Is se mujhe dukh hai ki Allāh T’ālā kā dahnā hāth badal gayā hai.”

11 Maiṅ Rab ke kāam yād karūnga, hān qadīm zamāne ke tere mojize yād karūnga.

12 Jo kuchh tū ne kiyā us ke har pahlū par ghaur-o-ḳhauz karūnga, tere azīm kāmoṅ meṅ mahw-e-ḳhyāl rahūnga.

† 76:10 Lafzi tarjumā: Tū bache hue taish se kamarbastā ho jātā hai.

¹³ Ai Allāh, terī rāh quddūs hai. Kaun-sā mābūd hamāre Ḳhudā jaisā azīm hai?

¹⁴ Tū hī mojize karne wālā Ḳhudā hai. Aq̄wām ke darmiyān tū ne apnī qudrat kā izhār kiyā hai.

¹⁵ Baṛī quwwat se tū ne ewazānā de kar apnī qaum, Yāqūb aur Yūsuf kī aulād ko rihā kar diyā hai. (Silāh)

¹⁶ Ai Allāh, pānī ne tujhe dekhā, pānī ne tujhe dekhā to tarapne lagā, gahrāiyōn tak larazne lagā.

¹⁷ Mūsādhār bārish barsī, bādāl garaj uṭhe aur tere tīr idhar-udhar chalne lage.

¹⁸ Āndhī meñ terī āwāz karaktī rahī, duniyā bijliyoñ se raushan huī, zamīn kānptī kānptī uchhal paṛī.

¹⁹ Terī rāh samundar meñ se, terā rāstā gahre pānī meñ se guzarā, to bhī tere naqsh-e-qadam kisī ko nazar na āe.

²⁰ Mūsā aur Hārūn ke hāth se tū ne rewaṛ kī tarah apnī qaum kī rāhnumāi kī.

78

Isrāīl kī Tārīkh meñ Ilāhī Sazā aur Rahm

¹ Āsaf kā zabūr. Hikmat kā gīt.

Ai merī qaum, merī hidāyat par dhyān de, mere muñh kī bātoñ par kān lagā.

² Maiñ tamsiloñ meñ bāt karūnga, qadīm zamāne ke muamme bayān karūnga.

³ Jo kuchh ham ne sun liyā aur hamēñ mālūm huā hai, jo kuchh hamāre bāpdādā ne hamēñ sunāyā hai

⁴ use ham un kī aulād se nahīn chhupāenge. Ham āne wālī pusht ko Rab ke qābil-e-tārīf kām batāenge, us kī qudrat aur mojizāt bayān kareñge.

⁵ Kyoñki us ne Yāqūb kī aulād ko shariyat dī, Isrāīl meñ ahkām qāym kie. Us ne farmāyā ki hamāre bāpdādā yih ahkām apnī aulād ko sikhāen

⁶ tāki āne wālī pusht bhī unheñ apnāe, wuh bachche jo abhī paidā nahīn hue the. Phir unheñ bhī apne bachchoñ ko sunānā thā.

⁷ Kyoñki Allāh kī marzī hai ki is tarah har pusht Allāh par etamād rakh kar us ke azīm kām na bhūle balki us ke ahkām par amal kare.

⁸ Wuh nahīn chāhtā ki wuh apne bāpdādā kī mānind hoñ jo ziddī aur sarkash nasl the, aisī nasl jis kā dil sābitqadam nahīn thā aur jis kī rūh wafādārī se Allāh se lipṭī na rahī.

⁹ Chunānche Ifrāīm ke mard go kamānoñ se lais the jang ke waqt farār hue.

¹⁰ Wuh Allāh ke ahd ke wafādār na rahe, us kī shariyat par amal karne ke lie taiyār nahīn the.

¹¹ Jo kuchh us ne kiyā thā, jo mojize us ne unheñ dikhāe the, Ifrāīmī wuh sab kuchh bhūl gae.

¹² Mul-k-e-Misr ke ilāqe Zuan meñ us ne un ke bāpdādā ke deḳhte deḳhte mojize kie the.

¹³ Samundar ko chīr kar us ne unheñ us meñ se guzarne diyā, aur donoñ taraf pānī mazbūt diwār kī tarah kharā rahā.

14 Din ko us ne bādāl ke zariye aur rāt-bhar chamakdār āg se un kī qiyādat kī.

15 Registān meñ us ne pattharon ko chāk karke unheñ samundar kī-sī kasrat kā pānī pilāyā.

16 Us ne hone diyā kī chaṭṭān se nadiyān phūṭ nikleñ aur pānī dariyāon kī tarah bahne lage.

17 Lekin wuh us kā gunāh karne se bāz na āe balki registān meñ Allāh T'ālā se sarkash rahe.

18 Jān-būjh kar unhoñ ne Allāh ko āzmā kar wuh ḳhurāk māngī jis kā lālach karte the.

19 Allāh ke ḳhilāf kufr bak kar wuh bole, “Kyā Allāh registān meñ hamāre lie mez bichhā saktā hai?”

20 Beshak jab us ne chaṭṭān ko mārā to pānī phūṭ niklā aur nadiyān bahne lagīñ. Lekin kyā wuh roṭī bhī de saktā hai, apnī qaum ko gosht bhī muhaiyā kar saktā hai? Yih to nāmumkin hai.”

21 Yih sun kar Rab taish meñ ā gayā. Yāqūb ke ḳhilāf āg bharak uṭhī, aur us kā ḡhazab Isrāil par nāzil huā.

22 Kyoñ ? Is lie ki unheñ Allāh par yaqīn nahīñ thā, wuh us kī najāt par bharosā nahīñ rakhte the.

23 Is ke bāwujūd Allāh ne un ke ūpar bādalon ko hukm de kar āsmān ke darwāze khol die.

24 Us ne khāne ke lie un par man barsāyā, unheñ āsmān se roṭī khilāī.

25 Har ek ne farishton kī yih roṭī khāī balki Allāh ne itnā khānā bhejā ki un ke peṭ bhar gae.

26 Phir us ne āsmān par mashriqī hawā chalāī aur apnī qudrat se junūbī hawā pahuñchāī.

27 Us ne gard kī tarah un par gosht barsāyā, samundar kī ret jaise beshumār parinde un par girne die.

28 Khaimāgāh ke bīch meñ hī wuh gir paṛe, un ke gharon ke irdgird hī zamīn par ā gire.

29 Tab wuh khā khā kar ḳhūb ser ho gae. Kyoñki jis kā lālach wuh karte the wuh Allāh ne unheñ muhaiyā kiyā thā.

30 Lekin un kā lālach abhī pūrā nahīñ huā thā aur gosht abhī un ke muñh meñ thā

31 ki Allāh kā ḡhazab un par nāzil huā. Qaum ke khāte-pīte log halāk hue, Isrāil ke jawān ḳhāk meñ mil gae.

32 In tamām bāton ke bāwujūd wuh apne gunāhon meñ izāfā karte gae aur us ke mojiāt par imān na lāe.

33 Is lie us ne un ke dīn nākāmī meñ guzarne die, aur un ke sāl dahshat kī hālat meñ iḳhtitāmpazīr hue.

34 Jab kabhī Allāh ne un meñ qatl-o-ḡhārat hone dī to wuh use ḡhūndne lage, wuh muṛ kar Allāh ko talāsh karne lage.

35 Tab unheñ yād āyā ki Allāh hamārī chaṭṭān, Allāh T'ālā hamārā chhurāne wālā hai.

36 Lekin wuh muñh se use dhokā dete, zabān se use jhūṭ pesh karte the.

37 Na un ke dil sābitqadmī se us ke sāth liṭṭe rahe, na wuh us ke ahd ke wafādār rahe.

³⁸ To bhī Allāh rahm dil rahā. Us ne unheñ tabāh na kiyā balki un kā qusūr muāf kartā rahā. Bār bār wuh apne ġhazab se bāz āyā, bār bār apnā pūrā qahr un par utārne se gurez kiyā.

³⁹ Kyoñki use yād rahā ki wuh fānī insān haiñ, hawā kā ek jhoñkā jo guzar kar kabhī wāpas nahīñ ātā.

⁴⁰ Registān meñ wuh kitnī dafā us se sarkash hue, kitnī martabā use dukh pahuñchāyā.

⁴¹ Bār bār unhoñ ne Allāh ko āzmāyā, bār bār Isrāil ke Quddūs ko ranjīdā kiyā.

⁴² Unheñ us kī qudrat yād na rahī, wuh din jab us ne fidyā de kar unheñ dushman se chhuṛāyā,

⁴³ wuh din jab us ne Misr meñ apne ilāhī nishān dikhāe, Zuan ke ilāqe meñ apne mojize kie.

⁴⁴ Us ne un kī nahroñ kā pānī k̄hūn meñ badal diyā, aur wuh apnī nadiyoñ kā pānī pī na sake.

⁴⁵ Us ne un ke darmiyān juoñ ke ġhol bheje jo unheñ khā gaiñ, meñḍak jo un par tabāhī lāe.

⁴⁶ Un kī paidāwār us ne jawān ṭiḍḍiyoñ ke hawāle kī, un kī mehnat kā phal bāliġh ṭiḍḍiyoñ ke sapurd kiyā.

⁴⁷ Un kī angūr kī beleñ us ne oloñ se, un ke anjīr-tūt ke daraḳht sailāb se tabāh kar die.

⁴⁸ Un ke maweshī us ne oloñ ke hawāle kie, un ke rewaṛ bijlī ke sapurd kie.

⁴⁹ Us ne un par apnā sholāzan ġhazab nāzil kiyā. Qahr, k̄hafagī aur musībat yānī tabāhī lāne wāle farishtoñ kā pūrā dastā un par hamlā-āwar huā.

⁵⁰ Us ne apne ġhazab ke lie rāstā taiyār karke unheñ maut se na bachāyā balki mohlak wabā kī zad meñ āne diyā.

⁵¹ Misr meñ us ne tamām pahlauṭhoñ ko mār ḍālā aur Hām ke k̄haimoñ meñ mardānagī kā pahlā phal tamām kar diyā.

⁵² Phir wuh apnī qaum ko bheṛ-bakriyoñ kī tarah Misr se bāhar lā kar registān meñ rewaṛ kī tarah lie phirā.

⁵³ Wuh hifāzat se un kī qiyādat kartā rahā. Unheñ koī ḍar nahīñ thā jabki un ke dushman samundar meñ ḍūb gae.

⁵⁴ Yoñ Allāh ne unheñ muqaddas mulk tak pahuñchāyā, us pahār tak jise us ke dahne hāth ne hāsil kiyā thā.

⁵⁵ Un ke āge āge wuh dīgar qaumeñ nikāltā gayā. Un kī zamīn us ne taqsīm karke Isrāiliyoñ ko mīrās meñ dī, aur un ke k̄haimoñ meñ us ne Isrāilī qabile basāe.

⁵⁶ Is ke bāwujūd wuh Allāh T'ālā ko āzmāne se bāz na āe balki us se sarkash hue aur us ke ahkām ke tābe na rahe.

⁵⁷ Apne bāpdādā kī tarah wuh ġhaddār ban kar bewafā hue. Wuh ḍhīlī kamān kī tarah nākām ho gae.

⁵⁸ Unhoñ ne ūñchī jaghoñ kī ġhalat qurbāngāhoñ se Allāh ko ġhussā dilāyā aur apne butoñ se use ranjīdā kiyā.

⁵⁹ Jab Allāh ko k̄habar milī to wuh ġhazabnāk huā aur Isrāil ko mukammal taur par mustarad kar diyā.

⁶⁰ Us ne Sailā meñ apnī sukūnatgāh chhoṛ dī, wuh ḵhaimā jis meñ wuh insān ke darmiyān sukūnat kartā thā.

⁶¹ Ahd kā sandūq us kī qudrat aur jalāl kā nishān thā, lekin us ne use dushman ke hawāle karke jilāwatanī meñ jāne diyā.

⁶² Apnī qaum ko us ne talwār kī zad meñ āne diyā, kyonki wuh apnī maurūsī milkiyat se nihāyat nārāz thā.

⁶³ Qaum ke jawān nazar-e-ātish hue, aur us kī kuñwāriyon ke lie shādī ke gīt gāe na gae.

⁶⁴ Us ke imām talwār se qatl hue, aur us kī bewāoñ ne mātām na kiyā.

⁶⁵ Tab Rab jāg uthā, us ādmī kī tarah jis kī nīnd uchāṭ ho gaī ho, us sūrme kī mānind jis se nashe kā asar utar gayā ho.

⁶⁶ Us ne apne dushmanoñ ko mār mār kar bhagā diyā aur unheñ hameshā ke lie sharmindā kar diyā.

⁶⁷ Us waqt us ne Yūsuf kā ḵhaimā radd kiyā aur Ifrāim ke qabile ko na chunā

⁶⁸ balki Yahūdāh ke qabile aur Koh-e-Siyyūn ko chun liyā jo use pyārā thā.

⁶⁹ Us ne apnā maqdis bulandiyon kī mānind banāyā, zamīn kī mānind jise us ne hameshā ke lie qāym kiyā hai.

⁷⁰ Us ne apne ḵhādīm Dāūd ko chun kar bheṛ-bakriyon ke bāroñ se bulāyā.

⁷¹ Hāñ, us ne use bheṛoñ * kī dekh-bhāl se bulāyā tāki wuh us kī qaum Yāqūb, us kī mīrās Isrāil kī gallābānī kare.

⁷² Dāūd ne ḵhulūsdilī se un kī gallābānī kī, baṛī mahārat se us ne un kī rāhnumāi kī.

79

Jang kī Musibat meñ Qaum kī Duā

¹ Āsaf kā zabūr.

Ai Allāh, ajnabī qaumeñ terī maurūsī zamīn meñ ghus āī haiñ. Unhoñ ne terī muqaddas sukūnatgāh kī behurmatī karke Yarūshalam ko malbe kā ḍher banā diyā hai.

² Unhoñ ne tere ḵhādimoñ kī lāsheñ parindoñ ko aur tere imāndāroñ kā gosht janglī jānwaroñ ko khilā diyā hai.

³ Yarūshalam ke chāroñ taraf unhoñ ne ḵhūn kī nadiyān bahāin, aur koī bāqī na rahā jo murdoñ ko dafnātā.

⁴ Hamāre paṛosiyon ne hameñ mazāq kā nishānā banā liyā hai, irdgird kī qaumeñ hamāri hañsī uṛātī aur lān-tān kartī haiñ.

⁵ Ai Rab, kab tak? Kyā tū hameshā tak ḡhusse hogā? Terī ḡhairat kab tak āg kī tarah bharaktī rahegī?

⁶ Apnā ḡhazab un aqwām par nāzil kar jo tujhe taslīm nahīn kartīn, un saltanaton par jo tere nām ko nahīn pukartīn.

⁷ Kyonki unhoñ ne Yāqūb ko harāp karke us kī rihāishgāh tabāh kar dī hai.

* **78:71** Ibrānī matan se murād wuh bheṛ hai jo abhī apne bachchoñ ko dūdh pilāti hai.

⁸ Hameñ un gunāhoñ ke qusūrwar na ṭhahrā jo hamāre bāpdādā se sarzad hue. Ham par rahm karne meñ jaldī kar, kyonki ham bahut pashāl ho gae haiñ.

⁹ Ai hamārī najāt ke Ḳhudā, hamārī madad kar tāki tere nām ko jalāl mile. Hameñ bachā, apne nām kī ḳhātir hamāre gunāhoñ ko muāf kar.

¹⁰ Dīgar aqwām kyon kaheñ, “Un kā Ḳhudā kahāñ hai?” Hamāre deḳhte deḳhte unheñ dikhā ki tū apne ḳhādimoñ ke ḳhūn kā badlā letā hai.

¹¹ Qaidiyon kī āheñ tujh tak pahuñchīñ, jo marne ko haiñ unheñ apnī azīm qudrat se mahfūz rakh.

¹² Ai Rab, jo lān-tān hamāre paṛosiyon ne tujh par barsāi hai use sāt gunā un ke saron par wāpas lā.

¹³ Tab ham jo terī qaum aur terī charāgāh kī bheṛeñ haiñ abad tak terī satāish kareñge, pusht-dar-pusht terī hamd-o-sanā kareñge.

80

Angūr kī Bel kī Bahālī ke lie Duā

¹ Āsaf kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Ahd ke Sosan.

Ai Isrāil ke gallābān, ham par dhyān de! Tū jo Yūsuf kī rewar kī tarah rāhnumāi kartā hai, ham par tawajjuh kar! Tū jo karūbī farishton ke darmiyān taḳhtnashīn hai, apnā nūr chamkā!

² Ifrāim, Binyamīn aur Manassī ke sāmne apnī qudrat ko harkat meñ lā. Hameñ bachāne ā!

³ Ai Allāh, hameñ bahāl kar. Apne chehre kā nūr chamkā to ham najāt pāeñge.

⁴ Ai Rab, lashkaron ke Ḳhudā, terā ḡhazab kab tak bhaṛaktā rahegā, hālāñki terī qaum tujh se iltijā kar rahī hai?

⁵ Tū ne unheñ ānsuoñ kī roṭī khilāi aur ānsuoñ kā pyālā ḳhūb pilāyā.

⁶ Tū ne hameñ paṛosiyon ke jhagaṛon kā nishānā banāyā. Hamāre dushman hamārā mazāq uṛāte haiñ.

⁷ Ai lashkaron ke Ḳhudā, hameñ bahāl kar. Apne chehre kā nūr chamkā to ham najāt pāeñge.

⁸ Angūr kī jo bel Misr meñ ug rahī thī use tū ukhār kar Mulk-e-Kanān lāyā. Tū ne wahāñ kī aqwām ko bhagā kar yih bel un kī jagah lagāi.

⁹ Tū ne us ke lie zamīn taiyār kī to wuh jaṛ pakaṛ kar pūre mulk meñ phail gāi.

¹⁰ Us kā sāyā pahāron par chhā gayā, aur us kī shāḳhoñ ne deodār ke azīm darakhton ko ḍhāñk liyā.

¹¹ Us kī ṭahnīyāñ maḡhrib meñ samundar tak phail gāin, us kī ḍāliyāñ mashriq meñ Dariyā-e-Furāt tak pahuñch gāin.

¹² Tū ne us kī chārdiwārī kyon girā dī? Ab har guzarne wālā us ke angūr toṛ letā hai.

¹³ Jangal ke suar use khā khā kar tabāh karte, khule maidān ke jānwar wahāñ charte haiñ.

14 Ai lashkaroñ ke Ḳhudā, hamārī taraf dubārā rujū farmā! Āsmān se nazar ḍāl kar hālāt par dhyān de. Is bel kī dekh-bhāl kar.

15 Use mahfūz rakh jise tere dahne hāth ne zamīn meñ lagāyā, us beṭe ko jise tū ne apne lie pālā hai.

16 Is waqt wuh kaṭ kar nazar-e-ātish huā hai. Tere chehre kī dāñṭ-ḍapaṭ se log halāk ho jāte haiñ.

17 Terā hāth apne dahne hāth ke bande ko panāh de, us ādamzād ko jise tū ne apne lie pālā thā.

18 Tab ham tujh se dūr nahīñ ho jāenge. Baḳhsh de ki hamārī jān meñ jān āe to ham terā nām pukāreñge.

19 Ai Rab, lashkaroñ ke Ḳhudā, hameñ bahāl kar. Apne chehre kā nūr chamkā to ham najāt pāenge.

81

Haqīqī Ibādat Kyā Hai?

1 Āsaf kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Gittīt.
Allāh hamārī quwwat hai. Us kī ḳhushī meñ shādiyānā bajāo, Yāqūb ke Ḳhudā kī tāzīm meñ ḳhushī ke nāre lagāo.

2 Gīt gānā shurū karo. Daf bajāo, sarod aur sitār kī surīlī āwāz nikālo.

3 Nae chāñd ke din narsingā phūñko, pūre chāñd ke jis din hamārī id hotī hai use phūñko.

4 Kyoñki yih Isrāil kā farz hai, yih Yāqūb ke Ḳhudā kā farmān hai.

5 Jab Yūsuf Misr ke ḳhilāf niklā to Allāh ne ḳhud yih muqarrar kiyā.

Main ne ek zabān sunī, jo main ab tak nahīñ jāntā thā,

6 "Main ne us ke kandhe par se bojh utārā aur us ke hāth bhārī ṭokrī uṭhāne se āzād kie.

7 Musibat meñ tū ne āwāz dī to main ne tujhe bachāyā. Garajte bādāl meñ se main ne tujhe jāwāb diyā aur tujhe Maribā ke pāñi par āzmāyā. (Silāh)

8 Ai merī qaum, sun, to main tujhe āgāh karūñga. Ai Isrāil, kāsh tū merī sune!

9 Tere darmiyān koī aur Ḳhudā na ho, kisī ajnabī mābūd ko sijdā na kar.

10 Main hī Rab terā Ḳhudā hūñ jo tujhe Mulk-e-Misr se nikāl lāyā. Apnā muñh ḳhūb khol to main use bhar dūñgā.

11 Lekin merī qaum ne merī na sunī, Isrāil merī bāt mānane ke lie taiyār na thā.

12 Chunāñche main ne unheñ un ke diloñ kī zid ke hawāle kar diyā, aur wuh apne zātī mashwaroñ ke mutābiq zindagī guzārne lage.

13 Kāsh merī qaum sune, Isrāil merī rāhoñ par chale!

14 Tab main jaldī se us ke dushmanoñ ko zer kartā, apnā hāth us ke mukhālifoñ ke ḳhilāf uṭhātā.

15 Tab Rab se nafrat karne wāle dabak kar us kī ḳhushāmad karte, un kī shikast abadī hotī.

16 Lekin Isrāil ko main behtarīñ gandum khilātā, main chaṭṭān meñ se shahd nikāl kar use ser kartā."

82

Sab se Ālā Munsif

¹ Āsaf kā zabūr.

Allāh ilāhī majlis meñ kharā hai, mābūdoñ ke darmiyān wuh adālat kartā hai,

² “Tum kab tak adālat meñ ghalat faisle karke bedīnoñ kī jānibdārī karoge? (Silāh)

³ Psthāloñ aur yatīmoñ kā insāf karo, musībatzadoñ aur zarūratmādoñ ke huqūq qāym rakho.

⁴ Psthāloñ aur gharīboñ ko bachā kar bedīnoñ ke hāth se chhurāo.”

⁵ Lekin wuh kuchh nahīn jānte, unheñ samajh hī nahīn ātī. Wuh tārikī meñ ṭaṭol ṭaṭol kar ghūmte-phirte haiñ jabki zamīn kī tamām buniyādeñ jhūmne lagī haiñ.

⁶ Beshak maiñ ne kahā, “Tum Ḳhudā ho, sab Allāh T’alā ke farzand ho.

⁷ Lekin tum fānī insān kī tarah mar jāoge, tum dīgar hukmrānoñ kī tarah gir jāoge.”

⁸ Ai Allāh, uṭh kar zamīn kī adālat kar! Kyoñki tamām aqwām terī hī maurūsī milkiyat haiñ.

83

Qaum ke Dushmanoñ ke ḳhilāf Duā

¹ Gīt. Āsaf kā zabūr.

Ai Allāh, ḳhāmosh na rah! Ai Allāh, chup na rah!

² Dekh, tere dushman shor machā rahe haiñ, tujh se nafrat karne wāle apnā sar tere ḳhilāf uṭhā rahe haiñ.

³ Terī qaum ke ḳhilāf wuh chālāk mansūbe bāndh rahe haiñ, jo terī ār meñ chhup gae haiñ un ke ḳhilāf sāzīsheñ kar rahe haiñ.

⁴ Wuh kahte haiñ, “Āo, ham unheñ miṭā deñ tāki qaum nest ho jāe aur Isrāīl kā nām-o-nishān bāqī na rahe.”

⁵ Kyoñki wuh āpas meñ salāh-mashwarā karne ke bād dilī taur par muttahid ho gae haiñ, unhoñ ne tere hī ḳhilāf ahd bāndhā hai.

⁶ Un meñ Adom ke ḳhaime, Ismāīlī, Moāb, Hājirī,

⁷ Jabāl, Ammon, Amāliq, Filistiyā aur Sūr ke bāshinde shāmil ho gae haiñ.

⁸ Āsūr bhī un meñ sharīk ho kar Lūt kī aulād ko sahārā de rahā hai. (Silāh)

⁹ Un ke sāth wuhī sulūk kar jo tū ne Midiyāniyoñ se yānī Qaison Nadī par Sisarā aur Yābīn se kiyā.

¹⁰ Kyoñki wuh Ain-dor ke pās halāk ho kar khet meñ gobar ban gae.

¹¹ Un ke shurafā ke sāth wuhī bartāw kar jo tū ne Oreb aur Zaeb se kiyā. Un ke tamām sardār Zibah aur Zalmunnā kī mānind ban jāeñ,

¹² jinhoñ ne kahā, “Āo, ham Allāh kī charāgāhoñ par qabzā kareñ.”

¹³ Ai mere Ḳhudā, unheñ luṛhākbūṭī aur hawā meñ uṛte hue bhūse kī mānind banā de.

¹⁴ Jis tarah āg pūre jangal meñ phail jātī aur ek hī sholā pahāroñ ko jhulsā detā hai,

15 usī tarah apnī āndhī se un kā tāqqub kar, apne tūfān se un ko dahshatzadā kar de.

16 Ai Rab, un kā muñh kālā kar tāki wuh terā nām talāsh karen.

17 Wuh hameshā tak sharmindā aur hawāsbākhtā raheñ, wuh sharmsār ho kar halāk ho jāeñ.

18 Tab hī wuh jān leñge ki tū hī jis kā nām Rab hai Allāh T'ālā yānī pūrī duniyā kā mālik hai.

84

Rab ke Ghar par K̄hushī

1 Qorah k̄hāndān kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Gittit. Ai Rabbul-afwāj, terī sukūnatgāh kitnī pyārī hai!

2 Merī jān Rab kī bārgāhoñ ke lie taraptī huī niḍhāl hai. Merā dil balki pūrā jism zindā K̄hudā ko zor se pukār rahā hai.

3 Ai Rabbul-afwāj, ai mere Bādshāh aur K̄hudā, terī qurbāngāhoñ ke pās parinde ko bhī ghar mil gayā, abābil ko bhī apne bachchoñ ko pālne kā ghoñslā mil gayā hai.

4 Mubāarak haiñ wuh jo tere ghar meñ baste haiñ, wuh hameshā hī terī satāish karenge. (Silāh)

5 Mubāarak haiñ wuh jo tujh meñ apnī tāqat pāte, jo dil se terī rāhoñ meñ chalte haiñ.

6 Wuh Bukā kī k̄hushk wādī * meñ se guzarte hue use shādāb jagah banā lete haiñ, aur bārisheñ use barkatoñ se ḍhāñp detī haiñ.

7 Wuh qadam baqadam taqwiyyat pāte hue āge barhte, sab Koh-e-Siyyūn par Allāh ke sāmne hāzir ho jāte haiñ.

8 Ai Rab, ai lashkaroñ ke K̄hudā, merī duā sun! Ai Yāqūb ke K̄hudā, dhyān de! (Silāh)

9 Ai Allāh, hamārī ḍhāl par karm kī nigāh ḍāl. Apne masah kie hue k̄hādīm ke chehre par nazar kar.

10 Terī bārgāhoñ meñ ek din kisī aur jagah par hazār dinoñ se behtar hai. Mujhe apne K̄hudā ke ghar ke darwāze par hāzir rahnā bedīnoñ ke gharoñ meñ basne se kahīñ zyādā pasand hai.

11 Kyonki Rab K̄hudā āftāb aur ḍhāl hai, wuhī hameñ fazl aur izzat se nawāztā hai. Jo diyānatdārī se chaleñ unheñ wuh kisī bhī achchhī chīz se mahrūm nahīñ rakhtā.

12 Ai Rabbul-afwāj, mubāarak hai wuh jo tujh par bharosā rakhtā hai!

85

Nae Sire se Barkat Pāne ke lie Duā

1 Qorah kī aulād kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Rab, pahle tū ne apne mulk ko pasand kiyā, pahle Yāqūb ko bahāl kiyā.

2 Pahle tū ne apnī qaum kā qusūr muāf kiyā, us kā tamām gunāh ḍhāñp diyā. (Silāh)

3 Jo ḡhazab ham par nāzil ho rahā thā us kā silsilā tū ne rok diyā, jo qahr hamāre k̄hilāf bhaṛak rahā thā use chhoṛ diyā.

* 84:6 Yā Rone Wālī yānī Ānsuoñ ki Wādī.

⁴ Ai hamārī najāt ke Ḳhudā, hameñ dubārā bahāl kar. Ham se nārāz hone se bāz ā.

⁵ Kyā tū hameshā tak ham se ḡhusse rahegā? Kyā tū apnā qahr pusht-dar-pusht qāym rakhegā?

⁶ Kyā tū dubārā hamārī jān ko tāzādām nahīn karegā tāki terī qaum tujh se ḵhush ho jāe?

⁷ Ai Rab, apnī shafqat ham par zāhir kar, apnī najāt hameñ atā farmā.

⁸ Maiñ wuh kuchh sunūngā jo Ḳhudā Rab farmāegā. Kyoñki wuh apnī qaum aur apne īmāndāroñ se salāmatī kā wādā karegā, albattā lāzim hai ki wuh dubārā hamāqat meñ ulajh na jāeñ.

⁹ Yaqīnan us kī najāt un ke qarīb hai jo us kā ḵhauf mānte haiñ tāki jalāl hamāre mulk meñ sukūnat kare.

¹⁰ Shafqat aur wafādārī ek dūse ke gale lag gae haiñ, rāstī aur salāmatī ne ek dūse ko bosā diyā hai.

¹¹ Sachchāī zamīn se phūṭ niklegī aur rāstī āsmān se zamīn par nazar dālegī.

¹² Allāh zarūr wuh kuchh degā jo achchhā hai, hamārī zamīn zarūr apnī fasleñ paidā karegī.

¹³ Rāstī us ke āge āge chal kar us ke qadmoñ ke lie rāstā taiyār karegī.

86

Musībat meñ Duā

¹ Dāūd kī duā.

Ai Rab, apnā kān jhukā kar merī sun, kyoñki maiñ musībatzadā aur muhtāj hūñ.

² Merī jān ko mahfūz rakh, kyoñki maiñ īmāndār hūñ. Apne ḵhādīm ko bachā jo tujh par bharosā rakhtā hai. Tū hī merā Ḳhudā hai!

³ Ai Rab, mujh par mehrbānī kar, kyoñki din-bhar maiñ tujhe pukārtā hūñ.

⁴ Apne ḵhādīm kī jān ko ḵhush kar, kyoñki maiñ terā ārzūmand hūñ.

⁵ Kyoñki tū ai Rab bhalā hai, tū muāf karne ke lie taiyār hai. Jo bhī tujhe pukārte haiñ un par tū barī shafqat kartā hai.

⁶ Ai Rab, merī duā sun, merī iltijāoñ par tawajjuh kar.

⁷ Musībat ke din maiñ tujhe pukārtā hūñ, kyoñki tū merī suntā hai.

⁸ Ai Rab, mābūdoñ meñ se koī terī mānind nahīn hai. Jo kuchh tū kartā hai koī aur nahīn kar saktā.

⁹ Ai Rab, jitnī bhī qaumeñ tū ne banāīñ wuh ā kar tere huzūr sijdā kareñgī aur tere nām ko jalāl deñgī.

¹⁰ Kyoñki tū hī azīm hai aur mojize kartā hai. Tū hī Ḳhudā hai.

¹¹ Ai Rab, mujhe apnī rāh sikhā tāki terī wafādārī meñ chalūñ. Baḵsh de ki maiñ pūre dil se terā ḵhauf mānūñ.

¹² Ai Rab mere Ḳhudā, maiñ pūre dil se terā shukr karūnga, hameshā tak tere nām kī tāzīm karūnga.

¹³ Kyoñki terī mujh par shafqat azīm hai, tū ne merī jān ko Pātāl kī gahrāyoñ se chhurāyā hai.

¹⁴ Ai Allāh, maḡhrūr mere k̄hilāf uṭh khaṛe hue haiñ, zālīmōñ k̄ jatthā merī jān lene ke darpai hai. Yih log terā lihāz nahīñ karte.

¹⁵ Lekin tū, ai Rab, rahīm aur mehrbān K̄hudā hai. Tū tahammul, shafqat aur wafā se bharpūr hai.

¹⁶ Merī taraf rujū farmā, mujh par mehrbānī kar! Apne k̄hādīm ko apnī quwwat atā kar, apnī k̄hādīmā ke bete ko bachā.

¹⁷ Mujhe apnī mehrbānī k̄ koī nishān dikhā. Mujh se nafrat karne wāle yih dekh kar sharmindā ho jāeñ ki tū Rab ne merī madad karke mujhe tasallī dī hai.

87

Siyyūn Aqwām kī Māñ Hai

¹ Qorah kī aulād k̄ zabūr. Gīt.

Us kī buniyād muqaddas pahāron par rakhī gai hai.

² Rab Siyyūn ke darwāzon ko Yaqūb kī dīgar ābādiyon se kahīñ zyādā pyār kartā hai.

³ Ai Allāh ke shahr; tere bāre meñ shāndār bāteñ sunāī jāti haiñ. (Silāh)

⁴ Rab farmātā hai, “Maiñ Misr aur Bābal ko un logoñ meñ shumār karūnga jo mujhe jānte haiñ.” Filistiyā, Sūr aur Ethiopiya ke bāre meñ bhī kahā jāegā, “In kī paidāish yihīñ huī hai.”

⁵ Lekin Siyyūn ke bāre meñ kahā jāegā, “Har ek bāshindā us meñ paidā huā hai. Allāh T’ālā k̄hud use qāym rakhegā.”

⁶ Jab Rab aqwām ko kitāb meñ darj karegā to wuh sāth sāth yih bhī likhegā, “Yih Siyyūn meñ paidā huī haiñ.” (Silāh)

⁷ Aur log nāchte hue gāeñge, “Mere tamām chashme tujh meñ haiñ.”

88

Tark Kie Gae Shaḡhs ke lie Duā

¹ Qorah kī aulād k̄ zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie. Tarz: Mahalat Lannot. Haimān Izrahī k̄ hikmat k̄ gīt.

Ai Rab, ai merī najāt ke K̄hudā, dīn rāt maiñ tere huzūr chīkhtā-chillātā hūñ.

² Merī duā tere huzūr pahuñche, apnā kān merī chīkhoñ kī taraf jhukā.

³ Kyoñki merī jān dukh se bhari hai, aur merī t̄angeñ qabr meñ laṭkī huī haiñ.

⁴ Mujhe un meñ shumār kiyā jātā hai jo Pātāl meñ utar rahe haiñ. Maiñ us mard kī mānind hūñ jis kī tamām tāqat jāti rahī hai.

⁵ Mujhe murdoñ meñ tanhā chhoṛā gayā hai, qabr meñ un maqtūloñ kī tarah jin k̄ tū ab k̄hayāl nahīñ rakhtā aur jo tere hāth ke sahāre se munqate ho gae haiñ.

⁶ Tū ne mujhe sab se gahre gaṛhe meñ, tārikhtarīn gahrāiyon meñ dāl diyā hai.

⁷ Tere ḡhazab k̄ pūrā bojh mujh par ā paṛā hai, tū ne mujhe apnī tamām maujoñ ke nīche dabā diyā hai. (Silāh)

⁸ Tū ne mere qarībī doston ko mujh se dūr kar diyā hai, aur ab wuh mujh se ghin khāte haiñ. Maiñ phañsā huā hūñ aur nikal nahīñ saktā.

⁹ Merī āñkheñ ḡham ke māre pazhmurdā ho gaī haiñ. Ai Rab, din-bhar maiñ tujhe pukārtā, apne hāth terī taraf uṭhāe rakhtā hūñ.

¹⁰ Kyā tū murdoñ ke lie mojize karegā? Kyā Pātāl ke bāshinde uṭh kar terī tamjīd kareñge? (Silāh)

¹¹ Kyā log qabr meñ terī shafqat yā Pātāl meñ terī wafā bayān kareñge?

¹² Kyā tārikī meñ tere mojize yā Mulk-e-farāmosh meñ terī rāstī mālūm ho jāegī?

¹³ Lekin ai Rab, maiñ madad ke lie tujhe pukārtā hūñ, merī duā subah-sawere tere sāmne ā jāti hai.

¹⁴ Ai Rab, tū merī jān ko kyoñ radd kartā, apne chehre ko mujh se poshīdā kyoñ rakhtā hai?

¹⁵ Maiñ musibat-zadā aur jawānī se maut ke qarīb rahā hūñ. Tere dahshatnāk hamle bardāshht karte karte maiñ jān se hāth dho baiṭhā hūñ.

¹⁶ Terā bharaktā qahr mujh par se guzar gayā, tere haulnāk kāmoñ ne mujhe nābūd kar diyā hai.

¹⁷ Din-bhar wuh mujhe sailāb kī tarah ghere rakhte haiñ, har taraf se mujh par hamlā-āwar hote haiñ.

¹⁸ Tū ne mere doston aur paṛosiyon ko mujh se dūr kar rakhā hai. Tārikī hī merī qarībī dost ban gaī hai.

89

Isrāīl kī Musibat aur Dāūd se Wādā

¹ Aitān Izrahī kā hikmat kā gīt.

Maiñ abad tak Rab kī mehrbāniyon kī madahsarāī karūnga, pusht-dar-pusht muñh se terī wafā kā elān karūnga.

² Kyoñki maiñ bolā, “Terī shafqat hameshā tak qāym hai, tū ne apnī wafā kī mazbūt buniyād āsmān par hī rakhī hai.”

³ Tū ne farmāyā, “Maiñ ne apne chune hue bande se ahd bāndhā, apne khādīm Dāūd se qasam khā kar wādā kiyā hai,

⁴ ‘Maiñ terī nasl ko hameshā tak qāym rakhūngā, terā taḡht hameshā tak mazbūt rakhūngā.’ ” (Silāh)

⁵ Ai Rab, āsmān tere mojizon kī satāish kareñge, muqaddasīn kī jamāt meñ hī terī wafādārī kī tamjīd kareñge.

⁶ Kyoñki bādaloñ meñ kaun Rab kī mānind hai? Ilāhī hastiyon meñ se kaun Rab kī mānind hai?

⁷ Jo bhī muqaddasīn kī majlis meñ shāmil haiñ wuh Allāh se khauf khāte haiñ. Jo bhī us ke irdgird hote haiñ un par us kī azmat aur rob chhāyā rahtā hai.

⁸ Ai Rab, ai lashkaron ke Khudā, kaun terī mānind hai? Ai Rab, tū qawī aur apnī wafā se ghīrā rahtā hai.

⁹ Tū ṭhāṭheñ mārte hue samundar par hukūmat kartā hai. Jab wuh maujzan ho to tū use thamā detā hai.

10 Tū ne samundarī azhdahe Rahab ko kuchal diyā, aur wuh maqtūl kī mānind ban gayā. Apne qawī bāzū se tū ne apne dushmanoñ ko titar-bitar kar diyā.

11 Āsmān-o-zamīn tere hī haiñ. Duniyā aur jo kuchh us meñ hai tū ne qāym kiyā.

12 Tū ne shimāl-o-junūb ko khalaq kiyā. Tabūr aur Harmūn tere nām kī khushī meñ nāre lagāte haiñ.

13 Terā bāzū qawī aur terā hāth tāqatwar hai. Terā dahnā hāth azīm kām karne ke lie taiyār hai.

14 Rāstī aur insāf tere taḥt kī buniyād haiñ. Shafqat aur wafā tere āge āge chaltī haiñ.

15 Mubārak hai wuh qaum jo terī khushī ke nāre lagā sake. Ai Rab, wuh tere chehre ke nūr meñ chaleñge.

16 Rozānā wuh tere nām kī khushī manāeñge aur terī rāstī se sarfarāz hoñge.

17 Kyonki tū hī un kī tāqat kī shān hai, aur tū apne karm se hamen sarfarāz karegā.

18 Kyonki hamārī dhāl Rab hī kī hai, hamārā bādshāh Isrāīl ke Quddūs hī kā hai.

19 Māzī meñ tū royā meñ apne imāndāroñ se hamkalām huā. Us waqt tū ne farmāyā, “Maiñ ne ek sūrme ko tāqat se nawāzā hai, qaum meñ se ek ko chun kar sarfarāz kiyā hai.

20 Maiñ ne apne khādim Dāūd ko pā liyā aur use apne muqaddas tel se masah kiyā hai.

21 Merā hāth use qāym rakhegā, merā bāzū use taqwiyat degā.

22 Dushman us par ghālib nahīn āegā, sharīr use khāk meñ nahīn milāeñge.

23 Us ke āge āge maiñ us ke dushmanoñ ko pāsh pāsh karūnga. Jo us se nafrat rakhte haiñ unheñ zamīn par paṭakh dūngā.

24 Merī wafā aur merī shafqat us ke sāth raheñgī, mere nām se wuh sarfarāz hogā.

25 Maiñ us ke hāth ko samundar par aur us ke dahne hāth ko dariyāoñ par hukūmat karne dūngā.

26 Wuh mujhe pukār kar kahegā, “Tū merā Bāp, merā Khudā aur merī najāt kī Chaṭṭān hai.”

27 Maiñ use apnā pahlauṭhā aur duniyā kā sab se ālā bādshāh banāūngā.

28 Maiñ use hameshā tak apnī shafqat se nawāztā rahūngā, merā us ke sāth ahd kabhī tamām nahīn hogā.

29 Maiñ us kī nasl hameshā tak qāym rakhūngā, jab tak āsmān qāym hai us kā taḥt qāym rakhūngā.

30 Agar us ke beṭe merī sharīat tark karke mere ahkām par amal na karen,

31 agar wuh mere farmānoñ kī behurmatī karke merī hidāyat ke mutābiq zindagī na guzāren

32 to maiñ lāṭhī le kar un kī tāḍib karūnga aur mohlak wabāoñ se un ke gunāhoñ kī sazā dūngā.

³³ Lekin main use apnī shafqat se mahrūm nahīn karūnga, apnī wafā kā inkār nahīn karūnga.

³⁴ Na main apne ahd kī behurmatī karūnga, na wuh kuchh tabdīl karūnga jo main ne farmāyā hai.

³⁵ Main ne ek bār sadā ke lie apnī quddūsiyat kī qasam khā kar wādā kiyā hai, aur main Dāūd ko kabhī dhokā nahīn dūngā.

³⁶ Us kī nasl abad tak qāym rahegī, us kā taḡht āftāb kī tarah mere sāmne kharā rahegā.

³⁷ Chānd kī tarah wuh hameshā tak barqarār rahegā, aur jo gawāh bādaloñ meñ hai wuh wafādār hai.” (Silāh)

³⁸ Lekin ab tū ne apne masah kie hue ḡhādīm ko ṡhukrā kar radd kiyā, tū us se ḡhazabnāk ho gayā hai.

³⁹ Tū ne apne ḡhādīm kā ahd nāmanzūr kiyā aur us kā tāj ḡhāk meñ milā kar us kī behurmatī kī hai.

⁴⁰ Tū ne us kī tamām fasileñ ḡhā kar us ke qiloñ ko malbe ke ḡher banā diyā hai.

⁴¹ Jo bhī wahāñ se guzare wuh use lūṡ letā hai. Wuh apne paṡosiyon ke lie mazāq kā nishānā ban gayā hai.

⁴² Tū ne us ke muḡhālifoñ kā dahnā hāth sarfarāz kiyā, us ke tamām dushmanoñ ko ḡhush kar diyā hai.

⁴³ Tū ne us kī talwār kī tezī beasar karke use jang meñ fatah pāne se rok diyā hai.

⁴⁴ Tū ne us kī shān ḡhatm karke us kā taḡht zamīn par paṡaḡh diyā hai.

⁴⁵ Tū ne us kī jawānī ke din muḡhtasar karke use ruswāi kī chādār meñ lapeṡā hai. (Silāh)

⁴⁶ Ai Rab, kab tak? Kyā tū apne āp ko hameshā tak chhupāe rakhegā? Kyā terā ḡahr abad tak āḡ kī tarah bhaṡaktā rahegā?

⁴⁷ Yād rahe ki merī zindagī kitnī muḡhtasar hai, ki tū ne tamām insān kitne fānī ḡhalaq kie haiñ.

⁴⁸ Kaun hai jis kā maut se wāstā na pare, kaun hai jo hameshā zindā rahe? Kaun apnī jān ko maut ke ḡabze se bachāe rakh saktā hai? (Silāh)

⁴⁹ Ai Rab, terī wuh purānī mehrbāniyāñ kahāñ haiñ jin kā wādā tū ne apnī wafā kī qasam khā kar Dāūd se kiyā?

⁵⁰ Ai Rab, apne ḡhādimoñ kī ḡhajālat yād kar. Merā Sīnā muta'addid ḡaumoñ kī lān-tān se dukhtā hai,

⁵¹ kyoñki ai Rab, tere dushmanoñ ne mujhe lān-tān kī, unhoñ ne tere masah kie hue ḡhādīm ko har ḡadam par lān-tān kī hai!

⁵² Abad tak Rab kī hamd ho! Āmīn, phir āmīn.

Chauthī Kitāb 90-106

90

Fānī Insān Allāh meñ Panāh Le

¹ Mard-e-ḡhudā Mūsā kī duā.

Ai Rab, pusht-dar-pusht tū hamārī panāhgāh rahā hai.

² Is se pahle kī pahāṡ paidā hue aur tū zamīn aur duniyā ko wujūd meñ lāyā tū hī thā. Ai Allāh, tū azal se abad tak hai.

³ Tū insān ko dubārā k̄hāk hone detā hai. Tū farmātā hai, 'Ai ādamzādo, dubārā k̄hāk meñ mil jāo!'

⁴ Kyoñki terī nazar meñ hazār sāl kal ke guzare hue din ke barābar yā rāt ke ek pahar kī mānind haiñ.

⁵ Tū logoñ ko sailāb kī tarah bahā le jātā hai, wuh nīnd aur us ghās kī mānind haiñ jo subah ko phūṭ nikaltī hai.

⁶ Wuh subah ko phūṭ nikaltī aur ugtī hai, lekin shām ko murjhā kar sūkh jātī hai.

⁷ Kyoñki ham tere ghazab se fanā ho jāte aur tere qahr se hawāsbākhtā ho jāte haiñ.

⁸ Tū ne hamārī k̄hatāoñ ko apne sāmne rakhā, hamāre poshīdā gunāhoñ ko apne chehre ke nūr meñ lāyā hai.

⁹ Chunānche hamāre tamām din tere qahr ke taht ghatte ghatte k̄hatm ho jāte haiñ. Jab ham apne sāloñ ke ik̄htitām par pahuñchte haiñ to zindagī sard āh ke barābar hī hotī hai.

¹⁰ Hamārī umr 70 sāl yā agar zyādā tāqat ho to 80 sāl tak pahuñchtī hai, aur jo din faḡhr kā bāis the wuh bhī taklifdeh aur bekār haiñ. Jald hī wuh guzar jāte haiñ, aur ham parindoñ kī tarah uṛ kar chale jāte haiñ.

¹¹ Kaun tere ghazab kī pūrī shiddat jāntā hai? Kaun samajhtā hai ki terā qahr hamārī k̄hudātarsī kī kamī ke mutābiq hī hai?

¹² Chunānche hameñ hamāre dinoñ kā sahīh hisāb karnā sikhā tāki hamāre dil dānishmand ho jāeñ.

¹³ Ai Rab, dubārā hamārī taraf rujū farmā! Tū kab tak dūr rahegā? Apne k̄hādimoñ par tars khā!

¹⁴ Subah ko hameñ apnī shafqat se ser kar! Tab ham zindagī-bhar bāgh bāgh hoñge aur k̄hushī manāeñge.

¹⁵ Hameñ utne hī din k̄hushī dilā jitne tū ne hameñ past kiyā hai, utne hī sāl jitne hameñ dukh sahnā paṛā hai.

¹⁶ Apne k̄hādimoñ par apne kām aur un kī aulād par apnī azmat zāhir kar.

¹⁷ Rab hamārā K̄hudā hameñ apnī mehrbānī dikhāe. Hamāre hāthoñ kā kām mazbūt kar, hāñ hamāre hāthoñ kā kām mazbūt kar!

91

Allāh kī Panāh Meñ

¹ Jo Allāh T'ālā kī panāh meñ rahe wuh Qādir-e-mutlaq ke sāye meñ sukūnat karegā.

² Maiñ kahūngā, "Ai Rab, tū merī panāh aur merā qilā hai, merā K̄hudā jis par maiñ bharosā rakhtā hūñ."

³ Kyoñki wuh tujhe chiṛīmār ke phande aur mohlak marz se chhurāegā.

⁴ Wuh tujhe apne shāhparoñ ke nīche dhāñp legā, aur tū us ke paron tale panāh le sakegā. Us kī wafādārī terī dhāl aur pushtā rahegī.

⁵ Rāt kī dahshatoñ se k̄hauf mat khā, na us tīr se jo din ke waqt chale.

⁶ Us mohlak marz se dahshat mat khā jo tārikī meñ ghūme phire, na us wabāi bīmārī se jo dopahar ke waqt tabāhī phailāe.

⁷ Go tere sāth khare hazār afrād halāk ho jāeñ aur tere dahne hāth das hazār mar jāeñ, lekin tū us kī zad meñ nahīñ āegā.

⁸ Tū apnī āñkhoñ se is kā mulāhazā karegā, tū khud bedīnoñ kī sazā dekhegā.

⁹ Kyoñki tū ne kahā hai, “Rab merī panāhgāh hai,” tū Allāh T’ālā ke sāye meñ chhup gayā hai.

¹⁰ Is lie terā kisī balā se wāstā nahīñ paregā, koī āfat bhī tere khaime ke qarīb phaṭakne nahīñ pāegī.

¹¹ Kyoñki wuh apne farishtoñ ko har rāh par terī hifāzat karne kā hukm degā,

¹² aur wuh tujhe apne hāthoñ par uṭhā leñge tāki tere pānwoñ ko patthar se ṭhes na lage.

¹³ Tū sherbabaroñ aur zahrīle sāñpoñ par qadam rakhegā, tū jawān sheroñ aur azhdahāoñ ko kuchal degā.

¹⁴ Rab farmātā hai, “Chūñki wuh mujh se liṭṭā rahtā hai is lie main use bachāūngā. Chūñki wuh merā nām jāntā hai is lie main use mahfūz rakhūngā.

¹⁵ Wuh mujhe pukāregā to main us kī sunūngā. Musībat meñ main us ke sāth hūngā. Main use chhurā kar us kī izzat karūngā.

¹⁶ Main use umr kī darāzī baḅshūngā aur us par apnī najāt zāhir karūngā.”

92

Allāh kī Satāish Karne kī Khushī

¹ Zabūr. Sabat ke lie gīt.

Rab kā shukr karnā bhalā hai. Ai Allāh T’ālā, tere nām kī madahsarāī karnā bhalā hai.

² Subah ko terī shafqat aur rāt ko terī wafā kā elān karnā bhalā hai,
³ khāskar jab sāth sāth das tāroñ wālā sāz, sitār aur sarod bajte haiñ.

⁴ Kyoñki ai Rab, tū ne mujhe apne kāmoñ se khush kiyā hai, aur tere hāthoñ ke kām dekh kar main khushī ke nāre lagātā hūñ.

⁵ Ai Rab, tere kām kitne azīm, tere khayālāt kitne gahre haiñ.

⁶ Nādān yih nahīñ jāntā, ahmaq ko is kī samajh nahīñ ātī.

⁷ Go bedīn ghās kī tarah phūṭ nikalte aur badkār sab phalte-phūlte haiñ, lekin ākhirkār wuh hameshā ke lie halāk ho jāeñge.

⁸ Magar tū, ai Rab, abad tak sarbuland rahegā.

⁹ Kyoñki tere dushman, ai Rab, tere dushman yaqīnan tabāh ho jāeñge, badkār sab titar-bitar ho jāeñge.

¹⁰ Tū ne mujhe janglī bail kī-sī tāqat de kar tāzā tel se masah kiyā hai.

¹¹ Merī āñkh apne dushmanoñ kī shikast se aur mere kān un sharīroñ ke anjām se lutfandoz hue haiñ jo mere khilāf uṭh khare hue haiñ.

¹² Rāstbāz khajūr ke darakht kī tarah phale phūlegā, wuh Lubnān ke deodār ke darakht kī tarah baṛhegā.

¹³ Jo paude Rab kī sukūnatgāh meñ lagāe gae haiñ wuh hamāre Ḳhudā kī bārgāhoñ meñ phaleñ-phūleñge.

¹⁴ Wuh burhāpe meñ bhī phal lāeñge aur tar-o-tāzā aur hare-bhare raheñge.

¹⁵ Us waqt bhī wuh elān kareñge, “Rab rāst hai. Wuh merī chaṭṭān hai, aur us meñ nārāstī nahīñ hotī.”

93

Allāh Abadī Bādshāh Hai

¹ Rab Bādshāh hai, wuh jalāl se mulabbas hai. Rab jalāl se mulabbas aur qudrat se kamarbastā hai. Yaḡīnan duniyā mazbūt buniyād par qāym hai, aur wuh nahīñ ḍagmagāegī.

² Terā taḡht qadīm zamāne se qāym hai, tū azal se maujūd hai.

³ Ai Rab, sailāb garaj uṭhe, sailāb shor machā kar garaj uṭhe, sailāb ṭhāṭheñ mār kar garaj uṭhe.

⁴ Lekin ek hai jo gahre pānī ke shor se zyādā zorāwar, jo samundar kī ṭhāṭhoñ se zyādā tāqatwar hai. Rab jo bulandiyōñ par rahtā hai kahīñ zyādā azīm hai.

⁵ Ai Rab, tere ahkām har tarah se qābil-e-etamād haiñ. Terā ghar hameshā tak quddūsiyat se ārāstā rahegā.

94

Qaum par Zulm Karne Wāloñ se Rihāi ke lie Duā

¹ Ai Rab, ai intaqām lene wāle Ḳhudā! Ai intaqām lene wāle Ḳhudā, apnā nūr chamkā.

² Ai duniyā ke munsif, uṭh kar maḡhrūroñ ko un ke āmāl kī munāsib sazā de.

³ Ai Rab, bedīn kab tak, hāñ kab tak fatah ke nāre lagāeñge?

⁴ Wuh kufr kī bāteñ ugalte rahte, tamām badkār sheḡhī mārte rahte haiñ.

⁵ Ai Rab, wuh terī qaum ko kuchal rahe, terī maurūsī milkiyat par zulm kar rahe haiñ.

⁶ Bewāoñ aur ajnabiyōñ ko wuh maut ke ghāṭ utār rahe, yatimoñ ko qatl kar rahe haiñ.

⁷ Wuh kahte haiñ, “Yih Rab ko nazar nahīñ ātā, Yāqūb kā Ḳhudā dhyān hī nahīñ detā.”

⁸ Ai qaum ke nādāno, dhyān do! Ai ahmaḡo, tumheñ kab samajh āegī?

⁹ Jis ne kān banāyā, kyā wuh nahīñ suntā? Jis ne āñkh ko tashkīl diyā kyā wuh nahīñ deḡhtā?

¹⁰ Jo aḡwām ko tambīh kartā aur insān ko tālīm detā hai kyā wuh sazā nahīñ detā?

¹¹ Rab insān ke ḡhayālāt jāntā hai, wuh jāntā hai ki wuh dam-bhar ke hī haiñ.

¹² Ai Rab, mubāarak hai wuh jise tū tarbiyat detā hai, jise tū apnī shariat kī tālīm detā hai

¹³ tākī wuh musībat ke dinoñ se ārām pāe aur us waqt tak sukūn se zindagī guzāre jab tak bedīnoñ ke lie gaṛhā taiyār na ho.

¹⁴ Kyoñki Rab apnī qaum ko radd nahīn karegā, wuh apnī maurūsī milkiyat ko tark nahīn karegā.

¹⁵ Faisle dubārā insāf par mabnī hoñge, aur tamām diyānatdār dil us kī pairawī kareñge.

¹⁶ Kaun sharīroñ ke sāmne merā difā karegā? Kaun mere lie badkāroñ kā sāmna karegā?

¹⁷ Agar Rab merā sahārā na hotā to merī jān jald hī khamoshī ke mulk meñ jā bastī.

¹⁸ Ai Rab, jab main bolā, “Merā pānw ḍagmagāne lagā hai” to terī shafaqat ne mujhe sañbhālā.

¹⁹ Jab tashwīshnāk khayālāt mujhe bechain karne lage to terī tasalliyoñ ne merī jān ko tāzādām kiyā.

²⁰ Ai Allāh, kyā tabāhī kī hukūmat tere sāth muttahid ho saktī hai, aisī hukūmat jo apne farmānoñ se zulm kartī hai? Hargiz nahīn!

²¹ Wuh rāstbāz kī jān lene ke lie āpas meñ mil jāte aur bequsūroñ ko qātil thahrāte haiñ.

²² Lekin Rab merā qīlā ban gayā hai, aur merā Kḥudā merī panāh kī chaṭṭān sābit huā hai.

²³ Wuh un kī nāinsāfi un par wāpas āne degā aur un kī sharīr harkatoñ ke jawāb meñ unheñ tabāh karegā. Rab hamārā Kḥudā unheñ nest karegā.

95

Parastish aur Farmānbardārī kī Dāwat

¹ Āo, ham shādiyānā bajā kar Rab kī madahsarāī karen, kḥushī ke nāre lagā kar apnī najāt kī chaṭṭān kī tamjīd karen!

² Āo, ham shukrguzārī ke sāth us ke huzūr āeñ, gīt gā kar us kī satāish karen.

³ Kyoñki Rab azīm Kḥudā aur tamām mābūdoñ par azīm Bādshāh hai.

⁴ Us ke hāth meñ zamīn kī gahrāiyāñ haiñ, aur pahār kī bulandiyāñ bhī usī kī haiñ.

⁵ Samundar us kā hai, kyoñki us ne use khalaq kiyā. Kḥushkī us kī hai, kyoñki us ke hāthoñ ne use tashkīl diyā.

⁶ Āo ham sijdā karen aur Rab apne Kḥāliq ke sāmne jhuk kar ghuṭne ṭekeñ.

⁷ Kyoñki wuh hamārā Kḥudā hai aur ham us kī charāgāh kī qaum aur us ke hāth kī bheṛeñ haiñ. Agar tum āj us kī āwāz suno

⁸ “To apne diloñ ko saḡht na karo jis tarah Marībā meñ huā, jis tarah registān meñ Massā meñ huā.

⁹ Wahān tumhāre bāpdādā ne mujhe āzmāyā aur jānchā, hālāñki unhoñ ne mere kām dekh lie the.

¹⁰ Chālīs sāl main us nasl se ghīn khātā rahā. Main bolā, ‘Un ke dil hameshā sahīh rah se haṭ jāte haiñ, aur wuh merī rāheñ nahīn jānte.’

¹¹ Apne ghazab meñ main ne qasam khāī, ‘Yih kabhī us mulk meñ dākḥīl nahīn hoñge jahān main unheñ sukūn detā.’ ”

96

Duniyā kā Khāliq aur Munsif

¹ Rab kī tamjīd meñ nayā gīt gāo, ai pūrī duniyā, Rab kī madahsarāī karo.

² Rab kī tamjīd meñ gīt gāo, us ke nām kī satāish karo, roz baroz us kī najāt kī khushkhabrī sunāo.

³ Qaumoñ meñ us kā jalāl aur tamām ummatoñ meñ us ke ajāyb bayān karo.

⁴ Kyoñki Rab azīm aur satāish ke bahut lāyq hai. Wuh tamām mābūdoñ se mahīb hai.

⁵ Kyoñki digar qaumoñ ke tamām mābūd but hī haiñ jabki Rab ne āsmān ko banāyā.

⁶ Us ke huzūr shān-o-shaukat, us ke maqdis meñ qudrat aur jalāl hai.

⁷ Ai qaumoñ ke qabīlo, Rab kī tamjīd karo, Rab ke jalāl aur qudrat kī satāish karo.

⁸ Rab ke nām ko jalāl do. Qurbānī le kar us kī bārgāhoñ meñ dākhlil ho jāo.

⁹ Muqaddas libās se ārāstā ho kar Rab ko sijdā karo. Pūrī duniyā us ke sāmne laraz uṭhe.

¹⁰ Qaumoñ meñ elān karo, “Rab hī Bādshāh hai! Yaqīnan duniyā mazbūti se qāym hai aur nahīn ḍagmagāegī. Wuh insāf se qaumoñ kī adālat karegā.”

¹¹ Āsmān khush ho, zamīn jashn manāe! Samundar aur jo kuchh us meñ hai khushī se garaj uṭhe.

¹² Maidān aur jo kuchh us meñ hai bāgh bāgh ho. Phir jangal ke darakht shādiyānā bajāeñge.

¹³ Wuh Rab ke sāmne shādiyānā bajāeñge, kyoñki wuh ā rahā hai, wuh duniyā kī adālat karne ā rahā hai. Wuh insāf se duniyā kī adālat karegā aur apnī sadāqat se aqwām kā faislā karegā.

97

Allāh kī Saltanat par Khushī

¹ Rab Bādshāh hai! Zamīn jashn manāe, sāhilī ilāqe dūr dūr tak khush hoñ.

² Wuh bādaloñ aur gahre andhere se ghīrā rahtā hai, rāstī aur insāf us ke taḳht kī buniyād haiñ.

³ Āg us ke āge āge bhaṛak kar chāroñ taraf us ke dushmanoñ ko bhasm kar detī hai.

⁴ Us kī karaktī bijliyoñ ne duniyā ko raushan kar diyā to zamīn yih dekh kar pech-o-tāb khāne lagī.

⁵ Rab ke āge āge, hāñ pūrī duniyā ke mālik ke āge āge pahār mom kī tarah pighal gae.

⁶ Āsmānoñ ne us kī rāstī kā elān kiyā, aur tamām qaumoñ ne us kā jalāl dekhā.

⁷ Tamām butparast, hāñ sab jo butoñ par fakhr karte haiñ sharmindā hoñ. Ai tamām mābūdo, use sijdā karo!

⁸ Koh-e-Siyyūn sun kar ḡhush huā. Ai Rab, tere faisloñ ke bāis Yahūdāh kī beṭiyān * bāḡh bāḡh huīn.

⁹ Kyoñki tū ai Rab, pūrī duniyā par sab se ālā hai, tū tamām mābūdoñ se sarbuland hai.

¹⁰ Tum jo Rab se muhabbat rakhte ho, burāī se nafrat karo! Rab apne imāndāroñ kī jān ko mahfūz rakhtā hai, wuh unheñ bedīnoñ ke qabze se chhuṛātā hai.

¹¹ Rāstbāz ke lie nūr kā aur dil ke diyānatdāroñ ke lie shādmānī kā bīj boyā gayā hai.

¹² Ai rāstbāzo, Rab se ḡhush ho, us ke muqaddas nām kī satāish karo.

98

Pūrī Duniyā kā Shāhī Munsif

¹ Rab kī tamjīd meñ nayā gīt gāo, kyoñki us ne mojize kie haiñ. Apne dahne hāth aur muqaddas bāzū se us ne najāt dī hai.

² Rab ne apnī najāt kā elān kiyā aur apnī rāstī qaumoñ ke rūbarū zāhir kī hai.

³ Us ne Isrāīl ke lie apnī shafqat aur wafā yād kī hai. Duniyā kī intahāoñ ne sab hamāre Ḳhudā kī najāt dekhī hai.

⁴ Ai pūrī duniyā, nāre lagā kar Rab kī madahsarāī karo! Āpe meñ na samāo aur jashn manā kar hamd ke gīt gāo!

⁵ Sarod bajā kar Rab kī madahsarāī karo, sarod aur gīt se us kī satāish karo.

⁶ Turam aur narsingā phūnk kar Rab Bādshāh ke huzūr ḡhushī ke nāre lagāo!

⁷ Samundar aur jo kuchh us meñ hai, duniyā aur us ke bāshinde ḡhushī se garaj uṭheñ.

⁸ Dariyā tāliyāñ bajāeñ, pahār mil kar ḡhushī manāeñ,

⁹ wuh Rab ke sāmne ḡhushī manāeñ. Kyoñki wuh zamīn kī adālat karne ā rahā hai. Wuh insāf se duniyā kī adālat karegā, rāstī se qaumoñ kā faislā karegā.

99

Quddūs Ḳhudā

¹ Rab Bādshāh hai, aqwām laraz uṭheñ! Wuh karūbī farishtoñ ke darmiyān taḡhtnashīn hai, duniyā ḡagmagāe!

² Koh-e-Siyyūn par Rab azīm hai, tamām aqwām par sarbuland hai.

³ Wuh tere azīm aur purjalāl nām kī satāish kareñ, kyoñki wuh quddūs hai.

⁴ Wuh Bādshāh kī qudrat kī tamjīd kareñ jo insāf se pyār kartā hai. Ai Allāh, tū hī ne adl qāym kiyā, tū hī ne Yāqūb meñ insāf aur rāstī paidā kī hai.

⁵ Rab hamāre Ḳhudā kī tāzīm karo, us ke pānwoñ kī chaukī ke sāmne sijdā karo, kyoñki wuh quddūs hai.

* 97:8 Ek aur mumkinā tarjumā: Yahūdāh kī ābādiyān.

⁶ Mūsā aur Hārūn us ke imāmoñ meñ se the. Samuel bhī un meñ se thā jo us kā nām pukārte the. Unhoñ ne Rab ko pukārā, aur us ne un kī sunī.

⁷ Wuh bādāl ke satūn meñ se un se hamkalām huā, aur wuh un ahkām aur farmānoñ ke tābe rahe jo us ne unheñ die the.

⁸ Ai Rab hamāre Ḳhudā, tū ne un kī sunī. Tū jo Allāh hai unheñ muāf kartā rahā, albattā unheñ un kī burī harkatoñ kī sazā bhī detā rahā.

⁹ Rab hamāre Ḳhudā kī tāzīm karo aur us ke muqaddas pahār par sijdā karo, kyonki Rab hamārā Ḳhudā quddūs hai.

100

Allāh kī Satāish Karo!

¹ Shukrguzārī kī qurbānī ke lie zabūr.

Ai pūrī duniyā, ḳhushī ke nāre lagā kar Rab kī madahsarāī karo!

² Ḳhushī se Rab kī ibādat karo, jashn manāte hue us ke huzūr āo!

³ Jān lo ki Rab hī Ḳhudā hai. Usī ne hameñ ḳhalaq kiyā, aur ham us ke haiñ, us kī qaum aur us kī charāgāh kī bhreñ.

⁴ Shukr karte hue us ke darwāzoñ meñ dāḳhil ho, satāish karte hue us kī bārgāhoñ meñ hāzir ho. Us kā shukr karo, us ke nām kī tamjīd karo!

⁵ Kyonki Rab bhalā hai. Us kī shafqat abadī hai, aur us kī wafādārī pusht-dar-pusht qāym hai.

101

Bādshāh kī Hukūmat Kaisī Honī Chāhie?

¹ Dāūd kā zabūr.

Maiñ shafqat aur insāf kā gīt gāūngā. Ai Rab, maiñ terī madahsarāī karūnga.

² Maiñ baṛī ehtiyāt se be'ilzām rāh par chalūngā. Lekin tū kab mere pās āegā? Maiñ ḳhulūsdilī se apne ghar meñ zindagī guzarūnga.

³ Maiñ sharārat kī bāt apne sāmne nahīn rakhtā aur burī harkatoñ se nafrat kartā hūn. Aisī chīzeñ mere sāth lipaṭ na jāeñ.

⁴ Jhūṭā dil mujh se dūr rahe. Maiñ burāī ko jānanā hī nahīn chāhtā.

⁵ Jo chupke se apne paṛosī par tohmat lagāe use maiñ ḳhāmosh karāūngā, jis kī āñkheñ maḡhrūr aur dil mutakabbir ho use bardāsht nahīn karūnga.

⁶ Merī āñkheñ mulk ke wafādāroñ par lagī rahtī haiñ tāki wuh mere sāth raheñ. Jo be'ilzām rāh par chale wuhī merī ḳhidmat kare.

⁷ Dhokebāz mere ghar meñ na ṭhahre, jhūṭ bolne wālā merī maujūdaḡī meñ qāym na rahe.

⁸ Har subah ko maiñ mulk ke tamām bedīnoñ ko ḳhāmosh karāūngā tāki tamām badkāroñ ko Rab ke shahr meñ se miṭāyā jāe.

102

Sīyyūn kī Bahālī ke lie Duā (Taubā kā Pāñchwāñ Zabūr)

¹ Musībatzadā kī duā, us waqt jab wuh niḡhāl ho kar Rab ke sāmne apnī āh-o-zārī unḡel detā hai.

Ai Rab, merī duā sun! Madad ke lie merī āheñ tere huzūr pahūñcheñ.

² Jab main musibat mein hūn to apnā chehrā mujh se chhupāe na rakh balki apnā kān merī taraf jhukā. Jab main pukārūn to jald hī merī sun.

³ Kyonki mere din dhuen kī tarah ghāyb ho rahe haiñ, merī haḍḍiyān koelon kī tarah dahak rahī haiñ.

⁴ Merā dil ghās kī tarah jhulas kar sūkh gayā hai, aur main roṭī khānā bhī bhūl gayā hūn.

⁵ Āh-o-zārī karte karte merā jism sukar gayā hai, jild aur haḍḍiyān hī rah gaī haiñ.

⁶ Main registān mein dashtī ullū aur khandarāt mein chhoṭe ullū kī mānind hūn.

⁷ Main bistar par jāgtā rahtā hūn, chhat par tanhā parinde kī mānind hūn.

⁸ Din-bhar mere dushman mujhe lān-tān karte haiñ. Jo merā mazāq uṛāte haiñ wuh merā nām le kar lānat karte haiñ.

⁹ Rākh merī roṭī hai, aur jo kuchh pītā hūn us mein mere ānsū mile hote haiñ.

¹⁰ Kyonki mujh par terī lānat aur terā ghazab nāzil huā hai. Tū ne mujhe uṭhā kar zamīn par paṭākh diyā hai.

¹¹ Mere din shām ke ḍhalne wāle sāye kī mānind haiñ. Main ghās kī tarah sūkh rahā hūn.

¹² Lekin tū ai Rab abad tak taḥtnashīn hai, terā nām pusht-dar-pusht qāym rahtā hai.

¹³ Ab ā, Koh-e-Siyyūn par rahm kar. Kyonki us par mehrbānī karne kā waqt ā gayā hai, muqarrarā waqt ā gayā hai.

¹⁴ Kyonki tere kḥādimoñ ko us kā ek ek patthar pyārā hai, aur wuh us ke malbe par tars khāte haiñ.

¹⁵ Tab hī qaumeñ Rab ke nām se ḍarengī, aur duniyā ke tamām bādshāh tere jalāl kā kḥauf khāenge.

¹⁶ Kyonki Rab Siyyūn ko az sar-e-nau tāmīr karegā, wuh apne pūre jalāl ke sāth zāhir ho jāegā.

¹⁷ Mufliṣoñ kī duā par wuh dhyān degā aur un kī fariyādoñ ko haqīr nahīn jānegā.

¹⁸ Āne wālī nasl ke lie yih qalamband ho jāe tāki jo qaum abhī paidā nahīn huī wuh Rab kī satāish kare.

¹⁹ Kyonki Rab ne apne maqḍis kī bulandiyoñ se jhānkā hai, us ne āsmān se zamīn par nazar ḍālī hai

²⁰ tāki gaidiyoñ kī āh-o-zārī sune aur marne wāloñ kī zanjireñ khole.

²¹ Kyonki us kī marzī hai kī wuh Koh-e-Siyyūn par Rab ke nām kā elān kareñ aur Yarūshalam mein us kī satāish kareñ,

²² kī qaumeñ aur saltanateñ mil kar jamā ho jāeñ aur Rab kī ibādat kareñ.

²³ Rāste mein hī Allāh ne merī tāqat toṛ kar mere din muḥtasar kar die haiñ.

²⁴ Main bolā, “Ai mere Kḥudā, mujhe zindoñ ke mulk se dūr na kar, merī zindagī to adhūrī rah gaī hai. Lekin tere sāl pusht-dar-pusht qāym rahte haiñ.

²⁵ Tū ne qadīm zamāne mein zamīn kī buniyād rakhī, aur tere hī hāthoñ ne āsmānoñ ko banāyā.

²⁶ Yih to tabāh ho jāeṅge, lekin tū qāym rahegā. Yih sab kapṛe kī tarah ghis-phaṭ jāeṅge. Tū unheṅ purāne libās kī tarah badal degā, aur wuh jāte raheṅge.

²⁷ Lekin tū wuhī kā wuhī rahtā hai, aur terī zindagī kabhī khatm nahīn hotī.

²⁸ Tere kḥādimoṅ ke farzand tere huzūr baste raheṅge, aur un kī aulād tere sāmne qāym rahegī.”

103

Rab kī Shafqat kī Satāish

¹ Dāūd kā zabūr.

Ai merī jān, Rab kī satāish kar! Merā rag-o-resḥā us ke quddūs nām kī hamd kare!

² Ai merī jān, Rab kī satāish kar aur jo kuchh us ne tere lie kiyā hai use bhūl na jā.

³ Kyoṅki wuh tere tamām gunāhoṅ ko muāf kartā, tujhe tamām bīmāriyoṅ se shafā detā hai.

⁴ Wuh ewazānā de kar terī jān ko maut ke gaṛhe se chhuṛā letā, tere sar ko apnī shafqat aur rahm t ke tāj se ārāstā kartā hai.

⁵ Wuh terī zindagī ko achchhī chīzoṅ se ser kartā hai, aur tū dubārā jawān ho kar uqāb kī-sī taqwiyyat pātā hai.

⁶ Rab tamām mazlūmoṅ ke lie rāstī aur insāf qāym kartā hai.

⁷ Us ne apnī rāheṅ Mūsā par aur apne azīm kām Isrāīliyoṅ par zāhir kie.

⁸ Rab rahīm aur mehrbān hai, wuh tahammul aur shafqat se bharpūr hai.

⁹ Na wuh hameshā dānṭtā rahegā, na abad tak nārāz rahegā.

¹⁰ Na wuh hamārī khatāoṅ ke mutābiq sazā detā, na hamāre gunāhoṅ kā munāsib ajr detā hai.

¹¹ Kyoṅki jitnā buland āsmān hai, utnī hī azīm us kī shafqat un par hai jo us kā kḥauf mānte haiṅ.

¹² Jitnī dūr mashriq maḡhrib se hai utnā hī us ne hamāre qusūr ham se dūr kar die haiṅ.

¹³ Jis tarah bāp apne bachchoṅ par tars khātā hai usī tarah Rab un par tars khātā hai jo us kā kḥauf mānte haiṅ.

¹⁴ Kyoṅki wuh hamārī sākht jāntā hai, use yād hai ki ham kḥāk hī haiṅ.

¹⁵ Insān ke din ghās kī mānind haiṅ, aur wuh janglī phūl kī tarah hī phaltā-phūltā hai.

¹⁶ Jab us par se hawā guzare to wuh nahīn rahtā, aur us ke nām-o-nishān kā bhī patā nahīn chaltā.

¹⁷ Lekin jo Rab kā kḥauf māneṅ un par wuh hameshā tak mehrbānī karegā, wuh apnī rāstī un ke potōṅ aur nawāsoṅ par bhī zāhir karegā.

¹⁸ Shart yih hai ki wuh us ke ahd ke mutābiq zindagī guzāreṅ aur dhyān se us ke ahkām par amal kareṅ.

¹⁹ Rab ne āsmān par apnā taḥkt qāym kiyā hai, aur us kī bādshāhī sab par hukūmat kartī hai.

²⁰ Ai Rab ke farishto, us ke tāqatwar sūrmāo, jo us ke farmān pūre karte ho tāki us kā kalām mānā jāe, Rab kī satāish karo!

²¹ Ai tamām lashkaro, tum sab jo us ke ḳhādīm ho aur us kī marzī pūrī karte ho, Rab kī satāish karo!

²² Tum sab jinheñ us ne banāyā, Rab kī satāish karo! Us kī saltanat kī har jagah par us kī tamjīd karo. Ai merī jān, Rab kī satāish kar!

104

Ḳhāliq kī Hamd-o-Sanā

¹ Ai merī jān, Rab kī satāish kar! Ai Rab mere Ḳhudā, tū nihāyat hī azīm hai, tū jāh-o-jalāl se ārastā hai.

² Terī chādār nūr hai jise tū oṛhe rahtā hai. Tū āsmān ko ḳhaimē kī tarah tān kar

³ apnā bālākhānā us ke pānī ke bīch meñ tāmīr kartā hai. Bādal terā rath hai, aur tū hawā ke paroñ par sawār hotā hai.

⁴ Tū hawāoñ ko apne qāsīd aur āg ke sholoñ ko apne ḳhādīm banā detā hai.

⁵ Tū ne zamīn ko mazbūt bunīyād par rakhā tāki wuh kabhī na ḍagmagāe.

⁶ Sailāb ne use libās kī tarah ḍhānp diyā, aur pānī pahāroñ ke ūpar hī khaṛā huā.

⁷ Lekin tere ḍāntne par pānī farār huā, terī garajtī āwāz sun kar wuh ek dam bhāg gayā.

⁸ Tab pahār ūnche hue aur wādiyāñ un jaghoñ par utar āñ jo tū ne un ke lie muqarrar kī thīñ.

⁹ Tū ne ek had bāndhī jis se pānī baṛh nahīñ saktā. Āindā wuh kabhī pūrī zamīn ko nahīñ ḍhāñkne kā.

¹⁰ Tū wādiyōñ meñ chashme phūṭne detā hai, aur wuh pahāroñ meñ se bah nikalte haiñ.

¹¹ Bahte bahte wuh khule maidān ke tamām jānwaroñ ko pānī pilāte haiñ. Janglī gadhe ā kar apnī pyās bujhāte haiñ.

¹² Parinde un ke kināroñ par baserā karte, aur un kī chahchahātī āwāzeñ ghane bel-būṭoñ meñ se sunāi detī haiñ.

¹³ Tū apne bālākhāne se pahāroñ ko tar kartā hai, aur zamīn tere hāth se ser ho kar har tarah kā phal lātī hai.

¹⁴ Tū jānwaroñ ke lie ghās phūṭne aur insān ke lie paude ugne detā hai tāki wuh zamīn kī kāshtkāri karke roṭī hāsīl kare.

¹⁵ Terī mai insān kā dil ḳhush kartī, terā tel us kā chehrā raushan kar detā, terī roṭī us kā dil mazbūt kartī hai.

¹⁶ Rab ke daraḳht yāñī Lubnān meñ us ke lagāe hue deodār ke daraḳht serāb rahte haiñ.

¹⁷ Parinde un meñ apne ghoñsle banā lete haiñ, aur laqlaq jūñīpar ke daraḳht meñ apnā āshiyānā.

¹⁸ Pahāroñ kī bulandiyōñ par pahārī bakroñ kā rāj hai, chaṭṭānoñ meñ bijjū panāh lete haiñ.

¹⁹ Tū ne sāl ko mahīnoñ meñ taqsim karne ke lie chāñd banāyā, aur sūraj ko ḡhurūb hone ke auqāt mālūm haiñ.

²⁰ Tū andherā phailne detā hai to din ḍhal jātā hai aur janglī jānwar harkat meñ ā jāte haiñ.

21 Jawān sherbabar dahār kar shikār ke pīchhe par jāte aur Allāh se apnī k̄hurāk kā mutālabā karte haiñ.

22 Phir sūraj tulū hone lagtā hai, aur wuh khisak kar apne bhaṭoñ meñ chhup jāte haiñ.

23 Us waqt insān ghar se nikal kar apne kām meñ lag jātā aur shām tak masrūf rahtā hai.

24 Ai Rab, tere anginat kām kitne azīm haiñ! Tū ne har ek ko hikmat se banāyā, aur zamīn terī maḥlūqāt se bhārī parī hai.

25 Samundar ko dekho, wuh kitnā barā aur wasī hai. Us meñ beshumār jāndār haiñ, baṛe bhī aur chhoṭe bhī.

26 Us kī satah par jahāz idhar-udhar safr karte haiñ, us kī gahrāiyōñ meñ Liwiyātān phirtā hai, wuh azhdahā jise tū ne us meñ uchhalne kūdne ke lie tashkīl diyā thā.

27 Sab tere intazār meñ rahte haiñ ki tū unheñ waqt par khānā muhaiyā kare.

28 Tū un meñ k̄hurāk taqsīm kartā hai to wuh use ikaṭṭhā karte haiñ. Tū apnī muṭṭhī kholtā hai to wuh achchhī chīzoñ se ser ho jāte haiñ.

29 Jab tū apnā chehrā chhupā letā hai to un ke hawās gum ho jāte haiñ. Jab tū un kā dam nikāl letā hai to wuh nest ho kar dubārā k̄hāk meñ mil jāte haiñ.

30 Tū apnā dam bhej detā hai to wuh paidā ho jāte haiñ. Tū hī rū-e-zamīn ko bahāl kartā hai.

31 Rab kā jalāl abad tak qāym rahe! Rab apne kām kī k̄hushī manāe!

32 Wuh zamīn par nazar ḍāltā hai to wuh laraz uṭhtī hai. Wuh pahāroñ ko chhū detā hai to wuh dhuāñ chhoṛte haiñ.

33 Maiñ umr-bhar Rab kī tamjīd meñ gīt gāūngā, jab tak zindā hūñ apne K̄hudā kī madahsarāī karūngā.

34 Merī bāt use pasand āe! Maiñ Rab se kitnā k̄hush hūñ!

35 Gunāhgār zamīn se miṭ jāeñ aur bedīn nest-o-nābūd ho jāeñ. Ai merī jān, Rab kī satāish kar! Rab kī hamd ho!

105

Māzī meñ Rab kī Najāt kī Hamd

1 Rab kā shukr karo aur us kā nām pukāro! Aqwām meñ us ke kāmoñ kā elān karo.

2 Sāz bajā kar us kī madahsarāī karo. Us ke tamām ajāyb ke bāre meñ logoñ ko batāo.

3 Us ke muqaddas nām par faḥr karo. Rab ke tālib dil se k̄hush hoñ.

4 Rab aur us kī qudrat kī dariyāft karo, har waqt us ke chehre ke tālib raho.

5 Jo mojize us ne kie unheñ yād karo. Us ke ilāhī nishān aur us ke muñh ke faisle dohrāte raho.

6 Tum jo us ke k̄hādīm Ibrāhīm kī aulād aur Yāqūb ke farzand ho, jo us ke barguzidā log ho, tumheñ sab kuchh yād rahe!

7 Wuhī Rab hamārā K̄hudā hai, wuhī pūrī duniyā kī adālat kartā hai.

8 Wuh hameshā apne ahd kā k̄hayāl rakhtā hai, us kalām kā jo us ne hazār pushtoñ ke lie farmāyā thā.

⁹ Yih wuh ahd hai jo us ne Ibrāhīm se bāndhā, wuh wādā jo us ne gasam khā kar Is'hāq se kiyā thā.

¹⁰ Us ne use Yāqūb ke lie qāym kiyā tāki wuh us ke mutābiq zindagī guzāre, us ne tasdiq kī ki yih merā Isrāīl se abadī ahd hai.

¹¹ Sāth sāth us ne farmāyā, “Maiñ tujhe Mulk-e-Kanān dūngā. Yih terī mirās kā hissā hogā.”

¹² Us waqt wuh tādād meñ kam aur thore hī the balki mulk meñ ajnabī hī the.

¹³ Ab tak wuh muḵhtalif qaumoñ aur saltanatoñ meñ ghūmte-phirte the.

¹⁴ Lekin Allāh ne un par kisī ko zulm karne na diyā, aur un kī ḳhātir us ne bādshāhoñ ko dāntā,

¹⁵ “Mere masah kie hue ḳhādimoñ ko mat chheḡnā, mere nabiyōñ ko nuḡsān mat pahuñchānā.”

¹⁶ Phir Allāh ne Mulk-e-Kanān meñ kāl paḡne diyā aur ḳhurāk kā har zaḳhīrā ḳhatm kiyā.

¹⁷ Lekin us ne un ke āge āge ek ādmī ko Misr bhejā yānī Yūsuf ko jo ḡhulām ban kar faroḳht huā.

¹⁸ Us ke pāñw aur gardan zanjīroñ meñ jakaḡe rahe

¹⁹ jab tak wuh kuchh pūrā na huā jis kī peshgoī Yūsuf ne kī thī, jab tak Rab ke farmān ne us kī tasdiq na kī.

²⁰ Tab Misrī bādshāh ne apne bandoñ ko bhej kar use rihāī dī, qaumoñ ke hukmrān ne use āzād kiyā.

²¹ Us ne use apne gharāne par nigarān aur apnī tamām milkiyat par hukmrān muḡarrar kiyā.

²² Yūsuf ko Firaun ke ra'isoñ ko apnī marzī ke mutābiq chalāne aur Misrī buzurgoñ ko hikmat kī tālīm dene kī zimmedārī bhī dī gaī.

²³ Phir Yāqūb kā ḳhāndān Misr āyā, aur Isrāīl Hām ke mulk meñ ajnabī kī hāisiyat se basne lagā.

²⁴ Wahāñ Allāh ne apnī qaum ko bahut phalne-phūlne diyā, us ne use us ke dushmanoñ se zyādā tāqatwar banā diyā.

²⁵ Sāth sāth us ne Misriyoñ kā rawaiyā badal diyā, to wuh us kī qaum Isrāīl se nafrat karke Rab ke ḳhādimoñ se chālākiyāñ karne lage.

²⁶ Tab Allāh ne apne ḳhādīm Mūsā aur apne chune hue bande Hārūn ko Misr meñ bhejā.

²⁷ Mulk-e-Hām meñ ā kar unhoñ ne un ke darmiyān Allāh ke ilāhī nishān aur mojize dikhāe.

²⁸ Allāh ke hukm par Misr par tārikī chhā gaī, mulk meñ andherā ho gayā. Lekin unhoñ ne us ke farmān na māne.

²⁹ Us ne un kā pāñw meñ badal kar un kī machhliyoñ ko marwā diyā.

³⁰ Misr ke mulk par meñdakoñ ke ḡhol chhā gae jo un ke hukmrānoñ ke andarūñi kamroñ tak pahuñch gae.

³¹ Allāh ke hukm par Misr ke pūre ilāqe meñ makkhiyoñ aur juoñ ke ḡhol phail gae.

³² Bārish kī bajāe us ne un ke mulk par ole aur dahakte shole barsāe.

33 Us ne un kī angūr kī beleñ aur anjīr ke daraḡht tabāh kar die, un ke ilāqe ke daraḡht tor ḡāle.

34 Us ke hukm par anginat ṡiḡḡiyāñ apne bachchoñ samet mulk par hamlā-āwar huññ.

35 Wuh un ke mulk kī tamām hariyālī aur un ke khetoñ kī tamām paidāwār chaṡ kar gaññ.

36 Phir Allāh ne Misr meñ tamām pahlauṡhoñ ko mār ḡālā, un kī mardānaḡī kā pahlā phal tamām huā.

37 Is ke bād wuh Isrāīl ko chāñḡī aur sone se nawāz kar Misr se nikāl lāyā. Us waḡt us ke qābiloñ meñ ṡhokar khāne wālā ek bhī nahīñ ṡhā.

38 Misr ḡhush ṡhā jab wuh rawānā hue, kyoñki un par Isrāīl kī dahshat chhā gañ ṡhī.

39 Din ko Allāh ne un ke ūpar bādāl kambal kī tarah bichhā diyā, rāt ko āḡ muhaiyā kī tāki raushnī ho.

40 Jab unhoñ ne ḡhurāk māñḡī to us ne unheñ baṡer pahuñchā kar āsmāñī roṡī se ser kiyā.

41 Us ne chattān ko chāk kiyā to pāñī phuṡ niklā, aur registān meñ pāñī kī nadiyāñ bahne lagññ.

42 Kyoñki us ne us muḡaddas wāde kā ḡhayāl rakhā jo us ne apne ḡhādim Ibrāhīm se kiyā ṡhā.

43 Chunāñche wuh apñī chunī huñ qaum ko Misr se nikāl lāyā, aur wuh ḡhushī aur shādmāñī ke nāre lagā kar nikal āe.

44 Us ne unheñ ḡigar aḡwām ke mamālik die, aur unhoñ ne ḡigar ummatoñ kī mehnat ke phal par qabzā kiyā.

45 Kyoñki wuh chāṡṡā ṡhā ki wuh us ke ahkām aur hidāyāt ke mutābiḡ zindagī guzāreñ. Rab kī hamd ho.

106

Allāh kā Fazl aur Isrāīl kī Sarkashī

1 Rab kī hamd ho! Rab kā shukr karo, kyoñki wuh bhalā hai, aur us kī shafḡat abadī hai.

2 Kaun Rab ke tamām azīm kām sunā saktā, kaun us kī munāsib tamjīd kar saktā hai?

3 Mubāarak haiñ wuh jo insāf ḡāym rakhte, jo har waḡt rāst kām karte haiñ.

4 Ai Rab, apñī qaum par mehrbāñī karte waḡt merā ḡhayāl rakh, najāt dete waḡt merī bhī madad kar

5 tāki maiñ tere chune hue logoñ kī ḡhushhālī dekh sakūñ aur terī qaum kī ḡhushī meñ sharīk hō kar terī mīrās ke sāṡh satāish kar sakūñ.

6 Ham ne apne bāpdādā kī tarah ḡunāh kiyā hai, ham se nāinsāfi aur bedīñī sarzad huñ hai.

7 Jab hamāre bāpdādā Misr meñ the to unheñ tere mojizoñ kī samajh na āī aur terī muta'addid mehrbāñiyāñ yād na rahīñ balki wuh samundar yāñī Bahr-e-Qulzum par sarkash hue.

⁸ To bhī us ne unheñ apne nām kī k̄hātir bachāyā, kyoñki wuh apnī qudrat kā izhār karnā chāhtā thā.

⁹ Us ne Bahr-e-Qulzum ko jhīrkā to wuh k̄hushk ho gayā. Us ne unheñ samundar kī gahrāiyōñ meñ se yoñ guzarne diyā jis tarah registān meñ se.

¹⁰ Us ne unheñ nafrat karne wāle ke hāth se chhuṛāyā aur ewazānā de kar dushman ke hāth se rihā kiyā.

¹¹ Un ke muḳhālif pānī meñ ḍūb gae. Ek bhī na bachā.

¹² Tab unhoñ ne Allāh ke farmānoñ par imān lā kar us kī madahsarāi kī.

¹³ Lekin jald hī wuh us ke kām bhūl gae. Wuh us kī marzī kā intazār karne ke lie taiyār na the.

¹⁴ Registān meñ shadīd lālach meñ ā kar unhoñ ne wahīñ bayābān meñ Allāh ko āzmāyā.

¹⁵ Tab us ne un kī darḳhāst pūrī kī, lekin sāth sāth mohlak wabā bhī un meñ phailā dī.

¹⁶ K̄haimāgāh meñ wuh Mūsā aur Rab ke muḳaddas imām Hārūn se hasad karne lage.

¹⁷ Tab zamīn khul gaī, aur us ne Dātan ko haṛap kar liyā, Abīrām ke jatthe ko apne andar dafn kar liyā.

¹⁸ Āg un ke jatthe meñ bhaṛak uṭhī, aur bedīn nazar-e-ātish hue.

¹⁹ Wuh Koh-e-Horib yānī Sīnā ke dāman meñ bachhṛe kā but ḍhāl kar us ke sāmne aundhe muñh ho gae.

²⁰ Unhoñ ne Allāh ko jalāl dene ke bajāe ghās khāne wāle bail kī pūjā kī.

²¹ Wuh Allāh ko bhūl gae. Hālāñki usī ne unheñ chhuṛāyā thā, usī ne Mīsr meñ azīm kām kie the.

²² Jo mojīze Hām ke mulk meñ hue aur jo jalālī wāqiyāt Bahr-e-Qulzum par pesh āe the wuh sab Allāh ke hāth se hue the.

²³ Chunāñche Allāh ne farmāyā ki maiñ unheñ nest-o-nābūd karūnga. Lekin us kā chunā huā k̄hādīm Mūsā rak̄hne meñ khaṛā ho gayā tāki us ke ḡhazab ko Isrāīliyoñ ko miṭāne se roke. Sirf is wajah se Allāh apne irāde se bāz āyā.

²⁴ Phir unhoñ ne Kanān ke k̄hushgawār mulk ko haqīr jānā. Unheñ yaqīn nahīñ thā ki Allāh apnā wādā pūrā karegā.

²⁵ Wuh apne k̄haimoñ meñ buṛbuṛāne lage aur Rab kī āwāz sunane ke lie taiyār na hue.

²⁶ Tab us ne apnā hāth un ke k̄hilāf uṭhāyā tāki unheñ wahīñ registān meñ halāk kare

²⁷ aur un kī aulād ko dīgar aqwām meñ phaiñk kar muḳhtalif mamālik meñ muntashir kar de.

²⁸ Wuh Bāl-faḡhūr Dewatā se lipaṭ gae aur murdoñ ke lie pesh kī gaī qurbāniyoñ kā gosht khāne lage.

²⁹ Unhoñ ne apnī harkatoñ se Rab ko taish dilāyā to un meñ mohlak bīmārī phail gaī.

³⁰ Lekin Fīnhās ne uṭh kar un kī adālat kī. Tab wabā ruk gaī.

³¹ Isī binā par Allāh ne use pusht-dar-pusht aur abad tak rāstbāz qarār diyā.

³² Marībā ke chashme par bhī unhoñ ne Rab ko ġhussā dilāyā. Unhīn ke bāis Mūsā kā burā hāl huā.

³³ Kyoñki unhoñ ne us ke dil meñ itnī talḡhī paidā kī ki us ke muñh se bejā bāteñ niklīñ.

³⁴ Jo dīgar qaumeñ mulk meñ thīñ unheñ unhoñ ne nest na kiyā, hālāñki Rab ne unheñ yih karne ko kahā thā.

³⁵ Na sirf yih balki wuh ġhairqaumoñ se rishtā bāndh kar un meñ ghul mil gae aur un ke rasm-o-riwāj apnā lie.

³⁶ Wuh un ke butoñ kī pūjā karne meñ lag gae. Aur yih un ke lie phande kā bāis ban gae.

³⁷ Wuh apne beṭe-beṭeyoñ ko badrūhoñ ke huzūr qurbān karne se bhī na katrāe.

³⁸ Hāñ, unhoñ ne apne beṭe-beṭeyoñ ko Kanān ke dewatāoñ ke huzūr pesh karke un kā māsūm ḡhūn bahāyā. Is se mulk kī behurmatī huī.

³⁹ Wuh apnī ġhalat harkatoñ se nāpāk aur apne zinākārānā kāmoñ se Allāh se bewafā hue.

⁴⁰ Tab Allāh apnī qaum se saḡht nārāz huā, aur use apnī maurūsī milkiyat se ġhin āne lagī.

⁴¹ Us ne unheñ dīgar qaumoñ ke hawāle kiyā, aur jo un se nafrat karte the wuh un par hukūmat karne lage.

⁴² Un ke dushmanoñ ne un par zulm karke un ko apnā mutī banā liyā.

⁴³ Allāh bār bār unheñ chhuṛātā rahā, hālāñki wuh apne sarkash mansūboñ par tule rahe aur apne qusūr meñ ḡdubte gae.

⁴⁴ Lekin us ne madad ke lie un kī āheñ sun kar un kī musibat par dhyān diyā.

⁴⁵ Us ne un ke sāth apnā ahd yād kiyā, aur wuh apnī baṛī shafqat ke bāis pachhtāyā.

⁴⁶ Us ne hone diyā ki jis ne bhī unheñ giriftār kiyā us ne un par tars khāyā.

⁴⁷ Ai Rab hamāre ḡhudā, hameñ bachā! Hameñ dīgar qaumoñ se nikāl kar jamā kar. Tab hī ham tere muḡaddas nām kī satāish kareñge aur tere qābil-e-tārif kāmoñ par faḡhr kareñge.

⁴⁸ Azal se abad tak Rab, Isrāil ke ḡhudā kī hamd ho. Tamām qaum kahe, “Āmīn! Rab kī hamd ho!”

Pāñchwīñ Kitāb 107-15

107

Najātyāftā kī Shukrguzārī

¹ Rab kā shukr karo, kyoñki wuh bhalā hai, aur us kī shafqat abadī hai.

² Rab ke najātyāftā jin ko us ne ewazānā de kar dushman ke qabze se chhuṛāyā hai sab yih kaheñ.

³ Us ne unheñ mashriḡ se maḡhrib tak aur shimāl se junūb tak dīgar mamālik se ikatṡhā kiyā hai.

⁴ Bāz registān meñ sahīh rāstā bhūl kar wīrān rāste par māre māre phire, aur kahīn bhī ābādī na milī.

⁵ Bhūk aur pyās ke māre un kī jān niḡhāl ho gāī.

⁶ Tab unhoñ ne apnī musībat meñ Rab ko pukārā, aur us ne unheñ un kī tamām pareshāniyoñ se chhuṭkārā diyā.

⁷ Us ne unheñ sahīh rāh par lā kar aisī ābādī tak pahuñchāyā jahān rah sakte the.

⁸ Wuh Rab kā shukr karen ki us ne apnī shafqat aur apne mojize insān par zāhir kie haiñ.

⁹ Kyoñki wuh pyāsī jān ko āsūdā kartā aur bhūkī jān ko kasrat kī achchhī chīzoñ se ser kartā hai.

¹⁰ Dūsre zanjīroñ aur musībat meñ jakare hue andhere aur gahrī tārikī meñ baste the,

¹¹ kyoñki wuh Allāh ke farmānoñ se sarkash hue the, unhoñ ne Allāh T'ālā kā faislā haqīr jānā thā.

¹² Is lie Allāh ne un ke dil ko taklif meñ muḡtalā karke past kar diyā. Jab wuh ṭhokar khā kar gir gae aur madad karne wālā koī na rahā thā

¹³ to unhoñ ne apnī musībat meñ Rab ko pukārā, aur us ne unheñ un kī tamām pareshāniyoñ se chhuṭkārā diyā.

¹⁴ Wuh unheñ andhere aur gahrī tārikī se nikāl lāyā aur un kī zanjīreñ toṛ ḡālīñ.

¹⁵ Wuh Rab kā shukr karen ki us ne apnī shafqat aur apne mojize insān par zāhir kie haiñ.

¹⁶ Kyoñki us ne pīṭal ke darwāze toṛ ḡāle, lohe ke kunde ṭukṛe ṭukṛe kar die haiñ.

¹⁷ Kuchh log ahmaq the, wuh apne sarkash chāl-chalan aur gunāhoñ ke bāis pareshāniyoñ meñ muḡtalā hue.

¹⁸ Unheñ har ḡhurāk se ghin āne lagī, aur wuh maut ke darwāzoñ ke qarīb pahuñche.

¹⁹ Tab unhoñ ne apnī musībat meñ Rab ko pukārā, aur us ne unheñ un kī tamām pareshāniyoñ se chhuṭkārā diyā.

²⁰ Us ne apnā kalām bhej kar unheñ shafā dī aur unheñ maut ke garhe se bachāyā.

²¹ Wuh Rab kā shukr karen ki us ne apnī shafqat aur mojize insān par zāhir kie haiñ.

²² Wuh shukrguzārī kī qurbāniyāñ pesh karen aur ḡhushī ke nāre lagā kar us ke kāmoñ kā charchā karen.

²³ Bāz bahrī jahāz meñ baiṭh gae aur tijārat ke silsile meñ samundar par safr karte karte dūr-darāz ilāqoñ tak pahuñche.

²⁴ Unhoñ ne Rab ke azīm kām aur samundar kī gahrāiyoñ meñ us ke mojize dekhe haiñ.

²⁵ Kyoñki Rab ne hukm diyā to āñdhī chalī jo samundar kī maujeñ bulandiyoñ par lāī.

²⁶ Wuh āsmān tak chaṛhīñ aur gahrāiyoñ tak utrīñ. Pareshānī ke bāis mallāhoñ kī himmat jawāb de gāī.

²⁷ Wuh sharāb meñ dhut ādmī kī tarah laṛkhaṛāte aur ḡagmagāte rahe. Un kī tamām hikmat nākām sābit huī.

28 Tab unhoñ ne apnī musībat meñ Rab ko pukārā, aur us ne unheñ tamām pareshāniyoñ se chhuṭkārā diyā.

29 Us ne samundar ko thamā diyā aur ḳhāmoshī phail gaī, lahreñ sākit ho gaīñ.

30 Musāfir pursukūn hālāt dekh kar ḳhush hue, aur Allāh ne unheñ manzil-e-maqsūd tak pahuñchāyā.

31 Wuh Rab kā shukr kareñ ki us ne apnī shafqat aur apne mojize insān par zāhir kie haiñ.

32 Wuh qaum kī jamāt meñ us kī tāzīm kareñ, buzurgoñ kī majlis meñ us kī hamd kareñ.

33 Kā jaghoñ par wuh dariyāoñ ko registān meñ aur chashmoñ ko pyāsī zamīn meñ badal detā hai.

34 Bāshindoñ kī burāī dekh kar wuh zarḳhez zamīn ko kallar ke bayābān meñ badal detā hai.

35 Dūsri jaghoñ par wuh registān ko jhīl meñ aur pyāsī zamīn ko chashmoñ meñ badal detā hai.

36 Wahāñ wuh bhūkoñ ko basā detā hai tāki ābādiyāñ qāym kareñ.

37 Tab wuh khet aur angūr ke bāgh lagāte haiñ jo ḳhūb phal lāte haiñ.

38 Allāh unheñ barkat detā hai to un kī tādād bahut baḳh jāti hai. Wuh un ke rewaḳoñ ko bhī kam hone nahīñ detā.

39 Jab kabhī un kī tādād kam ho jāti aur wuh musībat aur dukh ke bojh tale ḳhāk meñ dab jāte haiñ

40 to wuh shurafā par apnī hiqārat unḳel detā aur unheñ registān meñ bhagā kar sahīh rāste se dūr phirne detā hai.

41 Lekin muhtāj ko wuh musībat kī daldal se nikāl kar sarfarāz kartā aur us ke ḳhāndānoñ ko bheḳ-bakriyoñ kī tarah baḳhā detā hai.

42 Sīdhī rāh par chalne wāle yih dekh kar ḳhush hoñge, lekin be'insāf kā muñh band kiyā jāegā.

43 Kaun dānishmand hai? Wuh is par dhyān de, wuh Rab kī mehrbāniyoñ par ḡhaur kare.

108

Jang meñ Rab par Ummīd

¹ Dāūd kā zabūr. Gīt.

Ai Allāh, merā dil mazbūt hai. Maiñ sāz bajā kar terī madahsarāī karūnga. Ai merī jān, jāg uṭh.

² Ai sitār aur sarod, jāg uṭho! Maiñ tulū-e-subah ko jagāūngā.

³ Ai Rab, maiñ qaumoñ meñ terī satāish, ummatoñ meñ terī madahsarāī karūnga.

⁴ Kyoñki terī shafqat āsmān se kahīñ buland hai, terī wafādāri bādaloñ tak pahuñchti hai.

⁵ Ai Allāh, āsmān par sarfarāz ho! Terā jalāl pūri duniyā par chhā jāe.

⁶ Apne dahne hāth se madad karke merī sun tāki jo tujhe pyāre haiñ najāt pāeñ.

⁷ Allāh ne apne maqdis meñ farmāyā hai, “Maiñ fatah manāte hue Sikam ko taqsim karūnga aur Wādī-e-Sukkāt ko nāp kar bāñṭ dūngā.

⁸ Jiliyād merā hai aur Manassī merā hai. Ifrāīm merā khod aur Yahūdāh merā shāhī asā hai.

⁹ Moāb merā ghushl kā bartan hai, aur Adom par main apnā jūtā phaink dūngā. Main Filistī mulk par zordār nāre lagāūngā!”

¹⁰ Kaun mujhe qilāband shahr meñ lāegā? Kaun merī rāhnumāi karke mujhe Adom tak pahuñchāegā?

¹¹ Ai Allāh, tū hī yih kar saktā hai, go tū ne hameñ radd kiyā hai. Ai Allāh, tū hamārī faujon kā sāth nahīn detā jab wuh laṛne ke lie nikaltī haiñ.

¹² Musībat meñ hameñ sahārā de, kyoñki is waqt insānī madad bekār hai.

¹³ Allāh ke sāth ham zabardast kām kareñge, kyoñki wuhī hamāre dushmanon ko kuchal degā.

109

Berahm Muḫhālif ke sāmne Allāh se Duā

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Allāh mere faḫr, ḫāmosh na rah!

² Kyoñki unhoñ ne apnā bedīn aur farebdeh muñh mere ḫhilāf khol kar jhūṭī zabān se mere sāth bāt kī hai.

³ Wuh mujhe nafrat ke alfāz se gher kar bilāwajah mujh se laṛe haiñ.

⁴ Merī muhabbat ke jawāb meñ wuh mujh par apnī dushmanī kā izhār karte haiñ. Lekin duā hī merā sahārā hai.

⁵ Merī nekī ke ewaz wuh mujhe nuqsān pahuñchāte aur mere pyār ke badle mujh se nafrat karte haiñ.

⁶ Ai Allāh, kisī bedīn ko muqarrar kar jo mere dushman ke ḫhilāf gawāhī de, koī muḫhālif us ke dahne hāth kharā ho jāe jo us par ilzām lagāe.

⁷ Muqaddame meñ use mujrim ṭhahrāyā jāe. Us kī duāeñ bhī us ke gunāhoñ meñ shumār kī jāeñ.

⁸ Us kī zindagī muḫhtasar ho, koī aur us kī zimmedārī uṭhāe.

⁹ Us kī aulād yatīm aur us kī bīwī bewā ban jāe.

¹⁰ Us ke bachche āwārā phireñ aur bhīk māngne par majbūr ho jāeñ. Unheñ un ke tabāhshudā gharon se nikal kar idhar-udhar roṭī ḍhūñḍnī paṛe.

¹¹ Jis se us ne qarzā liyā thā wuh us ke tamām māl par qabzā kare, aur ajnabī us kī mehnat kā phal lūṭ leñ.

¹² Koī na ho jo us par mehrbānī kare yā us ke yatīmon par rahm kare.

¹³ Us kī aulād ko miṭāyā jāe, aglī pusht meñ un kā nām-o-nishān tak na rahe.

¹⁴ Rab us ke bāpdādā kī nāinsāfi kā lihāz kare, aur wuh us kī mān kī ḫhatā bhī darguzar na kare.

¹⁵ Un kā burā kirdār Rab ke sāmne rahe, aur wuh un kī yād rū-e-zamīn par se miṭā ḍāle.

¹⁶ Kyoñki us ko kabhī mehrbānī karne kā ḫhayāl na āyā balki wuh musībatzādā, muhtāj aur shikastādil kā tāqqub kartā rahā tāki use mār ḍāle.

17 Use lānat karne kā shauq thā, chunānche lānat usī par āe! Use barkat denā pasand nahīn thā, chunānche barkat us se dūr rahe.

18 Us ne lānat chādar kī tarah oṛh lī, chunānche lānat pānī kī tarah us ke jism meñ aur tel kī tarah us kī haḍḍiyōñ meñ sirāyat kar jāe.

19 Wuh kapṛe kī tarah us se lipṭī rahe, paṭke kī tarah hameshā us se kamarbastā rahe.

20 Rab mere muḁhālifoñ ko aur unheñ jo mere ḁhilāf burī bāteñ karte haiñ yihī sazā de.

21 Lekin tū ai Rab Qādir-e-mutlaq, apne nām kī ḁhātir mere sāth mehrbānī kā sulūk kar. Mujhe bachā, kyoñki terī hī shafqat tasallībakhsh hai.

22 Kyoñki maiñ musibatzadā aur zarūratmand hūñ. Merā dil mere andar majrūh hai.

23 Shām ke ḁhalte sāye kī tarah maiñ ḁhatm hone wālā hūñ. Mujhe ṭiḍḍī kī tarah jhār kar dūr kar diyā gayā hai.

24 Rozā rakhte rakhte mere ghuṭne ḁagmagāne lage aur merā jism sūkh gayā hai.

25 Maiñ apne dushmanoñ ke lie mazāq kā nishānā ban gayā hūñ. Mujhe dekh kar wuh sar hilā kar “Taubā taubā” kahte haiñ.

26 Ai Rab mere ḁhudā, merī madad kar! Apnī shafqat kā izhār karke mujhe chhuṛā!

27 Unheñ patā chale ki yih tere hāth se pesh āyā hai, ki tū Rab hī ne yih sab kuchh kiyā hai.

28 Jab wuh lānat karen to mujhe barkat de! Jab wuh mere ḁhilāf uṭheñ to baḁkhsh de ki sharmindā ho jāeñ jabki terā ḁhādim ḁhush ho.

29 Mere muḁhālif ruswāi se mulabbas ho jāeñ, unheñ sharmindagī kī chādar oṛhnī paṛe.

30 Maiñ zor se Rab kī satāish karūnga, bahutoñ ke darmiyān us kī hamd karūnga.

31 Kyoñki wuh muhtāj ke dahne hāth khaṛā rahtā hai tāki use un se bachāe jo use mujrim ṭhahrāte haiñ.

110

Abadī Bādshāh aur Imām

¹ Dāūd kā zabūr.

Rab ne mere Rab se kahā, “Mere dahne hāth baiṭh, jab tak maiñ tere dushmanoñ ko tere pānwoñ kī chaukī na banā dūñ.”

² Rab Siyyūn se terī saltanat kī sarhaddeñ baṛhā kar kahegā, “Ās-pās ke dushmanoñ par hukūmat kar!”

³ Jis din tū apnī fauj ko khaṛā karegā terī qaum ḁhushī se tere pīchhe ho legī. Tū muḁaddas shān-o-shaukat se ārāstā ho kar tulū-e-subah ke bātin se apnī jawānī kī os pāegā.

⁴ Rab ne qasam khāi hai aur is se pachhtāegā nahīn, “Tū abad tak imām hai, aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā.”

⁵ Rab tere dahne hāth par rahegā aur apne ḁhazab ke din dīgar bādshāhoñ ko chūr chūr karegā.

⁶ Wuh qaumoñ meñ adālat karke maidān ko lāshoñ se bhar degā aur dūr tak saroñ ko pāsh pāsh karegā.

⁷ Rāste meñ wuh nadī se pānī pī legā, is lie apnā sar uṭhāe phiregā.

111

Allāh ke Fazl kī Tamjīd

¹ Rab kī hamd ho! Maiñ pūre dil se diyānatdāroñ kī majlis aur jamāt meñ Rab kā shukr karūngā.

² Rab ke kām azīm haiñ. Jo un se lutfandoz hote haiñ wuh un kā ḡhūb mutāla'a karte haiñ.

³ Us kā kām shāndār aur jalālī hai, us kī rāstī abad tak qāym rahtī hai.

⁴ Wuh apne mojize yād karātā hai. Rab mehrbān aur rahīm hai.

⁵ Jo us kā ḡhauf mānte haiñ unheñ us ne ḡhurāk muhaiyā kī hai. Wuh hameshā tak apne ahd kā ḡhayāl rakhegā.

⁶ Us ne apnī qaum ko apne zabardast kāmoñ kā elān karke kahā, “Maiñ tumheñ ḡhairqaumoñ kī mirās atā karūngā.”

⁷ Jo bhī kām us ke hāth kareñ wuh sachche aur rāst haiñ. Us ke tamām ahkām qābil-e-etamād haiñ.

⁸ Wuh azal se abad tak qāym haiñ, aur un par sachchāi aur diyānatdārī se amal karnā hai.

⁹ Us ne apnī qaum kā fidyā bhej kar use chhurāyā hai. Us ne farmāyā, “Merā qaum ke sāth ahd abad tak qāym rahe.” Us kā nām quddūs aur purjalāl hai.

¹⁰ Hikmat is se shurū hotī hai ki ham Rab kā ḡhauf māneñ. Jo bhī us ke ahkām par amal kare use achchhī samajh hāsīl hogī. Us kī hamd hameshā tak qāym rahegī.

112

Allāh ke ḡhauf kī Tārīf

¹ Rab kī hamd ho! Mubārak hai wuh jo Allāh kā ḡhauf māntā aur us ke ahkām se bahut lutfandoz hotā hai.

² Us ke farzand mulk meñ tāqatwar hoñge, aur diyānatdār kī nasl ko barkat milegī.

³ Daulat aur ḡhushhālī us ke ghar meñ rahegī, aur us kī rāstbāzī abad tak qāym rahegī.

⁴ Andhere meñ chalte waqt diyānatdāroñ par raushnī chamaktī hai. Wuh rāstbāz, mehrbān aur rahīm hai.

⁵ Mehrbānī karnā aur qarz denā bābarkat hai. Jo apne muāmaloñ ko insāf se hal kare wuh achchhā karegā,

⁶ kyoñki wuh abad tak nahīn ḡdagmagāegā. Rāstbāz hameshā hī yād rahegā.

⁷ Wuh burī ḡkhabar milne se nahīn ḡartā. Us kā dil mazbūt hai, aur wuh Rab par bharosā rakhtā hai.

⁸ Us kā dil mustahkam hai. Wuh sahmā huā nahīn rahtā, kyoñki wuh jāntā hai ki ek dīn maiñ apne dushmanoñ kī shikast dekh kar ḡhush hūngā.

⁹ Wuh faiyāzī se zarūratmandoñ meñ ḵhairāt bikher detā hai. Us kī rāstbāzī hameshā qāym rahegī, aur use izzat ke sāth sarfarāz kiyā jāegā.

¹⁰ Bedīn yih dekh kar nārāz ho jāegā, wuh dānt pīs pīs kar nest ho jāegā. Jo kuchh bedīn chāhte haiñ wuh jātā rahegā.

113

Allāh kī Azmat aur Mehrbānī

¹ Rab kī hamd ho! Ai Rab ke ḵhādimo, Rab ke nām kī satāish karo, Rab ke nām kī tārif karo.

² Rab ke nām kī ab se abad tak tamjīd ho.

³ Tulū-e-subah se ḡhurūb-e-āftāb tak Rab ke nām kī hamd ho.

⁴ Rab tamām aqwām se sarbuland hai, us kā jalāl āsmān se azīm hai.

⁵ Kaun Rab hamāre Ḵhudā kī mānind hai jo bulandiyon par takhtnashīn hai

⁶ aur āsmān-o-zamīn ko dekhne ke lie nīche jhuktā hai?

⁷ Psthāl ko wuh ḵhāk meñ se uṭhā kar pānwoñ par kharā kartā, muhtāj ko rākh se nikāl kar sarfarāz kartā hai.

⁸ Wuh use shurafā ke sāth, apnī qaum ke shurafā ke sāth biṭhā detā hai.

⁹ Bāñjh ko wuh aulād atā kartā hai tāki wuh ghar meñ ḵhushī se zindagī guzār sake. Rab kī hamd ho!

114

Misr meñ Allāh ke Mojizāt

¹ Jab Isrāīl Misr se rawānā huā aur Yāqūb kā gharānā ajnabī zabān bolne wālī qaum se nikal āyā

² to Yahūdāh Allāh kā maqdis ban gayā aur Isrāīl us kī bādshāhī.

³ Yih dekh kar samundar bhāg gayā aur Dariyā-e-Yardan pīchhe haṭ gayā.

⁴ Pahār mendhoñ kī tarah kūdne aur pahāriyāñ jawān bher-bakriyon kī tarah phāndne lagīñ.

⁵ Ai samundar, kyā huā ki tū bhāg gayā hai? Ai Yardan, kyā huā ki tū pīchhe haṭ gayā hai?

⁶ Ai pahāro, kyā huā ki tum mendhoñ kī tarah kūdne lage ho? Ai pahāriyo, kyā huā ki tum jawān bher-bakriyon kī tarah phāndne lagī ho?

⁷ Ai zamīn, Rab ke huzūr, Yāqūb ke Ḵhudā ke huzūr laraz uṭh,

⁸ us ke sāmne thartharā jis ne chaṭṭān ko johaṭ meñ aur saḡht patthar ko chashme meñ badal diyā.

115

Allāh hī kī Hamd Ho

¹ Ai Rab, hamārī hī izzat kī ḵhātir kām na kar balki is lie ki tere nām ko jalāl mile, is lie ki tū mehrbān aur wafādār Ḵhudā hai.

² Dīgar aqwām kyon kaheñ, “Un kā Ḵhudā kahāñ hai?”

³ Hamārā Ḵhudā to āsmān par hai, aur jo jī chāhe kartā hai.

⁴ Un ke but sone-chāndī ke haiñ, insān ke hāth ne unheñ banāyā hai.

⁵ Un ke muñh haiñ lekin wuh bol nahīn sakte. Un kī ānkheñ haiñ lekin wuh dekh nahīn sakte.

⁶ Un ke kān haiñ lekin wuh sun nahīn sakte, un kī nāk hai lekin wuh sūñgh nahīn sakte.

⁷ Un ke hāth haiñ, lekin wuh chhū nahīn sakte. Un ke pānw haiñ, lekin wuh chal nahīn sakte. Un ke gale se āwāz nahīn nikaltī.

⁸ Jo but banāte haiñ wuh un kī mānind ho jāeñ, jo un par bharosā rakhte haiñ wuh un jaise behis-o-harkat ho jāeñ.

⁹ Ai Isrāīl, Rab par bharosā rakh! Wuhī terā sahārā aur terī dhāl hai.

¹⁰ Ai Hārūn ke gharāne, Rab par bharosā rakh! Wuhī terā sahārā aur terī dhāl hai.

¹¹ Ai Rab kā khauf mānane wālo, Rab par bharosā rakho! Wuhī tumhārā sahārā aur tumhārī dhāl hai.

¹² Rab ne hamārā khayāl kiyā hai, aur wuh hamen barkat degā. Wuh Isrāīl ke gharāne ko barkat degā, wuh Hārūn ke gharāne ko barkat degā.

¹³ Wuh Rab kā khauf mānane wāloñ ko barkat degā, khañ chhoṭe hon yā baṛe.

¹⁴ Rab tumhārī tādād meñ izāfā kare, tumhārī bhī aur tumhārī aulād kī bhī.

¹⁵ Rab jo āsmān-o-zamīn kā Kḥāliq hai tumheñ barkat se mālāmāl kare.

¹⁶ Āsmān to Rab kā hai, lekin zamīn ko us ne ādamzādoñ ko baḥsh diyā hai.

¹⁷ Ai Rab, murde terī satāish nahīn karte, khāmoshī ke mulk meñ utarne wāloñ meñ se koī bhī terī tamjīd nahīn kartā.

¹⁸ Lekin ham Rab kī satāish ab se abad tak kareñge. Rab kī hamd ho!

116

Maut se Najāt par Shukrguzārī

¹ Maiñ Rab se muhabbat rakhtā hūñ, kyonki us ne merī āwāz aur merī iltijā sunī hai.

² Us ne apnā kān merī taraf jhukāyā hai, is lie maiñ umr-bhar use pukārūnga.

³ Maut ne mujhe apnī zanjīroñ meñ jakaṛ liyā, aur Pātāl kī pareshāniyāñ mujh par ghālib aīñ. Maiñ musibat aur dukh meñ phañs gayā.

⁴ Tab maiñ ne Rab kā nām pukārā, “Ai Rab, mehrbānī karke mujhe bachā!”

⁵ Rab mehrbān aur rāst hai, hamārā Kḥudā rahīm hai.

⁶ Rab sādā logoñ kī hifāzat kartā hai. Jab maiñ pasthāl thā to us ne mujhe bachāyā.

⁷ Ai merī jān, apnī āramgāh ke pās wāpas ā, kyonki Rab ne tere sāth bhalāī kī hai.

⁸ Kyonki ai Rab, tū ne merī jān ko maut se, merī ānkhoñ ko ānsū bahāne se aur mere pānwōñ ko phisalne se bachāyā hai.

⁹ Ab maiñ zindoñ kī zamīn meñ rah kar Rab ke huzūr chalūnga.

10 Maiñ imān lāyā aur is lie bolā, “Maiñ shadīd musībat meñ phañs gayā hūñ.”

11 Maiñ saḡht ghabrā gayā aur bolā, “Tamām insān daroghgo haiñ.”

12 Jo bhalāiyāñ Rab ne mere sāth kī haiñ un sab ke ewaz maiñ kyā dūñ?

13 Maiñ najāt kā pyālā uṭhā kar Rab kā nām pukārūnga.

14 Maiñ Rab ke huzūr us kī sārī qaum ke sāmne hī apnī mannaten pūrī karūnga.

15 Rab kī nigāh meñ us ke imāndāroñ kī maut girāñqadar hai.

16 Ai Rab, yaqīnan maiñ terā ḡhādīm, hāñ terā ḡhādīm aur terī ḡhādīmā kā beṭā hūñ. Tū ne merī zanjīroñ ko toṛ ḡlālā hai.

17 Maiñ tujhe shukrguzārī kī qurbānī pesh karke terā nām pukārūnga.

18 Maiñ Rab ke huzūr us kī sārī qaum ke sāmne hī apnī mannaten pūrī karūnga.

19 Maiñ Rab ke ghar kī bārgāhoñ meñ, ai Yarūshalam tere bīch meñ hī unheñ pūrā karūnga. Rab kī hamd ho.

117

Tamām Aqwām Allāh kī Hamd Kareñ

1 Ai tamām aqwām, Rab kī tamjīd karo! Ai tamām ummato, us kī madahsarāī karo!

2 Kyonki us kī ham par shafqat azīm hai, aur Rab kī wafādārī abadī hai. Rab kī hamd ho!

118

Allāh kī Madad par Shukrguzārī

1 Rab kā shukr karo, kyonki wuh bhalā hai, aur us kī shafqat abadī hai.

2 Isrāīl kahe, “Us kī shafqat abadī hai.”

3 Hārūn kā gharānā kahe, “Us kī shafqat abadī hai.”

4 Rab kā ḡhauf mānane wāle kaheñ, “Us kī shafqat abadī hai.”

5 Musībat meñ maiñ ne Rab ko pukārā to Rab ne merī sun kar mere pānwoñ ko khule maidān meñ qāym kar diyā hai.

6 Rab mere haq meñ hai, is lie maiñ nahīñ ḡarūnga. Insān merā kyā bigār saktā hai?

7 Rab mere haq meñ hai aur merā sahārā hai, is lie maiñ un kī shikast dekh kar ḡhush hūngā jo mujh se nafrat karte haiñ.

8 Rab meñ panāh lenā insān par etamād karne se kahīñ behtar hai.

9 Rab meñ panāh lenā shurafā par etamād karne se kahīñ behtar hai.

10 Tamām aqwām ne mujhe gher liyā, lekin maiñ ne Allāh kā nām le kar unheñ bhagā diyā.

11 Unhoñ ne mujhe gher liyā, hāñ chāroñ taraf se gher liyā, lekin maiñ ne Allāh kā nām le kar unheñ bhagā diyā.

¹² Wuh shahd kī makkhiyoñ kī tarah chāron taraf se mujh par hamlā-āwar hue, lekin kāñṭedār jhāriyoñ kī āg kī tarah jald hī bujh gae. Maiñ ne Rab kā nām le kar unheñ bhagā diyā.

¹³ Dushman ne mujhe dhakkā de kar girāne kī koshish kī, lekin Rab ne merī madad kī.

¹⁴ Rab merī quwwat aur merā gīt hai, wuh merī najāt ban gayā hai.

¹⁵ Ḳhushī aur fatah ke nāre rāstbāzoñ ke ḳhaimoñ meñ gūñjte haiñ, “Rab kā dahnā hāth zabardast kām kartā hai!”

¹⁶ Rab kā dahnā hāth sarfarāz kartā hai, Rab kā dahnā hāth zabardast kām kartā hai!”

¹⁷ Maiñ nahīñ marūnga balki zindā rah kar Rab ke kām bayān karūnga.

¹⁸ Go Rab ne merī saḳht tāḍīb kī hai, us ne mujhe maut ke hawāle nahīñ kiyā.

¹⁹ Rāstī ke darwāze mere lie khol do tāki maiñ un meñ dāḳhil ho kar Rab kā shukr karūñ.

²⁰ Yih Rab kā darwāzā hai, isī meñ rāstbāz dāḳhil hote haiñ.

²¹ Maiñ terā shukr kartā hūñ, kyoñki tū ne merī sun kar mujhe bachāyā hai.

²² Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā wuh kone kā buniyāḍī patthar ban gayā.

²³ Yih Rab ne kiyā aur deḳhne meñ kitnā hairatangez hai.

²⁴ Isī din Rab ne apnī qudrat dikhāī hai. Āo, ham shādiyānā bajā kar us kī ḳhushī manāeñ.

²⁵ Ai Rab, mehrbānī karke hameñ bachā! Ai Rab, mehrbānī karke kāmyābī atā farmā!

²⁶ Mubāarak hai wuh jo Rab ke nām se atā hai. Rab kī sukūnatgāh se ham tumheñ barkat dete haiñ.

²⁷ Rab hī Ḳhudā hai, aur us ne hameñ raushnī baḳhshī hai. Āo, id kī qurbānī rassiyoñ se qurbāngāh ke siñgoñ ke sāth bāndho.

²⁸ Tū merā Ḳhudā hai, aur maiñ terā shukr kartā hūñ. Ai mere Ḳhudā, maiñ terī tāzīm kartā hūñ.

²⁹ Rab kī satāish karo, kyoñki wuh bhalā hai aur us kī shafqat abadī hai.

119

Allāh ke Kalām kī Shān

1

¹ Mubāarak haiñ wuh jin kā chāl-chalan be'ilzām hai, jo Rab kī shariyat ke mutābiq zindagī guzārte haiñ.

² Mubāarak haiñ wuh jo us ke ahkām par amal karte aur pūre dil se us ke tālib rahte haiñ,

³ jo badī nahīñ karte balki us kī rāhoñ par chalte haiñ.

⁴ Tū ne hameñ apne ahkām die haiñ, aur tū chāhtā hai ki ham har lihāz se un ke tābe raheñ.

⁵ Kāsh merī rāheñ itnī puḳhtā hoñ ki maiñ sābitqadmī se tere ahkām par amal karūñ!

6 Tab main sharmindā nahīn hūngā, kyoṅki merī ānkheṅ tere tamām ahkām par lagī raheṅgī.

7 Jitnā main tere bā-insāf faisloṅ ke bāre meṅ sīkhūngā utnā hī diyānatdār dil se terī satāish karūnga.

8 Tere ahkām par main har waqt amal karūnga. Mujhe pūrī tarah tark na kar!

2

9 Naujawān apnī rāh ko kis tarah pāk rakhe? Is tarah ki tere kalām ke mutābiq zindagī guzāre.

10 Main pūre dil se terā tālib rahā hūn. Mujhe apne ahkām se bhaṭakne na de.

11 Main ne terā kalām apne dil meṅ mahfūz rakhā hai tāki terā gunāh na karūn.

12 Ai Rab, terī hamd ho! Mujhe apne ahkām sikhā.

13 Apne hoṅṅon se main dūsroṅ ko tere muṅh kī tamām hidāyāt sunātā hūn.

14 Main tere ahkām kī rāh se utnā lutfandoz hotā hūn jitnā ki har tarah kī daulat se.

15 Main terī hidāyāt meṅ mahw-e-khyāl rahūngā aur terī rāhoṅ ko taktā rahūngā.

16 Main tere farmānoṅ se lutfandoz hotā hūn aur terā kalām nahīn bhūltā.

3

17 Apne kḥādim se bhalāi kar tāki main zindā rahūn aur tere kalām ke mutābiq zindagī guzārūn.

18 Merī ānkhoṅ ko khol tāki terī sharīat ke ajāyb dekhūn.

19 Duniyā meṅ main pardesī hī hūn. Apne ahkām mujh se chhupāe na rakh!

20 Merī jān har waqt terī hidāyāt kī ārzū karte karte niḍhāl ho rahī hai.

21 Tū maḡhrūroṅ ko ḍānttā hai. Un par lānat jo tere ahkām se bhaṭak jāte haiṅ!

22 Mujhe logoṅ kī tauhin aur tahqīr se rihāi de, kyoṅki main tere ahkām ke tābe rahā hūn.

23 Go buzurg mere kḥilāf mansūbe bāndhne ke lie baiṭh gae haiṅ, terā kḥādim tere ahkām meṅ mahw-e-khyāl rahtā hai.

24 Tere ahkām se hī main lutf uṭhātā hūn, wuhī mere mushīr haiṅ.

4

25 Merī jān kḥāk meṅ dab gaī hai. Apne kalām ke mutābiq merī jān ko tāzādām kar.

26 Main ne apnī rāheṅ bayān kīn to tū ne merī sunī. Mujhe apne ahkām sikhā.

27 Mujhe apne ahkām kī rāh samajhne ke qābil banā tāki tere ajāyb meṅ mahw-e-khyāl rahūn.

28 Merī jān dukh ke māre niḍhāl ho gaī hai. Mujhe apne kalām ke mutābiq taqwīyat de.

29 Fareb kī rāh mujh se dūr rakh aur mujhe apnī sharīat se nawāz.

30 Main ne wafā kī rāh iḳhtiyār karke tere āin apne sāmne rakhe haiṅ.

31 Main tere ahkām se liṭṭā rahtā hūn. Ai Rab, mujhe sharmindā na hone de.

³² Maiñ tere farmānoñ kī rāh par dauṛtā hūñ, kyoñki tū ne mere dil ko kushādagī baḅhshī hai.

⁵
³³ Ai Rab, mujhe apne āin kī rāh sikhā to maiñ umr-bhar un par amal karūnga.

³⁴ Mujhe samajh atā kar tāki terī shariyat ke mutābiq zindagī guzārūñ aur pūre dil se us ke tābe rahūñ.

³⁵ Apne ahkām kī rāh par merī rāhnumāi kar, kyoñki yihī maiñ pasand kartā hūñ.

³⁶ Mere dil ko lālach meñ āne na de balki use apne farmānoñ kī taraf māyl kar.

³⁷ Merī ānkhon ko bātil chizoñ se pher le, aur mujhe apnī rāhon par sañbhāl kar merī jān ko tādādam kar.

³⁸ Jo wādā tū ne apne ḅhādīm se kiyā wuh pūrā kar tāki log terā ḅhauf māneñ.

³⁹ Jis ruswāi se mujhe ḅhauf hai us kā ḅhatrā dūr kar, kyoñki tere ahkām achche haiñ.

⁴⁰ Maiñ terī hidāyat kā shadīd ārzūmand hūñ, apnī rāstī se merī jān ko tādādam kar.

⁶
⁴¹ Ai Rab, terī shafqat aur wuh najāt jis kā wādā tū ne kiyā hai mujh tak pahuñche

⁴² tāki maiñ be'izzatī karne wāle ko jawāb de sakūñ. Kyoñki maiñ tere kalām par bharosā rakhtā hūñ.

⁴³ Mere muñh se sachchāi kā kalām na chhīn, kyoñki maiñ tere farmānoñ ke intazār meñ hūñ.

⁴⁴ Maiñ har waqt terī shariyat kī pairawī karūnga, ab se abad tak us meñ qāym rahūngā.

⁴⁵ Maiñ khule maidān meñ chaltā phirūnga, kyoñki tere āin kā tālib rahtā hūñ.

⁴⁶ Maiñ sharm kie baḅhair bādshāhon ke sāmne tere ahkām bayān karūnga.

⁴⁷ Maiñ tere farmānoñ se lutfandoz hotā hūñ, wuh mujhe pyāre haiñ.

⁴⁸ Maiñ apne hāth tere farmānoñ kī taraf uṅhāūngā, kyoñki wuh mujhe pyāre haiñ. Maiñ terī hidāyat meñ mahw-e-ḅhyāl rahūngā.

⁷
⁴⁹ Us bāt kā ḅhayāl rakh jo tū ne apne ḅhādīm se kī aur jis se tū ne mujhe ummīd dilāi hai.

⁵⁰ Musibat meñ yihī tasallī kā bāis rahā hai ki terā kalām merī jān ko tādādam kartā hai.

⁵¹ Maḅhrūr merā had se zyādā mazāq uṛāte haiñ, lekin maiñ terī shariyat se dūr nahīñ hotā.

⁵² Ai Rab, maiñ tere qadīm farmān yād kartā hūñ to mujhe tasallī milti hai.

⁵³ Bedīnon ko dekh kar maiñ āg-bagūlā ho jātā hūñ, kyoñki unhon ne terī shariyat ko tark kiyā hai.

⁵⁴ Jis ghar meñ maiñ padesī hūñ us meñ maiñ tere ahkām ke gīt gātā rahtā hūñ.

⁵⁵ Ai Rab, rāt ko maiñ terā nām yād kartā hūñ, terī shariyat par amal kartā rahtā hūñ.

56 Yih terī baḡhshish hai ki maiñ tere āin kī pairawī kartā hūñ.

8

57 Rab merī mūrās hai. Maiñ ne tere farmānoñ par amal karne kā wādā kiyā hai.

58 Maiñ pūre dil se terī shafqat kā tālib rahā hūñ. Apne wāde ke mutābiq mujh par mehrbānī kar.

59 Maiñ ne apnī rāhoñ par dhyān de kar tere ahkām kī taraf qadam barhāe haiñ.

60 Maiñ nahīñ jhijaktā balki bhāg kar tere ahkām par amal karne kī koshish kartā hūñ.

61 Bedīnoñ ke rasoñ ne mujhe jakar liyā hai, lekin maiñ terī shariyat nahīñ bhūltā.

62 Ādhī rāt ko maiñ jāg uṭhtā hūñ tāki tere rāst farmānoñ ke lie terā shukr karūñ.

63 Maiñ un sab kā sāthī hūñ jo terā ḡhauf mānte haiñ, un sab kā dost jo terī hidāyāt par amal karte haiñ.

64 Ai Rab, duniyā terī shafqat se māmūr hai. Mujhe apne ahkām sikhā!

9

65 Ai Rab, tū ne apne kalām ke mutābiq apne ḡhādim se bhalāi kī hai.

66 Mujhe sahīh imtiyāz aur irfān sikhā, kyonki maiñ tere ahkām par imān rakhtā hūñ.

67 Is se pahle ki mujhe past kiyā gayā maiñ āwārā phirtā thā, lekin ab maiñ tere kalām ke tābe rahtā hūñ.

68 Tū bhalā hai aur bhalāi kartā hai. Mujhe apne āin sikhā!

69 Maḡhrūroñ ne jhūṭ bol kar mujh par kīchar uchhālī hai, lekin maiñ pūre dil se terī hidāyāt kī farmānbardārī kartā hūñ.

70 Un ke dil akar kar behis ho gae haiñ, lekin maiñ terī shariyat se lutfandoz hotā hūñ.

71 Mere lie achchhā thā ki mujhe past kiyā gayā, kyonki is tarah maiñ ne tere ahkām sikh lie.

72 Jo shariyat tere muñh se sādīr huī hai wuh mujhe sone-chāndī ke hazaroñ sikkoñ se zyādā pasand hai.

10

73 Tere hāthoñ ne mujhe banā kar mazbūt buniyād par rakh diyā hai. Mujhe samajh atā farmā tāki tere ahkām sikh lūñ.

74 Jo terā ḡhauf mānte haiñ wuh mujhe dekh kar ḡhush ho jāeñ, kyonki maiñ tere kalām ke intazār meñ rahtā hūñ.

75 Ai Rab, maiñ ne jān liyā hai ki tere faisle rāst haiñ. Yih bhī terī wafādārī kā izhār hai ki tū ne mujhe past kiyā hai.

76 Terī shafqat mujhe tasallī de, jis tarah tū ne apne ḡhādim se wādā kiyā hai.

77 Mujh par apne rahm kā izhār kar tāki merī jān meñ jān āe, kyonki maiñ terī shariyat se lutfandoz hotā hūñ.

78 Jo maḡhrūr mujhe jhūṭ se past kar rahe haiñ wuh sharmindā ho jāeñ. Lekin maiñ tere farmānoñ meñ mahw-e-ḡhyāl rahūngā.

79 Kāsh jo terā ḡhauf mānte aur tere ahkām jānte haiñ wuh mere pās wāpas āeñ!

80 Merā dil tere āin kī pairawī karne meñ be'ilzām rahe tāki merī ruswāi na ho jāe.

11

⁸¹ Merī jān terī najāt kī ārzū karte karte niḍhāl ho rahī hai, main tere kalām ke intazār meñ hūn.

⁸² Merī ānkheñ tere wāde kī rāh deḳhte deḳhte dhundlā rahī haiñ. Tū mujhe kab tasallī degā?

⁸³ Main dhueñ meñ sukaṛī huī mashk kī mānind hūn lekin tere farmānoñ ko nahīñ bhūltā.

⁸⁴ Tere ḳhādīm ko mazīd kitnī der intazār karnā paṛegā? Tū merā tāqqub karne wāloñ kī adālat kab karegā?

⁸⁵ Jo maḡhrūr terī shariāt ke tābe nahīñ hote unhoñ ne mujhe phaṅsāne ke lie gaṛhe khod lie haiñ.

⁸⁶ Tere tamām ahkām purwafā haiñ. Merī madad kar, kyonki wuh jhūṭ kā sahārā le kar merā tāqqub kar rahe haiñ.

⁸⁷ Wuh mujhe rū-e-zamīn par se miṭāne ke qarīb hī haiñ, lekin main ne tere āin ko tark nahīñ kiyā.

⁸⁸ Apnī shafqat kā izhār karke merī jān ko tāzādām kar tāki tere muñh ke farmānoñ par amal karūn.

12

⁸⁹ Ai Rab, terā kalām abad tak āsmān par qāym-o-dāym hai.

⁹⁰ Terī wafādārī pusht-dar-pusht rahtī hai. Tū ne zamīn kī buniyād rakhī, aur wuh wahīñ kī wahīñ barqarār rahtī hai.

⁹¹ Aj tak āsmān-o-zamīn tere farmānoñ ko pūrā karne ke lie hāzir rahte haiñ, kyonki tamām chīzeñ terī ḳhidmat karne ke lie banāī gāī haiñ.

⁹² Agar terī shariāt merī ḳhushī na hotī to main apnī musībat meñ halāk ho gayā hotā.

⁹³ Main terī hidāyat kabhī nahīñ bhūlūngā, kyonki unhīñ ke zariye tū merī jān ko tāzādām kartā hai.

⁹⁴ Main terā hī hūn, mujhe bachā! Kyonki main tere ahkām kā tālib rahā hūn.

⁹⁵ Bedīn merī tāk meñ baiṭh gae haiñ tāki mujhe mār ḍaleñ, lekin main tere āin par dhyān detā rahūngā.

⁹⁶ Main ne dekhā hai ki har kāmil chīz kī had hotī hai, lekin tere farmān kī koī had nahīñ hotī.

13

⁹⁷ Terī shariāt mujhe kitnī pyārī hai! Din-bhar main us meñ mahw-e-ḳhyāl rahtā hūn.

⁹⁸ Terā farmān mujhe mere dushmanoñ se zyādā dānishmand banā detā hai, kyonki wuh hameshā tak merā ḳhazānā hai.

⁹⁹ Mujhe apne tamām ustādoñ se zyādā samajh hāsil hai, kyonki main tere āin meñ mahw-e-ḳhyāl rahtā hūn.

¹⁰⁰ Mujhe buzurgoñ se zyādā samajh hāsil hai, kyonki main wafādārī se tere ahkām kī pairawī kartā hūn.

¹⁰¹ Main ne har burī rāh par qadam rakhne se gurez kiyā hai tāki tere kalām se liṭṭā rahūn.

¹⁰² Main tere farmānoñ se dūr nahīñ huā, kyonki tū hī ne mujhe tālim di hai.

¹⁰³ Terā kalām kitnā lazīz hai, wuh mere muñh meñ shahd se zyādā mīṭhā hai.

¹⁰⁴ Tere ahkām se mujhe samajh hāsil hotī hai, is lie main jhūṭ kī har rāh se nafrat kartā hūn.

14

¹⁰⁵ Terā kalām mere pānwoñ ke lie charāgh hai jo merī rāh ko raushan kartā hai.

¹⁰⁶ Maiñ ne qasam khāī hai ki tere rāst farmānoñ kī pairawī karūnga, aur maiñ yih wādā pūrā bhī karūnga.

¹⁰⁷ Mujhe bahut past kiyā gayā hai. Ai Rab, apne kalām ke mutābiq merī jān ko tazīdam kar.

¹⁰⁸ Ai Rab, mere muñh kī razākārānā qurbāniyoñ ko pasand kar aur mujhe apne āin sikhā!

¹⁰⁹ Merī jān hameshā khatre meñ hai, lekin maiñ terī shariyat nahīn bhūltā.

¹¹⁰ Bedīnoñ ne mere lie phandā taiyār kar rakhā hai, lekin maiñ tere farmānoñ se nahīn bhaṭkā.

¹¹¹ Tere ahkām merī abadi mīrās ban gae haiñ, kyonki un se merā dil khushī se uchhaltā hai.

¹¹² Maiñ ne apnā dil tere ahkām par amal karne kī taraf māyl kiyā hai, kyonki is kā ajr abadi hai.

15

¹¹³ Maiñ dodiloñ se nafrat lekin terī shariyat se muhabbat kartā hūñ.

¹¹⁴ Tū merī panāhgāh aur merī dhāl hai, maiñ tere kalām ke intazār meñ rahtā hūñ.

¹¹⁵ Ai badkāro, mujh se dūr ho jāo, kyonki maiñ apne Kḥudā ke ahkām se liptā rahūngā.

¹¹⁶ Apne farmān ke mutābiq mujhe sañbhāl tāki zindā rahūñ. Merī ās tūṭne na de tāki sharmindā na ho jāūñ.

¹¹⁷ Merā sahārā ban tāki bach kar har waqt tere āin kā lihāz rakhūñ.

¹¹⁸ Tū un sab ko radd kartā hai jo tere ahkām se bhaṭke phirte haiñ, kyonki un kī dhokebāzī fareb hī hai.

¹¹⁹ Tū zamīn ke tamām bedīnoñ ko nāpāk chāndī se kḥārij kī huī mail kī tarah phaiñk kar nest kar detā hai, is lie tere farmān mujhe pyāre haiñ.

¹²⁰ Merā jism tujh se dahshat khā kar thartharātā hai, aur maiñ tere faisloñ se ḍartā hūñ.

16

¹²¹ Maiñ ne rāst aur bā-insāf kām kiyā hai, chunāñche mujhe un ke hawāle na kar jo mujh par zulm karte haiñ.

¹²² Apne kḥādīm kī khushhālī kā zāmin ban kar maḡhrūroñ ko mujh par zulm karne na de.

¹²³ Merī āñkheñ terī najāt aur tere rāst wāde kī rāh deḳhte deḳhte rah gāī haiñ.

¹²⁴ Apne kḥādīm se terā sulūk terī shafqat ke mutābiq ho. Mujhe apne ahkām sikhā.

¹²⁵ Maiñ terā hī kḥādīm hūñ. Mujhe fahm atā farmā tāki tere āin kī pūrī samajh āe.

¹²⁶ Ab waqt ā gayā hai ki Rab qadam uṭhāe, kyonki logoñ ne terī shariyat ko toṛ dālā hai.

¹²⁷ Is lie maiñ tere ahkām ko sone balki kḥālis sone se zyādā pyār kartā hūñ.

¹²⁸ Is lie maiñ ehtiyāt se tere tamām āin ke mutābiq zindagī guzārtā hūñ. Maiñ har farebdeh rāh se nafrat kartā hūñ.

17

¹²⁹ Tere ahkām tājjubangez haiñ, is lie merī jān un par amal kartī hai.

¹³⁰ Tere kalām kā inkishāf raushnī baḡhshtā aur sādālah ko samajh atā kartā hai.

¹³¹ Maiñ tere farmānoñ ke lie itnā pyāsā hūñ ki muñh khol kar hāñp rahā hūñ.

¹³² Merī taraf rujū farmā aur mujh par wuhī mehrbānī kar jo tū un sab par kartā hai jo tere nām se pyār karte haiñ.

¹³³ Apne kalām se mere qadam mazbūt kar, kisī bhī gunāh ko mujh par hukūmat na karne de.

¹³⁴ Fidyā de kar mujhe insān ke zulm se chhuṭkārā de tāki maiñ tere ahkām ke tābe rahūñ.

¹³⁵ Apne chehre kā nūr apne ḡhādīm par chamkā aur mujhe apne ahkām sikhā.

¹³⁶ Merī āñkhoñ se ānsuoñ kī nadiyāñ bah rahī haiñ, kyoñki log terī shariyat ke tābe nahīñ rahte.

18

¹³⁷ Ai Rab, tū rāst hai, aur tere faisle durust haiñ.

¹³⁸ Tū ne rāstī aur baṛī wafādārī ke sāth apne farmāñ jāri kie haiñ.

¹³⁹ Merī jān ḡhairat ke bāis tabāh ho gāi hai, kyoñki mere dushman tere farmāñ bhūl gae haiñ.

¹⁴⁰ Terā kalām āzmā kar pāk-sāf sābit huā hai, terā ḡhādīm use pyār kartā hai.

¹⁴¹ Mujhe zalil aur haqīr jānā jātā hai, lekin maiñ tere āin nahīñ bhūltā.

¹⁴² Terī rāstī abadī hai, aur terī shariyat sachchāi hai.

¹⁴³ Musibat aur pareshānī mujh par ḡhālib ā gāi haiñ, lekin maiñ tere ahkām se lutfandoz hotā hūñ.

¹⁴⁴ Tere ahkām abad tak rāst haiñ. Mujhe samajh atā farmā tāki maiñ jītā rahūñ.

19

¹⁴⁵ Maiñ pūre dil se pukārtā hūñ, “Ai Rab, merī sun! Maiñ tere āin ke mutābiq zindagī guzarūñga.”

¹⁴⁶ Maiñ pukārtā hūñ, “Mujhe bachā! Maiñ tere ahkām kī pairawī karūñga.”

¹⁴⁷ Pau phaṭne se pahle pahle maiñ uṭh kar madad ke lie pukārtā hūñ. Maiñ tere kalām ke intazār meñ hūñ.

¹⁴⁸ Rāt ke waqt hī merī āñkheñ khul jāti haiñ tāki tere kalām par ḡhaur-o-ḡhauz karūñ.

¹⁴⁹ Apnī shafqat ke mutābiq merī āwāz sun! Ai Rab, apne farmānoñ ke mutābiq merī jān ko tāzādām kar.

¹⁵⁰ Jo chālākī se merā tāqqub kar rahe haiñ wuh qarīb pahuñch gae haiñ. Lekin wuh terī shariyat se intahāi dūr haiñ.

¹⁵¹ Ai Rab, tū qarīb hī hai, aur tere ahkām sachchāi haiñ.

¹⁵² Baṛī der pahle mujhe tere farmānoñ se mālūm huā hai ki tū ne unheñ hameshā ke lie qāym rakhā hai.

20

¹⁵³ Merī musibat kā ḡhayāl karke mujhe bachā! Kyoñki maiñ terī shariyat nahīñ bhūltā.

¹⁵⁴ Adālat meñ mere haq meñ laṭ kar merā ewazānā de tāki merī jān chhūṭ jāe. Apne wāde ke mutābiq merī jān ko tāzādām kar.

¹⁵⁵ Najāt bedīnoñ se bahut dūr hai, kyoñki wuh tere ahkām ke tālib nahīñ hote.

¹⁵⁶ Ai Rab, tū muta'addid tarīqoñ se apne rahm kā izhār kartā hai. Apne āin ke mutābiq merī jān ko tazīdam kar.

¹⁵⁷ Merā tāqqub karne wāloñ aur mere dushmanoñ kī baṛī tādād hai, lekin maiñ tere ahkām se dūr nahīñ huā.

¹⁵⁸ Bewafāoñ ko dekh kar mujhe ghin ātī hai, kyoñki wuh tere kalām ke mutābiq zindagī nahīñ guzārte.

¹⁵⁹ Dekh, mujhe tere ahkām se pyār hai. Ai Rab, apnī shafqat ke mutābiq merī jān ko tazīdam kar.

¹⁶⁰ Tere kalām kā lubb-e-lubāb sachchāī hai, tere tamām rāst farmān abad tak qāym haiñ.

21

¹⁶¹ Sardār bilāwajah merā pīchhā karte haiñ, lekin merā dil tere kalām se hī ḍartā hai.

¹⁶² Maiñ tere kalām kī ḡhushī us kī tarah manātā hūñ jise kasrat kā māl-e-ḡhanīmat mil gayā ho.

¹⁶³ Maiñ jhūṭ se nafrat kartā balki ghin khātā hūñ, lekin terī sharīat mujhe pyārī hai.

¹⁶⁴ Maiñ din meñ sāt bār terī satāish kartā hūñ, kyoñki tere ahkām rāst haiñ.

¹⁶⁵ Jinheñ sharīat pyārī hai unheñ baṛā sukūn hāsil hai, wuh kisī bhī chīz se ṭhokar khā kar nahīñ gireñge.

¹⁶⁶ Ai Rab, maiñ terī najāt ke intazār meñ rahte hue tere ahkām kī pairawī kartā hūñ.

¹⁶⁷ Merī jān tere farmānoñ se liṭṭī rahtī hai, wuh use nihāyat pyāre haiñ.

¹⁶⁸ Maiñ tere āin aur hidāyāt kī pairawī kartā hūñ, kyoñki merī tamām rāheñ tere sāmne haiñ.

22

¹⁶⁹ Ai Rab, merī āheñ tere sāmne āeñ, mujhe apne kalām ke mutābiq samajh atā farmā.

¹⁷⁰ Merī iltijāeñ tere sāmne āeñ, mujhe apne kalām ke mutābiq chhurā!

¹⁷¹ Mere hoñṭoñ se hamd-o-sanā phūṭ nikle, kyoñki tū mujhe apne ahkām sikhātā hai.

¹⁷² Merī zabān tere kalām kī madahsarāī kare, kyoñki tere tamām farmān rāst haiñ.

¹⁷³ Terā hāth merī madad karne ke lie taiyār rahe, kyoñki maiñ ne tere ahkām ikhtiyār kie haiñ.

¹⁷⁴ Ai Rab, maiñ terī najāt kā ārzūmand hūñ, terī sharīat se lutfandoz hotā hūñ.

¹⁷⁵ Merī jān zindā rahe tāki terī satāish kar sake. Tere āin merī madad karen.

¹⁷⁶ Maiñ bhaṭkī huī bheṛ kī tarah āwārā phir rahā hūñ. Apne ḡhādīm ko talāsh kar, kyoñki maiñ tere ahkām nahīñ bhūltā.

120

Tohmat Lagāne Wāloñ se Rihāī ke lie Duā

¹ Ziyārat kā gīt.

Musibat meñ maiñ ne Rab ko pukārā, aur us ne merī sunī.

² Ai Rab, merī jān ko jhūṭe hoñṭoñ aur farebdeh zabān se bachā.

³ Ai farebdeh zabān, wuh tere sāth kiyā kare, mazīd tujhe kyā de?

⁴ Wuh tujh par jangjū ke tez tīr aur dahakte koele barsāe!

⁵ Mujh par afsos! Mujhe ajnabī mulk Masak meñ, Qīdār ke khaimon ke pās rahnā partā hai.

⁶ Itnī der se amn ke dushmanon ke pās rahne se merī jān tang ā gāi hai.

⁷ Maiñ to amn chāhtā hūñ, lekin jab kabhī bolūñ to wuh jang karne par tule hote haiñ.

121

Insān kā Wafādār Muhāfiz

¹ Ziyārat kā gīt.

Maiñ apnī āñkhoñ ko pahāron kī taraf uṭhātā hūñ. Merī madad kahāñ se ātī hai?

² Merī madad Rab se ātī hai, jo āsmān-o-zamīn kā Ḳhāliq hai.

³ Wuh terā pāñw phisalne nahīñ degā. Terā muhāfiz ūñghne kā nahīñ.

⁴ Yaḳīnan Isrāīl kā muhāfiz na ūñghtā hai, na sotā hai.

⁵ Rab terā muhāfiz hai, Rab tere dahne hāth par sāebān hai.

⁶ Na dīn ko sūrāj, na rāt ko chāñd tujhe zarar pahuñchāegā.

⁷ Rab tujhe har nuḳṣān se bachāegā, wuh terī jān ko mahfūz rakhegā.

⁸ Rab ab se abad tak tere āne jāne kī pahrādārī karegā.

122

Yarūshalam par Barkat

¹ Dāūd kā ziyārat kā gīt.

Maiñ un se khush huā jinhoñ ne mujh se kahā, “Āo, ham Rab ke ghar chaleñ.”

² Ai Yarūshalam, ab hamāre pāñw tere darwāzon meñ khaṛe haiñ.

³ Yarūshalam Shahr yoñ banāyā gayā hai kī us ke tamām hisse mazbūtī se ek dūse ke sāth juṛe hue haiñ.

⁴ Wahāñ qabīle, hāñ Rab ke qabīle hāzir hote haiñ tāki Rab ke nām kī satāish karen jis tarah Isrāīl ko farmāyā gayā hai.

⁵ Kyoñki wahāñ taḳht-e-adālat karne ke lie lagāe gae haiñ, wahāñ Dāūd ke gharāne ke taḳht haiñ.

⁶ Yarūshalam ke lie salāmatī māñgo! “Jo tujh se pyār karte haiñ wuh sukūn pāeñ.

⁷ Terī fasīl meñ salāmatī aur tere mahalon meñ sukūn ho.”

⁸ Apne bhāiyon aur hamsāyon kī khātir maiñ kahūñgā, “Tere andar salāmatī ho!”

⁹ Rab hamāre Ḳhudā ke ghar kī khātir maiñ terī khushhālī kā tālib rahūñgā.

123

Allāh Ham par Mehrbānī Kare

¹ Ziyārat kā gīt.

Main apnī ānkhoñ ko terī taraf uṭhātā hūñ, terī taraf jo āsmān par takhtnashīn hai.

² Jis tarah ḡhulām kī ānkheñ apne mālik ke hāth kī taraf aur launḡi kī ānkheñ apnī mālikan ke hāth kī taraf lagī rahtī haiñ usī tarah hamārī ānkheñ Rab apne Ḳhudā par lagī rahtī haiñ, jab tak wuh ham par mehrbānī na kare.

³ Ai Rab, ham par mehrbānī kar, ham par mehrbānī kar! Kyonki ham had se zyādā hiqārat kā nishānā ban gae haiñ.

⁴ Sukūn se zindagī guzarne wāloñ kī lān-tān aur maḡhrūroñ kī taḡqīr se hamārī jān dūbhar ho gaī hai.

124

Musībat meñ Allāh Hamārā Sahārā Hai

¹ Dāūd kā ziyārat kā gīt.

Isrāīl kahe, “Agar Rab hamāre sāth na hotā,

² agar Rab hamāre sāth na hotā jab log hamāre ḡhilāf uṭhe

³ aur āg-bagūlā ho kar apnā pūrā ḡhussā ham par utārā, to wuh hameñ zindā harāp kar lete.

⁴ Phir sailāb ham par ṭuṭ parṭā, nadi kā tez dhārā ham par ḡhālib ā jātā

⁵ aur mutalātim pānī ham par se guzar jātā.”

⁶ Rab kī hamd ho jis ne hameñ un ke dāntoñ ke hawāle na kiyā, warnā wuh hameñ phār khāte.

⁷ Hamārī jān us chīriyā kī tarah chhūṭ gaī hai jo chīrimār ke phande se nikal kar uṭ gaī hai. Phandā ṭuṭ gayā hai, aur ham bach nikle haiñ.

⁸ Rab kā nām, hāñ usī kā nām hamārā sahārā hai jo āsmān-o-zamīn kā Ḳhāliq hai.

125

Chāroñ Taraf se Qaum kī Hifāzat

¹ Ziyārat kā gīt.

Jo Rab par bharosā rakhte haiñ wuh Koh-e-Siyyūn kī mānind haiñ jo kabhī nahīn ḡagmagātā balki abad tak qāym rahtā hai.

² Jis tarah Yarūshalām pahāroñ se ḡhirā rahtā hai usī tarah Rab apnī qaum ko ab se abad tak chāroñ taraf se mahfūz rakhtā hai.

³ Kyonki bedīnoñ kī rāstbāzoñ kī mirās par hukūmat nahīn rahegī, aisā na ho ki rāstbāz badkārī karne kī āzmāish meñ par jāen.

⁴ Ai Rab, un se bhalāī kar jo nek haiñ, jo dil se sīdhī rāh par chalte haiñ.

⁵ Lekin jo bhaṭak kar apnī ṭerhī-meṭhī rāhoñ par chalte haiñ unheñ Rab badkāroñ ke sāth ḡhārij kar de. Isrāīl kī salāmatī ho!

126

Rab Apne Qaidiyōñ ko Rihāī Detā Hai

¹ Ziyārat kā gīt.

Jab Rab ne Siyyūn ko bahāl kiyā to aisā lag rahā thā ki ham ḡhāb dekh rahe haiñ.

² Tab hamārā muñh hañsī-ḡhushī se bhar gayā, aur hamārī zabān shādmānī ke nāre lagāne se ruk na sakī. Tab ḡigar qaumoñ meñ kahā gayā, “Rab ne un ke lie zabardast kām kiyā hai.”

³ Rab ne wāqai hamāre lie zabardast kām kiyā hai. Ham kitne ḡhush the, kitne ḡhush!

⁴ Ai Rab, hameñ bahāl kar. Jis tarah mausam-e-barsāt meñ Dasht-e-Najab ke ḡhushk nāle pānī se bhar jāte haiñ usī tarah hameñ bahāl kar.

⁵ Jo ānsū bahā bahā kar bīj boeñ wuh ḡhushī ke nāre lagā kar fasal kāteñge.

⁶ Wuh rote hue bīj bone ke lie nikleñge, lekin jab fasal pak jāe to ḡhushī ke nāre lagā kar pūle uṭhāe apne ghar lauteñge.

127

Allāh hī Hamārā Ghar Tāmīr Kartā Hai

¹ Sulemān kā ziyārat kā gīt.

Agar Rab ghar ko tāmīr na kare to us par kām karne wāloñ kī mehnat abas hai. Agar Rab shahr kī pahrādārī na kare to insānī pahredāroñ kī nigāhbānī abas hai.

² Yih bhī abas hai ki tum subah-sawere uṭho aur pūre din mehnat-mashaqqat ke sāth rozī kamā kar rāt gae so jāo. Kyoñki jo Allāh ko pyāre haiñ unheñ wuh un kī zarūriyāt un ke sote meñ pūrī kar detā hai.

³ Bachche aisī nemat haiñ jo ham mīrās meñ Rab se pāte haiñ, aulād ek ajr hai jo wuhī hameñ detā hai.

⁴ Jawānī meñ paidā hue beṭe sūrme ke hāth meñ tīroñ kī mānind haiñ.

⁵ Mubārak hai wuh ādmī jis kā tarkash un se bharā hai. Jab wuh shahr ke darwāze par apne dushmanoñ se jhagaṛegā to sharminḡā nahīñ hogā.

128

Jis Ḳhāndān ko Allāh Barkat Detā Hai

¹ Ziyārat kā gīt.

Mubārak hai wuh jo Rab kā ḡhauf mān kar us kī rāhoñ par chaltā hai.

² Yaḡīnan tū apnī mehnat kā phal khāegā. Mubārak ho, kyoñki tū kāmyāb hogā.

³ Ghar meñ terī bīwī angūr kī phaldār bel kī mānind hogī, aur tere beṭe mez ke irdgird baiṭh kar zaitūn kī tāzā shāḡhoñ * kī mānind hoñge.

⁴ Jo ādmī Rab kā ḡhauf māne use aisī hī barkat milegī.

⁵ Rab tujhe Koh-e-Siyyūn se barkat de. Wuh kare ki tū jīte-jī Yarūshalam kī ḡhushhālī dekhe,

⁶ ki tū apne potoñ-nawāsoñ ko bhī dekhe. Isrāīl kī salāmatī ho!

129

Madad ke lie Isrāīl kī Duā

¹ Ziyārat kā gīt.

* **128:3** Is se murād hai paiwandkārī ke lie daraḡht se kāṭī gai ṭahniyāñ.

Isrāīl kahe, “Merī jawānī se hī mere dushman bār bār mujh par hamlā-āwar hue haiñ.

² Merī jawānī se hī wuh bār bār mujh par hamlā-āwar hue haiñ. To bhī wuh mujh par ghālib na āe.”

³ Hal chalāne wāloñ ne merī pīṭh par hal chalā kar us par apnī lambī lambī reghāriyāñ banāī haiñ.

⁴ Rab rāst hai. Us ne bedīnoñ ke rasse kāt kar mujhe āzād kar diyā hai.

⁵ Allāh kare ki jitne bhī Siyyūn se nafrat rakheñ wuh sharmindā ho kar pīchhe haṭ jāeñ.

⁶ Wuh chhatoñ par kī ghās kī mānind hoñ jo sahīh taur par baṛhne se pahle hī murjhā jāti hai

⁷ aur jis se na fasal kāṭne wālā apnā hāth, na pūle bāndhne wālā apnā bāzū bhar sake.

⁸ Jo bhī un se guzare wuh na kahe, “Rab tumheñ barkat de.”
Ham Rab kā nām le kar tumheñ barkat dete haiñ!

130

Barī Musībat se Rihāī kī Duā (Taubā kā Chhaṭā Zabūr)

¹ Ziyārat kā gīt.

Ai Rab, maiñ tujhe gahrāiyōñ se pukārtā hūñ.

² Ai Rab, merī āwāz sun! Kān lagā kar merī iltijāoñ par dhyān de!

³ Ai Rab, agar tū hamāre gunāhoñ kā hisāb kare to kaun qāym rahegā? Koī bhī nahīñ!

⁴ Lekin tujh se muāfi hāsīl hotī hai tāki terā khauf mānā jāe.

⁵ Maiñ Rab ke intazār meñ hūñ, merī jān shiddat se intazār kartī hai. Maiñ us ke kalām se ummīd rakhtā hūñ.

⁶ Pahredār jis shiddat se pau phaṭne ke intazār meñ rahte haiñ, merī jān us se bhī zyādā shiddat ke sāth, hāñ zyādā shiddat ke sāth Rab kī muntazir rahtī hai.

⁷ Ai Isrāīl, Rab kī rāh dekhtā rah! Kyoñki Rab ke pās shafqat aur fidyā kā ṭhos band-o-bast hai.

⁸ Wuh Isrāīl ke tamām gunāhoñ kā fidyā de kar use najāt degā.

131

Bachche kā-sā Īmān

¹ Ziyārat kā gīt.

Ai Rab, na merā dil ghamandī hai, na merī ānkheñ maḡhrūr haiñ. Jo bāteñ itnī azīm aur hairānkun haiñ ki maiñ un se nipaṭ nahīñ saktā unheñ maiñ nahīñ chheṛtā.

² Yaqīnan maiñ ne apnī jān ko rāhat aur sukūn dilāyā hai, aur ab wuh māñ kī god meñ baiṭhe chhoṭe bachche kī mānind hai, hāñ merī jān chhoṭe bachche * kī mānind hai.

³ Ai Isrāīl, ab se abad tak Rab ke intazār meñ rah!

* 131:2 Jis bachche ne māñ kā dūdh pinā chhor diyā hai.

132

Dāūd kā Gharānā aur Siyyūn par Maqdis

¹ Ziyārat kā gīt.

Ai Rab, Dāūd kā k̄hayāl rakh, us kī tamām musibatoñ ko yād kar.

² Us ne qasam khā kar Rab se wādā kiyā aur Yāqūb ke qawī K̄hudā ke huzūr mannat mānī,

³ “Na main apne ghar meñ dāk̄hil hūngā, na bistar par letūngā,

⁴ na main apnī āñkhoñ ko sonē dūngā, na apne papoṭoñ ko ūñghne dūngā

⁵ jab tak Rab ke lie maqām aur Yāqūb ke sūrme ke lie sukūnatgāh na mile.”

⁶ Ham ne Ifrātā meñ ahd ke sandūq kī k̄habar sunī aur yār ke khule maidān meñ use pā liyā.

⁷ Āo, ham us kī sukūnatgāh meñ dāk̄hil ho kar us ke pānwoñ kī chaukī ke sāmne sijdā karen.

⁸ Ai Rab, uṭh kar apnī āramgāh ke pās ā, tū aur ahd kā sandūq jo terī qudrat kā izhār hai.

⁹ Tere imām rāstī se mulabbas ho jāeñ, aur tere imāndār k̄hushī ke nāre lagāeñ.

¹⁰ Ai Allāh, apne k̄hādīm Dāūd kī k̄hātir apne masah kie hue bande ke chehre ko radd na kar.

¹¹ Rab ne qasam khā kar Dāūd se wādā kiyā hai, aur wuh us se kabhī nahīñ phiregā, “Main terī aulād meñ se ek ko tere taḳht par biṭhāūngā.

¹² Agar tere beṭe mere ahd ke wafādār raheñ aur un ahkām kī pairawī karen jo main unheñ sikhāūngā to un ke beṭe bhī hameshā tak tere taḳht par baiṭheñge.”

¹³ Kyoñki Rab ne Koh-e-Siyyūn ko chun liyā hai, aur wuhī wahāñ sukūnat karne kā ārzūmand thā.

¹⁴ Us ne farmāyā, “Yih hameshā tak merī āramgāh hai, aur yahāñ main sukūnat karūngā, kyoñki main is kā ārzūmand hūñ.

¹⁵ Main Siyyūn kī k̄hurāk ko kasrat kī barkat de kar us ke gharīboñ ko roṭī se ser karūngā.

¹⁶ Main us ke imāmoñ ko najāt se mulabbas karūngā, aur us ke imāndār k̄hushī se zordār nāre lagāeñge.

¹⁷ Yahāñ main Dāūd kī tāqat barhā dūngā, * aur yahāñ main ne apne masah kie hue k̄hādīm ke lie charāgh taiyār kar rakhā hai.

¹⁸ Main us ke dushmanoñ ko sharmindagī se mulabbas karūngā jabki us ke sar kā tāj chamaktā rahegā.”

133

Bhāiyoñ kī Yagāngat kī Barkat

¹ Dāūd kā zabūr. Ziyārat kā gīt.

Jab bhāī mil kar aur yagāngat se rahte haiñ yih kitnā achchhā aur pyārā hai.

* 132:17 Lafzī tarjumā: Main Dāūd kā sīng phūṭne dūngā.

² Yih us nafīs tel kī mānind hai jo Hārūn Imām ke sar par unḍelā jāta hai aur ṭapak ṭapak kar us kī dāṛhī aur libās ke garebān par ā jāta hai.

³ Yih us os kī mānind hai jo Koh-e-Harmūn se Siyyūn ke pahāroṅ par paṛṭi hai. Kyoṅki Rab ne farmāyā hai, “Wahīn hameshā tak barkat aur zindagī milegī.”

134

Rab ke Ghar meṅ Rāt kī Satāish

¹ Ziyārat kā gīt.

Āo, Rab kī satāish karo, ai Rab ke tamām ḳhādimo jo rāt ke waqt Rab ke ghar meṅ khaṛe ho.

² Maqdis meṅ apne hāth uṭhā kar Rab kī tamjīd karo!

³ Rab Siyyūn se tujhe barkat de, āsmān-o-zamīn kā Ḳhāliq tujhe barkat de.

135

Allāh kī Parastish

¹ Rab kī hamd ho! Rab ke nām kī satāish karo! Us kī tamjīd karo, ai Rab ke tamām ḳhādimo,

² jo Rab ke ghar meṅ, hamāre Ḳhudā kī bārgāhoṅ meṅ khaṛe ho.

³ Rab kī hamd karo, kyoṅki Rab bhalā hai. Us ke nām kī madahsarāi karo, kyoṅki wuh pyārā hai.

⁴ Kyoṅki Rab ne Yāqūb ko apne lie chun liyā, Isrāil ko apnī milkiyat banā liyā hai.

⁵ Hān, maiṅ ne jān liyā hai ki Rab azīm hai, ki hamārā Rab dīgar tamām mābūdoṅ se zyādā azīm hai.

⁶ Rab jo jī chāhe kartā hai, ḳhāh āsmān par ho yā zamīn par, ḳhāh samundaroṅ meṅ ho yā gahrāiyoṅ meṅ kahīn bhī ho.

⁷ Wuh zamīn kī intahā se bādāl chaṛhne detā aur bijli bārish ke lie paidā kartā hai, wuh hawā apne godāmoṅ se nikāl lātā hai.

⁸ Misr meṅ us ne insān-o-haiwān ke tamām pahlauṭhoṅ ko mār ḍālā.

⁹ Ai Misr, us ne apne ilāhī nishān aur mojjizāt tere darmiyān hī kie. Tab Firaun aur us ke tamām mulāzim un kā nishānā ban gae.

¹⁰ Us ne muta'addid qaumoṅ ko shikast de kar tāqatwar bādshāhoṅ ko maut ke ghāṭ utār diyā.

¹¹ Amoriyoṅ kā bādshāh Sihon, Basan kā bādshāh Oj aur Mulk-e-Kanān kī tamām saltanateṅ na rahīn.

¹² Us ne un kā mulk Isrāil ko de kar farmāyā ki āindā yih merī qaum kī maurūsī milkiyat hogā.

¹³ Ai Rab, terā nām abadī hai. Ai Rab, tujhe pusht-dar-pusht yād kiyā jāegā.

¹⁴ Kyoṅki Rab apnī qaum kā insāf karke apne ḳhādimoṅ par tars khāegā.

¹⁵ Dīgar qaumoṅ ke but sone-chāndī ke haiṅ, insān ke hāth ne unheṅ banāyā.

¹⁶ Un ke muñh haiñ lekin wuh bol nahīñ sakte, un kī āñkheñ haiñ lekin wuh dekh nahīñ sakte.

¹⁷ Un ke kāñ haiñ lekin wuh sun nahīñ sakte, un ke muñh meñ sāñs hī nahīñ hotī.

¹⁸ Jo but banāte haiñ wuh un kī mānind ho jāeñ, jo un par bharosā rakhte haiñ wuh un jaise behis-o-harkat ho jāeñ.

¹⁹ Ai Isrāīl ke gharāne, Rab kī satāish kar. Ai Hārūn ke gharāne, Rab kī tamjīd kar.

²⁰ Ai Lāwī ke gharāne, Rab kī hamd-o-sanā kar. Ai Rab kā khauf mānane wālo, Rab kī satāish karo.

²¹ Siyyūn se Rab kī hamd ho. Us kī hamd ho jo Yarūshalam meñ sukūnat kartā hai. Rab kī hamd ho!

136

Taḥhlīq aur Qaum kī Tārīkh meñ Allāh ke Mojize

¹ Rab kā shukr karo, kyonki wuh bhalā hai, aur us kī shafqat abadī hai.

² Kḥudāon ke Kḥudā kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

³ Mālīkon ke mālik kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

⁴ Jo akelā hī azīm mojize kartā hai us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

⁵ Jis ne hikmat ke sāth āsmān banāyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

⁶ Jis ne zamīn ko mazbūtī se pānī ke ūpar lagā diyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

⁷ Jis ne āsmān kī raushniyon ko kḥhalaq kiyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

⁸ Jis ne sūraj ko dīn ke waqt hukūmat karne ke lie banāyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

⁹ Jis ne chāñd aur sitāron ko rāt ke waqt hukūmat karne ke lie banāyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹⁰ Jis ne Mīsr meñ pahlaūthon ko mār ḍalā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹¹ Jo Isrāīl ko Misriyon meñ se nikāl lāyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹² Jis ne us waqt barī tāqat aur qudrat kā izhār kiyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹³ Jis ne Bahr-e-Qulzum ko do hisson meñ taqsīm kar diyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹⁴ Jis ne Isrāīl ko us ke bīch meñ se guzarne diyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹⁵ Jis ne Firaun aur us kī fauj ko Bahr-e-Qulzum meñ bahā kar gharq kar diyā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹⁶ Jis ne registān meñ apnī qaum kī qiyādat kī us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹⁷ Jis ne baḥe bādshāhon ko shikast dī us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

¹⁸ Jis ne tāqatwar bādshāhon ko mār ḍalā us kā shukr karo, kyonki us kī shafqat abadī hai.

19 Jis ne Amoriyoñ ke bādshāh Sīhon ko maut ke ghāṭ utārā us kā shukr karo, kyoñki us kī shafqat abadī hai.

20 Jis ne Basan ke bādshāh Oj ko halāk kar diyā us kā shukr karo, kyoñki us kī shafqat abadī hai.

21 Jis ne un kā mulk Isrāil ko mīrās meñ diyā us kā shukr karo, kyoñki us kī shafqat abadī hai.

22 Jis ne un kā mulk apne khādim Isrāil kī maurūsī milkiyat banāyā us kā shukr karo, kyoñki us kī shafqat abadī hai.

23 Jis ne hamārā khayāl kiyā jab ham khāk meñ dab gae the us kā shukr karo, kyoñki us kī shafqat abadī hai.

24 Jis ne hameñ un ke qabze se chhuṛāyā jo ham par zulm kar rahe the us kā shukr karo, kyoñki us kī shafqat abadī hai.

25 Jo tamām jāndāroñ ko khurāk muhaiyā kartā hai us kā shukr karo, kyoñki us kī shafqat abadī hai.

26 Āsmān ke Ḳhudā kā shukr karo, kyoñki us kī shafqat abadī hai.

137

Bābal meñ Jilāwatanon kī Āh-o-Zārī

1 Jab Siyyūn kī yād āī to ham Bābal kī nahroñ ke kināre hī baiṭh kar ro paṛe.

2 Ham ne wahān ke safedā ke daraḳhton se apne sarod laṭkā die,

3 kyoñki jinhoñ ne hameñ giriftār kiyā thā unhoñ ne hameñ wahān gīt gāne ko kahā, aur jo hamārā mazāq uṛāte haiñ unhoñ ne khushī kā mutālābā kiyā, “Hameñ Siyyūn kā koī gīt sunāo!”

4 Lekin ham ajnabī mulk meñ kis tarah Rab kā gīt gāeñ?

5 Ai Yarūshalam, agar maiñ tujhe bhūl jāūn to merā dahnā hāth sūkh jāe.

6 Agar maiñ tujhe yād na karūn aur Yarūshalam ko apnī azīmtarīn khushī se zyādā qīmtī na samjhūn to merī zabān tālū se chipak jāe.

7 Ai Rab, wuh kuchh yād kar jo Adomiyoñ ne us dīn kiyā jab Yarūshalam dushman ke qabze meñ āyā. Us waqt wuh bole, “Use ḍhā do! Bunyādoñ tak use girā do!”

8 Ai Bābal Beṭī jo tabāh karne par tulī huī hai, mubāarak hai wuh jo tujhe us kā badlā de jo tū ne hamāre sāth kiyā hai.

9 Mubāarak hai wuh jo tere bachchoñ ko pakar kar patthar par paṭaḳh de.

138

Allāh kī Madad ke lie Shukrguzārī

1 Dāūd kā zabūr.

Ai Rab, maiñ pūre dīl se terī satāish karūnga, mābūdoñ ke sāmne hī terī tamjīd karūnga.

2 Maiñ terī muqaddas sukūnatgāh kī taraf ruḳh karke sijdā karūnga, terī mehrbānī aur wafādārī ke bāis terā shukr karūnga. Kyoñki tū ne apne nām aur kalām ko tamām chīzoñ par sarfarāz kiyā hai.

3 Jis dīn maiñ ne tujhe pukārā tū ne merī sun kar merī jān ko baṛī taqwiyaṭ dī.

⁴ Ai Rab, duniyā ke tamām hukmrān tere muñh ke farmān sun kar terā shukr karen.

⁵ Wuh Rab ki rāhoñ kī madahsarāi karen, kyonki Rab kā jalāl azīm hai.

⁶ Kyonki go Rab bulandiyon par hai wuh pasthāl kā khayāl kartā aur maḡhrūron ko dūr se hī pahchān letā hai.

⁷ Jab kabhī musībat merā dāman nahīn chhortī to tū merī jān ko tāzādām kartā hai, tū apnā dahnā hāth barhā kar mujhe mere dushmanon ke taish se bachātā hai.

⁸ Rab meri khātir badlā legā. Ai Rab, terī shafqat abadi hai. Unheñ na chhoṛ jin ko tere hāthoñ ne banāyā hai!

139

Allāh Sab Kuchh Jāntā aur Har Jagah Maujūd Hai

¹ Dāūd kā zabūr. Mausīqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Rab, tū merā muāynā kartā aur mujhe khūb jāntā hai.

² Merā uṭhnā baiṭhnā tujhe mālūm hai, aur tū dūr se hī merī soch samajhtā hai.

³ Tū mujhe jānchtā hai, khāh main rāste meñ hūñ yā ārām karūñ. Tū merī tamām rāhoñ se wāqif hai.

⁴ Kyonki jab bhī koī bāt merī zabān par āe tū ai Rab pahle hī us kā pūrā ilm rakhtā hai.

⁵ Tū mujhe chāron taraf se ghere rakhtā hai, terā hāth mere ūpar hī rahtā hai.

⁶ Is kā ilm itnā hairānkun aur azīm hai ki main ise samajh nahīn saktā.

⁷ Main tere Rūh se kahān bhāg jāūñ, tere chehre se kahān farār ho jāūñ?

⁸ Agar āsmān par charh jāūñ to tū wahān maujūd hai, agar utar kar apnā bistar Pātāl meñ bichhāūñ to tū wahān bhī hai.

⁹ Go main tulū-e-subah ke paron par uṛ kar samundar kī dūrtarīn had par jā basūñ,

¹⁰ wahān bhī terā hāth merī qiyādat karegā, wahān bhī terā dahnā hāth mujhe thāme rakhegā.

¹¹ Agar main kahūñ, “Tārikī mujhe chhupā de, aur mere irdgird kī raushnī rāt meñ badal jāe,” to bhī koī farq nahīn paregā.

¹² Tere sāmne tārikī bhī tārik nahīn hotī, tere huzūr rāt din kī tarah raushan hotī hai balki raushnī aur andherā ek jaise hote haiñ.

¹³ Kyonki tū ne merā bātin banāyā hai, tū ne mujhe mān ke peṭ meñ tashkīl diyā hai.

¹⁴ Main terā shukr kartā hūñ ki mujhe jalāli aur mojjizānā taur se banāyā gayā hai. Tere kām hairatangez haiñ, aur merī jān yih khūb jāntī hai.

¹⁵ Merā dhānchā tujh se chhupā nahīn thā jab mujhe poshidagī meñ banāyā gayā, jab mujhe zamīn kī gahrāiyon meñ tashkīl diyā gayā.

¹⁶ Terī ānkhon ne mujhe us waqt dekhā jab mere jism kī shakl abhī nāmukammal thī. Jitne bhī din mere lie muqarrar the wuh sab terī kitāb meñ us waqt darj the, jab ek bhī nahīn guzarā thā.

17 Ai Allāh, tere khayālāt samajhnā mere lie kitnā mushkil hai! Un kī kul tādād kitnī azīm hai.

18 Agar main unheñ gin saktā to wuh ret se zyādā hote. Main jāg uṭhtā hūn to tere hī sāth hotā hūn.

19 Ai Allāh, kāsh tū bedīn ko mār dāle, ki khūnkhār mujh se dūr ho jāeñ.

20 Wuh fareb se terā zikr karte haiñ, hān tere muḥālif jhūṭ bolte haiñ.

21 Ai Rab, kyā main un se nafrat na karūn jo tujh se nafrat karte haiñ? Kyā main un se ghīn na khāūn jo tere khilāf uṭhe haiñ?

22 Yaqīnan main un se saḡht nafrat kartā hūn. Wuh mere dushman ban gae haiñ.

23 Ai Allāh, merā muāynā karke mere dil kā hāl jān le, mujhe jānch kar mere bechain khayālāt ko jān le.

24 Main nuqsāndeh rāh par to nahīn chal rahā? Abadī rāh par merī qiyādat kar!

140

Dushman se Rihāi kī Duā

1 Dāūd kā zabūr. Mausiqī ke rāhnumā ke lie.

Ai Rab, mujhe sharīroñ se chhuṛā aur zālīmōñ se mahfūz rakh.

2 Dil meñ wuh bure mansūbe bāndhte, rozānā jang cheṛte haiñ.

3 Un kī zabān sāñp kī zabān jaisī tez hai, aur un ke hoñṭōñ meñ sāñp kā zahr hai. (Silāh)

4 Ai Rab, mujhe bedīn ke hāthōñ se mahfūz rakh, zālīm se mujhe bachāe rakh, un se jo mere pāñwoñ ko ṭhokar khilāne ke mansūbe bāndh rahe haiñ.

5 Maḡhrūroñ ne mere rāste meñ phandā aur rasse chhupāe haiñ, unhoñ ne jāl bichhā kar rāste ke kināre kināre mujhe pakarne ke phande lagāe haiñ. (Silāh)

6 Main Rab se kahtā hūn, “Tū hī merā Ḳhudā hai, merī iltijāoñ kī āwāz sun!”

7 Ai Rab Qādir-e-mutlaq, ai merī qawī najāt! Jang ke din tū apnī ḡhāl se mere sar kī hifāzat kartā hai.

8 Ai Rab, bedīn kā lālch pūrā na kar. Us kā irādā kāmyāb hone na de, aisā na ho ki yih log sarfarāz ho jāeñ. (Silāh)

9 Unhoñ ne mujhe gher liyā hai, lekin jo āfat un ke hoñṭ mujh par lānā chāhte haiñ wuh un ke apne saroñ par āe!

10 Dahakte koele un par barseñ, aur unheñ āg meñ, athāh gaṛhoñ meñ phaiñkā jāe tāki āindā kabhī na uṭheñ.

11 Tohmat lagāne wālā mulk meñ qāym na rahe, aur burāi zālīm ko mār mār kar us kā pīchhā kare.

12 Main jāntā hūn ki Rab adālat meñ musibat-zadā kā difā karegā. Wuhī zarūratmand kā insāf karegā.

13 Yaqīnan rāstbāz tere nām kī satāish kareñge, aur diyānatdār tere huzūr baseñge.

141

Hifāzat kī Guzārish

¹ Dāūd kā zabūr.

Ai Rab, main tujhe pukār rahā hūn, mere pās āne meñ jaldī kar! Jab main tujhe āwāz detā hūn to merī fariyād par dhyān de!

² Merī duā tere huzūr baḥhūr kī qurbānī kī tarah qabūl ho, mere terī taraf uṭhāe hue hāth shām kī ḡhallā kī nazar kī tarah manzūr hoñ.

³ Ai Rab, mere muñh par pahrā biṭhā, mere honṭon ke darwāze kī nigahbānī kar.

⁴ Mere dil ko ḡhalat bāt kī taraf māyl na hone de, aisā na ho ki main badkārōn ke sāth mil kar bure kām meñ mulawwas ho jāūn aur un ke lazīz khānon meñ shirkat karūn.

⁵ Rāstbāz shafqat se mujhe māre aur mujhe tambīh kare. Merā sar is se inkār nahīn karegā, kyonki yih us ke lie shafābakhsh tel kī mānind hogā. Lekin main har waqt sharīron kī harkaton ke ḡhilāf duā kartā hūn.

⁶ Jab wuh gir kar us chaṭṭān ke hāth meñ āenge jo un kā munsif hai to wuh merī bāton par dhyān deṅge, aur unheñ samajh āegī ki wuh kitnī pyārī haiñ.

⁷ Ai Allāh, hamārī haḍḍiyān us zamīn kī mānind haiñ jis par kisī ne itne zor se hal chalāyā hai ki ḍhele uṛ kar idhar-udhar bikhar gae haiñ. Hamārī haḍḍiyān Pātāl ke muñh tak bikhar gāi haiñ.

⁸ Ai Rab Qādir-e-mutlaq, merī ānkheñ tujh par lagī rahtī haiñ, aur main tujh meñ panāh letā hūn. Mujhe maut ke hawāle na kar.

⁹ Mujhe us jāl se mahfūz rakh jo unhoñ ne mujhe pakarne ke lie bichhāyā hai. Mujhe badkārōn ke phandoñ se bachāe rakh.

¹⁰ Bedīn mil kar un ke apne jālon meñ ulajh jāen jabki main bach kar āge niklūn.

142

Saḡht Musibat meñ Madad kī Pukār

¹ Hikmat kā gīt. Duā jo Dāūd ne kī jab wuh ḡhār meñ thā.

Main madad ke lie chīḡhtā-chillātā Rab ko pukārtā hūn, main zordār āwāz se Rab se iltijā kartā hūn.

² Main apnī āh-o-zārī us ke sāmne unḍel detā, apnī tamām musibat us ke huzūr pesh kartā hūn.

³ Jab merī rūh mere andar niḍhāl ho jāti hai to tū hī merī rāh jāntā hai. Jis rāste meñ main chaltā hūn us meñ logoñ ne phandā chhupāyā hai.

⁴ Main dahnī taraf nazar ḍāl kar deḡhtā hūn, lekin koī nahīn hai jo merā ḡhayāl kare. Main bach nahīn saktā, koī nahīn hai jo merī jān kī fikr kare.

⁵ Ai Rab, main madad ke lie tujhe pukārtā hūn. Main kahtā hūn, “Tū merī panāhgāh aur zindoñ ke mulk meñ merā maurūsī hissā hai.”

⁶ Merī chīḡhoñ par dhyān de, kyonki main bahut past ho gayā hūn. Mujhe un se chhurā jo merā pīchhā kar rahe haiñ, kyonki main un par qābū nahīn pā saktā.

7 Merī jān ko gaidkḥāne se nikāl lā tāki tere nām kī satāish karūn. Jab tū mere sāth bhalāi karegā to rāstbāz mere irdgird jamā ho jāenge.

143

Bachāo aur Qiyādat kī Guzārish (Taubā kā Sātawān Zabūr)

¹ Dāūd kā zabūr.

Ai Rab, merī duā sun, merī iltijāon par dhyān de. Apnī wafādārī aur rāstī kī kḥātir merī sun!

² Apne khādīm ko apnī adālat meñ na lā, kyoñki tere huzūr koī bhī jāndār rāstbāz nahīn ṭahar saktā.

³ Kyoñki dushman ne merī jān kā pīchhā karke use kḥāk meñ kuchal diyā hai. Us ne mujhe un logon kī tarah tārikī meñ basā diyā hai jo baṛe arse se murdā haiñ.

⁴ Mere andar merī rūh niḥhāl hai, mere andar merā dil dahshat ke māre behis-o-harkat ho gayā hai.

⁵ Maiñ qadīm zamāne ke dīn yād kartā aur tere kāmoñ par ghaur-o-kḥauz kartā hūn. Jo kuchh tere hāthoñ ne kiyā us meñ maiñ mahwe-khyāl rahtā hūn.

⁶ Maiñ apne hāth terī taraf uṭhātā hūn, merī jān kḥushk zamīn kī tarah terī pyāsī hai. (Silāh)

⁷ Ai Rab, merī sunane meñ jaldī kar. Merī jān to kḥatm hone wālī hai. Apnā chehrā mujh se chhupāe na rakh, warnā maiñ gaṛhe meñ utarne wāloñ kī mānind ho jāūngā.

⁸ Subah ke waqt mujhe apnī shafqat kī kḥabar sunā, kyoñki maiñ tujh par bharosā rakhtā hūn. Mujhe wuh rāh dikhā jis par mujhe jānā hai, kyoñki maiñ terā hī ārzūmand hūn.

⁹ Ai Rab, mujhe mere dushmanon se chhuṛā, kyoñki maiñ tujh meñ panāh letā hūn.

¹⁰ Mujhe apnī marzī pūrī karnā sikhā, kyoñki tū merā Kḥudā hai. Terā nek Rūh hamwār zamīn par merī rāhnumāi kare.

¹¹ Ai Rab, apne nām kī kḥātir merī jān ko tāzādām kar. Apnī rāstī se merī jān ko musibat se bachā.

¹² Apnī shafqat se mere dushmanon ko halāk kar. Jo bhī mujhe tang kar rahe haiñ unheñ tabāh kar! Kyoñki maiñ terā kḥādīm hūn.

144

Najāt aur Kḥushhālī kī Duā

¹ Dāūd kā zabūr.

Rab merī chaṭṭān kī hamd ho, jo mere hāthoñ ko laṛne aur merī ungliyon ko jang karne kī tarbiyat detā hai.

² Wuh merī shafqat, merā qilā, merā najātdahindā aur merī dhāl hai. Usī meñ maiñ panāh letā hūn, aur wuhī dīgar aqwām ko mere tābe kar detā hai.

³ Ai Rab, insān kaun hai ki tū us kā kḥayāl rakhe? Ādamzād kaun hai ki tū us kā lihāz kare?

⁴ Insān dam-bhar kā hī hai, us ke dīn tezī se guzarne wāle sāye kī mānind haiñ.

⁵ Ai Rab, apne āsmān ko jhukā kar utar ā! Pahāroṅ ko chhū tāki wuh dhuāñ chhoṛēñ.

⁶ Bijli bhej kar unheñ muntashir kar, apne tīr chalā kar unheñ darham-barham kar.

⁷ Apnā hāth bulandiyoṅ se nīche baṛhā aur mujhe chhuṛā kar pānī kī gahrāiyoṅ aur pardesiyoṅ ke hāth se bachā,

⁸ jin kā muñh jhūṭ boltā aur dahnā hāth fareb detā hai.

⁹ Ai Allāh, main terī tamjīd meñ nayā gīt gāūngā, das tāroṅ kā sitār bajā kar terī madahsarāī karūnga.

¹⁰ Kyonki tū bādshāhoṅ ko najāt detā aur apne ḳhādīm Dāūd ko mohlak talwār se bachātā hai.

¹¹ Mujhe chhuṛā kar pardesiyoṅ ke hāth se bachā, jin kā muñh jhūṭ boltā aur dahnā hāth fareb detā hai.

¹² Hamāre beṭe jawānī meñ phalne-phūlne wāle paudoṅ kī mānind hoñ, hamārī beṭiyāñ mahal ko sajāne ke lie tarāshe hue kone ke satūn kī mānind hoñ.

¹³ Hamāre godām bhare raheñ aur har ḳism kī ḳhurāk muhaiyā kareñ. Hamārī bheṛ-bakriyāñ hamāre maidānoṅ meñ hazāroṅ balki beshumār bachche janm deñ.

¹⁴ Hamāre gāy-bail moṭe-tāze hoñ, aur na koī zāe ho jāe, na kisī ko nuḳsān pahuñche. Hamāre chaukoṅ meñ āh-o-zārī kī āwāz sunāī na de.

¹⁵ Mubārak hai wuh ḳaum jis par yih sab kuchh sādiq ātā hai, mubārak hai wuh ḳaum jis kā Ḳhudā Rab hai!

145

Allāh kī Abadī Shafqat

¹ Dāūd kā zabūr. Hamd-o-sanā kā gīt.

Ai mere Ḳhudā, main terī tāzīm karūnga. Ai Bādshāh, main hameshā tak tere nām kī satāish karūnga.

² Rozānā main terī tamjīd karūnga, hameshā tak tere nām kī hamd karūnga.

³ Rab azīm aur baṛī tārif ke lāyḳ hai. Us kī azmat insān kī samajh se bāhar hai.

⁴ Ek pusht aglī pusht ke sāmne wuh kuchh sarāhe jo tū ne kiyā hai, wuh dūsroṅ ko tere zabardast kām sunāeñ.

⁵ Main tere shāndār jalāl kī azmat aur tere mojizoṅ meñ mahw-e-ḳhyāl rahūngā.

⁶ Log tere haibatnāk kāmoṅ kī qudrat pesh kareñ, aur main bhī terī azmat bayān karūnga.

⁷ Wuh josh se terī baṛī bhalāī ko sarāheñ aur ḳhushī se terī rāstī kī madahsarāī kareñ.

⁸ Rab mehrbān aur rahīm hai. Wuh tahammul aur shafqat se bharpūr hai.

⁹ Rab sab ke sāth bhalāī kartā hai, wuh apnī tamām maḳhlūqāt par rahm kartā hai.

¹⁰ Ai Rab, terī tamām maḳhlūqāt terā shukr kareñ. Tere imāndār terī tamjīd kareñ.

11 Wuh terī bādshāhī ke jalāl par faḡhr karen aur terī qudrat bayān karen

12 tāki ādamzād tere ḡawī kāmoñ aur terī bādshāhī ki jalālī shān-o-shaukat se āgāh ho jāēñ.

13 Terī bādshāhī kī koī intahā nahīñ, aur terī saltanat pusht-dar-pusht hameshā tak ḡāym rahegī.

14 Rab tamām girne wāloñ kā sahārā hai. Jo bhī dab jāe use wuh uṡhā khaḡā kartā hai.

15 Sab kī āñkheñ tere intazār meñ rahtī haiñ, aur tū har ek ko waḡt par us kā khānā muhaiyā kartā hai.

16 Tū apñī muṡṡhī khol kar har jāñdār kī ḡhāhish pūrī kartā hai.

17 Rab apñī tamām rāhoñ meñ rāst aur apne tamām kāmoñ meñ wafādār hai.

18 Rab un sab ke ḡarīb hai jo use pukārte haiñ, jo diyānatdārī se use pukārte haiñ.

19 Jo us kā ḡhauf māneñ un kī ārzū wuh pūrī kartā hai. Wuh un kī fariyādeñ sun kar un kī madad kartā hai.

20 Rab un sab ko mahfūz rakhtā hai jo use pyār karte haiñ, lekin bedīnoñ ko wuh halāk kartā hai.

21 Merā muñh Rab kī tārif bayān kare, tamām maḡhlūḡāt hameshā tak us ke muḡaddas nām kī satāish karen.

146

Allāh kī Abadī Wafādārī

1 Rab kī hamd ho! Ai merī jāñ, Rab kī hamd kar.

2 Jīte-jī main Rab kī satāish karūñga, umr-bhar apne ḡhudā kī madahsarāī karūñga.

3 Shurafā par bharosā na rakho, na ādamzād par jo najāt nahīñ de saktā.

4 Jab us kī rūh nikal jāe to wuh dubārā ḡhāk meñ mil jātā hai, usī waḡt us ke mansūbe adhūre rah jāte haiñ.

5 Mubārak hai wuh jis kā sahārā Yāḡūb kā ḡhudā hai, jo Rab apne ḡhudā ke intazār meñ rahtā hai.

6 Kyoñki us ne āsmān-o-zamīñ, samundar aur jo kuchh un meñ hai banāyā hai. Wuh hameshā tak wafādār hai.

7 Wuh mazlūmoñ kā insāf kartā aur bhūkoñ ko roṡī khilātā hai. Rab ḡaidiyoñ ko āzād kartā hai.

8 Rab andhoñ kī āñkheñ bahāl kartā aur ḡhāk meñ dabe huoñ ko uṡhā khaḡā kartā hai, Rab rāstbāz ko pyār kartā hai.

9 Rab pardesiyoñ kī dekh-bhāl kartā, yatīmoñ aur bewāoñ ko ḡāym rakhtā hai. Lekin wuh bedīnoñ kī rāh ko ṡeḡhā banā kar kāmyāb hone nahīñ detā.

10 Rab abad tak hukūmat karegā. Ai Siyyūñ, terā ḡhudā pusht-dar-pusht Bādshāh rahegā. Rab kī hamd ho.

147

Kāynāt aur Tārīkh meñ Rab kā Band-o-Bast

¹ Rab kī hamd ho! Apne Ḳhudā kī madahsarāī karnā kitnā bhalā hai, us kī tamjīd karnā kitnā pyārā aur ḳhūbsūrat hai.

² Rab Yarūshalam ko tāmīr kartā aur Isrāīl ke muntashir jilāwatanon ko jamā kartā hai.

³ Wuh dilshikastoñ ko shafā de kar un ke zaḳhmon par marham-paṭṭī lagātā hai.

⁴ Wuh sitāron kī tādād gin letā aur har ek kā nām le kar unheñ bulātā hai.

⁵ Hamārā Rab azīm hai, aur us kī qudrat zabardast hai. Us kī hikmat kī koī intahā nahīn.

⁶ Rab musibatzaḍon ko uṭhā khaṛā kartā lekin badkāron ko ḳhāk meñ milā detā hai.

⁷ Rab kī tamjīd meñ shukr kā gīt gāo, hamāre Ḳhudā kī ḳhushī meñ sarod bajāo.

⁸ Kyoñki wuh āsmān par bādāl chhāne detā, zamīn ko bārish muhaiyā kartā aur pahāron par ghās phūṭne detā hai.

⁹ Wuh maweshī ko chārā aur kawwe ke bachchoñ ko wuh kuchh khilātā hai jo wuh shor machā kar māngte haiñ.

¹⁰ Na wuh ghoṛe kī tāqat se lutfandoz hotā, na ādmī kī mazbūt tāngoñ se ḳhush hotā hai.

¹¹ Rab unhiñ se ḳhush hotā hai jo us kā ḳhauf mānte aur us kī shafqat ke intazār meñ rahte haiñ.

¹² Ai Yarūshalam, Rab kī madahsarāī kar! Ai Siyyūn, apne Ḳhudā kī hamd kar!

¹³ Kyoñki us ne tere darwāzon ke kunḍe mazbūt karke tere darmiyān basne wālī aulād ko barkat dī hai.

¹⁴ Wuhī tere ilāqe meñ amn aur sukūn qāym rakhtā aur tujhe behtarīn gandum se ser kartā hai.

¹⁵ Wuh apnā farmān zamīn par bhejtā hai to us kā kalām tezī se pahuñchtā hai.

¹⁶ Wuh ūn jaisī barf muhaiyā kartā aur pālā rākh kī tarah chāron taraf bikher detā hai.

¹⁷ Wuh apne ole kankaron kī tarah zamīn par phaiñk detā hai. Kaun us kī shadīd sardī bardāsht kar saktā hai?

¹⁸ Wuh ek bār phir apnā farmān bhejtā hai to barf pighal jātī hai. Wuh apnī hawā chalne detā hai to pānī ṭapakne lagtā hai.

¹⁹ Us ne Yāqūb ko apnā kalām sunāyā, Isrāīl par apne ahkām aur āīn zāhir kie haiñ.

²⁰ Aīsā sulūk us ne kisī aur qaum se nahīn kiyā. Dīgar aqwām to tere ahkām nahīn jāntīn. Rab kī hamd ho!

148

Āsmān-o-Zamīn par Allāh kī Tamjīd

¹ Rab kī hamd ho! Āsmān se Rab kī satāish karo, bulandiyon par us kī tamjīd karo!

² Ai us ke tamām farishto, us kī hamd karo! Ai us ke tamām lashkaro, us kī tārif karo!

³ Ai sūraj aur chānd, us kī hamd karo! Ai tamām chamakdār sitāro, us kī satāish karo!

⁴ Ai bulandtarīn āsmāno aur āsmān ke ūpar ke pānī, us kī hamd karo!

⁵ Wuh Rab ke nām kī satāish karen, kyonki us ne farmāyā to wuh wujūd meñ ae.

⁶ Us ne nāqābil-e-mansūkh farmān jāri karke unheñ hameshā ke lie qāym kiyā hai.

⁷ Ai samundar ke azhdahāo aur tamām gahrāiyo, zamīn se Rab kī tamjīd karo!

⁸ Ai āg, olo, barf, dhund aur us ke hukm par chalne wālī āndhiyo, us kī hamd karo!

⁹ Ai pahāro aur pahāriyo, phaldār daraḳhto aur tamām deodāro, us kī tārif karo!

¹⁰ Ai janglī jānwāro, mawīshiyo, reñgne wālī maḳhlūqāt aur parindo, us kī hamd karo!

¹¹ Ai zamīn ke bādshāho aur tamām qaumo, sardāro aur zamīn ke tamām hukmrāno, us kī tamjīd karo!

¹² Ai naujawāno aur kuñwāriyo, buzurgo aur bachcho, us kī hamd karo!

¹³ Sab Rab ke nām kī satāish karen, kyonki sirf usī kā nām azīm hai, us kī azmat āsmān-o-zamīn se ālā hai.

¹⁴ Us ne apnī qaum ko sarfarāz karke * apne tamām imāndāron kī shohrat barhāi hai, yānī Isrāīliyon kī shohrat, us qaum kī jo us ke qarīb rahtī hai. Rab kī hamd ho!

149

Siyyūn Rab kī Hamd Kare!

¹ Rab kī hamd ho! Rab kī tamjīd meñ nayā gīt gāo, imāndāron kī jamāt meñ us kī tārif karo.

² Isrāīl apne Ḳhāliq se ḳhush ho, Siyyūn ke farzand apne Bādshāh kī ḳhushī manāen.

³ Wuh nāch kar us ke nām kī satāish karen, daf aur sarod se us kī madahsarāi karen.

⁴ Kyonki Rab apnī qaum se ḳhush hai. Wuh musībatzadon ko apnī najāt kī shān-o-shaukat se ārāstā kartā hai.

⁵ Imāndār is shān-o-shaukat ke bāis ḳhushī manāen, wuh apne bistoron par shādmānī ke nāre lagāen.

⁶ Un ke muñh meñ Allāh kī hamd-o-sanā aur un ke hāthon meñ dodhārī talwār ho

⁷ tāki digar aqwām se intaqām leñ aur ummatoñ ko sazā deñ.

⁸ Wuh un ke bādshāhon ko zanjīron meñ aur un ke shurafā ko beriyon meñ jakar leñge

⁹ tāki unheñ wuh sazā deñ jis kā faisla qalamband ho chukā hai. Yih izzat Allāh ke tamām imāndāron ko hāsīl hai. Rab kī hamd ho!

* **148:14** Lafzi tarjumā: apnī qaum kā sīng buland karke.

150*Rab kī Hamd-o-Sanā*

¹ Rab kī hamd ho! Allāh ke maqdis meñ us kī satāish karo. Us kī qudrat ke bane hue āsmānī gumbad meñ us kī tamjid karo.

² Us ke azīm kāmōñ ke bāis us kī hamd karo. Us kī zabardast azmat ke bāis us kī satāish karo.

³ Narsingā phūñk kar us kī hamd karo, sitār aur sarod bajā kar us kī tamjid karo.

⁴ Daf aur loknāch se us kī hamd karo. Tārdār sāz aur bānsrī bajā kar us kī satāish karo.

⁵ Jhāñhoñ kī jhankārtī āwāz se us kī hamd karo, gūñjtī jhāñjh se us kī tārīf karo.

⁶ Jis meñ bhī sāns hai wuh Rab kī satāish kare. Rab kī hamd ho!.